

༡༡། །ཀྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་
 ཐུགས་ཅན་ཀུམ་བུ་མི་བསྐྱོད་རྟོ་རྩེ་བཞད་པའི་
 གསུང་འབྲུམ་བཞུགས་སོ།།

།སོད་བརྒྱད་པ། །
 འདུལ་བའི་འགྲེལ་ཆེན་སྒྲེགས་བཅ་གཉིས་པ།

༼ མི་བསྐྱོད་ཀྱལ་བའི་གཞུང་བཟང་༽

༡༡། ཀྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་
བྱུགས་ཅན་ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ་བཞད་པའི་གསུང་
འབུམ་པོད་བརྒྱད་པ་བཞུགས་སོ།།

རྩ་ཞམ་གྲས་ཀྱིས་བསྐྱོད་གས།

དཀར་ཆག

འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་སྤྱིའི་དོན་མཐའ་དབྱད་དང་བསྐྱས་དོན་ས་
བཅད་དང་འབྲུའི་དོན་མཐར་ཆགས་སུ་གཉེར་བ་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་གསལ་བར་
བྱེད་པའི་རྒྱན་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིགས་བམ་གཉིས་པ་ལ་ལྟེན་
༧༡༢

༣༡། །འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་སྤྱིའི་དོན་མཐའ་དབྱེད་དང་
བསྐྱེས་དོན་ས་བཅད་དང་འབྲུལ་ཡི་དོན་མཐའ་ཆགས་སུ་གཉེར་བ་
བཅས་འཛམ་བུའི་གླིང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་
ཉི་མའི་དགུལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་
སྤྲེགས་བམ་གཉིས་པ་
བཞུགས་སོ། །

སྤྱོ་གྲོས་བཟང་པོའི་སྤྱོ་ཆེས་གསོ་བ་ཡི། །ཆེ་ཡི་རིག་པ་གྲོག་པའི་དོར་
ནས། །དྲི་མེད་གཡས་སུ་འབྱེལ་བ་ཆོས་ཀྱི་དུང་། །ཐྱིན་ལས་དབང་པོའི་སྤྱོ་ལྷན་
གིས་གྱུར་ཅིག །བདག་སྤྱོ་གསེར་གྱི་སྤྱིང་པོའི་རྩ་གཉེར་ལ། །འདུལ་བ་འབུམ་
སྤྱིའི་ནོར་འཛིན་བྱ་བ་པར་བདལ། །རྣམ་འབྱེད་ལ་སོགས་ལུང་ཆེན་སྤྱོ་བཞི་
པོའི། །རྩ་ཆེན་བཞི་པོ་སྤྲེགས་བཞིར་དལ་གྱིས་གཞོལ། །དེ་འགྲེལ་བྱེད་པའི་གྱུ་
གཟིངས་ཆེན་པོ་རྣམས། །སྤྱུ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཉི་མའི་དུམ་བུ་བཞིན། །བཀོད་པ་
ཉམས་མེད་དྲན་པས་ངས་འདིར་འབད། །རྣམ་གྲོལ་ནོར་བུ་འདོད་རྣམས་དང་དུ་
ལོངས། །འཁོར་བའི་ལམ་དུ་སྤྱོ་བ་སྤྱོས་པའི་ལམ་དུ་ནི། །སྤྱོན་ལ་མངོན་ཞེན་ཁ་
ཅིག་སྤྱོ་ཡི་བསྐྱེན་བཅོས་དང་། །རིག་བྱེད་དང་ནི་རྟོག་༼༡༩༽གའི་སྤྱོ་རྩལ་

སོགས་ལ་བརྩོན། །བསེལ་བ་ཐོབ་ཀྱིད་ཐུབ་པའི་གསུང་འདི་མྱོངས་ནམས་
དོར། །ཆགས་སྣང་རིམས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་ལུས་ནི་རན་འགྲོའི་སྤང་པོ་དག་གི་
གནས། །སྤྱན་ཆེན་ལས་གྱུར་ལའོར་བ་རབ་རྩུབ་བགྲོད་དཀའི་ཐང་ལ་མིག་རྩ་
རིད། །མཐའ་ལ་ཞེན་ཅིང་སྤོང་པའི་ལྷགས་སྒྲོག་གིས་བསྐྱམས་སྒྲུ་མའི་གཡོན་
འགྲོས་ཅན། །དེ་ལྟར་གདུང་བའི་གཏེར་ཆེན་འདི་ལ་གང་གིས་པན་པའི་རི་མོར་
བྱེད། །གསེར་གྱི་རི་ལས་དུག་གི་རྩ་བྱུང་ན། །གང་གིས་དེ་ཉིད་བདུད་རྩིར་སྤུ་
ཡིས་འབྲུལ། །ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས་སྤྲིག་པའི་མཆིད་ཐོབ་ན། །དེ་ལ་སྒྲུ་མའི་
འབྲེལ་བར་ཅི་སྟེ་འབྲུལ། །ཀྱེ་མ་དེང་སང་དུས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ནམས། །རང་
སྒྲོས་བཅད་ནས་ཆོག་འབྲུགས་པ་ཡི། །ལག་ལེན་བསྟན་དང་འགལ་བ་དུ་མ་
བྱེད། །དེ་ཡི་སློབ་དཔོན་འབྲེལ་བ་བྱེད་པར་མཐོང་། །ཅི་སྤྲད་བྱིས་པས་བྱེ་མའི་
ཁང་བུ་ལ། །རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་། །ཡིན་ཅེས་བསྒྲུབས་པ་ལྟར། །ལང་ཆོ་སྤྲིག་
པའི་རང་དུ་ཡལ་བ་འགས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་རང་སྤྱོད་འདི་ཡིན་
ལོ། །བདག་ནི་བཤེས་གཉེན་ཞལ་པད་དཀར་པོ་ལ། །སྤེ་སྤོང་གསུམ་གྱི་དྲི་
བཟང་རྒྱས་གྱུར་ཅིང་། །དེ་ཡི་ལག་ལེན་འབྲུལ་མེད་གི་སར་འབྲིགས། །དེས་
གསུངས་ལེགས་ལམ་སྤྱང་རྩི་ཐོབ་པས་ཆོམ། །ཞེས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྟོན་དུ་
བཏང་ནས།

༥ དཔེ་སྐབས་ཀྱི་དོན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གཉིས་པ་ལྟར་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའི་

སྒྲིལ་ནས་པ་དགུ་པོ་ལས། སྒྲིལ་དང་པོའི་དང་པོ་ལ། །སྒྲིལ་སྒྲིལ་
གཞན་བསྐྱོད་པ་དང་། །ལྷུང་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བརྗོད། །བསྐྱོད་པར་བྱ་བ་
གཞན་ཡང་བསྐྱོད། །དང་པོ་ནི།

སྒྲིལ་ནི་**ལྷུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** བརྒྱུ་བཅུ་གཅིག་ནས་གཉིས་ཀྱི་བར་
གསུངས་ཏེ། གཞི་མེད་སྒྲིལ་འདེབས་ཀྱི་**ལྷུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** གང་ཟག་མ་
དག་པ་ལ་སྒྲིལ་བ་འདེབས་པ་ལ་ནི་གཞི་བཅུ་གཅིག་གིས་ལྷུང་བར་འགྱུར་ལ།
མ་མཐོང་བ་ལ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། མ་ཐོས་པ་ལ་ཐོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་
དང་། མི་དོགས་པ་ལ་དོགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། མཐོང་ནས་བརྗོད་བཞིན་དུ་
མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཐོས་ཏེ་བརྗོད་བཞིན་དུ་ཐོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་
། དོགས་ཏེ་བརྗོད་བཞིན་དུ་དོགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཐོས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་
ནས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཐོས་པ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་པར་མཐོང་ཞེས་ཟེར་
བ་དང་། ཐོས་པ་ལ་དོགས་ཏེ་མཐོང་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཐོས་པ་ལ་མི་དོགས་ཏེ་
མཐོང་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། མ་ཐོས་ཀྱང་དོགས་པ་ལ་མཐོང་ཞེས་ཟེར་བ་བཅུ་
གཅིག་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པོ་གང་བརྗོད་ན་ཡང་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་
ངོ། །གང་ཟག་དག་པ་ལ་སྒྲིལ་བ་འདེབས་པ་ལ་གཞི་བཅུ་སྒྲིལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ལས་མཐོང་སྟེ་བརྗོད་བཞིན་པ་མ་གཏོགས་པ་བཅུ་སྒྲིལ་དག་
འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་བར་གསུངས་༼ནོ༽ལ། ཤེས་བཞིན་བརྒྱུ་སྒྲིལ་དེ་

ཉིད་ཀྱི་ཡུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། བརྟུན་ཏུ་སྤྲོ་བ་དགུ་སྟེ། ལྷུང་བ་སྟེ་ལྷ་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་། ལྷ་བ་དང་། ཆོག་དང་། འཆོ་བ་ཉམས་པས་སྐྱུར་བ་
འདེབས་པའོ། །བརྟུན་ཏུ་སྤྲོ་བ་བརྒྱུད་དེ། ལྷུང་བ་སྟེ་ལྷ་དང་མཐོང་ཐོས་དོགས་
པས་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའོ། །བདུན་ཏེ། ཉམས་པ་བཞི་དང་མཐོང་ཐོས་དོགས་
པས་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའོ། །བྲུག་སྟེ། བརྟུན་སྤྲོ་བར་འདོད་པ་ན། བརྟུན་སྤྲོ་
བར་བྱའོ་སྟམ་པ་དང་། བརྟུན་སྤྲོ་བ་ན་བརྟུན་སྤྲོའོ་སྟམ་པ་དང་། བརྟུན་སྤྲོས་པ་
ན་བརྟུན་སྤྲོས་སོ་སྟམ་པ་དང་། མཐོང་ཐོས་དོགས་པས་བརྟུན་ཏུ་སྤྲོ་བའོ། །ལྷ་
སྟེ། ལྷུང་བ་སྟེ་ལྷས་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའོ། །བཞི་སྟེ། ཉམས་པ་བཞིས་སྐྱུར་བ་
འདེབས་པའོ། །གསུམ་སྟེ། མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱིས་སྐྱུར་བ་འདེབས་
པའོ། །བརྟུན་ཏུ་སྤྲོ་བ་གཉིས་ཏེ། བརྟུན་སྤྲོ་བ་ན་བརྟུན་སྤྲོའོ་སྟམ་པ་དང་།
བརྟུན་སྤྲོས་པ་ན་བརྟུན་སྤྲོས་སོ་སྟམ་པའོ། །བརྟུན་ཏུ་སྤྲོ་བ་ལ་རྣམ་པ་གཅིག་ཕུ་
འབའ་ཞིག་ནི་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བརྟུན་སྤྲོ་གཅིག་ཕུ་འབའ་ཞིག་མེད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། **རྟེན་གཤམས།** ལན་འགའ་ནི་སྐྱུར་བ་དང་བཅས་པའི་དངོས་
གཞི་ཡིན་ལ། ལན་འགའ་ནི་དངོས་གཞི་མཐུག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བཤད་དོ། །འོ་ན་བརྟུན་སྤྲོའོ་སྟམ་པ་མེད་པར་དོན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཆོག་སྤྲོས་
སོ་སྟམ་ན། ཆོག་སྤྲོས་ཟིན་པའི་མཐུག་ཉི་ཆོ་ལ་བརྟུན་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་
ན། **རྟེན་གཤམས།** བརྟུན་ཏུ་སྤྲོ་བ་མཐུག་ཉི་ཆོ་ལ་ནི་མེད་དེ་ཆོག་ཐལ་ཟིན་པའི་

ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བརྟུན་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་མེད་པར་ཚིག་སྒྲིམ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པའོ། །

ཡང་**རྣམ་འབྱེད་ལས།** བརྟུན་དུ་སྒྲིམ་བའི་ལྟ་སྟེ། ངམ་པར་འགྱུར་བའི་བརྟུན་
དང་། དགོ་འདུན་ལྟག་མ་དང་། སྒྲོམ་པོ་དང་། ཉེས་བྱས་དང་། ལྷུང་བྱེད་དུ་
འགྱུར་བའི་བརྟུན་༼༣བ༽ལྟོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བརྟུན་ལྟ་པོ་དེའི་དང་པོ་
གཉིས་ནི་ངམ་ལྟག་གི་སྐབས་སུ་སྒར་བཤད་ཟིན་ལ། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་སྐབས་
འདིར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲོམ་པོ་དང་། ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་འདི་གཉིས་ལྷུང་
བྱེད་གྱི་སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེན། **དྲི་ཀ་ལས།** བརྟུན་གྱི་
སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟུན་པར་བྱ་བ་ཉུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །

འོ་ན་བག་ཙམ་གྱིས་སྒྲུར་བ་འདེབས་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་པོ་དང་། ཉེས་བྱས་
སུ་འགྱུར་བའི་བརྟུན་འདི་གཉིས་སྟོན་རིགས་པར་བཤམ། བརྟུན་གྱི་སྐབས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟུན་པར་བྱ་བ་ཉུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྟུན་དོ། །དེའི་ལན་ལ་སྒྱི་
བྱལ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་བྱེད་བྱག་གི་བྱལ་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་
བརྟུན་འདི་གཉིས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་བཞིན་
གྱི་བརྟུན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་དང་།

ངམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགོ་འདུན་ལྟག་མར་འགྱུར་བ་གཉིས་ལས་གཞན་
པའི་བརྟུན་དུ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྐབས་བསྐབས་ནས། དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲུབ་པོར་འགྱུར་བའི་བརྒྱན་
ནི། དགེ་འདུན་འདུས་པ་ལ་ཆོས་མིན་ལ་ཆོས་མིན་དུ་གཤམ་བཞིན་དང་། ཆོས་ལ་
ཆོས་སུ་གཤམ་བཞིན་དུ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལྟས་བྱིན་གྱི་བསྐྱབ་ཆེག་ལྟ་ལྟ་བུ་ལ་ཆོས་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སུ་བརྗོད་པ་དང་། ཆོས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་པར་སྟོན་པ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཉེས་པ་
སྒྲུབ་པོའོ། །སྒྲུབ་པོ་འདི་ནི་**བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས།** དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་
པའི་ཆེ་དགེ་འདུན་འདུས་པ་ལ་གཤམ་བཞིན་དུ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་སུ་སྟོན་པ་
དང་། ཆོས་ཆོས་མིན་པར་སྟོན་པ་སྟེ་བརྒྱུན་དུ་སྤྲོ་བའི་པམ་པར་འགྱུར་བའི་
སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་པོའོ་ཞེས་བཤད་སྤང་སྟེ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་མཆོ་སྤྲོ་པ་འཆད་ལ།
༼༤༩༽སྒྲུབ་པོ་འདི་ནི་དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མའི་ཆར་གཏོགས་པའི་སྒྲུབ་པོ་སྟེ།
བསྐྱོ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་དགེ་འདུན་བྱེད་པས་སྒྲུབ་པོར་འགྱུར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་
ལའོར་ལོའི་དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་བྱས་ན་བསྐྱོ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་སྒྲུབ་པོར་འགྱུར་
བ་བཞིན་ནོ། །ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་བརྒྱུན་ནི། གསོ་སྦྱང་ལ་ཆོགས་པ་ན་ཅི་
གསོ་སྦྱང་འདི་ལ་བྱོད་ཡོངས་སུ་དག་གམ། ལྟར་བ་མེད་དམ་ཞེས་སོ་སོར་ཐར་
པའི་མདོ་འདོན་པར་བྱེད་པོས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་དྲིས་པ་ལས། བདག་ཉིད་
མ་དག་པར་གཤམ་བཞིན་དུ་ཅང་མི་སྤྲོ་བས་བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་དག་པར་སྟོན་
ཅིང་དྲི་བ་གསུམ་པའི་དུས་འདུལ་བར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །

གཞུང་འདི་དོན་རྩུང་ཟད་ཅིག་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལན་གསུམ་
དྲི་བའི་ཚུལ་དང་། ལན་གསུམ་དྲི་བའི་དུས་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་
ནོ། །དང་པོ་ནི།

སྐབས་འདིར་ག་ལུགས་སྤྱོད་བ་རྣམས་ན་རེ། ཚིག་གི་བརྗེད་བྱང་ལས་ཅི་འདི་
ལ་ཁྱོད་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་ལན་གསུམ་དུ་དྲིའོ་ཞེས་བརྗེད་པས་ལན་
གསུམ་དྲིས་པའི་གོ་ཚད་པ་ཡིན་གྱི། ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱར་ཏེ་དྲི་མི་དགོས་པར་
བཤད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ཚིག་གི་བརྗེད་བྱང་གི་དོན་མ་གོ་བར་ཟད་དོ། །

འོན་པམ་པོ་ལྷ་བརྩུ་བ་དང་། ཚིག་གི་བརྗེད་བྱང་ལས་ལན་གཉིས་ལན་
གསུམ་དུ་དྲིའོ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱགས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྐྱོད་ཐར་པ་ལས། དགོ་སྟོང་གི་འཁོར་འདི་
ལྷ་བྱ་ཡང་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྐྱག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་སྟེ་སྟོང་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཐབས་
བརྟན་པའི་མཁུག་ཚིག་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྐྱག་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཞུང་བཞིན་དུ་ལན་གཅིག་གཉིས་བཟུག་པ་ཡིན་གྱི། ཚིག་དེ་
ལན་ཀློག་གསུམ་བསྐྱས་པར་ནི་མི་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཅི་འདི་
ལ་ཁྱོད་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་དྲི་བ་ལ་ནི་ལན་གསུམ་བསྐྱར་ཏེ་དྲི་བར་བྱ་སྟེ།
བམ་པོ་ལྷ་བརྩུ་བ་དང་ཚིག་གི་བརྗེད་བྱང་ལས་ལན་གསུམ་དུ་དྲིའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

ལན་གསུམ་ཁོ་ནར་བྱི་བར་བྱ་དགོས་པས་ལན་གསུམ་དུ་ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཉུང་ན་
ཡང་ལ་ལས་མི་བོས། མང་ན་ཡང་དུས་ཡོལ་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་ལན་
གསུམ་ནི་རན་པར་དགོངས་ཏེ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འདྲིར་ནེའུ་པ་ན་རེ། འདི་ལ་བྱེད་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་ལན་གསུམ་འདྲི་བ་
འདི་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ལས། ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྒྲག་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྐབས་དེར་གོང་དུ་སྒྲར་ཏེ་འདྲི་བ་ཡིན་
ཏེ། དེའི་འོག་ན་གཞུང་གི་ཆོག་ཆོགས་མང་ཞིག་ཡོད་པ་རྣམས་འདོན་རིང་ལ་
ལྷུང་བ་དྲན་ནས་ཕྱིར་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བེད་
རོ། །མཆོག་པའི་གསུང་གིས་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བམ་པོ་ལྷ་བཙུ་བ་དང་ཆོག་གི་
བརྗེད་བྱང་ལས། གོང་དུ་སྒྲར་ཏེ་བསྒྲག་པར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ལོ། །

སྐབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། དགོས་པ་ལྷུང་བ་དྲན་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། གོང་
དུ་སྒྲར་ཏེ་མི་འདྲི་ན་ཅེས་འགལ་ཏེ་བྱབ་པ་གང་ལས་གྲུབ་པོ། །དེའི་ཕྱིར་གསུང་
རྒྱན་ལས་བྱ་བ་དེ་འབྲེལ་གྱི་དགག་དགོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ངེས་པ་མེད་
དེ། དཔེར་ན་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱེད་པར་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུང་རོ། །དེ་ཡང་
ཕམ་པས་མ་གོས་པ་ཙམ་དང་། ཉེས་པས་གཏན་མ་གོས་པའི་རྣམ་དག་གཉིས་

ལ་བརྟེན་གཟུངས་ལྟ་བུ་བྱས་ན་བྱ་བ་དེ་འབྲེལ་གྱི་དགག་བྱ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་ཀྱང་ལྟར་
བ་ཆེ་ཆུང་བྱད་པར་མེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

མ་དག་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་ཅང་མི་སྒྲིབ་པས་འདའ་བར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་
སོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ཡིད་འབའ་ཞིག་གི་ཉེས་པ་ཉིད་དུ་མཛོད་འགྲེལ་ལས།
༼༡༽ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་བྱེད། ངག་གིས་ཀྱང་མི་བྱེད་ན་ཁ་ན་མ་བོ་བས་རེག་
པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེན་ཡོད་དེ། གསོ་སྦྱང་དཔེར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དོན་གསལ་ལས། གསོ་སྦྱང་དཔེར་བྱའོ་ཞེས་པ་
ནི་དགེ་སྦྱང་གི་གསོ་སྦྱང་ལ་ཅི་འདི་ཁྱོད་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་བསྒྲགས་པ་
ལས་དགེ་སྦྱང་འབའ་ཞིག་ལྟར་བ་བྱུང་བ་ཡིན་བཞིན་དུ་ཅང་མི་ཟེར་བ་འདུག་
པར་བྱེད་ན་བརྟུན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་མོད་ཀྱི། ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉན་ལྟར་
ན་བདག་ཉིད་མ་དག་པ་ལ་དག་པ་ཉིད་དུ་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱེད་ཀྱིས་གོ་བར་བྱས་
པས་ངག་ཏུ་སྒྲས་པའི་སེལ་བ་སྟེ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་འཆད་ལ། འདི་ནི་**ལྷོ་ག་**
ལས། དེ་ནི་ཉེས་བྱས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་གྱི། ཡིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་
རྒྱུ་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་པར་རེག་བྱེད་དེ་ལ་ཡོད་པའི་སྦྱིར་ཞེས་
སོ། །

ལྷོ་གའི་ཆོག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲི་མཚམས་པ་ཡེ་ཤེས་བླ་མ་ན་རེ། ལུས་ངག་

ཏུ་མ་ཐོན་པའི་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱམ་བྱ་ཡིན་གྱི། བཤགས་དགོས་ཡན་ཆད་
གྱི་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུས་ངག་ཏུ་ཐོན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། འདུལ་བ་
བསྐྱམ་པ་ལས། སེམས་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་བཤགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ལྷུང་བ་
ཀུན་ནས་སྒོང་བ་མེད་གྱི། བདག་ཉིད་གྱིས་བསྐྱམ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅེས་
གསུངས་པ་དང་། **རྒྱ་ཀ་ལས།** ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བསྐྱམ་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཡིད་གྱི་ཉེས་བྱས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། **ཤུག་འོད་གྱིས་གཏམ་གྱི་**
གཞིའི་ལུང་དྲངས་པ་ལས། ལྷུང་བ་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཉིད་དང་། གཟུགས་
ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷུང་བ་གཟུགས་ཅན་ནི་རྣམ་པར་
རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་རྫོན་དུ་
འགོ་བས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། **གཏམ་གྱི་གཞི་དང་།** **འོད་ལྡན་ལས།** སེམས་
༼བ༽ལས་བྱུང་བ་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ།
གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས་ཀྱང་། ལྷུང་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ལུས་གྱི་དང་ངག་གི་འོ་
ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི་ལུས་ངག་ཏུ་མ་ཐོན་ན་
བཤགས་དགོས་ཡན་ཆད་གྱི་ལྷུང་བ་མི་བསྐྱེད་ན། **གཏམ་གྱི་གཞི་ལས།** ཆོག་ཏུ་
ཡང་མི་སྒྲ། ལུས་གྱིས་ཀྱང་མ་བཅའ་ཀྱང་དག་སྒོང་མར་མི་རུང་བ་མཆིས་
སམ། ཡོད་དེ། དག་སྒོང་མས་དག་སྒོང་མ་ལ་ཐམ་པའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་མཐོང་ལ་

བཅའ་ས་ཏེ་སྐྱུ་རེངས་ཤར་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
ལོ། **ལུང་དེ་ཉིད་ལས།** སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་པ་གང་ཞེན། དགོ་སྒོར་
གཅིག་པུ་དགོན་པ་ན་གནས་ན་དེ་གསོ་སྒོར་ལ་སེམས་མི་བསྐྱེད། ཚིག་ཏུ་ཡང་
མི་སྐྱུ་བ་དེའི་ཉེས་པ་དེའི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་
ཡང་འགལ་ལོ། །རིགས་པས་ཀྱང་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཚོས་
ཅན། ལུས་ངག་ཏུ་ཐོན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་པར་ཐལ། ལུས་ངག་ཏུ་ཐོན་པ་
དང་མ་ཐོན་པ་ལ་དགག་བྱ་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐྱུ་བ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། སྐྱིར་ན་ལྷུང་བ་ལ་རིགས་གཉིས་ལས། མི་བྱ་བ་བྱེད་
པའི་ལྷུང་བ་ནི་སྒོག་གཅོད་པའི་ལྷུང་བ་ལྟ་བུའོ། །བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ལྷུང་བ་ནི་
གསོ་སྒོར་མི་བྱེད་པའི་ལྷུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱོད་ཀྱིས་ལུང་དངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་
ནི་མི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ལྷུང་བ་ལ་དགོངས་སོ། །དེས་ན་མི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ལྷུང་བ་
བཤགས་དགོས་ཡན་ཆད་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། ལུས་ངག་ཏུ་ཐོན་པ་ཡན་
ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། ལུས་ངག་ཏུ་མ་ཐོན་ན་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་རང་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲ་མ་རྣམས་གསུང་རོ། །སྐྱིར་བཏང་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་

། དམིགས་བསལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་རང་བསམ་པ་
ཏེ་ནི་འབའ་ཞིག་ལས་སྒྲོམ་པོར་གསུངས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་སྤར་ན་
ནི་སྒོར་བ་གཞན་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་། བསྐྱིས་པ་དག་མི་སྐྱིན་

པར་སེམས་པའི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་གཉིས་ལ་ལུས་ངག་ཏུ་ཐོན་པར་དགོས་
པ་ནི་འདུལ་བའི་ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་མ་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་
བསམ་པ་འབའ་ཞིག་གིས་སྒྲམ་པ་གཏོང་བ་གཉིས་ཡོད་དེ་ཤེས་ན་ནི་དེ་ཞིག་
གོ་ཞེས་པ་དང་། **རྒྱ་གཡམས།** བསམ་པ་ཅམ་གྱི་དབང་གིས་གྲང་སྒྲམ་པ་གཏོང་
བ་སྒྲང་སྟེ། དཔེར་ན་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའི་ཞེས་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ལ་གཉིས་ལས། བྱང་ལ་མ་བཅས་པའི་སྤྱིང་གཞི་ནི། སྤྱི་གཙན་ཟེན་
གྱིས་ཤེས་བཞིན་དུ་བརྟུན་དུ་སྤྱིས་པའི་བྱང་བ་སྟེ་བཅས་པ་མ་མཛད་དོ། །བྱང་
ལ་བཅས་པའི་སྤྱིང་གཞི་ནི། མཉན་ཡོད་དུ་གྲུའི་བྱ་དགོ་སྤྱིང་ལག་རྒྱུད་
གྱིས་ཤེས་བཞིན་དུ་བརྟུན་དུ་སྤྱིས་པ་ལས་ལྟར་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །**དགག་བྱ་ནི་**
གཞན་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་ལ་གཞོད་པའོ། **དངོས་ཀྱི་**བཅས་ལྟར་དགོ་སྤྱིང་
གི་བརྟུན་བཞི་ལས། གཞན་པ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བརྟུན་ངག་ཏུ་སྤྱིས་ཏེ་དོན་གོ་
བ་ལས་གྲུང་པའི་ལྟར་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ལ་སྤྱི་
བའི་ཡུལ་ནི། ཐ་སྟད་ལྟ་དང་ལྟན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ། བདག་

ལས་ཐ་དད་པ་སྟེ་སྤར་མི་ཚོས་སྒྲ་མའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །གང་སྒྲ་
བའི་དངོས་པོ་ནི་བརྟུན་བཞི་ལས་གཞན་དུ་སྒྲ་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་དང་ཕམ་ལྷག་ཏུ་
འགྱུར་བ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་བརྟུན་དུ་སྒྲ་བའོ། །ཞེས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞིའི་ཡན་ལག་དེ་དག་
ལས་མ་འབྲུལ་བ་རྟོག་སྟེ། དེ་ཡང་ངེས་པའི་འདུ་ཤེས་སམ། རང་གི་གཞིའི་
རྣམ་པ་མ་དོར་བར་འཛིན་པའི་ཡིད་གཉིས་ཀྱང་རུང་སྟེ། **འྲི་ཀ་ལས།** ཡིད་
གཉིས་ཟེ་བའི་འདུ་ཤེས་གྱིས་སྒྱུད་ནང་ཞེས་སོ། །ཀྱུན་སྒྲོང་ནི་ཤེས་བཞིན་གྱིས་
བརྟུན་དུ་སྒྲ་བར་འདོད་པ་རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། །འདུ་ཤེས་བརྒྱུར་ཏེ་བརྟུན་དུ་སྒྲའོ་
སྟུམ་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པས། **འྲི་ཀ་ལས།** བརྟུན་དུ་སྒྲ་བ་ནི་འདུ་ཤེས་གྱི་
དབང་གིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོའི་དབང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་གསུངས་ལ། **རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས།** བརྟུན་དུ་སྒྲའོ་སྟུམ་པའི་སེམས་
གྱིས་མ་བསྐྱེད་པར་བརྟུན་དུ་སྒྲ་བ་མི་རིགས་པས་ཞེས་བཤད་དོ། །**སྒྲོར་བ་ནི་**
རག་མཚན་ཉིད་ལྡན་གྱིས་ཤེས་བཞིན་བརྟུན་དུ་སྒྲ་བར་ཞུགས་པའོ། །**མཐར་**
སྟག་ནི་ཉན་པ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་བའི་བརྟུན་དང་། ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་བརྟུན་དེ་གཉིས་
དང་། མི་ཚོས་སྒྲ་མ་བརྟུན་དུ་སྒྲ་བའི་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞི་མེད་བག་

འོན་པཤེས་ངོར་བྱས་སོ་ཞེས་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཟས་ཅུང་
 ཟད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དག་སྟོང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏེ་ཞེས་སྐུར་པ་འདེབས་པ་དག་དང་
 ། འབྲས་ཆན་གྱིས་ཆོད་མ་འགེབས་པའི་ལུས་གྱི་བརྟུན་ཆོས་ཅན། ཤེས་བཞིན་
 གྱི་བརྟུན་ཡིན་པར་ཐལ། བརྟུན་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་བརྟུན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྐུར་འདེབས་དེ་རྣམས་གྱི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ལ། ཟུང་པར་
 དུའང་འབྲས་ཆན་གྱིས་ཆོད་མ་འགེབས་པ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་བརྟུན་
 གྱིས་༼ཁོ་བཞུས་སོ།༽ །དང་པོ་བརྟུན་སྒྲིའི་ཀྱན་སྟོང་མེད་པས་བརྟུན་དུ་མི་
 འགྱུར་རམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་སྐྱབ་བཞིན་པའི་ཆེ་ཉིད་ན་ཡང་
 འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ་སྒྲ་འདོད་བྱུང་ན་བརྟུན་དུ་སྒྲ་བ་དེ་ཀྱན་ནས་སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ།
 བརྟུན་སྒྲིའི་ལྟང་བ་དངོས་གཞིར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

17

གསུམ་པ་ནི།

མནའ་དོར་བར་དགེ་སྤྱོད་གིས་མི་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཁོ་བོས་སྤྲུམ་པ་འདི་མི་
བདེན་ན་སངས་རྒྱས་སྤང་བར་དམ་བཅས་པ་འཇམ། ཡང་ན་སྤྲུམ་པ་འདི་མི་བདེན་
ན་རང་གི་ཚངས་པར་སྐྱོད་པ་གཏོང་བར་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་ན་གཤམ་
སྤྱོད་སྤྲུམ་པ་མི་བདེན་ཅིང་དམ་བཅས་འདི་ལྟ་བུ་ལས་འདས་ན་མནའ་ཟོས་པས་
ལྷུང་བྱེད་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་འབྱུང་ལ། སྤྲུམ་པ་བདེན་ཏེ་དམ་བཅས་དེ་
ལས་མ་འདས་ན་མནའ་མ་ཟོས་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་སྤངས་ནས་
ལུ་སྟེགས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཚངས་པར་སྐྱོད་པ་སྤངས་ན་དགེ་སྤྱོད་གི་དངོས་
པོ་ལས་ཉམས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་འདིའི་རིགས་པས་མཚུངས་པའི་བྱིར།
མདོར་ན་མནའ་དོར་བ་ཉིད་བསྐྱབ་པའི་ཉེས་བྱས་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་མནའི་
དོན་ངས་སྤྲུམ་པ་འདི་བདེན་ཐག་ཆོད་ཀྱི། འདི་ལྟར་མིན་ན་སྤྱོད་མཐའ་མ་
བཀག་པའི་ལས་མི་རིགས་པའི་བྱ་བ་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་འཇུག་པ་ཡིན་ཅེས་དམ་
བཅས་ནས་མངོན་པའི་རྒྱལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མང་དུ་མ་གསལ་པ་ཁ་ཅིག་
མནའི་དོན་དམོད་པ་བོར་བ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལ་ལ་དཀོན་མཆོག་ལྟ་བུ་དཔང་
པོར་གསོལ་བ་ཡིན་ཅེས་ཟེར་རོ། །མནའ་འདོར་བའི་དགག་དགོས་ནི། **འྲི་ཀར།**
ཁོ་བོ་དོན་༼༡༩༽ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་
མནའ་དོར་བ་དེ་དག་ལ་མནའི་དབང་གིས་ཁོ་བོ་བདེན་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་བསྒྲགས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་དག་སྤོང་གིས་མནའ་དོར་
བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ། །བརྟུན་སྒྲུབ་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་སྐྱོན་སྒྲུབ་ལ། དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་བརྟུན་པ་དང་། ལྷུང་བའི་ན་སྒྲུབ་
བརྟུན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆེག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྟེས་དག་སྤོང་གཞན་གྱི་སྐྱོན་སྒྲུས་པ་ལས་
ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིས་ཀྱི་སེམས་བདེ་བ་ལ་གཞོད་
པའོ། །རི་ཉི་ནི་བཅས་ལྟན་དག་སྤོང་གིས་དག་སྤོང་གཞན་ལ་དུས་དེ་ན་སྐྱོན་དུ་
གྲགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་དག་ཏུ་སྒྲུས་ཏེ་དོན་གོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་
དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་
གང་གིས་སྐྱོན་ནས་སྒྲུབ་དང་། གང་སྒྲུབ་པའི་དངོས་པོའོ། །

དང་པོ་ནི། དག་སྤོང་ཆོས་དྲུག་ལྟན་ཏེ། རྩར་བྱིན་འཕྲོག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་
པ་དང་འདྲའོ། །དག་སྤོང་གིས་དག་སྤོང་གཞན་གྱི་སྐྱོན་དག་ཚུལ་ལ་སྒྲུས་ན་
ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐྱོན་སྒྲུབ་རྒྱ་ཀ་ལས། དག་སྤོང་གིས་དག་སྤོང་ལ་སྒྲུས་ན་ཁ་
ན་མ་ཐོ་བ་འདིར་འགྱུར་གྱི། དག་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་དུས་དེ་ན་སྐྱོན་དུ་གྲགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་སྟེ། རུང་བ་
མ་ཡིན་པའི་བསམ་པ་གང་ཡང་རུང་བས་སྒྲུས་པ་ནའོ་ཞེས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་གེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བཤོ། །ཀྱུན་སྒྲོང་ནི་སྐྱོན་སྒྲ་ཞིང་གོ་བར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྐྱོར་བ་ནི་
དག་མཆོན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྐྱོན་སྒྲ་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཉན་པ་
པོས་དོན་གོ་རྟོག་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གང་གི་སྐྱོན་ནས་སྒྲ་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེན། ཡུལ་དགེ་སྒྲོང་གི་སྐྱོན་སྒྲས་
ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ངོ། །དགེ་སྒྲོང་གིས་དགེ་སྒྲོང་མ་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་
སྒྲས་པ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་ཟད་དོ། །འོག་མ་སྤྲ་མ་བྱེད་པའི་ལྟར་བྱེད་ལ་ཡང་དགེ་
སྒྲོང་གི་འོ་ཞེས་སྐྱར་ཏེ། དགེ་སྒྲོང་གིས་སྤྲ་མ་བྱེད་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ངོ་
། །བསམ་པ་ནི་སེམས་དག་པས་མ་ཡིན་གྱི་སྐྱོན་ཉིད་བརྗོད་པར་འདོད་པས་
སྒྲས་ན་སྐྱོན་སྒྲ་བའི་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ངོ། །སྐྱོར་བ་ནི་སྐྱོན་ནས་སྒྲ་བའི་ཆོག་
འཇམ་པོར་བྱས་ཀྱང་ལྟར་བྱེད་བསྐྱེད་པར་རུང་ལ། ཆོག་རྩལ་པོས་བྱས་ཀྱང་
ལྟར་བྱེད་བསྐྱེད་པར་རུང་ངོ། །རུང་བ་མ་ཡིན་པར་གྲགས་པའམ་བསམ་པ་སྐྱོན་
གང་ཡང་རུང་བས་ཏེ་རིགས་གྱི་སྐྱོན་དང་། ལུས་གྱི་སྐྱོན་ནམ། ཚུལ་བྲིམས་གྱི་
སྐྱོན་ལ་སོགས་པ་སྒྲས་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ངོ། །འདི་ནི་**ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།**
རིགས་དང་བཟོ་དང་ལས་དང་ནི། །ཉགས་ནད་ལྟར་བ་སྤེལ་དང་། །ཉེ་བའི་
ཉོན་མོངས་རྣམས་དང་ནི། །སྐྱོར་བར་བྱེད་པ་ཐ་མ་ཡིན། །ཅིས་གསུངས་པ་དང་

སྤྱུང་རོ། །སྟོན་ནས་སྤྱུང་བས་དག་སྟོང་པ་རོལ་པོ་དེ་མི་དགའ་བ་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་
ན་ཡང་ལྷུང་བྱེད་དུ་འབྱུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རུང་བ་མ་ཡིན་པར་གྲགས་པ་ལས་གཞན་ཆེ་བ་རྒྱལ་རིགས་ཉིད་དང་བཅུན་
པ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཉིད་ནི་བྱོད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱུང་བའོ། །ལ་སོགས་པ་ནི་བྱོད་
ཀྱིས་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཀྱི་བཟོ་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །ལས་བྱ་
དགོས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱུང་བ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་ཡང་སྟོན་ནས་སྤྱུང་འདོད་པས་
བཟང་པོར་གྲགས་པའི་ཆོག་སྤྱོད་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །སྟོན་ནས་སྤྱུང་བའི་ལྷུང་བྱེད་
ངོ། །

གསུམ་པ་སྤྱུང་བ་ལ། དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་བརྗོད་པ་དང་། །ལྷུང་བའི་ན་
སྤྱུང་བསྟན་པའོ། །དང་། །པོ་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། །ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་
ལ།

སྤྱུང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་བྱུག་སྤེས་དག་སྟོང་རྣམས་ལ་སྤྱུང་བྱས་པ་ལས་
ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིས་ཀྱི་མཛའ་བའི་ལོངས་སྟོན་ལ་
གཞོད་པའོ། །དེ་ཉི་ནི་བཅས་ལྷན་དག་སྟོང་གིས་དག་སྟོང་གཞན་གཉིས་ཡན་
ཆད་དབྱེ་བའི་བསམ་པས་སྤྱུང་བའི་ཆོག་དག་ཏུ་སྤྱུང་ཏེ། དོན་གོ་བར་གྱུར་པའི་
ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་སྤར་བཤད་པའི་དགེ་སྤྲོད་ཚོས་
དུག་ལྷན་གཉིས་ཡན་ཆད་ཡིན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་བྱེ་བྲེན་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ།
གཞན་དུ་ན་སྤར་མ་བྱས་ཀྱང་དགག་བྱ་མི་རྫོགས་པའི་བྱིར་རོ། **།བསམ་པའི་ཡན་**
ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་གཤམ་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་བའོ། །ཀྱན་སྤྲོད་ནི་སྤར་མ་
བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། **།སྤྲོད་པ་ནི་དག་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྤར་**
མའི་ཆོག་སྤྲོད་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྤར་མ་བྱེད་པར་འདོད་པ་སྟེ་གཞན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པས། **ལུང་ལས།** བྱིར་
བྱིས་རིགས་ཀྱི་སྤྲོན་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པའང་ཆོག་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ཟེར་རོ་ཞེས་སྤྲོད་
ན་ལྟར་བྱེད་དོ། །དགེ་སྤྲོད་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ན་རེ། བྱིར་ལ་འདི་སྐད་ཟེར་རོ་
ཞེས་གཤམ་ཉེ་མིང་ནས་སྤོས་པས་སོ། །གང་གིས་མིང་ནས་སྤོས་པ་དེ་ཡང་དགེ་
སྤྲོད་ཉིད་ཡིན་ན་ལྟར་བྱེད་དོ། །ཡང་ཞེས་པ་ནི་གང་ལ་བཟུང་བར་བྱ་བ་དེ་དགེ་
སྤྲོད་ཡིན་པར་སྤར་བསྟན་པར་མ་ཟད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མིང་ནས་སྤོས་པ་ལས་གཞན་དུ་མིང་ནས་མ་སྤོས་པར་སྤར་མ་བྱས་ན་ཉེས་བྱས་
སོ་ཞེས་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་ལུང་ཞུ་བ་ལྟར་ན་ནི་ཡུལ་
དགེ་སྤྲོད་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དུ་སྟེ་དགེ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་སྤར་མ་བྱས་ན་

ཉེས་བྱས་སོ། །ཐ་མ་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བཞི་བ་སྒྲིལ་གསལ། །འཛིན་པ་ཞིའི་ལྷུང་བ་ན་སྒྲིབ་བསྟན། །འདུ་ཤེས་
དོགས་དབྱེད་གཞི་སེལ་བརྗོད། །དང་པོ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་
ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྦྱིང་གཞི་ནི་མ་ཉན་ཡོད་དུ་བྱུག་སྒེས་དག་སྦྱོང་དག་གི་ཚུད་པ་དག་འདུན་
གིས་ཞི་བར་བྱས་པ་ལ་སྒྲིལ་གསལ་བྱས་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་
བྱ་ནི་རང་རིས་ཀྱི་མཛའ་བའི་ལོངས་སྦྱོད་ལ་གཞོད་པའོ། །རྫོང་ནི་བཅས་ལྷན་
དག་སྦྱོང་གིས་དག་སྦྱོང་གཉིས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཚུད་པ་དག་འདུན་གིས་ལེགས་པར་
ཞི་བར་བྱས་པ་ལ་དག་གིས་སྒྲིལ་གསལ་འབྲུག་ལོང་བྱས་ཏེ། དོན་གོ་བ་ལས་གྱུར་
པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་དེ་ལ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་ཡུལ་གང་
དག་ཚུད་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་དག་སྦྱོང་ཆོས་བྱུག་ལྷན་ལས་ལྷུང་བྱེད་འདིའི་ཡུལ་ནི་
ལྷ་བ་མཐུན་རུང་། མི་མཐུན་རུང་སྟེ་དགག་བྱ་བྱེད་པར་མེད་པའི་བྱིར་ལྷ་བ་
མཐུན་པ་མ་གཏོགས་ཆོས་ལྷ་ཆང་བའི་སྟེང་དུ་ཚུད་པར་བྱེད་པ་པོའི་དག་སྦྱོང་
གཉིས་ཡན་ཆད་ཡིན་པ་སྟེ་དག་སྦྱོང་གཉིས་ཀྱི་ཚུད་པ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །གཉིས་པ་གང་ལ་སྒྲིལ་གསལ་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། དག་སྦྱོང་གཉིས་ཡན་ཆད་ཀྱི་
ཚུད་པ་ཡིན་པ་དང་། དག་འདུན་གིས་ལེགས་པར་ཞི་བར་བྱས་པ་ཡིན་པ་

སྟེ། དགོ་སྒྲོང་གཉིས་ཀྱི་ཚྱོད་པ་ཉིད་དགོ་འདུན་གྱིས་ལེགས་པར་ཞི་བར་བྱས་
པ་ཉིད་ལ་འོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་སྐྱོ་སྒྲགས་བྱེད་པའི་རྟེན་ནི། རང་ཞི་
བྱེད་དེ་ལ་གཏོགས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞུག་མར་གནས་པ་དང་། ལས་བྱེད་པ་དང་
། དད་པ་འབྲུལ་བ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། དགོ་སྒྲོང་
ཚས་བྱག་ལྡན་ནོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཀྱུན་སྒྲོང་ནི་ཚྱོད་པ་ཞི་བར་བྱས་ཟིན་པ་དེ་ལ་སྐྱོ་སྒྲགས་བྱེད་པར་འདོད་
པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྐྱོར་བ་ཏེ་འབྲེལ་མཆོན་ཉིད་ལྡན་གྱིས་སྐྱོ་སྒྲགས་
བྱེད་པར་ཞུགས་པའོ། །**མཐར་ཐུག་ནི་པ་འོ་པ་པོས་དོན་གོ་ནའོ། །**

གཉིས་པ་ནི།

སྐྱོ་སྒྲགས་བྱེད་པའི་ལྗུང་བྱེད་འདི་ནི་འདུ་ཤེས་གཙོའོ། །ཡུལ་གང་ལ་ཤེས་
གཙོ་ཞེ་ན། དགོ་སྒྲོང་གཉིས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཚྱོད་པ་བཞི་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་ཞི་
བར་བྱེད་པ་པོ་དགོ་འདུན་གྱིས་ལེགས་པར་ཞི་སྟེ། ཚས་བྱོགས་སུ་ཞི་བར་བྱས་
ཟིན་པ་ཉིད་ལ་ཤེས་གཙོའོ་ཞེས་སྒྱུར་ཏེ། ཡུལ་དེ་ལ་བསམ་པས་དེར་འདུ་ཤེས་
པ་ནི་ཡན་ལག་གི་གཙོ་བོའོ། །གང་བྱས་ན་འདིའི་ལྗུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐྱོ་
སྒྲགས་བྱེད་ན་ལྗུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། **ཀྱི་ཀ་ལས།** སྐྱོ་སྒྲགས་བྱེད་པ་ནི་འབྲུག་
ལོང་བྱེད་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །སྐྱོ་སྒྲགས་བྱེད་པ་ནི་**འགྲེལ་རྒྱུང་ལས།** ཚྱོད་པ་ཞི་བར་

མི་རིགས་ཀྱི། ད་དུང་རྩོད་པར་རིགས་སོ་ཞེས་ཟེར་ནའོ་ཞེས་བཤད་ལ། **ལུང་
ནམ་འབྱེད་ལས།** རྩོད་པ་འདི་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཡང་ཉེ་བར་ཞི་བར་
བྱའོ་ཞེས་སྒྲིལ་གསུངས་བྱེད་དེ་ཞེས་སོ། །སྒྲིལ་གསུངས་བྱེད་པ་པོ་གཉུག་མར་གནས་པ་
དང་སྟེ། རྩོད་པ་དེའི་ཐོག་མཐའ་དབུས་གསུམ་གྱིས་པའོ་ཞེས་ལུང་དང་ཁྲི་ཀ་
ལས་བཤད་དེ། རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐྱོང་དག་གོ། རྩོད་པ་དེ་ཞི་བར་བྱ་
བའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱེད་པ་པོ་དང་། རྩོད་པ་དེ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ལས་ལ་དད་པས་
འདུན་པ་འབུལ་བ་དག་ཁོ་ན་ལ་ལྷུང་བྱེད་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པའོ། །ང་ནི་འདི་
ལྟར་སེམས་ཞེས་ལྟ་བ་སྒྲིབ་སྟེ། ང་ནི་རྩོད་པ་འདི་མ་ཞི་བ་ཡིན་པར་སེམས་སོ་
ཞེས་སྒྲིབ་དང་། **ལུང་དགེ་སྐྱོང་མའི་ནམ་འབྱེད་ལས།** སྒྲིལ་གསུངས་བྱེད་པ་པོ་སྟོ་
བར་དུ་འོང་བ་དག་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་འབྱུང་སྟེ། ཉེས་བྱས་ཁོ་ནའི་བྱེད་པ་པོ་སྟེ།
ནལ་དུ་མ་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱས་མི་གེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཁྲི་ཀ་ལས་
བཤད་དེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འཐབ་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་ལ་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་པར་འདུག་གས་
འབུལ་པ་ལྟ་བུ། རྩོད་པ་གཞན་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་གཞན་དུ་འདུག་གས་འབུལ་ཏེ་སྒྲིལ་
སྒྲིགས་བྱེད་པ་ནི་རྩོད་པ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་དུ་འདུག་གས་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བྱེད་
དུ་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་ཀུན་སྐྱོང་སྟེ་ཞུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་

གསུངས་སོ། །གསོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་
གནས་པའམ་སྒོ་མགུ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་
པ་དེ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། བསྐྱབ་པ་སྦྱིན་པའི་ལས་མ་ཆགས་པས་བྱོད་བསྐྱབ་པ་བྱིན་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བེད་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པས་སྦྱོ་སྟོགས་
བྱེད་པ་ལ་ནི་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་ཉེས་བྱས་ཉིད་དོ། །འདི་ལ་སྦྱོ་སྟོགས་བྱེད་པའི་
ལྟར་བྱེད་མི་བསྐྱོད་པ་ནི་ཚོད་པ་ལ་སྦྱོ་སྟོགས་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གཞི་ཚོད་
པ་ཡིན་པ་མ་ཆང་བའོ། །སྦྱོ་སྟོགས་བྱེད་པའི་ལྟར་བྱེད་དོ། །

ལྟ་བུ་བྱིས་པ་མོ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ། དངོས་གཞིའི་ལྟར་བ་བརྗོད་པ་དང་། ་དེ་
ཡི་ལྟར་མེད་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་
ལ།

སྦྱང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་འཆར་ཀས་བྱིས་པ་མོ་ལ་ཆོས་བསྟན་ཅིང་དེའི་
རྗེས་སུ་དུག་སྒེས་ཆོག་དུག་ལས་ལྟག་པར་བསྟན་པ་ལས་ལྟར་བྱེད་དུ་བཅས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཏི་ནི་བཅས་ལྟན་དག་སྦྱོར་
གིས་བྱིས་པ་གོགས་སྦྱེས་པ་མེད་པར་བྱིས་པ་མོ་ལ་ཆོས་ཆོག་ལྟམ་དུག་ལས་
ལྟག་པར་བསྟན་ཏེ། དོན་གོ་བ་ལས་རྒྱར་པའི་ལྟར་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གཞིའི་ཡན་ལག་གོ ་དེ་ལ་བཞི་སྟེ། གང་ལ་
བསྟན་པའི་ཡུལ་དང་། གང་བསྟན་པའི་ཆོས་དང་། གང་དུ་བསྟན་པའི་གནས་

དང་། གང་གིས་སྟོན་པའི་རྟེན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་བརྒྱད་དེ། སྤར་འབྲིག་ཆོག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟའི་སྟེང་དུ་
བྱིམ་པ་མོ་ཡིན་ཏེ་༡༠བཤེད་སྟེ་བྱིམ་པ་མོ་ལ་སྟོན་པ་ལའོ་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་རབ་
བྱུང་མོ་ལ་བྱིམ་ས་གྲོགས་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །བྱད་མེད་མཁའ་ས་
པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། **ལྷང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** བྱད་མེད་མཁའ་ས་པའི་
རང་བཞིན་ཅན་གྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་དྲིས་པ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱས་པ་དང་
ཞེས་ལྷང་མེད་དུ་གསུངས་སོ། །ངོ་མ་སྟོས་པ་སྟེ་བལ་ཁུར་བ་ལ་བཤད་པའི་
གནད་གྱིས་ཤེས་སོ། །འདིར་བྲམ་མ་རྣམས་ནི་འདི་ལ་ཉི་མ་གཅིག་གི་དུས་ཡིན་
པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། ཉི་མ་ཐ་དད་དུ་ཆོག་རེ་རེ་བསྟན་པ་རྣམས་བསྟོམས་
པས་ཆོག་དུག་ལས་ལྷག་ཀྱང་ལྷང་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་འཆད་དོ། །ངོ་ན་ཉི་མ་
གཅིག་གི་དུས་ཡིན་པ་དེ་མེད་པའི་བྱིར། མཆོན་མོ་བྱད་མེད་ལ་ཆོག་དུག་ལས་
ལྷག་པར་ཆོས་བསྟན་ཀྱང་ལྷང་བྱེད་འདི་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས།
བམ་པོ་ལྷ་བརྩུ་བ་ལས། ཉིན་མཆོན་གྱི་ཆ་ལ་ན་སྤང་བ་མེད་ཅེས་བཤད་
དོ། །ཞག་གཅིག་དུས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཐོ་རངས་བྱད་
མེད་ལ་ཆོས་ཆོག་དུག་ལས་ལྷག་པར་སྟོན་པ་ན་བར་སྐབས་སུ་སྐྱེ་རངས་ཤར་ཏེ་
ཞག་འཕོས་ནས། དེའི་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཆོག་དུག་ལས་ལྷག་པར་
སྟོན་པ་དེ་ལ་ལྷང་བྱེད་འདི་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞག་གཅིག་གི་

དུས་ཡིན་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་སྟོན་པའི་སྐྱེར་བ་གཅིག་གིས་ཆོག་
ལུང་ལྟ་ལས་ལྟ་བུ་པར་ཆོས་སྟོན་ནའོ། །ཞེས་སྐྱེར་བའི་ཡན་ལག་གི་སྐབས་
སུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་གང་བརྟན་པའི་ཆོས་ལ་བཞི་ལས། སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ལུང་བརྟན་
བཅོས་ཡིན་པ་སྟེ། ཆོས་སོ་ཞེས་པ་དང་། **རྣམ་འབྱེད་ལས།** ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པ་ལས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཉན་ཐོས་གྱིས་བཤད་པའོ་ཞེས་
སོ། །དོན་བཤད་པ་ཡིན་པ་སྟེ་དོན་མི་འཆད་པར་ཆོག་འདོན་བ་(༡༡)ན་ཡིན་ན་
ལྟར་མེད་དུ་གསུངས་པས་ཤེས་ཏེ། དུས་ཁྲིམས་འབོགས་པ་དང་ཡོན་བཤད་
པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོག་ལུང་ལྟ་ལས་ལྟ་བུ་པར་ཆོགས་
སུ་བཅད་པར་ལོངས་པ་སྟེ་ཆོག་ལྟ་ལས་ལྟ་བུ་པར་རོ་ཞེས་པ་དང་། མ་རྣམས་
གྱི་རྒྱ་ཀ་ལས། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་འདོན་ན་ཡང་རོ་ཞེས་སྐྱེ་ལེན་པ་ལ་
བཤད་པའི་གནད་གྱིས་སོ། །སྤར་ཤེས་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། སྤར་ཤེས་ཟེན་
ཡིན་ན་ནི་སྤོབ་གཉེར་བསོད་པ་དང་ཞེས་ལྟར་མེད་དུ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་གང་དུ་བརྟན་པའི་གནས་ནི། གནས་གཅིག་ཡིན་པ་སྟེ་གནས་
གཞན་དུ་ནི་སྤར་མ་བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

བཞི་པ་གང་གིས་སྟོན་པའི་རྟེན་ནི། ཁྲིམས་གོགས་དང་མི་ལྟན་པ་སྟེ་སྐྱེས་པ་
མེད་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཀྱུན་སྒྲོང་ནི་ཆོས་ཆོག་ལྷ་འཇམ་དྲུག་ལས་ལྷག་པར་སྤྲོ་ཞིང་གོ་བར་འདོད་
པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། **སྦྱོར་བ་ནི་**ངག་མཆོན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱིས་ཆོས་སྦྱོན་པའི་
སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་ཆོག་ལྷ་འཇམ་དྲུག་ལས་ལྷག་པར་ཆོས་སྦྱོན་པར་ཞུགས་
པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་བྱུང་མེད་དེས་དོན་གོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བྱིམ་པ་མོ་ལ་སྦྱོན་པ་ལའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུང་སྦྱོས་པ་ལྟར་རིག་པའི་
སྦྱིས་པ་མེད་པར་བྱིམ་པ་མོ་ལ་སྦྱོན་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཅི་ཞིག་སྦྱོན་
པ་ལ་ཞེན། ཆོས་སྦྱོན་པ་ལས་སོ། །དེའང་དགོས་སྦྱོང་གིས་བྱིམ་པ་མོ་ལ་ཆོས་
ཆོག་དྲུག་ལས་ལྷག་པར་སྦྱོན་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཆོག་དྲུག་ལས་མ་ལྷག་
པ་ལ་མ་ལྷག་པ་ཉིད་དུ་འདུ་ཤེས་ཏེ་ཆོས་སྦྱོན་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཆོག་
དྲུག་ལས་ལྷག་པ་ལ་ལྷག་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་དགོས་སྦྱོང་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་
རོ། །ཆོག་དྲུག་ལས་ལྷག་ཀྱང་མ་ལྷག་པར་འདུ་ཤེས་ན་ནི་ཉེས་པ་མེད་
དོ། །**༡༡༥།**ཆོག་དྲུག་ལས་ལྷག་དགོས་པར་དེའི་དམིགས་བསམ་ལ་ནི། ཆོག་ལྷ་
ཁོ་ན་ཡོད་པ་ལྷུང་བོ་ལྷ་འཆད་པ་ལྷ་བྱུ་ལ་ནི་ཆོག་ལྷར་བརྩམས་པའི་རྩོམ་པ་ལྷ་
པ་ལས་ལྷག་པར་སྦྱོན་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོག་དྲུག་ལས་ལྷག་པ་མི་
དགོས་སོ། **༥།** **ཁྲི་ཀར།** འདིར་ཆོག་ཅིས་བྱ་བ་ནི་སྤྲོ་བར་འདོད་པ་དོན་གཅིག་གོ་

བར་བྱེད་པའི་ཆོག་ལ་བྱ་བ་སྟེ། དབེར་ན་སྤྱོད་བར་འདོད་པའི་དབང་གིས་
གཟུགས་མི་རྟག་པ་བྱེད་བྱ་དང་བཅས་པ་ནི་ཆོག་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་
བུའོ། །གཟུགས་ཙམ་རྗེས་སུ་བཤད་པ་སྤྱོད་བར་འདོད་པ་ལ་ཡུང་པོ་ནི་ལྟ་སྟེ།
གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་
པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ། །མདོར་བསྟན་པ་ནི། རྒྱས་པར་བཤད་
པ་གཙུག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མདོར་བསྟན་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས་ཐ་མི་དད་
དེ། དབེར་ན་ཡུང་པོ་ནི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས་ཐ་མི་དད་པ་
ལྟ་བུའོ་ཞེས་སོ་སྟེ། དེ་དག་གི་ངག་དོན་ནི་ཡུང་པོ་ལྟ་བུའི་མདོར་བསྟན་སྟོན་ག་
གཅིག་ལས་རྒྱས་པཤད་སྟོན་ག་གི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཆོག་ལྟ་བུའི་ཁོངས་སུ་འདུས་
པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཡུང་མེད་མཁས་པས་གོང་ནས་གོང་དུ་བྲིས་པ་ནི། **རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་**
ལས། དོན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་བཅད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །གཏན་ལ་དབབ་པར་
བྱས་པ་དང་། གཞན་ཡང་**རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས།** སྟོབ་གཉེར་བསོད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱར་ཡུང་ཕོག་པའོ་ཞེས་བཤད་པས། དོན་སྤྱར་ནས་ཤེས་ཟིན་པ་
དེ་ངེས་ཤིང་བྱང་བར་བྱེད་པའོ། །**རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས།** ཁ་ཏོན་ལྷུ་བ་དང་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཏོན་འདོན་པའོ་ཞེས་བཤད་པས། ཆོག་སྤྱར་ནས་བཟུང་ཟིན་པ་

དེ་མི་བརྗེད་ཅིང་བྱང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཆོག་ཁ་ཏོན་དུ་འདོན་པའོ། །དམིགས་
གྱིས་དྲི་བ་དང་ཞེས་པ་ནི། **རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས།** ཆོག་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་
༼༡༩༩༽གནས་རྣམ་པར་ངེས་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དུས་ཁྲིམས་
བསྟེན་གནས་འབོགས་པ་དང་། ཡོན་བཤད་པ་ནི་ཡོན་བསྟོ་བ་སྟེ། སྟོན་གྱིས་
གཞིའི་**འྲི་ག་ལས།** ཡོན་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོ་བའི་རྩ་བ་སྟོ་ཞིང་སྟོན་ལམ་
འདེབས་པའོ་ཞེས་བཤད་ལ། མདོར་ཡོན་ཞེས་པའི་དོན་དགོ་བའི་རྩ་བའི་ཕན་
ཡོན་བཤད་པ་དང་། ཕན་ཡོན་དེ་བྱང་ཆེན་དུ་བསྟོ་བ་དང་། སྟོན་སོགས་ཀྱི་ཕན་
ཡོན་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བསལ་གས་ཡུལ་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་ལ་ཡོན་
གནས་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་གནས་དེས་སྟོན་བདག་གི་དགོ་ཆོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ལེགས་པར་སྦྱང་བའམ་བསྟེད་པ་དང་འཕེལ་བར་འབྱུང་བྱེད་རྣམས་པའི་ཕྱིར་
ཡོན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་རྣམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ནོ་ཞེས་རྗེ་བཙུན་
ཕྱིན་ལས་ཀྱི་དབང་ལྷན་གསུང་ངོ། །བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ནི་ཆོག་དྲུག་ལས་
ལྷན་ཀྱང་ལྷང་བ་འདི་བསྟེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྤར་གནས་ཁང་དུ་ཆོག་བཞི་
བསྟན་ནས་ཕྱིས་ཁྲམས་སུ་ཆོག་གསུམ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་གནས་ཐ་དད་གཞན་དུ་
བསྟན་པས་ཆོག་དྲུག་ལས་ལྷན་པ་ནི་སྤར་མ་གནས་ཁང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྷང་བ་
འདི་བསྟེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མ་བྱས་པ་ཉིད་དོ། **འྲི་གར།** དེ་ལ་ལྷང་བར་མི་
བཞག་གོ་ཞེས་སོ། །སྟོན་པའི་ལྷང་བྱེད་དོ། །

དུག་པ་འདོན་པ་ལ། དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་བརྗོད་པ་དང་། ཉེ་ཡི་ལྷུང་མེད་
བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་མ་ཉན་ཡོད་དུ་དུག་སྤེས་བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་། ཚིག་
མ་ཉམ་དུ་ཚོས་འདོན་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ལུང་
འབོགས་པ་པོ་དང་ཚོས་ལ་མ་གྲུས་པ་སྟེ། **རྒྱུ་ཀ་ལས།** དང་པོ་ལེན་པ་དང་
། འདོན་པའི་དུས་ན་རང་དབང་དུ་བརྗོད་པ་ནི་འདོན་དུ་འཇུག་པ་དེ་དང་། ཚོས་
༼༡༩༽ལ་ཡང་མ་གྲུས་པའི་བསམ་པ་བརྒྱད་པར་གནས་པ་ཡིན་པས་ལྷུང་བ་
འདི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟེ་ལུང་འབོགས་པ་ལ་མ་བསྟོས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་
བཤད་དོ། །**ཁོ་ཉི་ནི་**བཅས་ལྷན་དག་སྟོང་གིས་བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་འམ་
བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་དང་། དུས་མ་ཉམ་དུ་འམ་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྟོན་བྱེད་དུ་གྱུར་
པའི་ཚིག་བཞིར་ལོངས་པའི་ཡི་གེ་འདོན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་
གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་དང་ལྷན་པའི་
ཡུལ་དང་། གང་འདོན་པའི་དངོས་པོའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་ལས། བསྟན་པར་མ་
རྫོགས་པ་འམ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡིན་པ་སྟེ་བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་གཅིག་
ཅར་རམ་ཞེས་པ་དང་། སྤྱིར་བསྟན་པ་ལས་བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་པ་
ཉིད་གྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ཁེལ་བ་ནི་དག་སྟོང་གིས་དག་སྟོང་མ་དང་། འདོན་

པའམ། དག་སྒྲོང་དང་འདོན་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །དག་སྒྲོང་གིས་དག་སྒྲོང་མ་དང་
འདོན་ན་ཅིར་འགྱུར་སྟམ་ན། **ཁུ་བ་ཆེ་ཤོས་ལས།** ཡུལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་
ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བཀྲུགས་ན་ཅིར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད་
དེ་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ཡང་དངོས་གཞི་ལྟར་མེད་ལ་དགོངས་ཤེས་རིགས་ཏེ། **ཁུ་**
བ་རྒྱུད་ཤོས་ལས། ཡུལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་མགིན་གཅིག་ཏུ་
ཆོས་འདོན་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་ཁུ་འགེལ་དུ་ལུང་བྲངས་སོ། །**ཁྱུ་**
ཆེར་འགྲེལ་དང་ཁུ་བ་གཉིས་ཀ་ལས། དག་སྒྲོང་གིས་དག་སྒྲོང་མ་དང་ཆོག་རེ་
རེ་ནས་འདོན་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ། །དག་སྒྲོང་མས་དག་སྒྲོང་དང་ཡང་
དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དག་སྒྲོང་གིས་དག་སྒྲོང་ལ་ལུང་ཁུ་བར་
བྱེད་ན་ཆོས་དང་ཡི་གེ་མཉམ་དུ་འདོན་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། **འྲི་ཀ་ལས།** དག་
སྒྲོང་གིས་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལས་ལུང་ནོད་པར་བྱེད་ན་བསྟེན་
༼༡༩༽པར་མ་རྫོགས་པ་དང་གཅིག་ཅིར་རམ་མཁུག་ཐོགས་སུ་སྟོན་བྱེད་དུ་
འགྱུར་བའི་ཆོས་དང་ཡི་གེ་འདོན་ན་དེ་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྒྲོབ་པར་འདོད་པ་སྟེ། **འྲི་ཀ་**
ལས། འདོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་
བསམས་ཏེ་ཁ་ཏོན་ཆོག་སྤར་བཟུང་ནས་བཟུང་ཟིན་པའི་ཁུ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ལྟར་བ་
མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །**ཁ་སྤྲུལ་པ་ལས་ཀྱང་།** ཆོས་

བསྟན་པ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལེན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་
སོ། །གསུམ་པ་ངོས་མ་སྟོས་པ་སྟེ་བལ་ཁུར་བ་ལ་བཤད་པའི་གནད་གྱིས་ཤེས་
སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་འདོན་པ་ལས་ཡིན་གྱི། ཡི་གེ་འདོན་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་ཐ་སྟད་ལྔ་དང་ལྔ་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་
ནི་སྤར་མི་ཆོས་སྤྲུལ་མའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གང་འདོན་པའི་དངོས་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྟོན་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་
ཆོས་སམ་ཡི་གེ་ཡིན་པ་སྟེ་སྟོན་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཞེས་སོ། །ཡི་གེ་འདོན་པ་ལ་
ཆོག་བཞིར་ལོངས་པ་མི་དགོས་ཀྱང་ཆོས་ཡིན་ན་ཆོག་བཞིར་ལོངས་པ་སྟེ། ཡོན་
ཏན་འོད་མར། སྟོ་ཀ་གཅིག་ཡན་ཆད་མིད་པ་བསྒྲིལ་ཅིང་སྒྲ་ན་ལྟར་བར་འགྱུར་
ཞེས་སོ། །སྤར་ཤེས་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ་ཆོག་སྤར་ནས་བབྱང་བྱིན་པའི་ཁ་
ཏོན་ཁྱབ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟར་མེད་དུ་གཞུང་ལས་གསུངས་པས་ཤེས་
སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཀུན་སྒྲིང་ནི་རང་གར་དུས་མཉམ་དུ་འམ་མཇུག་ཐོགས་སུ་འདོན་པར་
འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །མི་འདོད་བཞིན་གྲུབ་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་
བཤད་དོ། །སྦྱར་བ་ནི་དུས་མཉམ་དུ་འམ་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཆོས་འདོན་པའི་སྦྱར་
བ་གཅིག་གིས་ཆོས་སམ་༼༡༩༩༽ཡི་གེ་འདོན་པར་ཁྱགས་པའོ། །སྦྱར་བ་
གཅིག་གིས་ཞེས་པས་ཉི་མ་ཐ་དད་ལ་ཆོག་རྐང་གཉིས་གཉིས་འདོན་པ་ལྟ་བུ་

སེལ་ལོ། །མཐར་ཐུག་ནི་དོན་གོ་བ་ཡིན་ཅེས་སྒྲ་མ་རྣམས་གསུངས་ཡང་། ཡི་གེ་
རྒྱུ་བ་འདོན་པ་ལ་ནི་དོན་གོ་བ་མེད་དེ་ཡི་གེ་སེལ་བྱས་དོན་མི་སྟོན་པའི་བྱིར་
ཆོས་ཆོག་བཞི་སྟོན་ཟེན་པའམ་ཡི་གེ་གཅིག་ཅུ་སྟོན་ཟེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགེ་སྤྱོད་གིས་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་དུས་གཅིག་ཅུར་རམ་བསྟེན་པར་
མ་རྫོགས་པས་སྟོན་པའི་མཁུག་ཐོགས་སུ་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་གི་དོན་
སྟོན་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དང་། **ལུང་ལས།** ཨ་ཨཱ་ཨི་ཨཱ་ཞེས་ཡི་གེ་ཡང་འདོན་
ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

ད་ནི་འདི་དག་གི་འཕྲོས་དོན་ཅུང་ཟད་དམར་བྱ་སྟེ། སྟོན་བྱེད་དུ་གྱུར་
པའི་ཆོས་འདི་ལ་ཟུ་བཞི་སྟེ། སྟོན་བྱེད་ཡིན་ལ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ནི་ཟུ་སྟེགས་ཀྱི་
སྟོན་པ་དང་སྤོང་སེར་སྒྱུས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཟུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལུགས་
རྣམས་སོ། །ཆོས་ཡིན་ལ་སྟོན་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི། **རྒྱ་ཀ་ལས།** སྟོབ་དཔོན་
དཔའ་བོས་བྱས་པའི་སྒྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་
པ་ནི་འདུལ་བ་ལུང་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་བྱ་རོག་སོ་རྟོག་གི་བསྟན་
བཅོས་ལྟ་བུའོ། །སྟོན་བྱེད་ནི་དང་པོ་སྟོན་པས་བཤད་པའི་བཀའ་ལུང་རོ་
། །ཆོས་ནི་**ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་
པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བཤད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོན་པ་

བཞུགས་པའི་ཆོན་ཉན་ཐོས་གིས་བཤད་ན་ཡང་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དང་པོའི་སྟོན་པ་ནི་བྱིན་པ་གི་
སྟོན་པ་གཉིས་ཀར་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་བྱེད་དང་ཆོས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་
འདོན་ན་ལྟར་བྱེད་དོ། །ཡི་གེ་ཡང་འདོན་ནའོ་ཞེས་པ་ནི་ཁྱེ་ཀར་ལུང་བྲངས་པ་
ལས་ཅིག་༼༡༧ན༽ཅར་ཡི་གེ་བརྗོད་ན་ལྟར་བྱེད་དོ། །མཇུག་ཐོགས་སུ་ཡི་གེ་
བརྗོད་ན་ལྟར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** སློབ་དཔོན་ཨ་
ཞེས་འདོན་པ་ན་ཉེ་གནས་ཀྱང་དུས་གཅིག་རྒྱ་ཨ་ཞེས་འདོན་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཡི་གེ་
མཉམ་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཅིག་ཅར་འདོན་པ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གཡམ་ལ་གྲུབ་པ་ནི་ལྟར་བ་འདི་བསྐྱེད་
པ་ལ་མ་གཏོགས་སོ། །དག་སྤོང་གིས་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་ཉན་དུ་གཞུག་པར་བྱ་བ་
སྟེ་བྱོད་གིས་ཁོ་བོ་དང་ལྟན་ཅིག་རྒྱ་གཅིག་ཅར་རམ་སྤར་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ་
ཞེས་བསྐྱོ་བ་ལས་བསྟན་པར་མ་རྗོགས་པ་དེ་གཅིག་ཅར་རམ་སྤར་བརྗོད་པའི་
རྗེས་སུ་དག་སྤོང་གིས་འདོན་པ་ཡང་ལྟར་བ་འདི་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་གཏོགས་
སོ། །གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི་ཡུལ་གྱི་ཀུན་སྤོང་མེད་པ་དང་། རྟེན་གྱི་
ཀུན་སྤོང་མེད་པས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུང་རྒྱུ་ལས་སོ། །ཁ་ཏོན་ལུ་བ་
དང་ཞེས་པ་སྤར་བཏོན་པ་མི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་སྤོང་བའོ། །སློབ་གཉེར་བསོད་

པ་དང་ཞེས་པ་འདོན་པ་ཕྱིར་བསྐྱོས་གིང་འཆད་པའོ་ཞེས་ཀྱི་ཀ་ལས་བཤད་
དོ། །བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་གཞུང་ཚིག་འདོན་དུ་བཅུག་ནས་དགེ་སྤྲོད་གིས་
དེའི་དོན་འཆད་པའོ། །བརྗེད་པའམ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དྲན་པའི་ཕྱིར་དམིགས་གྱིས་
འདྲི་བ་ཡང་ལྟར་བ་འདི་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ནམས་ལ་ཚིག་བསྐྱེལ་
ཅིང་བསྐྱགས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འདོན་པའི་ལྟར་བྱེད་དོ། །

བདུན་པ་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པ་ལ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གནས་སྐྱབས་
བརྗོད། །དངོས་གཞིའི་ལྟར་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་
གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། དགོས་པའི་དོན་དང་། བསྐྱས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
དེས་དེའི་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་ཀྱང་ལྟར་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ལས་གྱིས་
བསྐྱོས་པས་ལྟར་བ་བཅས་པའི་ས་མཆོམས་ཟེན་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་
བརྗོད་ཀྱི་ལ་བཤེས་པའི་བྱས་པས་ངན་པ་མགོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེ་ཞིང་དགེ་
འདུན་སྤྱི་ལ་མ་དད་པ་དེ་སྤྲོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས།

དང་པོ་ཡུལ་གང་བསྐྱོ་བ་ནི། བསྐྱོ་བའི་ཡུལ་ཆོས་བཅུ་བཞི་དང་ལྟན་པ་སྟེ་
སྤྲོད་པ་པའི་ཞལ་ཏ་པ་བསྐྱོ་བའི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འབྱུང་རོ། །གཉིས་
པ་རྟེན་གང་གིས་བསྐྱོ་བ་ནི། དགེ་འདུན་མཆོན་ཉིད་བཞི་ལྟན་གྱིས་སོ། །གསུམ་
པ་ཆོག་གང་གིས་བསྐྱོ་བ་ནི། གསོལ་གཉིས་གྱི་ལས་གྱིས་བསྐྱོ་བའོ། །བཞི་པ་

བསྐྱོས་པ་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་བྱིམ་རྣམས་སུ་སོ་སོར་གོ་བར་བྱ་སྟེ་གཞུང་དུ་འཆད་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཉེས་པ་གང་གིས་སུན་བྱུང་བའི་ཉེས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་
བརྗོད་པར་བྱ་ཡི། ཉེས་པ་གཞན་མི་བརྗོད་པ་དང་། བྱིམ་པ་གང་སུན་བྱུང་བའི་
བྱིམ་པ་དེ་རྣམས་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་ཡི། བྱིམ་པ་གཞན་ལ་མི་བརྗོད་དེ། **ལུ་བ་**
ལས། ཉེས་པའི་མཐར་བྱ་བ་སྟེ་ཉེས་པ་གཞན་ལ་མི་བརྗོད་པ་དང་རིགས་ཀྱི་མཐར་བྱ་བ་
སྟེ་བྱིམ་པ་གཞན་ལ་མི་བརྗོད་པ་དང་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལས་ལྷག་པར་བསྐྱོན་སྟེ་ཉེས་པ་
དེ་ལས་ལྷག་པར་བསྐྱོ་བ་དང་བྱིམ་དེ་ལས་ལྷག་པར་བསྐྱོན་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དག་སྦྲོང་ཕྲལ་བ་དང་། དག་སྦྲོང་མ་གསལ་མ་ལྟ་བུ་དག་སྦྲོང་དང་། དག་
སྦྲོང་མ་སྟིག་ཅན་དག་ནི་ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བའོ་ཞེས་མ་དད་པར་གྱུར་པའི་བྱིམ་
དུ་སོ་སོར་གོ་བར་བྱེད་པའི་དག་སྦྲོང་ཞིག་དག་འདུན་གྱིས་བསྐྱོ་བར་བྱའོ། །ཆོ་
ག་ནི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སོ། །བྱིམ་རྣམས་སུ་སོ་སོར་གོ་བར་བྱེད་པ་
དེས་སྒྲུབ་བར་བྱའོ་ཞེས་འོག་ཏུ་སྒྲུར་རོ། །རི་སྐད་སྒྲུབ་བར་བྱ་ཞེན། ཆོ་དང་ལྡན་པ་
སྟོག་དང་ལྡན་པ་དག་ཅེས་བྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བོས་ནས་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག །བྱིམ་
རྣམས་སུ་བྱིམ་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱིམ་པ་དག་གོ། །གནས་
གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་སུ་གནས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་ཏུ་

བྱུང་བ་དག་གོ། །དེ་ཡང་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཁྱིམ་ཁྱེད་ཀྱི་སྐུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་
འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་འབྲས་སྒྲིལ་ལེ་ཞིང་སྐུན་སྐུམ་ཚོགས་པ་ལ་སེར་བའི་འཁོར་
ལོ་ལྟར་མི་བཟད་པ་ནི་འཁོར་ལོ་ལྟར་མི་བཟད་པ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་མཐུ་ཆེར་འབབ་
པ་བཟོད་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །གནམ་ལྷགས་ཐོག་དང་བཅས་པ་བབས་ན་
འདི་ལྟར་འབྲས་སྒྲིལ་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏེ་མ་མཐུ་ཆུང་བ་དང་། ཆུད་ཟ་བ་བསྐྱམ་པ་
དང་། ཚུལ་མ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་ཏེ་དུས་མ་ཡིན་པས་མ་
རུངས་པར་ཆག་གྲུམ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བ་ཚུལ་མ་ཡིན་པས་མ་རུང་བར་
འགྱུར་བ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་རུངས་སྐྱུང་བའོ་ཞེས་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་དུ་
བཤད་དོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** ཆག་གྲུམ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པའི་སོགས་ཁོངས་སུ་
བསྟུན་པེ། །གནམ་རྣམས་སུ་གནས་སྐུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི། དཔེར་ན། ལུ་རམ་
ཤིང་གི་ཞིང་སྐུན་སྐུམ་ཚོགས་པ་ལ་ནད་ཀྱི་རིགས་**ཁྲི་ཀ་ལས།** ར་རི་དམར་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་ན་འདི་ལྟར་ལུ་རམ་ཤིང་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏེ་མ་དང་། ཆུད་ཟ་བ་དང་།
ཚུལ་མ་ཡིན་པས་མ་རུང་བར་འགྱུར་བ་ལྟ་སྟེ། དཔེ་དང་འདྲ་བའི་དགོ་སྟོང་
དང་དགོ་སྟོང་མ་སྟེག་ཅན་དག་ཡོད་ཀྱི། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་བྱེད་ཅག་དགོ་སྟོང་
ལུ་ལ་བ་ལྟ་སྟེ་འདི་དང་དགོ་སྟོང་མ་གསལ་མ་ལྟ་སྟེ་འདིས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་
པ་སྦྱིའི་ཆོད་མ་འཛིན་ཅིག །བསྟན་པ་ཡང་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་གོ་སྟེ་མ་སེམས་
ཤིག་པའོ། །འདི་ལྟར་དགོ་སྟོང་འདི་དང་དགོ་སྟོང་མ་འདི་ནི་ཡོས་འཆོག་པ་ནི་

ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་གྲུ་སྒྲེ་བར་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ་ཚོས་འདུལ་བ་འདི་
ལ་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ལྷ་གྲུ་སྒྲེ་བར་མི་རུང་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་གྱི། བཙམ་ལྷན་
འདས་དང་དགོ་སྒྲོང་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་མཆོག་ཀྱན་གཤེས་ཀྱི་རྩེ་བྱ་དང་
། སྤྱི་འཛིན་བྱ་དང་། མོ་དྭགས་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་བདག་ལ་ལྟོས་ཤིག་ཅེས་སྒྲུ་བར་
བྱའོ། །དགོ་སྒྲོང་འདི་དང་དགོ་སྒྲོང་མ་འདི་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་
༼༡༥༽བཤེད་ཀྱི་མ་རྒྱུ་སྤྱི་གོ་བར་བྱེད་པར་དགོ་སྒྲོང་གང་ཟག་མི་སྒྲོ་ན་དགོ་འདུན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྲིམ་རྒྱུ་སྤྱི་གོ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་
ལས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་འཛིན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱི་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་བྱུག་སྤེས་བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་དགོ་སྒྲོང་
གཞན་གྱི་གནས་ངན་ལེན་བརྫོད་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་
ངན་པ་མགོ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲེ་བའི་སྒྲོ་ནས་རང་རིས་ལ་མ་དད་པར་འགྱུར་
བའོ། །རི་ཏི་ནི་བཅས་ལྷན་དགོ་སྒྲོང་གིས་ཡུལ་བསྟན་པ་མ་རྫོགས་པ་ལ་དགོ་
སྒྲོང་གཞན་གྱི་ཕམ་པ་འཕམ་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་བརྫོད་ཅིང་དོན་གོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་
ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ། གང་ལ་བརྫོད་པའི་
ཡུལ་དང་། གང་བརྫོད་པའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གིས་བརྫོད་པ་ལྷུང་བའི་བདག་

པོ་དང་། གང་གིས་བརྗོད་པའི་ཉེན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་ལྟ་ལས། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའམ། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡིན་པ་
སྟེ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཉིད་དག་དང་ལྡན་པ་ལའོ། །ཞེས་པ་དང་། **སྦྱིར་**
བསྟེན་པ་ལས། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །སེལ་བ་ནི་དག་སྟོང་རྣམ་དག་ལ་བརྗོད་པ་ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་
དོ། །མ་བརྗོད་ན་ཡང་གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པའི་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྦྱིར་
ངོ། །བྱུང་བ་དང་བཅས་པ་མི་ཤེས་པ་སྟེ། ཉན་པ་པོ་མི་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ཞེས་
སོ། །སེལ་བ་བྱུང་བཅས་ཤེས་པ་ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་དོ། །**རྣམ་འབྱེད་ལས།** དེ་ལ་
བསྒྲགས་པ་ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་དོ། །བདག་གིས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་ཉེན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤེས་སོ་སྟུམ་ནའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་
མ་མཐོང་བ་སྟེ། **བསྐྱས་པ་ལས།** བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བརྗོད་ན་ལྟར་བ་མེད་དོ་
ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ཐ་སྙད་ལྟ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་
པ་ནི་སྦྱར་དང་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་གང་བརྗོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཡམ་པའམ་ལྷག་མའི་
དངོས་གཞི་ཡིན་པ་སྟེ། ཡམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དག་འདུན་ལྷག་མ་དག་ཅེས་
བཤད་དོ། །སེལ་བ་ནི་སྟོམ་པོ་དང་ལྟར་བྱེད་ལ་སོགས་བརྗོད་ན་ཉེས་བྱས་
སོ། །དག་སྟོང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་སྟེ། **ཁུ་བ་ལས།** དག་སྟོང་

གིས་བདག་ཉིད་གི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལོངས་པ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་
སྒྲིམ་ན་ཉེས་པ་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཉེས་བྱས་སུ་
གསུངས་པ་ནི་གཞན་གྱི་ཡིན་པ་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་ཁྱེད་ཀྱི་ལས་སོ། །

གསུམ་པ་གང་གི་བརྗོད་པ་ལྟར་བའི་བདག་པོ་ནི། དགོས་པ་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ།
གཞན་དེ་ཡང་དགོ་འདུན་ལྟག་མའི་ལྟར་བ་བརྗོད་པའི་ཆ་ནས་དགོས་པ་ཆོས་
དུག་ལྟན་རྫོགས་པའི་སྒྲིམ་ལྟ། ལྟ་བུར་མཆོན་མཐུན་ལ། བསྐྱོད་གསུམ་ལྟ། རྒྱུ་བ་དང་། གཞུགས་
གཞན་དུ་མ་བསྐྱུར་བ་ཡིན་ལ། བསྐྱུར་བའི་ལྟར་བ་བརྗོད་པ་ལ་ནི་ཡུལ་དེ་བསྐྱུར་བས་
གོས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ལ། དགོས་པ་གི་སྒྲིམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡན་ལག་
མ་ཡིན་གྱི། དགོས་པ་གི་སྒྲིམ་པ་ཅིམ་པོ་དང་ལྟན་པའོ། །མཆོན་མཐུན་ལྟ་བུ་
མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ནི་སྒྲིམ་བྱིན་འཕྲོག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །

བཞི་པ་གང་གིས་བརྗོད་པའི་རྟེན་ནི། གནས་ངན་ལེན་རྗེས་པ་པོར་བསྐྱོས་པ་
དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། གསོལ་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ།
བསྐྱོར་བ་བྱས་པ་ལའོ། །དགོ་འདུན་ལ་མ་གསོལ་བ་ལའོ། །ཞེས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་གེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲེལ་
པའོ། །ཀྱང་སྒྲིམ་ནི་རང་གར་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་
པའོ། །**སྒྱུར་བ་ནི་**རག་མཆོན་ཉིད་ལྟ་བུ་གིས་གནས་(༡༦)པོ་ལེན་ལེན་བརྗོད་
པར་ཁྱགས་པའོ། །**མཐར་ཐུག་ནི་**པ་པོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་འདི་ནི་འདུ་ཤེས་གཙོའོ། །ཡུལ་གང་ལ་
ཤེས་གཙོ་ན། ཉན་པ་པོ་དེས་དག་སྒོར་དེ་ལ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱས་མི་ཤེས་པ་
ཉིད་དང་ཉན་པ་པོ་བསྟེན་པར་མ་རྗོགས་པ་ཉིད་དག་དང་ལྷན་པ་ལ་ཤེས་གཙོའོ་
ཞེས་སྒྱུར་ཏེ་ཡུལ་དེ་ལ་བསམ་པས་དེར་འདུ་ཤེས་པ་ནི་ཡན་ལག་གི་གཙོ་
བོའོ། །གང་བྱས་ན་ལྷུང་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེན་སྒྲིས་ནའོ། །ཡུལ་བསྟེན་པར་མ་
རྗོགས་པ་ལ་གང་སྒྲིས་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེན། དག་སྒོར་གཞན་གྱི་པམ་
པར་འགྱུར་བ་དང་དག་འདུན་ལྷག་མ་དག་སྒྲིས་ནའོ། །མི་ཚངས་པར་ཡང་སྒྱུད།
མི་ཡང་བསད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ལྷུང་བ་ཐ་དད་པ་སོ་སོ་རེ་རེ་ནས་བརྗོད་པ་
ཡང་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པར་རུང་ལ། མི་ལྟ་བསད་དོ་ཞེས་སམ། ལྷག་མ་བཅུ་
གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་བྱུང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱེས་ཏེ་བརྗོད་པ་ཡང་ལྷུང་
བྱེད་དུ་བསྐྱེད་པར་རུང་ངོ། །ལྷུང་བ་ཐ་དད་དུ་མ་ཆོག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ཏེ་བརྗོད་
པ་དེ་ལ་ལྷུང་བ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རམ། དུ་མར་འགྱུར་ཞེན། དག་སྒོར་གིས་མི་
ལྟ་བསད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་དོན་དུ་མ་ཉིད་ལ་ཆོག་ཐ་དད་པ་མེད་པས་ལྷུང་
བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །

རག་དོན་སྒྱུར་བ་གཅིག་གིས་ཆོག་གཅིག་ཏུ་སྒྲིས་པ་ལ་དོན་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་
དངོས་གཞི་གཅིག་གོ། །དག་འདུན་གྱིས་བསྐྱོར་བ་མ་བྱས་པ་སྟེ་བྱིས་རྣམས་སུ་སོ་

སོར་གོ་བར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་མ་བསྐྱོས་པ་ཉིད་ལ་
ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །དགོ་འདུན་ལ་མ་གསོལ་བ་སྟེ་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་ཁྱིམ་ནམས་སུ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་མ་བྱས་
པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་འོ། །གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བརྒྱད་པ་མི་ཆོས་སྒྲ་མ་བདེན་པར་སྒྲ་བ་ལ། དངོས་ཀྱི་ཡན་གཞིའི་ལྷུང་བ་
བསྟན་པ་དང་། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་།
ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིར་གཞི་ནི་ཉ་པའི་གྲོང་དུ་སྤྱོན་ཉ་པར་གྱུར་པའི་དགོ་སྤྱོང་ལྷ་བརྒྱས་མའི་
ཆོས་སྒྲ་མ་བདེན་པར་སྒྲས་པ་ལས་འོད་མ་ཅན་གྱི་གྲོང་དུ་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་བརྟུན་དུ་སྒྲས་སོ་ཞེས་རང་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པའི་རྒྱར་
འགྱུར་བ་དང་། །གཞན་བརྟུན་སྒྲ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཡོན་ཏན་སྒྲ་བ་དེ་ལ་
འགྲན་ནས་སྒྲ་བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཉི་ནི་བཅས་ལྷན་དགོ་སྤྱོང་རང་གིས་མི་ཆོས་
སྒྲ་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྒྲ་ཡུལ་བསྟན་པར་མ་རྗོགས་པ་ལ་བདེན་པར་སྒྲས་ཏེ་དོན་གོ་
བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞེ་ལས། །གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། །གང་ལ་སྒྲ་བའི་ཡུལ་
དང་། །གང་སྒྲ་བའི་དངོས་པོའོ། །དང་པོ་ལ་བཞེ་སྟེ། །བྱུང་བ་དང་བཅས་པ་མི་
ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་བསྟན་པར་མ་རྗོགས་པ་འཇམ། །བསྒྲུབ་པ་བྱིན་པ་

ཡིན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་ཡིན། བ་སྟོད་ལྷ་དང་ལྷན། ལུས་ཐ་
མལ་པ་དང་བཞི་སྟེ་སྟེ་མ་བཞིན་ནོ། །གང་སྤྱོད་པའི་དངོས་པོ་ནི། མི་ཆོས་སྤྱོད་མའི་
ཡོན་ཏན་བྱུང་བར་ཅན་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟ་བདག་ལ་ལྷན་པ་སྟེ་མིའི་ཆོས་སྤྱོད་མ་
བརྟོག་པའི་ཞེས་པ་དང་། བདེན་པ་ཉིད་ནའོ་ཞེས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
པའོ། །ཀུན་སྤྱོད་ནི་རང་གར་རང་དོན་དུ་མི་ཆོས་སྤྱོད་མ་བདེན་པར་སྤྱོད་ཞིང་གོ་
བར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། **སྤྱོད་བཞི་**རག་མཆོན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱིས་སྤྱོད་
བར་བྱེད་པའོ། **མཐར་ཐུག་ནི་**པ་ལོ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བདག་ཉིད་མིའི་ཆོས་སྤྱོད་མ་དང་ལྷན་པ་བདེན་པ་ཉིད་ན་འདུ་ཤེས་མ་བརྒྱར་
བར་བདག་ཉིད་མིའི་ཆོས་སྤྱོད་མ་དང་ལྷན་པར་སྤྱོད་ན་ལྷ་དང་བྱེད་དུ་འབྱུར་རོ། །

འདིར་ཡང་སྤྱར་སྤྱོད་༼༡༩༽པའི་ཕམ་པའི་སྐབས་སུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་
ནམས་འདིར་ཡང་སྤྱར་རོ། །འོན་ཀྱང་བྱུང་བར་ལྷ་ལས། ལྷ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་
ཉེན་གྱི་བྱུང་བར་ནི། རང་གིས་མིའི་ཆོས་སྤྱོད་མ་མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་

པའོ། །བསམ་པའི་བྱུང་བར་ནི། འདུ་ཤེས་བརྒྱར་ཏེ་བརྟུན་དུ་སྤྱོད་པ་ལས་འདིས་
ནི་འདུ་ཤེས་མ་བརྒྱར་བར་བདེན་པར་སྤྱོད་པའོ། །ལྷ་དང་བའི་བྱུང་བར་ནི། སྤྱར་
ཕམ་པའི་སྐབས་སུ་འདིར་ལྷ་དང་བྱེད་དང་། སྤྱར་སྤྱོད་པའི་གནས་སུ་འདིར་ཉེས་

བྱས་སོ། །སྤྱུ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། བརྟུན་སྤྱི་ཡུལ་བདེན་པ་མཐོང་མ་མཐོང་
འདྲ་ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་མ་རྫོགས་འདྲ་ཡང་། བདེན་སྤྱི་འདི་ལ་ནི་བདེན་པ་
མ་མཐོང་བ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལའོ། །ཞེས་སོ། །བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར་
ནི། ང་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལོ་ཞེས་བརྟུན་སྤྱིས་ན་པམ་པར་འགྱུར་ཡང་། ང་སངས་
རྒྱས་ཡིན་ལོ་ཞེས་བདེན་པར་སྤྱི་བའི་ལྟ་བུ་བྱེད་ནི་མི་སྲིད་དེ། སངས་རྒྱས་ལ་ལྟ་
བའི་སྟོན་འབྲུང་བ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་དོ། །དེས་ན་**ཁྱུ་བ་ལས།** སངས་རྒྱས་དང་
སྟོན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་མ་གཏོགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དགྲ་བཙེམ་ཡིན་པ་བདེན་
པར་སྤྱི་བའི་ལྟ་བུ་བྱེད་འདི་ནི་དགྲ་བཙེམ་པ་ཉིད་ལ་འབྱུང་གི། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ནི་
ལྟ་བུ་བྱེད་འདི་འབྱུང་མི་སྲིད་དོ། །སྤྱུ་ལ་སྤྱིས་ན་ལྟ་བུ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། བདེན་
པ་མ་མཐོང་བ་སྟེ་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་པ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགེ་སློང་གིས་བྱིམ་པའི་མདུན་དུ་རྩ་འབྲུལ་ནམ་པར་བསྟན་པར་མི་
བྱའོ། །གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ནི་ལྟ་བུ་བ་མེད་དེ། ལྟེང་རྒྱས་འོད་སྤྲངས་ལ་རྩ་འབྲུལ་
བསྟན་པའི་བྱུང་བ་ཁོང་དུ་རྟུང་པར་བྱའོ། །དགེ་སློང་མས་ཞེས་པ་ནི་མཚོན་པ་
ཙམ་སྟེ་དགེ་སློང་དང་དགེ་ཚུལ་མས་ཀྱང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུན་སྤྱིར་རྩ་
འབྲུལ་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །མིའི་ཚས་སྤྱི་མ་བརྗོད་པའི་ལྟ་བུ་བྱེད་དོ། །

དགྲ་བ་བཤེས་དོང་བྱས་སོ་ཞེས་སྒྲུང་བ་འདེབས་པ་ལ། **༡༩༥།**བསྐྱབ་པར་བྱ་

བ་བརྗོད་པ་དང་། །དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ།

གལ་ཏེ་རས་ཡུག་ཆེན་གྱི་གནང་བ་སྦྱོན་པ་དང་། མལ་ཆ་སྟོབ་པར་བསྐྱོ་བ་ལ་
སོགས་པ་འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟན་པ་སྟེ་མི་འགྱུར་
བ་ཉིད་དུ་དགོས་ཤིང་། འདོད་ན་གསོལ་བའི་ཆོག་སྒྲར་བཏང་ནས་རས་ཡུག་
ཆེན་སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་ལས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཆིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྦྱང་གཞིན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་རྩ་མཛའ་བོ་དང་། ས་ལས་སྦྱེས་གཉིས་ཀྱིས་ཆེ་
དང་ལྡན་པ་དག་གིས་བཤེས་དོར་བྱས་སོ་ཞེས་སྒྲུར་པ་བཏབ་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་
དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིས་ཀྱི་སེམས་བདེ་བ་ལ་གཞོད་པ་ལོ། །རྫོག་ནི་
བཅས་ལྡན་དག་སྦྱང་གིས་དག་འདུན་དབང་བའི་རྟེན་པ་ཟས་ལས་གཞན་པ་དེ་
གང་ཟག་ལ་ལོག་པར་བསྟོས་སོ་ཞེས་སྒྲུར་པ་བཏབ་སྟེ་དོན་གོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་
ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

**ཡན་ལག་ལ་བཞེ་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་གང་ལོག་པར་
བསྟོས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། ཡུལ་གང་ལ་ལོག་པར་བསྟོས་ཞེས་བརྗོད་པ་
དང་། གང་ལ་སྒྲུར་པ་བཏབ་པའི་ཡུལ་དང་། གང་གིས་སྒྲུར་པ་འདེབས་པའི་
རྟེན་དང་། གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ལྟ་ལས། དག་སྦྱང་གི་
དག་འདུན་དབང་བའི་རྟེན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ལྷུང་བྱེད་འདི་ལ་ལོག་པར་བསྟོས་**

པ་ནི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། འོག་པར་བསྐྱོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འོག་པར་
བསྐྱོས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདི་ནི་འོག་པར་མ་
བསྐྱོས་ཀྱང་འོག་པར་བསྐྱོས་སོ་ཞེས་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཟས་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ་དགོ་སྟོང་གི་དགོ་འདུན་གྱི་ཟས་ཀྱི་རྟེན་པ་མ་
ཡིན་པའོ་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་ནི། **འྲི་ཀ་ལས།** གང་ཟག་གི་རྟེན་པ་གཞན་ལ་
བསྐྱོས་ཞེས་བརྗོད་ན་ཡང་། །༡༥༧། ཉེས་བྱས་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། **འྲི་ཀ་**
ལས། ཟས་ཀྱི་རྟེན་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཏེ་ཞེས་སོ། །སྒོ་མཐུན་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་
པ་སྟེ། སོ་སོར་ཐར་པ་ལས་སྒར་ལེགས་པར་རུང་བ་བྱས་ནས་ཞེས་གསུངས་
པས་ཤེས་སོ། །རུང་བའི་དོན་ནི། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** སྒར་ལེགས་པར་རུང་
བར་བྱས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒར་དད་པས་སྤུལ་ན་ཞེས་སོ། །གཞན་དུ་ན་ལྟར་བ་
ན་སྒྲིད་དེ་དགག་བྱ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། བལ་ཆེར་རུང་བ་དང་། ཆོ་དང་ལྡན་པ་
སྟེ་སྒྱིར་བསྟན་པ་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་གང་ལ་འོག་པར་བསྐྱོས་སོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ནི་ཐ་སྟོད་ལྟ་དང་ལྟན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་དགོ་
འདུན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དང་པོ་གཉིས་ནི། མི་ཆོས་བླ་མའི་སྐབས་སུ་སྒར་བཤད་པ་
དང་འབྲེལ་ཞིང་། ཐ་མ་ནི་གང་ཟག་ལ་ཞེས་འདི་ཉིད་ལས་བཤད་ཅིང་། གང་ཟག་
ལ་ཞེས་སྐྱོས་པ་ལས་ན་དགོ་འདུན་གཞན་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་འྲི་ཀ་ལས་
བཤད་དོ། །གསུམ་པ་གང་ལ་སྐྱར་པ་གདབ་པའི་ཡུལ་ནི། དགོ་སྟོང་ཆོས་ཀྱི་ག་

ལྷན་གྱི་སྟེང་དུ་ལོག་པར་བསྐྱོ་བ་པོ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ལོག་པར་བསྐྱོས་པ་ཡང་དག་
པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་ནི། **ཡུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** བཤེས་ངོར་བྱས་ཏེ་
གང་ཟག་ལ་བསྐྱོས་པ་བདེན་ན་ལྟར་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་གང་
གིས་སྐྱུར་པ་འདེབས་པའི་རྟེན་ནི། སྒོ་མ་ཐུན་བྱེད་པ་ལ་གཏོགས་པ་སྟེ་དད་པ་
ལུལ་བ་ལའོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་དུ་ན་ལྟར་བ་ན་སྒྲིད་པ་སྟེ་དེ་སྟེད་གྱི་འཆང་པོ་
ཆེ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། ཐ་
སྟོད་ལྷ་དང་ལྷན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། བདག་ལས་ཐ་དད་
པ་གསུམ་སྟེ་སྒྲར་མིའི་ཆོས་སྒྲུ་མའི་སྐབས་དང་འབྲེལ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
པའོ། །ཀུན་སྒྲོང་ནི་བཤེས་ངོར་བྱས་སོ་ཞེས་༼༡༩༩༽སྐྱུར་པ་འདེབས་པའི་ཆོག་
སྒྲུ་ཞིང་གོ་བར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། **སྒྲིབ་བ་ནི་**དག་མཆན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་
གྱིས་སྐྱུར་པ་འདེབས་པར་ཞུགས་པའོ། **མཐར་ཐུག་ནི་**ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་
བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རྟེན་གང་ལ་འདི་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེན། རས་ཡུག་ཆེན་གྱི་གནངས་སྦྱིན་
པའི་ལས་དེ་ལ་དད་པ་འདུན་པ་ལུལ་བ་ལའོ་ཞེས་ཏེ་ལས་དེ་ལ་གཏོགས་པ་
ལའོ་ཞེས་སོ། །དགོ་འདུན་གྱི་གོས་དགོ་སྒྲོང་གིས་གང་ཟག་ལ་མཛའ་ངོར་བཤེས་

དོར་བྱིན་ནོ་ཞེས་སྐྱུར་པ་འདེབས་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།
བདག་པོ་དགོ་སྟོང་གི་དགོ་འདུན་དབང་བ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཟས་ཀྱི་རྟེན་པ་མ་
ཡིན་ཅིང་གོས་ཀྱི་རྟེན་པ་འོ། །གང་ལ་སྐྱུར་པ་གདབ་པར་བྱ་བའི་དགོ་སྟོང་གང་
ཟག་མིའི་འགོ་བ་རབ་རྩ་འབྱུང་བའམ། བྱིས་པ་ལ་ལོག་སྟེ་མི་རིགས་པར་
བསྟོས་ཏེ་ལོག་པར་བྱིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ། །དོན་ལ་ལོག་
པར་བསྟོས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བརྟུན་པའི་དོན་ཉིད་
གང་ལ་སྐྱུར་པ་གདབ་པར་བྱ་བའི་དགོ་སྟོང་དེ་ཉིད་ལ་བརྗོད་ན་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་
པར་མ་ཟད་ཀྱི། ཉན་པ་པོ་གཞན་ལ་ཡང་སྐྱུར་པ་གདབ་བྱའི་དགོ་སྟོང་གི་མིང་
མ་སྟོས་པར་བརྗོད་ན་ཡང་སྐྱུར་པ་འདེབས་པའི་ལྷུང་བྱེད་འབྱུང་ངོ། །འོ་ན་མིང་
མ་སྟོས་པར་བརྗོད་ན་ཡང་ཞེས་མིང་མ་སྟོས་པར་བརྗོད་ན་གཞི་མེད་སྐྱུར་
འདེབས་ཀྱི་ལྷུང་བ་མི་རྟོགས་ལ། སྐབས་འདིར་ནི་མིང་མ་སྟོས་ཀྱང་ལྷུང་བ་
རྟོགས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་བཤེས་དོར་བྱས་སོ་ཞེས་དགོ་
འདུན་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པས་ན་དགོ་སྟོང་བྱེ་བྲག་གི་མིང་མ་སྟོས་ཀྱང་ལྷུང་
བྱེད་འདིར་འགྱུར་བའོ། །བཤེས་དོར་བྱས་སོ་ཞེས་དགོ་སྟོང་གཅིག་ལ་སྐྱུར་པ་
འདེབས་ན་ནི་འགའ་ཞིག་གིས་བཤེས་དོར་བྱས་སོ་ཞེས་མིང་མ་སྟོས་པར་བརྗོད་
ན་ཡང་འདིར་ལྷུང་བ་མི་རྟོགས་ཏེ། དག་ག་བྱ་མི་རྟོགས་པའི་བྱིར་དང་། མིང་མ་
སྟོས་པར་༼༡༧༧༽ཡང་ངོ་ཞེས་གཞི་མེད་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་ལྷུང་བ་མི་རྟོགས་

པར་སྤར་གསུངས་པ་དེ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །སྤར་པ་འདེབས་
པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བཅུ་པ་བྱེད་དུ་གསོད་པ་ལ། དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་བརྗོད་པ་དང་། །ལྷུང་བའི་ན་
སྤར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་བྱུག་སྤེས་འདུལ་བ་བྱེད་དུ་གསོད་པའི་ཆོག་སྤྲེས་
པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆོས་བྱེད་དུ་བསད་པས་རང་
བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་བོ་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཉི་ནི་བཅས་ལྡན་དགོ་སྤྱོད་
གིས་འདུལ་བའི་ཆོག་ལ་བྱེད་དུ་གསོད་པའི་ཆོག་དགོ་སྤྱོད་གཞན་ལ་སྤྲེ་ཞིང་དོན་
གོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞེ་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་བྱེད་དུ་གསོད་
པའི་དངོས་པོ་དང་། གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདུལ་བའི་
ཆོག་ཡིན་པ་སྟེ། **དྲི་ཀ་ལས།** རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་གཏོགས་པའི་
ཆོག་དེ་ལ་བརྟེན་ཐབས་སུ་གྱུར་པར་བརྗོད་ན་བྱེད་དུ་གསོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་
འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །འདུལ་བའི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བྱེད་དུ་གསོད་ན་ནི་བསྐྲུབ་
པའི་གཞི་དངོས་པོ་ལ་བྱེད་དུ་གསོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་འོག་ཏུ་སྟོན་པར་
འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་གོ་བྱའི་ཡུལ་ནི། དགོ་སྤྱོད་ཆོས་བྱུག་ལྡན་ཏེ་བྱུག་པོ་
ཐམས་ཅད་སྐབས་འདིའི་ཡུང་ཁུ་བ་ནས་འབྱུང་བའི་བྱིར་། དེ་ཡང་བསྟན་ཐོགས་

གྱི་སྒྲོམ་པ་རྣམས་པར་དག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། **དེ་ཉིད་ལས།** དགོས་སྤོང་གིས་དགོས་སྤོང་གི་ཁྱེད་ཀྱི་དྲུང་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་དབྱས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ། །དགོས་སྤོང་གིས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་དབྱས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོགས་སོ། །ལྟ་བུ་དང་མཚན་མཐུན་པ་སྟེ་དགོས་སྤོང་གིས་ཐ་དད་དུ་གནས་པའི་དྲུང་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་དབྱས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ། །དགོས་སྤོང་གིས་དགོས་སྤོང་མའི་དྲུང་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་དབྱས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ། །ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲ་ཤེས། དོན་གོ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ། དགོས་སྤོང་གིས་སྒྲ་གསུམ་པ་དང་སྒྲིན་པ་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་དབྱས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ། ཞེས་པ་དང་། དགོས་སྤོང་གིས་སྒྲིབ་པའི་དྲུང་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་དབྱས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ། །ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ་དགོས་སྤོང་གིས་སྒྲུལ་པའི་དྲུང་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་དབྱས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །བདག་ལས་ཐ་དད་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། **དེ་ཉིད་ལས།** དགོས་སྤོང་གིས་དབེན་པ་ལ་མི་དབེན་པར་ཤེས་ཏེ་བསྐྱབ་པ་ལ་དབྱས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱས་པར་བཤད་དོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་བའོ། །ཀུན་སྤོང་ནི་འདུལ་བའི་ཚིག་ལ་བྱུང་དུ་གསོད་པའི་ཚིག་སྟེ་ཞིང་གོ་བར་

འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། **སྦྱོར་བ་ནི་**ངག་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱིས་འདུལ་བའི་
ཆོག་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་ཆོག་སྦྱ་བར་བྱེད་པའོ། **ཁམས་སྤྲུག་ནི་**པ་རོལ་པོས་
དོན་གོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འདུལ་བ་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་འདུལ་བའོ། །དེ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཆོག་སྦྱེ་ཆོག་དེ་
དོན་དང་ལྷན་པའི་སྦྱར་རོ། །འདུལ་བའི་ཆོག་དེ་ནི་ལྷུང་བ་འདིའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་
དེ་སྦྱེ། **རྒྱ་ཀ་ལས།** ཆོག་དེ་ལས་བརྒྱས་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་བརྗོད་ན་ཞེས་སོ། །

སྐབས་འདིར་**རྒྱ་ཀ་ལས།** བརྒྱས་ཐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས་ལྷུང་བའི་བྱེ་བྲག་རྒྱ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །གདོན་པའི་བྱེ་བྲག་ལས་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་ཁྱད་དུ་གསོད་
པའི་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་གྱིས་ཞུགས་ན་ལྷུང་བའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ལ། གདོན་
པ་སྦྱེ་ལྷ་ལ་ཡང་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་ཞུགས་ན་ནི་ལྷུང་བྱེད་
གཅིག་རྒྱ་འགྱུར་གྱི། **༼ ༡༠༧ ༽**གདོན་པ་སྦྱེ་ལྷ་ལས་ལྷུང་བ་ལྷུང་འགྱུར་བ་ནི་མ་
ཡིན་པའོ། །

གལ་ཏེ་**སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ལས།** ཟླ་བ་སྤྱེད་སྤྱེད་ཅིང་སོ་སོར་ཐར་པའི་
མདོ་འདོན་པ་ན་བསྐྱབ་པ་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་དེས་བཟུང་
དུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ། འདུལ་བ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་འདུལ་བ་སྦྱི་
ཙམ་དུ་སྦྱོས་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེན། **རྒྱ་ཀ་ལས།** དེ་ནི་འདུལ་བ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་

དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། **ལུང་ནམ་འབྱེད་ལས།** གཞི་དང་ཕྱན་
ཆོགས་དང་སྤྱིང་གཞི་དག་དང་སིལ་བུ་ལ་སོགས་པ་འདོན་པ་ན་འདི་དག་སྟོན་
བས་ཅི་བྱ་ཞེས་ཟེར་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། **དྲི་ཀ་ལས།** ལུང་
ནམ་འབྱེད་ཁྱད་སྤངས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་འདུལ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། གང་རི་
ཙམ་བརྗོད་པ་ལ་བརྟམས་ཐབས་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་
གསུངས་ལ། ལྷ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་ནི་སྤྱིང་གཞིའི་
དབང་གིས་མཆོན་པ་སྟེ། ཆོས་བཙོ་ལྷ་ནི་འདིར་ངེས་བརྒྱད་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་
ནོ། །

འོ་ན་**འགྲེལ་ཁྱུང་ལས།** བཙོ་ལྷའི་གསོ་སྦྱང་གི་ཆེ་ཡིན་པ་དང་། འདུལ་བ་སྟེ་
བཞིའི་ནང་ནས་བྱུང་བའི་ཆོག་ཡིན་པ་དང་། འདི་ལྟ་བུའི་ཆོག་ཁྱུང་དུ་ཅི་དགོས་
ཤེས་ཆོག་ཏུ་སྒྲིས་པ་དང་། ཡན་ལག་འདི་གསུམ་དང་ལྡན་ན་ལྟར་བར་འགྱུར་
ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཅི་ན། དེ་ལྟར་ཆོས་བཙོ་ལྷ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་
བཤད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་ངོ་། །ཁྱད་དུ་གསོད་པ་འོག་མའི་**དྲི་ཀ་ལས།**
གསོ་སྦྱང་གི་ལས་ཀྱི་ཆེ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་ན་བསྐྱབ་པའི་གཞི་
དངོས་པོ་ལ་ཁྱད་དུ་གསོད་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི། དུས་གཞན་གྱི་ཆེ་བརྗོད་ན་
ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་འོག་མའི་སྐབས་སུ་
གསུངས་པ་དེ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་གོང་མའི་སྐབས་འདིར་ཡང་སྦྱར་ཞེས་སྟེ་རབས་

པ་རྣམས་གསུང་ཡང་། མཆོ་སྣ་པ་ཆེན་པོས་བྱད་དུ་༼༡༡༽གསོད་པ་ཙམ་དུ་
འདྲ་ཡང་། བྱད་དུ་གསོད་པའི་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་བྱིར་དང་། སྐབས་འདིའི་**ལུང་**
རྣམ་འབྱེད་ལས། བརྟམ་ཐབས་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། སྐབས་འདིར་མདོ་རྩ་བ་ཉིད་ལས། གནས་དང་ཆོས་གྲངས་
ངེས་པ་ཙན་མ་གསུངས་པར་འདུལ་བ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར་ན། ཆོས་བཅུ་གསུམ་དང་བཅུ་བཞི་ལྟ་བུ་ལ་འདུལ་བ་བྱད་དུ་གསོད་ན་ལྷུང་
བྱེད་མི་བསྐྱེད་པར་འཆད་པ་དེ་མི་རིགས་པར་སེམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དུས་མ་ཡིན་པའི་ཟས་བཀག་པ་དང་། འབྲུ་ཆོན་པ་ལེན་པ་བཀག་པ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ནི་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་གྲང་། འདུལ་བར་གཏོགས་པ་ཉིད་
ཡིན་པས་དེ་དག་བྱད་དུ་གསོད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རྟེ། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་**
ལས། འདུལ་བ་དང་ལྷན་པའི་མདོ་སྡེ་དག་འདོན་པ་ན་འདི་དག་བཏོན་པས་ཅི་
བྱ་ཞེས་ཟེར་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་
མདོ་སྡེ་ལས་འདི་བྱད་དུ་གསོད་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་**རྟེན་ག་ལས།** འདུལ་བ་
དང་ལྷན་པ་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཟས་དང་འབྲུ་ཆོན་པ་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་
གཞན་པ་མདོ་སྡེར་གཏོགས་པའི་བརྗོད་པ་གཞན་ལ་བྱད་དུ་གསོད་ན་ཉེས་བྱས་
སོ། ཞེས་སོ། མདོན་པ་བྱད་དུ་གསོད་ན་ཅིར་འགྱུར་ན། **རྟེན་ག་ལས།** ཆོས་

མངོན་པ་ནི་འདུལ་བ་དང་མདོ་སྡེ་དག་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བཤད་པས།
ལྷུང་བྱེད་དང་ཉེས་བྱས་ཅི་རིགས་པ་བསྐྱེད་དེ། འདུལ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་
བྱེད་ཀྱི་མངོན་པ་ཁྱད་དུ་གསོད་ན་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་ཅིང་། མདོ་སྡེ་གཏན་ལ་
འབེབས་བྱེད་ཀྱིས་མངོན་པ་ཁྱད་དུ་གསོད་ན་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་**རྒྱ་**
ཀ་ལས། དག་སྦྱོང་གིས་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་འདུལ་བ་ལས་གསུངས་པ་ཡང་དེར་
ནམ་པར་དཔྱོད་པར་བྱེད་ལ། མདོ་སྡེའི་དོན་དང་། མདོ་སྡེའི་གདར་ལྟ་བུ་དང་
མདོ་སྡེ་ནམ་པར་༼༡༽བཤམ་པ་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
བཤད་དོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ།

སྲུབ་ཆེན་ཀམ་པ་ཡི་ཐིན་ལས་པའི། །ཞལ་གྱི་ཟླ་འོད་དུས་ཀྱིས་མ་ཟྱོང་ཞིང་
། །ཡིད་ལ་དད་པའི་འདབ་མ་རྫོགས་པ་དེ། །མགོན་བྲལ་ཉིན་མའི་ཀྱ་མུ་ད་
བཞིན་གྱུར། །རྗེ་བཙུན་འཇུག་པའི་མཆུ་ཡི་ཡལ་འདབ་ལས། །མུ་ཏིག་འབྲས་
བུ་སྒྲུས་གིང་ལི་ཁྲིའི་འོད། །དེ་ལྟར་མཛེས་ལྷན་ཞལ་ལུང་རིང་ནས་
བསྐྱལ། །འདི་འདྲའི་དུས་སུ་འཕགས་པས་གཟིགས་ལ་བསམ། །མཚན་མོར་
དག་བའི་གཉིས་འབྲུང་གཉིད་ཀྱི་ནི། །ལྷགས་ཀྱུ་དམ་པོའི་གཞན་དབང་ཉིད་དུ་
གྱུར། །ཉིན་མོར་མུ་ངན་བྲེལ་བའི་དུད་པ་ཡིས། །དག་ལེགས་དབང་པོའི་ཆོགས་

ནམས་རྟིང་པར་བྱས། སློན་བྱས་ཟོས་པའི་ཤིང་དང་གཡེམ་མས་བཅོམ་པའི་སྒྲ་
མ་ནི། །དབྱུག་གུས་བསྐྱུན་དང་སྒྲུན་པོས་བསྟོད་ཆོས་སྐད་གསངས་ཆེས་ཆེར་
མཐོ། །བཀལ་ཅིང་བརྩད་ན་ཁྲོ་བའི་མེ་ཆེན་དག་གི་བྱད་ཤིང་སྟེ། །འདི་འདྲའི་
སྒྲུན་ཆེན་དག་གིས་ས་གནི་འདི་ནི་རབ་ཏུ་གཏམས། །དཔལ་ལྷན་དྲགས་པོའི་
བསྟན་པ་ཡི། སློན་ཆོགས་གསར་པ་ལ་དགའ་བ། ཆོས་གྲུབ་གྲགས་པའི་མ་བྱ་
ཡི། །མཇུག་མའི་མཛེས་སྟུག་ནམ་པར་འཛིན། རྣམ་དཔྱོད་འགྲན་ལྷ་མེད་པའི་
ལུས་ཤ་ཞིང་། །གཟུར་གནས་ལུ་མས་སྤྲུལ་པའི་བྲང་ཡངས་པོར། །ལུང་རིགས་
བཟང་སྤང་དཀར་པོས་མཆར་བ་དེ། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷུག་མི་ལའི་བསྟན་
འཛིན་ཡིན། །

བྱད་དུ་གསོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བརྩམ་ཆེན་གཉིས་པའི་དང་པོ་ས་པོན་སྟེ་འཛིག་ལ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྟེན་པ་
དང་། །ལྷུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་བསྟན། །དེ་ཡི་ལྷུང་བ་མེད་པ་བརྟེན། །དང་
པོ་ལ། །གནང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་བརྟེན་པ་དང་། །བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གཞན་
ཡང་བསྟན། །དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མཆོད་རྟེན་ནམ་གཙུག་ལག་ཁང་རྩིག་པར་བྱེད་པ་པོ་ལག་གི་༼༡༧༽ ལྷས་
ཏེ་དགོ་སྟོང་མཁར་ལས་ཀྱི་ལས་གསར་པ་བྱེད་པས་མཆོད་རྟེན་དང་ཞེས་པས་
ནི། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་གཉིས་བསྟན་ཏེ་མཆོད་རྟེན་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་སྟེ་

གཟུགས་བརྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། **དྲི་ཀ་ལས།** མཆོད་རྟེན་སྦྱོས་པས་ཆོས་
དཀོན་མཆོག་སྦྱོས་པ་ཡིན་ཏེ། མཆོད་རྟེན་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
སོ། །དགེ་འདུན་གྱི་དོན་དུ་གཞན་ལ་ཟུར་གྱིས་བསྦྱོས་ཏེ་གིང་ལྗོན་པ་བཅད་
པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་གཙོད་པའི་སྦྱོན་འགྲེའི་བྱ་བ་ནི་གིང་ལྗོན་པ་བཅད་པ་དེའི་མདུན་རོལ་དུ་ཉི་
མ་བདུན་ནམ་བརྒྱད་ནས་གིང་ལྗོན་པ་དེའི་དུང་དུ་གིང་ལྗོན་པ་དེའི་ལྷའི་ཕྱིར་
དགྱིལ་ལའོར་ཏེ་སྦྱང་ལུལ་དང་། སྤི་བསྐྱུང་དང་། མེ་ཏོག་དང་། བདུག་པ་དང་།
མར་མེ་དང་། གཏོར་མ་སྦྱོན་པ་དང་། རྒྱུད་ཆགས་གསུམ་པ་འདོན་པ་དང་
། སྦྱོན་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་དེ་རྣམས་བྱས་ནས་ལྷ་གང་དག་གིང་ལྗོན་པ་འདི་
ལ་གནས་པ་དེ་དག་གནས་གཞན་ཆོལ་ཅིག །གིང་ལྗོན་པ་འདིས་མཆོད་རྟེན་
ནམ་དགེ་འདུན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་ནས་དགེ་སྦྱོང་ལག་གི་སྒྲ་
སྟེ་སྦྱ་བ་པོས་རང་གིས་ལག་བདར་ཏེ་མི་བཅད་པར་བྱིམ་པ་གིང་མཁན་ལ་
སོགས་པ་དག་ལ་ད་ནི་ཤེས་པར་གྱིས་གིག་ཅེས་བསྦྱོས་ཏེ་གཙོད་དུ་གཞུག་
གོ། །གལ་ཏེ་མི་ལམ་དུ་འཕམ་མཛོན་སུམ་དུ་གིང་དེ་ལས་མེ་འབྱུང་བ་དང་། བྲག་
འཛག་པ་དང་། ཡལ་ག་འགྲུལ་བ་དང་། ལོ་མ་ལྷགས་པ་ལོ་མ་བྲུལ་བ་དང་།
ལ་སོགས་པ་སྟེ་སྦྱ་འབྱུང་བ་དང་། མི་དགའ་བའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟོན་ན་

ལག་གི་སྒྲས་དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱོན་པ་དང་
། སེར་སྒྲ་དག་གི་བསྒྲགས་པ་དང་བསྒྲགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའམ་ཐུག་འཇག་པའི་ནམ་འབྱུང་དེ་མི་གཏོང་ན་
སྦྱོན་པ་དེ་བཅད་པར་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ༼༡༡༧༽ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྦྱིང་གཞི་ནི་མ་ཉམས་ཡོད་དུ་བྱུག་སྒྲིམ་རྩ་སྦྱོན་པོ་བརྗོད་ཞིང་བརྗོད་འཇུག་པ་ལས་
ས་བོན་དང་སྦྱེ་བ་འཇིག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །**དགག་བྱ་ནི་སྦྱོག་ཆགས་**
ལ་གཞོད་པའོ། ། **རྫོང་ཉི་ནི་**བཅས་ལྷན་དག་སྦྱོང་གིས་ས་བོན་ནམ་སྦྱི་རོལ་གྱི་སྦྱེ་
བ་གང་ཡང་རུང་བའི་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཉམས་འདུན་གྱིས་རང་རམ་བསྐྱོས་
བས་ཉམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཐུང་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་ས་བོན་ལྷ་ལས་གང་ཡང་རུང་
བའམ་ནང་གི་སྦྱེ་བ་སྦྱ་སྦྱ་སེན་མོ་ལས་གཞན་སྦྱི་རོལ་གྱི་སྦྱེ་བ་མཚན་ཉིད་དང་
ལྷན་པ་ཡིན་པ་སྟེ། མ་ཉམས་པ་ཡིན་པ་དང་། རུང་བའི་ཆོས་དང་། མ་འབྲེལ་བ་
དང་གསུམ་ཏེ། ས་བོན་དང་། བྱེལ་ཐོན་པ་ཞེས་པ་དང་། མ་ཉམས་པ་ཉིད་
ལའོ་ཞེས་དང་། རུང་བར་མ་བྱས་པ་དག་གིའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །**བྱེད་པར་དུ་འང་**
སྦྱེ་བ་གཙོད་པ་ནི་སྦྱེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་བཞི་སྟེ། ས་འབྲས་པ་དང་། ཤ་

མོ་དང་ཞེས་སྐྱེ་བ་མ་རྫོགས་པ་འཛིག་པ་ལ་ན་སྤྲད་དུ་གསུངས་པས་ཤེས་
སོ། །**ཁས་མ་བའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས།** འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཀྱུན་སྤྲོད་ནི་རང་གར་ས་བོན་ནམ་སྐྱེ་བ་ཉམས་པར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་
བའོ། །**སྦྱོར་བ་ནི་**རང་རམ་བསྐླས་པས་ས་བོན་ནམ་སྐྱེ་བ་ཉམས་པར་བྱེད་པར་
ཞུགས་པ་སྟེ་རང་རམ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རུང་འོ་ཞེས་སོ། །**མཐར་ཐུག་ནི་**ཉམས་
པར་གྱུར་པ་སྟེ་ཉམས་པར་གྱུར་ན་དངོས་གཞི་དག་གོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་ན་སྤྲད་བསྟན། **དངོས་གཞིའི་དོགས་**
གཙོད་སེལ་བ་བརྫོད། འདུ་ཤེས་དོགས་གཙོད་བརྫོད་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ས་བོན་སྐྱེ་འཛིག་གི་ལྷུང་བྱེད་འདི་ནི་འདུ་ཤེས་གཙོའོ། །ཡུལ་གང་ལ་ཤེས་
གཙོ་ཞེ་ན། མ་ཉམས་པ་ཉིད་ལ་ཤེས་གཙོའོ་ཞེས་སྦྱར་རྟེ། མ་ཉམས་པ་ལ་མ་
ཉམས་ཀྱི་ལར་འདུ་ཤེས་པ་ནི་ཡན་ལག་གི་གཙོ་བོའོ། །ས་བོན་ཅེས་སྦྱོས་
ནས་ས་བོན་དེ་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། **ནམ་འབྱེད་ལས།** ས་བོན་ནི་ལྟ་སྟེ། ཕ་བའི་ས་
བོན་དང་། རྣོད་བུའི་ས་བོན་དང་། ཐོག་བུའི་ས་བོན་དང་། འགས་པའི་ས་བོན་
དང་། ས་བོན་གྱི་ས་བོན་དང་ལྟའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དང་པོ་ནི། སྤྱ་སྤྱང་
དང་། ལུ་དག་དང་། ཡུངས་པ་དང་། རྒྱུ་གཤེར་འོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤིང་ཀན་
ཅོན་དང་། ཀ་པི་ལའོ། །གསུམ་པ་ནི། གོ་སྟོད་ལྟ་བུ་སྟེ། **ནམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་**
ལས། ཐོག་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕེ་མའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །**ནམ་འབྱེད་ལས།** ཐོག་

གུའི་ས་བོན་ནི་བྱ་རམ་གྱི་དང་སྤྱི་ག་མ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་
པ་ནི། བརྒྱ་ཀ་དང་། ཡར་ཀ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འབྲས་བུའི་སྒོ་དྲ་བཀས་པ་ལས་ས་
བོན་བྱུང་བ་ནི་བཀས་པའི་ས་བོན་ལོ་ཞེས་སྤྲན་ཆོགས་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་
དོ། །ལྔ་པ་ནི། སྤྱ་ལི་དང་། ཉས་དང་གོ་ལ་སོགས་པའོ། །ས་བོན་གྱི་ས་བོན་ནི་
འབྲས་བུའི་ས་བོན་ཏེ། **རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བ་ལས།** ས་བོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་
བུའི་ཞེས་བཤད་དོ། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** ཕ་བའི་ས་བོན་གང་ཞེན། ཕ་བ་
བཏབ་པ་ལས་ཕ་བ་ཉིད་སྐྱེའོ། །སྤྱི་བུའི་ས་བོན་ནི་སྤྱི་བུ་བཏབ་པ་ལས་སྤྱི་བ་
བུ་སྐྱེ་བའོ། །ཐོག་གུའི་ས་བོན་ནི་ཐོག་གུ་བཏབ་པ་ལས་ཐོག་གུ་སྐྱེ་
བའོ། །འགས་པའི་ས་བོན་ནི་འགས་པ་བཏབ་པ་ལས་འགས་པ་ཉིད་སྐྱེ་
བའོ། །ས་བོན་གྱི་ས་བོན་ནི་ས་བོན་བཏབ་པ་ལས་ས་བོན་ཉིད་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །ལུང་དེའི་ཕྱིར་ན་ས་བོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་
བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པའོ། །

འོ་ན་ལ་ཐུག་དང་ཡུངས་མ་འཛིག་པར་བྱེད་ན་ས་བོན་གང་འཛོམས་པའི་ལྷུང་
བྱེད་བསྐྱེད་དམ་མི་བསྐྱེད་ཅེན། ཤ་ན་རེ། ལ་གཞི་དང་ཡུངས་གཞི་ནི་ནས་དང་
འདྲ་ཡང་། ལ་ཐུག་དང་ཡུངས་མ་ནི་ལྷུང་བྱེད་འདྲ་སྟེ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་
༼༡༣༩༽ཡིན་པས་དེ་འཛིག་པར་བྱེད་ཀྱང་ས་བོན་འཛོམས་པའི་ཉེས་པར་མི་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ལྷུང་བྱེད་འཛོམས་པ་བཞིན་ཅེས་ཟེར་རོ། །

འདི་ལ་རྒྱ་འདུལ་འཛིན་ན་རེ། དེ་ནི་སྤྱི་བློ་རའི་བྱུང་བ་དང་ཡང་འགལ་
ཏེ། དེའི་བྱུང་བ་ནི་སྤྱི་བློ་རའི་གནས་བརྟན་ཏེ་བལ་ཡུལ་གྱི་གནས་བརྟན་འོན་
པའི་བྱུང་དུ་ཞང་ཞུང་རྒྱལ་ཤེས་ཡུངས་མ་གསེས་པས་གནས་བརྟན་ན་རེ། ཆེ་
དང་ལྡན་པ་ས་བོན་འཛོམས་པའི་ཉེས་པ་འོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་སྐད། དེའི་ཕྱིར་དགེ་
སྒོར་གིས་ཡུངས་མ་མི་གསེས་པ་དེ་རྒྱ་གར་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་ལ་སྤྱག་དང་ཡུངས་མ་ཡང་རྩ་བའི་ས་བོན་ཡིན་ཏེ། **ཡུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།**
རྩ་བའི་ས་བོན་གང་ཞེ་ན། རྩ་བ་བཏབ་པ་ལས་རྩ་བ་ཉིད་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་གསུངས་
ལ། ལ་སྤྱག་དང་ཡུངས་མ་ཡང་རྩ་བ་བཏབ་པ་ལས་རྩ་བ་ཉིད་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལ་སྤྱག་དང་ཡུངས་མའི་སྐབས་འདིར་རྩ་བའི་གནས་སྐབས་
དང་། འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་གཉིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྩ་བའི་ས་བོན་དང་ས་
བོན་གྱི་ས་བོན་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བའི་ཐ་ན་རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བར་ཚུམ་པ་བྱེའུ་ཁ་
ཐོན་པ་མཚོན་ནམ་མེ་ལ་སོགས་པས་རུང་བར་མ་བྱས་པ་དག་གི་མ་ཉམས་པ་
ཉིད་ལ་ཤེས་གཙོ་བོ་ཞེས་སྒྲ་མར་སྦྱར་རོ། །རུང་བར་བྱས་ཏེ་སྦྱོད་པ་ལ་ནི་ལྟར་
བ་མེད་དོ། །ཐ་ན་སྟེ་ས་འོག་གི་རྩ་རྒྱུན་ཅེས་པ་ནི་ས་འོག་རྩ་རྒྱུན་སྤོ་མོ་སྦྱེ་འདྲ་བ་
སྟེ་ཤིང་གི་རྩ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུན་སྤོ་མོ་ཡན་ཆད་ཅེས་པ་ནི་རྩ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྟེ་ཉམས་པར་བྱས་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རྩ་རྒྱུན་སྤོ་མོ་བཅད་ན་
ཉེས་བྱས་དང་། རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་བཅད་ན་ལྟར་བྱེད་བསྐྱེད་པ་སྟེ། **ཡུང་རྣམ་**

འབྱེད་ལས། ཤིང་ལྗོན་པའི་རྩ་རྒྱན་འབྱེད་པར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་
རོ། ཤིང་ལྗོན་པའི་རྩ་བ་འབྱེད་པར་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། **།རང་གི་རྣམ་པའདད་དང་ཁྱེ་ཀ་ལས་ཀྱང་།** ཤིང་ལྗོན་པའི་རྩ་རྒྱན་འབྱེད་
པར་བྱེད་ན་༼༡༧༽ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། **འགྲེལ་རྒྱུད་**

ལས། ཤིང་གི་རྩ་བའི་ཡལ་ག་ཕུའུ་བཅད་ན་ཡང་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བཤད་དོ། །ས་བོན་སྐྱེ་འཛིག་གི་སྦྱོར་བ་ནི་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡང་སྦྱོར་བའི་ཆ་ནས་
ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པར་རུང་ངོ། །དོན་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། འབྲས་བུ་
ཅན་གྱི་ཤིང་བསྐྱལ་ཏེ་ཐོག་སྒྲིགས་པས་ཀྱང་ཤིང་ཐོག་མ་སྒྲིན་པ་ཆད་ན་ཡང་
ལྷུང་བྱེད་དུ་འབྱུང་ངོ། ཤིང་ཐོག་ཤིན་ཏུ་སྒྲིན་པ་ཆད་ན་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །རྩ་བ་
དང་འདམ་རྩ་བ་དང་ས་རྩལ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་ས་བོན་དང་རྩ་སྒྲོན་པོ་ལྟ་བུས་
མནན་ནས་ཀྱང་དེ་དག་ཉམས་པར་བྱས་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འབྱུང་ངོ། །ས་བོན་ནམ་
རྩ་སྒྲོན་པོའི་སྟེང་དུ་བྱ་བ་ཆོན་མོ་ནི་བྱ་ཆོན་དཔོ་བ་དང་། ལ་སོགས་པས་འཆག་
པ་དང་། ཡལ་ག་ལ་སོགས་པ་འབྲེན་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་དང་སྦྱང་རྒྱལ་བྱས་
པས་ཀྱང་ས་བོན་སྐྱེ་བ་ཉམས་པར་བྱས་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འབྱུང་ངོ། །འདི་ཡང་ས་
བོན་ནམ་སྐྱེ་བ་འཛིག་པའི་བསམ་པ་ཡོད་ནའོ། །ས་བོན་གྱི་རིགས་ལྔ་པོ་ཉམས་
པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་རྒྱུད་དང་ཉི་མ་ལ་སྐྱེའུག་གེར་རམ་སྒྲོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་
བོན་འཛིག་པས་ཀྱང་ས་བོན་ཉམས་ན་ལྷུང་བྱེད་འབྱུང་ངོ། །ས་བོན་གྱི་རིགས་

ལཱ་པོ་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ས་གཞི་སྐྱམ་པོར་གཤེར་བའི་ས་བོན་བཞག་ན་
ཡང་ས་བོན་ཉམས་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ངོ་། །བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུས་ཞེ་ན། ས་
བོན་དང་། སྐྱེ་བ་ཉམས་པ་དེར་འདོད་ཅིང་འདུན་པས་སོ། །ས་བོན་སྐྱེ་འཛིག་གི་
སྐྱོར་བ་ནི་དག་སྐྱོར་རང་རམ་གཞན་གྱིས་བྱས་པས་གྱུར་དག་སྐྱོར་ལ་ལྷུང་བྱེད་
བསྐྱེད་པར་རུང་ངོ་། །གནས་སྐབས་གང་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ས་བོན་
ཉམས་པ་འཕྲ་སྐྱེ་བ་ཆད་ཅིང་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ན་རང་རང་གི་ལྷུང་བྱེད་དངོས་
གཞི་དག་གོ། །སྐྱོར་བ་ལན་གཅིག་གིས་ནས་འབྱུ་མང་པོ་མེར་བསྐྱེད་གསུམ། རལ་
གྱི་ལན་གཅིག་བརྟེན་པས་རྩ་མང་། ༡༧༧ །པོ་བཅད་ན་ལྷུང་བྱེད་གཅིག་ཏུ་
འགྱུར་རམ་མང་པོར་འགྱུར་ཞེ་ན། ས་བོན་ནམ་སྐྱེ་བ་ཉམས་པར་བྱ་བའི་གྲངས་
ཇི་སྟེད་པ་དག་གིས་ལྷུང་བྱེད་གྲང་གྲངས་དེ་སྟེད་འབྱུར་ངོ་། །ཡལ་ག་བཅུ་ཡོད་
པའི་སྤོང་བྱ་གཅིག་བཅད་ན་ལྷུང་བྱེད་བཅུ་བསྐྱེད་དམ། གཅིག་བསྐྱེད་ན་སྤོང་བྱ་
གཅིག་བཅད་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ངོ་། །ས་བོན་སྐྱེ་འཛིག་གི་སྐྱོར་
བ་ལ་ནི་ས་བོན་དང་སྐྱེ་བའི་རྩ་ས་གཅིག་ལ་སྐྱོར་བ་དུ་བརྩམས་པ་དེ་སྟེད་གི་
ཉེས་བྱས་དག་ཏུ་འགྱུར་ངོ་། །ས་བོན་གཅིག་ལ་ལན་དུ་མར་བསྐྱེད་ཏེ་འཛོམས་
སམ། སྤོང་པོ་གཅིག་ལ་སྟ་ཏེ་ལན་བརྒྱར་བསྐྱེད་ཏེ་གཙོད་ན། **དྲི་ཀ་ལས།**
བསྐྱེད་པའི་སྐྱོར་བས་འདུག་པ་འདི་ལ་བསྐྱེད་པ་ཏེ་ཏེ་ལས་སྐྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་
དེ་ཐ་དད་པ་ཡིན་གྱི། ས་བོན་ནམ་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཡིན་པ་ལས་སྐྱོར་བ་

གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གིང་ལྷོན་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་གནས་ནས་རྩ་ཐོན་དུ་བཏོན་ན་བཏོན་ཀྱང་
སྒྱེར་རུང་བའི་ཆོས་ཡོད་ཅིང་། བཏོན་པ་དེ་གནས་གཞན་དུ་བསྒྱེད་པར་བྱ་བ་
ཉིད་ཡིན་དུ་ཟེན་ཀྱང་བཏོན་ཟེན་པ་ན་མཐའ་སྟེ་ལྷུང་བྱེད་བསྒྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཉ་
ཉི་བས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩ་བ་འཕྱོ་བའི་རྩ་སོ། །ཉ་ཆང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉ་
ཉི་བས་དང་འབྲེལ་བའི་རྩ་ལ་ལོ། །དེ་གཉིས་ནི་སྟོན་རྩ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་
པས་རྩ་ནས་བཏོན་པ་དེ་ཉིད་དུ་འཛིག་གོ། །དེས་ན་གཉིས་པོ་དེ་དག་རྩ་ནས་
བཏོན་པ་ནི་བཏོན་པ་དེ་ཉིད་མཐའ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྒྲ་མར་སྒྱུར་ཏེ་སྒྱེ་བ་འཛིག་པ་འི་
ལྷུང་བྱེད་བསྒྱེད་དོ། **འྲི་ཀ་ལས།** ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་སོ། །

འོ་ན་**ལུ་བ་ཆེ་ཤོས་ལས།** དག་སྒྲོང་གིས་འདམ་རྩ་བ་ནས་ཉ་ཉི་བས་ལྷུང་སྟེ་
ཐང་ལ་བོར་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། **མའི་སོ་སོར་ཐར་**
པའི་འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཉ་ཉི་བས་བཀོག་པ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་
༼ ༡༥༩ ༽བཤད་པ་དང་། **ལུང་དག་སྒྲོང་མའི་རྩ་འབྲེད་ལས།** ཉ་ཆང་འབྲིན་ན་
ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཅིན། དེ་དག་ནི་སྒྲོར་བའི་དུས་ན་ཉེས་
བྱས་བསྒྱེད་པ་ལ་དགོངས་ཞེས་བརྗོད་དེ། མཐར་ཐུག་གྲུབ་དུས་ན་ནི་**ལུ་བ་རྩ་བ་**

ཤོས་ལས། དག་སྟོང་གིས་འདམ་རྩ་བ་ནས་ཉ་མྱིབས་ལྷུང་སྟེ་ཐང་ལ་བོར་ན་
ཅིར་འགྱུར། ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་ལ། **དག་སྟོང་གི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་**
། དག་སྟོང་གིས་ཉ་མྱིབས་དང་ཉ་ཚང་ཚུ་ནས་སྐམ་ལ་འདོན་པར་བྱེད་ན་ལྷུང་
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལུང་དག་སྟོང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་།
ཉ་མྱིབས་ཚུ་ནས་བཏོན་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚིག་གྲུ་མ་བཅོམ་
པར་རིལ་མིད་བྱེད་པ་ནི་ལྷུང་བྱེད་གྱི་བྱེད་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དོ། **༩༧**

འབྲེལ་ལས། ཚིག་གྲུ་མ་བཅོམ་པར་རིལ་མིད་བབྱིད་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་སྟོར་བ་ལས་ལྷུང་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ས་བོན་ཉམས་པར་འདུན་པས་
ས་བོན་ཉམས་ཏེ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་ནི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །རིལ་མིད་བྱེད་པ་འདི་ལ་
རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། ས་བོན་ཉམས་འདུན་མིད་པར་ལྟོར་གཞུག་པ་ཅོམ་གྱི་
སྟོས་ལྟོར་མིད་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ཉིད་ཡིན་གྱི། ས་བོན་ཉམས་པར་འདུན་
པས་ལྟོར་མིད་ནས་ཉམས་པར་གྱུར་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་དོ། །དག་
སྟོང་གིས་གལ་ཏེ་ཤིང་སོགས་འདི་བཅད་པར་གྱུར་ན་ལེགས་སོ་ཞེས་སྒྲིས་ཏེ་
གཞོགས་སྟོས་གྱིས་བསྒྲོ་ནས་བཏོན་པའི་བྱེད་ཉིད་དེ་བཏོན་ན་དངོས་གཞིར་
བཤད་པའི་བྱེད་སྟོར་བའི་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པའོ། །དག་སྟོང་གི་རྩ་འཇུག་གིས་
ཤིང་ལྷོན་པ་གཅོད་ན་ལྷུང་བ་རྩོགས་པར་མ་བྱས་པ་ཉིད་དོ་སྟེ། ལྷུང་བ་རྩོགས་
པར་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་། **ཁུ་བ་མང་ཤོས་ལས།** དག་སྟོང་གིས་རྩ་འཇུག་གིས་ཤིང་

བཀུམ་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་**ཁུ་བ་ཉུང་ཤོས་ལས།** དགེ་
སྒྲོང་། ༡༥༥། གིས་རྩེ་འཕྲུལ་གྱིས་ཤིང་ལྷོན་པ་བཀུམ་པར་མོས་པ་བགྱིད་ན་
ཅིར་འགྱུར། ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ནི་**རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་།**
འྲི་ཀ་དང་། ཁུ་འགྲེལ་དང་གསུམ་ཀས་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་ལུང་བྲངས་པ་དེ་དག་
དང་འགལ་ཅི་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་
སོ། །ཞེས་བརྗོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

སྒྲོང་བུའི་ས་བོན་ལ་རྩ་བའི་ས་བོན་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་འཕྲུལ་པ་ལྷ་བུ་ས་བོན་
ལས་ས་བོན་གཞན་ཉིད་དུ་འདུ་ཤེས་འཕྲུལ་ཏེ། ས་བོན་འཛོམས་པ་ནི་ས་བོན་
གང་ཡིན་དེ་ཉིད་དུ་འདུ་ཤེས་འཕྲུལ་པ་དེ་དང་འབྲས་ལྷུང་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་
དོ། **རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས།** རྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱི་རྒྱན་སྟེ་བའོ། །ཁྲི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ནང་བྲི་སྒྲ་པ་ཞེས་བཤད་པས་རྒྱན་པ་ནི་གོ་ག་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཤིང་གི་
བྱི་རྒྱན་རྟིངས་ནས་སྟིང་པོ་ལས་མཚམས་བྱེ་སྟེ། སྟིང་པོ་ལ་ཕྱུང་བྱེད་ཐོགས་པའི་
རྒྱན་པ་ནི་བྱེད་ཤི་བ་ཉིད་དུ་རྩེས་སུ་ཐ་སྟངས་གདགས་སོ། །ཞེས་སྒྱུར་རོ། །ཁྲི་དང་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤིང་གི་པགས་པའི་ནང་བྲི་སྒྲ་བ་སྟེ། དེ་རྟིང་ནས་ཤིང་ལས་
མཚམས་བྱེ་སྟེ་ཤིང་ལ་ཕྱུང་བྱེད་ཐོགས་པའི་བྲི་ནི་བྱེད་ཤི་བ་ཉིད་དུ་རྩེས་སུ་ཐ་
སྟངས་གདགས་སོ། །ཞེས་སྒྱུར་རོ། །ཤིང་གི་འདབ་མ་སྒྱུ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་།

མེ་ཏོག་ཁ་བྱེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཤིང་ཏོག་སྒྲིན་ཟེན་ཏེ་བྲུལ་ལ་བྲུག་པ་ནམས་ནི་
བྱེད་བསྐྱམས་ལ་བྱེད་ཤི་བ་ཉིད་དུ་འཛིག་ཏེན་ན་གྲགས་པ་ཡིན་པས། འདིར་
ཡང་གྲགས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཤི་བ་ཉིད་ཅིས་ཐ་སྐྱད་གདགས་སོ། **ཁྱིཀ་པ།**

༼ ༡༧ ༽ དེ་དག་བཤིག་ཅིང་ཉམས་པར་བྱས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་
སོ། །ཤུན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བོ་དེ་དག་གི་སྒྲིང་བོ་འམ་རྩ་བར་གྱུར་བ་ཤིང་སྒོང་
བོ་དངོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མཆོམས་མ་བྱེ་བ་ནི་བྱེད་ཤི་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་དེ་
དག་ཕྱོགས་དེ་ནས་བྲལ་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁི་མ་ལ་མི་ཏུས། ཤིང་ཤུན་
ཤིང་ལས་མ་འཕགས་པ་དང་། ལོ་མ་སྐྱུ་བོར་མ་གྱུར་པ་དང་། མེ་ཏོག་དང་
འབྲས་བུ་མ་རྒྱས་པ་བཅས་པ་ནི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །ནས་སམ་སྐན་མ་ལྟ་བུ་
ས་བོན་གྱི་ཁམས་ཏེ་ས་བོན་གྱི་རིགས་བཏབ་པ་ལ་ད་དུང་རྩ་བ་སྟེ་མུ་གུ་མ་སྐྱེས་
པ་རྩ་བས་སུ་གྱུར་པ་ནི་བྱེད་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་ཐ་སྐྱད་གདགས་སོ། །དགོ་
སྒོང་གིས་རྩ་བ་མ་བྲུག་པའི་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོ་ལྷུང་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་
སོ་ཞེས་ཞུ་བ་ལས་སོ། །ས་འབུས་པ་དང་ཞེས་པ་**ལྷུང་ནམ་འབྱེད་ལས།** བབ་
དགོ་དགོ་ཞེས་པར་བཤད་ཅིང་། ཤེས་རབ་བྱེད་པར་ཡང་དེ་ལྟར་འཆད་

ལ། **དུལ་ལྟས།** ཆ་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་ཆོས་པས་འབུས་པའོ་ཞེས་གྱུང་བཤད་
དོ། །ཤ་མོ་དང་ཤ་བལ་དང་ཞེས་པ་ནི་**དུལ་ལྟས།** ས་ཤྲིག་སྟེ་ས་ཞག་ལ་སོགས་
པའི་སྟེང་སྟོ་བ་དང་ཤ་བལ་ཆགས་པ་དག་གོ། །སྟོང་གི་རྣམ་པ་དང་གོས་དང་

ཟས་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་སྟེ་ཉམས་པ་སྐྱབ་པ་ལྟེ་རྣམས་ནི་ཕྱིན་སྒྲིམ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ་
དེ་རྣམས་ཉམས་པར་བྱས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསམ་པའི་སེལ་བ་ལྟར་མེད་བསྟན། །འཕོངས་པའི་རྒྱུན་དབང་
ལྟར་མེད་བརྟེན། །སེལ་བ་ལྟར་མེད་ཞུང་བྱུང་ངོ། །དང་པོ་ནི།

འུ་ཤའི་ཁུ་ཚན་ནི་སྤྱན་རླུང་གི་ཁུ་བ་ཡིན་ཅེས་སྤྱད་བསམ་པ་ཁ་ཅིག་ཟེར་བ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། འུ་ཤའི་ཁུ་ཚན་ནི་ཤ་བཙོས་པའི་ཁུ་བ་ཚན་མོ་སྟེ་འུ་ཤ་ཞེས་པའི་
རྣམས་ཀྱི་དགེ་སྤྱོད་མའི་རྣམས་འབྱུང་ལས། ཤ་ཁུ་དང་ཞེས་གསུངས་ལ། སྟོག་
ཆགས་དང་བཙས་པའི་རྒྱུ་ལྟེན་༼ ༡༥ བ ༽པའི་རྣམས་སུ་འུ་ཤ་དང་ཞེས་པ་

འགྲེལ་རྒྱུད་ལས། བཙུད་དང་ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་ཏེ་བཙུད་དང་ཞེས་པས་
བཙུད་ཤའི་ཁུ་བའོ། །ལ་སོགས་པས་ཁུ་བ་ཚན་མོ་སྟེ་འུ་ཤ་དུ་དབོ་བ་དང་
། སྟེ་འུ་ཤའི་སྟོགས་སུ་འཆགས་པ་དང་སྟེ་འགྲོ་བའི་དོག་ལམ་དུ་རྩ་བ་སྟོན་པོ་ཆད་
པའོ། །སྟེ་འུ་ཤའི་སྟོགས་སུ་ཤིང་གི་ཡལ་ག་གསེག་དང་རེ་ལྟེ་ལ་སོགས་འདྲེན་པ་དང་
། སྟེ་འུ་ཤའི་སྟོགས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་དང་སྐྱུང་ལུས་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་རྩ་བ་སྟོན་པོ་ཉམས་
པ་དག་ལ་ཁུ་ཚན་དབོ་བ་དང་། འཆག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་བསམ་པ་ཉིད་
ལ་ནི་ཞར་ལ་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་ཀྱང་འདིའི་ལྟར་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྟོག་ཆད་པ་ལ་སྟོགས་པ་ཅམ་དུ་འཕོངས་པའི་ཆེ་རྩ་ཤུ་ཤ་ལ་སོགས་པ་ས་ལ་

སྐྱེས་བཞིན་པ་མ་བཅད་པས་བཅིངས་པའི་དགོ་སྤྲོད་དེས་ཐབས་གཞན་གང་
གིས་ཀྱང་མི་ཐར་ན་རྩ་ཤ་ལ་སོགས་པ་བཅད་ན་ཡང་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །དགོ་
སྤྲོད་བཅིངས་པ་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་ན་བཅིངས་པ་དེ་དག་ལས་དགོ་སྤྲོད་གཅིག་གིས་
བཅད་པར་བྱ་ཞིང་། དེས་གཞན་ཡང་དགོ་ལ་བར་བྱའི། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཅད་
པར་མི་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆེག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་ལས།

དང་པོ་རུང་བའི་དབྱེ་བ་ནི། རུང་བ་དགུ་སྟེ་མེས་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་དགུ་གཞུང་
ན་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུ་བ་ནི། རུང་བ་དགུ་པོ་དེ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་
ཏེ་སྐྱེ་བའི་རུང་བ་དང་། ས་བོན་གྱི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷུང་བཅད་གཉིས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལས་གཞན་བདུན་ནོ། །

འདིར་ཁང་ཁུང་རྒྱལ་གེ་ན་རེ། ལྷུང་བཅད་གཉིས་པོ་ཡང་ས་བོན་གྱི་རུང་བ་
ཡིན་ཏེ། **འྲེ་ཀ་ལས།** ལྷུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལ་སྐྱུག་ལ་སོགས་པ་རྩ་ཐོན་དུ་ལྷུང་བ་
ལྟ་བུ་དག་སྟེ། དེ་ནི་བརྟགས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་རུང་བ་བྱས་པ་ལ་
བལྟས་མི་དགོས་སོ། །བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷུང་མ་ལ་སོགས་པའི་ཡལ་ག་
༼༡༧༩༽བཅད་ཟེན་པ་དེ་ལ་སོ་གིང་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་ལ་བརྟག་པ་གཞན་གྱིས་
རུང་བར་བྱ་མི་དགོས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་སོ་ཟེར་རོ། །དེ་
ནི་འྲེ་ཀའི་དགོངས་པ་མ་ལོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ལྷུང་བཅད་སྐྱེ་

བའི་རུང་བ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བའི་རུང་བ་གཞན་མི་དགོས་ཞེས་དགོངས་པ་སྟེ། གལ་
ཏེ་ཡུང་བཅད་ས་བོན་གྱི་རུང་བ་ཡིན་ན་ནི་གཞོད་བྱེད་འདི་སྐྱད་དུ། ཅུ་བའི་ས་
བོན་དང་སྤྱང་བུའི་ས་བོན་ཡུང་བཅད་བྱས་པ་དེ་བསྟེན་རྫོགས་པས་ཉམས་པར་
བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་འཛོམས་པའི་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་སེལ་བ་ཞུགས་
པར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་རུང་བ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར། ཏྲགས་མ་གྲུབ་ན་ཡུང་བཅད་
ས་བོན་གྱི་རུང་བ་ཡིན་པ་བྱད། འདོད་ན། དགེ་སློང་མའི་**རྣམ་འབྱེད་ལས།** ས་
བོན་གྱི་རིགས་ལྷ་པོ་གཏུན་ལུང་དུ་བརྟུང་བ་དང་། མེ་ཐབ་དང་། ཞུགས་སྤྱིང་
དང་། མཆོ་ཆེན་པོ་དང་། འབབ་ཆུ་ཆེན་པོ་ལ་ཉམས་པར་བྱས་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་
ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་ཅུ་བ་མ་ཡུང་ན་སྤྱང་བུ་མ་བཅད་པ་ནི་རླུང་དང་ཉི་མ་ལ་འཛོག་པ་
ལ་སོགས་པས་ས་བོན་ཉམས་པར་མི་རུས་ལ། ཡུང་བཅད་བྱས་པའི་ས་བོན་རླུང་
དང་ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཛོག་པར་བྱེད་ན་ཡང་ས་བོན་གྱི་རུང་བ་དང་ལྷན་
པའི་བྱིར། ས་བོན་འཛོམས་པའི་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་སེལ་བ་ཞུགས་པར་ཐལ་
བ་ལས། རླུང་དང་ཉི་མ་ལ་འཛོག་པས་ཀྱང་ངོ་། །ས་གཞི་སྐྱམ་པོར་ཡང་ངོ་ཞེས་
སོ། །དེར་མ་ཟད་སྤར་བཞིན་སྟེ། བྱི་རའི་རུང་བ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །འོན་
ཀྱང་ས་བོན་གྱི་རུང་བ་བྱ་སྐྱམ་པའི་བསམ་པས་ཡུང་བཅད་བྱས་ན་ནི་ཡུང་བཅད་
ས་བོན་གྱི་རུང་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སེན་མོས་སྤར་བ་ཙམ་ས་བོན་གྱི་རུང་བ་ཡིན་

ན་ཅ་བ་ཅ་ཐོན་དུ་ཐུང་བ་དང་སྒོང་བུ་དུམ་བུར་བཅད་ན་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་པའི་བྱིར་
རོ། །ཞེས་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རུང་། ༡༧ །བའི་མཚན་ཉིད་ནི། བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ས་བོན་སྐྱེ་
བ་གང་ཡང་རུང་བའི་ཚོས་ཡོད་པ་ལ་རྟེན་གྱི་ཆ་ནས་རྐྱེན་དང་མི་ལྡན་པའི་
བསྟེན་རྗེ་གས་པས་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་མེད་ཀྱི་བཅས་པའི་ས་མཚམས་
འཛིན་བྱེད་ཉིད་ཡིན་པའོ། །རྟེན་གྱི་ཆ་ནས་རྐྱེན་དང་ལྡན་ལ་འཕོངས་པའི་རྐྱེན་
གྱིས་སྐྱེ་བ་གཅོད་པ་གནང་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་བཅད་དོ། །

བཞི་པ་རུང་བའི་སྐྱ་བཤད་པ་ནི། ས་བོན་ནམ་སྐྱེ་བ་མ་ཉམས་ཀྱང་བསྟེན་
རྗེ་གས་པས་གཞོམ་དུ་རུང་བས་ན་རུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །

ལྷ་པ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རུང་བ་བྱ་བའི་དགོས་པ་
ནི། དངོས་གྱི་དགོས་པ་ས་བོན་སྐྱེ་འཛིག་གི་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་ལ། བརྒྱད་པའི་
དགོས་པ་བཅས་པའི་ས་མཚམས་ཟེན་པའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་ལྷ་ལས།

དང་པོ་གཞི་གང་གི་རུང་བར་བྱ་བ་ནི། བྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེ་བའམ་ས་བོན་མཚན་
ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན། མ་ཉམས་པ་ཡིན། རུང་བར་བྱས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ།
གཞན་དུ་ན་རུང་བའི་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རུང་བར་བྱས་ཀྱང་
དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། རུང་བའི་ཚོ་ག་མི་འཆགས་པའི་བྱིར་ཞེས་གོ་རིམ་

བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་རུང་བ་བྱ་བ་ནི། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པས་བྱ་སྟེ།
རུང་བས་བྱ་བར་གཞི་བྱ་བ་ཅིང་། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱིས་བྱ་བར་མི་འོས་པའི་བྱིར་
རོ། །འོན་ཀྱང་དགོ་སྟོང་གིས་རུང་བ་དག་བྱས་པ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ཅེས་
གསུངས་ཏེ། དགོ་སྟོང་གིས་མེས་རུང་བ་བྱས་ན་ས་བོན་འཛོམས་པའི་ལྷུང་བ་
ཞིགས་ཀྱང་དགོ་སྟོང་གིས་རྟེན་པ་བཙུགས་པའི་ཉེས་པར་ནི་འགྱུར་བའོ། །

གསུམ་པ་ཚུལ་རིམ་ལྔར་རུང་བར་བྱ་བ་ནི། མེས་རུང་བ་ན་སྤྱི་འཇུག་གིས་ཀྱང་
བྱར་རུང་ལ། རུང་བ་གཞན་རྣམས་ནི་སོ་སོ་ནས་རེ་རེ་ནས་བྱ་ཏེ། མེས་རུང་བ་
བྱས་པ་ལ་སྤྱི་ཚོམས་ནི་གཙོ་ཆེར་བྱ་བ་ཞེས་གསུངས་ལ། མེ་ནི་ལུས་པ་ཆེ་བའི་
བྱིར་ཏེ། **རྣམ་པ་རྟེན་འབྱེད་འབྲེལ་པ་ལས།** མེས་རེག་པའི་བྱིར་བཀྲ་མི་གིས་
པ་ཉིད་ཀྱིས་ས་བོན་གྱི་ཐ་སྟད་ལས་ལོག་པའི་བྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །རུང་བ་
གཞན་སོ་སོ་ནས་བྱ་བའི་གཞུང་ནི། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** མཚོན་དང་སེན་
མོས་ནི་རེ་རེ་ནས་སོ་ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་རུང་བར་བྱེད་པ་ལ་བསམ་པ་དགོས་སམ་མི་དགོས་ནི། རྟིང་པ་མ་
གཏོགས་པ་ལ་དགོས་ཏེ་བརྟགས་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར། རིགས་པའི་བྱུང་
བར་དང་ལྷན་པ་ནི་ཅོ་དག་གིས་ཞེས་སྤྱི་འབྱེད་པར་སྟོན་པའི་བྱིར་དང་། བཀས་
པའི་རུང་བ་ལ་རང་གི་རྣམ་བཤད་**རྒྱ་ཀ་ལས།** རང་གས་པ་ཉིད་ནི་རུང་བ་ཉིད་

མ་ཡིན་ཅེས་བཤད་པ་དང་། ཚོག་གཞན་ལ་ཀུན་སྒྲོང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་
གསུངས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་རུང་བར་བྱས་པ་འཛིག་པའི་རྒྱ་ནི། མེས་འཛིག་སྟེ་ས་བོན་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། སྟེ་བ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་སྟོག་པ་ལས་ལྷ་གྱ་སྟེ་བ་ལྷ་བྱ་དང་།
གཞི་ཚས་མིན་ལྷན་དུ་གྱུར་པ་ན་རུང་བ་ཞིག་སྟེ། གསོག་འཛིག་གི་**ཁྲི་ཀ་ལས།**
སྟེ་བར་གྱུར་ན་ཞག་ལོན་ཞིག་པར་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །

ལྷ་བས་དཀར་ན་རེ། ཞག་ལོན་གྲང་རུང་བ་འཛིག་སྟེ་དག་སྒྲོང་མའི་འདུན་པ་
ཞག་ལོན་ན་འཛིག་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །རུང་རྒྱ་བཏབ་པ་ཞག་ལོན་ན་
ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གྲང་བེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རུང་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དངོས། །སྤྲོན་གསུམ་རྒྱ་ཡིས་རུང་
བའོ། །དང་པོ་ནི།

ས་བོན་གྱི་ཚས་མེད་པ་ནི། **རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས།** ས་བོན་གྱི་ཚས་མེད་
པ་ནི། ས་བོན་མི་སྟེ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེའང་མ་སྤྲིན་པའི་སྤྲུལ་ཕྱ་མོ་
ལྷ་བྱའོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** ག་གོན་ལ་སོགས་པ་ས་བོན་དུ་མ་རེད་པ་ཉིད་དག་ལྷ་
བྱའོ། ཞེས་སོ། །ག་གོན་ཞེས་པ་ནི་ཉུང་མ་སྟེ་དེ་ལ་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ན་ག་གོན་
བེར་རོ། །ས་བོན་དུ་**༼ ༡༥༽**མ་རེད་པའི་རྩ་བ་ཕྱ་མོ་ནི་ཉམས་པར་བྱས་གྲང་
ཉེས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** རུང་བ་ལྷ་པོ་ལྷུང་བ་

དང་། བརྒྱམ་པ་དང་། བཀས་པ་དང་། བཅད་པ་དང་། ས་བོན་གྱི་ཆོས་མེད་པ་
ཉིད་ནི་ལྷ་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རུང་བ་ལྷ་པ་ས་བོན་གྱི་ཆོས་མེད་པ་
འདི་ནི་ས་བོན་གྱི་རུང་བ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རུང་བའི་མིང་བཏགས་ཀྱང་
ས་བོན་ཡིན་པར་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། **ལུང་ལྷ་པ་ལས་ཀྱང་།** དགོ་སྒོར་
གི་རུང་བ་མ་བགྱིས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སྒྲིད་ཀྱང་ལུང་བར་མི་འགྱུར་བ་
མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་ས་བོན་དུ་མ་རེད་པ་དག་ལས་ས་བོན་གྱི་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ་
སྟུང་ནས་ཡོངས་སྒྲིད་ནའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རུང་བ་མ་བྱས་བདག་གིའོ་ཞེས་
སྒྲར་སྒྲོས་ནས་རུང་བ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་དགུ་སྟེ། འབྲས་དང་ནས་ལ་སོགས་པ་
མིས་རེག་པ་དང་། ཕ་བའི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ལ་མཚོན་དང་། མེན་མོ་དང་།
ནེ་ཙོ་དག་གིས་མ་བྱུང་བ་དང་ཞེས་པས་འདིར་མཚོན་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་པ་ནི་
མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། ཤིང་ལ་སོགས་པས་མ་བྱུང་ཡང་རུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །རྟིང་
པ་དང་ཞེས་པ་རྒྱན་འབྲུམ་སྐྱམ་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །ལ་ལྷག་ལ་སོགས་པ་
ཕ་ཐོན་དུ་བྱུངས་ནས་ལྷུང་བ་དང་ཞེས་པ་ལ་ལྷུང་བཅད་སྟེ་བའི་རུང་བ་ཡིན་པས་
ཕ་བ་དང་། སྒོར་བུ་ལྷུང་བཅད་བྱས་པ་དེ་བརྟན་གྱིས་སྟེ་བའི་རྒྱན་གནས་ཀྱང་དེ་
བཅད་པ་ལ་སྟེ་བ་བཅད་པའི་ལུང་བ་མེད་དོ། །བྱིས་ལོ་མ་སྟེས་པའི་རུང་བ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ་སྟེ་བའི་རྒྱན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་**ལུང་ལྷ་པ་ལས།** ས་བོན་གྱི་
རེགས་ལྷ་ལས་རུང་བར་བྱས་ཀྱང་སའི་ནང་དུ་བཞག་གམ་སྟོད་ཀྱི་ནང་དུ་བཞག་

གམ་གདང་གིང་ལ་བཀལ་ཀྱང་རུང་སྟེ། ལྷ་ཁྱ་སྟེས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཚུང་གསན་ན་
ཅིར་འགྱུར། ལྷ་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྒྲིག་པ་གདང་ལ་གཟར་བ་
གཙོད་ཀྱིས་ཀྱི་ཡང་སྟེ་བ་གཙོད་པའི་ལྷ་བྱེད་བསྟེན་པར་གྱུར་བོ། །བཀྱམ་
པ་དང་ཞེས་པ་ནི་བརྒྱུངས་པ་སྟེ་སྐྱེས་མ་ལ་སོགས་པ་སྟེད་ཚེལ་དུ་བཀྱམ་པ་ལྟ་
བུའོ། །ས་བོན་ལ་སེར་ཀ་བཀས་པ་དང་ཞེས་པ་ནི་ཉིད་བཤད་དང་**ཁྲི་ཀ་ལས།**
བཀས་པར་གྱུར་པ་སྟེ་རང་གས་པ་ཉིད་ནི་རུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །ལྷ་ར་
མ་ལ་སོགས་པའི་ཡལ་ག་བཅད་པ་ལྟ་བུ་དགྲ་པོ་དག་ནི་རུང་བའོ། །ས་བོན་ལ་
མེས་རུང་བ་བྱེད་དམ་མཚོན་དང་སེན་མོ་ལ་སོགས་པས་རུང་བར་བྱེད་པ་ན་ས་
བོན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་བཟོས་པར་བྱ་མི་དགོས་པ་སྟེ། རུང་བར་
བྱས་ན་ས་བོན་ལས་མ་ཉམས་པར་སྟེ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཞིག་པ་ལ་ཉེས་
པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། **ཁྲི་ཀར།** དག་སྟོང་གིས་བརྟགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
སོ། །རུང་བར་བྱ་བ་འདི་ལ་མེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུངས་པ་ནི་མེ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་
མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མ་ཡིན་ཞོ་སྟེ་མེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུངས་པས་བདུགས་ན་རུང་
བའི་གོ་ཚོད་པ་སྟེ། **ཐུན་ཚོགས་ལས།** ས་བོན་གྱི་རིགས་མི་ཚོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུངས་པས་བརྒྱན་ཏེ་བཟའ་བར་རྗེས་སུ་གནང་ཞེས་གསུངས་
སོ། །ལུང་དེ་ནི་རྒྱུངས་པས་བདུགས་ན་རུང་བའི་གོ་ཚོད་པ་དང་ས་བོན་མ་ཡིན་
པར་གྱུར་པ་ལ་བཟོས་མི་དགོས་པ་དང་གཉིས་ཀའི་གཞུང་ཡིན་ནོ། །ནས་གྱི་

ཡུང་པོ་འམ་རྒྱན་འབྲུམ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་དག་མེས་རུང་བར་བྱ་བ་ལ་ནི་
འབྲུ་རེ་རེ་ནས་བརྟག་མི་དགོས་ཀྱི། ཡུང་པོའི་སྤྱིའི་ཆོམས་ཕྱོགས་གཉིས་སམ་
གསུམ་དག་ཏུ་མེས་རེག་ན་ཞེས་ཡུང་ནས་འབྲུང་བ་དང་། **ཁྲི་ཀ་ལས།** བལ་ཆེར་
ལ་མེས་རེག་ན་ནི་གཙོ་ཆེར་རུང་བའི་བྱ་བ་ཡང་དག་པའི་གྲངས་སུ་ཆུད་བ་ཉིད་
དོ། **ཁྲི་ཀར།** སྤྱི་ལ་རུང་བ་བྱས་ན་དེའི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་
བར་ཡིད་ལ་སྒྲུང་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ནས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་ཕྱོགས་
གཅིག་ནས་མེས་རེག་པས་ནི་ཡུང་པོ་ཐམས་ཀྱི་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་རུང་བ་མི་
འབྲུང་རོ། །དགེ་སྤྲོད་དག་གིས་མེས་སམ་སེན་མོས་སམ་མཆོན་གྱིས་ས་བོན་གྱི་
རིགས་ལྟ་བུ་པོ་རུང་བ་དག་བྱས་པ་ཉིད་ནི་རུང་བར་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་
གཞིག་པ་ལ་ས་བོན་འཛོམས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། **ཁྲི་ཀར།** མེས་རུང་
བར་བྱས་པ་མ་གཏོག་པ་བཟར་རུང་ཞེས་ཡུང་ལས་གསུངས་ཏེ། དགེ་སྤྲོད་གིས་
བཙོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་མི་ཟ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཅེས་སོ། །རུང་
བར་བྱེད་པའི་གནས་དེ་ཡང་རུང་ཁང་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ངེས་བཟུང་དུ་དགོས་སམ་
སྟམ་ནས་རུང་བའི་ཁང་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་མེས་རུང་བ་ལ་སོགས་བྱས་པ་ཉིད་
ནི་རུང་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས།

རུང་ཆུ་བཏབ་པའི་དགོས་དོན་ནི། དངོས་ཀྱི་དགོས་པ་རུང་ཆུ་མ་བཏབ་པའི་

ཉེས་བྱས་མི་འབྱུང་བ་དང་། བརྒྱད་པའི་དགོས་པ་ཕྱི་དྲོ་དང་མཚན་མོ་ལོངས་སྐྱོད་དུ་རུང་མི་རུང་གི་བཅས་པའི་ས་མཚམས་ཟིན་པའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་གཞི་གང་ལ་རུང་ཚུགས་པ་པ་
ནི་ཆོས་བཞི་ལྟ་ཏེ། དང་པོ་སྒྲན་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། དུས་
སུ་རུང་བ་ནི་རྒྱུན་དང་མི་ལྟན་པས་ཕྱི་དྲོ་དང་མཚན་མོ་ལོངས་སྐྱོད་པ་བཀག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མི་རུང་བ་ཆང་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ལོངས་
སྐྱོད་པ་བཀག་པས་རུང་ཚུའི་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཕྱི་
དྲོ་ལམ་མཚན་མོ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་ཀ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆོན་ལོངས་སྐྱོད་པ་ཡིན་པ་སྟེ།
སྐྱུ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བ་ནས་སྤྲོ་ཟིན་ན། ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་སུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་
གྱི་བཅས་པའི་ས་མཚམས་འཛིན་པའི་ཆོག་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་
སྤར་རུང་ཚུ་བཏང་བ་ཟིན་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ། སྤར་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་ལའོ་
ཞེས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །ཁྱེ་བྲག་ཏུ་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབ་ན་
༼ ༣༠ ན ༽ ཆོག་གས་ཀྱིས་བཅགས་པའི་ཆོག་རྫོགས་པ་ལ་རུང་ཚུ་བཏང་བ་སྟེ་གཞན་
དུ་ན་ཆོག་འདི་གོ་རིམ་འཆོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོལ་བའི་གནས་སྐབས་
མ་ཡིན་པ་ལ་རུང་ཚུ་བཏང་བ་སྟེ། རོ་བོའི་ཞལ་ནས། ཁྱེ་བྲག་སྐྱུ་བའི་ལུགས་ཀྱིས་
དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དང་རེག་བྱ་རྩལ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པས་ཁོལ་བཞིན་པ་མ་
ཡིན་པ་ལ་རུང་ཚུ་གང་བ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་

འདུལ་འཛིན་ཁ་ཅིག་གིས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། མི་རུང་བ་དང་དུས་རུང་དང་
། །འོལ་བ་དག་གི་གནས་སྐབས་སུ། །རུང་ཆུ་འཇུག་པའི་སྐབས་མིན་ནོ། །ཞེས་
སྒྲུལ་སོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** ལུ་རམ་ཡང་མེས་བསྐོལ་བ་ན་ཆུ་གང་མོས་གདབ་པར་བྱ་
བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེའི་ཆེ་ཆུས་བཏབ་པ་དེས་རུང་བར་བྱས་པ་ཉིད་དུ་མི་ཆུད་དོ་
ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་རུང་ཆུ་གདབ་པའི་བསམ་པ་
མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་དགོངས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་རུང་ཆུ་གདབ་པ་ནི་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པས་གདབ་
སྟེ་རུང་བར་བྱ་བ་ལ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དག་སྟོང་གིས་རུང་བ་དག་བྱས་
པ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ཅེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་དག་སྟོང་གིས་རུང་ཆུ་
བཏབ་ན་རུང་ཆུ་མ་བཏབ་པའི་ཉེས་བྱས་ཁེགས་ཏེ་རུང་ཆུ་བཏབ་པ་ཙམ་དུ་
འགྱུར་ཡང་མི་འོས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །རུང་ཆུའི་སྐབས་ཀྱི་**འགྲེལ་
ཆུང་ལས།** བདག་གིས་བཏབ་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཤེས་སོ། །

གསུམ་པ་དུས་གང་གི་ཆེ་རུང་ཆུ་གདབ་པ་ནི། ཕྱི་དྲོ་དང་སྐྱེ་རངས་འཆར་ཀ་
ཡན་ཆད་ཀྱི་དུས་སུ་སྟེ་ཕྱི་དྲོ་དང་མཆན་མོ་ལོངས་སྟོན་དུ་རུང་མི་རུང་གི་བཅས་
པའི་ས་མཆོམས་བཟུང་བའི་བྱིར། དམིགས་བསལ་ནི་སྒྲན་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་ན་སྤ་
དྲོ་རུང་ཆུ་བཏབ་སྟེ། རུང་ཆུ་གདབ་པ་ནི་སྒྲན་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པའི་སྟོན་འགྲོའི་ཆོ་
ག་ཡིན་པས་ཟས་སྤ་མའི་ཆེའོ་ཞེས་སྒྲན་སྤ་དྲོ་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པར་གསུངས་པས་

ཤེས་སོ། །

བཞི་པ་དངོས་པོ་གང་གདབ་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་མེས་མ་རེག་
པའི་ཚུ་གང་མོ་སྟེ། འདི་ཉིད་ལས་ཚུ་གང་མོས་ཞེས་པ་དང་། **འྲི་ཀ་ལས།** ཞག་
བདུན་པ་ལ་ནི་མེས་རུང་བར་བྱ་བ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བཤད་དེ། དེའི་དོན་ནི་ཚུ་
བསྐྱོལ་ནས་གང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་མེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚུས་
རུང་ཚུ་གདབ་པར་བྱ་བ་མི་སྲིད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་རུང་ཚུ་གདབ་པ་ལ་བསམ་པ་དག་དགོས་སམ་མི་དགོས་ནི་རུང་ཚུ་
གདབ་པའི་བསམ་པ་དག་དགོས་ཏེ། **འྲི་ཀ་ལས།** མར་བསྐྱབས་པའི་ཆོ་ན་ཡང་
ཚུ་གང་མོས་གདབ་དགོས་མོད་གྱི། དེའི་ཆོ་ན་བཏབ་པ་ནི་རུང་བར་བྱས་པ་ཉིད་
མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་གངས་གཞན་ཡང་མར་བསྐྱབས་པའི་ཆོ་ན་ཚུ་
གང་མོ་བཏབ་པ་དེ་རུང་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་སྒྲོར་བ་དེ་ནི་མ་
བྱུང་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཀྱང་འྲི་ཀ་ལས་བཤད་ལ། གཞན་
ཡང་རུང་བར་བྱ་བའི་སྐབས་སུ་སྒྲར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

དུག་པ་རུང་ཚུ་བཏབ་པ་འཛིག་པའི་རྒྱ་ནི་རུང་བར་བྱས་པའི་འཛིག་རྒྱ་སྒྲར་
བཤད་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སློུས་སྒྲུང་ཅི་ལ་ཚུ་གང་མོ་གཏོར་ནས་ལུལ་བའི་བྱང་

བ་དང་འབྲེལ་བས་བྱ་རམ་དང་སྤྱད་ཅི་ལ་སོགས་པ་སྒྲན་ཞག་བདུན་པ་དང་།
ག་བྱར་དང་། ཨ་ག་རུ་ལ་སོགས་པ་འཛོའི་བར་དུ་བཅང་བ་ཆུ་གང་མོས་མ་
གཏོར་བར་བཟའ་བར་མི་བྱའོ། **སྤྲི་ཀར།** རུང་བར་བྱ་བ་ནི་གང་གིས་དུས་སུ་
བྱས་ཀྱང་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི། བཟའ་བའི་དུས་ཁོ་ནར་བྱ་བ་ནི་མ་དེས་སོ་ཞེས་
འཆད་ལ། ཡང་**སྤྲི་ཀར།** འདིར་གཞུང་ན་བཅུན་པ་བརྒྱད་པོ་ཙཱ་ཙའི་འབྲས་བྱ་
ལས་བྱུང་བ་དང་། རྩ་བོར་གི་འབྲས་བྱ་ལ་སོགས་པས་རྒྱ་ལྷག་ལས་བྱུང་བ་དང་།
གོ་ག་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྩལ་འགྱུར་ལས་བྱུང་བ་དང་། ༼༣༡༽རྒྱན་དང་། ལྷ་
དུམ་མ་ར་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལྷ་གོ་རྩ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལྷ་གདས་ལས་བྱུང་
བ་དང་། གང་དག་ལགས་པ་དེ་དག་རྩ་བའི་ཁྱ་བའམ་སྣོད་བྱའི་ཁྱ་བའམ་མི་
ཏོག་གི་ཁྱ་བ་དང་བསྐྱེད་ཤིང་སྦྱར་ན་འཆལ་དུ་རུང་ངམ། གལ་ཏེ་མི་སྦྱར་བ་དང་
མྱོས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་མི་བསྐྱེད་བ་དག་ཡིན་ན་བཏུང་དུ་རུང་ངོ་། །དེ་ལས་
ལྷག་པར་ཆུས་བཏབ་པ་དག་ནི་ཞག་བདུན་པ་འམ་འཛོའི་བར་དུ་བཅང་བ་
དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

རྗེ་བཅུན་ཕྱིན་ལས་དབང་ལྷག་གིས་དེང་སང་རྒྱགས་པའི་བཏུང་བ་འདི་
རྩལ་འགྱུར་ལས་བྱུང་བའི་བཏུང་བར་གཏོགས་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་ཏེ། ཐུན་ཆོད་
དུ་རུང་བའི་བཏུང་བ་ཡང་ཆུ་གང་མོ་དེས་མ་གཏོར་བར་བཏུང་བར་མི་
བྱའོ། །འདིའི་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་**སྤྲི་ཀར།** གྲོ་འཇའ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་ཏེ། གྲོ་

འཇའ་ནི་ཅི་ཞེན། ལུང་གཞི་ལས། ཀླུ་འབྲུམ་མཉེས་ལ་ཁུ་བ་བཅོར་མ་ཐག་ཏུ་
བསྐྱོལ་ཏེ་དོ་འཇར་བྱས་ཏེ་བཞག་པར་བྱས་ན་དགོ་འདུན་གྱི་དུས་མ་ཡིན་པའི་
བརྟུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཀླུ་འབྲུམ་གྱི་ཁུ་བ་བཅོར་མ་ཐག་ཏུ་
ཡུན་རིང་དུ་བཞག་ཀྱང་ཕྱིས་ཆང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་དོ་འཇར་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲན་
གཞིའི་ཁྲི་ཀ་ལས་ཀྱང་བཤད་ལ། ཀླུ་ནི་དཔེ་སྟེ་གོང་དུ་སྒྲོས་པའི་བརྟུང་བ་
བརྒྱད་དང་དེ་དང་རུང་མཐུན་སྒྱུར་རུང་བ་ནམས་སོ། ། ཁ་བོན་དང་སྒྲིབ་འཛིག་
པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་འཕྱ་བ་ལ། དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་བརྟན་པ་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྒྱིའི་དོན་དང་། ཆེག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྒྲིབ་གཞི་ནི་ཀླུ་པོའི་ཁབ་ཏུ་མཇའ་བོ་དང་ས་ལས་སྒྱེས་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་ཏ་པ་
ལ་འཕྱས་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིས་ཀྱི་སེམས་བདེ་
བ་ལ་གཞོད་པའོ། །རྫོང་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་ཞལ་ཏ་། སྒྲིབ་ཀྱི་ཞལ་ཏ་པ་
པའི་དགོ་སྒྲོང་ལ་བཅས་ལྡན་དགོ་སྒྲོང་དམན་པའི་ཁོངས་སུ་བགྱངས་པས་
བདག་དང་འབྲེལ་པའི་དོན་གྱིས་ཐོས་པར་འཕྱུངས་གཞོགས་འཕྱས་བྱས་ཏེ་
དོན་དེ་གོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་གོ །དེ་ལ་གཉིས་ལས། གང་ལ་
འཕྱ་བའི་ཡུལ་ནི། དགོ་སྒྲོང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྟངས་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་ཞལ་ཏ་པ་

ཡིན་པ་དང་། རང་ལ་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་དམན་པ་ཆེད་དུ་སྟོབ་པ་པོ་མ་ཡིན་
པ་སྟེ་གང་ཟག་བཙུག་གཉིས་དག་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཅེས་པ་དང་། དམན་པ་ཆེད་དུ་
སྟོབ་པ་པོ་ཡིན་ན་དེ་ལ་འཕྱས་ན་ཡང་དགག་བྱ་མི་རྫོགས་པའི་བྱིར། གང་གིས་
འཕྱ་བའི་རྟེན་ནི། རན་པའི་གྲངས་སུ་བགྲངས་པ་སྟེ་བགྲངས་པ་ལ་ནི་དངོས་
གཞིའོ་ཞེས་སོ། །མ་བགྲངས་པས་འཕྱ་ན་ནི། **རྒྱ་ཀ་ལས།** མ་བགྲངས་པ་ལ་ནི་
ཉེས་བྱས་གྱིའོ་ཞེས་སོ། །

བསམ་བའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་གེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཀྱུན་སྒོར་ནི་བདག་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གྱིས་འཕྱ་བའི་ཆོག་སྒྲིལ་གོ་
བར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་བའོ། །**སྟོར་བའི་**དག་མཆོན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱིས་འཕྱ་
བར་ཞུགས་བའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་པ་འོ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འཕྱ་བའི་ལྷང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ལ་འཕྱ་བའི་ཡུལ་གང་ཟག་བཙུག་གཉིས་པོ་དག་
ནི་**རྒྱ་ཀ་ལས།** གནས་ཁང་ཟས་ལ་བསྐྱོབ་གཉིས། ཐུག་པ་བག་ཆོས་འབྲིམ་པ་
གཉིས། སྤུང་ཆོགས་འབྲིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་སྐྱད་འབྲུབ་དང་གོས་གྱི་
གཉིས། དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་སྟེད་དང་འབྱེད། མངགས་གཞུག་པ་དང་མཛེས་
ཆོས་ཏེ། གང་ཟག་བཙུ་དང་གཉིས་པོ་དག་ སྟོན་པས་ཡང་དག་བཤད་པ་
ཡིན། ཅེས་གསུངས་ལ། གང་ཟག་དེ་དག་ནི་ལྷང་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་

ཏེ། དེ་དག་གི་ཡུལ་༼༣༧༽ལ་འཕྱ་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་
ཟག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་
པའི་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟེད་གྱི། འདིར་གིང་ཏོག་འབྲིམ་པ་ལ་སོགས་ཀྱང་བསྐྱེད་ཞེས་
འྲི་ཀར་འཆད་དོ། །ལས་གྱི་བསྐྱོས་པ་ཁོ་ན་འམ་ཞེན། དགེ་འདུན་གྱིས་མ་
བསྐྱོས་པ་དག་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པར་ནི་མ་བསྐྱོས་པ་ནི་རང་ཞུགས་པའོ། །ཞེས་
པས་གཏན་ནས་མ་བསྐྱོས་ཀྱང་རུང་ཉིད་སྟོབས་ཞལ་ཏ་བྱེད་པའོ། །མ་བསྐྱོས་
པ་འདིའི་**འགྲེལ་རྒྱུད་ལས།** དགེ་འདུན་གྱི་ཆོ་གའི་ལས་གྱིས་ནི་མ་བསྐྱོས་གྱི།
ཁས་བསྐྱོས་པར་ལས་བྱེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ཀྱང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་ནི་
དོན་གཉིས་བསྐྱུས་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་མར་བསྟེགས་པ་དང་བསྐྱོས་
པ་དག་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟེད་ཅེས་བསྐྱེད་པའོ། །ཞལ་ཏ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་
འབའ་ཞིག་གམ་ཞེན། ཞལ་ཏ་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་དག་འཕྲོ་བཅད་ཅིང་རེ་ཞིག་
ངལ་གསོས་ཏེ་བག་ཡངས་སུ་བྱས་པ་ཡང་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་**རྣམ་**
འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས། སྦྱོར་བ་བཏང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རེ་ཞིག་ངལ་གསོ་བའོ་
ཞེས་སོ། །

འདིར་བྲ་གིན་རེ། བསྐྱོས་པ་ལ་འཕྱ་ན་བག་ཡངས་སུ་གནས་པ་ལ་འཕྱ་ན་
ཡང་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི། མ་བསྐྱོས་པ་ལ་འཕྱ་ན་ནི་ཞལ་ཏ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་
ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། **འྲི་ཀ་ལས།** མ་བསྐྱོས་པ་སྦྱོར་བ་མ་བཏང་བ་དག་ལ་

འཕྱུལ་མ་གཞོགས་འཕྱུས་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མ་བསྐྱོས་པར་
སྒྱུར་བ་བཏང་བ་ནི་ཁྱེ་ཀར་མ་སྒྲོས་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། དག་སྒྲོང་པ་མའི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་གཉིས་ཀ་ལས་གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་སུ་མ་
བསྐྱོས་པ་སྒྱུར་བ་མ་བཏང་བ་དག་ལ་འཕྱུ་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གང་ཟག་
བཅུ་གཉིས་སུ་མ་བསྐྱོས་པ་སྒྱུར་བ་བཏང་བ་དག་ལ་འཕྱུ་༼༣༡བ༽ན་ལྷུང་བྱེད་
དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། **རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་།** གང་ཟག་
བཅུ་གཉིས་སུ་མ་བསྐྱོས་པ་སྒྱུར་བ་བཏང་བ་ལས་ཀྱང་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་
པ་དང་འགལ་ལོ། **ལུང་ལྷ་བ་ཁ་ཅིག་ལས།** གཞན་གྱི་དོན་དུ་འཕྱུལ་མ་
གཞོགས་འཕྱུས་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས། འདིར་ལྷུང་བྱེད་
བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་བདག་ཉིད་གྱི་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གྱིས་གང་ལ་འཕྱུ་
བའི་ཡུལ་དག་སྒྲོང་དེས་ཐོས་པར་མིང་ནས་འབྱིན་ཅིང་འཕྱུ་ཡང་ལྷུང་བྱེད་
བསྐྱེད་པར་རུང་ལ། མིང་ནས་མི་འབྱིན་པ་ཟུར་གྱིས་ཁ་ཅིག་འདི་ལྟར་བྱེད་ཅེས་
གཞོགས་འཕྱུས་བྱེད་ཀྱང་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པར་རུང་རོ། །གཞན་ཡང་**ཁྱེ་ཀ་**
ལས། འཕྱུ་བ་དང་གཞོགས་འཕྱུས་བྱེད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་གལ་ཏེ་སྒྱུར་བ་གྱུར་བ་
ཡིན་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདིར་འགྱུར་གྱི། བདེན་པ་ཡིན་ན་ནི་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་
སོ། །འཕྱུ་བ་དང་གཞོགས་འཕྱུས་བྱེད་པ་དེས་དག་འདུན་གྱིས་གསོལ་བ་འབའ་
ཞིག་པའི་ལས་གྱིས་དམན་པའི་གྲངས་སུ་བགྲངས་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་བགྲངས་

ནས་ཀྱང་འཕྱ་བ་དང་གཞིགས་འཕྱས་བྱེད་པ་ན་དངོས་གཞིའི་བྱེད་པའོ། །མ་
བགྱངས་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཀྱིའོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་རྩ་བ་ན་ཡང་སྣང་ངོ་
། །དེར་མ་ཟད་ཀྱི་ཀ་ལས་བཤད་ཅིང་། **ལུང་ལས།** དགོ་འདུན་གྱིས་མ་བགྱངས་
གིང་འཕྱ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཆོག་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་དང་དུ་ལེན་པར་མི་རུས་པ་ཁྲོ་གཏུམ་ཅན་སྤྲར་འཐབ་
མོ་ཁྲོལ་ཅིང་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་ལ་ནི་བསྐྱལ་བ་དང་དྲན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
མངོན་སུམ་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །དྲི་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱིས་
བསྒྲོར་བཏང་བའི་དགོ་སྒོར་གཞན་ཐབས་མཁས་པ་ངོ་བསྒྲོག་པོད་པ་ལ་
བསྐྱགས་ཞེས་སོ། །ཞེ་སྤང་བས་མི་དགའ་བར་གྱུར་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་དང་དུ་
ལེན་པར་མི་རུས་༼ ༩༩ ༽པ་དེ་རང་གིས་དགོ་འདུན་ལ་སོགས་པའི་ལས་སུ་
དངོས་སུ་བསྒྲོ་བར་ནི་མི་བྱའོ། །བརྒྱད་པས་ནི་བསྒྲོ་བར་བྱའོ། །འཕྱ་བའི་ལྷང་
བྱེད་དོ། ། །

གསུམ་པ་བསྒྲོ་བ་ནས་གཞོན་ལ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པ་དང་། །ལྷང་བའི་
ནམ་པར་བཞག་པ་བསྐྱབ། །ལྷང་བ་མེད་པར་བརྗོད་པ་དང་། །བསྐྱབ་བྱ་གཞན་
ཡང་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྐབས་འདིར་ཞར་ལ་བྱུང་བ་ནི་གྲངས་སུ་གཞུག་པ་བཞི་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན།

སྐྱེད་བར་གཏོགས་པའི་བསྐྱོ་བ་ནི་ལྷུང་བ་སྐྱེད་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱོ་བ་སྟེ་
ཁྱོད་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་ངོ་། ། བྱིར་བཙུགས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱོ་བ་ལྟ་བུའམ། **ཀྱི་**
ཀ་ལས། བྱེད་པ་པོས་དྲིས་པའི་ཆོག་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་སོ། ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་
ན་ཆོག་གིས་རྣ་ལ་གཞོན་པ་ནི་ཆོག་གིས་ལན་ལོག་པར་འཇུག་པ་དང་། ཅང་མི་
སྒྲུབས་རྣ་ལ་གཞོན་པ་དང་། གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་སྒྲར་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་ངོར་
མིང་ནས་འབྱེན་ཅིང་འབྱུང་བ་དང་། མིང་ནས་མི་འབྱེན་པར་བྱུང་གིས་གཞོགས་
འབྱས་བྱེད་པ་དང་། གང་ཟག་བཞི་པོ་དེ་དག་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་
གྱིས་ཁྲེལ་མེད་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་གངས་སུ་མི་བགྱང་བར་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། ། དང་པོ་ལ།

སྐྱེད་གཞི་ནི་ཡུལ་གོ་བླ་སྦྱིའི་གདང་ཅན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བར་འདུན་པས་བསྐྱོ་
བ་རྣ་ལ་གཞོན་པ་སྟེ་ཆོག་གི་ལན་ལོག་པར་བརྗོད་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་
སོ། ། དགག་བྱ་ནི་དངོས་སུ་རང་གི་སེམས་བདེ་བ་ལ་གཞོན་པ་དང་། བརྒྱད་
ནས་ཚུལ་བྱིམས་ལ་གཞོན་པའོ། ། **ཁོ་ཉི་ནི་**བཅས་ལྷན་དག་སྦྱོང་གིས་རང་ལ་
དག་སྦྱོང་གི་ཆོས་དང་ལྷན་པར་བསྐྱོ་བ་ལ་ལན་ལོག་པར་སྒྲུབ་པས་གྱུར་པའི་
ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། **གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་**གཉིས་ཏེ། གང་གི་ཆོག་ལ་ལན་
ལོག་པར་སྒྲུབའི་༼ ༩༩ ༽ ཡུལ་དང་། ཆོག་གང་ལ་ལན་ལོག་པར་སྒྲུབའི་

གཞིའོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་སློང་ཆོས་ཀྱི་ལྷན་པོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་ལ་དགེ་
སློང་གིས་ཆོས་དང་ལྷན་པར་བསྒྲོ་བའམ་དགེ་སློང་གིས་དོན་གང་ཡང་རུང་བ་
དྲིས་པའི་ཆོག་ལའོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
པའོ། །ཀྱུན་སློང་ནི་རང་གར་བསྒྲོ་བ་ན་ལ་གཞོན་པའི་ཆོག་སྤྱོད་པོ་བར་
འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སློང་བ་ནི་རག་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱིས་ན་ལ་
གཞོན་པའི་ཆོག་སྤྱོད་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་པ་འོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །
གཉིས་པ་ལ། དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་བརྗོད་པ་དང་། །ལྷུང་བའི་ན་སྤྱད་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི།

རང་ལ་དགེ་སློང་གིས་བྱོད་ལྷུང་བ་བྱིར་བཅོས་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྒྲོ་བ་ལ་
སོགས་པ་བསྒྲོ་བ་ན་ལ་གཞོན་ན་ནི་ཆོག་གི་ལན་ལོག་པར་བརྗོད་ན་ལྷུང་བྱེད་
བསྐྱེད་པའོ། །བསམ་པ་ནི་ན་ལ་གཞོན་པ་དེར་འདུན་པས་སོ། །རི་ལྟར་བརྗོད་
པས་ཤེ་ན། དགེ་སློང་གིས་ཆོག་གི་ལན་གཞན་བརྗོད་པའམ་དོན་གཞན་དྲིས་པ་
ལ་ཆོག་གི་ལན་གཞན་བརྗོད་པས་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པའོ། །མདོ་འདིས་ནི་དྲི་བ་ན་
ལ་གཞོན་ན་ཡང་ལྷུང་བྱེད་དུ་བསྟན་ཏོ། །

འདི་ལ་ཤ་ལུགས་པ་ན་རེ། དྲི་བ་ན་ལ་གཞོན་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་མི་བསྐྱེད་དེ།
གཞུང་ཞུ་བ་མང་གོས་དམ་པའི་**ཞུ་བ་ལས།** དགེ་སློང་གིས་ནོངས་པ་མ་གཏོགས་པ་

དེ་ལས་གཞན་དག་བསྒྲོ་བ་བཞིན་དུ་མི་བགྱིད་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་
གསུངས་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཉེས་བྱས་དེ་ནི་སྒྱིར་བའི་ཉེས་བྱས་ལ་
དགོངས་སོ་ཞེས་རིགས་སོ། །རང་ལུགས་ནི་དྲི་བ་རྣམས་གཞོན་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་
བསྒྱེད་དེ། ལུ་བ་ལྷུང་ཤོས་ལས་གཞུང་སྒྲ་མའི་**ལུ་བ་ལས།** དགོ་སྒྲོང་གིས་ནོངས་པ་མ་
གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་དག་གིས་གྲོང་བ་རྣམས་གཞོན་པར་བགྱིད་ན་
ཅིར་འགྱུར། ལྷུང་བྱེད་དོ་༼ ༣༧ ན ༽ཞེས་གསུངས་ལ། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་**
ལས། དགོ་སྒྲོང་གིས་ཇི་ཅམ་དུ་གཞན་འདྲི་བ་ལ་ལན་གཞན་འདེབས་ན་ཐམས་
ཅད་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་བརྗོད་པས་སོ་ཞེས་
པའི་**རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་རྒྱ་ལས།** གཞན་འདྲི་བ་ལ་ལན་གཞན་འདེབས་
ན་ཐམས་ཅད་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་
གཞུང་རྣམ་དག་བཞི་པོ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ། །**བམ་པོ་ལྷ་བརྩུ་བ་ལས་**
ཀྱང་། ཇི་ཅམ་དུ་གཞན་འདྲི་བ་ལ་ལན་གཞན་འདེབས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ན་སྤྲད་
པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །གཞན་བརྗོད་པས་སོ་ཞེས་པ་འདིས་དྲི་བ་རྣམས་གཞོན་པ་ལ་
ལྷུང་བྱེད་དུ་བསྟན་ན་ནི་རྫོགས་ཆོག་ལས་བསྒྲོ་བ་རྣམས་གཞོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་
ཞེས་གསུངས་པ་དེས་ཅི་བྱ་ཞེན། དེ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མིང་ནས་སྒྲོས་པ་
སྟེ། དཔེར་ན་གསེར་དཔུལ་ལ་རིག་པའི་སྤང་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
འདིར་བམ་པོ་ལྷ་བརྩུ་པའི་མཁན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་བསྒྲོ་བ་རྣམས་

གཞོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ལ་གྲངས་སུ་བགྲངས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཞེས་
འཆད་དེ། དེ་ཡང་ཞལ་ཏ་པ་ལ་འབྲུ་བའི་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་གྲངས་སུ་
བགྲངས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་དང་འདྲ་བར་འདིར་ཡང་བསྟན་ཏེ། བམ་པོ་
ལྷ་བཅུ་པའི་བསྐྱོ་བ་རྣམས་གཞོན་པའི་སྐབས་ལས་འདི་ལ་ཡན་ལག་ལྷན་དངོས་
གཞིའི་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་གིས་དང་། གྲོང་བར་གཏོགས་པའི་བསྐྱོ་
བ་དང་ཚིག་གི་རྣམས་གཞོན་པ་དང་། དེར་འདུན་པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་དེའི་
གྲངས་སུ་བཅུག་པའོ། །དེ་དག་ལས་ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་ཅི་རིགས་པར་ན་སྟེན་
དོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། **ཡང་དེ་ཉིད་ལས།** དགོ་འདུན་གྱིས་དེའི་གྲངས་སུ་མ་
བཅུག་པ་ལས་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འགྲེལ་ཆུང་གི་བསྐྱོ་བ་རྣམས་
༼ ༣༧ བ༽ ལ་གཞོན་པའི་སྐབས་ལས་ཀྱང་ཁྱོད་དོ་ཆ་ཤེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་
མི་ལྟན་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པར་བགྲངས་ཞེས་བྱ་སྟེ་མ་བགྲངས་ན་
ལྷུང་བ་དེ་ཡན་ལག་གཅིག་ཅེས་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་བཤད་པ་དེ་དག་མི་གཙོ་
སྟེ་འདུལ་བ་ལུང་དང་མདོ་རྩ་བ་ལས་བསྐྱོ་བ་རྣམས་གཞོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་
ལ་གྲངས་སུ་བགྲངས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ནི་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་མ་གསུངས་
ལ། བསྐྱོ་བ་རྣམས་གཞོན་པའི་སྐབས་འདིར་གྲོང་གཞི་དང་འབྲེལ་ནས་གྲངས་སུ་
གཞུག་པ་བསྐྱབ་བྱུང་བསྟན་པ་སྟེ། ལྷུང་བྱེད་འདི་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དཔེར་ན་སྤྲིག་ལྷ་མི་གཏོང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་

ལ་གསོལ་བས་སྦྱང་བ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་ཀྱང་སྦྱང་བ་དེ་ལྟར་བྱེད་དེའི་ཡན་
ལག་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགེ་སློང་གིས་བསྒོ་བ་ན་ལན་ཅང་མི་སྦྱ་བས་ན་ལ་གཞོན་ན་ཉིས་བྱས་
སོ། །དགེ་སློང་གིས་བསྒོ་བ་ན་ལ་གཞོན་པ་དེར་འདུན་པས་མི་དྲན་ནོ་ཞེན་ཡང་
བསྒོ་བ་རྒྱར་གཞོན་གྱི་ཉིས་བྱས་སོ། །གཏམ་འདྲི་བ་ལ་ལན་ལོག་པར་སྤྱན་བའི་
ཕྱིར་མི་དྲན་ནོ་ཞེས་བྱས་ན་ཡང་ཉིས་བྱས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དྲི་བ་ན་ལ་གཞོན་ན་ཉིས་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇམ་ཞེན། གལ་ཏེ་ཕ་
རོལ་པོའི་དྲི་ལན་དྲང་པོར་སྦྱས་ན་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་གཞན་སྟུག་
བསྐྱལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་དོན་གཞན་འདྲི་བ་ལ་ལན་གཞན་བརྗོད་ཀྱང་ལྟར་བ་
མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཤེད་མ་བདག་གིས་དགེ་སློང་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བསད་པར་
བྱ་བ་མཐོང་ངམ་ཞེས་འདྲི་བ་ལས། དགེ་སློང་གིས་མཐོང་བཞིན་དུ་ངས་རེ་ཞིག་
མེ་འདེའོ། །རེ་ཞིག་ངལ་གསོའོ། །ཅི་ནམ་མཁའ་མཐོང་ངོ། །སེན་མོ་མཐོང་ངོ་
ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། **ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས།** འདུ་ཤེས་ཐམས་
ཅད་སྦྱང་བ་ཉིད་དུ་མོས་པར་བྱས་ལ་དོན་དམ་པར་ན་སེམས་ཅན་ནམ་གསད་
༼༣༥༽པར་བྱ་བ་མ་མཐོང་ངོ། །ཞེས་སྦྱས་ན་ལྟར་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོ་

བྱ་ལ་འདྲ་ཤེས་བསྐྱར་བས་བརྟུན་ཡིན་ཀྱང་གསོད་བྱེད་གཞན་གྱི་མི་དག་གི་
དང་གསང་བྱ་གཞན་སྟོག་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བརྟུན་དེ་ཙམ་ཞིག་གནང་བ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཞལ་ལུང་ལས་ཐོས་ཏེ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བརྟུན་ཆོས་ཅན། གནང་བ་མི་
སྲིད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་སེམས་ཅན་
མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ཀྱང་ཏུ་བཏགས་
པའི་སེམས་ཅན་མ་མཐོང་བ་ལ་དགོངས་པས་བརྟུན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །འོན་ཀྱང་བརྟུན་བྱ་ལ་འདྲ་ཤེས་མ་བསྐྱར་ཡང་གོ་བྱ་ལ་འདྲ་ཤེས་བསྐྱར་
བས་བརྟུན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་བག་ཙམ་གྱིས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ལ་
ཡང་བརྟུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན། བརྟུན་པར་བྱ་བ་
གཞན་ལ་གཞོད་པའི་ཆོག་གིས་བརྟུན་ནའོ་ཞེས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཕྱོད་གཞི་ལས་གནས་སུ་མི་བཞག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། གནས་
མལ་གྱི་གཞི་ལས་ཁྱོད་རིམས་གྱིས་མ་བཏབ་བམ་ཞེས་བརྟུན་ཅེས་གསུངས་པ་
དང་ལུང་ཁྱོད་འགལ་ལོ། །དེ་བརྟུན་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་ན། དེ་ནི་བརྟུན་བྱ་ལ་
འདྲ་ཤེས་མ་བསྐྱར་ཡང་གོ་བྱ་ལ་འདྲ་ཤེས་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་
རིམས་ལ་བསམས་ནས་བརྟུན་ཀྱང་། ཆད་པའི་རིམས་ལ་གོ་བར་འདོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དགོ་མི་དགོ་ནི་བསམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ན་བརྟུན་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པར་མི་གྲུབ་བོ། །

འོ་ན་སློག་གཙོད་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་ཡང་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
སློག་གཙོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་གནང་བ་མི་སྤྱིད་དོ། །ངག་གི་ལེགས་ཉེས་ཐ་མལ་གྱི་
ཤེས་པས་ཕན་གཞོད་ཀྱི་མཚམས་བརྒྱད་བར་རྟུས་ཀྱང་། སློག་གཙོད་པ་ལྟ་བུ་
ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་༼༣༥༽ལེགས་ཉེས་ནི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པས་ཕན་
གཞོད་ཀྱི་ས་མཚམས་བརྒྱད་བར་མི་རྟུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་
གསུངས་སོ། །

བརྗོད་བྱ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་བསྐྱར་ཡང་གོ་བྱ་ལ་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་བས་བརྟུན་དུ་
འགོ་ན། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལྷེམ་དགོངས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་བརྟུན་དུ་
ཐལ་ཅེ་ན། ཅི་སངས་རྒྱས་ལ་འདུ་ཤེས་ཡོད་པར་སྒྲ་ཡིས་འདོད་ལ། མཐའ་
གཅིག་དུ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་ནས་བརྟུན་དུ་ཡང་སོང་བས་སེམས་ཅན་ལ་
བརྟུན་དུ་མ་སོང་བ་ཡང་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འབྲུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་
བརྟུན་པར་གཟིགས་ཀྱང་བྱིས་པས་དེ་དོན་དམ་པར་བདེན་པར་མཐོང་བ་
བཞིན་ནོ། །

ཡང་ན་མདོ་འདི་ལ་ཁོ་བའི་རིགས་བདག་རྣམས་ལྟ་བུ་མོ་བྱ་ཤིས་འོད་ཟེར་བཙུམ་ལྟ་
འདས་འོད་ཟེར་ཞབས་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་བཞིའི་རྩེ་མོར་གྱུར་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་སྟོན་པ་ཡིན་
ལ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གཞུགས་པ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བབ་

པར་བསྟན་པས་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པར་བརྗོད་པའི་བདག་ཉིད་ནི་འཕགས་
ཆེན་གྱི་གཟིགས་ངོ་ན་མི་སྣང་བར་མདོ་འདིས་ཀྱང་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་
ཅས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་ན། རྗེ་དུས་གསུམ་མཁའ་པའི་ཞལ་ནས།
ལྟ་བུ་དེ་མཐའ་བྱལ་ཆེན་པོ་ལ། བྲུབ་མཐའི་ཞེན་པས་མ་བསྐྱད་པར། །ཡང་
དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བལྟས། །འདི་རང་གི་སེམས་དང་འབྲེལ་བ་
གཅེས། །ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་བཤད་ན། སྤང་བར་བྱ་བ་མཐོང་སྒྲིམ་གྱི་མི་
མཐུན་སྟོགས་གྱི་ལྟ་བ་བཞི་སྟེ། འཛིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་གྱི་
ལྟ་བ་དང་། ཐུལ་བྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་དང་། བདག་
ཏུ་ལྟ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་དགོངས་ཏེ། **དཔལ་རང་བྱུང་གི་ཞལ་ནས།** འདས་པའི་རྟག་འཛིན་
༼ ༤༤ ཀ ༽མངོན་ཤེས་སྒྲོན། །གཅིག་པུར་སྤྲོ་བ་ཚངས་པ་ལ། །རྒྱ་མེད་ལྟ་བ་ནམ་
གཉིས་ནི། །སྒྲིམ་པས་གཟུགས་མེད་འཕོ་བ་མཐོང་། །རྟོག་གས་རྒྱ་འབྲས་མ་
དམིགས་པའོ། །མཐའ་ལྡན་དང་ནི་ལྟ་མི་སྤོང་། །རང་བཞིན་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ཡིས་
བྱུང་། །ཕྱིན་ཆད་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ཅན། །འདུ་ཤེས་མེད་པར་འཛིན་པ་
ལ། །སོ་གཉིས་གཟུགས་དང་འདུ་ཤེས་ཀྱི། །གནས་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྟེ། །ཆད་
དང་མུང་འདས་འདུ་ཤེས་ཅན། །བརྟུ་གཉིས་ཁམས་གསུམ་ལྟ་ཡི་
རིགས། །འདོད་རྟེན་རིག་དང་བཅས་པ་ཡིན། །འདི་དག་ལ་བརྟེན་རྟག་ཆད་

གྱི། །ལྟ་བའི་རྣམ་གྲངས་དཔག་མེད་འབྱུང་། །སྤངས་ཏེ་ཡང་དག་དོན་ལ་
ལྟ། །ཞེས་འཛིག་ལྟའི་ངོ་བོ་འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་ལ་འབྱུལ་བ་དང་།
རྟོག་གེ་པ་སྦྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུལ་བའི་ལྟ་བ་དུག་ཅུ་རེ་གཉིས་
གྱི་དོན་བསྐྱུས་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། **མངས་རྒྱས་བྱམས་པས།** བ་དད་པ་དང་གཅིག་
མཐའ་དང་། །ལུ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་གཉིས་ཀ་དང་། །གང་ཟག་ཆོས་ལ་སྦྱོ་
འདོགས་དང་། །སྐྱར་འདེབས་མཐའ་རྣམ་གཉིས་ཀ་དང་། །མི་མཐུན་སྟོགས་
དང་གཉིན་པོའི་མཐའ། །རྟག་དང་ཆད་པར་འདུ་ཤེས་དང་། །གཟུང་དང་འཛིན་
དང་ཀུན་ཉོན་མོངས། །རྣམ་པར་བྱང་ལ་གཉིས་དང་གསུམ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་
གཉིས་གྱི་མཐའ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདོད། །དངོས་ཡོད་དངོས་མེད་ཞི་བྱ་
དང་། །ཞི་བྱེད་སྒྲག་བྱ་དེ་ལ་འཛིགས། །གཟུང་དང་འཛིན་དང་ཡང་དག་
ཉིད། །ལོག་པ་ཉིད་དང་བྱེད་དང་མིན། །སྐྱེ་བ་མེད་དང་མཉམ་དང་དུས། །དེ་ནི་
རྣམ་རྟོག་གཉིས་གྱི་མཐའ། །ཞེས་གསུངས་པས། དགོན་བརྟེགས་སུ་འོད་
སྤངས་གྱིས་ལྷུས་པར་མཐར་ལྟ་ནི་ཤུ་གསུངས་པའི་དོན་བསྐྱུས་པར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། **༼༣༩བ༽དཔལ་རང་བྱུང་གི་ཞལ་སྒྲ་ནས།** ལུ་
སྟེགས་རྩལ་བྲིམས་བརྟུལ་ལྷགས་རྣམས། །ངན་འགྲོར་ལྷུང་བ་བྱེད་པའི་
རྒྱ། །ཐེག་གསུམ་རྩལ་བྲིམས་བརྟུལ་ལྷགས་རྣམས། །ལྟག་པའི་རིག་འཛིན་རྒྱར་

གསུངས་ལ། །ཡང་དག་ལྟ་བུ་བས་མ་བྱིན་ཅིང་། །མཆོག་འཛིན་ལྟ་མིའི་རྒྱུ་
འབྱུང་ཏེ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱིན་ཡང་དག་ལམ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། དཔལ་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱིས། བྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་
བདག་རྟོག་ནི། །ཐོབ་བྱུང་འདོད་པས་འབྱུལ་བ་སྟེ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པ་ཉོན་
མོངས་ཅན། །དེ་སྤངས་ཡང་དག་རྟོགས་པ་ལ། །བརྟེན་ནས་ཡང་དག་ལྟ་བ་
འབྱུང་། །དེ་ལ་བདག་མིད་དོན་དུ་བཤད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ལྟ་བ་བཞི་པོ་དེ་
སྤངས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྟེ། །དེ་ནི་སེམས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་
སེམས་ཡིད་རྣམ་པར་ཤེས་པས་དབེན་པ་སྟེ། །གནས་ལྷགས་འདི་རྟོགས་པའི་
ཐབས་སུ་ནི་ཡིད་ལ་གང་ཡང་མི་བྱེད་པ་ཙམ་དང་། །རྟོག་དཔྱོད་རྒྱབ་པ་ཙམ་དང་།
ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་མི་རྟོག་པ་ཙམ་དང་། །ངོ་བོས་མི་རྟོག་པ་དང་། །མི་རྟོག་པ་མངོན་
རྟགས་སུ་བྱེད་པ་སྟེ་འདི་རྣམས་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཏེ། །དང་པོ་ནི། བྱིས་པ་
གཉིད་ལོག་པ་དང་ར་རོ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། །ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་
དང་། བཞི་པ་ནི། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་། །ལྟ་བ་ནི། །དེ་ཉིད་འཛིན་པ་དང་བཅས་
པ་ཡིན་པས་འདི་ལྟ་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་ལ།

འདི་དག་གི་དོན་བསྐྱེས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། །དཔལ་རང་བྱུང་གི་ཞལ་སྤྲ་ནས།

བདག་དང་རྟག་ཆད་ལྟ་བུ་སྒྲིགས་བྱེད། །བདག་མེད་ཁོ་ནར་ལྟ་བུ་བཟུང་བ་
 ཡིན། །རྣམ་རྟོག་མཚན་མར་ལྟ་བུ་བྱིས་པ་སྟེ། །**ཏྲ་ཡ**་རྟོག་མེད་ལྟ་བུ་པོར་ལྟ་བུ་
 འཛིག་ཆོགས་ཡིན། །རི་སྟེང་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་སྟེ། །གནས་གྱུར་
 ཐོབ་ཅིང་མཚན་མ་ཀླན་བྲལ་བ། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་འབྲུལ་པ་
 ཞིག །ཞི་ལྷག་འབྲེས་པ་ལྟ་བུའི་མཐར་ཐུག་ཡིན། །དེ་ཡང་སྤྱོད་མའི་གདམས་ངག་
 བྱིན་ལྷབས་དང་། །སྤྱོད་མའི་ལྷན་ལ་མཛོད་སྤྱོད་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་འབྲུང་བ་
 ལྟར་དོན་དམ་པར་ན་འབྲུལ་པ་དང་ཀླན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པ་
 ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ན་མ་མཐོང་བ་སྟེ། **བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་སྒྲོན་ལམ་**
ལས། །སངས་རྒྱས་བྱང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ལྟར། །སེམས་ཅན་མ་མཆིས་སྒྲོག་མ་
 མཆིས། །གང་ཟག་མ་མཆིས་གསོབ་མ་མཆིས། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་ངེས་པའི་
 དོན་དུ་བཟུང་ངོ། །

བཞི་པ་ནི།

སྒྲིགས་གང་དུ་ཆེ་གཞི་དཔང་པོ་ཉིད་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་བ་ཞལ་དཔང་དུ་
 གསོལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བར་འགྱུར་བའི་གནས་དེར་གནས་པར་རམ་བསྟེན་པར་མི་
 བྱའོ། **ཡུང་ལས།** །དག་སྤྱོད་གིས་འཐབ་མའི་ནང་དུ་གནས་པར་མི་བྱ་ཞིང་ཐག་
 རིང་པོ་ཁོ་ནར་བྱོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ཆེ་གཞི་ཆེ་བ་ལས། །གཞན་བསད་པ་
 དང་བཅིངས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞོད་པ་བྱུང་དུ་དོགས་ན་གཞོད་པའི་སྒྲོ་མ་བཅད་

པའི་དགོས་སྤོང་དེས་ཆེ་གཞི་དབྱེ་བར་མི་བྱའོ། **།བི་མ་ལས།** གཞོད་པ་མི་བྱ་བར་
མི་བརྟུབ་ན་ཁ་བཙུམ་སྟེ་འདུག་གོ་ཞེས་སོ། །

སྒྲུལ་པ།

བསྟན་འཛིན་གྲགས་པ་ཞིག་གི་མགིན་པ་ནས། །ཆགས་སྣང་ལྟེ་གཉིས་བསྐྱེད་
པའི་འབྲུལ་སྟབས་ཀྱིས། །རང་གཞན་གཉིས་ཀར་གཞོད་པའི་དུག་གི་
སྒྲིབ། །ཀྱུན་ཏུ་སྤོངས་པའི་འཆིང་བ་སྟེལ་བ་འབྱུང་། །བཤེས་གཉིན་ངན་པའི་
ལྷན་པོར་གནས་བཅས་ཤིང་། །འཐབ་ཚོད་ཀྱི་ཤའི་ལྷ་གྲུས་ལུས་སིམ་
ནས། །བག་ཡངས་མ་བྱ་གཞོན་ཅུའི་འཆལ་གཏམ་གྱི། །གཤོག་ཡངས་དམ་པའི་
གན་དུའང་རྒྱུང་བར་བྱེད། །ང་རྒྱལ་༼^{༣༧}བ༽ཞུན་མའི་མདངས་ཀྱིས་མཛེས་པ་
ལས། །སྒྲོན་མེད་དགོ་པའི་བཤེས་ཀྱིས་རིང་ནས་བྱོལ། །དེ་ཆོ་ཁེངས་པའི་
འབྲུག་སྐྱ་སྒྲོག་པ་ནས། །མོས་ལྷན་སྒྲོབ་མའི་གྲུང་པ་འགོམས་པར་བྱས། །དེ་
འདྲའི་སྤང་བར་བསྒྲིགས་པའི་ཁོར་ཡུག་གི། །དབུས་ན་དཔལ་ལྷན་དུགས་པོའི་
བསྟན་པ་ཡང་། །ཟླ་བ་སྐྱ་གཙན་བརྒྱ་ཡིས་ཐོས་པ་འདྲ། །བསྟན་ལ་བསམ་
ནམས་འདི་ལ་བཟོད་པོད་དམ། །

བསྐྱོ་བ་ན་ལ་གཞོན་པའི་ལྷང་བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་གནས་མལ་མ་བསྐྱས་པ་ལ། །ཡན་ལག་སེལ་བའི་གནས་སྐྱབས་དང་།

། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གནས་སྐབས་སོ། །དང་པོ་ལ། ལྷུང་བ་ལྷུང་མེད་བཅས་
ཉི་བརྟན། །དངོས་གཞིའི་དོགས་གཙུག་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད། །དངོས་གཞིའི་ལྷུང་
དང་སེལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྦྱིང་གཞི་ནི་མ་ཉན་ཡོད་དུ་དག་སྦྱོང་གིས་དག་འདུན་རྣམས་ཀྱི་གནས་མལ་
མ་བསྐྱས་པར་སོང་བ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིས་དག་
འདུན་གྱི་གནས་མལ་ཚུད་ཟོས་པར་འགྱུར་བའོ། །རི་ཉི་ནི་བཅས་ལྷན་དག་སྦྱོང་
གི་དག་འདུན་གྱི་གནས་མལ་དེ་མ་བསྐྱས་པར་སྒྲ་གཤམ་མེད་པ་ལྟ་བུས་ཕན་ཕུན་
དུ་འགྱུར་བའི་ཉན་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བཞག་སྟེ། ཕན་ཕུན་དུ་གྱུར་པའམ་འདོམ་
བཞི་བཅུ་ཙུང་དགུ་འདས་པ་ལས་གྱུར་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་པོ་དང་
གནས་དང་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་གང་བཞག་པའི་དངོས་པོ་ལ་བཞི་ལས། དག་
འདུན་དབང་བའི་གནས་མལ་ཡིན་པ་སྟེ་དག་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ཉིད་ཅེས་
སོ། །སེལ་བ་ནི་གང་ཟག་གི་ཡང་ངོ་ཞེས་ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་ཡང་ཕན་ཕུན་དུ་
འགྱུར་བའི་ཉན་ཅན་ཡིན་པ་སྟེ་རིག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཞེས་
སོ། །རུང་བ་དང་ཚད་དང་ལྷན་པ་གཉིས་ནི་སྦྱིར་༼༣༥༽བརྟན་པ་ལས་
སོ། །གཉིས་པ་གང་དུ་བཞག་པའི་གནས་ནི་ཕན་ཕུན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉན་ཅན་
ཡིན་པ་སྟེ་སྒྲ་གཤམ་མེད་པར་བཞག་པ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་འཛོག་པའི་

ཏེན་ལ་བཞི་སྟེ། རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་བཞག་པར་བྱས་པ་ཡིན་པ་དང་། བརྒྱལ་
བར་བྱས་སམ་བྱེད་ཏུ་བཅུག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱད་པར་བཅོལ་བའི་དགོས་སྤོང་
མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱུན་དང་མི་ལྟན་པ་སྟེ། **འདི་ཉིད་ལས།** རང་
ངམ་བསྐྱོས་པས་སྒྲ་གབ་མེད་པར་བཞག་པར་བྱས་པ་ཞེས་པ་དང་། **སོ་སོར་**
ཐར་པ་དང་རྣམ་འབྱེད་སྒྲིང་གཞི་བསྟན་པ་ལས། དགོ་འདུན་གི་གནས་མལ་སྒྲ་
གབ་མེད་པར་བཏིང་ངམ་འདིངས་སུ་བཅུག་ན་ཞེས་པ་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་བཏིང་
རུང་མ་བཏིང་རུང་གནས་མལ་དེ་སྒྲ་གབ་མེད་པར་བཞག་སྟེ་སོང་ན་ལྷུང་བྱེད་ཏུ་
འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་**ལྷུང་བ་བསྟན་པའི་སྐབས་ལས། དགོ་
འདུན་གི་གནས་མལ་སྒྲ་གབ་མེད་པར་བཞག་སྟེ་དེ་ནས་སོང་ན་ཉེ་འཁོར་སྤངས་
ན་ལྷུང་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། **མདོ་རྩ་ཉིད་ལས་གྲུང་།** རང་ངམ་
བསྐྱོས་པས་སྒྲ་གབ་མེད་པར་བཞག་པར་བྱས་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། རང་ངམ་
བསྐྱོས་པས་བཏིང་བ་ཞེས་ནི་མ་གསུངས་པའོ། །བརྒྱལ་བར་བྱས་སམ་བྱེད་ཏུ་
བཅུག་པ་ལ་ནི་ཞེས་པ་མདོ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཀུན་སྤོང་ནི་རང་གར་དགོ་འདུན་གི་གནས་མལ་མ་བསྐྱས་པར་གནས་
དེའི་ནང་ཏུ་གཉིད་ལོག་པ་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་འདོད་པའམ་ཉེ་འཁོར་
ལས་འདའ་ཞིང་འགོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། **སྦྱོར་བའི་**གནས་མལ་

གྱི་གནས་དེའི་ནང་དུ་གཉིད་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལམ་གནས་དེའི་ཉེ་འཁོར་
འདོམ་བཞི་བཅུ་ཙུ་དགུ་ལས་འདས་གིང་འགོ་བཤོ། **མཐར་** ༡༥༥ **ཤུག་ནི་**
གཉིས་ཏེ། བན་ཐུན་དུ་གྱུར་པ་ལམ་འདོམ་བཞི་བཅུ་ཙུ་དགུ་འདས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གནས་མལ་གྱི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་འོག་དུ་སྒྲོས་ན་གནས་མལ་དེ་དང་གང་ཡིན་
ཅེ་ན་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྲི་དང་། འདུག་པའི་བྲི་འུ་དང་། ལྷན་ནང་ཆངས་
ཅན་དང་། ལཱ་བ་དང་ཞེས་པ་ནི་བལ་ལས་བྱས་པའི་གོས་སྒྲུ་དང་བཅས་
པའོ། **ལྷས་ནང་ཆངས་ཅན་ལ་སོགས་པ་དང་།** གོར་བུ་ནི་ལྷན་ལྷུམ་པོ་ལ་
སོགས་པའོ་ཞེས་ཀྱི་ཀ་ལས་བཤད་ཅིང་། **ཕ་རྒྱལ་དང་མ་རྒྱལ་ནས་**གྲུ་བཞིར་ཡང་
བཤད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོས་པ་དེ་དག་སྟེ་གནས་མལ་ལོ། **གནས་མལ་གྱི་ཉེ་**
འཁོར་འདས་ན་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་ན་དེའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་ཆད་ནི་རི་ཙམ་ཞེ་ན།
གནས་མལ་གང་དུ་འདུག་པ་དེ་ནས་འདོམ་བཞི་བཅུ་ཙུ་དགུ་ཚུན་ཆད་ནི་གནས་
མལ་དེའི་ཉེན་གོར་རོ། **གཙུག་ལག་ཁང་དང་ཁང་བྲིམ་དག་**ཕྱི་ག་པ་ལ་སོགས་
པས་བསྐྱོར་བ་ལ་ནི་སྒྲོ་ཁང་ནས་འདོམ་བཞི་བཅུ་ཙུ་དགུ་ཚུན་ཆད་ནི་དེའི་ཉེ་
འཁོར་རོ། **བྱི་ར་བས་བསྐྱོར་བ་མེད་ན་**ལྷན་གང་ལ་འདུག་པའི་གནས་ནས་
འདོམ་བཞི་བཅུ་ཙུ་དགུར་བཅལ་ལོ། **གནས་མལ་གྱི་ཉེ་འཁོར་དེ་ལས་འདས་**
པར་འགོ་བཤོ་བའི་བྱིར་སློ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་འགོ་ན་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པར་མ་ཟད་

བརྗེད་པས་ཀྱང་གནས་གཞན་དུ་འཕགས་ཤིང་འགོ་བ་དང་། གནས་མལ་གྱི་
ནང་དུ་འཕ་གནས་དེའི་ནང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཞུགས་ཏེ་གཉིད་ལོག་པ་དང་
སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་བྱ་བ་གཞན་ལ་སེམས་གཡེང་བ་དང་
ཕན་སྐྱོན་གཞན་ཡང་བསྐྱས་སོ། །དེས་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདིའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ལྟོག་
ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་གཉིས་ཡིན་ནོ་སྟེ། གནས་མལ་དེ་དག་སྒྲོང་རང་ཉིད་ཀྱི་མངོན་
སུམ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་ལྟོག་ཏུ་ལུས་པར་གྱུར་པས་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་
ཡིན་ཏེ། ཕན་སྐྱོན་དུ་གྱུར་པ་དང་ལམ་འདས་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་
ཏོ། །འདོམ་བཞི་༼༤༧༽བཅུ་ཅུ་དགུ་ལས་འདས་པ་དང་། ཕན་སྐྱོན་གྱི་མདུན་
རོལ་དེར་མ་གྱུར་པའི་བར་དུ་ནི་སྒྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་སོ། །གནས་མལ་ཕན་སྐྱོན་
དུ་གྱུར་པ་དང་། འདོམ་ཞེད་གུ་ལས་འདས་པ་ལ་ནི་མཐའ་སྟེ་ལྟུང་བྱེད་དངོས་
གཞི་འབྱུང་བའོ། །གནས་མལ་བརྒྱལ་བ་རང་གཞན་གྱིས་མངོན་སུམ་པར་བྱས་
སམ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི་སྒྱོར་བ་དང་མཐའ་དེ་དག་མི་འབྱུང་ངོ་། །མངོན་དུ་
བརྒྱལ་བ་མིན་ཀྱང་གནས་མལ་འདི་བསྐྱས་ཤིག་ཅེས་བཙུང་བའི་དག་སྒྲོང་ཡོད་
པ་ལ་ཡང་སྒྱོར་མཐའ་དེ་དག་མི་འབྱུང་ངོ་། །མེ་ཆུའི་རྒྱུན་གྱིས་སྒོག་གི་བར་ཆད་
སོགས་ཉམ་ང་བ་དང་ཐུད་པ་ལ་ཡང་སྒྱོར་མཐའ་དེ་དག་མི་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི།

གནས་མལ་གྱི་གཞན་མེད་པར་གཞན་གྱིས་བཏིང་བའི་བ་ལ་རང་གིས་ལོངས་

སྟོད་པ་ལ་ནི་དེ་མ་བསྐྱུས་ཤིང་སྟུང་དུ་མ་བཅོལ་བར་འགོ་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་
ཏེ། དཔེར་ན་གང་གིས་འདིང་བར་བྱེད་པ་པོ་དེས་མ་བསྐྱུས་ཤིང་སྟུང་དུ་མ་
བཅོལ་བར་འགོ་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ། །དགེ་སྦྱོང་གཉིས་ཀ་མལ་
ཁྲི་གཅིག་གམ་མལ་སྟེན་ཉིད་གཅིག་ཅར་ལོངས་སྟོད་སྟོད་པ་ལ་ནི་གང་ཕྱིས་
ལངས་པས་བྲལ་གཤམ་མེད་པ་ནས་གནས་མལ་བསྐྱུ་བར་བྱ་བ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་
ནོ། །སྤྱི་མས་མ་བལྟལ་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ། །སྤར་སོང་བ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་
དོ། །གལ་ཏེ་དགེ་སྦྱོང་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་ལངས་པར་གྱུར་ན་བསྐྱུ་བ་པ་གཞོན་
པས་གནས་མལ་བསྐྱུ་བར་བྱའོ། །མ་བལྟལ་ན་ཆུན་པོ་ལ་ཉེས་བྱས་དང་གཞོན་
ཅུ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ལོ་གངས་མཉམ་པ་གྲིབ་ཆོད་ཡན་ཆད་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་
ན་གཉིས་ཀས་མ་བསྐྱུས་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ། །གནས་མལ་སྟུང་དུ་བཅོལ་བའི་ཡུལ་
མ་ཡིན་པ་ལྷ་པོ་གང་ཞེ་ན། རོ་ཆ་མེད་པ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་སམ་གཡེལ་བ་དང་།
ནང་ཞེ་འགྲས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཆས་པ་ཉམ་ཚུང་བ་དང་། །༣༧༥།ནད་
པ་སྦྱོར་མི་བཟོད་པ་དང་། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་གང་དེ་རྣམས་ལ་ནི་གནས་
མལ་འདི་སྟུང་དུ་བཅོལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །བཅོལ་བའི་རོ་བོ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་བཅོལ་བ་ནི་ལྷ་སྟེ། གཙུག་ལག་ཁང་འདི་རེ་ཞེ་འཇམ། གཙུག་ལག་ཁང་
སྟོས་ཤིག་ཅེ་འཇམ། གནས་མལ་འདི་རེ་ཞེ་འཇམ། གནས་མལ་བསྐྱུས་ཤིག་ཅེ་འཇམ།
སྟོ་ལུགས་ཚུག་ཅིག་ཅིས་བྱ་བ་རྣམ་པ་ལྷ་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་དེ་དག་གི་ནང་ནས་གང་

ཡང་རུང་བ་ཞིག་བསྐྱོན་ཡང་བཅོལ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་བསྟན་པ་དང་། །མེལ་བ་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་
བསྟན། །སྐབས་འདིའི་ལྷུང་མེད་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི།

ཕན་སུན་དུ་གྱུར་བ་ཞེས་སྤྲོས་ནས་དེའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་འི་བྱིར་ཕན་སུན་
ནི་གསུམ་སྟེ། རྒྱུད་གིས་གནས་མལ་བསྐྱོག་པ་དང་། ཆར་པས་གནས་མལ་གྱི་
རིམ་པ་གཞན་སྤྱིབས་པར་གཤེར་བར་གྱུར་པ་དང་། སྤྱིན་བྱས་ཆོས་པས་སྤྱོད་ནས་
འོག་དུ་ཐལ་བ་དང་། བྲོག་མཁར་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་གནས་མལ་གྱི་རིམ་པ་
གཞན་དུ་སྤྱིབས་པ་འོ། །ཕན་སུན་གསུམ་པོ་འདིས་ནི་མེའི་ཕན་སུན་གྱང་མཚོན་
པ་སྟེ། **མེ་ཏོག་ཐོང་རྒྱུད་ལས།** མེ་དང་རྒྱུད་དང་ཆར་པ་ཡི། །དབྱེ་བས་ཕན་སུན་
གསུམ་དུ་གསུངས། །རིམ་པ་གཉིས་པར་འཛིག་ན་ནི། །མེ་ཡི་ཕན་སུན་ཞེས་
པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་མལ་སྤྱོད་གཤེད་པར་འཛིག་པ་དེ་ལ་ལྷུང་བ་
བྱེད་པ་པོ་ནི། དག་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ཉིད་ནི་སྤྱོད་གཤེད་པར་འཛིག་པར་
བྱེད་པ་པོ་ནི་དག་སྤོང་རང་རལ་རང་གིས་བསྐྱོས་པས་སྤྱོད་གཤེད་པར་བཞག་
པར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ལྷུང་བྱེད་འདི་སྤྱོད་པ་འི་བྱེད་པ་པོ་དག་ཡིན་ནོ། །མཐར་
བྱུག་སྟེ་འདོམ་བཞེ་བཅུ་ཅུ་དགྲུ་འདས་སམ། ཕན་སུན་དུ་གྱུར་ན་དངོས་གཞིའོ། །
གཉིས་པ་ནི།

མཐར་བྱུག་གི་སྤྲོ་འོལ་སྤྱོད་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་༼༤༠ན༽བྱེད་པ་

པོའོ། །དགེ་སྤྱོད་དགེ་འདུན་གྱི་མལ་སྟན་ལ་སྤྱོད་པ་ལས་གོགས་གཞན་ཞིག་
 གྱིས་འོངས་ཏེ་མལ་སྟན་དེ་ལ་འདུག་ན་རེ་ཞིག་གི་དུས་སུ་གང་ཟག་གཞན་
 གནས་མལ་དེ་ལ་འདུག་པའི་བར་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་གནས་མལ་དེ་ཕན་ཕུན་དུ་
 བྱུང་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་དེའོ། །དང་པོ་འཛོག་པའི་དགེ་སྤྱོད་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་
 འགྱུར་ཏེ་ལྷུང་བྱེད་དུ་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །བདག་སྤར་འགོ་ན་གྱི་མལ་སྟན་སྤྲུལ་
 ཤིག་ཅེས་བསྐྱོས་ལ་འགོའོ། །མ་བསྐྱོས་ཏེ་སོང་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །གང་ཟག་གི་
 གནས་མལ་མ་བསྐྱུས་པར་སྐྱ་གཤམ་མེད་པར་བཞག་སྟེ་འདོམ་བཞི་བཅུ་ཙ་དག་
 འདས་སམ་ཕན་ཕུན་དུ་བྱུང་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་འབྱུང་ངོ་། །འོག་མ་བཞི་གདིང་བ་
 དང་། སྤྱོད་པ་དང་། གྱིས་གཞོན་དང་། ཙ་བ་འབྱུང་བ་ལ་འདུག་པ་ལ་ཡང་གང་
 ཟག་གི་གནས་སུ་ནི་ཉེས་བྱས་འབྱུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ནི།

དགེ་སྤྱོད་གིས་རེག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་གསེར་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་
 བྱིའམ་བྱིའུ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱ་གཤམ་མེད་པར་བཞག་སྟེ་སོང་ན་ཉེས་བྱས་སུ་ཡང་མི་
 འགྱུར་རོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** དེ་དག་ནི་བསྐྱོད་བས་རྒྱུད་ལ་སོགས་པས་ཕན་ཕུན་དུ་
 མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། **ཁྲི་མ་ལས།** རེག་ཏུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་མ་བརྟུལ་ན་ཉེས་
 པ་མེད་དོ། །རྒྱུན་པོའི་རྒྱུན་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་བརྟུལ་བའི་བྱིར་རེག་གྱུང་སྟེ་བརྟུལ་
 དགོས་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསོད་སྟོམས་བསྐྱབ་བྱ་དོགས་གཙོད་བསྟན། །ལམ་འགོ་དང་
འབྲེལ་བསྐྱབ་བྱ་བརྟེན། །ཁྱིམ་གཞན་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། །གཙུག་
ལག་ཁང་འབྲེལ་བསྐྱབ་བྱ་བརྟེན། །ནད་པ་དང་འབྲེལ་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན། །དེ་
ཕྱོགས་བརྩམས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། །གཙུག་ཁང་གཞན་འབྲེལ་བསྐྱབ་བྱ་
བསྟན། །ཚུད་ཟ་དང་འབྲེལ་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི།

བརྒྱལ་བར་བྱ་བ་གནས་མལ་བླ་གཤམ་མེད་པར་བཏིང་སྟེ་བསོད་སྟོམས་ལ་
ཞུགས་པ་ན་དེའི་༼༤༠༧༽ཆེ་གལ་ཏེ་རྒྱུད་དང་ཆར་དག་འོང་ན་དག་སྟོང་གཙུག་
ལག་ཁང་ན་འཁོད་པའི་དག་སྟོང་སུ་ཐོ་བྱི་ན་འདུག་ཅིང་མཐོང་བས་སྡུས་
གིག། །མ་བསྡུས་ན་ཉིས་བྱས་སོ། །དེས་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་གནས་མལ་དེ་དག་
བརྒྱལ་བར་བྱའོ། །བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་པའི་དག་སྟོང་དེས་རྒྱུད་དང་ཆར་པ་
མཐོང་ནས་གྲུས་པར་བྱས་ཏེ་ཐུར་དུ་བྱིར་འོང་བར་བྱའོ། །བསོད་སྟོམས་དེའི་
དོན་ཉིད་ལ་གནས་མལ་མ་བསྡུས་པར་བྱིན་ན་ཉིས་པ་མེད་པ་དང་། །ན་སྟངས་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ལྷུང་བྱེད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་གནས་མལ་བསྡུ་བ་བརྟེན་པས་ཡུལ་གཞན་དུ་འགོ་ཞིང་ལམ་རིང་དུ་
འདས་སམ་གནས་སུ་བྱིན་ནས་བདག་གིས་གནས་མལ་བླ་གཤམ་མེད་པར་བཞག་
གོ་སྟེ་མ་དུ་བྱམ་པ་རྟེན་ན་དེ་ལྟར་བརྟེན་པ་ཉིས་བྱས་སོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བསམ་ཞིང་

ཁར་ཡང་བརྗོད་ཅིང་སྤྱིན་ཆད་འདི་ལྟར་མི་བྱའོ་ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་
ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པར་ཡང་བྱའོ། **ཁྱི་ཀར།** གལ་ཏེ་ལམ་རིང་པོར་མ་སྤྱིན་པར་དྲན་
བ་ཆེད་ན་ནི་དགོ་སྤྱོད་དེ་སྤྱིར་སྤྲོག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དགོ་སྤྱོད་དེ་ཕར་
འགོ་བ་ན་དགོ་སྤྱོད་ལམ་ནས་ཚུར་འོང་བ་ཞིག་དང་མངོན་སུམ་དུ་འབྲུད་པར་
གྱུར་ན་གནས་མལ་སྤྱད་པ་བརྗོད་དེ་སྤྲོ་གཤམ་མེད་པར་བཞག་པ་དེ་བརྟུལ་བའི་
སྤྱིར་དགོ་སྤྱོད་ཚུར་འོང་བ་དེ་ལ་བཅོལ་བར་བྱའོ། །དགོ་སྤྱོད་ལམ་ནས་ཚུར་འོང་
བ་གནས་མལ་བསྐྱུ་བར་ཁས་སྤངས་པས་གནས་སུ་སོན་པ་ཉིད་ན་གནས་མལ་
བསྐྱུ་བ་དེ་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །མི་བྱེད་ན་འགལ་ཆད་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྤྱོད་
གནས་ནས་འཕགས་པར་འགྱུར་བ་ན་གནས་མལ་སྤྱད་ཅིང་བསྐྱད་ན་མགོན་
པོའི་རྗེས་མ་སྤྱོད་བས་ན་ཆོམ་རྒྱན་པས་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ཉམ་ང་བ་
དང་ཕྲད་པར་འགྱུར་བ་ན་གནས་མལ་སྤྱོད་པས་ཡོད་པའམ་སྤྲོ་གཤམ་མེད་པ་ན་
འདུག་ཀྱང་རུང་བསྐྱུ་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་སྤྲོ་གཤམ་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་གཙུག་ལག་
༼༧༩༽ཁང་གི་ནང་ན་འདུག་པ་ལ་བྱ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཏེ་འོན་ཀྱང་ཁྱི་ཀ་
ལྟར་བཟུང་ངོ། །དགོ་སྤྱོད་འགོ་བར་ཆས་པ་དེས་གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་
མལ་དེ་ས་རྟུལ་ལ་སོགས་པས་དྲི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་ན་རྒྱུང་ཀ་བ་ལ་སོགས་པར་
སྤྱག་པར་བྱའོ། །དགོ་སྤྱོད་འགོ་བར་ཆས་པས་དགོ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་གཞན་
གྱི་གནས་མལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དེ་ཁུངས་སུ་སྤྱིར་དབུལ་བར་བྱའོ། །གནས་མལ་

དེ་དག་འདུན་གྱི་ཡིན་ན་ནི་གནས་མལ་གྱི་ཞལ་ཏ་པ་ལ་གཏད་ཅིང་གང་ཟག་གི་
ཡིན་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་གཏད་པར་བྱའོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** གལ་ཏེ་དུས་ཀྱིས་ཐུབ་
ཅིང་ཉམ་ང་བ་དང་ཐུད་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་ན་གནས་མལ་དེ་ཁུངས་སུ་བྱིར་
དབུལ་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །

གལ་ཏེ་དུས་ཀྱིས་མི་ཐུབ་ཅིང་ཉམ་ང་བ་དང་ཐུད་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་ན། ཡང་
ན་རང་གིས་བསྐྱུས་ཟིན་པའི་གནས་མལ་དེ་བཙོལ་བར་བྱའོ་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱིས་གནས་
མལ་འདི་བདག་པོ་ལ་གཏོད་ཅིག་ཅེའམ། ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་གཉེར་ཀ་གྱིས་ཤིག་
ཅས་བཙོལ་བར་བྱའོ། སྐུ་ལ་བཙོལ་ཅེ་ན། དག་སྟོང་ལའོ། །དག་སྟོང་མེད་ན་
དག་ཚུལ་ལ་བཙོལ་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་བསྟོན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་བཙོལ་བར་
མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་སྟམ་ན། བསྟོན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་གནས་
མལ་སྟུང་པ་མི་བཙོལ་བ་དང་། རང་གིས་བསྐྱུས་ཟིན་པའི་གནས་མལ་འདི་
བདག་པོ་ལ་གཏོད་ཅིག་ཅས་བཙོལ་བར་བྱ་སྟེ་འགལ་བ་མེད་དོ། །དག་ཚུལ་དེ་
ཡང་མེད་ན་བྱིམ་བདག་ལའོ། །བཙོལ་བར་བྱ་བ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མེད་ན་
དག་སྟོང་དག་འོང་མི་འོང་ཕྱོགས་བཞིར་རྣམ་པར་བལྟས་ཏེ་ལྷེའུ་མིག་ག་ཞུ་
གྱིས་མི་མཐོང་བར་སྐྱས་ནས་འགོ་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ལམ་ཀར་བདག་གི་
གནས་དེར་གཏོགས་པའི་དག་སྟོང་རྒྱུར་འོང་བ་མཐོང་ན་ལྷེའུ་མིག་སྐྱས་པའི་
ཕྱོགས་དེ་དག་སྟོང་དེ་ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

༼༧༽བོ།གལ་ཏེ་དག་སྒྲོང་དག་འདུན་གྱི་རྟེན་ཁྱེར་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱི་
རོལ་དབེན་པར་སོང་ནས་གྲོ་གར་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འོངས་པ་ན། དག་འདུན་
ཡོན་བདག་གི་ཁྱིམ་གཞན་དུ་མགོན་དུ་བོས་ཤིང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒྲོ་བཅད་
པར་གྱུར་ན། གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་རྩིག་དུང་ངམ་ཤིང་ལྷོན་པའི་
དུང་དུ་རང་གིས་བཏིང་བའི་སྟན་བཞག་སྟེ་མགོན་དུ་བོས་པའི་ཁྱིམ་དེར་ཟན་གྱི་
ཕྱིར་འདུག་པར་བྱའོ། །

འོ་ན་བསོད་སྟོམས་དེའི་དོན་ཉིད་ལ་ན་སྤྲང་པ་མ་ཡིན་ཅེས་སྤར་གསུངས་པ་
དང་འགལ་སྟམ་ན། གནས་ཚུད་ཟ་བ་བསྐྱབ་པའི་བསམ་པ་ཡོད་མེད་གྱིས་མི་
འགལ་ཡོ། །དག་སྒྲོང་རྣམས་མགོན་དུ་འབོད་པའི་ཁྱིམ་གཞན་དེར་གཙུག་ལག་
ཁང་གི་སྟན་དག་གཡར་པོ་སྦྱིན་ནོ། **༼ལུང་ལས༽** དག་སྒྲོང་དག་ཟན་ཟོས་ནས་
སྟན་རང་ཉིད་གྱི་མཆན་ཁུང་གིས་སྤངས་ཏེ་འགོ་བ་ན་འཕགས་པ་དག་རོལ་མོ་
བ་བལྟར་འདོང་ངམ་ཞེས་འབྲུ་ནས་དག་སྒྲོང་རང་གིས་ཁྱིམ་དེ་ནས་སྟན་དག་
གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསྐྱར་བར་མི་བྱའོ། །

སྐབས་འདིར་**འགྲེལ་རྒྱུང་ལས།** མགོན་དུ་འགོ་ན་བདག་གིས་སྟན་རང་ཆས་
སྤྱུ་ཁྱེར་ཏེ་མི་འགོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །སྟན་བསྐྱར་བ་དེ་ནི་ཁྱིམ་པ་དང་དག་
ཚུལ་དག་གི་ལས་ཁོ་ནའོ། །དེ་དག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྟན་དེ་དག་བསྐྱར་

བར་བྱའོ། །ཁྱིམ་པ་དང་དགེ་ཚུལ་མེད་ན་སྟན་དེ་དག་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་
བསྐྱུལ་བའི་ཕྱིར་ཁྱིམ་པ་དག་ལ་བཅོལ་ཏེ་དགེ་སློང་རྣམས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་
འདོང་བར་བྱའོ། །ཁྱིམ་པ་དག་ན་རེ། བདག་ཅག་གིས་བསྐྱུལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན་
མལ་ཆ་དང་སྟན་དག་བཞག་སྟེ་དགེ་སློང་རྣམས་ཁྱིམ་དེ་ནས་འདོང་བར་
བྱའོ། །ཁྱིམ་པ་དེ་དག་གིས་སྦྱེལ་བར་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་མ་བསྐྱུལ་ན་གནས་པར་
བྱེད་པའི་ཉེ་གནས་དགེ་སློང་གཞོན་ཅུ་དག་གིས་མལ་ཆ་དང་སྟན་དེ་དག་ཚུར་
སྒྲང་བར་བྱའོ། །གནས་པར་བྱེད་པ་དག་མེད་ན་གནས་བརྟན་དེ་དག་དང་དགེ་
༼༤༩༽སློང་རྣམས་རང་གིས་སྒྲང་བར་བྱའོ། །ཁྱིམ་དེར་གཡམ་དུ་བཅུག་པའི་
སྟན་གོན་ཏུ་མང་བས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲང་དགོས་ན་དགེ་འདུན་
ཐམས་ཅད་འདུས་ཏེ་སྟན་དེ་རྣམས་ཚུར་སྒྲང་བའི་ཕྱིར་གཞི་བརྟུང་བར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི།

ཡོན་བདག་དག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འོངས་ཏེ་ཡོན་བདག་རང་ཉིད་
འདིངས་བ་དག་གི་དོན་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་སྟན་ཆ་དག་གཡམ་པོར་བྱེད་ན་གཡམ་
པོར་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཡོན་བདག་ལ་གཡམ་པོ་འབྱིན་པའི་གདན་ཆ་དེ་དག་ཁྱིམ་
པ་ལ་ལས་རྒྱ་བ་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་གཅིག་ཀྱང་བཞག་པར་བྱའོ། །སྒྲང་
མར་བཞག་པའི་དགེ་སློང་དེས་ཁྱིམ་པ་དེ་དག་གི་གསེབ་ཏུ་མི་བསྐྱོད་པར་
ཁྱོགས་པ་ཟེར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོད་པར་བྱའོ། །སྒྲང་མར་བཞག་པའི་དགེ་སློང་དེ་

དགེ་སློང་རང་གི་ལས་བསམ་གཏན་དང་ཁ་ཏོན་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །སྤང་མའི་
དགེ་སློང་ཕྱོགས་གཅིག་ན་སྡོད་པ་དེས་གདན་ཆ་དེ་དག་ལ་སེམས་གཏད་ཅིང་
མིག་ཆེར་བྱེད་པ་ཡང་བྱའོ། །ཡོན་བདག་དེ་རྣམས་དོང་ན་གདན་ཆ་དེ་དག་
བརྟུལ་བར་བྱའོ། །ཁྱིམ་པས་གདན་ཆ་མ་རུང་བར་གྱུར་པ་དག་དགེ་བསྐྱོས་ལ་
སོགས་པས་བྱི་དོར་བྱའོ། །བྱི་དོར་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། གང་ན་དེ་དག་ནི་ཆང་གིས་
མ་རུང་བར་གྱུར་ན་ཆུ་དག་གིས་བྱི་དོར་བྱའོ། །གདན་ཆ་དེ་དག་སྤུམ་གྱིས་མ་
རུང་བར་གྱུར་ན་འདག་ཆལ་གྱིས་བྱི་དོར་བྱའོ། །གདན་ཆ་དེ་དག་མི་གཙང་བས་
མ་རུང་བར་གྱུར་ན་སའམ་འདག་རྩ་ས་སམ་གཅི་བས་བྱི་དོར་བྱའོ། །གནས་
མལ་གྱི་ཐགས་མ་ནི་འབྲེང་བྱ་ལ་སོགས་པའི་སའི་ཐགས་མའོ། །དེ་མི་གཙང་
བས་མ་རུང་བར་གྱུར་ཏེ་འདག་རྩ་ས་གྱིས་བགྱས་གྱུར་མ་དག་ན་ཐགས་མ་དེ་
བཅད་པར་བྱ་ཞིང་གསོ་བར་བྱའོ། །ཁྱིམ་པ་འདུག་འདུག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་
སྟན་མ་བརྟུལ་བ་མཐོང་ན་དགེ་སློང་ལ་སོགས་པ་སྤུམ་མཐོང་བ་དེས་བརྟུལ་
བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཀལ་༼༤༩བ༽ཏེ་མཐོང་བ་དེ་རྣམས་པ་དང་ན་བ་ཡིན་ན་དགེ་
བསྐྱོས་གཙུག་ལག་ཁང་སློང་གིས་བརྟུལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །རྒན་པོའམ་ནད་པ་
དེས་གདན་ཆ་མ་བསྤུས་པ་མཐོང་བ་དེ་དགེ་བསྐྱོས་ལ་སྤྱན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །

ལྟ་བུ།

དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་ནས་གསར་བུའི་བར་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཆོམས་

དེར་གཏོགས་པའི་དགོ་སྤྱོད་མི་ན་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནད་པ་ལ་བཏུ་བར་
བྱའོ། །མ་བཏུས་ན་ཉེས་བྱས་སོ། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** བད་པ་དུས་གསུམ་
དུ་བཏུ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། **ལུང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས།** བངས་པར་དང་
བྱོ་ཀར་དང་དགོང་ཀར་བཏུའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་མཚན་མོའི་གནས་
སྐབས་བརྟག་པའི་ཕྱིར་བངས་པར་བཏུའོ། །ཁ་ཟས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བརྟག་
པའི་ཕྱིར་བྱོ་ཀར་བཏུའོ། །མ་ཁུ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྟག་པའི་ཕྱིར་དགོང་ཀར་
བཏུའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ནད་པ་ལྟ་བུ་ན་འདུག་སྟེ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཉེས་
བྱས་སོ། **ཁྱི་ཀར།** བད་པར་བཏུ་བའི་བྱ་བ་འབྱེད་སྟེ་མ་ཡིན་ནོ། །ནད་པ་ལྟ་བུ་
དེར་རང་གི་སྟན་ཐོགས་ཏེ་འགོ་བར་མི་བྱའོ། །ནད་པའི་ནད་གཡོག་གིས་ནད་པ་
འདུག་པ་དེར་ནད་འབྱི་བའི་དགོ་སྤྱོད་འོང་བའི་ཕྱིར་སྟན་དག་བཤམ་པར་བྱའོ། །

བྱུག་པ་ནི།

མཁན་པོ་འམ་སློབ་དཔོན་བསམ་གཏན་ཁ་ཏོན་ལ་སོགས་པ་དགོ་བའི་ཕྱོགས་
ལ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཉེ་ལོགས་དབེན་པ་ལ་སོགས་པར་འགོ་བ་ན་གལ་ཏེ་
སློབ་མ་དང་། ཉེ་གནས་དག་གིས་མཁན་སློབ་ཀྱི་ཕྱི་བཞིན་འགོ་བ་མ་གཏོགས་
པ་ཐབས་གཞན་གྱིས་སློབ་མ་དང་ཉེ་གནས་ཀྱི་དགོ་བའི་ཕྱོགས་མི་འཕེལ་ན་
མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དེའི་ཕྱི་བཞིན་འགོ་བར་བྱའོ། །མཁན་པོ་འམ་སློབ་
དཔོན་དེ་འདུག་པའི་ཕྱིར་སློབ་མའམ་ཉེ་གནས་དེས་རང་གི་སྟན་བསྐྱར་བར་

བྱའོ། །སློབ་མཉམ་ཉི་གནས་དེས་བདག་ཉིད་ཕྱི་བཞིན་འགོ་བར་མ་ཁུས་པར་
མཁན་པོའམ་སློབ་དཔོན་གྱི་སྟན་མི་༼༣༽བསྐྱར་རོ། །གཙུག་ལག་ཁང་གི་
ཉི་ལོགས་དབུག་པར་མཁན་པོའམ་སློབ་དཔོན་དག་བའི་ཕྱོགས་ལ་འགོ་བ་ན་
མཁན་པོའམ་སློབ་དཔོན་གྱི་སྟན་སློབ་མས་པར་བྱེད་ཏེ། དེ་ནས་གཙུག་ཁང་དུ་
ཚུར་འོང་བ་ན་སློབ་མ་བྱང་ན་མི་འདུག་ན་སྟན་དེ་སུས་བསྐྱར་ཞེ་ན། མཁན་
པོའམ་སློབ་དཔོན་གྱི་སྟན་དེ་མཁན་པོའམ་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱིར་
བསྐྱར་རོ། །ཆོས་ཉན་པའི་སར་སྟན་ནང་ཆོངས་ཅན་དང་བྱེ་འཕྲོད་ལ་སོགས་པ་
བཏིང་སྟེ། སྤྱ་གཤམ་མེད་པར་ཆོས་ཉན་པ་ན་རྒྱང་དང་ཆར་བྱང་ན་གདན་ཆ་རྣམས་
གང་གིས་གདིང་བ་བཏིངས་པ་དེས་བརྟུལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གནས་མལ་སྟེད་
པ་ན་ཀན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་མལ་ཕྱི་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཀན་པོ་རང་གིས་སྟེད་པར་
མི་རུས་ན། གཞོན་ལུ་རྣམས་ཀྱི་གནས་མལ་ཡང་བ་དང་ལྟན་ཅིག་པན་ཚུན་ཕྱི་
ཡང་བརྗེས་ཏེ་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །གཞོན་ལུ་རྣམས་ཀྱི་གནས་མལ་ཡང་བ་ནི་ཀན་
པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཞིང་། ཀན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་མལ་ཕྱི་བ་ནི་གཞོན་ལུ་
རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའོ། །གོར་བྱ་དང་། གོར་བྱ་འབྱམ་པོ་དང་། འབྱམ་པོ་བྲི་
དང་། བྲི་ལ་སོགས་པ་རིགས་མཐུན་པ་དང་མཐུན་པར་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བཞག་
པར་བྱའོ། **ཁྱི་ཀར།** མི་མཐུན་པ་ལྟན་ཅིག་བཞག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

བདུན་པ་ནི།

གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་དུ་དག་འདུན་གྱི་གདན་ཆ་དང་རྩལ་བརྟན་དག་
འདུན་དུ་གྱུར་པའི་དག་སྤོང་དག་གིས་གཡར་པོར་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །ཐམས་
ཅད་དུ་འཕམ་ཞེན། གལ་ཏེ་དེ་ཆོ་ཆར་འབབ་པ་དང་ཆར་འབབ་ཏུ་དོགས་པ་མེད་
ན་བསྐྱར་བར་བྱའོ། **ཡུང་ལས།** གལ་ཏེ་ཆར་བབ་པའམ་འབབ་ཏུ་དོགས་ན་ནི་
བརྟན་པོ་སྤྱོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་མལ་སྟན་བརྟེན་པ་ལས་ལེན་
ཀྱང་རུང་སྤྱེལ་ཀྱང་རུང་ལམ་ཀར་རྒྱུད་དང་ཆར་བྱུང་ན་གིང་ལྟོན་པའི་རྒྱུད་ངམ་
ཅིག་པའི་རྒྱུད་དུ་གདན་ཆ་དང་མཚོད་པའི་༼༤༣༽རྩལ་རྣམས་སྤུང་པོར་
བཅེར་བར་བྱའོ། །སྤུང་པོར་བཅེར་བ་དེ་ལ་རྩལ་གདན་ཆ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
ཅད་གྱི་ནང་ནས་རྙིང་པ་ངན་པ་གཅིག་གིས་གཡོགས་པར་བྱའོ། །གཙུག་ལག་
ཁང་དུ་བྱིན་ནས་གདན་ཆ་ལ་སོགས་པ་རྩལ་གཤེར་བ་རྣམས་བསྐྱམ་པར་བྱའོ། །

བརྒྱད་པ་ནི།

གཙུག་ལག་ཁང་ལ་མེ་ཤོར་རམ། འོད་པའི་རྒྱུང་ན་གང་ཟག་གི་རྩལ་འདོན་
པར་མ་ཟད་དག་འདུན་གྱི་རྩལ་ཀྱང་འདོན་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཆོ་འདོན་ཞེན།
རང་གི་ལྟུང་བཟེད་ཆོས་གོས་ཐོན་ཟིན་ནའོ། **ཡུང་དང་ལྷོ་ཀར།** དེའི་འོག་ཏུ་
དག་འདུན་གྱི་ཡང་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་ནི་འཕོངས་པར་གྱུར་ལ། དག་
འདུན་ནི་འཕོངས་པར་མི་འགྱུར་པའི་བྱིར་ཞེས་སོ། །མེ་རྒྱའི་ནང་ནས་རྩལ་
བཏོན་ཟིན་པ་གཞན་གྱིས་རྒྱ་བ་བསྐྱུང་བའི་བྱིར་དག་སྤོང་ཁན་པོ་གདོན་པའི་

ལས་མི་རུས་པ་བཞག་པར་བྱའོ། །མེ་དང་ཚུ་མི་བཟོད་པ་ཉིད་གྱི་ནང་དུ་རྩས་
འདོན་པར་འཇུག་པར་མི་བྱའོ། **ལྷ་ལས།** གང་ཟག་དང་དགེ་འདུན་གྱི་རྩས་
མེས་འཆིག་གམ། རུས་བྱིར་ན་ཡང་དེ་ལ་འགྱུར་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ། །གནས་
མལ་གྱི་ལྷ་བྱེད་བྱེད་དོ། །

ལྷ་པ་ལ། ལྷ་དང་ལོ་མ་མ་བསྐྱས་པར་འགོ་བའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གནས་སྐབས་དང་
། །སྤར་དང་ཆོས་མཐུན་དམིགས་བསལ་བཤད། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་གཞན་ཡང་
བསྟན། །ལྷ་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། བྱིས་གཞན་འབྲེལ་བའི་
བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད། །དགོན་པ་དང་འབྲེལ་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན། །གོས་དང་འབྲེལ་
བའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། །འཆྐལ་པ་དང་འབྲེལ་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི།

དགེ་སྤྲོད་གིས་བྱིས་གཞན་དུ་གནས་གཡར་ཏེ་འདུག་པ་ན་རྩ་སྐྱམ་པོ་ལམ་
གིང་གི་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་གདིང་བར་རང་གིས་བྱས་པ་ལམ་གཞན་འདིང་དུ་
བཅུག་ན་འགོ་ཁར་བྱིས་བདག་ལ་རྩ་ལམ་ལོ་མ་འདི་དག་དོར་རམ་མི་དོར་ཞེས་
དེས་ཏེ། དོར་ཅིག་ཟེར་ན་༼༤༤༽དོར་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགོན་པར་ཏེ་ས་ཁྱོགས་སྤྲོད་པར་ནི་རྩ་ལམ་ལོ་མ་བཏིང་བ་ལ་སྤྲོད་བྱ་མི་
འཇུག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ནི་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སྤྲོད་བ་དེ་ནི་རྩ་ལམ་ལོ་མ་
བཏིང་བ་དེ་རྣམས་མགོ་ལམ་མཇུག་མ་དེ་སྤྲོད་པ་ཙམ་བྱས་པ་ཉིད་ན་བྱས་པ་

ཉིད་དོ། །དེའང་སྤྲུལ་གྱི་རྩ་རྒྱུ་མ་ལ་གྱི་མཁུག་ངོས་སུ་བསྐྱུར་བའམ་མལ་
མཁུག་ངོས་གྱི་རྩ་རྒྱུ་མ་སྤྲུལ་ངོས་སུ་བསྐྱུར་བར་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །སོ་ཐར་
འགྲེལ་བར་དེར་སྤྲུལ་སམ་ཐོངས་སུ་བྱས་ན་བྱས་པའོ། །རྩ་བཏིང་བ་དང་
དགྲུགས་པ་ནི་བདག་ཉིད་རྒྱུན་སོགས་གྱིས་འགོ་བར་རིངས་ན་ཐོངས་སམ་སྤྲུལ་
གཅིག་དགྲུགས་ན་དགྲུགས་པར་ཚུད་དོ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

རྩ་བཏིང་བའི་སྟེང་དུ་གོས་དག་བསྐྱམ་པའི་ཕྱིར་ས་གཞིར་རྩ་བཏིང་བ་ཡང་མ་
དོར་བར་བཞག་ན་སློག་ཆགས་སྐྱེ་བས་དོར་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །རང་གི་གོས་
བསྐྱམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ས་གཞིར་རྩ་བཏིང་བ་དེ་འདོར་བ་ན་མ་འདོར་བར་ཞོག་
ཅིག །ཁོ་བོས་གོས་སྐྱམ་མོ་ཞེས་འགའ་ཞིག་སྟོང་བ་ལ་སྤྱིན་ནམ་ཞེན། རྩ་
འདོར་མི་འདོར་བྱིས་ལ། དོར་བར་ཁས་ལེན་ན་བྱིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི།

དག་སྟོང་ཡུན་རིང་འཆག་པ་དག་བ་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་པ་དག་གི་འཆག་པ་ས་གཞི་
རྩ་བ་པོ་དག་ཏུ་རྒྱུང་མཐིལ་གཉིས་ལ་ས་གཞི་རྩ་བ་པོས་གཞོད་ན་འཆག་པ་དག་
ཏུ་རྩ་བ་དག་གཤིང་བར་བྱའོ། །འཆག་པར་བཏིང་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཀྱང་དོར་བར་བྱ་
བ་ཉིད་དོ། །འཆག་པའི་འཕྲོ་གཏོང་ན་དོར་བར་བྱ་བ་རྩ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་མ་ནི་
དགྲུལ་དུ་བརྟུབ་པ་མ་ཡིན་པ་བྱེ་མས་རྩལ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་པ་དོར་

བར་བྱའོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** བྱུར་ན་ནི་དོར་བར་བྱ་མི་དགོས་ཏེ་སློག་ཆགས་མི་སྐྱེ་
བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །འཆག་པའི་འབྲོ་གཏོང་བ་ལས་འབྲོ་མི་གཅོད་པ་གཞན་གྱི་
ཆེན་དུས་སུ་སྟེ་སྐབས་སུ་སློག་ཆགས་ཡོད་མེད་སོ་སོར་བརྟག་པ་དང་། སློག་
༼༧༧༽ཆགས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱར་ལོག་བྱའོ། །ས་སྐྱུམ་པ་བརྒྱན་ཅན་དང་
། དངར་བ་སྟེ་འཇམ་པོ་རུལ་རུལ་བ་ནི་སྲིན་བུ་ལྟར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཕྱིན་ཉིན་རེ་
བཞེན་བསྐྱར་ལོག་བྱའོ། །ས་སྐྱུམ་པ་དང་དངར་བ་ལས་གཞན་ས་སྐྱུམ་པ་དང་
རྩལ་པ་ཉིད་དུ་ལྷན་བ་ཕྱེད་ཅིང་རྩ་དེ་རྣམས་བསྐྱར་ལོག་བྱའོ། །འཆག་པ་དག་ཏུ་
རྩ་དགམ་པའི་ཆེད་དུ་ནི་རྩ་རྩུན་པོ་དག་ས་ལ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ན་དེར་སྲིལ་
དག་བྱུང་ནས་ཐག་པས་བཅིངས་ཏེ་གིང་ལྗོན་པ་ལ་དབྱངས་གིང་བཞག་པར་
བྱའོ། །འདག་རྩལ་གྱི་རྒྱ་གཅི་བ་དེ་དག་ས་ལ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ན་དེ་དག་ཏུ་
སྲིལ་དག་བྱུང་ན་གྱོ་མོར་བཞག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྤར་གནས་མལ་མ་བསྐྱས་པའི་སྐབས་སུ། གནས་ནས་འཕག་པར་འགྱུར་བ་
ན་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཁྲི་དང་། ཁྲི་བྱ་དང་། སྟན་ནང་ཆོངས་ཅན་དང་། ལྷ་བ་
དང་། སྤར་གོར་བུ་ཞེས་སྟོས་པ་ནི་འདིར་སྐྱར་བར་བྱའི། འདོམ་བཞི་བརྩ་རྩ་
དག་རྩུན་ཆད་ནི་དེའི་ཉེ་འཁོར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤར་ཐལ་བའོ། །དེ་
རྣམས་གདིང་བའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཡང་འདྲ་བར་སྐྱར་བར་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་

སྤར་དང་འབྲམ་ཞེན། དགེ་སྤྱོད་གཉིས་ཀར་གཅིག་ཅར་རྩམ་ལོ་མ་བཏིང་
བ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་གཉིས་ཀས་དོར་བར་འབྲ་བ་ཉིད་དོ་སྟེ། **འྲི་ཀར།** གདིང་བ་ནི་
སོ་སོར་སྤྱོད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

བྱིམ་བདག་ལ་བྱིས་ཏེ་ཞེས་སྤར་སྤོས་ན་དེ་ཁོ་ན་ལ་བྱིམ་ཞེན། དགེ་འདུན་
གྱི་གནས་མ་ཡིན་པར་བྱིམ་པའི་བྱིམ་དུ་ནི་རྩམ་ལོ་མ་བཏིང་ནས་འདོར་བ་ན་
གནས་དེའི་བདག་པོ་རྣམས་ཞེས་མང་ཆིག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི་བྱ་དང་ཆུང་མ་ལ་
སོགས་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་བྱི་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

བཞེ་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དགེ་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་གཉིས་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་
དུ་རྩམ་མང་། **༡༧།** བོའི་གདིང་བ་བཏིང་ནས་མ་བསྐྱུས་པར་སོང་བ་ལས་ལྷང་
བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །**དགག་བྱ་ནི་**རང་ངེས་གྱི་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་སུ་རྩའི་ལྷན་
གྱིས་སློག་ཆགས་སྤྲ་མོ་མང་པོ་སྤྱིས་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་
གཞོད་པ་དང་། སློག་ཆགས་སྤྲ་མོ་ལ་གཞོད་པའོ། **འོ་ཏི་ནི་**བཅས་སྤན་དགེ་
སྤྱོད་གིས་དགེ་འདུན་དབང་བའི་གནས་སུ་རྩམ་ལོ་མའི་གདིང་བ་རང་ངམ་
བསྐྱོས་པས་བཏིང་བ་མ་བསྐྱུས་པར་ཕན་ཕུན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེན་ཅན་གྱི་སྤྱོགས་
སུ་བཞག་སྟེ། ཕན་ཕུན་དུ་གྱུར་པའམ་འདོམ་བཞི་བརྩུ་རྩ་དགྲུ་འདས་པ་ལས་

གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གནས་དང་། དངོས་པོ་
དང་། རྟེན་ནོ། །དང་པོ་གང་དུ་གདིང་བའི་གནས་ལ་བཞི་ལས། དག་འདུན་
དབང་བའི་གནས་ཡིན་པ་སྟེ་དག་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཉིད་དང་ཞེས་
སོ། །སེལ་བ་གང་ཟག་གི་གནས་སུ་ནི་ཉེས་བྱས་ཏེ་འོག་མ་བཞི་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་
སོ། །གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་སྟེ་ཕལ་ཆེར་གཡོགས་པ་དང་བསྐྱོར་བ་ནི་
གནས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ཅེས་སོ། །སེལ་བ་ནི་སྟེང་གཡོགས་མེད་པའི་གནས་སུ་ནི་
ཉེས་བྱས་སོ། །སྟོད་ལམ་བཞི་ཤོད་བ་སྟེ་རིམ་བ་ལྷག་པར་རྩིག་པའི་སྐབས་
ལས་སྟོད་ལམ་བཞི་ཤོད་བའོ་ཞེས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྒྱུར་རོ། །སྟོད་ལམ་བཞི་མི་
ཤོད་པའི་གནས་སུ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་གྱི། འདི་ལྷུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་དེར་
རྩ་དང་ལོ་མའི་གདིང་བ་ལ་སྟོད་པ་འབྱུང་རིང་བས་དགག་བྱ་གནས་སྐབས་ཀྱི་
སྐོན་མི་རྩོགས་པའི་ཕྱིར་ཕན་ཕུན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེན་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
ཉེས་དམིགས་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞིར་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་གང་འདིང་བའི་དངོས་
པོ་ནི་རྩ་ལམ་ལོ་མའི་གདིང་བ་ཡིན་ཏེ། **ལུང་ལས།** རྩའི་གདིང་བ་ལམ་ལོ་མའི་
གདིང་བ་བཏིང་ངམ་འདིངས་སུ་བཅུག་ན་ཞེས་གསུངས་ལ། རྩ་ཉག་མ་གཉིས་
སམ་༼༤༥༽བཤེས་སུ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི། རྩ་དང་ལོ་མ་གདན་དུ་བཏིང་ངམ་ཞེས་
ཐ་སྟོན་བྱར་བུང་བས་གྲགས་སྟེ་ཆད་དུ་ཆོག་པ་ཡིན་པ་སྟེ་གདིང་བར་བྱས་པ་

ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་མ་བསྐྱུས་པར་འཛོག་པའི་རྟེན་ནི་ཚོས་
བཞེ་ལྟན་ལས་རང་རམ་བསྐྱོས་པས་འདིང་བར་བྱས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། རང་རམ་
བསྐྱོས་པས་གདིང་བར་བྱས་པ་ཉིད་ཅེས་སོ། །བརྟུལ་བར་བྱས་སམ་བྱེད་དུ་
བཅུག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་གནས་མལ་མ་བསྐྱུས་པའི་སྐབས་སུ་
སྤར་བཤད་པ་དང་འདྲ་ལོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཀྱུན་སྒྲིང་ནི་རང་གར་རྩ་ལམ་ལོ་མའི་གདིང་བ་མ་བསྐྱུས་པར་ཉེ་ལའོར་
ལས་མ་འདས་ཀྱང་གཉིད་ལོག་པ་དང་། སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པས་
གནས་དེའི་རྩ་དང་ལོ་མའི་གདིང་བ་བཏིང་བ་དེ་ལས་ནང་གི་ས་ཕྱོགས་གཞན་ན་
གནས་པར་འདོད་པའམ་ཉེ་ལའོར་ལས་འདས་ཤིང་འགོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་
ཆད་པའོ། །**སྦྱར་བ་ནི་**གནས་དེའི་ནང་དུ་གཉིད་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པའམ་དེའི་
ཉེ་ལའོར་འདོམ་བཞེ་བཅུ་རྩ་དགུ་ལས་འདས་ཤིང་འགོ་བའོ། །**མཐར་ཐུག་ནི་**
གཉིས་ཉེ་པན་ཐུག་དུ་གྱུར་པའམ་འདོམ་ཞེ་དགུ་འདས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འདི་ལ་བྱེད་པ་པོ་གང་ཞེ་ན། རྩ་དང་ལོ་མ་གདིང་བའི་གནས་དགེ་འདུན་གྱི་
གཙུག་ལག་ཁང་ཉིད་དང་ཞེས་པའི་རྣམ་པར་བཅད་པས། **ཏུ་བ་ལས།** གང་
ཟག་གི་གནས་ཁང་དུ་ནི་ཉེས་བྱས་ལས་མི་བསྐྱོད་དེ་ཞེས་སོ། །གཙུག་ལག་ཁང་

གི་ནང་དུ་རྩ་དང་ལོ་མ་གདིང་དུ་བཏིང་བའི་ལོག་གཞི་དེ་དོ་ཐལ་གྱི་རྒྱ་ལྟ་བུའི་དོ་
བའི་གཞི་ཉིད་དང་བྱེ་མ་མང་བའི་གཞི་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པས་བཟུང་བའི་
གཞི་ཉིད་བསྐྱས་ཏེ། **ཀྲི་ཀ་ལས།** རྩོམ་པ་མ་ཡིན་པའང་བསྐྱེད་ཞེས་
སོ། **། འགྲེལ་ཆུང་ལས།** གསེག་མ་དང་ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་
། ས་འཇམ་པོའི་རྒྱན་པོ་དང་། ས་ལ་སྤིལ་༼༤༦ན༽ལ་སོགས་པ་སྟོག་ཆགས་སྦྱི་
བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞིར་དགོ་སྟོང་རང་དང་རང་གིས་
བསྐྱོས་པས་རྩ་དང་གིང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་གདན་དུ་གདིང་བ་བྱས་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་
ནི་ལྟར་བ་འདི་སྦྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་དག་ཡིན་ནོ། །གདིང་བའི་ལྟར་བྱེད་དོ། །

དུག་པ་སྦྱོད་པ་ལ། ལྟར་བ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་གཞི་བསྟན། ཁེལ་བ་ཉེས་བྱས་
བསྟན་པ་དང་། ཁེལ་བ་ལྟར་མེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་།
ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྦྱིང་གཞི་ནི་མ་ཉན་ཡོད་ན་འཆར་ཀས་ལྟོངས་རྒྱ་ཞིང་སོང་ནས་རི་བྲག་གི་
གཙུག་ལག་ཁང་ནས་དགོ་སྟོང་སྦྱོད་པ་ལས་ལྟར་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །**དགག་བྱ་**
ནི་རང་རིས་ལ་གནོད་པའོ། **། རྩོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་པོ་དག་ཡིན་ནོ།** །
དབང་བའི་གནས་ནས་ཡན་པའི་རྒྱུན་དང་མི་ལྟན་པའི་དགོ་སྟོང་གཞན་རང་རམ་
བསྐྱོས་པས་བསྐྱེད་དེ་ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟར་བ་དངོས་
གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། གང་བསྐྱད་པའི་
ཡུལ་ནི་དག་སྟོང་ཚས་དྲུག་ལྟན་གྱི་སྟེང་དུ་ཕན་པའི་རྒྱུན་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་གལ་
ཏེ་དེ་ལ་གཞོན་པ་དང་ཞེས་པས་སོ། །གང་ནས་བསྐྱད་པའི་གནས་ནི་དག་འདུན་
དབང་བའི་གནས་ཚོས་གསུམ་ལྟན་ཏེ་གདིང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དང་པོ་
གསུམ་སྒར་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཀྱན་སྟོང་ནི་རང་གར་སྟོན་པར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྟོར་བ་ནི་
རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་མངོན་སུམ་དུ་སྟོན་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་
གནས་དེའི་ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྟོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་འདི་ལ་བྱེད་པ་པོ་གང་ཞེན། གང་བསྐྱད་པར་བྱ་བ་དག་
སྟོང་ཉིད་དང་ཞེས་པའི་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལས་དག་སྟོང་མ་དང་བསྟེན་པར་མ་
༼༤༥༽རྩོགས་པ་ནི་དག་སྟོང་གིས་བསྐྱད་ཀྱང་ཉེས་བྱས་ལས་མི་བསྐྱོད་དེ་ཞུ་
བ་ལས་སོ། །གང་ནས་བསྐྱད་པའི་གནས་དག་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཉིད་
དག་ནི་ལྷུང་བྱེད་འདི་སྐྱོད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཏེ། མེད་མི་རུང་བའི་ཡན་ལག་
ཉིད་དོ། །གང་ཟག་གི་གནས་ཁང་ནས་ནི་དག་སྟོང་གིས་བསྐྱད་ཀྱང་ཉེས་བྱས་
ལས་མི་བསྐྱོད་དེ་ཞུ་བ་ལས་སོ། །བསམ་པའི་ཇི་ལྟ་བུས་བསྐྱད་ཅེན། སྟོན་

བཞིའི་གཉེན་པོར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་བསྐྱད་བྱ་དེ་ལ་
གཞོད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དགེ་འདུན་འབྲུག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་།
གཞོད་པ་སྐྱེས་ཟིན་པ་ཉི་བར་ཞི་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། དགེ་འདུན་འབྲུགས་པ་
སྐྱེས་ཟིན་པ་ཉི་བར་ཞི་བར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ་སྟོན་བཞི་པོ་དེ་དག་གང་ཡང་རུང་བ་
འབྱུང་བར་དོགས་པའི་གཉེན་པོར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ན་སྟེ། སྟོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་
བསྐྱེད་པའོ། **དྲི་ཀ་ལས།** དེ་དག་གི་བསམ་པས་སྟོང་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། ཞེས་
སོ། །གང་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། སྟོན་པ་དེ་དག་སྟོང་གཙུག་ལག་
ཁང་ནས་བྱིར་འབྱེན་པ་ལའོ། །དགེ་སྟོང་གིས་གཞན་ལ་བསྐྱོས་ནས་གཞན་
གིས་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ཀྱང་ངོ་སྟེ་དགེ་སྟོང་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་
གིས་དགེ་སྟོང་ལ་བསྐྱོས་ན་དགེ་སྟོང་དེས་གཞན་གྱི་ངག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་སྟེ་
གཞན་དོན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ཀྱང་ངོ་སྟེ་དགེ་སྟོང་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགེ་སྟོང་མ་ཉིད་དང་། དགེ་ཚུལ་དང་། དགེ་ཚུལ་མ་རྣམས་གིས་ནི་དགེ་སྟོང་
ལ་སོགས་པ་བསྐྱད་ན་ཉེས་བྱས་གྱི་བྱེད་པ་པོའོ། ཞེས་པ་འདི་ནི་ཡིད་གྱི་བསམ་
བྱའི་ཉེས་བྱས་ཏེ། དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་དེ་ལ་ནི་ཡིད་གྱི་འོ་ཞེས་འབྱུང་བས་
སོ། །དགེ་སྟོང་དང་དགེ་ཚུལ་ལ་མ་དེ་དག་དགེ་སྟོང་གིས་སྟོན་པས་ཀྱང་ཉེས་
བྱས་འབྱུང་ངོ་། །སྟོང་ནས་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱིད་མའི་བྱིར་བཞད་གང་གིས་

ཀྱང་དག་སྤོང་གིས་༼༤༧༽བསྐྱད་ན་ཉེས་བྱས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ཁྱིམ་པས་དག་སྤོང་ལ་སོགས་པ་བསྐྱད་ན་ཅི་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤོམ་པ་གཏན་ནས་མ་བླངས་པའི་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་སྟེ་སྟོན་པ་མང་པོ་འབྱུང་གིས། བཅས་པ་ལས་འདས་པའི་ལྷུང་བ་ནི་མི་འབྱུང་ངོ་། །

འོ་ན་སྤྱོད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་ནི་རྒྱུ་ལ་བལྟས་ཏེ་གནང་བ་དང་འགལ་ལ། མ་ཡིན་ན་ནི་ཁྱིམ་པ་ལ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་འབྱུང་བ་དང་འགལ་ཅེ་ན། སྤྱོད་པའི་ཉེས་པ་འདི་སྦྱིར་བཏང་ལ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ལ། ཁྱིམ་པ་ལ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ནི་ཞེ་སྟངས་སྟོ་བྱར་བ་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དག་བསྟེན་གྱི་སྤོམ་ལྟན་ཁྱིམ་པ་ལ་ནི་སྟོན་གཙོད་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ལྷུང་བ་ཙམ་པོ་ཞིག་འབྱུང་ལ། ཆང་འབྱུངས་ན་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཙམ་པོ་ཞིག་འབྱུང་སྟེ། **རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ་ལས་**དག་བསྟེན་གྱི་ལྷུང་བ་དང་དག་བསྟེན་མའི་ལྷུང་བ་དང་ཞེས་གསུངས་ལ།

མཛོད་ལས། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། ཁྱོས་གྱུར་ལས་གཞན་བསྐྱུར་བྱིར་པོ། ཞེས་གསུངས་པའོ། །དག་སྤོང་ལས་བབས་པའི་ཁྱིམ་པ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་སྟངས་དེ། དག་སྤོང་ལྟག་མའི་ལྷུང་བ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཁྱིམ་པར་བབས་ན།

བབས་པས་བཅས་པ་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་མི་འདག་པའི་བྱིར་ཏེ། མི་སྤྱོད་པའི་ས་
ནས་བྱིར་འོངས་པ་ནི་དེའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདིའི་
ཁུངས་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་རྒྱུ་ཀ་ལས་བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཉིད་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་མེད་པའི་
བྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་ལྷག་མའི་རྒྱུན་གྱི་དང་པོ་
ཡིན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་
སྤྱང་བྱུང་བེན་གྱི་༼༤༧༽རྒྱུན་གནས་པའི་ལྷུང་བ་ཡོད་པ་ནི་སྤྱིད་པ་ཁོ་
ནའོ། །དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་རྒྱུན་གྱི་དང་པོ་ལ་ཡང་**ལུང་ཁུ་བ་ལས།** བསྐྱེན་པར་
མ་རྫོགས་པ་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་འབྱུང་བར་འབྱུང་ལགས་སམ། བཀའ་སྤྱུལ་
པ། དེ་བཞིན་ཏེ་བསྐྱེན་པ་བྱིན་པ་ལས་འབྱུང་རོ་ཞེས་འོད་ལྷན་དུ་བྱངས་པ་དེ་རི་
ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། དགེ་སྤྱོད་བསྐྱེན་པ་བྱིན་པ་ལ་བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་མིང་
བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བྱད་དོ། །

སྤྱོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བདུན་པ་བྱིས་གནོན་བྱེད་པ་ལ། བྱིས་གནོན་དངོས་ཉིད་བཤད་པ་དང་། ཁོ་
འཆོམས་ལྷུང་བ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆེག་གི་དོན་
ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་ན་འཆར་ཀས་ལྷོངས་རྒྱ་ཞིང་སོང་ནས་རི་བྲག་གི་

གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དག་སློང་ལ་བྱིས་གཞོན་བྱས་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིས་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་གཞོད་པའོ། །**འོ་ཉི་ནི་**བཅས་ལྷན་
དག་སློང་གིས་དག་འདུན་དབང་བའི་གནས་སུ་སྤར་ཞུགས་པའི་དག་སློང་ལ་ཐོ་
འཆམས་པའི་བྱིར་བྱིས་གཞོན་བྱས་པ་ལས་གྲུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། གང་ལ་བྱིས་
གཞོན་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་དག་སློང་ཆོས་དུག་ལྷན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་བས་སྤར་ཞུགས་
པ་དང་། ཡན་པའི་རྒྱུན་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ལས་དག་སློང་
དག་སྤར་ནས་འཁོད་པར་གཤམ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་དང་། ན་བ་དང་འཛིགས་པའི་
དབང་མ་གཏོགས་ཞེས་པས་སོ། །གང་དུ་བྱིས་གཞོན་བྱ་བའི་གནས་ནི་གནས་
ཆོས་གསུམ་ལྷན་ཏེ་སློང་པའི་སྒྲ་བས་སུ་སྤར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་གཤམ་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་རང་གར་ཐོ་འཆམས་པའི་བསམ་པས་བྱིས་གཞོན་བྱེད་པར་
འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། **སློང་བ་ནི་**བྱིས་གཞོན་བྱེད་པར་ཞུགས་
པའོ། །**མཐར་ཐུག་ནི་**དག་སློང་དེའི་༼༤༥ན༽སྟེང་དུ་ཉལ་བ་ཙམ་མམ་འདུག་པ་
ཙམ་བྱས་ན་སྟེ། **སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་དང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** བྱིས་གཞོན་
བྱས་ནས་ཉལ་ལམ་འདུག་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལྷུང་བྱེད་འདི་ལ་བྱེད་པ་པོ་གང་ཞེ་ན། འདུ་ཤེས་གཙོའོ། །ཡུལ་གང་ལ་ཤེས་
གཙོ་ཞེ་ན། གནས་དགེ་འདུན་གྱི་ཡིན་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་གནས་སུ་
དགེ་སློང་སྒྲུབ་ཞུགས་པ་ཉིད་ལའོ། །ཤེས་གཙོའོ་ཞེས་སྒྱུར་ཏེ་ཡུལ་དེ་ལ་བསམ་
བས་དེར་འདུ་ཤེས་པ་ནི་ཡན་ལག་གི་གཙོ་བོའོ། །བདག་ཉིད་ན་བཤམ་ནད་
པའི་སྣང་ནས་ལུས་ཀྱིས་མཐན་ན་པན་པ་ལྟ་བུ་ན་བ་དང་། སྐྱལ་གིས་གཙོས་ཏེ་
ཁང་བུའི་ནང་དུ་བློས་པས་གཞན་དག་ཉལ་བའི་སྣང་དུ་འགྱེལ་བ་ལ་སོགས་པ་
འཛིགས་པའི་དབང་མ་གཏོགས་པར་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྒྲུབ་ཞུགས་པའི་དགེ་
སློང་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྣང་དུ་བདག་ཉིད་ལྱིས་འོངས་ཏེ་ལུས་ཀྱིས་གཞོན་
པར་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་འདི་བསྐྱེད་པའོ། **།ནམ་འབྱེད་ལས།**
ལྱིས་གཞོན་བྱས་ནས་ཉལ་ལམ་འདུག་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལུས་ཀྱི་ཕྱིས་གཞོན་བྱེད་པ་དེ་ནི་དཔེ་སྟེ་ཐོ་འཚམས་པར་འདུན་པས་དགེ་སྲོང་
ལ་ནི་དག་གིས་ཐོ་འཚམས་པ་དང་། ལུས་ཀྱིས་ཐོ་འཚམས་པ་གཞན་དག་གྱང་
ངོ་སྟེ། **དྲི་ཀ་ལས།** བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདིར་གཏོགས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡིན་ཅོ་ཞེས་
བཤད་དོ། །འདི་ནི་**ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** རན་དང་གསོད་དང་གྲང་བྱོ་དང་
། ཆོལ་ཟངས་དང་ནི་བརྒྱ་སྒྲན་དང་། རྣལ་འབྱོར་མཐུན་དང་ཁ་ཏོན་དང་
། འཛིགས་དང་བཅས་དང་འཛིགས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་སྐུར་

འོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** བསྐྱོད་པ་ན་ལ་གཞོན་པ་དག་ལ་ཡང་སྤྱིར་ཐོ་འཆམས་པ་ཡོད་
མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་གནས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ལྷུང་
བྱེད་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱོད་པ་ལ་ན་ལ་གཞོན་པ་དང་།
སྐབས་འདིའི་ལྷུང་བ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ཐོ་འཆམས་པ་ལས་ཀྱུར་པ་ཙམ་དུ་འདྲ་ཡང་
། སྤྱི་མ་དང་འདི་ལ་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་པ་དང་། དགོས་
པའི་བྱེད་པར་གྱིས་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་ཞེས་པའོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** ལྷུང་བྱེད་དུ་བསྟན་
པའི་ཐོ་འཆམས་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཐོ་འཆམས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཉེས་
བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྤྱིས་གཞོན་ནི་སྤྱོད་པ་གཅིག་ནས་མཆོན་པ་སྟེ་སྤྱིས་
གཞོན་དང་ཐོ་འཆམས་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བརྒྱད་པ་ཙ་ཙ་དབྱུང་འདུག་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།
སྤྱིང་གཞི་ནི་མ་ཉན་ཡོད་དུ་ཉེ་དགས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཁོང་སོང་ནས་དེ་བྲག་གི་
གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྤྱིང་གི་ཐོག་ལ་བྲི་རྒྱུ་བཙུགས་ཏེ་ཤུགས་དྲག་པོས་མནན་
ཏེ་འདུག་པ་ལས་བྲི་རྒྱུ་གིས་ཁང་ཐོག་བརྟོལ་བ་ལས་སོ། །**དགག་བྱ་ནི་དགོ་**
འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྤྱིང་གི་ཐོག་བྲག་རྩོལ་དུ་གྱུར་པའོ། །ལུས་སྟོག་ལ་
གཞོད་པ་ནི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ་གང་ཟག་གི་གནས་ཁང་དུ་ལྷུང་བྱེད་དུ་མི་
འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་ཤུ་མི་དང་། ཡར་སྟོད་པས་གསུངས་སོ། །**འོ་ཉི་ནི་བཅས་**
ལྷན་དགོ་སྤྱོད་གིས་དགོ་འདུན་དབང་པའི་གནས་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་སྤྱིང་

ཐོག་ཅུ་བ་དབྱུང་བའི་སྐབས་དང་བཅས་པ་མནན་པར་འོས་པའི་ཅུ་བ་ཕྱར་བུ་ལྟ་
བུའི་སྟེང་དུ་འདུག་པའམ་ཉལ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། གང་དུ་འདུག་པའི་
གནས་ནི་དགེ་འདུན་དབང་བའི་ཆོས་གསུམ་ལྡན་སྤར་བཤད་པ་དང་འདྲ་
ལ། དེའི་སྟེང་དུ་སྟེང་གི་ཐོག་ཡིན་པ་དང་། ཅུ་བ་བྱུང་བའི་སྐབས་དང་བཅས་པ་
སྟེ། སྟེང་གི་ཐོག་ཉིད་ནི་བྱེད་པ་པོའོ་ཞེས་པ་དང་། གལ་ཏེ་བྱིན་གྱིས་གཞོལ་བ་
ཉིད་དམ་ཞེས་པས་སོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** གལ་ཏེ་བྱིན་གྱིས་གཞོལ་བ་ལ་སོགས་པ་
ཡིན་ན་ལྷུང་བ་༼༤༧༩༽མེད་དོ། །འདི་ནི་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་ཅུ་
བ་འགོ་བའི་སྐབས་མེད་པ་དེ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །གང་ལ་འདུག་པའི་
དངོས་པོ་ནི་མནན་པར་འོས་པའི་ཅུ་བ་ཕྱར་བུ་ཡིན་པ་དང་། བྱིན་དུ་བསྐྱོག་པ་
དང་། ཀྱང་རྟེན་བཅུག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མནན་པར་འོས་པའི་ཅུ་བ་ཞེས་པ་དང་།
ཀྱང་རྟེན་བཅུག་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་པས་སོ། **།བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་**
ལས། འདུ་གཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་བའོ། །ཀྱབ་སྒྲོང་ནི་རང་གར་ཅུ་བ་ཕྱར་བུ་
ལྟ་བུ་ལ་འདུག་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། **།སྒྲུར་བའི་ཅུ་བ་ཕྱར་བུ་ལྟ་**
ལ་འདུག་པའམ་ཉལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། **སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་དང་།** **ལུང་རྣམ་**
འབྱེད་ལས། ལྷིང་གྱིས་ཕབ་སྟེ་འདུག་གམ་ཉལ་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །མཐར་ཐུག་ནི་འདུག་པ་ཅམ་མམ་ཉལ་བ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལྷུང་བྱེད་འདི་ལ་བྱེད་པ་པོ་གང་ཞེ་ན། དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཡིན་པ་དང་། སྟོང་ཁང་གི་སྟོང་གི་ཐོག་ཉིད་ནི་བྱེད་པ་པོ་འོ། །གལ་ཏེ་བྱིན་གྱིས་གཞོལ་བ་རྒྱ་ཐུབས་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་དམ། སྤང་ལེབ་ཉིད་དམ། སྤང་ལེབ་དེ་དང་འབྲ་བས་གཡམ་པ་ལ་སོགས་པས་གཡོགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ན་འདིའི་བྱེད་པ་པོ་འོ། **ཁྱི་ཀར།** གང་ལ་རྩ་བ་འགོ་བའི་སྐབས་མེད་པ་དེ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །སྒྲོས་པའི་ལྷུང་བའི་བྱེད་པོ་དེར་མ་ཟད་དམ་ཞེ་ན། དགེ་སྦྱོང་གིས་མནན་པར་འོས་པ་བྲི་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བ་ཐུར་བུ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱང་ལྷུང་བའི་བྱེད་པ་པོ་འོ། །

འདིར་བྲི་དང་བྲིའུ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཞེས་སྔ་མ་རྣམས་གསུངས་ཀྱང་ནོར་བ་སྟེ། **སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ལས།** བྲི་དང་བྲིའུ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། བྲི་དང་གཞིའི་དབང་གིས་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། **རང་གི་རྣམ་པ་གདང་ལས།** བྲི་དང་བྲིའུ་སྒྲོས་པ་འདིར་མཚོན་པ་ཙམ་དུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་གཞན་ལ་ཡང་ཉེས་དམིགས་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་༼༤༧༽དེའི་ཕྱིར་གནས་པར་འོས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བྲི་དང་བྲིའུ་འདིར་ངེས་བཟུང་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པས། **མདོ་རྩ་བ་ལས།** བྲི་དང་བྲིའུ་མ་སྒྲོས་པར་མནན་པར་འོས་པའི་རྩ་བ་ཞེས་སྦྱིར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྩ་བ་ཐུར་བུ་ལྟ་བུ་

འདི་ནི་བྲི་དང་བྲི་ཕྱི་ཙུ་བ་ཡིན་ཀྱང་རུང་མ་ཡིན་ཀྱང་རུང་། མནན་པར་འོས་
བའི་ཙུ་བ་ལུ་བ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་རུང་བའོ། །མནན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དེ་
གལ་ཏེ་བྲི་ལམ་བྲི་ཕྱི་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བྲི་གན་རྒྱལ་དུ་བཀན་པ་ཉིད་དང་།
བྲི་འི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་ཉིད་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཙུ་བ་ལུ་བ་ལྟ་བུ་
དེའི་སྒྲིང་ནས་དག་སྒྲིང་གིས་གཞོན་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ལྷིང་གིས་
ཕབ་སྒྲིང་འདུག་གམ་ཉལ་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་སོ། །སྒྲིང་གི་
ཐོག་ཡིན་པ་དང་། ཙུ་བ་ལུ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཡན་ལག་
གཙོའོ། ཙུ་བ་འབྱུང་བ་ལ་འདུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

དགུ་པ་སྒྲིག་ཆགས་དང་བཅས་པ་འོངས་སྒྲིད་པ་ལ། སྒྲིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་
དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྒྲིང་གཞི་ནི་ཡུལ་གྱི་ཤུལ་ལུ་བ་ལས་སྒྲིག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆུ་ས་ལ་
འདེབས་པར་བྱེད་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དུད་འགྲོའི་སྒྲིག་
ལ་གཞོད་པའོ། །རྫོང་གི་བཅས་ལྷན་དག་སྒྲིང་གིས་གཞོན་པོ་ནི་དོན་དུ་འམ་
རང་གཞན་ཐུན་མོང་གི་དོན་དུ་ཆུ་དང་། ས་དང་། ཤིང་ལ་སོགས་པ་སྒྲིག་ཆགས་
དང་བཅས་པ་ལ་སྒྲིག་ལ་མ་བཟོས་པའི་བསམ་པས་འོངས་སྒྲིད་པས་གཞི་མའི་
ཞར་ལ་དུད་འགྲོ་གི་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞེ་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་ལས། དུད་འགྲོའི་སྒྲི་

གནས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ལུང་དང་མདོ་རྩ་བ་ལས་སློག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་ཞེས་སྒྲིབ་(༥༠ན)གསུངས་ཀྱང་། **དྲི་ཀ་ལས།** དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་
སུ་སྐྱེས་པའི་སློག་ཆགས་ཞེས་བཤད་དོ། །ཐ་མལ་པའི་མིག་ལ་སྣང་བ་སྟེ། **ནམ་**
འབྱེད་འབྲེལ་པ་ལས། མིའི་མིག་ཐ་མལ་པས་མཐོང་བར་འགྱུར་བའོ། །གང་
དག་དེས་མི་མཐོང་བ་དེ་དག་ནི་ཡོད་ཀྱང་སློག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ་
སྟེ་བསད་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །འཕགས་པ་
མ་འགགས་པས་ལྟ་འཁོར་མིག་གིས་བལྟས་པས་ཆུང་ནང་ན་སྲིད་པ་བར་མ་དོ་མང་
པོ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐ་མལ་པའི་མིག་ལ་མི་སྣང་ན་གཞི་མའི་ཞར་ལ་གསལ་
པར་མི་རུས་ཀྱང་ལྷགས་ཀྱིས་གསོད་པར་བྱེད་ན་དུད་འགྲོ་གསོད་པའི་ལྟ་བུ་བྱེད་
དུ་འགྱུར་ཞེས་ལྷ་མ་ནམས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། ལླབས་འདིའི་**ལུང་ནམ་འབྱེད་ལས།**
གང་དག་མིག་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སའམ་ཆུ་ལྟ་བུ་
གཞི་མ་དང་བཅས་པ་སྟེ། ལུང་དང་མདོ་རྩ་བ་ལས་སློག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
ཞེས་སློག་ཆགས་དང་ལྷན་པའི་ཆོག་ཏུ་གསུངས་པས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཀྱུན་སྨོང་ནི་གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་འམ་རང་གཞན་ཐུན་མོང་གི་དོན་དུ་
སློག་ཆགས་ལ་མ་བསྟོས་པར་གཞི་མའི་ཞར་ལ་སློག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་
སྒྱུད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། **སྒྲིབ་བ་ནི་**རང་རམ་བསྐྱོས་པས་སློག་

ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སྒྱུད་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་སྒྱུར་བ་དེའི་སྐྱེན་
གྱིས་དུད་འགྲོའི་སྒོག་གི་དབང་པོ་འགགས་པ་སྟེ། **དྲི་ཀ་ལས།** སྒོག་ཆགས་དག་
གི་སྒོག་གི་དབང་པོ་འགགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལའོ་
ཞེས་བཤད་དེ། འགགས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལས་འགགས་པ་ཉིད་དོ་
ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རང་ཁོ་ན་སྒྱུད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་དོན་དུ་སྒོག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་ལ་སྒྱུད་ན་ལྟར་བྱེད་(༥༠བ)འདིར་འགྱུར་བའོ། །འོ་ན་རང་གཞན་
གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་སྒྱུད་ན་འདེབས་སྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་ལྟར་བ་གང་བསྐྱེད་སྟུམ་ན།
གཞན་དོན་གྱི་དབང་གིས་འདིའི་ལྟར་བར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། སྒྱིར་བསྟན་པའི་
དྲི་ཀ་ལས། རང་དང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཡང་གཞན་གྱི་
དོན་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་མ་གཏོགས་པར་དོན་དུ་གཉིར་བ་
གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་སྒྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །སྒོག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སྒྱུད་
པའི་ལྟར་བྱེད་དོ། །

བརྒྱུ་པ་རིམ་པ་ལྟག་པར་རྩིག་པ་ལ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པ་དང་། ལྟར་
བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བསྟན། །དེ་ཡི་ལྟར་བ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིགས་ན་སྒྲོ་ཆ་སྟེ་སྒྲོའི་རེ་བཞི་སོགས་དང་པོར་གཞུག་

པར་བྱའོ། །འདིར་སྒོ་ཆ་ཞེས་སྒོ་ས་པས་སྒོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་བསྐྱས་ཏེ་ཡས་ལུབ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་མ་དག་ནི་འབྲེལ་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་ཀྱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །སྒོ་སྒྲིགས་ནི་སྒོ་ལེབ་སྟེ་དེ་དག་ཀྱང་གཞུག་པར་
བྱའོ། །ཚིག་པའི་ངོས་ལ་སྐར་ཁུང་དག་ཀྱང་གདོད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་འོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཀྱི་ཤུམྱིར་བྱས་
སྟེས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་གསུམ་བཙུགས་ཟེན་པར་བྱས་པ་ལས་
ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་འཛིག་པར་འགྱུར་ཞིང་
དོན་དང་བྱ་བ་མང་བའོ། །དོ་ཉི་ནི་བཅས་ལྷན་དག་སྟོང་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་
བཙུགས་པ་ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཕ་གྲུ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བཙུགས་
པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །དམིགས་བསལ་གཞིའི་སྐབས་སུ་ཉི་
མ་ཐ་དད་དུ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བཅས་པ་ལས་ཀྱང་ལྷུང་བྱེད་དུ་
འགྱུར་ཏེ། ཉི་མ་ཐ་དད་གཞན་ལ་ཡང་འཛིམ་པ་མེད་པ་ལས་སོ་ཞེས་དམིགས་
བསལ་གྱི་མདོ་བཞིས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡན་ཏུ་ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ། གང་ཚིག་པའི་
གནས་དང་། གང་གི་ཆོ་བཙུག་པའི་དུས་དང་། གང་གིས་ཚིག་པའི་དངོས་པོ་
དང་། གང་གིས་ཚིག་པའི་ཉེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། གཙུག་ལག་ཁང་ཚིག་
པའི་ཚིག་མིང་ཡན་ཆད་ཡིན་པ་དང་། སྟོང་ལམ་བཞི་ཡན་ཆད་ཤོང་བ་སྟེ་གཙུག་

ལག་ཁང་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་ཞིབ་ཆ་བསམ་དགོས་ཏེ།
གཙུག་ལག་ཁང་རྩིག་པའི་རྩིག་མིང་ཡན་ཆད་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི། རོ་བོ་གཙུག་
ལག་ཁང་ཡིན་པ་ནི་ངེས་གཟུང་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། གཙུག་ལག་ཁང་རྩིག་
པའི་མིང་འདིངས་པའི་པ་གུ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་ཡང་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་
བའི་བྱུང་རོ། །སྤྱོད་ལམ་བཞི་ཤོང་བའོ་ཞེས་སོ། །**འགྲེལ་རྒྱུད་ལས།** སྤྱོད་ལམ་
བཞི་ཤོང་བ་ཡན་ཆད་ནི་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་བཤད་དོ། །ཕལ་ཆེར་གཡོགས་
བསྐྱར་ཡན་ཆད་དུ་རྩིག་པའི་རྩིག་མིང་ཡན་ཆད་ཡིན་པ་སྟེ། ཕལ་ཆེར་གཡོགས་
བོ་དང་བསྐྱར་བ་ནི་ཞེས་སོ། །བྱེད་འཕྲོ་གཞིའི་སེལ་བར་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་
སྟེ། བྱེད་བྱས་པ་ལས་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་ཉིད་ཅེས་བཤད་པས་སོ། །གཉིས་པ་གང་
གི་ཆེ་རྩིག་པའི་དུས་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཡིན་པ་སྟེ། ཉི་མ་དེ་ལའོ་
ཞེས་དམིགས་བསམ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ་གཞུང་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་
གང་གིས་རྩིག་པའི་དངོས་པོ་ནི། འཛིག་པའི་ཉེན་ཅན་ཡིན་པ་སྟེ་སོ་སྟེག་པ་མ་
ཡིན་པའི་པ་གུ་ལྷ་བྱུངོ། །དེ་ཡང་གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་དོན་འཇུག་སོ་སོ་གསུང་གི་དང་
ལས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དོ་འབའ་ཞིག་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་
འགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་བས་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་རྣམ་
འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །བཞི་པ་གང་གིས་རྩིག་པའི་རྟེན་ནི། ཆར་ཆུ་
བསྐྱབ་པའི་གཡོགས་པ་མ་བྱས་པ་དང་སྤྱིན་བདག་གི་ཆོག་གིས་དབང་མེད་མ་

ཡིན་(༡)བཤེས་སྟེ་ཆར་ཆུ་བསྐྱབ་པའི་གཡོགས་པ་ཡང་རོ། །ཡོན་བདག་གིས་
བྱས་སམ་ཟེན་ནས་བལྟའོ་ཞེས་མ་སྒྲིས་པ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་
དག་སྟོང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། བདག་པོ་རིངས་ན་ལུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །སྤྱིན་བདག་གིས་རིངས་པར་འདོད་པ་ནི་དེ་བཙུན་པ་
མེད་དོ། །གཙུག་ལག་ཁང་ནི་དེ་ལ་རག་ལུས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་
པ་ལས་བཤད་དོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཀྱུན་སྟོང་ནི་རང་གར་རམ་བསྐྱོས་པས་སྤྱིར་བཏང་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་
ལ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྐུ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་རྩིག་པར་འདོད་པ་
རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། །**སྟོར་བཞི་**རང་རམ་བསྐྱོས་པས་སྤྱིར་བཏང་ལ་གསུམ་ལས་
ལྷག་པ་རྩིག་པར་ཞུགས་པའོ། །**མཐར་ཐུག་ནི་**རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་སྟེ་རིམ་
པ་བཞི་པར་བརྩིག་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལུང་བྱེད་འདི་ལ་བྱེད་པ་པོ་གང་ཞེན། གཙུག་ལག་ཁང་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་
དོ། །གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་ཆད་རིམ་ཞེན། སྟོན་ལམ་བཞི་བྱར་རུང་ཞིང་ཤོང་
བའོ། །སྟོན་ལམ་བཞི་ཤོང་བ་དེ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རྩིག་པའི་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་རྟོགས་སོ་སོ་སྐྱོད་ཞིག་གམ་གྱིང་འབའ་ཞིག་ལས་བྱས་

པ་ཡིན་ན་ནི་ཉིན་གཅིག་ལ་རིམ་པ་ལྷག་པར་བརྩིགས་ཀྱང་ལྷང་བ་མེད་ལ། དེ་
གསུམ་ལས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ན་ལྷང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དོ་འབའ་ཞིག་གམ་སོ་
ཕག་གམ་ཐམས་ཅད་ཤིང་ལས་བྱས་པ་ལ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་
བརྩིགས་ཀྱང་ལྷང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆར་ཚུ་སྟོབ་པའི་རྩ་ལམ་ཤིང་
ལེབ་ལ་སོགས་པས་རྩིག་འཕྲོའི་སྟེང་ནས་གཡོགས་པ་ཡང་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་གོང་དུ་སྟུར་རོ། **ཁྲུ་བ་ལས།** དག་སྟོང་གིས་རྩིག་པ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་
ལྷག་པར་བརྩིག་ཅིང་ལྷང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ་༼༥༢༽ཡོད་དེ། རྩ་
དག་གིས་གཡོགས་པར་བྱེད་ན་ལྷང་བ་མེད་དོ། །སྤང་ལེབ་དག་གིས་སམ་ཤིང་
ལེབ་དག་གིས་གཡོགས་པར་བྱེད་ན་ལྷང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་
གིས་གཡོགས་པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་བསམ་པ་དེ་རིམ་པ་ལྷག་པར་བརྩིགས་པའི་
སྤྲོ་རོལ་ནས་ཡོད་ན་ནི། རིམ་པ་ལྷག་པར་བརྩིགས་ཟིན་ནས་བྱིས་དེ་དག་གིས་
གཡོགས་པར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །སྦྱིན་བདག་རིངས་པར་འདོད་པས་
ཡོན་བདག་གིས་ཆོག་འདི་སྐད་ཅེས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱེད་བྱས་ནས་བལྟའོ་
ཞེས་སམ། གཙུག་ལག་ཁང་རིལ་པོར་ཟིན་ནས་བལྟའོ་ཞེས་དག་སྟོང་ལ་མ་
སྦྱས་པ་ལ་ལྷང་བར་འགྱུར་རོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** དེ་སྐད་སྦྱས་ན་ནི་དེ་ལ་ཉེས་པར་
མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིག་པ་ན་མ་གུ་སོ་མ་བསྐྱེགས་
པ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་ཉིན་གཅིག་ལ་རྩིག་པ་བྱས་པ་ལ་ལྷང་བྱེད་དུ་

འབྱུང་རོ། །དག་སློང་གིས་གཞན་ལ་བསྐྱོས་ན་གཞན་གྱིས་བརྩིགས་པས་ཀྱང་
དག་སློང་ལ་ལྷུང་བྱེད་འབྱུང་རོ། །ཉི་མ་དེ་ལའོ་ཞེས་པ་ནི་ཉི་མ་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་
ལ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་བརྩིག་ན་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་གྱི། ཉི་མ་ཐ་དད་པ་
བསྐྱོམས་ནས་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་ཀྱང་ལྷུང་བ་མེད་པའོ་ཞེས་སྒྱིར་བཏང་
བའོ། །དེ་ལ་དམིགས་བསལ་བཞི་ཡོད་དེ། གཞན་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་མདོ་བཞིས་
དང་པོར་སྐྱོས་པས་མདོ་བཞི་ཆར་ལ་སྒྱུར་རོ། །དེ་ཡང་གཞན་ལ་ཡང་ཆུ་ཁུང་
དག་མ་གཏོད་པར་ཡང་རུང་རོ། །གཞན་ལ་ཡང་བསྐྱོས་ཏེ་མང་གི་ཕ་བའམ་
བཅུག་པ་ཉིད་ཀྱང་རུང་རོ། །གཞན་ལ་སྒྲིལ་གོང་མ་མ་བཅུག་པར་ཡང་རུང་རོ་
ཞེས་སྒྱུར་རོ། །

འཛིམ་པ་མེད་དང་ཆུ་ཁུང་མ་གཏོད་དང་། །མ་བསྐྱོས་པར་ནི་མང་གཞི་
བཅུགས་པ་དང་། །སྒྲིལ་གོང་མ་མ་བཅུག་པ་དང་བཞི། །དེ་དག་གང་རུང་
གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་། །ཉི་མ་ཐ་དད་གཞན་དང་བསྐྱོམས་ (༥༡བ) ལ་
ཡིས། །རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་བསྒྲུབ་པའི་ཆོགས་སུ་
བཅད་པའོ། །

ཉི་མ་གཅིག་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དེ་རིང་རིམ་པ་གཉིས་བརྩིགས་ནས། སང་
རིམ་པ་གཉིས་རྩིག་པ་ལྷུ་བྱེད་ཉི་མ་ཐ་དད་བསྐྱོམས་ནས་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་
པ་ལ་ཡང་སོ་ཕག་མ་ཡིན་པའི་ཕ་གྲུ་འཛིམ་པ་མེད་པ་ལས་སྐྱམ་བརྩིགས་སུ་ཉི་

མ་ཐ་དད་བསྐྱེམས་པས་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་རྩིག་པ་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཕ་
གྲུ་འཛིམ་མེད་ལས་སྐྱམ་བརྩིགས་སུ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བརྩིགས་ན་
ལྷུང་བྱེད་སྐྱེད་པ་འདི་ལ་ནི་ཉི་མ་གཅིག་ལས་ཕ་གྲུ་སྐྱམ་བརྩིགས་སུ་རིམ་པ་
གཅིག་ལས་ལྷག་པ་དང་། ཉི་མ་ཐ་དད་ལ་སྐྱམ་བརྩིགས་སུ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་
ལྷག་པ་གཉིས་དགག་བྱ་ལ་བྱུང་མེད་དོ། །

སྐབས་འདིར་གཤུགས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ན་རེ། རྒྱ་ཁུང་མ་བཏོད་པ་ལ་སོགས་
འདི་གསུམ་ལ་རིམ་པ་ལྷག་པར་མ་བརྩིགས་ཀྱང་ལྷུང་བྱེད་སྐྱེད་ཅེས་སྒྲུ་ལ།
མཆོ་སྒྲུ་པ་ཆེན་པོ་ན་རེ། དེ་འདྲ་ནི་ལུང་ན་ཡིག་འབྲུག་གཅིག་ཀྱང་མི་སྒྲུང་ལ།
རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་། འྲི་ཀ་དང་། འབྲེལ་རྒྱུ་གསུམ་ཆར་ལས་རྒྱ་ཁུང་མ་
བཏོད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་རིམ་པ་གསུམ་ལས་
ལྷག་པར་བརྩིགས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ་ཅེས་
གསུངས་པ་ཉིད་བདེན་པས། རྒྱ་ཁུང་དག་མ་བཏོད་པ་ཡང་རུང་ངོ་ཞེས་པ་ནི།
རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། རྒྱ་ཁུང་མ་བཏོད་པར་ཡང་རུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉི་མ་
གཞན་ལ་ཡང་ཕ་གྲུ་འཛིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་རྩིག་པ་བྱས་ན་ལྷུང་བྱེད་
དོ། །གཞན་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བར་སྒྱུར་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། **འྲི་ཀ་ལས་**
ཀྱང་། རྒྱ་ཁུང་དག་མ་བཏོད་པ་ལ་ནི་ཉི་མ་གཞན་ལ་ཕ་གྲུ་འཛིམ་པ་གསུམ་ལས་
ལྷག་པར་བརྩིགས་ན་ལྷུང་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བསྐྱོས་

ཏེ་མང་གི་རྩ་བ་མ་བཅུག་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། ། ༡༣ ། ཞེས་པ་ནི་རང་གི་རྣམ་བཤད་
ལས་བསྐྱོས་ཏེ་རྩ་བ་མ་བཅུག་པར་ཡང་རུང་ངོ་། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉི་མ་གཞན་ལ་
ཡང་པ་གྲུ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བརྩིགས་པར་བྱས་པ་དང་བྱེད་རྒྱ་
བཅུག་པ་ན་ཡང་དངོས་གཞིར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ཁྲི་ཀ་
ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། ། སྒོ་ཆ་གོང་མ་མ་བཅུག་པར་ཡང་ཞེས་པ་ནི། **རང་གི་རྣམ་**
བཤད་ལས། སྒོ་ཆ་གོང་མ་མ་བཅུག་པར་ཡང་རུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིམ་པ་
གསུམ་ལས་ལྷག་པར་ཞེས་བྱ་བ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཏོ་ཞེས་གསུངས་ལ། **ཁྲི་ཀ་**
ལས་ཀྱང་། སྒོ་ཆ་གོང་མ་མ་བཅུག་པ་ལས་ཉི་མ་གཞན་ལ་ཡང་པ་གྲུ་རིམ་པ་
གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བརྩིག་པ་ན་དངོས་གཞིའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བཤད་དོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** སྒོ་ཆ་གོང་མ་མ་བཅུག་པ་ན་ནི་དངོས་གཞིའོ་ཞེས་པ་ནི་
རིམ་པ་ལྷག་མ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་གཞན་ཚང་གི་དབང་རྒྱ་བྱས་ཏེ་འོ་ཞེས་
སོ། ། ཁྲི་ཀ་ལས་མདོ་གོང་མ་གསུམ་ཆར་ལས་རུང་ངོ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ནི་དེ་དག་གི་
རིམ་པ་རྣམས་ལྟར་བའི་ཕྱིར་སོ་སོར་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བརྟན་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི།
ཉི་མ་ཐ་དད་གཞན་ལ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བརྩིག་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་
བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་ནི། རྒྱ་ཁུང་མ་བཏོད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཆར་ཆོགས་པ་
ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་གསུམ་ནི་ལྟར་བའི་ཕྱིར་སོ་སོར་གཙོ་
སྟེ། དེ་གསུམ་གང་རུང་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཉི་མ་ཐ་དད་གཞན་ལ་ཡང་རིམ་པ་གསུམ་

ལས་ལྷག་པར་བརྩིགས་ན་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པར་རུང་ངོ་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ལྷུང་བ་འདི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་པོ་ནི་རིམ་པ་བཞི་སྟེ། དེའི་མདུན་རོལ་དུ་
རིམ་པ་གསུམ་པ་ལ་ནི་སྦྱོར་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དང་པོའི་མདུན་རོལ་ཏུ་ཡང་
བསྐྱེད་བྱའི་ཉེས་བྱས་འབྱུང་གིས་དེ། རིམ་པ་དང་པོ་རྩིག་པའི་དུས་ཉིད་ནས་
རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་རྩིག་པའི་ཀུན་སྦྱོང་བྱུང་། (༥༥) བོ་ནའོ། །གཞན་
དུ་ན་བསྐྱེད་བྱའི་ཉེས་བྱས་ཀྱང་མི་འབྱུང་ངོ་། །

འདིར་སྒྲུས་པ།

འགྲོ་མགོན་དྲགས་པོའི་བསྟན་པ་གང་གིས་སྒྲིབ་བཅོམ་ཆེན་པན་བདེ་
ཡི། །གཏེར་ཆེན་འགྲོ་བ་སྦྱོལ་བའི་དགོ་ལེགས་གོ་འཕང་ཅི་ཡང་སྤེལ་བར་
མཛད། །གང་ཆོ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲུབ་གྲགས་པས་དྲགས་བརྒྱུད་གསལ་བར་
བྱེད་པའི་ཆོ། །སྒྲིབ་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་ནམས་དགུས་པའི་ཕྱིར་དུ་དགོ་འདི་དོན་
དང་ལྷན། །བདག་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱན་ནི་དྲག་ཏུ་བསྒྲིག་ །མྱོངས་ཆེན་སྒྲུབ་
པོའི་ཁུར་འདི་རིང་ནས་བོར། །ཆགས་སྤང་དྲག་གི་སྒྲིང་པོ་དུངས་ནས་
ཡུངས། །སྤང་བྱའི་ཕྱོགས་གྱིས་འཕྲོག་མེད་ནོར་ཅན་དགོ། །སྤེ་སྦོད་གསུམ་གྱིས་
གཞན་ལ་པན་འདོགས་གིང་། །ལྷག་བསམ་དྲི་ཡིས་གཞན་ཡིད་ཆིམ་བྱེད་
པ། །སྐལ་བཟང་རིག་ནས་གྲོག་པའི་སྟན་ངག་མཁའ། །དྲགས་བརྒྱུད་ཆངས་

དབང་ཞལ་སྐྱེས་དཔལ་མོ་ཡིན། །

གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྷ་བྱེད་དོ། །

བཙུ་ཚན་གསུམ་པའི་དང་པོ་མ་བསྐྱོས་པར་སྟོན་པ་ལ། སྟོན་པ་བསྐྱོ་བའི་

དམིགས་བསལ་དང་། །ལྷ་བྱེད་ཀྱི་མ་པར་བཞག་པ་བསྟན། །དེ་ཡི་ལྷ་བྱེད་བ་

མེད་པ་བརྗོད། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་འོན་དང་། ཆིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པར་བསྐྱོ་བའི་དགོས་པ་ནི། མ་བསྐྱོས་པར་ཆོས་སྟོན་པའི་

ལྷ་བྱེད་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཆོ་གས་བསྐྱོས་པས་བཅས་པའི་ས་མཚམས་ཟིན་

པའོ། །

འདིའི་དོན་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་བསྐྱོ་བ་ནི། བཙུན་པ་དང་། བརྟན་

པ་དང་། མཁས་པ་དང་། བན་འདོགས་པའི་ཡན་ལག་དང་ལྷན་པ་སྟེ། བཙུན་

པའི་ཡན་ལག་པམ་ལྷག་གིས་མ་གོས་གིང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་

འཛེམ་པ་སྟེ་པམ་པར་གྱུར་པ་མ་བྱུང་བ་ཞེས་པ་དང་། དགེ་སློང་མ་ལ་ལུས་ཉེ་

བར་གཞིལ་བའི་བྱིར་བཅོས་པ་ཞེས་གསུངས་པས། ལྷག་མའི་ལྷ་བྱེད་བ་གཞན་

གྱིས་མ་གོས་པ་ཡང་དེ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་བྱིར་དང་། ༡༤༣ །དུང་འགོ་

གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་མི་འཛེམ་ན་དགོས་པ་

རྗོགས་པར་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །

བརྟན་པའི་ཡན་ལག་ནི། བརྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་རྟེ་ལོ་ཉི་ཤུ་
ལས་མི་ཉུང་བ་ཞེས་སོ། །གཞན་དུ་ན་བསྐྱོ་བའི་ལས་འདི་མི་འཆགས་ཏེ་ལུང་
རྣམ་འབྱེད་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །

མཁས་པའི་ཡན་ལག་ནི། རྟེ་སྟོད་འཛིན་པ་ནས་མཐུན་པ་དང་ཡོངས་དག་ལ་
སྟོར་བྱས་པ་ཡན་ཆད་ཡིན་པ་དང་། གྲོང་བྱིར་བའི་སྐད་སྒྲུབ་སྟེ་གཞུང་ལས་
དངོས་སུ་གསུངས་སོ། །གཞན་དུ་ན་བསྐྱོ་བའི་ལས་འདི་མི་འཆགས་པར་ལུང་
རྣམ་འབྱེད་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །

ཕན་འདོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི། ཆོས་བརྩ་གསུམ་སྟེ། མཚན་མཐུན་ལྟ་མཐུན་
ཐ་སྟད་གསུམ་དང་ལྟན། །ལུས་ནི་ཐ་མལ་པ་ཡི་རང་བཞིན་གནས། །མཚམས་
ཀྱི་ནང་གནས་འགོ་བ་བཞི་དང་བྲལ། །སྟོ་དང་ཆོགས་ལོངས་ཡིན་དང་སྒྲར་
བསྐྱོས་མིན། །ཅེས་བཟུང་སྟེ། དེ་ཡང་མཚན་མཐུན་པ་དང་ལྟ་བ་མཐུན་པ་ལ་
སོགས་བརྩ་གཉིས་ནི་བསྐྱོ་བའི་ལས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལས་གཞིར་འཆད་པར་
འགྱུར་ལ། དག་སྟོང་མའི་སྟོན་པ་སྒྲར་བསྐྱོས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ནི། སྒྲར་
བསྐྱོས་པ་ནི་མ་བསྐྱོས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་
བརྩ་དྲུག་དང་ལྟན་པ་བསྐྱོའོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བསྐྱོ་བ་ནི། དག་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྟན་གྱིས་
སོ། །

གསུམ་པ་དུས་གང་གི་ཆོ་བསྐྱོ་བ་ནི། གསོ་སྦྱང་གི་ཆོས་བཙུང་ལྷ་པ་ལའོ་ཞེས་
སོ། །དུས་གཞན་དུ་ནི་བསྐྱོ་བའི་ལས་འདི་མི་འཆགས་པར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་
དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་གནས་གང་དུ་བསྐྱོ་བ་ནི། མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་འོ་ཞེས་སོ། །གནས་
གཞན་དུ་ནི་བསྐྱོ་བའི་ལས་འདི་མི་འཆགས་པར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་དེའི་
འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །**༼༡༧བ༽**

ལྷ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བསྐྱོ་བ་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཁུག་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་ནི་
འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་སྦྱབ་པ་དང་། སྦྱོ་བ་འབྲི་བའོ། །དངོས་གཞི་ནི་གསོལ་
བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་སོ། །མཁུག་ནི་ལས་ཀྱི་མཁུག་སྟེད་བརྗོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བརྩམ་པའི་ཡན་ལག་ནི། དག་སྦྱོང་པམ་པར་འགྱུར་བ་མ་བྱུང་བ་དང་།
མཁས་པའི་ཡན་ལག་ནི། མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་དང་མ་མོ་དོན་དང་ཆོག་གི་སྦྱོ་
ནས་འཛིན་པ་དང་། བརྩམ་པའི་ཡན་ལག་ནི། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་
ལས་མི་ཉུང་བ་དང་། མཁས་པའི་ཡན་ལག་གི་བྱེ་བྲག་ནི། **དྲི་ཀ་ལས།** བྱ་རན་
ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་བའི་སྐད་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོག་སྦྱ་བ་ཞེས་
བརྗོད་ལ། **དུལ་ལྷས།** གྲོང་ཁྱེར་བའི་སྐད་དང་ལྷན་པ་ནི་སྐད་མཁས་པའི་བྱིར་
རྒྱལ་སོགས་པའི་སྐད་མི་བརྗོད་པའོ་ཞེས་སོ། །དག་སྦྱོང་མ་ལ་ལུས་ཀྱིས་རེག་

བས་སུན་མ་ཕུང་བའམ་ལུས་ཉི་བར་གཞིལ་བ་ཉིད་དག་སྤོང་མ་དང་ལྟན་ཅིག་
རེག་ན་ཡང་ལུང་བ་དེ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱས་པ་དག་སྤོང་མའི་སྟོན་པར་བསྐྱོའོ་
སྟེ། དག་འདུན་གྱིས་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོའོ། ཉི་མ་གང་ལ་བསྐྱོ་ཞེ་
ན། གསོ་སྤོང་ཆེས་བཅོ་ལྷ་པ་ལ་སྟེ་བཅོ་ལྷ་པ་དང་བཅུ་བཞི་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་
ཆེས་བཅོ་ལྷ་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཆེ་བསྐྱོའོ། །དེས་ནི་བསུམ་པའི་གསོ་སྤོང་ལ་
སོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་གང་དུ་བསྐྱོ་ཞེ་ན། ལས་ཀྱི་མཚམས་
བཅད་པའི་ནང་དུ་འམ་རང་བཞིན་གྱི་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་བསྐྱོའོ། །མཁས་པའི་
དམིགས་བསལ་ནི་མདོ་སྟེ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་སྟོད་གསུམ་འཛིན་པ་མེད་ན་དག་
སྤོང་པ་དང་མའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ཁ་ཏོན་དུ་ཐོན་པ་དག་སྤོང་མའི་སྟོན་པར་
བསྐྱོའོ། །སོ་སོར་ཐར་པ་ཐོན་པ་དེ་ཡང་མེད་ན་པམ་པར་འགྱུར་བ་བརྒྱད་པོ་འམ་
ཡང་ན་ལྟེ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་པོ་རྣམས་དོན་དང་ཆིག་གི་སྒྲོ་ནས་སྟོན་པོ་ལྟ་ནས་
པ་བསྐྱོའོ། །

འདིར་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་པམ་པར་འགྱུར་བའམ་ལྟེ་བའི་ཆོས་རྣམས་སྟོན་
རྒྱས་པའོ་ཞེས། པམ་པ་དང་ལྟེ་བའི་ཆོས་གང་རུང་སྟོན་རྒྱས་མི་རྒྱས་གང་རུང་བསྐྱོ་
བར་གསུངས་པ་འདི་ལུང་དང་འགལ་ཏེ། དེ་ཡང་དག་སྤོང་མའི་སྟོན་པ་བསྐྱོ་
བའི་སྐབས་ཀྱི་**ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** དག་སྤོང་དེ་ཡང་པམ་པར་འགྱུར་བའི་
ཆོས་བརྒྱད་པོ་དག་སྐྱེ་ཆེར་བརྩོད་པར་རྒྱས་ཀྱང་ལྟེ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་པོ་དག་སྐྱེ་

ཆེར་བརྗོད་པར་མི་རྒྱས་ནའང་གང་དག་སྒོ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་
འགྱུར་ལ། དེ་བསྐྱོས་པས་དེ་དག་སྒོང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་
ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཆོ་སྤྱ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། དམ་པ་དང་ནི་
སྤྱི་ཆོས་སྟོན་རྒྱས་དང་། །གཉིས་ཆོགས་མེད་ན་བསྐྱོ་བའི་ལས་མི་

འཆགས། །གང་རུང་རེ་རེས་མིན་ཅས་ལུང་ལས་གསུངས། །དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་
མདོ་འདིར་བཤད་མོད་གྱི། །གཉིས་ཆོགས་རྟེན་པའི་ཆེན་ལུང་བཞིན་

ཡིན། །གཉིས་ཆོགས་མེད་ན་མདོ་བཞིན་འགལ་བ་མེད། །ཅེས་པ་ཙམ་ཞིག་
གསུངས་ཀྱང་འདི་ཙམ་གྱིས་མཐའ་མ་ཆོད་པས་དབྱེད་དོ། །དེ་ཡང་མེད་ན་རྗེ་ལྟ་
བུ་བསྐྱོ་ཞེ་ན། བྱི་མ་ནི་ཞེས་པ་སྤྱ་མ་ལྟ་བུ་མཆོམས་གྱི་ནང་དུ་ཡི་མེད་ན་དེའི་
འོག་དུ་འདི་བྱིས་བསྐྱོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་བྱི་མ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱ་མ་གཅིག་ཙམ་
ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་བྱི་མ་འདི་བསྐྱོས་ན་བསྐྱོས་པའི་ལས་ཀྱང་མི་འཆགས་

ལ། དེས་བསྟན་ན་ཡང་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བ་ལས་
བཤད་དོ། །དེས་ན་གུ་སྤྱིང་མོ་དག་ཅེས་བོས་ནས་ཅི་ཞེས་འདྲི་བའི་ཆོག་སྟེ་བྱེད་
ཅག་དག་སྒོང་མའི་དག་འདུན་ཆོགས་སམ་ཞེས་པ་ནི་དག་སྒོང་མའི་དག་འདུན་
ལས་གཅིག་དུ་བྱེད་དམ་ཞེས་པའོ། །ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་པ་ནི་ཕམ་པ་མ་

བྱུང་ངམ། ལྟར་བ་གཞན་བཤགས་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་གཉིས་གྱིས་
བྱིར་བཙོས་སམ་ཞེས་པའོ། །༡༩༥༥།མཐུན་ནམ་ཞེས་པ་**རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བ་**

ལས། ལྟ་བ་མཐུན་ནམ་ཞེས་བཤད་ལ་ཡན་ཚུན་མཐུན་ནམ་ཞེས་ཀྱི་ཀ་ལས་
སོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འཐབ་མོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་མེད་དམ། དག་སྤོང་མ་ཁྱེད་
ཅག་ལ་དག་སྤོང་གི་དག་འདུན་གྱིས་མ་བསྐྱོས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ཐུག་
ཐུབ་ཏུ་སྟོན་པར་མི་བྱེད་དམ། དག་སྤོང་མ་ཁྱེད་ཅག་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་གང་ཟག་
ནི་འགའ་ཞིག་དག་སྤོང་གི་དག་འདུན་གྱིས་བསྐྱོས་པ་ལས་འོང་གི་གཞན་ལས་
མི་འོང་ངོ་། །དེ་ཡང་དག་འདུན་གྱིས་བསྐྱོས་ཏེ་འོངས་པར་ཟད་གྱི། རང་གར་
འོངས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་དག་སྤོང་མ་ཁྱེད་ཅག་ལ་དག་སྤོང་གཞན་འགའ་ཡང་
ཆོས་སྟོན་པར་མི་སྤོའོ། །དག་སྤོང་མ་ཁྱེད་ཅག་གི་ཟླ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་གསོ་སྤོང་
དང་། དགག་དབྱེད་དུས་ལ་སོགས་པར་གདམས་ངག་སྟེ། ལམ་གྱི་ཆོགས་སྒྲོམ་
པར་ལུང་འབོགས་པ་དང་། འདི་ནི་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མིན་པའོ་ཞེས་རྗེས་སུ་བསྟན་
པ་ནི་དག་འདུན་ལས་འཐོབ་བོ། །དེ་ཡང་དངོས་སུ་མི་འོང་ཡང་བརྒྱད་ནས་
འོངས་ཏེ་དག་འདུན་གྱིས་བསྐྱོས་ནས་འོང་ངོ་། །སྤིང་མོ་དག་གིས་བསྐྱབ་པའི་
གཞི་སྤངས་པ་དག་བག་ཡོད་པར་སྐྱབས་གིག། ཅེས་སྟོན་པ་སྤིང་བརྟེ་བ་ཅན་
གྱིས་སྤིང་བརྟེ་བའི་ཕྱིར་དག་སྤོང་མའི་དག་འདུན་ལ་གདམས་གིང་རྗེས་སུ་
བསྟན་པའི་ཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྟོན་ཅུས་པའི་དག་སྤོང་དག་སྤོང་མའི་
སྟོན་པར་བསྐྱོའོ། །མིའི་ཆོས་དག་བཅོམ་པ་སྤྱ་མའི་མཐུ་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་
དང་ལྟན་པ་ནི་མ་བསྐྱོས་པར་དག་སྤོང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ན་ཡང་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པ་

མ་གཏོགས་སོ། །འདི་ནི་འཕགས་པ་ལམ་ཚུང་བའི་སྐྱེད་གཞིའི་དབང་གིས་ཡིན་
གྱི། གཞན་དུ་དབང་བཅོམ་པ་མ་བོའ་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
བོའ་པ་ཡན་ཆད་ནི་ཆོས་སྤྱོད་མའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །(༥༦)དང་པོ་ལ།

སྐྱེད་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྟེ་མ་བསྐྱོས་པར་དགོས་སྤྱོད་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་
པ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་སྐྱེད་བྱས་ཏེ་རང་རིས་ཀྱི་
བསྐྱབ་པ་ལ་གནོད་པའོ། །དོ་རྗེ་ནི་བཅས་ལྡན་དགོས་སྤྱོད་གང་དགོས་སྤྱོད་མའི་སྟོན་
པར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱོས་པ་མ་ཡིན་པས་དགོས་སྤྱོད་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ལས་གྲུར་
པའི་ལྟར་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་ལས། གང་ལ་བསྟན་པའི་
ཡུལ་ནི། སྤར་ལུང་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་དགོས་སྤྱོད་མ་ཆོས་བདུན་ལྡན་སྤར་
བཤད་ཟེན་པ་དེ་ལས་འདིར་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པ་ཆོས་དྲུག་ལྡན་
ནོ། །གང་བསྟན་པའི་ཆོས་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་མ་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པ་སྟེ། **ལུང་ལས།** སྟོན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་སེམས་དང་ཤེས་རབ་པོ་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་བསྟན་ན་
ན་སྤྱད་དོ། །ཆོག་བཞིར་ལོངས་པ་སྟེ། མ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱེ་ཀ །སྤྱོད་པ་ལ་བཤད་
པའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོ། །གང་གིས་སྟོན་པའི་རྟེན་ནི། དགོས་སྤྱོད་

མའི་སྟོན་པར་བསྐྱོས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་བླ་མའི་མཐུ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་།
། དགོ་འདུན་དུ་མ་ལོངས་གིང་འོས་པ་ལ་གསོལ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་གཞུང་དུ་སྟོན་
པར་འགྱུར་རོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་གེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཀྱུན་སྒྲོང་ནི་དགོ་སྒྲོང་མའི་སྟོན་པར་མ་བསྐྱོས་པར་རང་གར་དགོ་སྒྲོང་མ་
ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཆོག་སྤྲི་ཞིང་གོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་བའོ། **སྒྲིབ་བ་ནི་**
དག་མཆན་ཉིད་ལྡན་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པར་ཞུགས་པའོ། **མཐར་ཐུག་ནི་**དགོ་
སྒྲོང་མས་དོན་གོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགོ་སྒྲོང་མའི་སྟོན་པར་བསྐྱོས་ཀྱང་དེས་དགོ་སྒྲོང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ན་ལྟར་
བྱེད་འདི་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ། དགོ་སྒྲོང་༼༥༥བ༽མའི་སྟོན་པར་བསྐྱོས་ཀྱང་པམ་
པར་འགྱུར་བ་མ་བྱུང་བ་སོགས་སྤྲར་སྒྲོས་པ་དེ་དག་ལས་གང་རུང་བ་གཅིག་དང་
ཡང་མི་ལྡན་པ་དང་ཞེས་པ་ནི། བདུན་པོ་དེ་དག་ལས་གཅིག་དང་ཡང་མི་ལྡན་པ་
སྟེ། ལུང་ལས་དོན་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། པམ་པ་མ་བྱུང་མཁའ་པའི་ཡན་ལག་
ལྡན། །བསྟོན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་གངས་ཉི་ཤུ་ལོན། །ཁྲོད་ཁྲེང་སྐད་སྒྲུ་རེག་
པའི་ལྟངས་བཟེད། །བཙུ་ལུང་དུས་དང་མཆོམས་ཀྱི་ནང་དང་བདུན། །དེ་དག་
གང་རུང་གཅིག་དང་མི་ལྡན་ན། །གཞན་དུག་ལྡན་ཀྱང་བསྐྱོ་བའི་ལས་མི་

ཆགས། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་**ཡུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** ཐུལ་བྲིམས་དང་ལྷན་པ་མ་
ཡིན་པ་བསྐྱོ་བ་ན་སྐྱོ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། བསྐྱོས་པ་
དེས་དགོ་སྤྱོད་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
རེ་རེ་ནས་གསུངས་སོ། །**རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས།** མི་རིགས་པའི་རྣམ་པ་
བྱས་པ་ནི་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་མ་བསྐྱོས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དངོས་
གཞིའི་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །དགོ་སྤྱོད་མའི་སྟོན་པར་མ་བསྐྱོས་པའི་དགོ་
སྤྱོད་གིས་དགོ་སྤྱོད་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི།

བཅོ་ལྷའི་གསེ་སྤྱོད་གི་ཆེ་དགོ་སྤྱོད་དང་དགོ་སྤྱོད་མའི་སྟོན་པར་དགོ་འདུན་
གྱིས་སྤར་བསྐྱོས་པ་ནི་བྱིས་འཆད་པའི་ཆེ་བསྐྱོ་མི་དགོས་ཏེ། སྤར་མ་བསྐྱོས་པ་
ཉིད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ལན་གཅིག་བསྐྱོས་པས་རི་སྤྱིད་འཆོ་བའི་བར་དུ་བསྟན་
པར་བྱའི། ཡང་བསྐྱོ་བར་མི་བྱའོ། **ཁྱི་ཀར།** ཆོས་བཤད་པས་གསོལ་བ་ལ་ཡང་
རྣམ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། འདིར་གཞུང་ནི་དགོ་སྤྱོད་མ་གསོལ་
བར་ཆོས་སྒྲུལ་ལྷུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་འགའ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ། སྤར་
གསོལ་ཟེན་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དགོ་སྤྱོད་མའི་སྟོན་པ་བསྐྱོ་
བའི་དགོ་སྤྱོད་བཞིར་གྲངས་མ་ཆང་སྟེ་དགོ་འདུན་དུ་མ་ལོངས་**༼༡༧༽**ཞིང་
དགོ་སྤྱོད་མའི་སྟོན་པར་འོས་པའི་དགོ་སྤྱོད་ལ་དགོ་སྤྱོད་མ་རྣམས་གྱིས་གསོལ་

བ་འདེབས་ན། དག་སྤྱོད་མའི་སྟོན་པར་མ་བསྐྱོས་པས་དག་སྤྱོད་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་
ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་དག་སྤྱོད་མ་དེ་དག་ལ་
ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །**འགྲེལ་རྒྱུད་ལས།** ཆོས་བཤད་པར་ཅི་གནང་ཞེས་དག་
འདུན་མས་གསོལ་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་གསོལ་ན་དག་
འདུན་གྱིས་མ་བསྐྱོས་པ་ལ་དག་སྤྱོད་མས་ཆོས་ཉན་ན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་
པའོ། །སྤྱིར་བཏང་ལ་དག་འདུན་གྱིས་མ་བསྐྱོས་པ་ལ་དག་སྤྱོད་མས་ཆོས་མ་
ཉན་ན་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པར་ཡང་མདོ་འདིའི་ཤུགས་གྱིས་གསལ་ལོ། །མ་
བསྐྱོས་པར་སྟོན་པའི་ལུང་བྱེད་དོ། །

**གཉིས་པ་ཉི་མ་རུབ་གྱི་བར་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆིག་གི་དོན་
ནི། །དང་པོ་ལ།**

སྤྱིར་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དག་འབྱེད་གྱིས་ཉི་མ་རུབ་གྱི་བར་དུ་དག་སྤྱོད་མ་
ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ལས་ལུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །**དགག་བྱ་ནི་**ཆགས་པའི་རྒྱུ་བྱས་
ཏེ་རང་རིས་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞོད་པའོ། །**ཁོ་ཉི་ནི་**བཅས་ལྟན་དག་སྤྱོད་གིས་ཉི་
མ་རུབ་པའི་དུས་སུ་དག་སྤྱོད་མ་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལུང་བ་དངོས་
གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་གོ །དེ་ལ་གང་ལ་བསྟན་པའི་ཡུལ་
ནི། དག་སྤྱོད་མ་ཆོས་དུག་ལྟན་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ། །གང་བསྟན་པའི་ཆོས་ནི་གཉིས་

ཏེ། ཚེས་ཡིན་པ་དང་། ཚིག་བཞིར་ལོངས་པ་སྟེ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་
བསྟན་པའི་དུས་ནི། ཉི་མ་རྒྱབ་པའི་དུས་ཡིན་པ་དང་། མཚན་ཐོག་ཐག་ཚེས་
བསྟན་པའི་དུས་མ་ཡིན་པ་སྟེ་གཞུང་དུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །གང་དུ་བསྟན་པའི་
གནས་ནི། འཛིགས་པའི་ཉེན་མེད་ཡིན་པ་སྟེ་དེའི་ཚེ་གལ་ཏེ་སྒོ་བྱེ་ཞིང་ཞེས་
བས་སོ། །གཞན་དུ་མཚན་མི་མཐུན་པའི་ཉེ་བར་འཚོ་བ་བྱུང་ན་གཙུག་ལག་ཁང་
དུ་བྱོས་(༥༧བ)བས་ཚིག་བས་རང་རིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་བུལ་བར་བྱེད་པའི་
དགག་བྱ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་འཆད་དོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཀྱན་སྒྲོང་ནི་ཉི་མ་རྒྱབ་ནས་རང་གར་དགེ་སྒྲོང་མ་ལ་ཚེས་སྟོན་པའི་ཚིག་
སྒྲུ་ཞིང་གོ་བར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །**སྒྲོང་བནི་**ངག་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་
གྱིས་ཚེས་སྟོན་པར་ཞུགས་པའོ། །**མཐར་ཐུག་ནི་**དགེ་སྒྲོང་མས་དོན་གོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལྷུང་བྱེད་འདི་ལ་བྱེད་པ་པོ་གང་ཞེན། འདུ་ཤེས་གཙོའོ། །ཡུལ་གང་ལ་ཤེས་
གཙོ་ཞེན། ཉི་མ་རྒྱབ་པ་ཉིད་ལ་ཤེས་གཙོའོ་ཞེས་སྒྲུར་ཏེ། དུས་དེ་ལ་བསམ་
བས་དེར་འདུ་ཤེས་པ་ནི་ཡན་ལག་གི་གཙོ་བོའོ། །ཅི་ཞིག་རྗེས་སུ་བསྐྱབས་ན་
ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེན། **འགྲེལ་རྒྱུང་ལས།** གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དུས་ཀྱིས་མི་
མང་པོ་འདུས་ཤིང་མཚན་ཐོག་ཐག་རྩ་ཚེས་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ནི་ཉི་མ་རྒྱབ་

ཀྱང་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་མ་གཏོགས་པར་ཉི་མ་རྒྱབ་པའི་ཆོ་དགོ་སྒོང་མ་
ལ་ཆོས་སྟོན་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཅི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕམ་ཞེན། ཆོས་
སྟོན་པ་དེའི་ཆོ་གལ་ཏེ་སྒོ་བྱེ་ཞིང་སྒོ་བྱེ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་
ན་དབྱར་ཁང་འདུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཉི་མ་རྒྱབ་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་སྟོན་ན་ལྷུང་བྱེད་
དོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ནི་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེའི་ཆོ་ལྷུང་དུ་ཐག་ཐོགས་མེད་
བར་རང་གི་གནས་སུ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉི་མ་རྒྱབ་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་
སྟོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་རྩུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་སྒྲུར་པ་འདེབས་པ་ལ། བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་བརྗོད་པ་དང་། ལྷུང་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དགོ་སྒོང་མ་ཅི་ཞེས་གི་ཕྱིར་ཞེན། ཆོས་དྲི་བ་ལ་མི་འཛིགས་གིང་བག་མི་ཆོ་
བ་དང་འདྲི་བ་སྒོ་བས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགོ་སྒོང་ལ་ཟས་དབུལ་བར་བྱའོ། །དགོ་
སྒོང་མས་ཆོས་འདྲི་བ་ལ་མི་འཛིགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགོ་སྒོང་ལ་རྒྱ་
ཅང་དང་ཤུར་བུ་དང་ལྷག་པོད་དང་ཤུར་བུ་ཐུའུ་ཡང་དབུལ་བར་བྱའོ། །དགོ་
སྒོང་གིས་ཟས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དགོ་སྒོང་མ་དག་ལས་སྒྲང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྒྲིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྒྲིང་ག་ཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཉེ་དགས་ཟས་རྩུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་སྟོན་
ཏོ་ཞེས་དགའ་བྱེད་ལ་སྒྲུར་པ་བཏབ་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་

ནི་རང་ངེས་ཀྱི་སེམས་བདེ་བ་ལ་གཞོན་པའོ། **དྲི་ཉི་ཅི་བཙས་ལྟན་དག་སྤྱོད་**
གིས་དག་སྤྱོད་གཞན་ཟས་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་ལ།
ཟས་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་དག་སྤྱོད་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་སྐྱར་པ་བཏབ་པ་
ལས་ཀྱང་པའི་ལྟངས་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞེ་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་གོ། དེ་ལ་གསུམ་ལས། གང་ལ་སྐྱར་
པ་གདབ་པའི་ཡུལ་ནི། དག་སྤྱོད་ཆོས་དྲུག་ལྟན་གྱི་སྟེང་དུ་ཟང་ཟེང་གི་ཆེད་དུ་
ཆོས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དག་སྤྱོད་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞེས་བཤད་པ་
དང་། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** ཟས་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དག་སྤྱོད་མ་ལ་ཆོས་
སྟོན་པ་བདེན་ན་ལྟར་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། བདེན་པ་འདི་ལ་དེར་བརྗོད་
ན་སྟོན་སྤྱིའི་ལྟངས་བ་ནི་འབྱུང་སྤྱོད་དོ། །གང་གིས་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་དངོས་པོ་
ནི། ཟས་གོས་སམ་ལྟར་བཟེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དག་སྤྱོད་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་སྐྱར་
པ་འདེབས་པ་སྟེ། ཟས་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། གོས་དང་ལྟར་
བཟེད་ལའང་གནད་ཀྱིས་སྐྱར་ཏེ། **འགྲེལ་རྒྱུད་ལས།** ཡོ་བྱད་དག་དང་ཁ་ཟས་
ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་འཆད་དོ། །ཞེས་སྐྱར་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་ལྟར་བའོ། །གང་ལ་གོ་
བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། ཐ་སྙད་ལྟ་ལྟན། ལུས་ཐ་མལ་བར་གནས་པ། བདག་ལས་
ཐ་དད་པ་ཞེས་ཡུལ་ཆོས་གསུམ་ལྟན་ནོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་དྲུག་ཀྱི་ཞེ་ལ་མ་འབྲུལ་

བའོ། །ཀུན་སྐྱོང་ནི་ཟས་ལ་སོགས་པའི་ཆད་དུ་དག་སྐྱོང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏེ་ཞེས་
བའི་སྐུར་པ་འདེབས་འདོད་རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། **སྐྱོར་བ་ནི་**དག་མཚན་ཉིད་ལྔ་
ལྟན་གྱིས་སྐུར་པ་འདེབས་པ་འདི་ལ་ཞུགས་པའོ། **མཐར་ཐུག་ནི་**པ་རོལ་པོས་
དོན་གོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཅི་ཞེས་སྐྱབ་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། དག་སྐྱོང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་དག་
སྐྱོང་དེ་ཟས་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་ལ།
ཟས་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དག་སྐྱོང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏེ་ཞེས་སྐྱ་ནའོ། །ཟས་ཅུང་
ཟད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྟར་བྱེད་དོ། །

བཞེ་པ་གོས་བཟོ་བྱེད་པའི་ལྟར་བྱེད་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་
པོ་ལ།

སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ལས།

གོས་སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་གོས་བྱེད་པ་འདི་
གསུངས་གྱུར། འདིར་གོ་རིམ་བརྒྱུར་ཏེ་གསུངས་པ་ནི་གོས་བྱེད་པ་ནི་གོས་སྐྱབ་
པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལ་**སྐྱོང་གཞི་ནི་**མཉན་ཡོད་དུ་འཆར་
གས་དག་སྐྱོང་མའི་གོས་བཟོ་བྱས་པ་ལས་ལྟར་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །**དགག་བྱ་ནི་**
ཆགས་པའི་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་རང་རིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞོད་པའོ། །**དྲི་ཏི་ནི་**བཅས་
ལྟན་དག་སྐྱོང་གིས་རང་གི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་དག་སྐྱོང་མའི་གོས་བཟོ་བྱས་ཏེ་

ཟིན་པ་ལས་གྲུང་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞེ་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་གི་བྱ་བའི་ཡུལ་
དང་། གང་བྱ་བའི་དངོས་པོའོ། །དང་པོ་ནི། དག་སྟོང་མ་ཚོས་བདུན་ལྷན་སྤར་
འབྱུང་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ་ལས། གོས་
ཡིན་པ་སྟེ་གོས་བྱ་ནའོ། །ཞེས་སོ། །དག་སྟོང་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ་དང་། བྱེད་
འཕྲོ་གཞིའི་སེལ་བར་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རུང་བ་དང་། ཚད་དང་ལྷན་
པ་སྟེ་སྤར་བཤད་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། །**ལུང་ལྷུང་ལས།** དག་སྟོང་གིས་གཉེན་མ་
ལགས་པའི་དག་སྟོང་༼༡༩༩༽མའི་གོས་ཚད་ལས་རྒྱུད་བཞིག་བཟོ་བགྱིས་ལ་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་མི་རུང་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ། །དག་སྟོང་གིས་གཉེན་
མ་ལགས་པའི་དག་སྟོང་མའི་ཚོས་གོས་ཚད་ལྷག་པར་བཟོ་བགྱིས་ནས་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་མི་རུང་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྱུལ་
བའོ། །ཀྱུན་སྟོང་ནི་རང་གང་དག་སྟོང་མའི་གོས་བཟོ་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་
ཚད་པའོ། །**སྟོང་བ་ནི་**གོས་ཀྱི་བཟོ་བྱེད་པར་ཞུགས་པའོ། །**མཐར་ཐུག་ནི་**བཟོ་
ཟིན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལྷུང་བྱེད་འདི་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོའོ། །ཡུལ་གང་ལ་ཞེ་ན། དག་སྟོང་མ་ཉི་དུ་མ་

ཡིན་པ་ཉིད་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོའོ། །དག་སྤོང་གིས་དག་སྤོང་མ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པའི་
གོས་བཟོ་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གོས་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

ལྷ་བགོས་བྱིན་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཆོང་དཔོན་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བའི་དག་སྤོང་གིས་
དག་སྤོང་མ་ལ་གོས་བྱིན་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་
པའི་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་རང་རིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞོད་པའོ། །རྫོང་ཉི་ནི་བཅས་ལྷན་
དག་སྤོང་གིས་རང་གི་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པའི་དག་སྤོང་མ་ལ་དག་སྤོང་རང་དབང་
པའི་རག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་བྱིན་ནས་ཡུལ་དེས་ཐོབ་སྟོ་སྤྱིས་པ་ལས་ཟུར་པའི་
ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞེ་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ལ་སྦྱིན་པའི་ཡུལ་
དང་། གང་སྦྱིན་པའི་དངོས་པོའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་ར་བཞིན་དག་སྤོང་མ་ཆོས་
བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་དག་འདུན་མ་སྦྱི་ལ་གོས་འབྲུལ་བ་ན་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དག་སྤོང་མའི་ཆོས་གོས་ཆང་བར་ཡོད་པ་དང་། དག་སྤོང་
མས་དག་སྤོང་ལ་ཆོས་ལེགས་པར་སྦྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་
ཏེ། བཅོམ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གོས་འབྲུལ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །གལ་ཏེ་
ཐོབ་བརྒྱག་བྱུང་བ་དང་། ལེགས་པར་སྦྱ་བ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་
པ་དང་ཞེས་སོ། །དག་འདུན་མ་སྦྱི་ལ་གོས་འབྲུལ་བ་ཡིན་ན་མཛའ་ངོ་ལ་བརྟེན་

པའི་ཆགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་དགག་བྱ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། དགེ་སློང་མའི་
གོས་པོར་བརྒྱག་བྱུང་བ་དང་། དགེ་སློང་མས་ཆོས་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་
པ་ཡིན་ན་རྒྱུན་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་གོས་སྒྱུན་པ་གནང་བའི་བྱིར་ན་ལྟུང་བ་མེད་
དོ། །གཉིས་པ་གང་སྒྱུན་པའི་དངོས་པོ་ལ་བཞི་ལས། གོས་ཡིན་པ་སྟེ། གོས་
བྱིན་ནའོ་ཞེས་སོ། །རང་གི་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་གོས་གཞན་གྱིས་སྟེར་བ་
འབྱུང་རིང་བས་དགག་བྱ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་རྫོགས་པའི་བྱིར་རོ། །རུང་
བ་དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་ནི་སྒྱིར་བསྟན་པ་ལས་སོ། །**ལུང་ལུབ་ལས།** དགེ་སློང་
གིས་གཉེན་མ་ལགས་པའི་དགེ་སློང་མ་ལ་གོས་བསྐྱུལ་ཀྱང་འོངས་པ་ལྟུང་བྱེད་
དུ་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ལུ་པ་ལི་ཡོད་དེ། ལུ་གང་བས་རྒྱུང་བའི་གོས་དང་།
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འགྱུར་བ་བྱིན་ནའོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །འདིས་ནི་གོས་ལུ་གང་དུ་འོངས་ཤིང་གོས་རང་ཚད་ལས་མ་ལྷག་པ་ཡན་
ལག་ཏུ་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཀུན་སློང་ནི་གོས་བརྗེ་བ་ལས་གཞན་པའི་རང་གར་དགེ་སློང་མ་ལ་གོས་
སྟེར་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །**སྒྱིར་བ་ནི་**དག་མཚན་ཉིད་ལྡན་ལྡན་གྱིས་
གོས་སྟེར་བ་ལ་ཞུགས་པའོ། །**མཐར་ཐུག་ནི་**ཡུལ་དེས་ཐོབ་སྟོབས་སྒྲིམ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རྟེན་གཤམས། ཤེས་གཙུག་ཏུ། །དག་སྒྲོང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་འོ་ཞེས་སྐྱེ་མར་
སྐྱེ་ཏེ། དག་སྒྲོང་གིས་དག་སྒྲོང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་གོས་བྱིན་ན་ལྷུང་བྱེད་
དོ། །དག་སྒྲོང་གིས་དག་སྒྲོང་༼ལོ་ལྔ༽མའི་དག་འདུན་ལ་གོས་འབུལ་བ་མ་
ཡིན་པ་དག་སྒྲོང་མ་གང་ཟག་ལ་གོས་བྱིན་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དག་
འདུན་མ་ལ་གོས་དང་ཟས་སྤུལ་བ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གཤམ་ཏེ་དག་སྒྲོང་མའི་
གོས་འཕྲོགས་སམ་བོར་བརྒྱུག་བྱུང་བ་དང་། ལེགས་པར་སྒྲུབ་དག་སྒྲོང་མས་
ཆོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བྱིར་དག་སྒྲོང་གིས་ཡོན་སྤུལ་བ་དང་། བསྟེན་པར་
རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་མཁན་མོ་བྱེད་པ་དེ་ལ་དག་སྒྲོང་གིས་གོས་བྱིན་པ་ལ་ཉེས་
པ་མེད་ཅེས་གསུངས་ལ། **འགྲེལ་ཚུངས་ལས་ནི།** དག་ཚུལ་མ་ཞིག་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་གོས་མེད་པ་ལ་གོས་བྱིན་པ་དང་ཞེས་བཤད་དེ། བསྟེན་
རྫོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལེན་པའི་དག་ཚུལ་མའམ་དག་སྒྲོང་མ་ལ་དག་སྒྲོང་གིས་གོས་
བྱིན་ཀྱང་གོས་སྦྱིན་པའི་ཉེས་བྱས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། དག་སྒྲོང་མའི་གོས་ཀར་**ཞི**
པ་ཆ་ཉི་ཤུ་རི་བ་དང་། དག་སྒྲོང་གི་གོས་ཀར་**ཞི**པ་ཆ་བཅུ་གཉིས་རི་བ་གཉིས་
བརྩེ་བ་ལྟ་བུ་བརྩེ་བའི་བྱིར་དང་བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་བྱིན་པ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་
དོ། །བཞི་པོ་དེ་དག་མ་ཡིན་པ་ལ་གོས་བྱིན་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གོས་སྦྱིན་
པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

དུག་པ་མགོན་པོ་ལམ་འཇུག་པ་ལ། **བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གནས་སྐབས་**

བརྗོད། །འདི་ཡི་ལྷ་དང་བ་མེད་པ་འཆད། །ལྷ་དང་བའི་རྣམས་པར་བཞག་པ་འོ། །དང་
པོ་ནི།

དགེ་སློང་མགོན་ལམ་དུ་འགྲོ་བས་ལམ་རྒྱགས་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་འམ་བཟའ་བ་ལྷ་
ལ་སོགས་པ་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །སྤྱད་ག་གིས་བསྐྱར་ཅེ་ན། །ལྷ་འབངས་ཀྱི་ནང་
གི་ཅེ་ཆོད་དང་། ཅེ་ཆོད་མོ་དང་། དགེ་ཚུལ་དང་། དགེ་ཚུལ་མོ་དག་གིས་
སོ། །དགེ་སློང་དང་། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་འཁོར་མེད་ན་ཕན་ཚུན་
གཅིག་གི་ལམ་རྒྱགས་གཅིག་གིས་བསྐྱར་དུ་རུང་ངོ་སྟེ། མཚན་གཞན་སྤྱོད་ཀྱི་
ཟས་ལ་རེག་པས་ལག་ཉར་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་
གཉིས་ཕན་༼༥༠བ༽ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་བྱིན་ལེན་སྟོབ་པ་ཡང་རུང་ངོ་སྟེ།
མཚན་གཞན་སྤྱོད་ཀྱི་དཔང་པོར་འོས་པའི་བྱིར་རོ། །དགེ་སློང་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་
དག་གིས་ཆངས་པ་མཆུངས་པར་སྟོད་པ་ན་བ་ལམ་དུ་དོར་བར་མི་བྱའོ། །ན་བ་
དེ་དགེ་སློང་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་དག་གིས་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །དགེ་སློང་མ་ལ་ཡང་
དོར་བར་མི་བྱ་བ་དང་བསྐྱར་བར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་ནོ་སྟེ། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་དགེ་སློང་མ་ཆངས་པ་མཆུངས་པར་སྟོད་པ་ན་བ་ལམ་དུ་དོར་བར་མི་
བྱའོ། །དེ་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །ནད་པ་བསྐྱར་བ་དེ་ལ་དགེ་སློང་པ་མ་རྣམས་ཕན་
ཚུན་སྤྱོད་ཀྱི་བྱའོ། །སྤྱོད་ཀྱི་རི་ལྷ་དང་བྱ་ཞེ་ན། དགེ་སློང་ཞིག་ན་ན་དགེ་སློང་མས་
མགོ་ལོགས་ནས་བཟུང་ཞིང་། དགེ་སློང་མ་ན་ན་དགེ་སློང་གིས་མགོ་ལོགས་

ནས་བཟུང་བས་སོ། །རྐང་པ་ལ་སོགས་ནས་ནི་རིས་མཐུན་པས་བཟུང་བར་
བྱའོ། །དག་སྟོང་དང་དག་སྟོང་མ་དག་གིས་ནད་པ་བྲིད་དེ་གྲོང་དུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་
ན་ནད་པ་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སོང་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཅི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་
འགོ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དམ་ཞེ་ན། ནད་པའི་སྤྲོན་སྦྱར་བ་དང་། ཟས་ལེགས་
པར་སྦྱར་ཏེ་མཚན་གྱི་རང་བཞིན་མཐུན་པའི་ནད་གཡོག་གཅིག་ཀྱང་བཞག་
ནས་སོ། །སྦྱིས་པ་ལ་སྦྱིས་པ་དང་བྱད་མེད་ལ་བྱད་མེད་བཞག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཆོམ་རྒྱན་ལ་སོགས་པས་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ལམ་ཉིད་དུ་དག་སྟོང་
དང་དག་སྟོང་མ་མགོན་ཐབས་གཅིག་འབྲུལ་ཆོམས་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་ལམ་
ཐམ་དད་པར་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འགོ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་གཏོགས་
པར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཆིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྦྱིང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དུག་སྒྲེས་དག་སྟོང་མ་བཅུ་གཉིས་སྟེ་དང་ལྟན་ཅིག་
ཏུ་འགོ་བ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དག་སྟོང་པོ་མོ་ལམ་དུ་
འགོགས་པ་དེ་མི་མཛེས་ཤིང་མ་དད་པ་སྦྱིབ་དང་། ཆགས་(༼༡༩༽པའི་རྒྱུན་
བྱས་ཏེ་རང་རིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞོད་པའོ། །རྫོང་ནི་བཅས་ལྟན་དག་སྟོང་
གིས་དག་སྟོང་མ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སའི་ལམ་རྒྱང་གྲགས་ལས་འདས་པར་བྱིན་

པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞེ་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་དང་འགྲོགས་པའི་ཡུལ་དང་། གང་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། གང་གིས་འགྲོ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མ་བསྐྱོས་པར་ཚས་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་དགེ་སྤྱོད་མ་ཚས་དུག་ལྷན་གྱི་སྟེང་དུ་ངོ་མ་སྟོས་པ་དང་། ཡན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རོ་སྟོས་ནས་བལ་ཁུར་བ་ལ་ན་སྤྲད་དུ་གསུངས་པའི་གནད་གྱིས་དང་། ཡན་འདོགས་པ་ཡིན་བསེལ་བྱེད་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ་སྟེ། མི་རྒྱས་པ་བྲིད་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་གྱིས་ཤེས་ལ། དེ་ལ་ཡན་ཚུན་གྲོགས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གང་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་སའི་ལམ་ཡིན་པ་སྟེ། རྩའི་ལམ་ཡིན་ན་ནི་གྱུར་འདུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་གཞན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། རྩ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བས། འདིར་སའི་ལམ་ཡིན་པ་དང་། རྩུང་གྲགས་གྱི་མཐའ་པ་ཡིན་པ་དང་། འཛིགས་པའི་ཉེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ལམ་ལས་འདས་ཤིང་འགྲོ་བའོ་ཞེས་པ་དང་། རྩུང་གྲགས་མའོ་ཞེས་པ་དང་། འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ལམ་ཉིད་དུ་མ་གཏོགས་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་འགྲོ་བའི་རྟེན་ནོ། །བར་ཆད་གྱི་རྒྱེན་དང་མི་ལྷན་པ་སྟེ།

ལས། དགེ་སྤྱོད་གིས་དགེ་སྤྱོད་མ་དང་འཐམས་ནས་ཤུལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་མཆིས་ཀྱང་ལོངས་པར་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ལུ་པ་ལི་ཡོད་དེ་ལམ་དུ་བར་ཆད་

བརྒྱད་པོ་ལས་གང་ཡང་རུང་སྟེ་བར་ཆད་གཅིག་བྱུང་བར་གྱུར་བའོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །

བསམ་བའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
༼༡༽བོ་པའོ། །ཀྱན་སྒྲོང་ནི་རང་གར་དགོ་སྒྲོང་མ་དང་ལྟན་ཅིག་འགྲོགས་ཏེ་
ལམ་གཅིག་ནས་འགོ་བར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྒྲོར་བ་ནི་ཉི་མ་ཐ་དད་
ལ་རྒྱང་གཤམ་སྟེད་སྟེད་དུ་འགོ་བ་ལྟ་བུ་སྒྲོར་བ་ཐ་དད་ན་བྱ་བ་དུ་མའི་འབྲས་བུ་
ལྟར་བ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་བཞག་པས་སྒྲོར་བ་གཅིག་གིས་རྒྱང་གཤམ་ལས་
འདའ་ཞིང་རྩ་འབྲུལ་ལས་གཞན་པས་འགོ་བར་ཞུགས་པའོ། །**ལྷུ་བ་ལས།** དགོ་
སྒྲོང་གིས་དགོ་སྒྲོང་མ་དང་འཐམས་ནས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་མཆིས་ན་
ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ལམ་རྒྱང་གཤམ་ལས་
འདས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགོ་སྒྲོང་མ་གཅིག་དང་ཡང་སའི་ལམ་ནས་འདའ་ཞིང་འགོ་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་
འགྱུར་ངོ། །དགོ་སྒྲོང་མ་གཅིག་དང་ཡང་ཞེས་པ་ནི་དགོ་སྒྲོང་མ་དུ་མ་དང་ལམ་
དུ་འགྲོགས་ན་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པར་མ་ཟད་ཅེས་བརྟན་ཏེ། །ཐིམས་གྲོགས་གྱིས་
ཉེས་པ་འདི་མི་ཞེགས་པའོ། །**སྤྲི་ཀ་ལས།** དགོ་སྒྲོང་མ་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་
མང་པོ་གང་ཡང་རུང་ངོ་ཞེས་སོ། །**ལྷུང་ལྷུ་བ་ལས།** དགོ་སྒྲོང་གང་དགོ་སྒྲོང་མའི་

མགོན་པོ་མང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་ཞུགས་ན་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །རི་མིན་དུ་འདས་ན་ཞེ་ན། རྒྱུང་གྲགས་རེ་རེ་ལ་ལྷུང་བྱེད་རེ་
རེའོ། །རྒྱུང་གྲགས་དེའི་བྱེད་རེ་རེར་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །**ཁྲི་ཀ་ར།** རྒྱུང་གྲགས་
བྱེད་བྱེད་ཅིང་ཉེས་བྱས་རེ་རེར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་
ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བདུན་པ་གྱུར་འགོ་བ་ལ། ལྷུང་བ་མེད་པར་བརྗོད་པ་དང་། ལྷུང་བའི་རྣམ་པར་
བཞག་པ་བསྟན། ལྷུང་མེད་གཞན་ཡང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྒྱུའི་འགམ་གཉིས་ཆོམ་རྒྱན་ལ་སོགས་པས་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་
ཡིན་ན་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་གཏོགས་པར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆེག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་མ་ཉན་ ༡༤ ཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་ཟེས་དགེ་སློང་མ་བཅུ་གཉིས་ཟེ་དང་
ལྷན་ཅིག་གྱུར་འཇུག་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྤྱི་མ་དང་
འབྲའོ། །**ངོ་ཉི་ནི་**བཅས་ལྷན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུའི་
ལམ་གྱུ་གདལ་བ་གཅིག་པ་ཡན་ཆད་དུ་རྒྱན་ཕྱོགས་སམ་རྒྱན་ལས་བསྐྱོག་
ཕྱོགས་སུ་འགོ་ཞིང་རྒྱུང་གྲགས་འདས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །
ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་འགོ་བའི་ཡུལ་
དང་། གང་དུ་འགོ་བའི་ལམ་དང་། གང་གིས་འགོ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་

ནི། དགོ་སྒོར་མ་ཆོས་བརྒྱུད་ལྷན་ཏེ་སྤྲུལ་པ་དང་འབྲེལ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ།
ཆུའི་ལམ་ཡིན་པ་དང་། གྲུ་གདལ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། འབྲམ་གཉིས་འཛིགས་
པའི་ཉེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུང་གྲགས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་**རྒྱུ་གཉིས་**
ལས། ཆུའི་ལམ་ནས་འདས་ཤིང་འགོ་ན་ཞེས་པ་དང་། ཅིག་ཅར་གྲུ་གཅིག་གིས་
ཞེས་པ་དང་། འབྲམ་གཉིས་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་མ་གཏོགས་ཞེས་པ་
དང་། **ལུང་རྒྱུ་ལས།** རྒྱུང་གྲགས་རེ་རེར་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་འགོ་བའི་རྟེན་ནི། བར་ཆད་ཀྱི་སྐྱེན་དང་མི་
ལྷན་པ་སྟེ། **ལུང་ལྷན་ལས།** ལམ་དུ་ལྷགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གྲུར་བརྒྱལ་བ་ཡང་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
པའོ། །ཀྱུན་སྒོར་ནི་རང་གར་ཆུའི་ལམ་དུ་གྲུ་གཅིག་གིས་རྒྱུན་སྐྱོགས་སམ་རྒྱུན་
ལས་བསྐྱོག་སྐྱོགས་སུ་འགོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །**སྐྱོར་བའི་རྒྱུན་**
སྐྱོགས་སམ་རྒྱུན་ལས་བསྐྱོག་སྐྱོགས་སུ་སྐྱོར་བ་གཅིག་གིས་རྒྱུང་གྲགས་ལས་
འདའ་ཞིང་རྒྱུ་འབྲུལ་ལས་གཞན་པས་འགོ་བར་ལྷགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་
རྒྱུང་གྲགས་ལས་འདས་ །ཏེ་ཨ་ཁོ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འཐམས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་**ལུང་རྒྱུ་ལས་བརྒྱུད་བྱས་ནས་སོ་ཞེས་འབྲུང་**

ལ། **བམ་པོ་ལྔ་བརྒྱ་ལས།** ལྷུང་བྱེད་འདི་བསྐྱེད་པ་ལ་འཐམས་པ་ཡན་ལག་རྒྱ་
དགོས་ཏེ་འཐམས་པ་མ་ཚང་ན་ན་སྒྲིད་དུ་བཤད་ཀྱང་། **འྲི་ཀ་ལས།** དགོས་སྤྱོད་མ་
གཅིག་དང་ཡང་སྒྲུབ་འཐམས་ཀྱང་རུང་མ་འཐམས་ཀྱང་རུང་སྟེ་སྒྱུང་གྲགས་རེ་
རེར་ནི་དངོས་གཞིའོ་ཞེས་གསུངས་པས། འཐམས་ནས་ཞེས་པ་འདི་ནི་སྤྱོད་
གཞི་ལས་བྱུང་བ་ཙམ་མོ། །

འོ་ན་ལྷུང་བྱེད་སྒྲུབ་དང་འདི་གཉིས་ཀ་ལ་**ལྷུང་ཞུབ་ལས།** དགོས་སྤྱོད་གིས་
དགོས་སྤྱོད་མ་དང་ལྟན་ཅིག་རྒྱ་འཕྲིན་གྱིས་འཐམས་ནས་བྱུལ་དུ་ཞུགས་ན་ཅིར་
འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ཡིག་དང་ལག་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །མཐའ་འཁོབ་པའི་སྐད་དུ་འཐམས་པ་དང་
དགོས་སྤྱོད་མ་དེས་མཐའ་འཁོབ་པའི་སྐད་མ་འཚལ་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་
ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཅེ་ན། དེ་དག་ནི་མགོན་ལམ་དང་གྱུར་འགྲོ་
བའི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ན་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་ཅིང་འཐམས་པ་ཡན་ལག་རྒྱ་མི་དགོས་
ཀྱང་། འཐམས་པར་གྱུར་ན་འཐམས་པ་ཙམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཉེས་བྱས་
བསྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཅིག་ཅུར་ནི་དུས་གཅིག་པའོ། །སྒྲུ་
ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་རུང་གྱུ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་གྱུ་བཙས་གཅིག་པ་ཡིན་ཀྱང་
རུང་སྟེ། **རྣམ་འབྱེད་ལས།** གྲུ་གཅིག་རྒྱ་བ་ནི་གྲུ་བཙས་གཅིག་པར་རོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །ལམ་ལས་འདའ་ཞིང་འགོ་ནའོ་ཞེས་པ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་

ཅི་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་། རྒྱུ་རྒྱུ་ཕྱོགས་སམ། རྒྱུ་ལས་བསྐྱེད་ཕྱོགས་
སྤྱི་འགོ་ན་ལྟར་བ་འདིར་༼༤༣༽འགྲུང་གི། ཐད་ཀར་ཐ་ཤེས་ཏུ་འགོ་བའི་
ལྟར་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་གཏོགས་པས་སོ། །ཐད་ཀར་ཐ་ཤེས་ཏུ་འགོ་བའི་མིར་
ཞུགས་ན་རྒྱུ་ལ་གཏུང་ཡོ་བ་དང་། རྒྱུ་ལ་གཏུང་ཡོ་བ་དང་། རྒྱུ་ལ་གཏུང་ཡོ་བ་དང་།

། དབའ་སྐྱོང་ལས་བཟུང་བ་དང་། རུས་སྐྱུ་དང་ཞེས་པ་གྲུ་སྐྱུ་དེ་གི་སྐྱུ་བ་ཆེན་
པོར་བཤད་ལ། གདོས་པ་ནི་གཙོག་གིང་སྟེ་དེ་གཉིས་ཆག་པ་དང་། རུ་སྐྱུ་འཛིན་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱང་གཡོར་ཐོགས་པའོ་ཞེས་ཁྱེ་ཀ་དང་ནམ་འབྱེད་འབྲེལ་བ་
ལས་ཏེ། རྒྱང་གཡོར་ལག་འཕན་ཅེ་ལུ་ལྷ་པ་ལ་སོགས་པ་ལག་ན་ཐོགས་པའི་
མཉན་པ་ཁྱིམ་ལ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་གྲུ་ཐད་ཀར་གཏོང་དུ་མ་བཏུབ་པའི་དབང་གིས་
ཐད་ཀར་འཇུག་པ་ལས་གཞན། རྩེ་རྒྱན་ཕྱོགས་སམ་བརྒྱེག་ཕྱོགས་ཉིད་དུ་
སོང་བ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དགོ་སྒོང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་གྲུར་འཇུག་པའི་ལུང་
བྱེད་དོ། །

བརྒྱད་པ་དཔེན་པར་འདུག་པ་ལ། སྤྱི་འོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།
སྤྱི་དག་ཞི་ནི་མ་ཉན་ཡོད་དུ་འཆར་གས་བུད་མེད་གཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་དཔེན་

པ་སྐྱབས་ཡོད་ཏུ་འདུག་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་ཏུ་བཅས་སོ། །**དགག་བྱ་ནི་**ཆགས་པའི་
རྒྱུན་བྱས་ཏེ་རང་རིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞོད་པའོ། །**འོ་ཏི་ནི་**བཅས་ལྷན་དག་
སློང་གིས་ཁྲིམས་གོགས་མེད་པར་བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་
པ་ན་གཉིས་ཀ་འདུག་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། **གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་**གསུམ་སྟེ། གང་འདུག་པའི་
ཡུལ་དང་། གང་ཏུ་འདུག་པའི་གནས་དང་། གང་གིས་འདུག་པའི་རྟེན་ནོ། །དང་
པོ་ལ་བདུན་ཏེ། རྣམ་འབྲིག་ཚིག་སྒྲ་བའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་བྱད་མེད་ཆོས་ལྷ་ལྷན་
བཤད་པ་དེ་འདིར་ཡང་ཐུན་མོང་ཡིན་ལ། དེའི་སྟེང་ཏུ་འདིར་བྱད་མེད་གཅིག་སུ་
ཡིན་པ་དང་། ཉེ་ཏུ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བྱད་མེད་གཅིག་སུ་ཉིད་དང་ཞེས་དང་། དབེན་
པ་ན་འདུག་འགྲང་། ༡༩༣བ། །གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ། **བམ་པོ་ལྷ་བརྩ་བ་ལས།** ཉེ་
ཏུ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་གང་ཏུ་འདུག་པའི་གནས་
ནི། དབེན་པ་ཡིན་པ་དང་། སྐབས་དང་བཅས་པ་དང་། འདོམ་གང་ཚུན་ཆད་པ་
སྟེ་གཞུང་ཏུ་སྟོན་པར་འགྱུར་ལ། **བམ་པོ་ལྷ་བརྩ་བ་ལས་ཀྱང་།** བར་འདོམ་གང་
བས་རིང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་འདུག་པའི་རྟེན་
ནི། དག་སློང་གཅིག་སུ་ཡིན་པ་སྟེ་གཅིག་སུ་འདུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཅེས་གསུངས་
པས་སོ། །ཁྲིམས་གོགས་ཡོད་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་རྣམ་བཞིན། ཀུན་སློང་ནི་རང་

གར་འདུག་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ།

སྒྲིབ་བཞི་འདུག་པར་ཞུགས་

པའོ། **མཐར་ཐུག་ནི་འདུག་པ་རྫོགས་པའོ།** །

གཉིས་པ་ནི།

འདུལ་བའི་མདོ་བམ་པོ་བཞི་པ་ཞེས་སྒྲོས་ནས་གར་དུ་འདུག་ཡུལ་བྱུང་མེད་
གཅིག་ཕུ་ཉིད་དང་ཞེས་པའི་ཞར་ལ། **དྲི་ཀར།** དགོ་སྒོར་ནི་གཅིག་ཕུ་ཉིད་ཡིན་
པར་སྐབས་ཀྱིས་ཁོངས་སུ་རྒྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །གར་དུ་འདུག་གནས་ནི་སྒྲིབ་
བའི་རྒྱན་ལུགས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུགས་དབེན་པ་ཉིད་དང་ཞེས་གསུངས་
ལ། འདིའི་སེལ་བ་ནི་སྒྲོ་ཁང་ན་འདུག་པ་དང་། སྒྲན་འཐག་ཏུ་འདུག་པ་དང་།
སྒྲོ་མ་བཅད་པར་འདུག་པ་དང་། གཞན་དག་འཇུག་ཅིང་གཞན་དག་འབྱུང་ན་
ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། **དུལ་ལྟས།** དབེན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ལམ་ཀ་
དང་འབྲུ་བའི་བྱིར་ཞེས་སོ། **ལྷང་ལས།** ཕྱིག་པའམ། སའ་མོའམ། ཡོལ་བའམ།
ནགས་ཐིབ་པོའམ། ལུན་ནག་གི་སྐབས་དང་བཅས་པ་ཉིད་དང་ཞེས་པའི་སེལ་
བ་ནི། **བམ་པོ་ལྷ་བརྩུ་བ་ལས།** སྐབས་ལྷ་པོ་དེ་དག་གིས་མ་བསྐྱབས་པ་ལ་ལྷུང་
བ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྐབས་ལྷ་པོས་མ་བསྐྱབས་ཀྱང་ཐང་ཆེན་
བའི་དབུས་སུ་མི་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བ་དེར་ཉིན་མོར་བྱད་མེད་དང་དབེན་
པར་འདུག་འགྲང་བྱེད་ན་ནི་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པར་རིགས་ཏེ་༼༤༤༽ན་སྐབས་ཀྱི་
ནང་དུ་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་དང་དགག་བྱའི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་བྱིར་

རོ། །དབེན་པ་ན་འདུག་པ་འདི་བྱད་མེད་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་མོ་དང་།
མུ་སྟེགས་མོ་དང་། རབ་བྱུང་མོ་གང་དུ་འདུག་ཀྱང་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པར་
གསུངས་སོ། །དེས་ན་བྱད་མེད་དང་བར་འདོམ་གང་ཚུན་ཆད་ན་འདུག་པ་ཉིད་
ནི་ལྷུང་བ་འདི་སྐྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་དག་ཡིན་ནོ། །དག་སྐྱོང་དང་བྱད་མེད་གཉིས་
ཀ་འདུག་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚད་རི་ཙམ་ཞེ་ན། འདུག་པ་དེ་ན་
རྒྱབ་ཚེས་ཙམ་ས་ལ་བཞག་མ་ཐག་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཅིག་ཕུ་འདུག་
པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

དགུ་བ་དབེན་པར་འགྲང་བ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་འཆར་གས་དག་སྐྱོང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་དབེན་པ་
སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་འགྲང་བ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་
པའི་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་རང་རིས་ཀྱི་བསྐྱབས་པ་ལ་གཞོད་པའོ། །རྫོང་ནི་ནི་བཅས་ལྷན་
དག་སྐྱོང་གིས་བྲིམས་གྲོགས་མེད་པར་དག་སྐྱོང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་དབེན་པ་
སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་གཉིས་ཀ་འགྲང་བ་ལས་ཀྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་གོ །དེ་ལ་གསུམ་ལས། གང་དང་
འགྲང་བའི་ཡུལ་ནི། སྤར་འབྱུང་འདུག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་དག་སྐྱོང་
མ་ཚེས་བདུན་ལྷན་གྱི་སྤྱིང་དུ་དག་སྐྱོང་མ་གཅིག་ཕུ་ཡིན་པ་སྟེ།

འྲི་ཀ་

ལས། དག་སྐྱོང་མ་གཅིག་ཕུ་ཉིད་དང་ཞེས་སོ། །གང་དུ་འགྲང་བའི་གནས་

ནི། འདུག་པའི་སྐབས་དང་འདྲའོ། །གང་གིས་འགྲང་བའི་རྟེན་ནི། དགོ་སྒོར་
གཅིག་སྤྱི་ཡིན་པ་སྟེ་གཅིག་སྤྱི་འགྲང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །

བསམ་བའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་གེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཀྱུན་སྒོར་ནི་རང་གར་འགྲང་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་རྒྱུ་བྱེད་ཆད་
བའོ། །སྒྲོར་བ་ནི་འགྲང་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་འགྲང་བ་རྫོགས་
པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགོ་སྒོར་མ་དང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱར་བྱད་མེད་གཅིག་སྤྱི་ཉིད་དང་ཞེས་པ་ལས་
འདིར་བྱེ་བྲག་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། ཚ་རོང་བ་ན་རེ་འདི་ཡང་བྱད་མེད་སྒྲིས་བསྐྱེད་
ཡིན་ཏེ་བྱད་མེད་གཞན་དང་འགྲང་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་
རོ། **འགྲེལ་རྒྱུད་ལས།** བྱད་མེད་དང་འགྲང་ན་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་
དོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། **ཉིད་བཤད་ལས།** འདིར་དགོ་སྒོར་མ་གཅིག་སྤྱི་ཉིད་
བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་གྱི། བྱད་མེད་ཙམ་པོ་གཅིག་སྤྱི་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་
སོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** འདིར་དགོ་སྒོར་མ་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་གྱི། བྱད་མེད་ནི་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དགོ་སྒོར་མ་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་ཙན་མ་ཉམས་པ་
ཉིད་ནི་ཞེས་སྒྲིར་བསྟན་པ་དེ་དབེན་པ་ན་འགྲང་བ་ལ་ཡང་སྒྲིར་བར་རང་གི་རྣམ་
བཤད་དང་ཁྲི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། **ཁམ་པོ་ལྷ་བརྩུ་པ་ལས་ཀྱང་།** བསྟན་པར་མ་

རྫོགས་པ་དག་ཚུལ་མོ་དང་འགྲང་བ་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་དག་སྟོང་
མ་ལས་གཞན་པའི་བྱད་མེད་དང་འགྲང་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་གྱི། ལྷང་
བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །འགྲང་བ་ལ་འོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་བསྐྱུས་པ་ལས་འགྲང་བའི་
སྟོན་ལམ་འདི་ཡང་བྱང་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ལས་དེ་སྐད་གསུངས་གྱི། འགྲང་
འདུག་ག་ཉེས་ཀ་ལ་ཡང་ལྷང་བ་ག་ཉེས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་གྱང་། དག་སྟོང་
མ་དང་འདུག་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི་ལྷང་བྱེད་སྣ་མར་འདུས་ཏེ་དབེན་པ་ན་འདུག་
པའི་ལྷང་བྱེད་ནི་བྱད་མེད་སྤྱིས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དག་སྟོང་མ་དང་
འགྲང་བ་འདི་ལ་**རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས།** འགྲང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆོན་པ་
སྟེ་སྟོན་ལམ་བཞི་གང་ཡང་རུང་བས་ལྷན་ཅིག་ན་འོ་ཞེས་བཤད་གྱང་། ག་ཉེས་ཀ་
འགྲོ་བར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་རིགས་སོ། །ག་ཅིག་ཤུ་འགྲང་བའི་**ཧྲེན་ལྷང་**
བྱེད་དོ། །

བཅུ་པ་སྟོར་བཅུག་ཟས་ལ། དངོས་གཞིའི་ལྷང་བ་བརྫོད་པ་དང་། དེ་ཡི་ན་
སྐད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་བྱུག་སྟེས་དག་སྟོང་མས་སྟོར་དུ་བཅུག་པའི་ཟས་
ཟོས་པ་ལས་ལྷང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་བརྟུན་དང་དུ་ལེན་པའི་བྱ་བ་
དང་འབྲེལ་ནས་གོགས་གྱི་འཆོ་བ་ལ་གནོད་པ་དང་ཆགས་པའི་སྐྱེན་བྱས་ནས་
རང་རིས་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གནོད་པའོ། །**འོ་ཏི་ནི་**དག་སྟོང་བདག་ཉིད་གྱི་ཡང་

དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དག་སྐྱོང་མས་ཁྱིམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་
ནས་སྐྱོར་དུ་བཅུག་པའི་ཟས་བཅས་ལྟན་དག་སྐྱོང་གིས་ཟོས་པ་ལས་གྲུང་པའི་
ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ། དག་སྐྱོང་མ་གང་གི་སྐྱོར་
དུ་བཅུག་པ་དང་། དངོས་པོ་གང་སྐྱོར་དུ་བཅུག་པ་དང་། སྐྱིན་བདག་གང་ལ་
སྐྱོར་དུ་བཅུག་པ་དང་། སྐྱོར་དུ་བཅུག་པ་དེ་གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་
ནི། རྒྱུ་འབྱུང་འབྱུག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་དག་སྐྱོང་མ་ཆོས་བདུན་
ལྟན་གྱིས་ཏེ། དེའང་དག་སྐྱོང་མ་དེ་སྐྱིན་བདག་དེའི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་
དུ་བྱས་ཏེ། **བསྐྱས་པ་ལས།** དག་སྐྱོང་མ་དེའི་ཉེ་དུ་འཁྱིམ་ཡིན་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ་
ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བརྒྱད་ལས། དེ་ལྟར་ཆོས་བདུན་ལྟན་གྱི་དག་སྐྱོང་མས་
སྐྱོར་དུ་བཅུག་པའི་ཟས་ཡིན་པ་སྟེ་དག་སྐྱོང་མས་སྐྱོར་དུ་བཅུག་པ་ཉིད་
ལའོ། །ཞེས་སོ། །དེའང་དག་སྐྱོང་མ་དེས་བརྟུན་གྱི་སྒོ་ནས་དག་སྐྱོང་གི་ཆོས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་བརྟེན་པས་སྐྱོར་དུ་བཅུག་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་
ཏན་དག་གིས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** བདེན་ན་ལྷུང་བ་
མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །**ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལས་གཞན་བརྟེན་པས་**
༼༤༽སྐྱོར་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི་ན་སྤང་དེ། **རྟེན་ལས།** བློ་གར་དང་སྤྲུལ་སྤྲིང་ལ་
མཁས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་གིས་སྐྱོར་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་

རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེའང་རག་གི་རིག་བྱེད་གྱིས་སྒྲོར་དུ་བཅུག་པ་ཡིན་
པ་སྟེ། **འྲི་ཀ་ལས།** རག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྱིས་སྒྲོར་དུ་བཅུག་པ་ཡིན་ན་སྟེ་
ཞེས་པ་དང་། **ཁུ་བ་ལས།** སྤྲིང་ཡིག་ལ་སོགས་པས་སྒྲོར་དུ་བཅུག་པ་ཟོས་ན་
ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་སྒྲོང་རང་གི་དོན་དུ་སྒྲོར་དུ་བཅུག་པ་ཡིན་
པ་སྟེ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ན་སྤང་ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དུས་སྟུ་རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ་
བཟའ་བར་བྱའོ། **ལུང་ཁུ་བ་ལས།** དགེ་སྒྲོང་གིས་ཟས་དུས་རུང་བ་མ་གཏོགས་
པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་བཅའ་བ་དང་རྩ་བ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོར་དུ་
བཅུག་ན་འཆལ་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཡང་ལན་
ཚུ་ནི་འཆོ་བའི་བར་དུ་བཅུད་པ་ཡིན་ལ། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** ལན་ཚུ་སྒྲོར་དུ་
བཅུག་པ་ཟོས་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་དང་། ལྷན་མར་དང་བཏུང་བ་སྒྲོར་དུ་
བཅུག་པ་ལས་ཀྱང་ལྷུང་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་རི་ལྟར་བྱངས་ཞེ་ན། དེ་ནི་དུས་སྟུ་
རུང་བའི་ཟས་ལན་ཚུ་དང་བཅས་པའམ་དུས་སྟུ་རུང་བའི་ཟས་ལྷན་མར་ལ་
སོགས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་དགོངས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སྦྱིན་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་
པ་སྟེ་གཞན་གྱི་ཟས་དང་ནོར་ཉེ་ཟོས་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །རུང་བ་དང་ཆོད་དང་
ལྷན་པ་ནི་སྦྱིར་བསྟན་པ་ལས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱིམ་པ་ཆོས་ལྷ་ལྷན་ཉེ་གོས་
སྒྲོང་བའི་སྐབས་སྟུ་བཤད་ཟེན་པའི་ཆོས་དུག་ལྷན་ལས་ཅི་བདེར་སྟོབ་པ་མ་
ཡིན་པ་མི་བགྱང་སྟེ་འདིར་ནི་དེ་ཡིན་མིན་འདྲའོ། །བཞི་པ་ནི། མགོན་དུ་མ་

བོས་པ་འམ་བོས་པ་ལ་ཡང་ལྷག་པ་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པ་སྟེ་འདི་ཉིད་ལས་སོ། །
བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་སྤར་བཞིན། རྩོམ་པ་
སྤྲོད་ནི་སྦྱར་དུ་བཅུག་སྟེ་རང་གར་ཟ་བར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་
ནི་སྦྱར་དུ་བཅུག་པ་དེ་ཟ་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མགུལ་དུ་མིད་པ་
སྟེ། དེ་མིད་ན་དེའི་འོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགེ་སྤྲོད་མས་སྦྱར་དུ་བཅུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་འདིའི་བྱེད་པོ་ནི་འདུ་ཤེས་
གཙོའོ། །ཡུལ་གར་ལ་ཤེས་གཙོ་ན། དགེ་སྤྲོད་མས་དགེ་སྤྲོད་གི་ཡོན་ཏན་སྦྱིན་
བདག་ལ་བརྗོད་ནས་བཟའ་བ་སྦྱར་དུ་བཅུག་པ་ཉིད་ལ་ཤེས་གཙོའོ། །དགེ་
སྤྲོད་འདི་ནི་དག་བཙུམ་ཡིན་ཅེས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བརྟུན་པའི་ཡོན་ཏན་
དག་གིས་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པས་སོ། །དགེ་སྤྲོད་གར་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་
ན། སྤར་དགེ་སྤྲོད་མགོན་དུ་མ་བོས་པ་ལ་དགེ་སྤྲོད་མས་དགེ་སྤྲོད་གི་ཡོན་ཏན་
བརྗོད་ཅིང་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ་སྟེ་ཟོས་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ། །སྤར་མགོན་དུ་བོས་པ་ལ་
ཡང་སྦྱིན་པར་བསྟོས་པ་ལས་ལྷག་ན་དེ་ཟོས་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཅི་ཞིག་སྦྱོར་དུ་
བཅུག་པ་ཞེ་ན། བཟའ་བར་བྱ་བའོ། །གོས་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བརྟུན་
པ་རི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། སྦྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་སྦྱན་སྦྱུང་ཆོགས་པའོ། །བརྟུན་པ་དེ་
ནི་སྦྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཁོ་ནར་མ་ཟད་གྱི་ཐོས་པ་སྦྱན་སྦྱུང་ཆོགས་པས་ཀྱང་རུང་

དོ་སྟེ། **འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་།** སྡེ་སྟོན་གསུམ་མང་དུ་བློས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བརྟུན་དུ་བསྟོན་ནའང་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དོ། །སྐྱུར་བ་དེ་ཚོས་
ནའོ། །ཚོས་པ་དེ་ནི་མི་ད་ན་ལྷུང་བ་དེའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཤུ་རིའི་བྱ་ལྟ་བུ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྐྱུར་དུ་བཅུག་པ་དེ་གཤམ་བཞེན་དུ་མྲོག་ལ་གྱི་
བྱ་ལྟ་བུ་གཞན་གྱིས་ཚོས་ན་ན་སྐྱུར་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །དགོ་སྟོང་བསོད་སྟོམས་
ལ་ཞུགས་པ་ན་དགོ་སྟོང་མས་བྱིམ་བདག་ལ་འདི་སྐྱུང་ཅེས་དགོ་སྟོང་འདི་ལ་
བསོད་སྟོམས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་དགོ་སྟོང་གིས་སྐྱངས་ཏེ་ཚོས་ན་ཡང་ན་སྐྱུར་
དོ། །

སྐྱུས་པ།

བསྟན་པའི་གཞུགས་བརྟན་ཆགས་ཀྱིས་སྐྱུང་གིས་མནར་བ། །དགོ་བའི་
མགོན་བྲལ་འཐབ་ཚུད་ལྷུང་བྱེད་ཅིང་། །ཉོན་མོངས་ལས་བྱུང་ལས་འདི་འབྲས་
བུ་ངན། །དེས་ན་སྲིད་པ་འགོག་སྲིད་ངས་འདི་སྐྱངས། །ཆོས་བརྒྱད་བུམ་པར་
ཆུད་པའི་སྒྲ་མ་ཡིས། །བྱང་བའི་གཤོག་ཅེ་མི་དགོ་དག་གིས་སྐྱུགས། །རང་
བཞེན་མི་བརྟན་སྟོན་ཀའི་སྐྱིན་ལ་འགྲན། །བཟང་པོར་འགོ་ལ་ནན་གྱིས་གཤགས་
བྱེད་འདྲ། །འདི་ཚུལ་འབྱོར་པ་སྟོན་གི་གར་འཕྲེང་སྟེ། །རི་གཟར་ཆུ་བའི་རྒྱན་
ལས་ཆེས་ཆེར་མགྲོགས། །སྐྱུན་བའི་དབང་གིས་རང་ཚུལ་འདི་མ་རིག་ །སྟོང་

རྗེའི་གཞན་དབང་སློ་ཅན་འདིར་དགོངས་གིག།

དག་སློང་མས་སློར་དུ་བཅུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བཅུ་ཚན་བཞི་པའི་དང་པོ་ཡང་ཡང་བ་ལ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པ་དང་

། །ལྷུང་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བསྟན། །དེ་ཡི་ལྷུང་བ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཟུགས་ལག་ཁང་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བཟང་གི་ཁྱིམ་གཞན་ཏེ་གཟུགས་ལག་ཁང་
ལས་གཞན་དུ་ཡང་ནར་མའི་བས་གི་སྟེང་དུ་བཅན་ལ་བོས་པ་དང་དུ་སྒྲུང་བར་
བྱའོ། །དག་འདུན་ནམ་གང་བཅག་མགོན་དུ་བོས་པར་འགོ་ན་སྔ་ཕྱི་རན་པར་དུས་
གེས་པར་བྱ་སྟེ་འཇུག་པར་བྱའི་ཏ་ཅང་སྔ་ཚུལ་སྔ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ། །ཁྱིམ་
གཞན་དུ་མགོན་དུ་བོས་པ་དེའི་ཕྱིར་གཞི་བརྒྱུད་ཏེ་མཁན་སློབ་དང་གནས་
བརྟན་གྱིས་རང་གི་འཁོར་ལ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དག་སློང་སློ་བུར་དུ་འོངས་པ་ལ་
ནི་གནས་བརྟན་གྱིས་སོ། །ནད་པ་ལ་སོགས་ལ་རྒྱ་མེད་པར་བྱོ་བ་དང་། ལེ་ལོ་
ལ་སོགས་པས་བྱ་ཚུལ་སྔ་བཅན་བཅད་པར་མི་བྱའོ། །གྲོང་དུ་མཆོད་སྟོན་བོས་
ཟེན་ན་དོན་མེད་པར་རིང་དུ་མི་འཁོད་དེ། སྦྱོན་བདག་ན་མེ། བྱེ་འབྲེད་རྒྱན་ཆབ་
ལ་སོགས་པ་གསོལ་ཅེས་སྒྲིམ་གྱི་ཕྱིར་གསོལ་བ་དག་འདེབས་ན་བསྟན་པར་
བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་སྒྲུང་གཞི་རྒྱུ་ལ་
གཉིས་ལས།

བྱུང་ལ་མ་བཅས་པའི་གྲོང་གཞི་ནི། ཀླུ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བྱིམ་བདག་སྤལ་ལ་
མཐོའི་བྱུང་བ་ལས་སོ། །བྱུང་ལ་བཅས་པའི་གྲོང་གཞི་ནི། ཡངས་པ་ཅན་དུ་བྱུག་
སྤེས་ཡང་ཡང་ཟོས་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ལུང་གི་གྲོང་
གཞི་ལས་སྦྱིན་བདག་བྱི་མ་མ་དད་པར་གསུངས་ཀྱང་། འདིའི་དགག་བྱ་ནི་སྦྱིན་
བདག་སྤེམ་མ་མ་དད་པ་སྟེ་ཟས་བྱི་མ་ལ་གོས་ཀྱི་རྟེན་པ་ཡོད་ན་ལྷུང་མེད་དུ་
གསུངས་པས་སོ། །འདོད་པ་ཆེས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་
བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་སྤྱིར་རོ། །**ཁོ་ཉི་ནི་**བཅས་ལྷན་དག་སྤྱོད་གིས་དུས་ཉི་མ་
གཅིག་ལ་བྱིམ་པས་མགོན་དུ་བོས་པ་ལན་གཉིས་ཡན་ཆད་བྱུང་བ་ན་ཟས་བྱི་མ་
ལ་གོས་སམ་གོས་ཀྱི་རིན་རྟེན་པ་མེད་པའི་ཟས་བྱི་མ་ཟོས་པ་ལས་གྲུང་པའི་ལྷུང་
བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ། གང་གིས་ཟ་བའི་སྦྱིན་
བདག་དང་། གང་ཟ་བའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གི་ཆེ་ཟ་བའི་དུས་དང་། གང་
གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ནོ། །

དང་པོ་སྦྱིན་བདག་ཆོས་དགུ་ལྷན་ཏེ། བྱིམ་པ་ཡིན་པ་དང་། ཐ་སྙད་ལྔ་དང་
ལྷན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་གསུམ་ནི་སྤར་གོས་སྤྱོད་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །རང་ལས་རྫས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་
ཅིང་། སྦྱིན་བདག་སྤེམ་བྱི་དེ་གཉིས་ཀྱང་རྫས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་པ་སྟེ་ཞོར་གཅིག་

ཡིན་ན་འདིའི་ལྷ་རྩེ་བ་མེད་དེ། འདིའི་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཤམས་
པས་མགོན་དུ་འབོད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། བཤམ་པ་ནི་མགོན་དུ་བོས་པ་ཉིད་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། བཤམས་པ་ནི་ནར་མའི་ཟས་དང་འབྲ་བས་སྦྱིན་
བདག་མ་དད་པ་སྦྱེ་བའི་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། བཤེས་པའི་དབང་གིས་ཀྱན་
ཏུ་ལྷ་བ་པོ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཀྱན་ཏུ་ལྷ་བ་པོ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ལ། བཤེས་པའི་
དབང་གིས་༼༤༧༽མགོན་དུ་འབོད་པ་པོ་ཡིན་ན་སྦྱིན་བདག་མ་དད་པ་སྦྱེ་བའི་
དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་མགོན་དུ་འབོད་པ་པོ་ཡིན་
པ་སྟེ། རོ་འཆོམས་པ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། རོ་འཆོམས་
པ་དེ་མགོན་དུ་འབོད་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་མགོན་དུ་བོས་པ་གཉིས་པ་ཟེས་
པའི་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟས་རུང་བ་ལ་མགོན་དུ་འབོད་པ་པོ་ཡིན་པ་
སྟེ། མི་རུང་བ་ལ་བོས་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་བོ། །རང་གཙོ་བོར་མ་
བྱས་ན་དགེ་འདུན་མགོན་དུ་འབོད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར་
དགེ་འདུན་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དགེ་འདུན་མཆོད་རྟོན་ལ་བོས་པ་ཡིན་ན་
གང་ཟག་རང་ཉིད་ལ་བལྟས་པའི་མགོན་དུ་བོས་པ་གཉིས་པ་ཟེས་པའི་དགག་
བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གང་ཟ་བའི་དངོས་པོ་ལ་བདུན་ལས། བཟའ་བ་ལྷའི་ཁོངས་སུ་
གཏོགས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ལྷའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པས་

སོ། །ཕན་ཚུན་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། **སྤྲན་གྱི་གཞི་ལས།** གཞན་གྱིས་མགོན་དུ་བོས་པ་ན་འདུག་པ་ན་དེས་གནང་ན་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཟས་བྱི་མ་ལ་གོས་སམ་གོས་ཀྱི་རིན་གྱི་རྟེན་པ་མེད་པ་སྟེ། གོས་ཀྱི་རྟེན་པ་མེད་པའི་ཞེས་གསུངས་ལ། ཟས་བྱི་མ་ལ་གོས་ཀྱི་རྟེན་པ་ཡོད་ན་གོས་ཀྱི་རྟེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་འགོ་བར་གསལ་གྱི། ཟས་སྤྲ་མས་མ་ཚོག་ནས་ཟ་བར་མི་གསལ་བས་སྦྱོན་བདག་སྤྲ་མ་མ་དད་པ་སྦྱེ་བའི་དགག་བྱ་མེད་པའི་བྱིར། རང་གི་ནང་མའི་ཟས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མགོན་དུ་བོས་པ་གཉིས་པ་རྟེན་ནའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། རང་གི་ནང་མའི་ཟས་ཟ་བ་ལ་ནི་མགོན་དུ་བོས་པ་ཟ་བའི་ཐ་སྟོད་མེད་པའི་བྱིར། སྦྱོན་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ་དང་རུང་བ་དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་གསུམ་ནི་སྐབས་གཞན་དུ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །

གསུམ་པ་གང་གི་ཆེ་བའི་**༼༤༥༽**དུས་ནི། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དུས་ཡིན་པ་དང་། ལུ་གེའི་དུས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཉི་མ་རེ་རེ་ལ་མགོན་དུ་བོས་པ་རེ་བྱུང་སྟེ་ཉི་མ་ཐ་དད་ལ་མགོན་དུ་བོས་པ་གཉིས་ཟ་བ་ལ་དགག་བྱ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ལུ་གེ་བྱུང་ན་མགོན་དུ་བོས་པ་རི་སྟེད་བྱུང་བ་དག་བདག་གིར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

བཞི་པ་གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ནི། **འདི་ཉིད་ལས།** ན་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལས་མ་བྱས་པ་དང་། ལམ་དུ་མ་སོང་བ་ཞེས་གསུངས་པས་དེ་གསུམ་དང་། སྤྲ་

བརྒྱུད་མ་བཏིང་བ་སྟེ། སྤྱ་བརྒྱུད་གི་གཞི་ལས་སྤྱ་བརྒྱུད་བཏིང་ན་ཡང་ཡང་ཟ་
བའི་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་སོ། །

བསམ་བའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཀུན་སྒྲོང་ནི་རང་གར་ཡང་ཡང་ཟ་བར་འདོད་པ་རྒྱུ་མ་ཆད་བའོ། །སྦྱོར་
བཞི་ཡང་ཡང་ཟ་བར་ཞུགས་བའོ། །མཐར་སྤྲུག་ནི་མཁུལ་དུ་མིད་བའོ། །

གཉིས་བཞི།

འདི་ལ་བྱེད་པ་པོ་གང་ཞེ་ན། ཉི་མ་གཅིག་ལ་མགོན་དུ་འབོད་པ་གཉིས་
གཅིག་ཅུང་ཡང་རུང་། མགོན་དུ་འབོད་པ་སྤྱ་མའི་རྗེས་སུ་བྱིས་རྟེན་ཀྱང་རུང་སྟེ།
ཟས་སྤྱ་མ་ལ་གོས་ཀྱི་རྟེན་པ་ཡོད་ཀྱང་རུང་མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཟས་བྱི་མ་ལ་གོས་
ཀྱི་རྟེན་པ་སྟེ་གོས་དང་གོས་ཀྱི་རིན་མེད་པའི་མགོན་དུ་བོས་པ་གཉིས་བཞི་རྟེན་པ་
ནི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་པ་འདིའི་བྱེད་པ་པོའོ། །གང་ལ་མགོན་དུ་བོས་པ་ལ་ལྷུང་བར་
འབྱུང་ཞེ་ན། བཟའ་བར་བྱ་བ་ལའོ། །བཅའ་བ་ལན་གཉིས་ཟོས་ཀྱང་ལྷུང་བ་
མེད་དོ། །བཟའ་བྱ་ཇི་ཉྟ་བུ་ཞེ་ན། འབྲས་ཆན་ཟན་དོན་ལྡེ་གུ་ག་དང་སྒྲུམ་ཁུར་
དང་ལྷའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ལའོ། །གལ་ཏེ་མགོན་དུ་བོས་པ་སྤྱ་མ་ལས་
གཞན་བྱི་མ་ཡང་བཟའ་བ་ལྷའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ཐོས་ན་
ལྷུང་བར་འབྱུང་རོ། །དགེ་སྒྲོང་ཇི་ཉྟ་བུ་ལ་ལྷུང་བ་འདི་འབྱུང་ཞེ་ན། ན་བ་མ་
ཡིན་པ་དང་། ལས་མ་ཡིན་པ་དང་། ལམ་དུ་མ་སོང་བ་ལའོ། །༡༩༥༧།མགོན་

དུ་བོས་པ་གཉིས་པ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་དང་དུ་སྒྲུངས་ན་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱིས་བྱས་དང་
། དག་གིས་ཁས་སྒྲུངས་ན་བཤགས་བྱེད་ཀྱིས་བྱས་ཀྱིའོ། **ཁྱི་ཀམ།** ཁར་ཟ་བའི་
མདུན་རོལ་དུ་མགོན་དུ་འགོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བཤགས་བྱེད་ཀྱིས་བྱས་སོ་
ཞེས་སོ། །མགོན་དུ་བོས་པ་གཉིས་པ་བོས་ན་དངོས་གཞིའོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལྷ་མེད་བྱེད་པའི་ཚད་བཟུང་བསྟན། །མགོན་པོས་སེལ་བའི་
བསྐྱེད་བྱ་བརྗོད། །དུས་ཀྱི་ལྷ་མེད་བསྐྱེད་བྱའོ། །དང་པོ་ནི།

གོས་ཀྱི་རྟེན་པ་མེད་པའི་ཞེས་སྒྲུང་སྒྲོས་ན་ཡང་ཡང་ཟ་བའི་སྐབས་འདིར་
ཉེས་པ་ནི་ཁེགས་པའི་གོས་ཀྱི་ཚད་ཆུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་གོས་ཀྱི་སྤྱུག་གི་
ཁྱོན་ནོ། །ལམ་དུ་མ་སོང་བ་ལའོ་ཞེས་སྒྲོས་ནས་དགེ་སྤྱོད་གི་ལམ་ཀྱི་ཐག་རི་
ཅོམ་དུ་ཕྱིན་ན་ཡང་ཡང་ཟ་བའི་ཉེས་པ་ཁེགས་ཞེ་ན། ལམ་ནི་དཔག་ཚད་བྱེད་
དོ། །འདི་རྒྱུད་པ་དགོས་སམ་སྤྱུག་པས་བྱུང་ཅེ་ན། ཡང་ཡང་ཟ་བ་དང་འདུས་
གིང་ཟ་བའི་**ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** ལམ་དུས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་སྤྱོད་དཔག་
ཚད་བྱེད་དུ་སོང་ངམ་དེའི་བྱེད་དུ་སོང་སྟེ་ཕྱིར་ལོག་ན་འོ་ཞེས་གསུངས་ལ། **ལུང་
དེའི་འགྲེལ་པ་ལས།** དེའི་བྱེད་དུ་སོང་སྟེ་ཕྱིར་ལོག་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔག་ཚད་
བྱེད་ཀྱི་བྱེད་དེ་དཔག་ཚད་ཀྱི་བཞེ་ཆར་སོང་སྟེ་ཕྱིར་ཡང་ལོག་ན་འོ་ཞེས་བཤད་
དོ། །**འགྲེལ་རྒྱུད་ལས།** ཏྲ་དང་གིང་ཏྲ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞོན་པ་ནི་དཔག་ཚད་
བྱེད་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་དུས་སུ་མི་ཆུད་དེ་བཟར་མི་དབང་ངོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་མི་

རིགས་ཏེ། དཔག་ཚད་བྱེད་གྱུར་འགྲོ་བས་ནི་ཉེས་པ་ཁེགས་ལ། དེ་དང་རྒྱ་
མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཡང་བ་བ་ལས་གཞན་འདུས་ཤིང་བ་བ་དང་
ཁྱུ་ཉིད་པ་ལ་ཡང་ལམ་ནི་དཔག་ཚད་བྱེད་དོ། །ལམ་དུ་བྱིན་པའི་ཚད་འདི་ལ་
ལུང་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ཡང་ཡང་བ་བ་དང་འདུས་ཤིང་བ་བའི་སྐབས་
སུ་ནི་དཔག་ཚད་བྱེད་རྒྱུར་པར་བྱིན་པས་༼༥༩༽འགྲུབ་ལ། ཁྱུ་ཉིད་པའི་
སྐབས་སུ་ནི་དཔག་ཚད་བྱེད་ཁྱུ་ཉིད་པ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་
འོང་བ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཅས་པའི་དབང་གིས་ཏེ། ཁྱུ་ཉིད་པའི་
སྐབས་ཀྱི་**ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** ལམ་དུས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོ་སྒོར་དཔག་ཚད་
གཅིག་ཏུ་སོང་ངམ་དཔག་ཚད་བྱེད་དུ་སོང་སྟེ་ཕྱིར་འོངས་ནའོ་ཞེས་གསུངས་ལ།
ལུང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། དཔག་ཚད་གཅིག་ཏུ་སོང་ངམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔག་
ཚད་རྒྱུར་པར་སོང་བའོ། །དཔག་ཚད་བྱེད་དུ་སོང་སྟེ་ཕྱིར་འོངས་པ་ནི་དཔག་
ཚད་གཅིག་རངས་པར་སོང་བའི་ཚད་དང་མཉམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
བཤད་དོ། །སྐམ་ལ་འགྲོ་བའི་ལམ་འདིར་རམ་ཆུ་ལ་འགྲོ་བའི་ལམ་དུ་གྱུར་འགྲོ་
བ་ཡང་ལམ་ནི་དཔག་ཚད་བྱེད་དོ། །ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཞེས་སྒྲོས་ན་ལས་ཇི་
ཙམ་ཞིག་བྱས་ན་ཉེས་པ་ཁེགས་ཞེན། ལས་ཕྱགས་བདར་རེ་ལྟེ་ཙམ་ཞིག་ཅས་
བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་ཞི་ཙམ་ཕྱགས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཞེས་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་
ལས་བཤད་ཅིང་། **གཞི་འགྲེལ་ལས།** གསེགས་ནི་སྒྲིག་མ་ལ་སོགས་པའི་

ཐགས་མ་གྲུ་བཞིའོ། །རེ་ལྷེ་ནི་དེ་ཉིད་ཐུན་རིང་པོའོ་ཞེས་སོ། །དགྲིལ་འཁོར་པ་
མལ་ནི་བ་ཡང་གཅིག་གི་གནས་སོ་ཞེས་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་ཅིང་
། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ནི་བའི་ཀོ་བ་ཙམ་ཞེས་སྒྲོས་པའི་ཚད་དེ་ཙམ་ཡིན་
ནོ། །གཞན་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་འདིར་ཡང་སྒྱུར་ཏེ། **ལྷོ་ཀ་པ།** འདུས་གིང་ཟ་བ་ལ་
སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་ལས་ཀྱི་ཚད་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཐུགས་བདར་སོགས་
ཀྱི་ལས་དེ་ཡང་དགོ་འདུན་ཀྱི་ཉིད་དམ་མཚད་རྟེན་ཀྱི་ཉིད་དམ་དེ་ཡིན་
ནའོ། །གཞན་དུ་བྱས་པ་ནི་ལས་སུ་མི་ཆུད་དོ། །ན་བ་མ་ཡིན་པ་དང་ཞེས་སྒྲོས་
ནས་ན་བའི་ཚད་རིམ་ཙམ་གྱིས་ཉེས་པ་ཁེགས་ཞེ་ན། ན་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚད་ནི་མི་རྣམས་
པ་སྟེ། ན་བ་མགོན་དུ་བོས་པ་གཅིག་གིས་འཚོ་བར་མི་རྣམས་པ་༼༤༥༽ཞེས་ལྷོ་
ཀས་བཤད་ཅིང་། ན་སྟེ་ལས་བྱེད་པར་མི་ཕོད་པ་ན་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཏེ།
གསུང་རྒྱན་ལས་ན་སྟེ་ནར་མའི་དགོ་སྒྱོར་ལ་སོགས་བྱེད་མི་རྣམས་པ་ནི་དེའི་ཚད་
ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། གཞན་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་འདི་ལའང་སྒྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཡོན་བདག་གིས་དགོ་སྒྱོར་ལ་ལོ་དྲུག་གསུམ་ཚེ་གཅིག་ཏུ་ཟན་སྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་
འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་པ་ལྟ་བུའམ། ཟླ་བ་བཞི་ལྟ་བུར་ཉིན་རེ་བཞིན་ཟས་
རྒྱན་དུ་འབྲེན་པར་བཤམས་པའི་ཟས་ནར་མ་ཟོས་པ་ནི་ལྷུང་བ་འདི་བསྐྱེད་པའི་
མགོན་དུ་བོས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ། དེ་ཟོས་ནས་གཞན་ཟ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་

དོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གྱི་དབང་ངམ་བཞེས་པའི་དབང་གིས་བྱིམ་དུ་ཀུན་ཏུ་
ལྟ་བུ་དེ་ལ་མགོན་དུ་བྱས་པ་བོས་པ་ཡང་མགོན་དུ་བོས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་གཞུང་ནི་**ལུ་པ་ལས།** འདིར་སྐྱུན་གཟེགས་ཙམ་གསོལ་ལ། གདུགས་
ཆོད་ནི་གཞན་དུ་གསོལ་ཅིག་ཟེར་བ་ལ་ལྟར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དགེ་སློང་ཉི་
མ་གཅིག་ལ་མགོན་དུ་བོས་པ་སྒྲ་མ་ལས་གཞན་མགོན་དུ་བོས་པ་བྱིམ་གོས་
དང་བཅས་པ་ཡོད་ན་དགེ་སློང་དེས་བས་སྒྲ་མ་ལ་བས་སློང་བ་བསྐྱུང་བ་སྟེ་བས་
སློང་བར་མི་བྱ་ཞིང་བས་བྱིམ་ལ་འདུག་པར་བྱའོ། །

འདིར་སློང་བ་བསྐྱུང་ཞེས་པ་ལ་བས་སློང་བ་ནི་འགྲངས་པར་བོས་ནས་བདག་
གིས་བཟའ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བསྟོས་པ་མེད་པའི་བསམ་པས་སྐྱུན་ལས་ལྟར་བ་
ནི་བས་སློང་བ་སྟེ། སློང་བ་དེ་བསྐྱུང་བ་ནི་སློང་བ་དེ་མི་བྱ་བའོ། །ཐོ་འཚམས་
བས་མགོན་དུ་འབོད་པ་བྱས་པ་ནི་ལྟར་བ་འདི་བསྐྱུང་པའི་མགོན་དུ་བོས་པ་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་། མིག་པ་གཅིག་པའི་གཤམ་སོགས་པ་
མི་རུང་བ་ལ་བོས་པ་ཡང་ལྟར་བྱེད་འདི་བསྐྱུང་པའི་མགོན་དུ་བོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སྒྲ་མར་སྐྱར་རོ། །མགོན་གྱི་གཙོ་བོར་བོས་པའི་དགེ་སློང་དེའི་བྱིམ་མ་ཡིན་
པར་དགེ་འདུན་སྤྱིར་བྱངས་པ་ཡང་ལྟར་བ་འདི་བསྐྱུང་པའི་མགོན་དུ་བོས་པ་
ཉིད་ཀྱི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་མར་སྐྱར་ཏེ་ལྟར་བ་མེད་དོ། །དགེ་སློང་བྱིམ་
གཉིས་སུ་མགོན་དུ་བོས་པ་ནི་བྱིམ་གཅིག་ཏུ་བདག་ཉིད་ཟེའི་དེ་ལས་གཞན་

པའི་བྱིམ་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྟེ་ལྷ་པོ་འཛོག་པ་ཡང་ལྷ་དང་བ་འདི་བསྐྱེད་པའི་མགོན་
དུ་བོས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྒྲ་མར་སྒྱུར་ཏེ་ལྷ་དང་བ་མེད་པ་ལོ། །འདི་ནི་**ལུང་**
སིལ་བྱ་ལས། དག་སྒྲོང་ཟན་གཉིས་ལ་མགོན་དུ་བོས་པ་གཅིག་དག་སྒྲོང་
གཞན་ལ་རྣམ་པར་སྟོབ་པར་བྱེད་ན་ལྷ་དང་བ་མེད་དོ། །དག་སྒྲོང་མ་དང་དག་
སྒྲོབ་མ་དང་དག་ཚུལ་དང་དག་ཚུལ་མ་ལ་རྣམ་པར་སྟོབ་པར་བྱེད་ན་ལྷ་དང་བ་
མེད་དོ་ཞེས་སོ། །མགོན་དུ་བོས་པ་གཞན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྟེ་ལྷ་པོ་འཛོག་པ་དེ་
ནི་ཆོས་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དོ། །གཞན་དུ་ལྷ་པོ་འཛོག་པ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་གྱིས་
མགོན་གཉིས་པ་བོས་པ་མེད་ཀྱང་མགོན་གཉིས་པ་དང་དུ་སྒྲུངས་པའི་ཉེས་བྱས་
བསྐྱེད་དམ་ཞེ་ན། མགོན་དུ་བོས་པ་གཞན་དང་དུ་སྒྲུངས་པ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་
གཞན་ལྷ་པོ་འཛོག་པ་ཆོས་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ལ་**རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་**
རྒྱ་ཀ་ལས། མགོན་དུ་བོས་པ་གཞན་སྒྲུང་བ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་འཛོག་པ་ཆོས་དང་
ལྷན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་**འགྲེལ་རྒྱུད་ལས།** དག་སྒྲོང་དང་དག་
འདུན་ལ་སྦྱོན་པའི་ཕྱིར་སྒྲུངས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བེ་ཇ་ཡ་མ་ལྷས་བཤད་
ཅས་འབྱུང་སྟེ་པ་རྗེ་ཏེ་བེ་ཇ་ཡ་མ་ལྷས་མཁས་པ་རྣམ་ཀུལ་གོ་ཆས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ལུ་ག་བྱུང་ན་ཉི་མ་གཅིག་ལ་མགོན་དུ་བོས་པ་རི་སྟེད་བྱུང་བ་དག་བདག་གིར་
བྱུང་། །ལུ་ག་བྱུང་ན་མགོན་དུ་བོས་པ་རི་སྟེད་བྱུང་བ་བོས་ན་ཡང་ལྷ་དང་བ་མེད་

དོ། །མུ་གེའི་ཆེ་ཁ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་སྐྱབ་བྱངས་ཏེ། བདག་གིས་མི་བྱའ་ན་དག་
སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བོ་བདག་གི་ཚབ་མར་བཀྱེ་བ་དང་། ལྟ་བོ་ལ་སྐྱབ་དུ་ཡང་
རུང་ངོ་། །སྐྱབ་པ་པོས་དག་སྐྱོང་རང་ཉིད་ལ་སྐྱབ་པའི་ཟས་དེ་སྟེ་ལྟ་བོ་ལ་སྐྱབ་
པར་བྱེད་ན་སྐྱབ་པ་པོ་མངོན་པར་མི་དགའ་བར་༼ཡོང༽འགྱུར་བ་ལྟ་ན། དག་
སྐྱོང་གིས་ཁམ་གཉིས་སམ་གསུམ་ཟོས་པའི་འོག་ཏུ་སྐྱབ་པ་པོ་དེ་ལ་བྱིམ་བདག་
ཅས་པོས་ནས། དག་སྐྱོང་མ་དག་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་འདི་བསོད་སྟོམས་གིས་
འཕོངས་པ་ཡིན་གྱི། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གྱིས་ཤིག་དང་། འདི་ལ་སྐྱབ་པར་བྱའོ་
ཞེས་བརྗོད་པས་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱས་ནས་སོ། **རྟེན་པ།** དེའི་འོག་ཏུ་ལྟ་
བོ་དག་ལ་སྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །

ཡང་ཡང་བཟ་བའི་ལྟ་བུ་དོ། །

གཉིས་པ་འདུག་གནས་སུ་བཟ་བ་ལ། དངོས་གཞིའི་ལྟ་བུ་བརྗོད་པ་དང་། ལྟ་
བུ་དེ་ཡི་ན་སྒྲུང་དོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱེའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྐྱོང་གཞིའི་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་མཉན་ཡོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཆོན་
དུག་སྟེས་རི་བྲག་གི་འདུག་གནས་སུ་གནས་ཏེ་ཟོས་པ་ལས་ལྟ་བུ་བྱེད་དུ་བཅས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཅོད་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའོ། །རི་ཉི་ནི་བཅས་ལྟན་དག་སྐྱོང་
གིས་སུ་སྟོགས་ཅན་གྱི་འདུག་གནས་སྐྱབ་བདག་བྱིམ་པས་བྱས་ཤིང་། མཆོད་
གནས་སུ་སྟོགས་ཡོད་པའི་གནས་དེར་ཞག་གཅིག་གནས་ཏེ་ཟས་གཉིས་ཀས་

མོས་པ་ལས་གྲུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞེ་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་ལྷ་སྟེ། གང་དུ་ཟ་བའི་གནས་དང་

། དེར་ཟ་བའི་གནས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་། གང་གིས་ཟ་བའི་སྦྱིན་བདག་དང་།

གང་ཟ་བའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས།

མུ་སྟེགས་ཅན་ཁོ་ནའི་འདུག་གནས་ཡིན་པ་སྟེ། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** མུ་

སྟེགས་ཅན་གྱི་འདུག་གནས་ཞེས་པ་དང་། **འདི་ཉིད་ལས།** ཡ་མཚན་ཅན་

ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པའི་འདུག་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གནས་ཀྱི་ངོ་

བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། སྦྱོང་ལམ་བཞེ་ཡན་ཆད་ཤོང་བ་སྟེ་སྤར་བཤད་པ་

བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེར་ཟ་བའི་གནས་ཀྱི་བདག་པོ་ནི་མུ་སྟེགས་པ་ཡིན་པ་ནི།

རྣམ་འབྱེད་༼༡༽ནོ།ལས། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་འདུག་གནས་སུ་ཞེས་གསུངས་

སོ། །ཐ་སྙད་ལྷ་དང་ལྷན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ་སྤར་མི་ཆོས་བླ་

མའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་ཟ་བའི་སྦྱིན་བདག་

ནི། སྤར་གོས་སྦྱོང་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་བྱིམ་པ་ཆོས་དུག་ལྷན་གྱི་སྟེང་དུ་

མུ་སྟེགས་ཅན་ཁོ་ནའི་སྦྱིན་བདག་ཡིན་པ་སྟེ། ཆོས་འདི་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་

དང་། ཡ་མཚན་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བཞེ་པ་

གང་ཟ་བའི་དངོས་པོ་ནི། དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། མུ་སྟེགས་པའི་སྦྱིན་

བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ་དང་། རུང་བ་དང་། ཆད་དང་ལྷན་པའོ། །ལྷ་པ་གང་

གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ནི། གནང་བའི་རྒྱུན་ཅན་ནད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གནས་དེར་
ཞག་གཅིག་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། མི་ན་བ་ལའོ་ཞེས་པ་སྟེ།

མཚོ་སྤྱ་བའི་ཞལ་ནས། རར་མའི་བྱ་བ་རྣམས་ནི་བསྐྱབ་ལུས་ན། །ཅུང་ཟད་ན་
ཡང་གནང་བའི་རྒྱུན་ཅན་མིན། །ན་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆད་ནི་མི་ལུས་པའོ། །དེ་ནི་གནང་
བའི་རྒྱུན་ཅན་ནད་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་སོ། **མོ་མོར་ཐར་བའི་མདོ་ལས།**
ཞག་ལོན་པའི་དགེ་སློང་གིས་ཞེས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་སྤར་བཞིན་ལས། ཀྱན་སློང་
ནི་རང་གར་ཟན་གཉིས་པ་སློང་བའི་ཆོག་སྤྱ་ཞིང་གོ་བར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་
པའོ། **སློར་བནི་**ངག་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱིས་སློང་ཞིང་ཟ་བར་ཞུགས་
པའོ། **མཐར་ཐུག་**མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལྷུང་བྱེད་འདིའི་བྱེད་པ་པོ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་འདི་པའི་འདུག་གནས་མ་ཡིན་པ་
འདུག་གནས་དེའི་བདག་པོ་སྤྱིན་བདག་བྱིམ་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡ་མཚན་ཅན་
ཅེས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ལྷ་སྟྭགས་ཀྱི་མིང་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྤྱི་མིང་ངོ་། །དང་
པོ་ནི། ཡ་མཚན་ཅན་ཅེས་ལྷ་སྟྭགས་ཅན་གྱི་མིང་གི་༼༡༽བཞེད་ཀྱངས་
ཏེ། དཔེར་ན་དོའི་རྒྱབ་ལ་ལྷ་གུ་མི་སྤྱེ་བ་དང་འདྲ་བས་ལྷ་སྟྭགས་ཅན་ལ་ཐར་
པའི་ལྷ་གུ་སྤྱེ་བར་འདོད་པ་ཡ་མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སམ་སྤྱི་ཏའི་སྐད་དུ་

ཡ་མཚན་ཅན་དོའི་རྒྱབ་ལ་འཇུག་པར་མཐོང་སྟེ། དེ་ཡང་**རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་**
ལས། ཡ་མཚན་ཅན་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ལུ་སྟེགས་ཅན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྤྱི་མིང་
ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཡ་མཚན་ཅན་ཅེས་བྱ་ཞེན། **འདུལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་**
ལས། པརྩ་རི་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོའི་རྒྱབ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷར་དོའི་རྒྱབ་ཏུ་ས་བོན་
བཏབ་པས་ལུ་གུ་མི་སྤྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ལུ་སྟེགས་ཅན་དག་གིས་ཀྱང་ཐར་པའི་ལུ་
གུ་བསྐྱེད་མི་རུས་པས་དོའི་རྒྱབ་ཅེས་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞུང་འདིར་ཡ་མཚན་ཅན་ཅེས་གསུངས་པ་དེ། **རྒྱ་ཀ་**
ལས། ཡ་མཚན་ཅན་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་འདི་པ་དང་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
སྤྱིའི་མིང་འོ་ཞེས་བཤད་ལ། འདི་ནི་ཆ་གས་ཀྱི་མིང་གིས་སྤྱི་ལ་བཏགས་ཏེ་ལུ་
སྟེགས་ཀྱི་རབ་བྱུང་གི་མིང་གིས་རབ་བྱུང་སྤྱི་ལ་སྤྱར་བའོ། །ཆོས་འདི་པའི་རབ་
བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ལུ་སྟེགས་ཅན་ཁོ་ནའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་འདུག་
གནས་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། རྟེན་གང་ལ་ན་མི་ན་བ་ལའོ། །སྤྱིན་བདག་གིས་དགེ་
སློང་དེ་ལ་མ་བསྟུབས་པ་ལའོ། **རྒྱ་ཀ་ལས།** སྤྱིན་བདག་གིས་བསྟུབ་པ་དེར་
འདུག་པ་དང་བཟའ་བར་རྗེས་སུ་གནང་ངོ། །སྤྱིན་བདག་ནི་དེ་ལ་བདག་པོ་
ཡིན་ཏེ་ངེས་པར་མ་སྤུལ་བའི་ཕྱིར་འོ་ཞེས་སོ། །དེའི་ལན་གཉིས་ཟོས་ན་ཟོས་པ་
ལ་ལྷུང་བྱེད་དངོས་གཞིའོ། **འགྲེལ་རྒྱུང་ལས།** ལུར་འདུག་གི་གནས་སུ་ཟས་
ལན་གཅིག་ཟོས་པས་ནི་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་གྱི། ཟན་ལན་གཉིས་ཟོས་ན་ལྷུང་

བར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་ཅིང་། **སོ་སོར་ཐར་པ་ལས་**འདུག་གནས་གཅིག་ཏུ་ཞག་
ལོན་པའི་དགེ་སློང་མི་ན་བས་བསོད་སྟོམས་གཅིག་བཟའ་བར་བྱའོ། །དེ་ལས་
ལྷག་པ་ཟོས་ན་ལྷང་། ༡༥༣ ་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** ཉི་མ་དང་
པོ་ལ་གནས་པ་དང་པོ་ཟོས་པ་ལ་ནི་ལྷང་བ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། **།ཡུང་ནམ་འབྱེད་**
ལས། གཞན་དུ་གནས་ཤིང་འདུག་གནས་དེར་ཟ་ན་གཞན་དུ་གནས་པ་ལ་ལྷང་
བ་མེད་ལ། དེར་ཟ་བ་ལ་ལྷང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཡན་ལག་
གཞན་ཚད་གི་དབང་དུ་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགེ་སློང་གི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་འདུག་གནས་དེར་ཞག་གཅིག་གནས་པ་ལ་ལྷང་བ་
མེད་ཀྱང་། ཉི་མ་གཉིས་སུ་གནས་ན་ཟ་ན་མ་ཟོས་ཀྱང་སྤར་ཞག་གཅིག་ལོན་
བར་གནས་ཟིན་པའི་དགེ་སློང་ལ་ཞག་གཉིས་པར་གནས་ན་ཉིས་བྱས་ཀྱི་བྱེད་
བ་པོ་འོ། **།འགྲེལ་རྒྱུད་ལས།** ཞག་རེ་རེར་ཉིས་བྱས་རེ་རེའོ་ཞེས་བཤད་
དོ། །བདག་པོ་བྱིམ་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་སྟོས་ན། དེ་མེད་པ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་
ན། བདག་པོ་སྦྱོན་བདག་བྱིམ་པ་མེད་པར་མུ་སྟེགས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་བྱས་པ་ལ་
ཡང་ཉིས་བྱས་ཀྱི་འོ། །དེར་ལན་གཉིས་ཟོས་པ་ནི་ཉིས་བྱས་ལྟེ་བ་དང་། ཟ་ན་མ་
ཟོས་ན་ཞག་གཉིས་ལོན་པ་ལ་ནི་ཉིས་བྱས་ཡང་བའོ་ཞེས་བེ་མ་ལས་
སོ། །བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལ་དགེ་སློང་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་པ་

འདུག་གནས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པ་ནི། མུ་སྟེགས་ཅན་བདག་པོ་ཡིན་པ་དང་འདྲ་
བ་སྟེ། ཉེས་བྱས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དོ། །དག་སྟོང་དེའི་ཉེ་དུས་ཅིག་ཏུ་བཅུག་
པའི་འདུག་གནས་ཉེ་དུ་བདག་པོ་གང་ཡིན་པ་དེར་ཞག་གཅིག་ལས་ལྷག་པར་
གནས་ཤིང་བསོད་སྟོམས་གཅིག་ལས་ལྷག་པར་བོས་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་ཏེ། མུ་
སྟེགས་ཅན་དང་འདྲ་བར་ཉེས་བྱས་སོ། །འདིར་གཞུང་ནི་བདག་པོ་ཉེ་དུས་
བཅའ་ལགས་ན་ལྷང་བ་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་དོ། །ཁ་
ཅིག་འདི་ལ་ལྷང་བ་མེད་ཅེས་བེད་ཏེ། མི་རིགས་ཞེས་ཉིད་བཤད་ལས་
སོ། །འདུག་གནས་སུ་བའི་ལྷང་། ༡༥༥ ་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལྷང་བཟེད་དོ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་ཡིན་པ་ལ། ལྷང་བ་རྣམ་པར་
བཞག་པ་དང་། །དེ་ཡི་ལྷང་བ་མེད་པ་བསྟན། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྟེན་
པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་མ་ཉན་ཡོད་དུ་དུག་སྤེས་བསོད་སྟོམས་སྤང་ཆད་ལས་ལྷག་པ་
སྤངས་པ་ལས་ལྷང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་གཞན་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་
གཞོད་པ་དང་ཆོད་མི་ཤེས་པའོ། །**རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས།** བསྐྱབ་པའི་གཞི་
ནི་ཆོད་མི་ཤེས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་བཅའ་བ་མཛད་དོ་ཞེས་སོ། །**འོ་ཉི་ནི་བཅས་**
ལྷན་དག་སྟོང་ལ་བྱིམ་པས་བསོད་སྟོམས་བསྟན་ཤིང་ཅི་བདེར་མ་བྱས་པར་
ཆད་ཡོངས་སུ་མ་སྟགས་པ་ལས་དུས་སུ་རུང་བ་ལྷང་བཟེད་དོ་གསུམ་ལས་ལྷག་

པར་སྤངས་ཏེ་གནས་གཞན་དུ་བྱེད་ཏེ་ཟོས་པ་ལས་ཀྱང་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་
གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་གོ། ་དེ་ལ་གསུམ་ལས། གང་ལས་
སྤང་བའི་ཡུལ་ནི། བྱིས་པ་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྤྱིང་དུ་ཆོད་ཡོངས་སུ་དཔོགས་པ་
པོ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཡོངས་སུ་མ་སྤྲུགས་པར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྱིན་བདག་
གིས་ཆོད་ཡོངས་སུ་སྤྲུགས་ན་ནི་ལྷུང་བ་བཟེད་དོ་གསུམ་ལས་ལྷག་ཀྱང་ལྷུང་བ་
མེད་དེ། སྦྱིན་བདག་གི་བསམ་པ་ལ་གཞོད་པའི་དགག་བྱ་མེད་པའི་བྱིར། གང་
སྤངས་ཏེ་ཟ་བའི་དངོས་པོ་ནི། དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། སྦྱིན་བདག་དེ་ཉིད་
ཀྱི་ཡིན་པ་དང་། ལུས་ལྷུས་ལ་སོགས་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། རུང་བ་
དང་། ཆོད་དང་ལྡན་པ་ལྟེ། །གང་དུ་ཟ་བའི་གནས་ནི། གང་དུ་སྤངས་པའི་
གནས་དེ་ནས་གཞན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་ཡིན་པ་སྟེ། མཐོས་པའོ་ཞེས་སོ། །གང་
དུ་སྤང་བ་དེ་ཉིད་དུ་ཟ་བ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དེ། གཞན་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །**ཁས་མ་པའི་ཡན་ལག་ལ་** ་ལྷན་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་སྤང་
བཞིན། ཀྱན་སྦྱོང་ནི་རང་གང་སྤང་ཆོད་ལས་ལྷག་པར་སྤངས་ནས་ཟ་བར་
འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །**སྦྱོར་བ་ནི་**ཆོད་ལས་ལྷག་པར་ལེན་ཅིང་གནས་
གཞན་དུ་བྱེད་ཏེ་ཟ་བར་བྱེད་པའོ། །**མཐར་ཐུག་ནི་**མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི།

ལྷུང་བྱེད་འདི་ལ་བྱེད་པ་པོ་གང་ཞེན། ལྷོ་བ་པའི་བསོད་སྟོམས་བྱེད་པ་
པོའོ། །མི་ལྷོ་བ་པ་ཉིད་བཟུང་བས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་བསྐྱེད་པའོ་ཞེས་རང་
འགྲེལ་དང་ཁྲི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །རི་ལྷུང་ལྷོ་བ་པ་ཞེན། ཚད་འདི་ཙམ་ཞིག་
ཁྱེར་ཅིག་ཅིས་ཚད་ཡོངས་སུ་བཅད་དེ་མ་སྒྲགས་པར་བསྟུབས་པའི་བསོད་
སྟོམས་བྱེད་པ་པོའོ། **ཁྲི་ཀར།** གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་བཅད་དེ་ལྷོ་བ་ན་ནི་ཚས་དང་
ལྷན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་ན་ལྷུང་བཟེད་བརྒྱ་སྒྲངས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བསོད་
སྟོམས་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲགས་པར་ལྷོ་བ་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ན་ཅི་བདེར་
མ་བྱས་པའོ་སྟེ། ཅི་ཙམ་འདོད་པ་ཁྱེར་ཅིག་མ་བྱས་པའོ་ཞེས་བི་མ་ལས་
སོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ལྷོ་བ་པ་ལས་ཀྱང་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རམ་ཞེན། སྦྱིན་པ་
པོ་བྱིས་པའིའོ། །བསོད་སྟོམས་ཅི་ཙམ་ཞིག་ལྷུང་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཅི་ན། སྒྲང་
དུ་གནང་བའི་བྲེལ་ཆུང་དག་གི་གངས་ཀྱི་ཚད་དང་། ཚད་དེ་ལས་ལྷག་ན་ལྷུང་བ་
བསྐྱེད་པའི་བྲེལ་ཆུང་དག་གི་གངས་ཀྱི་ཚད་ནི་འབྲས་བྱུག་པོ་ཆེ་ཡུལ་ལྷ་ག་རྩའི་
བྲེལ་ཆུང་བྱེད་དང་ལྷ་ཆན་དུ་བཅོས་པའི་དེ་ཙམ་ཞིག་སྒྲང་དུ་གནང་ངོ། །ཚོད་མ་
མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་ལྷག་པ་སྒྲངས་ཏེ་ཐོས་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།
ཚོད་མ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་པ་ནི་དེར་ཚོད་མ་བཅི་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་ལྷག་
པའི་བསོད་སྟོམས་ནི་ལྷུང་བ་འདི་སྐྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་སྟེ། གྲོགས་དག་སྦྲང་མང་
པོ་ཡོད་ན་དག་སྦྲང་རེ་རེས་ཀྱང་ཚད་དེ་ཙམ་རེ་རེ་སྒྲང་དུ་རུང་རམ་ཞེན། གྲོགས་

གྱི་སྐྱལ་བ་དང་ཡང་། གྱི་སྐྱལ་བ་ཡིན་ནོ། ། གྱི་སྐྱལ་བ་དག་སྤྱོད་མང་བོ་ཡོད་
 གྱུང་ཚད་དེ་ཙམ་ཞིག་སྤང་བར་བྱའོ། དེ་ལས་ལྷག་པར་མི་སྤང་རོ། ། བྱེའུ་ཆུང་
 ཞེས་པ་འདིའི་གཞུང་ནི་སྐྱོ་སྐྱོར་ཐར་པའི་མདོ་ལས། འདོད་ན། དག་སྤྱོད་དེ་
 དག་གིས་ལྷུང་བཟེད་གང་བ་གཉིས་སམ་གསུམ་སྤང་བར་བྱའོ། ། དེ་བས་ལྷག་
 བར་ལེན་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་སོ། ། འདི་ལ་གང་བ་ནི་ལྷུང་
 བཟེད་རབ་ཚད་གང་དང་ཐ་ཚད་གང་བ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་སྤང་མའི་
 དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ལྷུང་བཟེད་རབ་ཚད་དོ་ནི་འབྲིང་ཚད་གྱི་གསུམ་དུ་འགྱུར་ལ།
 ལྷུང་བཟེད་ཐ་ཚད་གྱི་གསུམ་ནི་འབྲིང་ཚད་གྱི་དོར་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་བྱ་
 རྟོན་རིན་པོ་ཆེས་ལྷུང་བཟེད་འབྲིང་ཚད་གསུམ་ལས་ལྷག་ན་ལྷུང་བ་འདིར་
 འགྱུར་བར་འཆད་དོ། ། གང་གིས་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཟོས་པ་ནའོ། ། ཟོས་
 སོ་ཙམ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མནོས་པ་སྟེ་གནས་དེ་ནས་
 སྤངས་ཏེ་གནས་དེ་ནས་གྱུད་དུ་ཁྱེར་བའོ། ། ལྷག་པར་མནོས་པ་དེ་ལ་ནི་ཉེས་
 བྱས་ཀྱིའོ། ། **སྐྱོ་སྐྱོར་ཐར་པའི་མདོ་ལས།** སྤངས་ནས་ཁྱེར་ཏེ་འགྱོ་བའི་ཆོ་ཡང་ཉེས་
 བྱས་སོ་ཞེས་སོ། ། གཞན་གྱིས་ལེན་དུ་བཅུག་སྟེ་གཞན་གྱིས་མནོས་པ་ཡང་ཉེས་
 བྱས་ཀྱིའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མཐོས་པའི་ཞེས་པའི་སེལ་བ་ནི་མཐོས་ཏེ་བྱེད་བ་ལས་གཞན་གནས་དེ་ཉིད་

དུ་འདུག་སྟེ་ཟ་བ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ལྷུང་བ་ཟེད་དོ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་ཟོས་
ཀྱང་ལྷུང་བ་མེད་པ་སྟེ། དགེ་སློང་གཅིག་གིས་སམ་དུ་མས་ཟོས་ཀྱང་རུང་ངོ་
། །འབྲས་ལ་སོགས་པ་དོ་འབྲག་གིས་ཟས་སུ་མ་བྱས་པ་མཐོས་ཏེ་ཟ་བ་ལ་ཡང་
ལྷུང་བ་མེད་དོ། **ཁྲི་ཀར།** སྐབས་འདིའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
གྱི། འབྲུ་ཙམ་ལེན་པའི་ཉེས་པ་གཞན་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

སྤང་བར་བྱ་བའི་བསོད་སྟོམས་དེ་གལ་ཏེ་དགེ་སློང་གཅིག་གིས་ལྷུང་
༼༡༤ན༽བཟེད་གང་བ་གཉིས་སམ་གསུམ་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་བཟང་
བ་ལས་ལྷག་ཅིང་མང་བ་ཉིད་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་དགེ་སློང་དག་ལ་བགོ་བཤའ་
བྱའོ། །ལྷུང་བ་ཟེད་དོ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་ལེན་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་ལ། སྤངས་པ་ཟ་བའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྦྱིར་ཡང་བརྟོད། །བརྩམས་ལྷང་
བསྐྱབ་བྱ་རྒྱས་པར་བསྟན། །སྤང་དང་ལྷག་པོར་བྱེ་བྲག་བཤད། །ལྷུང་བའི་
དངོས་གཞི་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རི་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པ་སྟེ་བཀྲའ་པ་སེལ་བར་བཟང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

དགག་བྱ་ནི་སྤངས་ཟའི་རྒྱར་འབྱུར་བ་དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །བརྩམས་
ལྷང་གཉིས་པའི་རོ་ཉི་ནི་བཙས་ལྷན་དགེ་སློང་གི་སྟན་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་

གནས་དེ་ཉིད་དུ་བཟའ་བའི་བྱིན་ལེན་བྱས་ནས་ཟོས་མ་ཟིན་པའི་བར་སྐབས་སུ་
ལངས་པ་ལས་གྲུང་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །

འདི་ལ་ཡན་ལག་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་བཟའ་བར་
ཚུམ་པའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གི་ཆེ་ལྡང་བའི་དུས་དང་། གང་གིས་ལྡང་བའི་
ཉེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ལྷན་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། གནས་དེ་
ཉིད་དུ་བཟའ་བའི་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། **རྟེན་གཤམས།** གཞན་
དུ་བཅའ་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱིན་ལེན་བྱེད་པས་ཡིན་གྱི། ཟས་ཅམ་པ་
ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རུང་བ་དང་། ཆད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་
བཞི་འོ། །གཉིས་པ་གང་གི་ཆེ་ལྡང་བའི་དུས་ནི། གནས་དེ་ཉིད་དུ་བཟའ་བའི་
བྱིན་ལེན་བྱས་ཟིན་པ་དང་། ཆོག་པར་ཟོས་མ་ཟིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། ཟུ་
གའི་དུས་མ་ཡིན་པ་འོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་ལྡང་བའི་ཉེན་ནི། གནང་བའི་རྒྱུན་
ཅན་ནད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོག་པར་མ་ཟོས་པ་སྟེ། ནད་པ་ནི་ལུས་སློག་གི་
རྒྱུན་དང་ལྡན་ཅིང་ཆོག་༼ཡེ་བ༽པར་ཟོས་ན་བར་སྐབས་སུ་ལྡང་བའི་ཐ་སྙད་
མེད་པའི་ཕྱིར་འོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་གཤམ་ནི་སྤར་བཞིན། ཀྱན་སློང་ནི་
རང་གར་ལྡང་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་འོ། །**སྦྱར་བ་ནི་**ལྡང་བར་བྱེད་པ་སྟེ།
མཐར་ཐུག་ནི་ལངས་པ་རྫོགས་པ་འོ། །

འདིར་འབེར་སྒྲོས་ནག་པ་ན་རེ། བྱིན་ལེན་བཤིགས་པས་བརྩམས་ལྷང་གི་
ཉེས་བྱས་སུ་འབྱུང་བ་ཁེགས་ཏེ། བརྩམས་ལྷང་གི་རྒྱ་བཤིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །དེ་ལ་བརྟགས་ཏེ། ཟས་བརྩམས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་བཤིགས་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རམ། བརྩམས་ལྷང་གི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་བཤིག་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་བྱབ་པ་མ་གྱུབ་ཅིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྟགས་མ་
གྱུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་དུ་ཟ་བའི་དམ་བཅའ་རལ་བའི་སྒོ་ནས་བརྩམས་ལྷང་གི་ཉེས་
པར་འགྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགེ་སྤྱོད་ཟས་ཟ་བར་བརྩམས་པས་ཆོག་པར་མ་ཟོས་པའི་དེ་སྤིད་དུ་ལྷང་
བར་མི་བྱའོ། །འོ་ན་ཟས་བརྩམས་པའི་ཚད་ནི་གང་ཞེ་ན། ཐ་ན་འཆོ་བའི་བར་
དུ་བཅང་བའི་སྤྲན་ལན་ལྟ་ཡན་ཆད་བཟའ་བར་བྱ་བ་དང་། བཅའ་བར་བྱ་བ་
སྤྲན་བཞི་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་རུང་བ་ཅད་གཅིག་གནས་དེ་ཉིད་དུ་ཟ་བའི་ཕྱིར་བྱིན་
ལེན་བྱངས་ན་ཟས་རྩོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤངས་པ་བྱེ་བྲག་ཉིད་དུ་བསྟན། །ལྷག་པོར་བྱེ་བྲག་ཉིད་དུ་
བརྗོད། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

ཟས་སྤངས་པ་རྗོགས་པར་བྱེད་པའི་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་ལྟ་སྟེ། གང་སྤང་
བའི་དངོས་པོ་དང་། གང་ལ་སྤང་བའི་ཡུལ་དང་། གང་དུ་སྤངས་པའི་གནས་དང་།

གང་གི་ཆེ་སྤང་བའི་དུས་དང་། གང་གི་སྤང་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
ལས། དུས་སུ་རུང་བའི་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་ཡིན་པ་སྟེ། དུས་སུ་རུང་བའི་སྦྱོ་
མ་དང་ཐུག་པ་དག་ནི་སྤང་བར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །རུང་བ་ཚད་དང་ལྡན་པ་སྟེ།
ལུང་། ༡༥༥ རྣམ་འབྱེད་ལས། མི་རུང་བ་ཉིད་ནི་སྤངས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། ཚད་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ་ཟས་ཁམ་དུ་མ་ཡོངས་པའི་བྲལ་བྲལ་
དག་ལ་ནི་སྤང་བའི་ཐ་སྟོད་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གང་ལ་སྤང་བའི་
ཡུལ་ལ་དུག་ལས། བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་མཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱིན་ལེན་སྟོབ་པར་འོས་པ་
སྟེ། བྱིན་ལེན་སྟོབ་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱོགས་ན་འགྲོང་བ་ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་འདྲེན་པར་འདོད་པ་སྟེ། ཐོ་འཚམས་པ་ནི་བྱིན་ལེན་
སྟོབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཟས་དེ་གུན་དུ་འདེགས་པར་རུས་པ་
སྟེ། མི་རུས་ན་བྱིན་ལེན་སྟོབ་པ་པོ་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟས་
དང་བཅས་པ་སྟེ། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** ཟས་ཡོད་པ་དང་ཞེས་གསུངས་ལ།
ལུང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཟས་མེད་ན་དོན་མེད་པས་སྤངས་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་
ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་སོ། །ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། ཐ་སྟོད་ལྔ་ལྔ་བྱི་
གནད་གྱིས་སྦྱར་ཞེས་སྔ་མ་རྣམས་འཆད་དོ། །འོན་ཀྱང་མ་ཅིང་དང་། མཚན་
གཉིས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་འདིར་ཁས་མི་སྤངས་ཏེ། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** ཟས་
སྟོབ་པ་པོ་ཡོད་པ་ནི་སྦྱིས་པ་འཕམ་བུད་མེད་དམ་མ་ཅིང་ཡོད་པའོ་ཞེས་གསུངས་

སོ། །དེས་ན་འདིར་ཐ་སྙད་བཞི་ལྟ་ཅེས་རིགས་སོ། །གསུམ་པ་གང་དུ་སྤངས་
པའི་གནས་ནི། མངོན་སུམ་ཡིན་པ་དང་། མཚམས་ཀྱི་ནང་ཡིན་པ་དང་། འཕྲོ་བ་
པའི་ཕྱོགས་ན་གནས་པ་སྟེ་བྱིན་ལེན་ལ་བཤད་པས་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་དུ་ན་
སྤངས་པར་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་གང་གི་ཆོས་སྤང་བའི་དུས་ནི། ལྷ་ཏྲོ་
ཡིན་པ་དང་། ཆོག་པར་ཟོས་པའི་དུས་ཡིན་པ་དང་། ལུ་གཤེད་དུས་མ་ཡིན་པ་སྟེ།
ལྷ་ཏྲོ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན་དུས་སུ་རུང་བའི་ཟས་སྟོབ་པ་འབྱུང་རིང་བའི་བྱིར་དང་།
ཆོག་པར་མ་ཟོས་ན་ཟས་སྟོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། ལུ་གཤེད་ཆོན་སྐྱེན་
ཀྱི་ཏྲུ་པ་བཞི་ལས། སྤངས་ཟེའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་ཤེས་
སོ། །ལྷ་པ་གང་གིས་སྤང་བའི་རྟེན་ནི། ཆོག་པར་ཟོས་པ་དང་། མི་ཟ་བར་
བརྟག་པ་བྱས་པའོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ། འདུ་ཤེས་ནི་སྤར་བཞིན། ཀྱན་སྟོང་ནི་བསམ་པ་ཐག་
པ་ནས་གནས་སྐབས་དེར་ཟས་སྟོང་བར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། **སྦྱོར་བའི་**
ཆོག་ལྷག་མ་མེད་པར་སྤང་བར་ཞུགས་པའོ། **མཐར་ཐུག་ནི་ལ་རོལ་པོས་དོན་**
གོ་ཞིང་རང་གིས་ཟ་བའི་གནས་བཏང་བ་སྟེ། སྤངས་པ་ནི་གནས་བཏང་བའོ་
ཞེས་གསུངས་ལ། **རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས།** གནས་བཏང་བ་མེད་ན་སྤང་
བར་མི་འགྱུར་བས་མ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཆོག་གིས་སྟོང་བར་མ་བྱས་པ་
དང་། གནས་བཏང་བ་མེད་པར་མི་ཟ་བར་བརྟགས་པར་བྱས་པས་ཟ་ན་ནི་

སྤངས་པ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ན་སྤངས་ཟེའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་ཉེས་བྱས་
སུ་འགྱུར་ཏེ། **ནམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས།** བཟའ་བར་མི་བྱ་བ་ནི་ཡིད་གྱིས་
སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཉེས་བྱས་སུ་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མི་ཟ་བར་བརྟག་པ་བྱས་ཙམ་གྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་རམ་སྟམ་ན་མ་ཡིན་
ཏེ། སྤངས་པ་ནི་དགེ་སློང་ཟས་ཟ་ཞིང་འདུག་པའི་གནས་བཟང་བའོ། **ཁྲི་ཀ་**
ལས། ཟས་ཟོས་ཟེན་ནས་ད་མི་ཟའོ་ཞེས་སྤངས་ཏེ་སྟན་ལས་ལངས་པ་སྟེ་ཞེས་
སོ། **ཡུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་གྲང་།** སྟན་གང་ལ་འདུག་པ་དེ་ལས་ལངས་པའོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། **ཁ་འདུག་པའི་འོ་ཞེས་པ་ནི་འདུག་པའི་གནས་བཟང་བ་**
སྟེ། དགེ་སློང་ཟས་ཟ་ཞིང་འདུག་པའི་གནས་དེའི་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་འདས་
པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། **ཤང་གི་ཆེད་དུ་འདུག་པའི་གནས་བཟང་བ་ཞེ་ན།** ཕ་བ་
ལ་སོགས་ཀྱི་སྣོད་བྱ་འདབ་མ་མེ་ཏོག་འབྲས་བྱ་བཅའ་བར་བྱ་བ་དག་བསྟུས་པ་
ལ་བཅའ་བར་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ལ་སོགས་ཀྱིས་བཟའ་བ་ལྟ་བསྟུས་པའི་ཟས་
ཁྲི་ཀ་ཀྱི་བཅུ་མས་ཏེ་འདུག་པའི་གནས་བཟང་བའོ། **ཁ་འདུག་པའི་སྤངས་པས་**
བཟའ་བ་སྤང་བར་མི་འགྱུར་ཡང་བཅའ་བ་སྤངས་པས་བཅའ་བ་ཉིད་སྤངས་
པར་འགྱུར་བས་བཅའ་བ་ལྟ་ཡང་འདིར་སྟོས་པའོ། **དགེ་སློང་གིས་འདུག་པའི་**
གནས་བཟང་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྤངས་པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། ཕ་བ་ལ་སོགས་པ་

བཅའ་བ་ལྟ་བོ་སྤངས་པས་ནི་བཟའ་བ་སྤངས་པར་མི་འགྱུར་བས། ཅུ་བ་དང་།
སྟོང་བ་དང་། འདབ་མ་དང་། མེ་ཉོག་དང་། འབྲས་བུ་ནི་བཅའ་བར་བྱ་བ་ལྟ་བོ་
དག་དང་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་པ་བཟའ་བར་བྱ་བ་སྤངས་པར་བྱས་ན་ཞེས་སྒྱུར་
རོ། ། རྒྱག་པ་སྤངས་པས་ནི་བཟའ་བ་སྤངས་པར་མི་འགྱུར་བས་རྒྱག་པ་ལས་
གཞན་པ་བཟའ་བར་བྱ་བའི་བྱད་པར་ཅི་ལྟ་བུ་སྤངས་ན་སྤངས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།
རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་དག་མ་འདྲེས་པའི་དངོས་པོའི་ཟས་འབྲིམ་པ་པོ་གང་ལ་
ཟས་སྤངས་ན་སྤངས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བྱིན་ལེན་སྟོབ་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱོགས་
མངོན་སུམ་ན་འགྲོང་བ་ལ་སྤངས་པར་བྱས་ན་འདུས་པའི་གནས་བཟང་བའོ་ཞེས་
གོང་དུ་སྒྱུར་རོ། །

འདྲིར་འབལ་ན་རེ། བྱིན་ལེན་ཐོབ་པ་ལ་བྱིན་ལེན་སྟོབ་པ་པོ་འགྲོང་བ་ཡན་
ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། རྒྱ་ཀ་ལས་བྱིན་ལེན་སྟོབ་པ་འབྲིམ་མཁན་གྱི་བྱད་པར་རི་ལྟ་
བུ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཐོབ་པའི་ཕྱོགས་ན་འགྲོང་བ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། རིགས་པས་
ཀྱང་འགྲོང་བ་ནི་གྲུས་པའི་སྟོད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི་འདྲེན་པ་པོ་
འདུག་སྟེ། འདྲེན་པ་ལས་མི་ཐོབ་ན། **མེ་ཉོག་ཐེང་རྒྱུད་ལས།** འདྲེན་པ་ཉེ་བར་
གནས་པ་དང་། མའདུན་ན་འདུག་དང་ཆོ་ག་ཤེས། ཞེས་པ་དང་འགལ་
ལོ། **འགྲོལ་རྒྱུད་གི་མདོ་ཅུ་བ་ལས།** བྱིན་ལེན་སྟོབ་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱོགས་ན་

གནས་པ་ལ་སྤང་བར་བྱས་ནས་སོ་ཞེས་འདུག་པ་ལ་སྤང་བར་བྱས་ནས་སྤངས་
བར་༼ཡུལ༽འཇུག་བར་གསུངས་པས། འདུག་པ་ལས་བྱིན་ལེན་ཐོབ་པར་
ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། འགྲེང་བ་སྤང་བར་བྱས་ནས་སོ་ཞེས་པ་
འདི་ནི་ཟས་སྤང་བའི་ཡུལ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འགྲེང་བ་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ་
འདུག་པ་ལ་སྤངས་ན་ཡང་སྤངས་པར་འཇུག་ཏེ། **འགྲེང་བ་ལས།** གནས་པ་
ལ་སྤང་བར་བྱས་ན་ཞེས་བཤད་དོ། །འགྲེང་བ་ནི་གྲུས་པའི་སྦྱོད་ལམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་དེ་ལྟར་ན་བྱག་འཆལ་ཞིང་འདྲེན་པ་དེ་ཡང་གྲུས་
པའི་སྦྱོད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱིན་ལེན་ཐོབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་ཐལ་
བར་འཇུག་ཅོ། །དེས་ན་འདྲེན་པའི་སྦྱོད་ལམ་བཞི་པོ་གང་གིས་དྲངས་ཀྱང་བྱིན་
ལེན་ཐོབ་པོ། །གསོལ་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་ཟས་སྤངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། **༥།**
ལས། གསོལ་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱ་འདི་ནི་ཁ་ཅིག་ཏུ་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལ་བྱ་བའི་
ཚུལ་གྱིས་འདུག་པ་ཡང་ཡིན་པས། འདི་ནི་གཞན་དག་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བར་
སྟོན་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་གསོལ་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་དགོས་པའི་གཞན་
ལ་ཟས་འདྲེན་དུ་འདུག་པ་ལ་གོ་བས་གཞན་ལ་བྱིན་ཅིག་པར་སྟོན་ཏེ་ཞེས་
པའོ། **༥།** **ལས།** གལ་ཏེ་རང་ཉིད་མི་ལེན་ན་འོ་ན་རང་གི་ཡུལ་ལ་བཀག་པའི་
འབྲས་བུར་མི་འཇུག་རམ། ཞེས་པ་ནི་རང་དང་ཆོག་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དགོས་པའི་

གཞན་ལ་སྤངས་ན། སྤངས་པ་ལ་སྟོབ་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་
 པའོ། །དེའི་ལན་ནི། **དྲི་ག་ལས།** འགྲིམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉི་ཙེ་རང་གི་ཡུལ་
 ལས་ཕྱིར་བཀག་པར་ཟད་གྱི། ཟན་ཐམས་ཅད་བཀག་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་
 རང་འབའ་ཞིག་གིས་སྤངས་པར་ཟད་གྱི། དག་སྟོང་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤངས་པ་
 ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་དོ། །ཕྱག་ཚང་བ་ཟས་འབྲིམ་མཁན་ལ་སོང་ཞིག་
 ཅིས་བྱ་བ་སྤྲོས་པ་ཡང་སྤང་བ་ཡིན་ལོ། །ཟོས་ཟིན་པའི་དོན་དེ། འཆལ་ལགས་
 སོ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོས་པས་ཀྱང་སྤངས་པ་༼ཡེན༽ཡིན་ལོ། །རེ་ཞིག་གསོལ་
 ཅིག །རེ་ཞིག་སོང་ཞིག །རེ་ཞིག་འཆལ་ལགས་སོ་ཞེས། རེ་ཞིག་ཅིས་བྱ་བའི་
 སྤྱ་ཉི་བར་སྒྱར་ན་ནི་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཆོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རེ་ཞིག་ཅིས་
 བྱ་བའི་སྤྱ་ཉི་བར་སྒྱར་ན་ནི་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཕྱག་པ་ལས་གཞན་པ་ཞེས་
 སྤང་སྟོས་པས་དེའི་ཚད་ནི་གང་ཞེ་ན། ཕྱག་པའི་ནང་དུ་ཁ་གཟར་གྱིན་དུ་འགྲང་
 དུ་མ་བཏུབ་པ་དག་གི་ཕྱག་པ་དག་ནི་ཕྱག་པ་ཉིད་དོ། །སྟོ་མའི་སྟེང་དུ་སོར་སོ་
 ལུ་མི་མངོན་པ་ནི་སྟོ་མའི་ཕྱག་པའོ། །དག་སྟོང་ལ་ཐོ་འཆམས་པའི་བསམ་པས་
 ཟས་མེད་པར་བྱིན་ལེན་སྟོབ་པ་ལྟར་བྱེད་ལ། དག་སྟོང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གཤེས་
 བས། །ཁོ་བོ་ལ་འདི་མི་དགོས་གྱི། སོང་ཞིག་ཅིས་སྤྲོས་པས་ནི་ཟས་སྤངས་པར་
 མི་འགྱུར་དེ་ཟས་སྤངས་པའི་ཡུལ་དེ་བྱིན་ལེན་སྟོབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྐྱེའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

ལྷག་པོར་བྱ་བའི་དངོས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། སྤངས་ཟའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་སྟེ།
བརྒྱད་པའི་དགོས་པ་ནི་བཅས་པའི་ས་མཆོམས་ཟིན་པའོ། །

བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ལྷག་པོར་བྱེད་པར་ལུ་བ་པོ་གང་
གིས་ལུ་བ་ནི། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྷན་པ་དང་
། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་།
གནས་ནས་མ་ཐུང་བ་སྟེ་ཆོ་ག་རྣམ་བཞག་གི་ཐུན་མོང་བ་བཞིའི་སྟེང་དུ་སྤངས་
པ་ཡིན་པ་དང་གནད་བའི་རྒྱུ་ཅན་ནད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཐ་མ་གཉིས་ལས་
གཞན་དུ་ན་སྤང་ཟའི་ལྷུང་བ་འགོགས་པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྷག་པོར་བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་བྱ་བ་ནི། ཐུན་མོང་བ་དག་སྤོང་ཆོས་
དུག་ལྷན་གྱི་སྟེང་དུ་མཆོམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པ་དང་། ཟ་བའི་གནས་མ་བཏང་
བས་བྱ་སྟེ། མཆོམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་དང་ཞེས་པ་དང་། གནས་མ་བཏང་བས་བྱ་བ་
ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ༼༡༢༧༽གང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་དག་སྤོང་
ཡིན་པ་སྟེ། གསོལ་བས་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་དངོས་པོ་གང་ལ་ལྷག་པོར་བྱ་བ་ནི། དངོས་པོ་ཆོས་དུག་ལྷན་ཏེ་
སྤང་སྤངས་པའི་སྐབས་སུ་རི་རྒྱད་བཤད་པའི་དངོས་པོ་དུས་རུང་གི་བཟའ་
བཅའ་ཡིན་པ་དང་། རུང་བ་དང་། ཆད་དང་ལྷན་པ་སྟེ་ཆོས་གསུམ་ལྷན་གྱི་སྟེང་
དུ་ཟས་སྤོང་བའི་དག་སྤོང་རང་ངམ་རང་དང་ཆོ་ག་གཅིག་པ་དབང་བ་མིན་པ་སྟེ།

ཟས་སྤངས་པའི་དགེ་སློང་དེ་ཟས་མི་དབང་ཡང་རང་དང་འདྲ་བའི་དགེ་སློང་
གཞན་གྱི་ཟས་ལ་ཡང་ལྷག་པོར་བྱ་རུང་སྟེ། སྤངས་པ་ལ་སྟོབ་པའི་སྐྱོང་གཞིས་
ཤེས་སོ། ། དྱིན་ལེན་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། སྤར་ལྷག་པོར་བྱས་པ་དང་མ་
འབྲེལ་བ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ལྷག་པོར་གྱི་ཆོ་ག་མི་འཆགས་པའི་བྱིར་དང་། ལྷག་
པོར་འཆགས་པའི་རྟེན་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ལྷག་པོར་གྱི་ཆོ་ག་དོན་མེད་པའི་
བྱིར་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་གནས་གང་དུ་ལྷག་པོར་བྱ་བ་ནི། མངོན་སུམ་ཡིན་པ་དང་། མཚམས་
གྱི་ནང་ཡིན་པ་དང་། འཕྲོ་བ་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ན་གནས་པ་སྟེ། གནས་ཆོས་གསུམ་
ལྷན་ཏེ་སྤར་སྤངས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

ལྷ་པ་དུས་གང་གི་ཆོ་ལྷག་པོར་བྱ་བ་ནི། སྤྱོད་ཡིན་པ་དང་། སྤང་བའི་དུས་
ཡིན་པ་དང་། ལུ་གཤེད་དུས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་རུང་བ་
ལོངས་སྟོན་པ་བཀག་པའི་བྱིར་རོ། ། མ་སྤངས་པའི་དུས་དང་། ལུ་གཤེད་དུས་ཡིན་
ན་སྤངས་ཟ་གནང་བས་ལྷག་པོར་བྱ་མི་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །

དུག་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ལྷག་པོར་བྱ་བ་ནི། སྟོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལས། སྟོར་
བ་ནི་ལག་པ་བཀྱས་ཏེ་དྱིན་ལེན་བྱས་ནས་ལྷག་པོར་བྱེད་པར་ཞུ་བའི་སྤྲུལ་
ལན་གཅིག་བརྗོད་པ་དང་། ལྷག་པོར་བྱེད་པ་བོ་དེས་ཁམ་གཉིས་སམ་གསུམ་
ཟ་བ་དང་། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** ཁམ་གཉིས་སམ་གསུམ་ཟོས་ནས་ལྷག་པོར་

བྱའོ་ཞེས་༼^ཡཔོ༽གསུངས་སོ། ། ལྷག་པོར་བྱ་བའི་དངོས་གཞི་ནི། **འྲི་ཀ་ལས།**
ལྷག་པོར་བྱེད་པས་ལྷག་པོར་རི་ལྟར་ཞེ་ན། བྱོད་ཀྱིར་གྱུར་གྱིས་བཞུད་ཅིག་
ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་གིས་བྱའོ་ཞེས་སོ། ། རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི། ཟས་དེ་ལྷག་པོར་བྱེད་
པ་པོས་ཁུ་བ་པོ་ལ་གཏད་ཅིང་ཁུ་བ་པོས་སྒྲུང་བའོ། །

བདུན་པ་ལྷག་པོར་གྱི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། ཟོས་པའི་ལྷག་མར་བྱས་ཤིང་བོར་
བས་ན་ལྷག་པོར་ཞེས་བྱ་སྟེ། **འྲི་ཀ་ལས།** ལྷག་པོར་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་མར་བྱས་
ཤིང་བོར་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །

བརྒྱད་པ་ལྷག་པོར་བྱས་པ་འཛིག་པའི་རྒྱ་ནི། བྱིན་ལེན་འཛིག་པའི་རྒྱ་ཀྱན་
གྱི་ལྷག་པོར་འཛིག་སྟེ་ལྷག་པོར་འཆགས་པའི་རྟེན་ཞིག་པའི་བྱིར་རོ། ། གནས་
སྐབས་བསྐྱབ་པ་ལས་སྒྲ་བར་གྱུར་ཀྱང་འཛིག་སྟེ། སྒྲུངས་ཟ་དགག་དགོས་པའི་
གནས་སྐབས་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །

འདིར་མཆོ་སྒྲ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ལྷག་པོར་བྱེད་པ་ཁུ་བའི་ཆོག་
ལ། །དངོས་གཞིའི་ཆོག་ཡིན་ཅེས་འབྲུལ་བ་མེད། །ལྷག་པོར་བྱེད་པའི་དངོས་
གཞིའི་ཆོག་ལ། །མཐུག་གི་ཆོག་ཀར་འབྲུལ་བ་ཤིན་ཏུ་མང། །ཁུ་བ་པོ་ལ་བྱེད་པ་
པོར་འབྲུལ་ཞིང་། །བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡུལ་དུ་འབྲུལ་བ་མང། །འབྲུལ་བ་བཞི་པོ་དེ་
དག་བསལ་བྱས་ནས། །ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་གཏུགས་པར་
བྱོས། །ཞེས་གདམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལྷག་པོར་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཅེས་འོག་ཏུ་འབྱུང་བས་ལྷག་པོར་གྱི་སྐབས་བརྟན་
བར་བྱ་སྟེ། ལྷག་པོར་བྱེད་པའི་གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོ་དང་། ལྷག་པོར་བྱེད་
པའི་དགེ་སློང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆུ་ལ་སོགས་པས་ཆོད་པ་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་
དང་སྟེ། **འྱི་ཀར།** བམ་མཁའ་ལ་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་
རོལ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །མི་ཐོབ་པའི་
ཕྱོགས་ནི་བྱ་གང་བས་མཐོ་བ་ཡན་ཆད་ནི་འདུག་པ་དང་། མདུན་ནམ་ཡིན་པ་ན་
འདུག་པ་ལས་ལྷག་པོར་བྱ་བ་མི་^{༡༥}བཤེས་པ་དང་། །ལྷག་པོར་བྱ་བའི་ཟས་
ལག་ཏུ་མ་སྤངས་པར་བྱ་བ་དང་བྱུགས་རིས་སུ་བཞག་པ་ལ་ཡང་ལྷག་པོར་མི་
འབྱུང་ངོ། །སྒྲོག་པ་དང་། དགེ་སློང་གིས་བཙུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཟས་རུང་མ་
ཡིན་པ་དང་། རུང་མིན་དེ་དང་འདྲེས་པ་ལ་ནི་ལྷག་པོར་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །

འདི་ལ་གད་པ་ན་རེ། བྱས་ན་འཆགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་མདོ་སྡེ་མ་གཉིས་ལ་མི་
འབྱུང་ཞེས་སྒྲོས་ནས། འདིར་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་མ་སྒྲོས་པར་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་
བཤད་པས་ཤེས་ཞེས་ཟེར་ངོ། །འོ་ན་མི་རུང་བ་ལོངས་སྟོན་པ་མ་བཞག་པར་
ཐལ། ལྷག་པོར་ནི་ལོངས་སྟོན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། མི་རུང་བ་ལ་ཡང་ལྷག་
པོར་འཆགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་ཕྱི་མ་ཁས་སྤངས་པས་སོ། །འོ་ན་ཀྱང་ལག་
ཉར་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་རུང་བ་ལ་བྱིན་ལེན་ནི་འཆགས་ཏེ། བཟའ་བར་

བྱ་བ་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིན་མཚན་འདས་པར་ནི་ཟོས་པ་དང་འདྲའོ་ཞེས་
གསུངས་པས། མི་རུང་བ་བྱིན་ལེན་བྱས་པས་གསོག་འཛིག་ཏུ་འཛིག་པའི་ཉེས་
བྱས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་ཤེས་ལ། གོས་མི་རུང་བ་ལ་ཡང་རྒྱུན་དབང་གི་
བྱིན་རྒྱབས་འཆགས་པ་ཡོད་དོ། །ལྷག་པོར་དེ་ཡུལ་སྐྱུས་བྱ་ཞེན། དག་སྟོང་
ཟས་ཟ་བའི་གནས་མ་བཏང་བས་ལྷག་པོར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ལུས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཟ་
བའི་གནས་མ་བཏང་ན་བསམ་པའི་སྟོན་ནས་མི་ཟ་བར་བརྟག་པ་བྱས་པས་ཀྱང་
ལྷག་པོར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་མི་ཟ་བར་མ་བརྟགས་ན་ལྷ་ཅི་སྟོས་སོ། །ལྷག་
པོར་བྱེད་པ་པོ་དག་སྟོང་གང་གིས་ལྷག་པོར་བྱ་ཞེན། ལྷག་པོར་བགྱིས་ཏེ་སྐུལ་
དུ་གསོལ་ཞེས་ལྷག་པོར་བྱེད་པ་ལྷ་བའི་ཆོགས་དག་སྟོང་གང་ལ་གསོལ་བ་
བཏབ་པའི་དག་སྟོང་དེས་ལྷག་པོར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ལྷག་པོར་བྱེད་པ་པོ་
དེས་ལྷག་པོར་རི་ལྷར་བྱ་ཞེན། ཁྱོད་ཀྱིར་གྱུར་གྱིས་བཞུད་ཅིག་ཅས་བྱ་བའི་
ཆོག་དག་གིས་བྱ་བའོ། །

སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ནི་ཅི་བདེར་གསོལ་ཅིག་ཅས་བརྗོད་པར་༼ཡུལ་༽བྱའོ་
ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ། འདིར་དོན་གཅི་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི་ཆོག་ནི་ངེས་པ་མེད་པས་ལྷག་
པོར་བྱ་བའི་ཆོག་འདི་གཉིས་སམ་དེ་དང་མཐུན་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བྱར་རུང་ངོ་
ཞེས་ཀྱི་ཀའི་དགོངས་པའོ། །ཆོག་ཙམ་ཁོ་ནས་ལྷག་པོར་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཞེན།
ཁམ་གཉིས་སམ་གསུམ་ཟོས་ཏེ་ལྷག་མར་བྱས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱིར་གྱུར་

གྲིས་བཞུད་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས་ལྷག་པོར་བྱའོ། །ཁམ་གཉིས་གསུམ་ཟ་བ་དེ་
ངས་པར་བྱའམ་ཞེན། བྱ་བ་བཏང་བ་ནི་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་སྤངས་པ་དེ་མི་ཟ་བར་
བརྟགས་པ་བྱས་པས་ནི་བཟའ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཡིད་གྲིས་སྤངས་པའི་བྱིར་
ཉིས་བྱས་སུ་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཞེས་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བ་
ལས་སོ། །འདི་ལ་ལྷང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི། མི་ཟ་བར་བརྟགས་ཀྱང་སྟན་
ལས་མ་ལངས་བས་སྤངས་པ་མ་རྗོགས་པའི་བྱིར་རོ། །དག་སྤོང་གཅིག་གིས་
ལྷག་པོར་བྱས་པའི་ཟས་དེ་ནི་ཟས་སྤངས་པའི་དག་སྤོང་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བཟའ་
བར་བྱའོ། །དེས་ན་མ་སྤངས་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས་སོ། །

བཞི་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་བྱུག་སྤེས་ཟས་སྤངས་ནས་ཟོས་པ་ལས་ལྷང་བྱེད་
དུ་བཅས་སོ། །**དགག་བྱ་ནི་**ཟས་ལ་འདོད་པ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཞན་དག་མ་
དད་པ་སྦྱེ་བའོ། །**འགྲེལ་རྒྱུད་ལས།** སྤངས་ནས་ལངས་གིང་། ཡང་འདུག་ནས་
ཟ་བ་གཞན་གྱི་མིག་དུ་མི་མཛེས་པའི་བྱིར་ལྷང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །**ཁྲི་ནི་**
བཅས་སྟན་དག་སྤོང་ཟས་སྤངས་པ་རྗོགས་པས་དུས་སུ་རུང་བའི་བཟའ་བའམ་
བཅའ་བ་ལྷག་པོར་མ་བྱས་པ་ཟོས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་བཟའ་བའི་དངོས་
པོ་དང་། གང་གི་ཆེ་བཟའ་བའི་དུས་དང་། གང་གིས་ཟ་བའི་ཉེན་ནོ། །དང་པོ་

ནི། སྤར་སྤངས་པའི་སྒྲུབ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་བཤད་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་གསུམ་ལྟན་གྱི་སྤྱོད་དུ་རང་ངམ་རང་དང་ཆོ་ག་གཅིག་པས་ལྷག་པོར་བྱས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། མིད་པ་གཉིས་པ་ལ་སྒྲིག་པའི་ཟས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ལྷག་པོར་མ་བྱས་པ་ཉིད་ལའོ། །ཞེས་པ་དང་། མིད་པ་གཉིས་པ་དུས་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིག་པ་ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དུས་མ་ཡིན་པ་སྤང་བའི་ཆོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་སྤངས་པའི་དུས་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པོར་དུས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྤངས་པ་ཉིད་དང་ཞེས་པ་དང་། བསྐྱོའི་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ནི་ལྷག་པོར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཟས་སྤངས་པ་རྫོགས་པ་སྟེ། སྤངས་པ་ཉིད་དང་ཞེས་སོ། །གནད་བའི་རྒྱུན་ཅན་ནད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གསོ་བའི་དོན་ཉིད་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲིག་པའི་ཟས་ལ་མིད་པ་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་གསུམ་མོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་སྤར་བཞིན། ཀྱན་སྒྲོང་ནི་རང་གར་སྤངས་པ་ཟ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱར་བནི་སྤངས་པ་ཟ་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འདི་ལ་བྱེད་པ་པོ་ནི་འདུ་ཤེས་གཙོའོ། །ཡུལ་གང་ལ་ཤེས་གཙོ་ཞེ་ན། རང་གི་ཟས་སྤངས་ཟིན་པ་ཉིད་དང་། ཟས་ལྷག་པོར་མ་བྱས་པ་ཉིད་དག་ལ་ཤེས་

གཙོའོ། །ཟས་སྤངས་ནས་ལྷག་པོར་མ་བྱས་པའི་ཟས་ཟོས་ནའོ་སྟེ་ལྷུང་བྱེད་དུ་
འགྱུར་རོ། །བཟའ་བ་ཁོ་ན་ཟོས་པ་ལས་འདིའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན།
བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་བཟུང་བ་དེའི་ཕྱིར་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་
གང་ཡང་རུང་བའི་ཟས་ཙམ་མོ། །བཟའ་བ་སྤངས་པས་ནི་བཟའ་བ་ཟོས་ན་ཡང་
ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། བཅའ་བ་ཟོས་ན་ཡང་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བས་ཟས་ཙམ་
ཟོས་ནའོ། **རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ལྷོ་ཀ་ལས།** ཟས་ཙམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ་
བཅའ་བར་བྱ་བ་ཙམ་ཡང་ཞེས་༼༥༠ན༽བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ་ཞེས་བཤད་
དོ། །བཟའ་བ་སྤངས་པས་ནི་བཅའ་བ་སྤངས་པར་འགྱུར་ཡང་། བཅའ་བ་
སྤངས་པས་བཟའ་བར་སྤངས་པར་མི་འགྱུར་བས་བཅའ་བ་སྤངས་པས་བཟའ་
བ་ཟ་བས་ནི་སྤངས་ཟའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འདིའི་**འགྲེལ་ཆུང་ལས།** ཁམ་
གཅིག་ཡན་ཆད་ཙམ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། **ལུང་ལས།** དགེ་སྟོང་དག་སྟན་
གཅིག་པའི་ཟས་ཟོ་ཞིག་དང་ཞེས་པས་དང་པོར་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་ལྷུང་བྱེད་
འདི་བཅས་པ་ཡིན་པས། སྟན་གཅིག་པའི་ཟས་ཀྱི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
ཏེ། **རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ལྷོ་ཀ་ལས་འདིར་སྟན་གཅིག་པའི་ཟས་དང་པོར་**
བཅས་པས་ཞེས་བཤད་དོ། །

ལྷ་པ་སྤངས་པ་སྟོབ་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་ག་ཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཆུན་ཞུགས་སྟོབ་མས་སྤངས་པ་ལ་ཟས་བསྟན་པས་

པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །**དགག་བྱ་ནི་**གཞན་ཉེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་
འགྱུར་བའོ། །**རང་གི་ནུས་བཤད་ལས།** ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་
སྟོབ་པ་ལས་ཉེས་པ་བྱ་བ་ནི་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་དགོ་སྟོང་ལ་བྱི་དྲེའི་ཁ་ཟས་སྟོབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་ཉེས་བྱས་
སོ། །**ངོ་ཉི་ནི་**བཅས་ལྡན་དགོ་སྟོང་གིས་ཟས་སྒྲངས་པའི་དགོ་སྟོང་གཞན་ལ་
དུས་སུ་རུང་བའི་བཟང་བ་དང་བཅའ་བ་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་བསྟབས་ཏེ་དོན་
གོ་བ་ལས་རྒྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། **གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་**གསུམ་སྟེ། གང་ལ་བསྟབས་པའི་
ཡུལ་དང་། གང་གིས་སྟོབ་པའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གི་ཆོ་སྟོབ་པའི་དུས་
སོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་སྟོང་ཆོས་དུག་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ་ཟས་སྒྲངས་པ་ཡིན་པ་
སྟེ། སྒྲངས་པ་ལ་སྟོབ་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒར་སྒྲངས་ཟེའི་
སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ལྟ་ལྡན་ལས། སྒྲིགས་པའི་ཟས་མ་(༥༠བ)ཡིན་ཅེས་
པ་མ་གཏོགས་པ་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒར་སྒྲངས་ཟེའི་སྐབས་དང་འབྲ་
སྟེ། སྒྲངས་པའི་དུས་ཡིན་པ་དང་མུ་གེའི་དུས་མ་ཡིན་པའོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་སྒར་བཞིན། ཀུན་སྟོང་ནི་
རང་གར་སྒྲངས་པ་ལ་སྟོབ་པའི་ཆོག་སྒྲུ་ཞིང་གོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་
པའོ། །**སྟོར་བཞི་**ངག་མཆན་ཉིད་ལྟ་ལྡན་གྱི་སྟོབ་པར་ཞུགས་པའོ། །**ཡུང་ཞུ་བ་**

ལས། དག་སྒོང་གིས་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་སྤྱིན་པ་དང་སྤྱིང་ཡིག་དང་ལག་བརྟེ་
དང་གཞན་ཟེར་བ་དང་གཅིག་ནས་གཅིག་བརྒྱད་དུ་ཟ་བ་བསྟབས་པ་ན་ཐམས་
ཅད་ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། **ནུམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་**
། རག་གི་ནུམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱིས་བསྟབས་ན་ལུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་རིག་པར་
བྱའོ་ཞེས་སོ། ། **མཐར་ཐུག་ནི་དོན་གོ་བའོ། །**

གཉིས་པ་ནི།

གང་ལ་སྟོབ་པའི་ཡུལ་དེས་ཟས་སྤངས་ཟེན་པ་ཉིད་དང་། གང་སྟོབ་པའི་ཟས་
དེ་རྟག་པོར་མ་བྱས་པ་ཉིད་དག་ལའོ་ཞེས་སྟུ་མར་སྦྱར་ཏེ། ཟོས་གིང་ཟས་
སྤངས་པ་དེ་ལ་ཟས་ཅམ་སྟོབ་ན་ལུང་བྱེད་དོ། ། **།**གང་ལ་ན་དག་སྒོང་
ལའོ། །སྤངས་པ་ལ་སྟོབ་པའི་ལུང་བྱེད་དོ། ། །

རྟག་པ་འདུས་གིང་ཟ་བ་ལ། དངོས་གཞིའི་ལུང་བ་བརྟོན་པ་དང་། །དེ་ཡི་ན་སྤང་
ཉིས་བྱས་བསྟན། །ལུང་བ་མེད་པར་བརྟོན་པ་དང་། །བསྟབས་པར་བྱ་བ་བརྟོན་
པའོ། །དང་པོ་ལ།

སྤང་གཞིའི་ཀླུ་པོའི་ཁབ་རྩ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་དག་འདུན་རྣམས་ལས་ལོགས་
གིག་རྩ་འདུས་གིང་ཟ་བ་ལས་ལུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། ། **།**དགག་བྱ་ནི་ཟས་ཐ་དང་
ཀྱི་སྟོན་ནས་དག་འདུན་གཉིས་སུ་བྱེ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། **ཉིད་བཤད་ལས།** དག་
འདུན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའོ་ཞེས་སོ། ། **།****དྲི་ཉི་ནི་**བཅས་ལྟན་དག་སྒོང་གིས་རང་

བཞིན་གྱི་མཚམས་གཅིག་གི་ནང་དུ་དགེ་འདུན་རྣམས་ཟས་ཟ་བའི་གནས་ཚང་
མང་ལྟ་བུ་ལས་ལོགས་ཤིག་དག་སྤོང་བཞིན་ལོངས་པ་འདུས་ཤིང་ཟ་བ་
༼༡༩༽ལས་གྱུར་བའི་ལུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ། གང་དུ་ཟ་བའི་གནས་
དང་། གང་ཟ་བའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་དང་། གང་དག་དང་
ལྟན་ཅིག་ཟ་བའི་གྲོགས་སོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སོ་སོར་ངེས་པའི་ཟས་ཀྱི་གནས་ཅན་དག་ལས་གཞན་
ཡིན་པ་དང་། ཚང་མང་ལྟ་བུ་དེ་ན་དག་སྤོང་བཞི་ཡན་ཆད་ཡོད་པའི་གནས་ཡིན་
པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་མཚམས་གཅིག་གི་ནང་ཡིན་པ་དང་། དག་སྤོང་བཞི་
ཡན་ཆད་ཡོད་པ་དེ་དང་གནས་ལྟན་ཅིག་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་སོ་སོར་ངེས་
པའི་ཟས་ཀྱི་གནས་ཅན་དག་ལ་གཞན་པ་ཞེས་པའི་མདོ་འདིས་ངེས་པ་བཞིན་དུ་
བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་གང་བཟའ་བའི་དངོས་པོ་ལ་བདུན་ལས། དུས་སྟུ་རུང་བ་ཡིན་པ་
དང་། རུང་བ་དང་། ཆད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་གསུམ་ནི་སྐབས་གཞན་དུ་བཤད་པ་
བཞིན་ནོ། །འདུས་པ་ཆེན་པོའི་དུས་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱི་རོལ་པའི་དག་སྤོང་གི་
ཟས་མ་ཡིན་པ་དང་། བསྐྱལ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཟས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པ་
སྟེ། དུས་སྟོན་ཆེན་པོ་ལས་གཞན་པ་ལའོ་ཞེས་དང་། རྟགས་འདི་མེད་པའི་རབ་

ཏུ་བྱུང་བའི་ཞེས་དང་། གང་ཡང་རུང་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་གིས་མ་ན་ཡང་ཟན་གཅིག་
པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷམ་ལྷམ་ལ་སོགས་མོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ལ་སྟེག་དང་
ལྷམ་ལྷམ་མོད་པ་དག་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་རོ། །

གསུམ་པ་གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ལ་བཞི་སྟེ། ན་བ་མིན་པ་དང་། ལས་མ་བྱས་
པ་དང་། ལམ་དུ་མ་སོང་བ་དང་། སྤྱ་བརྒྱུང་མ་བཏིང་བ་སྟེ་སྤར་ཡང་ཡང་ཟ་བའི་
སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་གང་དག་དང་ལྟན་ཅིག་ཟ་བའི་གོགས་ལ་བརྒྱད་ལས། ཐུན་མོང་བ་
དག་སྤོང་ཆོས་དྲུག་ལྟན་ལ་བདག་ལས་ཐ་དད་པ་མ་བབས་པ་ལྟེ་སྤྱིར་དུ་
བདག་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་ཡན་ཆད་ཡོད་པ་སྟེ། རྒྱུ་བཤེས་ལ་སོགས་པ་
དང་ངོ་ཞེས་སོ། །གནས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཟ་བ་ཡིན་པ་དང་། དུས་གཅིག་ཅུང་ཟ་བ་
ཡིན་པ་སྟེ་ལྟན་ཅིག་པའི་འོ། ཅིག་ཅུང་ཟ་བ་དང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་སྤར་བཞིན། ཀྱན་སྤོང་ནི་རང་
གར་འདུས་ཤིང་ཟ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་འདུས་ཤིང་ཟ་
བར་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འདི་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོའོ། །ཡུལ་གང་ལ་ཤེས་གཙོ་ཞེ་ན། **རྣམ་འབྱེད་ལས།**
གནས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཞེས་པ་དང་། **དྲི་ཀ་ལས།** ཟས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡོན་

བདག་གིས་དགོ་འདུན་སོ་སོས་ཟ་བར་རྒྱ་སྐྱར་བའི་ཟས་ཀྱི་གནས་ཅན་དག་ནི་
མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དགོ་སྟོང་བཞི་ཡན་ཆད་དགོ་འདུན་དུ་གྱུར་
བ་མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པ་དག་གི་ཟན་ལྟན་ཅིག་མ་ཡིན་པ་སྟེ་དགོ་འདུན་
ལས་གནས་ཐ་དད་དུ་ཟ་བ་ཉིད་ལའོ་ཞེས་སོ། །མཚམས་ནང་གི་དགོ་འདུན་དང་
ལྟན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་དགོ་སྟོང་རང་གཅིག་ཏུ་ཟ་བ་ལ་ཡང་ལྟར་བ་འདིར་འགྱུར་
རམ་ཞེ་ན། གྲོགས་གཞན་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་ཟས་ཟོས་ནའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་
རོ། །གྲོགས་གཞན་དང་སྤྱིར་ཟ་བ་ལ་ཡང་ལྟར་བ་འདིར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན།
ཅིག་ཅར་ཟ་བ་དང་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གྲོགས་དུ་དང་ལྟན་ཅིག་ཟོས་ན་ལྟར་
བ་འདིར་འགྱུར་ཞེ་ན། གསུམ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བཞི་ཡན་ཆད་བསྐྱས་པ་དང་རོ་
། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །**ཡུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** བཞི་པོ་དག་ལས་གཅིག་གིས་ཞལ་
ཏ་བྱེད་ཅིང་གསུམ་གྱིས་ཟ་བ་ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དགོ་སྟོང་
རང་དང་དགོ་སྟོང་གྲོགས་གསུམ་སྟེ་དགོ་སྟོང་བཞི་དུས་གཅིག་ཟ་ན་ལྟར་བ་
འདིར་འགྱུར་རོ། །**འབྲེལ་རྒྱུད་ལས་གྱུར།** འོགས་གིག་ཟ་བ་དེའང་དགོ་འདུན་
དུ་ཆང་བ་ལྟན་ཅིག་དུ་འདུས་ཤིང་ཟ་བ་ལས་ལྟར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
སོ། །**༡༩༥༥** །གྲོགས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་འཕམ་མ་རྫོགས་པ་གང་གི་གསུམ་ལ་
སོགས་པ་ཞེ་ན། དགོ་སྟོང་རྣམས་ཀྱིའོ་སྟེ། **ཡུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** གསུམ་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་ལ། གཅིག་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་པ་ལ་ལྟར་

བ་མེད་དོན་ཞེས་སོ། །དགེ་སློང་ན་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལས་མ་བྱས་པ་དང་། ལམ་
དུ་མ་སོང་བའི་རྣམ་པ་ཅི་ལྟ་བུས་ཟས་བྱི་མ་ལ་གོས་མེད་པའི་ཟས་གཉིས་པ་རྟེན་
བ་ཡང་ཡང་ཟ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དོང་ཀའི་མེ་ཏྲག་ཁ་དྲག་སེར་
པོ་བྱེད་པར་ཅན་ཞིག་རྩ་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སྟོན་ཆེན་པོ་ལ་མི་པལ་མོ་ཆེ་འདུས་
ནས་བཀའ་ས་གཅིག་ཏུ་མི་ཤོང་སྟེ་ཁང་བ་སོ་སོར་ཆད་ཅིང་ཟོས་པ་ནི་ཉེས་པ་
མེད་དོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་ལྟུང་བ་འདིར་འཁྱུར་རོ། །ནང་བ་སངས་རྒྱས་
པའི་རྟགས་འདི་མེད་པའི་མུ་སྟགས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཟས་དགེ་སློང་ལ་བྱིན་ན་
དེ་ཟ་བ་ལ་ཉེས་པ་འདི་མེད་དེ། དད་པར་དཀའ་བའི་གནས་ནས་དད་པ་ཡིན་
པས་གནང་བའོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་ལྟུང་བ་འདིར་འཁྱུར་རོ། །མཐར་བུག་
ནི་ཟོས་ནའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཆང་མང་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་བཀའ་ས་བྱེད་པ་དེར་འོང་བར་བྱ་
བའི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་དགེ་སློང་མཚམས་གྱི་ནང་བཀའ་ས་ན་ལའོད་
པ་དག་གིས་ཁང་བྱིམ་ན་གནས་པའི་དགེ་སློང་དག་འོངས་སམ་ཞེས་བྲི་བར་
བྱའོ། །དེར་འོང་བ་ཉིད་མ་བྲིས་པར་ཟ་ན་ལྟུང་བྱེད་གྱི་བཅས་པ་ལས་འདའ་བའི་
བྱེད་ཉེས་བྱས་ཉིད་དོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** ཁང་བྱིམ་ན་གནས་པའི་དགེ་སློང་དག་
གིས་ཀྱང་གཞིའི་འདུག་གནས་ན་གནས་པའི་དགེ་སློང་དག་འོང་བ་བྲི་བར་

བྱའོ། །མ་དྲིས་པར་ཟན་ལྷུང་བྱེད་དོ། །འདི་ལ་མི་འདྲི་བ་ནི་ཟས་ལྷན་ཅིག་མ་
ཡིན་པའི་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་གྱི། །ལྷུང་བའི་རྒྱ་ནི་ཟན་ལྷན་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

༼༥༥བ༽བཟའ་བར་བྱ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ལུང་ལས་ཐ་ན་ལན་ཚུ་ཚུམས་གང་
ཙམ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ལོགས་ཤིག་ན་ཟ་བ་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་བྲིམས་སམ། ཟན་
ལོགས་ཤིག་ཟ་བས་དགེ་འདུན་ལ་བྲིམས་ན་ཡང་འདུས་ཤིང་ཟ་བའི་ལྷུང་བར་
མི་འགྱུར་ཏེ་ཟན་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི།

ཟན་གྱི་དུས་ལས་སྤར་འོངས་པར་འགོ་བར་ཆས་པ་དང་། གློ་བུར་དུ་འོངས་
པ་ལམ་འོང་པོ་ནས་འོངས་ཏེ་བགྱེས་པ་དང་། བད་པ་དང་། བད་གཡོག་དང་
། དགེ་འདུན་གྱི་ལས་དང་འབྲེལ་བ་དགེ་སྐྱོས་ལས་གཞན་པ་དེར་གཏོགས་པའི་
དགེ་སྐྱོང་གལ་དུ་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མ་ཟོས་པར་ཆང་མང་ལ་སོགས་པ་
གཡོས་མལ་ཟས་ཁང་དང་། སྤྱི་སྤྱངས་ཏེ་དགེ་འདུན་སྤྱིའི་ཟས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལས་
རང་གིས་སྐྱལ་བ་མཐོས་ཏེ་ཟ་བར་མི་བྱའོ། །

འདུས་ཤིང་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བདུན་པ་དུས་མིན་ཟ་བ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་བཅུ་བདུན་སྡེས་རྩ་བ་མོ་ཟས་ཟོས་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་
དུ་བཅས་སོ། **ལུང་ལས།** སྤྱིས་ཕྱན་གཞོན་རུ་བཅུ་བདུན་སྡེ། །ཞེས་སོ། **ནམ་**
འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས། སྤྱིས་ཕྱན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིས་མ་ཐག་པ་ཉིད་དགག་པ་
བསྟན་ཏེ་དབང་པོ་ལས་སུ་རུང་ཞིང་གསལ་བའོ། །ཞེས་སོ། **དགག་བྱ་ནི་ལུས་**
རྒྱགས་པར་འགྱུར་བའོ། **ངོ་ཉི་ནི་**བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་རང་གི་སྤྱིང་གི་ཉི་
མ་མེད་ཡོལ་ནས་སྐྱུ་རེངས་མ་ཤར་བའི་བར་དེར་དུས་སུ་རུང་བའི་ཟས་ཟོས་པ་
ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། **གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་**གསུམ་སྟེ། གང་བཟའ་བའི་དངོས་
པོ་དང་། གང་གི་ཆེ་བ་བའི་དུས་དང་། གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་
བཞི་སྟེ། དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། མིད་པ་གཉིས་པ་ལས་སྒྲེགས་པའི་ཟས་
མ་ཡིན་པ་དང་། རུང་བ་དང་། ཚད་དང་ལྷན་པའོ། །གཉིས་པ་གང་གི་ཆེ་བ་བའི་
དུས་ནི། **༼༤༣༽**རང་གི་སྤྱིང་གི་ཉི་མ་མེད་ཡོལ་ནས་སྐྱུ་རེངས་དང་པོ་འཆར་
བའི་བར་ཡིན་པའོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ལ་གསུམ་ལས། གནང་
བའི་རྒྱུན་ཅན་ནད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གསོ་བའི་བྱིར་རྩ་བ་མོ་ཟ་བ་ནི་ཞེས་
སོ། །ཟས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཁོངས་པའི་རྒྱུན་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དུས་མ་ཡིན་
པར་ཡང་བཟའ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཤིན་ཏུ་བཀྱས་པ་ཉིད་ནའོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །ཁོངས་པ་ལ་ནི་དུས་མིན་མེད་པ་ཡིན་ཅེས་སུ་མ་བརྒྱུ་པ་ལས་སོ། །སྒྲེགས་

པའི་ཟས་ལ་མིད་པ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མིད་པ་གཉིས་པས་དུས་མ་ཡིན་པའི་
སྒྲིགས་པ་དག་ཅེས་པས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་སྤར་བཞིན། ཀྱན་སྒྲོང་ནི་
རང་གར་དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྤྱོད་བཞི་དུས་
མ་ཡིན་པར་ཟ་བར་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགེ་སྒྲོང་རང་ཉིད་གང་ན་གནས་པའི་གླིང་སྟེ་རང་གི་གླིང་ནི་ཉི་མ་བྱེད་ཡོང་
ནས་རྒྱ་རེངས་དང་པོ་འཆར་བའི་བར་ནི་རྒྱུན་མེད་པར་དགེ་སྒྲོང་གི་བཟར་རུང་
པའི་དུས་མ་ཡིན་ནོ། །

འོན་དགེ་སྒྲོང་རྩ་འཁྲུལ་ཐོབ་པས་གླིང་གཞན་དུ་གནས་ན་སྒྲིམ་པའི་གླིང་
དང་། གནས་པའི་གླིང་གང་གིས་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱས་
པའི་གླིང་གིས་བཞག་སྟེ། **ཁུ་བ་ལས།** དགེ་སྒྲོང་གི་དུས་མ་ལགས་པར་བཅའ་
བ་དང་བཟའ་བ་འཆོལ་ལམ་འཆོལ་གྱང་ལོངས་པར་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ།
ལྷ་པ་ལི་ཡོད་དེ། གླིང་གསུམ་དང་ལྷ་འི་གནས་སུ་ཡང་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་དུས་
སུ་ཐོས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྤར་ནངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པས་དབྱར་ལྷ་བ་
གསུམ་ལྷ་ཡུལ་དུ་རྩལ་ཞུགས་མཛད་པ་ལྷ་རྩེ་གསུམ་པས་གྱང་གང་དུ་སྒྲིམ་པའི་གླིང་གིས་མི་
འཛོག་ན་དགེ་སྒྲོང་ལྷ་ཡུལ་ལྷ་བུར་གནས་པ་ན། བྱི་རྩོ་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཉེས་པར་

འགྱུར་མི་འགྱུར་གནས་གང་གི་ཆ་ནས་འཛོག་མི་ཤེས་པའི་༼༥༥༽ཕྱིར། ཞེས་
ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་དེགས་ཏེ། འོད་ལྗན་དུ་ལུང་བྲངས་ཏེ། **གཏམ་གྱི་གཞི་**
ལས། དག་སྒྲོང་གིས་ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་སྒྲིང་དུ་ཟས་འཆོལ་ན་དེ་དུས་གང་
གི་ཆེ་འཆོལ་བར་བགྱི། དེ་རྣམས་ཀྱི་དུས་གང་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་གནས་པའི་
སྒྲིང་གིས་བཞག་པར་གསུངས་པ་དང་། **རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཁྱི་ཀ་**

ལས། འཛམ་བུ་སྒྲིང་ལ་སོགས་པ་གནས་གང་ན་དག་སྒྲོང་གནས་པ་དེ་ལ་
དགོངས་ནས་འདིར་རང་གི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། **འོད་ལྗན་**

ལས། འཛམ་བུ་སྒྲིང་ལ་སོགས་པ་གནས་གང་ན་འདུག་པ་དེ་ནི་རང་གི་སྒྲིང་
ཞེས་བྱ་རྟེ་ཞེས་སོ། **འབྲེལ་ཆུང་ལས།** བདག་ཤར་ལྟོ་རུབ་བྱང་གི་སྒྲིང་གང་ན་
གནས་པའི་ཡུལ་དེའི་ཉི་མ་ཕྱེད་ཡན་ཆད་ཅེས་བཤད་དོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་ལུང་ལྷུ་བ་
ཁྱེད་སུ་བྲངས་པ་དེ་ནི། **འོད་ལྗན་ལས།** འཛམ་བུའི་སྒྲིང་དུ་གནས་པ་ལ་
མཆོན་པ་ཡིན་ཅེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་**ལུང་ལས།** སྒྲིང་གསུམ་དང་ལྟའི་གནས་
སུ་ཡང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་སྒྲིང་གསུམ་དང་། ལྟའི་མཆོན་མའི་གནས་སྐབས་སུ་
ཡང་འཛམ་བུའི་སྒྲིང་གི་རྩ་དྲོའི་དུས་སུ་ཟོས་པའོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །གལ་ཏེ་
དག་སྒྲོང་ལྟའི་ཡུལ་དང་སྒྲིང་བར་དང་ལུན་པ་ལྟ་བུར་གནས་ཏེ་ཟ་ན་ནི་སྒྲིང་
པའི་སྒྲིང་གིས་བཞག་རྟེ་དམིགས་བསལ་དུ་བྱས་སོ། །དུས་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་
དེ་ཉིད་དུ་འདུ་ཤེས་གཙོའོ། །འབྲེལ་གྱིང་འཛམ་བུ་ལྟ་བུ་བཅའ་བར་བྱ་བ་དང་།

འབྲས་ཆན་ནམ་ཟན་བྱོན་ལྟ་བུ་བཟའ་བར་བྱ་བ་ཟོས་ཏེ་མིད་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་
འགྱུར་རོ། །ཞོའམ་འོ་མ་ལྟ་བུ་དུས་སུ་རུང་བའི་བརྟུང་བ་འབྲུང་ན་ཡང་ལྟར་བྱེད་
བསྐྱེད་དེ། **ལྷ་བ་ལས།** ཞོན་དུས་སུ་རུང་བའོ་ཞེས་སོ། །

དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བའི་ལྟར་བྱེད་དོ། །

བརྒྱུད་པ་གསོག་འཛོག་ལ། དང་པོར་མདོ་ཙམ་ཉིད་དུ་བསྟན། །དེ་ནས་རྒྱས་པར་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གསོག་འཛོག་དངོས་གྱི་མདོར་བསྟན་ཏེ། །ཅན་དང་
། །ཆ་ལ་བརྟེན་པའི་མདོར་བསྟན་ཏེ། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་འོན་དང་། ཆེན་གྱི་འོན་
ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱི་འོན་ཞིན་མཉན་ཡོད་དུ་དག་སྟོང་ནག་པོས་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་ཟོས་པ་
ལས་ལྟར་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཟས་ལ་སྤེད་པ་ཆེ་བའི་སྟོན་ནས་གཞན་
དག་མ་དད་པར་འགྱུར་བའོ། །**ཁོ་ཉི་ནི་**བཅས་ལྟན་དག་སྟོང་གིས་སྟན་བཞི་
ལས་གང་ཡང་རུང་བ་རང་གིས་གསོག་འཛོག་ཏུ་བཞག་པའམ་རང་དང་ཆོ་ག་
གཅིག་པས་གསོག་འཛོག་ཏུ་བཞག་པ་ཁམ་གང་ཡན་ཆད་ཟོས་པ་ལས་གྱུར་པའི་
ལྟར་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གང་ཟ་བའི་
དངོས་པོ་ནི་དུག་ལས། སྟན་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། སྤྱོད་པའི་
ཟས་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་སོ། །རང་ངམ་རང་དང་ཆོ་ག་

གཅིག་པས་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། སྤྲོམ་པ་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་གྲ་
མི་དད་པ་དག་གིས་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་དག་ནི་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པ་
དང་། རྒྱུ་ཚོད་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུ་ནི་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །སྤྲོན་གྱི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ་ལན་ཚུ་ལ་སོགས་པ་ཚུ་
ཟུན་ཕྱིད་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མིད་པ་གཉིས་པ་ལ་སྒྲེགས་པའི་ཟས་
མ་ཡིན་པ་སྟེ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞི་གཞན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རུང་བ་དང་།
ཚད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་དུག་གོ། །གཉིས་པ་གང་གི་ཆོ་བཟང་བའི་དུས་ནི། ལུ་གཤེ་
དུས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ལག་ཉར་བླངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལུ་གཤེ་ཆོ་བཟར་གནང་
བའི་གནད་གིས་སྦྱར་ལོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ནི། གནང་བའི་རྒྱུན་
ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་སྦྲར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་གེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཀྱུན་སྒྲོང་ནི་གསོག་འཛོག་ཏུ་སོང་བ་༼༥༧༽རང་གར་ཟ་འདོད་
བའོ། །སྦྱར་བ་ནི་ཟ་བར་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མཁུལ་དུ་མིད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འབྲས་ཆན་ལ་སོགས་པ་སྦྱོང་བའི་ཟས་དུས་སུ་རུང་བ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་བྱིན་
ལེན་དེ་མ་ཞིག་པར་བྱིང་བའི་ཟས་ཀྱི་དུས་སུ་བཞག་སྟེ། ཉི་མ་གྲང་ཆོགས་ཡོལ་
བ་དང་བྱིང་བའི་ཟས་དེ་ཞེས་ཏེ་རྒྱུ་ཚོད་དུ་རུང་བ་དེ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ཐུན་

ཚོད་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཉི་མ་རྒྱབ་སྟེ་དམར་ཐག་ཆ་དང་ལྷ་བུ་ཞེས་པས་སྒྲན་
ལྷག་མ་གཉིས་མཚན་ཏེ་དེ་དག་ནི་གསོག་འཛིག་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསོག་
འཛིག་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ལ་གཤེས་གཙོའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཆིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

ལག་ཉ་སོགས་གསོག་འཛིག་ལ་བརྟེན་ཏེ། **རྟི་ཀར།** དེ་དག་ནི་གསོག་འཛིག་
བྱེད་པའི་ཆ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ཞེས་སོ། །ཆ་ལ་བརྟེན་པ་རང་དེ་གང་ཞེ་ན།
རྒྱུའི་ཆ་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། གསོག་འཛིག་བྱས་པ་ཟ་བའི་ཉེས་པ་ནི་རྒྱ་
རང་རམ་རང་དང་འདྲ་བས་གསོག་འཛིག་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་ལག་ཉར་
སྒྲངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡང་རྒྱ་རང་རམ་རང་དང་འདྲ་བས་ལག་ཉར་
སྒྲངས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཆ་ལ་བརྟེན་པ་འདི་ལ་
བརྒྱུད་དེ། ལག་ཉ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་བྱས་བཞི་དང་། དེ་དག་ཟ་བའི་ཉེས་
བྱས་བཞིའོ། །དང་པོ་ལག་ཉར་སྒྲངས་པའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་ངོ་ཉི་ནི། བཙས་ལྷན་
དག་སྒྲོང་གིས་རང་རམ་རང་དང་འདྲ་བ་དབང་བའི་ཟས་སམ་ཉེ་བའི་སྟ་གོན་དུ་
གནས་པ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་ལ་རེག་པའི་ཉེས་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའོ། །

དེའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ལ་རེག་
པའི་ཡུལ་དང་། གང་གིས་རེག་པའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱུད་ལས། ཟས་སམ་
ཉེ་བའི་སྟ་གོན་དུ་གནས་པ་སྟེ། ཟས་དངོས་དང་ནས་དང་འབྲས་ལ་སོགས་

པའོ། །དག་སྒོང་རང་རམ་རང་དང་འབྲ་བས་༼༥༥༽དབང་བ་སྟེ། དག་ཚུལ་
དག་གི་རེག་པ་ནས་སྟེད་པའི་བར་ལ་ཞེས་པ་དང་། སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་དག་
ནི་ཕན་ཚུན་བྱིས་པ་དང་འབྲ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྐྱེན་ཚུད་ཟ་བའི་སྐྱེན་དང་
མི་ལྟན་པ་སྟེ། ཤས་མ་ལོད་པ་དང་བྱབ་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་དང་། མ་རུང་བར་
འགྱུར་བའི་རྒྱ་བྱུང་ན་རང་གིས་བྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྐྱེན་གྱི་
ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ་ལན་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ཚུན་བྱེད་ཉིད་དོ་ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །སྐྱེན་གྱི་ངོ་བོ་མ་རྫོགས་པ་ལ་རེག་ན་ཉེས་བྱས་ཕྱ་མོ་ཙམ་
ལས་མི་བསྐྱོད་དོ། །བྱིན་ལེན་སྟོབ་པར་འོས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ་བྱིན་ལེན་
སྟོབ་པར་འོས་པ་དང་འབྲེལ་བ་མ་བྲལ་བ་སྒྲུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་བཟུང་
བའི་ཐག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །བྱིན་ལེན་གྱི་ཆོག་དང་མི་ལྟན་པ་སྟེ། **ཀྲི་ཀ་ལས།** ལག་ཉར་སྒྲུངས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་དག་སྒོང་རང་གིས་སྒྲུངས་པའི་ཟས་ཏེ་ཞེས་
བཤད་པས་སོ། །རུང་བ་དང་ཚད་དང་ལྟན་པ་སྟེ་སྤྱིར་བཏྲན་པ་ལས་
སོ། །གཞན་དུ་ན་ལག་ཉར་སྒྲུངས་པའི་ཉེས་བྱས་ཕྱ་མོར་འགྱུར་རོ། །དག་
འདུན་གྱི་ཞིང་ལས་སྐྱེས་བཞིན་པའི་སྟེ་མ་ལ་རེག་པས་ནི་ལག་ཉར་ཉེས་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །

སྐབས་འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལག་ཉར་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ལ་གང་ལ་རེག་

པའི་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་བརྟན་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། ཡན་ཚུན་
དུ་བསྐྱོད་པའི་སྒོ་ནས་དོན་དང་བྱ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་
ན་སྤྱི་རྒྱལ་ཀ་བ་ལ་བཅིང་བ་ལ་རེག་པ་ལྟ་བུ་ལ་ལག་ཉའི་ཉེས་བྱས་རྫོགས་པ་
ཡིན་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་བརྟག་གོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་སྤར་བཞིན། ཀུན་སྒྲོང་ནི་
རང་གར་སྒྱུར་བ་དེས་ཟ་བ་ལས་གཞན་པའི་དོན་དུ་རེག་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་
ཆད་པའོ། །སྒྱུར་བ་དེས་ཟ་བར་༼༥༥བ༽འདོད་ལས་རེག་ན་ནི་བྱིན་ལེན་མ་
བྱས་པར་ཟ་བའི་སྒྱུར་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་གྱི། ལག་ཉའི་ཉེས་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ་ལྟང་བ་གཞན་གྱིས་ཀུན་སྒྲོང་ལས་ལྟང་བ་གཞན་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །**སྒྱུར་བ་ནི་ཟས་དེ་ལ་རེག་པར་བྱེད་པ་སྟེ།** མཐར་ཐུག་ནི་
རེག་པར་རྫོགས་པའོ། །འདི་བྱིན་ལེན་གྱི་ཆོག་དང་ལྡན་ན་ཟས་དེ་ལ་རེག་གུང་
ལག་ཉའི་ཉེས་པ་མེད་པས་ལག་ཉ་བསྐྱུང་བའི་ཆེད་དུ་བྱིན་ལེན་བྱས་ན་ཡང་ངོ་
། །

འདི་ལ་ཉང་བུན་པ་ན་རེ། ལག་ཉ་བསྐྱུང་བའི་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་མེད་དེ། **ལྟང་
ལྟ་ཆོན་པ་ལས།** རྣམ་པ་ལྡས་ནི་བྱིན་ལེན་བྱས་གུང་བྱིན་ལེན་བྱས་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། མ་བཏང་བཞིན་ལེན་པ་དང་། བཟའ་བར་མི་སེམས་པར་ལེན་པ་
དང་། གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་ཏེ་ལེན་པ་དང་། མདུན་དུ་མི་འདུག་པར་ལེན་པ་དང་།

། ཤེས་པ་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལས་སྒྲངས་པའོ་ཞེས་བཟུང་བར་མི་
སེམས་པ་ལ་བྱིན་ལེན་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། གལ་ཏེ་ལག་ཉིའི་ཉེས་པ་
བསྐྱུང་བའི་བྱིན་ལེན་ཡོད་ན་བྱིན་ལེན་བྱས་ན་དགོས་པ་ཞིག་ལྟར་བར་རིག་པ་
ལས་བྱིན་ལེན་བྱ་བར་མ་གསུངས་པས་བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པས་ཐག་པ་ནས་
བཟུང་བར་གསུངས་པས། ལག་ཉིའི་ཉེས་པ་བསྐྱུང་བའི་བྱིན་ལེན་མེད་པར་
ཤེས་ཏེ། **མདོ་རྩ་བ་ཉིད་ལས།** ཆོག་མ་འབྱོར་རམ་ཞེས་ཆུ་གྲུང་བཀལ་བ་ན་
འབྲས་ཀྱི་ཁུར་ཆའི་ཐག་པ་བཏགས་ཏེ་བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པས་ཐག་པ་ནས་
བཟུང་བར་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི། **བམ་པོ་ལྷ་བཙུང་པ་ལས།**
གལ་ཏེ་དུས་མ་ཡིན་པར་རུང་བའི་རྫས་ལ་རུང་བ་དེ་སྒྱུར་ན་ནི་བསྐྱེན་པར་
རྫོགས་པས་ཀྱང་རྫས་དེ་ཉིད་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་སྐྱུར་ཞིང་བཅགས་ལ། གང་གི་
ཆོ་འཕྲང་བའི་ཆོ་ན་ཆུ་གྲུང་མོས་གདབ་པ་དང་། བྱིན་ལེན་སྟོབ་ཏུ་བཙུག་ནས་
བཏུང་ཞེས་བཤད་པས་བྱིན་ལེན་ཀྱང་ཀྱོག་གཉིས་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ་བྱིན་ལེན་
སྐྱེ་མ་དེ་ལག་ཉི་བསྐྱུང་བའི་བྱིན་ལེན་ནོ། །གཞན་ཡང་མདོ་རྩ་བ་དེ་ཉིད་ལས།
གལ་ཏེ་དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ན་བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པས་སྐྱུར་ཞིང་ཆགས་ཀྱིས་
བཅག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཆུ་དུས་མ་ཡིན་པར་རུང་བའི་རྫས་ལས་
བཏུང་བ་དེ་སྒྱུར་ན་ནི་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པས་ཀྱང་སྐྱུར་ཞིང་བཅག་ཏུ་རུང་ཞེས་

མདོ་ཙུང་བའི་ཕུགས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། **རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་རྒྱུ་གཤམས་དངོས་སུ་**
གསུངས་ཏེ། དུས་མ་ཡིན་པར་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པས་
སྦྱར་ཞིང་བཅགས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་རྫས་དེ་ལ་མ་
རེག་པར་ནི་སྦྱར་ཞིང་ཚགས་ཀྱིས་བཅག་པར་མི་རུས་ལ། རྒྱུད་འཛུང་བ་ལ་
སོགས་པའི་སྟེན་མེད་པར་དག་སྟོང་གིས་རེག་ན་ནི་ལག་ཉིད་ཉེས་པར་འགྱུར་
བས་ལག་ཉ་བསྐྱུང་བའི་བྱིན་ལེན་བྱས་ནས་སྦྱར་ཞིང་བཅག་པར་གྲུབ་
བོ། །གཤམ་ཉེ་ལག་ཉ་བསྐྱུང་བའི་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་མེད་ཀྱང་བཟའ་བའི་ཆེད་ཀྱི་
བྱིན་ལེན་བྱས་ནས་སྦྱར་ཞིང་བཅགས་པའོ་སྟུམ་ན། དེའི་ཆེན་བཟའ་བའི་ཆེད་
ཀྱི་བྱིན་ལེན་ནི་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་མདུན་རོལ་དུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་
མཚན་མཐུན་པས་རེག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བཀག་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྦྱབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། **ལུང་ལས།** བཟའ་བར་མི་སེམས་པ་ལ་
བྱིན་ལེན་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་བཟའ་བའི་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་མེད་པ་ལ་
དགོངས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྦྱར་སྒྲགས་པ་ལ་བྱིན་ལེན་མི་ཐོབ་པར་ཐལ།
བཟའ་བར་མི་སེམས་པའི་བྱིར། ལུབ་པ་ཁས་སྦྱངས་སོ། །འདོད་ན། **ཐན་**
ཆོགས་ལས། བྱིན་ལེན་བྱས་ན་སྦྱར་སྒྲག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐག་པ་
ནས་བཟུང་བར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་འབྲས་ཀྱི་ལུར་ཆའི་ཐག་པ་ནས་དག་ཚུལ་
རྒྱུང་དུས་བཟུང་བ་སྟེ་འབྲས་ཀྱི་ལུར་དག་སྟོང་གིས་ལུར་ཉེ་རྒྱུང་བཀལ་བ་ལྟ་

སུ་ལ་༼༥༥༽གྲེན་དུ་འདེགས་མི་རྒྱས་པས་བྱིན་ལེན་བྱ་བར་མི་རྒྱས་ལ་ཐག་པ་
ནས་འཛིན་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱིན་ལེན་སྟོབ་པར་མི་སྟོ་ཡང་ཐག་པ་ནས་
འཛིན་པར་སྟོ་བ་ཡང་སྲིད་པས་སྟོན་མེད་ཅེས་མཆོ་སྣ་བ་ཆེན་པོས་གསུངས་ཀྱང་
། འདི་ཙམ་གྱིས་དེ་ལྟར་རེག་པའི་ཆོ་ལག་ཉི་ཉེས་བྱས་བསྐྱོད་པའི་སྟོན་སེལ་
དུ་མ་བརྟུབ་པས་དམིགས་བསལ་གཅིག་ཏུ་འོང་བ་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་མཆོམས་སུ་བཙོས་པའི་ཉེས་བྱས་འཆད་དེ། འདིའི་ངོ་ཉི་ནི་བཙས་
ལྷན་དགོ་སྟོང་གིས་གནས་གྱི་བྱད་པར་རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བས་དབང་ཞིང་
རུང་ཁང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མཆོམས་དེའི་ཉེ་འཁོར་དུ་དངོས་པོའི་བྱད་
པར་རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བ་དབང་བའི་རྗེན་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་བྱད་པར་རང་
ངམ་རང་དང་འདྲ་བས་ལོངས་སྟོང་པའི་ཆེད་དུ་མི་དང་འབྲེལ་བས་རེག་པ་ལས་
ཟུར་པའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

དེའི་ཡན་ལག་ལ་བཞེ་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་དུ་བཙོ་བའི་
གནས་དང་། གང་བཙོ་བའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གིས་འཆོད་པའི་རྟེན་ནོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ་ལས། རང་བཞིན་གྱི་མཆོམས་སམ་དེའི་ཉེ་འཁོར་ཡིན་པ་སྟེ་འོག་
ཏུ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྟོང་རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བས་དབང་
བ་སྟེ། བྱིམ་པ་ལ་སོགས་གཞན་དབང་བར་ནི་མཆོམས་བཙོས་སུ་མི་འགྱུར་ཉེ་
གཞན་གནས་པ་ཉིད་ནི་གཞན་གྱི་གནས་ཉིད་མ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་སོ། །རུང་

ཁང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རུང་བ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་
བཅོས་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་གང་བཅོ་བའི་དངོས་པོ་ལ་
བདུན་ལས། སྤྲོན་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། དགེ་སློང་རང་རམ་
རང་དང་འབྲ་བ་དབང་བ་དང་། སྤྲོན་ཆུད་འཇའ་བའི་རྒྱུན་དང་མི་ལྷན་པ་དང་།
སྤྲོན་གྱི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། རུང་བ་དང་ཆོད་དང་ལྷན་པ་
༼༥༧༩༽དྲུག་ནི་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། རྩེན་པ་ཡིན་པ་སྟེ། འདིར་རྩེན་
པ་བཅོས་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་དེའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་འཆོད་
བའི་རྟེན་ནི། གནང་བའི་རྒྱུན་ཅན་ནད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །

བསམ་བའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་གཤམ་ནི་སྤར་བཞིན། གུན་སློང་ནི་
རང་གར་རང་རམ་རང་དང་འབྲ་བས་ཡོངས་སློད་པའི་ཆོད་དུ་འཆོད་པར་འདོད་
པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་མཆོམས་སུ་འཆོད་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་
ཐུག་ནི་མེས་རེག་པའོ། །

གསུམ་པ་ཞག་ལོན་པའི་ཉེས་བྱས་འཆད་དེ། འདིའི་ངོ་ཉི་ནི་བཅས་ལྷན་དགེ་
སློང་གིས་རང་རམ་རང་དང་འབྲ་བས་དབང་བའི་གནས་ཡིན་ཅིང་། རུང་ཁང་མ་
ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མཆོམས་དེའི་འཁོར་དུ་སྤྲོན་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་
བཞག་སྟེ་མཆོན་མོ་འདས་པའི་ཉེས་བྱས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །

དེའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་དུ་བཞག་

པའི་གནས་ནི་སྤྲུལ་བཞིན་ནོ། །གང་བཞག་པའི་དངོས་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཚོས་
དུག་ལྟན་ཏེ། སྤྲུལ་མཚམས་བཙོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཚོས་བདུན་ལྟན་ལས་འདིར་
རྗེན་པ་མ་གཏོགས་པ་དུག་སྤྲུལ་བཞིན་ནོ། །གང་གིས་འཛོག་པའི་རྗེན་ནི།
གནང་བའི་རྒྱུན་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་གཤམ་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
པའོ། །ཀྱུན་སྒྲོང་ནི་རང་གར་མཚམས་དེར་འཛོག་འདོད་རྒྱུན་མ་ཆད་
པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་འཛོག་པར་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མཚན་མོའི་མཐའི་སྐད་
ཅིག་གོ། །

བཞི་པར་དག་སྒྲོང་གིས་རྗེན་པ་བཙོས་པའི་ཉེས་བྱས་འཆད་དེ། འདིའི་རྒྱུ་ནི་
བཅས་ལྟན་དག་སྒྲོང་གིས་རྗེན་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་དག་སྒྲོང་རང་ངམ།
རང་དང་འདྲ་བས་བཟའ་བའི་དོན་དུ་མེས་རེག་པ་ལས་གྱུར་པའི་ཉེས་བྱས་
ཡོངས་སུ་རྒྱུ་རྗེས་པའོ། །

དེའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་གཞིའི་ཡན་ལག་གོ། དེ་ལ་གཉིས་
ལས། གང་བཙོ་བའི་དངོས་པོ་ཚོས་བདུན་ལྟན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མཚམས་བཙོས་དང་
འདྲའོ། །གང་གིས་འཛོད་པའི་རྗེན་ནི། གནང་བའི་རྒྱུན་ཅན་ནད་པ་མ་ཡིན་
པའོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་གཤམ་ནི་སྤྲུལ་བཞིན། ཀྱུན་སྒྲོང་ནི་

རང་གར་རང་ངམ། རང་དང་འབྲ་བས་ཡོངས་སྒྲིབ་པའི་ཆེད་དུ་འཆེད་པར་
འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། **སྒྲིབ་བཞི་**རྩེན་པ་འཆེད་པར་བྱེད་པའོ། **མཐར་**
ཐུག་ཞི་མེས་རེག་པའོ། །

ལྷ་པ་ལག་ཉར་སྒྲུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་པོ་དེ་རྣམས་ཟ་བའི་ཉེས་བྱས་བཞི་
འཆད་དེ། འདི་རྣམས་ཀྱི་ངོ་ཉི་ནི་བཅས་ལྷན་དགོ་སྒྲོང་གིས་སྒྲན་བཞི་ལས་གང་
ཡང་རུང་བ་ལག་ཉར་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་ཆགས་པ་མཁུལ་དུ་མིད་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཉེས་བྱས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །

དེའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། **གཞིའི་ཡན་ལག་གོ** ཉེ་ལ་གསུམ་ལས། གང་
ཟ་བའི་དངོས་པོ་ལ་ལྷ་སྟེ། སྒྲན་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲན་
ཀྱི་ངོ་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པ་དང་། གཞི་གཞན་གྱི་སྒྲོན་ནས་རུང་བ་དང་།
ཆེད་དང་ལྷན་པ་སྟེ་བཞི་ནི་སྒྲར་བཤད་པ་བཞིན་དང་། འདིར་ལག་ཉར་ལ་སོགས་
པ་རང་རང་གི་སྒྲོན་ཆགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་སྐབས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། ཁང་གི་ཆེ་
བཟའ་བའི་དུས་ནི་ཐུ་གའི་དུས་མ་ཡིན་པའོ། ཁང་གིས་བཟའ་བའི་རྟེན་ནི།
ཟས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཕོངས་པའི་རྒྱུན་ལྷན་མ་ཡིན་པ་དང་། གནང་བའི་རྒྱུན་ཅན་
ནད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རྒྱ་མའི་གཞུང་ནི་ཤིན་ཏུ་བགྲེས་པ་ཉིད་ནའོ་ཞེས་དགོ་
སྒྲོང་ལུང་སྒྲོང་དུ་ཞག་གངས་མང་པོར་ཟས་མེད་པར་འབྱམས་པ་ཤིན་ཏུ་བགྲེས་
པ་ཉིད་ལ་ལག་ཉར་སྒྲུངས་པ་ལ་སོགས་པ་བཟར་གནང་བར་གསུངས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་གེས་ནི་སྤར་བཞིན། ཀུན་སྒྲོང་ནི་
རང་གར་ཟ་བར་འདོད་པ་རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། །སྒྲོར་བཞི་ཟ་ཏེ་པར་བྱེད་པ་
སྟེ། མཐར་ཐུག་ནི་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ།

བྱང་བའི་གདུབ་ཀོར་གཡོ་བའི་ཡུལ་བྱ་མོའི་གཞིར། །མ་ཆད་ལས་ཀྱང་འཆོར་
བའི་གཙུག་གི་ཙོར་བྱ་གང་། །ལེགས་པར་བརྟགས་ན་ཙོར་བྱར་མ་འཆོལ་
འཕགས་མའི་ཞབས། །དོ་རྗེ་སྒྲོལ་མར་ལགས་ན་བདག་ལ་ངག་དབང་སྟེ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལག་ཉར་སྒྲུང་བཞི་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་དགོ་སྒྲོང་གིས་དགོ་སྒྲོང་གི་ཟས་ལ་
རེག་པ་སྟེ་ཟས་དེ་དགོ་སྒྲོང་གིས་མིད་པར་མི་བྱའོ། །རུང་ཁང་ལས་གཞན་པ་
དགོ་སྒྲོང་གི་གནས་རང་བཞིན་གྱི་མཆོམས་ཀྱི་ནང་དུ་རྗེན་པ་བཙོས་པ་དང་ཞག་
ལོན་པ་ཡང་མིད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །

སྐབས་འདིར་ཁྱེ་ཀ་ལས་འབྱུང་བའི་དགོངས་པ་བཤད་ན་རུང་ཁང་མ་བཅད་
པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལྟ་བུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ས་གཞིར་སྒྱུན་བདག་གིས་
བཙོས་པའམ་དེར་ཞག་ལོན་པར་བཞག་པ་འབུལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་ཉེས་པ་
མེད་དོ། །རུང་ཁང་ཡིན་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྒྱུན་བདག་གིས་མར་དང་
འབྲས་ལ་སོགས་པ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྐུལ་ལ། རང་འོངས་ནས་བྱིམ་མོ་

ཞེས་ཟེར་བ་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཙོས་པ་དང་། ཞག་ལོན་པར་བཞག་པ་
 དག་འདུན་ལ་འབྲིམ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་མཚམས་བཙོས་ཞག་ལོན་ཟ་བའི་
 ཉེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་ཁོ་ནར་དག་འདུན་གྱིས་བདག་གིས་བྱས་པའི་བྱིར་
 རོ། །དག་སྒྲོང་གིས་གྲོང་དུ་མཛོད་དང་བང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཏེ་གྲོང་དེར་
 དག་སྒྲོང་གིས་ཉིན་མཚན་དུ་གནས་ན། དེ་ནི་དག་སྒྲོང་གི་གནས་ཉིད་ཡིན་པས་
 དེར་བཙོས་པ་དང་ཞག་ལོན་དུ་བཞག་པ་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་ལ། གྲོང་དེར་དག་
 སྒྲོང་མི་གནས་ན་ནི་དེར་བཙོས་པ་དང་ཞག་ལོན་པར་བཞག་ཀྱང་དེ་དག་སྒྲོང་
 གིས་ཟ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གཙུག་ལག་ཁང་གི་གནས་ཁང་འགའ་ཞིག་དུ་
 ཁང་པའི་བདག་པོ་བྱིམ་པས་གནས་(༡༥༥)འདིར་དག་སྒྲོང་སྤྱུ་ཡང་གནས་
 པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དག་སྒྲོང་གི་གནས་ཉིད་མ་ཡིན་པས་དེར་བཙོས་
 པ་དང་ཞག་ལོན་པར་བཞག་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གཙུག་ལག་ཁང་སྒྲོང་པར་ནི་
 ངལ་གསོ་བའི་བྱིར་ཞག་འགའ་ཙམ་དག་སྒྲོང་གནས་ན་དག་སྒྲོང་གི་གནས་ཡིན་
 པས་དེར་མཚམས་བཙོས་དང་ཞག་ལོན་དུ་འགྱུར་ལ། མི་གནས་ན་དེ་ལྟར་མ་
 ཡིན་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དག་སྒྲོང་གིས་བཙོས་པ་ཡང་མེད་པར་མི་བྱའོ་
 ཞེས་སྤྱར་ཏེ་མཚམས་ཀྱི་ནང་ཡང་རུང་བྱི་རོལ་ཡང་རུང་སྟེ་དག་སྒྲོང་གིས་བཙོས་
 བའོ། །མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་བཙོས་པ་དང་དག་སྒྲོང་གིས་བཙོས་པའི་སྐབས་
 གཉིས་པོ་འདིར་རྩེན་པ་བཙོས་པ་གང་ཡིན་པ་ནི། མཚམས་བཙོས་དང་དག་

སྤྲོང་གིས་བཅོས་པ་དེ་ཡིན་པའོ། །

འདིར་རྒྱ་ན་རེ། འོ་མ་བསྐྱོལ་བ་རྗེན་པ་དང་བྲལ་ཡང་དེ་ལས་ལྷུང་བའི་མར་
དེ་རྗེན་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲན་གྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པས་སྤར་གྱི་བཅོས་པ་
ཞིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབེར་ན་འོ་མ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ལས་མར་ལྷུང་ན་སྤན་གྱི་
དངོས་པོར་གྱུར་པས་སྤར་གྱི་བྱིན་ལེན་ཞིག་པ་དང་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་འོ་མ་
བསྐྱོལ་བ་ལས་ལྷུང་བའི་མར་དེ་དག་སྤྲོང་གིས་བསྐྱོལ་ན་རྗེན་འཆོད་ཀྱི་ཉེས་པ་
བསྐྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཆོ་གའི་རྣམ་བཞག་དང་དངོས་པོའི་
ཆོས་གཉིས་ཐ་དད་དེ། འོ་མ་ལས་མར་དུ་གྱུར་ན་བྱིན་ལེན་ལ་སོགས་པ་ཆོ་གའི་
རྣམ་བཞག་ཞིག་མོད་ཀྱང་བཅོས་པ་ཞིག་པ་མི་འཐད་དེ། སྤར་འོ་མའི་དུས་ན་
བཅོས་པས་རྗེན་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཕྱིས་རྗེན་པར་གྱུར་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་།
རྗེན་པ་ཡིན་མིན་ནི་ཆོ་གའི་རྣམ་བཞག་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོའི་ཆོས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྤྲན་པའི་བྱེ་བྲག་ག་བཅོས་པ་དེ་བསྐྱེགས་ཏེ་ཐལ་བར་གྱུར་པ་ཆོས་
ཅན། རྗེན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤན་གྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པས་སྤར་གྱི་
བཅོས་པ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཀློང་མཚུངས་སོ། །འདོད་ན། ག་བཅོས་པ་
རྗེན་པར་འགྱུར་བ་འགལ་ལོ། །མེས་བསྐྱེགས་པའི་ཐལ་བ་བཅོས་པས་རྗེན་
འཆོད་ཀྱི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པ་འགལ་ཅིས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཆ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱེ་བྲག་བརྟོན། །ཆ་དང་ཆ་ཅན་ཟུང་དུ་

བསྟན། །སེལ་བ་ཞར་བྱུང་བཅས་ཏེ་བརྗོད། །དོགས་གཙོད་ཞར་བྱུང་དང་
བཅས་བསྟན། །དམིགས་བསལ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཏིལ་དང་འབྲས་དང་གསྐམ་ལ་སོགས་པ་མི་སྟྭ་བ་སྒ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྗེན་པའི་
ཚད་ནི་སྟུམ་ཆ་བངས་པ་ཞེས་ཆུ་གང་གིས་སྟུམ་ཆ་བངས་པས་མ་ཡིན་གྱི། མི་
དང་འབྲེལ་བས་བཙོས་པས་སྟུམ་ཆ་བངས་པ་ཉིད་ཀྱི་མདུན་རོལ་དུ་རྗེན་པ་དེ་
ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྟུམ་ཆ་ཞེས་པ་འདི་ཕྱོགས་གཙོག་ཏུ་བསྟུས་པའི་སྟུམ་ཆ་ཡིན་
ཅས་ཚ་རོང་བ་ཟེར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འཛིག་རྗེན་པའི་གྲགས་པ་དང་
། འཕགས་པའི་གྲགས་པ་གཉིས་ཀ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། **རྒྱ་གཡམས།** བྱེད་
བྱས་པ་ནི་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཛིག་རྗེན་པའི་གྲགས་པ་ཡིན་ལ། སལ་
ཆེར་བྱས་པ་ནི་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཕགས་པའི་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་གཤམ་དང་། རྒྱ་རྣམས་ན་རེ། འདི་ནི་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་སྟུམ་ཆ་བངས་པ་
སྟེ་སལ་ཆེར་བངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་གྲགས་པ་དང་མཐུན་ཅིང་
། **ཡོན་ཏན་འོད་མར།** སྟུམ་གཉིས་ཆོས་ཤིང་འཇམ་པོ་མུལ་མུལ་པོར་འགྱུར་བ་
ཞེས་བཤད་དོ། །འོ་མ་ལ་སོགས་པ་སྟྭ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྗེན་པའི་ཚད་ནི་ཁ་དོག་
འགྱུར་བའི་མདུན་རོལ་དུ་རྗེན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོ་མ་ལ་སོགས་པ་ཁུ་བ་
རྣམས་ཀྱི་རྗེན་པའི་ཚད་ནི་ལན་གཉིས་འོལ་བར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་མདུན་རོལ་དུ་

རྗེན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཀུན་འབྲུམ་ལ་སོགས་པ་མེས་རུང་བ་བྱས་པ་ནི་མ་
བཙོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མཚམས་གྱི་ནང་དུ་མེས་རུང་བ་མི་བྱ་ཞིང་དགེ་
སྤྲོད་གིས་མེས་རུང་བ་མི་བྱ་སྟེ། །པལ་མཚམས་བཙོས་དང་དགེ་སྤྲོད་གིས་
བཙོས་པའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་ཡང་མེས་རུང་བར་བྱས་ན་མེས་
རེག་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེན་པ་བཙོས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་གྱི། ཚོས་ཟེན་པ་ལ་ནི་མི་
བཟོས་སོ། །ཤིང་ཏོག་ལ་སོགས་པ་རུང་ཁང་བཅད་པའི་ས་ན་འདུག་པའི་རུང་
བའི་སར་འགྲུབ་པ་ཉིད་ཅུ་བ་དང་སྤོང་བུ་རུང་ཁང་མ་བཅད་པའི་ས་ན་འདུག་པ་
ལས་སྐྱེ་བ་ལ་རག་ལས་པ་ནི་འབྲས་བུ་དེ་ཞག་མ་ལོན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
པས། འབྲས་བུ་དེ་ཞག་ལོན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མི་རུང་བའི་ས་ན་ཞག་མང་དུ་
གནས་པའི་ཅུ་བ་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མཚམས་གྱི་ནང་དུ་ཞག་
ལོན་པའི་བ་ལས་བྱུང་བའི་འོ་མ་ཡང་ཞག་ལོན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞག་ལོན་པའི་
འོ་མ་ལས་གྱུར་པའི་ཞོ་ཡང་ཞག་ལོན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དུས་སུ་རུང་བའི་གནས་
སྐབས་ལས་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པའི་བྱིར། ཞག་ལོན་པའི་འོ་མ་དང་ཞོ་ལས་གྱུར་
པའི་མར་དང་ཆུར་ཁུ་ནི་ཞག་ལོན་ཞིག་པ་སྟེ། སྤྲན་གྱི་རིགས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་
བྱིར་རོ། །མཚམས་ནང་དུ་ཞག་ལོན་པའི་ས་བོན་མཚམས་བྱི་རོལ་དུ་བཏབ་པ་
ལས་ལྷུ་གུ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་ཞག་ལོན་ཞིག་པ་སྟེ་སྐྱེ་བ་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར་
རོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ནུམས་ཀྱི་ཀ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །འཆོད་པར་བྱེད་

པའི་གང་ཟག་དེ་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ན་འདུག་གམ་རུང་ཁང་ན་འདུག་ཀྱང་བཙོ་
བར་བྱ་བའི་རྫས་ཀྱི་སྣོད་ནི་རུང་ཁང་མ་བཅད་པའི་མཚམས་ནང་གི་ཕྱོགས་ན་
འདུག་ན་རྒྱ་དེས་ཀྱང་མཚམས་ནང་གིས་དེར་རྫས་དེ་བཙོས་པའི་ཉེས་པར་
འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འཆོད་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དང་། བཙོ་བར་བྱ་བའི་
རྫས་གཉིས་ཀ་མཚམས་ནང་ན་འདུག་པ་ཁོ་ནར་མ་བཟད་པའོ། **ཁྱི་ཀར།** བརྒྱད་
པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་སར་བཙོས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་

དེ། དཔེར་ན་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་སར་འདབ་མ་དག་གི་སྟེང་དུ་སྟེད་པོ་
༼༡༠ན༽ལ་སོགས་པའི་ལྷགས་སྟེད་རྒྱང་པ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུགས་
པའི་སྟེང་དུ་ཕྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་བཞག་པའི་ནང་དུ་ཤ་ལ་སོགས་པ་བཙོས་
ན་དེ་ཡང་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སོ། །བཙོ་བྱ་རྫས་དེ་
མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ན་འདུག་པ་བཙོས་ན་བྱེད་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་མཚམས་
ཀྱི་ནང་དེ་ན་འདུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྫས་དེ་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་བཙོས་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །མེ་མདག་ནི་སྣོད་དང་འབྲ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེའང་
མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་འདུག་པའི་མེ་མདག་གི་སྟེང་དུ་རྫས་བསྐྱེགས་པ་ནི་མཚམས་
ཀྱི་ནང་དུ་བཙོས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མེ་ལྗེའི་སྟེང་དུ་བསྐྱེག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་མེ་ལྗེ་
ནི་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟེན་གྲུ་ལས་བཤད་དེ། **བམ་པོ་**
ལྷ་བཅུ་བ་ལས་ཀྱང་། མེ་ལྗེ་ལ་བསྐྱེགས་པ་ནི་ནང་དུ་བཙོས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་

ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །མཚམས་ནང་གི་མེ་དེ་ལས་རྩོལ་བས་ཕྱིར་ཐུང་བ་སྟེ་
བོང་བ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་མེ་ཕྱིར་ཐུང་བ་དང་། མེ་མདག་དྲིལ་ཏམ་མེ་སྟེ་
ཐུང་གིས་ཁྱེར་ཏེ་བྱུང་བ་སྟེ་མེ་དེ་མཚམས་ཕྱི་རོལ་དུ་བྱུང་བའམ་རུང་ཁང་དུ་བྱུང་
བའི་མེ་དེས་དེར་བཅོས་པ་དག་ནི་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་བཅོས་པའི་ཉེས་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། གང་དུ་བཅོས་པའི་གནས་དེ་མི་རུང་བའི་གནས་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

ངག་དོན་མེ་དང་བོ་མཚམས་ནང་ནས་བྱུང་ཡང་དེའི་མཚམས་ག་ཞན་དུ་བཅོས་
བས་མཚམས་བཅོས་ཀྱི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །རུང་ཁང་མ་བཅད་པའི་མཚམས་ནང་
གི་ཉེ་འཁོར་ནི་གནས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉེ་
འཁོར་དུ་བས་བཅོས་ན་མཚམས་བཅོས་དང་། དེར་བས་བཞག་ན་ཡང་ཞག་
ལོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཉེ་འཁོར་གྱི་ཆད་ནི་རྩིག་པའི་ཕྱི་རོལ་འདོམ་གང་ཚུན་ཆད་
དོ། །གལ་ཏེ་རུང་ཁང་བཅད་ན་ནི་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་ཡང་རུང་ཁང་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། བས་མཚམས་༼༡༠བ༽དང་ཕྱི་རོལ་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི་
དག་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་པར་བཞིའོ་ཞེས་ལས་ཀྱི་ཆོག་ལས་གསུངས་
སོ། །རྩིག་པས་བསྐྱོར་ཏེ་སྟེང་གཡོགས་མེད་པའི་གནས་ལ་ནི་སྟེང་དུ་ནམ་
མཁའ་ལ་མགོ་བོས་སྟེབས་པ་མན་ཆད་གནས་ཡིན་ཏེ། དེ་མན་ཆད་དུ་མཚམས་
བཅོས་དང་ཞག་ལོན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡན་དུ་དེ་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །སྟེང་

གཡོགས་པའི་གནས་ཀྱི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ཡང་ངོ་སྟེ་གནས་ཡིན་པས་དེར་ཉེས་
བྱས་དེ་དག་བསྐྱེད་དོ། །འོག་ཁང་རུང་བའི་ཁང་པ་ལགས་ན་སྟངས་གི་ཡང་ཐོག་
གཞན་ཡང་རུང་བའི་ཁང་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོག་ཁང་དག་སྟོང་དབང་ལ་སྟངས་
གི་ཡང་ཐོག་ཁྱིམ་པ་དབང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །དག་སྟོང་གི་གནས་སམ་དག་
འདུན་གྱི་གནས་སུ་གཞན་ཁྱིམ་པ་ཁ་དྲག་པོ་ཞིག་གིས་དབང་བྱས་ཏེ་ཁྱིམ་པ་དེ་
གནས་པ་ཉིད་ནི་དག་སྟོང་དག་གནས་དེ་ན་གནས་ཀྱང་ཁྱིམ་པ་ལས་གཞན་དག་
སྟོང་གི་གནས་ཉིད་མ་ཡིན་པས་དེར་ཡང་མཚམས་བཙུག་དང་ཞག་ལོན་གྱི་ཉེས་
བྱས་མི་བསྐྱེད་དོ། །གཞུང་འདི་ནི་བསྟན་པར་ཚོགས་པ་དང་མ་ཚོགས་པ་ཐུན་
མོང་གི་གནས་ལ་བསྟན་པར་མ་ཚོགས་པ་དབང་ཆེ་བའི་དབང་དུ་མཛད་
དོ། །འོན་ཀྱང་**རྒྱ་གཡུ་ལས།** དག་སྟོང་གི་གནས་སམ་དག་སྟོང་གི་དག་འདུན་གྱི་
གནས་ན་དག་ཚུལ་ཇི་ཅམ་གནས་ཀྱང་དག་སྟོང་གི་གནས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དག་
ཚུལ་ནམས་ནི་དག་སྟོང་གི་འཁོར་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གཞུང་འདིའི་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་བཅས་པ་བཞི་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལག་ཉར་
སྒངས་པ་དང་། ནང་དུ་བཙོས་པ་དང་། དག་སྟོང་གིས་བཙོས་པ་དེ་དག་ཟུག་མ་
བྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་སྤྱིར་དགག་པ་མཛད་ཅེས་པས་ཟུག་འདི་དུས་ཀྱི་སྤྱིར་གནང་བ་
མཛད་ཅེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །གསོག་འཛིག་ཏུ་འཛིག་པ་ནི་ཟུག་འདི་དུས་

ཡིན་པའི་དུས་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་དགག་པ་མཛད་དེ། གསོག་འཛོག་༼༧༩༽ན་གི་ཉེས་
པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པ་དག་ནི་མ་བསྐྱུས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་གསོག་འཛོག་གི་
ཉེས་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་དང་ཞག་བདུན་པ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་ཞེས་གསལ་དག་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཚད་ཀྱི་སེལ་བ་ཞར་བྱུང་བསྟན། །ངོ་ཐོའི་སེལ་བ་ཞར་བྱུང་
བཅོད། །དང་ཐོ་ནི།

ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཟས་གསོག་འཛོག་བྱས་པའི་སྐྱོ་མ་ལྟ་བུ་རུང་བ་དང་
ཅམ་གྱིས་འབགས་ཏེ་འབྱར་བ་ནི་ཟས་ཚད་ལོངས་ཀྱི་ཕྱེད་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་དག་
སྐྱོང་གིས་ཟ་ན་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་ཕྱེད་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པའོ། །འདི་ནི་**ལུང་རྣམ་འབྱེད་**
ལས། དག་སྐྱོང་གིས་ལྷུང་བཟེད་དང་ཁ་བཟར་དང་ལྡེ་ལུ་མིག་གྲོག་པོ་གསོག་
འཛོག་ཏུ་བྱས་ནས་འབགས་པ་ཟ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
ལྷུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི་ཟས་ཁམ་དུ་མ་ལོངས་པས་ཚད་དང་ལྡན་པའི་ཡན་
ལག་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དང་སང་བཟའ་བརྟུང་བྱེད་པ་ན་སྣ་ཆབ་ལེན་པ་དང་།
ཕྱི་ཆབ་ལེན་པ་སོགས་ཀྱི་ཚོག་མདོ་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་པར་སྟོན་ཏེ། ཁའི་དྲི་མ་
དང་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཆོགས་མ་ཁའི་གསེབ་ཏུ་ཆགས་པ་ཐུན་འདས་ན་གསོག་འཛོག་ཏུ་
འགྱུར་བའི་ཁའི་ནང་མ་དག་པ་ཁ་དྲི་མ་ཅན་གྱི་བཟའ་བ་ཟོས་པ་དང་བརྟུང་བ་

འབྲུངས་པ་དག་གྲང་ཟས་ཀྱི་ཐྱེད་ཉིད་དེ་ཉེས་བྱས་སོ། །འདི་ནི་**ལུང་རྣམ་འབྱེད་**
ལས། དག་སྒོང་གིས་ཁ་མ་བཀྲུས་པར་སྒོམ་འབྲུངས་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཁ་དེའི་ཕྱི་རོལ་མཆུ་གཉིས་ནི་ཕྱི་བའི་སས་ཀྱན་ནས་བྱུང་དེ་ཆུ་
བཤལ་ན་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁའི་ནང་གི་ཆུ་ལྟར་བ་དོ་འམ་གསུམ་གྱིས་བཤལ་ན་
དག་པ་ཡིན་ནོ། **ཁྱི་མ་ལས།** ཁའི་ནང་ནི་ནངས་པར་དང་དྲོ་ཟོས་པའི་འོག་ཏུ་
སོ་(༧)བའི་ཤིང་ཟོས་ལ་ལན་གསུམ་ཆུས་དག་པར་བཀྲུའོ། །ཕྱི་དྲོ་སྒོམ་
འབྲུངས་ན་འང་ཁ་ལན་གསུམ་དུ་ཆུས་དག་པར་བཀྲུའོ་ཞེས་སོ། །ལྟུང་བཟེད་ནི་
བསམ་པ་དག་པས་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་བཀྲུ་བཤལ་བྱས་ན་ལྟུང་བཟེད་ལ་
སོར་མོས་སྒྲི་འབྲིན་པར་བྱེད་པ་ན་སྒྲི་མི་སྟན་ཏེ་སྒྲི་སྟན་ཅིང་སང་སང་པོ་མ་བྱུང་
དུ་ཟེན་གྲང་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟུང་བཟེད་དག་པར་བྱས་པས་རྩི་ལངས་པ་ནི་
ཆུད་ཟ་བ་མ་སྤངས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ལྟུང་བཟེད་ལ་ཟས་ཀྱིས་གོས་པའམ་
འབགས་པ་མེད་པར་ནི་བཟའ་བར་བྱ་བ་ལ་ལྟུང་བཟེད་རིག་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་
མེད་དོ། །ལྟུང་བཟེད་འདག་རྒྱས་བུལ་ཏོག་གིས་སམ། ལྱི་བའམ། ས་གང་ཡང་
བྱུང་བས་ལན་གསུམ་བཀྲུས་པ་ལ་སྒྲུམ་པ་ཉིད་ཡོད་གྲང་ཉེས་པ་མེད་དེ་ཐ་སྟོད་
དུ་བྱ་རིན་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར་དོ། །རྩི་ལངས་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲོས་ན་
ལངས་པ་དེ་རི་ལྟར་བྱ་ཞེན། **རྒྱི་ཀ་ལས།** ལྟུང་བཟེད་དག་པར་བྱས་པ་ལ་སྒྲུམ་
བག་གམ་ཆོན་རྩི་ལངས་པ་བསལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །

འདིར་གཞུང་ནི་དག་སྒྲོང་ཞིག་ལ་ལྷུང་བཟེད་འཕམ་ཅན་ཞིག་ཡོད་ནས་དེར་
ཁུར་བ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ན་སྒྱུམ་བག་འཕྱོན་ཅིང་། སྟེང་དུ་ཞག་གི་ཉ་མིག་
ཆགས་ཤིང་འདུག་ནས་དག་སྒྲོང་དེ་འགྱོད་པ་སྒྲིམ་པ་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། སྟེང་གི་སྒྱུམ་བག་བསལ་ཏེ་བརྟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སོ། །འབགས་པ་མེད་པར་རེག་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་སྒྲོས་ན་
འབགས་པར་གྱུར་ན་ཅི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། **དྲི་ཀ་ལས།** ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་དུ་
ཟས་ལ་སོགས་པས་འབགས་ན་འབགས་པའི་ཕྱོགས་དེ་ཉི་ཆེ་བཟུ་བར་ཉིད་
དོ། །འདག་རྩལ་སམ་མྱི་བའམ་ས་གང་ཡང་རུང་བས་ལན་གསུམ་བཟུས་པ་ལ་
སྒྱུམ་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་སྒྲོས་ན་སྟོད་སྟུང་སྒྱུམ་ཅན་དེ་སྒྱུམ་མེད་
༼༡༩༽པར་བྱ་བའི་ཐབས་གང་ཞེ་ན། བུམ་པ་དང་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་
མར་གྱི་སྟོད་བྱེད་པ་སྒྱུམ་ཅན་དག་སྒྱུམ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱའི་རྩིང་བྱ་བ་
མོ་གཏིང་རིང་པོའི་ནང་དུ་བཅངས་ཏེ་གཞུག་གོ །ཡུན་རི་སྤིད་དུ་བཞག་ཅི་ན།
ཉ་འམ། རུས་སྤལ་ལམ། སྤལ་པའམ། རྒྱ་སྤོན་བྱིས་པ་གསོད་དམ། ཉ་ཕྱི་བ་
དག་གིས་སྒྱུམ་བག་མ་ལུས་པར་འདགས་ཀྱི་བར་དུ་ཞག་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་
བཞག་གོ །བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྩེ་མ་སྒྱུམ་ཅན་དག་ལ་ཡང་མེར་བསྐྱེགས་པས་
ཀྱང་སྒྱུམ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ངོ། །དེ་ལྟར་ལྡོག་པའམ་བསྐྱེགས་པས་སྒྱུམ་
བག་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི་རི་ལྟར་དག་ཅིང་གཙང་བར་བྱ་ཞེ་ན་བཟུ་བས་སོ། །དེ་

གང་གིས་བཟུ་ཞེན། འདག་རྩལ་སམ་མྱི་བས་དག་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྷན་སྦྲིས་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་བརྗོད། །སྤྱབ་པའི་དབང་བྱས་
ཞར་བྱུང་རོ། །དང་པོ་ནི།

འདི་ནི་ལན་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ཆུ་ལ་བཏབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷན་ཅིག་སྦྲིས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་ལན་ལྔ་དང་ཁ་རུ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ཆུ་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་
དང་། འགྱུར་བྱེད་གྱི་ཆུ་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་མཐའི་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཡིན་ཏེ། **འགྲེལ་རྒྱུད་**
ལས། བ་ལྔ་ཅན་གྱི་ཆུར་བཤད་པས་ཤེས་ཞེས་ཟེར་གྲུང་། ཁ་ཅིག་གོས་གྱི་ཁ་
དོག་འགྱུར་བྱེད་པ་མཚུངས་གྱི། ཆུ་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་གཟུགས་བརྟན་མི་
འབྱུང་བ་རྟོག་ཆུར་གྱུར་པ་གསོག་འཛོག་བྱས་པའམ། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་
འབྱུང་བ་ནི་ལྷུང་བྱེད་གྱི་བྱེད་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དོ། །དུབ་གང་ཡན་ཆད་
ལོངས་པས་ཆད་དུ་ཆོག་གྲུང་སྤྲན་གྱི་ངོ་བོ་མ་རྫོགས་པའོ། །གསུམ་པོ་དེ་ནི་ན་བ་
དང་མི་ན་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་མ་ཡིན་པར་བྱིན་ལེན་བྱས་ནས་མ་བཅགས་
པར་ཡང་རུང་བ་ཉིད་དོ། །**འགྲེལ་རྒྱུད་ལས།** ལན་ལྔ་(༤༥)དང་བ་ལྔ་ཅན་གྱི་
ཆུ་ནི་བཅགས་ན་དུས་མ་ཡིན་པ་དང་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་བཏུང་དུ་རུང་ཞེས་
གསུངས་གྲུང་བཏགས་གོ། །ལན་ལྔའི་ཆུ་དང་འགྱུར་བྱེད་གྱི་ཆུ་རང་གི་བྱ་བ་མི་བྱེད་
པ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་བ་མི་མངོན་པ་དག་ལ་ནི་བྱེད་ཉིད་གྲུང་མེད་པ་སྟེ་ལྷུང་བ་
མེད་པ་ཉིད་དོ། །ལན་ལྔའི་ཆུ་ནི་ཆུ་དེ་ཉིད་གྱི་ནང་དུ་ཆོད་མའམ་ཐུག་པ་བཅོས་

ཏེ་ལན་ཚུ་གྲུད་ནས་གདབ་མི་དགོས་ན་ལན་ཚུ་ཅན་གྱི་ཚུར་བཅིའོ། །ཚད་འདིར་
མ་བྱིན་པ་སྐྱོད་དང་བྱིར་དོ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་འབྱངས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་
ཅེས་འབྱུང་ཡང་། ལན་ཚུ་གྲུད་ན་གདབ་དགོས་ཀྱང་ལན་ཚུའི་རོ་བྲོ་བ་མངོན་པ་
བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་འབྱངས་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ཚུ་ཚུ་འགྱུར་བྱེད་རྟོག་པ་ཚུ་
གསུམ་གྱི་ཐ་མ་ལ་ནི་བཞེན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་འབྱུང་ན་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་
སྒྱུར་ཏེ། བྱེད་ཉིད་ཀྱང་མེད་པ་འོ། །རྟོག་ཚུ་དེའི་ནང་དུ་ཤིང་ཀ་ཏ་ཀའི་འབྲས་བུ་
བཅུག་ན་དེས་ཚུ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པར་འགྱུར་རོ། །འགྱུར་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་པ།
བི་མ་ལས། ཚུ་རྟོག་མ་ཅན་གྱི་ནང་དུ་ཐལ་བ་བཏབ་ན་རྟོག་མ་དྲངས་པར་འགྱུར་
ངོ་ཞེས་སོ། །མཚོ་མཆན་དུ་སོག་མའི་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་འགྱུར་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་
ངོ་ཞེས་འབྱུང་ལ། རྗེ་བཅུན་ཐིན་ལས་དབང་པོའི་ཞལ་ནས། འགྱུར་བྱེད་ནི་ཚུ་
ཚན་ཡིན་པར་འཆད་ཅེས་གསུང་ངོ། །ཟན་གྱིས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་པ་ཚུ་རྟོག་མ་ཅན་
གྱི་ནང་དུ་ཟན་བཅུག་ན་འང་རྟོག་མ་དྲངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཚུ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་
པར་བྱ་བའི་བྱིར་གཞུག་པའི་ཟན་དེ་མི་འཛིག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་སྐྱམ་གྱིས་
བསྐྱེའོ། །

གཉེས་པ་ནི།

ཚུའི་འབྱུང་ཁུངས་ཁྱོན་པའམ་ཚུ་མིག་ལ་སོགས་པ་དག་ཏུ་ལན་ཚུ་ལ་སོགས་
པའི་ཟས་བཏབ་པ་མི་མངོན་པ་ནི་ཡོད་པའི་གྲངས་ཉིད་མ་ཡིན་པས་བྱིན་ལེན་

བྱ་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ལག་ཉ་ལ་སོགས་༼༤༩༽པའི་ཉེས་པ་ཡང་མི་འབྱུང་
བ་ཡིན་ནོ། །**དང་འབྲེལ་དང་དྲི་ཀ་ལས།** འདི་ནི་ལུང་ལས་དགེ་བསྐྱེན་དག་
གིས་ཁྱོན་པ་དག་ཏུ་མར་སར་དང་། འབྱུ་མར་དང་། ཞོ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་མ་པ་
དག་འབྱུ་བར་བྱེད་པས་ཆུའི་སྤྲེང་དུ་སྐྱུ་མ་གྱི་ཞག་ཉ་མིག་ཆགས་པར་གྱུར་ནས་
དགེ་སྦྱོང་དག་མི་འབྱུང་བ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དེ་དག་གིས་འབགས་པ་དེས་ཟས་
གྱི་བྱ་བ་བྱར་མི་རུང་གིས་བསལ་ལ་བཏུང་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱུ་མ་གྱི་
ཞག་དེ་བསལ་ཡང་སྐྱུ་མ་གྱི་བག་ཆགས་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཡོད་པ་མི་མངོན་ན་
བཏུང་བ་དེ་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་ལན་ལྔ་དང་
ཟན་ལ་སོགས་པ་བཅུག་པ་ཆུ་ལ་ཁ་ཟས་གྱི་བག་ཆགས་པ་ཡོད་པར་མི་མངོན་ན་
ཆུ་དངས་པའི་ནང་དུ་བརྩི་སྤྲེ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཟས་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཟས་
རུང་བ་མ་ཡིན་པའམ་ཟས་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་འདྲེས་པར་གྱུར་ན་འདྲེས་པའི་
ཕྱོགས་དེ་ཉི་ཆོ་བསལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཟས་ལ་ཁའི་མཆུས་རེག་པ་ལ་ནི་རེག་
པའི་ཕྱོགས་དེ་དང་། དེའི་ཐན་གོར་ཡང་བསལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རིལ་
བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་འོ་མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་ལྷུང་བཟེད་ཟས་
གྱིས་སྒྲགས་པ་ལ་རེག་པ་ནི་རིལ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་རེག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ།
རིལ་བ་ལ་སོགས་པའི་འོ་མ་ལ་སོགས་པ་དག་བཅོམས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །**ལུང་ལས།** དགེ་སྦྱོང་དག་ཁུ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུན་ན་ཐུར་དུ་བབས་

ཀྱི། རྟེན་དུ་མི་འགྱུར་བས་འབྱུང་ལ། དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི།

ནོར་བ་བྱེ་བྲག་ལ་འབྱུལ་བ་སྟེ། འབྲུ་མར་གྱི་བུམ་པ་ལ་ཚོན་ཅིའི་བུམ་པར་
ནོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། བརྟེན་པ་ནི་སྦྱི་ལ་འབྱུལ་བ་སྟེ་འབྲུ་མར་གྱི་བུམ་པ་ལ་བུམ་
པ་སྟོང་པར་༼༡༩༩བ༽འདུ་ཤེས་འབྱུལ་བ་ལྟ་བུ། བར་ན་རྩལ་ཡོད་པ་བརྟེན་
པས་བཟའ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་རེག་པས་ཀྱང་ལག་ཉའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་
རེག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཁོར་བ་དང་བརྟེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བཟའ་བ་ལ་
སོགས་པ་གནས་ནས་སྦྱོས་པ་བྱེན་དུ་རེག་པ་སྟེ། རྟེན་མི་ཟ་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ་
བཞག་པའི་ཕྱིར་རེག་པ་ཡང་ལག་ཉའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་རེག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་
ནོ། །ཁོར་བ་དང་བརྟེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བཟའ་བ་གནས་ནས་སྦྱོས་པ་དེ་ཕྱིར་
བཞག་པའི་དོན་དུ་བསྐྱར་བ་ཡང་གནས་ཀྱི་ཐག་ཤིན་དུ་ཉེ་བར་ཉེ་ཐག་ཉེ་ཤོས་
སུ་བསྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། གནས་ཀྱི་ཐག་རིང་བར་ཁྱེར་ན་དེ་ལ་རེག་པའི་སྟོན་དུ་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་**ཡུང་སིལ་བུ་ལས།** དག་སྟོང་གིས་ཚོན་ཅིའི་བུམ་
པ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ནས་འབྲུ་མར་གྱི་བུམ་པ་བཏགས་ཏེ་ཁྱེར་བ་དང་རོ་ཤེས་ནས་
འགྲུང་བཞིན་དུ་བོར་ཏེ་ཆག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཀའ་རྩལ་པ། སྐས་ལ་འཛེགས་
པ་ལས་ཅུང་ཟད་ཅུམ་འཛེགས་ལ། མང་དུ་ལུས་ན་སྐར་བོ་བས་ལ་གནས་བདེ་
བར་ཞོག་ཅིག །མང་དུ་འཛེགས་ན་སྟེང་དུ་འཛེགས་ལ་གནས་བདེ་བར་མ་

འབྲེལ་བར་ཞོག་ཅིག། རྟེན་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་ཟོ་ཞིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཤམ་
པ་མ་སྤྱང་ཡང་ལྷག་མ་དང་ལྷང་བྱེད་སོགས་ལ་སྟོད་ཅིང་། འདུལ་བ་ལ་མི་མོས་
གིང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཡེལ་བས་ལག་ཉར་སྤངས་པ་ཉིད་
དང་། བྱིན་ལེན་སྤངས་པ་ཉིད་ནི་མི་གཡེལ་བའི་ལག་ཉར་དང་བྱིན་ལེན་མ་ཡིན་
ནོ། །གཡེལ་བས་ལག་ཉར་སྤངས་པས་དེ་དག་སྟོང་གཞན་གྱི་བཟར་རུང་ལ།
གཡེལ་བས་བྱིན་ལེན་སྤངས་པ་དེས་དག་སྟོང་གཞན་གྱི་བྱིན་ལེན་གོ་མི་ཆོད་
པའོ། བྱིན་ལེན་སྟོབ་པར་འོས་པ་དག་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་དང་ཟས་དེ་འབྲེལ་བ་
མ་བུལ་༼༤༤ན༽པའི་བར་དུ་ནི་དག་སྟོང་གིས་ཟས་ལ་རེག་ཅིང་། ཟས་སྤང་བ་
ཡང་ལག་ཉར་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ལ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། བྱིན་ལེན་
སྟོབ་པར་འོས་པའི་གང་ཟག་དེས་ཟས་མ་ཟས་ཀྱི་སྟོད་ལ་རེག་པར་མ་ཟད་
གྱི། དེས་བཟུང་བའི་ཐག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཟས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་ནི་ཟས་
དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྟོམ་པས་མཉམ་པ་ལྟ་བ་ཐ་མི་དད་པ་མཚན་
མཐུན་པ་དག་གི་གསོག་འཛིག་བྱས་པ་དང་། བྱིན་ལེན་བྱས་པ་དང་། ལག་ཉར་
སྤངས་པ་དག་ནི་ཆོ་ག་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དག་སྟོང་གཅིག་གིས་བྱིན་ལེན་
བྱས་པ་ནི་སྟོམ་པས་མཉམ་ཞིང་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་དག་སྟོང་ཀྱན་གྱིས་བཟར་རུང་
ལ། དག་སྟོང་གཅིག་གིས་གསོག་འཛིག་བྱས་པའམ་ལག་ཉར་སྤངས་པ་ནི་སྟོམ་
པས་མཉམ་ཞིང་། ལྟ་བ་མཐུན་པའི་དག་སྟོང་ཀྱན་གྱིས་བཟར་མི་རུང་ངོ་

། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱང་གསོག་
འཛིག་དང་བྱིན་ལེན་གྱི་ཆོ་ག་པན་ཚུན་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྒྲིམ་པ་མི་
མཉམ་ཡང་སྒྲིམ་པ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པར་རོ་ཞེས་པ་ལ་གཅིག་པ་ཉིད་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་སྐྱར་ཏེ། བྱིན་ལེན་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་གཅིག་པ་ཉིད་
དོ། །དེས་ན་དགེ་སློང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ནི་དགེ་སློང་
བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་བཟར་རུང་ལ། དགེ་སློང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་གསོག་
འཛིག་བྱས་པ་དང་། ལག་ཉར་སྒྲངས་པ་ནི་དགེ་སློང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་ཀྱང་
བཟར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་མ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། དགེ་
སློང་མ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་དང་། དགེ་སློབ་མ་དང་གསུམ་པོ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་མའི་སྒྲིམ་པ་
མཆོག་ཡིན་ལ། བྱི་མ་བྱི་མའི་སྒྲིམ་པ་མཆོག་མ་ཡིན་པས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་མས་བྱིན་
ལེན་བྱས་པ་ནི་༼༧༧༽བྱི་མ་བྱི་མས་བཟར་རུང་ལ། སྒྲིམ་སྒྲིམ་སོགས་
འཛིག་བྱས་པ་ནི་བྱི་མ་བྱི་མས་བཟར་མི་རུང་ངོ་། །དགེ་སློང་མ་རང་བཞིན་དུ་
གནས་པས་ལག་ཉར་སྒྲངས་པ་ཡང་དགེ་སློང་མ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་བཟར་མི་
རུང་བའོ། །མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པར་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་དངོས་སུ་
སྒྲིམ་པས་མཆོག་མ་ཡིན་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་ནི་གཅིག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
འཁུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དགེ་སློབ་མས་བྱིན་ལེན་སྒྲངས་ན་དེས་དགེ་སློང་མའི་
བྱིན་ལེན་གྱི་གོ་མི་ཆོད་ཅིང་། དགེ་སློང་མས་གསོག་འཛིག་ཏུ་བཞག་པ་ཡང་

དག་སྤོང་མས་བཟར་རུང་བ་ལྟ་བུའོ། །སྤོམ་པ་མཉམ་ཞིང་ལྟ་བ་ཐ་མི་དད་ཀྱང་
སྤྱེས་པ་དག་སྤོང་པ་དང་བྱད་མེད་དག་སྤོང་མ་དག་ནི་ཕན་ཚུན་ལག་ཉ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོག་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱིས་པ་དང་འབྲེལ། **ཁྲི་ཀ་**
ལས། དཔེར་ན་བྱིས་པས་ལག་ཉར་བྱས་པ་དང་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་དང་། གསོག་
འཛིག་བྱས་པ་དག་སྤོང་གིས་ལག་ཉར་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་
བཞིན་དུ་བཤད་པས། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དག་སྤོང་གིས་ལག་ཉར་སྤངས་པ་དང་།
གསོག་འཛིག་བྱས་པ་དག་སྤོང་མས་བཟར་རུང་ལ། དག་སྤོང་གིས་བྱིན་ལེན་
བྱས་པ་དེས་དག་སྤོང་མའི་བྱིན་ལེན་གྱི་གོ་མི་ཆོད་པའོ། །དག་སྤོང་མས་ལག་ཉ་
ལ་སོགས་པ་དེ་དག་བྱས་པ་ཡང་དག་སྤོང་གིས་ལག་ཉ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མ་
ཡིན་ནོ། །མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པར་རོ་ཞེས་སྤོས་པས་ཀྱང་དག་སྤོང་གིས་
གསོག་འཛིག་དང་བྱིན་ལེན་བྱས་པས། དག་སྤོང་མའི་གསོག་འཛིག་དང་བྱིན་
ལེན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དག་ཚུལ་དབང་བ་དག་གི་བཟའ་བར་བྱ་བ་ལ་དག་སྤོང་
གིས་རེག་པ་ནས་ནོམ་པ་དང་། ཉུག་པ་དང་སྤྱེད་པའི་བར་ལ་དག་སྤོང་ལ་ཉེས་
པར་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར་བ་ནི་དག་ཚུལ་གྱིས་༼ལེན༽ཟས་གང་ལ་རེག་ཀྱང་
ལག་ཉའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །དག་ཚུལ་པ་མ་དབང་བའི་
བཟའ་བ་ལ་དག་སྤོང་པ་མས་རེག་པ་ལ་ལག་ཉའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །གསོག་འཛིག་བྱས་པ་དང་ལག་ཉར་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་དེ་

བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་བྱིན་ལ། བྱིས་སྤང་རྩ་མ་པ་བཏོས་པ་དང་བཅས་
པས་བྱིན་པ་ནི་བཏང་བ་ནི་མ་ཡིན་ལོ་སྟེ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་མ་བཏང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བཏོས་བཅས་སུ་བྱིན་པ་ནི་གསོག་འཛིག་དང་ལག་ཉ་ལ་
སོགས་མི་འཛིག་གོ་ཞེས་པ་འོ། །ཚིག་འོག་མའི་**ཀྱི་ག་ལས།** གསོག་འཛིག་བྱས་
པ་དང་ལག་ཉར་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་གཞན་
ལ་བཏང་ན་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་བལ་བར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཟོས་ན་
ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །གསོག་འཛིག་བྱས་པ་དང་། ལག་ཉར་སྤངས་པ་ལ་
སོགས་པའི་རྫས་དེ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་བཏོས་པ་མེད་པར་བཏང་བ་ལ་
ཕྱིར་སློ་ལོག་སྟེ། བཏོས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཕྱིར་སྤངས་པ་ཉིད་ནི་
བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་ཟོས་ན་ཉེས་པ་བྱེད་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་
ཡིན་གྱི། གསོག་འཛིག་དང་ལག་ཉ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། བཏོས་པ་མེད་པར་བཏང་བ་ན་གསོག་འཛིག་དང་ལག་ཉ་ལ་སོགས་པ་
ཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྤྲ་མ་རྣམས་འཆད་དོ། །དེས་སྤངས་ན་ཉེས་པ་བྱེད་བསྐྱེད་
པ་དེའི་ཕྱིར་སྤྲར་བཏོས་པ་མེད་པར་བཏང་བ་དེ་བཟའ་བའི་ཕྱིར་སྤང་བར་མི་
བྱའོ། །གསོག་འཛིག་བྱས་པ་དང་ལག་ཉར་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཟས་དེ་
བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་བཏོས་པ་མེད་པར་བཏང་བ་ན། དག་སློང་ལ་སྤྲར་
བྱིན་ན་ནི་རང་གི་སྤྲར་བཏང་བའི་ཟས་དེ་ཡིན་པར་ཤེས་བཞིན་ཀྱི་ལ་བོ་དུ་ཕྱིར་

མི་སྤང་ངོ་། །འདིའི་ཤུགས་ཀྱིས་མི་ཤེས་ན་སྤངས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

ལྷ་པ་ལ། རེག་བཟར་མི་རུང་བ་དག་གི། རིམ་བཞིན་དམིགས་བསལ་ཞར་བྱུང་བཟོད། །དང་པོ་ནི།

ཞིང་གི་ཐོག་ཤས་ནོད་པ་དང་། ཐོག་ཤས་ནོས་པ་དེར་བར་བ་ལ་སོགས་པ་
དག་ཏུ་བྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབྲས་ལ་སོགས་པ་ལ་དགོ་སྤྱོད་གིས་རེག་པ་ནི་
དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འཇམ་ཞེ་ན། རྒྱུད་ཟེ་བའི་རྒྱུན་བྱུང་བའམ་འབྲུབ་པར་བྱེད་པ་
གཞན་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཡོད་ན་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལག་ཉར་
སྤངས་པའི་ཉེས་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ངོ་། །བཟའ་བར་བྱ་བ་བཀལ་བའི་གིང་རྟ་
ལ་ནི་རྒྱུན་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཡོད་ན་ཞེས་གོང་དུ་བསྟེགས་ཏེ། གིང་རྟ་ཟས་དང་
བཅས་པ་ལ་རེག་ཏུ་གནང་ཡང་ཁ་ལོ་པའི་སྟན་འབའ་ཞིག་ནི་རེག་ཏུ་གནང་བ་
ལ་མ་གཏོགས་པ་ཉིད་དོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** ཁ་ལོ་པའི་སྟན་ལ་ནི་རྒྱུན་ཡོད་ཀྱང་
རེག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དགོ་སྤྱོད་གིས་བཟོས་པར་གྱུར་ན་གིང་རྟ་ཡན་པར་མི་
རུས་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་སོ། **།བམ་པོ་ལྷ་བརྩུ་པ་ལས།** རྒྱུན་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་
བཟའ་བ་བཀལ་བའི་གིང་རྟའི་ཁ་ལོ་པའི་སྟན་ཉིད་ལ་དགོ་སྤྱོད་གིས་རེག་པ་ནི་
ལག་ཉར་སྤངས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཁྲི་ཀ་ལྟར་བཟུང་ངོ་། །འབྲས་
ལ་སོགས་པས་གང་བའི་གིང་རྟ་ལ་ཡང་ཁ་ལོ་པའི་སྟན་མ་གཏོགས་པ་ཉིད་དོ་
ཞེས་ལྷ་མ་སྦྱར་ཏེ། དགོ་སྤྱོད་གིས་མི་རེག་ཏུ་མི་རུང་བའི་རྒྱུན་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཡོད་

ན་ཞེས་གོང་དུ་བསྟེགས་ཏེ། ཤིང་རྩ་བས་དང་བཅས་པ་ལ་རེག་ཏུ་གནང་ཡང་ཁ་
ལོ་པའི་སྟན་ལ་རེག་པར་མི་བྱའོ། །ཟས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཤིང་རྩ་ནད་པས་ཞོན་ཏེ་
ནད་པ་བསྐྱོན་པ་ལ་ཡང་ཁ་ལོ་པའི་སྟན་མ་གཏོགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྡུ་མར་སྦྱར་
ཏེ། དགོ་སྟོང་གིས་མི་རེག་ཏུ་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་ཉེ་དག་ཡོད་ན་
ཞེས་གོང་དུ་བསྟེགས་ཏེ། ཤིང་རྩ་ལ་རེག་ཏུ་རུང་བ་ཡང་ཁ་ལོ་པའི་སྟན་ནི་རེག་
ཏུ་གནང་བ་ལ་མ་གཏོགས་པ་ཉིད་དོ། །བཟའ་བ་བཅུག་པའི་གྲུ་དང་། འབྲས་
ལ་སོགས་པས་གང་བའི་གྲུ་དང་། ནད་པ་དང་མི་ན་བ་གཞུག་པའི་གྲུ་ལ་ནི་དགོ་
སྟོང་གིས་མི་རེག་ཏུ་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཡོད་ན་ཞེས་གོང་དུ་བསྟེགས་
ཏེ། གྲུ་བས་དང་བཅས་པ་ལ་རེག་ཏུ་གནང་ཡང་རུ་སྦྱུ་མ་གཏོགས་པ་ཉིད་དོ་
ཞེས་སྡུ་མར་སྦྱར་རོ། **ཁྲི་ཀར།** གྲུ་སྦྱ་ནི་གྲུ་སྦྱང་གི་སྦྱ་བ་ཆེན་པོའོ་ཞེས་སོ། །རུ་
སྦྱ་དེ་ལག་ཏུ་འཛིན་པའི་མིའི་སྟན་ལ་ཡང་མ་གཏོགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྡུ་མར་
སྦྱར་ཏེ། རེག་ཏུ་གནང་ལ་མ་གཏོགས་པ་ཉིད་དོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** རུ་སྦྱ་དང་རུ་སྦྱ་
འཛིན་པའི་སྟན་ལ་ནི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་རེག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལ་དགོ་སྟོང་
གིས་བརྟོན་པར་གྱུར་ན་གྲུ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །དགོ་འདུན་གྱི་དང་།
གང་བཟག་གི་སྦྱན་ཁུ་རམ་གྱི་ཁུ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་བསྐྱོལ་བས་ཁྱེན་དུ་ལུང་པ་
ན་བསྐྱམ་པ་དང་། **ཁྲི་ཀ་ལས།** གནས་ནས་ཕྱིར་དབྱུང་བ་ཞེས་པས་ཁུ་རམ་ལ་
སོགས་པ་དེ་ཁ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོད་ནས་ཕྱིར་དབྱུང་བ་དང་། སྦྱ་མ་རྣམས་གནས་

ནས་སྒྱེད་པོའི་སྤྱིང་དུ་དབྱུང་བར་འཆད་དོ། །གཟར་ཁུའི་ལས་ནི་འབྱར་བ་དང་
དབོག་པ་དག་གི་ཆེད་དུ་དགོ་སྤྱོད་གིས་རེག་པ་ལ་ཡང་ངོ་སྟེ། མི་རུང་བ་ཉིད་དུ་
མི་འབྱར་རོ་ཞེས་སྒྲ་མར་སྒྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་རྫས་ཀྱི་མི་ཐོས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །བསྐྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་བྱུང་མ་ཞེན། དང་པོར་གིང་
དབྱི་བ་དང་། མེ་བསད་པ་དང་། གོས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྒྱུད་གཡལ་བ་པ་ལ་
འབད་པར་བྱའོ། **སྤྱི་ཀར།** འོན་ཀྱང་ཞིབར་མ་གྱུར་ན་གཞོད་བསྐྱམ་པ་ལ་
སོགས་རེག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགོ་སྤྱོད་གི་ལམ་(༤༥)བློ་རྒྱགས་དེ་ཁུར་ཆ་བ་དགོ་ཚུལ་ཀྱི་རུ་ལྟ་བུས་ཁུར་
ནས། དེས་ཀྱི་ཁུར་ལ་མི་ཐར་ན་ཀྱི་ཁུར་བཀལ་བའི་ཕྱིར་འགོ་བར་ཆས་པའི་
དགོ་སྤྱོད་རང་ཉིད་འདུག་པའི་གནས་དེ་ལས་གཞན་ཞིག་ན་ཁུར་ཆ་བ་ཡོད་ན།
ཁུར་ཆ་བ་དེའི་གན་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་བར་དུ་དགོ་སྤྱོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་
རྒྱགས་ཁུར་དུ་རུང་ངོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁུར་ཆ་བ་སྟག་པའི་ཕྱིར་ལག་ཉར་
སྒྲངས་པའི་ལམ་རྒྱགས་ཁུར་དུ་རུང་ཞིང་དེ་བཟར་རུང་སྟེ། གང་གི་ཆོེ་ཁུར་དུ་
རུང་ཞེན། བཀལ་བ་དང་བསྟན་པ་དེར་དགོ་སྤྱོད་གིས་ཁུར་ན་ཁུར་དེ་ལ་ཐག་
བཏགས་ཏེ། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པས་ཐག་པ་ནས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་
ག་མ་འབྱོར་རམ། ལམ་རྒྱགས་གཞན་མེད་ན་ལག་ཉར་སྒྲངས་ཏེ་རང་གིས་ཁུར་

བ་དང་། ལག་ཉར་སྤངས་ཏེ་བཟའ་བར་བྱའོ། །ལམ་རྒྱགས་དེ་ཁྱར་བའི་ཁྱར་ཚ་
བ་གཞན་མེད་ན་སྦྱོར་བདག་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱར་དུ་ཅིས་གནང་ཞེས་སྒྲོ་བར་
བྱའོ། །སྦྱོར་བདག་ལ་བཅོལ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ་ཁྱར་ཁྱིམ་བམེད་ཅིང་། བདག་
འགོ་བའི་ཆེད་སྟེ་སྐྱོད་གསུམ་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། མི་འགོར་མི་རུང་ན་
དགོ་སྒྲོང་རང་གིས་ལམ་རྒྱགས་བསྐྱར་རོ། །དེ་ལྟར་རང་གིས་ཁྱར་བའི་ལམ་
རྒྱགས་དེ་ཉིད་ལས་བསྐྱོར་པར་མ་རྩོགས་པའི་སྐལ་བ་བྱིན་པས་བསྐྱོར་པར་
རྩོགས་པའི་སྐལ་བ་དང་བརྟེན་ཞིང་། བསྐྱོར་པར་མ་རྩོགས་པའི་སྐལ་བ་དེ་
སྤངས་ཏེ་བཟའ་བ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །**འགྲེལ་རྒྱུད་ལས།** རང་གིས་ཁྱིམ་བའི་
ཟས་དེ་བཟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་མགོན་པོ་གཞན་ལ་ཟས་ཉིས་རིམ་གྱིས་ཀྱང་
བརྟེན་བཟའ་ཞེས་སོ། །**ལུང་ལས།** བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱིམ་བ་དེ་བྱིམ་པ་དང་
བརྟེན་ལ་ཐོ་ཞིག་དེ་སྟེ་དེ་ལ་མེད་ན་སྐལ་བ་གཉིས་སུ་ཆོད་ལ། གཅིག་བྱིམ་པ་
ལ་བྱིན་ཏེ་དེས་ཁྱིམ་ན་མི་དེའི་སྐལ་བ་སྤྲུང་། །**ལྟ་ན་སྤངས་ཏེ་ཐོ་ཞིག་** །བདག་
གི་སྐལ་བ་མི་དེ་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅིས་གསུངས་ཤིང་། ཁྱེ་ཀ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་
དོ། །རང་གིས་ཁྱིམ་བ་དེ་ཉིད་ལས་བརྟེན་ཞིང་སྤང་བ་དེ་ཡང་མ་གྲུབ་ན་རང་གིས་
ལམ་རྒྱགས་ཁྱིམ་བ་དེ་བཟའ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་འབྲོག་
དགོན་པར་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱིན་ལེན་སྟོབ་པ་པོ་མེད་ན་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་
ལག་ཉར་སྤངས་པ་དེ་བཟའ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྤྲུལ་སྤྲུང་ཏེ། རང་གིས་

ལམ་རྒྱགས་ཁྱེར་ཏེ་ལག་ཉར་སྒྲངས་པ་དེའམ། རང་གིས་ཁྱེར་བ་དེ་ལས་གཞན་
ལག་ཉར་མ་སྒྲངས་པ་ཡང་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་བཟའ་བ་ཉིད་དོ། །ལག་ཉར་
སྒྲངས་པ་དང་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་དེ་གཉིས་གང་གིས་བཟའ་བར་བྱ་ཞེན། དགེ་
སློང་སྒྲར་ཉིན་གཅིག་ཟན་བཅད་པར་བྱ་བའི་དགེ་སློང་གིས་བཟའ་བར་
བྱའོ། །ཉི་མ་གང་ལ་ཇི་ཙམ་བཟའ་ཞེན། སྒར་ཉིན་གཅིག་ཟན་བཅད་ན་སྤྱི་དེ་
ཉི་མ་དང་པོ་ལ་སྒྲར་གང་དོ། །སྒར་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལག་པ་ཁ་སྐྱབས་པ་འི་
སོར་མོ་དགུ་པོར་བཀྲམ་པ་དག་གིས་བྱེ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ཙམ་བཟའ་བར་རྒྱས་པ་
ལ་ཡིན་ཅེས་ཁྱེ་ཀར་རོ། །ཉི་མ་གཉིས་པ་ལ་ནི་སྒྲར་བ་དོའོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ཇི་
ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་བཟའོ། །དགེ་སློང་ཟན་ཆད་པས་ཤིང་ཐོག་རུང་བར་མ་བྱས་
པ་དང་། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་། ལག་ཉར་སྒྲངས་པ་དག་ཀྱང་དུས་མ་ཡིན་
པར་ཡང་བཟའ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་བཟའ་བ་ཡང་དགེ་སློང་ཟན་མེད་
པའོ། །གནས་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞེན། ཤིན་ཏུ་བགྲེས་པ་སྒོག་ལ་བྱག་
པ་ཉིད་ནའོ། །དགེ་སློང་ཟས་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་བགྲེས་པ་ཉིད་ན་གོ་མ་ལྟ་བུ། ཅུ་བ་
དག་ཀྱང་ངོ་སྟེ་རུང་བ་མ་བྱས་པ་སོགས་སྒྱུར་རོ། །དགེ་སློང་ཟན་མེད་པར་ཤིན་
ཏུ་བགྲེས་པ་ཉིད་ན་རང་གིས་ཀྱང་ཤིང་ཏོག་སོགས་༼༢༥༽བ༼འཐོག་པ་ཉིད་དང་།
ཅུ་བ་སོགས་དབྱུང་བ་ཉིད་དང་། བཙོ་བར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་
ཀྱང་ངོ་སྟེ། **ཁྱེ་ཀར།** གཞན་བྱིད་དུ་གཞུག་ཀྱང་རུང་ཞེས་སོ། །དགེ་སློང་ཟན་

མེད་པ་གིན་ཏུ་བགྱུས་པ་ཉིད་ན་བྱིན་ལེན་མ་བསྟུབས་པ་དང་། རུང་བ་མ་བྱས་
པ་དང་། རུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེན་དབང་གིས་བཟར་རུང་བར་
བྱ་བ་དག་ལ་ཚུམ་པའི་མདུན་རོལ་དུ་ཚུམ་པར་འདོད་པ་ན། བྱང་གི་སྒྲུ་མི་སྟན་
ན་བདག་གི་ཞེའམ། གཞན་གྱི་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཉོག་པ་མེད་པར་གྲགས་པ་ཡིན་
པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བྱ་བའོ། །བྱང་གི་སྒྲུ་མི་སྟན་པའི་ཁ་ཟས་བདག་པོ་
མེད་པར་བསམས་ལ་བཟའོ། །ལག་པ་བསྟུལ་བ་དང་། འདི་ལག་པ་བགྱུས་པ་ལ་
ཟེང་། ཤིང་གི་འམ་སྒྲའི་འདབ་མ་དག་ཡོད་ན་ལག་པའི་བྱོར་བའམ་འདབ་མའི་
ནང་ནས་ཚུ་བརྟང་བར་བྱའི། བྱ་སྟོགས་ཀྱིས་སྒྲོམ་མི་བརྟང་ངོ་། །འདིའི་སྟོགས་
ནི་བྱ་མ་བུམ་གྱི་མིང་སྟེ། **རྒྱ་ཀ་ལས།** བྱ་སྟོགས་ཞེས་སྒྲོས་ལ། སྐབས་འདིའི་
འོད་ལྡན་ལས་བྱ་མ་བུམ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་**ལུང་སྤལ་བུ་ལས།**
བུམ་པའི་ནང་ནས་ཚུ་མ་འབྱུང་ཞིག་ཅེས་གསུངས་ལ། འདིར་འོད་ལྡན་ལས་
ཁར་རིལ་བ་སྟེ་སྟུགས་བསྟོག་ནས་ཚུ་བརྟང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །མདོ་
འོག་མ་བཞིའི་སྐབས་སུ་སྟོགས་ཞེས་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་བྱ་སྟོགས་ཏེ་བྱ་མ་བུམ་
ཡིན་ནོ། **ལུང་ལས།** ཚུ་ཉུང་བས་ལག་པ་བསྟུལ་བ་མེད་ཅིང་། འདབ་མ་དག་
མེད་ན་ནི་སྟོགས་ཀྱིས་ཚུ་བརྟང་བ་དེ་མ་བསྐྱེད་པས་པར་མི་བྱའོ། །**སྟུམ་བརྒྱུ་པ་**
ལས། འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་འཛིག་རྟེན་པའི་མདུན་དུ་རིལ་བ་སྟེ་
སྟུགས་དག་ལ་ཁ་བསྟོག་སྟེ་གཏན་ནས་ཚུ་མི་བརྟང་ཞེས་སོ། །སྟོགས་དེ་ཚུ་དང་

བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་མཚོན་པ་སྟེ། ཁ་མ་བཅད་པ་**༼༤༥༽**ཉིད་དུ་མི་
བཞག་གོ། སྒྲིགས་དེའི་ཁ་གཤམ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཤིང་ལས་བྱས་པ་དང་། རྩ་
ལས་བྱས་པ་དང་། ས་ལས་བྱས་པ་འོ། །ཁ་དང་དུ་བཞག་པའི་སྒྲིགས་ཀྱི་གཞི་ཤིང་
ལས་བྱས་པ་འཕམ་རྩོམ་ལས་བྱས་པ་བཅད་བར་བྱའོ། །

འདབ་མ་དག་ཟས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་པ་ན་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་ཉིད་ལ་
ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འདིར་ཞེས་པ་ན་རེ། ལྷང་
བཟེད་ལ་སོགས་པ་ཟས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཀྱང་བྱིན་ལེན་དགོས་ཏེ། འདབ་མ་དག་སྒྲིབ་དུ་
སྒྲིབ་པ་ན་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་བརྟེན་པ་ཡིན་
པས། འདབ་མ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་བྱིར་དང་། **ལྷང་ལས་ཀྱང་།** ལྷང་
བཟེད་དང་ལྷང་བཟེད་རྒྱང་དུ་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་
ཞེས། ལྷང་བཟེད་ལ་བྱིན་ལེན་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

དེ་དག་ག་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི། **མེདྲག་ཐེང་རྒྱད་**
ལས། མགུལ་དུ་མིད་པ་མ་ཡིན་པ། །འདི་ལ་བྱིན་ལེན་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། **མདོ་འདི་ཉིད་ལས།** ཁྱི་དང་ཁྱིའུ་དང་ཐུ་བ་དང་ལེན་པའི་
སྒྲིབ་ཁྱི་ཡིས་བྱིན་ལེན་སྒྲིབ་དུ་རུང་བར་གསུངས་ལ། ཁྱི་ནི་བྱིན་ལེན་བྱ་བར་མི་
རུས་ཏེ། བྱིན་དུ་འདེགས་མི་རུས་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱུད་སོ་ཤིང་མ་གཏོགས་པ་
ཞེས་པ་ལས། **རྣམ་འབྱེད་འབྲེལ་པ་ལས།** རྒྱུ་ནི་ཟས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་

དང་། **ཀྲི་ཀ་ལས།** སོ་གིང་ནི་མིང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས། ལྷུང་
བཟེད་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཟས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མིང་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། འདབ་མ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་དེ་འདབ་
མ་དག་ཟས་ཉིད་ཏུ་སྐྱོད་ན་བྱིན་ལེན་དགོས་ཀྱང་། འདབ་མ་དག་སྐྱོད་
ཏུ་འདབ་ཉིད་ཏུ་སྐྱོད་པ་ནི་བྱིན་ལེན་མི་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ལྷུང་
བཟེད་ལ་སོགས་པ་སྐྱོད་ཉིད་ཏུ་སྐྱོད་པ་ན་བྱིན་ལེན་དགོས་ཞེས་བསྟན་པ་ནི་མ་
ཡིན་ལ། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** ལྷུང་བཟེད་གསོག་འཛོག་བྱས་ཞེས་གསུངས་
པས་ལྷུང་བཟེད་ལ་བྱིན་ལེན་དགོས་ན། **ལུང་ལས།** ལྷེ་འུ་མིག་གྲོག་པོ་གསོག་
འཛོག་བྱས་ཞེས་གསུངས་པས། ལྷེ་འུ་མིག་གྱང་བྱིན་ལེན་དགོས་སམ་ཅི། དེས་
ན་**ལུང་ལས།** ལྷུང་བཟེད་གསོག་འཛོག་བྱས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལྷུང་བཟེད་ལ་
ཟས་ལྷུང་བཟེད་འབགས་པ་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་
འབགས་པ་ནི་ཟས་ཀྱི་ཆེད་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཟས་ཀྱི་སྐྱོད་ལ་བྱིན་ལེན་
མེད་ན། **མེ་ཏོག་ཐེང་རྒྱུད་ལས།** ལྷུང་བཟེད་བྱིན་ལེན་བྱས་པར་ནི། །བཟའ་བ་
གང་ཞིག་ལྷུང་གྱུར་པ། །ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །བྱིན་ལེན་བྱས་ཡིན་
དེ་བཟར་རུང་། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་གཞན་གྱི་
ལྷགས་སོ། །འདབ་མ་དག་སྐྱོད་ཉིད་ཏུ་སྐྱོད་པ་འདི་ལ་འདབ་མ་བརྒྱས་པ་དང་།

མ་བརྒྱུད་པ་འདི་ནང་དུ་ཟས་སྒྲུགས་པ་ཉིད་ལ་བྱིན་ལེན་སྟོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་བྱུང་
 བར་མེད་དོ། །བརྒྱུད་པ་དང་སྟོན་གཞན་མེད་ན་འདབ་མ་མ་བརྒྱུད་པ་དག་སྟེར་
 དུ་སྦྱུང་དོ། **རྟེན་གཤམས།** གཞན་ཡོད་ན་ནི་དེ་ལྟར་མི་བྱ་སྟེ། ཤིང་སྟོན་པ་ལ་
 སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་འདབ་མས་སྒྲོམ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ན་བཞད་
 གཏ་དུ་འགྱུར་བས་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ། །
 གསོག་འཛོག་གི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

དགུ་པ་ལ། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བ། **འཕོངས་པའི་དུས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་**
 བཤད། བྱིན་ལེན་བྱ་བའི་ཚུལ་དངོས་དང་། ཟས་བརྟག་འབྲིམ་དང་ནོད་པའི་
 ཚུལ། བྱིན་ལེན་ཞིག་དང་མ་ཞིག་བསྟན། བྱིན་ལེན་བྱས་པའི་དོགས་པ་
 ༼༡༩༩༽བསལ། ལྷུང་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ༼དེ་ཡི་ལྷུང་བ་མེད་
 བའོ། ༼དང་པོ་ནི།

བྱིན་ལེན་བྱས་ཟིན་པའི་ཟས་གཞན་དང་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ལེན་
 སྟོབ་པ་མེད་ལ། གདུགས་ཆོད་མི་ཡོལ་བའི་དུས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་བྱུང་ན། བྱིན་
 བདག་གིས་བསམ་པ་ཐག་པས་བཏང་བའི་ཟས་དེ་ནི་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་
 དགེ་སྦྱོང་རང་གིས་བྲུངས་ཏེ། བྱང་གི་སྦྱ་མི་སྟན་པའི་དུས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 ཅིང་བཟའ་བར་བྱ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །**ཉིད་བཤད་དང་།** **རྟེན་གཤམས།** གཞན་
 དང་བྱིན་ལེན་སྟོབ་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཡོད་ན་ནི་ཉེས་

པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །གཞན་དང་ཞེས་པ་འདི་བསོད་སྟོམས་པའི་བྱུང་བ་ལས་
ཏེ། བྱིས་སྲུགས་པ་དེ་བསལ་ཅིང་སྤྲ་མ་ཤོས་བཟའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །སྤྲ་མ་ཤོས་ལ་ཡང་བྱིས་བདག་གིས་རེག་པ་ན་བྱིན་ལེན་ཞིག་པས་ཟས་སྤྲ་
བྱི་གཉིས་ཀ་ལ་བྱིན་ལེན་མེད་པར་འདྲ་ཡང་སྤྲ་མ་བཟར་གནང་ལ། བྱི་མ་
བཟར་མི་གནང་བ་ནི་ཟས་ལ་དཔང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་བར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། བྱིན་
ལེན་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི།

བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བའི་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཟས་ལ་དཔང་པོར་
འགྱུར་བ་སྟེ། **ནམ་འབྱེད་ལས།** བྱིན་ལེན་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་ཟ་ན་དེ་ཉིད་ཟས་ལ་
དཔང་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་དུག་ལས།

དང་པོ་སྟོབ་པ་པོ་གང་ལས་སྤང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱུས་པ་ལྟ་བུ་མཚན་གྱི་
སྟོན་པ་བྱིན་ལེན་སྟོབ་པར་འོས་པ་དང་། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་འདྲེན་པར་
འདོད་པ་དང་། ཟས་དེ་བྱིན་དུ་འདེགས་ལུས་པའོ། །གཉིས་པ་ལེན་པ་པོ་གང་
གིས་སྤང་། །ལེབ་ཀྱི་བཞི། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའམ་དགེ་སྟོབ་མའི་སྟོམ་ལྟ་
ཡིན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་
པའོ། །དོན་ལ་དགེ་ཚུལ་ཉིད་ཡིན་པའམ། སྟོམ་པ་གཏན་ནས་མེད་པས་བྱིན་

ལེན་བྱ་དགོས་པ་ཡོད་ཅིང་། དེས་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་ན་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་
པ་ཡོད་དེ། མ་སྐྱེས་པ་ལྟར་བ་ལ་སྦྱར་བའི་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་དངོས་པོ་གང་ལ་བྱིན་ལེན་བྱ་བ་ནི། སྤྲོན་བཞི་ལས་གང་ཡང་
རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། རང་ངམ་རང་དང་ཆོ་ག་གཅིག་པས་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་དང་
མ་འབྲེལ་བ་ལའོ། །བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ན་བྱིན་ལེན་བྱེད་
དགོས་ཏེ། བྱིན་ལེན་བྱས་པའི་བྱིན་ལེན་སྟོབ་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །བཞི་པ་གནས་གང་དུ་བྱིན་ལེན་བྱ་བ་ནི། མངོན་སུམ་ཡིན་པ། མཚམས་
ཀྱི་ནང་ཡིན་པ་འཕྲོབ་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ལྔ་པ་རྩུལ་རི་ལྟར་བྱིན་ལེན་བྱ་བ་ནི། བྱིན་ལེན་བྱ་བའི་
བསམ་པ་དང་བཅས་ཏེ་ལག་གཉིས་བཀའ་པས་བླངས་ཏེ། **ལྷང་ཕྱན་ཆོགས་**
ལས། བྱིན་ལེན་གྱི་སེམས་ནི་ཉེ་བར་བཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། **རྒྱ་**
ཀ་ལས། ལག་པ་གཉིས་བཀའ་པ་སྟེ། དེས་བླངས་ན་བྱིན་ལེན་ཡིན་གྱི། གཞན་
གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སོ། །དུག་པ་བྱིན་ལེན་འཛིག་པའི་རྒྱ་ནི་བཅུ་སྟེ། འཕྲོག་
པ་དང་། ལག་ནས་ཤོར་ཏེ་འདྲིལ་བ་དང་། བོར་བ་དང་། བབས་པ་དང་། ཤི་བ་
དང་། དགོ་རྩུལ་གཞན་གྱིས་རེག་པ་དང་། སྤྲོན་གྱི་རིགས་ཟུར་པ་སྟེ་བྱིན་ལེན་
བྱས་པའི་འོ་མ་ལས་མར་དུ་ཟུར་ན་བྱིན་ལེན་ཞིག་པ་དང་། སྐྱེ་བར་ཟུར་པ་བྱིན་
ལེན་བྱས་པའི་སྤོན་མ་ལྟ་བུ་ལ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་ན་བྱིན་ལེན་ཞིག་པ་དང་། དགོ་

༼༡༠༠ན༽ཀུལ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་བསྐྱོས་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་
ལ་སོགས་པ་མཚུངས་པ་གཞན་དང་བཅུ་ལོ། །དང་པོ་ལྔ་ནི། ལུང་ལྔ་ཚན་པ་ལས།
ནམ་པ་ལྔ་སྟེན་ལེན་འཛིག་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕྲོག་པ་དང་། ཤོར་བ་དང་།
བོར་བ་དང་། སྒྲར་བ་བས་པ་དང་། ཏུས་བྱས་པ་འོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བྲུག་པ་ནི་
གཞུང་འདི་ཉིད་ནས་སོ། །བདུན་པ་ནི་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཡོད་པ་
ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བརྒྱད་པ་ནི་ཁྲི་ཀ་ནས་སྒྲེ་བར་གྱུར་ན་ཞག་
ལོན་པ་ཞིག་པའི་གནད་ཀྱིས་སྒྱུར་རོ། །དགུ་པ་ནི་དེ་ནི་བསྐྱོས་པ་ཉིད་ན་བྲལ་བ་
ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བཅུ་པ་ནི་བྱིན་ལེན་བྱས་པའི་ཟས་ཀྱི་བདག་པོ་
དགེ་སློང་དེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་དང་། མཚན་གཉིས་གཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བ་
དང་། མཚན་ལན་གསུམ་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བབས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མངོན་སུམ་དུ་ཞེས་པ་ལ་དབལ་ཤྲ་མཆོག་ལྡན་ན་རེ། གཞན་དག་མདུན་
དང་ཐད་དུ་བྱིན་ལེན་སྟོབ་པ་པོ་འོང་དགོས་པར་འདོད་པ་ཡང་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ།

གཞུང་ལས། མངོན་སུམ་དུ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བྱིན་ལེན་ནོད་པོ་སྟོབ་པའི་
མདུན་ན་འདུག་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དོན་ཡང་སྟོབ་པ་པོའི་རྒྱབ་
དང་སྒོ་གཡས་གཡོན་ན་འདུག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་

ན་ཞོད་པོའི་རྒྱབ་ན་སྟོབ་པོ་འདུག་ཀྱང་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་ཚང་ན་བྱིན་ལེན་
ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྐྱབ་བྱེད་དེ་ལྟར་ན་གཞན་དག་མདུན་དང་ཐད་དུ་
བྱིན་ལེན་ཞོད་པོ་འོང་དགོས་པར་འདོད་པ་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་དུ་མངོན་
སུམ་དུ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བྱིན་ལེན་སྟོབ་པོ་ཞོད་པོའི་མདུན་ན་འདུག་པ་ལ་
བཤད་པའི་བྱིར་དང་། དེའི་༼༡༠༠༧༽ཞོད་པོའི་རྒྱབ་དང་གྲོ་གཡས་གཡོན་ནས་
འདུག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཆད་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྟོབ་པོའི་རྒྱབ་ན་ཞོད་
པ་པོ་འདུག་ཀྱང་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་ཚང་ན་བྱིན་ལེན་ཐོབ་པ་ཡིན་ཅེས་
མཚུངས་ན། ཅིས་དགག་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པ་ནི། འདིའི་རྒྱ་ཀར་
དངས་ཐད་ནས་སྒྲངས་ན་བྱིན་ལེན་ཡིན་གྱི། གྲོ་ལམ་རྒྱབ་ནས་སྒྲངས་པ་ནི་བྱིན་
ལེན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཞོད་པ་པོའི་མངོན་སུམ་ནས་ཚུར་སྒྲངས་པ་
ལ་འཆད་པ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ལྟར་སྟོབ་པ་པོའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། **རྒྱ་ཀར།** དང་
ཐད་ནས་སྒྲངས་ན་བྱིན་ལེན་ཡིན་གྱི། ཞེས་སོགས་འདོན་དགོས་པར་ཡང་
འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཁྱོད་ཅིག་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་མི་གཞན་པས་མི་སྒྲོ་བ་ཞིག་
བསྐྱས་ནས་འབྱར་དོད་དུ་རེ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །

མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞེས་པ་ལ། དཔལ་ཤུག་མཆོག་ལྡན་ན་རེ། གཞན་དག་
ཅོག་ཆེ་ལྟ་བུ་རགས་པ་མཚམས་གཞན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། བྲི་དང་བྲི་བུ་
སོགས་བྱིན་ལེན་ཞོད་པའི་སྟོན་དུ་རུང་བའི་བྱིར། དཔེར་ན་ལྷུང་བཟེད་བཞིན་

ཅེས་བྲིས་གདའ་བ་ལས། དགོ་སྒོར་གིས་ཅོག་ཆོ་ལག་པར་བྱིར་ནས་བསོད་
སྟོམས་ལ་རྒྱར་འགོ་ན་དེར་ཟས་བཞག་ན་བྱིན་ལེན་ཐོབ་པའི་འཐད་པར་བྲི་དང་
བྲིའུ་སོགས་ཀྱི་བྱིན་ལེན་ཅོད་པའི་སྟོད་དུ་རུང་བའི་མཐུན་དཔེ་དང་བཅས་པ་
བྲུབ་ཏུ་རྒྱལ་གྱིང་། ལྷུང་བཟེད་དང་པོར་བུའི་ནང་དུ་བཟའ་བཏུང་ལེན་པ་ལྟ་
བུའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། རྟགས་དཔེ་དེས་ཅོག་ཆོ་རགས་པ་མཆོམས་གཞན་དུ་མི་
འགོ་བར་བསྐྱབས་ན་ཆེས་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། **ནམ་འབྱེད་ལས།** བདག་པོ་
མཆོམས་གཞན་དང་། མི་དང་། རྒྱ་དང་། རྟམ་མཁའ་དང་། རགས་པ་མཆོམས་
གཞན་དང་ལུ་འོ་ཞེས་པའི་ཐ་མའི་**ལྷོ་ཀར།** སྒོ་འཕར་ལ་༼༡༠༽ སོགས་པས་
བར་དུ་ཆོད་པའོ་ཞེས་སོ། **ནམ་འབྱེད་འགྲེལ་པར།** སྒོ་འཕར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒོ་
དུང་གི་ཐེམ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་ན་སྒོ་འཕར་དང་སྒོ་ཐེམ་ལ་རགས་པ་མཆོམས་
གཞན་ཞེས་ནམ་པར་བཞག་ཅིང་། ཅོག་ཆོ་ལ་དེར་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིང་
གསུངས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་**ལྷོ་ཀར།** སྒོ་འཕར་སོགས་ཀྱི་སོགས་ཁོངས་ནས་
གྱིང་གང་འདོན་བསམ་དགོས་སོ། །ཡང་ཅོག་ཆོ་རགས་པ་མཆོམས་གཞན་དུ་
འགྱུར་ལ། གོས་གྱིང་རགས་པ་མཆོམས་གཞན་དུ་འགྱུར་ཞེས་སྒྲ་བ་ཐོས་
ལ། འདི་འདྲ་ནི་བཅས་མཆོམས་མ་གོ་བའི་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིད་ལྟར་ན་རྒྱ་
མཆོམས་གཞན་དུ་འགྱུར་ན་ལུས་ཀྱི་རགས་པ་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་ཡང་དེར་འགྱུར་
དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲ་དགོས་པས། འདི་འདྲའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པར་

ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཐོབ་པའི་ཕྱོགས་ནི་ཟས་ལེན་པ་པོ་དེ་ཟས་སྟོབ་པ་པོ་བས་སྤྱག་ད་དུ་ལོངས་
པས་དམའ་བ་ན་འདུག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཟས་ལེན་པ་པོ་དེ་འཐོབ་པའི་
ཕྱོགས་ན་གནས་པའི་དགེ་སྤྲོད་གིས་སྤངས་ན་བྱིན་ལེན་ཡིན་གྱི། །ཁང་སྟངས་ལ་
སོགས་པ་ན་འདུག་པ་ལས་འོག་ན་འདུག་པའི་དགེ་སྤྲོད་གིས་སྤངས་པ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །ལེན་པ་པོའི་ལག་པ་བཀའ་པས་དང་། ལེན་པ་པོའི་ལུས་ལག་པ་ལ་
སོགས་པས་མཐོས་པས་སམ། ལུས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ལག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་
ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པར་ཞེས་སོ། །

དེ་ཡན་ཆད་དུ་ལེན་པ་པོའི་རྣམ་་བཞག་བསྟན་ནས། ད་ནི་སྟོབ་པ་པོའི་རྣམ་་
བཞག་སྟོན་ཏེ། དེའང་ཟས་དེ་བྱིན་དུ་འདེགས་ལུས་པ་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་
བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་། སྤྱུང་ཅང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་མི་མ་ཡིན་པ་ལས་
ཀྱང་བསམ་པ་སྦྱིན་པར་འདོད་པས་བྱིན་པ་མཐོས་པ་ནི་བྱིན་(༡༠༡)འཁྱེན་
ཡིན་གྱི། སྦྱིན་པར་མི་འདོད་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་མེད་པས་སྦྱིན་པར་
བྱེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀྱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །ཟས་སྟོབ་པ་པོའི་ཡན་
ལག་གིས་ཏེ། ལག་པས་སམ། ལག་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་གཟར་བྱུ་ལ་སོགས་
པས་བྱིན་པ་མཐོས་པ་སྟེ་སྤངས་པ་ནི་བྱིན་ལེན་ནོ། །

བྱུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་རགས་པ་མཚམས་གཞན་ན་སོར་བཞིའོ། །མི་ཐོབ་པའི་

ཕྱོགས་སྒྲུག་དང་བས་མཐོ་བ་ཡན་ཆད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཟེར་ལ། ལག་པ་ཁ་སྐྱབ་
ནི་ལེན་པ་ལ་མི་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་མི་ཐོབ་པར་བཤད། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྐྱས་
ལག་པ་གཉིས་ཀས་བཀའ་ནས་ལེན། ཕལ་ཆེན་སྡེ་པས་ལྷུང་བཟེད་སྟོང་པ་ལ་
བྱིན་ལེན་བྱེད། གནས་བརྟན་པས་འཕྲོག་ཐབས་སུ་བྱེད། མང་པོས་བཀྱར་བས་
བསྐྱར་ཐབས་སུ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཡུལ་གྱིས་མི་སྤྲད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ན་ཞེས་པ་ནི། **ཡུང་དག་སྟོང་མའི་རྣམ་**
འབྱེད་ལས། སྤྲད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་མ་ལ་ཡང་ཉལ་པོ་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། **དག་སྟོང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས།** སྤྲད་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་མི་དག་ཡོད་དེ། དེ་དག་མ་མ་ཡང་སྟོང་པར་བྱེད། ལུ་རུ་
དང་བུ་སྤིང་ཡང་སྟོང་པར་བྱེད། དག་སྟོང་གང་ཡུལ་དེར་འགོ་བ་དེས་དགྱིལ་
ལའོར་བྱས་ཏེ་འདིར་ཞོག་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་གིས་དེ་བཞག་
པ་དེ་བྱིན་ལེན་བྱས་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་། བྱང་གི་སྤྲོ་མི་སྟོན་གྱི་དུས་བྱིན་
གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་བཟའ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཡུལ་དེར་དགྱིལ་ལའོར་
དེ་ཞལ་ཞལ་གྱི་སྟེང་དུ་ཞོག་ཅིག་ཅེས་བསྟན་ན་ཡང་བྱིན་ལེན་མཐོས་པ་ཡིན་གྱི།
ལུས་སམ་ལུས་གྱི་ལས་དང་འབྲེལ་བར་མཐོས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་
དོ། **འགྲེལ་རྒྱུད་ལས།** ཡུལ་ལ་ལ་ཞིག་ན་ཡུལ་༼༡༠༡༽ཆོས་གྱིས་གཅིག་ལ་
གཅིག་བཙོག་པར་འཛིན་ཅིང་རིག་ཏུ་མི་འདོད་དེ། བྱིན་ལེན་དུ་མི་འདོད་པ་ནི་

ཟས་འབྲིམ་པ་པོས་མཛུལ་གྱི་སྟེང་དུ་སྤྲངས་ཏེ་བཞག་པ་ལ་བྱིན་ལེན་ལྷག་མ་
ལྷར་མ་བྱས་པར་བོས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །

འདི་ལ་རྒྱ་ན་རེ། བཟར་གནང་བ་དམིགས་བསལ་ཡིན་གྱི། བྱིན་ལེན་མཚན་
ཉིད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་དུས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་མི་དགོས་པ་ལས། **ལུང་**

ལས། བྱང་གི་སྐྱུ་མི་སྟན་གྱི་དུས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

བྱིན་ལེན་མ་བསྐྱབས་པར་བྱང་བ་བྱ་བ་དག་ལ་རྩོམ་འདོད་པ་ན། བྱང་གི་སྐྱུ་མི་
སྟན་དག་ན་གྲགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་གཤེས་ཞེས་བེད་
རོ། །འོན་ཀྱང་བཅས་པའི་ས་མཚམས་འཛིན་བྱེད་དུ་དུས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་

དེ་བྱེད་དགོས་ཀྱང་འདི་བྱིན་ལེན་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་**

ལས། བྱིན་ལེན་ནི་རྣམ་པ་ལྡེ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ལུས་སུ་དང་། ལུས་དང་འབྲེལ་བས་

ལུས་སུ་དང་། ལུས་ཀྱིས་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ལུས་དང་འབྲེལ་བས་ལུས་

དང་འབྲེལ་བར་དང་། བཞག་པའི་ཆོག་ཉིད་ནི་ལྡའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ད་ཀྱི་ལ་

འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་འདི་ལ་བྱིན་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད་མེད་ན་བྱིན་ལེན་ལྡ་

མི་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་འདི་བྱིན་ལེན་མཚན་

ཉིད་པ་མ་ཡིན་པ་ལྷར་ན་བྱིན་ལེན་ཞིག་མི་དགོས་ལ། གསོག་འཛོག་ཏུ་མི་

འགྱུར་བ་དང་། ལྷག་པོར་གྱི་སྟོན་འགོ་དང་། སྟན་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབ་པའི་སྟོན་

འགོའི་བྱིན་ལེན་གྱི་གོ་མི་ཚད་ལ། འདི་བྱིན་ལེན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་ལྷར་ན་

དེ་དག་ལས་བསྐྱོག་པ་ཉིད་དོ། །ལྷུང་བཟེད་དུ་བས་ཞོས་པ་ལས་ལྷུང་བཟེད་གྱི་
འོག་གཞིར་ལྷུང་ན་བྱིན་ལེན་དུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། ལྷུང་བཟེད་༼༡༠༥བ༽དང་
ལྷུང་བཟེད་དེའི་གཞི་ཤིང་གི་ལོ་མའམ་གཞོང་པ་ལྷ་བྱ་དག་ནི་བྱིན་ལེན་ལོད་དུ་
རུང་བའི་སྒོད་ཙམ་དུ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། **ལྷུང་ཕྱན་ཚོགས་ལས།** ལྷུང་བཟེད་
བཟེད་པ་ལས་ལྷུང་བཟེད་གྱི་གཞིའི་སྟེང་དུ་ལྷུང་ན་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ཞེས་བྱ།
ལྷུང་བཟེད་གྱི་གཞི་བཟེད་པ་ལས་ལྷུང་བཟེད་གྱི་ནང་དུ་ལྷུང་རམ། ལྷུང་བཟེད་
བཟེད་པ་ལས་བས་ལྷུང་བཟེད་གྱི་ནང་དུ་ལྷུང་རམ། ལྷུང་བཟེད་གྱི་གཞི་བཟེད་
པ་ལས་ལྷུང་བཟེད་གྱི་གཞིའི་ནང་དུ་ལྷུང་ན་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འོན་
ཀྱང་བྱིན་ལེན་གྱི་སེམས་ནི་ཉི་བར་བཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། **འགྲེལ་**
རྒྱུད་ལས། ལྷུང་བཟེད་གྱི་གཞི་ཤིང་གི་ལོ་མའམ་གཞོང་པ་ལྷ་བྱ་བྱ་སྟེ། དེའི་
འོག་ནས་ལག་པས་བབྱང་ན་ཞེས་སོ། །འཐོབ་པའི་ཕྱོགས་ན་གནས་པ་ཞེས་
སྤར་སྒོས་པའི་སྒོས་པ་ནི་སྤྱུལ་རྣམས་ཀྱི་སྒྱུད་ཡུལ་འདི་ནི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ཡིན་
པས། སྤྱུལ་ཤིང་ཏོག་ལྷ་བྱ་བྱིན་ན་དུང་དུ་འོང་དུ་ནི་འཛིགས་གྱི། ཤིང་གི་ཡལ་
ག་དེ་ནས་དེའི་འོག་ན་གནས་པའི་དགོ་སྒོང་ལ་བྱིན་ན་ནི། དེའི་ཕྱིར་སྤྱུལ་ལས་
བྱིན་ལེན་མི་འཐོབ་པའི་ས་ཉིད་མ་ཡིན་ལོ། །ཤིང་ཏོག་དག་དང་མན་གཤེལ་དང་
ཞེས་པའི་མན་གཤེལ་ནི་མ་རྣམས་ལས་གཞོང་པར་བཤད་དོ། །ཁྱི་དང་ཞེས་པ་
ཤིང་གི་ཁྱི་བྱེད་དུ་འདེགས་པར་མི་རྣམས་པ་ལའང་དགོ་སྒོང་གིས་ལག་པ་གཉིས་

བཀའ་པས་བཟུང་སྟེ། འབྲིམ་པ་པོས་ཁྲི་དེར་གྱིང་ཏོག་ལ་སོགས་པ་སྤྲུགས་ན་
བྱིན་ལེན་ཐོབ་པའོ། །ཁྲི་ལུང་དང་ཐུབ་དང་ལུང་བཟེད་གྱི་གཞི་དག་གིས་བྱིན་ལེན་
ཐོད་དུ་མི་རུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།

གྱིང་ཏོག་དེ་དག་གནས་པ་སྒྲོབ་མ་དང་ཉེ་གནས་དག་གིས། **འབྲེལ་རྒྱུད་ལས།**
མཆིལ་མའི་ཟེར་མས་རེག་པ་དང་། སེམས་མི་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་ཅད་མི་སྤྲོ་བས།
ལུང་ལས། སྟོག་(༡༠༩ན)ཆགས་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །མི་སྟོམས་པར་འབྲིམ་པའི་གང་ཟག་དེ་ཟས་འབྲིམ་དུ་མི་གཞུག་
གི། །སྟོམས་པར་འབྲིམ་པར་བྱེད་པ་དེ་འབྲིམ་པར་མོས་པ་བསྐྱེད་པར་
བྱའོ། །དགེ་སྦྱང་བྱིན་ལེན་བྱས་པས་དགེ་སྦྱང་གི་ཟས་བྲིམ་པ་ཉིད་ནི་རུང་བ་
ཉིད་ཡིན་ནོ། **རྟེན་རྒྱུད།** ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཞུན་མར་
དང་། འབྲུ་མར་དང་། སྤྲང་ཅི་དང་། ལུ་རམ་གྱི་དཔུ་བའི་ལུམ་པ་དག་བྱིན་ལེན་
བྱས་ཏེ་དགེ་སྦྱང་གིས་འབྲིམ་ན་ཞུན་མར་ལ་སོགས་པས་ཆོས་གོས་ལ་མ་རུང་
བར་མི་འཕྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འབྲིམ་པར་བྱེད་པའི་དགེ་སྦྱང་གིས་རྩ་དང་ལོ་
མ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་གོས་དག་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །བྲིམ་པར་བྱ་བ་རྒྱན་
འབྲུམ་སོགས་ཞེས་པ་དང་བར་མ་དང་ཐ་མ་དག་མི་བསྐྱེ་བར་སོ་སོར་
བྱའོ། །དེའི་སྒྲོས་པ་ནི་དཔེར་ན། ཨ་ལ་མཆོག་དམན་རྣམས་ལས་ཞིབ་པོ་རྣམས་

ལོགས་གིག་ཏུ་བསལ་ཏེ་བྲིམ་པར་བྱའོ། །འབྲིམ་པར་བྱེད་པའི་སྐལ་བ་ནི་
མཁན་པོ་འཇམ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་མཛོད་པར་བྱའོ། །སྐལ་བ་དེ་མཁན་སྒྲོབ་གྱིས་
སྤངས་ནས་འབྲིམ་བྱེད་གྱིས་མི་བོབ་པ་སྟེ། མི་འོས་པ་བཟང་པོ་འབྲོབ་ན་འབྲིམ་
པོའི་གྲལ་གར་བབ་པའི་ལྷག་འོག་དྲུང་ན་འདུག་པ་གྲལ་ལྗས་སུ་ཡིན་པས་མཛོད་
པར་བྱའོ། །བདག་གི་ལྷག་འོག་ནས་དགེ་སྤྱོད་མང་ཞིག་ཟན་འབྲིམ་དུ་དོང་
སྟེ། འབྲིམ་བྱེད་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་ན་དྲུང་ན་འདུག་པའི་དགེ་སྤྱོད་སྟན་ལས་མ་
འཕགས་པས་དེ་དག་གི་སྐལ་བ་ཇི་ཙམ་ལེན་རྒྱས་པ་ལོད་ཀྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཡང་ལག་གིས་མ་བྱབ་པ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི།

བྱིན་ལེན་བྱས་པའི་ཟས་འབྲིམ་པ་ནི་རང་གི་འདུག་གནས་སམ་སྟན་ནས་མ་
འཕགས་པས་ལེན་རྒྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་བྱིན་ལེན་མ་ཞིག་གོ། །༡༠༥བ། **ཁྲི་གར་**
མི་རྒྱས་ན་ཞིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །སྤྱང་བྱ་དང་གྲོག་སྤྱང་ལ་སོགས་པའི་
སྤྱུ་ནི། **ཁྲི་གར་** བྱི་ཕྱག་བྱུང་མ་ཐག་པའི་ཆད་བས་ཆུང་བའི་སྤྱེ་བོ་ཕྱ་མོ་དག་
གིས་རེག་པ་ཡང་བྱིན་ལེན་མི་ཞིག་གོ། ཞེས་སོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་འཛིན་པ་མ་
བཏང་བ་ལ་དགེ་སྤྱོད་ལས་གཞན་སྤྱང་བྱ་སོགས་ལས་གཞན་གྱིས་ཏེ། མི་ཡིས་
རེག་པས་ཀྱང་ངོ་སྟེ་བྱིན་ལེན་མི་ཞིག་གོ། བྱི་མང་ལ་སོགས་པའི་བྱི་བ་ཙམ་ཡན་
ཆད་གྱིས་རེག་པས་ནི་བྱིན་ལེན་ཞིག་པར་བྱེད་དོ། །བྱི་མང་ནི་ཆད་བས་ག་རྒྱས་

པའོ། །

ལྷ་པན།

བྱིན་ལེན་བྱས་ཟེན་པ་ལ་གཞན་གྱིས་རེག་གཤམ། བྱིན་ལེན་བྱས་མ་བྱས་ཐེ་
ཚོམ་ཟ་བའི་བྱིན་ལེན་སྟོབ་པ་ནི་མི་རིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། **རྒྱ་ཀར།** འདི་ལ་
གཞན་དག་གིས་རེག་གཤམ་སྟམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བའི་བྱིར་ཞེས་སོ། །

དུག་པ་ལ་སྦྱིའི་དོན་དང་། ཆིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

དང་སང་འདུལ་འཛིན་པ་ལ་ཆེ་བ་རྣམས་ན་རེ། ལྷ་པ་བྱེད་འདི་ནི་དགོ་སྟོང་
ནག་པོ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། **ལུང་**
རྣམ་འབྱེད་ལས། དགོ་སྟོང་ནག་པོ་ཆེན་པོ་མི་ཤ་ཟ་བར་གྲགས་པའི་ལྷ་པ་པ་ལས།
བྱིན་ལེན་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་ཟ་ན་དེ་ཉིད་ཟས་ལ་དཔང་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་
བས་ན་དགོ་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་ལེན་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་བཟའ་བར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་ཀྱི། ལྷ་པ་བྱེད་དུ་བཅས་པ་ནི་མ་མཛད་པས་ལྷ་པ་བྱེད་འདི་འོ་སྟོང་གཞི་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

འདི་འོ་སྟོང་གཞི་ནི། ལུང་ལས་མཉམ་ཡོད་དུ་དུག་སྟེས་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་
ཟ་བ་ལ་ལྷ་པ་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །**དགག་བྱ་ནི་མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་རྒྱར་འགྱུར་**
བ་དང་། ཟས་བཀག་པ་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་སྟེ། **དེ་ཉིད་ལས།** ལྷ་
མི་སྟན་དུ་ལྷ་པ་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། **ལུང་ལས་** ༼ ༡༠༩ ན ༽ ཟས་ལ་

དཔང་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ། **དྲི་ཉི་ནི་**བཅས་ལྡན་དག་སྤོང་གིས་
བྱིན་ལེན་འདུག་པའི་ཟས་ལ་རང་ངམ་རང་དང་ཆོ་ག་གཅིག་པས་བྱིན་ལེན་དང་
མི་ལྡན་པས་ཁམ་གཅིག་ཡན་ཆད་ཟོས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། **གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་**གསུམ་སྟེ། གང་བཟའ་བའི་དངོས་
པོ་དང་། གང་དུ་ཟ་བའི་གནས་དང་། གང་གིས་ཟ་བའི་ཉེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་
ལས། སྤྲོན་བཞི་ལས། གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། ལུ་དང་སོ་གིང་མ་གཏོགས་
པ་ཞེས་དེ་གཉིས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བས་ཤེས་སོ། །རང་ངམ་རང་དང་ཆོ་ག་
གཅིག་པས་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། བྱིན་ལེན་མ་བསྟུབ་པ་ཉིད་ལའོ་
ཞེས་སོ། །སྤྲོན་གྱི་ངོ་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ། ལན་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་ལྔ་ལུ་དང་
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རུང་བ་དང་ཆད་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཉི་ལྔའོ། །གཉིས་པ་
གང་དུ་ཟ་བའི་གནས་ནི། བྱང་གི་སྤྱི་མི་སྤྲོན་མ་གཏོགས་པར་རོ་ཞེས་
སོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་ཟ་བའི་ཉེན་ནོ། གནང་བའི་སྐྱེན་ཅན་ནད་པ་མ་ཡིན་པ་
དང་། ཟས་ཀྱིས་གིན་ཏུ་པོངས་པའི་སྐྱེན་ལྡན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། བད་གསོ་བ་འདི་
ལ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་ཉིད་དང་ཞེས་པ་དང་། གིང་ཏོག་རུང་བར་མ་བྱས་པ་དང་།
བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་ངོ་ཞེས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་སྤར་བཞིན། ཀུན་སྤོང་ནི་རང་
གང་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བར་འདོད་པ་རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། ། **སྦྱོར་བ་ནི་ཟ་**

བར་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རྩུང་བྱེད་འདི་ལ་ཤེས་གཙོའོ། །ཡུལ་གང་ལ་ན་བྱིན་ལེན་མ་བསྟུབས་པ་ཉིད་ལའོ། །གང་མ་བསྟུབས་ཤེན། ཟུང་ང་སོ་༼༡༠༧༽བཤིང་མ་གཏོགས་པར་བཟའ་བར་བྱའོ། །གང་དུ་ན་ཁར་རོ། །སྒྲར་སྒྲུགས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་ཕྱན་ཆོགས་ལས་བཤད་ཅིང་། **ཁྱི་ཀར།** སྒྲར་སྒྲུགས་པ་སོགས་ལ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཅི་ཞིག་བསྟུབས་ན་ཟོས་ནའོ། །ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞེན། བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྟོན་མ་གཏོགས་པར་རོ། །

བདུན་པ་ནི།

དགེ་སློང་ནད་པས་རང་གིས་བྱིན་ལེན་མི་ལུས་ན་དགེ་སློང་གཞན་གྱིས་བྱིན་ལེན་བྱས་ནས་ནད་པའི་ཁར་བསྟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་། དགེ་སློང་ནད་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མཚན་མཐུན་པ་གཞན་མེད་ན་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལས་ནད་པའི་ཁར་བསྟོད་པ་མཁོད་པར་བྱའོ། **ཁྱི་ཀར།** བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཡོད་ན་ནི་ནད་པས་ཀྱང་མི་སྟུག་པའི་བྱིར་འདི་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །ནད་པ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ནི་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པས་ཁར་བསྟོད་པ་བཟའ་བར་བྱའོ། །

བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་བཟའ་བའི་རྩུང་བྱེད་དོ། །

བརྩུ་པ་ལ། བསོད་པ་སྒྲུང་བ། དངོས་གཞི་ན་སྒྲུང་བཅས་ཏེ་སྟོན། །ཅི་བདེར་སྟོབ་གྱི་

ཚད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྦྱིང་གཞི་ནི། སེར་སྦྱིའི་གནས་སུ་དྲུག་སྟེན་ཟེས་བསོད་པ་སྒྲུངས་ཏེ། ཟོས་པ་
ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་། སྦྱིན་བདག་
གི་ལོངས་སྟོན་ལ་གཞོད་པའོ། །ངོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གིས་བྲིམ་པ་ཉི་དུ་
མ་ཡིན་པ་ལས། ཡུལ་དུས་དེ་ན་ཟས་བསོད་པར་གྲགས་པ་ངག་གི་རིག་བྱེད་
གྱིས་བསྒྲུངས་ཏེ་ཟོས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གང་ལ་སྒྲུང་
བའི་ཡུལ་ནི། བྲིམ་པ་ཆོས་དྲུག་ལྡན་སྒྲུང་སྟོས་སོ། །གཉིས་པ་གང་སྒྲུང་
༼༡༠༥༩༽བའི་དངོས་པོ་ལ་ལྟ་ལས། སྦྱན་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་
སྟེ། འོ་མ་དང་ཞོ་དང་ག་སྐམ་ལ་སོགས་པ་དུས་སུ་རུང་བ་བསྟན་ཅིང་། མར་དང་
ཞེས་པས་ཞག་བདུན་པ་བསྟན་ལ། ལྷ་བྱ་ཞེས་པས་ནི་སྟོན་ཆོད་དུ་རུང་བ་དང་
། འཆོ་བའི་བར་བཅང་བ་གཉིས་བསྟན་ཏོ། །སྦྱིན་བདག་དེ་ཉིད་གྱི་ཡིན་པ་སྟེ་
སྒྲུང་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་དུས་དེ་ན་ཟས་བསོད་པར་གྲགས་པ་སྟེ། འོ་མ་
དང་ཞོ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་ལ། བྱང་སྟོགས་ག་ཟན་གྱི་ཡུལ་ན་
ག་ནི་ནར་མའི་ཟས་ཉིད་ཡིན་ལ། བས་གྱི་རྩམ་པ་ནི་དཀོན་ཅིང་བསོད་པ་ཉིད་
དུ་གྲགས་པས། ཡུལ་དེར་དག་སྟོང་གིས་རྩམ་པ་བསྒྲུངས་ན་ཡང་ཟས་བསོད་པ་

སྒྲོང་བའི་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་དེ། འདིར་གཞུང་ནི་རྩ་ས་བཀག་པ་དེ་དང་འབྲ་བ་ལ་
ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་སྒྲོང་ཞིང་ཟ་བའི་རྟེན་ནི་གནང་
བའི་རྟེན་ཅན་མིན་པ་སྟེ། **རྟེན་གསུམ་** བ་བ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
པའོ། །ཀྱུན་སྒྲོང་ནི་རང་གར་རང་གི་དོན་དུ་བསྐྱེད་སྟེ་ཟ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་
ཆད་པའོ། །**སྒྲོང་བ་ནི་**རག་མཚན་ཉིད་ལྡན་གྱིས་བསྐྱེད་སྟེ་ཟ་བར་བྱས་ས་
པའོ། །**མཐར་ཐུག་ནི་**མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ད་ནི་ཟས་བསོད་པ་སྒྲོང་བའི་ལྷུང་བྱེད་འཆད་དོ། །བསོད་པ་གང་ཞེན། འོ་མ་
དང་ཞོ་དང་མར་དང་ཉ་ག་དང་ག་དང་ག་སྐམ་ལྟ་བུ་ནི་ཟས་བསོད་པ་ཡིན་
ནོ། །བསོད་པ་དེ་ནི་ལྷུང་བ་འདི་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་འོ། །བྱེད་པ་པོ་དེ་ཙམ་དུ་
ཟད་དམ་ཞེན། སྦྱོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མ་ཡིན་པ་བྲིམ་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། །**ལྷུང་བ་**
ལས། ཟས་བསོད་པ་ཉི་དུ་ལས་བསྐྱེད་སྟེ་ཟ་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ཆོས་འདི་
པའི་༼༡༠༥༽བའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྦྱོན་བདག་ཡིན་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །སྦྱི་རོལ་
པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྦྱོན་བདག་ཡིན་ན་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །དགོ་སྒྲོང་
རང་གིས་བསོད་པ་བསྐྱེད་སྟེ་རང་གིས་ཟོས་ན་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པའོ། །མ་ཟོས་
པར་སྒྲོང་བ་ཙམ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ཞེན། དགོ་སྒྲོང་མིན་པས་བསྐྱེད་སྟེ་བསྐྱེད་པ་དང་སྒྲོང་

དུ་བཅུག་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་འོ་སྟེ། སྤྲུལ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་དང་། བྱི་
མ་ལ་ཉེས་བྱས་སྤྲོ་མོར་འགྱུར་རོ། །སྦྱོན་བདག་གིས་ཅི་བདེར་བསྟབས་པ་མ་བྱས་
བ་ལ་ལྷུང་བ་འདིར་འགྱུར་རོ། །ཟས་བསོད་པ་གཞན་བསྟབས་པ་ན་ཟས་བསོད་
པ་གཞན་བསྟབས་ཏེ་ཟོས་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་བསྟན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་འོ་
མ་བསྟབས་ན་འོ་མ་འབའ་ཞིག་སྦྱོར་བའི་ལྷུང་བ་ཁེགས་ཀྱི། བསོད་པ་གཞན་
སྦྱོར་བའི་ལྷུང་བ་མི་ཁེགས་ལ། ཞོ་བསྟབས་ན་ཡང་ཞོ་འབའ་ཞིག་སྦྱོར་བའི་ལྷུང་
བ་ཁེགས་ཀྱི། བསོད་པ་གཞན་དུ་སྦྱོར་བའི་ལྷུང་བ་མི་ཁེགས་པས། **དྲི་ཀ་ལས།**
བསྟབས་པ་ཁོ་ན་འབའ་ཞིག་ལྷུང་བ་ལས་འབྱེན་པ་ཡིན་པས། དེའི་བྱིར་བསོད་
པའི་ནང་ནས་ངན་པ་འཇུག་པའོ། །བསོད་པའི་ནང་ན་ཅུང་ཟད་བཟང་བ་བསོད་པ་འཇུག་
བསོད་པའི་ནང་ན་འབྲིང་པོ་ཐ་མལ་པ་འཇུག་པའོ། །བསོད་པའི་ནང་ན་བཟང་པོ་སྟེ་ངན་
པ་ནི་རའི་འོ་མ་འོ། །བསོད་པ་ནི་འབྲས་ཀྱི་འོ་ཐུག་དང་ཤ་ཁ་ར་བསྐྱེས་པའོ། །ཐ་
མལ་པ་ནི་བའི་འོ་མ་འོ། །བཟང་པོ་ནི་གོང་མ་སྟེག་ལ་སོགས་པའི་ཤ་ལ་བལ་པོ་
སེའུའི་ཁུ་བ་དང་ན་ལེ་ཤ་མ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོད་དང་སྦྱར་བའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་
ཟས་བསོད་པ་རིགས་བཞི་སྟེ། དེ་ལས་འགའ་ཞིག་སྟོབ་པར་བྱེད་ཅིང་ཐོབ་མ་
ཟིན་ལ་འཐོབ་པར་སྦྱོགས་པ་ན། གལ་ཏེ་བསྟབས་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་
མགོ་ན་དུ་གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ་འདུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་རྣམས་

༼༡༠༩༽འབྱེད་དང་། སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་དོན་འདི་ལྟར་

གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཟས་བསོད་པ་གང་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་དེ་དང་མཉམ་
པའམ། དེ་བས་ལྷག་པའི་ཟས་བསོད་པ་གཞན་བསྐྱངས་ན་ཡང་ཐོབ་སྟེ་ཟོས་པ་
ན་ལྟར་བྱེད་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་འོ་མ་བསྐྱབས་པ་ན་འོ་མ་དང་མཉམ་
པ་ཞོ་སྐྱངས་ན་ཡང་ཐོབ་སྟེ་ཟོས་པས་ན་ལྟར་བྱེད་འབྱུང་ལ། འོ་མ་བསྐྱབས་པ་ན་
འོ་མ་ལས་ལྷག་པར་གོང་མ་སྒྲིག་གི་ཤ་བསྐྱངས་ན་ཡང་ཐོབ་སྟེ་ཟོས་པ་ན་ལྟར་
བྱེད་དུ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་**ལུང་ལས།** ངན་པ་ལ་མགོན་དུ་བོས་པ་ན་
བསོད་པ་བསྐྱངས་ན་དགོ་སྟོང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཟོས་པ་ལ་ལྟར་
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་མགོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ་འདུག་པའི་རྣམ་འབྱེད་
ལས་གསུངས་པ་དེ་སྐབས་འདིར་བསྐྱས་པའོ། །ངན་པ་འདི་ལ་ཞེས་པ་ལ་ཁྱི་
ཀས་ནི་མདོ་སྐྱ་མ་དེ་དང་བྱི་མ་འདིའི་བྱངས་བསྐྱས་ཏེ་དྲངས་པས་གོ་གིན་ཏུ་མི་
བདེ་ཡང་མགོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ་འདུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་
ལས་དོན་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ཟས་བསོད་པའི་བཟང་ཤོས་སྟོབ་པ་ན་ཟས་
བསོད་པའི་ངན་ཤོས་བསྐྱངས་ཏེ། ཟོས་པ་འདི་ལ་ནི་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེད་ཉེས་བྱས་
བསྐྱེད་པ་ཉིད་དོ། །དཔེར་ན་ཟས་བསོད་པའི་ནང་ན་བཟང་ཤོས་གོང་མ་སྒྲིག་གི་
ཤ་བསྐྱབ་པ་ན། ཟས་བསོད་པའི་ནང་ནས་ངན་པ་འབྱུ་མར་བསྐྱངས་ཏེ་འབྱུངས་
ན་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །**ལུང་ལས།** བསོད་པ་ལ་མགོན་དུ་བོས་པ་ན་
ངན་པ་སྟོང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཟ་བ་ལ་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་

རོ་ཞེས་མགོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ་འདུག་པའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་པ་
དེ་སྐབས་འདིར་བསྐྱུས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཅི་བདེར་སྟོབ་པའི་ཚད་ནི་བསོད་ནུབ་ཀྱི་སྟོམས་ལ་རྒྱ་བ་ན་སྦྱིན་བདག་
ཟས་ཁྱེར་ཏེ་ཕྱིར་བྱུང་བས་དགེ་སྟོང་གིས་ཟས་མི་ལེན་པར་ཅང་མི་སྦྱ་བའམ་ཁོ་
པོ་ལ་འདི་མི་དགོས་སོ་ཞེས་ཕྱིར་སྟོང་བ་ལ། འོ་ན་ཅི་སྟོང་ཞེས་དྲིས་པ་ནི་སྦྱིན་
བདག་གིས་ཟས་ཅི་བདེར་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

འདིར་སྐྱུས་པ།

བདག་གིས་དྲགས་པའི་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་འདི། །ལོང་བས་ཕྱགས་དར་ལུང་པོ་
ལས་རྟེན་བཞིན། །སྐབས་ལགས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པའི་དོན་ཆེན་པོ། །རང་གཞན་
ལགས་སྦྱད་གསོ་བའི་ཕྱིར་འདིར་འབད། །སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་འདས་པས་
ངན་བྱ་ལ། །གསོ་བའི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་འཆལ་བདག་པོར་ཀྱང་། །བཙེ་ཆེན་རྒྱས་པ་
ཕྱིན་ལས་དབང་ཕྱག་གིས། །བདག་ལ་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་ཅི་ཡང་
བསྟན། །འཛིག་རྟེན་དཀོན་མཆོག་དག་གིས་གང་ན་ཡང་། །བདག་གི་སྐྱབས་
མཆོག་ཁྱོད་ལགས་ཉེ་བར་དགོངས། །གཙམ་ཁུའི་ངོ་ཟོལ་ཙམ་གྱིས་མ་ཡིན་
པའི། །སྟོབ་མ་ཡོད་ན་ཁོ་བོའི་རྣམ་ཐར་གཟིགས། །

བསོད་པ་སྤྲོད་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བརྩ་ཚན་ལྷ་པའི་དང་པོ་ལ། སློག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྩུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་
གྱིས་བརྗོད་པ་དང་། རྒྱན་ཆེགས་སོགས་གྱིས་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷུང་
བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་བསྟན། སྦྱོར་བའི་ཡན་
ལག་བྱར་དུ་བརྗོད། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆེག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།
སྤྲོད་གཞི་ནི་ཡུལ་གྱི་ཤུལ་རྩུབ་པས་སློག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྩུ་ལ་
ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དུད་འགྲའི་སློག་ལ་
གཞོད་པའོ། །རྫོང་ནི་བཅས་ལྷན་དག་སྤྲོད་གིས་རང་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་རྩུ་དང་ས་
དང་གིང་ལ་སོགས་པ་སློག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་མ་བཟོས་པའི་བསམ་བསམ་
གཞི་མའི་ཞར་ལ་སྤྱོད་པས་དུད་འགྲོ་གི་བ་༼༡༠༥༽ལས་གྱུར་བའི་ལྷུང་བ་
དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྲ་
གྱི་སློག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྐབས་དང་འདྲའོ། །འདུ་གེས་ནི་གཞི་ལ་མ་
ལུལ་བའོ། །ཀྱུན་སྤྲོད་ནི་རང་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་སློག་ལ་མ་བཟོས་པར་གཞི་མའི་
ཞར་ལ་སློག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་
པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རང་ངམ་བཟོས་པས་སློག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སྤྱོད་པར་
ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་སྦྱོར་བ་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་དུད་འགྲོ་གི་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འདི་ལྟར་བྱེད་དུ་རི་ལྟར་འགྱུར་ན་རང་ཁོ་ན་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དོན་ཉིད་ལ་
བདག་ཉིད་འཇུག་པ་དང་གཞན་འཇུག་ཏུ་འཇུག་པ་དག་ལའོ། །འདི་ལ་གཤམ་
གཙོའོ། །ཡུལ་གང་ལ་ན་སློག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལའོ། །སློག་ཆགས་
དང་བཅས་པ་གང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། སློག་ཆགས་དང་
བཅས་པའི་ཆུད་ཁྱེད་མར་དང་འབྲུ་མར་དང་སྤྲང་མ་དང་བྲང་བའི་ཅི་དང་བྲ་
རམ་གྱི་དབུ་བ་དང་འོ་མ་དང་ཞོ་དང་མར་དང་བཙོས་ཆང་ལས་ཉམས་པའི་ཆ་
དང་། འབྲུའི་ཆང་ལས་ཉམས་པའི་འབྲུའི་ཆ་དང་། ཞོག་ཆུད་རྩ་བ་མོ་དང་
གིང་ཏོག་དང་བཅའ་བར་བྱ་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་བཟའ་བྱའང་བསྐྱས་པ་ལུས་ཀྱི་ཡོ་
བྱེད་དག་ཏུ་ཉེ་བར་སྦྱར་བར་བྱ་བའི་སློག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལའོ། །སློག་
ཆགས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཐ་མལ་པའི་མིག་ལ་སྤྲང་བ་དག་གིས་སོ། །སློག་ཆགས་
དེ་དག་གི་ནའོ། །སློག་ཆགས་རེ་རེའི་བཞིན་ལྟར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རང་སྤྱོད་པའི་དོན་ཉིད་ལ་ཞེས་སྤྲང་སྤྲང་ན་སྤྱོད་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། སྤྱོད་པ་ནི་
ལུས་དང་ལྟར་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཉེ་བར་སྦྱར་བའོ། །དུལ་བའི་ལྟར་
ནང་གིར་སྤྱོད་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་༼༡༠༥༩༽ཉེ་བར་སྤྱོད་པའོ་ཞེས་སོ། །དེ་གང་ཞེ་
ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སློག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆུས་ལུས་དང་། བརྒྱུད་བ་དང་། སོ་

ཤིང་དོར་བ་དང་། ལག་པ་དང་རྒྱུ་བའོ། །དེ་རྣམས་ཁོ་ནར་ཟད་དམ་ཞེ་
ན། ཡོ་བྱད་དག་ཏུ་སློག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་ལུས་ཀྱི་ཉེ་བར་སྦྱད་པ་ཡིན་ཅོ། །ལུས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། བཟའ་
བར་བྱ་བ་དང་། ལུང་བཟེད་དང་། ཆོས་གོས་དང་། གནས་དང་། སོ་བཟུ་བ་
དང་། མེ་དང་སོགས་ཀྱིས་བྲི་དང་བྲི་བྱ་བསྐྱས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དག་ཡིན་
ཅོ། །འོ་ན་ལུས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དེ་དག་བསྐྱབ་པ་ལ་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། ལུས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་
དེ་དག་ཏུ་སྦྱད་པའི་དངོས་པོ་ནི་ས་དང་། གཅི་བ་དང་། ཆོན་དང་། རྩ་དང་
། ཤིང་ལ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་རྒྱུ་བསྐྱས་པའོ། །ལུས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དེ་དག་ཏུ་དགོས་པ་
ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱི་དོར་བྱ་བ་དང་བཟུ་བ་དང་། ཁ་བསྐྱར་བ་དང་། ཆག་ཆག་
གདབ་པ་དང་། ལྷགས་བདར་བྱ་བ་དང་། ཞལ་ཞལ་བྱ་བ་དང་། འུ་ཤ་དང་
། ཐང་དང་། ལྷག་པ་དག་ཏུ་བྱ་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

འབབ་རྒྱའི་ལམ་སྒོལ་དགག་པ་དང་། སྤར་མི་འབབ་པའི་སྒྲིགས་བསལ་བ་
དག་ཀྱང་སྦྱར་བ་དག་ཡིན་ཅོ་ཞེས་འོག་གི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་འདིར་ཡང་སྦྱར་རོ་
ཞེས་སྤར་འགོལ་ལས་སོ། །**ལུང་ལས།** དག་སྒོར་གིས་སློག་ཆགས་དང་བཅས་
པའི་རྒྱ་ཡུར་བ་འགོག་གམ། སེལ་བར་བྱེད་ན་སློག་ཆགས་གི་བ་དེ་སྟེད་ཀྱི་ལྷང་
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ཤིང་དང་གཡང་བ་ནི་རྒྱ་ལོན་ལ་སོགས་པ་རྒྱར་

གཡང་བ་དག་གོ། །དེ་དག་ནི་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་དང་འབྲ་བ་གཞན་
དག་ཕྱི་ནང་དུ་གཞུག་པ་དང་དྲང་བ་དང་བཤལ་བ་དག་གྲང་སྒྱུད་པ་ཡིན་
ནོ། །གོས་རིམ་པ་གཅིག་པ་ལས་གཞན་པ་སྐྱུ་ཙན་ལ་སོགས་(༡༠༥ན) །པས་
ལྟན་པ་ཙན་བསྐྱས་པ་བཟུ་བར་ཡང་སྒྱུར་བའོ། །འོད་ལྗན་རྩ་བ་ལས། བྱས་
རས་སྐྱུ་བཙས་གོས་དང་ཉིས་རིམ་དག་གིས་ནི། རྫོག་ཆགས་བཙས་པའི་རྩལ་
ལུས་ཀྱི་བྱས་བྱ་བཀག། །གང་ན་རྩལ་བས་རྫོག་ཆགས་མང་བ་དེར་བྱས་གྲང་
། །རིམ་པ་གཅིག་བྱས་ལུས་ཀྱི་བྱས་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་རིམ་པ་གཅིག་
པ་དེ་ཡང་རྫོག་ཆགས་ཀྱི་ཁམས་ཉུང་བའི་རྩར་ནི་བཟུ་བར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ལས་
དངོས་སུ་གསུངས་པ་ནི་མདོ་འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གོས་རིམ་པ་གཅིག་
པ་དེ་ཡང་རྫོག་ཆགས་ཀྱི་ཁམས་ལྟག་པར་མང་བའི་རྩར་འབྲུ་བ་ལྟ་བུ་ཡང་ལྟར་
བྱུང་འདིའི་སྒྱུར་བ་དག་ཡིན་ནོ། །རྫོག་ཆགས་དང་བཙས་པའི་རྩལ་ལོངས་སྒྱུད་
པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྫོག་ཆགས་གཞོད་སྤང་ཚགས་བསྐལ་བ། །ཚགས་མེད་མི་འགོ་
ཞར་བྱུང་བསྟན། །རྫོག་ཆགས་བརྟགས་ནས་ཡིད་ཆེས་སྒྲུབ། །རྫོག་ཆགས་
གཞོད་སྤང་ཞར་བྱུང་བསྟན། །བྱུང་བ་མ་བརྟགས་སྒྱུད་དུ་གཞན། །རྩུ་དང་
འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི།

ལག་པས་རྩལ་ཆགས་འཛིན་པ་ངལ་བས་དཔྱོད་ཚགས་གིང་བུ་གསུམ་ལ་

དཔྱོངས་པའི་ཚུ་ཚགས་བཅང་བར་བྱའོ། །ཚུ་ཚགས་དེ་གང་དུ་བཞག་པར་བྱ་ཞེ་
ན། ས་ལ་བཞག་པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཚུ་བཟེད་སྟོད་ཀྱི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་
གིང་བྱ་གསུམ་མདུང་ཁྱིམ་དུ་སྦྱབ་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཚུ་ཚགས་དེ་དཔྱོངས་ཏེ་
བཞག་པར་བྱ་ཞིང་། ཚུ་ཚགས་དེ་ཡང་ཚུ་བཟེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཚུ་དེ་ཡང་
དགང་བ་ཚུ་ཚགས་སུ་སྒྲག་པར་བྱ་བ་དང་། སྒྲགས་ནས་བཅགས་པར་བྱ་བའི་ཚུ་
བཟེད་པར་བྱེད་པ་རས་ལ་སོགས་པའི་ཚགས་གདགས་པར་བྱ་བའི་ལྷགས་
གཟེར་དག་གིང་བྱ་གསུམ་གྱི་ཡ་ཏོག་ཏུ་བཏབ་པའི་གིང་བྱ་གསུམ་བསྟོལ་མར་
༼༡༠༥བ༽སྟོལ་བ་དང་ལྷན་པ་ནི་དཔྱོང་ཚགས་དེ་ཞེས་བྱའོ། **༼འོད་ལྗན་**

ལས། དབྱུག་གྲུ་གསུམ་ལ་ཚུ་ཚགས་གྲུ་གསུམ་གྱི་གྲུའི་སྤང་བྱས་བཏགས་ནས་
བཅག་ཅེས་སོ། **༼རྟི་ཀ་ལས།** དཔྱོང་ཚགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུ་ཚགས་གྲུ་གསུམ་ལ་
སོགས་པའི་རྩ་ས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ཚུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
ཚུ་ཚགས་སུ་གཙལ་གཞུག་པར་བྱའོ། **༼རྟི་ཀ་ལས།** ཚུ་ཚགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཚུ་
ལྷུང་དུ་བྱགས་ན་དེར་གནས་པའི་སྟོག་ཆགས་རྣམས་འཆི་བའི་དངངས་སྒྲག་
འབྱུང་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །གཙལ་ཅི་གཞུག་ན་བྱེ་མའམ་སྟེ་བའོ། །ཚུ་
གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚུ་ཚགས་ལ་ཡང་ན་ཚགས་རྟེན་སྟོད་གཞུག་གོ། །ཚགས་
རྟེན་སྟོད་དེ་ནི་ས་དང་བདམས་མ་ལས་བྱས་པ་གང་ཡང་རུང་ངོ་། །ཚགས་རྟེན་
སྟོད་དེ་ནི་གིང་བྱ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མ་རྩེ་མོ་ལ་གདགས་སོ། །ཡ་ཐོག་ཏུ་ལྷགས་

གཞིར་གདབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྤྱི་གཤམ་ལུང་བྲངས་སོ། །འགྲེལ་ཆུང་གི་ཙ་བ་

ཡས། ཤིང་བྱ་གསུམ་གྱི་ཡུ་བ་ལ་གདགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིང་བྱ་སྒྱི་སྒྲིང་
གསུམ་གྱི་སྒྲིང་བ་ལ་གདགས་སོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། ཤིང་བྱ་གསུམ་ཅེ་མོ་བསྟོལ་
མར་སྒྲེལ་བའོ། །ཅེ་མོ་གསུམ་ལ་གདགས་སོ། །ཐབས་གང་གིས་གདགས་ཤེ་ན།
སྒྲིང་དེ་ལ་བྱ་གྲུང་ལུང་བྱས་ཏེ་གདགས་སོ། །ཆོགས་ཏེན་སྒྲིང་དེ་ནི་དོས་གཉིས་
ནས་བྱ་གྲུ་གཅིག་ལ་ལུང་ཐག་གཅིག་ཀྱང་བྱ། བྱ་ག་གཅིག་ལ་ལུང་ཐག་ཁ་
གཉིས་སུ་གྲེས་བ་བྱས་ཏེ། ཤིང་བྱ་གསུམ་ལ་བཏགས་ན་ཡང་འདུག་ཏུ་བཏུབ་
བོ། །ཆུ་ཆོགས་གྱི་ནང་དུ་ཆོགས་ཏེན་སྒྲིང་བཞག་ན་ནི་ཆོགས་ཏེན་སྒྲིང་གྱི་འོག་
ཏུ་སོང་བའི་སྒོག་ཆོགས་རྣམས་འཆི་བར་འགྱུར་གྲིད་པས། ཆུ་ཆོགས་གྱི་ཕྱི་དོལ་
གྱི་དངོས་སུ་ཆོགས་ཏེན་སྒྲིང་བཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ཅི་ཞིག་གིས་བཏགས་ཤེ་
ན། སྨྲ་ཏུ་མ་མཐོང་མ་མཐོང་མ་མཐོང་མ་མཐོང་མ་མཐོང་མ་མཐོང་མ་མཐོང་མ་མཐོང་མ་མཐོང་
སོ། །ཕྱི་མ་ཟངས་ལས་བྱས་པའི་ཆོགས་ཏེན་སྒྲིང་ནི་ལྷགས་ཐག་འཇམ་པོས་
གདགས་སོ། །ཆོགས་ཏེན་སྒྲིང་དེ་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་བཅང་བར་བྱའོ། །ཆུ་
ཆོགས་ལ་འང་ཆུ་མི་འཇོག་ན་ཤིང་ལེབ་གྱིས་ཆུ་ཆོགས་ལ་དལ་བྱས་དལ་བྱས་
ཡང་ཡང་དུ་གདབ་པར་བྱའོ། །བྲམ་ཆོགས་གཅེན་སྒྲུ་གྲུ་ཅན་ནི་དེ་ནས་ཆུའི་སྒྲིང་
ཏིག་སྒོག་ཅིང་འཇོག་པའོ། །ཡང་ན་དེའི་ནང་དུ་ཆུ་སྒྲིང་གི་ཅིང་འགོ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྒྲིང་གི་ཅིང་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ནི་ཆོགས་ཆུང་བས་དེ་ལ་འདོད་པ་

བསྐྱེད་པའི་ཐ་ཆོག་ །དེ་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་བཅང་བར་བྱའོ། །དེ་ཅི་ལས་བྱས་པ་
བཅང་ཞེན། སའམ་ཟངས་མ་ལས་བྱས་པའོ། །དེའི་དབྱིབས་ཅི་འདྲ་ཞེན།
བུམ་ཚགས་ཕྱེ་འུ་ཅན་དེ་ནི་ཕྱི་བུམ་པའི་དབྱིབས་ཅན་ནང་བསྐྱེད་སྤྱིང་པོའི་ནང་ན་
གནས་པའི་བྱ་གྲུ་ལྟ་བུའི་བྱ་ག་དང་ལྡན་པ། བྱ་གྲུ་དེ་དག་གིས་ངོས་འོག་མ་
ནམས་ལ་ཕྱེ་འུ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ནང་གི་བྱ་གྲུ་དེ་དག་ཏུ་ཆུ་ཚགས་སུ་
རུང་བའི་རས་མ་དག་པ་པར་བྱའོ། །ཆུ་ཚགས་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་ཉེ་བར་བཞག་
པར་བྱའོ། །ཆུ་ཚགས་གྲུ་གསུམ་མམ་ཞེས་པ་ལ་བྱ་ཁྲི་ག་ཏུ། རས་ལ་ཁ་ལ་
སོགས་པ་གྲུ་གསུམ་པ་ཞབས་འཕྱངས་བྱིན་གྱིས་ཕྱ་བར་བཅོམས་པ་སྐྱུག་མའམ་
ལའར་བ་ལ་སོགས་པ་གྲུ་གསུམ་ལུ་བ་ཅན་ལ་བྱ་གྲུ་ཕྱག་པ་ལས་དབྱོངས་
པའོ། །རིལ་བ་ཞབས་ཚགས་ཅན་ནམ་ཞེས་པའི་བྱ་ཁྲི་ག་ཏུ། སའམ་གིང་རམ་
ཟངས་ལས་བྱས་པའི་རིལ་བ་ཞབས་རིལ་གྱིས་ཟོ་བ་ཞབས་མ་བཅུག་པ་དང་
འདྲ་བར་གསང་སྟོད་དུ་བཞག་ལ། དེ་རས་བཟང་པོས་ནང་ཐོལ་ནས་བཀག་སྟེ།
ཁའི་མཐོངས་སྟེ་སྟེ་རྒྱང་གིས་གསང་བཏོད་ལ་ཞབས་རྒྱའི་ནང་དུ་བཅིངས་ཏེ་
བཅོར་ནས་རྒྱ་ནང་དུ་གཞིབ་༼༡༠༧༽ཐབས་སུ་བཅགས་ལ། ཕྱིར་འབྱུང་ཁར་
ཁའི་མཐོངས་བཀག་སྟེ་རྒྱང་གིས་བསུབ་སྟེ་རྒྱ་རང་གང་དང་བཅས་ཏེ་འབྱུང་བའོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །བསལ་ཚགས་ནི་བྱ་ཁྲི་ག་ཏུ། བསལ་ཚགས་ནི་རས་མ་རྒྱང་
པ་དང་རས་ལེབ་ལེབ་པོ་ཞེས་བཤད་ལ། ཆུ་ཚགས་ཀྱི་ནང་དུ་སྟོག་ཆགས་ཟིན་

པ་ཚུའི་གཞིར་བསྐྱལ་བའི་སྣོད་ཟོ་བའམ་བུམ་པའི་དབྱིབས་འདྲ་བ་ཁ་དང་
ཞབས་ན་དཔྱོད་ཐག་རེ་རེ་བཏགས་ལ་བྱར་དུ་གཏོང་ཆེ་ཁའི་དཔྱོད་ཐག་བསྐྱམ་
ཞིང་ཞབས་ཀྱི་དཔྱོད་ཐག་གློད་ལ་འཛིངས་སུ་འཁོར་བའི་ཆེན། ཁའི་དཔྱོད་
ཐག་གློད་ལ་ཞབས་ཀྱི་དཔྱོད་ཐག་བསྐྱམས་ཏེ། ཁ་ཐུབ་ལ་སློག་ཆགས་དལ་
བྱར་ཚུར་བཏང་བའི་སྣོད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་འུ་རིས་ནི་འདི་སྟེ། གཞན་ཡང་**འོད་ལྗན་ལས།** བསལ་
ཆགས་ནི་གོས་ཀྱི་དུམ་བུའོ་ཞེས་སོ། **ཁ་ཐུས་པ་ལས།** ཆོས་གོས་ཀྱི་གྲ་སྟེ་
བསལ་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་བཤད་དོ་ཞེས་པ་ལྟར་ན། རས་ལྟ་བུ་ལ་སྟེང་འོག་
ཏུ་ཐིག་གྲུ་བཏགས་པ་འདྲ་ཞིག་ལ་འཆད་དགོས་པ་འདྲའོ། །ཀྱང་ངོ་ཞེས་པ་ཉི་
བར་བཞག་པར་བྱའོ། །དེ་མེད་པར་ལྟོངས་སྐྱེ་ཞིང་འགོ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་
འོག་ནས་འབྱུང་བ་དེའི་དམིགས་བསལ་ནི། དག་སྟོང་ལམ་དུ་འགོ་བ་ན་ཚུ་
ཆགས་མེད་ཀྱང་བྱམ་བུམ་དང་རིལ་བ་དག་གིས་ཚུ་རུང་བ་སློག་ཆགས་མེད་པ་
བཅུས་པ་ཉིད་དང་། ལམ་དུ་འབབ་ཚུ་ལ་སོགས་པ་ཚུ་རུང་བ་བཅུར་ཡོད་པ་ཉིད་
ཀྱང་ཚུ་ཆགས་དེ་དང་ལྗན་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཚུ་ཆགས་དེ་མེད་པར་ལྟོངས་སྐྱེ་ཞིང་འགོ་བར་མི་བྱའོ། **ཁ་ཐུས་ཚུང་ལས།**
ཚུ་ཆགས་དང་སྟོ་སྟེ་མེད་པར་ཡུལ་ཚུ་བར་མི་སྟུང་ཅེས་བཤད་དེ། སྟོ་སྟེ་ཞེས་

པ་ནི་རིལ་བ་སྤྱི་སྤྱུགས་བསྐྱེད་པར་གསལ་ཏེ་འགྲེལ་ཆུང་གི་སྐབས་གཞན་ནས་
 བཤད་དོ། །དགེ་སློང་ནང་དེ་ཞེ་འགྲེལ་༼༡༡༠ན༽པ་དང་བཅས་པ་དང་ལྷན་
 ཅིག་ཏུ་ལྷོངས་རྒྱ་ཞིང་འགོ་བར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་དང་འགོགས་ཏེ་མི་འགོར་
 མི་རུང་བའི་སྐྱེད་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན། ནད་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་ཏེ་
 ལྷན་ཅིག་ལྷོངས་རྒྱ་ཞིང་འགོ་བར་བྱའོ། །ཁུ་འཆག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དུས་ན་
 ཁུ་ཆགས་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། སྤར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིས་ཀྱང་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཡོ་བྱད་གཞན་ཡང་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དུས་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་
 ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་མདོ་འདིས་སྤྱིར་བསྟན་པའི་རྟེན་གསལ་བཤད་དོ། །རང་ལ་ཁུ་
 ཆགས་མེད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་འདི་ལྟར་ཁུ་འཆག་པའི་དུས་དེར་ཁུ་ཆགས་གཡར་
 བོར་སྤྱོན་ནོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་པ་ནི་ཁུ་ཆགས་དེ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དགེ་
 སློང་གཉིས་ལྷོངས་རྒྱ་བའི་ཆེ་ལམ་དུ་མི་འབྲལ་ན་སྤྱོན་པར་ཁས་སྤངས་ཀྱང་དེ་
 གཉིས་ལམ་ཐ་དད་དུ་འབྲལ་བ་ན། གཡར་བོར་སྤྱོན་པར་ཁས་མ་སྤངས་ན་མ་
 འབྲལ་བའི་དུས་སུ་ཡང་གཞན་གྱི་ཁུ་ཆགས་དེ་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱའོ། །ཁུས་
 སྤངས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཉེ་འཁོར་ནི་རྒྱང་གྲགས་ལྷ་ཉིད་ཡིན་པས་ལམ་གྱི་
 ཐག་དེ་ཙམ་དུ་འགོ་བ་ནི་ཁུ་ཆགས་མེད་ཀྱང་ལྷོངས་རྒྱ་བའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཁུས་སྤངས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཉེ་འཁོར་དེ་ནི་རྒྱང་གྲགས་ལྷ་ཉིད་
 ཡིན་ནོ། །སྤངས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཉེ་འཁོར་དུ་འགོ་བ་ནི་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

སྒྲོམ་པའི་དམིགས་བསལ་ནི། དགོ་སྒྲོང་རང་གི་གནས་སུ་ཚུ་ཚགས་བཞག་སྟེ།
 གནས་གཞན་དུ་སོང་བ་ལམ་དུ་འཕུང་འགྲོ་ས་དེ་ན་ཚུ་ཚགས་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་
 མ་ཡིན་པ་ནི་རང་གར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་
 བས་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །བདག་གནས་གཞན་དེར་སོང་ན་ཚུ་ཚགས་ཡོད་
 བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་༼༡༡༠བ༽ལྟར་ངེས་པ་མེད་ན། དེའི་ཆོ་ཚུ་ཚགས་མེད་
 བར་དེར་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་ཀྱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །གནས་གཞན་དེར་ཚུ་
 ཚགས་བརྟན་རྟེན་པའི་གདེང་ཡོད་ན་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོ། །ཚུ་
 ཚགས་གཅིག་གིས་དགོ་སྒྲོང་ལ་མན་ཆད་དགོ་སྒྲོང་དུ་མ་ཚུ་ཚགས་མེད་པའི་ཉེས་
 པ་ཁེགས་པས་ཚུ་ཚགས་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འབབ་
 རྒྱུ་རྒྱུན་མགྲོགས་པ་ལ་ཡང་རྒྱང་གྲགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུ་ཐོངས་པར་མི་འགྱུར་
 བ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པས། འབབ་པའི་རྒྱ་དྲག་པོའི་འགྲམ་ལ་འགྲོ་ཡང་
 རྒྱང་གྲགས་ལྟ་ཡན་ཆད་ཚུ་ཚགས་མེད་པར་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ། །རྒྱུ་རྒྱུན་
 མགྲོགས་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ན་རུང་གིས། རྒྱུན་ལས་བསྐྱོག་ཕྱོགས་སུ་
 འགྲོ་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བརྟགས་པའི་རྒྱ་དེའི་རྒྱུན་སོང་བ་དང་ལྡན་
 ཅིག་ཏུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་འགྲོ་བའི་དགོ་སྒྲོང་གིས་ནི་སྤར་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་
 འགོར་རྒྱ་བརྟགས་པ་དེས་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱ་བརྟག་མི་དགོས་པས་འདུག་
 ཏུ་རུང་ངོ། །དེའི་དམིགས་བསལ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུན་མགྲོགས་པ་དེ་རྒྱ་གཞན་

དང་འབྲེས་པར་གྱུར་ན་དེ་ཡན་ཆད་དུ་བརྟག་མི་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་། ཆེག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

བརྟག་པའི་དངོས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་མ་བརྟགས་པའི་ཉེས་བྱས་ཁེགས་པ་དང་།

སློག་ཆགས་ཡོད་མེད་རྟོགས་པའོ། །བརྒྱད་པའི་དགོས་པ་ནི་སློག་ཆགས་ལ་
གཞོད་པ་སྤྱོད་པའོ། །

གཉིས་པ་བསུས་པའི་དོན་ལ་དགྲ་ལས།

དངོས་པོ་གང་བརྟག་པ་ནི་ཆུ་ལ་གནས་པའི་སློག་ཆགས་སོ། །གཞི་གང་ལ་
བརྟག་པ་ནི་ཆུ་མི་གཡོ་ཞིང་རྟོག་པ་མེད་པ་ལའོ། །སྤོད་གང་དུ་བརྟག་པ་ནི་
གསལ་བར་རྟོགས་པའི་སྤོད་དུ་སྟེ། **ཀུ་རི་ཀུ་ལས།** ཉ་ཕྱིས་ལ་སོགས་
༼༡༡༡༽རྟེན་ཆུ་བརྟགས་ཏེ། ཞེས་སོ། །གང་ཟག་གང་གིས་བརྟག་པ་ནི་སྤྱིང་རྩེ་
ཅན་གྱིས་ཏེ། **ཀུ་རི་ཀུ་ལས།** སྤྱིང་རྩེ་ཅན་གྱིས་ཞེས་སོ། །དགེ་འདུན་མང་བ་
ཉིད་ན་ཆུ་ལ་སློག་ཆགས་རྟོག་པ་ནི་སྤྱིང་རྩེ་ཅན་ལ་བསྐྱོ་སྟེ་རྟོག་ཏུ་གཞུག་
པའོ། །མིག་གང་གིས་བརྟག་པ་ནི་ཐ་མལ་པའི་མིག་ནད་མེད་པས་སོ། །ཆུ་ལ་རི་
ལྟར་བརྟག་པ་ནི། ཆུའི་སྤྱིང་དང་བར་དང་གཏིང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བརྟགས་
ཏེ། **ཀུ་རི་ཀུ་ལས།** སྤྱིང་དང་བར་དང་གཏིང་རིམ་བཞིན། ཞེས་སོ། །ཡུན་རི་
སྤྱིང་དུ་བརྟག་པ་ནི། **ཡུང་ལས།** བ་ལང་དུག་དང་ལྷན་པའི་གིང་རྟ་བག་ཡངས་
གྱིས་འཁོར་བར་གྱུར་པའི་ཡུན་རི་སྤྱིང་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་

ནི་མཚན་པ་ཙམ་སྟེ། ཡུན་རིང་ཡང་རུང་བྱང་ཡང་རུང་སྟེ། **ཡུང་ལས།** རི་སྤྱིད་གྱི་
སེམས་དག་པར་འགྱུར་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀྱང་
བརྟག་པའི་ཉི་འཁོར་གྱི་ཚད་ནི། འདོམ་གང་ཁོར་ཡུག་སྟེ། བརྟགས་པ་ནས་
འདོམ་གང་ཁོར་ཡུག་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་སོ། །འོངས་སྐྱོད་པའི་དུས་ནི། རྩ་
ལན་གཅིག་བརྟགས་ནས་སྤྱི་དེ་ཉིན་བར་གྱི་ཉི་མ་འཆར་ཀ་ཚུན་ཆད་དུ་འོངས་
སྐྱོད་དུ་རུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བརྟགས་པའི་གནས་ནས་འདོམ་གང་ཁོར་ཡུག་ནི་བརྟགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་
ལོ། །མིག་གིས་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩ་ནི་དག་པ་ཡིན་ལོ། །མིག་གྱུང་ཐ་མལ་པས་
སོ། །བརྟག་བྱའི་རྩ་མི་གཡོ་བ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་པ་ལ་བརྟག་པར་
བྱའོ། །སྤུམ་པ་མ་གང་བ་ལ་བརྟགས་པས་སློག་ཆགས་མ་རྟོགས་ན་རྩས་སྤུམ་པ་
གང་བ་ཉིད་ལ་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྩ་བརྟག་པ་དེ་ལ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལོ་
ཞེས་པར་ཡུན་རིང་བ་ཉིད་ཀྱི་གྲངས་སུ་བགྲངས་པའི་ཡུན་རིང་པོ་ཉིད་དུ་བརྟག་
པར་མི་བྱའོ། **ཀྱི་ཀ་ལས།** ལ་ལ་༼༡༡༽བཀྱའི་སློག་ཆགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེའམ།
མི་མཐོང་ན་རྩ་ལ་སོགས་པའི་རྩེ་མོ་འཇམ་པོས་སློག་ཆགས་དག་གཞན་ལ་ཡང་
བསྟན་སྟེ། །

བཞི་པ་ནི།

ཆུའི་ཐོག་ཆགས་དེ་དག་ཁོན་པ་ལ་སོགས་པར་རྒྱུ་བསྐྱར་བྱས་ན་ལམ་གྱི་
ཐག་ཇི་སྤྲོད་ཀྱིས་འཆི་བར་འགྱུར་བའམ། **འགྲེལ་རྒྱུད་ལས།** ཟློས་པར་འགྱུར་
བའི་ལམ་གྱི་ཐག་དེ་སྤྲོད་དུ་མི་འདོར་རོ་སྟེ། རྒྱུ་བསྐྱར་དུ་འཁང་བར་མི་
བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཆུའི་ཐོག་ཆགས་ལས་གཞན་ཡང་སྟེ། ཤིག་དང་། ལྷ་ཤིག་
དང་། ཁྲོག་སྐྱར་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཆི་བར་འགྱུར་བའམ། ཟློས་པར་འགྱུར་
བའི་ལམ་གྱི་ཐག་དེ་སྤྲོད་དུ་རྒྱུ་བསྐྱར་དུ་མི་དོར་རོ། །གལ་ཏེ་མར་མེའི་ནང་དུ་
ཐོག་ཆགས་ལྟར་ན་མར་མེ་དེ་སྤྲོད་བར་བྱེད་པ་སྟེ། མར་མེ་ལ་མི་སྐྱབ་པའི་འོད་
ཁང་གིས་གཡོགས་པར་བྱའོ། །འོད་ཁང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྱིག་ཆ་ལ་གྱི་གཟེབ་
དར་དཀར་བོས་གཡོགས་པའི་ལྟར་ཆོར་སྒྲབ་མོས་གཡོགས་པ་ནི་འོད་ཁང་དེ་
ཞེས་བྱའོ། །འོད་ཁང་མིག་བརྒྱ་པ་ཡང་རུང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་མཚོན་པའོ། །མིག་
བརྒྱ་པ་དེ་དང་པོ་ནས་རྒྱ་མཐོན་གྱིས་བྱས་པའི་སྒོ་ད་བུམ་པའི་དབྱིབས་འདྲ་བ་
ལ་ཆོགས་དང་འདྲ་བར་བུ་གྲུ་མང་པོ་བཏོད་ནས་སོ་བཏང་བའམ། བུམ་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྒོ་ད་ལ་བྱིས་བུ་གྲུ་མང་པོ་བཏོད་པ་ཅན་ནོ། །སྐྱ་དང་རྩ་མ་དང་རྩ་ག་
མ་ལ་སོགས་པའི་རྟིས་སྐྱལ་བཟུང་བར་མི་བྱའོ། **ཁྲི་གར།** འདི་ནི་སྐྱལ་གནོད་
བར་འགྱུར་བ་སྤང་བའི་བྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །སྐྱལ་ཇི་ལྟར་བསལ་ན་སེ་གོ་ལ་གྱི་སྐྱ་
ལྷུངས་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ། གྱེ་བཞིན་བཟང་ཞེས་བོས་ནས་མིག་ལམ་ན་མ་འདུག་
ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་སྐྱད་བརྗོད་ཀྱང་དེ་མི་སྤྲོད་བའི་ཕྱོགས་ན་མི་

འདུག་ན་དབྱུག་གྲུ་སྐམ་ཁས་དལ་བུས་རྩ་མའམ་བུམ་པར་བཅུག་སྟེ། ཁ་བཅད་
 བས་༼༡༡༽ན་རྩུང་དབྱུང་བའི་རྩ་མའམ་བུམ་པ་དེ་ལ་བུ་གྲུ་དག་བཏོད་དེ་སྐྱུལ་
 བསལ་བར་བྱའོ། །ཐབས་དེ་རྣམས་མ་འགྲུབ་ན་ལྷག་པོད་དམ། རྒྱར་
 བུའམ། རྒྱར་བུ་སྐེའུས་སམ་ཐ་གྲུ་རས་མས་དགྲིས་པའི་ཞགས་མིག་གིས་སྐྱུལ་
 གྱི་མགུལ་པར་བཅེངས་ཏེ་དོར་བར་བྱའོ། །ལྷག་པོད་ལ་སོགས་པས་བཅེང་
 ཐབས་དེ་དག་ནི་དོར་བ་འབའ་ཞིག་ལ་བྱ་བར་མ་ཟད་གྱི། རྩ་མའམ་བུམ་པའི་
 བར་དུ་གཞུག་པ་ལ་ཡང་བྱའོ། །སྐྱུལ་དེ་ནགས་དང་རྩ་ལ་སོགས་པ་ཚང་ཚིང་གི་
 བར་དུ་དོར་བར་མི་བྱའོ། **ཁྲི་ཀར།** དེ་ནི་མེ་གཏོང་བའི་ཉེས་པ་སྤང་བའི་བྱིར་
 ཞེས་སོ། །སྐྱུལ་དེ་ཁུང་དུ་ཞུགས་གྱི་བར་དུ་བྱིར་བའི་མི་དེས་བསྐྱད་པར་
 བྱའོ། **ཁྲི་ཀར།** དེ་ནི་འོལ་བ་ལ་སོགས་པས་བྱིར་བའི་ཉེས་པ་སྤང་བའི་བྱིར་རོ་
 ཞེས་སོ། །ཤིག་རྣམས་ནི་རས་མར་གཞུག་པར་བྱའོ། །རས་མ་དེ་ནི་ཀ་བ་དང་
 ཕྱིག་གསེབ་དག་ཏུ་གཞུག་གོ། །འདུལ་འཛིན་རྣམས་གྱི་མན་ངག་ལྟར་ན་རས་
 གང་ཚོས་བྱས་པ་ཁ་དོག་ཡལ་ནས། གོས་རྟིང་པ་ཁ་བསྐྱར་བའི་ཆེ་ཤིག་རྣམས་
 རས་མར་གཞུག་ཅིང་ཁ་བསྐྱར་ནས་གོས་དེ་ཉིད་ལ་བཏབ་སྟེ་གོན་པའོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །རྩ་ཤིག་ནི་འཇུ་བ་སྟེ་མད་ཀྱ་ན་ཀ་རྣམས་ནི་གསིང་མར་རྩ་སྟོན་པོ་
 ཡོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཞག་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་ཕྱོགས་བསིལ་བར་རོ། །འདི་ནི་
 ཉི་མས་ཆིག་པའི་ཕྱོགས་སུ་འཛིག་པ་བཀག་པའོ། །སྤྲ་མ་ཆུའི་སྟོག་ཆགས་

ནམས་ཁྲོན་པ་ལ་སོགས་པ་གཏིང་རིང་པོར་གཞུག་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་
བསལ་སྒོད་བཅང་བར་བྱའོ། །བསལ་སྒོད་ནི་བུམ་པ་གང་བཞིན་དུ་གཞུག་ཅིང་
སྒོང་པར་དབྱུང་དུ་རུང་བ་སྟེ། མགིན་པ་དང་ཞབས་གཉིས་ཀར་དཔྱིང་ཐག་
གཉིས་བཏགས་གིང་། ཁྲོན་པའི་ནང་དུ་ཕྱིན་པ་ན་མགིན་པར་༼༡༡༽བཏགས་
པའི་དཔྱིང་ཐག་སྒོད་ཅིང་། ཞབས་ནས་བཏགས་པའི་དཔྱིང་ཐག་འཐེན་པས་ཁ་
སྐྱབས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །

ཡང་ན་ཆུ་ཚགས་དེ་ཉིད་ལ་ཁ་ཞབས་གཉིས་ཀར་དཔྱིང་ཐག་གཉིས་བཏགས་
པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆུའི་སྒོག་ཆགས་ནམས་ཁྲོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་གཞུག་པར་
བྱའོ། །ཆུ་ཚགས་ལ་སྒོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཆགས་པ་བསལ་བའི་ཐབས་ཆུས་
བཤལ་བ་ཡིན་ནོ། །སེན་མོས་བབྱང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆུ་ཚགས་ལ་ཆགས་པའི་
དྲི་མ་ནི་བརྟུ་བས་སོ། །ཆུ་ཚགས་རུལ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི་སྐྱམ་པའོ། །དྲི་
མ་བསལ་བ་དང་རུལ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཆུ་ཚགས་དམ་དུ་
བཅིང་ན་སྟེ། ཆུ་སྒྲགས་ན་པན་པ་ཉིད་དོ། །

ལྷ་བཞི།

ཆུ་བཙགས་ཀྱང་མ་བཏགས་ན་འབྱུང་དུ་མི་རུང་ངོ། །འོན་ཀྱང་ཆུ་རུང་བ་ལྷ་
སྟེ། དང་པོ་དགེ་འདུན་གྱིས་རུང་བ་ནི། **ལྷང་ལས།** དགེ་འདུན་མཐུན་པར་
བསྐྱོས་པའི་དགེ་སྒོང་གི་ཆུ་བཙགས་པར་གྱུར་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་

བསྐྱབ་པ་ལ་གྲུས་པའི་དགོ་འདུན་འདིའི་ཚུ་སྣོད་ཀྱི་ཚུ་ལ་ནི་སློག་ཆགས་མེད་
 བར་ངེས་སོ་ཞེས། ཡིད་ཆེས་པ་དགོ་འདུན་དང་གང་ཟག་གིས་རུང་བ་ནི་བསྐྱབ་
 པ་ལ་གྲུས་པའི་གང་ཟག་འདིའི་ཚུ་སྣོད་ཀྱི་ཚུ་ལ་ནི་སློག་ཆགས་མེད་པར་ངེས་སོ་
 ཞེས། ཡིད་ཆེས་པའི་གང་ཟག་དང་ཚུ་ཆགས་ཀྱིས་རུང་བ་ནི་ཚུ་ཆགས་དམ་པོ་
 འདིས་བཅགས་པའི་ཚུ་ལ་ནི་སློག་ཆགས་མེད་པར་ངེས་སོ་ཞེས། ཡིད་ཆེས་པའི་
 ཚུ་ཆགས་དང་ཁྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་རུང་བ་ནི་ཁྱོན་པའམ་ཚུ་མིག་གམ་འབབ་
 ཚུ་འདི་ལ་ནི་ནམ་ཡང་སློག་ཆགས་དང་བཅས་པར་མ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་
 པའི་ཚུ་ལ་ཆགས་མ་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་འཇུག་པ་ལ་ཁ་ན་མ་གྲོ་བ་མེད་དོ། །ལྷ་
 པ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་རུང་བ་ནི་ཚུ་༼༡༽ ༣ན༽བཅུས་པ་ཚུ་རའམ་བུམ་པ་ལ་
 སོགས་པར་བཞག་པ་དང་། ཁྱོན་པ་དག་ནི་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ལན་གཅིག་བཏགས་
 ཅས་སང་གི་ཉི་མ་འཆར་ཀ་ཚུན་ཆད་ནི་ལོངས་སྟོན་པའི་ཆོ་མ་བཏགས་པར་སྟུང་
 དུ་རུང་སྟེ། ལྷ་ར་ལན་གཅིག་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་གོ། །འདི་ལ་ཡང་
 ལུང་ལས་ནི་ཁྱོན་པས་རུང་བ་ཞེས་མིང་བཏགས་སྣང་སྟེ་བཅུས་པ་དང་། ཁྱོན་པ་
 དག་ནི་ཞེས་པའི་ཁྱོན་པའི་ཆ་ནས་མིང་བཏགས་སོ། །སུམ་བརྒྱ་པ་དང་ལོ་དྲི་བ་
 ལས། ཡིད་ཆེས་པའི་རུང་བ་ཞེས་མིང་དེ་སྐད་ཀྱང་གདགས་སོ། །

དུག་པ་ནི།

རྐང་བུས་སྣོད་ནི་དགོ་འདུན་ལ་དགོས་པ་རྐང་པ་ལ་སོགས་པ་ཚུས་འབྱུ་བའི་

འི་ལ་བ་དེ་སྟོན་དེ་ཆུ་མེད་པ་སྟོང་པར་མཐོང་ན་ཆུས་དགང་བར་བྱའོ། །ཆུ་དང་
འབྲུ་མར་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་སྟོན་ཀྱང་དགེ་འདུན་གྱིས་ཉེ་བར་བཞག་པར་
བྱའོ། །དགེ་འདུན་གྱི་ཆུ་འཇོག་དང་འབྲུ་མར་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་སྟོན་དེར་
གཏོགས་པའི་སྟོན་སྟུང་བྱུང་བ་ནི་སྟོན་སྟུང་འབྲུབ་པར་བསྐྱོས་པའི་དགེ་སྟོང་
དེའི་ལས་ཡིན་ནོ། །སྟོན་སྟུང་འབྲུབ་པའི་ལས་བསྟན་པ་འདིར་དགེ་འདུན་གྱི་
སྟོན་སྟུང་གཡར་པོར་སྦྱིན་པ་དང་། དེ་ནས་སྤངས་པ་དག་ཀྱང་མ་བསྟུས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་པ་དགེ་འདུན་གྱི་སྟོན་སྟུང་རྟོག་པ་བརྟན་པ་ཉིད་ལ་སྟོན་སྟུང་རྟོག་
པ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ན་དགེ་སྟོང་སྟོན་སྟུང་འབྲུབ་པ་དེས་གཡར་པོར་སྦྱིན་པར་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་པའི་རྟོག་པ་བརྟན་པ་ཉིད་ལ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ན་སྦྱིན་ཞེས་བྱ་
བའི་ཆོག་དེས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འོངས་པའི་ཡོན་བདག་སྟོན་སྟུང་གཡར་པ་
ནམས་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་སྟོན་སྟུང་རྟོག་པ་གཡར་པོར་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་
མ་བསྟུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དགེ་འདུན་ལ་སྟོན་སྟུང་༼༡༡༩བ༽གཡར་པམ་སྟོང་
བའི་དགེ་སྟོང་ལ་ནི་དགེ་འདུན་ལ་སྟོན་སྟུང་གསལ་བ་ཡོད་ན་དེ་ཕྱིར་སྤང་བ་
མེད་པ་གཏན་སྦྱིན་པ་ཉིད་དུ་འོང་སྟེ་སྟོན་སྟུང་འབྲུབ་པས་སྦྱིན་ནོ། །སྟོན་སྟུང་
བཞག་པའི་གནས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མཛོད་ཁང་བསྐྱོ་བར་བྱའོ། །ས་དང་ཟངས་མའི་
སྟོན་སྟུང་དག་མཛོད་ཐ་དད་དུ་བཞག་ཅིང་། མཛོད་གཅིག་ཏུ་ཡང་སོ་སོར་
བཞག་པར་བྱའོ། །དགེ་འདུན་གྱི་དོན་དུ་ཆུ་ཉེ་བར་བཞག་པར་བྱའོ། །ཆུ་དེ་

གནས་སྐབས་གང་དུ་བཞག་ཅེ་ན། གར་བབ་བབ་ཏུ་མི་བཞག་གོ། རྒྱ་དེའི་ཆེད་
དུ་རྒྱ་ཁང་བྱའོ། །དེ་གང་དུ་བྱ་ན། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་གི་སྒོ་རྒྱབ་གྱི་
མཚམས་སུའོ། **རྒྱ་གར།** དེར་ཉག་ཏུ་གྲིབ་མ་འབབ་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་
སོ། །མུན་གནག་པར་གྱུར་པ་ན་རྒྱ་ཁང་དེ་ལ་སྐར་ཁུང་གདོད་པ་དང་། སོ་ཕག་
གི་གཙལ་དབུམ་པ་དང་། རྒྱ་ཁང་དོད་པ་དང་། རྒྱ་ཁང་དེ་ལ་སྒོ་གདོད་པ་དང་།
སྒོ་སྒྲིགས་དང་དེ་ལ་ལག་བབུང་ལྷགས་གྱི་ཡང་མིག་གཞུག་པར་བྱའོ། །རྒྱ་
ཚགས་བཞག་པའི་བྱིར་རྒྱ་ཁང་དེའི་ནང་དུ་གདང་བྱ་བྱའོ། །རྒྱ་སྒོ་དེ་ནི་ཤིང་གི་
བྲིལ་དག་ལ་བཞག་གོ། །ཡང་ན་རྒྱ་སྒོ་དེ་སོ་ཕག་གི་སྒྲིགས་སུའི་སྟེང་དུའོ། །སོ་
ཕག་གི་སྒྲིགས་སུ་ཉི་ཆེ་བའི་སྟེང་དུ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། སོ་ཕག་གི་སྒྲིགས་སུའི་
སྟེང་དུ་ཤིང་ལེབ་བམ། ལྷག་སྒོར་ལ་སོགས་པའི་གཞི་དག་ལ་རྒྱ་སྒོ་དེ་བཞག་
པར་བྱའོ། །བདག་ཉིད་གྱི་དང་། དག་འདུན་གྱི་རྒྱ་སྒོ་དེ་ནི་རུང་བའི་རྒྱ་སྒོ་དེ་ཡན་
ཆད་ནས་བྱི་རོལ་ཆེ་བའི་རྒྱ་སྒོ་དེ་ལྟ་བུ་འགོ་བའི་ཁྲུས་རྒྱུའི་བྱིད་གྱི་བར་ཡན་ཆད་
ཀྱང་དྲི་མ་མེད་པ་གཙང་སྟོབྱའོ། །དྲི་མ་མེད་པར་བྱ་བ་བསྟན་ནས། ད་ནི་གཙང་
བར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་བྱིར་གཙང་བར་བྱའོ། །གཙང་སྟོབྱའོ་ཞེས་དང་།
༼༡༧༥༽གཙང་བར་རོ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་གྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། གཙང་སྟོབྱའོ་
ཞེས་པ་ནི་སྒར་དྲི་མ་ལ་སོགས་པས་གོས་ཟིན་པ་བཟུ་བ་སྟེ། འདིའི་**འགྲེལ་རྒྱུད་**
ལས། རྒྱ་སྒོ་དེ་ལ་ཁ་ཟས་དང་དྲི་མས་འབགས་པ་དག་པར་བཟུ་ཞིང་བྱི་བདར་

བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཙང་བར་རོ་ཞེས་པ་ནི་བྱིས་དྲི་མ་སོགས་མི་གོས་པར་བྱ་
བ་སྟེ། འདིའི་**འགྲེལ་ཆུང་ལས།** རྫོད་རྒྱུད་ཀྱུན་དྲི་མ་དང་ཁ་ཟས་དང་མི་གཙང་
བ་ལ་སོགས་པས་མ་འབགས་པར་གཙང་སྤྱོད་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །རྣམ་པ་གཅིག་
ཏུ་ན་གཙང་བར་ཞེས་པ་ནི་ཆུ་རྫོད་དེས་གཞི་གཙང་བར་བཞག་པ་དང་། དྲི་མ་
ལས་གཞན་ཟས་ལ་སོགས་པའི་སྤྲགས་པས་རེག་ན་བྱི་དོར་བྱ་བ་སྟེ། **རྟེན་ག་**
ལས། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་བཞག་པ་བཀག་པའི་སྤྱིར་དང་། སས་བྱི་དོར་བྱའོ་
ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བརྟུང་བར་བྱ་བའི་ཆུ་ཡང་གཙང་སྤྱོད་
དང་གཙང་བར་བྱའོ། །བརྟུང་ཆུ་དེ་ལག་པ་དང་གོས་ཁ་ཟས་དང་དྲི་མས་འདི་ཟག་
བ་ཆེ་ཆུང་ལ་ཟེར། འབགས་པ་འགོས་པ་ལ་ཟེར། འབགས་པ་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་
བྲིམ་པར་མི་བྱའོ། །སྤྱི་རོལ་སྤྱང་བ་ནི་གཙང་སྤྱོད་བྱའོ་ཞེས་པས་གོ་ལ། ཆུ་རྫོད་
རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་དུས་དུས་སྤྱོད་བར་བྱའོ། །ཆུ་རྫོད་ཟབ་མོ་ལག་པས་མི་
སྤྲོབས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ནང་སྤྱོད་ཤེལ་ཅིའི་བྱུང་ཤིང་ངམ་ཞེས་པ། སྤྱོད་ཤེལ་ཅི་ནི་
དེས་མའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་མའི་སོ་ཐར་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །

གཞན་ཡང་ཤིང་ངམ། འདབ་མའི་ཆང་བུའམ། རས་མ་ཤིང་བུའི་རྩ་མོ་ལ་
བཏགས་པས་བྱུང་ཅིང་བཤལ་བར་བྱའོ། །དེས་མའི་རྩ་བ་སོགས་ལ་ཟས་ཀྱི་
འགྲམ་ཟེར་ཏེ་དུམ་གྲུགས་འཐོར་བ་མི་བསྐྱང་བ་ཉིད་དུ་མི་བྱའོ། །ཆུ་རྫོད་
བཀྲུས་པ་རྣམས་བསྐྱམ་པར་བྱ་བ་ཡང་དོ། །བཀྲུ་བ་དང་སྐྱམ་པ་དེའི་ཆེ་རྫོད་

སྤྱད་ཀྱིས་བྲེལ་བར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་བྱིར་གཅིག་ཙམ་། ༡༡༧ བཀོའི་དྲུ་མི་
བྱའོ་སྟེ་རེས་མོས་སོ། ། རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ནི་གནས་པ་སྟོབ་མ་དང་ཉི་
གནས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། སྟོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བ་ཐུན་
ཆོགས་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སོ། །

སྟོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཉལ་པོ་བྱེད་པའི་བྱིམ་ན་འདུག་པ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། ། དང་
པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་མ་ཉན་ཡོད་དུ་འཆར་ཀས་བདག་སོང་ལ་རེ་བ་མེད་པར་བྱའོ་
སྟུམ་ནས་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་འདོད་པའི་བྱིམ་ན་འདུག་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་
སོ། ། དགག་བྱ་ནི་གཞན་གྱི་ལ་བྲིག་པའི་ལོངས་སྟོང་ལ་གཞོད་པ་སྟེ། **ལྷི་ཀར།**
ཉིས་པ་འདི་ནི་དེ་གཉིས་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་ལས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་པ་དང་རང་ཆགས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བའོ། ། **འོ་ཉི་ནི་**བཅས་ལྷན་དགེ་
སྟོང་གིས་བྱིམ་པ་ཕོ་མོ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པའམ། དེའི་སྟེ་གོན་དུ་གནས་
པ་དེ་དང་སྐབས་མེད་པར་མཛོན་སུམ་དུ་འདོམ་གང་གི་ནང་དུ་འདུག་པ་རྫོགས་
པའམ། ཆོར་བྱ་དང་ཆོར་བྱེད་ཀྱིས་ཆོར་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་
གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་དང་འདུག་པའི་

ཡུལ་དང་། གང་གིས་འདུག་པའི་རྟེན་དང་། གང་དུ་འདུག་པའི་གནས་
སོ། །དང་པོ་ལ་བདུན་ལས། བྱིས་པ་ཕོ་མོ་ཡིན་པ་སྟེ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དོ། །བྱད་མེད་
ཀྱིའོ་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། བྱིས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཕོ་མོ་མ་ཡིན་པ་དང་།
ཕོ་མོ་ཡིན་ཀྱང་བྱིས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །སེལ་བ་དང་པོ་སྐྱེས་པས་སྐྱེས་པའི་བཤང་
ལམ་དུ་ཉལ་པོ་བྱེད་པའི་བྱིས་དུ་དག་སྟོང་གིས་འདུག་འགྲང་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་ཏེ།
བཅ་པོ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས། གཉིས་ཀ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤང་
དོ། །སྤྱི་མ་རྣམས་སྐྱེས་པ་ཉལ་པོ་༡༡༥ནི་བྱེད་ན་བཤང་ལམ་མ་ཡིན་ཀྱང་
ཕན་ཚུན་ཁུ་བ་གཅིག་ཅར་རམ་རིམ་ཅན་དུ་འབྱིན་ན་འང་དེར་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །སེལ་བ་གཉིས་པ་ནི། **རྒྱ་ཀ་ལས།** སྦྱོར་བླ་གཅིག་ལྷ་སྟེགས་ཅན་
ཀྱི་དག་སྟོང་ལ་སོགས་པ་བྱིས་པ་མ་ཡིན་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །འབྟོད་པ་ལ་
དངོས་སུ་བྱོགས་པ་འཕམ་ཉེ་བར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞུགས་པ་འཕམ་བྱོགས་པ་ལའོ་
ཞེས་སོ། །སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་གཉིས་ཀའི་མཆོན་དོན་ཡོད་པ་དང་། གཉིས་
ཀའི་མཆོན་བསྟེན་རུང་བ་སྟེ་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ཀྱིའོ་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་
འབྲིག་པ་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་མཐུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དངོས་གཞིའོ་ཞེས་
སོ། །རྩུ་འཕུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྦྱིར་བསྟན་པ་ལས་རྩུ་འཕུལ་གྱི་
ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི། རེག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཅེས་སོ། །ཐ་སྙད་
བཞེད་དང་ལྔ་ན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ་གོང་དུ་བཤང་བ་དང་

འབྲེལ། །གཉིས་པ་གང་གིས་འདུག་པའི་རྟེན་ནི། འཛིགས་པའི་རྟེན་ཅན་མ་
ཡིན་པ་སྟེ་འོག་མ་ལ་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་སྒྱུར་རོ། །གསུམ་པ་གང་དུ་འདུག་
པའི་གནས་ལ་ལྷ་ལས། དགེ་སློང་རང་མི་དབང་པའི་གནས་ཡིན་པ་སྟེ་གནས་
གཞན་ཉིད་ནའོ་ཞེས་སོ། །གནས་གཅིག་ཡིན་པ་སྟེ་བྱིམ་གཞན་དུ་ནི་ཐ་དད་པ་
ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །གནས་དེ་ན་གོགས་བྱེད་གཞན་མེད་པ་སྟེ། གཞན་མེད་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་དང་དགེ་སློང་གི་བར་ན་སྒྱབས་མེད་པ་སྟེ། མངོན་
སུམ་དུ་འོ་ཞེས་སོ། །འདོམ་གང་གི་ནང་དུ་གནས་པ་སྟེ། **ནམ་འབྱེད་**

ལས། འདུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོམ་གང་གི་ནང་དུ་རྒྱབ་ཚེས་བཞག་ནའོ་ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པར། འདོམ་གང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་ནི་ཉེས་བྱས་ཏེ།
མཐོང་བ་དང་ཐོས་(༡༡༥བ)པ་རྒྱུན་ཆད་དོ་ཞེས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་སྒྲར་བཞིན། ཀྱན་སློང་ནི་ཉལ་
པོ་བྱེད་པར་ཤོམ་པའི་བྱིམ་ན་རང་གར་འདུག་འདོད་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། **སྒྱུར་བ་**
ནི་མངོན་སུམ་དུ་འདུག་པར་ཚུམ་པའོ། **མཐར་ཐུག་ནི་མངོན་སུམ་དུ་འདུག་པ་**
རྫོགས་པ་སྟེ། མཐར་ཐུག་ཆོར་བྱ་ཆོར་བྱེད་ཀྱིས་ཆོར་བའོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་
སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འདི་ལ་ཤེས་གཙོའོ།

།གང་ན་ཉལ་པོར་ཞུགས་པའམ་དེར་སྒྱུགས་པ་

ལའོ། །ཅི་ལ་ཞུགས་ན་སྤྲོད་པ་ལའོ། །གང་གིས་ན་སྤྲོས་པ་དང་བྱད་མེད་
ཀྱིའོ། །བྱད་པར་བྱིས་པ་ཉིད་དོ། །གནས་དག་སྤྲོད་རང་གི་གནས་ལས་གཞན་
ཉིད་ནའོ། །དེ་གཉིས་ནི་རྩུང་རྩུང་དག་སྤྲོད་མ་གཏོགས་མི་གཞན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
དེ་གཉིས་སྤྲད་རྩུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ལྟར་བྱེད་འདིའོ། །མངོན་སུམ་རྩུབ་ནས་
བས་འདོམ་གང་གི་ནང་རྩུབ་འདུག་ན་ལྟར་བྱེད་དོ། **ཁྲི་ཀར།** དབེན་པར་བཞག་
བས་འདུག་ན་ཉིས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །བཞག་པའི་དོན་སོ་སོར་ཐར་པར་ནན་
བྱིས་ཐོན་ཏེ་སྟན་ལ་འདུག་ན་ལྟར་བྱེད་དོ་ཞེས་བས་བསྐྱས་པ་ཁྲི་ཀར་བཤད་དོ། །
ཉལ་པོ་བྱེད་པར་ཤོམ་པའི་བྱིས་ན་འདུག་པའི་ལྟར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཉལ་ཤོམ་རྩུབ་འགྲངས་པ། **དངོས་གཞིའི་ལྟར་བ་བརྗོད་པ་དང་།** །དེ་ཡི་
ལྟར་བའི་ན་སྤྲད་བསྟན། །གནས་གཅིག་ཐ་དད་བྱེ་བྲག་གོ། །དང་པོ་ལ། **སྤྲིའི་**
དོན་དང་། །ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྲིའི་གཞི་ནི་མ་ཉན་ཡོད་རྩུབ་ཆར་ཀས་བདག་སོང་ལ་བལྟའོ་སྟམ་ནས་ཉལ་
པོ་བྱེད་པའི་བྱིས་རྩུབ་འགྲངས་པ་ལས་ལྟར་བྱེད་རྩུབ་ཅས་སོ། །དགག་བྱ་དང་ངོ་
ཏི་ཡན་ལག་རྒྱམས་གཞན་དང་འབྲ་བ་ལ། །བྱད་པར་ནི་འདུག་ནའོ་ཞེས་པའི་
གནས་སུ་འགྲང་བའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། །སྤྲི་སྤྲི་བས་མེད་པ་མངོན་སུམ་
༼༡༡༩༽ན་རྩུབ་པའི་གནས་སུ་འདིར་ནི་དེ་གཉིས་དང་དག་སྤྲོད་གི་བར་ན་
སྤྲི་བས་ཡོད་པར་ངོ་ཞེས་པ་དང་། དབེན་པར་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་

མཐར་ཐུག་ནི་ཚོར་བྱ་ཚོར་བྱེད་གྱིས་ཚོར་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཤེས་གཙོ་ཞེས་སྤར་བསྟན་པ་ཡང་འདིར་སྤར་ལ། སྤར་མ་དང་འདིའི་བྱད་པར་
ནི་དབེན་པར་བརྟག་པས་འགྲེང་ནའོ། །དེ་གཉིས་དང་དག་སྤོང་གི་བར་ན་
སྐྱབས་ཡོད་པར་རོ། །གལ་ཏེ་འགྲེང་བ་དེ་སྤང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་
པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ནའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཚོར་བྱ་དག་དང་ཚོར་བྱེད་ཉིད་གྱིས་མ་ཚོར་ན་ཉེས་བྱས་གྱི་འོ། །སྤྱོད་པའི་
གནས་ལས་གཞན་དག་བའི་ལུང་མ་བསྟན་ལ། དག་སྤོང་སེམས་གཏོད་ནས་
འདུག་པ་དང་འགྲེང་བར་བྱེད་པ་ཡང་ཉེས་བྱས་གྱི་བྱེད་པ་པོ་འོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ཉལ་པོ་ཤོམ་པའི་བྱིམ་ན་འདུག་པ་དང་འགྲེང་བ་གཉིས་པོ་འདི་ལ་མཐོང་
བའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་ནི་ལྟར་བྱེད་བསྐྱེད་པའི་གནས་གྱི་མཐའ་ཡིན་
ནི་ཞེས་བམ་པོ་ལྟ་བུ་པའི་བཤད་ལུགས་ཏེ། **བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས།** དེ་ཉིད་
ལས་མཐོང་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་ལ་ན་སྤྱད་པ་མེད་དོ་ཞེས་
སོ། །འོན་ཀྱང་**ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས།** ལྟར་བྱེད་འདི་ལ་
འདོམ་གང་གི་ནང་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པ་སྤར་བཤད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་

ཏེ། འདུག་འགྲེང་གཉིས་པོ་འདི་ལ་མཐོང་བའི་སྤྱད་ཡུལ་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་ནི་
ཉེས་པ་ཙམ་བསྐྱེད་པའི་གནས་གྱི་མཐའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །མཛོད་
ནི་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱམས་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་
མཛོད་དུ་ཉལ་པོ་བྱེད་པའི་བྱམས་སུ་དགོ་སྤྱོད་འདུག་གམ་འགྲེང་ན་ལྟར་བྱེད་
དོ། །ཉལ་པོ་བྱེད་པའི་བྱིམ་དེ་ལས་ཐ་༼༡༡༥བ༽དང་པའི་བྱིམ་གཞན་ནི་ཐ་དད་
པ་ཉིད་དོ། **ཁྲི་ཀར།** གལ་ཏེ་བཟང་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་གནས་ཀྱང་གཅིག་པ་
ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

ཉལ་པོ་བྱེད་པར་ཤོམ་པའི་བྱིམ་ན་འགྲེང་བའི་ལྟར་བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་ལ། གཙུག་རྒྱུན་པའི་དངོས་གཞི་ལྟར་མེད་བཅས་ཏེ་སྟོན། །དངོས་གཞི་ན་
སྤྱད་བཅས་ཏེ་བཛོད། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་འོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།
སྤྱིང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཀུན་དགའ་བོས་མ་བརྟགས་པར་གཙུག་རྒྱུན་པ་ལ་
ཟས་སྤྱིན་པ་ལས་ལྟར་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་བྱིམ་པ་རྣམས་གྱི་དགོ་
སྤྱོད་མཆོད། །དགོ་སྤྱོད་རྣམས་གྱིས་སུ་སྟེགས་མཆོད་ཅེས་སུ་སྟེགས་པ་ཆེས་
མཆོད་པའི་གནས་སུ་བྱེད་དོ་ཞེས་གཞན་དག་མ་དད་པ་སྐྱེ་བའོ། །**ཁོ་ཉི་ནི་**
བཅས་ལྟར་དགོ་སྤྱོད་གིས་སུ་སྟེགས་གྱི་རབ་རྒྱ་བྱུང་བ་ལ་དགོས་པ་བྱུང་བར་
ཅན་ལ་མ་བརྟོས་པར་དག་གི་རིག་བྱེད་གྱིས་ཟས་བྱིན་ཅིང་། དེས་སྤངས་པ་
ལས་ཀྱང་པའི་ལྟར་བ་དངོས་གཞི་འོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ལ་སྦྱིན་པའི་ཡུལ་
དང་། གང་སྦྱིན་པའི་དངོས་པོའོ། །དང་པོ་ལ་བདུན་ལས། ཟུ་སྟེགས་ཀྱི་རབ་
བྱུང་ཡིན་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་མེད་པའི་གཅིར་བུའོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །རང་གི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་བཟོས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་།
ནད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཉེ་དུ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་བཟོས་པ་དང་ནད་པ་མ་
གཏོགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བདག་ལ་རྩལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་པ་སྟེ་
དགག་བྱའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་རོ། །ཐ་སྙད་ལྡ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་
བར་གནས་པ་སྟེ་སྒར་སྐབས་གཞན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གང་སྦྱིན་
པའི་དངོས་པོ་ལ་བཞི་ལས། དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། བཅའ་བར་བྱ་བ་དང་
༼༡༡༽ན་བཅའ་བར་བྱ་བ་དག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས། རང་གི་ཡིན་པས་ཏེ།
རང་གིས་སྦྱིན་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་རོ། །རང་དང་ཟུ་སྟེགས་
ཅན་དེ་ལ་རུང་བ་དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་བཞིའོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
པའོ། །ཀྱུན་སྒོར་ནི་རང་གར་ཟུ་སྟེགས་ཅན་ལ་ཟས་སྦྱིན་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་
ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རག་མཚན་ཉིད་ལྡ་ལྡན་བརྗོད་ཅིང་། ལུས་སམ་ལུས་དང་
འབྲེལ་བར་སྦྱིན་པར་ཞུགས་པའོ། །སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་**ཞུ་བ་ལས།** ལག་བརྟ་
དང་། གཞན་ཟེར་བ་དང་། གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་དེ་བྱིན་ན་ཐམས་ཅད་

ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** རང་གིས་ལག་ནས་བྱིན་ན་
ཞེས་གསུངས་ཤིང་། **འདི་ཉིད་ལས།** ལུས་སམ་ལུས་དང་འབྲེལ་བར་རོ་ཞེས་
སོ། །མཐར་ཐུག་ནི་སྦྱིན་ཡུལ་དེས་ཐོབ་སློ་སྦྱིས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མུ་སྒྲིགས་གཅིར་བྱ་ཐོ་ཡང་རུང་མོ་ཡང་རུང་བ་ལ་ཟས་སྦྱིན་ན་ལྷུང་བྱེད་
དོ། །གཅིར་བྱ་དེ་དག་སྒྲོང་རང་གི་ཉེ་དུ་དང་། དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བྱེད་པ་ལ་
བསྟོས་པ་དང་། ཉན་པ་མ་གཏོགས་སོ། །སངས་རྒྱས་པའི་རྟགས་འདི་དང་རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་འདི་མེད་པའི་གཅིར་བྱའོ། །གཅིར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི། **སོ་སོར་ཐར་པ་**
དང་རྣམ་འབྱེད་ལས། གཅིར་བྱའམ་གཅིར་བྱ་མ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུའམ། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་མོ་
ལ་བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་སྦྱིན་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། **རྣམ་འབྱེད་**
འབྲེལ་བ་ལས། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དང་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་མོ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ནི་གཅིར་བྱའི་ཡི་དམ་
ཡང་དག་པར་སྒྲུང་བ་སྒྲོན་དུ་བཏང་བ་ཡིན་པར་བརྟན་ཏོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་
པའི་སྤྱི་རོལ་པའི་དག་སྒྲོང་དང་བྲམ་ཟེ་ལ་དག་སྒྲོང་གིས་༼༡༡༽ཡབ༽ཟས་བྱིན་ན་
ཉེས་བྱས་སུ་ཁྱུ་བ་ལས་བཤད་དོ། །སྒྲ་མ་རྣམས་གཅིར་བྱ་པ་ནི་མུ་སྒྲིགས་ཀྱི་
ནང་ནས་ཀྱང་འཛེམ་པ་མེད་པར་ཐ་ཆད་པར་རྒྱ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་བོད་དུ་རུང་
མཐུན་སྦྱར་ན། རུས་རྒྱན་གོན་ནས་གཅིར་བྱར་རྒྱ་བ་དང་། བྱི་སྒྲིགས་གོན་ནས་
གཅིར་བྱར་རྒྱ་བ་རྣམས་ལ་དག་སྒྲོང་གིས་ཟས་བྱིན་ན་ལྷུང་བྱེད་འདི་འགྱུར་རོ་

ཞེས་གསུངས་སོ། །གཅེར་བྱ་དེའི་ལུས་སམ་དེའི་ལུས་དང་འབྲེལ་བར་བྱིན་ན་
ལྷ་དང་བྱེད་དོ། །ལུས་དང་མ་འབྲེལ་བར་སྒྲོང་མོར་ས་ལ་བཞག་པར་སྒྲུགས་ཏེ་
སྟོབ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་ཟུང་དོ། །སྦྱིན་བྱ་ནི་བཅའ་བར་བྱ་བ་དང་བཟའ་བར་བྱ་བ་
དག་གོ། །དེ་ཡང་མ་བཀག་ཅིང་བཟར་རུང་བ་དག་གོ། །སྦྱ་ལ་རུང་ན་དག་སྒྲོང་
རང་དང་གཅེར་བྱ་དེ་ལ་རུང་བའི་ཟས་སོ། །གཅེར་བྱ་དེའི་སྤྲིག་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་
བའི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱིན་པ་ནི་ལྷ་དང་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་གཏོགས་
སོ། །

གཉེས་པ་ནི།

གཞན་མ་བརྒྱད་པར་དག་སྒྲོང་རང་གིས་བྱིན་ན་ལྷ་དང་བྱེད་བསྐྱེད་པའོ། །རང་
དང་དེ་ལ་མི་རུང་བའི་ཟས་དག་བྱིན་ན་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །རང་གི་ཞལ་ཏེ་བྱས་ཏེ་
གཞན་སྦྱིན་དུ་འཇུག་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་འདིར་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པ་དང་། **ལུང་**

རྣམ་འབྱེད་ལས། གཞན་སྦྱིན་དུ་འཇུག་པ་ལ་ལྷ་དང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ཅི་ན། དེ་ནི་རང་གི་ཞལ་ཏེ་བ་བྱས་པར་གློག་ཏུ་སྦྱིན་དུ་འཇུག་ན་
ལྷ་དང་བ་མེད་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་རང་གི་
ཞལ་ཏེ་བྱས་ནའོ། །ཟས་ལ་བགོ་བཤའ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཅེར་བྱ་དེའི་ལུས་
སམ། དེའི་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་རང་གིས་འཛོག་ན་ཡང་
ཉེས་བྱས་སོ། །**མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས།** གལ་ཏེ་སྒྲོང་ན་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅས་སྒྲོང་

ཕོར་༼༡༡༽ན་༼ས་ལ་ཞོག་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བཞག་ན་སྦྱིན་
པར་བྱའོ། །འོན་ཏེ་མ་བཞག་ན་སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། ལུ་སྦྲེགས་
ནད་པ་ལ་སྦྱིན་ན་ཡང་ཚུལ་དེ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་**རྒྱ་ཀ་ལས།** ཞན་པའི་
སྒོས་གདོལ་བ་བཞིན་དུ་འཛོག་པ་ལ་ནི་ལུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །གཙུག་བུ་ལ་
སྦྱིན་པའི་ལུང་བྱེད་དོ། །

ལྷ་པ་ལ།དམག་ལ་བལྟ་བ། **དངོས་གཞི་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་དང་།** མཐར་ཐུག་
བྱེ་བྲག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། **སྦྱིའི་དོན་དང་།** ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།
སྦྱིང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དུག་སྒེས་དམག་ལ་བལྟས་པ་ལས་ལུང་བྱེད་དུ་
བཅས་སོ། །**།དགག་བྱ་ནི་**རང་གཞན་གྱི་ལུས་སྒོག་ལ་གཞོད་པའོ། །**།རྫོང་ནི་**
བཅས་ལྷན་དག་སྦྱང་གིས་རང་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་བོས་པ་མེད་པར་དམག་
ལ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་དངོས་སུ་འཐབ་པའམ། འཐབ་པའི་སྟ་གོན་དུ་གནས་
པ་ལ་དག་སྦྱང་རང་ཉིད་གནས་ཁང་ན་འདུག་གམ། དབྱེ་ཐང་ཀ་ན་འདུག་གྱང་
རུང་སྟེ། རང་གང་ན་འདུག་པ་དེའི་ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་ཏེ་བལྟས་པ་ལས་གྱུར་
པའི་ལུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། **གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་**གསུམ་སྟེ། གང་ལ་བལྟ་བའི་ལུལ་
དང་། གང་ན་བལྟ་བའི་གནས་དང་། གང་གིས་ལྷ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་དུག་
ལས། དངོས་སུ་འཐབ་པའམ་འཐབ་པའི་སྟ་གོན་དུ་གནས་པ་སྟེ། གཡུལ་ལ་

མངོན་པར་དགའ་བའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་ཡན་ཆད་དུ་ལོངས་པས་དམག་གི་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པ་སྟེ། དམག་ལ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རེ་རེའམ་གཉིས་གསུམ་ཙམ་འཐབ་པ་ལ་བལྟས་ན་ཉིས་བྱས་སོ། །དེ་དག་བྱིས་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། རབ་བྱུང་གིས་དམག་བྱེད་པ་དང་། ལུང་མེད་(༡༡༥བ)འབའ་ཞིག་གིས་དམག་བྱེད་པ་འབྱུང་རིང་བས། དགག་བྱ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་རྫོགས་པའི་བྱིར་དེ་དག་ལ་ལྟ་ན་ཉིས་བྱས་སོ། །ཐ་སྙད་ལྷ་ལྷན་དང་ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྐབས་གཞན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གང་ནས་བལྟ་བའི་གནས་ལ་གཉིས་ལས། རང་གང་ན་འདུག་པ་དེ་ནས་འཕགས་ཤིང་ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། འཕགས་པའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། **དྲི་ག་ལས།** ཉེ་འཁོར་གྱི་མཐའ་ལས་མ་འདས་པར་དགེ་སློང་གིས་བཞིན་བསྐྱར་བ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་ནི་ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ཐང་ཆེན་པོ་ཉིན་ལམ་གཉིས་ཙམ་ནས་དམག་འོང་བ་ལ་ལྟ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི། དམག་ལ་བལྟས་སོ་ཞེས་ལེགས་པར་ཐ་སྙད་གདགས་སུ་རུང་བ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དགག་བྱ་མི་རྫོགས་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་ལྟ་བའི་རྟེན་ནི། ཀླུ་པོ་ལ་སོགས་པས་བོས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཀླུ་པོ་དང་བཙུན་མོ་དང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས།

འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་

བའོ། །ཀྱམ་སྒྲོང་ནི་རང་གར་དམག་ལ་ལྟ་འདོད་རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། **སྒྲོར་བ་ནི་**
ལྟ་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་དམག་མཐོང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གར་བྱས་ན་དམག་ལ་བལྟ་བའི་ལྟ་བར་འབྱུང་ཞེ་ན། གཡུལ་ལ་མངོན་པར་
དགའ་བའི་དམག་ལ་དགོ་སྒྲོང་གི་ལྟ་མོ་ལྟ་བའི་དོན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཐམས་
ཅད་དུ་འཇམ་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོ་དང་། བཅུ་མོ་དང་། གཞོན་ནུ་སྟེ་རྒྱལ་པོའི་བུ་བུ་པོ་
དང་། ཞང་སྟོན་ནི་གྲང་སྟོན་ཆེན་པོ་དང་། དམག་གི་ཁྲོམ་གྱི་རུ་སྒྲ་ནི་གཡུལ་
འབྱེད་པའི་མིའོ་ཞེས་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དེ། དམག་དཔོན་ཆེན་
པོའོ། །དར་པོ་ནི་ལྷས་༼༡༡༽ནོ།དབྱེདོ། །གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་རྫོང་ལྗོངས་དང་
གསུམ་གྱི་འབྲུག་གོན་ནི་འདུལ་བའི་གཞུང་རྣམས་ན་མི་སྣང་ཡང་། **བརྒྱུད་སྟོང་**
འགྲེལ་ཆེན་ལས། གྲོང་ཁྱེར་ནི་བཟོའི་བྱེ་བྲག་བཙོ་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་གནས་
སོ། །གྲོང་རྫོང་ནི་ཆོང་པ་མང་པོ་ཡོད་པའི་གནས་ཀྱི་བྱེད་པར་རོ། །ལྗོངས་ནི་མི་
རིགས་བཞི་གནས་པའི་ས་སྒྲིགས་སུ་ཞེས་བཤད་དོ། །གྲོང་རྫོང་གྱི་མི་དང་
ལྗོངས་ཀྱི་མིས་དགོ་སྒྲོང་བཀུག་པ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་སྒོག་ལ་སོགས་པའི་
བར་ཆད་བྱུང་བའི་དབང་ཉིད་ཀྱིས་དགོ་སྒྲོང་དེར་མི་འགྲོར་མི་རུང་ཞིང་། དམག་
མཐོང་ངམ་ལྟ་བ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གང་གི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། དགོ་སྤྱོད་གིས་དམག་ལ་བལྟ་བའི་བྱིར་
བདག་ཉིད་གང་ན་འདུག་པའི་གནས་ནས་འཕགས་པ་སྟེ། གཙུག་ལག་ཁང་ངམ།
གྲོང་ངམ། དབྱེ་ཐང་ཀ་ལ་སོགས་པ་གང་ན་དགོ་སྤྱོད་རང་ཉིད་འདུག་པའི་
གནས་དེ་ནས་འཕགས་ཏེ། གནས་དེའི་ཉེན་ཀོར་གྱི་ཚད་ནི་ཚོས་གོས་དང་
འབྲལ་བའི་ཉེ་འཁོར་སྤར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་ཏེ་མཐོང་ན་
ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པའོ། །དམག་ལ་ལྷ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

དུག་པ་ལ། དམག་གི་ནང་དུ་གནས་པ། **སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།**

སྤྱིང་གཞི་ནི་དུག་སྤྱེས་མཉན་ཡོད་ནས་སོང་སྟེ་རི་བྲག་པ་དང་ཉེ་བར་དམག་
གི་ནང་ན་གནས་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །**དགག་བྱ་ནི་**རང་གཞན་གྱི་
ལུས་སྟོག་ལ་གནོད་པའོ། **ཁོ་ཉི་ནི་**བཅས་ལྷན་དགོ་སྤྱོད་གིས་དམག་གི་མཚན་
ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ནང་དུ་གནས་པ་སྟེ། དགོས་པ་མེད་པའི་མཚན་མོ་གཅིག་ཡན་
ཆད་ལས་འདས་པར་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། **དང་པོ་གཞིའི་ཡན་ལག་གོ།** རེ་ལ་གསུམ་༼༡༡༽བཟེས།
གང་དང་གནས་པའི་ཡུལ་དང་། གང་དུ་གནས་པའི་གནས་དང་། གང་གི་ཆེ་
གནས་པའི་དུས་སོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་སྟེ། འཐབ་བའམ་སྟོན་དུ་གནས་པ་ཡན་
ལག་རྒྱ་མི་དགོས་ལ། གཞན་ལྷ་པོ་སྤྱེ་མ་དང་འབྲའོ། །གཉིས་པ་ནི། དམག་དེའི་
ནང་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་སྟེ། **ནམ་འབྱེད་ལས།** དམག་དེའི་ནང་དུ་ཞེས་བྱ་བ་

ནི་དམག་ཆས་པ་དེའི་ནང་དུ་འོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དམག་གི་
ནང་དེར་གནས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་དུས་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དག་མེད་པ་དེར་
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཀྱན་སྒྲོང་ནི་རང་གར་དམག་གི་ནང་ན་གནས་པར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་
བའོ། །སྦྱར་བ་ནི་དེར་གནས་པར་བྱེད་བའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་དགོས་པ་མེད་པའི་
དུས་ཀྱི་མཆན་མོ་མཐའི་སྐད་ཅིག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱིས་བཀུག་པ་དང་། བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་དག་མེད་པར་
དམག་གི་ནང་དེར་དགོས་པ་ཉན་མཆན་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་སྟེ། ཉན་མཆན་
གསུམ་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བར་འདུག་ན་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་བའོ། །**དྲི་ཀ་ལས།** དེ་
ཕྱིན་ཆད་ནི་ཞག་རེ་རེ་ཞིང་ལྷུང་བྱེད་རེ་རེར་འགྱུར་ལ། མདུན་རོལ་དུ་ནི་སྦྱོར་
བའི་ཉེས་བྱས་རེ་རེར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། ། ཉན་མཆན་གཉིས་ལས་ལྷག་པར་
ཞེས་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་མཆན་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ཚུན་ཆོད་དུ་གནས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མཆོན་པ་ཙམ་སྟེ། ཆོས་ལྷན་གྱི་དགོས་པ་བྱུང་པར་
ཅན་ཡོད་ན་ཉན་མཆན་བརྒྱ་འདས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་ལ། དགོས་པ་བྱུང་པར་
ཅན་མེད་པར་ནི་ཞག་གཅིག་གནས་ན་ཡང་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ་ཞེས་

གསུངས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་མདོ་འོག་མ་དང་། ༡༥༠ན་འགལ་ལོ་སྒྲུལ་དུ་མི་
བྱའོ། །ཆོས་དང་ལྷན་པའི་དགོས་པ་མེད་ན་ཉིན་མཚན་གསུམ་པའི་སྤྲུལ་མ་ཉིན་
མཚན་གཉིས་པོ་ལ་ཡང་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་སྤྲར་བཞིན་ཁ་ན་མ་བོ་བར་འགྱུར་
རོ། །དམག་གི་ནང་ན་གནས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བདུན་པ་ལ། དཔུང་གི་ཡན་ལག་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ། དངོས་གཞི་ན་སྤྲང་བཅས་ཏེ་
བསྟན། །སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་
དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྲང་གཞི་ནི་དུག་སྤེས་མཉན་ཡོད་ནས་སོང་སྟེ། རི་བྲག་པ་དང་ཉེ་བར་དམག་
བཤམས་པ་དགྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་
བྱ་ནི་རང་གཞན་གྱི་ལུས་སྟོག་ལ་གནོད་པའོ། །དོ་ཉི་ནི་དཔུང་གི་ཡན་ལག་
ཉམས་སུ་ཁྱོང་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ལྷུང་བྱེད་འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། དམག་
ལ་རེག་པ་དང་། བཤམས་པ་དགྲུག་པ་དང་། དམག་ལ་ལྟ་བའོ། །དང་པོ་
གཉིས་ནི་ཀླུ་པོ་ལ་སོགས་པས་བོས་གྱང་རུང་། མ་བོས་གྱང་རུང་སྟེ། བཅས་
ལྷན་དགོས་སྟོང་གིས་དམག་ལ་རེག་པ་དང་། གཡུལ་བཤམས་པ་དགྲུགས་པ་
ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །གསུམ་པ་ནི། དགོས་སྟོང་དེ་ཀླུ་པོ་ལ་
སོགས་པས་བོས་པའི་ཆེན་འཕགས་ཤིང་ཉེ་འཁོར་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་ཏེ་
དམག་ལ་ལྟ་ན་དཔུང་གི་ཡན་ལག་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །འོ་ན་ལྷུང་

བྱེད་འདི་དང་སྤར་གྱི་དམག་ལ་ལྟ་བའི་ལྷ་བྱེད་གྱི་བྱེད་པར་ཅི་ཞེན། འདི་ནི་
དག་སྦྲོང་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་བོས་པའི་དག་སྦྲོང་གིས་དམག་ལ་བལྟ་བ་
ཡིན་ལ། སྤར་མ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་མ་བོས་པའི་དག་སྦྲོང་གིས་དམག་ལ་
བལྟ་བ་སྟེ། ལུང་གི་སྒྲིང་གཞི་ལས། རྒྱལ་པོས་མ་བོས་པ་དང་། བོས་པར་
གསུངས་པ་དེ་ཤེས་བྱེད་ཡིན་ནོ། །

ཡན་ལག་ལ་༼༡༩༠བ༽བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། རེག་པ་དང་
བཤམས་པ་དགྲུག་པ་གཉིས་གྱི་གཞིའི་ཡན་ལག་དང་། སྐབས་འདིའི་དམག་ལ་
བལྟ་བའི་གཞིའི་ཡན་ལག་གོ། །དང་པོ་ནི། རེག་པ་དང་བཤམས་པ་དགྲུག་པའི་
ཡུལ་དེ་དམག་ཆོས་བྱུག་ལྟ་ཏེ། སྤར་དམག་ལ་ལྟ་བའི་ཡུལ་དང་འབྲེལ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ལ་བལྟ་བའི་ཡུལ་དང་། གང་ནས་ལྟ་བའི་
གནས་དང་། གང་གིས་ལྟ་བའི་ཉེན་ནོ། །དང་པོ་གཉིས་སྤར་གྱི་དམག་ལ་བལྟ་
བ་དང་འབྲེལ། །གསུམ་པ་ནི། དག་སྦྲོང་དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་བོས་པ་
ཡིན་པ་སྟེ། ལུང་གི་སྒྲིང་གཞི་ལས། རྒྱལ་པོས་བོས་པ་ལས་འདི་གསུངས་པས་
སོ། །མ་བོས་པས་དམག་ལ་ལྟ་བའི་དམག་ལྷ་དང་པོར་འགྱུར་རོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་སྤར་བཞིན། ཀུན་སྦྲོང་ནི་རང་
གར་རེག་པའམ། བཤམས་པ་དགྲུག་པའམ། ལྟ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་
པའོ། **སྦྲོར་བ་ནི་**རེག་པའམ་བཤམས་པ་དགྲུག་པའི་ལྟ་བར་ཞུགས་

པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་དམག་ལ་རེག་པ་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དཔུང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ལྷུང་བ་འདྲིའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དོ། །

འདྲིར་དཔུང་གི་ཡན་ལག་བཞིའི་འབྲུག་གོན་ནི་འདུལ་བའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་
ལས་མ་བྱུང་མོད་ཀྱི། **བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་ལས།** རྟའི་དཔུང་ནི་རྟ་པ་ཅིག་རྐང་
པ་སྤྱང་བ་བཞི་དང་བཅས་པའོ། །སྤྱང་པོ་ཆེ་སྤྱང་མ་བརྒྱད་དང་བཅས་
པའོ། །ཤིང་རྟའི་དཔུང་ནི་ཤིང་རྟ་སྤྱང་མ་བཅུ་དྲུག་དང་བཅས་པའོ། །དཔུང་ཐུ་
རྩུང་ནི་རྐང་ཐང་བཅུ་དྲུག་གོ་ཞེས་བཤད་དེ། མི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྦྲེས་པ་གོ་
ཆ་གྲོན་པ་མཚོན་ཆ་ཐོགས་པའོ་ཞེས་སོ། །ལུས་སྟོག་སོགས་ཀྱི་བར་ཆད་དབང་
གིས་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །**འགྲེལ་(༡༡)ནི་རྩུང་**
ལས། དཔུང་གི་ཡན་ལག་བཞི་པོ་ཀྱུན་བསྐྱུས་པ་དང་བཞི་པོ་གང་རུང་རེ་རེ་སོ་
སོ་དག་བྱེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །འཐབ་པའི་རྟ་གོན་བྱས་པ་ལ་གོ་བསྐྱོན་པ་དང་།
གཞུ་བརྟུངས་པ་དང་། རལ་གྱི་ལྷུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རེག་པ་དང་
བཤམས་པ་དཀྱུགས་པ་དང་མཐོང་བ་དང་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ནི་ལྷུང་བྱེད་
དངོས་གཞིའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་འོ། །ཞེས་པ་འདྲི་ལ་བཤད་ལུགས་
གཉིས་ལས། **འགྲེལ་རྩུང་ལས།** དམག་ལ་རྟ་བར་འགྲོ་བར་སེམས་ཤིང་སྦྱོར་བ་
ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

སྐབས་འདིར་**རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ལྷོ་ཀ་ལས།** འཐབ་པའི་སྟ་གོན་བྱས་
པའི་སྦྱོར་བ་སྟ་གོན་མ་བྱས་པ་དེ་ལ་ནི་དངོས་པོ་དང་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེས་
བྱས་ཀྱི་བྱེད་པོ་འོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་སྐབས་འདིའི་རྣམ་འབྱེད་
ལས་གོ་མ་བསྐྱོན་པ་འམ་བཤམས་པ་འབྲུག་པར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་
ཞེས་སོ། །

འོ་ན་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་ཞེས་པ་འདི་དང་། མ་ཆས་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཞེས་པ་ལ་བྱེད་
པར་ཅི་ཞེ་ན། འདིས་ནི་དམག་ལྷུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ན་སྦྱང་པ་བསྟན་ལ། འོག་མས་
ནི་དམག་ལྷུང་གསུམ་ཀའི་ན་སྦྱང་བསྟན་པ་འོ། །དངོས་པོ་ལ་དངོས་གཞི་འོ་ཞེས་
སྦྱོས་ནས། དངོས་པོ་ལ་ཞེས་པ་དེ་ཅི་ཡིན་ཅེ་ན། དགེ་སྦྱོར་གིས་དམག་ལ་རེག་
པ་ནི་སྤང་པོ་ཆེའི་དབྱང་ལ་སོགས་པ་འཐབ་པའི་སྟ་གོན་བྱས་པ་རྣམས་ལ་རེག་
པ་སྟེ་ཞེས་ལྷོ་ཀ་ལས་བཤད་ཅིང་། **འགྲེལ་ཆུང་ལས།** དམག་མི་ཆོལ་བར་
བཤམས་ཤིང་ཆས་ཏེ་འདོང་བ་ལ་རྟ་དང་སྤང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ལྷུགས་ལ་ཀྱུ་རེ་
བྱེད་ཅིང་གྲུན་ཀ་བཙལ་བའི་ཕྱིར་རེག་པས་ཀྱང་ལྷུང་ཞེས་སོ། །

འོ་ན་དམག་མིའི་མཚོན་ཆ་ལ་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། **ཉིད་བཤད་ལས།**
རིན་པོ་༼༡༡༽བཤེར་སྦྱོས་པ་ཞེས་བྱ་བས་མཚོན་ཆ་ལ་རེག་པའི་ལྷུང་བ་དེ་ནི་
འཆང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་ཡུལ་གཞན་ཡིན་པ་དེ་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་
བཤད་ཅིང་། རོན་དེ་ལྷུང་ལྷོ་ཀ་ལས་ཀྱང་རོ། །དང་ནི་འབྱེད་པ་འོ། །དམག་གི་

གཡུལ་བཤམས་པ་དགྲུག་པ་དང་ཞེས་པ་**འྲི་ཀར།** སྤྲང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་གནས་
ནས་བསྐྱོད་པ་ཞེས་སོ། །དགེ་སློང་གིས་དམག་ལ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་གནས་དེ་ནས་
འཕགས་ཤིང་། གནས་དེའི་ཉེ་ལའོར་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་ཏེ་དམག་མཐོང་བ་
དང་གསུམ་པོ་ལྟ་བུའི་ལྷུང་བྱེད་འདྲིའི་དངོས་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དག་ཡིན་ནོ། །མ་
ཆས་པ་འཐབ་པའི་སྟ་གོན་མ་བྱས་པ་ཉིད་ལ་ནི་དམག་ལྷུང་གསུམ་ཀ་ལ་ན་སྤང་
པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དབྱང་གི་ཡན་ལག་མིན་པའི་སྤྲང་པོ་ཆེ་དང་། ཏྲ་དང་། བྱ་གག་དང་། བྱ་ལ་
པ་ཀ་དང་ཞེས་པ་སྔན་ཞིང་ལ་གནས་པ་གོང་མོ་སྟེ་འུར་བ་ཆེ་བའོ། །བྱ་བརྟེ་ཀ་
དང་ཞེས་པ་ཐི་བ་སྟེ་བྱར་ཆུང་དོ། །བཞིར་མ་ཆོགས་པའི་སྤྲེས་པ་དང་བྱད་མེད་
འཐབ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དང་། བྱེད་དུ་གཞུག་པ་དང་བལྟ་བར་མི་
བྱའོ། །དབྱང་གི་ཡན་ལག་ཉམས་སུ་སྤྱང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བརྒྱད་པ་ལ།བརྟེ་པ། **དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་བརྟེད་པ་དང་།** ལྷུང་བ་དེ་ཡི་ན་སྤང་
བསྟན། བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་བརྟེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་
དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྲང་གཞིན་མ་ཉན་ཡོད་དུ་འཆར་ཀས་དགེ་སློང་ལ་བརྟེ་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་
དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིས་ཀྱི་ལུས་སྟོག་ལ་གནོད་པའོ། །**ཁོ་ཉི་ནི་**

བཅས་ལྷན་དག་སྤྲོད་གིས་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་བརྟེན་པར་འདོད་པས་
དག་སྤྲོད་གཞན་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཕོག་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་
གཞིའོ། །སེལ་བ་ནི་རྩེད་མོར་བསམས་༼༡༩༩༩༽ཏེ་བརྟེན་ན་ནི་རྟོག་བག་
གི་ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། གསོད་སེམས་ཀྱིས་བརྟེན་ན་ནི་སྟོག་གཙོད་པའི་
སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་**ཡུང་ལྷུང་པ་ལས།** དག་སྤྲོད་ལ་བརྟེན་
ཀྱང་ལྷུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ། རྩེད་མོར་བསམས་ཏེ་
བརྟེན་སམ། བསད་པར་སེམས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡུལ་དག་སྤྲོད་
ཆོས་དུག་ལྷན་ནོ། །**བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས།** འདུ་ཤེས་ནི་སྤར་
བཞིན། ཀྱན་སྤྲོད་ནི་རང་གར་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་བརྟེན་པར་འདོད་པ་
རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། **སྦྱོར་བ་ནི་དེག་པར་བྱེད་པའོ།** **མཐར་ཐུག་ནི་ལུས་ལ་ཕོག་**
པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གང་བྱས་ན་བརྟེན་པའི་དེར་འགྱུར་ཞེན། བསམ་པ་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་
ཉིད་ཀྱིས་དག་སྤྲོད་པ་རོལ་ལ་ལུས་སམ་དེས་འཕངས་པ་བོད་པ་ལ་སོགས་
པའམ། དེ་དང་འབྲེལ་བ་དཔྱག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཐ་ན་རྟེན་པའི་
མཐེ་བོད་པམ། ཡུངས་ཀར་རམ་རྩ་དག་གིས་བརྟེན་ན་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་

པའོ། །བརྟེན་པ་ལས་གཞན་གཟས་པ་དང་གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པ་དང་།
ཟན་གཙོང་དུ་འཇུག་པ་དག་ལ་ཡང་དགེ་སློང་པ་རོལ་ལ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །རྟེན་
སྒྱུད་གྱིས་རྟེན་ན་དཔོན་གཞིར་འགྱུར་རོ། །རྟེན་སྒྱུད་རེ་རེ་ལ་ལྷུང་བྱེད་རེ་རེའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རྟེན་སྒྱུད་དག་གིས་མ་ཐོག་ན་རྟེན་སྒྱུད་རེ་རེ་ལ་ཉེས་བྱས་རེ་རེའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དགེ་སློང་ཞིག་ཡན་ལག་ལས་སུ་རུང་ནས་ཡན་ལག་དོ་བས་བརྟུངས་པ་ལས་
གསུངས་པ་ནི་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ལུས་ལས་གཞན་སེམས་ཡིན་ལ། སེམས་ལས་
གཞན་རང་གི་ལུས་སེམས་རྟོག་པ་ཅན་གྱིས་བརྟེན་པར་མི་
བྱའོ། །**༡༡༡༡བཤེད་ལྡན་རྩ་བར།** དོ་སོགས་ཡན་ལག་འབྲི་གིང་མི་བརྟུང་
སྟེ། །འདོད་ཆགས་མེན་མི་སྤྲུག་ཆུས་ཞི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །རྟོག་པ་ཅན་གྱི་
སེམས་གྱིས་ཀ་བ་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་ས་དང་གིང་སྟོན་པ་དང་
སྟོ་སྟེགས་སོགས་གཞན་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་མི་བྱའོ། །རྟེན་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

དགུ་པ་ལ།རྟེན་གཟས། **སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།**

སྤྱིང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་འཆར་ཀས་དགེ་སློང་ལ་བརྟེན་པར་གཟས་པ་
ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །**དགག་བྱ་ནི་**རང་རིགས་གྱིས་སེམས་བདེ་བ་ལ་
གནོད་པའོ། །**དངོས་ནི་**བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རྟོགས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་གྱིས་

དགེ་སློང་གཞན་ལ་རྟེན་པར་གཟུངས་པར་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །
ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་གང་ལ་གཟུངས་པའི་ཡུལ་དགེ་སློང་
ཆོས་དྲུག་ལྟན་འོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་
མ་འབྱུང་བའོ། །ཀྱུན་སློང་ནི་རང་གར་རྟོགས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་གྱིས་རྟེན་པར་
གཟུངས་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རྟེན་པར་གཟུངས་པར་ཞུགས་
པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་གཟུངས་པ་རྫོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཡན་ལག་སྐྱེ་མ་དང་འདྲ་བར་རྟེན་པར་གཟུངས་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ། །རྟེན་པར་
གཟུངས་པའི་རྫས་རེ་རེ་ལ་ལྷུང་བྱེད་རེ་འོ། །གཟུངས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བརྩུ་བ་ལ། གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པ། དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་བརྗོད་པ་དང་། ལྷུང་བའི་
ན་སྤྲད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྦྱིང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཉར་དགས་གནས་ངན་ལེན་བཅབས་པ་ལས་ལྷུང་
བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གཞོད་པའོ། །རྩོ་
ཏི་ནི་༡༡༣ན་བཅས་ལྟན་དགེ་སློང་གིས་མཐོལ་ཡུལ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་
ཡོད་པའི་གནས་སུ་དགེ་སློང་གཞན་གྱི་པམ་པའམ། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་
བཅབས་ཏེ་མཆོན་མོ་འདས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་གོ། །དེ་ལ་བཞི་སྟེ། གང་འཆབ་པའི་

དངོས་པོ་དང་། གང་གིས་འཆབ་པའི་ལྷུང་བའི་བདག་པོ་དང་། གང་དུ་འཆབ་
པའི་གནས། གང་གིས་འཆབ་པའི་རྟེན་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སམ་པ་འམ་
ལྷག་མའི་དངོས་གཞི་ཡིན། དག་སྟོང་གཞན་དེའི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད། རོ་
བོ་ཤེས་སམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་སྟེ། སམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དག་འདུན་ལྷག་
མ་དག་ཅེས་བ་དང་། **ཁུ་འགྲེལ་དང་ལུང་ཁུ་བ་ལས།** བདག་ཉིད་གྱིས་བདག་
ཉིད་གྱི་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་ན་ཉིས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་ནི། གཞན་གྱི་ཡིན་པ་
ཉིད་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། བདག་ཉིད་གྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལྷུང་བ་འཆབ་པ་
བཞིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་སོ། །རོ་བོ་ཤེས་སམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་
སྟེ། འཆབ་པ་ལ་དག་འདུན་ལྷག་མ་ཉིད་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་ནི་ལྷག་མ་དང་
འདྲའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་གང་གི་འཆབ་པ་ལྷུང་བའི་བདག་པོ་ནི་
དག་འདུན་ལྷག་མ་འཆབ་པའི་ཆ་ནས་དག་སྟོང་ཆོས་དྲུག་ལྷན་ཡིན་ལ། སམ་པ་
འཆབ་པ་ལ་ནི་ཡུལ་དེ་སམ་པས་གོས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པས། དག་སྟོང་གི་
སྟོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་གྱི། དག་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་ཙམ་པོ་དང་
ལྷན་པའོ། །མཚན་མཐུན་ལྟ་བ་མཐུན་པ་ལ་སོགས་ལྟ་ནི་སྤར་བྱིན་འབྲོག་གི་
རྒྱལ་ས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །གསུམ་པ་གང་དུ་བཅད་པའི་གནས་ནི།
མཐོལ་ཡུལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཡོད་༼༡༩༣བ༽པའི་གནས་ཡིན་པ་སྟེ།
བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་མེད་ན་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བཞི་པ་གང་གིས་འཆབ་

པའི་རྟེན་ནི། བར་ཆད་སྤང་བ་ལ་བསྟོས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། བདེ་བ་ལ་མི་རེག་པ་
དང་། དགོ་སྟོང་གི་ཚུལ་དང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཀུན་སྟོང་ནི་རང་གར་འཆབ་པར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྟོར་བ་ནི་
འཆབ་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མཚན་མོའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་སྟེ། ཉིན་
མཚན་གྱི་མཐར་ལོ་ཞེས་པ་དང་། དེའི་**ལྷོ་ཀ་ལས།** སྐྱ་རེངས་འཆར་ཀ་རྒྱུན་ཆད་
ཅས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ་ཞེས་སོ། །

འོ་ན་སྐབས་འདིར་**ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་
འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཅེན། དེའི་ཆོན་ལྟར་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ལ་
ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གང་བྱས་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་གྱུར་ཞེ་ན། དགོ་སྟོང་གཞན་གྱི་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་
དང་། དགོ་འདུན་ལྷག་མ་དག་ཤེས་བཞིན་དུ་བཅབ་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་
རོ། །དགོ་སྟོང་གཞན་དེའི་ཉེས་ལྟར་བདག་གིས་བརྗོད་ན་རང་གཞན་གྱི་ལུས་
སེམས་བདེ་བ་ལ་མི་རེག་པ་དང་། དགོ་སྟོང་གི་ཚུལ་དང་ཞེས་པ་ནི་འཕགས་
པའི་ལམ་མོ། །ཆངས་པར་སྟོད་པའི་བར་ཆད་དང་། དགོ་འདུན་འབྲུག་ཏུ་
དོགས་པའི་དབང་ཉིད་མ་གཏོགས་པར་འཆབ་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དུས་

གང་གི་ཆོ་འཆབ་པས་ཞེན། ཉིན་མཚན་གྱི་མཐར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཉིན་མཚན་གྱི་མཐའི་སྒྲ་རོལ་དུ་ནི་བཅབས་ན་ཉེས་བྱས་སོ། ། །ལྷུང་བ་པམ་
ལྷག་ལས་གཞན་སྒྲེམ་པོ་དང་ལྷུང་བྱེད་བཅབས་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་སོ། །

འདིར་སྒྲས་པ།

ཀམ་པ་ཡི་ཐིན་ལས་དབང་། ༡༥༦ ། ལྷུག་དང་། གསོན་པའི་སྐབས་འདིར་
བྲལ་བའི་མེ་ཡིས་ནི། །བསམ་རྒྱ་རྗེ་བཙུན་ལས་གཞན་མེད་པའི་སྟིང་། །དབྱལ་
བའི་འབྲུང་བས་ཆད་པ་བཅད་ལྟར་མཐར་། །དེ་སྤྱད་མགོན་ཁྱིད་དང་བྲལ་
ཡིད། །གཟུགས་བརྟན་སྒྲ་མར་མ་བསྟན་པས། །ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པའི་དབུགས་
འབྱེན་ཀྱང་། །བཀའ་འདྲིན་བཟང་པོར་མ་རྟོགས་སོ། །སྒྲོབ་མ་ནམ་པར་འབྲུལ་བ་
ཡི། །དད་པའི་མཇུག་ནི་སྤང་བ་ཡིན། །མཐོང་ཆད་སྒྲ་མར་ལེན་བྱེད་པ། །སྒྲུན་
པོ་བསམ་མེད་རྒྱག་ཁུ་འདྲ། །གཡོན་ཅན་ཆགས་སྤང་སྤངས་པ་ལ། །དགེ་བའི་
བཤེས་སུ་བསྟན་པ་ནས། །རྩོད་པ་གཡོ་བའི་དོགས་པ་ཅན། །སྤྲིག་ཅན་སྤྱོགས་
འདིར་མ་རྩེན་ཅིག །

གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བཙུ་ཚན་དུག་པའི་དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆེག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཉེར་དགས་ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ། དགོ་སྤྱོད་གིས་
ཟན་གཅོད་དུ་འཇུག་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་
ཀྱི་འཆོ་བ་ལ་གཞོད་པའོ། །དྲི་ནི་བཅས་ལྷན་དགོ་སྤྱོད་གིས་དགོ་སྤྱོད་གཞན་
ལ་བྱིམ་པས་ཟས་འདྲེན་པ་དེ་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་ཟན་གཅོད་དུ་འཇུག་སྟེ།
བྱིམ་པ་དེས་དོན་གོ་བ་ལས་གྲུང་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གཞིའི་ཡན་ལག་གོ། དེ་ལ་བཞི་སྟེ། གང་གི་
ཟན་གཅོད་དུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དང་། གང་ལ་གཅོད་དུ་གཞུག་པའི་ཡུལ་དང་།
གང་གཅོད་དུ་གཞུག་པའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གི་ཆེ་གཅོད་དུ་འཇུག་པའི་དུས་
སོ། །དང་པོ་ནི་བདུན་ཏེ། དགོ་སྤྱོད་ཆོས་རྒྱལ་ལྷན་གྱི་སྤྱིང་དུ་ཟན་བཅད་པས་
ཡན་པའི་ནད་དང་མི་ལྷན་པ་སྟེ། ནད་གྱི་གཉེན་པོའི་དོན་ཉིད་མ་གཏོགས་པར་
ཞེས་༼༡༥༩༩༽གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། བྱིམ་པ་ཡིན་པ་དང་
། དགོ་སྤྱོད་གཞན་དེ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཟས་སྦྱིན་པར་བསྐྱོས་པ་ཡིན་པ་
སྟེ། བྱིམ་པ་སྦྱིན་པ་པོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཐ་སྙད་ལྷ་དང་ལྷན་པ་དང་།
ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་གཉིས་སྤྱིང་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །གསུམ་པ་ལ་
བཞི་སྟེ། དུས་སྟུ་རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། ཟན་གཅོད་དུ་ཞེས་པས་སོ། །དགོ་སྤྱོད་དེ་
ལ་སྦྱིན་པར་བསྐྱོས་པ་སྟེ། སྦྱིན་པ་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་
པོ། །རུང་བ་ཆད་དང་ལྷན་པ་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །བཞི་པ་ནི། དུས་ཉི་མ་བྱེད་མ་

ཡོལ་བ་སྟེ། བྱི་བྱོ་ཕན་ཆད་དུ་ནི་དག་སྟོང་གི་ཟན་གཅོད་དུ་འཇུག་པ་ལ་མི་
རིགས་པ་མེད་དོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་གཤམ་སྤར་བཞིན། གྲུན་སྟོང་ནི་རང་
གར་ཟན་གཅོད་དུ་འཇུག་པར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྟོར་བ་ནི་རག་
མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱིས་ཟས་གཅོད་དུ་འཇུག་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་
བྱིམ་པ་དེས་དོན་གོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ནད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་དོན་ཉིད་མ་གཏོགས་པར་དག་སྟོང་གིས་ཆེད་དུ་བསམས་
ཏེ། བྱིམ་པ་སྦྱིན་པ་པོ་དེ་ལ་དག་སྟོང་པ་པོ་ལ་གྱིས་བྱིམ་པ་ཟན་གཅོད་དུ་འཇུག་
ན་ལྟར་བྱེད་དོ། །**རང་འགྲེལ་དང་རྒྱ་ཀ་ལས།** རང་གི་ཆོག་གིས་བསྟོ་སྟེ་ཟན་
གཅོད་དུ་བཅུག་ན་ལྟར་བྱེད་དོ། །སྤྱིང་ཡིག་དང་ལག་ཡིག་དང་མངགས་པ་དང་
བརྒྱད་པ་དང་བྱར་གྱིས་ཟན་གཅོད་དུ་བཅུག་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །ཟན་
གཅོད་དུ་འཇུག་པའི་ལྟར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ།^{མི་རིག} སྐབས་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན། བྱིན་རྒྱབས་དུས་
ཀྱི་ལྟར་མེད་བརྗོད། །དངོས་གཞིའི་ན་སྤྲད་བཅས་ཏེ་བསྟན། །ཡོག་པར་བྱིན་
རྒྱབ་ཉེས་བྱས་སོ། །དང་པོ་ནི།

མི་དང་འབྲེལ་བ་ལ་རིག་པ་དགག་(༡༡༥༥)པའི་བྱིར་སེང་གི་ལ་རིག་པར་མི་

བྱའོ། **ཁྱིཀར།** མེང་གེ་ནི་མེ་དང་འབྲ་བར་བསྟེན་པར་དགའ་ཞིང་བཟོད་པར་
དགའ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་དུས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པ་འདིས་མཆོན་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་སྤྱིར་བཤད་ན། འདུལ་བ་ལས་
བྱིན་རྒྱབས་བཅུ་གཅིག་གསུངས་ཏེ། གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་རིན་པོ་ཆེ། །ལྷུང་བ་
གསོ་སྦྱང་དབྱར་དང་ནི། །དགག་དབྱེ་སྟོན་དང་རུང་ཁང་དང་། །ཞིད་པ་དུས་གྱི་
བྱིན་བརྒྱབ་པོ། །

དེ་ཡང་གཞན་རྣམས་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་སྟོན་ལ། དུས་བྱིན་བརྒྱབ་འདི་
ལ། དགོས་པའི་དོན་དང་། བསྟུས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས།

གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཆོ་རོད་པ་ན་རེ། ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་ལ་མེ་ལ་རེག་
པ་ལ་དུས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་མེ་ལ་རེག་ཀྱང་མེ་རེག་གི་ལྷུང་བའི་རྣམ་
བཞག་ནི་མི་བསྐྱེད་དེ། ཆོས་ལྡན་གྱི་དོན་དུ་གནང་བའི་བྱིར་རོ། །དུས་བྱིན་གྱིས་
མ་བརྒྱབས་ན་དུས་བྱིན་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་དེ། **རྣམ་**
འབྱེད་འབྲེལ་པ་ལས། དུས་ཡོད་པ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་མེ་སྤར་བར་བྱེད་
པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཞེས་པ་དང་། **འདི་ཉིད་ལས།** ཐམས་ཅད་ལ་དུས་
དག་ཡོད་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་ན་འོ་ཞེས་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པས་གེས་
ཟེར་རོ། །

དེ་དག་ག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་ཡིན་ཅུམ་གྱིས་མེ་
རེག་གནང་ན། **མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས།** སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དུས་བྱིན་གྱིས་མ་
བརྒྱབས་པར་མེ་ལ་རེག་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ། །དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་མེ་སྤྲོད་ན་དུས་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱའོ། །དུས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་པར་མེ་སྤྲོད་ན་ལྷུང་བྱེད་
དོ་ཞེས་གསུངས་(༡༡༥༥)པ་དང་འགལ་ཅིང་། **དགེ་སྤྲོད་གི་རྣམ་འབྱེད་ལས་**
ཀྱང་། དགེ་སྤྲོད་གིས་མེ་སྤྲོད་པར་བྱེད་ན་དེས་དུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་
བྱའོ། །དུས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་པར་སྤྲོད་པར་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ཡང་དུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་པས། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆོས་ལྡན་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་མི་ལྡན་པ་ལ་
གནང་བའི་དུས་དག་ཡོད་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་པར་
མེ་སྤྲོད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་གསུངས་པས། དུས་བྱིན་གྱིས་སྤོབ་པ་དེ་ལྷུང་བྱེད་
འགོགས་བྱེད་དུ་གཤེས་སོ། །རིགས་པ་ཡང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་ཆགས་པའི་
གཞི་ཀན་པོ་དང་། ནད་པ་ལ་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་མ་བྱིན་པར་ཆོས་གོས་
རྣམ་སྒྱུར་དང་འབྲལ་བར་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། འབྲལ་བའི་ལྷུང་བ་རྣམ་བཞག་
བསྐྱེད་མི་སྤིད་དུ་ཐལ། མེ་རེག་གི་དུས་དྲན་ཆགས་པའི་གཞི་ལ་དུས་དྲན་མ་
བྱས་པར་མེ་ལ་རེག་ཀྱང་མེ་རེག་གི་ལྷུང་བའི་རྣམ་བཞག་མི་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་
དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཟུར་སྤྲ་མ་ཁས་བྲངས། ཟུབ་པ་

མཚུངས་པས་གྲུབ་འདོད་ན་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་དང་། གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་
ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དོ་ཞེས་པས་བསལ།

སྐྱབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པ་དེ་
དང་། **མདོ་རྩ་བ་ལས།** དུས་དག་ཡོད་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་ནའོ་ཞེས་ཉེས་
བྱས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ནི་དུས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་མེ་རེག་ལྟ་བུ་བྱས་ན་
ལྟར་བ་རྣམ་བཞག་གི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པར་མ་བྱེད་ཀྱི། དུས་བྱིན་གྱིས་མི་སྐྱོབ་པ་
ཉིད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་ཉེས་བྱས་ཀྱང་བསྐྱེད་ལ། བསྐྱབ་བྱེད་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པ་
དེའི་ཆ་ནས་ཉེས་བྱས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོ་ག་བཙན་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་སྒྱུར་
༼༡༥༥༽བ་བག་ཡངས་སུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། དུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཉེས་པ་བཞི་
ཁེགས་ཏེ། མེ་རེག་ལྟ་བུའི་སྒྱུར་བའི་ཉེས་བྱས་ཕྱ་མོ་དང་། སྒྱུར་བའི་ཉེས་བྱས་
དང་། དངོས་གཞིའི་ལྟར་བ་སྟེ་ལྟར་བ་རྣམ་བཞག་གི་ཉེས་པ་གསུམ་དང་། དུས་
བྱིན་གྱིས་མི་སྐྱོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་ཉེས་བྱས་དང་བཞི་ཁེགས་པའོ། །དེ་
ལྟར་ན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཁེགས་པ་ནི་དངོས་ཀྱི་དགོས་པའོ། །བཙན་པའི་ས་
མཚམས་ཟིན་པ་ནི་བརྒྱུད་པའི་དགོས་པའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་གཞི་གང་ལ་དུས་དྲན་བྱ་བ་
ནི། སྒྲར་བཀག་པའམ་སྐྱབ་པ་ལས་གནང་བར་གྱུར་པ་ཡིན། དེས་པ་བཞི་ལས་

གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། སློག་གཙོད་པ་ལྟ་བུ་གནང་བར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དུས་
དྲན་མི་འཆགས་ལ། དེས་པ་བཞི་ལ་ཡང་སྦྱིར་བཏང་ལ་དུས་དྲན་མི་དགོས་ཏེ།

རྒྱ་ཀ་ལས། ཞག་བཙོ་ལྷ་ལ་བྱས་ཀྱི་ཉིན་མོ་ལ་བྱས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་བྱས་བྱ་བ་ལ་ནི་དུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་མི་དགོས་
སོ། །ཞེས་དུས་དེས་པ་ལ་དུས་དྲན་མི་དགོས་པར་གསུངས་པས། དངོས་པོ་དེས་
པ་དང་། གང་ཟག་དེས་པ་དང་། ཡུལ་དེས་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར་དུས་དྲན་མི་དགོས་པར་གནད་གྱིས་སྦྱར་རོ། །དམིགས་བསལ་ནི། ཡུལ་
དེས་པ་བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྟན་དུ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་བྱ་བ་ལ་དུས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་
དགོས་པར་ལུང་ལས་གསུངས་པ་དང་། ཡུལ་དེས་པ་ལྷ་སྒྲ་པ་རྩྭ་ར་བྱས་བྱེད་
པ་ལ་ཡང་། **ཉིད་གྱི་རྣམ་བཤད་ལས།** འདིར་ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་དུས་རིག་པར་བྱའོ་
ཞེས་པ་དང་། རྒྱ་ཀ་ལས་ཀྱང་། དེར་ནི་སྒྲོས་སོ། །དེ་དེ་ཉི་བར་བཞག་
༼༡༥༥༽སྟེ། དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་བྱས་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཉེན་གང་གིས་དུས་དྲན་བྱ་བ་ནི། རབ་བྱུང་སྟེ་ལྷ་གང་ཡང་རུང་བའི་
སྟོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་
དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། འདིར་ནི་གནང་བའི་རྒྱུན་
ཅན་ཡིན་པ་སྟེ། གནང་བའི་རྒྱུན་མེད་ན་དུས་དྲན་མི་འཆགས་སོ། །

གསུམ་པ་ཆེད་གང་ལ་དུས་དྲན་པར་བྱ་བ་ནི། ཆོས་དང་ལྡན་པའི་བྱ་བའི་དོན་

ཉིད་ཅེས་གསུངས་ལ། **རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས།** ཆོས་དང་མི་ལྡན་པའི་དོན་
ཉིད་གྱིས་ནི་འདིར་འཇུག་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་དུས་གང་གི་ཆོ་དུས་བྲན་བྱ་བ་ནི། མེ་ལ་རེག་པར་འདོད་པའམ།
གནད་དུས་སུ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བར་འདོད་པ་ལྟ་བུ། བྱ་བ་དེ་ལ་འཇུག་
པའི་སྡེ་རོལ་དུ་རྩོམ་པ་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་ཡུན་རི་སྤྱིད་དུས་བྲན་བྱ་བ་ནི། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
པའི་ཡུན་རིང་དུ་སྟེ། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** ཡང་ཡང་དུ་བརྟེན་ངས་པས་མེ་ལ་
རེག་པས་འབྱོད་པ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་ལས་དུས་ཡུན་རིང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་
བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། **ལུང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས།** རི་ཙམ་དགོས་པ་མ་རྫོགས་ཀྱི་
བར་དུ་དུས་རིང་པོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དུག་པ་ཚུལ་རི་ལྟར་དུས་བྲན་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་བྱ་ཉེས་དམིགས་
འགོགས་པའི་དུས་བྲན་དང་། བརྒྱད་པའི་རྒྱུར་འགོ་འགོགས་པའི་དུས་བྲན་
ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། བྱང་སེམས་ཙན་ལ་ཆགས་པའི་དགག་བྱ་ཉེས་
དམིགས་འགོགས་པ་ནི། བྱད་མེད་རྩུས་ཁྱིར་བ་འཛིན་པ་ན་མ་དང་སྤྱིང་མའི་
འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་
པའི་དགག་བྱའི་ཉེས་༼༡༩༧༽དམིགས་འགོགས་པ་ནི། ཆོས་འཆད་པ་པོ་རིན་
པོ་ཆའི་བྲི་ལ་འདུག་པ་ན་མི་རྟག་པས་ཉེན་པར་འགྱུར་བ་ཡིད་ལ་བྱ་བར་

གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེ་སྒྲིབ་གི་དགག་བྱ་ཉེས་དམིགས་འགོགས་པ་ནི། ཉེས་
པ་སྐྱོང་བ་དང་དྲན་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱམས་པའི་སེམས་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྟེ། དྲན་
པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཉེ་བར་མ་བཞག་པས་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་གྱིས་
ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་བརྒྱད་པའི་རྒྱུར་འགོ་འགོགས་པའི་དུས་དྲན་ནི། དགོ་སྟོང་
གིས་མེ་ལ་རེག་པ་ན། སྦྱར་དགོ་སྟོང་གིས་མེ་ལ་རེག་པ་བཀག་ཀྱང་ཆོས་ལྡན་
གྱི་བྱ་བ་འདི་ལ་མེ་ལ་རེག་ཏུ་གནང་རོ་སྟམ་དུ་སེམས་གྱིས་བརྟག་པར་བྱ་བ་ལྟ་
བུའོ། །

བདུན་པ་དུས་དྲན་འཛིག་པའི་རྒྱ་ནི། ཉེན་བབས་པ་དང་། བྱ་བ་ཆོས་མི་ལྡན་
དུ་རྒྱུར་པ་དང་། ཆོན་གྱི་ལས་ལྟ་བུ་བྱ་བ་མ་ཟེན་གྱི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་
ལ་བྱ་བ་ཟེན་པ་དང་། ཞག་འདས་པས་ཀྱང་སྟེ་དགོ་སྟོང་མའི་འདུན་པ་ཞག་
ལོན་པའི་གནད་གྱིས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་སྦྲར་བྱས་ཏེ་མེ་ལ་རེག་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ལས་
གསུངས་པས། དུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། སྟོན་པ་དང་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་
དང་ཆོངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་བྱ་བའི་དོན་
ཉིད་དང་། ལྟངས་བཟེད་དང་ཆོན་གྱི་ལས་ལ་ཡིད་གྱིས་བརྟག་པ་ནི་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞག་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་དུས་ཡུན་རིང་དུ་བྱིན་

གྲིས་བརྒྱབ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱི་དགའི་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བྱུག་སྟེས་མེ་ལ་རྩེ་ཞིང་རེག་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་
བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དགོས་པའི་གིས་ཟས་ཀྱི་གཡོས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་
ཞུགས་ན་རྣམ་པར་གཡེང་ཞིང་། དོན་(༡༡)པོ་དང་བྱ་བ་མང་བ་སྟེ། དེའི་
མཐའ་དགག་པའི་སྤྱིར་མེ་རེག་བཀག་པ་སྟེ་རྩེ་ལ་འཆོད་བཀག་པ་བཞིན་ནོ། །རྩི་
ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་དགོས་པའི་སྤྱིར་གིས་ལུང་གི་ཡུལ་ཕན་མེ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ལ་
དུས་བྲན་མ་བྱས་པར་རེག་གམ། རེག་ཏུ་བཅུག་པ་ལས་སྤྱུང་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་
གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞེ་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ལ་རེག་པའི་ཡུལ་
དང་། གང་གིས་རེག་པའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་ལས། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་
པའི་མེ་ཡིན་པ་སྟེ་མེས་སོ་ཞེས་སོ། །ལུང་གི་ཡུལ་ཕན་ཡིན་པ་སྟེ། སྤྱི་དང་
། སྤྱི་དང་། རུས་པ་དང་། སེན་མོ་སྟེ་ཞེས་ཏེ་དེ་རྣམས་མེར་བསྟེགས་ཀྱང་ན་སྤྱད་
དུ་གསུངས་པས་སོ། །མེ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། མེ་མར་མུར་ནི་བྱེད་གི་
བ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མེའི་རྩལ་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་གྱི། མེ་ལ་རེག་གོ་
ཞེས་ཐ་སྟོན་དུ་བྱར་བུང་གི་ཆོད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་དགག་བྱའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་
སོ། །མི་མ་ཡིན་གྱི་མེ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། སེལ་བ་ནི་འདྲེ་མེ་ལ་སོགས་པ་མི་

མ་ཡིན་པའི་མེ་ལ་རེག་ན་ཉེས་བྱས་ཏེ། **ལུང་ལྷ་པ་ལས།** ལྷ་འི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་
ན་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པའི་གནད་གྱིས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་གང་གིས་རེག་
པའི་ཉེན་ནི། ཏུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཏུས་
བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་པའི་དགོ་སྒོར་ན་བའི་དབང་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་
སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཀྱུན་སྒྲོང་ནི་རང་གར་མེ་ལ་རེག་པར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་
བཞི་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་རེག་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་རེག་པ་
རྫོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཅི་ཞིག་བྱས་ན་ལྷུང་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་ཞེ་ན། མེས་ཅེ་བ་ཉིད་ན་ལྷུང་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་
ཏེ། །༡༩༥༥། རོ། །

འདིར་རྒྱང་ཆེན་ན་རེ། མེ་རེག་གི་ལྷུང་བྱེད་སྒྲིབ་པ་ཅེ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་
ཏེ། **བམ་པོ་ལྷ་བརྒྱུ་པ་ལས།** འདི་ལ་ཡན་ལག་ལྷས་དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བར་
འགྱུར་ཏེ། མེ་ཉིད་དང་། མེས་ཅེ་བ་ཉིད་དང་། ཏུས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་པ་ཉིད་
དང་། བྱད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་རེག་པའོ། །དེ་དག་ལས་ཡན་
ལག་མ་ཆང་ན་ཅི་རིགས་པར་ན་སྒྲིད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ་ཞེ་ན། ཅེ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་

བཤད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་སྟེ། **སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།**

མི་ལ་རེག་གམ་རེག་ཏུ་འཇུག་ན་ལྷུང་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་

། **འདི་ཉིད་ལས།** སྒར་བ་དང་གསོད་པ་དང་རེག་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པས་

སོ། **།བམ་པོ་ལྷ་བརྩུ་བ་ལས་ཀྱང་།** ཕྱི་བ་འབའ་ཞིག་ལས་ལྷུང་བ་འདིར་འགྱུར་

རམ་ཞེན། དེ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་དེ། མི་ལ་རེག་པར་བྱེད་པ་དག་ལ་ཡང་ན་

སྒྲད་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། རྩེ་བ་ཉིད་ནའོ་ཞེས་འདིར་གསུངས་པ་ནི་སྒྲིང་

གཞིའི་དབང་གིས་མཚོན་པ་སྟེ། གྱུར་འགོ་བ་ལ་མདོ་རྩེ་བ་ལས། འཐམས་ནས་

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་སྐྱབས་འདིར། ཀ་ལྷ་ན་མི་ཏུ་ན་རེ། མི་རེག་གི་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་

ལ་རང་དོན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དྲི་བ་

རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། བདག་གི་ཕྱིར་མི་ལ་རེག་གམ། རེག་ཏུ་འཇུག་ན་ལྷུང་

བྱེད་དོ། །གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མདོ་བྱེད་པས་ཀྱང་

རང་གི་དོན་ཉིད་གཙོ་ཆེར་ཡོད་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ་ཞེས་མདོ་རྩེ་བ་ཁྱུངས་སུ་

དྲངས་སོ། །ལུང་ཁྱུངས་གཞན་ཡང་**སོ་སོར་ཐར་པ་ལས།** ཡང་དག་སྟོང་གང་མི་

ན་བར་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལ་རེག་གམ། རེག་ཏུ་འཇུག་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་

། ༡༥༥ །གསུངས་ལ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་དག་སྟོང་ཡི་**རྣམ་འབྱེད་ལས།**

བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་

རེག་གི་སྐབས་ཀྱི་**ལུང་ལྷ་བ་ལས་གྱུང་།** བདག་གི་སྤྲད་དུ་ཞུགས་བྱས་སམ་
འབུད་དུ་བསྐྱལ་ན་ཅིར་འགྱུར། ལྷ་བ་བར་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྤྲོད་གིས་གཞན་གྱི་
སྤྲད་དུ་ཞུགས་འབུད་དུ་བསྐྱལ་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་
བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཚོན་བྱེད་
ཡིན་གྱི། རང་དོན་ངེས་བཟུང་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་མེ་ལ་རེག་
ན་ཡང་ལྷ་བ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། **མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས།** མཁན་པོའི་ཕྱིར་
ཡང་དུས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་མེ་ལ་རེག་ན་ལྷ་བ་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དེ་གཙོ་
བོར་བཟུང་རོ། །**ལྷ་བ་ལས།** གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ཡང་
སྤྲོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་ལ་དགོངས་པའོ་ཞེས་རིགས་སོ། །རྣམ་པ་
གང་གིས་རྩེ་ན་ལྷ་བ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཤིང་བུ་མེ་སྤར་ཏེ་གཅིག་གི་ལག་ནས་
གཅིག་གི་ལག་ཏུ་བཞག་པ་ལ་ཐོང་ཞིག་ཅེས་གཞན་ལ་གཏོང་བས་འགལ་མེ་ལ་
ཟླ་བ་དང་ཉི་མའི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་དང་། འགལ་མའི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་
པ་བྱས་པས་སོ། །ཅི་ཞིག་གིས་རྩེ་ན་མེས་སོ། །རྩེ་བ་ཁོ་ནས་མིན་ཏེ་མེ་རེག་
གནང་བའི་དུས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་དགོ་སྤྲོད་ན་བ་དབང་ཉིད་དུ་གནས་
པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མེས་རེག་ན་ལྷ་བ་བྱེད་དོ། །རྩི་ལྟར་རེག་ན་རང་ངམ་བསྐྱོ་བས་
སོ། །རྩེ་བ་ཁོ་ནས་སམ་ཞེ་ན། སྤར་བ་དང་། གསོད་པ་དང་། རེག་པ་དང་། མ་
རེག་པའི་བྱད་ཤིང་མའི་ནང་དུ་བསྐྱལ་བ་དང་། མེ་དང་བཅས་པ་དང་། བྱད་

གིང་བྱིར་འདྲེན་པ་དང་། མདག་མ་སྤྱང་བ་དང་། མདག་མ་འབྲུ་བ་དག་
ལའོ། །མེ་མར་མུར་ནི་བྱེད་གི་བ་ཉིད་༼༡༥༩༽ཡིན་པས་རེག་ན་ཉེས་བྱས་
སོ། །མེ་མེ་དག་ཀྱང་བྱེད་གི་བས་ཉེས་བྱས་སོ། །མེ་མུར་དང་། མེ་མེ་དེར་བྱད་
གིང་འཇུག་པ་དང་འབྲིན་པ་ནི་བྱེད་གི་བ་ཉིད་ལས་གཞན་མེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ། **རྒྱུ་ལྟེན་** དེ་ལྟ་བུས་ན་མེ་མར་མུར་དང་མེ་མེ་དག་ཏུ་
བྱད་གིང་འཇུག་ན་ལྟར་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །སྐྱ་དང་། སྦྱ་དང་། རུས་པ་
དང་། སེན་མོ་དང་། མཆིལ་མ་དང་། སྒྲ་བས་དང་། སྒྲུགས་པ་དང་། མོན་སྒན་
སྤེལ་བལ་སྒན་དང་། མོན་སྒན་གཏུ་སྒན་དང་། ཉིལ་དང་འབྲུ་མར་དང་།
སྤྱང་ཅི་དང་མར་དག་ནི་བྱད་གིང་གི་བྱེད་ཉིད་དེ་ཉེས་བྱས་སོ། །སྒྲོས་པ་འདི་
དག་དཔེ་ཅུ་མ་སྟེ་རས་བལ་སོགས་ཀྱང་བསྐྱས་སོ། །སྐྱ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པའི་
ཉེས་བྱས་སྦྱོར་བའི་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། རེག་པ་དང་རེག་ཏུ་འཇུག་པ་གཉིས་གྱིས་
བཅུག་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་དུལ་ལྟས་འདོད་ཀྱང་། གཞིའི་སེལ་བ་སྟེ་བྱད་གིང་
གི་སེལ་བ་ཡིན་པ་འདི་དབང་བཅན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི།

མཁན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་བྱ་བ་སྟོབ་དཔོན་སོགས་གཞན་ལ་བྱིན་གྱིས་
སྟོབ་པ་ནི་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་ལ་དུས་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབ་པ་ནི་འཆགས་ཏེ། **འདི་ཉིད་ལས།** བན་ཏུར་གྱི་རྒྱ་གཞན་ལ་དེའི་དོན་དུ་

བསམ་པས་གཞན་བྱེད་པ་ནི་འཆགས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཚུངས་སོ། །འདི་
ལ་དུས་བྱིན་བརྒྱབ་འཆགས་པས་མེ་རེག་གི་ལྷུང་བ་མི་བསྐྱོད་ཀྱང་། འདིར་ཉེས་
བྱས་སུ་གསུངས་པ་ནི་ལོག་པར་བྱིན་གྱིས་སློབ་པ་དེ་མི་རིགས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་
ཉེས་བྱས་སོ། །མེ་ལ་རེག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་འདུན་པ་ཕྱིར་བསྐྱར་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིར་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དགའ་བོས་དགེ་འདུན་༼༡༧༩༽**ལ་འདུན་པ་**
སྤུལ་ནས་ཕྱིར་བསྐྱར་བ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །**དགག་བྱ་ནི་**རང་རིགས་
ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་གཞོད་པའོ། །**ཁོ་ཉི་ནི་**བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་འདུན་
མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་བསྐྱབ་བྱ་དགེ་སློང་སྐྱབ་པ་ལ་རང་གིས་འདུན་པ་སྤུལ་
ནས། ལས་དེ་བྱས་ཟིན་པའི་དུས་ན་རང་གིས་སྤུལ་བའི་འདུན་པ་ཕྱིར་བསྐྱར་
བའི་ཆོག་སྒྲིས་ཉེ་དོན་གོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞེ་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་ལྷ་སྟེ། གང་ལ་འདུན་པ་འབུལ་
བའི་ཡུལ་དང་། གང་གིས་འདུན་པ་འབུལ་བའི་ལས་དང་། གང་ཕྱིར་བསྐྱར་
བའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གི་ཆོ་སྐྱར་བའི་དུས་དང་། ཕྱིར་བསྐྱར་གྱི་ཆོག་དེ་གང་
ལ་སྐྱབ་བའི་ཡུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་སྟེ།
ལས་བྱས་པ་ལ་འདུན་པ་སྤུལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་
གསུམ་ལས། དགེ་འདུན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་པ་སྟེ། ལས་བྱས་

པ་ལ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བསྐྱབ་བྱ་དག་སྟོང་ལ་སྐྱབ་པ་སྟེ། དག་སྟོང་གིས་
དོན་གྱི་ཆེད་ཀྱི་ལས་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་ནི་**བམ་པོ་ལྷ་བརྩུ་བ་ལས།** དག་སྟོང་གི་
དོན་ཆེད་མ་ཡིན་པའི་ལས་གཞན་ལ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །ལས་ཚོས་དང་ལྷན་
པ་སྟེ། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** ལས་ཚོས་དང་ལྷན་པ་ལའོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
རང་གིས་འདུན་པ་སྐྱུལ་བ་ཡིན་པ་སྟེ། འདུན་པ་སྐྱུལ་བ་སྤྱིར་བསྐྱར་ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ལས་དེ་བྱས་ཟིན་པ་ན་སྟེ་སྤྱིར་བསྐྱར་ཞེས་པའི་
ཆོག་ཟུར་གྱིས་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། དག་སྟོང་ཚོས་དྲུག་ལྷན་
གྱི་སྟེང་དུ་ལས་དེ་ལ་གཏོགས་པ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ལས་དེ་ལ་གཏོན་ནས་མ་
གཏོགས་པའི་དག་སྟོང་སྟོ་བྱར་༼༡༩༠བ༽འབྲམས་པོ་ལ་འདུན་པ་སྤྱིར་བསྐྱར་
གྱི་ཆོག་སྒྲུབ་དགག་བྱ་མི་རྣམས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཀྱུན་སྟོང་ནི་རང་གར་འདུན་པ་སྤྱིར་བསྐྱར་བའི་ཆོག་སྒྲུབ་ཞིང་གོ་བར་
འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །**སྟོར་བ་ནི་**དག་མཆན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱིས་འདུན་པ་
སྤྱིར་བསྐྱར་བའི་ཆོག་སྒྲུབ་རུ་གྲགས་པའོ། །**མཐར་ཐུག་ནི་**དོན་གོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གང་བྱས་ན་འདུན་པ་སྤྱིར་བསྐྱར་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེས། ལས་བྱ་བའི་
ཡུལ་དག་སྟོང་གི་དོན་གྱི་ཆེད་ཀྱི་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་སོགས་པའི་ལས་བྱས་

པ་ཟིན་པ་ལ་རང་གིས་སྤར་འདུན་པ་སྤུལ་ཟིན་པ་དེ་བྱིར་བསྐྱར་བའི་བྱིར་སྤྲུམ་
ནའོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** འདུན་པ་སྤར་བྱིན་ཅིག །ཁྱོད་ལ་མི་སྤྱིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་
བྱིར་འཕྲོག་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །འདུན་པ་བྱིར་བསྐྱར་བའི་ལྷུང་
བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་ལ། བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ། བསྐྱབ་བྱའི་ཁྱད་པར་དོན་གཞན་
བསྟན། ཁྱོད་ལམ་དུས་ཀྱི་སེལ་བ་བརྗོད། །གནས་འགྱུར་ནམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་
བསྟན། །དངོས་གཞིན་སྤྲད་བཅས་ཏེ་བརྗོད། །ལྷུང་མེད་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་
ནའོ། །དང་པོ་ནི།

ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་མ་གཏོགས་པའི་སྤྲང་བ་དང་བཅས་པའི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་
ཉལ་བར་མི་བྱའོ། །དེར་ཉལ་ན་མཚན་མོའི་མཐར་ནི་དངོས་གཞིར་འགྱུར་བའི་
ཉེས་བྱས་སོ། །སྤྲང་བཅས་སུ་ཉལ་བ་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་སྤྱོད་གཞི་ལས་བྱུང་བ་
བཞིན་དུ་དངོས་པོར་མར་མའི་སྤྲང་བ་དང་། གནས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་
། དུས་མཚན་མོ་དང་། གྲོགས་ཁྱིམ་པ་ཡོད་པ་དང་བཞི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཞེས་
ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བཞི་ཚོགས་པ་དང་སྤྲང་བཅས་རྒྱུད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
༼༡༣༠བ༽འཕེལ་བའི་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཉི་ཟླ་ནི་སྤྱི་
མཐུན་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དགག་བྱ་མེད་ལ། སྤྲང་བ་དང་
བཅས་པ་སྟེ་མར་མེ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་འོད་དང་སྤྲན་ལ་སོགས་པ་རྫས་གཞན་གྱི་

འོད་གྱི་སྒྲིང་བ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་ས་སུ་ཉལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། འོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་འོངས་སྤྱོད་ཅན་གྱི་ཡོ་ལང་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། བཟླ་བའི་ཕྱིར་བཀག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱེ་ཀ་ལས་བཤད་

དོ། །འདིར་སྤང་གཞི་གཙོ་བོ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །དམིགས་གྱིས་བསལ་བ་ནི། ནད་པ་དང་ནད་གཡོག་གི་དབང་ཉིད་ནི་སྒྲིང་བ་དང་བཅས་པ་དེར་ཉལ་བ་ནི་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ལ་མ་གཏོགས་སོ། །

སྒྲིང་བ་དང་བཅས་པར་ཉལ་བ་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་ཅེས་སྤྱོད། །དེ་དགག་པ་ནི། **རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས།** འདི་ལ་ལྷུང་བྱེད་རྣམས་མི་རིགས་པས་ཞེས་སོ། །**འགྲེལ་རྒྱུད་ལས།** ལྷུང་བྱེད་དགུ་བཅུ་ཙ་གཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བས་ལྷུང་བྱེད་མ་ཡིན་གྱི། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀོད་ན། ཁྱོད་ལྟར་ན་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་གོ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷོ་མ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དགུ་བཅུའི་སྟེང་དུ་སྒྲིང་བ་དང་བཅས་པར་ཉལ་བ་འདི་ལ་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །འོན་ཀྱང་དཔེ་མི་ཞིགས་ཏེ། ལྷོ་མ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་གོ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ་ཟེར་རམ། རོ་བོ་དགུ་བཅུ་གོ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ་ཟེར། ལྷོ་མ་ལྟར་ན་མ་དེས་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་ལྷོ་མ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆ་ནས་དགུ་བཅུར་གྲངས་དེས་ཀྱང་ལྷུང་བྱེད་གྱི་རོ་བོའི་ཆ་ནས་དགུ་བཅུའི་གྲངས་དེས་མེད་

དེ། སྤྲུལ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་ཀྱང་། ཉམ་ཐོན་སྐྱེ་འཛིག་གི་ལྷུང་བྱེད་
གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་དགག་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལ་དངོས་
བཅས་ལས་འདས་པའི་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་དམ། མདོར་བསྐྱུས་ལས་འདས་པའི་
ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་དང་བཅས་པར་
ཉལ་བ་འདི་ལྷུང་བྱེད་དུ་ལུང་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མེད་ཅིང་། བྱི་མ་ལྟར་ན་
རྒྱབ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་དང་། མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་འོད་ལ་ཉལ་བ་ཆོས་ཅན།
ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་བཅས་པའི་དོད་མི་བྱབ་པར་ཐལ། དགག་བྱའི་རྒྱ་མཚན་དོད་མི་
བྱབ་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱབ་ལྷག་གི་དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་དང་རྒྱོད་
བག་འཕེལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། སྣང་བ་དང་བཅས་པར་ཉལ་བ་ནི་ལོངས་
སྐྱོད་འཕེལ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་ཁ་ཅིག་འདི་སྟུམ་དུ། རྒྱབ་ལྷག་པར་ཉལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་
ལ་མར་མེ་ལ་སོགས་སྣང་བ་དང་བཅས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། **རྣམ་འབྱེད་**

ལས། དགེ་སློང་གིས་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་བྱིམ་དུ་བསྟེན་པར་མ་རྩོགས་པ་
དང་ལྟན་ཅིག་ཉལ་བར་མི་བྱའོ། །ཉལ་ན་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ་
ཞེ་ན། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་དགག་པ་འདི་ལྟར་དུ་མཛད་དེ། **ལྷི་**

ཀར། དེར་སྣང་བ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱིང་གཞིའི་དབང་གིས་མཛད་དོ། །འདི་ཉིད་ཀྱི་

ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། བྱིས་སྣང་བ་མེད་པར་ལྷུང་བྱེད་བཅའ་བར་མཛད་

དེ། ཡང་དགེ་སློང་གང་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་བྱིས་པ་གཅིག་གི་ནང་དུ་
རུབ་གཉིས་ལས་ལྷག་པར་ཉལ་ན་ལྷུང་བྱེད་ཅེས་གསུངས་ཀྱི། ལྷུང་བ་དང་
བཅས་པར་ཞེས་ནི་མ་གསུངས་སོ་ཞེས་དགག་པར་མཛད་དོ། །

གཞན་ཡང་ལྷུང་བ་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཅན། རུབ་ལྷག་གི་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་ཡན་
ལག་༼༡༣༩༽བཞེས་ཡིན་པར་ཐལ། རུབ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་དང་བཅས་པའི་
རིགས་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། **འྲི་ཀ་ལས།** འདི་གཉིས་ནི་རིགས་གཅིག་པ་ཉིད་མ་
ཡིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་སོ། །བཅས་རིགས་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ནི་ལྷུང་བ་དང་བཅས་པར་ཉལ་བའི་ཉེས་པ་ནི་རུབ་དང་པོ་ལ་བསྐྱེད་པར་བཅས་
ལ། རུབ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་ནི་མཚན་མོ་གསུམ་པ་ལ་བསྐྱེད་པར་བཅས་པའི་
སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་ལྷུང་བ་ལ་ཉལ་བ་དང་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་
ལྷག་ཅིག་ཉལ་བ་དང་། ལྷུངས་བསྟོལ་དང་གནས་གཅིག་ཏུ་ཉལ་བ་དང་། ལྷུང་
མེད་དང་གནས་གཅིག་ཏུ་ཉལ་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་དགེ་སློང་གྲོལ་པ་ལྟེ་ཉལ་
བ་མ་ཡིན་པ་འདུག་པའི་སྤྱོད་ལམ་སོགས་ཀྱིས་གཉིད་ལོག་པ་ནི་རང་རང་གི་
ཉེས་པའི་སྤྱོད་ཉིད་དོ་སྟེ་ཉེས་བྱས་སོ། །ཉིན་མོ་ཉལ་བ་ནི་མཚན་མོའི་ལྷུང་བ་
ལས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱང་སྤྱོད་ཉིད་དོ་ཞེས་སྤྱུང་ཏེ། མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་ལྷུང་

བ་ལ་ཉིན་མོ་ཉལ་བ་དང་། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་གནས་གཅིག་ཏུ་ཉི་མ་
གཉིས་ལས་ལྷག་པར་ཉལ་བ་དང་། སྤངས་བསྟེལ་དང་གནས་གཅིག་ཏུ་ཉིན་མོ་
ཉལ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཏེ་མཚན་མོ་ཉལ་བ་ལས་ཉེས་བྱས་ཐ་དད་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི།

གནས་གཅིག་ཏུ་ཉལ་ན་ཞེས་འོག་ནས་འབྱུང་ན། གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་
ཞེ་ན། སལ་ཆེར་གཡོགས་པ་སྟེ་སུམ་གཉིས་གཡོགས་པ་དང་བཅས་པས་སལ་
ཆེར་བསྐྱོར་བ་ནི་གནས་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་མ་མཐའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དངོས་སུ་སྟོན་
པ་གནས་རྣམ་པ་གསུམ་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཐམས་ཅད་གཡོགས་ཤིང་
ཐམས་ཅད་བསྐྱོར་བ་དང་། ཐམས་ཅད་གཡོགས་ཤིང་སལ་ཆེར་བསྐྱོར་བ་དང་།
སལ་ཆེར་གཡོགས་ཤིང་ཐམས་ཅད་བསྐྱོར་བའོ། །དྲི་གཙང་ཁང་ལྷ་བུའི་གནས་
དེའི་སྒྲིའི་ངོས་དང་། །༡༩༢༩།ལམ་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པས་བར་དུ་མ་ཆོད་པར་
གནས་དེའི་སྒྲི་ངོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེ་ལའོར་བྱམས་སྟོད་ལྷ་བུ་དེ་གནས་སུ་གྱུར་
ཏེ། སལ་ཆེར་བསྐྱོར་ཅིང་གཡོགས་པ་ནི་གནས་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་སྟེ་
གནས་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །

འདི་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། དབུ་ཅི་དང་བྱམས་སྟོད་ལྷ་བུ་
ལ་ནི་གནས་གཅིག་པའི་ཆོས་ལྡེ་ཆང་ན་གནས་གཅིག་པ་སྟེ། དབུ་ཅི་ལྷ་བུ་དེའི་
སྒྲི་ངོས་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ཉེ་ལའོར་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་གཉིས་ཀ་གནས་ཀྱི་

མཚན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། ཉེ་ལའོར་དང་བཅས་པ་ནས་གནས་ཁང་ཙམ་གྱིས་
བར་དུ་མ་ཆོད་པ་དང་། སྒོ་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་མ་བཅད་པ་དང་ལྟེན། །

དང་པོ་ནི། དེའི་སྒོ་ངོས་དང་འབྲེལ་བ་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་ནི་དབུ་ཕྱི་འོག་སྒོ་ར་
ཁང་རྒྱབ་ངོས་སུ་བརྟན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དབུ་ཕྱི་དེའི་སྒོ་ངོས་དང་མ་འབྲེལ་བ་ནི་
ལྷུང་བ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེའི་སྒོ་ངོས་དང་མ་འབྲེལ་ན་ནི་དབུ་ཕྱིར་དགོ་སྒོར་
ཉལ་ཞིང་བྱམས་སྟོད་དུ་དགོ་ཚུལ་ཉལ་བ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དེ། དགག་བྱ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉེ་ལའོར་གནས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་དེའི་ཁོངས་སུ་
གཏོགས་པ་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་ནི་དབུ་ཕྱི་འོག་སྒོ་རྒྱང་ཉེ་ལའོར་འདོམ་གང་སྟོང་
གཡོགས་མེད་ཅིང་མ་བསྒྲོར་བ་ལམ་སྲང་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། དགོ་སྒོར་དབུ་ཕྱིར་ཉལ་
ཞིང་དགོ་ཚུལ་བྱམས་སྟོད་དུ་ཉལ་ན་དགོ་སྒོར་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། དབུ་
ཕྱི་འོག་ཉེ་ལའོར་དུ་དགོ་ཚུལ་ཉལ་ན་འང་དགོ་སྒོར་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ།
གཞན་གནས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ན་སྒྲུང་དོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སེལ་ཆེར་
གཡོགས་པ་དང་བསྒྲོར་བ་ནི་གནས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ཅེས་སོ། །སེལ་བ་ནི་དབུ་ཕྱི་
དང་བྱམས་སྟོད་ལྟ་བུ་ནི་གཉིས་ཀ་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་༼ ༡༩༧༧ ༽ དུ་གྲུབ་པ་
མ་ཆོད་སྟེ། གནས་དེ་གཉིས་གང་རུང་རེ་རེ་སྟོང་གཡོགས་མེད་ན་ཡང་དེར་བྱུབ་
ལྟ་བུ་པར་ཉལ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ནི་ཉེ་ལའོར་དང་བཅས་པ་
ནས་གནས་ཁང་ཙམ་གྱིས་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་ལ་བྱ་བྱེད་དང་དགུས་བར་དུ་

བཅད་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ལུ་པ་ནི། རང་གི་ཆར་གཏོགས་པའི་སྒོ་མ་བཅད་
པས་ཞེས་རང་དགེ་སྤྱོད་གི་ཕྱོགས་སུ་བཅད་ན་ལྷུང་མེད་དུ་གསུངས་སོ། །སྤྱིང་
ཁང་དང་འོག་ཁང་བྱེད་གཞན་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་པ་སྒོ་
དེ་དང་འབྲེལ་བ། བྱེད་གཞན་དེ་ཡང་གནས་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཉིད་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གོང་དུ་བསྟེན་སོ། །བྱེད་གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་ནི་དེའི་
ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གནས་ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་སྤྱིང་
གཡོགས་གཅིག་གིས་བཀའ་བ་དེའི་ནང་གི་གྲུ་གཉིས་ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་
དང་མ་རྫོགས་པ་གྲུ་རེ་རེར་ཉལ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་
ཙམ་དང་བཅས་པ་ལས་སྤྱོད་ལམ་བཞི་ཤོང་བའི་གནས་ཁང་གི་ཆོད་ཙམ་གྱི་
ཁྱོན་གྱི་པ་རོལ་ན་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ཐ་དད་པར་གྱུར་ཅིང་གནས་པ་
ནི་གནས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རུབ་ལྷག་གི་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དགེ་
སྤྱོད་དང་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཉལ་བའི་ཕྱོགས་དེ་གིང་སྒོན་པའི་བྱུང་དང་།
ཅིག་པའི་བར་དང་། བགས་གཞོན་རུའི་ཆང་ཆོང་གི་བྱུང་ནི་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ།
མ་བསྐྱོར་བ་དང་། མ་བཀག་པ་དང་། བསྐྱོར་བའི་སྒྲ་མ་སྤྱད་པ་དང་། བྱ་སྦྱིབས་
ལ་སོགས་པ་དག་ནི་གནས་ཀྱི་སྤྱིད་ཉིད་དེ་ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་
གནས་གཅིག་ཏུ་ཉལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི་གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་
མི་ལྷན་པའི་སྤྱིར་མདོ་འོག་མ་ལ་ཡང་སྤྱིར་༼༡༩༩༽དོ། །རྩའི་ནགས་

འཐིབས་པོ་དང་བཅས་པ་ཚྭ་གས་ཀྱན་ནས་བསྐྱར་ལ་སྟེང་མ་གཡོགས་པའམ།
ཐྱེད་གཡོགས་པ་དག་ཏུ་བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་ལ་ཡང་གནས་གི་ཐྱེད་
ཉིད་དེ་ཉེས་བྱས་འབྱུང་ངོ་། **རྒྱུ་ཀར།** འདིས་ནི་ཚྭ་གས་ཀྱན་ནས་བསྐྱར་བ་མ་
གཡོགས་པ་གཞན་དག་ཀྱང་འཕངས་པར་རིགས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ཉེ་ལམ་ར་
དང་བཅས་པ་ནས་གནས་ཁང་ཙམ་གྱི་པ་ལོ་ན་ཐ་དད་པར་གྱུར་ཅིང་གནས་པ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐར་བསྟན་པ་དེ་ལ་དམིགས་གིས་བསལ་བ་བསྟན་བའི་ཐྱིར་
བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་འདི་ལ་ནི་བྱ་གཤམ་འཕུར་ནས་བབས་པའི་ལམ་
ནི་འདོམ་དགུ་ཙམ་དུ་ཆོད་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གནས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་མི་
འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱུ་ཀ་ལས་བཤད་ཅིང་། **ཡོན་ཏན་འོད་མར།** ཁང་མོ་ཆེ་ཞིག་ཏུ་
ཉལ་ནའང་བྱ་གཤམ་འཕུར་བའི་ལམ་ཚུན་ཆད་ལྷུང་བའོ་ཞེས་པ་འདི་ཡན་ཆད་ནི་
སྟེང་གཡོགས་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཉལ་བས་ནི་ལྷུང་མེད་དུ་བྱུགས་གིས་བསལ་
ཡང་། རིགས་པས་ནི་ཉེས་བྱས་ཙམ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་འཐད་ཅེས་རིགས་སོ། །

ཁྱེར་གཞན་དུ་མ་ཆོད་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ཆོག་ལྟ་བོ་ལས་གླེངས་ཏེ་
ཅུང་ཟད་སྟོན། སྟེང་ཁང་དང་འོག་ཁང་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་གནས་གཅིག་པའི་ཆོས་ལྟ་
ཆང་ན་གནས་གཅིག་པ་སྟེ་ཁྱེར་གཞན་ཡིན་ལ། ཁྱེར་གཞན་གིས་བར་དུ་མ་ཆོད་
པ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་སྒྲིའི་ངོས་དང་འབྲེལ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་གནས་གི་མཆོན་
ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་དང་། ཉེ་ལམ་ར་དང་བཅས་པ་ནས་གནས་ཁང་ཙམ་གྱི་ཡས་མན་

དུ་མ་ཚད་པ་དང་། སྒོ་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་མ་བཅད་དམ། སྐས་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་
མ་བརྟུལ་བ་དང་ལྟོ། །དང་པོ་ནི། བྱིར་གཞན་དུ་མ་ཚད་པ་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་
ནི་༼༡༩༩༩༽ཁང་པ་སུམ་ཐོག་ཅན་གྱི་སྟེང་ཁང་དུ་དག་སྟོང་ཉལ་ཞིང་བར་ཁང་
སྟེང་བར་བཞག་སྟེ། འོག་ཁང་དུ་དག་ཚུལ་ཉལ་བ་སྟེ་བྱིར་གཞན་གྱིས་བར་དུ་
ཚད་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒོ་སྟེང་ཁང་གི་དེ་དང་འོག་ཁང་འབྲེལ་
བ་སྟེ་གནས་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་དོ། །སེལ་བ་ནི་སྒོ་ཁང་གི་སྒོ་དེ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཡིན་
ན་སྟེ། སྟེང་ཁང་དུ་དག་སྟོང་ཉལ་ཞིང་། འོག་ཁང་དུ་དག་ཚུལ་ཉལ་བ་ལ་ནི་
ལྟུང་བ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི་རྒྱབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་སྤྱར་དང་འབྲ་
བར་སྒྱུར་དོ། །ལྷ་པ་ནི། རང་གི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཞེས་སྒོ་བཅད་ན་ལྟུང་བ་
མེད་པ་དང་། རིམ་ཁང་གཞན་ལ་སྐས་སྟེང་དུ་བརྟུལ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྟེང་དུ་
བརྟུལ་ན་ལྟུང་མེད་དུ་གསུངས་སོ། །སྟེང་གཡོགས་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པས་
འབྲེལ་བའི་ཁང་པ་བརྒྱད་མོ་ལ་སོགས་པ་ནང་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་ཞིང་། གནས་གཡས་
གཡོན་གཉིས་གྱི་བར་ན་གནས་གཞན་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཅན་ཉིད་ལ་ནི་སྟེང་
གཡོགས་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་གནས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བར་ན་གནས་
གཞན་ཡོད་པའི་གནས་གཡས་གཡོན་གཉིས་པོ་རེ་རེར་དག་སྟོང་དང་དག་ཚུལ་
ཉལ་ན་འདིའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིར་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་སྟེ། བར་ན་གནས་མེད་པ་
མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་**ཁྱི་ཀ་ལས།** གནས་གཞན་འགའ་ཞིག་ན་

བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་ན་དངོས་གཞིར་འགྱུར་བ་ཡོད་དོ་
ཞེས་སོ། །དགོས་པ་དང་གི་ཆར་གཏོགས་པའི་སྒྲིབ་དགོས་པ་དང་གི་དུ་བྱེད་
དབང་བའི་སྒྲིབ་དང་སྒྲིབ་གཉིས་ཀ་ལ་འདུག་ཀྱང་། སྒྲིབ་གཏོ་བོར་བཟུང་
བས་བཅད་པ་ལ་ནི་ཉེ་འཁོར་ཡང་གནས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ། །སྒྲིབ་དང་གི་སྒྲིབ་
སྒྲིབ་བཅད་ན་ནི་དགོས་པ་ཉལ་བའི་གནས་དེའི་སྒྲིབ་དུ་བྱེད་མེད་ལ་
༼༡༩༩༽སྒྲིབ་པ་ཉལ་ན་ཡང་གནས་གཅིག་ཏུ་ཉལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

དེས་ན་ནང་གཅིག་སྒྲིབ་པ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་འཕྲོས་དོན་ནི། ཁང་པ་གསུམ་པན་
ཚུན་འདབ་ཆགས་སུ་གྱུར་པའི་ཁང་པ་བརྒྱད་མའི་མཐའ་ཁང་གཉིས་ལ་ཡང་
གནས་གཅིག་པའི་ཆོས་ལྷ་ཆང་ན་གནས་གཅིག་པ་སྟེ། བར་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་ཞིང་
བར་ན་གནས་གཞན་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉེ་འཁོར་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་།
གཉིས་ཀ་གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་དང་། ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནས་
གནས་ཅམ་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་དང་། སྒྲིབ་དང་གི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་བསྐྱམས་པ་དང་
ལྷོད། །

དང་པོ་ནི། བར་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་ཞིང་བར་ན་གནས་གཞན་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
ལ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནས་ལྷ་པའི་བར་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་གོང་བཞིན་ནོ། །ལྷ་
བ་འབྲིན་པར་བྱེད་པའི་དགོས་པ་དེ་བློ་མས་གྲོགས་དགོས་པ་སྒྲིབ་གིས་བསྐྱུངས་པ་
ཉིད་དང་། ལྷ་མེད་བདག་པོས་བསྐྱུངས་པ་ཉིད་ནི་རང་གི་ཆར་གཏོགས་པའི་

སྒོ་བཅད་པ་དེ་དང་འབྲེལ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** གནས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ལ་ནི་བདག་པོས་
བསྐྱུངས་པ་ཉིད་ལ་ལྟར་བ་མེད་པ་ཡིན་གྱི། གནས་གཅིག་པ་ལ་ནི་བདག་པོས་
བསྐྱུངས་པ་ཉིད་ལ་ཡང་སྒྲོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆ་དང་ལྟན་ཅིག་ཉལ་བའི་ཕྱིར་
ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི། བདག་པོ་བྱད་མེད་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་
སྒྲིགས་ན་ཉལ་པོ་ཤོམ་པའི་གནས་སུ་ཉལ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །སྟེང་
ཁང་དང་འོག་ཁང་རིམ་ཁང་གི་བྱིར་གཞན་ལ་ནི་སྐས་སྟེང་དུ་བརྟུལ་བ་ཉིད་རང་
གི་ཆར་གཏོགས་པའི་སྒོ་བཅད་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྐར་མར་སྒྱར་བ་ཉིད་
དོ། **ལྷང་ལས།** དག་སྟོང་སྟེང་ཁང་དུ་ཉལ་ཞིང་བྱད་མེད་བར་ཁང་དུ་ཉལ་ན་
དག་སྟོང་དེས་སྐས་བསྐྱུ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྐས་བསྐྱུ་ན། གནས་གཅིག་ཏུ་ཉལ་བའི་
ཉེས་(༡༩༧བ)པ་མེད་པར་གསུངས་སོ། **འགྲེལ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་།** དག་སྟོང་
ཡང་ཐོག་ཏུ་ཉལ་ན་བྱད་མེད་དམ། དག་ཚུལ་འོག་ཁང་དུ་བརྟུལ་བ་ལ་སྐས་སྟེང་
དུ་བྱངས་ཏེ་ཉལ་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་བཤད་དོ། །གནས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
ལ་ནི་ཞེས་སྟོས་ན། དབྱེ་ཐང་ཀའི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་ཁང་བུ་སྐོ་མ་བཅད་པའི་ནང་
ན་དག་སྟོང་ཉལ་ཏེ། དེའི་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་ཚུན་ཆད་དུ་དག་ཚུལ་ཉལ་ན་
ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། **འགྲེལ་རྒྱུད་ལས།** ཁང་བུའི་སྟོང་ཕྱི་རོལ་ཐོག་མེད་པ་ལ་
འདོམ་གང་ཚུན་ཆད་དང་། ཉེ་འཁོར་གྱི་ཆད་ཐང་རམ་དབྱེ་ལས་འདོམ་གང་ཚུན་ཆད་
དུ་དག་ཚུལ་ཉལ་ན་ཞེས་པ་ནི་ན་སྒྲུད་དོ་ཞེས་པའི་འབྲུག་ཞོན་ཏོ། **ཁྲི་ཀ་**

ལས། དབྱེད་གོན་པར་ནི་ལྷན་ཅིག་ཉལ་ཡང་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི་
དངོས་གཞིའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བར་གཤེས་པར་
བྱའོ། །

སྐབས་འདིར་མཆོ་སྣ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྒྲ་ནས། ཉེ་ལའོར་འདོམ་གང་ཚུན་དུ་
བཤད་པ་ལས། །ཅུབ་ལྷག་དངོས་གཞིའི་ས་ཐག་འདོམ་གང་ཞེས། །མས་དར་
འདུལ་འཛིན་པལ་ཆེར་འབྱུལ་མོད་ཀྱང་། །སྐབས་འདིར་ཡང་དག་ངེས་པ་ཁོ་
བོས་རྟེན། །ཅེས་གདམས་སོ། །

བཞི་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཉེ་དགས་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་། ཅུབ་
གཉིས་ལས་ལྷག་པར་ཉལ་བ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་
པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དང་མོད་བག་གི་རྒྱར་འགྱུར་བའོ། །རི་ཉི་ནི་བཅས་ལྷན་དག་
སྤྱིང་གིས་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་གནས་གཅིག་དུ་གཉིས་ཀ་ཉལ་བའི་སྤྱིད་
ལམ་གྱིས་གཉིད་ལོག་ཅིང་། མཆོན་མོ་གསུམ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ལས་གྱུར་
པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་༼༡༣༽ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་དང་
ཉལ་བའི་ཡུལ་དང་། གང་དུ་ཉལ་བའི་གནས་དང་། གང་གིས་ཉལ་བའི་རྟེན་
ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའམ་པམ་པ་བྱུང་བ་ཡིན་

པ་སྟེ། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས།
བསྐྱབ་པ་སྟེན་རུང་དང་། ཡམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་བ་ལ་ཡང་དེའི་གནད་གྱིས་
སྦྱར་རོ། །ཐ་སྟོན་ལྷ་དང་ལྷན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་གཉིས་སྦྱར་
བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

འདིར་རྩིས་པ་ན་རེ། རོ་མ་སྟོས་པ་ཡན་ལག་རྩུ་དགོས་ཏེ། **ལུང་ཞུ་བ་**
ལས། དགོ་སྟོང་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཞིག་གིས་ལྷག་གི་བལ་ཞིག་རྟེན་ནས། དེས་
དེ་དབག་ཚད་གསུམ་གྱི་བར་དུ་རང་གིས་བྱེར་བ་དང་། དེས་ལྷག་གི་བལ་
གཞན་ཞིག་རྟེན་ནས་དེས་སྦྲ་མ་བོར་ཏེ་བྱི་མ་བྱེར་ནས་སོང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་
ཉིས་བྱས་སོ་ཞེས་ངོ་སྟོས་ན་ལྷུང་བ་མི་རྫོགས་པར་བལ་འཁུར་བ་ལ་གསུངས་
པའི་གནད་གྱིས་སྦྱར་ཟེར་ཡང་། གཞན་གྱི་གནད་སྦྱོར་བ་བས་རང་ལ་དངོས་སུ་
གསུངས་པ་གཙོ་ཆེ་སྟེ། **རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ལྷོ་གས་ལུང་ཞུ་བ་ཁུངས་སུ་**
བྱངས་ཏེ། དགོ་སྟོང་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་དང་ལྷན་ཅིག་གྲུང་
གསུམ་ཉལ་བ་ལ་ལྷུང་བྱེད་གཉིས་འབྱུང་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་ཞག་གཉིས་
དགོ་ཚུལ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་ལ་ཞག་གསུམ་པ་ལ་བྱིམ་པ་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་
ཉལ་བ་ལ་འོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གང་དུ་ཉལ་བའི་གནས་ལ་གསུམ་ལས། གནས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྲུབ་
པ་སྟེ། ཡལ་ཆེར་གཡོགས་པ་དང་བསྟོར་བ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སེལ་བ་ནི་

ཤིང་ལྷོན་པའི་བྱང་དང་། ཕྱིག་པའི་བར་དང་། ཚང་ཚིང་གི་བྱང་དག་ནི་བྱེད་ཉིད་
དོ་ཞེས་༼༡༽༣༥༽སོ། །སྟོད་ལམ་བཞི་ཤོང་བ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་འབྱུང་རིང་བས་
དགག་བྱ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་མི་རྫོགས་པའི་བྱིར་རོ། །གནས་གཅིག་ཡིན་
པ་སྟེ་གནས་གཅིག་ཏུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་དུ་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །གང་
གིས་ཉལ་བའི་རྟེན་ནི་ནད་པ་དང་ནད་གཡོག་གི་དབང་གིས་གནས་པ་མིན་པ་
དང་། དབྱར་ཚུལ་ནད་ལྔ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཆོན་དགོས་སྟོང་སྟེ་ཕན་ཉེ་བར་གནས་པ་
ན་དགོས་ཚུལ་དང་ལྷན་པའི་དགོས་སྟོང་མིན་པ་སྟེ། ནད་པ་དང་ནད་གཡོག་ལ་ཡང་
དོ་ཞེས་པ་དང་། དེ་དང་ལྷན་པ་ལ་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཉིད་ལས་
གསུངས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་སྤར་བཞིན་ནོ། །ཀྱན་སྟོང་ནི་
རང་གར་ཉལ་བའི་སྟོད་ལམ་གྱིས་གཉིད་ལོག་པར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་
པའོ། །སྟོར་བ་ནི་མཆོན་མོ་གསུམ་པ་ཉལ་བར་བྱགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་
མཆོན་མོ་གསུམ་པའི་མཐའ་སྐད་ཅིག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གང་བྱས་ན་འདིའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འབྱུང་ཞེན། དགོས་སྟོང་གིས་བསྟེན་པར་མ་
རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་གཅིག་ཏུ་མཆོན་མོ་གསུམ་པ་ལ་ཉལ་
ནའོ། །མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ནི་མཐར་རོ་སྟེ། **རྟོགས།** གང་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་

འགྱུར་ཞེན། མཐར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲས་ཏེ། མཚན་མོའི་མཐར་རོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །

འོ་ན་**རྣམ་འབྱེད་ལས།** རྒྱ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་འོ་ཞེས་གསུངས་པས་
མཐར་རོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཅེན། **དྲི་ཀ་ལས།** རྒྱ་རེངས་འཆར་བའི་སྐད་ཅིག་
གི་མཚན་མོའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་བདེ་སྤྲལ་ཏུ་གོ་བར་བྱས་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་
བསྟན་ཏོ་ཞེས་བཤད་དོ། །རྒྱ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཞེས་དེ་སྐད་བསྟན་ཏོ། །

འོ་ན་མ་རྣམ་ལས་བསྟེན་པར་མ་རྗོགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་བྱུང་གཉིས་ལས་
ལྟག་པར་གནས་གཅིག་ཏུ་༡༩༥༦༽ཉལ་ན་རྒྱ་རེངས་ཤར་ན་ལྟང་བྱེད་དོ་ཞེས་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ཅེན། མཚན་མོའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་ལ་ལྟང་བྱེད་དུ་
འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་རེངས་ཤར་བ་ན་ལྟང་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་མི་འགལ་ཏེ། འགྱུར་བ་
དང་གྱུར་བ་སྟེ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བྱད་ཡོད་དོ། །མཚན་མོ་གསུམ་པའི་མཚན་
མོའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་གི་མདུན་རོལ་ཏུ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ་སོ་
སོར་ཉེས་བྱས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

ལྟ་བུ།

མདུན་རོལ་དུ་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇམ་ཞེན། ལམ་གྱིས་དུབ་
པས་སྐྱ་བ་ལ་ནི་མཚན་མོའི་མཐའི་མདུན་རོལ་དུ་གཉིད་ལོག་གུང་ཉེས་པ་མེད་
དོ། །དག་སྤོང་དེས་མཚན་མོའི་མཐའི་མདུན་རོལ་དུ་ནི་གཉིད་ལོག་པ་ཙམ་བྱས་

ཀྱང་རྒྱ་བ་མ་སངས་ན་མཆོན་མའི་མཐར་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དགོ་
སྒྲོང་གིས་བྱར་མི་རུང་བ་བྱིན་ལེན་སོགས་བྱ་དགོས་ཡོད་ན། དེ་སྐབས་པར་བྱེད་
བའི་མ་རྫོགས་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་བའི་ནད་པ་དང་། ནད་གཡོག་ལ་ཡང་མདུན་
རོལ་དང་ཐ་མར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གནས་དེར་དགོ་སྒྲོང་སྒྲིག་ཅན་འོང་ན་རང་གི་
དགོ་ཚུལ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་ལ་ཡང་མདུན་རོལ་དང་མཐར་ཉེས་པ་མེད་
དོ། །དགོ་སྒྲོང་གང་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཅེ་ན། ཉེ་གནས་དགོ་ཚུལ་དེ་དང་ལྷན་པ་ལ་
ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གང་གི་ཆེ་ཉེས་པ་མེད་ཅེ་ན། གནས་དེ་ན་དགོ་སྒྲོང་སྒྲིག་
ཅན་ཉེ་བར་འོངས་པར་གྱུར་པ་དེས་རང་གི་དགོ་ཚུལ་སྒྲིག་ལྷ་ལ་འགོད་པར་
འགྱུར་བའམ། **འགྲེལ་རྒྱུད་ལས།** སྒྲིག་ཅན་དེས་དགོ་ཚུལ་གྱི་བཤང་ལམ་དུ་མི་
ཆོངས་པར་སྒྲོད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ན། བདག་གི་སྒྲོབ་མ་དགོ་ཚུལ་དང་རྒྱབ་
གཅིག་ལས་ལྷག་པར་ཉལ་ན་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །དེས་ན་དགོ་ཚུལ་ནི་ལོ་ཉི་ཤུར་
མ་ལོན་ཅིང་། ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་དམིགས་(༡) ༣༤བ་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་རེག་ལ། དགོ་སྒྲོང་
ཡང་གཞོན་ནུ་ལོ་ཉེར་ལྷ་བ་བྱིན་ཆད་སོགས་ཡིན་ན་དགོ་སྒྲོང་སྒྲིག་ཅན་ལ་
འཛིམ་པར་བྱའོ། །དེའི་ཆེ་ན་དགོ་ཚུལ་དེ་དང་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེས་པ་
མེད་དམ་ཞེ་ན། དགོ་སྒྲོང་སྒྲིག་ཅན་དེ་གནས་དེ་ནས་གཞན་དུ་སྐྱུགས་པ་སྟེ། དེ་
ཞིག་སྐྱུགས་པ་འཕྲུལ་གཏན་སྐྱུགས་པ་ལ་འབད་བ་སྤར་བྱས་སམ། ད་ལྟ་བྱེད་བའི་
དགོ་སྒྲོང་དེ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེས་པ་མེད་དམ་ཞེ་

ན། དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེའང་དབྱར་སྒྲ་མ་ཁས་
 སྒྲངས་ན་ནི་དེའི་སྒྲ་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྒྲ་བ་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་དུས་སྤྱི་མའི་
 སྒྲ་བ་གཉིས་པོ་དག་ལ་བབས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དང་ནི་སྒྲ་ས་དབྱེའོ། །དབྱར་
 སྤྱི་མ་ཁས་སྒྲངས་ན་ནི་དེའི་སྒྲ་བ་གསུམ་གྱི་ཐ་མ་སྒྲ་བ་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་སྒྲ་
 མའི་སྒྲ་བ་གཉིས་པོ་དག་ལ་བབ་པ་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དབྱར་གནས་པར་ཁས་
 མ་སྒྲངས་པ་ལ་ནི་དེར་ཡང་ཉེས་པར་འགྱུར་བས་གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་ན་ཞེས་
 སྒྲོས་སོ། །གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་དབྱར་སྒྲ་མ་སྒྲ་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྒྲ་བ་
 གཅིག་ལ་ནི་ཉེས་པར་འགྱུར་བས་དུས་སྤྱི་མ་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །དབྱར་སྤྱི་མ་གསུམ་
 གྱི་ཐ་མ་སྒྲ་བ་གཅིག་ལ་ཡང་ཉེས་པར་འགྱུར་བས་སྒྲ་མ་གཉིས་པོ་ཞེས་སྒྲོས་
 སོ། །དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་དགོ་སྒྲོང་དེས་སྒྲ་བ་གཉིས་ལས་ལྷག་
 བར་གནས་པར་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ། **ཁྱི་ཀར།** འདི་ནི་དབྱར་སྤྱི་མ་ཤོས་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ཏེ་དབྱར་སྒྲ་མ་ཤོས་ལ་ནི་མ་སྒྲས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་
 སོ། །གནས་དེར་དགོ་སྒྲོང་སྤྱི་ག་ཅན་འོངས་ནས་དགོ་ཚུལ་དང་ལྡན་པའི་དགོ་
 སྒྲོང་དེས་དེར་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲང་བ་སྒྲ་མ་ཤོས་ཁས་སྒྲང་བར་མི་བྱ་བ་
 ཉིད་དོ། །དབྱར་སྒྲ་མ་ཁས་སྒྲངས་ཟེན་ན་ཀློང་ལ་སྒྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྒྲ་བ་
 གཅིག་ནི་དགོ་སྒྲོང་དེས་མི་བསྐྱོད་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །གནས་དེར་དགོ་སྒྲོང་
 སྤྱི་ག་ཅན་འོངས་ན་དགོ་སྒྲོང་དེས་དགོ་ཚུལ་སྒྲར་ཉེ་བར་མ་བཞག་པ་གནས་སྤྱིན་

པ་ལ་སོགས་པས་ཉི་བར་བཞག་པར་མི་བྱའོ། །དགོ་སྒོང་དེས་དགོ་ཚུལ་བྲིད་དེ་
ལམ་དུ་འགོ་བ་ན་དགོ་ཚུལ་གཉིད་བྱོ་བས་སྦྱ་བར་གྱུར་ན་མདུན་དུ་བཏང་སྟེ་
འགོ་བར་བྱའོ། །དགོ་ཚུལ་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དེ་གལ་ཏེ་བྱ་བ་ཆ་བར་གྱུར་ན། དེ་
ལ་ནངས་པར་གྱི་དུས་སུ་ཁ་ཟས་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དགོ་ཚུལ་ངོ་ཀར་
བཀའ་བཤེས་པ་ཡོང་ན་ངོ་ཀ་དེའི་ཆེ་ཡང་ཁ་ཟས་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །

འདིར་སྦྱས་པ།

སྟོན་བྱང་སྟོན་པའི་བྱང་བ་ཇི་བཞིན་གཤམ། །རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་བསྐྱང་བའི་ལུང་
མང་བསྐྱབས། །སྦྱོལ་པགས་མང་པོའི་བསྟན་བཅོས་རོ་སྦྱང་ནས། །ཆོགས་མེད་
ཡིད་རབ་གཞུངས་པའི་སྦྱོར་བ་འཕེལ། །འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་བོད་འདིར་
བྱོན་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་གསུང་འདི་པལ་མོ་ཆེ། །ཆོག་དོན་
གཉིས་ཀ་ཉམས་སུ་བདེར་འོན་ནས། །སངས་རྒྱས་དྲགས་པོའི་བསྟན་པ་འཛིན་
འདིར་ཞུགས། །དོ་རྗེ་འཛིན་པ་བཞི་ཡི་ཞབས་བད་ལ། །བསྟེན་པའི་མཐུ་ལས་
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན། །ལམ་རྫོགས་དོ་རྗེའི་ཁང་པར་ཞུགས་པ་
ལས། །བདེ་ཆེན་དྲངས་མའི་གོང་བུ་ཅི་ཡང་མཐོང་། །ཁ་དོག་བཅོམ་པའི་རིང་
བསྐལ་ཅིར་ཡང་སྦྱལ། །ཆོས་ཉིད་བཞེད་པའི་གཡུང་མོ་ཞུ་བས་འབར། །ལྟ་
བའི་མཆེ་བ་དྲག་པོའི་དུག་གིས་བཏུས། །དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མ་དབེ་མེད་སྒྲོམ་པར་
སྦྱང་། །

བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

ལྷ་པ་ལ།སྤྲིག་ལྷ་མི་གཏོང་བ། ལྷུང་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
བརྫོང་། ༡༡༥༥ །པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་
ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་མ་ཉན་ཡོད་དུ་འཆི་ལྷས་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་པ་འཛིན་ཅིང་
བསྐྱོག་གྱང་མི་གཏོང་བ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགེ་སྤྱོད་འཆི་ལྷས་ལ་
སྤྲིག་ལྷ་སྤྱིའི་ཤེན་ཅིས་བྱས་པ་ཡིན་ཅིས་དྲི་ན། **བསྐྱས་པ་ལས།** བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་བྱིས་ན་གནས་པས་གྱང་བྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཐོབ་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་སོ་ཞེས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྤྲིག་པ་ཅན་གྱི་
ལྷ་པ་འཛིན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱར་གྱུར་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱིས་བསྐྱོག་
གྱང་མི་གཏོང་བས་རང་རིགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་གཞོད་པའོ། །ངོ་ཉི་ནི་འདི་ལ་
ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྲིག་ལྷ་ཁ་ཅམ་ཆོག་ཅམ་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་
སྤྲིག་ལྷ་འཛིན་ཅིང་སྤྲིག་ལྷ་དོན་ལ་སྤྱེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། **འདི་ཉིད་ལས།** ཆོག་
མི་གཏོང་བ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལོག་ལྷ་དོན་ལ་སྤྱེས་ན་སྤོམ་པ་གཏོང་
བའི་བྱིར་དང་། སྤོམ་པ་བཏང་བ་ལ་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་རོ་
ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི། རྟིག་ལྟ་དོན་ལ་སྦྱེས་
པ་མ་ཡིན་ན། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** གཞི་དེ་ཉིད་ལ་ནན་གྱིས་མཆོག་ཏུ་བཟུང་
ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། **འདི་ཉིད་ལས།** ལྟ་བའི་རྣམ་
པ་མི་གཏོང་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

སྦྱབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། ཆོག་མི་གཏོང་བ་ལའོ་ཞེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ནང་གི་
སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་སྤྱོད་ལ་གྱི་ཆོག་གི་སྒོ་ནས་མཆོན་ཏེ། སྤྱོད་ལ་དུ་ཆོག་མི་
གཏོང་བས་ནང་གི་ལྟ་བུ་མི་གཏོང་བ་མཆོན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ལོག་ལྟ་ཆེན་པོ་སྦྱེས་ན་ཅུ་བ་ཆད་པས་སྒྲུམ་པ་གཏོང་ཡང་། འདི་ནི་རྟིག་པ་
ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། ལོག་པའི་ལྟ་༼༡༩༩༽བུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། **རྣམ་འབྱེད་**
འགྲེལ་པ་ལས། རྟིག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆོས་ལ་
སྦྱར་བ་འདེབས་པས་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། ལོག་པའི་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
ལྟ་བུ་ལོག་ན་སྒྲུམ་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

འོ་ན་གང་ཞེན། **ངོ་ཉི་ནི་**བཅས་ལྟ་ན་དག་སྒྲོང་གིས་སྤྱོད་པས་འགལ་ཞིག་ལ་
རྟིག་ལྟ་སྦྱེས་པ་དེ་གཞུམས་བསྒྲོ་དང་། གསོལ་བཞེད་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོག་གྱུར་མི་
གཏོང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟ་བུ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱོར་བ་བརྩམ་པར་བྱ་
བའི་གཞི་དང་། རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གང་

བརྗོད་པའི་དོན་ནི་ཚོས་ལ་ཚོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་འགའ་ལ་སྡིག་ལྟ་སྐྱེས་པ་སྟེ་
ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །གང་ལ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ནི་ཚོས་གསུམ་
ལྟན་ཏེ། སྤར་མི་ཚོས་སྒྲ་མའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྫོགས་
བར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ནི་གཞམས་བསྐྱོད་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པར་
བྱས་པའོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་
ཆ་མ་གཏོགས་པ་གཞིའི་ཡན་ལག་དེ་དག་མ་འབྲུལ་བའོ། །ཀྱུན་སྒྲོང་ནི་སྡིག་པ་
ཅན་གྱི་ལྟ་བའི་ཆོག་སྒྲ་ཞིང་གོ་བར་འདོད་ལ། བསྐྱོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་འདོད་
པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་དག་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱིས་སྡིག་ཆོག་སྒྲ་ཞིང་
བར་དུ་བསྐྱོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་བརྗོད་པ་གསུམ་
པའི་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གང་བྱས་ན་འདིའི་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཐུལ་ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྟན་འདས་
ཀྱིས་ཐར་པའི་ལམ་༼༡༩༥༽གྱི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཚོས་སུ་གསུངས་པ་གང་
ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟར་བ་སྟེ་ལྟོ་ཞེས་སྐབས་འདིའི་ལུང་ལས་གསུངས་
ལ། འདོད་པ་དག་ནི་བར་དུ་གཙོད་པའོ་ཞེས་བསྟིལ་བ་སྤྱད་པའི་ལུང་ལས་
གསུངས་པ་དེ་དག་བསྟེན་ཀྱང་བར་དུ་གཙོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བར་དུ་གཙོད་

པའི་ཆོས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་ནི་བར་
དུ་མི་གཅོད་པ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་གོ་ཞིང་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
སྐྱུ་མ་ནི་སྤྲིག་ལྟ་གཞན་ཡང་བསྐྱུ་མ་སོ་ཞེས་རང་འགྲེལ་དང་ཁྱེ་ཀ་ལས་སོ། །སྤྲིག་
ལྟ་དེ་དག་ཏུ་བརྗོད་པར་འཇུག་པའི་ཆོག་དེ་གཞམས་སྒོ་དང་། གསོལ་བཞིའི་
ལས་ཀྱིས་བསྐྱོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི།

སྤྲིག་ལྟ་མི་གཏོང་བའི་དགེ་སློང་དེ་ལ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་བྱ་བས་སྦྱོ་
ཞིང་སྤྲད་པ་ཉིད་དང་། གནས་ནས་དབྱུང་བ་གཉིས་ཆོག་གཅིག་གིས་གཅིག་
ཅར་དུ་བྱ་སྟེ། **ཡུང་དང་ཀམ་ག་ཏམ་ལས།** གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ལས་བགྱི་སྟེ་
གདོལ་བྱ་བཞིན་དུ་སྤྲད་པར་བགྱི་ཞིང་། མཆོག་ཏུ་སྤྲད་པར་བགྱི་འོ། །འདི་ནི་
གསོལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་དང་། སྤྲད་པའི་ཆོག་
གཅིག་ཅར་དུ་བྱ་བར་གསུངས་ལ། **ཁྱེ་ཀ་ལས་ཀྱང་།** སྤྲད་པ་དང་གནས་ནས་
དབྱུང་བ་གཅིག་ཅར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྲད་པ་དང་གནས་ནས་དབྱུང་བ་
དེ་དུས་གང་གི་ཆེ་བྱ་ཞེ་ན། བསྐྱོ་བའི་ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་ལ་སྤྲིག་ལྟ་མི་
གཏོང་བ་དེའི་འོག་ཏུ་བྱའོ། །ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་མི་གཏོང་བ་དེའི་འོག་
ཏུའོ་ཞེས་ཁྱེ་ཀ་ལས་བཤད་པ་ནི་མཆོན་པ་སྟེ། **ཡུང་ལས།** དགེ་སློང་འཆི་ལྟས་
ལས་དང་པོ་པ་ལ་ཡང་ལྟར་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་སྤྲད་པ་དང་གནས་ནས་དབྱུང་

༼༡༩༧༽བར་གསུངས་པས་སོ། །ལྷ་བའི་རྣམ་པ་མི་གཏོང་བའི་ལྷ་ཁྱེད་
དོ། །

བྱུག་པ་ལ།སྤངས་པ་རྗེས་ཕྱོགས། ལྷ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ལྷ་བ་མེད་པ་
བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱིང་
གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དགོ་འདུན་གྱིས་དགོ་སྤྱོད་འཆི་ལྷས་གནས་ནས་སྤྱང་བ་ལ་
ཉིར་དགས་མཐུན་འདུག་བྱས་པ་ལས་ལྷ་ཁྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི།
རང་རིས་ལ་གཞོད་པའོ། །

ང་ཉི་ནི་ནགས་ཆོ་ལོ་རྩ་བ་ན་རེ། སྤིག་ལྷ་མི་གཏོང་བ་གནས་ནས་སྤྱང་བ་ཁོ་
ནའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་ན་ལྷ་ཁྱེད་འདིར་འགྱུར་གྱི། གནས་དབྱུང་གཞན་གྱི་རྗེས་
སུ་ཕྱོགས་ཀྱང་སྤངས་པ་རྗེས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་ཁྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། **འདི་ཉིད་ལས།**
སྤིག་ལྷ་མི་གཏོང་བའི་ཆོག་དེ་སྐད་སྤྱོད་བས་སྤངས་པ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་
ཤིང་། **འདུལ་བ་བསྐྱས་པ་ལས་ཀྱང་།** ལྷ་བ་མ་མཐོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འཆོས་
པས་གནས་ནས་སྤྱང་བའི་དགོ་སྤྱོད་དང་ལྷན་ཅིག་ལོངས་སྤྱོད་ན་ཉིས་བྱས་སོ་
ཞེས་བཤད་དོ། །

དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི། དགོ་སྤྱོད་མ་
རྣམས་དང་འདྲེ་ཞིང་གནས་པ་གནས་ནས་སྤྱང་བ་ལ་དགོ་སྤྱོད་གིས་མཐུན་
འདུག་བྱས་པ་ལས་ཀྱུར་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆོས་ཅན། སྤངས་པ་རྗེས་ཕྱོགས་ཀྱི་

ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མིན་པར་བཤལ། རྟིག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་གནས་ནས་
ལྷུང་བ་ལ་རྗེས་སྤྱོད་གས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྗེས་འགོ་ལ་མ་བྱུང་ན་དམ་བཅའ་
བྱང་། འདོད་ན། **རྟིག་ལས།** དག་སྟོང་མ་སྟོག་པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བྱེད་བཞིན་དུ་དེ་མཆོན་གྱུར་ཅིང་དག་སྟོང་དུ་གྱུར་ན་བསྟོག་པ་
དེས་དག་སྟོང་དེ་ལ་སྤངས་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་གས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རྟེ་
༼༡༩༩༩༽ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། དེ་སྐད་སྐྱབ་བས་སྤངས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་
དེ་སྐྱབ་གཞིའི་དབང་གིས་མཆོན་བྱེད་དུ་བསྟན་ཏེ། གནས་ནས་ལྷུང་བ་བདུན་པོ་
བམས་ཅད་རྒྱ་མཆོན་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། **འདུལ་བ་བསྐྱས་པ་ལས།** རྟིག་ལྟ་
མི་གཏོང་བ་གནས་ནས་ལྷུང་བ་ལས་གཞན་པའི་སྤངས་པ་དང་རྗེས་སུ་སྤྱོད་གས་ན་
ཉིས་བྱས་སུ་བཤད་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་རོ། །

དེས་ན་སྐྱབས་འདིའི་ལྷུང་བའི་**ངོ་ཉི་ནི་**དག་འདུན་གྱིས་གནས་ནས་ལྷུང་བའི་
དག་སྟོང་ལ་བཅས་ལྷན་དག་སྟོང་གི་ཆོས་དང་། ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྟོང་བྱས་པ་
ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་གི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་གས་
པའི་ཡུལ་དང་། གང་དུ་ཉལ་བའི་གནས་སོ། །དང་པོ་ནི། དག་སྟོང་ཆོས་བརྒྱད་
ལྷན་ཏེ། དག་སྟོང་ཆོས་དྲུག་ལྷན་ལས་ལྟ་བུ་མཐུན་པ་མ་གཏོགས་པ་ལྷའི་སྟེང་

དུ་སྤངས་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ཉན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་གདུལ་བྱ་ལ་བསྟོས་པ་
མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྤངས་པ་བྱིར་བཙོས་པ་ཉིད་མ་བྱས་པ་ཞེས་པ་དང་། ཉན་པ་དང་
ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་བར་གཏོགས་པའི་དོན་གྱིས་ནི་མ་གཏོགས་ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །འདིར་ལྟ་བ་མཐུན་པ་ནི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ། སྟིག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་
གནས་ནས་ལྷུང་བའི་རྗེས་སུ་བྱོགས་ན་ལྟ་བ་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ལས་ལྷུང་བྱེད་
འདིའི་རྣམས་བཞག་བྱས་པའི་བྱིར་། གཉིས་པ་གང་དུ་ཉལ་བའི་གནས་ནི།
གནས་ཆོས་གསུམ་ལྟན་ཏེ་སྤར་བྱབ་ལྟག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །
བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲེལ་
བའོ། །ཀུན་སྒྲོང་ནི་རང་གར་ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གི་ལོངས་སྒྲོད་བྱེད་པར་འདོད་
བའམ། ཉལ་བའི་༼༡༧༠ན༽སྒྲོད་ལམ་གྱིས་གཉིད་ལོག་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་
ཆད་པའོ། **སྒྲོར་བ་ནི་ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གིས་ལོངས་སྒྲོད་བྱེད་པའམ་གནས་**
གཅིག་ཏུ་ལྟན་ཅིག་ཉལ་བར་བྱེད་པའོ། **མཐར་ཐུག་ནི་ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གི་**
ལོངས་སྒྲོད་བྱས་པའམ། ལྟན་ཅིག་ཉལ་བའི་མཚན་མོ་མཐའི་སྐད་ཅིག་གོ།

གཉིས་པ་ནི།

ལྷུང་བྱེད་འདི་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོའོ། །ཡུལ་གང་ལ་ན་རི་ལྟར་བཙོམ་ལྟན་
འདས་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆོས་སུ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་བསྟན་ཀྱང་
བར་དུ་གཙོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བཙོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་

བདག་གིས་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་འདུག་པའི་ཆིག་དེ་སྐད་སྒྲིབ་པས་
ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་སྤངས་པས་ནི་གནས་ནས་སྤྱང་བའོ། །དེ་ལས་བྱིར་བཅོས་
པ་ཉིད་ནི་བཟོད་པ་གསོལ་བ་སྟེ། དེ་མ་བྱས་པའི་དགོ་སྤྱོད་ལ་ཤེས་གཙོའོ་ཞེས་
སྤྱར་ཏེ། ཡུལ་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་ནི་ཡན་ལག་གི་གཙོ་བོའོ། །གང་བྱས་ན་
ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། དགོ་སྤྱོད་སྤངས་པ་དེ་ལ་ལུང་འབོགས་པ་སྦྱིན་པ་དང་
། དམིགས་ཀྱིས་དྲི་བའི་ལན་སྦྱིན་པ་དང་། གནས་འཆའ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། རྗེས་
སྤྱབ་སྟན་པ་དང་། གདམས་ངག་སྦྱིན་ནའོ། །སྤངས་པ་དེ་ལ་རང་གི་ལྟ་བ་སྤྱོད་ན་
ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཟང་ཟིང་གི་ཁོངས་སྤྱོད་སྦྱིན་པར་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་
དུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྤྱོད་སྤངས་པ་དེས་རང་ལ་ཚུར་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་བདག་
གིར་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྤྱོད་སྤངས་པ་དེ་དང་གནས་གཅིག་གི་
ཁོངས་སྤྱོད་ལྟན་ཅིག་ཉལ་ན་ཡང་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཆེ་ནི་མཐར་
རོ། །མཐའ་གང་ན་མཆོན་མོའི་འོ། །ཁོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་ལས་གཞན་ཐ་ན་ཕྱི་སྐམ་
ཅོམ་གྱིས་འགྲུལ་སྤུལ་ཅེས་པ་འདི་ལ་ཡི་གེ་ལ་ལར་བསྐུལ་ཅེས་༼༡༤༠བ༽པ་འདུག །འགྲོགས་པའི་
བདེ་རྒྱུད་ལ་འགྲུལ་ཅེས་པ་འབྱུང་སྤངས་བསྐུལ་ཡང་འགྲོགས་པའི་དོན་ཡིན་པ་འདྲ། འོན་ཀྱང་རྒྱུད་པེ་ལ་
གཏུག་དགོས་སོ། །དམར་ཁྱི་ཀྱུ་བསྐུལ་ཅིང་འདུ་འཛིར་བྱེད་ན་ཞེས་བྲིས་གདའོ། །རང་མཆོན། ན་ཡང་
ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟིལ་སྤྱད་ཀྱི་ཁྱེ་ཀ་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གནས་ནས་སྤྱང་བ་ནད་པ་དང་ལྟ་བ་དང་དབྱལ་བར་གཏོགས་པའི་དོན་གྱིས་
ནི་མ་གཏོགས་སོ། །སྤངས་པའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བདུན་པ་ལ། བསྐྱེད་སྤྱད་དང་། བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་བརྗོད་པ་དང་། །ལྷུང་བའི་རྣམ་པར་
བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆོས་སུ་གསུངས་པ་དེ་དག་བརྟེན་ཀྱང་བར་དུ་གཙོད་པར་
མི་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་བའི་ཆོག་ནི་སྤྲིག་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱི་ཀ་
ལས་བཤད་དེ། སྤྲིག་ཅན་གྱི་ལྟ་བའི་ཆོག་དེ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་དག་ཚུལ་དེ་ལ་
གཞུམས་བསྐྱོད་དང་། གསོལ་བའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོག་ཀྱང་མི་གཏོང་ན་དེའི་འོག་ཏུ་
གསོལ་བཞེའི་ལས་ཀྱིས་དག་ཚུལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དག་ཚུལ་སྤྲིག་པ་ཅན་གྱི་
ལྟ་བ་མི་གཏོང་ན་དག་ཚུལ་དེ་ལ་ནི་བསྐྱེད་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་
ནི་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྤང་བར་བྱ་བའི་
ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་པ་ལ་ཞུགས་ལ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །**ཀྱི་ཀ་ལས།**
མ་གོ་བ་དེའི་དག་ཚུལ་ལ་ནི་བསྐྱོག་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱང་
མ་ཡིན་ཏེ། དག་ཚུལ་གྱི་ལས་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དག་ཚུལ་དེས་གོ་བར་མི་
འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་གོ་བར་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དེ་བསྐྱབ་པའི་དག་སྤྱོད་དག་གིས་
དག་ཚུལ་དེ་ལ་འདི་སྤྱད་ཅེས། ཁྱོད་ལ་དང་པོར་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱོབ་
གསོལ་བ་དང་བཞེའི་ལས་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྩོམ་པ་དང་། བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་

བསྒྲོ་བའི་ལས་དེ་བྱེད་པ་ན། དག་ཚུལ་དེ་ཐོས་པའི་(༡༧)ན་ཉེ་ལོང་ནས་
བཀར་ཏེ་མཐོང་བའི་ཉེ་ལོང་དུ་བཞག་ནས་ལས་བྱ་སྟེ། བསྒྲོ་བའི་ལས་ཀྱིས་
གསོལ་བར་བྱས་སོ། །ལས་བརྗོད་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ཡང་
བྱས་ཟིན་གྱི། ལྷིག་ལྟ་འདི་ཐོང་ཞིག་ཅིས་རེ་རེའི་མཐར་དག་སྒྲོང་གཅིག་གིས་
དག་ཚུལ་དེ་ལ་བསྒྲག་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་དང་ཀར་ཤ་ལས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་
བསྟོལ་བ་ཚུམ་མོ་ཞེས་བསྒྲོ་བར་བྱ་བ་དང་བསྟོལ་བའི་གསོལ་བ་བྱས་
སོ། །བསྟོལ་བའི་ལས་བརྗོད་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ཡང་བྱས་ཟིན་གྱི། ལྷིག་
པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོང་ཞིག་ཅིས་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་
བརྗོད་པ་གཉིས་པོ་རེ་རེའི་མཐར། དག་འདུན་གྱིས་བསྒྲོས་པའི་དག་སྒྲོང་གིས་
ལྷིག་ལྟ་མི་གཏོང་བའི་དག་ཚུལ་དེ་ལ་བསྒྲག་པར་བྱའོ། **འྲི་ཀར།** ལས་བརྗོད་
པ་གསུམ་པ་བྱས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ནི་བསྒྲགས་ཀྱང་མི་པན་ཏེ་བསྟོལ་བའི་
ཁྱིར་རོ་ཞེས་པ་དང་ནི། གོང་དུ་ལུང་དང་ཀར་ཤ་ལས་གསུམ་པ་ཡང་བྱས་ཟིན་གྱི།
ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་དང་འགལ་ཅི་ན། དེ་ལ་མཚོ་སྒྲ་པ་ཆེན་པོས་ཡི་གེ་མ་དག་
པར་འཆད་ལ། བདག་གི་རྟོག་པ་ལ་གསུམ་པ་ཡང་བརྗོད་པས་བསྟོལ་བའི་བ་
གོ་བའི་ཆེད་དུ་སེམས་སོ། །དག་ཚུལ་དེ་ལ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲོག་པ་
དང་། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྟོལ་བ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་གསོལ་བ་
ལ་སོགས་པ་སྐྲ་མ་སྐྲ་མ་དག་གིས་ལྷིག་ལྟ་དེ་བཏང་ན་བརྗོད་པའི་ཆོག་ཆེག་མྱེ་

མ་མི་བྱའོ་སྟེ། རོན་གྲུབ་པ་དང་དབྱེན་བསྐྱོག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་དང་
འདྲའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆེག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཉེར་དགས་དག་ཚུལ་བསྐྱེལ་བ་ཉེ་བར་འཛོག་པ་
ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆད་པ་མི་གཅོད་(༡༧)བའི་ཅིང་རྒྱད་
ཡོང་དུ་སེལ་བས། ཡུལ་དག་ཚུལ་དེ་ལ་གནོད་ཅིང་དག་འདུན་གྱི་ནང་བྲིམས་
དལ་བས་རང་རིགས་དག་འདུན་ལ་ཡང་གནོད་པའོ། །**དྲི་ཉི་ནི་**དག་ཚུལ་བསྐྱེལ་
བ་ལ་བཅས་ལྷན་དག་སྤྱོད་གིས་ཆོས་དང་ཟང་ཟང་གི་ཡོངས་སྤྱོད་བྱས་པ་ལས་
གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་བསྐྱུ་བའི་ཡུལ་
དང་། གང་དུ་ཉལ་བའི་གནས་སོ། །དང་པོ་ནི། དག་ཚུལ་ཆོས་བདུན་ལྷན་
ཏེ། དེ་ཡང་དག་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། **སྤྱིར་བསྟན་པ་ལས་**དག་
སྤྱོད་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་ཅན་མ་ཉམས་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་སྤངས་པ་རྗེས་བྱོགས་
ལ་གསུངས་པའི་གནད་གྱིས་སྤྱར་རོ། །མཚན་མཐུན་པ་དང་། ཐ་སྙད་གསུམ་
དང་ལྷན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་གསུམ་ནི་སྤྱར་བྱིན་འཕྲོག་གི་
སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །བསྐྱེལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ཉན་པ་མ་ཡིན་
པ་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བསྐྱེལ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དང་། **ལུང་**

ནམ་འབྱེད་གྱི་བསྐྱེལ་བ་སྤྲད་པའི་སྐབས་ལས། ན་བ་དང་སྟོན་པ་ཅན་གྱི་སྐབས་
ལས་དབྱལ་བར་འདོད་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །ཁང་དུ་ཉལ་བའི་གནས་
ཆས་གསུམ་ལྟན་ཏེ་སྤྲུམ་བཞེན་ནོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ། འདུ་ཤེས་སྤར་བཞེན། ཀུན་སྒྲོང་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་
ནི་སྤར་སྤངས་པ་རྗེས་སྟོགས་དང་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྤངས་པ་རྗེས་སྟོགས་གྱི་གཞུང་སྤར་སྦྱོས་པ་དེ་ནམས་ནི་འདིར་ཡང་བྱན་མོང་
ཡིན་ལ། འདིར་བྱད་པར་ནི་དགོས་སྒྲོང་སྤངས་པ་ཞེས་སྤར་སྦྱོས་པའི་བྱལ་འདིར་
ནི་དགོས་ཚུལ་བསྐྱེལ་བ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་དགོས་ཚུལ་བསྐྱེལ་བ་དེ་ལ་དགོས་སྒྲོང་གིས་
དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་ཏེ་ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གིས་ལོངས་སྦྱོང་བྱེད་པ་དང་། བསྟན་
བཀུར་༼༡༥༩ན༽བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་། གནས་གཅིག་ཏུ་མཆོན་མོའི་མཐར་
ཉལ་བ་དང་། ཐ་ན་ཕྱི་སྐམ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱལ་ན་ཡང་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་
དོན་དེ་ལྟར་ཁྲི་ཀ་ལས་སོ། །བསྐྱེལ་བ་སྤྲད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བརྒྱད་པ་ལ། ཁམ་བསྐྱར་བར་གོན་པ། ལྷུང་བའི་ནམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཁང་གིས་
སུང་བའི་དོགས་གཅོད་བསྟན། བསྐྱལ་བར་བྱ་བ་བརྗོད་པ་དང་། །དེ་ཡི་ལྷུང་
བ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤང་གཞིན་ཀྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་དུག་སྟེས་གོས་དཀར་པོ་གྱོན་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་

དུ་བཅས་སོ། །**དགག་བྱ་ནི་**བྱིམ་པའི་ཆ་ལུགས་དང་འདྲེས་པའོ། །**རྫོག་ནི་**
བཅས་ལྷན་དག་སྐྱོད་གིས་རང་དབང་པ་ལས་གྱུར་པའི་གོས་དཀར་པོ་ལ་སོགས་
པ་བགོ་བར་ལོངས་སྟོན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། **གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་**དུག་སྟེ། གོས་ཡིན་པ་དང་། རང་
གི་ཡིན་པ་དང་། ཁ་མ་བསྐྱར་བའི་དཀར་པོ་ཡིན་པ་སྟེ། ཁ་མ་བསྐྱར་བའི་རང་
གི་གོས་ཞེས་གསུངས་པས་མས་རིམ་བཞིན་ནོ། །གཞི་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་རུང་བ་
དང་། རང་གི་ཚད་དང་ལྷན་པ་དང་། རྩ་ཚགས་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་
བྱུང་བའི་རྩ་ས་དག་ལ་ནི་རུང་བ་ཉིད་དང་། ཚད་དང་ལྷན་པ་ཞེས་པ་དང་། **འོད་**
ལྷན་དང་འྲྀ་ཀ་ལས། རྩ་ཚགས་ནི་ཁ་བསྐྱར་བར་མི་རིགས་ཞེས་བཤད་པས་
སོ། །**བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་**གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་སྤར་བཞིན། ཀྱུན་སྐྱོད་
ནི་རང་གར་གོས་ཁ་མ་བསྐྱར་བའི་དཀར་པོ་ལོངས་སྟོན་པར་འདོད་པ་རྒྱུ་མ་
ཆད་པའོ། །**སྐྱོར་བཞི་དེ་ལ་**ལོངས་སྟོན་པར་ཞུགས་པའོ། །**མཐར་ཐུག་ནི་**
ལོངས་སྟོན་པ་རྫོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྒྲིན་པོ་འཕམ་ཞེས་པ་ནི་**རྣམ་འབྱེད་ལས།** ༼༡༧༩བ༽སྒྲིན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རམས་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། **བམ་པོ་ལྷ་བརྩུ་བ་དང་བསྐྱས་པ་ལས་གྱུར་**
། སྒྲིན་པོ་ནི་རམས་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །རམས་དང་ཁ་དོག་འདྲ་བའི་སྒྲིན་པོ་

ཐམས་ཅད་བཟུང་སྟེ། **འོད་ལྗན་ལས།** སྟོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་པོ་ཐམས་ཅད་
བཟུང་ངོ་། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་སྟོན་པོའི་མདོག་ཅེས་སྟོན་སྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། རམས་
འབའ་ཞིག་སྟོས་ན་མི་རུང་བས་སོ་ཞེས་སོ། །དམར་པོ་འཕམ་ཞེས་པ་ནི་**བམ་པོ་ལྗ་**
བརྩ་བ་ལས། དམར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཙག་སྟེ་སའི་ཐམས་དམར་པོ་གཞན་ཡང་
བསྟུངོ་ཞེས་སོ། །རུར་སྟིག་གི་ཞེས་པ་ནི་སེར་པོ་ནོག་བག་ཆགས་པ་སྟེ། **ལུང་**
ཐུན་ཆོག་སྟེ་འགྲེལ་པ་ལས། གོས་རུར་སྟིག་སེར་པོ་བགོས་ནས་སོ་ཞེས་པ་
དང་། **མའི་སོ་ཐར་འགྲེལ་པ་ལས།** རུར་སྟིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྟར་ཀ་དང་གིང་ལྟན་
ལ་སོགས་པ་ལས་བཙོས་པ་སྟེ་ཁ་དོག་ནོག་བག་ཆགས་པའོ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་
རུར་སྟིག་གི་དོན་ཆོས་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་བྱས་ཟིན་པ་དེའི་འོག་ཏུ་ཁ་བཀྲུག་
ན་རུར་སྟིག་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་། ཁ་བཀྲུག་བྱེད་ཀྱང་ལྟན་པ་དང་ལོ་མ་དང་
མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ཁོ་ནས་བཀྲུག་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་རུར་སྟིག་
ཟེར་བ་མིན། རུར་སྟིག་ཟེར་བ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་མ་དག་པ་ཆེས་ཆེར་སྟེ་བ་
ཐམས་ཅད་ནི་འབྲུལ་བའོ། །འཕམ་ཞེས་པ་ནི་འདམ་ཀའོ། །ཁ་མ་བསྐྱར་བ་
དཀར་པོའོ། །ཁ་མ་བསྐྱར་བ་ནག་པོ་ནི་ག་ཟའི་གོས་ཡིན་པས་བཀག་པ་སྟེ་ཉེས་
བྱས་སོ། །ཁ་མ་བསྐྱར་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་དོག་རུང་བ་གསུམ་ཡིན་ན་ཉེས་པ་
མེད་དེ། **ལུང་ལྷ་བ་ལས།** དག་སྟོང་གིས་ཁ་དོག་བསྐྱར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་
གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གིས་ཁ་དོག་མ་བསྐྱར་བར་སྟུང་ཀྱང་ནོངས་པར་མི་

འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ལྷ་པ་ལི་༼༡༤༩༽ཡོད་དེ། དགེ་སློང་གིས་རང་བཞིན་
གྱི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་གོས་བགོས་ནའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་གོས་ཞེས་པའི་**ལྷ་**
ཀ་ལས། གཞན་གྱི་གོས་སྟོད་པ་ལ་ནི་ན་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ཐ་ན་ལྷ་རྩ་
བཟེད་གྱི་ཁ་གཡོགས་དང་། སྟོད་དང་རྒྱང་པའི་འབོབ་ནི་རྒྱང་པ་བགྱི་བ་དང་།
སྐར་མགས་དག་གི་གོས་ལུས་ལ་བགོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ནི་བགོ་བ་ཉི་ཆོར་མ་
ཟད་སྤེལ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་བཟུང་རོ་ཞེས་སོ། །སྤེལ་ཞེས་པ་དེ་ཅི་ཞེ་ན།
བསོད་སྟོམས་གྱི་སྟོད་ལྷ་རྩ་བཟེད་ལ་སོགས་པ་གཡོགས་པ་སྟེ། **རང་གི་ནུམ་**
བཤད་ལས། བགོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསོད་སྟོམས་སོ་སོར་གཡོགས་
པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྟེ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྟོས་པ་དེ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་འོངས་
སྟུང་ན་ལྷ་རྩ་བཟེད་དོ། **ལུང་ལྷ་བ་ལས།** དགེ་སློང་གིས་གོས་བྱ་གང་ལས་རྒྱང་
བའམ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཆད་གཅིག་ཁ་དོག་བསྐྱར་བ་
གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གིས་ཁ་དོག་མ་བསྐྱར་བར་སྟུང་ན་ཅིར་
འགྱུར། ལྷ་རྩ་བཟེད་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། **དྲི་བ་རྒྱུ་ཆེར་འགྲེལ་པར་ལུང་ལྷ་བ་ཁུངས་**
སུ་བྱངས་པ་ལས་ནི་དགེ་སློང་གིས་རས་བྱ་གང་མ་འཆལ་བའམ། བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཆད་ཁ་དོག་བསྐྱར་བ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་
གཅིག་གིས་ཁ་དོག་མ་བསྐྱར་བར་འཆལ་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་
བཤད་པ་དེ་གི་ན་ལྷ་ལེགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རང་གིས་ཁ་མ་བསྐྱར་བའི་གོས་ནི་གྲོན་དུ་རུང་བ་ཡོད་དེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྟེ་
བ་ལྷ་པོ་གཞན་དག་ཚུལ་པ་མ་དང་། དག་སྟོང་མ་དང་། དག་སྟོང་མ་དང་
། དག་སྟོང་གཞན་གྱི་གོས་ཁ་དོག་རུང་བའི་ཆོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་ཟེན་པ་དེ་དག་
སྟོང་གིས་ཆེད་ན་ནི་ཡང་བསྐྱར་ཏེ། ཁ་༼༡༤༽བ་དོག་རུང་བའི་ཆོན་གྱིས་ཁ་
བསྐྱར་བར་བྱ་བ་མི་དགོས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་པས་གཞན་ལ་འཕྲོགས་
པའམ་བརྒྱས་པ་གོས་ཁ་དོག་རུང་བས་ཁ་བསྐྱར་ཟེན་པ་ཞིག་དག་སྟོང་གིས་ཆེད་
ན་དེ་ལ་ཡང་གཞོད་ཁ་བསྐྱར་བའི་སྟོན་ས་རུང་བར་བྱ་མི་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ཁ་དོག་ཆེན་པོར་ཞེས་ཏེ། ཆོན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ནི། མཚལ་དང་དེ་བཞིན་རྒྱ་
སྒྲིགས་བཅོད་རྣམས་དང་། ཁྱུར་གྲུམ་དག་དང་མཐིང་ལུན་ལི་ཁྲི་དང་། སྒྲན་
ཤིང་ལེ་བརྒན་ཅི་རྣམས་མི་རུང་སྟེ། །བརྒྱད་པོ་ཆོས་ཆེན་ཡིན་པས་བཀག་གྱིར་
རོ། །

འོན་ཀྱང་གྲུམ་གྱི་མདོག་དང་མཐུན་པའི་མེ་ཏོག་ཤེ་བ་ལི་གས་ཁ་བསྐྱར་བ་
གནང་ངམ་བཀག་སྒྲམ་ན། འོད་ལྡན་གྱི་ཕྱོགས་སྤར་བཀོད་པའི་པརྟེ་ཏ་ཁ་ཅིག་
ན་རེ། གནང་སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སེང་པོ་ཁ་དོག་བཟང་པོ་འོངས་སྟོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དུར་སྒྲིག་ཅི་དེ་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེ་བ་ལི་ག་ཆོན་ཆེན་པོ་

བརྒྱད་དུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ལ་གཞོན་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི། མེ་ཏོག་དེས་ཁ་བསྐྱར་བ་ནི་ཁ་དོག་གསལ་
ཆེས་པའི་སྒོ་ནས་གྲུར་གྲུམ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་ལས་འདྲ་བ་
ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ན་བལ་ནག་པོ་དང་
དཀར་པོ་དགོན་ཅིང་རིན་ཆེ་བར་འདྲ་བ་བཀག་པ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་
སོ། **འོད་ལྗན་ལས་ཀྱང་།** རྩོམ་བཅོན་ནམས་ནི་ཁ་དོག་གསལ་བ་ཉིད་ཆ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་སྤྱེགས་ལ་སོགས་པ་དང་ཁ་དོག་མཐུན་པར་ཡང་དགག་པར་
བསྟན་ཏོ་ཞེས་སོ། །

རྒྱུ་བ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། **འོད་ལྗན་ལས།** བཅོམ་ལྗན་འདས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱད་
པ་ནི་གཏན་ཆོགས་སུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་
ངོ་ཞེས་བཤད་ལ། རྒྱུ་བ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་མ་**ཉ་ཉལ་ཞེས་ཀྱི་བྱེད་**
སྟེ། དུར་སྤྱིག་དེའི་བྱེད་བྲག་ཡིན་ཀྱང་གནང་བའི་བྱེད་པ་མེད་དེ། གྲུར་གྲུམ་
བཀག་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དུ་མ་འདུས་ཀྱང་གནང་བའི་བྱེད་པ་
མེད་དོ། །ཆོན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་འདྲ་བ་གཞན་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འདྲ་བ་ལ་
ཡང་ངོ་ཞེས་སོ། །སྤྱིག་ནི་བོད་ཀྱི་སྐད་རྟིང་ལས་འོད་ལ་འཇུག་སྟེ། **བོན་གཞུང་**
ལས། སྤྱིག་གི་ན་བཟའ་བག་ལ་བཅུད། ཟེས་དང་། མེས་ཀྱི་རང་སྤྱིག་བདལ་
དུ་མེད། ཟེས་སོགས་བྲིས་སྣང་ངོ། །

དེ་ལྟར་བཤད་པའི་གྲུབ་དོན་རི་བོ་དག་འཕྲན་པ་གང་དག་རུ་སྒྲིག་གནང་བ་
རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། ལི་བྲི་དང་ཀྱང་ཀྱ་མའི་མདོག་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཤ་བཅད་དུ་
འབད་བ་ཡང་གཞུང་འདི་རྣམས་དང་འགལ་བ་འདྲའོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཆོན་ཆེན་པོས་ཁ་བརྒྱུར་བའི་གོས་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །ཁ་ཚར་དང་
ཡུན་ཚར་མ་བཅད་པ་ནི་བྲིམ་པའི་གོས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་དག་སྟོང་གིས་བགོ་བར་
བསྟན་པར་མི་བྱའོ། **ཁྱི་ཀར།** ཁ་བརྒྱུར་བ་དང་ཁ་དོག་ཆེན་པོར་བརྒྱུར་བ་ཡང་
མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་སོ་སོར་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །དག་སྟོང་གིས་གཙུག་
ལག་ཁང་གི་ནང་དུ་བྲིམ་པའི་གོས་དེའི་སྟེང་དུ་རུ་སྒྲིག་གིས་གཡོགས་ཏེ་བསྟན་
པར་བྱའོ། **འགྲེལ་རྒྱུད་ལས།** བྲིམ་པའི་གོས་ནི་འདྲ་བ་གྲོན་ཀྱང་ཉེས་བྱས་སུ་
བཤད་དོ། །ལམ་དུ་གོས་བརྟན་པ་ནི་བྱན་མོང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སུ་དང་བྱན་མོང་
ཞེན། གྲོགས་དག་དང་ངོ་། །གྲོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་དག་སྟོང་དང་དག་ཚུལ་དག་
དང་ངོ་། །གོས་བརྟན་པ་དེ་གོས་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་བསྐྱབ་པ་ཤན་རབས་ནས་
བརྩམས་ཏེ་རི་སྒྲིབ་དུ་སྒྲེབས་པའི་སྟེང་དུ་གཡོག་གོ། །གོས་འདི་གང་ཟག་ཆེ་གོ་
མོ་ལ་གཡར་པོར་སྒྱུན་ནོ་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་མ་བསྟོས་པར་སྒྱུར་གཡར་པོར་
བྱིན་ན། གཞན་གོན་པ་ལས་བཤུས་ཏེ་རང་གིས་གྲོན་ཏེ་**༡༧༥**བཤེན་པར་
ཏེ་འཆག་ཏུ་འགོ་བར་མི་བྱའོ། །

བཞེ་པ་ནི།

བྱིས་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོན་བདག་བསོད་ནམས་འདོད་པས་དག་སྤོང་མགོན་དུ་
བོས་ན་རས་དཀར་པོ་ཁ་ཚར་མ་བཅད་པ་མན་ཆད་ནས་ཁ་ཚར་བཅད་ཅིང་གོས་
བཟོ་བྱས་ཀྱང་གསར་པའི་ཐ་སྟོན་འཕྲོ་བ་ཡན་ཆད་གསར་པ་ལ་གོས་འདིའི་
སྤྱིང་དུ་བརྒྱུ་གསོལ་ཞེས་ཟེར་ན། དག་སྤོང་དེས་གོས་དེའུ་རི་མི་རྟག་པས་ཉེས་
པར་འགྱུར་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྤྱིང་དུ་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱུ་བར་

བྱའོ། །གསར་པར་མ་ཟད་གོས་དཀར་པོ་རྟིང་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་བྱ་དགོས་ཏེ། གཞན་གྱི་གོས་དཀར་པོ་ལ་སྦྱང་ན་ལྷུང་བ་ན་སྦྱང་འབྱུང་བ་
དེ་དགག་དགོས་པའི་སྦྱིར་རོ། །ཁ་མ་བསྐྱུར་བའི་གོས་གྲོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

དགུ་པ་ལ། འོངས་པའི་གཞིར་གཏོགས། དངོས་གཞིན་སྦྱང་བཅས་ཏེ་བསྟན། ལྷུང་
མེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་བརྗོད། །ཡན་ལག་སེལ་བར་བཅས་ཏེ་
བསྟན། སྐྱབས་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་
དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྦྱང་གཞིན་ཡངས་པ་ཅན་དུ་བྱག་སྒྲེས་རོལ་མའི་སྒྲ་ལྷུང་བ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་
བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རྒྱགས་པ་འཕེལ་བ་སྟེ། འོངས་པའི་གཞིར་གཏོགས་
ཞེས་གསུངས་ལ། **འྲི་ཀ་ལས།** འོངས་པ་ནི་རྒྱགས་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་
པས་སོ། །**འོ་ཏི་ནི་**བཅས་ལྷན་དག་སྤོང་གིས་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་མ་ཡིན་པ་དང་།
མཆོན་ཆ་དང་རོལ་མའི་ཆ་བྱད་ལས་རང་ངམ་བསྐྱོས་པ་རེག་པ་ལས་གྱུར་པའི་

ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ལ་རེག་པའི་ཡུལ་
དང་། གང་གིས་རེག་པའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་ཆོས་བདུན་ལྡན་
དང་། རིན་པོ་ཆེར་སྒྲོས་པ་ཆོས་བཞི་ལྡན་ནོ། །

དང་པོ་ཆོས་བདུན་ནི། རིན་པོ་ཆེ་(༡༧༥ན)ཡིན་པ་དང་། རང་གི་མ་ཡིན་པ་
དང་། དགོས་པའི་ཕྱིར་རུང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྟེན་འཛུལ་བའི་རྒྱུ་དང་མི་
ལྡན་པ་དང་། ཐོབ་པར་ལྷོགས་པ་ན་གནས་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པའི་གནས་ན་
དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་ལས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྦྱིན་བདག་གི་བསོད་
ནམས་འདོད་པས་བསྟོབས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་མིན་པ་དང་ཞེས་
པ་དང་། དགོས་པའི་ཕྱིར་རུང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཞེས་པ་དང་། རྟེན་མི་ཟ་བའི་
ཕྱིར་སེམས་ཀྱིས་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། ལྷོགས་པ་ཉིད་ན་དེ་རྫོགས་སོ་
ཞེས་སྤར་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་བ་དང་། མི་མ་ཡིན་པའི་གནས་ན་གལ་
ཏེ་དེ་དག་གི་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་བྱུང་བ་ཞེས་དང་། **ལྷུང་པ་ལས།** ལྷ་རྒྱས་ཀྱི་རིན་པོ་
ཆེའམ་རིན་པོ་ཆེར་གཏོགས་པ་ལ་རེག་ན་ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་པོ་ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། ཆོས་ཉན་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པའི་སང་གའི་བྲི་ལ་
ཞེས་གསུངས་པ་སྦྱབ་བྱེད་དུ་སྦྱར་བ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རིན་པོ་ཆེར་སྒྲོས་པ་ཆོས་བཞི་ལྡན་ནི། མཚན་དང་རོལ་མོའི་ཆ་བྱད་

ཡིན་པ་དང་། དགོས་པའི་ཕྱིར་རུང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྒྱུ་ཟ་བའི་རྒྱུ་
དང་མི་ལྡན་པ་དང་། ཐོབ་པར་ལྷོགས་པ་ན་གནས་པ་སྟེ་གཡུལ་དུ་སྤྱད་པའི་
མཚོན་ཆ་དང་རོལ་མོར་སྤྱད་པའི་ལག་ཆའོ། །དགོས་པའི་ཕྱིར་རུང་བ་ཉིད་དུ་
གྱུར་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བ་མ་གཉིས་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གང་གིས་རེག་པའི་ཏེན་ནི། རོན་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པ་
སྟེ་ཚས་ཉན་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་སྤར་བཞིན། ཀྱན་སྒྲོང་ནི་
རང་བཞིན་གྱིས་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱར་བ་ནི་རང་གིས་རེག་པའམ་
གཞན་ལ་༼༡༧༥༽དག་གི་རིག་བྱེད་གྱིས་བསྐྱོས་ཏེ་མངོན་སུམ་དུ་རེག་པར་
གཞུག་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་རེག་པ་རྫོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་མ་ཡིན་པ་དང་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
གཞན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བདག་པོ་གཏན་མེད་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་
རང་གི་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །**དྲི་ཀ་ལས།** གཞན་གྱི་རིན་པོ་ཆེའོ་ཞེས་བཤད་
དོ། །དེ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ་བདག་པོ་གཏན་མེད་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་འདིར་
གཏོགས་ཏེ། **རྩ་བ་ལས།** རང་གི་མ་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་པས་གཞན་གྱི་ཡིན་
པ་དང་། བདག་པོ་གཏན་མེད་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་གི་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་**རྟོ་ག་ལས།** རང་གི་ལ་ནི་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་ཡིན་པ་དམིགས་གྱིས་བསལ་བས་ཀྱང་གྲུབ་པོ། །འོ་
ན་རང་གཞན་སྟན་མོང་དུ་དབང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་
ན། སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་རིགས་གྱི། འོངས་པའི་གཞིར་གཏོགས་པའི་ལྷུང་བྱེད་
དུ་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་མ་ཡིན་པ་དང་ཞེས་རང་གི་མ་ཡིན་པ་ཡན་
ལག་ཏུ་གསུངས་ལ། རང་གཞན་སྟན་མོང་དུ་དབང་བ་ནི་རང་གི་ཡང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དག་སྤོང་གིས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལ་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། **ལྷུང་བ་**
ལས། ལྷུང་མེད་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ལ་རེག་ན་གཞི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
ཉེས་པར་འགྱུར་ལ། རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་ན་
ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ། །**དྲི་བ་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་བ་ལས།** གཞི་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་གྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཆགས་པའི་སེམས་གྱིས་ལྷུང་མེད་
རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་ན་དག་འདུན་ལྟག་མའོ། །གལ་ཏེ་མ་ཡིན་ན་ཉེས་བྱས་
སོ། །ཁྱིམ་བདག་དང་སྟོན་པོ་རིན་པོ་ཀྱེ་ཆེ་དག་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
ལྷན་པའི་སེམས་གྱིས་རེག་ན་སྟོམ་པའོ། །གལ་ཏེ་མ་ཡིན་ན་ལྷུང་བ་མེད་
དོ། །སྤང་བོ་ཆེ་དང་རྟོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་ན་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པའི་སེམས་གྱིས་རེག་
ན་ཉེས་བྱས་སོ། །གལ་ཏེ་མ་ཡིན་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །རིན་པོ་ཆེ་

དེར་སྒྲོམ་པ་རང་གི་ཡིན་ཡང་རུང་མ་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ལ་རང་གིས་རེག་གས་
གཞན་རེག་ཏུ་བརྟུག་ན་ལྷུང་བ་འདིའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །རིན་པོ་ཆེར་སྒྲོམ་པ་
དེ་ནི་གཡུལ་དུ་སྐྱུང་པའི་མཚོན་ཆ་དང་། རོལ་མོར་སྐྱུང་པའི་ལག་ཆ་ལོ། །རིན་
པོ་ཆེ་དང་མཚོན་ཆ་དང་རོལ་མོའི་ཆ་བྱེད་དང་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་རང་གི་དགོས་
པའི་བྱིར་རུང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མཁུ་ཉིག་མིག་ལྷག་པ་དང་། མདའ་མདེའུ་ཡོད་པ་
དང་། དེ་ལྟར་སྐྱུང་བ་ཅས་པ་ལྟ་བུ་ནི་རེག་གས། རེག་ཏུ་བརྟུག་ན་ལྷུང་བྱེད་
དངོས་གཞིའོ། །གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་རང་རང་གི་དགོས་པའི་བྱིར་རུང་བ་ཉིད་དུ་
གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རིན་པོ་ཆེ་དང་དེར་སྒྲོམ་པ་དེ་གཉིས་གནས་གང་ཡང་རུང་བ་ན་འདུག་པ་ནི་
ལྷུང་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། གཙུག་ཁང་དང་དེའི་ཉེ་ལའོར་
ན་འདུག་པ་ལ་རྩ་ས་དེ་དག་སྒྲོང་རང་གིས་བདག་གིར་བྱ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་
རྩ་ས་ཚུད་མི་ཟ་བ་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཀྱིས་རེག་གས། རེག་ཏུ་
བརྟུག་པ་ནི་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་གཏོགས་སོ། །རིན་པོ་ཆེ་ལམ་དེར་སྒྲོམ་པ་
བདག་པོ་ལས་འབྱུངས་ཏེ། གཙུག་ལག་ཁང་དམ་དེའི་ཉེ་ལའོར་ན་འདུག་པ་དེ་
ཡལ་བར་མི་འདོར་རོ། །ཡལ་བ་ཇི་ལྟར་མི་འདོར་ན་དངོས་པོ་དེ་ཞག་བདུན་
ནམ་བརྒྱད་དུ་བསྐྱེད་གས་བྱའོ། །དགོ་སྒྲོང་དེས་བསོད་སྟོམས་ལ་སོགས་པའི་

དོན་དུ་ལམ་གཡོགས་སུ་དངོས་པོ་དེ་དག་ལ་བྱམས་ཏེ་༼༡༥༥༽གཙུག་ཁང་
དེའི་ཉེ་ལའོར་ན་འདུག་ན་སའམ་ལོ་མའི་ཆོགས་དག་གིས་གཡོག་པར་
བྱའོ། །རྫས་དེའི་བདག་པོ་ང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་བསྐྱངས་ན་དེའི་ཆོག་རྫས་
དེའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བབ་པར་ཁོ་བོའི་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་ལ་སྦྱིན་པར་མི་
བྱའོ། །རྫས་དེའི་བདག་པོ་ཞག་བདུན་བརྒྱད་དུ་འོངས་པར་མ་གྱུར་ན། ཞག་
བདུན་བརྒྱད་འདས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་རྫས་དེ་དག་འདུན་གྱི་མཛོད་དུ་གཞུག་པར་
བྱའོ། །དག་འདུན་གྱི་མཛོད་དུ་རི་སྒྲིབ་བཞག་ཅེ་ན། ལྷ་བ་དུག་གི་མཐའ་ཚུན་
ཆད་དུ་བཅང་བར་བྱའོ། །ལྷ་བ་དུག་གི་འོག་ཏུ་བདག་པོ་མ་འོངས་ན་རྫས་དེ་
སངས་རྒྱས་སམ་དག་འདུན་གྱི་རིས་གང་ནས་རྟེན་པ་དེར་འོངས་སྐྱད་དུ་རུང་ངོ་
། །རྫས་དེ་སངས་རྒྱས་དང་དག་འདུན་ལ་རུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ན་རྫས་རུང་བ་མ་
ཡིན་པ་དེས་རུང་བ་བརྟན་པོ་ཉི་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྫས་མི་རུང་བས་རུང་བ་
གཞན་ཉོས་སམ་རུང་ན་སྐྱད་པ་དེའི་ཆེ་བདག་པོ་འོངས་པར་གྱུར་ན་ཁྱོད་གྱི་རྫས་
འདི་སངས་རྒྱས་དང་དག་འདུན་ལ་དབྱེ་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་རྫེས་སུ་གནང་
བ་གསོལ་ཏེ་བདག་པོས་མི་སྟོར་ན་བདག་པོ་ལ་རྫས་དེ་སྦྱིར་སྦྱིན་པར་
བྱའོ། །གལ་ཏེ་བདག་པོས་རྫས་དེའི་སྦྱིད་སྦྱོང་བ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཁྱོད་གྱི་རྫས་
ཅུང་མ་ཟོས་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དྲིན་ཆེ་བར་མི་སེམས་
སམ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། **ཁྱིམ་པ།** བསྐྱེད་སྦྱིན་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། གཞི་ཡི་ཡན་ལག་བརྗོད་པ་དང་། ཡན་ལག་དེ་ཡི་སེལ་
བཅོ། །དང་པོ་ནི།

དགོས་པའི་ཕྱིར་རུང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་དངོས་གཞིའོ་ཞེས་སྐར་སྒྲོས་ན་རུང་
བ་ཉིད་དེ་གང་ཞེན། ནོར་ལུ་དང་མུ་ཏིག་དང་བེ་རྩྱུང་ལ་སོགས་པ་དུང་
གཡས་འབྱེལ་གྱི་བར་ལ་ནི་བདར་བ་དང་ལུག་པ་ཉིད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རུང་བ་
ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དགོས་པ་སྒྲོང་གིས་རེག་གམ། རེག་ཏུ་བཅུག་ན་
ལྷུང་བྱེད་དོ། །གསེར་དཔུལ་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པའི་མགུལ་རྒྱན་དང་།
ལག་ངར་ལ་བཀོན་པའི་གཏུ་བྱ་ཅན་དང་། དཔུང་རྒྱན་དང་། རོ་ཤལ་དང་ཞེས་
པ་ནི་དུལ་ལྷས་མུ་ཏིག་གི་རོ་ཤལ་རིང་དུ་འཕྱར་བཅོ། སེམ་ཏོ་ཞེས་པ་དུལ་
ལྷས་མུ་ཏིག་གི་སེམ་ཏོ་རུ་མ་སྒྲིབ་ཅམ་དུ་འཕྱར་བཅོ་ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སེ་
རལ་ཏུ་འཕྱར་བཅོ་རོ་ཤལ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རུང་བ་ཉིད་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐར་མར་སྒྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དགོས་པ་སྒྲོང་གིས་རེག་གམ་རེག་ཏུ་བཅུག་ན་
ལྷུང་བྱེད་དངོས་གཞིའོ། །དེ་རྣམས་རང་རང་གི་དབྱིབས་ལས་ཉམས་པ་ལ་རེག་
ན་ཉེས་བྱས་སོ། །པི་ཕྱི་དང་ཞེས་པ་ཕྱན་ཆོགས་**འྲི་ཀ་ལས།** པི་ཕྱི་ནི་སིལ་སྒྲན་
གྱི་ཁྱད་པར་ལ་བྱ་སྟེ་ད་ལྟར་ནི་མི་སྣང་ངོ། །ཁ་ཅིག་ནི་པི་ཕྱི་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་
ལ་ཡང་པི་ཕྱི་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འོད་མ་དང་ཞེས་པ་ནི་ཀླ་བ་འོད་མ་
ཅན་ལ་བྱེད། །འོད་མ་ཞེས་བྱ་བའི་གླིང་བྱ་ནི་མིན་ཏེ་དེ་ལ་རྒྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །བ་ལ་རི་དང་མ་ཉ་ཉི་དང་སུ་ཤོ་ཀ་ནམས་ནི་རྒྱད་དང་བཅས་པ་ཉིད་ན་རེག་
པ་ལ་དངོས་གཞིའོ། །རྒྱད་མེད་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །དེས་ན་རྒྱད་བཅས་ཀྱི་པི་མི་
དང་གླིང་བུ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡང་བརྟག་གོ། །དྲུང་དང་། ར་པོ་ཆེ་དང་། ར་པ་
ཏ་ཉ་དང་ཞེས་པ་ནི་རྩེ་ཕྱོགས་གཅིག་པགས་པས་གཡོགས་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་
མ་གཡོགས་པར་གསུངས་སོ། །རྩ་རྩ་ནི་རྩ་མ་ལ་པགས་པས་གཡོགས་པ་སྟེ་རྩ་
ཡང་རྩོ་བའི་ཆ་ཤས་ཡིན་པས་བྲག་ཆ་ལས་སྒྲ་ཀླག་ཙམ་ཆེར་འབྱུང་བས་དེ་
ནམས་ནི་སྒྲ་འབྲིན་པ་ལ་རེག་ན་དངོས་གཞིའོ། །སྒྲ་མི་འབྲིན་ན་ཉེས་བྱས་
སོ། །གཞུ་ནི་རྒྱད་དང་བཅས་པ་ཉིད་ན་སྒྲ་མ་ལྟར་དངོས་གཞིའོ། །རྒྱད་མེད་པ་
ལ་རེག་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །རལ་གྱི་དང་། རལ་གྱི་སྒྲིག་པོ་དང་། རལ་
གྱི་སོ་གཅིག་པ་དང་། མདུང་དང་། བན་ཚུན་དུ་འཕང་བའི་མདུང་དང་། ལྷགས་
ཀྱ་ནམས་ནི་རང་རང་གི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་རེག་ན་དངོས་གཞིའོ། །དངོས་
པོ་ལས་ཉམས་པ་ལ་རེག་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །མདའ་དང་། ལྷགས་མདའ་དང་།
མདའ་མེད་ལྷགས་ལས་བྱས་པ་ནམས་ནི་མདའ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལ་རེག་པ་ནི་
ལྟར་བ་དངོས་གཞིའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་གཟུགས་ནི་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པ།
ནང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་གདུང་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་རེག་ན་ལྟར་བྱེད་
བསྐྱེད་དོ། །དེ་གཉིས་གང་རུང་རེ་རེ་མ་ཆང་བ་ལ་རེག་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །མཆོད་
རྟེན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་གཟུགས་རིན་པོ་

ཆེ་ལས་བྱས་པ་དེ་དག་གི་སྐྱ་གདུང་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གདུང་དང་བཅས་
པ་ལ་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ལ་རེག་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་མ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གདུང་དང་བཅས་ཀྱང་རེག་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་
དོ། །སྟེད་མེད་ཀྱི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པ་ལ་རེག་ན་
གསེར་སིལ་མ་ལ་རེག་པ་དང་འདྲ་བ་སྟེ་རྫས་ཙམ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་
ཅོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་དེ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པ་མིན་ན་དེ་དག་
གི་རྩས་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་རུང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གདུང་དང་བཅས་ཀྱང་
རུང་སྟེ་རེག་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྷང་མེད་ན་སྤྲད་བཅས་ཏེ་བསྟན། །ལྷང་མེད་བསྟན་བྱ་བཅས་ཏེ་
བརྗོད། །ལྷང་མེད་བྱེ་བྲག་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་དེ་ལ་ནི་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་
བཞག་ན་དག་སྟོང་གིས་རེག་གམ་རེག་ཏུ་བཅུག་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། **དུལ་**
ལྷས། སྟོན་ཀྱི་ཀླུ་པའི་བློས་རིན་པོ་ཆེའི་བློ་བཞེས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་
དོ། **ནམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས།** འོར་བུ་མཆིང་བུ་ནི་འོར་བུ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་
ཅོ། །འོར་བུ་མཆིང་བུ་དང་ཞེས་པ་ནི་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། ས་ལས་བྱས་པའི་
འོར་བུ་དག་ཀྱང་བྱེད་ཉིད་དོ། །གསེར་རྩས་བྱགས་པའི་སོག་མའི་སྟེང་བ་དང་
མཆུ་སྟེངས་དང་ཞེས་པ་ནི། **དུལ་ལྷས།** ཤིང་བུ་ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་གཅིག་པར་

འདུག་པ་བྱིས་པ་དག་ཅི་བའི་ཆ་བྱད་དོ་ཞེས་སོ། །རྩ་རྩ་པ་ཅིག་པ་དང་ཞེས་པ་
ནི། **དུལ་ལྷས།** དེ་ལ་རེག་པ་ནི་ཉེས་བྱས་ཏེ་སྒྲ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
སོ། །གཞུང་ཆུང་དང་མདའ་ལྟར་བཅས་པ་སྟོང་ཙམ་བཏོད་ཅིང་འོལ་བྱི་མདའ་
འབྲ་བ་ཉིད་ནི་དག་སྟོང་གིས་རེག་གམ། རེག་ཏུ་བཅུག་ན་ལྟར་བྱེད་གྱི་བྱེད་ཉེས་
བྱས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དོ། །བྲུག་པོ་འདི་རྣམས་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པའི་ན་སྒྲ་
གཉིས་དང་། རོལ་མོ་ལ་རེག་པའི་ན་སྒྲ་གཉིས་དང་། མཚོན་ཆ་ལ་རེག་པའི་
ན་སྒྲ་གཉིས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །དག་སྟོང་གིས་གསེར་གྱི་སྟེགས་བྲུ་ལ་རེག་
ན་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་གྱི། རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པའི་ལྟར་བྱེད་དུ་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ།
མི་རུང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པས་རུང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། **ཉིད་བཤད་**
ལས། རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཉིད་ནི་མཐོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཞེས་
སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དམག་དང་རྒྱུན་པོ་ལ་སོགས་པས་འཛིགས་པར་གྱུར་ན། **ལུང་ལས།** གང་
ཟག་ནི་ཕོངས་པར་འགྱུར་གྱི། དག་འདུན་ནི་མི་འགྱུར་བས་དག་སྟོང་གིས་དང་
པོ་རང་གི་ཆོས་གོས་དང་ལྟར་བཟེད་བསྐྱར་བར་བྱ་ཞིང་། གལ་ཏེ་བྱས་ན་བྱིས་
དག་འདུན་གྱི་དང་། མཚོན་རྟེན་གྱི་ལ་ཡང་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་
རང་གི་ཆོས་དང་ལྟན་པའི་རྩ་སྒྲས་ནས་སམ། བྱིར་ཏེ་འགྲོ་བ་ལ་མི་

༼༡༥༥བ༽གཞོན་ནུ་དག་འདུན་གྱི་དང་། མཚོན་རྟེན་གྱི་དབྱིག་དཔུལ་དང་།
གསེར་སྤྲུལ་ནས་སམ་ཁྱིམ་ཏེ་འགོ་བར་བྱའོ། །བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་སྤྲུལ་ནས་
སམ་ཁྱིམ་ཏེ་འགོ་བར་བྱ་ཞེན། ཁྱིམ་པ་དད་པ་ཅན་ནམ་དག་ཚུལ་ལ་ནི་དད་པ་
མ་སྤྲུལ་ཀྱང་གྲུབ་ལ་བྱེད་པོ་དེ་དག་གིས་སོ། །དེ་གཉིས་གཅིག་ཀྱང་མེད་ན་དག་
སྟོང་རང་གིས་སོ། །སྤྲུལ་དང་བསྐྱུར་བ་དེར་ཁྱིམ་པ་དད་པ་ཅན་ནམ་དག་ཚུལ་
གྱིས་ས་བརྟོ་བར་བྱའོ། །དེ་གཉིས་མེད་ན་དག་སྟོང་རང་གིས་ས་བརྟོ་བར་
བྱའོ། **ཁྱིམ་པ་** བསྐྱུར་བ་ལ་རི་ལྟར་བརྟོ་དགོས་སྤྲུལ་ན། བརྒྱལ་རྒྱས་དེ་སའི་
འོག་ཏུ་སྤྲུལ་ཟེན་ན་དེ་བརྟོ་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །འཛིགས་པ་དང་བྲལ་ན་རྒྱས་
སྤྲུལ་པའམ་ཁྱིམ་པ་དེ་གནས་དེ་ཉིད་ཏུ་སྤྲུལ་ནོ། །རྒྱས་དེ་སའི་འོག་ནས་བྱུ་ཞིང་
དབྱུང་བ་ཡང་སྤྲུལ་དང་བསྐྱུར་བ་དེ་དང་འདྲའོ། **ཁྱིམ་པ་** དད་པ་ཅན་ནམ་
དག་ཚུལ་གྱིས་བྱའོ། །དེ་གཉིས་མེད་ན་རང་གིས་བྱུ་འོ་ཞེས་སོ། །མི་མ་ཡིན་པའི་
གནས་ན་གལ་ཏེ་མི་མིན་དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་གྱིས་བྱུང་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ས་
གཞི་དང་ཐེམ་སྤྲུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །**ལྷུང་ཕྱན་ཆེགས་དང་**
རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཁྱིམ་པས། མི་མ་ཡིན་པའི་གནས་ན་ཟན་གྱི་སྟོན་གཞན་
ཟངས་མ་ལས་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་ན། གལ་ཏེ་དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་
གྱིས་བྱུང་བ་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་དཔུལ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པའི་སྟོན་ཏུ་ཟ་བ་ལ་
ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །རེག་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །རང་གི་རྣམ་བཤད་གྱི་

ཁུངས་བྱངས་པའི་ལུང་གོ་ལྷགས་གྱི་གཞི་དང་། **རྟེན་གཤམས།** མི་མ་ཡིན་པའི་
གནས་ན་འདུག་པའི་བྱིར་མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །རེག་པ་ལ་
ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དགོ་སྟོང་སྤང་བོ་ཆེའམ་རྟ་ལ་སོགས་པའི་བཞོན་པས་
འགོ་བར་བྱའོ། །༡༧༥ན། ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞེ་ན། ཆོས་དང་ལྷན་པའི་དོན་
གྱི་དབང་ཉིད་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་གསེར་དང་རྒྱ་དང་ལ་སོགས་པ་ཆ་སྟེག་དང་
ལྷན་པ་ཉིད་གྱིས་བཞོན་པ་ལ་ཞོན་ཅིང་འགོ་བར་མི་བྱའོ། །དགོ་སྟོང་དགོས་པ་
དང་བཅས་པའི་དབང་གིས་ཀྱང་རྒྱས་པ་དང་ན་བ་དག་ལས་གཞན་པ་བཞོན་
པས་འགོ་བར་མི་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ཉན་པ་པོ་ཆོས་ཉན་དུ་གཞུག་པའི་བྱིར་འཆད་པ་པོས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་
པའི་སང་གའི་བྲི་ལ་མི་རྟག་པས་ཉན་པར་འགྱུར་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འདུག་
པར་བྱའོ། །བྲིམ་དུ་བྲིམ་པ་དེས་བཤམས་པ་ན་གསེར་དངུལ་གྱིས་སྤྲས་པའི་
དྲིལ་བུ་གཡེར་ཁས་གཤིབས་པའི་གོས་དག་ལ་བྲིམ་པའི་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་ཤེས་
པར་བྱས་ནས་ཀྱང་མི་རྟག་པར་ཉན་པར་འགྱུར་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འདུག་
པར་བྱའོ། །སང་གའི་བྲི་དེ་ལ་ནོར་བུས་སྤྲས་པ་གསེར་དངུལ་གྱིས་བརྒྱན་པ་
དག་ལ་ཡང་མི་རྟག་པས་ཉན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འདུག་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་
དོ། །སང་གའི་བྲི་ལ་གོས་གསེར་དངུལ་གྱིས་བརྒྱན་པ་བཤམས་པ་དེ་དག་དགོ་

སྤྱོད་གིས་བྱུང་པར་བྱ་སྟེ་རེག་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། **།ཁྱི་མ་ལས།** ཆར་པ་
འབབས་ཏེ་བྱུང་ན་བྱིས་པ་མེད་ནའོ། །བྱིས་པ་དང་དགེ་ཚུལ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྐྱེ་གཟུགས་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་དང་
ལྷན་པའི་དོན་གྱི་དབང་གིས་རེག་པ་ལ་མི་རུང་བ་ཉིད་མེད་དོ། །འདི་དང་དེ་ལ་
སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སྤར་སྟོས་པའི་བྱད་
པར་གང་ཞེན། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེས་མདོ་སྡུ་མས་ནི་
བྱིས་པ་དང་དགེ་ཚུལ་ཡོད་མེད་གང་ཡང་མ་གསུངས་ལ། བྱ་བ་ཆོས་ལྷན་ཡིན་
མིན་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་ལས། **།༡༤༧༥།**མདོ་བྱི་མ་འདིར་བྱིས་པ་དང་
དགེ་ཚུལ་མེད་ན་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་དང་ལྷན་པའི་དོན་གྱི་དབང་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །བྱད་པར་གཞན་ཡང་མདོ་སྡུ་མ་ནི་ལོངས་པའི་གཞིར་
གཏོགས་ཀྱི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་བསྟན་པ་དང་། མདོ་བྱི་མ་ནི་གནས་མལ་མ་
བསྟན་པའི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་བསྟན་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གཟུགས་དེའི་
རྣམ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་གིས་རེག་པ་ལ་མི་རུང་བ་ཉིད་དོ། །
བཞི་པ་ལ། རྒྱགས་པ་དང་འབྲེལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། ཁྲིད་བག་དང་འབྲེལ་
བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི།

དགེ་སྤྱོད་གིས་རྒྱན་གང་ཡང་གདགས་པ་བསྟོན་པར་མི་བྱའོ། **།ལུང་**
ལས། དགེ་སྤྱོད་གིས་རྣམ་གཞན་གྱིས་བརྒྱས་ནས་ཇི་ཙམ་ལོན་མ་ཆོར་བ་ལ་

གསུངས་པ་རྒྱ་བཅང་བར་བྱའོ། །རྒྱ་དེ་རྣམ་པ་རྩི་ལྟ་བུས་བཅང་ཞེན། རྒྱ་
གདགས་སུ་མི་རུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་བཅང་བར་བྱའོ། །རྒྱ་དེ་ཅི་ལ་བྱ་ན་
རོ་ཉེའམ་ཟངས་སམ་ར་གན་ནམ་མཁའ་བའམ་རྒྱ་སྒྲིགས་ཀྱི་ཆོག་མའམ་གཤིང་
ངམ་རྩོའམ་སའམ་བ་སོའམ་རྩ་དག་ལས་བྱས་པའོ། **ཁྲི་ཀར།** དེ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་
ལས་གཞན་པའི་རྩལ་གྱི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རྟགས་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་རྒྱ་ལ་
ནི་དབུས་སུ་འཁོར་ལོ་དང་། དེའི་ངོས་གཉིས་སུ་ནི་རི་དྲགས་གཉིས་བྲི་བར་བྱའོ་
ཞེས་ཁྲི་ཀ་ལས་སོ། །རྒྱས་བཏབ་པའི་རི་དྲགས་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ནི་དགོ་སྤྲོད་གིས་
གཞིག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཉེས་
བྱས་བྱེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དང་། **འགྲེལ་རྒྱུད་ལས།** སྒྲན་རི་ཁ་ར་ལ་སེམས་
ཅན་གྱི་གཟུགས་ཡོད་པ་དགོ་སྤྲོད་གིས་གཞིག་ཏུ་མི་རུང་བར་བཤད་པ་དང་
མཚུངས་སོ། །དེས་ན་བྱིམ་པ་ལ་སོགས་པས་གཞིག་ཏུ་འདུག་པར་དོན་གྱིས་
གོའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་གཙུག་(༡༥༠ན)ལག་ཁང་གི་བདག་པོའི་མིང་བྲིའོ། །གང་
ཟག་གི་རྒྱ་ལ་ནི་མིའི་ཀོང་རུས་སམ་མིའི་མགོའི་ཐོད་པ་བྲི་བར་བྱའོ། །དགོ་སྤྲོད་
གིས་སོ་མང་གིས་སྐྱེ་ཤད་པར་མི་བྱའོ། །སོ་མང་དེ་ནི་དཔེའམ་མཚོན་པ་ཅམ་
ཡིན་ཏེ། སྐྱུག་ཤད་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་ཤད་པའི་རྩལ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་ཤད་པར་
མི་བྱའོ། །མེ་ལོང་གིས་བཞིན་བལྟ་བར་མི་བྱའོ། །ཐ་ན་ཆུ་ཡན་ཆད་ནས་འབྱུ་
མར་དང་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་མན་ཆད་གྱིས་སོ། །རྒྱ་ལ་སྒོག་

ཆགས་ཡོད་མེད་བརྟག་པའི་ཆེད་ཉིད་དང་། མ་དང་། གཉེར་མ་དང་། སྐྱད་ཀར་
ལྟ་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སྤྱིའི་མཆོན་མ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་མེ་ལོང་
ལ་བཞིན་ལྟ་བ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ། **།གཞི་འགྲེལ་ལས།** འབྲལ་རིས་གསུམ་ནི་
དབྱལ་བའི་ཕྱོགས་སུ་བལ་བའི་རི་མོ་གསུམ་བྱས་པའོ་ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་
འབྲལ་རིས་གསུམ་བརྟ་བར་མི་བྱའོ། **།ཁྱི་ཀར།** དབྱལ་བར་ས་དཀར་གྱི་རི་མོ་
གསུམ་བྱས་པའོ་ཞེས་སོ། །ལུགས་འདི་བམ་ཟེའི་ལུགས་ཡིན་ལ། ལུ་སྟེགས་
དབང་ཕྱག་པ་དག་གི་བྲག་ཐོས་རིམ་གྱིས་ཞག་ཁར་ཆགས་པ་ཁའི་སྒོ་ནས་ལག་
པའི་སོར་མོ་གསུམ་གྱིས་དབྱལ་བ་སོགས་ལུས་ལ་བྱག་པ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་
ཐོས་རིམ་གྱི་ཞག་མ་ཞག་གི་ཐོས་རིམ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཅེས་གྲུབ་པའི་སྒྲེས་
ཆེན་ཀུམ་པ་གྱིས་མ་མོའི་ཡིན་ལུགས་སུ་གསུངས་པ་ཡང་ཡ་མཆོན་པའི་གསུང་
ཞར་ལས་འོངས་པའོ། **།ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ལས།** གི་ལུ་མི་གི་ཐིག་ལེ་དག་གིས་
བརྒྱན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། **ལུང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས།** གི་ལུ་མི་གིས་
དབྱལ་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཐིག་ལེ་བྱས་ནས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་ནི་མཆོན་པ་སྟེ་རང་
གི་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་དུ་ཡང་གི་ལུ་མང་གི་བསྐྱུ་བ་བསྟེན་པར་༼༡༥༠བ༽མི་
བྱའོ། །ཉིད་བཤད་དུ་གསོ་བའི་ཆེད་དུ་ནི་གི་ལུ་མང་གི་བསྐྱུ་བ་བསྟེན་པར་བྱའོ་
ཞེས་སོ། **།ཡོན་ཏན་འོད་མར།** གི་མང་ནི་དྲི་བསུང་ཞིམ་པོ་སྤང་པོ་ཆེའི་ལྟོ་ནས་
འོངས་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྤང་གཞན་གྱི་ལྟོ་བ་ནས་འབྱུང་བས་ཀྱང་དེའི་གོ་

ཆོད་མི་ཆོད་བརྟག་དགོས་ལ། གསང་སྤྲུགས་སྤྱི་མེད་དུ་བཞི་མཉམ་ཞེས་པ་འང་
གི་འུ་མང་སྟེ་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་འདུ་བ་བཞི་ཆ་མཉམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བཞི་
མཉམ་མོ། །ཁ་ཅིག་ཅན་ལྷན་དཀར་པོ་དང་ག་བྱར་དང་སྤྱི་ཅི་དང་སྤྱི་དང་བཞི་
དང་མཉམ་པས་བཞི་མཉམ་དུ་འཆད་པ་ནི་ནོར་པོ། །དེར་མ་ཟད་ཅན་ལ་
སོགས་པའི་དྲི་དག་གིས་ཀྱང་ལུས་ལ་བསྐྱུ་བར་མི་བྱའོ། **ཁྱི་ཀར།** གསོ་བའི་
ཆོད་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་སོ། །སྤྱིན་བདག་བསོད་སྟོམས་འདོད་པས་དག་སྟོང་
གི་རྒྱུང་པ་གཉིས་ལ་ལུས་བསྐྱུ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་དྲིས་བསྐྱུད་པ་བསྟེན་
པར་བྱའོ། །

བདག་གི་རྩེ་བཅུན་གྱི་ཞལ་ནས། འདུལ་བའི་དགོངས་པ་གདུལ་བྱ་མ་དད་པ་
བསྐྱོག་པའི་ཆོད་ཡང་གཙོ་བོས་རྒྱ་གར་ལྟ་བུ་རྩ་རྒྱུ་ཆར་པ་ཅན་གྱིས་བྱུག་པ་ལ་
སོགས་ལ་མི་མཛེས་པ་མེད་པ་ཡུལ་ཆོས་ཀྱིས་སྤྱིད་མོད། བོད་སོགས་ན་དེ་ལྟར་
བྱེད་པ་གིན་རྩ་མི་མཛེས་གིང་། མ་དད་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱུར་འགོ་བས་དགག་པ་ལ་
ནན་ཏན་དུ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྤྱིན་བདག་བསོད་ནམས་འདོད་པ་དེའི་མདུན་དུ་དྲི་བཟང་དེ་འདོར་བར་མི་
བྱའོ། །དྲི་བཟང་པོ་དེ་དག་ནི་སྤྱིན་བདག་གི་རོར་རམ། ནད་གསོ་བའི་ཕྱིར་དག་
སྟོང་གིས་ལུས་ལ་བསྐྱུས་པ་ན་དག་སྟོང་དེ་དག་འདུན་གྱི་ནད་དུ་འདུ་བར་མི་
བྱའོ། །དེས་བསྐྱུས་ན་བྱིམ་བདག་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །དེས་བསྐྱུས་པ་

ན་ཁྱིམ་དག་ཏུ་འགོ་བར་མི་བྱའོ། །བསྐྱུས་པའི་མཐར་མཇུག་ཏུ་སྤྱུས་
བྱའོ། **ལུང་ལས།** བད་སོས་པ་ན་སྤྱུས་ ༡༡༡ བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དྲི་བཟང་དེ་
དག་སྤྱིན་བདག་གིས་སྤུལ་བ་ན་དག་སྦྱོང་གིས་སྦྱང་བར་བྱའོ། །མེ་ཏོག་གི་སྤེང་
བ་རྒྱུད་པ་ལ་རྒྱ་བའམ་བརྒྱས་པ་དག་ཀྱང་འབུལ་ན་སྦྱང་རོ། །དྲི་བཟང་པོ་དང་
སྤེང་བའི་རྒྱུད་སྦྱངས་པ་དེ་གཉིས་ནི་མཚོད་རྟེན་ལ་དབུལ་བར་བྱའོ། །དྲི་བཟང་
པོ་དང་མེ་ཏོག་གི་སྤེང་རྒྱུད་སྦྱངས་པ་དེ་གཉིས་སུ་འཛོད་རྟེན་ལ་དབུལ་ཞེ་ན།
རྒྱུ་ཀར། སངས་རྒྱས་ལ་མ་ཟད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལ་ཡང་རོ། །དྲི་བཟང་དང་མེ་ཏོག་
གི་སྤེང་རྒྱུད་དེ་གཉིས་མཚོད་རྟེན་ལ་སྤུལ་བས་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་མངོན་པར་མ་
དད་ན་རང་གི་མགོ་ལོགས་སམ་རྐང་ལོགས་སུ་འོ་སྟེ། **ལུང་དུ་སྤྱུས་དང་ཉེ་བའམ།**
རྐང་པ་དང་ཉེ་བར་བཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དྲི་བཟང་པོ་དང་སྤེང་རྒྱུད་དེ་
གཉིས་སྟོགས་གང་དུ་བཞག་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྒྲོའི་བྱང་གཏད་སྒྲོའི་བྱང་ཐད་དུ་མ་
ཡིན་པར་རོ་ཞེས་པ་སྒྲོ་བྱེ་མ་ཐག་ཏུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྒྲོའི་
གཡས་སྟོགས་སམ་གཡོན་སྟོགས་ཀྱི་ངོས་སུ་བཞག་པར་བྱའོ། །དེ་གཉིས་གཞི་
གང་ལ་བཞག་ན་རྩིག་པ་ལའོ། །དྲི་བཟང་པོ་ནི་གནས་ཁང་གི་རྩིག་པ་ལ་བྱུག་
པར་བྱའོ། །མེ་ཏོག་གི་སྤེང་རྒྱུད་ནི་གནས་ཁང་གི་རྩིག་པ་དེར་ཁབ་བམ་ཆོར་མ་
བཅུགས་པ་ལ་དཔྱོདས་ཉེ་བཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་པའོ། །དེའི་
ཕྱིར་དེར་ཁབ་བམ་ཆོར་མ་བཅུགས་པ་ལ་སྤེང་བ་བརྒྱས་པ་དག་དཔྱོད་བར་

བྱའོ། །མིག་ལ་ཕན་པའི་སྒྲིབ་བྱི་ཞིམ་པོ་དུས་དུས་སུ་བསྐྱམ་པར་བྱའོ། །བཅ་
ཟེའི་སྤང་བུ་ཐོག་ས་པ་བསྐྱེན་པར་མི་བྱའོ། །སྤྱད་པ་འདི་ལ་ཆངས་པའི་སྤྱད་པ་
ཟེར་ཏེ། མཆོད་སྒྲིབ་གང་བྱས་ཆངས་པའི་གོ་འཕང་གི་དགོ་བ་ལ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་སྤྱད་པ་འདི་ལུས་ལ་བཅང་བ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སྤྱད་པ་འདིའི་མིང་ལ་མཆོད་
ཕྱིར་ཐོག་ས་སམ། མཆོད་སྒྲིབ་དག་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། **ཁྱི་ཀར།** མཆོད་
སྒྲིབ་གྱི་དག་༼༡༥༩༽བཟུང་སེ་རལ་སྤེང་བ་ཞེས་བཤད་ལ། སེ་རལ་ཞེས་པ་ནི་
ག་གལ་དུ་གོན་བ་སྟེ། རོ་སྟོད་ལ་སྤྱད་པ་ཁ་བོ་ག་གལ་དུ་བསྐྱོལ་མར་གྲོན་ཏེ་རྒྱ་
གམ་གྱི་ཚུལ་དུའོ། །དེས་ན་བཅ་ཟེའི་ཆངས་སྤྱད་ལ་མཆོད་སྒྲིབ་དག་པའི་
སྒྲགས་ཆོག་ཡོད་པར་འདུག་གོ། །ཆོན་སྒྲིབ་ལྟའི་སྤྱད་པ་ལ་སྒྲགས་བཏབ་པའི་
སྒྲགས་སྤྱད་ཀྱང་ཐོག་ས་པ་བསྐྱེན་པར་མི་བྱའོ། །འདི་ཡང་བཅ་ཟེའི་ལུགས་ཡིན་
པས་བཀག་པར་ལུང་ལས་གསུངས་སོ། **འབྲེལ་རྒྱུང་ལས།** སངས་རྒྱས་གྱི་
ཆོས་ཀྱི་སྒྲགས་སྤྱད་ལག་པར་མི་གདགས་ཞེས་སོ། །ནད་གསོ་བའི་ཕྱིར་ནི་རང་
གི་དབྱུང་བ་སྟེ། བར་ལྷ་གཡོན་པར་སྒྲགས་སྤྱད་གདགས་པར་བྱའོ། །ནད་སོས་
པར་གྱུར་ནས་དེ་གར་བབ་བབ་ཏུ་མི་དོར་རོ། །གལ་ཏེ་ནད་ཀྱི་ལྷག་མ་དང་
བཅས་པར་གྱུར་ན་སྒྲགས་སྤྱད་དེ་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཐ་མཐམ་སྟེ་རགས་ལ་གདགས་
སོ། །གལ་ཏེ་ནད་ཀྱི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པར་མ་གྱུར་ན་ཀ་བམ་ཕྱིག་པའི་
གསེབ་ཏུ་གཞུག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགེ་སློང་གིས་གར་དང་སྤྱད་དང་རོལ་མོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ། །གར་ལ་
སོགས་པ་བསྐྱབ་པར་མི་བྱའོ། །བཞུས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་ལད་མོ་བཞུས་
པར་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ནི་གར་ལ་སོགས་པའི་བརྗེད་པ་
དེ་ལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱད་པར་མི་བྱ་བ་སྟེ། སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ཐུན་ཆོགས་
དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །གར་ལ་སོགས་པ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་
བར་མི་བྱའོ། །དགེ་སློང་མ་ཀུན་ཏུ་གར་བྱེད་དུ་མི་གཞུག་གོ། །སྟོན་པའི་ཡོན་
ཏན་ཡང་དག་པར་བསྐྱགས་པ་དང་། རྒྱུད་ཆགས་གསུམ་པ་འདོན་པ་ལ་
དབྱངས་ཀྱི་ངོ་རྒྱའོ། **རྗེ་ཀམ་པ།** གཞན་གྱི་དུས་སུ་ནི་མི་བྱ་སྟེ། སྤྱ་རྒྱུད་གི་
ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །དབྱངས་ཀྱི་ངོ་རྒྱའི་དག་དབེན་པའི་
ཕྱོགས་སུ་བསྐྱབ་༼༡༥༥༽པར་བྱའོ། །ཐོ་འཆམས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་ཅེ་བ་དང་
། ཀུན་དུ་ཅེ་ཅོ་འདོན་པ་དང་། རྒྱུད་པ་དང་། དེགས་པ་དང་། ལུས་བསྐྱར་བ་
དང་། བརྗེད་པ་དག་མི་བྱའོ། །རྒྱུད་པའི་བསམ་པས་སྤྱི་བའི་ལག་འགྲོས་ལྟ་བུ་
ལུས་དང་རོལ་མོའི་སྤྱད་དབྱངས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དག་གི་རྣམ་འགྲུལ་མི་བྱའོ། །དགེ་
སློང་གིས་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་
འདྲེས་པ་ནི་རིགས་མཐུན་རྣམས་ཆ་ཆར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲིམ་མོ། །དགེ་སློང་
གིས་རྒྱུད་པ་གཉིས་གྱེན་དུ་བསྐྱེད་ཞིང་། སྤྱི་བའི་ལག་འགྲོས་བྱེད་པ་ན་གནས་

རྒྱུད་ལས། ཆབ་རོམ་དང་ས་འགྲོད་མོ་ལ་སོགས་པ་ལ་དབྱིལ་མོ་ཉུག་མི་བྱའོ་
ཞེས་བཤད་དོ། །སྤང་པོ་ཆེའི་རྩར་སྐད་དང་། ཉའི་འཆར་སྐད་དང་། བྱམ་ཆོག་
གི་འབོ་སྐད་དང་། མ་བྱའི་འགྱུར་སྐད་དང་། བྱུག་གི་སྐད་ལྟ་བུ་མི་དབྱུང་རོ་
། །ཁ་ནས་རྩུང་དང་སིང་གོལ་དང་རྩ་བོ་ཆེའི་སྐད་མི་བྱའོ། །དངོས་གཞིར་
གཏོགས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བམ་པོ་ལྷ་བརྩུ་བ་ལ་འདུག་གོ། །

བརྩུ་བ་ལ། བྱམ་བྱེད་པ། **དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་བརྗོད་པ་དང་།** །དེ་ཡི་སེལ་བའི་ཉེས་
བྱས་བསྟན། །ལྷུང་བ་མེད་པ་བརྗོད་པ་དང་། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་
པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་ཀླུ་ལ་པོའི་ཁབ་རྩུག་སྤེས་ཐོ་འཆོམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱས་
བྱས་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་མ་དད་པ་སྤྱེ་བའོ། །རྫོང་ནི་ནི་
བཅས་ལྷན་དགེ་སྤོང་གིས་སྤར་བྱས་བྱས་ནས་སྤྱོད་མ་འདས་པར་འཛིག་
རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཚུས་བྱས་བྱས་ཏེ། །ལུས་བྱེད་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་
དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞེ་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་གོ །དེ་ལ་བཞེ་སྟེ། གང་གིས་བྱས་བྱ་
བའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གི་ཆོ་བྱས་བྱ་བའི་དུས་དང་། གང་གིས་བྱས་བྱེད་པའི་
རྟེན་དང་། གང་དུ་བྱས་བྱ་བའི་གནས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ལ་

གཤམ་པའི་ཚུ་ཡིན་པ་དང་། ལུས་བྱེད་བྱེད་པའི་ཆད་དུ་ཆོག་པ་སྟེ། ཚུ་མ་ཡིན་
པས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་པ་དང་། ལྷེ་བར་སོན་ན་༼༡༥༽ནས་གསུངས་པས་
སོ། །གཉིས་པ་གང་གི་ཆོ་བྱས་བྱ་བའི་དུས་ནི། ཆ་བའི་དུས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཟླ་
བ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སོ་ག་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་མ་ཟླ་བ་བྱེད་དང་
གཉིས་དང་དབྱར་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ལས་སོ་ཞེས་པ་དང་། **དྲི་ག་ལས།** ཟླ་བ་
བྱེད་དང་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་ཆ་བས་ཉེན་པའི་བྱིར་བྱས་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་གནང་
སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཉི་མ་དེ་ལ་ཆ་བ་སྟེས་ན་བྱས་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། ཞག་བཙུང་ལྷའི་མདུན་རོལ་དུ་བྱས་བྱེད་ནའོ་ཞེས་གསུངས་
པས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། ན་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལས་མ་བྱས་པ་དང་།
ལམ་དུ་མ་སོང་བ་དང་། རྒྱུད་གིས་མ་བསྐྱོད་པ་དང་། ཆར་གྱིས་མ་སོག་པ་སྟེ་
གཞུང་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་གང་དུ་བྱས་བྱ་བའི་གནས་ནི། ཡུལ་
ཨ་སྤྱུ་པ་རྩྭ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། ཨ་སྤྱུ་པ་རྩྭ་འོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་སྤར་བཞིན། ཀྱན་སྒྲོང་ནི་
རང་གར་བྱས་བྱེད་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །**སྦྱོར་བ་ནི་བྱས་བྱེད་པར་ཞུགས་**
པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་བྱས་བྱེད་པའི་ཚུས་ལུས་བྱེད་བྱེད་པ་སྟེ། **རྣམ་འབྱེད་**
འགྲེལ་བ་ལས། ལྷེ་བར་སོན་ནའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་བྱེད་གཤེར་ན་བྱས་
རྗེས་པ་ཡིན་པས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གཞན་གྱི་དུས་སུ་ཞེས་སྐབས་འདིའི་འོག་ནས་འབྱུང་བས། གང་ལས་གཞན་གྱི་དུས་སུ་བྱས་བྱེད་ན་ཞེ་ན། སོ་ག་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལྟག་མ་བྱེད་དང་གཉིས། དབྱར་ལྷ་ར་བའི་ཆོས་གཅིག་ནས་དབྱར་འབྲིང་ཉིའི་བར་དང་། དབྱར་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་དབྱར་འབྲིང་པོའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་དབྱར་ལྷ་ཐ་ཆུང་གི་ཉིའི་བར་ལྷ་བ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཆ་བའི་དུས་ལྷ་བ་བྱེད་དང་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་གྱི་དུས་སུ་བྱས་བྱེད་ན་ལྷ་བ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། **ཁྱིཀར།** ལྷ་བ་
༼༡༥༩བ༽བྱེད་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་ཆ་བའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་བྱས་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་གནང་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཉི་མ་དེ་ལ་ཆ་བ་སྐྱེས་ན་བྱས་བྱེད་ཞེས་སོ། །དག་སྐྱོང་གང་ལ་འདིའི་ལྷ་བ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། གོས་མེད་པའི་ཟས་གཉིས་པ་རྟེན་པ་ཡང་ཡང་བའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་ལ་སྟེ། དག་སྐྱོང་གིས་ན་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལས་མ་བྱས་པ་དང་། ལམ་དུ་མ་སོང་བར་བྱས་བྱེད་པ་ལ་ལྷ་བ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྐྱོག་པ་ལ་ཉིས་པ་མེད་དོ། །དག་སྐྱོང་ལ་རྒྱུད་གིས་མ་བསྐྱོད་པ་ལ་ལྷ་བ་བ་འདིར་འགྱུར་རོ། །བསྐྱོད་པའི་ཚད་ནི་གོས་ཀྱི་མཐའི་གྲ་བསྐུལ་བ་ནི་བསྐྱེད་པ་དེའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །དག་སྐྱོང་ལ་ཆར་གྱིས་མ་ཐོག་པ་ལ་ལྷ་བ་བ་འདིར་རོ། **ཉིད་བཤད་ལས།** ཅུ་ཁྱུང་བཀལ་བ་ལ་སོགས་དུས་དེ་ཉིད་དུ་ལྟག་པར་གནས་ཏེ་བྱས་བྱེད་ཞེས་སོ། །ཆར་ཐོག་ཚད་ནི་ཆར་དེའི་ཐིགས་པ་

གཉིས་གྱིས་ཐོག་པའོ། །གོས་ལ་ཐོག་པས་མིན་ཏེ་ལུས་ལའོ། །གཞན་གྱི་དུས་
སུ་བྱས་གནང་བའི་དུས་ཀྱི་ཉིན་མོ་ནི་བྱས་སྔ་མ་བྱས་ནས་ཞག་བཙོ་ལཱ་འི་ཉིན་
མོ་ལམ། དེའི་ཉིན་མོ་བྱས་མ་བྱས་ན་དེའི་མཚན་མོ་ཡང་བྱས་བྱེད་དུ་གནང་
བའོ། །དེ་ལྟར་གནང་བའི་བྱས་ཀྱི་ཉིན་མོ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། བྱས་སྔ་མ་བྱས་ན་ཞག་
བཙོ་ལཱ་འི་མདུན་རོལ་བྱས་བྱེད་ན་ལྟར་བྱེད་བསྐྱེད་པའོ། །བྱས་ཀྱི་ཚུལ་ཅིས་ལྟར་
བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། བུམ་པ་ལ་སོགས་པས་སྟེ་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་
གྱིས་སམ། ཚུའི་ནང་དུ་རང་གི་ལུས་འདུག་པས་སོ། །ལུས་ཀྱི་ཇི་ཅམ་དུ་སྟེ་བས་
ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ལྟེ་བར་སོན་ནའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཉིད་བཤད་ལས། ལྟེ་བར་མ་བྱིན་པའི་མདུན་རོལ་དུ་ཅི་ཞིག་རྟོགས་པར་བྱ་
ཞེ་ན། ལྟེ་བར་མ་བྱིན་པའི་མདུན་རོལ་དུ་ནི་སྦྱར་བའི་ཉིས་བྱས་སོ། །འཇིག་
རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཚུ་མ་ཡིན་པ་འབྱུང་མར་སོགས་༼༡༥༥༽པས་ཀྱང་འབྱུན་
ཉིས་བྱས་སོ། །གནང་བའི་རྒྱུན་ཅན་གྱི་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟར་བ་རྣམ་
བཞག་གནང་བ་འབྱུང་བའི་དུས་དག་ཡོད་ཀྱང་། དུས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་
པའི་ཆེན་བྱིན་གྱིས་མ་བསྐྱབས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཉིས་བྱས་བསྐྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

བྱས་ལས་དོན་གཞན་ཚུ་བརྒྱལ་བ་སོགས་ལ་གཞོལ་བས་དྲི་མ་དག་ཀྱང་ཚུ་

ཉམས་སུ་ཁྱོད་བཞི་བྱས་མ་ཡིན་ནོ། །བྱས་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་མ་བསམས་པར་
བརྒྱལ་བ་དང་། བརྒྱལ་བ་ལ་ཚུགས་མོ་གདབ་པ་དག་ལ་ནི་དྲི་མ་དག་ཀྱང་ལྷང་
བ་མེད་དོ། **ཡུང་ལས།** ཡུལ་དོ་ཅན་ཞེས་འབྱུང་བ་ཨ་ལྷ་པ་རྩུའི་ཡུལ་དག་ན་
ནི་ཉག་རྩ་བྱས་བྱེད་ཀྱང་ལྷང་བ་འདི་མེད་པར་གཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི།

དྲི་ཀ་ལས། འདི་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །ཆོ་ག་
བཅན་པོ་ནི་བཀས་བཅད་དམ་པོ་སྟེ་ཞེས་དྲི་ཀ་ལས་གསུངས་པས། དགག་སྐྱབ་
སྦྱིར་བཏང་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་པ་ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་
གནང་བ་དམིགས་བསལ་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱའོ། །ཆར་གྱིས་ཐོག་ན་འབྱུང་
གནང་ངོ་ཞེས་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཆེད་ཀར་ཆར་གྱིས་ཐོག་པར་བྱས་ཏེ་བྱས་མི་
བྱ། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་རྩ་ལྡེའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟེན་རྫོགས་གནང་བ་ལས་བཅུ་
ཆོགས་མཆིས་བཞིན་དུ། ལྷ་ཉི་ཆོས་ཆོག་ཅེས་ཏེ། ལྷ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟེན་རྫོགས་
མི་བྱ། དཔེ་བཤད་པ་འདི་གཉིས་དང་འབྲ་བར་ཅི་བྱའོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་ལ་
གནང་བའི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྤྲོ་ཆོས་སུ་བསྐྱབ་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ཡོན་ཏན་དོད་
མར་རོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ།

གང་གིས་གྲོལ་དང་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པའི། །རྒྱུ་ལ་ནན་ཏན་བྱ་བ་ཉིད་དུ་
བྱས། །དེ་སྤྲད་སྤྲོན་པོའི་ལམ་ལས་སྤྱིར་སྤྱོད་པ་ཏེ། །མོངས་སྤྲོན་ཁོད་དུ་ཡོངས་
འཛིན་མ་བཅའ་ལོ། །ཆོག་རྩལ་གཤིན་རྗེའི་ཕྱེ་ལས་ཆ་བ་དང་། །ལྷ་མིན་དབང་
པོ་ལས་ནི་སྤྲུག་དོག་ཅན། །མེས་པོས་༼༡༥༥༽འགྲན་མེད་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་
བྱེད། །འདི་འདྲས་དྲགས་པོའི་སྤྲུབ་བརྒྱད་མེད་ནས་བསྐྱུག་ །ཅན་ལལ་འདབ་
ལས་ནི་བརྟེ་བའི་གྲིབ། །སྤྲེལ་ལས་ནི་དྲི་བྲལ་བསམ་པ་གསལ། །དེ་ལྟས་
སྤྲིད་པའི་ཉམ་ཐག་མ་བཟོད་ནས། །དྲགས་པོའི་རྗེས་འཇུག་བདག་གིས་འདུལ་
བ་སྤྲུངས། །

ལྷས་བྱེད་པའི་ལྷ་བྱེད་དོ། །

བཅུ་ཆོན་བདུན་པའི་དང་པོ་ལ། །རྒྱུད་འགྲོག་མོད་པ། །ལྷ་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་
། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། །སྤྱིའི་དོན་དང་། །ཆོག་གི་དོན་
ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྲིང་གཞི་ནི་མ་ཉན་ཡོད་དུ་འཆར་ཀས་བྱ་རོག་བསད་པ་ལས་ལྷ་བྱེད་དུ་
བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དུང་འགྲོའི་སྤྲོག་ལ་གནོད་པའོ། །དོ་ཉི་ནི་བཅས་ལྷན་
དག་སྤྲོང་གིས་སྤྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྩ་ལྷ་བྱ་གཞི་མའི་ཞར་ལ་སྤྲོག་
ཆགས་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་། །གི་ན་དུང་འགྲོའི་འདེབས་སྤྲོད་ཀྱི་
ལྷ་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་བས། །འདིར་ནི་དུང་འགྲོ་དེ་གཞི་མ་རྩ་དང་གིང་དང་ལྷི་

བ་ལ་སོགས་པའི་ཞར་ལ་མ་ཡིན་པར་གསོད་སེམས་ཀྱིས་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་
བསད་དེ། དུད་འགོ་གི་བ་ལས་ཁྱུང་པའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། དུད་འགོ་ཡིན་པ་
དང་། གཞི་མའི་ཞར་ལ་སློག་ལ་མ་བཟོས་པར་འཇུག་པའི་ཡུལ་ལས་གཞན་
ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དུད་འགོ་འདེབས་སྟུང་གི་ལྷང་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་ལོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞིའི་ཡན་ལག་དེ་དག་
ལ་མ་འབྱུལ་བ་སྟེ། གོས་འཆང་བའི་སྐབས་སུ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཀྱང་
སྟོང་ནི་དུད་འགོ་གསོད་པར་འདོད་པ་རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། །**སྟྱར་བ་ནི་**རང་ངམ་
བསྐྱོས་པས་དུད་འགོ་གསོད་པར་ཞུགས་པའོ། །**མཐར་ཐུག་ནི་**དུད་འགོའི་སློག་
གི་དབང་པོ་འགགས་པ་སྟེ་གི་ནའོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གང་བྱས་ན་དུད་འགོ་༼༡༥༥༽གསོད་པའི་ལྷང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། བསམ་
པ་གསོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་གཞི་དུད་འགོ་ལ་སྟྱར་བ་མཚོན་བསྟུན་ན་སྟེ། དུག་
ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ངོ་། །**མཐར་ཐུག་གཞི་འམ་སྟྱར་བ་**དེས་བསྟུན་པ་དེའི་
ཆོའམ་དུས་ཕྱིས་གཞན་གྱི་ཆོའི་ནའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཁུ་བ་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཤིང་ངམ་ས་ལས་བྱས་པ་འམ་རི་མོ་ལ་
སོགས་པ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བསྟུན་ན་ནི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཉིད་
དོ། |དུད་འགྲོའི་གཟུགས་ལ་བསྟུན་ན་ནི་འདིར་གཏོགས་པའི་ཉེས་བྱས་སུ་
འགྱུར་ལ། མི་དང་མི་མིན་གྱི་གཟུགས་ལ་བསྟུན་ན་ནི་མི་གསོད་པར་གཏོགས་
པའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀྱི་ཀ་ལས་སོ། |དེ་དག་ལྟེ་ཡང་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ།
བསམ་པའི་བྱེད་པར་ཞེས་དགོས་པ་བསྟུན་ན་ཉེས་པ་ལྟེ་བ་དང་། དངོས་པོའི་བྱེད་
པར་འཕགས་པའི་སྐྱེ་གཟུགས་ལ་བསྟུན་ཅིང་འཛིན་ན་ཉེས་པ་ཆེས་ལྟེ་
བའོ། |གཞན་དུ་ན་ཡང་བའོ། །

འདིར་སྒྲས་པ།
ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་བོ་ལོ། |བྱིས་པའི་འཁོར་བསྐྱས་མི་དག་
བཅུ་ལ་སྟོད། |གང་དུ་གནས་ཀྱང་དུད་འགྲོ་གསོད་བྱེད་ན། |འདི་འབྲེལ་ཐེག་
ཆེན་འཕགས་པ་དོ་མཆར་ཆེ། |དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བདེན་པ་གཟིགས་སོ་
ཟེར། |གདོལ་པའི་རྗེས་ཞུགས་སྐྱེ་གར་ལ་སོགས་བྱེད། |སྟོག་གི་མཆོད་སྦྱིན་
དག་གིས་ཉེ་བར་འཕྲོ། |ཚུལ་འདིས་དོ་རྗེའི་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་མ་ཅུད། |འཕགས་པ་
བཀུས་ཤིང་སྒྲོམ་ལ་གནས་སོ་སྟེ། |གྲུ་ས་རང་ཡུལ་གཉིས་ཀར་གོ་མཆོན་
ཐོགས། |ཉམ་ཆུང་དུད་འགྲོའི་ཆོགས་ནི་བྱེད་མར་བྱེད། |སྦྱེད་པ་འདི་འདྲ་ཤུག་ཀྱི་

བསྟན་པ་ཅི། །ཐེག་ཆེན་ཆོག་ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ཡི། །སེམས་དཔའི་ལུས་
ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུད་དག་གིས། །གར་བྱབ་སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་གཅིག་ཤོས་
ལ། །འཆོ་བ་མི་སྲིད་དུད་འགོ་དཔུལ་སོགས་ཅི། །གསང་ཆེན་གྲུབ་པའི་སྦྱོར་
ལམ་ཐོབ་པ་༼༡༥༥༽ཡིས། །དུད་འགོ་ལ་སོགས་སྟོག་བྲལ་ཉེ་བ་ན། །ལྟ་
སྟངས་ཙམ་གྱིས་ཀྱན་ཀྱང་གསོ་བར་བཤད། །སྟུག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་དུད་
འགོར་ཅི་ལ་འཆོ། །བསྟན་ལ་ཞུགས་ན་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར། །སྟིང་རྗེས་
བྱངས་པའི་ཡིད་གྱི་མཆི་མ་དང་། །བཅས་ཉེ་པན་འདོགས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་
པ། །གཞན་ལ་འཆོ་དེས་ཐར་པ་གང་ལས་གྲུབ། །ཆོས་འདི་ཆོས་བཞིན་བྱེད་པ་
སྟུ་ཡང་མེད། །ཆོས་མིན་ཆོས་སྟུ་བཅོས་ནས་རང་གཞན་ཀྱན། །ཆོས་པའི་ཆོས་
སྟུ་འབྲུལ་ནས་སྟེ་བོ་རྣམས། །ཆོས་པ་ཆོས་པའི་མཆོག་ཅེས་ཅལ་རྒྱག་བྱེད། །
དུད་འགོ་གསོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ།འགྱོད་པ་བསྐྱོད་པ། **དངོས་གཞི་ལྷུང་བ་བརྗོད་པ་དང་།** **ལྷུང་བའི་ན་**
སྦྱང་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མཉན་ཡོད་དུ་འཆར་ཀུན་འགྱོད་པ་བསྐྱོད་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་ཀྱི་སེམས་བདེ་བ་ལ་གཞོད་པའོ། །འོ་ཉི་ནི་བཅས་
ལྷན་དག་སྦྱོང་གིས་དག་སྦྱོང་གཞན་ལ་རྣམ་དག་གི་དག་སྦྱོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་སྤར་བཞིན། ཀུན་སྒྲིང་ནི་
རང་གར་བཞད་གད་ཡན་ཆོད་ཀྱིས་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་སྒྲུ་ཞིང་གོ་བར་
འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྒྲིང་བནི་ངག་མཆོབ་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱིས་འགྱོད་པ་
བསྐྱེད་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་དོན་གོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གང་། ༡༥ན ༼བྱས་ན་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཁྱོད་
བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཅིང་པམ་པར་འགྱུར་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པས་དག་སློང་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་ཏུ་
འགྱུར་ངོ། །

འདིར་མཉམ་མཉམ་པ་ན་དེ། བྱ་ཆེར་འབྲེལ་མཁན་པོ་ནི་ཡམ་པས་སྟོམ་པ་
མི་གཏོང་བ་ཉིད་ཏུ་བཞེད་དེ། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཡང་།

སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ནི་དབུས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་སྟེ།
པམ་པ་བྱུང་བ་ན་སྒོམ་པ་གཏོང་བར་བཞེད་བ་སྟེ། **འདི་ཉིད་ལས།** པམ་པར་
འབྱུང་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་སློང་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ཞེས་
པམ་པ་བྱུང་བ་དེ་དག་སློང་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
ནི་ཡང་དག་པ་མིན་ཏེ། པམ་པར་འབྱུང་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནུམ་
དག་གི་དག་སློང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་དགོངས་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱི་
བཞེད་པས་པམ་པ་བྱུང་བ་ཡང་དག་སློང་ཙམ་པོ་ནི་ཡིན་ཏེ། **རང་གི་རྣམ་བཤད་**
ལས། པམ་པར་བྱུང་བ་ལ་ནི་སྒོམ་པ་ཡོད་དུ་ཟེན་གྱང་དེ་ལྟ་མོད་གྱི། དགོས་པ་
མེད་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སུ་ལ་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་
དུ་འབྱུང་ཞེ་ན། དག་སློང་ལའོ། །དག་སློང་གིས་དག་སློང་མའམ་དག་ཚུལ་མ་
སོགས་ལ་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །བསམ་པ་གང་གིས་ཞེ་ན། ཡིད་
བདེ་བ་ལ་མི་རེག་པ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་གྱིས་སོ། །བསམ་པ་ཐག་པས་སམ་ཞེ་
ན། གུ་རེའམ་བཞད་གང་གྱིས་གྱང་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འབྱུང་
རོ། །དག་སློང་དེས་འགྱོད་པ་མ་སྐྱེས་ན་ཡང་ལྷུང་བྱེད་དུ་འབྱུང་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དག་སློང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཞེས་སྤྲོས་པ་དེ་ལ་གཞན་དག་འདུན་ལྟག་མ་
ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱིས་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་ན་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །འགྱོད་པ་བསྐྱེད་

པའི་ལྷང་། ༡༥༥ ་བཤེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། གག་ཆེལ། ལྷང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། །དེ་ཡི་ལྷང་བ་མེད་པ་
བསྟན། །ལྷང་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་
དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྦྱང་གཞི་ནི་མ་ཉན་ཡོད་དུ་བཅུ་བདུན་སྟེ་འཁུག་ལ་གཞན་བཅུ་དྲུག་གིས་
གག་ཆེལ་བྱས་པ་ལས་ལྷང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་ལ་
གཞོད་པའོ། །དོ་ཉི་ནི་བཅས་ལྟན་དག་སྦྱང་གིས་རང་གི་ལུས་དངོས་མ་ཉམས་
བས་དག་སྦྱང་གཞན་གྱི་ལུས་དངོས་མ་ཉམས་པ་ལ་སྦྱི་གཡའ་བར་བྱ་བའི་
སེམས་གྱིས་རིག་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞེ་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ལ་རིག་པའི་ཡུལ་
དང་། གང་གིས་རིག་པའི་རྟེན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། དག་སྦྱང་ཆོས་དྲུག་ལྟན་གྱི་སྟངས་དུ་ལུས་དངོས་ཡིན་པ་སྟེ། **ལྷང་ལྷུ་**
བ་ལས། སེན་མོ་དང་སོ་དང་སྦྱུ་ལ་གག་ཆེལ་བའི་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མ་ཉམས་པ་ཡིན་པ་སྟེ་གག་ཆེལ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ངོ་
། །རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་མ་ཉམས་པའོ་ཞེས། དག་སྦྱང་གཞན་གྱི་ལུས་དེ་མ་
དང་བྱི་རྩོལ་སོགས་པས་མ་ཉམས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་སྦྱིར་བསྟན་ལ་
གསུངས་པས་སོ། །ཡམ་པ་དངོས་སུ་བསྦྱེད་ལུས་རིག་པའི་ཆ་ནས་ལམ་གཉིས་

ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐའ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའི་
གནད་ཀྱིས་གག་ཆེལ་བྱེད་པའི་འདུན་པས་རེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དགོ་སྟོང་
གཞན་གྱི་ལམ་གཉིས་སུ་རང་གི་ཡན་ལག་གམ་མཚམས་ལས་འདས་ཏེ་རེག་ན་
མཐའི་ཕམ་པ་ཉིད་ཅེས་སྒྲུར་བས་སོ། །

གཉིས་པ་གང་གིས་རེག་པའི་རྟེན་ནི། ལུས་དངོས་ཡིན་པ་དང་། མ་ཉམས་པ་
ཡིན་པ་དང་། ཕམ་པ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ཅུས་རེག་པའི་ཆ་ནས་རང་གི་ཡན་ལག་
ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། **ལྷ་བ་ལས།** ༼༡༥༥༽དགོ་སྟོང་གིས་སེན་མོ་དང་སོ་
དང་སྐྱས་གག་ཆེལ་བགྱི་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

ལུང་ལྷ་བ་ལས། དགོ་སྟོང་གིས་སྐྱས་གག་ཆེལ་བགྱིས་སམ། སྐ་ལ་གག་ཆེལ་
བགྱི་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྒྱིར་བསྟན་པའི་**རྒྱ་ཀ་**
ལས། སྐ་དང་ཁྱི་རྩོལ་སོགས་པ་རང་གི་ལུས་ཉམས་པས་གག་ཆེལ་བྱས་པ་ལ་
ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་དང་། སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐའ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་
པའི་གནད་ཀྱིས་སྒྲུར་ཏེ་སྒྲུར་བཞིན་ནོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། འདུ་ཤེས་སྒྲུར་བཞིན། ཀུན་སྟོང་ནི་རང་
གར་སྒྱི་གཡའ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཀྱིས་གག་ཆེལ་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་
ཆད་པའོ། **སྒྱིར་བཞི་**རེག་པར་བྱེད་པའོ། **མཐར་ཐུག་ནི་**རེག་པ་རྫོགས་པ་སྟེ།
རྒྱ་ཀ་ལས། རེག་པ་དེ་གཉིས་ཀས་ཉམས་སུ་སྟོང་ན་ཁ་ན་མ་ཐོབ་འདིར་འགྱུར་

རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགེ་སློང་ལ་སོར་མོའམ། ཁུ་ཚུར་རམ། གྲུ་མོའམ། སྤག་པའམ། མགོའམ།
སློའམ། རྒྱབ་པམ། རྟེན་པའམ། བརྒྱའམ། ལུས་མོའམ། བྱིན་པའམ། རྟེན་
པའི་མཐེ་བོ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་གག་ཆེལ་ཏེ་སྦྱི་གཡའ་བར་བྱེད་པས་རེག་ན་
ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་**ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** མགོ་དང་། སློང་དང་།
རྒྱབ་དང་། རྟེན་པ་དང་། བརྒྱ་དང་། བྱིན་པ་དང་། ཐ་ན་རྟེན་པའི་མཐེ་བོས་
གག་ཆེལ་བྱེད་ན་ཡང་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་**ལུ་བ་ལས།** དགེ་སློང་གིས་མཚུབ་མོས་གག་ཆེལ་བགྱིས་པ་མ་གཏོགས་
བར་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་མགོའམ། སྤག་པའམ། གྲུ་མོའམ།
ལུས་མོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གག་ཆེལ་བགྱིན་ཅིར་འགྱུར། ཐམས་ཅད་
ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། **དྲི་བ་རྒྱ་ཆེར་** ༡༥༥ བཤམས་པ་
ལས་ཀྱང་། དགེ་སློང་གིས་སོར་མོས་གག་ཆེལ་བགྱིས་པ་མ་ལགས་པར་དེ་ལས་
གཞན་པའི་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་མགོའམ། གྲུ་མོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གག་ཆེལ་
བགྱིན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྦྱོར་
བའི་ཉེས་བྱས་ལ་དགོངས་ཀྱི། འདིར་ནི་རྣམ་འབྱེད་དང་མདོ་བཏུས་
གཙོའོ། །བསམ་པ་ནི་སྦྱི་གཡའ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སོ། །

ཐ་དད་ཅིང་། སྦྱོར་བ་ཐ་དད་ཀྱིས་རེག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་སྦྱོར་གཅིག་ཅིང་སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་རེག་(༡༥༥ན)པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་**པད་འགྲེལ་དང་རྟེན་གཤམས།** རེག་བྱེད་དུ་མས་རེག་ཀྱང་ལྷུང་བ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ལྷུང་བྱེད་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞེས་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ལྷུང་བ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཅི་ཞེས་བརྗོད་དོ། **པམ་པོ་ལྷ་བརྩུ་བ་ལས།** རེག་བྱེད་གཅིག་གམ་དུ་མ་ཉིད་ལ་སྦྱོར་གཤམ་ཆེལ་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །རི་སྤྱོད་དུ་གཤམ་ཆེལ་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བརྩུ་མས་ན་གཞི་ལ་ཐུག་གི་བར་ཉེས་བྱས་ཞེས་བཤད་དོ། །གཤམ་ཆེལ་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བཞི་བ་ལ། ལྷུང་བའི་རྣམ་བཞག་བརྗོད་པ་དང་། **ལྷུང་བ་མེད་པ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ།** སྦྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། **དང་པོ་ལ།**

སྦྱང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་བརྩུ་བ་དུན་ཕྱེས་ལྷུང་བ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆོད་བག་ལ་ཆགས་པ་འཕེལ་བའོ། **དོན་ཉི་ནི་བཅས་ལྷན་དགོ་སྦྱོང་གིས་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ལྷུང་བ་རྒྱུ་བའི་ཆོད་དུ་ཆོག་པ་ལ་ཕྱེ་འཇུ།** ཕྱར་བརྩུག་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་

པའི་ཆུ་ཡིན་པ་དང་། ཉེ་བ་རྒྱབ་པའི་ཚད་དུ་ཚོག་པ་སྟེ། ཆུའི་ཡུལ་ལ་ཞེས་པ་
དང་། **རྒྱ་གཡམས།** ཆུའི་ནང་དུ་ཉེ་བ་མན་ཆད་ཙམ་རྒྱབ་པར་ཞུགས་ཤིང་ཞེས་
གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཀྱུན་སྒྲོང་ནི་མོད་པས་དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བར་བྱ་བའི་འདུན་པས་ཅེ་
བར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །**སྒྲོར་བ་ནི་**རང་རམ་བསྐྱོས་པས་ཅེ་བར་ཞུགས་
པའོ། །མཐར་༼༡༥༥བ༽ཐུག་ནི་ཅེད་མོ་རྫོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་བརྗོད་པ་དང་། **དེ་ཡི་སེལ་བའི་ཉེས་བྱས་**
བསྟན། །**གཉིས་ཀའི་སྒྲོར་བསམ་ཡན་ལག་གོ།** །དང་པོ་ནི།

གང་བྱས་ན་ཆུ་ལ་ཅེ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེན། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་
པའི་ཆུའི་ཡུལ་ལ་སྒྲོར་བ་ཅེ་བ་རྗེས་སུ་བསྐྱབས་ན་མདོར་བསྟན་པ་སྟེ་ལྷུང་བྱེད་
དུ་འགྱུར་ངོ། །རྒྱས་བཤད་ནི་ཞུགས་ཤིང་རྒྱབ་པའི་ཆུའི་འོག་ཏུ་བྱིའུ་བྱུལ་བྱེད་པ་
དང་། ཆུའི་འོག་ནས་སྟེང་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཆུའི་ངོགས་གཞན་དུ་བཏུལ་བ་དང་།
རྒྱན་ཕྱོགས་སུ་དང་། རྒྱན་ལས་སྒྲོག་པའི་ཕྱོགས་སུ་རྩོལ་བ་དང་། ཆུ་ལ་ལག་པ་
གཉིས་ཀྱིས་བདེ་བས་ཏེ་རྩ་པོ་ཆེ་འདྲ་བའི་སྒྲ་འབྱིན་པ་དང་། ཆུ་ལ་ལག་པ་
གཅིག་གིས་བདེ་བས་ཏེ་རྩ་པོ་ཆེ་ལ་ཅིག་པ་འདྲ་བའི་སྒྲ་འབྱིན་པ་དང་། ཆུར་ཞུགས་
ཏེ་ཆུ་ནང་གི་གསེག་མ་ལག་པས་འབྲབ་པ་དང་། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆུ་སྐབ་

འདྲེན་ཅེས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་བཤད་པ་འདི་དག་ནི། **འགྲེལ་རྒྱུད་ལས།** འཕྲེན་པ་
སྟེ་རྩ་ལ་ལག་ཆངས་གྱིས་གཏོར་བ་དང་། ཁོར་ཡུག་སྟེ་རྩ་ལ་ལག་པས་བསྐོར་བ་
དང་། རྡོ་རྗེ་དང་ཞེས་པ་རྩ་ལ་རྡོ་རྗེ་ཐབས་སུ་འཕངས་ཀྱང་རུང་། རྡོ་རྗེ་འདྲ་བར་
བྲིས་ཀྱང་རུང་ངོ་། ཁྲོན་པ་དང་ཞེས་པ་རྩ་ལ་དྲག་ཏུ་བསྐོར་ནས་དབུས་སུ་བྲུ་
འདྲ་བ་འབྱུང་བ་དང་། བ་གྲོང་སྟེ་རྩ་ལ་ཁྱིལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྩ་སྐབ་འདྲེན་པ་
སྟེ་རྩ་ལ་རི་མོ་ཤུར་ཤུར་པོར་དངས་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། རྟེན་སྐབ་དག་བྱེད་ན་སྟེ་
དགེ་སློང་རྩའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་དེ་རྣམས་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དངོས་གཞིའོ། རྩར་
མ་ཞུགས་པར་སྦྱོར་བ་ནས་རྩ་སྐབ་ཏེ་དབང་བསྐྱར་བས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་
ཡོད་པ་ལ་ནི་དངོས་གཞིར་མ་བཞག་གོ་ཞེས་ཀྱི་ཀར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རྩར་ཞུགས་ཀྱང་བཅའ་རྡོ་ལ་སོས་ལྗེར་གྱིས་བརྟེན་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །**འཕྲེལ་ལས།** མ་ཞུགས་པ་དང་ཞུགས་(༡༥༥)པའི་ཡུལ་ལ་བཅའ་རྡོ་ལ་གྱིས་
རྟེན་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་གཏོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བུམ་པ་དང་།
སྐབ་དང་། རིལ་བ་དང་། ཁམ་ཐོར་ནས་འབྱུང་བའི་རྩ་དང་། བུངས་གྱི་སྐབ་
འཛག་པ་དང་། སྐན་ཆོད་དང་། རུ་ཤ་དང་། ཤ་སྐུ་ཞེས་ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་
སོ། །ཐང་ཆ་བསྐྱན་བསྐོལ་བ་ནི་ད་ཡོད་པ་ལ་རྩེ་བ་ཡང་ཉེས་བྱས་སོ། །རྩུ་མ་
ཡོན་པ་ལ་རྩེ་བ་ཡང་ཉེས་བྱས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ཐུ་དང་ཐུ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཅེ་བ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ནི་རང་གི་ཅེ་བ་དེ་དང་
འབྲ་བར་ཉེས་བྱས་སོ། །བསམ་པ་ནི་ཚོད་པས་དགའ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱ་
བའི་འདུན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཚོད་པ་དགའ་བས་ཉམས་སུ་མྱོང་འདོད་རེས་བཟུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་
དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་ལ་ནི་ཅེ་བའི་བསམ་པ་མེད་པས་སེམ་པར་འདོད་པ་ཞེས་པ་
ནི། **དུལ་ལྟས།** བསེལ་བར་འདོད་པས་ཐུ་ལ་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པས་ཐུའི་ནང་
དུ་ལུབ་པ་དང་། འབྱུང་བ་བྱས་སམ། བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་
དོ། །ཅེ་བའི་བསམ་པ་མིན་པས་ལྟོག་དབེན་པར་རྒྱལ་སྒྲོབ་པ་ཐང་ཀའམ།
ལྟག་འོག་ཏུ་ཚུལ་བ་ལ་ཡང་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ཁུ་བ་ཆ་མོ་གྲང་བར་འདོད་པས་
ཁུ་བ་ཆ་བ་དག་ལ་དཀྲུག་པ་ལ་སོགས་པས་ཐུ་ལ་རི་མོ་བྲི་བར་འདོད་པ་ལ་ཡང་
ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཐུ་ལ་ཅེ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

ལྷ་པ་ལ། ལྷ་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ། **དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་བརྗོད་པ་དང་།** །**དེ་ཡི་**
ལྷུང་བའི་ན་སྒྲུང་དོ། །**དང་པོ་ལ།** སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །**དང་པོ་ལ།**

སྤྱིའི་གཞི་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་བཞུགས་པའི་ཆེ་མ་
འགགས་པ་ལྗོངས་རྒྱར་སོང་སྟེ། རི་བྲག་གི་གྲོང་དུ་ལྷུང་མེད་དང་གནས་གཅིག་

རྩ་ཉལ་བ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །**དགག་བྱ་ནི་**ཆགས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བའོ། །**ངོ་ཉི་ནི་**བཅས་ལྡན་དག་སྤོང་གིས་བྱུང་མེད་༼༡༥༥བ༽དང་གནས་གཅིག་རྩ་གཉིས་ཀ་ཉལ་བའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་གཉིད་ལོག་ཅིང་། མཚན་མོ་འདས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། **གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་**བཞི་སྟེ། གང་དུ་ཉལ་བའི་ཡུལ་དང་། གང་དུ་ཉལ་བའི་གནས་དང་། གང་གི་ཆོ་ཉལ་བའི་དུས་དང་། གང་གིས་ཉལ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་འབྲིག་ཆོག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་བྱུང་མེད་ཆོས་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ་སྤྱང་མ་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ། བྱུང་མེད་བདག་པོས་བསྐྱེདས་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གནས་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཏེ། གཞན་ནི་སྤར་བྱུང་ལྟག་གི་གནས་དང་འབྲེལ་བ་ལས། བྱ་གཞུང་འཕུར་ནས་འབབ་པའི་ལམ་དུ་ནི་བར་ཆོད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདིར་བྱུང་པར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དུས་མཚན་མོ་ཡིན་པ་སྟེ་མཚན་མོའི་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། རྟེན་ཁྲིམས་གོགས་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ། ལྷུང་བ་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་དག་སྤོང་གིས་སྤྱང་བ་ཉིད་དང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་སྤར་བཞིན། ཀུན་སྤོང་ནི་རང་གར་བྱུང་མེད་དང་ལྟན་ཅིག་ཉལ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །**སྤྱོར་བ་**ནི་ཉལ་ཞིང་གཉིད་ལོག་པའོ། །**མཐར་ཐུག་ནི་**མཚན་མོའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་སྟེ།

མཐར་ཐོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གང་བྱས་པས་འདིར་འགྱུར་ན་དགེ་སློང་གིས་བྱད་མེད་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་
གཅིག་ཏུ་གཉིད་ལོག་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །

འདིར་ག་ལུགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགེ་སློང་གིས་རང་གི་ཉེ་དུ་མོ་དང་ལྟན་
ཅིག་ཉལ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། རྒྱ་མཚན་འབྱུར་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་མདོར་
བསྡུས་སྦྱར་ཐོ་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། འདི་ནི་འབྱུར་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
དང་མི་མཚུངས་སོ། །དགེ་སློང་གིས་བྲིམས་གྲོགས་མེད་པར་རང་གི་ཉེ་དུ་མོ་
དང་ལྟན་ཅིག་ཉལ་བ་༼༡༩༠༩༽གནང་ཐོ་ཞེས་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་མ་
གསུངས་ལ། **ལུང་ཐུན་ཆོགས་ལས།** དགེ་སློང་མས་རང་གི་བྱ་དེ་ཆེན་པོར་གྱུར་
པ་དེའི་ཆེ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་ཉལ་བར་མི་རུང་སྟེ། རི་ལྷར་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་
བཞེན་སློབས་ཤིག་ཅིས་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པས་སོ། །ལྟན་ཅིག་ཉལ་བ་དེ་ཡང་
མཚན་མོའི་འོ། །དེའི་མཐར་ཐོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མཚན་མོའི་མཐའི་མདུན་ཐོལ་སྟོང་དང་ནམ་བྱེད་དང་སྐྱ་རེངས་འཆར་ཀ་པན་
ཆད་དུ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །མིའི་བྱ་མོ་དང་དུད་འགོ་མོ་རྒྱུད་ཅུ་འབྲིག་པ་སྦྱད་དུ་མི་
རུང་བ་དག་དང་གནས་གཅིག་ཏུ་ཉལ་ན་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་ན། འོ་ན་རྒྱུད་ཅུ་དེའི་

ཚད་ཇི་ཙམ་གྱིས་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་ཅེ་ན། བྱ་གཞག་གི་ཚད་ནི་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆུང་མཐའོ། **ཁ་སྤྱོད་པ་ལས།** ཐ་ན་བྱ་གཞག་མོ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་
ཉལ་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་ལས་ཆུང་བ་ནི་ལྷང་བ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། **ལུང་ལྷུ་བ་**
ལས། ཁྱོལ་སོང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་གིས་དུ་ཉལ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་
གསུངས་ན། དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ལགས། བྱའི་ནང་ནས་གྲིམ་བྱ་མོའམ། གྲིམ་བྱ་མོ་དང་
འདྲ་བའོ། །རྒྱ་བཞིའི་ནང་ནས་སྤྲེལ་མོའམ། སྤྲེལ་མོ་དང་འདྲ་བའོ། །མི་མ་
ཡིན་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་གིས་གཅིག་དུ་ཉལ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་
གསུངས་ན། དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ནས་བཟུང་དུ་རུང་ཞིང་
བལྟར་ཡོད་པའོ་ཞེས་སོ། །བྱང་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་ལྷང་བྱེད་དོ། །
དུག་པ་ལ། ལྷངས་པར་བྱེད་པ། **དངོས་གཞིའི་ལྷང་བ་བརྗོད་པ་དང་།** །ལྷང་བ་དེ་ཡིན་
སྤྱད་བསྟན། །ལྷང་བ་མེད་པ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་
དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་འཆར་ཀས་སྤངས་པར་བྱས་པ་ལས་ལྷང་བྱེད་དུ་
བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི། རང་རིས་ཀྱི་སེམས་བདེ་བ་ལ་གནོད་
པའོ། །**༡༩༠༠།** **དངོས་ཀྱི་བཅས་ལྷན་དག་སྤྱོད་གིས་དག་སྤྱོད་གཞན་ལ་**
འཛིགས་པའི་རྒྱ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་རང་ངམ། བསྐྱོས་པའི་རག་གི་
རིག་བྱེད་གྱིས་སྤངས་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་སྒྲིམ་ཏེ་དོན་གོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷང་

བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞེ་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་བསྐྱང་བར་བྱ་
བའི་ཡུལ་དང་། གང་གིས་སྐྱངས་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོའོ། །དང་པོ་ནི། དག་
སྐྱོང་ཆོས་བྱུག་ལྟ་ནས་། །གཉིས་པ་ནི། འཛིགས་པའི་རྒྱ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་
སྟེ། འཛིགས་པའི་རྒྱ་ཉི་བར་བསྐྱབ་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཀྱན་སྐྱོང་ནི་རང་གར་བཞད་གད་ཡན་ཆད་གྱིས་སྐྱངས་པར་བྱེད་པར་
འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྐྱོར་བ་ནི་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་ངག་གི་རིག་བྱེད་
གྱིས་སྐྱངས་པར་བྱེད་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་དོན་གོ་བའོ། །སེལ་བ་
ནི་**ལུ་བ་ལས།** བཅུན་པ་དག་སྐྱོང་གིས་ལུས་ཀྱི་དམིགས་པས་དག་སྐྱོང་ལ་
བསྐྱེགས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལྟར་བྱེད་འདིར་འགྱུར་བ་ནི་བསམ་པས་བཞད་གད་བྱ་བར་བསམས་པས་
ཀྱང་རུང་སྟེ། ཞེས་པའི་ཀྱང་སྒྲས། **དྲི་ཀར།** ཁྱོ་བ་སྡོན་དུ་བཏང་བས་ཀྱང་རུང་
བའོ་ཞེས་སོ། །སྐྱངས་པར་འདོད་པས་འཛིགས་པའི་རྒྱ་ཉི་བར་བསྐྱབ་པ་སྡོན་དུ་
བཏང་བས་སྐྱོར་བ་འཛིགས་པར་བྱེད་པ་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ཅིས། དག་སྐྱོང་པ་རོལ་
པོ་ལ་བདག་དང་གཞན་གྱིས་ཀྱང་གོ་བར་བྱེད་པ་ན་འཛིགས་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་

ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤངས་པར་འདོད་པས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྒྲོགས་པ་
ནམས་ལ་ནི་ལྷུང་བྱེད་དངོས་གཞིའོ། །ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་རང་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་
སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱུད་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནི་ཡི་དྲགས་དང་། ག་ཟ་དང་། སྤུལ་སྤུལ་
དང་། ལུས་སྤུལ་༼༡༩༽ནི་པོ་དང་། དེའི་གཟུགས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་གཟུགས་
ལྷ་བ་ནག་པོ་དང་། སོལ་བ་དང་། ཀ་བ་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་
ནི་ཡི་དྲགས་སོགས་དང་། དེའི་སྒྲ་སང་གོ་དང་། ལྟག་དང་། སྤང་དང་། མཆོའ་
དང་། འཕར་བའོ། །གཟིག་དང་། བའི་སྤྲད་ལྟ་བུ་དང་། གྲི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཡི་
དྲགས་སོགས་ཀྱི་དྲི་བཤང་བ་དང་། གཅི་བ་དང་། ར་སྤྱག་པོ་དང་། ར་སྤྱག་དེའི་
ཟེ་བའི་དྲི་ལྟ་བུ་དང་། རེག་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནི་སེག་དང་། རེ་སྟེ་དང་། སྤུར་
བའི་རེག་པ་ལྟ་བུའི་ཡི་དྲགས་སོགས་འདི་ན་ཡོད་པས་ཁྱོད་ཟ་བར་འགྱུར་ཞེས་
པ་ཉིད་སྒྲོགས་པ་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྤངས་འདོད་ཀྱིས་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྒྲོགས་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཡིད་འོང་
རང་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱུད་ཡིད་འོང་ལྟ་དང་། སྤུ་དང་། དྲི་ཟ་
དང་། གཞོད་སྒྲིན་དང་། མིའམ་ཅི་དང་། ལྟོ་འབྲེ་ཆེན་པོ་དང་། གཟུགས་ཡིད་
འོང་ལྟ་དེ་དག་གི་གཟུགས་ནོར་ཅན་དང་། ཆོང་དཔོན་དང་། དེད་དཔོན་ཏེ།
ནམ་འབྱེད་ལས། ནོར་ཅན་ནི་ནོར་བྱེ་བས་སྤྱག་པའོ། །ཆོང་དཔོན་ནི་ཅོད་པན་

བཅིངས་པའོ། །ཅོད་པན་བཅིངས་པ་ནི་ཀླུ་པོའི་ཆོད་པོན་དུ་བསྐྱོས་པ་ལ་ཟེར། རང་མཆོག་ དེད་
དཔོན་ནི་ཡུལ་གཞན་དུ་ལན་གསུམ་ལན་གཉིས་སུ་བསྐྱོས་པའོ་སྟེ། **མ་ནཱ་**
ལས། དེད་དཔོན་ནི་དེད་པ་ལན་དུ་མར་སོང་བའི་བདེ་རྟིང་། མཆོག་ ཡུལ་གཞན་དུ་དོན་
མཐུན་དེད་པའོ་ཞེས་སོ། །ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུས་**འྲི་ཀར།** ཀླུ་པོ་དང་སྒོན་པོ་
ཞེས་སོ། །སྒྲ་ཡིད་འོང་བེ་ལྷོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། འྲི་ཡིད་འོང་ཨ་ག་བུ་དང་།
ཅན་ནུན་དང་། གུར་གུམ་དང་། ཏ་མ་ལའི་ལོ་མའི་བྲི་ལྟ་བུ་དང་། རེག་ཡིད་འོང་
དར་དང་། རས་ཡུག་ཆེན་དང་ཞེས་པ་**ཡུང་གཞིའི་འྲི་ཀར།** རས་བལ་ལས་བྱས་
པ་སུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོད་དུ་ལོངས་པའོ་ཞེས་སོ། །བེའུ་རས་དང་ཞེས་པ་རས་སུ་
༼༡༫༽བཞེ་ཅན་ནོ། །དར་ལ་དང་ཞེས་པ་གཞི་འྲི་ཀར་དར་སྒྲ་བཞེ་མོ་ཀླུ་སྒྲུན་སེང་
བག་ཅན་ནོ་ཞེས་སོ། །རྩ་དུ་གུ་ལའི་རས་དང་། ཀོ་ཏམ་པའི་རས་ནི་གཞི་འྲི་ཀར་ཏུ།
རྩའི་རྣམ་པ་ཀོ་ཏམ་པ་ལས་བྱས་པའི་རས་ཐུན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་རེག་པ་
ལྟ་བུ་ཉིད་སྒྲོག་པ་ནི་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ལའོར་བ་ལ་ཡིད་སྒྲོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཉིད་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་
དེའི་ཕྱིར་སྒྲོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཉིད་དུ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་དང་། དུད་འགོ་དང་
། ཡི་དུགས་ཀྱི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་དོ། །སྤངས་པར་བྱེད་པའི་
ལྟར་བྱེད་དོ། །

བདུན་པ་ལ།སྟོན་པ། ལྷུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། །ལྷུང་བ་མེད་པ་བརྟོན་
བའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་མ་ཉན་ཡོད་ཏུ་བྱུག་སྟེས་བཅུ་བདུན་སྟེའི་ཆོས་གོས་སྟེས་པ་ལས་
ལྷུང་བྱེད་ཏུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་གཞན་ལ་གཞོད་པ་དང་། རང་མ་བྱིན་ཡིན་
གི་རྒྱར་འགོ་བའོ། །རི་ཉི་ནི་བཅས་ལྷན་དག་སྤྱོད་གིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་པ་
དབང་བའི་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་དག་སྤྱོད་གི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་སྟེད་དམ། སྟེད་
ཏུ་བཅུག་པ་ལས་རྒྱར་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་གིས་སྟོབ་པའི་
བདག་པོ་དང་། གང་སྟོབ་པའི་དངོས་པོའོ། །

དང་པོ་ལ་ལྷ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྟེ་ལྷ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ་ལྷ་
རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་སོ། །རང་རང་གི་སྟོམ་པ་དག་པ་སྟེ། དག་སྤྱོད་དང་
དག་སྤྱོད་མ་བསྟེན་བར་རྟོགས་པ་ཅན་མ་ཉམས་པ་ཞེས་གསུངས་གིང་། དེའི་
གནད་གིས་དག་རྩལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྟུར་རོ། །ལྷ་བ་མཐུན་པ་དང་། ཐ་
སྟོད་གསུམ་ལྷན་དང་། ལུས་ཐ་མལ་བར་གནས་པ་སྟེ་སྤྱིར་འཕྲོག་གི་
སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ལ་རོལ་(༡༤༥ན)པོ་དེ་དག་སྤྱོད་ཡིན་ན་ནི་
བདག་ལས་ཐ་དད་པ་ཡང་ཡན་ལག་ཏུ་སྟུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། ཆོས་
གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ལྟ་བུ་དག་སྤྱོད་གི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཡིན་པ་སྟེ། དག་སྤྱོད་

གི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་སླེད་དམ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཆུད་འཇའ་བའི་རྒྱུན་ཅན་
མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཡན་པར་འདོད་པ་ནི་མ་གཏོགས་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རུང་བ་
དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སྦྱིར་བརྟན་པ་ལས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་གེས་ནི་སྤར་བཞིན། གུན་སྒྲོང་ནི་
རང་གར་སླེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། **སྦྱིར་བཞི་**རང་རམ་བསྐྱོས་པས་
མངོན་སུམ་དུ་སླེད་པར་ཞུགས་པའོ། **མཐར་ཐུག་ནི་**སྤར་བ་རྫོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གང་བྱས་ན་འདིར་འགྱུར་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་པ་དབང་བའི་ལྷུང་བཟེད་དང་།
ཆོས་གོས་དང་། རྩ་བ་དང་། རོར་བྱ་དང་། རྣ་རགས་ལ་སོགས་པ་དག་སྒྲོང་གི་
འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་རུང་བ་དང་། ཚད་ལྡན་སླེད་དམ། སླེད་དུ་བཅུག་ན་ལྷུང་
བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །

འདི་ལ་ཟངས་ཚེ་ན་རེ། བདག་པོ་དག་སྒྲོང་དབང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ།
ལུང་ཞུ་བ་ལས། དག་སྒྲོང་གིས་དག་སྒྲོང་མཉམ། དག་སྒྲོབ་མཉམ། དག་ཚུལ་
ཡའི་ལྷུང་བཟེད་དམ། གོས་སམ། དག་སྒྲོང་གི་ཡོ་བྱད་སྤྲས་སམ། སླེད་དུ་སྦྱུལ་
ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས། དག་སྒྲོང་གིས་དག་ཚུལ་ལ་
སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་སྤྲས་ཀྱང་ལྷུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་
རྣམས་འདིར་**ལུང་ཞུ་བ་ལས་**ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ནི་སྦྱིར་བའི་དུས་ཀྱི་

ཉེས་བྱས་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། རྣམ་འབྲེད་སོ་ཐར་མདོ་རྩ་འགྲེལ་
དང་བཅས་པ་ལས་རབ་རྩ་བྱུང་བ་སྟེ་ལྷ་སྦྱིའི་ཡོ་བྱད་ལས་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པར་
གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་རིགས་ཏེ། **ཕའི་རྣམ་འབྲེད་ལས།** དགོ་སྟོང་
༼༡༥༥བ༽གིས་ཇི་ཙམ་ཅུང་ཟད་དགོ་སྟོང་ངམ། དགོ་སྟོང་མའམ། དགོ་སྟོང་
མའམ། དགོ་ཚུལ་ལམ། དགོ་ཚུལ་མའི་ལྷུང་བ་ཟེད་དམ། གོས་སམ། དགོ་སྟོང་
གི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་གང་ཡང་རུང་བ་སྟེད་དམ། སྟེད་རྩ་འཇུག་ན་ཐམས་ཅད་
ལྷུང་བྱེད་རྩ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ལུང་དགོ་སྟོང་མའི་རྣམ་འབྲེད་དང་
། དགོ་སྟོང་ཕའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གཉིས་ལས་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གསུངས་
སོ། **མདོ་རྩ་བ་ཉིད་ལས་གྱུར།** དགོ་སྟོང་ཁོ་ན་དབང་བ་ཞེས་མ་གསུངས་པར་
རབ་རྩ་བྱུང་བ་འདི་པ་དབང་བའི་ཞེས་སྦྱིར་གསུངས་གིང་། **རང་གི་རྣམ་བཤད་**
དང་ལྷོ་གཤམ་གྱུར། རབ་རྩ་བྱུང་བ་འདི་སྟོས་པ་ནི་དགོ་སྟོང་དང་། དགོ་སྟོང་མ་
དང་། དགོ་སྟོང་མ་དང་། དགོ་ཚུལ་དང་། དགོ་ཚུལ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དོ་
ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བསམ་པའི་བྱད་པར་ཕན་པར་འདོད་པས་ནི་མ་གཏོགས་སོ། སྟེད་པའི་ལྷུང་
བྱེད་དོ། །

བརྒྱད་པ་ལ། གདེང་མེད་པར་སྦྱོང་བ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཉེར་དགས་གདེང་མེད་སྤྱད་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་
བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི། རང་རིས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གཞོད་པའོ། །རྩོཉ་ནི་
བཅས་ལྷན་དགོ་སྤྱོད་གིས་དགོ་སྤྱོད་གཞན་ལ་བྱིན་པའི་གོས་སམ། ལྷུང་བཟེད་
ལ་རྒྱ་སེམས་སམ། ཡིད་གཙུགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ལས་གཞན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་
པའི་བདག་པོ་དང་། གང་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དངོས་པོའོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་སྤྱོད་
ཆོས་དྲུག་ལྷན་གྱི་སྤྱིང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པས་དགའ་བར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ།
གཞི་དེས་དགའ་བར་མི་འགྱུར་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གོས་
སམ་ལྷུང་བཟེད་ཡིན་པ་རུང་བ་ཆོད་ལྷན་རང་གིས་བྱིན་༼༡༩༩ན༽པས་ད་ལྟ་
དགོ་སྤྱོད་གཞན་དེ་དབང་བ་སྟེ། བསྐྱུང་བ་མེད་པར་བྱིན་པ་ཞེས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་གཤམ་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
པའོ། །ཀྱུན་སྤྱོད་ནི་རང་གར་རྒྱ་སེམས་དང་། ཡིད་གཙུགས་བྱུང་པར་ཅན་ལས་
གཞན་པས་ལོངས་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་སེམས་
ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་ན་ནི་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་ལ། ཡིད་གཙུགས་བྱུང་
པར་ཅན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་ན་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་གདེང་ཡོད་པས་ཏེ་
ཡིད་གཙུགས་པའི་སེམས་དག་གིས་སྤངས་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་རྒྱ་བའི་

ལྷུང་མེད་དུ་གསུངས་པའི་གནད་གིས་ཀྱང་རོ། **སྒྲོང་བ་ནི་གདེང་མེད་པར་**
ལོངས་སྒྱུད་པར་ཁྱགས་པའོ། **མཐར་ཐུག་ནི་སྒྱུད་པ་རྫོགས་པའོ།** །

གཉིས་པ་ནི།

ལྷུང་བྱེད་འདིར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ན། དགེ་སྒྲོང་ལ་གོས་ཕྱིར་བྲང་བ་མེད་པར་
གཏན་བྱིན་པ་གང་ལ་བྱིན་པ་དེས་གནང་བའི་གདེང་མེད་པར་ལོངས་སྒྱུད་ན་
ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

འོན་ལྷང་བཟེད་གདེང་མེད་པར་སྒྱུད་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཁྱེ་ཀ་ལས་ནི་གོས་
ལས་གཞན་པའི་ཡོ་བྱད་སྒྱུད་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །འདིར་གཞུང་ནི་**ཁྱེ་**
བ་ཁ་ཅིག་ལས། དགེ་སྒྲོང་གིས་གོས་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོ་བྱད་
སྟུལ་ནས་སྒྲར་མ་བྲངས་པར་སྒྱུད་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །**རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ནི།** ལྷུང་བཟེད་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ།
ལྷུང་བཟེད་ཚུང་བ་ལ་ནི་ན་སྒྲིད་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འདིར་གཞུང་ནི་**ཁྱེ་**
བ་ཁ་ཅིག་ལས། དགེ་སྒྲོང་ལ་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་སྒྱིན་པར་བྱས་ཏེ། དེའི་
འོག་ཏུ་ལོངས་སྒྱུད་པར་བྱེད་ན་ཅིར་འགྱུར། ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་ཡོན་
ཏན་འོད་གྱི་ལུང་བྲངས་སོ། །ཁྱེ་ཀར་ཁུངས་སུ་བྲངས་པའི་ཁྱེ་བ་ལས་ཉེས་བྱས་
སུ་གསུངས་པ་དེ་ནི་གོས་ཞེས་སྒྲོས་༼༡༥༩བ༽པས་ལྷུང་བཟེད་ཀྱང་མཆོན་པ་སྟེ།
གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ལས་གཞན་པའི་ཡོ་བྱད་གདེང་མེད་པར་སྒྱུད་ན་ཉེས་བྱས་

སུ་དགོངས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གཞི་དེས་
བདག་པོ་དེ་དགའ་བར་མི་འགྱུར་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ། **ཁྱི་ཀར།** རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱིན་
པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་དོ་སྟུམ་སྟེ། རང་གིས་བྱིན་པས་རང་གི་སྤྱོས་ཉེ་བར་འཆོ་
བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་སྟེ། **ཁྱི་ཀར།** རང་གི་སྤྱོས་ཉེ་བར་འཆོ་བ་ལ་ལྷུང་བྱེད་འདིར་
འགྱུར་གྱི། གཞན་གྱི་སྤྱོས་ཉེ་བར་མཆོན་ནི་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་ལྷན་པའི་
སྤྱོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །

དགུ་པ་ལ། ལྷག་མས་སྐྱར་འདེབས། **སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆེག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།**

སྤྱོད་གཞི་ནི་ཀུལ་པོའི་ཁབ་རྩ་མཛའ་བོ་དང་ས་ལས་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས་དག་
འདུན་ལྷག་མས་སྐྱར་པ་བཏབ་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། **།དགག་བྱ་ནི་**
སྤྱོམ་པའི་སྤྱོ་ནས་རང་རིས་ཅམ་ལ་གཞོད་པའོ། **།རྫོང་ཉི་ནི་**བཅས་ལྷན་དག་སྤྱོད་
གིས་རང་སྤྱོགས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྤྱོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྷན་པའམ།
ལྷ་བ་གཞན་སྤྱོགས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྤྱོམ་པ་ཕམ་པས་མ་ཉམས་པ་དང་ལྷན་པ་
ལ་དག་འདུན་ལྷག་མས་སྐྱར་པ་བཏབ་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །
ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། **གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་**གསུམ་སྟེ། གང་ལ་སྐྱར་པ་གདབ་
པའི་ཡུལ་དང་། གང་གིས་སྐྱར་པ་གདབ་པའི་དངོས་པོ་དང་། གང་ལ་གོ་བར་བྱ་
བའི་ཡུལ་ལོ། **།དང་པོ་ནི།** ཆོས་བཞི་ལྷན་ཏེ། རང་སྤྱོགས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་
སྤྱོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྷན་པའམ། ལྷ་བ་གཞན་སྤྱོགས་ཀྱི་བསྟེན་

རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལམ་པས་མ་ཉམས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བ་སྟན་གསུམ་དང་
ལྡན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། བདག་ལས་ཐ་དད་པ་སྟེ་སྒྲར་
ལམ་པ་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། ༡༥༧ རྟོག་ཉིས་
པ་ནི། དག་འདུན་ལྷག་མས་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་པ་དང་། གཞི་མེད་པ་ཡིན་
པ་སྟེ། དག་འདུན་ལྷག་མས་སྐྱར་པ་བརྗོད་ན་འོ་ཞེས་དང་། སྟེད་དང་གདེང་མེད་
གཞི་མེད་དང་། །ཞེས་སྒྲིམ་ཆིག་ལས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གོ་བྱའི་ཡུལ་ཆོས་
གསུམ་ལྡན་ཏེ། བ་སྟན་ལྡན་དང་ལྡན། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས། བདག་ལས་ཐ་
དད་པར་ཞེས་སྒྲར་མི་ཆོས་བླ་མའི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་མ་དག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་
མ་གཏོགས་པ་གཞིའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ལ་མ་འབྱུལ་བའོ། །ཀུན་སྟོང་ནི་དག་
འདུན་ལྷག་མས་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་ཆིག་སྒྲིའི་གོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུ་མ་ཆད་
པའོ། །སྟོར་བ་ནི་དག་མཚན་ཉིད་ལྡན་ལྡན་གྱིས་སྐྱར་པ་འདེབས་པར་ཞུགས་
པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་དོན་གོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལྷུང་བྱེད་འདིར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེན། སྐྱར་པ་འདེབས་པར་འདོད་པས་དག་
སྟོང་ལ་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ། དག་འདུན་ལྷག་མས་སྐྱར་པ་བརྗོད་ན་ལྷུང་བྱེད་ཏུ་
འགྱུར་ངོ། །གསལ་བར་བརྗོད་པ་ཁོ་ནས་སམ་ཞེན། བག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ངོ་

། །སྐྱུར་པ་འདེབས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བཙུ་བ་ལ། བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་འགོ་བ། དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་བརྗོད་པ་དང་། །ལྷུང་
བ་དེ་ཡི་ན་སྦྱད་བསྟན། །ལྷུང་བ་མེད་པ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་
དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིའི་གཞི་ནི་སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་བཞུགས་པའི་ཆོ་
རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས་དགོ་སྤྱོད་ཞིག་བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་འགོ་བ་ལས་ལྷུང་བྱེད་
དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་པའོ། །དོ་ཉི་ནི་བཅས་ལྷན་
དགོ་སྤྱོད་གིས་སྦྱེས་པ་མེད་པར་བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་འགོ་ཞིང་། རྒྱུར་
གྲགས་འདས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །༡༩༥༤བ།

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ལ་འགོ་བའི་ཡུལ་
དང་། གང་དུ་འགོ་བའི་ལམ་དང་། གང་གིས་འགོ་བའི་རྟེན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་བརྒྱད་ལས། བྱད་མེད་ཆོས་ལྷ་ལྷན་འཁྲིག་ཆོག་གི་སྐབས་སུ་སྤྱར་
བཤད་པའི་སྟངས་དུ་ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་མོ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དགོ་སྤྱོད་མ་
དང་ལྷན་ཅིག་འགོ་ན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། དགོ་སྤྱོད་མའམ་དགོ་
ཚུལ་མ་དང་ལམ་དུ་འགོ་ན་ལྷུང་བ་ན་སྦྱད་དུ་འགྱུར་པའོ། །ཡན་གདགས་བྱ་
འདོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སེལ་བྱེད་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །དོ་མ་སྤྱོད་པ་སྟེ་བལ་ཁུར་བ་ལ་བཤད་པའི་གནད་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་

གང་དུ་འགོ་བའི་ལམ་ནི། ས་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཡིན་པས་གྲུ་ཡང་ས་ལ་བརྟེན་
པའི་ལམ་ཡིན་པར་བསྟུ་བ་དང་། རྒྱུ་གྲགས་གྱི་མཐའ་བ་ཡིན་པ་སྟེ། **ལུ་བ་**
ལས། དག་སྟོང་གིས་སྐྱེས་པ་མ་མཆིས་པར་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ནམ་མཁའ་
ལ་མཆིས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུ་གྲགས་རེར་
རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་འགོ་བའི་རྟེན་ནི། བྲིམས་
གྲོགས་དང་མི་ལྷན་པ་སྟེ་རིག་པའི་སྐྱེས་པ་མེད་པའི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་སྤར་བཞིན། ཀུན་སྟོང་ནི་རང་
གར་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་འགོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། **སྦྱོར་**
བནི་ཆོས་གཅིག་ལ་རྒྱུ་གྲགས་བྱེད་དུ་འགོ་ཞིང་། ཆོས་གཉིས་ལ་རྒྱུ་གྲགས་
བྱེད་དུ་འགོ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི། སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་རྒྱུ་གྲགས་ལས་འདའ་
ཞིང་འགོ་བར་ཞུགས་པའོ། **མཐར་ཐུག་ནི་**ལམ་རྒྱུ་གྲགས་ལས་འདས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རིག་པའི་སྐྱེས་པ་མེད་པའི་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་འགོ་བའོ། །ཞེས་
སྤར་སྟོས་པ་དེ་ཡང་དག་སྟོང་གིས་བུད་མེད་དང་ལམ་དུ་འགོ་བར་
༼༡༥༥༽འདོད་པས་རང་གར་ལམ་དུ་འགོ་བ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དོ། །རྒྱུ་གྲགས་རེ་
རེར་ལྷུང་བྱེད་རེའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རྒྱུང་གྲགས་དེའི་བྱེད་རེ་རེར་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ལུང་མེད་གྱིས་དགེ་སློང་ལམ་དུ་འགོ་བའི་སེལ་བྱེད་པ་ནི་མ་གཏོགས་
སོ། །དགེ་སློང་དེ་ལམ་ནོར་བ་ལུང་མེད་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་ན་ཡང་མ་
གཏོགས་སོ། །དགེ་སློང་ལམ་དུ་འགོ་མི་རྒྱས་པ་ལུང་མེད་གྱིས་བྲིད་ན་ཡང་མ་
གཏོགས་སོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ།

ཀླུ་པོའི་སྐྱོད་པ་བྱེད་ཅིང་དུར་སྒྲིག་བགོས། །ཁང་བྱིམ་ལ་སོགས་མཁོ་དགུའི་
འབྱོར་བ་སྒྲུབ། །པ་རོལ་སྟོབས་གྱིས་གཞོན་ལ་འབད་པ་ཅན། །བརྟུལ་ཐོད་ཅན་
འགས་བདག་ལ་སྟིང་རྗེ་ཡང་། །རྒྱ་ཆེན་ལུང་ལས་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། །དོན་
ལ་འབྲུལ་མེད་དཔྱོད་པའི་བསམ་པས་བྲེལ། །

ལུང་མེད་དང་ལྟན་ཅིག་འགོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བརྟུ་ཚན་བརྒྱད་པའི་དང་པོ་ལ། ཀླུ་མ་དང་ལྟན་དུ་འགོ་བ། དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་
བརྗོད་པ་དང་། །དེ་ཡི་ལྷུང་བ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆེག་གི་
དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་བཞུགས་པའི་ཆོ།

རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས་དག་སློང་ཞིག་ཤོ་གམ་འདུལ་བའི་ཚོང་པ་དང་ལྷན་ཅིག་
ལམ་དུ་འགོ་བ་ལས་ལྷང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །**དགག་བྱ་ནི་མ་**བྱིན་པར་ལེན་པའི་
རྒྱུར་འགོ་བའོ། །**རྫོང་ཉི་ནི་**བཅས་ལྷན་དག་སློང་གིས་ཚོམ་རྒྱན་པའམ། ཤོ་གམ་
འདུལ་བའི་ཚོང་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་འགོ་ཞིང་རྒྱུད་གྲགས་ལས་འདས་པ་
ལས་གྱུར་པའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་དང་འགོ་བའི་
ཡུལ་དང་། གང་དུ་འགོ་བའི་ལམ་མོ། །

དང་པོ་ལ་བརྒྱུད་ལས། ཚོམ་རྒྱན་པའམ་ཤོ་གམ་འདུལ་བའི་ཚོང་པ་ཡིན་པ་སྟེ།
གྲོང་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་**༼༡༥༥༽**ཚོམ་རྒྱན་པ་དག་གམ་ཞེས་གསུངས་
པས་སོ། །རྒྱ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་པ་སྟེ། རྒྱུ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་འགོ་བ་
ཞེས་པ་དང་། དགག་བྱའི་གནད་གྱིས་སོ། །ཁྱིམ་པ་ཡིན་པ་དང་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་
སྟེ་སྐབས་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། རབ་དུ་བྱུང་བས་རྒྱུ་མ་བྱེད་པ་དང་། ལུང་མེད་གྱིས་
རྒྱུ་མ་བྱེད་པ་འབྱུང་རིང་བས། དེ་དག་རྒྱུ་མ་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་དང་དག་
སློང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་འགོ་ན་ལྷང་བ་ན་སྤང་དུ་རིགས་སོ། །**ལན་གདགས་བྱ་**
དང་འདོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྟེ། **ལུང་གི་རྣམ་འབྱེད་ལས།** རྒྱུ་མ་སེལ་བྱེད་དུ་
འཛུང་པ་དང་། ལམ་ནོར་བ་རྒྱུ་མས་ལམ་དུ་འཛུང་པ་དང་། འགོ་མི་ལུས་པ་
རྒྱུ་མས་ཁྲིད་པ་ལ་ལྷང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །**རྫོང་སྟོན་པ་སྟེ་**

བལ་ཁུར་བ་ལས་བཤད་པའི་གནད་གྱིས་སོ། །ཐ་སྙད་བཞི་དང་ལྟན་པ་དང་།
ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་བརྒྱད་དེ། དེ་གཉིས་སྒར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་གང་དུ་འགོ་བའི་ལམ་ནི། ས་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཡིན་པ་དང་།
རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་པ་སྟེ། **ལུ་བ་ལས།** དགོ་སྟོང་གིས་འགོན་པ་མང་པོ་
རྒྱ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་མཆིས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉིས་བྱས་སོ་ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་འདི་ཉིད་ལས།** རྒྱང་གྲགས་རེ་
རེར་ནི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞིའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ལ་
མ་འབྲུལ་བའོ། །ཀྱན་སྟོང་ནི་རང་གར་རྒྱན་མ་དང་ལམ་དུ་འགོ་བར་འདོད་པ་
རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །**སྟོར་བ་ནི་སྟོར་བ་གཅིག་གིས་རྒྱང་གྲགས་ལས་འདའ་ཞིང་**
འགོ་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ལམ་རྒྱང་གྲགས་ལས་འདས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གྲོང་འཛམས་པར་བྱེད་པའི་ཚཱ་རྒྱན་པ་དག་གམ། ཤོ་གམ་འབྲུལ་བའི་
༼༡༩༩༩༽ཚཱ་བ་དག་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་དགོ་སྟོང་ལམ་དུ་འགོ་བ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་
བཅས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཐོལ་བ་གཡོ་སྐྱུས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དག་དང་། མཁན་པོ་དང་སྟོབ་དཔོན་མེད་

པར་རྒྱ་ཐབས་སུ་རབ་རྩ་བྱུང་བར་རང་གིས་རྟགས་སྒྲངས་པ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་
འགོ་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །རྒྱན་མ་དང་ལྷན་ཅིག་འགོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ། མ་ལོན་པར་རྫོགས་བྱེད། ལྷུང་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། །དེ་ཡི་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད། །སྒྲིམ་པའི་ཞིང་དང་ཞིང་མིན་བསྟན། །དང་པོ་
ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་མ་ཉན་ཡོད་དུ་མོདླ་ལ་གྱི་བྱས་སྤྱོད་ཕན་གཞོན་ལྟ་བུ་བདུན་ཟེ་
ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་
བྱ་ནི་དག་སྤྱོད་བྱ་མི་རན་པ་ལས་དག་སྤྱོད་བྱས་པས་སྒྲིམ་པ་མི་ཐོབ་ཅིང་།
གཞན་གྱི་རྒྱུད་རྒྱུད་ཐོས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཉི་ནི་བཅས་ལྷན་དག་སྤྱོད་མཁན་
པོ་གང་ཞིག་གིས་སྒྲིམ་པ་ལོན་པ་པོ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་དེ་ལས་བྱེད་པ་པོས་
གསོལ་བཞིའི་ལས་གྱིས་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་ལས་གྱུར་པ་སྟེ། མཁན་པོ་ལ་
ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ། གང་བསྟན་པར་རྫོགས་
པའི་ཡུལ་དང་། གང་དག་གིས་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་གྲོགས་དང་། ཇི་
ལྟར་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཆོག་དང་། གང་གིས་བསྟན་པར་རྫོགས་
པར་བྱེད་པའི་རྟེན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་བདུན་ལས། བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་པ་དང་། བསམ་པ་ཐག་

པ་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་འདོད་པ་ཡིན་པ་སྟེ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མངལ་དང་ཤོལ་གྱི་ལྷ་བ་དང་བཅས་ཀྱང་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་
ལོན་པ་སྟེ། ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ཉིད་ལའོ་ཞེས་༼༡༩༩བ༽གསུངས་པས་
སོ། །མཚན་མཐུན་པ་སྟེ་མཚན་དང་ཁས་སྤངས་པ་དག་གིས་ནི་ཞེས་ལྷུང་བ་
བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་མཚན་མཐུན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་གཞན་
ཀྱིས་སྤྱར་རོ། །མཚམས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བར་ཆད་གཙོ་བོ་གཞན་དང་མི་
ལྟན་པ་སྟེ། དེ་དང་ལྟན་ན་གཞན་རྒྱད་རྒྱད་ཟོས་ཟོན་པས་བསྟེན་རྫོགས་བྱས་པ་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་རྒྱད་རྒྱད་ཟོས་པར་འགྱུར་བའི་དགག་བྱ་མི་རྫོགས་པའི་
ཕྱིར། བ་སྟོད་ལྷ་དང་ལྟན་པ་དང་། ལུས་བ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ་སྐབས་གཞན་
དུ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གྲོགས་ནི། ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དག་
འདུན་དང་བཅས་པ་སྟེ་སྐབས་དོན་ཀྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོག་ནི། **ནམ་འབྲེད་**
ལས། རྫོགས་པར་བསྟེན་པར་བྱེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་
ཀྱིས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཆོག་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ཏེ། ཆོག་གཞན་
རྒྱུར་ཤོག་ལ་སོགས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་རྟེན་ནི། མཁན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་
མཁན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་**ཡུང་སྤྱིང་གཞི་ལས།** མཁན་པོ་ལ་ལྷུང་
བྱེད་བསྐྱེད་ལ། སློབ་དཔོན་དང་དག་འདུན་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་སོ། །
བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་

བའོ། །ཀུན་སྒྲིང་ནི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པ་པོ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་
པར་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྒྲིབ་བ་ནི་མཁན་པོ་བྱས་ཏེ་སྒྲིམ་པ་
ལེན་པ་པོ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པར་ཞུགས་
པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་པལ་ཆེར་བྱས་པ་སྟེ། པལ་ཆེར་
བྱས་པ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འདི་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོའོ། །ཡུལ་གང་ལ་ཤེས་གཙོ་ན། བསྟེན་པར་རྫོགས་
པར་བྱ་བ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ཉིད་ལའོ། །འདུ་ཤེས་པོ་ནི་ལྟང་བ་འབྱེན་པོ་
མཁན་པོ་ཉིད་༼༡༩༧༽ནི་གྲིས་སོ། །བྱ་བ་ཅིས་ལྟང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ན་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པར་བྱས་ནའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མཁན་པོ་དེས་རྫོགས་བྱ་དེ་ལ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ཉིད་མི་དྲི་བར་མི་
བྱའོ། །མཁན་པོ་ལས་གཞན་སྒྲོབ་དཔོན་སོགས་གྲིས་ཀྱང་ལོན་པ་ཉིད་མི་དྲི་
བར་མི་བྱའོ། །དེས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ཉིད་དག་སྒྲིང་དག་གིས་ངེས་པར་མི་ཤེས་
པར་དེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

སྒྲིམ་ལེན་དང་དག་སྒྲིང་དག་གིས་སྒྲིམ་ལེན་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་པ་

དང་། ལོན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པ་
གསུམ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་ལེན་པ་པོས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ལ་ནི་ན་ཚོད་ཀྱི་ཆ་
ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་ཆགས་སོ། **ཁྲི་ཀར།** ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པའི་ཞིང་ཉིང་
ལས་ཉམས་པར་བྱ་མི་རུས་པའི་བྱིར་རོ། །ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ཉིང་ཡིན་ན་ནི་དེའི་
ཆོ་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེར་བྱེད་པ་ཉིང་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ལ་གཅིག་
ཤོས་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་ནི་བདག་ཉིང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཉིང་ན་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་འཆགས་སོ། **ཁྲི་ཀར།** འདི་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེར་བྱེད་
པ་ཉིང་ཡིན་ན་ཞེས་སོ། །ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་ནི་བདག་ཉིང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པར་
འདུ་ཤེས་པ་ཉིང་ན་མཁན་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དག་
གིས་ནི་ལོ་གྲངས་མི་ཤེས་པ་དང་། ལོ་ཆོགས་མི་དྲན་པ་དང་། ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་
དག་ལ་ཡང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་འཆགས་སོ། །

འདིར་ལུང་དང་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་བཤད་ལུགས་ཐ་དད་པ་གཉིས་སྣང་སྟེ།
ལུང་ལས། རྣོམ་པ་ལེན་པོས་མི་ཤེས་མི་དྲན་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་ལ་ཞེས་གསུངས་
པའི་**ཁྲི་ཀ་ལས།** མཁན་པོ་ལ་སོགས་པས་མི་ཤེས་མི་དྲན་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་ལ་
སྦྱར་རོ། །དེ་འང་**ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་དེས་མི་ཤེས་མི་
དྲན་ཡིད་གཉིས་ཟ་ཞིང་༼༡༩༧༧༽དེ་ལ་དག་སྤོང་རྣམས་ཀྱིས་མ་དྲིས་སམ།
དྲིས་ཀྱང་ལན་མི་འདེབས་པ་ན་གང་ཟག་དེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན་གང་

ཟག་དེ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དག་སྤྲོད་གི་དངོས་པོ་འཆགས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །**ཁྲི་ཀ་ལས་ནི་མི་ཤེས་པ་དང་།** མི་དྲན་པ་དང་། ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་
དག་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་གཅིག་ཤོས་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་འཆགས་སོ་
ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །གང་ཟག་ལོ་ནི་ཤུ་ལོན་པ་ནིད་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ནིད་ཡིན་ན་
མཁན་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དག་ལ་མི་ཤེས་པ་དང་།
མི་དྲན་པ་དང་། ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་དག་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་
བྱ་བ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་འཆགས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བཤད་
ལུགས་གཉིས་ཀར་བཟུང་སྟེ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ལོ་ནི་ཤུ་མ་ལོན་ཀྱང་ལོན་པར་
འདུ་ཤེས་ཏེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་རང་གིས་ལོ་ནི་ཤུ་མ་ལོན་པར་
ཤེས་པ་ནི་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་ཞིག་གོ། །དེས་ན་འདི་ནི་སྒྲིམ་པ་གཏོང་
བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དུས་སུ་སྒྲིམ་པ་བཏང་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་
དུ་འང་ཞེན། གལ་ཏེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་བདག་ནིད་ལོ་ནི་ཤུ་མ་
ལོན་ནོ་སྒྲིམ་པའི་བསམ་པ་དེ་བསྐྱེད་པ་ན་ལོ་ནི་ཤུ་མ་ལོན་པའི་སྒྲིམ་པ་དེ་ཞིག་
པའོ། **ཁྲི་ཀར།** བསམ་པ་དེ་སྦྱོས་པ་ན་ལོ་ནི་ཤུ་ལོན་ན་ནི་སྒྲིམ་པ་དེ་མི་འཛིག་
གོ། །ཞེས་སོ། །བསྟེན་པར་རྫོགས་ཟིན་པ་ན་ལོ་ནི་ཤུ་ལོན་ནམ། མ་ལོན་བརྩི་བ་
དེ་རི་ལྟར་བརྩི་ཞེན། །དང་པོར་མའི་མངལ་ན་གནས་པའི་སློབ་བ་བརྒྱད་
དམ། དགུ་དང་། ཤོལ་གྱི་སློབ་པ་ལོ་གསུམ་གསུམ་ན་སློབ་པ་ལྷག་པ་རེ་རེ་འོང་བ་

དག་དང་ཡང་བཅས་ཏེ་ལོ་ཉི་ལྷ་བཅིའོ། **ཁྲི་ཀར།** བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་
གནས་སྐབས་སུ་ནི་ཕྱི་བར་བྱེད་ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ནི་འཆགས་ལ། བསྟེན་
པར་རྫོགས་ཏེ་༡༩༥ན། བར་བྱེད་པ་དག་ལ་ནི་འགལ་ཆབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་
ཞེས་སོ། །མ་ལོན་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ལུང་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། ^{ས་ཤོ་བ།} **མདོ་ཙམ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དང་།** དེ་ཡི་རྒྱས་པར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ། **སྦྱིའི་དོན་དང་།** ཆེག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱིང་གཞི་ནི་
མཉན་ཡོད་དུ་དྲུག་སྟེས་ས་བརྟོན་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་
སྟོག་ཆགས་ལ་གཞོན་པ་དང་། དོན་དང་བྱ་བ་མང་བ་དང་། གཞན་དག་མ་དད་
པ་སྦྱིང་བའོ། །

དོ་ཏི་འདི་ལ་སྟེ་ཕོ་བ་ན་རེ། ས་ཁྱོར་བ་གང་ཙམ་བརྟོན་ན་ལྷུང་བྱེད་བསྦྱང་
ཟེར་ཅིང་། གང་པ་ན་རེ། ས་སོར་གཉིས་ཡན་ཆད་བརྟོན་ན་ལྷུང་བྱེད་བསྦྱང་དེ།
ནམ་འབྱེད་ལས། སྦྱང་ལུལ་སྤྲ་བ་འགོག་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ས་ཁྱོར་བ་གང་ཙམ་དང་། ས་སོར་གཉིས་ཙམ་
བརྟོན་པ་ཆོས་ཅན། ས་ཤོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་མི་རྫོགས་པར་ཐལ། འཛིག་ཏེན་ན་ས་
བརྟོན་པའི་ཐ་སྟད་མི་རྫོགས་པའི་སྦྱིར་རོ་ཞེས་གསུང་རོ། །སྦྱང་ལུལ་སྤྲ་བ་ཡང་
སོར་གཉིས་སུ་མ་ངས་སོ། །

རང་ལུགས་ནི་ས་ཤོ་བའི་ཉེས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྦྱང་པའི་ཆད་ནི། ས་སེན་གང་

ཙམ་ཡན་ཆད་བརྟོས་ན་སྟེ། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** དགེ་སློང་ས་ནི་རི་མོ་འབྲི་ན་
ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ས་དང་སྦྱར་བའི་ལྷི་བ་འགོག་ན་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་
རོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །ས་ཆོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པའི་ཆད་ནི། ས་
སོར་བཞི་ཡན་ཆད་བརྟོས་ན་སྟེ། རུང་བ་བྱེད་པ་མེད་ན་ཐུར་མ་སོར་བཞི་ཙམ་
འཇུགས་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་དེ་ལས་གཞན་
དུ་སོར་བཞི་ཙམ་བརྟོས་ན་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པར་གྲུབ་ལ། **རྟེན་གཤམས།** དེ་ཙམ་
ཞིག་ས་སྤྱི་མོ་དང་བྲལ་ཞིང་ཐ་དད་པར་བྱས་པ་ཞེས་གསུངས་༼༡༥༥བ༽ལ། དེ་
ཙམ་ཞེས་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་བྲམ་རྣམས་གསུངས་
ངོ། །**དགེ་སློང་མའི་སོ་ཐར་འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་།** འཐས་པའི་ས་ནི་སོར་བཞི་
ཡན་ཆད་བརྟོས་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

དེས་ན་**ངོ་ཉི་ནི་**བཙས་ལྷན་དགེ་སློང་གིས་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ས་
འཐས་པར་གནས་པ་སོར་བཞི་ཡན་ཆད་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་བརྟོས་པ་ལས་
གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། **གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས།** འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་
པའི་ས་ཡིན་པ་དང་། འཐས་པར་གནས་པ་ཡིན་པ་དང་། མ་ཉམས་པ་ཡིན་པ་
དང་། འོག་གཞི་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། སའི་སའོ་ཞེས་པ་དང་། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་
ཅན་ཡིན་ན་དངོས་གཞིའོ་ཞེས་པ་དང་། ཉམས་པ་ཉིད་ལ་ནི་བྱེད་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་

དང་། **རྡི་ཀ་ལས།** དེ་ཙམ་ཞིག་ས་སྤྱི་མོ་དང་བྲལ་ཞིང་ཐ་དད་པར་བྱས་པ་ཞེས་
ས་སྤྱི་མོ་དང་བྲལ་པར་བྱས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་གསུངས་པས་
སོ། །**བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས།** འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲལ་
བའོ། །ཀྱན་སྒྲོང་ནི་ས་བཞོ་བར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །**སྦྱོར་བ་ནི་རང་**
ངམ་བསྐྱོས་པས་ཤོ་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་སོར་བཞི་པ་ཡན་ཆད་
བསྐྱོས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚུར་ལྷག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ། **ཡུང་ནམ་འབྱེད་**
ལས། ས་ལ་ཐུར་པ་འདེབས་ན་ཡུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ། **དངོས་གཞི་ལྷུང་མེད་དང་བཅས་བརྟན།** **དངོས་གཞི་ན་སྤྲང་**
དང་བཅས་པའོ། **དང་པོ་ནི།**

གང་བྱས་ན་འདིར་འགྱུར་ན། དགེ་སྒྲོང་གིས་ས་ཤོ་འམ་ཤོར་བཅུག་པ་
ལའོ། །འདིར་**རྡི་ཀ་ལས།** སྤྱི་མོ་དང་བྲལ་ཞིང་ཐ་དད་པར་བྱས་པ་ཞེས་པ་ནི་མ་
ས་དང་འབྲེལ་བར་བརྟན་ཏོ། །མ་ས་དང་འབྲེལ་བ་དེའི་ཆད་ནི་ས་གོང་བསྐྱོད་
པར་མི་རྒྱས་པ་ཡན་ཆད་ལས་ས་༼༡༫༩༽བཞོས་ན་ཡུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ཉིད་
དོ། །པ་ཐང་གི་སྤྲང་ནས་འབྱུགས་པ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པར་མི་རྒྱས་པའི་
སྤྲང་ན་འདུག་པ་ཡན་ཆད་དོ། །མ་ས་དང་འབྲེལ་བའི་པ་གྲུ་ལ་སོར་བཞི་ཙམ་
བཞོས་པ་ལ་ནི་ཡུང་བ་མེད་དོ། །འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ས་ནི་རང་བཞིན་
ཅན་གྱི་ས་བཞོས་ནའོ། །བརྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་ས་ནི་སྤྲ་བ་ཐམས་ཅད་

ཡིན་པས། རྫོང་བ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་ས་ཡིན་ཡང་འཛིག་རྟེན་ལ་
གྲགས་པའི་ས་མ་ཡིན་པས། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** རྫོང་བ་འབའ་ཞིག་སྐྱོད་པར་
བྱེད་པ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་སློང་ལག་གིས་གཙུག་ལག་
ཁང་རྩིག་པ་བའི་སྐྱས་ཀྱིས་རྒྱ་སྐར་གྱི་སྒྲོལ་བས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་
རྩིག་པའི་ཐིག་འདེབས་པའི་ཆོ་དུས་ལས་ཡོལ་དུ་མི་རུང་ལ། དེའི་ཆོ་ན་རུང་བར་
བྱེད་པ་སྟེ་ས་ཀློ་བར་བྱེད་པའི་འོས་གཞན་མེད་ན་དགེ་སློང་གིས་བྱར་མ་སོར་
བཞི་ཅུ་ལ་རྟུག་པ་ནི་ལྷུང་བ་འདི་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་གཏོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་ས་འཐས་པར་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ན་དེ་རྟོའམ། རྟོར་
བཙུག་ན་ལྷུང་བྱེད་དངོས་གཞིའོ། །གལ་ཏེ་འཐས་པར་གནས་པའི་རང་བཞིན་
མ་ཡིན་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྷུང་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ལྷུང་བ་མེད་པ་བརྗོད་
པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་བརྗོད་པ་དང་། ལྷུང་བ་དེ་ཡིན་སྟངས་
བསྟན། གཉིས་ཀའི་བསམ་པའི་ཡན་ལག་གོ་དང་པོ་ནི།

འོ་ན་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཅི་ཞེན། སྤྲ་མ་ཤོས་རང་
བཞིན་ཅན་ནི་ས་བརྟོས་ཤིང་སྒྲོངས་པ་ལས་ལྷ་བ་གསུམ་ལོན་པའི་འཐས་
པའོ། །དེ་ཡང་གལ་ཏེ་ཆར་རྒྱུ་ཞོད་ཅིང་ཡང་ཡང་དུ་ཆར་བབ་ལྷ་བ་གསུམ་ལོན་

ན་འཐམས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཆར་ཚུ་ཞོད་པ་ལས་
 ༼༡༥༧༽གཞན་ཆར་ཚུ་མ་ཞོད་པའི་ཆོ་ན་ནི་ས་བཞོས་ཤིང་གྲོངས་པ་ལས་སྒྲ་
 བ་དུག་ལོན་ན་འཐམས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །འཐམས་པར་གནས་
 པའི་རྩིག་པ་ནི་ས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་གཤམ་པར་མི་བྱའོ། །ས་དང་བྱེ་མ་འདྲེས་པ་
 ལྟ་བུ་སྟེ། ས་དང་བྱེ་མ་ལྟ་བུ་འདྲེས་ཏེ་འདྲེས་པ་དག་ལ་དེ་ཉིད་གང་གས་ཆེ་བས་
 ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རམ། ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་དག་རབ་ཏུ་དབྱེ་
 བ་ཉིད་ཡིན་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་མང་པོ་དང་བྱེ་མ་ཉུང་བ་འདྲེས་པ་འམ། ས་མང་
 པོ་དང་གསེག་མ་ཉུང་བ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུ་ཉུང་བ་ས་ལས་གཞན་ཡོད་པའི་རྗེས་ཉིད་
 ལ་ནི་ས་པལ་ཆེ་བ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ས་ཆོག་པ་ཉིད་ནི་ས་ཉམས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ས་ཉམས་པ་ཉིད་ལ་ནི་ལྟར་བྱེད་
 གྱི་བྱེད་ཉིད་དོ། །ས་ཞག་གྲུགས་པ་དང་། ཚུའི་དོགས་གྲུགས་པ་དང་། རྩིག་པ་
 དང་རྩིག་པ་དེའི་སྒྲུང་རྒྱལ་གྲུགས་པ་དག་ཀྱང་ལྟར་བྱེད་གྱི་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ཉིད་
 དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉུང་བ་གཞན་ཡོད་པའི་རྗེས་ཉིད་ལ་ནི་པལ་ཆེ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་
 སྒྲོས་ནས་ས་དང་གཞན་འདྲེས་ཏེ། གཞན་གས་ཆེ་བ་ནོ་བ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་
 བ། ས་དང་འདྲེས་པའི་དོ་ཐལ་རྒྱ་དང་། བྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་གས་ཆེ་བ་ཡང་བྱེད་
 ཉིད་དོ། །ཡུར་པ་འབྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་འོག་མ་དུག་པའི་བྱ་བ་བྱས་པ་དག་ཀྱང་

ཕྱིད་ཉིད་དོ། ། འཇུག་པོ་དེ་གང་ཞེན། ། སྤར་བ་འབྱེན་པ་དང་། རིམ་འབྱེན་པ་དང་།
། ས་བྱེ་མ་འབྲེས་པའི་ལྷི་བ་འགོག་པ་དང་། འདམ་བསྐྱོད་པ་དང་། འདམ་དེ་
དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱུ་བ་ལ་སོགས་པ་འདེགས་པ་དང་། ཕྱིག་པ་དང་གྲུང་འཛིག་
པའི་བདག་ཉིད་གྱི་ཆ་སྒྲོ་སྟེ་བ་ཚུས་ཞིག་པ་དག་གྲུང་ཕྱིད་དོ། ། **དུལ་ལྷས།** ཆ་སྒྲོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆར་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་གྲུང་པའི་ས་འབྲས་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

སྤར་བ་འབྱེན་པ་ལ་སོགས་ས་འཛིག་པར་བྱེད་པའི་(༡)ཡོན་སྐབས་འདིར་
དགེ་སློང་ལ་ས་གཞིག་པའི་སློང་དང་ལྷན་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་དེའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ས་གཞིག་པའི་བསམ་པ་མེད་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ས་གཞིག་པའི་སློ་
དང་མི་ལྷན་ན་ས་ལ་རིམ་འབྱེ་ཞིང་གྲངས་བགྲང་བ་དང་། ཕྱིས་གྱི་ཡི་གེ་དགོད་
པ་དང་། བཅུ་ཤོད་དང་བརྒྱ་ཤོད་དགོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པ་ལ་ནི་ས་
བཞོ་བའི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ས་ཞོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་ལ།མགོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ་འདུག་པ། **བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པ་དང་**

། །ལྷུང་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བསྟན། །ལྷུང་བ་མེད་པ་བརྗོད་པ་དང་། །ཞེལ་
བས་ལྷུང་བ་གཞན་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་ནི།

སྤྱིན་བདག་གིས་བསྟབས་པ་ལ་ཡང་ཆོད་རིག་པར་བྱའི། ཏ་ཅང་སྤང་བར་མི་

བྱེད་མེ། དྲང་སྤྱང་གིས་གྲུའི་རིན་པོ་ཆེ་སྤངས་པའི་སྤྲོན་གྱི་བྱུང་བ་ལྟར་རོ། **ཁྱི་**
ཀར། མ་བསྟམས་པར་ཉ་ཅང་སྤྱང་བ་ནི་མི་རིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་
འདི་ནི་བསྟམས་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །སང་ངམ་གནངས་འབྱོན་
པར་ལྷ་ཞེས་མགོན་དུ་བོས་པའི་བྱིམ་དུ་གདུགས་ཚོད་ཀྱི་ཉིན་མོ་དེ་ནི་གདུགས་
ཚོད་ལ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཅེས་མ་བསྟམས་ཡང་གདུགས་ཚོད་བསྟམས་བ་དེ་
མེད་ན་འགྲོར་རུང་རོ། །དེར་སོང་ན་གདུགས་ཚོད་གྲུང་གི་དུས་ལས་ཡོལ་བར་
བྱེད་ན་གདུགས་ཚོད་བྲིམས་ཤིག་ཅེས་བསྟོད་བར་བྱེད། །ཆོག་འབྲུ་དེ་ཉིད་དང་དེ་
ཉིད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། ཆོག་འབྲུ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་
སྟོང་གྱི་ཆོག་སྟེ། ལྟན་དག་ཅི་བདེར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ནི་
ཆོག་ལ་གཅིག་དུ་འཆེལ་ཞིང་གྲུས་པར་མི་བྱེད་སྟེ། དོན་གོ་བར་ལུས་ན་ཆོག་
འབྲུ་གཞན་དུ་བསྐྱར་ཏེ་སྤྲོས་ཀྱང་ཉེས་མེད་དོ། །དེས་ན་ཆོག་འབྲུ་འདི་ཁོ་ན་
བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེས་གཅིག་དུ་འཆེལ་ཞིང་༼༡༥༠བ༽གྲུས་པར་མི་བྱེད་ཞེས་
དོན་དེ་ལྟར་ཁྱི་ཀས་བཤད་དོ། །གཞུང་འདིས་ཆོག་འབྲུ་དེ་ཉིད་ལ་ནི་གྲུས་པར་
བྱེད་ཞེས་བྲགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཆོག་འབྲུ་དེ་ཉིད་ནི་ལས་ཀྱི་ཆོག་ལྟ་བུའོ། །དེ་
ལ་ནི་གྲུས་པར་བྱེད། ཆོག་གཞན་དུ་བསྐྱར་དུ་མི་རུང་རོ། །དགོ་འདུན་ལས་སོ་
སོར་དགོ་སྤྱང་མགོན་དུ་བོས་པ་བདག་གིར་བྱེད། །དགོ་འདུན་དང་བཅས་ཏེ་
དགོ་སྤྱང་མགོན་དུ་བོས་པ་ཡང་བདག་གིར་བྱེད། །དགོ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་

དུས་ཐམས་ཅད་ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་ཡང་མགོན་དུ་འབོད་པ་བདག་གིར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིང་གཞི་ནི་སེར་
སྤྱིའི་གནས་སུ་དུག་སྒྲེས་མགོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ་འདུག་པར་བྱེད་པ་
ལས་ལྷང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །**དགག་བྱ་ནི་**སྤྱིན་བདག་གི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་གནོད་
བའོ། །**ངོ་ཉི་ནི་**བཅས་ལྡན་དག་སྤྱོད་གིས་རང་མགོན་དུ་འབོད་པ་པོ་བྱིས་པས་
མགོན་དུ་གཉེར་བ་ན་ཞག་བདུན་ནམ། ལྷ་བ་བྱེད་ལྟ་བུ་ཆོག་ནམ་པར་བཞག་པ་
ཡོད་ན་ཆོག་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཟས་ཟོས་པ་དང་། ཆོག་ནམ་པར་བཞག་པ་མེད་
ན་ལྷ་བ་བཞི་ལས་ལྷག་པའི་ཟས་ཟོས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞིའོ། །
ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་གི་ཟ་བའི་སྤྱིན་
བདག་དང་། གང་ཟ་བའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གིས་ཟ་བའི་ཉེན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་བདུན་ཉེ། བྱིས་པ་ཆོས་དུག་ལྡན་ལས་ཅི་བདེར་སྟོབ་པ་མ་ཡིན་པ་
མ་གཏོགས་པ་ལྷའི་སྟེང་དུ་མགོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་
ཡང་དུ་མགོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མགོན་དུ་གཉེར་བ་དང་
ལྡན་པ་ལས་ཤེས་པ་དང་། བྱིས་གཞན་ནམ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཕམ་ཞེས་གསུངས་
བས་སོ། །

གཉིས་པ་གང་ཟ་བའི་དངོས་པོ་ལ་དུག་སྟེ། དུས་སུ་རྒྱ་ཡོན་རུང་བ་ཡིན་པ་
དང་། སྤྱིན་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ་དང་། རུང་བ་དང་། ཆོད་དང་ལྡན་པ་ནི་

སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །སྤར་ནས་འདྲེན་འཕྲོ་ཡིན་པ་སྟེ་སྐབས་ཀྱིས་གྲུབ་
བོ། །ལྷམ་ལྷམ་ལ་སོགས་པ་མོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྐབས་གཞན་དུ་བཤད་པ་
བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ལ་གསུམ་སྟེ། མགོན་དུ་གཉེར་བ་དང་ལྷན་
པ་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་མགོན་དུ་བོས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་བྱིན་པ་དང་། གནང་
བའི་རྟེན་ཅན་ནད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མགོན་དུ་གཉེར་བ་དང་ལྷན་པ་ལས་ཞེས་
པ་དང་། བྱིས་གཞན་ནམ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཕྲུལ་ཞེས་པ་དང་། བད་པ་ལ་ནི་ལྷུང་
བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་སྤར་བཞིན། ཀྱན་སྒྲོང་ནི་
མགོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ་འདུག་ཅིང་ཟ་བར་འདོད་པ་རྒྱུ་མ་ཆད་
པའོ། །སྦྱར་བ་ནི་ཟ་བར་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མགྲུལ་དུ་མིད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགེ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་མགོན་དུ་གཉེར་བ་ན་ཟླ་གངས་དང་ཞག་གངས་ལ་
སོགས་པའི་ཚིག་རྣམས་པར་བཞག་པ་མེད་པར་མགོན་དུ་གཉེར་བ་དང་ལྷན་པ་
ལས་ཞེས་པ་ལ། **འྲི་ཀར།** ཚིག་གསུམ་གསུངས་ཏེ་མགོན་དུ་གཉེར་བ་དང་ལྷན་
པ་དང་། དགག་པ་བྱེ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་། བྱིར་སྒྲོག་པ་གསལ་བ་དང་ལྷན་པ་
ཞེས་འབྱུང་ལ། དང་པོ་རྩ་བས་ཐོབ་པ་སྟེ་མཆོད་སྟོན་ལ་འབྱོན་པར་བྱེ་ཞེས་

མགོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ནི་སྤར་མགོན་དུ་མ་བོས་པ་ན་བྱིས་དུ་
 འོང་བ་དོན་གྱིས་བཀག་པ་ལས་མགོན་དུ་བོས་པ་ན་དགག་པ་བྱེ་བ་དང་། སྒོ་
 སྤར་བ་ལ་སོགས་པ་བྱིར་བསྐྱོག་བསལ་བའོ། །བྱིས་གཞན་ནམ་ཞེས་པ་ནི་སྤར་
 མགོན་དུ་གཉེར་བའི་དུས་རྒྱུ་གསལ་ནས། བྱིས་ཀྱང་བསྐྱར་ཏེ་མགོན་དུ་གཉེར་བ་
 གཞན་བྱས་ན་ནི་༼༡༧༽བོ་ལྷ་བ་བཞི་ལས་འདས་ཏེ་ཟོས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་
 དོ། །དེས་ན་སྤར་མགོན་དུ་གཉེར་བའི་དུས་རྒྱུ་གསལ་ནས་བྱིས་ཀྱང་བསྐྱར་བ་སྟེ།
 མགོན་དུ་གཉེར་བ་གཞན་མ་བྱས་པར་ལྷ་བ་བཞི་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་གསལ་བའི་འོག་
 དུ་བཤམས་པ་ཟོས་ན་ཞེས་སྐྱར་རོ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་འཕྲུལ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་
 སོགས་པས་ཉི་མ་རེ་རེ་ལ་མགོན་དུ་གཉེར་བ་རེ་རེ་བྱས་ཏེ། ཡང་དང་ཡང་དུ་
 མགོན་དུ་བོས་ན་ནི་ལྷ་བ་བཞི་ལས་འདས་ཏེ་ཟོས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་
 ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་ཞིང་ཡང་ཡང་དུ་མགོན་དུ་གཉེར་བར་མ་བྱས་པར་ལྷ་བ་བཞིས་
 ཡོངས་སུ་རྒྱུ་གསལ་བའི་འོག་དུ་བཤམས་པ་ཟོས་ན་ཞེས་སྐྱར་རོ། །དུས་གྱི་ཞེས་
 པ་ནི། དེ་ནས་མ་གཟི་བར་དུ་མགོན་དུ་བོས་ན་ནི་ལྷ་བ་བཞི་ལས་འདས་ཏེ་ཟོས་
 ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་དུས་རི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་མགོན་དུ་གཉེར་བར་
 མ་བྱས་པར་ལྷ་བ་བཞི་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་གསལ་བའི་འོག་དུ་བཤམས་པ་ཟོས་ན་ལྷུང་
 བྱེད་བསྐྱེད་པའོ། །ཟོས་པའི་སྤར་མ་གྱི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ནི་
 ཉེས་བྱས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ནད་པ་ལ་ནི་མགོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ་འདུག་ཅིང་ཟ་བའི་ཉེས་པ་མེད་
དོ། སྦྱིན་བདག་ཉི་དུ་ལས་སྒྲངས་ཏེ་ཟོས་པ་ལས་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །

བཞི་པ་ལ་ནི།

བྱིམ་པས་དག་སྒྲོང་ལ་ཟས་ལ་སོགས་པ་གང་དགོས་པ་དེ་ལོང་ཞིག་ཅེས་ངེ་
སྲིད་འཛོའི་བར་རམ། ཟླ་བ་བཞི་ལ་སོགས་པ་མགོན་དུ་གཉེར་བའི་དག་སྒྲོང་དེ་
བར་སྐབས་སུ་ནམ་པར་འབྱམས་ཏེ། བྱིམ་པར་བབས་པ་ལས་སྒྲུང་ཡང་དག་
སྒྲོང་བྱས་ནས་བསྐྱབ་རྒྱུ་སྲུ་མའི་དག་སྒྲོང་ཉིད་ནི་བྱིས་སྒྲངས་པའི་དག་སྒྲོང་དེ་
དང་བསྐྱབ་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཅི་བདེར་བསྐྱབས་པར་མི་འགྱུར་བ་
ཉིད་དོ། །དེས་ན་བསྐྱབ་རྒྱུ་བྱི་མ་ཉིད་ལ་མ་བསྐྱབས་ཀྱང་སྲུ་མའི་བྱུལ་དུ་
ཞུགས་ཏེ་སྦྱིན་བདག་དེའི་༼༡༥༩༽ཟས་ལ་སོགས་པ་ལོངས་སྦྱོད་པར་མི་བྱ་
བ་ཉིད་དོ། །འོན་ཀྱང་བྱིས་དག་སྒྲོང་གིས་སྒོམ་པ་བསྐྱར་ཏེ་སྒྲངས་པ་ཉིད་ན་
ཡང་སྦྱིན་བདག་དེས་གལ་ཏེ་ཡང་སྟོབ་པར་བྱེད་ན་ནི་ལོངས་སྦྱོད་པར་བྱ་སྟེ། **ཁུ**
བ་ལས། གལ་ཏེ་ཡང་སྟོབ་པར་བྱེད་ན་ནི་རོ་སྦྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཀྱི་ཀམ་ལུང་
དྲངས་སོ། །བྱིམ་པས་དག་སྒྲོང་ལ་ཟས་བསོད་པ་གང་དགོས་པ་དེ་ལོངས་གིག་
ཅེས་ངེ་སྲིད་འཛོའི་བར་རམ། ཟླ་བ་བཞི་ལ་སོགས་པ་མགོན་དུ་གཉེར་བ་
ལས་བར་སྐབས་སུ་དག་སྒྲོང་དེ་བྱིམ་པར་བབས་ཏེ། སྒྲུང་ཡང་དག་སྒྲོང་བྱས་

ནས་བྱིམ་པ་དེ་ཉིད་ཟས་བསོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་ཅི་བདེར་མ་བསྟུབ་
 བར་སྒྲོང་བའི་ཉེས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་
 བོ་སྟེ། ཟས་བསོད་པ་སྒྲོང་ན་ནི་བསོད་པ་མ་བསྟུབ་པར་སྒྲོང་བའི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་
 ལ། བྱིམ་སོགས་པ་ལྟར་བཟེད་དོ་གསུམ་ཙམ་ལས་ལྷག་པ་སྒྲོང་ན་ཡང་དངོས་
 པོ་དེ་མ་བསྟུབ་པ་སྒྲུང་བའི་ཉེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བསྐྱབ་རྒྱུན་
 རྩ་མའི་ཆོན་ཅི་བདེར་བསྟུབས་ཀྱང་དེས་བསྐྱབ་རྒྱུན་བྱིམ་ལ་ཅི་བདེར་བསྟུབས་
 པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་བྱིར་བསྐྱབ་རྒྱུན་བྱིམ་ཉིད་ལ་མ་བསྟུབ་ན་མ་བསྟུབ་པར་
 སྒྲོང་བའི་ཉེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །མགོན་དུ་གཉེར་བ་
 ལས་ལྷ་བ་བཞི་ལྷག་ན་ལྟར་བ་བསྐྱེད་པར་མ་བཟད་གྱི། ལྷ་བ་བཞིའི་མདུན་རོལ་
 ཏུ་ཡང་སྐྱོན་བདག་གང་གིས་ཟས་གྱི་དངོས་པོ་གང་དང་གང་མ་བསྟུབ་པར་དེ་
 དང་དེ་སྒྲོང་ངམ་ཟ་ན་མ་བསྟུབ་པའི་ཉེས་པ་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བྱི་བསྟུབ་པ་
 ལས་མར་སྒྲོང་ངམ། མར་བསྟུབ་པ་ལས་ཤ་སྒྲོང་ན་བསོད་པ་སྒྲོང་བའི་ལྟར་བ་
 བསྐྱེད་པ་ལྷ་བུའོ་ཞེས་སོ། །མགོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ་འདུག་པའི་ལྟར་
 བྱེད་དོ། །

ལྷ་བ་ལ། བསྐྱབ་པ་ཉི་བར་འཛོག་པ། དངོས་སྟེ། བཞིའི་ལྟར་བ་བསྐྱེད་པ་དང་
 ། ལྟར་བའི་ན་སྒྲུང་བསྟུན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱེའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་
 ནོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱེད་གཞི་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་དུག་སྒྲིས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཉི་བར་

འཛོག་པ་སྤངས་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །**དགག་བྱ་ནི་དངོས་སུ་རང་**
རིས་ཀྱི་སེམས་བདེ་བ་ལ་གཞོད་པ་དང་། བརྒྱད་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གཞོད་
པའོ། **དི་ཉི་ནི་བཅས་ལྡན་དག་སྒྲོང་གིས་རང་ལ་དག་སྒྲོང་གིས་བསྐྱབ་པའི་སྒྲོ་**
ནས་བསྒྲོ་བ་ལས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་སྤངས་ཏེ་དོན་གོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་
བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། **གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ།** གང་ལ་སྤང་བའི་ཡུལ་
དང་། གང་སྤང་བའི་དངོས་བོའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད་ལས། དག་སྒྲོང་ཆོས་དྲུག་
ལྡན་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་རང་ལ་བསྒྲོ་བ་པོ་ཡིན་པ་དང་། འདུལ་བའི་དོན་གཤམ་པ་སྤྲེ་སྤྲེ་བ་
པོ་ལའོ་ཞེས་པ་དང་། མངོན་པར་གཤམ་པ་ཉིད་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུལ་བར་གཏོགས་པ་ཡིན་པ་དང་། བདག་ལ་བསྒྲོ་བ་པོ་
ཡིན་པ་སྤྲེ་བསྐྱབ་པ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་སེལ་བ་མདོ་སྤེལ་ས་
གསུངས་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཀྱིའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལ་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་གཤམ་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཀུན་སྒྲོང་ནི་རང་གར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཉེ་བར་འཛོག་པ་སྒྲོང་བའི་ཆོག་སྤྲེ་
ཞིང་གོ་བར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། **སྦྱར་བ་ནི་ངག་མཆན་ཉིད་ལྡན་ལྡན་**
ཀྱིས་སྒྲོང་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་སྤྲུག་ནི་དོན་གོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འདི་ལ་ཤེས་གཙོའོ། །ཡུལ་གང་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོན། འདུལ་བ་སྤྲོ་བ་པོ་དེས་
འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལའོ། །ཡུལ་དག་སྤྲོད་གང་ལ་ཞེ་
ན། ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལ་མི་༼༡༧༩༽ནས་སྤྲོ་བས་ཤིག་ཅིས་སྤྲོ་བ་པོ་ལའོ། །འདུལ་བ་
ལས་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་པ་ལའོ། །བསྐྱབ་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་དག་སྤྲོད་གིས་
ལྷུང་བ་འབྱིན་པོའི་དག་སྤྲོད་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལས་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་པ་
འདི་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཆིག་གི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་པ་ན་ལམ། དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་
བསྒྲོ་བ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཆིག་གིས་ནི་ཁོ་བོ་བསྐྱབ་པ་འདི་ལ་མི་སྤྲོ་བ་པོ་ཞེས་སྐྱུ་མཚན་
ཅིའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་ནི་སྤྲོ་བ་འཛིན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་དྲིའོ་ཞེས་ཟེར་བ་
སྟེ། ལྷུང་དངོས་པོ་དེས་བསྐྱབ་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་པོ་དེ་ལ་ཁྱོད་ནི་མི་ཤེས་པ་བྱིས་
པ་སྟེན་པ་མི་གསལ་བ་མི་མཁས་པ་ཉིད་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཆིག་གིས་
ནི་ཁོ་བོ་མི་སྤྲོ་བ་པོ་ཞེས་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པའི་ཆིག་བརྗོད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་
རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལྷུང་ལས། འདུལ་བ་དང་ལྷན་པ་མ་གཏོགས་པ་མདོ་སྤེལ་ས་གསུངས་པ་ལ་
ཁོ་བོ་འདི་ལ་མི་སྤྲོ་བ་པོ་ཞེས་ཟེར་ན་ནི་ཉེས་བྱས་ཀྱིའོ། །བསྐྱབ་པ་ལ་ཉེ་བར་
འཛིག་པ་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

དུག་པ་ཉན་ན་བྱེད་པ་ལ། ལྷུང་བ་རྣམ་བཞག་དམིགས་བསལ་བསྟན། སྐྱབས་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆེག་གི་དོན་ནོ། །དང་
པོ་ལ། སྤྱིང་གཞི་ནི་མ་ཉན་ཡོད་དུ་ཉེར་དགས་ཉན་ན་བྱས་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་
བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཚུད་པ་འཕེལ་བའོ། །དེ་ཉི་ནི་བཅས་ལྡན་དག་སྤྱོད་
གིས་རང་ལ་ཚུད་པ་གཞན་སྤྱོད་སུ་གྱུར་པ་འི་དག་སྤྱོད་གཉིས་ཡན་ཆད་གྲོས་
བྱེད་པ་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཚུད་པ་སྤྱར་བའི་ཆེད་དུ་མ་ཉན་པས་རང་གིས་དོན་གོ་
བ་ལས་གྱུར་པ་འི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ལ་མ་ཉན་པ་འི་
ཡུལ་དང་། གང་མ་ཉན་པ་འི་དངོས་པོའོ། །དང་པོ་ལ་དུག་སྟེ།
༼༡༧༩བ༽བསྟན་རྗེ་གས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། མཚན་མཐུན་པ་
དང་། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་བཞི་ནི་
སྤྱར་བྱེན་འཕྲོག་གི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །རང་ལས་ཚུད་པ་གཞན་
སྤྱོད་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། དག་སྤྱོད་དག་ཚུད་པར་གྱུར་པ་ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །གཉིས་ཡན་ཆད་གྲོས་བྱེད་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དག་སྤྱོད་དག་གྲོས་བྱེད་པ་ན་
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་གང་མ་ཉན་པ་འི་དངོས་པོ་ནི། ཚུད་པ་གང་
ཡང་རུང་བའི་གྲོས་བྱེད་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ཚུད་པར་གྱུར་པ་འི་དག་སྤྱོད་དག་གྲོས་
བྱེད་པ་ན་ཞེས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་སྤར་བཞིན། ཀུན་སྒྲོང་ནི་
ཚུད་པ་སང་པའི་ཆེད་དུ་ཉན་པར་འདོད་པ་རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། །སྒྲིབ་བཞི་ཉན་
པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་རང་གིས་ཆོག་ཐོས་ཤིང་དོན་གོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། འཆད་འགྱུར་སྤང་བ་དམིགས་བསལ་བསྟན། །སྒྲིབ་མཐའ་
བསམ་པའི་ཡན་ལག་བསྟན། །ཀུན་སྒྲོང་གྲོ་བུར་དམིགས་བསལ་ལོ། །དང་པོ་
ནི།

གང་བྱས་ན་ལྷུང་བྱེད་འདིར་འགྱུར་ན། དགེ་སྒྲོང་དག་ཚུད་པར་གྱུར་པ་ན་
ཚུད་པ་པོ་སྟེ། དགེ་སྒྲོང་དག་དང་གྲོས་བྱེད་པ་ན། བདག་གི་མཉན་པའི་ན་བ་
གཏོད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཉེ་བར་ཞི་བར་འདོད་པས་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གཞན་གྲོས་བྱེད་པ་དེའི་སྒྲོ་ཐོས་པ་ཅམ་ལ་ནི་སྒྲིབ་བའི་ཉེས་བྱས་སོ། །གྲོས་
བྱེད་པའི་སྒྲའི་དོན་གོ་བ་ལ་ནི་ལྷུང་བྱེད་དངོས་གཞིའོ། །བསམ་པ་ཅིས་ན་གལ་
ཏེ་འབྲུག་ལོང་བྱ་བ་ལ་གཞོལ་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ཆེད་ཀར་མཉན་པའི་བྱིར་ནི་མ་སོང་གི། །དོན་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་ཀྱིས་གྲོས་
བྱེད་པའི་གནས་སུ་༼༡༧༥༩༽སོན་ཅིང་། རང་གིས་ཀྱང་དགེ་སྒྲོང་འདི་དག་
གྲོས་བྱེད་དོ་སྙམ་དུ་ཤེས་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱུ་པ་དང་སེ་གོལ་དང་ལུད་པའི་སྒྲ་དག་

གིས་གོས་བྱེད་པ་དག་ལ་གོ་བར་མི་བྱེད་ན། ཡན་ལག་གཞན་ཚང་ན་ངེས་པར་
ལྷུང་བ་འབྱེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་རྩོད་པའི་གཏམ་བྲེ་མོའི་གཏམ་དུ་
འབྱུལ་པ་དང་། བྱ་བ་གཞན་དུ་ནོར་བ་དང་། རྩོད་པ་ཉི་བར་ཞི་བར་འདོད་པ་ནི་
མ་གཏོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འཐབ་བཅུག་མི་བྱའོ་སྟེ། **འྲི་ཀར།** འཐབ་མོ་སྤྲར་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་
སོ། །འཐབ་མོ་ཉན་པར་མི་བྱའོ། །འཐབ་མོ་དེ་བྱེད་པ་ལ་ཉི་བར་བསྐྱོར་ཏེ་
འདུག་པར་མི་བྱའོ། །རྩོད་པ་དེ་ཉི་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་འབད་པར་མི་
བྱའོ། །ཉན་ན་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བདུན་པ་ལ། མི་སྤྲ་བར་འགོ་བ། དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་བརྗོད་པ་དང་། །དེ་ཡི་ལྷུང་
བའི་ན་སྤྲད་བསྟན། །ལྷུང་བ་མེད་པ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་།
ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་མ་ཉན་ཡོད་དུ་དག་འཛོམས་ལས་ཀྱི་གནས་ནས་མ་སྤྲས་པར་བྱིན་
པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི། རང་ངེས་ལ་གནོད་པའོ། །དོ་ཉི་
ནི་བཅས་ལྷན་དག་སྤྱིང་དག་འདུན་གྱི་ཁ་སྤྱོད་བར་འོས་པས་དག་འདུན་ཆོས་
ལྷན་གྱི་ལས་ལ་འདུས་ནས་དག་སྤྱིང་ལ་མ་སྤྲས་པར་བྱོས་པའི་ཉི་འཁོར་ལས་
འདས་པར་བྱིན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ། གང་ནས་འགྲོ་བའི་
གནས་དང་། གང་དུ་འགྲོ་བའི་གནས་དང་། གང་གི་ཆོ་འགྲོ་བའི་དུས་དང་།
གང་གིས་འགྲོ་བའི་རྟེན་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དག་འདུན་མཚན་ཉིད་
དང་ལྡན་པའི་ལས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པ་སྟེ། **རྣམ་འབྱེད་ལས།** ཉན་ཐོས་ཀྱིས་དག་
འདུན་གྱི་འོ་རྒྱུ་བཞེས་གསུངས་པ་དང་། གསོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་
ལ་འདུས་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ལས་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གནས་ཡིན་པ་སྟེ།
ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། **འདི་ཉིད་ལས།**
ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་པན་ཆད་ཡིན་པ་དང་། མཚམས་ཀྱི་ནང་
ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་
འོ། །གསུམ་པ་ནི། གསོལ་བ་བྱས་པ་མན་ཆད་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གསོལ་བ་བྱས་པ་
ཉིད་ལ་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དག་སྟོང་ལ་མ་སྦྱས་པ་སྟེ། དག་
སྟོང་ལ་མ་སྦྱས་པར་འགྲོ་བའི་ཞེས་གསུངས་པའོ། །
བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་སྤར་བཞིན། ཀྱན་སྟོང་ནི་
རང་གར་དག་སྟོང་ལ་མ་སྦྱས་པར་ཐོས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་འགྲོ་འདོད་
རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱར་བ་ནི་འགྲོ་བར་ཞུགས་པ་སྟེ། མཐར་ཐུག་ནི་ཐོས་པའི་
ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གང་བྱས་ན་འདིར་འགྱུར་ན། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལ་
འདུས་པ་དག་སློང་ལ་མ་སྦྱས་པར་འགོ་ན་ལྟར་བྱེད་དོ། །ཐག་ཇི་སྤྱད་དུ་སོང་ན་
འདིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་ན་དངོས་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་པའི་མདུན་རོལ་དུ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །ལས་ཀྱི་
གནས་ནས་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགོ་བ་དང་དོན་ཡོད་ཀྱང་མི་རིགས་པ་ལྟར་
མོ་ལ་སོགས་པས་འགོ་ན་ནི་དག་སློང་ལ་སྦྱས་ཏེ་འགོ་ཡང་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་
རོ། །གསོལ་གཉིས་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བྱས་ཟིན་ནས་ལས་
རྫོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་མ་སྦྱས་པར་འགོ་ན་༼༡༧༽ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་ལས་
འདས་ཀྱང་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའོ། །ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ལ་ཡང་
མ་སྦྱས་པར་འགོ་ཞིང་ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ལས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོས་པའི་ཡུལ་ལས་མི་འདའ་བར་འདོད་པས་ནི་ལྟར་བ་མེད་
དོ། །མི་སྦྱ་བར་འགོ་བའི་ལྟར་བྱེད་དོ། །

བརྒྱད་པ་ལ། མ་གུས་པའི་རྒྱལ། ལྟར་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། །བསྐྱབ་པར་བྱ་
བ་བརྫོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིང་།

གཞི་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་རྩ་སྤྲང་ཆེན་ལྟས་ཀྱི་བདག་པོའི་བུ་དག་སྤྲོད་ནག་པོས་
དག་འདུན་གྱི་བཀའ་ལ་མ་གུས་པར་བྱེད་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དགག་བྱར་འགྱུར་བ་དང་། རང་ཅིས་ཀྱི་
སེམས་བདེ་བ་ལ་གཞོད་པའོ། །རྩི་ནི་བཅས་ལྷན་དག་སྤྲོད་གིས་སངས་རྒྱས་
དངོས་སུ་བཞུགས་པ་དང་། དག་སྤྲོད་གི་དག་འདུན་དང་། དག་འདུན་གྱི་ཐ་
སྟོང་པ་སྟེ་དེ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བའི་གསུང་ཆོས་དང་ལྷན་པས་བདག་ལ་བསྒོ་
བའི་དོན་ལ་བཤད་སྤྲངས་མེད་པར་དེ་ལས་བསྒོག་སྟེ་འགལ་བ་བྱས་པ་ལས་
གྱུར་པའི་ལྷུང་བྱེད་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་
དངོས་དང་། དག་སྤྲོད་གི་དག་འདུན་དང་། དག་འདུན་གྱི་ཐ་སྟོང་པ་དང་གསུམ་
པོ་གང་ཡང་རུང་བས་བསྒོ་བ་ཡིན་པ་སྟེ་གཞུང་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཅོ། །བདག་
ལ་བསྒོ་བ་ཡིན་པ་སྟེ་བསྒོ་བའི་དོན་ལ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །ཆོས་
དང་ལྷན་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ཆོས་དང་ལྷན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་བསྒོ་བ་ལས་ཀྱང་ངོ་
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བསྐྱབ་པར་རུས་པ་སྟེ་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་པ་ལ་ནི་
བཤད་སྤྲངས་མ་བྱས་ཀྱང་། ༡༧༥༥ །ཉེས་བྱས་ལས་ཆེ་བ་མི་བསྐྱེད་དེ།
མཚམས་པོ་ཆེ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཤད་སྤྲངས་བྱས་ན་ནི་རི་སྐད་བསྒོ་བ་བཞིན་མ་
བསྐྱབས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དེ་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་

གཉིས་ལས། འདུ་གཤམ་ནི་སྤར་བཞིན། ཀུན་སྒྲོང་རང་གར་བཤད་སྤྱངས་མེད་
པར་ཆོག་སྒྲུ་ཞིང་གོ་བར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྒྲོར་བའི་དག་མཆན་ཉིད་
ལྷ་ལྷན་གྱིས་ལོག་པར་སྒྲུབ་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་དོན་གོ་བའོ། །

**གཉིས་པ་ལ། དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་བརྗོད་པ་དང་། །ལྷུང་བ་དེ་ཡི་ན་སྤྱང་
བསྟན། །དངོས་གཞིའི་བྱད་པར་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།**

གང་བྱས་ན་མ་གྲུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷུང་བྱེད་དུ་འབྱུང་ཞེ་ན། དགོ་འདུན་གྱིས་
བྱོད་འདིར་འདུག་པ་དང་། འགོ་བ་དང་། གནས་མལ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་
ལེན་པ་དང་། སྒྲ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲོ་བའི་དོན་ལ་བསམ་པ་མ་གྲུས་པས་དག་
ཆོས་དང་ལྷན་པར་བཤད་གྱིས་སྤྱངས་པ་མེད་པར་དེ་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་འགལ་
བར་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དོ། །མ་གྲུས་པ་དང་བཤད་སྤྱངས་མེད་པ་གཉིས་ཀ་སྒྲོས་ཅི་དགོས་སྟུམ་ན།
མ་གྲུས་པ་མེད་ཀྱང་གཤམ་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་མ་རྩས་པ་ལས་བཤད་སྤྱངས་མེད་པ་སྤྱིད་པ་དང་། མ་གྲུས་པ་
ཡོད་ཀྱང་ཆོག་གིས་བཤད་སྤྱངས་བྱས་ན་ལྷུང་བ་མི་ཚོགས་པས་ལྷུང་བ་ཚོགས་པ་ལ་གཉིས་ཀ་དགོས་པའི་
ཕྱིར་གཉིས་ཀ་སྒྲོས་སོ། །རང་མཆན། སུས་བསྒྲོ་བ་ལ་ཞེ་ན། དགོ་སྒྲོང་གི་དགོ་འདུན་གྱི་
གསུང་གིས་བསྒྲོ་བ་ལས་ནི་འགལ་ན་ལྷུང་བྱེད་དངོས་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགོ་འདུན་ལས་མཁན་པོ་དང་སྒྲོ་བ་དཔོན་དག་གི་གསུང་གིས་བསྒྲོ་བ་ལ་ནི་
འགལ་ན་ཉིས་བྱས་སོ། །དགོ་འདུན་གྱིས་བསྒྲོ་བའི་དོན་ཆོས་དང་ལྷན་པ་ཉིད་
མ་ཡིན་པའི་བསྒྲོ་བ་ལས་ཀྱང་བཤད་སྤྱངས་མེད་པར་འགལ་ན་ཉིས་བྱས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དག་སྤྱོད་གི་དག་(༡)ཡུན་འདུན་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་སྤྱོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་
དུ་གཏམ་ཟེར་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། **རང་འགྲེལ་དང་རྟེན་གཤམས།** གཞན་དག་ལ་
ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྤྱོད་པ་དུ་གཏམ་ཟེར་ན་ནི་
དག་སྤྱོད་གི་དག་འདུན་གྱིས་བསྒོ་བ་ལས་འགལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་དོ་སྟེ་ལྷུང་
བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །དག་འདུན་གྱི་ཐ་སྙད་པ་སྟེ། **དུལ་ལྷས།** དག་འདུན་གྱིས་གང་
ཟག་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་བསྒོས་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་དེ་ནི་དག་
འདུན་དེའི་ཁ་ཡིན་ནོ་སྟེ། **ཉིད་བཤད་དང་རྟེན་གཤམས།** དག་འདུན་གྱི་ཐ་སྙད་
པས་བསྒོ་བ་དེ་ནི་དག་འདུན་གྱི་བསྒོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་དག་འདུན་གྱི་
ཐ་སྙད་པའི་ངག་དག་འདུན་གྱི་ངག་དང་། འདིར་བྱེད་པ་འདྲ་བ་ལ་བསམས་ཏེ་
འབྱུང་བ་དག་ལ་འབྱུང་ཁུངས་ཁའི་སྒྲས་བརྗོད་པའོ། །སངས་རྒྱས་ནི་དག་
འདུན་དང་འདྲའོ་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་ཞལ་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་ལ་མ་གྲུས་པ་
བཀའ་དང་འགལ་བར་བྱས་ན་མ་གྲུས་པའི་ཚུལ་གྱི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྟན་
ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཞལ་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་ཆེན་མཆོག་ལྷག་དང་ལྷུང་བྱེད་ལ་
སོགས་གྱི་བཅས་པ་ལ་མ་གྲུས་པས་འབྲལ་བར་བྱེད་ན་ནི་རང་རང་གི་ལྷུང་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་འབྱུང་ཞིང་། མ་གྲུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷུང་བྱེད་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ།
རྟེན་གཤམས། བསྐྱབ་པ་ལས་འགལ་བར་བྱེད་པའི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ལ་མ་གུས་པ་བསྐྱེད་ན་ནི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སངས་རྒྱས་ལྷ་
 ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོན་བཙས་པ་ཁྱད་དུ་གསོལ་ཅིང་འགལ་བར་བྱེད་ན་ནི་མ་
 གུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉེས་བྱས་ཏེ། **དྲི་ཀ་ལས།** བསྐྱབ་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་དང་ངན་
 རོན་ཙམ་འདིས་ཅི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱབ་པ་ལ་མ་གུས་པ་བསྐྱེད་ན་
 ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་༼༡༥༥བ༽སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གྲུལ་པོ་དང་དགྲ་བཙུམ་པ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་མ་
 བྱས་པས་སྤིར་རྣམ་པར་དགྲུག་པར་མི་བྱའོ། །མ་གྲུས་པའི་ཚུལ་གྱི་ལྷུང་བྱེད་
 རོ། །

དགུ་པ་ལ། ཟློས་འགྱུར་འབྲུང་བ། དངོས་གཞི་སེལ་དང་བཅས་བསྟན། །དངོས་གཞི་
 དོགས་གཅོད་སེལ་རིམ་དང་། །ཆར་གཏོགས་ཉེས་བྱས་ལྟར་མེད་དོ། །དང་པོ་
 ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་
 ལེགས་འོངས་ཀྱིས་ཟློས་འགྱུར་འབྲུངས་པ་ལས་ལྟར་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་
 བྱ་ནི་སེམས་འབྲུལ་ཏེ་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་ཤེས་པའོ། །དེ་ཡང་**འོད་**
ལྗན་ལས། ཟློས་པར་འགྱུར་བ་ལས་བསྒྲོག་པ་ནི་སེམས་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་དག་ཁོ་
 བ་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་གིང་། **ཡང་དེ་ཉིད་ལས།**
 ལྟར་བ་རིགས་ལྟ་དག་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཉེས་པ་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་དེས་ན། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** དགོ་སྒྲོང་དག་ལ་སྟོན་པའོ་
ཞེས་ཟེར་བ་དག་གིས་ནི་མྱོས་པར་འགྱུར་བ་ཐ་ན་རྩའི་ཅེ་མོད་རྣམ་གྲངས་མཆོག་
མས་ཀྱང་བརྟུང་བར་མི་བྱ་ཞིང་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །**དྲི་ཉི་ནི་**
བཅས་ལྷན་དགོ་སྒྲོང་གིས་ཆང་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་མཁུལ་དུ་མིད་པ་ལས་
གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱར་ཆང་བཅོས་ཆང་
གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། འབྲུལ་པ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པའི་
ལུས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་བྱར་རུང་གི་ཆད་དུ་ཆོག་པ་སྟེ། མྱོས་པར་འགྱུར་
ན་འབྱུང་ནའོ་ཞེས་པ་དང་། **ལུང་རྣམ་ལས།** འབྱུངས་ན་མྱོས་པར་མི་འགྱུར་ན་
༼༡༥༥༽ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཐ་སྙད་བྱར་རུང་གི་
ཆད་དུ་མཆོག་ན་ཆང་འབྱུངས་པའི་ཐ་སྙད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆང་ནི་མི་རུང་
བའི་རྩ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། རུང་བའི་ཡན་ལག་སྦྱར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཆང་ནི་
རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྩ་ཉིད་མ་ཡིན་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྩ་དག་ལ་ཞེས་སྦྱར་དུ་
མིད་དོ། **ཁས་མ་བའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས།** འདུ་ཤེས་སྤར་བཞིན། ཀུན་
སྒྲོང་ནི་མྱོས་འགྱུར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། **སྦྱར་བ་ནི་འབྱུང་**
བར་བྱེད་པ་སྟེ། མཐར་ཐུག་ནི་མཁུལ་དུ་མིད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཅིས་འདིར་འགྱུར་ན་མྱོས་པར་འགྱུར་བ་འབྱུང་ནའོ། **འོད་ལྗན་ལས།** སྤྱིར་
བའི་ཁུ་བ་ནི་ནས་དང་འབྲས་ལ་སོགས་པ་ཆན་མན་ན་པར་བྱས་པ་འབྱུང་ཆང་ངོ་
། །བཅོས་པའི་ཆང་ནི་རྒྱན་འབྲུམ་གྱི་ཁུ་བ་ལས་བྱས་པའི་རྒྱན་ཆང་དང་། ལུ་
རམ་གྱི་ཁུ་བ་ལས་བྱས་པ་ལུ་རམ་གྱི་ཆང་དང་། མེ་ཏྲག་ལ་སོགས་པའི་ཆང་སྟེ་
ཞེས་བཤད་དོ། **ལུང་མ་རྣམ་ལས།** དག་སྟོང་མས་ཆང་འབྱུང་ངམ། འབྱུང་དུ་
འཇུག་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་དེ། འབྱུང་དུ་འཇུག་ན་ནི་ཉེས་བྱས་ལ་ལྷུང་
བྱེད་དུ་མིང་བཏགས་པར་རིགས་ལ། **འོད་ལྗན་རྩ་བར།** གང་ཞིག་མྱོས་འདུ་
ཤེས་པས་མྱོས་འབྱུང་བ། །འབྱུངས་ལ་མྱོས་ན་ཉེས་བྱས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་ཀྱང་མྱོས་ན་ཉེས་བྱས་ནི་མཆོན་པ་སྟེ། འབྱུངས་ན་མ་མྱོས་ཀྱང་ལྷུང་བ་
རྫོགས་པར་འབྱུང་ངོ་། །མྱོས་འགྱུར་དེ་བསྐྱོལ་ན་ནི་མྱོས་འགྱུར་དེ་ཉིད་ལས་
ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། **ལུང་དང་ལྷོ་ཀ་ལས།** ཆང་བངས་གང་ཙམ་བསྐྱོལ་ནས་བྱེད་
ཙམ་དུ་བྱི་བ་དྲི་ཡང་མི་བྱོ། རོ་ཡང་མི་བྱོ། རོ་དང་ཁ་དོག་ཀྱང་ཆང་མི་འབྱ་ན་
འབྱུང་དུ་རུང་ངོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་གི་སྒྲན་གཞིའི་སྐབས་ལས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འབྱུང་ཏྲུ་ལྟ་བུ་ཆང་གི་སྤང་མ་དང་། བཅོས་པའི་ཆང་གི་ཆོགས་མ་བ་བ་ལ་
ནི་མྱོས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་འཇུག་པ་ཡོད་དོ། །དེས་ན་སྤྱིར་དང་ཆོགས་མ་བོས་

ན་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ལབས་གྱི་ཆང་བྱ་ནི་ཁྱོས་འགྱུར་བྱེད་ཉིད་དོ་སྟེ་ཐོས་ན་ཉེས་
བྱས་སོ། །འདི་རྣམས་ལས་ཆང་དུ་མ་བྱས་ན་རྩ་བ་དང་སྤོང་བྱ་དང་འདབ་མ་དང་
མེ་ཉོག་དང་འབྲས་བྱས་ཁྱོས་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱང་ཟ་ན་ཉེས་བྱས་
སོ། །**མཛོད་འགྲེལ་ལས།** ལྷ་གོར་ཞོ་ག་དང་ཁྱི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཁྱོས་པར་
བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། **འོད་ལྡན་ལས།** དེ་དག་ནི་ཁ་ཟས་མི་འཕྲོད་
པ་ཉིད་ཡིན་པས་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །སྤང་རྒྱུ་དང་ཐང་འབྲུམ་ཡང་དེ་
བཞིན་ལོ། །ཁྱོས་པར་འགྱུར་བའི་དྲི་དང་རོ་བོ་བའི་ཐུག་པ་དངོས་སུ་ཁྱོས་པར་
མི་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་འབྲུངས་ན་ཉེས་བྱས་སོ། **འོད་ལྡན་རྩ་བ་ལས།** གང་ལ་
ཁྱོས་འགྱུར་ཁུ་བའི་དྲི་རོ་ཡོད། ཁྱོས་འགྱུར་ཁུ་བ་མིན་ཡང་བརྟུང་མི་བྱ། ཞེས་
བཤད་དོ། །ཆང་གི་དྲི་རོ་མེད་ཅིང་ཁྱོས་འགྱུར་མེད་ན་མདོག་ཙམ་ཁྱོས་པར་
འགྱུར་བ་དང་འབྲུ་བ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

མཁུར་བར་བསྐེལ་བ་དང་ལུས་སྦྱང་བ་ནི་སྦྱོར་བ་དང་འབྲའོ། །**རང་གི་རྣམ་**
བཤད་ལས། བ་སྦྱའི་བྱ་ག་རྣམས་ལ་ཞུགས་པ་ནི་འདིར་སྦྱོན་ནི་ཞེས་
སོ། །བཤད་པས་བ་སྦྱའི་བྱ་གར་ཞུགས་པ་ནི་ལྟོ་བར་ཆུད་པའོ། །དག་སྦྱོང་ནད་
པ་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཆང་མཁུར་བར་བསྐེལ་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། ཁྱོས་པར་འགྱུར་
བ་འབྲུང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བརྩུ་པ་ལ། རྩུ་མིན་གྲོང་དུ་འགོ་བ། ལྷུང་བ་ནམ་པར་བཞག་པ་དང་། །སྤྲུལ་ལྟ་
པར་དབྱེ་བ་བསྟན། །སྤྲོད་པའི་ལྟ་པར་ལྷུང་མེད་དོ། །དང་པོ་ལ། སྤྲིའི་དོན་
དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྲིང་གཞི་ནི་མ་ཉན་ཡོད་དུ་འཆར་ཀས་བྱི་དོ་མ་། །༡༧༥༥། །སྤྲུལ་པར་གྲོང་དུ་
བྱིན་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྒྱར་འབྱར་བ་
དང་། ཐ་དད་དུ་བྱེ་བར་འབྱར་བ་སྟེ། གྲོང་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་པའི་གནས་སུ་
འགོ་བ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པ་དང་། སྤྲུལ་བརྒྱུད་བཏིང་ན་ལྷུང་མེད་དུ་གསུངས་
པས་ཤེས་སོ། །དོ་དོན་ནི་བཅས་ལྷན་དག་སྤྲོད་གིས་རང་གི་སྤྲིང་གི་ཉིན་བྱེད་ཡོལ་
ནས་སྤྲུལ་པར་འཆར་བའི་བར་དེར་བྱིམ་པའི་གནས་སུ་འགོ་བ་དག་སྤྲོད་ལ་མ་
སྤྲུལ་པར་བྱིན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། གང་དུ་འགོ་བའི་གནས་དང་།
གང་ནས་འགོ་བའི་གནས་དང་། གང་གི་ཆེ་འགོ་བའི་དུས་དང་། གང་གིས་འགོ་
བའི་རྟེན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། བྱིམ་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་གནས་ཡིན་པ་སྟེ།
གྲོང་དུ་ཞུགས་པ་ན་འོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །**ཁྲི་ཀ་ལས།** ཁང་པ་བརྩིག་ཅུམ་
ཡོད་པའི་གནས་ཀྱང་གྲོང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གྲོང་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་པར་ལྷག་པར་
སྤྲོད་པའི་གནས་དག་ལ་ནི་གྲོང་གི་སྤྲུལ་པར་འབྱར་བས་ཞེས་སོ། །གནས་

གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་དང་། སྟོན་ལམ་བཞི་ཤོད་བ་གཉིས་སྤར་བཤད་པ་
བཞིན་ནོ། །གཙུག་ལག་ཁང་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྐབས་འདི་ཉིད་གྱི་
ཡུང་ཁུབ་ལས། དགོ་སྟོང་གིས་གོང་གི་ནང་ན་གཙུག་ལག་ཁང་མཆིས་སམ།
སྟོར་བར་གྱུར་པ་དེ་ནས་མ་སྒྲིས་པར་གོང་དུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉིས་
བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གནས་གྱི་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་འོག་མ་གསུམ་
ལ་ཡང་སྤྱར་རོ། །

གཉིས་པ་གང་ནས་འགོ་བའི་གནས་ནི། སྤྱ་ཡུལ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡོད་
པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱིར་བཏང་ལ་བརྒྱད་ལས། དགོ་སྟོང་ཆོས་དུག་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ་
མཆོམས་གྱི་ནང་དུ་༼༡༥༥༽གནས་པ་དང་། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་
པ་དང་། ཐ་དད་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མཆོམས་གཞན་ན་གནས་པ་དང་།
གནས་ནས་ཕྱུང་བ་དང་། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་དག་གྱང་ངོ་ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །དམིགས་བསལ་ནི་དགོ་སྟོང་མེད་ན་མཆོན་མི་མཐུན་པ་དགོ་
སྟོང་མ་ལ་སོགས་པ་དང་། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དགོ་ཚུལ་ལ་ཡང་སྤྱ་བར་བྱ་
སྟེ་གཞུང་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་གང་གི་ཆོ་འགོ་བའི་དུས་ནི། རང་གླིང་གི་ཉི་མ་ཕྱེད་ཡོལ་ནས་སྤྱ་
རེངས་འཆར་བའི་བར་ཏེ། དུས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལའོ་ཞེས་པ་དང་། སྐབས་འདི་
ཉིད་གྱི་**ཡུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** སྤྱ་རེངས་མ་ཤར་བ་དང་ཕྱེད་ཡོལ་བར་ངོ་ཞེས་

གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་གང་གིས་འགྲོ་བའི་རྟེན་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་བའི་ཡུལ་ལ་མ་སྤྱོད་པ་དང་།
བརྟན་པའི་བརྟན་པ་མི་འགྲོག་གོ། མཆོག་གྱུ་བ་མ་ཐུང་བ་དང་། སྤྱི་བརྒྱུད་མ་བཏིང་བ་
སྟེ། དགོ་སྤྱོད་འཁོད་པ་ལ་མ་སྤྱོད་པ་ལས་སོ། །གལ་ཏེ་བརྟན་པའི་གྱུ་བ་མ་ཐུང་
ནའོ་ཞེས་བ་དང་། མ་སྤྱོད་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་ལ་ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་སྤྱི་བ་བཞིན། གུན་སྤྱོད་ནི་
རང་གར་མ་སྤྱོད་པར་བྱི་དྲོའམ་མཆོན་མོ་གྲོང་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་
པའོ། །སྤྱོད་བའི་རྩ་འཕྲུལ་ལས་གཞན་པས་གྲོང་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་
པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་ལ་སོགས་པར་བྱིན་པ་སྟེ། **དྲི་ཀ་ལས།**
བསྐྱོར་བ་དང་བཅས་པའི་གྲོང་ལ་ནི་སྤྱོད་གཏན་གྱི་བར་དུ་ཞུགས་ན་ལུང་བ་
རྫོགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །མ་བསྐྱོར་བ་ལ་ནི་བསྐྱོར་བའི་མཐའི་འདོམ་གང་
ལ་སོགས་པར་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་བརྗོད་པ་དང་། །ལྷུང་བ་དེ་ཡི་ན་སྤྱོད་
དོ། །དང་པོ་ནི།

འདི་ལ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ། །ཡུལ་གང་ལ་ལ་ན་དུས་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་
བྱེད་ཡོལ་ནས་སྤྱི་བའི་མ་ཤར་བའི་བར་ཉིད་ལའོ། །དགོ་སྤྱོད་གང་ལ་ལྷུང་

བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། དགོ་སྒོང་འཁོད་པ་ལ་མ་སྒྲུས་པ་ལ་འོ། །གང་བྱས་ན་
འདིར་འགྱུར་ཞེ་ན། དུས་མིན་པར་དགོ་སྒོང་གོང་དུ་ཞུགས་ནའོ། །དུས་མ་ཡིན་
པར་གོང་དུ་ཞུགས་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཆོམ་
རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་གཞོད་པས་བརྟན་པ་སྟེ་རིངས་པའི་བྱ་བ་མ་བྱུང་ན་ལྷུང་བྱེད་
དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གོང་དང་བྱིམ་གང་སྒྲུས་པ་དེ་ལས་གཞན་མ་སྒྲུས་པའི་གོང་དང་བྱིམ་དུ་རྒྱ་བ་
ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགོ་སྒོང་འཁོད་པ་ལ་སྒྲུས་ཏེ་འགོ་བར་བྱ་བ་འདི་ལ་སྒྲུ་བའི་ཡུལ་དགོ་སྒོང་
མེད་ན་དགོ་སྒོང་མ་ཡང་དགོ་སྒོང་དེ་དང་འབྲའོ། །དེ་ཡང་མེད་ན་དགོ་ཚུལ་ཡང་
དེ་དང་འབྲ་སྟེ་དགོ་ཚུལ་ལ་སྒྲུ་བར་བྱ་བའོ། །དགོ་ཚུལ་དེ་ཡང་མེད་ན་དགོ་སྒོང་
མའོ། །དགོ་སྒོང་མ་དེ་ཡང་མེད་ན་དགོ་ཚུལ་མ་ཡང་དགོ་སྒོང་དེ་དང་འབྲ་སྟེ་
དགོ་ཚུལ་མ་ལ་སྒྲུས་ཏེ་སོང་ཡང་ཉེས་པ་མེད་ལ། དེ་ལ་མ་སྒྲུས་པར་དགོ་སྒོང་
གོང་དུ་འགོ་ན་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པའོ། །སྟོན་སྒྲུགས་དང་གྲ་གྲོ་ལ་སོགས་པ་བརྟ་
མི་འཕྲད་པ་ནི་སྒྲུ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས། སྒྲུ་བའི་ཡུལ་
གཞན་ཡོད་ན་བརྟ་མི་འཕྲོད་པ་ལ་སྒྲུས་ཀྱང་གོང་དུ་འགོ་ན་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་ལ།

སྤྱི་བའི་ཡུལ་གཞན་མེད་ན་བད་མི་འཕྲོད་པ་ལ་མ་སྤྱོད་པར་གྲོང་དུ་འཇུག་པ་ལ་
ལྷུང་བ་མེད་དོ། །དགོ་སྤྱོད་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་སྤྱི་བ་ན་དགོ་སྤྱོད་པ་རོལ་པོ་ན་མ་
མཁའ་ལ་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་མཆོམས་གཞན་ན་གནས་པ་དང་། གནས་ནས་
ལྷུང་བ་དང་། ལྷ་བ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཐ་དད་པར་གནས་པ་དག་
ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྤྱི་མར་སྤྱོད་ཏེ། བད་མི་འཕྲོད་ཀྱི་ཡུལ་འོ་སྤྱོད་
བཤད་པ་བཞིན་སྤྱོད་ནའོ། །སྤྱི་ཡུལ་མེད་ན་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དེ། **ལུང་ཁུ་བ་**
ལས། དགོ་སྤྱོད་གིས་མ་སྤྱོད་པར་གྱི་དོ་གྲོང་དུ་གྱིན་ཀྱང་ཁོངས་པར་མི་འགྱུར་བ་
མཆིས་སམ། ཡོད་དེ། འདི་ལྷུང་དགོ་སྤྱོད་དེ་ནི་དགོ་སྤྱོད་མེད་པའི་གནས་ན་
འཇུག་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགོ་སྤྱོད་མེད་པ་ནི་མཆོན་པ་སྟེ། སྤྱི་ཡུལ་དུ་འོས་
པ་དགོ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་མེད་ནའོ། །**ཁོ་ཐར་འགྲེལ་པ་ཆིག་གི་རྗེད་**
བྱང་བམ་དུག་མ་ལས། དགོ་བསྟེན་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཡང་སྤྱི་བར་བཤད་ཅིང་། **ཁུ་**
བ་ལས། དགོ་སྤྱོད་གིས་ཁྱིམ་པ་ལ་གོ་བར་བགྱིས་ཏེ་ཡོད་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་
བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས། དགོ་བསྟེན་ལ་སྤྱོད་ཏེ་སོང་ན་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པར་
རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

རྒྱ་འཇུག་གི་གྲོང་དུ་འཇུག་པ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །

འདིར་སྤྱོད་པ།

དགེ་བ་དང་ལྷན་ནམས་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེའི་ཉམས། །འཆོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་བྱམས་
པ་རྒྱས། །མི་སྤྱན་གྱུར་པ་ལ་ཡང་འདབ་བཞིན་འདུད། །ཐུག་དོག་ཆ་གདུང་ལ་
ཡང་བསེལ་བ་སྦྱིན། །དེ་ལྟའི་བྱུགས་རྗེའི་གཏེར་ཐོབ་སླ་མ་ནི། །ཐིན་ལས་
དབང་ཕྱག་བདག་གི་ཡོངས་འཛིན་ཏེ། །སྤྱབས་གནས་མཆོག་འདིའི་བྱིན་རྒྱབས་
སྦྱིན་པ་ལས། །དད་ཅན་སྒྲིང་ལ་འདུལ་བའི་བླ་དོར་གསལ། །

དུས་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བའི་ལྷ་བྱེད་དོ། །

བཅུ་ཆོན་དགུ་པའི་དང་པོ་ནི། བླ་ལས་བཤད་པའི་གོ་རིམ་གྱིས་བརྗོད་
པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གཉིས། ལྷ་དྲོ་གྲོང་དུ་རྒྱ་བ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་གྲོང་
རྒྱུའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཉེ་དགས་ལྷ་དྲོ་གྲོང་གཞན་དུ་བརྒྱས་པ་ལས་ལྷ་
བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །།དགག་བྱ་ནི་རང་རིས་ཀྱི་འཆོ་བ་ལ་གནོད་

པའོ། །༡༩༠ན་།དང་ཉི་ནི་བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་རང་གི་སྤྱིང་གི་ལྷ་དྲོའི་དུས་སུ་
རང་གི་ཆོག་གིས་དགེ་འདུན་ཟས་ལ་སྤྱན་དྲངས་པའི་ཆོ་ཟས་བྲིམ་པ་ཡོལ་བར་
མ་བྱེད་ཅིག །ཅིས་མ་བསྒྲོ་བར་བྲིམ་གསུམ་པའམ་བཞི་པ་ལ་སོགས་པར་རྒྱ་བ་
ལས་གྱུར་པའི་ལྷ་བྱེད་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་དུ་རྒྱ་བའི་གནས་
དང་། གང་གི་ཆོ་རྒྱ་བའི་དུས་དང་། གང་གིས་རྒྱ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ལྷ་

བཤད་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐྱོན་མོང་བ་བཞིའི་སྟེང་དུ་བྱིམ་གསུམ་ཡན་ཆད་ཡིན་
པ་སྟེ། གསུམ་པ་ལ་སོགས་པར་རྒྱ་བ་ཡང་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་
ལ་གཉིས་ཏེ། རྩལ་སྤྱོད་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་ཆོག་གིས་དགོ་འདུན་ཟས་ལ་
སྤྱན་བྱངས་པའི་རྩལ་ཡིན་པ་སྟེ། **ཡུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** སྤྱོད་དང་བྱི་དྲོ་དག་རྒྱ་
ན་ལྟར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱོད་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་ཆོག་
གིས་དགོ་འདུན་སྤྱན་བྱངས་པ་ན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། **ཡུང་རྣམ་འབྱེད་**

ལས། དེའི་དོར་མགོན་དུ་བོས་པ་མ་ཡིན་ན་ལྟར་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །གཉིས་པ་སྤྱིན་བདག་ལ་མ་བསྒོ་བ་སྟེ། སྤྱིན་བདག་ལ་ཁོ་བོ་མ་འོངས་པའི་
དབང་གིས་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྤྱིན་བདག་ལ་བསྒོས་ན་ནི་སྤྱོད་རྒྱ་ཡང་
ལྟར་བ་མེད་དེ། དགག་བྱ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །བར་ཆད་ཀྱི་སྤྱིན་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ།
རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་རྒྱུ་ཀ་ལས། དགོ་སྤྱོད་གི་རྒྱུ་ལ་དང་སྒོག་ལ་སོགས་པའི་
བར་ཆད་ཀྱི་དབང་གིས་ནི་ལྟར་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་བ་སྟེ་གོས་
འཆད་པའི་སྐྱབས་སུ་སྤྱར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཀྱུན་སྟོང་ནི་རང་གར་བྱིམ་
གསུམ་(༡༡༠བ)ཡན་ཆད་འགོ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །**སྤྱོད་བཞི་**
བྱིམ་གསུམ་ཡན་ཆད་དུ་འགོ་བར་ཞུགས་པའོ། །**མཐར་ཐུག་ནི་**ཉེ་འཁོར་ལས་
འདས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལྷུང་བ་འབྱེན་པ་པོ་དག་སྒྲོང་དེའི་ཚིག་གིས་སམ། དེའི་ངོར་དག་འདུན་ཟས་
དང་བཅས་པའི་ཁྱིམ་དུ་སྦྱུན་བྲངས་པ་ན། དག་སྒྲོང་དེ་གྲུང་དུ་འགོ་ན་དག་སྒྲོང་
དེས་སྦྱུན་བདག་ལ་ཁོ་བོ་ཡང་མ་འོངས་པའི་དབང་གིས་དག་སྒྲོང་རྣམས་ལ་ཟས་
བྲིམ་པ་དུས་ལས་ཡོལ་བར་མ་བྱ་ཞིག་ཅེས་བསྒྲོ་བར་བྱའོ། །དེ་སྐད་མ་བསྒྲོ་
བར་ཁྱིམ་གསུམ་པ་དང་བཞི་ལྷུ་ལ་སོགས་པར་རྒྱ་བ་ལ་ཡང་ཁྱིམ་རེ་རེར་སོང་བ་
ལ་ནི་ལྷུང་བྱེད་རེའོ། **འགྲེལ་ཆུང་ལས།** ཁྱིམ་གཉིས་ཡན་ཆད་དུ་ནི་ཉིས་པ་
མེད་དོ་ཞེས་སོ། །ཁྱིམ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པར་ཡང་། **རྒྱ་ག་ལས།** དག་སྒྲོང་གི་
ཚུལ་དང་བར་ཆད་ཀྱི་དབང་གི་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྦྱིང་གཞི་ནི་ཉེ་དགས་སྦྱི་དྲོར་བརྒྱས་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་
བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བའོ། །**དོ་རི་ནི་**བཅས་ལྷན་དག་སྒྲོང་གིས་རང་སྦྱིང་
གི་ཉེ་མ་སྦྱེད་ཡོལ་ནས་སྦྱ་རངས་མ་ཤར་བའི་བར་དེར་ཁྱིམ་བཞི་པའམ་ལྷུ་པ་ལ་
སོགས་པར་རྒྱ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་དུ་རྒྱ་བའི་གནས་
དང་། གང་གི་ཆེ་རྒྱ་བའི་དུས་སོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་སྟེ། ལྷར་བཤད་པའི་གནས་
ཐུན་མོང་བ་བཞི་པོའི་སྟེང་དུ་ཁྱིམ་བཞི་ཡན་ཆད་ཡོན་པ་སྟེ། ཁྱིམ་བཞི་པ་ལ་

སོགས་པར་འགོ་བ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གྲིང་གི་ཉི་
མ་ཐུང་ནས་སྐྱེ་རིངས་མ་གར་བ་སྟེ་དུས་མ་ཡིན་པར་ཞེས་སོ། །བསམ་སྦྱོར་
༼༡༥༽ནི། མཐར་ཐུག་ནུས་སྒར་དང་འདྲ་བ་ལས་སྒར་ཁྱིམ་གསུམ་ཡན་ཆད་
ཅས་པར། འདིར་ཁྱིམ་བཞི་ཡན་ཆད་ཅས་སྦྱར་བ་བྱད་པར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དུས་མ་ཡིན་པར་ཞེས་པ་ནི་ཕྱི་རྩོད་རྒྱ་བའམ་མཚན་མོར་རྒྱ་བའོ། །དེས་ན་
གྲོང་དུ་འགོ་ན་དག་སྒོང་འཁོད་པ་ལ་སྒྲས་ཀྱང་ཁྱིམ་བཞི་པ་ལ་སོགས་ལྟ་བུ་ག་
སོགས་པར་འགོ་བས་ཁྱིམ་རེ་རེར་སོང་བ་ལ་ལྷུང་བྱེད་རེ་རེའོ། །ཁྱིམ་གསུམ་
མན་ཆད་དུ་སོང་བ་ནི་ཉིས་པ་མེད་དོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོ། །

ལུང་ལས་སྒྲོར་རྒྱ་བ་སྟོན་ལ་གསུངས་པས་ཁོ་བོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞག་མོད།
མདོ་རྩ་བ་འདིར་དུས་མ་ཡིན་པར་སྟོན་ལ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དུས་མ་ཡིན་
པར་གྲོང་དུ་འགོ་བ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་རྒྱ་བ་གཉིས་རིགས་མཐུན་ལྟན་
ཅིག་ཏུ་བསྟན་ན་རྟོགས་པར་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐབས་འདིར་**རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས།** སྒྲོ་དང་ཕྱི་རྩོད་ཁྱིམ་དག་ཏུ་རྒྱ་ཁིང་
ཞེས་ལུང་ལས་གཅིག་ཅེར་གསུངས་པས་སྒྲོ་དང་ཕྱི་རྩོད་གཉིས་ཀ་ཁྱིམ་རྒྱར་སོང་
ན་དངོས་གཞི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི། སྒྲོ་ལས་ཡང་ན་ཕྱི་རྩོད་ཁྱིམ་རྒྱར་སོང་བ་ལ་
ནི་ཉིས་བྱས་སུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཁོན་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་

སྟེ། ལུང་དག་སྤོང་མའི་**རྣམ་འབྱེད་ལས།** ཟས་དང་བཅས་པའི་བྱིམ་དུ་མགོན་
དུ་བོས་ན་ཟས་སྒྲ་མ་ལ་བྱིམ་གཉིས་སུ་སོང་ལ་ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ་བྱིམ་གསུམ་
བར་འགོ་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཟས་བྱིམ་ལ་བྱིམ་གསུམ་དུ་སོང་ལ་ཆེད་དུ་བསམས་
ཏེ་བྱིམ་བཞི་བར་འགོ་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས། **མདོ་རྩ་**
འགྲེལ་ལས། སྤྱོད་དང་བྱིདྱོ་གང་རུང་རེ་རེར་གོང་དུ་རྒྱ་ན་ཡང་ལྟུང་བྱེད་དུ་
གསུངས་པ་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ། །གོང་རྒྱ་བའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་(༡༡)བོ་བྲང་དུ་རྒྱབ་མོར་འགོ་བ། **ལྟུང་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་**
དང་། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་
ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་འཆར་ཀས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་རྒྱབ་མོར་འགོ་བ་
ལས་ལྟུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་
བྲང་དུ་འགོ་བ་ལ་ཉེས་དམིགས་བཅུ་གསུངས་ཀྱང་། གཙོ་བོར་ནི་ཆགས་པའི་
རྒྱར་འགྱུར་བ་དང་སྒྱར་པའི་ཆོག་འབྱུང་བའོ། །**ཁོ་ཉི་ནི་བཅས་ལྡན་དག་སྤོང་**
གིས་རང་གི་སྤྱིང་གི་རྒྱབ་སྟོགས་ཀྱི་འོད་དམར་པོ་འདས་ནས་སྒྱུ་རེངས་ཐ་མ་མ་
ཤར་གྱི་བར་དུ་བཅུན་མོའི་འཁོར་རམ། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་གནས་སུ་འགོ་ན་
བསྐྱར་བ་མེད་ན་བྱི་ལོ་གྱི་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་གི་ཁོངས་སུ་བྱིན་པ་དང་།
བསྐྱར་བ་ཡོད་ན་ནང་གི་སྒྲོ་མ་བཅུགས་ལ། བྱི་སྒྲོར་གྱི་སྒྲོ་བཅུགས་གིང་བཅད་

ན་གཏན་པའི་གནས་འདས་པ་དང་། སྒོ་མ་བཅད་ན་གཏན་པའི་གནས་དེའི་ཉི་
ལའོར་འདོམ་གང་འདས་པ་དང་། བྱང་གི་སྒོ་བཅུགས་གིང་བཅད་ན་དེ་ཉིད་གྱི་
གནས་སུ་ཕྱིན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་དུ་འགྲོ་བའི་
གནས་དང་། གང་གི་ཆོ་འགྲོ་བའི་དུས་དང་། གང་གིས་འགྲོ་བའི་ཏེན་ནོ། །དང་
པོ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་གནས་བྱན་མོང་བ་བཞི་པ་ལ་བྱིམ་པ་མཆན་ཉིད་དང་
ལྷན་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཤུལ་དུ་ཀླུ་པོ་མི་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
བཅུན་མོའི་ལའོར་རམ་ཀླུ་པོའི་ཕོ་བྲང་ཡིན་པ་སྟེ། **བསྐྱུས་པ་ལས།** ཀླུ་པོ་
ཆེན་པོ་བཞི་པོ་རྣམས་དང་། བམ་མཁའ་ལྡིང་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་གཏན་ལས་འདས་ན་
ཉིས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། ཀླུ་པོ་མི་ཡིན་པ་མ་ཆང་ན་ལྷུང་བ་ན་སྤྲད་དུ་
བཤད་པ་དང་། བཅུན་མོའི་༼༡༥༥ན༽ལའོར་ཞེས་པ་དང་། ཀླུ་པོའི་ཕོ་བྲང་
གི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཆན་མོར་གྱུར་ནས་ནམ་མ་ལངས་
པ་སྟེ། བམ་མ་ལངས་པ་ཉིད་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་
ཏེ། ཀླུ་པོ་ལ་སོགས་པས་བོས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱབ་པ་
མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་གལ་ཏེ་ཀླུ་པོ་དང་བཅུན་མོ་དང་ཞེས་པ་དང་། བར་ཆད་
དང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་

གཉིས་པ་ལ། དངོས་གཞི་ན་སྒྲ་དང་བཅས་བསྟན། །ལྷ་བ་གཞན་འཇུང་
དོགས་གཅོད་དོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ་ལས། ལྷ་ཡེངས་ཐ་མ་མ་གར་ན་འཛིག་རྟེན་ལལ་ཆེར་མཚན་མོའི་ཐ་
 ལྷན་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །འདིར་ཅིས་འགྱུར་ན་དག་སྟོང་གིས་བཙུན་

ཡང་དེར་མཚན་མོར་གནས་ན་ལྷུང་བྱེད་འབྱུང་ངོ། །དེར་མཚན་མོ་དུ་མ་གནས་
ན་མཚན་མོ་རེ་རེ་ལ་ལྷུང་བྱེད་རེ་རེཿ། ཁྲ་ཤལ་བཅུན་མོའི་ལམ་དེའི་

475

བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱི་གནས་དེའི་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྒྲིའི་གཏན་པ་དང་ཉི་
འཁོར་གཉིས་ནི་ཞེས་པ་དཔེ་ལ་ལ་ན་སྒྲུང་ཡང་མ་དག་པས་དེའི་སྒྲོའམ། གཏན་
པའི་ཉི་འཁོར་ཞེས་དཔེ་རྟོག་ནུས་ས་ལ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་**རྒྱ་གཡམས།** སྒྲིའི་ཐེམ་པའི་
ནང་རོལ་གྱི་ཕྱོགས་གང་དུ་སྒྲོ་གཏན་གྱི་རྩ་བ་བརྟན་པའི་གཞིའི་ཁུང་བུར་དེ་ནས་དེའི་
རྩ་མོའི་སྒྲོ་ལོགས་སུ་བརྟན་པའི་ཐག་རིམ་སྤྱིད་པའི་བར་དེ་ནི་ཉི་འཁོར་གཅིག་
ཡིན་ནོ། །སྒྲིའི་ཐེམ་པའི་ནང་རོལ་གྱི་ཕྱོགས་གང་དུ་སྒྲོ་གཏན་གྱི་རྩ་བ་བརྟན་པའི་ས་
གཞིའི་ཁུང་བུར་དེ་ཉིད་ནས་དེའི་རྩ་མོ་བྱིར་བསྐྱོག་སྟེ་ཡུགས་ལོགས་སུ་བསྐྱལ་བའི་
ཐག་རིམ་སྤྱིད་ཡོད་པའི་བར་དེ་ནི་ཉི་འཁོར་གཉིས་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །དེའི་བཅུན་
མོའི་འཁོར་གྱི་སྒྲོ་བཅུགས་པ་ལ་ཡང་སྒྲོ་བཅད་པ་དང་མ་བཅད་པ་གཉིས་ལས།
སྒྲོ་བཅད་ན་ནི་གཏན་པའི་གནས་གྱི་མཐའ་དེ་བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱི་དང་པོ་ཡིན་
ཏེ། སྒྲོ་གཏན་འཇུགས་པའི་ས་གཞིའི་ཁུང་བུར་དེ་ནི་གཏན་པའི་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ།
གཏན་པའི་གནས་དེ་ནི་སྒྲོ་ལོགས་གྱི་ཉི་འཁོར་ཡང་ཡིན་ལ། གཏན་པའི་གནས་
དེ་ནི་ཉི་འཁོར་དེའི་ནང་རོལ་གྱི་མཐའ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་གཏན་པའི་ཉི་འཁོར་གྱི་མཐའ་དང་གཏན་པའི་མཐའ་ནི་ངོ་བོ་
གཅིག་སྟེ། ཉི་འཁོར་དེའི་ནང་རོལ་གྱི་མཐའ་དེ་ནི་གཏན་པའི་གནས་གྱི་མཐའ་
ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲོ་བཅད་ན་ནི་སྒྲོ་ལོགས་གྱི་ཉི་འཁོར་དེའི་ནང་རོལ་གྱི་
མཐའ་དེ་བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱི་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞུང་འགྲེལ་དང་**བམ་**

པོ་ལྷ་བཙུང་པ་ལས་ཀྱང་། སློ་མ་བཅད་པ་ལ་༼༡༥༣༽སློ་འཕར་ནས་ནང་རོལ་
དུ་སློ་གཏན་གྱི་སྤིང་གྱི་ཉིས་འགྱུར་ལས་འདས་ན་ལྷུང་བྱེད་གྱི་དངོས་གཞིར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་དག་ནི་སློ་བཙུགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་
ནོ། །སློ་མ་བཙུགས་ན་ནི། **རྒྱུ་ལས།** བཙུན་མོའི་འཁོར་འདུག་པའི་གནས་གྱི་
སློ་མ་བཙུགས་པ་དེའི་ཆེན་འོབས་ལ་སོགས་པའི་ནང་དོས་བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱི་
དང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སློ་
བཅད་ན་ནི་རིག་པོ་ཆེ་འོད་འབྱེན་པ་རྣམས་ཀྱང་མ་བསྐྱུས་པར་ཡོད་ཅིང་།
བཙུན་མོ་རྣམས་ཀྱང་གོས་ཚགས་མ་བསྐྱུས་པ་ཉིད་དུ་གནས་པས་དགག་བྱ་ཆེ་
བའི་ཕྱིར་དང་། སློ་མ་བཅད་ན་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ཉིད་དུ་གནས་པས་དགག་
བྱ་རྒྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གཞི་དང་སྤུལ་ཏི་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་པོའི་
ཕོ་བྲང་དུ་འགོ་བའི་མཐར་ཐུག་དང་གོང་བྱེད་དུ་འགོ་བའི་མཐར་ཐུག་དག་ཀྱང་
བཙུན་མོའི་འཁོར་དུ་འགོ་བའི་མཐར་ཐུག་དེ་དང་འབྲེལ། རང་རང་གི་སློའི་
གཏན་པའི་ཉེ་འཁོར་འདས་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ། །རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་གནས་ལ་ཡང་
དེ་སྟེ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །འདི་ནི་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་རྒྱུ་ཆེ་འགྲེལ་པས་
ཁུངས་སུ་བྲངས་པའི་**ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** དགེ་སློང་གིས་ནམ་ལངས་པ་ལ་
ནམ་ལངས་པར་འདུག་ཤེས་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་སློའི་གཏན་པ་ལས་
འདའ་བར་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། འོན་ཀྱང་དེར་སངས་ལུང་རྣམ་

འབྱེད་ལས་ནི། དག་སྒོར་གིས་ནམ་མཁའ་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་འདྲུ་
གེས་པས་བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱི་སྒོ་གཏན་འདའ་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ། །དག་སྒོར་གིས་
ནམ་མཁའ་ལ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་འདྲུ་གེས་པས་ཀླུ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་སྒོ་
གཏན་ལས་འདའ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་༼༡༥༥༽འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། **ནམ་**
འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཀླུ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་སྒོ་གཏན་ལས་འདས་ན་ཉེས་
བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅུན་མོའི་འཁོར་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལ་
དགོངས་སོ། །བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱི་སྒོ་གཏན་ལས་འདས་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་
རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཅུན་མོའི་འཁོར་ནི་འཛིགས་པ་ཆེན་པོའི་གནས་ཡིན་པས་
ཐག་རིང་དུ་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྷུང་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་
། དེ་དང་མཐུན་པར་**སོ་སོར་ཐར་པའི་འགྲེལ་པ་འདུལ་བ་བསྐྱས་པ་ལས་ཀྱང་།**
ཀླུ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་སྒོ་གཏན་ལས་འདས་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །བཅུན་མོའི་འཁོར་
གྱི་སྒོ་གཏན་ལས་འདས་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཉེས་བྱས་སུ་
བཤད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་སྟེ། མདོ་ཙུ་འགྲེལ་ལུང་ཁུངས་དང་བཅས་པ་
ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཤད་པ་དེ་གཙོ་བོར་བཟུང་ངོ། །ཀླུ་པོའི་ཕོ་བྲང་དེ་གྲོང་
ཁྱིམ་གྱི་དབུས་ན་འདུག་སྟེ་ཀླུ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་གྲོང་དུ་སོང་ན་
གྲོང་ཁྱིམ་དང་དག་སྒོར་འབྲེལ་བར་ཕྱིན་ན་ནི་ཀླུ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་འགོ་བའི་སྒྱུར་
བའི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་འཕམ་ཞེན། གལ་ཏེ་

རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་འགོ་བ་དེའི་དོན་ཉིད་ཡིན་ན་གྲོང་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་དང་
། དགོས་པ་གཞན་གྱི་ཕྱིར་འཇུག་ན་སྐབས་འདིའི་ལྷང་མེད་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྐྱེ་རངས་དང་ཕོ་མ་ཤར་བར་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ལུབ་མོར་འགོ་བ་འདི་ལ་
སྐབས་འདི་ལས་གཅིག་ཤོས་དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགོ་བའི་ལྷང་བྱེད་གྱི་ཁ་
ན་མ་ཐོ་བ་དེ་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་འདིར་ཞག་གཅིག་ལ་དུས་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་
ལུ་བཞིར་འགྱུར་ངོ་། །དེ་ཡང་ཉི་མ་བྱེད་ཡོལ་ནས་མཚན་མོར་མ་གྱུར་པའི་བར་
དང་། མཚན་མོར་གྱུར་ནས་སྐྱེ་རངས་དང་ཕོ་མ་ཤར་༼༡༥ན༽བའི་བར་དང་།
སྐྱེ་རངས་དང་ཕོ་ཤར་ནས་སྐྱེ་རངས་ཐ་མ་ཤར་བའི་བར་དང་། བམ་ལངས་ནས་
ཉི་མ་བྱེད་པའི་བར་ཏེ་དུས་བཞི་ཕོ་དེ་དག་གི་ཆོན། དགོས་པ་གིས་མ་སྒྲིམ་པར་
རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱིན་ན་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགོ་བ་ཁོ་ནའི་ལྷང་བྱེད་
འབྱུང་བའི་ལུ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ལུབ་མོར་འགོ་བའི་ལྷང་བྱེད་དང་
། དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགོ་བའི་ལྷང་བྱེད་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བའི་ལུ་དང་།
རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ལུབ་མོར་འགོ་བ་ཁོ་ནའི་ལྷང་བྱེད་འབྱུང་བའི་ལུ་དང་། ལྷང་
བྱེད་གཉིས་ཀ་མི་འབྱུང་བའི་ལུ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་དང་།
བཙུན་མོ་དང་། གཞོན་ལུ་དང་། ཞང་སྟོན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་པ་དང་ལུས་སྟོག་
ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་གྱི་སྐབས་དང་། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་

པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་འབྱུང་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ།

མ་བརྒྱུགས་པར་ཏེ་ཀླུ་པོ་ལ་མ་སྒྲུབ་པར་གྱ་ཆོམས་སུ་ཀླུ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་
ཉིན་པར་ཡང་འཇུག་པར་མི་བྱའོ། །ཀླུ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་རྒྱབ་མོར་འགོ་བའི་ལྷུང་
བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསྐྱབ་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་བྱེད་དུ་གསོད་པ། **ལྷུང་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་**
དང་། །དེ་ཡི་ལྷུང་བ་མེད་པ་བསྟན། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་
ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིར་གཞི་ནི་མ་ཉན་ཡོད་དུ་དུག་སྤེམ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བྱེད་དུ་གསོད་པ་ལས་
ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །**།དགག་བྱ་ནི་ཆོས་བྱེད་དུ་གསོད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་གི་**
དགག་བྱར་གྱུར་པ་དང་། རང་རིས་གི་སེམས་བདེ་བ་ལ་གཞོད་པའོ། །**།ངོ་ཉི་ནི་**
བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་ཡོད་ཆོངས་པ་མ་ཡིན་པས་གསོ་སྤྱོད་གི་སོ་སོར་ཐར་པའི་
མདོ་འདོན་པའི་དུས་སུ་རང་གི་ཚུལ་བྲིམས་གི་བསྐྱབ་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ལ་
དག་།།༥༧། །གི་རིག་བྱེད་གིས་བྱེད་དུ་བསད་དེ། བ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་
ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ། གང་བྱེད་དུ་གསོད་པའི་
དངོས་པོ་དང་། གང་གིས་བྱེད་དུ་གསད་པའི་རྟེན་དང་། གང་གི་ཆེ་བྱེད་དུ་

གསུངས་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་བའོ། །ཀྱུན་
སྒྲོང་ནི་བཞད་གད་ཡན་ཆད་གྱིས་བྱུང་དུ་གསོད་པའི་ཆོག་སྒྲ་ཞིང་གོ་བར་འདོད་
པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྒྲོང་བ་ནི་རག་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱིས་བྱུང་དུ་གསོད་
པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་དོན་གོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་བརྗོད་པ་དང་། ལྷུང་བའི་ན་སྒྲད་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་བྱས་ན་འདིར་འགྱུར་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་འདོན་པའི་ཆོ་
འདོན་པ་དེ་ལ་ལན་གཉིས་ཡན་ཆད་སྒར་ཉམས་སུ་སྒྱུར་ཞིང་། ཡིད་སྒྲོངས་པ་མ་
ཡིན་པས་མདོ་འདོན་པ་འདི་ལས་ས་བཞོན་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་བཅས་པ་ལྷ་
བུའི་ཆོས་འདི་ཡོད་པར་བདག་གིས་ད་གཞོད་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་བའི་དགོས་སྒྲོང་དེ་
ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མཚན་གཞན་དགོས་སྒྲོང་མ་རྣམས་གྱིས་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པའི་ཆོ་
དགོས་སྒྲོང་མའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དགོས་སྒྲོང་དང་ཐུན་མོང་བ་མ་བྱིན་པར་ལེན་ན་
ཕམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཅས་པ་ལྷ་བུ་ལ་ནི་དགོས་སྒྲོང་གིས་ད་གཞོད་ཤེས་ཞེས་
ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོས་སྒྲོང་མ་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །མདོ་སྒྲེ་

དང་ལྷན་པར་སྒྲིབ་ན་བདག་གིས་ད་གཞོན་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་
འབྱུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ནི། དག་སྒྲོང་མའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དག་སྒྲོང་མ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་རྒྱ་སྒྲིགས་ཀྱི་ཆར་བུ་འཇུག་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཅས་པ་ལྷ་བུ་ལ་ནི་དག་སྒྲོང་
པ་དག་གིས་ད་གཞོན་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ལྷུང་བ་མེད་པ་
ནི་ད་གཞོན་ཤེས་སོ་ཞེས་སྒྲིབ་ན་ཡང་བཅས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེས་ས་རྒྱས་
ཆུང་བས་བྱུང་དུ་གསོད་པའི་༼༡༥༥༽བསམ་པ་མེད་ནའོ། །བསམ་པ་དེ་ཡོད་
ན་ནི་བཅས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཆོས་བྱུང་དུ་གསོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ལྷུང་མེད་མ་
ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་བོ་བའི་ཉེས་བྱས་སོ། །དེས་ན་མདོ་འདི་ལྷར་
འདོན་ཏེ། མཆོན་གཞན་གྱི་འདོན་པའི་ཆེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་
དོ་ཞེས་འདོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།

སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པའི་ཆེ་མ་གྲས་པར་ཉན་པ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་
དེ་ན་གནས་པའི་དག་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱིས་འགྱོད་དུ་གཞུག་གོ་སྟེ། ཆེ་དང་ལྷན་པ་
ཁྱོད་ནི་ཉེས་པ་རྙེད་པའོ། །ལེགས་པར་རྙེད་པ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་འགྱོད་དུ་
གཞུག་གོ། །བསྐྱབ་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ལ་བྱུང་དུ་གསོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །
བཞི་པ་ཁབ་རལ་འཆོས་པ་ལ། ལྷུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། །དེ་ཡི་ལྷུང་བ་

མེད་པ་བརྗོད། བྱིར་བཙུག་པ་ཡི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་།
ཆོག་གི་དོན་རོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིང་གཞི་ནི་མ་ཉམ་ཡོད་དུ་དགོས་སྤྱོད་མང་པོ་རྣམས་
གྱིས་ཁབ་རལ་བྱེད་དུ་བརྟུག་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དོན་
དང་བྱ་བ་མང་བ་དང་རང་འདོད་པ་ཆེ་བའོ། །དོ་ཉི་ནི་བཅས་ལྷན་དགོས་སྤྱོད་གིས་
རང་དབང་བའི་ཁབ་རལ་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ལ་རང་གི་ཆེད་དུ་རང་
ངམ་བསྐྱོས་པས་ཁབ་རལ་གྱི་བཟོ་བྱས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །
ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་ལྔ་སྟེ། ཁབ་རལ་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་
དང་ལྷན་པ་ཡིན་པ་སྟེ། བསོད་དང་རུས་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རང་གི་
ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་ཡིན་ན་དགག་བྱ་མི་རྗོགས་པའི་བྱིར་རོ། །བྱེད་འཕྲོ་
གཞིའི་སེལ་བར་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བྱེད་བྱས་པ་ལ་ནི་བྱེད་ཉིད་དོ་ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །རུང་བ་ཆོད་དང་ལྷན་པ་སྟེ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལས་སོ། །རུང་
༼༡༥༥༽བའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་ན་ཉེས་བྱས་ཏེ། **ལུང་ལུ་བ་ལས།** དགོས་སྤྱོད་
གིས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བགྱིས་པའི་ཁབ་རལ་བགྱིད་དུ་རྩོལ་ན་ལྷུང་བ་ཅིར་འགྱུར།
ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོད་དང་ལྷན་པ་ལ་འདིའི་ཆོད་ནི་ཁབ་གཞུག་
ཏུ་རུང་ཞིག་གྲགས་སྒྲེའི་ཆོད་ལས་མ་འདས་པའོ། །གཞན་དུ་ན་ཉེས་བྱས་
སོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཀུན་སྤྱོད་ནི་རང་གར་རང་གི་དོན་དུ་ཁབ་རལ་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་

ཆད་པའོ། །**སྒྲིབ་པ་ནི་**རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་ཁབ་རལ་གྱི་བཟོ་བྱེད་པར་ཞུགས་
པའོ། །**མཐར་ཐུག་ནི་**ཟིན་པར་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བ་སོ་དང་རུས་པ་དང་རྩའི་ཁབ་རལ་བྱེད་དམ། བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་
དུ་འགྱུར་བའོ། །བ་སོ་ནི་སྒྲིབ་བཏང་ལ་མི་རུང་བའི་རྩ་སྡེ་ཡིན་ཡང་ཁབ་རལ་
དང་རྒྱ་བཅང་བ་ལ་ནི་རུང་བ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་བ་སོ་སོགས་རིན་ཆེ་བས་བཀག་
ཀྱང་ལྷགས་ཟངས་སོགས་རིན་ཆུང་བའི་ཁབ་རལ་ནི་གནང་ལ། བ་སོ་སོགས་ལ་
ཡུལ་དུས་གྱིས་རིན་ཆུང་ན་གནས་སྐབས་གྱི་ལྷུང་བ་མི་རྫོགས་པའང་ཡོད་
དོ། །ཉིད་བཤད་ཀྱི་ཀ་ལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་འབའ་ཞིག་གསུངས་མོད་གྱི། རང་
བྱེད་པ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེས་ལྷི་བ་དེས་ན་འདིར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིལ་
བསྐྱུས་སོ་ཞེས་འབྱུང་ལ། འོ་ན་**ལུང་ལས།** བྱེད་པ་དང་བྱེད་དུ་འཇུག་གཉིས་ཀ་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ཅིན། རང་འགྲེལ་དང་ཀྱི་ཀ་ལས་བཤད་པ་དེ་ནི་རྩ་བ་
སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ལས་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་འབའ་ཞིག་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་
པ་ཡིན་སྟེ་མ་ཞེས་མཆོ་སྒྲིབ་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བྱས་ཟིན་པ་རྟེན་པ་དང་། བྱས་ཟིན་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དག་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ཁབ་རལ་དེ་ཁྱོད་༼༡༥༥༽གྱིས་བཅག་གམ་ཞེས་བཅག་པ་ཉིད་བཤགས་པ་
ཡིན་པ་པོ་དེས་མ་བྱིས་པར་ལྷུང་བ་བཤགས་པ་སྤང་བར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཁབ་
རལ་མ་བཅག་ན་མ་བཤགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཁབ་རལ་འཆོས་པ་འདིའི་འོག་
མ་ཁྱི་རྒྱུ་དང་། ཤིང་བལ་དང་། གདིང་གཡན་རས་ཆེན་གྱི་ལྷུང་བ་སྟེ་ལྷ་པོ་དེ་
དག་ལ་ཡང་བཤད་མ་ཐག་པའི་མདོ་གཉིས་པོ་དེ་དག་དང་། བཅག་པ་ཞེས་སྤང་
སྟོས་པ་དེའི་ལྷུང་བ་སྤང་བ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟེ། བཅད་པ་ཉིད་མ་བྱིས་
པར་འཆགས་པ་སྤང་བར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མ་བཅད་ན་མ་བཤགས་པ་ཉིད་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱུང་རོ། །དམིགས་བསལ་ནི་འོག་མ་ལྷ་པོའི་གཉིས་པ་ཤིང་བལ་
གྱིས་གོས་པར་བྱས་པ་ལན་བསྟུས་པ་དང་པོ་སྟེ། ལྷན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱུང་
ཏེ་ཤིང་བལ་བསྟུས་པ་ཉིད་མ་བྱིས་པར་འཆགས་པ་སྤང་བར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་
མ་བསྟུས་ན་མ་བཤགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནའོ་ཞེས་པའོ། །ཁབ་རལ་འཆོས་པའི་
ལྷུང་བྱེད་དོ། །

ལྷ་པ་ཁྱི་རྒྱུ་འཆོས་པ་ལ། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྟན། ཁྱི་རྒྱུ་དངོས་
དང་ཞུང་བྱུང་རོ། །དང་པོ་ནི།

ཁྱི་རྒྱུ་པ་དམའ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཁྱི་ལ་ཉལ་བར་མི་བྱའོ། **ཁྱི་ཀ་ལས།** ཁྱི་
གང་ལ་འདུག་པའི་དགོས་པ་ཉིད་ཡུར་བའི་མགོ་ས་ལ་ཐུག་པར་འགྱུར་བའི་ཁྱི་
དེ་ལྷ་བྱ་ལ་ཉལ་བར་མི་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ནི་སྤང་གཞི་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་

སོ། །དག་སྒྲོང་ལ་སོགས་པ་ཉལ་བའི་མལ་དང་འབྲེལ་བའི་བྲིའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་
 རྩོགས་སུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་བར་མི་བྱའོ། །ལྷུ་མ་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་པ་ནི་ལྷུ་མ་ཡོད་པ་
 བྱི་མལ་བྲིའི་ཉེ་འཁོར་རྩོགས་བཞི་པོ་གང་དུ་ཡང་རྒྱུ་རྒྱུ་བར་མི་བྱ་
 རྟེ། དེར་རྒྱུ་རྒྱུ་བའི་ས་གཞིའི་བརྒྱན་ལས་སོག་ཆགས་སྦྱེ་ཞིང་། དེ་དག་
 ལ་དག་སྒྲོང་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་སྤྱད་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །༡༩༥༣། དེ་ལས་གཞན་གྱིས་ཉེ་ལྷུ་མ་མེད་པས་ནི་མགོ་ལོགས་དང་རྒྱུ་
 པ་ལོགས་སུ་འབྱུང་གནང་ཞིང་། དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པར་གཡས་གཡོན་
 གཉིས་སུ་རྒྱུ་རྒྱུ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྷུ་མ་ཡོད་མེད་གཉིས་ལ་མལ་བྲིའི་
 ཉེ་འཁོར་མགོ་ལོགས་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་བའི་ལོགས་སུ་བྱུ་བ་གནང་མི་གནང་གི་
 བྱུ་བར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། **ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ལས་མཚན་མོའི་སུམ་ཆ་**
 འདས་ཉེ་ཉལ་ཁར་རྒྱུ་རྒྱུ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་མལ་གྱི་ཉེ་འཁོར་
 ལས་འདས་ཉེ་རྒྱུ་རྒྱུ་འགོ་བ་ན། རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་སྦྱུལ་གྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་
 བའི་ཉེན་ཅན་ཡིན་པ་ལས། ལྷུ་མ་མེད་ན་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ལྷུ་མ་ཡོད་ན་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་ལྷུ་མ་མེད་པས་ནི་མལ་བྲིའི་མགོ་ལོགས་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་བའི་ལོགས་སུ་
 བྱུ་བ་གནང་ལ། མལ་བྲིའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་རྒྱུ་རྒྱུ་བའི་གནང་
 བ་རྟེ། རྩོགས་དེ་གཉིས་ལ་གནང་མི་གནང་གི་བྱུ་བར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་

ཞེན། མལ་བྲིའི་སྤྲང་ནས་ཤོད་དུ་བབས་པ་ན་སྤྲས་ངོས་དང་མལ་མཐུག་ངོས་
སུ་འབབ་པ་འབྱུང་ངེས་བས། ས་གཞིའི་སློག་ཆགས་ལ་གནོད་པ་འབྱུང་ཉི་བ་མ་
ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། མལ་བྲིའི་གཡས་གཡོན་ངོས་ནས་འབབ་པ་འབྱུང་ཉི་བས་
ས་གཞིའི་སློག་ཆགས་ལ་རྐང་པས་གནོད་པ་འབྱུང་ཉི་བའི་བྱིར་རོ། །མལ་སྟན་
མཐོན་པོ་ནི་རྩ་བ་བྱ་གར་གཞུག་པ་མ་གཏོགས་པ་བྲི་རྐང་བྲུ་གར་ལས་ལྷག་པ་
དང་། མལ་སྟན་ཆེན་པོ་ནི་གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པ་ལ་
འདུག་པ་དང་ཉལ་བར་མི་བྱའོ། །དེའི་དམིགས་བསལ་ནི་བྲིམ་པའི་བྲིམ་གཞན་
དུ་མལ་སྟན་ཆེ་མཐོ་ལས་གཞན་མེད་ན། མལ་སྟན་མཐོན་པོ་དང་མལ་སྟན་ཆེན་
པོ་འདྲ་བའི་པོ་ལས་སྤྲ་མ་ཤོས་ལ་འདུག་པར་བྱའོ། །མདོ་འདི་ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་
ལས་བྱུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་**ལུང་ལྷ་བ་ལས།** དག་སྤྱོད་མལ་སྟན་མཐོ་ཞིང་ཆེ་བ་
ལ་མཆིས་ཀྱང་ནོངས་པར་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ལྷ་བ་ལི་ཡོད་དེ། ལྷའི་
བྲིམ་དང་། ལྷའི་བྲིམ་དང་། རྒྱལ་པོའི་བྲིམ་དང་། རྒྱལ་པོའི་སྤོན་པོའི་བྲིམ་དེ་
དག་ཏུ་སྟན་གཞན་མེད་ནའོ་ཞེས་སོ། །མགོ་སྤྱད་དེ་ཉལ་བས་ཁམས་མ་སྟོམས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུངས་པ་ནི་མལ་བྲི་རྐང་རྟེན་དང་བཅས་པ་ལ་མལ་བཅའ་
བར་བྱའོ། །རྐང་རྟེན་ནི་བྲི་རྐང་གི་འོག་ཏུ་པ་གུ་སོགས་བཞག་པའོ། །མལ་སྟན་
མཐོན་པོ་ནི། **རྒྱ་གར།** བྱོགས་གཅིག་མཐོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མལ་སྟན་མཐོན་པོ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །མལ་སྟན་ཆེན་པོ་ནི་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་མལ་སྟན་ཏེ། མལ་

སྟན་བཟང་པོའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཁྱི་བརྟེན་མ་སྟེ་ཁྱིའི་སྟེང་དུ་ཁྱི་བཞག་པའི་
སྟེང་དུ་འདུག་པར་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྟེང་དོན་དང་། ཆེག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྟེང་གཞི་ནི་མཉན་
ཡོད་དུ་དུག་སྟེས་ཁྱི་རྒྱུ་ཆད་ལས་ལྟག་པར་བྱས་པ་ལས་ལྟར་བྱེད་དུ་བཅས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་དོན་དང་བྱ་བ་མང་བ་དང་དགོ་འདུན་གྱི་ཡོ་བྱད་ཆུད་ཟོས་
བར་འགྱུར་བའོ། །རྫོང་ནི་བཅས་ལྟན་དགོ་སྟོང་གིས་དགོ་འདུན་དབང་བའི་
ཤིང་གི་ཁྱིའམ། ཁྱིའུ་རྒྱུ་ཆད་ལས་ལྟག་པར་རང་རམ་བསྐྱོས་པས་བཟོ་བྱས་ཏེ་
ཟིན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟར་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་ལྔ་སྟེ། དགོ་འདུན་གྱི་དབང་བའི་
ཁྱིའམ་ཁྱིའུ་ཡིན་པ་སྟེ། དགོ་འདུན་གྱི་འོ་ཞེས་དང་། ཁྱིའམ་ཁྱིའུ་དག་གི་འོ་ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །གང་ཟག་གི་ཁྱི་རྒྱུ་ཆད་ལས་ལྟག་པར་བྱེད་ན་ནི། **ནམ་**
འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས། གང་ཟག་(༡༥༥ན)ཀྱི་ལས་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་
ཞེས་སོ། །རུང་བ་ཡིན་པ་དང་རྒྱ་ཁྱོན་གྲགས་སྟེང་ཆད་དང་ལྟན་པ་སྟེ། རུང་བ་
ཉིད་དང་ཆད་དང་ལྟན་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྒྱུ་ཆད་ལས་ལྟག་པར་སྟེ།
རྒྱུ་ཆད་དག་གིས་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བྱེད་འབྲོ་གཞིའི་སེལ་བར་གཏོགས་
པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། བྱེད་བྱས་པ་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །**བསམ་པའི་**
ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་བའོ། །ཀྱན་སྟོང་ནི་

རང་གར་ཚད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་འདོད་རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། །སྒྱུར་བ་ནི་རང་རལ་
གཞན་ལ་བསྐྱོས་པས་ཚད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་
ནི་བཟོ་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

[illegible]

གསུམ་པ་ནི།

ཁྱིཾ་དང་ཁྱིཾའི་རྒྱུ་ལ་དེ་དག་གི་ཚད་ནི་སྤྱ་གར་གཞུག་པའི་སྤྱོགས་མ་
གཏོགས་པ་སྤྱ་གར་རོ། །སྤྱ་ཚད་དེར་སང་གི་དགོ་སྒོར་གི་ལྷས་རིང་སྤྱང་འབྲིང་
གསུམ་གྱི་སྤྱས་གཞལ་བ་མིན་ཏེ། བདེ་བར་༼༡༥༥༽གསལ་གས་པའི་སྤྱིའི་སྤྱམ་

ཆ་སྟོན་པའི་སོར་བརྒྱད་ལ་བྲུག་ཅིག་ཏུ་བརྩི་བས་སོ། །འདིའི་གཉིས་པའི་འོག་
མ་གསུམ་པོ་དག་ལ་ཡང་ངོ་སྟེ། བྲུ་ཚད་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བྲུའི་སུམ་
ཆས་སོ། །དེས་ན་གདིང་གཡན་རས་གསུམ་རྩལ་བྲུ་ནས་བརྩིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བྲུའི་སུམ་ཆ་ལ་བྲུག་ཅིག་ཏུ་བརྩིས་ཏེ་གཞལ་བས་ལུས་བོང་ཚད་ལྡན་དང་
། དགོ་ཚུལ་ལོ་བདུན་ལོན་པ་གདིང་བ་ཚད་མཉམ་ཞིང་གཡན་དག་བ་རས་ཆེན་
ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཁྱི་རྒྱུ་འཆོས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

དྲུག་པ་ལ། ཤིང་བལ་གོས་པར་བྱས་པ། **སྦྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།**

སྦྱིང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཉེར་དགས་འདུག་པའི་སེམས་ཀྱིས་དགོ་འདུན་གྱི་
གནས་མལ་ལ་ཤིང་བལ་གྱིས་གོས་པར་བྱས་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་
སོ། །**དགག་བྱ་ནི་**དོན་དང་བྱ་བ་མང་བ་དང་། གཞན་གྱི་གོས་ལ་སོགས་པ་ལ་
གནོད་པའོ། །**ངོ་ཉི་ནི་**བཅས་ལྡན་དགོ་སྦྱོང་གིས་དགོ་འདུན་དབང་བའི་གནས་
མལ་ལ་ཤིང་བལ་གྱིས་གོས་པར་བྱས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །
ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། **གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་**གཉིས་ཏེ། གང་ལ་གོས་པར་བྱ་
བའི་ཡུལ་དང་། གང་གིས་གོས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོའོ། །**དང་པོ་ལ་**གསུམ་
ལས། དགོ་འདུན་དབང་བའི་གནས་མལ་ཡིན་པ་སྟེ། འོག་མ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །**རུང་བ་**ཚད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་སྦྱིར་བསྟན་པ་ལས་སོ། །**གཉིས་**
པ་གང་གིས་གོས་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ཤིང་བལ་ཡིན་པ་སྟེ་

ཤིང་བལ་གྱིས་གོས་པར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གྲགས་སྤེའི་ཚད་དུ་ཚྭ་པ་སྟེ།
གོས་ལ་སོགས་པ་ཚད་དང་ལྡན་པའི་གནད་གྱིས་སྒྱུར་རོ། །¹⁷⁹པུ་ཤིང་བལ་
བདལ་བའི་བྱེད་འཕྲོ་གཞིའི་སེལ་བར་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། བྱེད་བྱས་པ་
ལ་ནི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཀྱུན་སྒྲིང་ནི་རང་གར་རང་གི་དོན་དུ་ཤིང་བལ་བདལ་བར་འདོད་པ་རྒྱན་
མ་ཆད་པའོ། །**སྒྱུར་བནི་**རང་རམ་གཞན་ལ་བསྐྱོས་པས་ཤིང་བལ་བདལ་བར་
ཞུགས་པའོ། །**མཐར་ཐུག་ནི་**བདལ་བ་རྫོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འོག་མ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པས་འདི་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ཡན་ལག་ཏུ་
དགོས་པར་སྒྲར་བསྟན་ན། གནས་མལ་དེ་ལ་གང་བྱས་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་
ན། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ཁྱིའམ་ཁྱིའུ་དག་ལ་ཤིང་བལ་གྱིས་གོས་པར་
བྱས་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དོ། །བྱེད་པོ་ནི་རང་རམ་བསྐྱོས་པས་སོ། །ཤིང་བལ་ནི་ལྷ་
སྟེ། ཤལ་མ་ལའི་དང་། ཨུག་དང་། ཀ་ཤིའི་དང་། སྤྱ་བའི་དང་། ཨེ་ར་གའི་
བལ་དང་ལྷོ། །ཤིང་བལ་གྱིས་གོས་པར་བྱས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

གདིང་གཡན་རས་བདུན་བརྒྱད་དགུ་པའི་སྤྱི་དོན་བཤད། །བདུན་བརྒྱད་དགུ་ཡི་ཚྭ་
དོན་བཀྲལ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་དག་སྤྱོད་རབ་རྩ་མང་པོས་གདིང་བ་དང་། གཡན་
པ་དགའ་བ་པ་དང་། རས་ཆེན་དང་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་ཆད་ལས་ལྷག་པར་བྱས་
པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །**དགག་བྱ་ནི་བྱ་བ་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་ནས་དོན་**
དང་བྱ་བ་མང་བ་དང་འདོད་པ་ཆེ་བའོ། །**ངོ་ཉི་ནི་བཅས་ལྷན་དག་སྤྱོད་གིས་**
གདིང་བ་དང་གཡན་པ་དགའ་བ་དང་རས་ཆེན་དང་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་རྒྱ་
མཆན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ལས། རང་གི་དོན་དུ་རང་རམ་གཞན་བསྐྱོས་པས་སོར་
བྱེད་ཡན་ཆད་ཆད་ལས་ལྷག་པར་བྱས་ཏེ་ཟིན་པ་ལས་གྱུར་པའི་༼༡༥༥བ༽**ལྷུང་**
བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་གོ། །དེ་ལ་ལྷ་ལས། གདིང་གཡན་
རས་ཆེན་གསུམ་རང་རང་གི་རྒྱ་མཆན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པ་སྟེ། གདིང་བའོ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །རང་རང་གི་ཡིན་པ་དང་། བྱེད་འཕྲོ་གཞིའི་
སེལ་བར་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རུང་བ་ཆད་དང་ལྷན་པ་སྟེ་སྤྱིར་བཤད་པ་
བཞིན་ནོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་བའོ། །ཀྱན་སྤོང་ནི་
རང་གར་རང་གི་དོན་དུ་ཆད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་
པའོ། །**སྦྱར་བ་ནི་རང་རམ་བསྐྱོས་པས་ཆད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་པར་ཞུགས་**
པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་བཟོ་ཟིན་པའོ། །

བདུན་པའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་ལ། ལྷུང་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། གཤིང་
བའི་མཚན་ཉིད་རབ་རྒྱ་བསྟན། བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གང་བྱས་ན་འདིར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཤིང་བའི་ཚད་ལས་ལྷག་པ་བྱེད་དམ།
བྱེད་དུ་འབྱུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དངོས་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འདིའི་ཚད་ཇི་ཅམ་ཞེ་ན། གཤིང་བ་འདིའི་ཚད་ནི་སྤིད་དུ་རྩལ་བྲུ་གསུམ་
མོ། །སྤིད་དུ་རྩལ་བྲུ་གསུམ་གྱིས་མི་ཚོག་ན་སྟེ། **ལུང་ལས།** འཆར་ཀ་ལྷ་བྲུ་ལུས་
བོངས་ཚད་ལས་ལྷག་པས་དེ་ཉལ་བ་ན་གཤིང་བ་དགུས་བྱང་སྟེ་གཤིང་བའི་སྟང་
དུ་ལུས་མི་ཤོང་ན་བྲུ་བྱེད་དོ་མན་ཆད་བསྐྱེད་དོ། །ཁྱི་ཀར་ནི་དེས་ན་གཤིང་བའི་
སྤིད་ཀྱི་ཚད་ནི་བྲུ་བྱེད་དང་ལྷོ་ཞེས་སོ། །གཤིང་བ་འདིའི་ཞེང་དུ་ནི་བྲུ་དོ་དང་
སོར་བྲུག་གོ། །

གསུམ་པ་ནི།

གཤིང་བ་དེའི་ཚུ་ཞེང་གི་ཚད་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་བས་ཆུང་དུ་ལ་བྱིན་གྱིས་
རྫོབ་ན་བྱིན་རྒྱབས་མི་འཆགས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །འདིའི་འོག་མ་གཡན་དག་བ་
དང་རས་ཆེན་གཉིས་ལ་ཡང་ཆུང་དུ་ལ་བྱིན་གྱིས་༼༡༩༠ན༽རྫོབ་ན་ཉེས་བྱས་
སོ། །གཤིང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བརྒྱད་པའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་ལ། ལྷུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། གཡན་པ་

དགའ་བ་པའི་ཚད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཉིས་པའི་འོག་མའི་གསུམ་པོ་དག་གྱང་ཞེས་སྒྲུབ་སྟོན་ན། གཡམ་པ་དགའ་བ་པའི་ཚད་ལས་ལྷག་པ་བྱེད་དམ། བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལས་ལྷང་བྱེད་དངོས་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེའི་ཚད་ནི་དཀྱུས་སུ་རྩལ་བྱ་དང་ཞེང་རྩལ་བྱ་གསུམ་མོ། །གཡམ་པ་དགའ་བ་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷང་བྱེད་དོ། །

དགུ་པའི་ཆོག་དོན་བཤད་པ་ལ། ལྷང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། །རས་ཆེན་ཉིད་གྱི་ཚད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་གྱི་ཚད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་དམ། བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷང་བྱེད་དངོས་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེའི་ཚད་ནི་སྤྱི་དུ་རྩལ་བྱ་དང་ཞེང་རྩལ་བྱ་གསུམ་དང་སོར་བཙོ་བརྒྱད་དོ། །དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་ལས་གྱུར་པའི་ལྷང་བྱེད་དོ། །

བརྩུབ་པ་ལ། བདེ་གཤེགས་ཆོས་གོས་ཚད་གྱུར། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཚད། །ལྷང་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཚེས་གོས་ཀྱི་ཚད་གང་ཞེན། ཚེས་གོས་ཀྱི་སྤྱིད་དུ་
སྟོན་པ་རང་གི་བྱ་ལུ་དང་ཞེད་དུ་བྱ་གསུམ་ཀྱི་ཚེས་གོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཉེར་དགས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཚེས་གོས་ཀྱི་
ཚད་དུ་ཚེས་གོས་བཟོ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལས་ལྷང་བྱེད་དུ་བཅས་སོ། །**དགག་བྱ་**
ནི་སྤྱི་མ་ལྟར་འཚོས་པ་དང་། དོན་དང་བྱ་བ་མང་བའོ། །ངོ་ཉི་ནི་བཅས་ལྟན་
དགེ་སྤྱོད་གིས་རང་ལ་ལུས་བོངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་ལུས་ཙམ་མེད་པར་བདེ་
བར་༼༡༩༠བ༽གཤེགས་པའི་ཚེས་གོས་ཀྱི་ཚད་དམ། དེ་བས་ལྟག་པའི་ཚེས་
གོས་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བར་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་བཟོ་བྱས་ཏེ་ཟིན་པ་
ལས་གྱུར་པའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་གཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་བྱ་བའི་དངོས་པོ་
དང་། གང་གིས་བྱེད་པའི་ཉེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་ལས། ཚེས་གོས་གསུམ་ལས་
གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། ཚེས་གོས་བྱེད་དམ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རུང་བ་
ཡིན་པ་སྟེ་སྤྱིར་བཏགས་པ་ལས་རུང་བ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །**བདེ་བར་**
གཤེགས་པའི་ཚེས་གོས་ཀྱི་ཚད་དམ། དེ་ལས་ལྟག་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དེའི་ཚད་
དམ་ལྟག་པའི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །**།རང་གི་ཡིན་པ་དང་བྱེད་འཕྲོ་གཞིའི་**
སེལ་བར་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་སྤྱིར་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གང་

གིས་བྱེད་པའི་རྟེན་ནི། རང་གི་ལུས་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱེའི་བོངས་ཆོད་
ཙམ་མེད་པ་སྟེ། དེའི་ལུས་ཙམ་མེད་པར་ཞེས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་སྤར་བཞིན། ཀྱན་སྒྲོང་ནི་
རང་དོན་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཆོད་དམ། དེ་ལས་ལྷག་པའི་
ཆོས་གོས་ཀྱི་བཟོ་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། **སྒྲོང་བནི་**རང་ངམ་
བསྐྱོས་པས་དེའི་བཟོ་བྱེད་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་བཟོ་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གང་བྱས་ན་འདིར་འགྱུར་ན། བདེར་གཤེགས་དེའི་ལུས་ཙམ་མེད་པར་བདེར་
གཤེགས་དེའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཆོད་དམ། དེ་བས་ལྷག་པའི་ཆོས་གོས་བྱེད་དམ།
བྱེད་དུ་འདུག་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་དངོས་གཞིའོ། **རྟེན་གཤམས།** བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཆོད་དུ་བྱེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་བྱ་ཆོད་ལས་ཆུ་ཁེང་གཉིས་
ཀར་སུམ་འགྱུར་དུ་བྱེད་པ་ལས་ལྷུང་། །ཀྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ་ཞེས་སོ། །དེ་
ལྟར་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་གོས་གཅིག་ལ་ནི་དག་སྒྲོང་ལུས་འབྲིང་པའི་ཆོས་
གོས་དགའའོ། །

འོ་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཆོད་དུ་བགྱིས་པ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
དག་སྒྲོང་གི་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་འཆགས་སམ་མི་འཆགས་ཞེ་ན།

བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཆོད་

དམ། དེ་བས་ལྷག་པ་ལ་བྱིན་གྱིས་རྒྱ་བ་ན་མི་འཆགས་ཏེ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་
སོ། །དམིགས་བསལ་ནི་ལྷག་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་ཆོས་གོས་ཚད་ལས་ལྷག་པ་ལ་
ཡང་ཆོས་གོས་སྒྲ་བརྒྱུད་གི་བྱིན་རྒྱ་བས་འཆགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་གི་རྣམ་
བཤད་ལས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པོ་ལ་ཡང་འདི་
ཆགས་པ་ཉིད་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཚོས་གོས་སམ། དེ་བས་ལྷག་པ་དེ་བཅང་བར་མི་
བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། གོས་དེ་གང་ཟག་གམ་དག་འདུན་ལ་ལྷལ་ཏེ་ལྷུང་བ་
ཐྱིར་བཅོས་བྱ་སྟེ། **འབྲེལ་རྒྱུང་ལས།** བཅང་བཞེན་དུ་ལྷུང་བ་མཐོལ་ཚངས་
བྱས་ན་ཚངས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། **ཉིད་བཤད་དང་རྒྱ་ཀ་ལས།** དེ་བཅང་
བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུས་ལ་གྱོན་པ་དང་འབྲེལ་བས་སམ། གཞན་ཡང་རུང་
སྟེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སམ། རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་སམ། རྣམ་པར་མ་
བརྟགས་པར་ཡང་བཅང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དག་སློང་གིས་རང་གི་ལུས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྱའི་བོངས་ཚད་ཅམ་ཡོད་པས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ནའང་འཆགས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཚོས་གོས་ཀྱི་ཚད་ལས་
གྱུར་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་རྫོགས་
སོ།། །། ༡༧༡ །

སྤྲུལ་པ།

མཐོ་རིས་འབྱུང་པོའི་ཚོགས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་གོ་སྐབས་སྤེལ་ནི་མས་སྤང་བ་
འགྲེད། །འཆི་མེད་ཆར་པ་གཞོན་ནུ་འབེབས་པའི་སྤྲད་དུ་སྒྲ་བ་འཕེལ་ཞིང་
རྫོགས་པར་སྐྱ། །ཤེས་བྱ་འདི་ཀྱན་སེམས་ཅན་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒོ་ལ་ཟམ་
སྟེགས་བརྟན་པོར་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡི་དམ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབས་པས་
སྦྱོ་བོས་བསྟགས་པའི་སྦྱོ་བ་ཐོབ། །དཔལ་ལྷན་གགས་པའི་རི་བོང་
ཅན། །གསར་དུ་སྦྱིད་བྱེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །བདུད་ཅིའི་ཆུ་གཏེར་རྒྱབས་ཅེ་
ལས། །ཐོན་པའི་བཙུམ་ལྷན་ལ་ཕྱག་འཆོལ། །ངོ་མཚར་ཡོན་ཏན་ཡོད་དགའི་
མཐར་ལྷུང་ཞིང་། །དྲི་བཅས་ཆགས་པའི་རྒྱ་ལས་རབ་དུ་ཆད། །བཏང་སྟོམས་
དབུ་མའི་གསུང་གིས་སྒྲོས་འཛིན་གྱི། །ཚོགས་ཀྱན་བརྫོད་མེད་བརྟལ་ཞུགས་
སྦྱིན་དེར་དད། །འཕགས་པའི་ཡིད་དུ་འགོ་བ་ཡིན། །མཐོང་བའི་མོད་ལ་སྦྱིས་
བུའི་མཆོག །དྲང་བའི་རི་མེ་འཕྲུལ་བྱེད་པ། །ཀམ་པ་ཡི་ཐིན་ལས་
རྒྱལ། །དཔལ་ལྷན་དེ་ཡི་དམ་ཚོས་ལྷམས་བཟང་པོར། །བདག་སྒོའི་བྱང་སེམས་
ལམ་འདི་བཟུང་བ་ནི། །ངོ་མཚོའི་རྒྱབས་ཀྱི་སྒྲ་བ་བཟུང་བ་ལྟར། །འོད་ཟེར་
རྣམ་དཀར་སྤང་ལྷན་མཛེས་པར་གྱུར། །དེ་ལྟར་ཐུགས་རྗེས་བཟུང་བ་
ཡིས། །ཀྱན་མཁུན་འབྲས་བུའི་གཏེར་ལྷན་པ། །དགོས་འདོད་དགེ་མཚན་
མཚོན་པ་ཡི། །སྒོ་བཟང་གསེར་གྱི་ས་གཞི་བརྩིང་། །ཐུགས་རྗེའི་སྦྱིན་འདབ་

བྱེད་པའི་བཀའ་འདྲིན་ནི། །བྱས་ཤེས་ལོག་པར་གཞལ་ལ་ཆགས་པ་ཡང་། །ལྷོན་
པ་ས་ཉ་ཀ་རའི་བྱི་མཆོག་ནི། །སོལ་བ་ལ་ཡང་སྤྱོད་བཅིན་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་དད་
པའི་སྒོ་ཤེས་ལ། །བྱིན་སྤྲུབས་ཉི་འོད་ཐིགས་པ་ནི། །རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་མི་
གཤམ་ན། །ལམ་འདིར་རྣལ་ལ་དོགས་ཅི་ཡོད། །མི་འཛིགས་༼༡༩༥ན༽དོ་རྗེའི་
སྒྲིང་པོ་བརྟན་གྱུར་ཅིང་། །ལུས་མེད་དབྱང་གི་རྣམ་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། །རྗེ་བཙུན་
སྤྱོད་པར་གསལ་ཆོག་གི་བདག་ །ཀམ་ཐིན་ལས་པ་དང་འབྲལ་མེད་ཤོག །ཟང་
ཟིང་རྒྱགས་པ་ཉག་ཏུ་སྒྲིམ། །དམ་པའི་སྒོ་གོས་ཅི་འདྲིར་བྱེད། །གཡོ་སྤྱོད་
འཁྱོགས་པའི་སྒྲིང་པོ་མཁྱེགས། །ཁོང་སྒྲིང་དུང་འདྲའི་སྤྱོད་མ་མང་། །ལེགས་
བཤད་དབེན་པས་མི་སྤྱིའི་ཡི་དམ་དང་། །སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་ཏར་རྒྱུར་གཅིག་
གི་ །བརྟུལ་ཞུགས་མཁར་བར་བལ་བའི་སྤྱོད་མོ་དེས། །ཐར་འདོད་ཚུལ་འབྱུན་
པའི་ཉ་རྣམས་ཟ། །ཟང་ཟིང་སྤྱང་ཅིས་ཁ་བྱུགས་པའི། །འདྲེན་པའི་སྤྱོད་གི་མིང་
པ་ན། །ཡང་དག་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་མ་གཅོད། །དུས་ཀྱི་ས་སྟོན་འདི་འདྲར་གྱུར། །དམ་
པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྱང་གཏུག་པ་རྣོ། །ཡོན་ཏན་ཅན་གཞན་བསྐྱགས་ན་བཟོད་མི་
སྤྱིན། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་བདག་སྒོ་དམ་པས་བྱངས། །སྤྱོད་རན་གྲུན་གས་འགོད་
གྱུར་དེ་ཀར་བས། །སངས་རྒྱས་དྲགས་པའི་བརྟན་ལ་སྤྱོད་པའི་བཀྱི་བ་
ཅན། །འཛིགས་མེད་རང་བྱུང་དོ་རྗེའི་སྒོན་ལམ་འཕེན་པའི་ཤུགས། །སྤྱོད་འཆི་བྱི་
མས་ལོགས་པ་མེད་པར་རྒྱལ་བའི་བཀའ། །སྤྱོད་བཟང་བདག་གི་བྱུང་འདས་

མཐའ་དང་མཉམ་དུ་གར། །དེས་ན་ངལ་མེད་གྲུབ་པའི་དབུགས། །བདེ་བར་
འབྱེན་པའི་གནས་སྐབས་ན། །སྤྲོད་ཆོས་སྒྲོ་མང་པོ་ཡི། །རྣམ་པར་ཐར་པ་ཅི་
ཡང་བཀོད། །བདག་ནི་གཞན་ཕན་ལུན་པས་རྒྱུ་ཆེར་བཤད་ཅིང་རིག་པའི་ཆོས་
མང་ཐོས། །བདེ་ཆེན་མི་ཏྲག་བསྐྱམས་པས་ཉེར་ནི་བདེན་པ་ཡི་ནི་ཚུལ་རབ་
མཐོང་། །ནི་བའི་གོ་འཕང་མཆོག་ལ་རིག་པས་གསལ་བར་སྤྲིད་ལ་ཆགས་བྲལ་
ཞིང་། །འགྲོ་ལ་ངལ་གསོར་སྦྱོར་བའི་སྤྲོག་འདི་ཡུན་དུ་གཡོ་བ་མེད་གྱུར་
ཅིག །རྒྱལ་བ་ཁྱབ་༼༡༩༥༽བདག་དཔལ་ལུན་སྒྲ་མས་དབང་བསྐྱར་ཆུ་ཡི་
རྒྱན། །གསལ་ཞིང་དྲང་བའི་ཐེང་བ་སྦྱིང་གར་ཉེ་བར་འཛིན་པ་དག །ཞོར་བུ་
འབར་བའི་དོ་ཤལ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི། །རིག་དང་གྲོལ་བ་སྦྱུར་
བའི་ཡོན་ཏན་མཛེས་པ་བཞིན་དུ་གྱུར། །རྒྱ་དེས་འབྲུལ་མེད་བསྟན་བཅོས་
ཆེ། །བཀྲལ་བའི་འབད་པ་བྱས་པ་ཡིན། །སྒྲུབ་པའི་བྱེ་མ་བཅོར་བ་
ལས། །སྦྱངས་པའི་ལེགས་བཤད་མར་ཁུ་ཅི། །ཤེས་རབ་མཐུ་ལས་རང་ལོ་
ནི། །ཉེར་དུག་དུས་སུ་གཡོ་མེད་པར། །དགེ་ལེགས་རྟེན་གཡལ་འདི་གཡོས་
པས། །སྤྲིད་པའི་འཛིགས་པ་བསལ་གྱུར་ཅིག །དབྱངས་ཅན་གསར་མའི་ལུས་
སེམས་འཆོ་བ་ན། །ཟད་མེད་ལེགས་བཤད་ཡ་མཚན་འདི་འདྲ་འབྱུང་། །ཟང་
ཟིང་གིས་གསོད་སྦྱེ་བའི་ལོ་བརྒྱར་ནི། །བསྐྱེད་ཀྱང་བཅ་སོང་རྒྱ་ལས་གཞན་
འབྱུང་ཅི། །རྫོགས་ལུན་བསྟན་པའི་དུས་སུ་བདག་སྦྱིས་ན། །ས་ལ་འཛམ་གླིང་

ཀླུ་གྲིས་གྲགས་པར་འགྱུར། །ཚོད་ལྷན་བསྟན་པའི་དུས་སུ་བདག་སྐྱེས་
པས། །ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པ་སྤྱིན་ལྟར་འདུས་ནས་མནར། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་དྲགས་
པོའི་བསྟན་པ་དང་། །སྐྱབས་གཅིག་ཀླུའི་ཕྱིན་ལས་སྤྱིང་ག་ཡི། །བསྐྱར་ཉག་ཏུ་
བཞུགས་པར་གསོལ་བ་ནས། །མོས་གུས་བྱེད་པ་རང་གི་སྤྱང་ལའོར་
ཡིན། །ཀླུ་བའི་བསྟན་པ་ཡང་དག་སྤེལ་བ་ལ། །མི་འཛིགས་སྟོ་གྲོས་སྟོབས་
པའི་གཏེར་གྲོལ་བ། །ང་དང་མཚུངས་པ་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན། །ངེས་
པར་འབྱུང་དཀའི་རྣམ་ཐར་ངོམ་འདི་མཛར། །

ཀླུས་འགེལ་ཉི་མའི་དགྱེལ་ལའོར་ལས། །ལྷུང་བ་འབའ་ཞིག་པའི་སྐྱབས་གྱི་
རྣམ་བཤད་རྫོགས་སོ། །

༥ ། རི་ལྟའི་དོན་ལ་འབྱུལ་བ་༼༡༩༣༩༽མེད་པ་དང་། །རི་སྟེད་དོན་ལ་ལེགས་
པར་འཆད་ཤེས་པ། །བྱང་འཇུག་བརྟེན་པ་གྲུབ་ཆེན་སྒྲ་མའི་ཞབས། །སྤྱི་བོའི་
གཙུག་ན་ཀླུ་ཕྱིན་ལས་ཀླུ་ལ། །ཅེས་སྐྱབས་མཆོག་ཡིད་ལ་གསལ་བཏབ་ནས།
ཡང་བརྗོད་པ་བཞི་པ་སོ་སོར་བཤགས་པའི་སྤེལ་བཞི་ལས། །སོ་སོར་བཤགས་
པ་དང་པོ་ལ། །དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་བརྗོད་པ་དང་། །དེ་ཡི་ལྷུང་བ་མེད་པ་
བསྟན། །ལྷུང་བའི་ན་སྤྲད་བརྗོད་པ་དང་། །ལྷུང་མེད་གཞན་ཡང་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ། །སྤྱིའི་དོན་དང་། །ཆིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་མ་ཉན་ཡོད་དུ་ཉི་དགས་དག་སྤྱོད་མ་ལྷན་ལའི་མདོག་ལས་ཟས་
 གླངས་པ་ལས་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བར་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་
 བས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་རང་རིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞོད་པའོ། །རྩོམ་པོ་བཅས་ལྷན་
 དག་སྤྱོད་གྲོང་རམ། གྲོང་གི་ཉི་ལའོར་རམ། ལམ་པོ་ཆེན་འདུག་པས་དག་སྤྱོད་
 མ་གནས་དེ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་ན་འདུག་པ་ལས་ཟས་གླངས་ཏེ་ཟོས་པ་
 ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ལ་གླང་བའི་ཡུལ།
 གང་གླང་བའི་དངོས་པོ། གང་དུ་གླང་བའི་གནས་སོ། །དང་པོ་ནི། དག་སྤྱོད་མ་
 ཆོས་བདུན་ལྷན་ཏེ་ལུས་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་
 བ་ལ་ལྷ་ལས། དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་ཞེས་གསུངས་
 བས་སོ། །མོ་ཉིད་བཟའ་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། རང་གིས་མི་
 འབྲིམ་པར་བསྐྱབས་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དག་སྤྱོད་མ་དེ་དང་འབྲེལ་བར་
 གནས་པ་སྟེ། འཛོག་པར་བྱེད་པ་ཉི་བར་མི་གནས་ན་ཞེས་གསུངས་པས་
 སོ། །རུང་བ་དང་ཆོད་དང་ལྷན་པ་སྟེ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལས་སོ། །གསུམ་པ་གང་དུ་
 གླང་བའི་གནས་ནི། དག་སྤྱོད་གིས་༼༡༩༩བ༽གནས་གྲོང་དང་། གྲོང་གི་ཉི་
 ལའོར་དང་། ལམ་པོ་ཆེན་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པ་སྟེ། བདག་ཉིད་གྲོང་ན་
 འདུག་པས་གླངས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེས་གྲོང་གི་ཉི་ལའོར་ཡང་མཆོན་

པ་དང་། **དྲི་ཀ་ལས།** དགོ་སྒོང་ལམ་པོ་ཆེན་འདུག་པས་དགོ་སྒོང་མ་གང་ཡང་
རུང་བ་ན་འདུག་པ་དེ་ལས་བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་ལེན་ཅིང་ཟ་བར་བྱེད་ན་
དངོས་གཞིར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དགོ་སྒོང་མའི་གནས་ཀྱང་གོང་དང་
གོང་གི་ཉེ་ལའོར་དང་ལམ་པོ་ཆེ་དང་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པ་སྟེ། **སོ་སོར་**
ཐར་བ་ལས། དགོ་སྒོང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལམ་པོ་ཆེན་འདུག་པ་ཞེས་གསུངས་
པས། གོང་དང་གོང་གི་ཉེ་ལའོར་ཡང་དེ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་ཤིང་། དགོ་སྒོང་
གོང་ན་འདུག་པའི་གནད་ཀྱིས་སྒྱུར་རོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཀྱེ་སྒོང་ནི་རང་དོན་དུ་དགོ་སྒོང་མ་ལས་ཟས་ལེན་ཅིང་ཟ་བར་འདོད་པ་
རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། **སྒྱུར་བ་ནི་**དགོ་སྒོང་མ་ལ་ལུང་ལྷ་བ་ལས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་
ཟས་སྤངས་ཉེ་ཟ་བར་ཚུམ་པའོ། **མཐར་ཐུག་ནི་**མགྲུལ་དུ་མིད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འདི་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་གཙོ་བའོ། །ཡུལ་གང་ལ་ན་དགོ་སྒོང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་ལའོ། །ཅི་ཞིག་བྱས་ན་འདིར་འགྱུར་ཞེན། **རང་འགྲེལ་དང་དྲི་ཀ་ལས།** ཉེ་
དུ་མ་ཡིན་པའི་དགོ་སྒོང་མ་གོང་ངས། གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་ན་འདུག་པས་
རང་གི་ལག་གིས་དགོ་འདུན་ལ་མི་འབྲིམ་པར་དགོ་སྒོང་མ་རང་ཉིད་བཟའ་བའི་
ཆེད་ལྟ་བུར་བསྐྱབས་པའི་བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་དེ་དགོ་སྒོང་བདག་ཉིད་གོང་

ན་འདུག་པས་དགེ་སྤྱོད་རང་གི་ལག་གིས་སྤངས་ཏེ་ཐོས་ན་སོ་སོར་བཤགས་
པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགེ་སྤྱོད་དབྱར་ཁང་དུ་འདུག་པས་དགེ་སྤྱོད་མ་གནས་གང་ཡང་རུང་བ་ན་
༼༡༧༥ན༽འདུག་པ་ལས་ཟས་སྤངས་ཏེ་ཟ་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེན། དབྱར་ཁང་ནི་
གྲོང་དང་འབྲ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དེ། དབྱར་ཁང་ནི་དགེ་སྤྱོད་མའི་
གཙུག་ལག་ཁང་སྟེ་དགེ་སྤྱོད་དབྱར་ཁང་ན་འདུག་པས་ནི་དགེ་སྤྱོད་མ་གནས་
གང་ན་འདུག་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེ་ཡང་དགེ་སྤྱོད་མ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། དབྱར་
ཁང་དང་། གྲོང་དང་དེ་གསུམ་གྱི་ཉེ་འཁོར་དང་། བམ་མཁའ་དང་། ལམ་པོ་ཆེ་
དང་། བྱ་དང་སྒྲོན་གིང་ལ་སོགས་པ་གང་ན་འདུག་པ་ལས་ཟས་སྤངས་ཏེ་ཐོས་
པ་ལས་ལྷུང་བ་འདི་མི་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ལྷུང་བ་འདི་མི་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་བཅས་
པའི་དབང་གིས་སོ། །དབྱར་ཁང་གིས་ནི་དེའི་ཉེ་འཁོར་ཡང་མཚོན་ཏེ། དགེ་
སྤྱོད་དབྱར་ཁང་གི་ཉེ་འཁོར་ན་འདུག་པས་ནི་དགེ་སྤྱོད་མ་གནས་གང་ན་འདུག་
ཀྱང་རུང་སྟེ། དེ་ལ་ཟས་སྤངས་ཏེ་ཐོས་པ་ལས་ལྷུང་བ་འདི་མི་འབྱུང་ངོ་། །

འོ་ན་དགེ་སྤྱོད་གཙུག་ལག་ཁང་ན་འདུག་པས་དགེ་སྤྱོད་མ་གནས་གང་ཡང་
རུང་བ་ན་འདུག་པ་ལས་ཟས་སྤངས་ཏེ་ཟ་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེན། དགེ་སྤྱོད་གི་
གནས་གཙུག་ལག་ཁང་དག་ཀྱང་གྲོང་དང་འབྲ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་

དེ། དགོ་སྒོང་གཙུག་ལག་ཁང་ན་འདུག་པས་ནི་དགོ་སྒོང་མ་གནས་གང་ན་
འདུག་ཀྱང་རུང་སྟེ། དགོ་སྒོང་མ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། དབྱར་ཁང་དང་། གྲོང་
དང་དེ་གསུམ་གྱི་ཉེ་འཁོར་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་ལམ་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་གང་
ན་འདུག་པ་ལ་ཟས་སྒྲངས་ཏེ་ཐོས་པ་ལས་ལྟུང་བ་འདི་མི་བསྐྱོད་པ་སྟེ། ལྟུང་བ་
འདི་མི་བསྐྱོད་པ་ཉིད་དུ་བཅས་པའི་དབང་གིས་སོ། །གཙུག་ལག་ཁང་གིས་ནི་
དེའི་ཉེ་འཁོར་ཡང་མཚོན་ཏེ། མདོ་སྤྲེལ་སྤྱང་མེད་བཅུ་དྲུག་སྟེ་མས་བཅུ་དྲུག་
སྟེ་སོ་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

རྣམ་མཁའ་ནི་སྟེད་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་མཁའ་ལ་འདུག་པས་དགོ་སྒོང་མ་
གྲོང་ལ་སོགས་པ་གནས་གང་། ༡༧༧ བཤེས་རུང་བ་ན་འདུག་པ་ལ་ཟས་སྒྲངས་
ཏེ་ཐོས་ན་ལྟུང་བའི་དངོས་གཞིའི་སྟེད་ཉིད་དེ་ཉེས་བྱས་བསྐྱོད་པས་ཉེས་བྱས་
བརྒྱད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགོ་སྒོང་གྲོང་དང་གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་དང་། ལམ་པོ་ཆེ་
གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ན་འདུག་པས་དགོ་སྒོང་མ་གནས་དེ་གསུམ་ལས་
གཞན་པའི་གནས་དྲུག་སྟེ། གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་བཞག་ཀྱང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་
དབྱར་ཁང་གི་ཉེ་འཁོར་ན་འདུག་པ་ལས་ཟས་སྒྲངས་ཏེ་ཐོས་ན་ཉེས་བྱས་བསྐྱོད་
པས་ཀུན་དྲིལ་ཉེས་བྱས་བཅུ་བཞིའོ། །

བཞི་པ་ནི།

ཟས་གྲོང་དུ་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་མ་དེ་གྲུད་དུ་སོང་སྟེ། ཟས་བཞག་
པའི་གནས་དེ་ན་ཉེ་བར་མི་གནས་ན་གྲོང་དུ་བཞག་པའི་ཟས་དགེ་སློང་གིས་
ལེན་པ་ནི་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་དེ་ལས་སྦངས་པ་མ་ཡིན་ལོ་སྟེ་ལྷུང་བ་
མེད་དོ་ཞེས་རང་གིས་རྣམ་བཤད་དང་འྲི་ཀ་དང་འགྲེལ་ཆུང་གསུམ་ཆར་ལས་
བཤད་དོ། །འདི་ལ་སླ་མ་རྣམས་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་
ཏེ། འགྲེལ་བ་དེ་གསུམ་ལས་ལྷུང་མེད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །དགེ་སློང་
མ་ལས་ཟས་ལེན་པའི་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་སྟེ་དང་བོའོ། །

སོ་སོར་བཤགས་པ་གཉིས་པ་གྲལ་རིམས་སུ་མ་ཐེབས་པར་འབྲིམ་དུ་འཇུག་པ་མ་བཞོག་པར་བ་
བ་ལ། དངོས་གཞི་དམིགས་བསལ་དང་བཅས་བསྟན། །དངོས་དང་ན་སྦྲད་
བསམ་པ་བརྗོད། །བསྟན་པ་རྟེན་དང་བཅས་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་།
ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞི་ནི་མ་ཉན་ཡོད་དུ་བྱིམ་པས་དགེ་འདུན་ལ་མཆོད་སྟོན་འདེན་པ་
ན། དགེ་སློང་མས་བསྐོ་ཤམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་མ་བཞོག་པར་བྱུག་སྟེ་
རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་པ་ལས་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་
ཆགས་པའི་སྐྱེན་བྱས་ཏེ་རང་རིས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པ་དང་། གྲོགས་ཀྱི་
འཆོ་བ་ལ་གནོད་པའོ། །རྫོང་ཉི་ནི་དགེ་སློང་གསུམ་(༡༧)ནོ། །ཡན་ཆད་བྱིམ་པས་
མགོན་དུ་བོས་པ་ན་དགེ་སློང་མས་བསྐོ་ཤམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་མ་བཞོག་

པར་བཅས་ལྟན་དག་སྤྲོད་གིས་ཟོས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །
ཡན་ལག་ལ་བཞེ་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞེ་སྟེ། གང་གི་ཟ་བའི་སྤྱན་
བདག་དང་། གང་དག་དང་ཟ་བའི་གྲོགས་དང་། གང་བཟའ་བའི་དངོས་པོ་དང་།
གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་ལས། བྱིམ་པ་ཡིན་པ་དང་། དག་སྤྲོད་
མ་དེའི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་དང་། མགོན་དུ་འབོད་པ་པོ་ཡིན་པ་སྟེ། བྱིམ་དུའོ་ཞེས་
པའི་**རྒྱ་ག་ལས།** སྤྱན་བདག་བྱིམ་གྱི་མི་ཞེས་པ་དང་། དེའི་ཉེ་དུ་མ་གོན་དུ་
བོས་པ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་པ་དང་། མགོན་དུ་བོས་པས་ཟོས་ནའོ་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཤུགས་ཀྱི་གྲུབ་པོ། །ཐ་སྙད་ལྟ་དང་ལྟན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་
པ་གཉིས་ནི་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གང་དག་དང་ཟ་བའི་གྲོགས་
ནི། དག་སྤྲོད་ཆོས་དུག་ལྟན་གྱི་དང་པོ་ལྟའི་སྟེང་དུ་རང་མ་གཏོགས་པ་གཉིས་
ཡན་ཆད་ཡིན་པ་སྟེ། དག་སྤྲོད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །གསུམ་པ་གང་བཟའ་བའི་དངོས་པོ་ནི་བཞེ་ལས། དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན།
ཆད་དང་ལྟན་པ་ཡིན། དག་སྤྲོད་མ་ཆོས་བརྒྱད་ལྟན་གྱི་སྟེང་དུ་བསྐྱོད་ཤམ་བྱས་པ་
ཡིན་པ་སྟེ། ཆོས་བརྒྱད་ལྟན་ནི་འབྱུང་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་སྤར་བཤད་པའི་དག་
སྤྲོད་མ་ཆོས་བདུན་ལྟན་གྱི་སྐབས་སུ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ནི་དག་སྤྲོད་མ་དེ་སྤྱན་
བདག་དེའི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་བདུན་ལྟན་གྱི་སྟེང་དུ་ཆེག་དེ་ཉེ་
བར་གདགས་སུ་རུང་བ་ན་གནས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཆེག་དེ་ཉེ་བར་གདགས་སུ་

རུང་ནའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་གང་གིས་ཟ་བའི་རྟེན་ནི། བསྐྱོ་ཤམ་བྱེད་པ་
དེ་མ་བསྐྱོག་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་སྟེ། མ་བསྐྱོ་བར་ཞེས་པ་དང་། ཤེས་གཙོའོ་
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུཾྱཱལ་བཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་
འབྱུལ་བའོ། །ཀྱུན་སྒྲོང་ནི་བསྐྱོ་ཤམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱས་པ་དེ་རང་གི་དོན་དུ་ཟ་
བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྒྲོར་བ་ནི་ཟ་བར་རྩོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་
མཁུལ་དུ་མིད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལྷུང་བ་འབྱིན་པའི་དགེ་སྒྲོང་དེའམ་དགེ་སྒྲོང་མང་པོ་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་
ལ་དགེ་སྒྲོང་འདི་ལ་བཅའ་བ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་པའམ། བཏུང་བའམ་ཞེས་པ་ནི་
བཟའ་བའི་ཟླ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡིན་གྱི། བཏུང་བ་རྒྱུང་པ་ལ་ནི་སྐབས་འདིའི་
ལྷུང་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་གྱི། ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་མི་བསྐྱེད་
དེ། དངོས་པོ་དུས་སུ་རུང་བའི་ཡན་ལག་མ་ཆད་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒན་ཆོད་དམ།
བཟའ་བའམ། ཡང་བསྐྱར་ཏེ་ལྷག་པར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་
ནི་ཟས་ལྷག་མ་དག་སྟོབ་པ་ཡང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཟས་འབྲེན་པའི་
བསྐྱོ་ཤམ་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་དགེ་སྒྲོང་མ་འདུག་པ་ནི་ལྷུང་བྱེད་འདི་སྐྱེད་
པའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པ་དེ་མགོན་དུ་བོས་པ་

ཐམས་ཅད་དུ་འཕམ་ཞེན། གལ་ཏེ་བསྐྱོད་ཤམ་བྱེད་པའི་དགོ་སྤྱོད་མ་དེའི་ཆོག་གིས་
སམ། བསྐྱོད་བའམ་བྱེད་པའི་དགོ་སྤྱོད་མ་དེའི་ཉི་དུས་མགོན་དུ་བོས་པ་ཡིན་ན་
ལྟར་བ་འདི་སྐྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་པའོ། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** དགོ་
སྤྱོད་མ་དེའི་རོར་མགོན་དུ་བོས་པ་ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དགོ་
སྤྱོད་མ་དེའི་ཆོག་གིས་ཆོས་བཤད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དགོ་སྤྱོད་མ་
དེའི་རོར་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་མགོན་དུ་བོས་པ་ན་བྱིམ་པས་དགོ་སྤྱོད་མ་ཞལ་ཏེ་བྱེད་
དུ་བཅུག་པར་གྱུར་ཏམ། དགོ་སྤྱོད་མ་དེའི་ཉི་དུས་མགོན་དུ་བོས་པ་ཡིན་ན་ནི་
དགོ་སྤྱོད་མ་བསྐྱོད་ཤམ་བྱེད་པ་དེ་ལ་མ་བསྐྱོད་པར་དགོ་སྤྱོད་གིས་ཟོས་ཀྱང་ལྟར་བ་
མེད་དོ། །དམིགས་བསལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དགོ་སྤྱོད་མས་༼༡༩༥༦༽བྱུག་རིས་
སྟོན་པ་ནི་འདིར་ཟས་བྲིམས་ཤིག །དེའི་འོག་ཏུ་འདིར་བྲིམས་ཤིག་ཅས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པས་གྲལ་རིམ་བཞིན་དུ་དགོ་སྤྱོད་གི་མདུན་གྱི་བྱུག་རིས་སྟོན་པར་
བྱེད་པ་དང་། ཟས་བྲིམས་པ་པོས་བརྗེད་པ་ལ་སོགས་པས་གྲལ་མཐོ་ཤོས་སུ་
སྐལ་བ་མ་བྱིན་པར་ཐོད་ཀླལ་དུ་འདས་ཏེ། གྲལ་འོག་མར་སྐལ་བ་བྱིན་པར་
གྱུར་ན་དེའི་ཆོ་གལ་གོང་མ་ཤོས་ཀྱི་དགོ་སྤྱོད་ལ་སྐལ་བ་མ་སྐྱིན་པ་ལ་དགོ་སྤྱོད་
མས་བྱིན་དུ་འཇུག་པ་ནི་དགོ་སྤྱོད་གིས་ཟོས་ཀྱང་ལྟར་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་
གཏོགས་སོ། །དགོ་སྤྱོད་མས་བསྐྱོད་ཤམ་བྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་འོག་བྱས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དག་སྐྱོང་མ་དེ་ལ་སྤྲུལ་མ་བསྐྱོ་བར་ཞེན། དག་སྐྱོང་ཟ་བ་པོའམ་དེ་མ་ཡིན་པ་
གང་ཡང་རུང་བ་དག་སྐྱོང་སྟོན་མོ་དེའི་ནང་དུ་ཟས་ཟོས་ཟེན་ནས་སྤར་ལངས་པ་
དེས་བསྐྱོ་བ་བྱས་ན་བསྐྱོ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ལྷན་ཅིག་མི་ཟ་བས་ཀྱང་རུང་བས་
དག་སྐྱོང་དེ་དག་གིས་རི་རྒྱད་བསྐྱོ་བར་བྱ་ཞེན། སྤྱིང་མོ་བྱོད་དག་སྐྱོང་ནམས་
ཟན་ཟོས་ཟེན་གྱི་བར་དུ་རེ་ཞིག་སྤྲོད་ཅིག་ཅེས་པ་སྟེ། **ཁྱི་ཀར།** དེ་ཡང་བསྐྱོག་
པའི་ཆོག་གི་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་ཞེས་སོ། །དེ་རྒྱད་མ་བསྐྱོ་བར་དག་སྐྱོང་གསུམ་
ལ་སོགས་པ་མགོན་དུ་བོས་པས་ཟོས་ན་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །བྲམ་ཟེ་དང་
བྲིམ་བདག་གི་བྲིམ་དུ་ཟོས་ན་དངོས་གཞིའོ། །བྲིམ་དུ་ཟོས་པ་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་
སྦྱོན་བདག་བྲིམ་པ་ཡིན་ནའོ། **ཁྱི་ཀ་ལས།** སྦྱོན་བདག་བྲིམ་གྱི་མི་ཐམས་ཅད་
འདུས་པའམ། དེ་བསྐྱོས་པ་ལ་སོགས་པས་ཟན་སྤར་བ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱ་སྟེ། དེའི་བྱིར་མགོན་དུ་ཞེས་སྟོས་སོ། །བྲིམ་གྱི་ཟན་ལས་གཞན་པ་གཙུག་
ལག་ཁང་ལ་སོགས་པའི་ཟན་དང་། དག་སྐྱོང་གཅིག་གམ་གཉིས་མགོན་དུ་བོས་
པ་ལ་ནི་འདིར་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ཉེས་བྱས་སུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །**ཀྱེ་ལེ་བཟོ་ཞེས་སོ།** །གལ་ཏེ་ཆོག་དེ་ཉི་བར་གདགས་སུ་རུང་ན་སྟེ།
གཏམ་ཐ་མལ་པ་ཐོས་སུ་རུང་བ་ན་གནས་པ་ལ་མ་བསྐྱོས་པར་ཟོས་ན་དངོས་
གཞིའོ། །གལ་ཏེ་ཆོག་དེ་ཉི་བར་གདགས་སུ་མི་རུང་ན་སྟེ་གཏམ་ཐ་མལ་པ་མི་

ཐོས་པ་ཙམ་གྱི་ས་ཐག་གིས་བར་དུ་ཚད་ན་དེ་ལ་མ་བསྒོ་བར་ཟོས་ན་ཉེས་བྱས་
གྱི་བྱེད་པ་པོ་འོ། །བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལ་དགོ་སྒོར་གིས་དགོ་སྒོར་མ་དེ་ལ་བསྒོ་
བ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་ཤེས་གཙོ་འོ། །དེས་ན་བསྒོ་བ་ལ་བསྒོ་བ་ཉིད་དུ་
འདུ་ཤེས་ན་ལྟར་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་མ་བསྒོ་བ་ལ་བསྒོ་བ་ཉིད་དུ་འདུ་ཤེས་ན་
ཡང་ལྟར་བ་མེད་དོ། །དགོ་སྒོར་གཞན་གྱིས་བསྒོས་ཀྱང་རང་གི་ཚིག་དེ་མ་ཐོས་
པས་མ་བསྒོ་བ་ཉིད་དུ་འདུ་ཤེས་ཏེ་ཟོས་ན་ལྟར་བ་ན་སྒྲིད་བསྐྱེད་ཅིང་། མ་བསྒོ་
བ་ལ་མ་བསྒོ་བ་ཉིད་དུ་འདུ་ཤེས་ཏེ་ཟོས་ན་ལྟར་བ་དངོས་གཞི་འོ། །

གསུམ་པ་ནི།

བསྒོ་བ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་གནས་པ་འདི་ནི་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བ་དེའི་ཕྱིར་དགོ་
སྒོར་མ་དེ་ལ་བསྒོ་འཕམ་ཞེས་བྱི་བ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །བསྒོ་བ་བྱས་སམ་ཞེས་
དགོ་སྒོར་རྣམས་ལ་བྱི་བ་འདི་ལ་ཀླན་པ་མི་འཇུག་ན་གསར་བྱས་འཇུག་པར་
བྱའོ་ཞེས་རང་འགྲེལ་དང་འྲེ་ཀ་ལས་བཤད་ཅིང་། དགོ་སྒོར་མ་ལ་བསྒོ་བ་འདི་
ལ་ཀླན་པ་མི་འཇུག་ན་གསར་བྱས་འཇུག་པ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་པ་ནི་
མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་དགོ་སྒོར་གང་ཡང་རུང་བ་ཞེས་གསུངས་པས་བསྒོ་བ་འདི་
ལ་བསྐྱབ་པ་ཀླན་གཞོན་ལ་གོ་རིམ་ངེས་པ་མེད་དོ། །གྲལ་གོང་མ་རྣམས་སུ་མ་
བྲིམས་པར་གྲལ་འོག་མར་འབྲིམ་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་གྲལ་གྱི་གོ་རིམ་དུ་མ་
ཐེབས་པར་དགོ་སྒོར་མས་འབྲིམ་དུ་འཇུག་པ་དེ་དགོ་སྒོར་གིས་མ་བསྒོག་པར་

ཟ་བའི་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

སོ་སོར་བཤགས་པ་གསུམ་པ་ལ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་ཏེ་ཉལ་ནི་པ་དང་
། །ལྷུང་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། །ལྷུང་བ་མེད་པ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་
ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནི། །དང་པོ་ལ་དགོས་པའི་དོན་ནི།

དངོས་སུ་བྱིམ་བདག་དེ་འཕོངས་པར་འགྱུར་བ་དགག་དགོས་པའོ། །

གཉིས་པ་བསུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས།

དང་པོ་བྱིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྣམ་པ་གང་ལ་སྦྱིན་པ་ནི། བྱིམ་པ་ཆོས་བརྒྱད་
དང་ལྟན་པ་སྟེ་ལྷུང་བ་ཟེད་ཁ་དབུབ་པའི་སྐབས་སུ་ཞར་བྱུང་དུ་འཆད་པར་
འགྱུར་ངོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་སྦྱིན་པ་ནི། དགེ་འདུན་མཆོན་ཉིད་བཞི་
ལྟན་ཟངས་ཁ་སྐོང་འོས་པ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་བལ་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་སྦྱིན་
པ་ནི། སྦྱོར་དངོས་གཉིས་ལས། སྦྱོར་བ་ནི་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་
དང་། བྱིམ་པ་དེས་ཕྱག་བཅའ་ཞིང་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་གདབ་པའོ། །དངོས་
གཞི་ནི་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་བྱ་བའོ། །འདི་ལ་མཇུག་གི་ཆོག་ནི་
ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་མ་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་བསྐྱབ་བྱ་ནི། ཟས་སྒྲང་
བའི་དོན་དུ་དེའི་བྱིམ་དུ་མི་འགོ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བྱིམ་བདག་དད་པ་ཅན་གྱིས་གལ་ཏེ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ནས་དད་པ་ཅན་དེ་ཡོ་བྱད་

གྱིས་ཐོངས་པར་གྱུར་པ་ལྟ་ན་ཁྱིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྒོམ་པ་སྦྱོན་པར་བྱའོ། །གང་གིས་སྦྱོན་ན། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་གྱིས་སོ། །ཁྱིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་སྒོམ་པ་དེ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་སྟེ། ཁྱིམ་ས་སུ་བཅའ་བ་དེ་གཞིག་པ་ཡང་གསོལ་བས་སོ་ཞེས་སྒྲ་མར་སྦྱར་རྟེ། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་གྱིས་བྱའོ། །དག་སྐྱོང་རྣམས་ཁྱིམ་དེར་མ་འོངས་པས་ཁྱིམ་བདག་དེ་སེམས་མི་དགའ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ན་ནི། ཁྱིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྒོམ་པ་བྱིན་པའི་ཁྱིམ་བདག་དེའི་སེམས་མི་དགའ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་སྐྱོང་རྣམས་གྱིས་རྟོགས་ན་དེའི་༼༡༩༧༩༽བཤེན་ཁྱིམ་དུ་འགོ་བ་དང་། དེའི་རྟོན་ལ་འདུག་པ་དང་ཆོས་བསྟན་པ་དག་བྱའོ། །**ལུང་ལས།** བསོད་སྦྱོམས་སྒྲུང་བར་ནི་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དམག་དཔོན་སེང་གའི་རྒྱུང་མས་སྦྱས་པ། འོ་སྒོལ་གྱི་ཁྱིམ་དུ་དག་སྐྱོང་འགའ་ཡང་མི་འོངས་རྟེ། ཁྱིམ་འདིར་དག་སྐྱོང་རྣམས་གྱི་བཞོས་ཤིན་ཏུ་བཀག་གུང་གདན་ལ་འོངས་སྦྱོད་པ་དང་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་འོངས་པ་ཅི་མཆིས་ཟེར་བ་ལ་འདི་གསུངས་སོ། །དམག་དཔོན་སེང་གའི་རྒྱུང་མས་སྦྱས་པ། སྟོན་ནི་དག་སྐྱོང་རྣམས་ལྟར་བཟེད་སྟོང་པར་བདག་གི་ཁྱིམ་དུ་ཞུགས་ནས་ལྟར་བཟེད་གང་བ་དག་གིས་སྦྱིར་འབྱུང་ན། ད་ནི་ལྟར་བཟེད་སྟོང་པ་དག་གིས་དབྱུང་ངོ་ཞེས་དུ་བར་བརྩམས་པ་ལས་དག་སྐྱོང་གིས་ཁྱིམ་དེར་ལྟར་བཟེད་སྟོང་པས་འཇུག་པར་མི་བྱའོ། །དེར་ལྟར་བཟེད་བསྐྱར་དགོས་ནའང་གཞན་ནས་ཟས་སྒྲུངས་རྟེ་བཀའ་ལ་བསྐྱར་རོ། །ཁྱིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྒོམ་པ་

བྱིན་པ་དེའི་བྱིས་པ་སྒྲོང་བ་དག་ལ་དགེ་སྒྲོང་གིས་བསོད་སྟོམས་ལས་སྐྱུམ་བྱུར་
སྐྱིན་པར་བྱ་ཞིང་རིལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་བདག་དབུལ་པོར་གྱུར་པ་དེས་
སྒྲར་ཐུག་པོར་གྱུར་ནས་དགེ་འདུན་སྐྱུན་འདྲེན་ཅིང་། ཁྱིམ་བདག་དེ་བག་ཡངས་
སུ་བྱ་བ་དེ་འདོད་ན་ཁྱིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྒྲོམ་པ་དེ་དགེ་འདུན་གྱིས་གཞིག་ཅིང་
བག་ཡངས་སུ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆེག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིང་གཞིན་ཅི་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཁྱིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྒྲོམ་པ་བྱིན་པ་ལས་དུག་
སྤེས་ཟས་སྒྲངས་ཏེ་ཐོས་པ་ལས་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བར་བཅས་
སོ། །**དགག་བྱ་ནི་དངོས་སུ་སྐྱིན་བདག་གི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་གཞོད་པ་དང་།** དགེ་
འདུན་གྱི་ནང་ཁྱིམས་དུལ་བས་རང་རིས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་གཞོད་པའོ། །**ཁོ་ཏི་ནི་**
བཅས་ལྡན་དགེ་སྒྲོང་གིས་ཁྱིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྒྲོམ་པ་བྱིན་པའི་༼༡༩༥༩༽**ཁྱིམ་**
བདག་ལས་དག་གི་རིག་བྱེད་གྱིས་ཟས་བསྐྱངས་ཏེ་ཐོས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་
བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞེ་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ལས་སྒྲང་བའི་
ཡུལ་དང་། གང་ལེན་ཅིང་ཟ་བའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གིས་ལེན་ཅིང་ཟ་བའི་
ཏེན་ནོ། །**དང་པོ་ལ་ལྷ་ལས།** ཁྱིམ་པ་ཡིན་པ་དང་། ཁྱིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྒྲོམ་
པས་བསྐྱམས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། བསྐྱབ་པའི་སྒྲོམ་པ་བྱིན་པའི་ཁྱིམ་ནས་ཞེས་

གསུངས་སོ། །རྩལ་གྱི་སྒོ་ནས་བདག་ལས་ཐ་དད་པ་སྟེ་དགག་བྱའི་གནད་གྱིས་
སོ། །ཐ་སྟོད་ལྔ་དང་ལྔ་ན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ། སྤར་མི་ཚོས་
སྤྲུམ་འཛིན་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གང་ལེན་ཅིང་ཟ་བའི་དངོས་
པོ་ལ་ལྔ་ལས། དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། ལྷམ་ལྷུམ་ལ་སོགས་པ་མོད་པ་མ་
ཡིན་པ་སྟེ། བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་སྤང་ཞིང་ཟོས་པ་ལ་ཉེ་ཞེས་དང་། ག་གོན་
དང་། ལ་སྤྱག་དང་། ལྷམ་ལྷུམ་མོད་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རུང་བ་དང་ཚད་
དང་ལྷན་པ་དང་སྦྱིན་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ་སྟེ། སྤར་སྐབས་གཞན་དུ་བཤད་
པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་ལེན་ཅིང་ཟ་བའི་རྟེན་ནི། དགོ་འདུན་གྱིས་
ཁྲིམས་སུ་བཅས་པ་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་སྟེ། བསྐྱབ་པ་བྲལ་ཉེ་གྲིམ་དུ་
འཇུག་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཀུན་སྒྲོང་ནི་གྲིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྒྲོམ་པ་བྱིན་པ་དེ་ལས་རང་དོན་དུ་ཟས་
སྤངས་ཉེ་ཟ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རང་གིས་དག་གི་རིག་
བྱེད་གྱིས་ཟས་ལེན་ཅིང་ཟ་བར་རྩོམ་པའོ། །མཐར་སྒྲག་ནི་མཁུལ་དུ་མིད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལྷོ་ཀ་ལས། ཁྲིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྒྲོམ་པ་བྱིན་པའི་མདུན་རོལ་དུ་དགོ་སྒྲོང་
མགོན་དུ་༼༡༩༥༧༽མཆོག་ཟུང་གཅིག་ལྟ་བུ་པོས་ན་ནི་དེས་བསྐྱབ་པའི་སྒྲོམ་པ་བྱིན་

པའི་བྱིམ་ནས་ཟོས་ཀྱང་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ལུང་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལྷུང་བ་འདི་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་བྱིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྒོམ་པ་དེ་
བྱིན་པའི་མདུན་རོལ་དུ་མགོན་དུ་མ་བོས་པར་གྱུར་པའི་དགེ་སྤྲོད་གིས་བྱིམ་གྱི་
བསྐྱབ་པའི་སྒོམ་པ་བྱིན་པའི་བྱིམ་ནས་བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་དག་གྲངས་ཤིང་
ཟོས་པ་ལ་སྟེ་སོ་སོར་བཤགས་པའི་ལྷུང་བ་འདི་འབྱུང་ངོ་། །འདིའི་བྱིམ་ནི་**རྒྱ་**
ཀར། གཡོས་མལ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་ནོར་མ་བཤོས་པ་འདི་ཡིན་པ་དེ་ཚུན་ཆད་
ནི་འདིར་བྱིམ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ཐམས་ཅད་དུ་འཕ་ཞེན། ག་གོན་དང་ཞེས་པ་ནི་ཆོག་གི་བརྟེན་བྱ་དུ་གྱུལ་
མོ་ག་གོན་ནོ་ཞེས་ཏེ་ཤིང་ཏྱག་ཞེག་ལ་འཆད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ལ་སྟོན་པ་དག་
ཉུང་མའི་མིང་ལ་ག་གོན་དུ་འཆད་པ་ཡིན་པས་ཉུང་མ་དང་། ལ་ཐུག་དང་། ལྷམ་
ལྷམ་མོད་པ་དག་ནི་བསྐྱངས་ཏེ་ཟོས་ཀྱང་ལྷུང་བྱེད་འདི་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་གཏོགས་
སོ། **རྒྱ་ཀར།** དེ་ལ་གཞོད་པ་འགར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ནི་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་
དག་ནི་མོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །བསྐྱབ་པ་བྲལ་ཏེ་བྱིམ་དུ་འཇུག་
པའི་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །

སོ་སོར་བཤགས་པ་བཞི་པ་ལ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྟེན་པ་དང་། ལྷུང་བ་ནམ་
པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་

དགོས་པའི་དོན་ནི།

ལོངས་སྐྱོད་གྱི་བར་ཆད་སྤང་བ་དང་། མ་བསྐྱོས་པའི་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས།

དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་བསྐྱོ་བ་ནི། ཆོས་བརྒྱ་བཞི་དང་ལྡན་པས་བསྐྱོ་སྟེ། སྤྱོད་བ་
པའི་ཞལ་ཉའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འབྱུང་རོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བསྐྱོ་བ་
ནི། དགོ་འདུན་མཚན་(༡༧༩ན)ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོག་གང་
གིས་བསྐྱོ་བ་ནི། སྤྱོད་དངོས་མཚུག་གསུམ་ལས། སྤྱོད་བ་ནི་འདུ་བའི་སྐབས་
རྗེས་སུ་བསྐྱུབ་པ་དང་སྤྱོད་བ་བྱི་བའོ། །དངོས་གཞི་ནི་གསོལ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱོ་བ་
སྟེ། མཚུག་ལས་གྱི་མཚུག་སྤྱད་བརྗོད་པའོ། །བཞི་པ་བསྐྱོས་པའི་བསྐྱུབ་བྱ་
ནི། དཔག་ཆད་ཕྱིད་ཚུན་ཆད་བརྟག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ནགས་ན་ཆོམ་རྒྱན་པ་ཡོད་མེད་ཉལ་བའི་དགོ་སྤྱོད་གསོལ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱོ་
བར་བྱའོ། །བསྐྱོས་པའི་དགོ་སྤྱོད་དེས་དཔག་ཆད་ཕྱིད་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བརྟག་
བར་བྱའོ། །བརྟགས་ནས་ཆོམ་རྒྱན་ཡོད་ཅིང་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་
ཡིན་ན་གྲོགས་པོ་དག་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུད་བརྟག་བརྟལ་བར་བྱའོ། །བ་
དན་སྤྱོན་པོ་བསྐྱོང་བར་བྱའོ། །འདབ་མའི་ཆང་བུ་དག་ལམ་ཀར་བཞག་པར་
བྱའོ། །འདིའི་དགོས་པ་གྲོགས་ཕྱི་མ་འོང་བས་ལམ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རྩའི་ལོ་མ་

ལམ་དུ་བོར་ལ་ལམ་མཆོན་གྱི་བརྟུང་བྱའོ། །འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་ལས་
གཞན་འཛིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ན་བ་དན་དཀར་པོ་དག་བསྐྱེད་བར་
བྱའོ། །ནགས་ཉལ་བའི་དག་སྟོང་དེ་བྱེད་སྤྱུས་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་
ན། དེ་ལ་བྱེད་སྤྱུས་དང་ནགས་ཉལ་བའི་སྒྲ་གོགས་དག་གྱུར་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཆེག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྦྱེད་གཞི་ནི་གོང་བྱེད་སེར་སྦྱེད་གནས་ཀྱི་ནགས་མ་ཉལ་བར་ཆོམ་རྒྱན་གྱི་
འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་དེར་དུག་སྒྲིམ་ཟས་སྒྲངས་ཏེ་ཐོས་པ་ལས་སོ་སོར་
བཤགས་པར་བྱ་བ་བཅས་སོ། །**དགག་བྱ་ནི་**ཡིད་བརྟན་པ་ལ་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོ་
ནས་ལོངས་སྟོད་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཟས་ལ་ཉ་ཅང་གཏུང་བ་ཆེས་
བས་གཞན་མ་དད་པར་གྱུར་པའོ། །**འོ་ཉི་ནི་**བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གིས་འཛིགས་
པ་དང་བཅས་པའི་ནགས་**༼༡༩༩༽**མ་ཉལ་བར་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་དེར་
སྦྱིན་བདག་བྱིས་པ་ལས་ཟས་སྒྲངས་ཏེ་ཐོས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་
གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ། གང་ལ་སྒྲང་བའི་ཡུལ་
དང་། གང་ལེན་ཅིང་ཟ་བའི་དངོས་པོ་དང་། གང་དུ་ལེན་ཅིང་ཟ་བའི་གནས་དང་།
གང་གིས་ལེན་ཅིང་ཟ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། བྱིས་པ་ཡིན་པ་དང་
། ཐ་སྙད་ལྡ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་གསུམ་སྒར་གོས་

སྤྱོད་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དགོ་འདུན་ལ་བསྐྱོས་པ་ཡིན་པ་སྟེ་
ལུང་གི་གྲོང་གཞི་ལས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་གང་ལེན་ཅིང་ཟ་བའི་དངོས་པོ་ལ་
བཞི་ལས། དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། རུང་བ་དང་། ཚད་དང་ལྡན་པ་ནི་སྤར་
སྐབས་གཞན་དུ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །སྦྱིན་བདག་དེས་དགོ་འདུན་ལ་བསྐྱོས་
པ་ཡིན་པ་སྟེ་སྐབས་དོན་གྱིས་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་གང་དུ་ལེན་ཅིང་ཟ་བའི་
གནས་ནི། གྲོང་ལས་རྒྱུད་གྲགས་ཡན་ཆད་གྱི་མཐའ་ཡིན་པ་དང་། འཛིགས་པ་
དང་བཅས་པའི་གནས་ཡིན་པ་སྟེ། ཀུན་དགའ་ར་བའི་བྱི་རོལ་གྱི་དགོན་པ་ཞེས་
པ་དང་། འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བཞི་པ་
གང་གིས་ལེན་ཅིང་ཟ་བའི་རྟེན་ནི། ཅན་གས་ཉུལ་བར་བསྐྱོས་པ་ཡིན་པ་སྟེ།
ཅན་གས་ཉུལ་བའི་དགོ་སྤྱོད་བསྐྱོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

འགྲེལ་རྒྱུད་ལས།

ཅན་གས་ཉུལ་བར་བསྐྱོས་པའི་དགོ་སྤྱོད་གིས་འཛིགས་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་མ་ཉུལ་
བར་ཟོས་ན་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་སྤར་བཞིན། ཀུན་སྤྱོད་ཅན་གས་
མ་ཉུལ་བར་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་དེར་ཟས་དེ་རང་དོན་དུ་ལེན་ཅིང་ཟ་བར་
འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྤྱོད་བའི་གནས་དེར་ཟ་བར་རྩོམ་པའོ། །མཐར་
ཐུག་ནི་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །༡༥༠༠ན།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་བརྗོད་པ་དང་། ལྷུང་བའི་ན་སྤྱོད་བརྗོད་

པའོ། །དང་པོ་ནི།

འདི་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོ་འོ། །ཡུལ་གང་ལ་ན་ནགས་མ་ཉུལ་བ་ཉིད་ལའོ། །**ཁྲི་**
ཀ་ལས། འདིར་ནགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོན་པར་གྱུར་བ་ཙམ་ཉིད་ལ་དགོངས་ཏེ་
གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཤིང་ལྗོན་པའི་ཆོགས་ཐིབས་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་ནི་མི་བྱའོ་
ཞེས་སོ། །ཅི་ཞིག་བྱས་ན་འདིར་འགྱུར་ན། གྲུན་དགའ་ར་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དགོན་
པར་བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་སྤངས་ཏེ་ཟོས་ན་ལྷུང་བྱེད་འདི་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི།

དག་སྤོང་གིས་ནགས་དེ་འཛིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཉུལ་བས་སྦྱིན་པ་པོ་དག་
ལ་ཆོམ་རྒྱུན་གྱི་གཞོད་པ་བསྐྱུང་བ་བསྐྱབས་ན་གྲུན་དགའ་ར་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དགོན་པ་ནགས་ཁྲོད་ལ་སོགས་པ་དེར་བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་སྤངས་ཏེ་ཟོས་ན་
ཉིས་པ་བྱེད་ཉིད་དོ་སྟེ་ཉིས་བྱས་སོ། །ནགས་མ་ཉུལ་བ་སྟེ་སྤྱང་བ་མ་བསྐྱབས་
ཀྱང་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་བ་འཛིགས་པ་མེད་
པའི་གནས་ཉིད་ལྟོག་དབེན་པ་རུ་ཟོས་ན་ཡང་བྱེད་ཉིད་དེ་ཉིས་བྱས་
སོ། །ནགས་བརྟགས་པ་ལས་གྱུར་པའི་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་སྟེ་བཞི་
པའོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ།

སྤོ་རྒྱུང་མང་པོའི་སྤོ་ཡིས་མི་འཆུན་ཀྱང་། །སྤོན་མེད་ཆོས་སྤོའི་ཁ་དོག་སྤོ་ཆོགས་

པ། །མ་བྱའི་མཇུག་ཅི་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་པ་ལྟར། །ཐིམ་ལས་འོད་ཟེར་འབྲུགས་
པ་འདི་ལྟས་ཤིག །

རྒྱས་འགོ་ལ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལས། སོ་སོར་བཤགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་
རྣམ་བཤད་རྫོགས་སོ། །

ལྷ་པ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྡེ་ལ། བསྐྱོ་བར་བྱ་བ་གོས་ཀྱི་སྡེ། །ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པར་བྱ་
བའི་སྡེ། །སྟན་ལ་ལེགས་པར་འདུག་པའི་སྡེ། །ཟས་ཉིད་སྤང་བར་བྱ་བའི་
སྡེ། །རི་ལྟར་ཁ་ཟས་ཟ་བའི་སྡེ། །ལྷུང་བཟེད་རི་ལྟར་སྤྱད་པའི་སྡེ། །དམ་
༼༡༠༠བ༽ཚོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྡེ། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྡེ། །རྒྱ་
བ་དགག་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཤམ་ཐབས་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་རྒྱུ་པོར་འདུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བགོ་བར་
བྱའོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** རྒྱུ་པོ་ནི་མཐའི་ཁ་མཉམ་པར་འདུག་པའོ་ཞེས་སོ། **ལུང་**
ལས། ཤམ་ཐབས་ལ་ནི་རྣམ་པར་བདུན་དང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུན་དྲུག་དང་
བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་པོར་བགོ་བ་དང་བདུན་ནོ། །

དེ་ཡང་སྤྲལ་ཏི་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། ཤམ་ཐབས་རྒྱུན་དྲུག་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་
ཏན་རྒྱུ་པོར་བགོ་བ་འདི་ནི་དགོ་སྤྱོད་ལྷ་སྡེ་ལ་དང་པོར་གསུངས་པའི་འདུལ་
བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** ཤམ་ཐབས་རྒྱུ་
པོར་བགོ་བ་ནི་དགོ་སྤྱོད་ལྷ་སྡེ་ལ་དང་པོར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུན་དྲུག་དང་

བུལ་བ་ནི་**ཡུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** འུག་སྡེ་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་བྱིས་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཤམ་ཐབས་ལ་རྣམ་པ་བདུན་ཞེས་གསུངས་པ་འདྲི་ནི་མཐང་གོས་ལ་
ཡང་རྣམ་བདུན་མཚོན་ནས་བསྟན་ཏོ། །ཏ་ཅང་ཕྱིངས་པ་ནི་ཤུས་མོ་གཉིས་ལས་
གོང་དུ་ཐལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཡང་ངོ་སྟེ། ཡང་སྐྱ་ལྷུམ་པོར་བགོ་བ་ལ་བསྟེགས་
སོ། །ཏ་ཅང་འཛོལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཡང་ངོ་སྟེ་ལོང་བུའི་ཚིགས་ལ་རེག་པ་ཉིད་དོ་
ཞེས་སོ། །ཡང་སྐྱ་གོང་བཞིན།

འོན་ཤམ་ཐབས་རིང་བྱང་རན་པའི་ཚད་ངི་ཅམ་ཞེན། འདུལ་བ་**བསྐྱམས་པ་**
ལས། ལོང་བུ་ལས་བརྩམས་ནས་སོར་བཞི་བོར་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ཐང་སྡེ་
རྣམས་ཤམ་ཐབས་རིང་བར་བྱས་པ་དང་། འབྲིང་སྡེ་རྣམས་ཤམ་ཐབས་བྱང་
བར་སྟོན་བྱེད་པར་བྲགས་པ་གཉིས་ག་ཡང་མི་མངོས་སོ། །ཤམ་ཐབས་གྱི་ག་
སྒྲུང་པོ་ཆེའི་སྐྱ་ལྷུང་ཕྱོགས་གཅིག་ནར་བར་མ་ཡིན་པར་རོ། །ལྟེ་བའི་གོང་དུ་
ཤམ་ཐབས་མ་བཞེབ་པར་ཏེ་ཏེ་ལའི་ལོ་མ་ལྷུང་བཞེབ་ཅིང་འདུག་པ་མ་ཡིན་
པར་རོ། །འབྲུའི་ཤུར་མ་སྟེ། །༡༠༡།ནོན་ནས་འབྲུའི་བུམ་བུ་བསྐྱམས་པ་ལྷུང་
འདུག་པ་མ་ཡིན་པར་རོ། །**སོ་སོར་ཐར་པ་ལས།** འབྲུའི་ཤུར་མ་ལྷུང་མ་ཡིན་
ཅེས་གསུངས་སོ། །འབྲུའི་ཤུར་མ་ནི་ནས་འབྲུའི་བུམ་བུ་སྟེ། **རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་**
པ་ལས། བས་ཅན་གྱི་ཤུར་མ་ཞེས་སོ། །ཤུར་མ་ནི་བུམ་པོའི་མིང་ངོ་། །མདུན་གྱི་
ལྟེ་བའི་འོག་ཏུ་ཤམ་ཐབས་གྱི་རིམ་པ་སྐྱུལ་མགོའི་གདེངས་ཀ་ལྷུང་བྱིར་བྱང་བ་

མ་ཡིན་པར་རོ། །ཆོས་གོས་ནི་སྒྲ་གོས་དང་སྒྲུམ་སྒྲུབ་ཏེ་ཅི་ནས་ཀྱང་མཐང་གོས་
ལ་རྒྱུམ་པོར་འདུག་པ་དང་། ཕྱིངས་འདོལ་མ་ཡིན་པ་གསུམ་བཤད་པ་ལྟར་
འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བགོ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ན་རྩ་བ་སྒྲུམ་སྒྲུབ་ཤིང་བྱིམ་གཞན་དུ་འགོ་བར་
བྱའོ། །ཤམ་ཐབས་དང་སྟོན་གཡོགས་དག་གིས་གཡོགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་
བྱབ་པར་ལེགས་པར་བགོས་ཤིང་རོ། །སྒྲ་བསྐྱུང་ཞིང་རོ། །མིག་གཡེང་བར་མི་
བྱ་ཞིང་རོ། །གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་ལྟ་ཞིང་རོ། །ཞེས་པ་ནི་**དུལ་ལྷན།** འདོམ་
གང་ཙམ་དུ་བལྟ་བའོ་ཞེས་སོ། །གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་ནི་ལུས་གང་སྟེ་ལུས་ཀྱི་
སྒྲིད་དུ་ཆོག་པའི་ཤིང་རོ། །རས་ལ་སོགས་པས་མགོ་མི་གཡོགས་པའི་རྣམ་པས་
སོ། །འདོམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲུང་བར་འབྱུང་བ་དེ་ཙམ་དུ་ཤམ་ཐབས་མི་བརྟེན་བར་
རོ། །ཆར་པ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་བྱུང་ན་ཡང་ཆོས་གོས་མི་བརྟེན་འོ། །ཚུལ་
བྱིམས་དང་སྟོག་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་ཀྱི་དབང་གིས་བརྟེན་ཏེ་འགོ་བར་
བྱའོ། །ཆོས་གོས་སྒྲག་པའི་ཕྱོགས་སུ་མི་གཟར་བར་རོ་ཞེས་པའི་**རང་གི་རྣམ་**
བཤད་ལས། རོས་གཉིས་ཀར་སོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཟར་
བའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། སོར་བཅུ་གཉིས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆད་ཀྱིས་ཆོས་གོས་གཟར་
བའི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆད་བཤད་དོ། །**ཉིད་བཤད་དང་ལྷོ་ཀར།** དགོ་སྟོང་

དག་ལ་ནི་ཕྱག་པ་གཡོན་པར་གཟར་བར་གྲགས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཇ་ཏ་
 དག་ན་ངོས་གཉིས་ཀར་རོ་ཞེས་༼༡༠༽བཤོས། །ལག་པ་གཡས་པ་མདུན་དུ་
 བཏང་སྟེ་ཕྱག་པ་འམ་གཉའ་བའི་ཕྱོགས་སུ་བཞག་ལ། གཡོན་པ་འང་དེ་བཞིན་
 དུ་བྱས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ལག་པ་གཉའ་གོང་དུ་མི་བསྟོལ་བར་རོ། །ལག་པ་བརྒྱུད་ས་
 ཏེ་ལྟག་པ་འམ་དབུང་མགོར་ལག་པ་གཉིས་པ་མཐུག་ནས་སྤྱད་ཅིང་བསྟོལ་བ་སྟེ་
 དེ་ལྟར་ལག་པ་ལྟག་པར་མི་བསྟོལ་བར་རོ། །མི་མཆོང་བར་རོ། །གོམ་པ་མི་
 བརྒྱུད་བར་རོ། །མ་རྣམ་ལས། བྱིམ་འཁོགས་པ་ལྟར་ཅོག་པུས་མ་ཡིན་པར་རོ་
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། **འགྲེལ་རྒྱུད་ལས།** ཅོག་ཅོག་པོར་འདུག་པ་ལས་མཆོང་
 ཞིང་མི་འགོ་ཞེས་སོ། །རྒྱུད་པའི་རྟིང་པ་བཏོགས་ཏེ་སོར་མོ་དང་བྱང་པས་མ་
 ཡིན་པར་རོ། །དཀྱར་ལག་པ་གཉིས་མི་བཏོན་པར་རོ། །ལུས་མི་བསྐྱར་བར་
 རོ། །ལག་པ་མི་ཁྱོག་བར་རོ། །མགོ་མི་བསྐྱར་བར་རོ། །གཞན་དང་ཕྱག་པ་མི་
 སྤྱད་པར་རོ། །ལག་པ་མི་སྟེལ་བར་རོ། །འདི་རེ་རེ་ཞིང་བྱིམ་གཞན་དུ་འགོར་
 བར་བྱའོ་ཞེས་གསལ་བྱེད་དུ་སྒྲུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི།

བྱིམ་གཞན་དེར་བྱིམ་བདག་གིས་མ་བསྟོན་བར་སྟན་ལ་འདུག་པར་མི་
 བྱའོ། །བྱིམ་དུ་སྐྱུན་བྲངས་པ་ལས་བདག་ཅག་གི་བྱིར་སྟན་བཏིང་ཞིང་འདུག་པ་
 ལ་བྱིམ་པས་རྒྱས་མི་ཤེས་ཏེ་བཞུགས་ཞེས་མི་ཟེར་ཡང་འཁོད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་

ཅེས་འགྲེལ་ཚུང་ལས་བཤད་དེ། ཚིག་འབྲུད་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་གྲུས་པར་མི་
བྱེད་ཅི་སྐབས་ལས་སོ། །ཁྱིམ་གཞན་དེར་སྟན་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མེད་མ་
བརྟགས་པར་མི་བྱེད། །ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྗིད་ཀྱིས་མི་དབབ་པར་རོ། །རྐང་
པ་མི་བསྐྱོལ་བར་འདུག་པར་བྱེད། །བརྒྱ་མི་བསྐྱོལ་བར་འདུག་པར་རོ། །ལོང་
བུའི་སྟེང་དུ་ལོང་བུ་མི་བཞག་པར་འདུག་པར་རོ། །ཁྱི་སྟེང་དུ་འདུག་སྟེ་ཁྱི་འོག་
ཏུ་རྐང་པ་མི་འགྲུག་པར་འདུག་པར་བྱེད། །རྐང་པ་གཉིས་ཐད་ཀར་མི་གདང་
བར་འདུག་པར་རོ། །འདོམས་མི་སྒྲིང་བར་འདུག་པར་རོ། །ལག་པ་འགྲམ་པ་
ལ་བརྟེན་ཏེ་མི་བྱེད། །སྟན་ཐབས་༼ ༡༠༡ ག༽བསྐྱར་བར་མི་བྱེད་ཞེས་པ་ནི་**ལྷོ་**
ཀམ། སྟན་གང་ལ་འདུག་པ་དེ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཁྱིམ་ཁྱིམ་ཞིང་འགོ་བར་མི་བྱེད་པའི་ཐ་ཚིག་
གོ་ཞེས་སོ། །མདོ་བྱི་མ་འདི་གཉིས་འདུག་པར་བྱ་བ་དགྲུ་དག་དང་ཞེས་པར་མ་
གཏོགས་ཤིང་། དག་སྟོང་གི་བྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཅུ་གསུམ་ལ་མི་བགྲངས་
ཏི། **རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས།** དེ་གཉིས་ནི་དག་སྟོང་མའི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་
ལས་བསྐྱུས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

བཞི་པ་ནི།

གྲོང་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
ལེགས་པར་ཟས་སྒྲུང་བར་བྱེད། །ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པའི་མུ་དང་ཁ་ད་ཆད་
དུ་མ་ཡིན་པར་རོ། །ཚོད་མ་དང་མཉམ་པ་མ་ཡིན་པར་རོ་སྟེ་བཟའ་བ་མང་དུ་

ལེན་དགོས་པ་འདི་བྱ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །གལ་རིམ་མཐར་ཆགས་
སུའོ། །ལྷུང་བཟེད་ལ་ལྟ་ཞིང་དོ། །འདི་ནི་ཡིད་ཀྱིས་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་ཞིང་། མིག་
གིས་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཉའ་གིང་གང་ཙམ་དུ་ལྟ་བའི་སྐབས་སུ་བཀག་ཟེན་
ཏོ། །བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་མ་འོངས་པར་ལྷུང་བཟེད་མི་བཟེད་པར་དོ། །ཡང་
བསྐྱར་ཏེ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱིར་འབྲས་ཆན་གྱིས་ཆོད་མ་མི་དག་པ། ཆོད་
མས་འབྲས་ཆན་མི་དག་པ་པར་དོ། །བཟའ་བཅའི་སྟེང་དུ་ལྷུང་བཟེད་བཟུང་
བར་མི་བྱའོ། །

ལྟ་བུ་ནི།

ལེགས་པར་བས་བཟའ་བར་བྱའོ། །ཁམ་ཉ་ཅང་རྩུང་བ་མ་ཡིན་པར་དོ། །ཉ་
ཅང་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པར་དོ། །ཁམ་རན་པར་དོ། །ཁམ་མ་གཟས་པར་ཁ་མི་
གདང་དོ། །ཁ་ཁམ་གྱིས་བཀང་སྟེ་མི་སྤྲོ་བར་བྱའོ། །རོ་སྤྲོ་བར་སྟོན་པའི་བྱིར་
ཅུག་ཅུག་མི་བྱའོ། །མངར་བར་སྟོན་པའི་བྱིར་ཅག་ཅག་མི་བྱའོ། །ཆ་བར་སྟོན་
པའི་བྱིར་རུ་རུ་མི་བྱའོ། །ཆེས་ཆ་བར་སྟོན་པའི་བྱིར་ལུ་ལུ་མི་བྱའོ། །ལྟེ་ལྟེ་སྟེ་
བས་མི་བཟའོ། །འབྲུ་ནས་ཐ་དད་དུ་མི་བྱའོ། །འབྲས་མི་གདགས་སོ་སྟེ། མ་རྣམ་
ལས། བས་ལ་བསྐྱགས་པ་དང་སྟོན་གདགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ། །མ་ལུར་བ་
མི་༼༡༠༡བ༽སྟེ། །རྟོན་མི་ཏྲག་གོ། །ཁམ་འཕྲོར་སོས་མི་བཅད་དོ། །ལག་པ་
མི་བལྟ་ག་གོ། །ལྷུང་བཟེད་མི་འབྲོག་གོ། །ལག་པ་མི་སྤྲུག་གོ། །ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ནང་

དུ་ཟས་སྤྲུགས་ཏེ་མི་བསྐྱོམ་མོ། །ཟན་ལ་མཚོད་རྟེན་འདྲ་བར་བྱས་ཏེ་མི་གཞོམ་
མོ། །

བྱུག་པ་ནི།

བྱུང་ན་འདུག་པའི་དགེ་སྤྱོད་གི་ལྷུང་བཟེད་ལ་འཕྱུས་གདགས་པའི་སྤྱིར་མི་
བཟློའོ། །ལག་པ་ཟས་ཀྱིས་འབགས་པས་ཆུ་སྤོད་ལ་མི་བཟུང་ངོ། །བྱུང་ན་
འདུག་པའི་དགེ་སྤྱོད་ལ་ཟས་དང་འབགས་པའི་ཆུས་མི་གཏོར་རོ། །ཁྱིམ་པ་
འདུག་པ་ལ་མ་དྲིས་པར་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཆུ་དེ་ཁྱིམ་དུ་མི་དཔོའོ། །ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་
ནང་དུ་ཟས་ཀྱི་ལྷག་མ་སྤྲུགས་ཏེ་མི་དཔོ་བར་རོ། །ལྷུང་བཟེད་ལན་གསུམ་
བརྒྱས་ཏེ་འོ། །གཙུག་ལག་གི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གི་བསྐྱུས་བརྗོད་བྱས་
པའི་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཆུ་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་སྤྱོད་བ་ལ་སྤྱིན་པར་བྱའོ། །འོག་གཞི་
མེད་པའི་ས་སྤྱོགས་སུ་ལྷུང་བཟེད་མི་བཞག་པར་རོ། །གད་ཀ་མ་ཡིན་པར་
རོ། །གཡང་ས་མ་ཡིན་པར་རོ། །དཀར་གཟར་པོ་མ་ཡིན་པར་རོ། །འགྲེང་སྟེ་
ལྷུང་བཟེད་མི་བརྒྱ་བར་རོ། །ལྷུང་བཟེད་བརྒྱ་བ་དེར་གད་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་།
གཡང་ས་མ་ཡིན་པ་དང་། དཀར་གཟར་པོ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་གསུམ་དུ་མི་བྱ་བར་
རོ། །ལྷུང་བཟེད་དེས་འབབ་ཆུ་དྲག་པོའི་རྒྱུན་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་ཆུ་མི་བཅུ་བར་
རོ། །ལམ་གྱི་བཞི་མདོར་ལྷུང་བཟེད་བརྒྱ་བར་མི་བྱའོ། །མདོ་འདི་དང་གོང་གི་
ལྷུང་བཟེད་ལན་གསུམ་བརྒྱས་ཏེ་ཞེས་པ་གཉིས་ནི་ལྷུང་བཟེད་ལ་ནི་ནམ་པ་བཅུ་

ཞེས་པར་མ་གཏོགས་ཤིང་། དག་སྒྲོང་གི་བྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཙ་གསུམ་དུ་
མི་བགྱངས་ཏེ་འདི་གཉིས་དག་སྒྲོང་གི་སོ་སོར་ཐར་བའི་མདོ་ལས་མ་གསུངས་
ཀྱང་སྔ་མ་ནི་ལུང་ཐུན་ཆོགས་དང་དག་སྒྲོང་གི་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་པ་སྟེ།
སྐབས་འདིར་ཞར་བྱུང་དུ་བསྐྱས་པ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ཡང་ལུང་གི་སྐབས་གཞན་
ནས་གསུངས་པ་འདིར་བསྐྱས་པའོ། །

བདུན་པ་ལ། ཐུན་མོང་དབང་དུ་བྱེད་པའི་མདོ། །བསྐྱབ་བྱ་སོ་སོར་
༼༡༠༣༩༽བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེང་སྟེ་བཤང་གཅི་མི་བྱའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡན་ཆད་ནི་ཡུལ་མིན་པ་ལ་སྟེ།
ཆོས་ཉན་པ་པོ་མི་ན་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་སྒྲོང་པ་ལ་དག་སྒྲོང་གིས་ཆོས་བཤད་ན་
ཉིས་བྱས་བསྐྱེད་པའོ། །གཞན་དུ་ན་ལྟར་བ་མེད་དོ། །འགྲེང་སྟེ་བཤང་གཅི་མི་
བྱ་བ་མན་ཆད་བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་ཆེན་མིན་པ་སྟེ། ཆེན་དག་སྒྲོང་བདག་ཉིད་མི་
ན་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཆོས་ཉན་པ་པོ་མི་ན་བར་འདུག་པ་ལ་འཆད་པའི་དག་སྒྲོང་འགྲེང་སྟེ་ཆོས་མི་
བཤད་པར་རོ། །ཉལ་བ་ལ་འདུག་སྟེ་མི་བཤད་པར་རོ། །སྟན་མཐོན་པོ་འདུག་
པ་ལ་སྟན་དམའ་བ་ལ་འདུག་སྟེ་མི་བཤད་པར་རོ། །སྟན་གདིང་བའི་ས་གཞི་
མཐོ་དམན་མེད་ཀྱང་སྟན་འན་པ་དང་བཟང་པོ་ཡང་སྟན་དམའ་བ་དང་མཐོ་བ་

དེ་བཞིན་ནོ། །སྟན་ཚད་མཉམ་པ་དེའི་ཚེ་རན་པ་ནི་དམའ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ།
བཟང་པོ་ནི་མཐོན་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཁུངས་ནི་ཀླུ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་བྱུང་མོ་
འགོ་བའི་**རྣམ་འབྱེད་ལས།** བྲན་མོ་སྦྱར་འབྲུག་གིས་བཅུན་མོ་དེ་དག་ནི་སྟན་
བཟང་པོ་ལ་མཆིས་ཏེ་ཆོས་ཉན་ལ། བདག་ནི་སྟན་རན་པ་ལ་མཆིས་ཏེ་ཆོས་སྟོན་
ཏེ་ཞེས་གསོལ་བ་དང་། བཀའ་སྩལ་བ། དེ་ལྟར་ཆོས་བསྟན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །མདུན་དུ་འགོ་བ་ལ་བྱིན་ས་འགོ་ཞིང་མི་བཤད་པར་རོ། །ལམ་གྱི་
དབུས་ནས་འགོ་བ་ལ་ལམ་གྱི་འགྲམ་ནས་འགོ་ཞིང་མི་བཤད་པར་རོ། །མགོ་
གཡོགས་པ་དང་། བརྗེས་པ་དང་། གཟར་བ་དང་། གཉའ་གོང་དུ་བསྐྱོལ་བ་
དང་། ལྷག་པར་བསྐྱོལ་བ་ལ་མི་བཤད་པར་རོ། །མགོ་དོ་ཀེར་ཅན་དང་ཞེས་པ་
ནི་**དུལ་ལྷས།** སྒྲི་བྱེན་དུ་གཙུག་ཏྲར་ལྟར་བཅིངས་པའོ་ཞེས་སོ། །ཞུ་བྱེན་པ་
དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པན་ཅན་དང་། མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིང་བ་ཅན་དང་
དགྲིས་པ་ལ་མི་བཤད་པར་རོ། །སྤྱང་པོ་ཆེ་དང་། ཏྲ་ཞོན་པ་དང་།
༼ ༡༠༣༧ ༽ རྒྱུགས་དང་བཞོན་པའི་སྟེང་ན་འདུག་པ་དང་། མཆིལ་ལྷམ་གྱེན་པ་
ལ་མི་བཤད་པར་རོ། །ལག་ན་མཁར་བ་དང་། གདུགས་དང་། མཚོ་ཆ་དང་།
རལ་གྱི་དང་། དག་ཆ་ཐོགས་པ་དང་ཞེས་པའི་དག་ཆ་ནི་**དུལ་བའི་ལྷས།** མདའ་
གཞུའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གོ་ཆ་བྱེན་པ་ལ་མི་བཤད་པར་རོ། །

བརྒྱད་པ་ནི།

འགྲེང་སྟེ་བཤང་གཅི་མི་བྱའོ། །རྩེ་ནང་དུ་མི་བྱ་བར་རོ། །བྱས་ཟིན་པ་དག་
སྟོང་གིས་རྩེ་ནང་དུ་མི་དོར་བར་རོ། །མཆིལ་མ་དང་། སྒྲུབས་དང་། རྒྱུགས་པ་
དང་། མ་ཞུ་བ་བྱར་དུ་རྒྱུགས་པ་ཡང་རྩེ་ནང་དུ་མི་བྱ་བ་དང་མི་དོར་རོ། །རྩ་
སྟོན་པོ་ཡོད་པའི་ས་སྟོགས་སུ་ཡང་མི་བྱའོ། །མི་དོར་བར་རོ། །

དགུ་པ་ནི།

གཞོད་པ་བྱུང་བར་མ་གཏོགས་པར་གིང་ལ་མི་གང་ཅམ་ལས་མཐོར་མི་
འཛིགས་པར་རོ། །བསྐྱབ་པའི་ཆོས་མང་པོ་རྣམས་སོ། །
རྒྱས་འགོལ་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ལས། ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྒྲུབས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་
རྫོགས་སོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ།

གང་ཞིག་ཀུན་མཁུན་འདོད་ནས་ལུགས་ངན་པ་ལ་ཆེར་རྒྱད་པར་གོ། །ཟོལ་གྱིས་
ལུན་ཆོགས་སྒྲུལ་བཟང་བྱེད་དེ་རིང་ནས་སྤྱིང་རྩེའི་གནས། །དམ་པའི་བདེ་བ་ལ་
ཆགས་སྦྱིས་བྱ་ཆེན་པོ་དྲན་པ་ཡིས། །རང་རྒྱུད་རྣམ་པར་སྦྱིན་པས་དག་པའི་
མཚན་མ་ཅི་ཡང་བྱས། །འཆད་ན་མི་འཛིགས་སྟོབས་པའི་དབྱངས་དང་
ལྡན། །ཚོད་ན་པས་སྟོལ་འཛོམས་པའི་ལུང་རིགས་ལྟོ། །སྒྲོམ་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་
པོར་འགོ་བ་ཡི། །འབད་པ་ཐམས་ཅད་དྲགས་པའི་བསྟན་ལ་བསམས། །དེས་
ན་བདག་གི་ལེགས་བཤད་ཀུན་མཁུན་རྒྱ། །དྲི་མེད་བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོར་སྦྱིས་

འདི་འདྲ། །སྒོན་མེད་འཛམ་གླིང་གསལ་བའི་རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར། །ཀུམ་པ་ཡི་
དགོངས་པ་རྫོགས་ཕྱིད་ཤོག །

རྒྱས་འགྲོལ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས། དགེ་སློང་མའི་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་
སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པའདྲ་རྫོགས་སོ། །

༥ ཨྱ་སྒྲི། ཏུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་རྣམས། །ལེགས་པར་
མཁྱེན་ནས་རང་གི་སྦྱི་བ་ཡང་། །ཀུམ་པ་ཡི་མཚན་དུ་བྱེན་བརྒྱབས་པ། །ལྷ་ནག་
ཅོད་པན་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་འདུད། །ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་
རྒྱལ་དང་། །དེ་ཉིད་གྲུབ་པ་བཟླ་གིས་དཔལ་འབྱོར་བཟླ་གིས་འོད་ཟེར་བྱུང་གི་
ཞབས། །ཁོ་ན་སྦྱབས་སུ་གྲུབ་པའི་དད་ཅན་དེས། །མ་ཡི་རྣམ་འབྱེད་འགྲོལ་ན་
འོས་པའི་རིགས། །ཞེས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྒོན་དུ་བཏབ་ནས་ཡང་བརྗོད་པ། །
གཉིས་པ་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། སོ་སའི་དོན་ནོ། །དང་
པོ་ལ། དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་འདི་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ལེའུ་

ལོགས་སུ་བཤད་པའི་འཐད་པ་དང་། དགོས་པའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཕྱི་ནས་
བཤད་པའི་འཐད་པ་དང་། སྐར་ཚུན་ཅིར་འགྱུར་གྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

ཁྲི་ཀ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགྱུར་ལ།
བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལྟར་བའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། ལྟར་བའི་བྱེ་བྲག་
གིས་བཅས་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགྱུར་བས། དགོས་པའི་རྣམས་ཀྱི་འདུལ་བ་ལོགས་
ཤིག་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་ཅིས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི་དགོས་པའི་མ་གཉིས་
མཚན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ལུས་མི་འདྲ་ཞིང་། ལུས་མི་འདྲ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
བསམ་པ་མི་འདྲ་ལ། བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཉོན་མོངས་པ་རགས་མི་རགས་ལ་
སོགས་པ་མི་འདྲ་བས། དེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་རག་གི་ཉིས་པར་སྟོད་
པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལོགས་པའི་བཅས་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་དགོས་པའི་
རྣམ་འབྱེད་འདི་དག་པའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་
གོ། །

དེ་ཡང་དགོས་པའི་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྟར་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་སྐར་ཚུན་མི་
འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་ལྟ་ཡོད་དེ། ཡོད་མེད་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆེ་ཆུང་དང་།
མང་ཉུང་དང་། སྡེ་ཚན་དང་། སྐྱེ་དུས་མི་༼༡༠༧༩༽འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
ཡོད་མེད་མི་འདྲ་བ་ནི་དགོན་པའི་བྲལ་ལྟར་དགོས་པའི་ཡོད་ཀྱང་དགོས་པའི་
མ་ལ་མེད་པ་དང་། ཉིན་མོ་འབྲལ་བའི་ལྟར་དགོས་པའི་ཡོད་ཀྱང་པ་ལ་

མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བ་ནི་དགེ་སློང་མ་ལ་ལྟར་བ་ཆེ་ཞིང་དགེ་སློང་ལ་
ཆུང་བ་ཡོད་དེ། མཚན་མི་མཐུན་པ་དགེ་སློང་མས་རེག་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ཞིང་།
མཚན་མི་མཐུན་པ་ལ་དགེ་སློང་གིས་རེག་ན་ལྟག་མར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །དགེ་
སློང་ལ་ལྟར་བ་ཆེ་ཞིང་དགེ་སློང་མ་ལ་ལྟར་བ་ཆུང་བ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་གིས་ཁུ་
བ་འབྱེན་ན་ལྟག་མར་འགྱུར་ཞིང་། **གཏམ་གྱི་གཞི་ལས།** དགེ་སློང་མས་ཁུ་བ་
ལྟར་ན་ལྟར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དགེ་སློང་གིས་ཡང་ཡང་ཟ་ན་ལྟར་
བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དགེ་སློང་མས་ཡང་ཡང་ཟ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ལྟ་
བུའོ། །མང་ཆུང་མི་འདྲ་བ་ནི་དགེ་སློང་ལ་འགྲང་བའི་ལྟར་བྱེད་གཅིག་ཉིད་དུ་
བཅས་ཀྱང་དགེ་སློང་མ་ལ་ནི་འགྲང་བའི་ལྟར་བྱེད་བཞི་ཡོད་པ་དང་། དགེ་སློང་
ལ་སྒྲོད་པའི་ལྟར་བྱེད་གཅིག་ཉིད་དུ་བྱས་ཀྱང་། དགེ་སློང་མ་ལ་སྒྲོད་པའི་ལྟར་
བྱེད་གཅིག་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྡེ་ཚན་མི་འདྲ་བ་ནི་དགེ་སློང་གིས་ཟས་བསོད་པ་
བསྐྲངས་པ་ལས་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དགེ་སློང་མས་ཟས་བསོད་པ་
བསྐྲངས་ཏེ་ཟ་བ་ལ་ནི་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ལྟར་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྟར་
བྱེད་གྱི་སྡེ་ཚན་དང་། སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བའི་སྡེ་ཚན་མི་འདྲ་བ་ཉིད་
དོ། །འདི་ནི་མང་ཆུང་མི་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་མས་འོ་མ་ལ་
སོགས་པ་སློང་བའི་སོར་བཤགས་གྱི་ལྟར་བ་བཅུ་དང་། དགེ་སློང་གིས་ཟས་
བསོད་པ་སློང་བའི་ལྟར་བྱེད་གཅིག་དུ་བཅས་པའོ། །སྐྱེ་དུས་མི་འདྲ་བ་ནི་དགེ་

སྒོང་གིས་ལྷུང་བཟེད་འཆང་བའི་སྤང་ལྷུང་ཞག་བཙུའི་མཐའ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་། དགོ་
སྒོང་མའི་ལྷུང་བཟེད་འཆང་བའི་སྤང་ལྷུང་ཞག་གཅིག་གི་མཐའ་སྐྱེ་བའོ། །

གཉིས་༼ ༡༠༥ ག ༽པ་དགོ་སྒོང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཕྱི་ནས་བཤད་པའི་འཐད་པ་ནི།

འགའ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ། དགོ་སྒོང་མའི་རྣམ་འབྱེད་འདི་ཆོས་ཅན། དགོ་སྒོང་
མའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཕྱི་ནས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དགོ་སྒོང་མའི་རྣམ་
འབྱེད་ལས་ཡི་གེ་ཉུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་གཞུང་གིས་གྲུབ་ཅིང་། ཟུབ་པ་ནི་
སྒྲིའི་བསྟན་བཅོས་ལས། གཉིས་ལས་ཡི་གེ་རབ་ཉུང་ངམ། །ཡང་ན་མཆོད་འོས་
ཐོན་དུ་སྒྱུར། །ཞེས་བཤད་པས་གྲུབ་བོ་ཞེན། མི་རིགས་ཏེ། **སྒྲིའི་བསྟན་བཅོས་**
ལས་བཤད་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་གཞན་མེད་ན་ཡི་གེ་ཉུང་ཤོས་ཐོན་དུ་སྒྱུར་བ་དེ་
ལྟར་ཡིན་གྱི། འདིར་རྣམ་འབྱེད་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་སྔ་ཕྱི་བསྒྲོག་པ་ནི་ཤིན་
ཏུ་མི་འཐད་དེ། གཙོ་འཁོར་གྱི་གོ་རིམ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
གོ་རིམ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གཙོ་འཁོར་གྱི་ཆ་ནས་དགོ་སྒོང་མའི་
རྣམ་འབྱེད་ལས་འཁོར་གཙོ་བོ་ལ་རྒྱ་གཏོར་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་སྐབས་
སུ། དགོ་སྒོང་འཁོར་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་དགོ་སྒོང་མ་རྣམས་གཙོ་བོ་
མ་ཡིན་པར་བསྟན་པས། འཁོར་གཙོ་བོ་དགོ་སྒོང་གི་འདུལ་བ་ཕྱི་ནས་བཤད་
ཅིང་། གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་དགོ་སྒོང་མའི་འདུལ་བ་ཐོན་ལ་བཤད་ན་གཙོ་འཁོར་
གོ་རིམ་སྔ་ཕྱི་བསྒྲོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དགོ་སྒོང་མ་མའི་རྣམ་འབྱེད་འདི་

གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་གཞུང་ནས་རི་རྒྱད་བཤད་པ་འདི་རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་དེ།
གཙོ་འཁོར་གྱི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུ་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་
མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཡན་ཚུན་ཅིར་འགྱུར་གྱི་དོན་ནི་ལྟར་བ་སྡེ་ལྔ་པོ་རང་རང་གི་རྒྱབས་སུ་
སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཐུན་མོང་དབང་དུ་བྱེད་པའི་མདོ། །སྡེ་ལྔ་སོ་སོར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི།

འདི་ནས་མགོ་བརྒྱུམས་ཏེ་འོག་ནས་ཉམས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ལྟར་བ་
ལ་སྦྱོར་བའི་ཆོག་ཡན་ཆད་དགོ་༼ ༡༠༥ བ༽སྦྱོང་མ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །འདི་ནི་ལུང་
དགོ་སྦྱོང་མའི་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། ལུང་དགོ་སྦྱོང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཡང་
དགོ་སྦྱོང་མ་གང་ཞེས་ལན་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གསུངས་པ་རྣམས་ཆོག་གཅིག་ཏུ་
བསྟུས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཡམ་པར་བྱ་བའི་སྡེ་ཉིད་བཤད། །དགོ་འདུན་ལྷག་མར་བྱ་བའི་
སྡེ། །ལྟར་བྱེད་སྡེ་ཆོན་བཤད་པ་དང་། །སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བའི་སྡེ། །ཉིས་
བྱས་སྡེ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཡམ་པ་ཐུན་མོང་གངས་ཙམ་
བསྟན། །ཐུན་མོང་མིན་པ་ཟུར་དུ་འོ། །དང་པོ་ནི།

རྒྱར་དགོ་སྦྱོང་མའི་རྣམ་འབྱེད་དུ་གསུངས་པ་མི་ཆངས་སྦྱོད་ལ་སོགས་པའི་

ཕམ་པ་བཞི་པོ་དག་སྤོང་མ་རྣམས་གྱི་ཡང་ཕམ་པ་སྟེ་ཕམ་པར་བྱན་མོང་བ་བཞི་
པོ་དག་གོ། །དེ་ཡང་ཕམ་པ་བྱི་མ་གསུམ་ནི་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲའི་བྱན་མོང་སྟེ།
ཉེན་དག་སྤོང་ཕམ་པ་ལྟར་བ་ཕམ་པ་མཉམ་པོར་བཅས་ལ། ཡུལ་བྱན་མོང་བ་
ཡིན་པའི་བྱིར། ཕམ་པ་དང་པོ་ལ་ནི། མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲའི་བྱན་མོང་ཡིན་པ་དང་
མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་གི་ཁའམ་བཤང་ལམ་དུ་གཞན་གྱི་
ཉེན་བྱེད་དང་དུ་སྒྲངས་པའི་ཕམ་པ་དང་པོ་ནི་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་བྱན་མོང་
ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕམ་པ་དང་པོ་ནི་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་བྱན་མོང་
མ་ཡིན་པ་སྟེ། དག་སྤོང་གི་ཕམ་པ་དང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་སྤྱིས་བསྐྱེད་ཡིན་
ལ། དག་སྤོང་མའི་ཕམ་པ་དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་སྤྱིས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་
ཏེ། དག་སྤོང་མས་ཕ་རོལ་ཉེན་བྱེད་དང་ལྡན་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ། དག་སྤོང་
མའི་ཕམ་པ་དང་པོ་འབྱུང་གི། །དག་སྤོང་མས་ཕ་རོལ་པོའི་བྱད་མེད་ཡུལ་དུ་བྱས་
པ་ལས། དག་སྤོང་མའི་ཕམ་པ་དང་པོ་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་ཏེ། བདག་གིས་
བརྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས། རང་ལ་རང་གིས་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་ན་ཕམ་པར་
གསུངས་པ་དེ་ཡང་། དག་སྤོང་ཕ་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་གི། །དག་སྤོང་མ་ནི་
རང་གིས་རང་ལ་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་མི་སྲིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། སྤོང་འི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

དག་སྤོང་མའི་ཕམ་པ་འདི་རྣམས་དག་སྤོང་ཕ་ལ་ཅིར་འབྱུང་ན། དེག་པའི་

ཕམ་པའི་དོད་པོ་རེག་པའི་ལྷག་མ་ཡིན་ལ། དག་སྟོང་མ་ལ་ཕམ་པར་འགྱུར་
ཆོད་ཀྱི་ཡུལ་སྐྱེས་པ་ལ་དག་སྟོང་གིས་རེག་ན་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །མཆན་མི་
མཐུན་པ་དང་ལུས་བཀའ་པ་ནི་དག་སྟོང་ལ་སྟོམ་པོར་འགྱུར་ལ། འཆབ་པ་ནི་
དག་སྟོང་གིས་དག་སྟོང་གི་ཕམ་པ་འཆབ་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། དག་སྟོང་
གིས་དག་སྟོང་མའི་ཕམ་པ་འཆབ་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །བསྐྱོག་པའི་ཕམ་པར་
འགྱུར་ཆོད་དེ། དག་སྟོང་གིས་བྱས་ན་སྤངས་པ་རྗེས་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷུང་བྱེད་དུ་
འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རེག་པའི་ཕམ་པ་བསྟན་པ་དང་། །ལུས་བཀའ་པ་ཡི་ཕམ་པ་
བརྗོད་། །འཆབ་པའི་ཕམ་པ་བསྟན་པ་དང་། །བསྐྱོག་པའི་ཕམ་པ་བརྗོད་
བཅོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཆེག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱིང་གཞི་ནི་
མཉན་ཡོད་དུ་རི་དྲགས་འཛིན་གྱི་བྱ་དག་བསྟེན་ས་ག་ཞེས་བྱ་བས་དག་སྟོང་མ་
རྣམས་ལ་དབྱར་ཁང་བྱིན་ནས་དག་སྟོང་མ་རྣམས་དབྱར་ཁང་ན་གནས་པ་ན་
དག་སྟོང་མ་གཞན་རྣམས་བསོད་སྟོམས་ལ་སོང་བའི་ཆེ། དག་སྟོང་མ་སྟོམ་
དག་འཕོས་རི་དྲགས་འཛིན་གྱི་བྱ་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་ནས་དག་སྟོང་མའི་ལུས་
མོ་ཡན་ཆད་མིག་མན་ཆད་སྤྱད་ཅིང་རེག་པར་བྱས་པ་ལ་རེག་པའི་ཕམ་པར་
བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རེག་པའི་བྱ་བ་དེ་དང་འབྲེལ་ནས་འབྲིག་པའི་འདོད་
ཆགས་འཕེལ་བཅོ། །རི་ཉི་ནི་བཅས་ལྷན་དག་སྟོང་མས་རང་གི་མིག་ནས་ལུས་

མོའི་བར་གྱིས་སྐྱེས་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་ལུས་དངོས་མ་ཉམས་པ་ལ་
བསམ་པ་འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་རེག་པ་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལས་གྱུར་
པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་ལ། རེག་^{༡༥}བཤེས་བས་བྱེ་བྲག་ཉིད་དུ་བསྟན། །སྐྱེས་པ་འབྱེད་
པའི་ཐུན་མོང་རོ། །དང་པོ་ལ། ལྷུང་བའི་ནམ་པ་བཞག་པ་དང་། །དེ་ཡི་ལྷུང་བ་
མེད་པ་བརྗོད། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་གཞིའི་ལྷུང་
བ་བརྗོད་པ་དང་། །ལྷུང་བ་དེ་ཡི་ན་སྦྱད་བསྟན། །དེ་ལས་ཆེས་ཀྱི་ན་སྦྱད་
དོ། །དང་པོ་ནི།

གང་བྱས་ན་རེག་པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་ཞེན། མོའི་རེག་པའོ་ཞེས་གཞུང་འོག་
ནས་འགྱུར་བས་དགེ་སློང་མས་མོའི་རེག་པ་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་ཕམ་པར་
འགྱུར་རོ། །གང་གིས་རེག་ན། དགེ་སློང་མ་རང་གི་མིག་ནས་ལུས་མོའི་བར་
གྱིས་སོ། །སྐྱེས་པའི་མིག་ནས་ལུས་མོའི་བར་རེག་པ་ནི་ངེས་བཟུང་གི་ཡན་ལག་
མ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མཐའ་ལ་རེག་གམ་སྤྱི་གཙུག་ལ་རེག་ན་ཡང་ཕམ་
པར་འགྱུར་རོ། **འྲི་ཀ་ལས།** ལན་བྱ་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གོས་ནི་ལུས་དང་
འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་རེག་ན་ཡང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་
ནི་ལན་བྱ་དང་ལུས་དངོས་ཚོགས་དོན་ལ་རེག་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་རིགས་
སོ། །ཅི་ཞིག་བདག་གིར་བྱས་ན། རེག་པའོ། །ཡུལ་གང་ལ་ན།

མོའི་འོ། །བསམ་པ་གང་གིས་ཤེ་ན། རྒྱུས་པ་ལ་ཆགས་སེམས་མེད་ཀྱང་རུང་
དགེ་སློང་མས་འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགེ་སློང་མས་རང་གི་མིག་ནས་སྤུས་མོའི་བར་ལས་ཡན་ལག་གཞན་གྱིས་
རྒྱུས་པ་ལ་རེག་ན་ནི་སྒྲིམ་པོའོ། །དགེ་སློང་མས་འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་
བསམ་པ་ལས་སེམས་གཞན་གྱིས་ནི་མོའི་རེག་པ་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་ནི་ན་
སྤྲད་དོ། །དེའང་གལ་ཏེ་དགེ་སློང་མས་ཆགས་སེམས་ལས་སེམས་གཞན་གྱིས་ཏེ།
ཆགས་སེམས་མེད་པར་རྒྱུས་པ་ལ་རེག་པ་དེའི་ཆེ། དགེ་སློང་མ་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་རྒྱུས་པ་ལ་མོའི་ཆགས་སེམས་ཡོད་པ་དེ། རྒྱུས་པ་འདི་བདག་ལ་ཆགས་སོ་
སྒྲིམ་དུ་དགེ་སློང་མ་དེས་ཤེས་པ་ན་ལྷུང་བ་ན་སྤྲད་པའོ། །
ལས། འདིར་རྒྱུས་པའི་ཡན་ལག་འདོད་ཆགས་ཉིད་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

གལ་ཏེ་དེའི་ཆེ་རྒྱུས་པ་ལ་ཡང་ཆགས་སེམས་མེད་དམ་ཡོད་ན་ཡང་དགེ་སློང་
མས་མ་ཤེས་ན་ནི་ན་སྤྲད་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ན་སྤྲད་པ་སྟེ་ཉེས་བྱས་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི།

རེག་ཀྱང་དག་གིར་མི་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྐབས་འདིའི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །དགེ་སློང་
མས་རང་གི་སྤུ་ལ་རེག་པ་ལ་སྒྲོན་ཆགས་པ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

རང་གི་བྱ་ལས་གཞན་ཡིན་ན་བྱིས་པ་ལ་ཡང་རེག་པར་མི་བྱའོ། **|ལུང་ཐུན་**
ཆོག་གས་ལས། སྤེད་མ་ལ་འོད་སྤང་གཞོན་ནུ་བཅས་པའི་བྱང་བ་ལས་སོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དག་སློང་མས་སྦྱེས་པ་ལ་རེག་པ་དང་མི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་
འདོད་པ་དང་ལྷན་པ་ལུས་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ལ། ཡུལ་པ་རོལ་བོ་དེ་ལ་བྲིག་པ་
བརྟེན་པ་དང་། དག་སློང་མས་བྲིམ་པ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། བྲིམ་པའི་རྣམ་ཤུབ་
ཅིང་སྦྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་དང་ལྷན་པ་ཆོག་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ལ། ཆོག་
དེ་དང་ལྷན་པའི་དོན་གོ་བར་ལུས་པ་སྟེ། དོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མཐུ་
ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་པོ་ནི། ལྷང་བ་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །རེག་པའི་པམ་པར་འགྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་ལུས་བཀའ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྤང་
གཞི་ནི་སྦྱོམ་དགའ་མོས་སྦྱོས་འཆོང་གི་བྲེལ་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་ཏེ། དུས་གདབ་
བྱས་ནས་འབྲིག་ཐབས་སུ་ཉེ་བར་ལུས་བཀའ་པ་ན། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་པན་ཡོན་
དན་ཏེ། སྦྱོས་འཆོང་གི་བྲེལ་དེ་ལ་དོག་པ་བརྒྱབས་ནས་བདུད་བཅོམ་མོ་ཞེས་
ཟེར་བ་ལས། ལུས་བཀའ་པའི་པམ་པར་བཅས་སོ། །**དགག་བྱ་ནི་**འབྲིག་པའི་
འདོད་ཆགས་འཕེལ་བ་འགྱུར་བའོ། **ཁོ་ཉི་ནི་**དག་སློང་མ་ཆགས་པར་གྱུར་པས།

སྐྱེས་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་འབྲིག་པ་བསྟན་པའི་༼༥༠༧༽ཆེད་དུ་ཉེ་བར་
གནས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལུས་བཀའ་པ་རྫོགས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་
གཞིའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་བརྗོད་པ་དང་། ལྷུང་བའི་ན་སྤྲད་བརྗོད་
བའོ། །དང་པོ་ནི།

འདིར་ཅིས་འགྱུར་ན་ལུས་བཀའ་པ་ལའོ། **རྒྱུ་ཀ་ལས།** ལུས་བཀའ་པ་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉལ་བའོ་ཞེས་སོ། །བསམ་པ་རིལ་བྱ་ཞེན། དགེ་སློང་མ་ཆགས་
བར་གྱུར་བས་ཏེ། **རྒྱུ་ཀ་ལས།** སློང་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་
ཀྱིས་སོ་ཞེས་སོ། །

འོ་ན་དགེ་སློང་མས་སྐྱེས་པའི་མདུན་དུ་ལུས་བཀའ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆགས་
སེམས་དང་ལྷན་པར་གྱུབ་པ་ཡིན་ན་ཆགས་པར་གྱུར་པ་ཞེས་སློས་མི་དགོས་ཞེ་
ན། **རྒྱུ་ཀ་ལས།** འཛིགས་པའི་དབང་གིས་ལུས་བཀའ་པ་ཡང་སྤྲོད་ལ་བསྐྱུར་
བའི་ཕྱིར་ལུས་བཀའ་པ་ཡང་སྤྲོད་པས་དེའི་ཕྱིར་ཆགས་པར་གྱུར་པ་ཞེས་སློས་
སོ། །

འོ་ན་འཛིགས་པ་དང་བསྐྱུར་བའི་ཕྱིར་ལུས་བཀའ་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེན། **རྒྱུ་ཀ་**
ལས། འཛིགས་པའི་དབང་གིས་ལུས་བཀའ་པ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །བསྐྱུར་
བའི་ཕྱིར་ལུས་བཀའ་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བསྐྱུར་བའི་དོན་

ཉམས་ཚད་པ་སྟེ། **འྲི་ཀ་ལས།** ཁྱོད་ཁོ་མོ་ལ་ཞོན་པོད་ན་ཁོ་མོ་ཉལ་ལོ་ཞེས་
ལུས་བཀའ་ལ་སྲིད་དེ་ཞེས་སོ། །

འོ་ན་ལྷ་བོ་སྐྱེས་པ་དེ་རི་ལྷ་བུའི་ཕྱིར་ལུས་བཀའ་ཅེ་ན། དག་སྒྲོང་མ་དེ་ལ་
ལའི་ག་པ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྐྱེས་པ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཡང་སྐྱེས་པ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ལྷག་སྟེ།
བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྐྱེས་པ་ཞེས་སྒྲོས་པས་སྐྱེས་པ་དེ་དག་སྒྲོང་
མ་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་དེ་མ་སྒྲོས་ཀྱང་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། **འྲི་ཀ་ལས་འདི་**
ལྷར་བཤད་དེ། དག་སྒྲོང་མ་ཡུན་རིང་དུ་བོགས་ཏེ་འོངས་ལ། སྐྱེས་པ་དེ་ཡུན་
རིང་དུ་སྟོན་སྟོན་པས་ཆགས་སེམས་ལོག་སྟེ་སེམས་བྲོས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་སྲིད་
༼༡༠༥༩༽ཅིང་། བྲོས་ལ་དེ་དང་དག་སྒྲོང་མ་ལུས་བཀའ་ཀྱང་ཕམ་པར་མི་
འགྱུར་བས་དེས་ན་སྐྱེས་པ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །དེས་སྤྱད་དུ་རུང་བ་
ཉིད་ལའོ་ཞེས་པ་ནི་སེམས་པས་བྱད་མེད་བཤོད་དུ་རུང་བ་དེ་ལྷ་བུའི་བྱོགས་སུ་
ལུས་བཀའ་པ་སྟེ། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** ཕྱིར་བཞེག་ཏུ་མེད་པའི་གནས་སུའོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཕྱིར་བཞེག་ཏུ་དཀའ་བ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། ཕྱིར་
བཞེག་ཏུ་གཏམ་མེད་ན་ནི་གྲོང་གཞི་ལས་རྟོག་པ་བརླུན་ཏེ་ཕྱིར་བཞེག་པར་
གསུངས་པས་གཞོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགོས་པ་མ་ཆགས་པར་མ་གྱུར་པས་སྐྱེས་པ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་དང་ལྟན་
 ཅིག་ཆགས་སེམས་ཚུང་བུ་ལས་གྱུར་པ་གཞོགས་སྟེགས་བྱེད་ན་སྒྲོམ་
 པོའོ། །གཞོགས་སྟེགས་ནི་ཉ་ཅང་བརྟན་པར་མི་འཇུག་ཅིང་བཅུན་བུ་ལས་མ་
 ཉམས་པར་ཀུན་ཏུ་ཅི་བ་ལ་སོགས་པའི་དང་། ངག་གི་ལས་སོ་ཞེས་ཀྱི་ཀ་ལས་
 བཤད་པས། གཞོགས་སྟེགས་ནི་ཆགས་སེམས་ཚུང་བུ་ལས་གྱུར་པའི་ལུས་ངག་
 གི་རྣམ་འགྱུར་ཏེ། དགོས་པ་མ་སྐྱེས་པ་དང་ཀུན་ཏུ་ཅི་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་
 ཆགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་བྱེད་པ་དང་ངག་གིས་འབྲིག་ཆོག་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་
 པའོ། །ཆགས་སེམས་འབྲིང་ལས་གྱུར་པ་འཕྱར་གཡེང་བྱེད་ན་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་
 རོ། །འཕྱར་གཡེང་ནི་བརྟན་པར་འཇུག་ཅིང་ཉལ་བག་བྱེད་པའོ་ཞེས་ཀྱི་ཀ་ལས་
 བཤད་ཅིང་། བརྟན་པར་འཇུག་མི་འཇུག་ནི་ཆགས་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་བྲག་
 ཞན་གྱིས་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་རིངས་ཆེས་མ་ཆེས་ཡིན་ལ། ཉལ་བག་ནི་
 དངོས་སུ་འབྲིག་པའི་རྣམ་འགྱུར་བྱེད་པའོ། །ཆགས་སེམས་ཆེན་པོ་ལས་གྱུར་པ་
 ཟུང་བུ་ལྟེན་ན་སྒྲོམ་པོའོ། །ཟུང་བུ་ནི་བཅུན་བུ་ཉམས་ཤིང་འབྲིག་པ་བསྟེན་
 པའི་ཕྱིར་གཞོལ་ལ་ངོ་ཚ་མེད་པར་ཞུགས་ཤིང་ཟེ་ལངས་པར་གྱུར་ནས་མགོ་
 འདར་བ་དང་ཆོགས་འགྲུལ་བ་དང་ཆོག་འཁྲུལ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་༼ ༥༠༥ ཁ༽པ་
 ལུས་དང་ངག་གི་ལས་སོ་ཞེས་སོ། །བཅུན་བུ་ཉམས་པ་ནི་སྤེལ་ཡོད་ཀྱི་བག་
 ཤོར་བའོ། །ཆགས་པར་མ་གྱུར་པས་ཆགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལས་སྐྱེད་མོས་ཆོལ་

ཆེ་གོ་མོར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་དུས་མལ་ཆིག་གིས་མནོས་ན་ཡང་སྒྲོམ་པོའོ། །ཆགས་
པར་མ་གྱུར་པས་གྱུར་བ་དེ་ལ་བརྟེན་མཆན་མའི་ཞེས་པས་གཉིས་ཀར་སྒྲོམ་
པོའོ། །སྒྲིམ་པ་ཆགས་པར་གྱུར་བ་དེའི་འོང་བ་དང་འགྲོ་བའི་འདུག་པ་དག་སྒྲོང་
མས་བདག་གིར་བྱེད་ན་སྒྲོམ་པོའོ། །ལུས་བཀའ་པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་བའོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱེད་གཞི་ནི་དགོ་
སྒྲོང་མ་མཛའ་མོ་རང་གིས་དམ་བཅས་པ་ལས་ཉམས་ཏེ་བབས་ནས་ཆེའི་དུས་
བྱས་པ་ན། དེའི་ཕུ་རུ་མོ་མཛའ་ཅན་མས་སྒྲོན་མཛའ་མོ་ལ་ཕམ་པ་བྱུང་བ་དེ་དྲན་
ནས་དུབར་བྱས་སོ། །དེ་ལ་དགོ་སྒྲོང་མ་མང་པོས་སྒྲུས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ནི་ཁ་ན་མ་
ཐོབ་བཅབས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བྱུང་བ་ལས་འཆབ་པའི་ཕམ་པར་བཅས་
སོ། །**དགག་བྱ་ནི་**འཆབ་པའི་སྐྱེད་པ་འཕེལ་བ་དང་། དགོ་སྒྲོང་མ་རྣམས་ཕན་
ཚུན་གཅིག་གི་ཉེས་པ་གཅིག་གིས་འཆབ་ཅིང་མཆོང་གོགས་སུ་གྱུར་ན་བརྒྱད་
ནས་དགོ་འདུན་མ་རྣམས་ཚུལ་བྲིམས་མི་དག་པར་འགྱུར་བའོ། །**ངོ་ཉི་ནི་**དགོ་
སྒྲོང་མས་གཞན་ལ་ཕམ་པར་བྱུང་བ་དེ་ངེས་པར་གཤམ་མཐོང་གཉིས་ཟ་
བཞིན་དུ། དགོ་སྒྲོང་མ་མཐོལ་ཡུལ་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་མི་བརྟོད་པར་
བཅབས་ཏེ་མཆན་མའི་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་འདས་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགོ་སྒྲོང་མས་གང་བྱས་ན་འདིར་འགྱུར་ན། དགོ་སྒྲོང་མས་དགོ་སྒྲོང་མ་

གཞན་གྱི་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་བརྒྱད་པོ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་བྱུང་བ་ངེས་པར་
གསུང་སྐུ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བཞིན་དུ་འཆབ་པ་ལོ། །སྐྱེ་ཡེངས་གར་ན་ཕམ་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་སོ། **ཁྱི་ཀ་ལས།** མདུན་རོལ་དུ་ནི་ན་སྤྲང་
༼༡༠༥ན༽དོ་ཞེས་པས་སྐྱུར་བའི་སྒྲུལ་པོའོ། །འཆབ་པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་
བའོ། །

བཞི་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིང་གཞི་ནི་དགོ་
སྤྱིང་གེ་སྤྱིས་འཐབ་གྲོལ་བྱེད་ཅིང་དགོ་སྤྱིང་མ་རྣམས་དང་འདྲེ་ཞིང་གནས་པ་དེ་
དགོ་འདུན་གྱི་གནས་ནས་སྤྱིང་བ་ན། དེ་ལ་དགོ་སྤྱིང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུག་བྱ་བའི་
འོས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིམ་པ་བྱས་སོ། །དེ་ནས་དགོ་སྤྱིང་གེ་སྤྱིས་འདི་སྤྱིམ་དུ་མི་གང་
ཞིག་སའི་སྤྱིང་དུ་འབྱེད་པ་ནས་ས་དེ་ཉིད་ལ་བཞེན་ནས་སྤྱིང་བ་བཞིན་དུ་དགོ་
འདུན་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་བར་བྱའོ་སྤྱིམ་དུ་བསམ་སོ། །དེ་ལ་བཅུ་གཉིས་སྤྱི་
དག་གིས་སྤྱིས་པ་རིགས་སྤྱི་ཚོགས་རུས་སྤྱི་ཚོགས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ།
བཟོད་པར་གསོལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །བདག་ཅག་གིས་སྤྱིང་བཟོད་དང་ཚོས་
གོས་ལ་སོགས་པ་ཅི་དང་ཅིས་བྲེལ་བ་དེ་དང་དེས་མི་བྲེལ་བར་བསྐྱེན་བཀྱར་
བཞིའོ་ཞེས་སྤྱིས་པ་ན། དགོ་སྤྱིང་མ་བཅུ་གཉིས་སྤྱི་ལ་དེ་སྤྱིམ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་
གཞུམས་ཏེ་བསྐྱོ་བ་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པར་བྱའོ་
ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྐྱོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཕམ་པར་བཅས་

སོ། །དག་སྤྱོད་མ་བཅུ་གཉིས་ལྟེན། ལུང་དག་སྤྱོད་མའི་རྣམ་འབྱེད་དང་མའི་སོ་
ཐར་འགྲེལ་པ་ལས། སྤྱོད་དག་འཇོ་དང་། གཙུག་དག་འཇོ་དང་། དག་འཇོ་
དང་། ཉེ་དག་འཇོ་དང་། རྒྱལ་དང་། ཉེ་རྒྱལ་དང་། རྒྱལ་གྲོགས་མ་དང་། རྒྱལ་
སྤྱོད་མ་དང་། བཟང་མོ་དང་། ཤིན་ཏུ་བཟང་མོ་དང་། མངོས་དག་འཇོ་དང་།
རྒྱལ་ལྡན་མའོ། །**དགག་བྱ་ནི་**ཡུལ་དེ་ཉིད་དང་རང་རིས་ཀྱི་དག་འདུན་མ་དེ་
རྣམས་ལ་གཞོད་པའོ། །**ངོ་ཉི་ནི་**དག་སྤྱོད་གི་དག་འདུན་གྱིས་གནས་ནས་ལྷུང་
བའི་དག་སྤྱོད་དེ་ལ་དག་སྤྱོད་མའི་དག་འདུན་གྱིས་ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་མ་ཡིན་
པའི་སྤྱོད་པ་བྱིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ངེས་པར་ཤེས་སམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་
༼༡༠༧༥༽བཞིན་དུ་དག་སྤྱོད་མས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་འོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཅིང་
། དེ་ལ་དག་སྤྱོད་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུམས་བསྐྱོད་དང་གསོལ་བཞེད་ལས་ཀྱིས་
བསྐྱོག་ཀྱང་ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་དེའི་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་བ་ལས་ཀྱང་པའི་
ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དག་སྤྱོད་མས་ཅི་ཞིག་བྱས་ན་བསྐྱོག་པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དག་སྤྱོད་
གྲེ་སྤྱོད་ལྟ་བུ་དག་སྤྱོད་གི་དག་འདུན་གྱིས་གནས་ནས་ལྷུང་བ་ན་དེས་དག་སྤྱོད་
གི་དག་འདུན་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་བཟོད་པ་གསོལ་བར་ངེས་
པ། དག་སྤྱོད་མའི་དག་འདུན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་མ་ཡིན་པའི་

སྒོམ་པ་བྱིན་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་དགོ་སྒྲོང་མ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་གཤམ་
བཞིན་དུ་དགོ་སྒྲོང་དེ་བཟོད་པ་གསོལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལས་བཟོད་གསོལ་མ་
བྱེད་ཅིག་ཅེས་དགོ་སྒྲོང་མས་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་གཞམས་བསྒྲོ་དང་གསོལ་
བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲོ་བ་བྱས་ཀྱང་མི་གཏོང་ན་དགོ་སྒྲོང་མ་དེ་པམ་པར་འགྱུར་
བའོ། །དཔེར་ན་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ལ་བརྟུལ་བ་སྟེ་རྩོལ་བ་ཉིད་མི་གཏོང་
བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་སྤར་བཤད་པ་དང་འདྲའོ་སྟེ་བསྒྲོག་པའི་པམ་པ་འདི་
བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་གཞམས་བསྒྲོ་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲོ་བ་ཡན་ལག་
ཏུ་དགོས་ཤིང་། ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་ཉིད་དང་། དེའི་སྤོ་རྩོལ་དུ་སྒོམ་པོ་
དང་། ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་དབྱེན་བྱེད་པའི་སྐབས་དང་
འདྲའོ། །བསྒྲོག་པའི་པམ་པར་འགྱུར་བའོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ།

འབྲུལ་མེད་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་མངོན་དུ་བྱས། །ཡོངས་འཛིན་དན་སྒྲུའི་
ཚོགས་ནི་རིང་ནས་དོར། །བཅོས་མའི་འབྲུལ་འཁོར་མགོ་བོར་མི་འཛིན་
པས། །བྱབ་པའི་གསུང་འདི་འགྲེལ་ན་ངས་རང་གཤམ། །

རྒྱས་འགྲེལ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལས། དགོ་སྒྲོང་མའི་པམ་པར་གྱུར་པའི་
སྐབས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྫོགས་སོ། །

༥ གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། །༡༠ན། དག་
སྤོང་པའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་རྣམས་དག་སྤོང་མ་ལ་ཅིར་འགྱུར་དང་
༥ དག་སྤོང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་རྣམས་དག་སྤོང་མ་ལ་ཅིར་འགྱུར་
ནོ། །དང་པོ་ནི།

དག་སྤོང་གི་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་ལས་བྱམ་མོང་བ་བདུན་དང་། བྱམ་མོང་མ་
ཡིན་པ་དུག་སྟེ། དེ་ཡང་སྟུན་དང་། གཞི་མེད་དང་། བག་ཅམ་དང་གསུམ་ནི་
མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་བྱམ་མོང་བ་ཡིན་ལ། དབྱེན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲོ་
གྱུར་བཞི་ནི་མིང་ཅམ་གྱི་བྱམ་མོང་ཡིན་ནོ། །བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་དུག་ནི། འབྱེན་
རེག་འབྲིག་ཆོག་བསྟེན་བཀྱར་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ཞེས་བཟུང་སྟེ། དེ་ཡང་གཏམ་

གྱི་གཞི་ལས། དག་སྤོང་མས་ཁུ་བ་མུང་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། དག་སྤོང་མས་སྒྲེས་པ་ལ་རེག་ན་པམ་པར་གསུངས་ཤིང་།

རྟེན་གཉིས་ལས། དག་སྤོང་མས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་མེད་ལ་རེག་ན་སྤོང་པོར་

གསུངས་སོ། །**ཁུ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་ལས།** དག་སྤོང་མས་སྒྲེས་པ་ལ་འབྲིག་

ཆོག་སྒྲུས་ན་སྤོང་པོར་གསུངས་ཤིང་། **ཁུ་བ་ཆུང་ཤོས་དང་ཁུ་འབྲེལ་ལས།** དག་

སྤོང་མས་བསྟེན་བཀྱར་བསྐྱུགས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་སོ། །**ལུང་ཁུ་བ་ཆེ་**

ཤོས་ལས། དག་སྤོང་མས་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བརྩིགས་ན་སྤོང་པོར་བཤད་གྱང་

སྤོང་པོ་བཏགས་པ་བ་སྟེ། ཁུ་བ་ཆུང་ཤོས་དང་ཁུ་འབྲེལ་ལས་ཉེས་བྱས་སུ་

བཤད་པ་དེ་ལེགས་སོ། །ལ་**འུ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་ལས་**དགེ་སློང་མས་སྐྱེས་
པ་ལ་འབྲིག་ཆོག་སྐྱེས་ན་ཅིར་འགྱུར། སློམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ་འུ་
བ་ཆུང་ཤོས་ལས། དགེ་སློང་མས་བསྟེན་བཀྱར་བསྐྱགས་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་
བརྗོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཤས་ཆེར་བསྟེན་བཀྱར་བྱ་བའི་
ཞིང་ཉིད་མ་ཡིན་པས་དགེ་སློང་མས་རང་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བསྐྱགས་པ་འབྱུང་
ངེར་བའི་བྱིར་ཞེས་བརྗོད་དོ། །**ལུང་ལྷོ་ལྷོ་བའི་བ་ཆེ་ཤོས་ལས།** དགེ་སློང་
མས་ཁང་པ་བརྩིགས་པར་བགྱིས་ན་ཅིར་འགྱུར། སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གཙུག་
ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། **ལུང་ལྷོ་བ་**
ཆུང་ཤོས་ལས། དགེ་སློང་མས་ཁང་པ་བརྩིག་ཏུ་སྐྱུལ་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་
སོ། །གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་
དེ་གཙོ་བོར་བཟུང་ངོ་། །

དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྲེད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་རྣམས་དགེ་སློང་པ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་
ན། དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཅུ་གསུམ་དངོས་སུ་
གསུངས་པ་ལས། **དྲི་ཀ་ལས།** མཆན་མོ་འབྲལ་བ་དང་། ལམ་དུ་འཇུག་པ་དང་།
ཐུ་བརྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་ལུ་ཐུ་བའི་ལྷུང་བ་བཞི་པོ་དག་ལ་ནི་དགེ་སློང་
རྣམས་ལ་གཅིག་ལུར་འགྲོ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ལས་
མ་གཏོགས་པ་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལེན་པ་ནས་སྡེ་ཞིང་གནས་སུ་འཇུག་པ་ཡན་ཆད་

དག་སྒྲོང་མའི་ལྷག་མ་དགུ་ནི་དག་སྒྲོང་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། **།པང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ལྷི་ཀ་ལས།** གི་བའི་ལོར་ལེན་པ་ནི་ཆོས་གོས་ཀྱི་རིན་བསྐྱར་བ་ལས་སྒྲངས་པའི་ཆོ་ག་ལས་འདས་ན་ནི་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྤྲེལ་རྣམས་ནི་དག་སྒྲོང་གི་གི་བའི་ལོར་ལེན་པ་འདི་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དེ་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། དང་པོ་ལས་གྱུར་བཅུ་གཉིས་དང་། བསྐྱོ་བ་ལས་གྱུར་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཐུན་མོང་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལྷག་མ་དགུ། དང་པོ་ལ། སྤྱན་བྱེད་གཞི་མེད་བག་ཙམ་མོ། དང་པོ་ལ། སྤྱན་བྱེད་དོས་ཀྱི་ལྷུང་བ་བརྗོད། རྗེས་མཐུན་སྒྲོམ་པོར་བསྟན་པའོ། དང་པོ་ནི།

དག་སྒྲོང་མས་སྤྱན་བྱེད་པའོ་ཞེས་དང་། འོག་གི་གཞི་མེད་པའོ། བག་ཙམ་མོ་ཞེས་པས་༼༡༡༽ནི་བསྟན་ཏེ། དེ་གསུམ་ནི་དག་སྒྲོང་པ་མ་གཉིས་ཀའི་དག་འདུན་ལྷག་མ་སྟེ་མཆན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་ཡིན་ནོ། །

འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བམ་པས་ཉམས་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་མཆན་མཐུན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཟེར་བ་ནི། ཉམས་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་སྤྱར་དངས་ཟིན་པ་དང་འགལ་ཅིང་། མཆན་གྱི་ཕྱོགས་ལས་རང་ཉིད་ནི་འདིར་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དག་སྤྱོད་མས་དག་སྤྱོད་མ་གཞན་ལ་བྱོད་ཉིད་བབས་ཏེ་བྱིམ་པ་མོ་བྱས་ན་
ལེགས་སོ་ཞེས་བྱིམ་པ་མོ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་ན་སྤོམ་པོ་འོ། །དག་སྤྱོད་
དག་ལ་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་སྤོམ་པོར་འགྱུར་བར་གྲེས་པར་
བྱའོ། །དག་སྤྱོད་མས་བྱད་མེད་གཞན་སྤྱད་འཛོང་མ་ཉིད་དུ་རང་གི་བྱིམ་ན་
གནས་པ་དག་གིས་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཡང་སྤོམ་པོ་འོ། །དག་སྤྱོད་མས་བྱན་མོ་
ཟོང་གི་བྱེད་ཉིད་དུ་སྤྱད་གྲར་གཏོང་བ་ནི། གཞན་སྤྱད་འཛོང་མ་བྱེད་དུ་འཇུང་
བ་དེ་ལས་ལུང་གི་གྲོང་གཞི་ཐ་དད་ཀྱང་དོན་བྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་
སྤོམ་པོ་འོ། །སྤྱན་བྱེད་པའི་དག་འདུན་ལྟག་མའོ། །

**གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ། གཞི་མེད་བག་ཙམ་སོ་སོར་བསྟན། མིང་ཙམ་
རྗེས་མཐུན་ཡན་ལག་བརྗོད། །དང་པོ་ནི།**

དག་སྤྱོད་མས་གཞི་མེད་པར་སྐྱུར་པ་འདེབས་ན་ལྟག་མ་བསྐྱེད་པའོ། །དག་
སྤྱོད་མས་བག་ཙམ་གྱིས་སྐྱུར་པ་འདེབས་ན་ལྟག་མའོ། །དག་འདུན་ལྟག་མ་
འདི་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྤྱད་དག་སྤྱོད་གི་སྐབས་སུ་རི་སྐད་བསྟན་པ་དག་དག་
སྤྱོད་མ་ནུམས་ཀྱི་ཡང་ཡིན་ནོ། །

**གཉིས་པ་ལ། མཚན་མཐུན་ལས་གྱུར་ཡན་ལག་བསྟན། མི་མཐུན་ལས་གྱུར་
ཡན་ལག་གོ། །དང་པོ་ནི།**

དག་སྤྱོད་གི་ཚོས་གོས་འབྲོགས་པ་དང་། དག་སྤྱོད་གི་སྤྱོན་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་

༼༡༡༩༽སོགས་པ་དག་སྒོར་ལ་ལྷུང་བ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕོ་ཡན་ལག་
ཏུ་དགོས་པ་ཉིད་ལ་ནི་སྐབས་འདིར་མོ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ཉིད་དོ། །འདིས་
ནི་མཚན་མཐུན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྱིར་བསྟན་པ་འོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འབྲུང་འཇུག་པ་དང་ལེན་པ་དང་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པ་
དག་སྒོར་ལ་ལྷུང་བ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ། མོའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་དེ་ལ་
ནི་སྐབས་འདིར་ཕོ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ཉིད་དོ། །འདིས་ནི་མཚན་མི་མཐུན་པ་
ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་སྒྱིར་བསྟན་པ་འོ། །གཞི་མེད་པ་དང་བག་ཅམ་གྱི་དག་
འདུན་ལྷག་མ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཅི་ཡང་རུང་བ་ལེན་པ་དང་། ཅི་ཡང་རུང་བ་ལེན་འཇུག་དང་
། །མཚན་མོར་བྲལ་བའི་ལྷག་མ་དང་། །ཉིན་མོར་བྲལ་བའི་ལྷག་མ་དང་
། །གཅིག་ཕུར་ལམ་འགྲོའི་ལྷག་མ་དང་། །གཅིག་ཕུར་ཆུ་བརྒལ་ལྷག་མ་དང་
། །རབ་ཏུ་འབྱེན་པའི་ལྷག་མ་དང་། །ཤི་བའི་ནོར་ལེན་ལྷག་མ་དང་
། །མཚམས་སྒྱིར་བཞེད་པ་གསོལ་འཇུག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ། སྒྱིའི་དོན་དང་།
ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲིང་གཞི་ནི་སྒོམ་དག་འཕོ་དང་སྒོས་འཆོང་གི་
ཁྱེལ་གཉིས་ཀ་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཆགས་པར་གྱུར་ཏེ་དེ་ལ་སྒོས་འཆོང་
གི་ཁྱེལ་ལས་འབྲིག་པའི་སྒྲ་ཕྱུང་ཟད་བདག་གིར་བྱས་པ་ལས་བཅས་

སོ། །དགག་བྱ་ནི་འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་འཕེལ་བར་གྱུར་པའོ། །རྫོག་ནི་
དགེ་སློང་མ་ཆགས་པར་གྱུར་པས་སྐྱེས་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཆགས་པར་
གྱུར་པ་ལས་སྤྱ་རྩལ་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་ཐོབ་སྟོ་སྐྱེས་པ་ལས་གྱུར་
པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་བརྗོད་པ་དང་། །ལྷུང་བ་དེ་ཡི་ན་སྤྱད་
བསྟན། །དེ་ལས་ཆེས་ཀྱི་ན་སྤྱད་དོ། །དང་པོ་ནི།

དགེ་སློང་མས་སྐྱེས་པ་ལས་འབྲིག་པ་ལས་འབྲེལ་བའི་(༡༡༩ན)སྤྱ་ཅི་ཡང་
རུང་བ་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། །དགེ་སློང་མ་རི་ལྷ་བྱས་
བདག་གིར་བྱེད་ན་དགེ་སློང་མ་ཆགས་པར་གྱུར་པས་སོ། །ཡུལ་གང་ལས་ན།
སྐྱེས་པ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགེ་སློང་མ་ཉིད་ཆགས་པར་མ་གྱུར་པས་ནི་སྟོམ་པོའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ལྷི་ཀ་ལས། དགེ་སློང་མ་ཆགས་པར་གྱུར་པས་སྐྱེས་པ་ཆགས་པར་མ་གྱུར་པ་
ལས་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཡུང་དགེ་སློང་མའི་ནམ་འབྲེད་ལས་ཀྱང་། དགེ་སློང་མ་
ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཆགས་པ་ལས་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྐབས་འདིར་དགེ་སློང་མའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་འབྲེལ་བ་ལས། གཉིས་ཀ་མ་

ཆགས་པ་ལ་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྒྲངས་ན་ཉིས་བྱས་སོ། །ཞེས་ཉིས་བྱས་ཕྱ་མོར་
བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཤད་ལུགས་གཉིས་ཀ་ལྟར་བཟུང་སྟེ་ཉིས་བྱས་ཕྱ་
རགས་གྱི་བྱད་པར་རོ། །ཅི་ཡང་རུང་བ་ལེན་པའི་དགོ་འདུན་ལྟག་མ་འདི་ལ་
བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུས་པའི་ཆགས་སེམས་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་མོད་ཀྱང་།
རྒྱབས་འདིར་**ཁྲི་ཀ་ལས།** ཅི་ཡང་རུང་བ་ལ་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུས་པ་
ཆགས་པར་ཀྱང་བ་འདི་གཉིས་ནི་ཤེས་ཀྱང་རུང་། དོགས་ཀྱང་རུང་། ཡོད་ཀྱང་
རུང་། མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ་གལ་ཏེ་དགོ་སྟོང་མ་ལ་ཡོད་ན་རི་རྒྱད་བསྟན་པའི་ཁ་ན་
མ་ཐོ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདིར་བསམ་པའི་ཉིས་པས་ལྟར་བརྒྱུ་པར་བཞག་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཡོད་ཀྱང་མེད་ཀྱང་རུང་ཞེས་པ་དེ་རི་ལྟར་
དགོངས་པ་ཡིན་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་ཁྲི་ཀ་ལས་བཤད་པ་དེ་ནི་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་།
རྒྱུས་པ་ཆགས་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་ཀྱང་རུང་མེད་ཀྱང་རུང་ཞེས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི།
རྒྱུས་པའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་པོ་དེ་ཡོད་པར་དགོ་སྟོང་མས་ཤེས་ཀྱང་རུང་དོགས་
ཀྱང་རུང་ཞེས་སྒྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱུས་པའི་འདུ་ཤེས་(༡༡)༡༢(༡)ཀྱིས་དགོ་སྟོང་མ་
འདི་བདག་གིར་བྱེད་དོ་སྟུམ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། དགོ་སྟོང་མ་འདི་བདག་ལ་ཆགས་
ནས་འདུག་གོ་སྟུམ་ཏུ་ཤེས་པའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་པོ་དེ་དགོ་སྟོང་མའི་འདུ་ཤེས་
ཀྱིས་ཤེས་ཀྱང་རུང་དོགས་ཀྱང་རུང་ཡོད་ཀྱང་རུང་མེད་ཀྱང་རུང་ཞེས་བསྟན་པ་
ཡིན་པར་གསལ་རྣམས་འཆད་དོ། །ཅི་ཡང་རུང་བ་ལེན་པའི་ལྟག་མའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིང་གཞི་ནི་སྤྱི་མ་
དག་འཕྲོ་མོས་གཙུག་དག་འཕྲོ་ལ། གྱེ་ཕུ་ཅུ་མོ་བྱོད་མ་ཆགས་པར་གྱིས་ལ་སྤྱིས་པ་
ཆགས་པ་ལས་རྩུང་ཟད་ལོང་ཞིག་ཅིས་ལེན་དུ་བཙུག་པ་ལས་བཅས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བས་རང་རིས་ལ་གཞོད་པའོ། །དོ་ནི་
ནི་དགོ་སྤྱིང་མས་དགོ་སྤྱིང་མ་གཞན་རང་ལ་ཆགས་པ་མཛོན་གྱར་མེད་ན་སྤྱིས་
པ་ཆགས་པ་ལས་བརྒྱན་པ་ལེན་པ་ལ་ཉིས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ངག་གིས་གོ་བར་བྱས་
པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགོ་སྤྱིང་མས་དགོ་སྤྱིང་མ་གཞན་ལ་འདི་རྒྱད་ཅིས་སྤྱིས་པ། དགོ་སྤྱིང་མ་རང་
ཉིད་ཆགས་པར་མ་གྱུར་ཅིས་བྱ་བ་ནི་འདིར་འདོད་ཆགས་མཛོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་
པ་ལ་བྱའི། དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ལ་ནི་མི་བྱ་བས་
སྤྱིས་པ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་ལས་འབྲིག་པའི་སྤྱི་ཅི་ཡང་རུང་བ་བདག་གིར་བྱེད་
པ་ལ་ཉིས་པ་མེད་དོ་ཞེས་དགོ་སྤྱིང་མ་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་དགོ་འདུན་
ལྷག་མའོ། །ཅི་ཡང་རུང་བ་ལེན་དུ་འཇུག་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཐུན་མོང་རྣམ་བཞག་ཞར་བྱུང་བསྟན། །སྐབས་འདིའི་ལྷུང་བ་
ཟུར་བསྟན་ཏོ། །དང་པོ་ནི།

ཅི་ཡང་རུང་བ་ལེན་དུ་འཇུག་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་འདིའི་འོག་མ་མཚན་

བྲལ་ཉིན་བྲལ་ལམ་འཇུག་ཚུ་བཞུལ་དང་བཞི་པོ་དག་ལ་ནི་བྲིམས་གྲོགས་དག་
 སློང་མ་གཞན་མེད་པ་ནི་མཚོན་པ་སྟེ། ༼༡༩༽དག་སློབ་མའང་མེད་ཅིང་
 དག་ཚུལ་མའང་མེད་པར་རོ་སྟེ་རང་རང་གི་སྦྱོར་བ་བྱས་ཏེ་མཐར་ཐུག་ན་རང་
 རང་གི་དག་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་བ་འོ། ༼འོག་མ་བཞི་པོ་དག་ལ་བྲིམས་
 གྲོགས་དག་སློབ་མ་ཉིད་ནི་བྲིམས་གྲོགས་དག་སློང་མའི་སུམ་ཆ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་
 སུམ་གཉིས་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ༼དེས་ན་བྲིམས་གྲོགས་དག་སློབ་མ་དང་
 ལྷན་ཅིག་ཏུ་དག་སློང་མས་མཚན་མོར་འབྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་འོག་མ་བཞི་པོ་
 བྱས་ན་ཡང་ལྷག་མ་དང་སློམ་པོར་མི་འགྱུར་གྱི། མཐར་ཐུག་ལ་ཉེས་བྱས་དང་
 སྦྱོར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སྤྱ་མོར་འགྱུར་རོ། ༼འོག་མ་བཞི་པོ་དག་ལ་བྲིམས་གྲོགས་
 དག་ཚུལ་མ་ནི་བྲིམས་གྲོགས་དག་སློང་མའི་སུམ་ཆ་བསྐྱབ་ཅིང་སུམ་གཉིས་དང་
 བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། ༼དེས་ན་བྲིམས་གྲོགས་དག་ཚུལ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དག་སློང་
 མས་མཚན་མོར་འབྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་འོག་མ་བཞི་པོ་བྱས་ན་ཡང་དག་འདུན་
 ལྷག་མར་མི་འགྱུར་གྱི། མཐར་ཐུག་ལ་སློམ་པོ་དང་སྦྱོར་བ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་
 རོ། ༼དག་སློང་མས་དག་སློང་མ་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མཚན་མོར་འབྲལ་བ་
 ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་བྱེད་པ་ན། བདག་ཉིད་བྲིམས་ལྷན་དང་འབྲལ་བར་མི་འདོད་
 བཞིན་དུ་བྲིམས་ལྷན་དང་བྲལ་བ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། ༼མཚན་མོར་འབྲལ་བ་
 དང་། ཉིན་མོར་འབྲལ་བ་དང་། ལམ་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཚུ་བཞུལ་བར་བྱེད་པ་ནི་

དགེ་སློང་གི་ཚུལ་གྱི་བར་ཆད་དམ་སྟོག་དང་ཆངས་པར་སྟོད་པའི་བར་ཆད་བྱུང་
བའི་དབང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྲིམས་སྒྲ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །མཚན་མོ་
དང་ཉིན་མོའི་དུས་དང་འབྲེལ་བ། མཚན་མོ་འབྲལ་བ་དང་ཉིན་མོ་འབྲལ་བ་
གཉིས་ལ། རང་རང་གི་མཐའི་མཚན་མོའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་དང་། ཉིན་མོའི་
མཐའི་སྐད་ཅིག་ཉིད་ཀྱི་མདུན་རོལ་དུ་ནི་རང་རང་གི་སྦྱར་བ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་
མཚན་མོར་འབྲལ་བ་ལས་ནི་མཚན་མོའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་༼ ༢༡ ༽བཞི་མདུན་
རོལ་དུ་སྦྱར་བའི་སྟོམ་པོར་འགྱུར་ལ། ཉིན་མོར་འབྲལ་བ་ནི་ཉིན་མོའི་མཐའི་
སྐད་ཅིག་གི་མདུན་རོལ་དུ་སྦྱར་བའི་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །མཚན་མོའི་མཐའ་ནི་
སྒར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ཉིན་མོའི་མཐའ་ནི་གང་ཞེ་ན། ཉི་མ་རྒྱབ་པའི་མཐའ་རྒྱབ་
ཕྱོགས་ཀྱི་འོད་དམར་པོས་རྒྱབ་ཀའི་མཐའ་ནི་ཉིན་མོའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིང་གཞི་ནི་དགེ་
སློང་མ་མཛའ་མོ་རང་གིས་ཉེས་པ་ཁས་སྒྲུངས་པས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ཁྲིམ་གྱི་སོ་
ཆེས་བྱེད་ཅིང་བྱ་དང་བྱ་མོ་དག་ཀྱང་སྦྱིས་སོ། །དུས་ཁྲིས་མཛའ་མོ་གསང་ནད་
ཀྱིས་ཐེབས་ནས་དགེ་སློང་མ་མཛའ་ཅན་མོས་ན་བ་དེ་བཟུང་བའི་སྤྱིར་གཅིག་
དུར་སོང་སྟེ་མཛའ་མོ་རྒྱབ་མོར་ཆོའི་དུས་བྱས་པ་ན་མཛའ་ཅན་མ་ལ་ཁྲིམ་
བདག་དེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་ཁྲིམ་འདི་སྦྱངས་ཤིག །མ་བཞུད་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་ལ་
ཁྱོད་ཀྱི་ཁྲིམ་མེས་འཆོག་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲས་ནས་སོང་ངོ། །དེ་ལ་དགེ་སློང་

མ་རྒྱལ་གྱིས་ཁྱོད་མདངས་སུ་མ་བྱིས་དེ་ན་ཉལ་ན་འགའ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་བརྟུལ་
ལྷགས་དང་ཕྱལ་ན་ཅི་བྱར་ཡོད་ཟེར་བ་ལས་བཅས་སོ། །**དགག་བྱ་ནི་མི་ཚངས་**
བར་སྦྱོད་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་བསྐྱབ་པ་ལས་འབྲལ་བའི་རྒྱར་འབྱར་བའོ། །**ཁོ་**
ཉི་ནི་དགོ་སྒོར་མས་ལྷ་མོ་དགོ་སྒོར་མ་གཞན་རྒྱལ་གང་ན་འདུག་པའི་གནས་དེ་
ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་བྱིས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་རུང་མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ་བྲིམས་
གྲགས་ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་མོ་གང་ཡང་མེད་པར་དགོ་སྒོར་མ་རང་གཅིག་ཕུ་
མཚན་མོར་གནས་ཏེ་སྐྱུ་རེངས་ཤར་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷར་བ་དངོས་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འོག་མ་བཞི་པོ་དག་ནི་དགོ་སྒོར་མེད་པར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས། བྲིམས་ལྷ་
དགོ་སྒོར་མ་གཞན་མེད་པར་དུས་གྱི་བྱེ་བྲག་མཚན་མོ་གནས་གྱི་བྱེ་བྲག་དབྱར་
ཁང་ནི་མཚོན་པ་སྟེ། བྲིམས་ལྷ་དགོ་སྒོར་མ་གཞན་རྒྱལ་གང་ན་འདུག་པའི་
གནས་དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་བ་དེར་དགོ་སྒོར་མ་རང་། ༡༧ གཅིག་ཕུ་
གནས་ཏེ་སྐྱུ་རེངས་ཤར་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ། །བྲིམས་ལྷ་དགོ་སྒོར་མ་
གཞན་མེད་ཀྱང་དགོ་སྒོར་མ་འཕམ་དགོ་ཚུལ་མ་ཡོད་ན་ལྷག་མར་མི་འབྱུར་བས་
དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་བ་གཞན་མེད་པར་
རོ། །མཚན་མོར་འབྲལ་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ། །

བཞི་པ་ལ། སྤྱི་འོན་དང་། ཆེག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིར་གཞི་ནི་སྒོ་མ་

དགའ་མོས་བྲམ་ཟེ་དང་བྱིས་བདག་གི་བྱིས་ན་གཅིག་ཤུ་ཉི་མ་རྩལ་རྩལ་ཏུ་ཆོས་
བཤད་ནས་དབྱར་ཁང་དུ་འོངས་ཏེ་ཁོ་མོའི་རྒྱབ་དང་རྐྱེད་པ་རྗེས་ཤིག་ཅེས་སྒྲུས་
པ་ན་འགའ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་བརྩལ་ཞུགས་དང་ཕྲལ་ན་ཁྱོད་གྱི་ཅི་བྱར་ཡོད་ཅེས་
ཟེར་བ་ལས་བཅས་སོ། །**དགག་བྱ་ནི་སྤར་དང་འབྲུམ། རོ་ཉི་ནི་དག་སྤྲོང་མས་**
སྤྲོ་མོ་དག་སྤྲོང་མ་གཞན་རྣམས་གང་ན་འདུག་པའི་གནས་དེ་ལས་སྤྱོ་རོལ་དུ་
བྱིས་སྤྲོ་གས་ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་མོ་གང་ཡང་མེད་པར་དག་སྤྲོང་མ་རང་
གཅིག་ཤུ་གནས་ཏེ་ཉི་མ་རྩལ་པའི་མཐའི་སྒྲིད་ཅིག་འདས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷང་
བ་དངོས་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྷང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། རེ་ཡི་ལྷང་བ་མེད་པ་
བསྟན། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པའོ། རང་པོ་ནི།

འོག་མ་བཞི་སོགས་སྤར་གསུངས་པས་བྱིས་སྤྲོ་དག་སྤྲོང་མ་གཞན་མེད་
པར་ཉིན་མོའི་སྟེ་དབྱར་ཁང་ལས་སྤྱོ་རོལ་དུ་གྱུར་ནའོ་ཞེས་སྤར་སྤྲོང་ཏེ་སྤར་
བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དག་སྤྲོང་མ་གཅིག་ཤུ་ཉིན་མོར་འགྲོ་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེས་པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་
ན། དག་སྤྲོང་མ་གཅིག་ཤུ་ཉི་དུའི་བྱིས་དུ་ཐན་གྱི་བྱིར་ལོ་ཉེས་བྱུང་བའི་ཆེ་ཉི་དུ་
རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་བའི་ཉི་བར་སྤྱོད་པའི་གནང་བ་དག་སྤྲོང་མའི་དག་

འདུན་ལས་ཐོབ་ན་འགྲོ་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ལོ་ཉེས་བྱུང་བའི་ཆེ་ཉེ་དུ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཉེ་བར་སྦྱོད་པའི་གནང་བ་དེ་
གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བྱའོ། ། ༡༧༧ ། ཉིན་མོར་འབྲལ་བའི་
དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། །

ལྷ་པ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱོམ་དགའ་མོ་གཅིག་
ལུ་ལམ་པོ་ཆེ་དང་བཞི་མདོ་དག་ཏུ་འདུག་ནས་གོང་ཁྲེར་ཆེན་པོ་དུག་གི་ལམ་དུ་
སོང་སྟེ་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་དབྱར་ཁང་དུ་འོངས་ནས་བདག་གི་རྒྱབ་རྩིས་གིག་ཅེས་
གཞོན་རབས་དག་ལ་སྦྱས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་
ཕྲལ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་བྱར་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་ལས་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྤར་
དང་འབྲའོ། ། །རོ་ཉི་ནི་དགེ་སྦྱོང་མས་ལམ་དེ་ན་ཁྲིམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་
རུང་མེད་ཀྱང་རུང་བྲིམས་གོགས་ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་གང་ཡང་མེད་པར་ས་
ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་རྒྱུད་གྲགས་ཀྱི་མཐའ་ཡན་ཆད་དུ་ཕྱིན་པ་ལས་གྱུར་པའི་
ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འོག་མ་བཞི་པོ་སོགས་སྤར་སྦྱོས་ནས་བྲིམས་སྟེ་དགེ་སྦྱོང་མ་གཞན་མེད་པར་
ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་རྒྱུད་གྲགས་རེ་རེའི་མཐའ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་རེ་

མེད། །གཅིག་ཕུ་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་དགེ་འདུན་ལྷན་མེད། །

དུག་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིང་གཞི་ནི་དགེ་སྤྱོད་
མ་མང་པོ་རྒྱའི་ཕ་རོལ་དུ་འགོ་བར་འདོད་པ་ན་ཕ་རོལ་གྱི་འགྲམ་ན་གྲུ་ཕུར་པ་
ལ་བཏགས་ཏེ་འདུག་གོ། །དེ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་སྤོན་མཉན་པ་མོ་བྱེད་པ་དགེ་སྤྱོད་མ་
ནག་མོས་ཀླུ་བྱས་པས་རྒྱའི་དབུས་སུ་གཏིང་དུ་བྱིང་ལ་བྱག་པར་གྱུར་ནས་ངལ་
ཆད་དེ་རྒྱ་འགྲམ་དུ་བྱིན་ཏེ། ཉི་མ་ནུབ་པ་དང་དབྱར་ཁང་དུ་དགེ་སྤྱོད་མ་ནམས་
ཀྱིས་སྤྲས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་ཕྱལ་ན་བྱེད་ཅི་བྱར་ཡོད་
ཟེར་བ་ལ་བཅས་སོ། །**དགག་བྱ་ནི་ལུས་སྒོག་ལ་གཞོད་པ་དང་།** མི་ཆངས་པར་
སྤྱོད་པའི་སྤོན་ས་རང་གི་བསྐྱབ་པ་ལས་འབྲལ་བའི་རྒྱར་འཁྱུར་བའོ། །**ཁོ་ཉི་ནི་**
དགེ་སྤྱོད་མས་བྲིམས་གོགས་ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་མོ་གང་ཡང་མེད་པར་
བརྒྱལ་༼ ༡༡༥ ༽བས་མི་ཐར་བའི་རྒྱལ་གྲུ་ལ་སོགས་པས་འགོ་ན་ཕ་རོལ་དུ་
བྱིན་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་གྲུ་རྒྱུགས་ལས་འདས་པར་བྱིན་པ་དང་། ལག་རྒྱལ་དག་
གིས་འགོ་ན་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ཡི་ལྷུང་བའི་ན་སྤྲད་
བརྟན། ཆོས་ཀྱི་ན་སྤྲད་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འོག་མ་བཞི་སོགས་ཞེས་སྤྱིར་སྤོན་ན་དགེ་སྤྱོད་མ་གཞན་མེད་པར་དགེ་སྤྱོད་
མས་ལག་རྒྱལ་བས་གཞན་གྲུ་ལ་སོགས་པས་རྒྱ་གྲུང་གི་ཕ་རོལ་དུ་བརྒྱལ་བ་ལ་

དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། །ཕ་རོལ་རྩ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ནི་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། ལག་
རྒྱལ་དག་གིས་ཕ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་ན་འོ་ཞེས་འོག་ནས་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་འདྲིར་ནི་ཕ་
རོལ་རྩ་མ་ཕྱིན་ཀྱང་རྒྱན་ཕྱོགས་སམ། རྒྱན་ལས་བསྐྱོག་ཕྱོགས་སུ་འགོ་ན་ཡང་
དངོས་གཞིར་འགྲུང་ཏེ། གྲུ་ལ་སོགས་པའི་བཞོན་པས་རྒྱན་ཕྱོགས་སམ་རྒྱན་
ལས་བསྐྱོག་ཕྱོགས་སུ་འགོ་ན་གྲུ་ཚོམས་ཙམ་ལས་འདས་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
རྫོགས་པར་འགྲུང་རོ། །དགེ་སློང་མ་གཅིག་ཕུ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལག་རྒྱལ་
དག་གིས་རྒྱ་གྲུང་བརྒྱལ་བ་ལ་ནི་དེའི་ཕ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་ན་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མདུན་རོལ་དུ་ནི་སྒྲིམ་པོའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ལུང་དགེ་སློང་མའི་**རྣམ་འབྱེད་ལས།** གཙང་ལག་དང་རྒྱ་ཕྱན་རྒྱལ་བར་བྱེད་
ན་སྒྲིམ་པོའོ། །ལུང་རྒྱ་རྒྱལ་བར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུང་
ཕྱན་གྱི་ཕ་རོལ་རྩ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །གཅིག་ཕུར་རྒྱ་བརྒྱལ་བའི་དགེ་འདུན་ལྷག་
མའོ། །

བདུན་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིང་གཞིན་གྱི་རྒྱལ་
པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་དམག་མི་རྣམས་རི་བྲག་པ་དང་འཐབ་པའི་ཕྱིར་དམག་ལ་
འགོ་བ་ན། བྲིམས་སུ་བཅས་པ་བདག་ཅག་དམག་ལ་སོང་བ་ན་

༼༡༧༽བདག་ཅག་གི་ཚུང་མས་སྐྱེས་པ་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་མི་རིགས་པ་
 བྱས་ན་དེའི་མགོ་བཙད་ནས་དོར་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་དམག་དཔོན་གྱི་བྱ་མོ་སྡེ་
 ཅན་མོ་ཞེས་བྱ་བས་བྲིམས་དང་འགལ་བར་བྱས་པ་ན། དེ་དམག་མི་རྣམས་ཀྱིས་
 དམག་དཔོན་ལ་སྒྲུས་པའི་ཆོཅ། དམག་དཔོན་འདི་སྒྲུམ་དུ་བདག་གིས་བྲིམས་
 བཙས་པ་ལ་བདག་གིས་གྲལ་དུ་ག་ལ་རུང་སྒྲུམ་ནས་དམག་དཔོན་གྱིས་སྡེ་ཅན་
 མ་ཡོངས་སུ་བཏང་ནས་དམག་མི་རྣམས་ལ་གསོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་
 བསྐྱོའོ། །སྡེ་ཅན་མ་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་སྡེ་དུ་བར་བྱེད་པ་ན་དེ་དག་སྒྲོང་མ་
 འཕྱར་མོས་རབ་རྩ་བྱུང་བ་ལས་བཙས་སོ། །**དགག་བྱ་ནི་མི་རིགས་པ་རབ་རྩ་**
བྱུང་བས་བསྟན་པ་ལ་མ་འབྲིན་པའི་རྒྱུ་འབྱུང་བའོ། **འོ་ཏི་ནི་མ་ཁན་མོས་བྱང་**
མེད་དེ་གསོད་པའི་བྱུང་དམག་མིའི་ཆོགས་པ་རྣམས་ཡིད་མཐུན་པ། བྱང་མེད་
 དེའི་བདག་པོས་ཡོངས་སུ་བཏང་བ། རྒྱལ་པོས་རྗེས་སུ་གནང་བ་སྡེ་བྱང་མེད་
 སྐྱོན་གསུམ་ལྷན་རབ་རྩ་འབྲིན་པའམ་སྡོམ་པ་འབྲིན་པའི་བྱ་བ་རྫོགས་པ་ལས་
 རྒྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དག་སྒྲོང་མས་བྱང་མེད་རབ་རྩ་འབྲིན་པ་ལ་དག་འདུན་ལྷག་མའོ། །བྱང་མེད་
 གང་རབ་རྩ་འབྲིན་པ་ཞེན། **ལུང་ལས།** བྱང་མེད་དེ་གསོད་པའི་དམག་མིའི་
 ཆོགས་པ་ཡིད་མཐུན་པ། བྱང་མེད་དེའི་བདག་པོས་ཡོངས་སུ་བཏང་བ། བྱང་

མེད་དེ་གསལ་པར་རྒྱལ་པོས་རྗེས་སུ་གནང་བའོ། །ཚོགས་པ་ཡིད་མཐུན་པ་ལ་
སོགས་པ་དེ་དག་ཅི་ཞིག་གི་ཕྱིར་ཞེན། བུད་མེད་དེ་གསལ་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་པ་
ཡིད་མཐུན་པ། བདག་པོས་ཡོངས་སུ་བཏང་བ། རྒྱལ་པོས་རྗེས་སུ་གནང་བའོ་
ཞེས་སྒྲ་མར་སྒྱུར་རོ། །སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་རབ་རྩ་འབྱེན་པ་ཞེན།
མཁན་མོ་ཉིད་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

འདིར་དེ་ལ་སྒྱུར་བའི་དག་སྒྲོང་མ་གཞན་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །མཁན་མོའི་
འདུ་ཤེས་༼༡༥༩༽འི་ལྟ་བུ་ཞེན། བུད་མེད་དེ་གསལ་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་པ་ཡིད་
མཐུན་པ་སོགས་གསུམ་ལྟན་ཡིན་པ་དེ་མཁན་མོ་དེས་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ཏེ། ཡིད་གཉིས་སམ་མ་ངེས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སོ། །**དྲི་ཀ་ལས།** འདུ་ཤེས་
གཙོའོ་ཞེས་སོ། །རབ་རྩ་འབྱེན་པའི་དག་འདུན་ལྟག་མའོ། །

བརྒྱད་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིང་གཞི་ནི་ཁྱིམ་
བདག་གཅིག་གསལ་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་ནས་དག་སྒྲོང་དང་བུམ་ཟེ་དང་བཀའ་པ་
ནམས་ལ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །དེ་སྒྲོམ་དག་འཕྲོས་ཐོས་ནས་དེའི་བྱུང་དུ་
སོང་སྟེ་ཆོས་བཤད་པ་བྱས་ནས་བསྐྱངས་པ་དང་། དེས་དེ་ལ་བུ་ལོན་ཕྱག་རྒྱ་
བྱེན་ནས། དག་སྒྲོང་མས་ཕྱག་རྒྱའི་བུ་ལོན་དེད་པ་ལས་གཞན་དག་འཕྱུ་བར་
བྱེད་པ་ལས་བཅས་སོ། །**།དགག་བྱ་ནི་**བུད་མེད་སྦྱེས་པའི་ཆོས་ལྟར་བྱེད་པ་ཏེ་
ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་མི་རིགས་པས་མ་དད་པར་འགྱུར་བ་དང་རང་འདོད་པ་ཆེ་

བཤོ། འི་ཉིན་དག་སྤྱོད་མས་རིགས་བརྒྱད་ཙམ་ཡང་མ་ལུས་པར་གྱུར་པའི་གི་
བའི་ཞོར་བྱ་གང་ཡན་ཆད་གྱི་གོས་སམ་དེ་ཙམ་ཡན་ཆད་རི་བའི་དངོས་པོ་ལེན་
ཅིང་བད་སྤྱད་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྷུང་བ་ནམ་པར་བཞག་པ་དང་། འདྲི་ལྷུང་མེད་བརྗོད་
བཤོ། འདྲེ་པོ་ནི།

ཞོར་བདག་གི་བ་དེའི་ཞོར་རྒྱུད་མ་ལུས་པའི་ཞོར་དག་སྤྱོད་མ་རང་གིས་ལེན་
པ་ལ་དག་འདུན་ལྷག་མའོ། འདྲེ་པའི་དུས་ཁོ་ནར་ཁ་ན་མ་ཐོབ་འདྲིར་འགྱུར་
གྱི། ཐོབ་པའི་དུས་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་དོ། རིགས་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལ་སྤྱོད་
བཤོ། གཞན་ལེན་དུ་བཅུག་ན་ཡང་སྤྱོད་བཤོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེའི་དམིགས་བསལ་ནི་དག་འདུན་གྱིས་ཐོབ་པའི་གི་བའི་ཞོར་ལེན་པ་ལ་ནི་
ལྷུང་བ་མེད་དོ། བམས་ཅད་དུ་འཕམ་ཞེན། གལ་ཏེ་དག་འདུན་དབང་བ་དེ་
ཆོགས་རྒྱུད་དུས་བསྐྱལ་བསྐྱད་དུག་ལས་མ་ལྷག་། ༡༡༥བ། པར་ཐོབ་ན་ལྷུང་བ་
མེད་བཤོ། གལ་ཏེ་ཆོགས་དང་བཅས་གིང་རང་གི་དོན་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་
ལེན་ན་ནི་དག་འདུན་ལྷག་མའོ། གི་བའི་ཞོར་ལེན་པའི་དག་འདུན་ལྷག་
མའོ། །

དགྲུ་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། འདྲེ་པོ་ལ། སྤྱིའི་གཞི་ནི་དག་

སྒྲོང་མ་འདུན་མ་ཞེས་བྱ་བས་འཐབ་མོ་མང་པོ་བྱེད་པ་དེའི་བུ་མོ་དག་སྒྲོང་མ་
འདུན་པ་མོས་གཏམ་བོས་སོ་ཙག་མ་ལ་སྒྲོས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་རྒྱས་ཅོད་པ་
འཕེལ་བར་གྱུར་ནས་འདུན་མ་བསོད་སྟོམས་ལ་སོང་བའི་འོག་ཏུ་དག་འདུན་མ་
ནམས་ཀྱིས་འདུན་པ་མོ་གནས་ནས་ལྷུང་བའི་ལས་བྱས་པ་ན། འདུན་པ་མོ་དེ་
ཞིང་གནས་ནས་ལྷུང་ངོ་ཞེས་མ་ལ་སྒྲུས་པ་དང་། འདུན་མས་དེ་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་
རོལ་དུ་ཁྲིད་དེ་བཟོད་པ་གསོལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དག་
འདུན་ཀྱི་དབྱེད་དང་རིས་མཐུན་པས་རང་རིས་ལ་གཞོད་པའོ། །རྫོང་གི་ནི་དག་
སྒྲོང་མ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ། བྱ་ཏུར་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ལ། ཆད་པ་
གཙོད་བྱེད་ཀྱི་དག་འདུན་མ་ནམས་མ་ཆོགས་པའམ་ཆད་པ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་གང་
ཟག་དག་མ་ཆོགས་པར། དག་སྒྲོང་མས་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འམ་མཆོམས་
ནང་དུ་བཟོད་པ་སྒྲངས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དག་སྒྲོང་མའི་དག་འདུན་ཀྱིས་ལས་ཀྱིས་ཆད་པ་བཅད་པའི་དག་སྒྲོང་མ་ལ་
དེ་ལྟར་གཤམ་བཞེན་དུ་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འམ། མཆོམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་རུང་
སྟེ་ཆད་པ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་དག་འདུན་མ་ནམས་མ་ཆོགས་པར་ཐུག་ཐུབ་ཏུ་
བཟོད་པ་གསོལ་དུ་འཇུག་ཅིང་། དེ་ལས་བཟོད་པ་ལེན་པར་བྱེད་པའི་དག་སྒྲོང་
མ་ལ་དག་འདུན་ལྟག་མའོ། །མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཞེས་པ་ནི། སྒྲིང་གཞིའི་

དབང་གིས་མཚོན་པ་སྟེ། **ཀྲི་ཀ་ལས།** མཚམས་གྱི་ནང་དུ་བཟོད་པ་གསོལ་དུ་
 འཇུག་པ་ལ་ནི་སྟོན་གྱི་ཆེ་བར་སྣང་སྟེ། ༼༡༧༽དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་
 དང་རིགས་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །**དག་སྟོང་མའི་སོ་སོར་ཐར་པ་**
དང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། གནས་ནས་སྤྱད་བའི་ལས་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་དེ་ནི་
 སྤྱིང་གཞིའི་དབང་གིས་མཚོན་པ་སྟེ། **ཀྲི་ཀ་ལས།** དེ་ནི་ཆད་པའི་ལས་དག་གི་
 དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་པས། དེས་ན་དེ་ཉིད་མདོར་མ་བྲིས་སོ་ཞེས་སོ། །བཟོད་པ་
 གསོལ་དུ་འཇུག་པའི་དག་འདུན་ལྷག་མའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཐུན་མོང་མིན་པ་བཞི་པོ་དང་། ཐུན་མོང་གྱུར་པ་བཞི་
 པོའོ། །དང་པོ་ལ། དགོན་མཚོག་གཏོང་བའི་ལྷག་མ་དང་། འཐབ་གྲོལ་བྱེད་
 པའི་ལྷག་མ་དང་། སྟེ་ཞིང་གནས་པའི་ལྷག་མ་དང་། སྟེ་ཞིང་གནས་འཇུག་
 ལྷག་མའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིང་
 གཞི་ནི་སྟོན་ལུ་སྟོན་ཅན་ལས་གྱུར་པའི་དག་སྟོང་མ་ནག་མོ་དག་སྟོང་མ་
 རྣམས་དང་འཐབས་པ་ན་བྲོས་ནས་ཤུག་འཁྱེད་པའི་དག་སྟོང་འདི་དག་ཁོ་ན་ཚུལ་
 བྲིམས་དང་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་ཅིང་ཡོན་ཏན་
 དང་ལྡན་པའི་དག་སྟོང་གཞན་ཡང་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་དྲུང་དུ་ཆངས་པར་སྟོན་
 པ་སྤྱད་གྱིས་སངས་རྒྱས་གཏོང་ངོ་། །ཚོས་དང་དག་འདུན་གཏོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་
 བ། དག་སྟོང་མ་ནག་མོ་ལ་གཞམས་ཏེ་བསྟོན་བ་དང་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་

གྱིས་བསྒྲོག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྒྲོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལས་དགོན་
མཆོག་གཏོང་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་བཅས་སོ། །**དགག་བྱ་ནི་**ཐར་པ་དང་མུ་
ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དུ་འདུག་པའི་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་ཉམས་པར་བྱེད་
པའོ། །**ཁོ་ཉི་ནི་**དགོ་སྒྲོང་མས་དགོན་མཆོག་གཏོང་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་དགོ་སྒྲོང་
མ་ནུམས་ཀྱི་གཞམས་བསྒྲོ་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་གྱིས་བསྒྲོག་ཀྱང་ལས་
བརྗོད་པ་གསུམ་པ་དེའི་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་
༼༡༧༩༩༽དངོས་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྷུང་བ་དངོས་ཉིད་བཤད་པ་དང་། །དེ་ཡི་ཞར་བྱུང་བརྗོད་
པའོ། །དང་པོ་ནི།

དགོན་མཆོག་གཏོང་ངོ་། །ཤུ་ཀྱའི་བུའི་དགོ་སྒྲོང་འདི་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་
སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོ་སྒྲོང་གཞན་དག་ཡོད་ཀྱིས། མུ་
སྟགས་ཅན་གྱི་དགོ་སྒྲོང་མ་དེ་དག་ལས་ཚངས་པར་སྦྱད་པ་ཉིད་སྦྱད་དོ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཆོག་དེ་ལ་ཞུགས་པ་བསྒྲོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ། །**ཁི་**
ལྷུང་མི་གཏོང་ཞེན། དཔེར་ན་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ལ་ཞུགས་པ་ལ་གཞམས་
བསྒྲོ་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་གྱིས་བསྒྲོག་ཀྱང་མི་གཏོང་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་
འགྱུར་བ་ལྷུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི།

སྤྱོད་བ་དག་འདུན་ལྷག་མ་འདིའི་འོག་མ་འཐབ་གྲོལ་བྱེད་པ་དང་། ལུང་མེད་
དང་བསྟེན་པ་དང་། ལུང་མེད་བསྟེན་དུ་འཇུག་པ་དང་གསུམ་པོ་དག་ལ་ཡང་རོ་
སྟེ་དག་འདུན་དབྱེན་ལ་ཞུགས་པ་ལྟར་རོ་ཞེས་སྒྲ་མར་སྦྱར་ཏེ་གཞམས་བསྟོད་དང་
གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྟོག་ཀྱང་མི་གཏོང་ནའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་
ནོ། །སྤྱོད་བའི་དག་འདུན་ལྷག་མའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིང་གཞི་ནི་སྤྱི་མ་
དག་འཛོམས་དག་སྤྱོད་མ་གཞན་རྣམས་དང་འཐབ་པར་བྱེད་པ་ན་འཐབ་མོ་མ་
བྱེད་ཅིག །ཅེས་དེ་ལ་དག་སྤྱོད་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་བན་སྤྱི་མ་དག་འཛོམས་
ནས་ཁྱོད་ཅག་ཁོ་མོ་ལ་བསྟོད་པར་བྱེད་ལ། གཞན་ལ་ནི་མི་བྱེད་པས་དག་སྤྱོད་མ་
ཁྱོད་ཅག་ནི། འདུན་པས་འགྲོ་བའོ། །ཞེ་སྤང་གིས་འགྲོ་བའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ན། དེ་
ལ་གཞམས་ཏེ་བསྟོད་བ་དང་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྟོག་པར་བྱའོ་
ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྟོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལས་འཐབ་གྲོལ་བྱེད་པའི་དག་
འདུན་ལྷག་མར་བཅས་སོ། །**དགག་བྱ་ནི་**རང་རིས་ཀྱི་དག་འདུན་མའི་སེམས་
བདེ་བ་ལ་གཞོད་པའོ། །**ངོ་ ༡༡ ལ།** ཏིན་དག་སྤྱོད་མས་འཐབ་གྲོལ་བྱས་པ་
ལ་དེ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅིག ཅེས་དག་སྤྱོད་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་བན། ཁྱོད་ཅག་
འདུན་པ་ལ་སོགས་པས་འགྲོ་བའོ་ཞེས་དག་འདུན་མ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པར་
བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་དག་སྤྱོད་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞམས་བསྟོད་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་

གྲིས་བཟོག་གྲུང་ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་དེའི་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་བ་ལས་གྲུང་
པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དག་སྟོང་མ་འཐབ་གྲོལ་བྱེད་པ་ལ། དག་སྟོང་མ་རྣམས་གྲིས་ཕྱིར་བཟོག་པ་
ན་དག་སྟོང་མ་རྣམས་ལ་དག་སྟོང་མ་ཁ་ཅིག་འདུན་པ་སོགས་གྲིས་འགོ་བ་
སྟེ། འདི་ལྷུང་དག་སྟོང་མ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་བཟོག། ཁ་ཅིག་ནི་མི་བཟོག་གོ་ཞེས་
ཟེར་ཞིང་འདུན་པ་ལ་སོགས་པས་འགོ་བ་ཉིད་དུ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པ་རྗེས་སུ་
སྐྱུར་བ་ལ་དག་སྟོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གཞུམས་བསྐྱོད་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་གྲིས་
བསྐྱོལ་ངམ་མི་གཏོང་ན་དག་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། འོན་གང་ལ་འདུན་པ་ལ་
སོགས་པས་འགོ་བ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་སྐྱུར་བ་མི་གཏོང་བ་ལ་ཞེན། དག་སྟོང་མ་
རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་འཐབ་གྲོལ་ཏེ་ཆོག་རྩུབ་པོ་སྤྲོ་བ་དང་། ཕྱིར་སྤྲོ་བ་དང་།
མཚང་འབྱུང་བ་དང་། ཚུད་པ་ལམོན་དུ་འཛིན་ཅིང་གནས་པ་དང་། འབྱེད་པ་ནི་
གསུམ་འབྱེད་པ་སྟེ་བཟོག་པ་ལའོ་ཞེས་མདོ་སྤྲུལ་མར་སྐྱུར་རོ། འཐབ་གྲོལ་བྱེད་
པའི་དག་འདུན་ལྷག་མའོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། འདམ་པོ་ལ། སྤྱིང་གཞི་ནི་དག་
སྟོང་མ་འཆི་ལྟས་དང་། ཉེ་བའི་འཆི་ལྟས་གཉིས་འདྲ་བས་གནས་པར་བྱེད་དེ།
ཆོད་པ་དང་། ཅེ་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྩུབ་ལྟ་བྱེད་པ་ན། དེ་དག་ལ་གཞུམས་ཏེ་

བསྒོ་བ་དང་། གསེལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲོག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
བསྒྲོག་གྲང་མི་གཏོང་བ་ལ་སྡེ་ཞིང་གནས་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་བཅས་
སོ། ། ༡༡༥ བོད་ཀྱི་དགའ་བྱ་ཞི་ཆགས་པ་དང་ཚོད་བག་འཕེལ་བའོ། ། ༡༢༡ བོད་
དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་མ་ལ་སོགས་པ་བྱད་མེད་དང་རྣམ་ཅིག་གཞོགས་
སྟེགས་དང་། འཕྱར་གཡང་དང་། ཟུང་ཐུང་བྱེད་པ་ན། དེ་ལ་དགེ་སློང་མ་
རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་སྒྲོལ་བསྒྲོད་དང་གསེལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲོག་པ་ན། ལས་
བརྗོད་པ་དེའི་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྡེ་ཁོང་གནས་པ་སྟེ་ཕྱི་ཁོང་གནས་པ་ལོ། །སྟུང་སྡེ་ཁོང་གནས་ཞེ་
 བ། དག་སྟོང་མ་དང་དོ། །**རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཁྱི་ཀ་ལས།** སྟེང་གཞིའི་
 དབང་གིས་དག་སྟོང་མ་དང་ཞེས་གསུངས་པར་བྱས་ཀྱིས། ཁྱི་མ་པ་མོ་དང་། སྟུ་
 སྟེགས་ཅན་མོ་དང་། དག་ཚུལ་མ་དང་། དག་སྟོང་མ་དང་སྟེན་ཅིག་སྡེ་ཁོང་
 གནས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟེག་ཆེ་བའི་སྤྱིར་དེ་ལ་ཡང་ཁ་མ་ཐོ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུས་སྡེ་ཁོང་གནས་པ་ཞེ་ན།
 གཞོགས་སྟེགས་དང་། འཕྱར་གཡང་དང་། ཕུབ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དག་གིས་
 མོ། **ཁྱི་ཀ་ལས།** གཞོགས་སྟེགས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ནི་ཐོ་འཚམས་
 བའོ། །འཕྱར་གཡང་གི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ནི་ཀུན་ཏུ་ཕྱི་བའོ། །ཕུབ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུར་

འགྱུར་བ་ནི་ཀུན་ཏུ་ཅ་ཅོ་འདོན་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

སྐབས་འདིར་**ཁྲི་ཀ་ལས།** རྒྱུ་ལྷ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལྷུང་
བ་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་སྐྱེས་པ་དང་ལུད་མེད་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་
ལྷུང་བ་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་པར་གཞན་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་དགོངས་པའོ། །དག་སྟོང་
མའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས་ཀྱང་། དག་སྟོང་མ་གང་ལུད་མེད་དང་སྡེ་ཞིང་གནས་
པར་བྱེད་ན་ཞེས་ལུད་མེད་སྤྱི་ཚིག་ཏུ་གསུངས་ལ། མདོ་རྩ་བ་འདི་ཉིད་ལས་ལུད་
མེད་དང་བསྟེན་པའི་དག་འདུན་ལྷག་མའོ་ཞེས་ལུད་མེད་སྤྱི་ཚིག་ཏུ་གསུངས་
སོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** རྒྱེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྡེ་ཞིང་། ༡༡༧ །གནས་པ་ལ་ནི་པམ་
པར་འགྱུར་བའི་སྒྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི། དག་སྟོང་མས་རྒྱེས་པ་དང་
ལྷན་ཅིག་པམ་པ་དང་པོའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་འགྱུར་བྱེད་ཅིང་རྩེ་ཞིང་གནས་
ནའོ། །དག་སྟོང་མས་དག་སྟོང་མ་དང་སྡེ་ཞིང་གནས་པ་འདི་ཡང་གལ་ཏེ་པམ་
པ་དང་པོའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་འགྱུར་བྱེད་ཅིང་རྩེ་ཞིང་གནས་ན་ནི་སྐབས་འདི་ཉིད་གྱི་
ཁྲི་ཀ་ལས། དག་སྟོང་མའི་བྱིར་ལུས་བཀའ་པ་ལ་ནི་སྟོམ་པོའོ། །དེའི་བྱིར་མལ་
གོམ་དུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །ལུད་མེད་དང་བསྟེན་
པའི་དག་འདུན་ལྷག་མའོ། །

བཞི་པ་ལ། སྤྱི་འདོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིང་གཞི་ནི་དག་
སྟོང་མ་འཆི་ལྟས་དང་། ཉེ་བའི་འཆི་ལྟས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་གནས་པའི་ཆོན་སྟོམ་

དགའ་མོས་སྒྲུས་པ། བྱེད་ཅག་གཉིས་ཅིའི་བྱིར་ཐ་དད་དུ་གནས། བྱེད་ཅག་འདྲེ་
ཞིང་གནས་པར་གྱིས་ཤིག །བཙོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་
ཤེས་རབ་འབེལ་བར་མ་གསུངས་སམ་ཞེས་ཟེར་བ་ན། སྒྲོམ་དགའ་མོ་ལ་
གཞུམས་ཏེ་བསྒྲོ་བ་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་གྱིས་བསྒྲོག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
ཏི། བསྒྲོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལ་སྡེ་ཞིང་གནས་སུ་འཇུག་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་
མར་བཅས་སོ། །**དགག་བྱ་ནི་**རང་རིས་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བའོ། **ཁྲི་ནི་**
དགོ་སྒྲོང་མས་དགོ་སྒྲོང་གཞན་ལ་འདྲེ་ཞིང་གནས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ངག་གི་
རིག་བྱེད་གྱིས་བསྒྲོ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་དགོ་སྒྲོང་མ་རྣམས་གྱིས་གཞུམས་
བསྒྲོ་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་གྱིས་བསྒྲོག་ཀྱང་ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་པོ་དེའི་
མཐའ་ལ་མི་གཏོང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགོ་སྒྲོང་མས་དགོ་སྒྲོང་མ་གཞན་དག་ལ་བྱེད་གཉིས་སྡེ་ཞིང་གནས་པར་
གྱིས་ཤིག་ཅེས་དགོ་སྒྲོང་མ་བྱད་མེད་དང་སྡེ་ཞིང་གནས་པ་སྟེ། ཅེ་ཞིང་གནས་
པ་དེ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ལ་དགོ་འདུན་(༡༧བ)མས་གཞུམས་
ཏེ་བསྒྲོ་བ་དང་། གསོལ་བཞིའི་ལས་གྱིས་བསྒྲོ་ཡང་མི་གཏོང་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་
མར་འགྱུར་རོ། །བྱད་མེད་དང་བསྟེན་དུ་འཇུག་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རྟེན་དག་སྤྱོད་མས་དག་འདུན་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་ཡུལ་དག་སྤྱོད་
མའི་སྐབས་ལས་བཞི་པོ་དེ་དེ་དག་རང་རང་གི་དག་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་
རོ། །དག་སྤྱོད་མའི་དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་དང་། དག་སྤྱོད་མའི་དག་
འདུན་འབྱེད་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པ་དང་། བྱིས་སུན་འབྱེན་པ་དེས་རང་སྤྱོད་
པའི་དག་སྤྱོད་མ་རྣམས་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་དང་། དག་སྤྱོད་མ་དག་ལ་བཀའ་
སྤོ་མི་བདེ་བར་བྱེད་པ་དང་བཞི་སྟེ། དེ་དག་ལ་གཞུགས་བསྐྱོད་དང་གསོལ་བཞིའི་
ལས་ཀྱིས་བསྐྱོག་ཀྱང་མི་གཏོང་ན་དག་སྤྱོད་མ་ལ་དག་འདུན་ལྷག་མ་བཞི་
བསྐྱེད་དོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ།

བདག་ནི་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །འདུལ་བའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པ་དང་
། །ཡོངས་འཛིན་ཀུན་ཐོབ་ལས་པ། །སྤྱི་གཙུག་རྒྱན་དུ་འབྲལ་མེད་ཤོག །
རྒྱས་འགྲེལ་ནི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལས། དག་སྤྱོད་མའི་དག་འདུན་ལྷག་མའི་
སྐབས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྫོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཞག་ཆད་འབྲེལ་བའི་སྤྱང་ལྷུང་དང་། །བཤགས་ཅམ་འབྲེལ་བའི་
ལྷུང་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ། ཐུན་མོང་སྤྱང་ལྷུང་བརྒྱད་ཀྱུར་དབྱེ། །ཐུན་མོང་མིན་
པ་བརྒྱབ་ཞིའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།
འཆང་བའི་སྤྱང་བ་ལ་སོགས་དག་སྤྱོད་མ་ལ་ཅིར་འགྱུར་དང་། སྤྱིན་བལ་གྱི་

སྟན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟུ་གཅིག་དག་སྟོང་མ་ལ་ཅིར་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་
 བོ། །འཆང་བའི་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་བརྟུ་དགའའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་
 སྤང་ལྟུང་བརྟུ་དགའི། དག་སྟོང་པ་མའི་སྤྱན་མོང་གི་སྤང་ལྟུང་སྟེ། ཆོས་གོས་
 འཆང་བ་ལ་སོགས་པ་བརྟུ་གསུམ་ནི་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་སྤྱན་མོང་དང་།
 འག་གཅིག་༼ ༡༡༠ན༽འབྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་ནི། འབྲེལ་དང་སྒྲ་འཛོག་འབྲུར་འཇུག་
 ལེན། །ལྟུང་བཟེད་འཚོལ་དང་འཕྱོག་པའོ། །མིང་ཙམ་གྱི་སྤྱན་མོང་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་རྒྱ་
 མཚན་ནི་བཅས་པའི་དབང་གིས་སོ། །

གཉིས་པ་སྟན་བལ་གྱི་སྟན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟུ་གཅིག་དག་སྟོང་མ་ལ་
 ཅིར་འགྱུར་ན། འདི་ལ་རྣམ་བཞག་ལུགས་གཉིས་ཏེ། དག་སྟོང་མའི་སོ་སོར་
 ཐར་པའི་མདོ་དང་མདོ་རྩ་འབྲེལ་དབང་བཅན་དུ་བྱས་པ་དང་། ལུང་དག་སྟོང་
 མའི་རྣམ་འབྱེད་དང་ལུང་ཁྱབ་དབང་བཅན་དུ་བྱས་པའོ། །རྣམ་བཞག་དང་པོ་
 ལྟར་ན། བརྟུ་གཅིག་པོ་འདི་དག་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། **མའི་སོ་སོར་ཐར་པ་**
ལས། སྟན་བལ་འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་དང་། དྲུག་དང་མཐོ་གང་ལམ་དང་
 བོ། །འབྲུ་དང་འཆང་དང་བརྟུ་དང་དགོན། །རས་ཆེན་མ་གཏོགས་སྟུག་མ་
 ཡིན། །ཅེས་གསུངས་ལ། **མདོ་རྩ་བའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་།** སྟན་བལ་གྱི་
 སྟན་དང་། བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་གི་སྟན་དང་། ཆ་གཉིས་བསྐྱེད་བ་དང་། ལོ་
 དྲུག་དུ་བཅང་བ་དང་། མཐོ་གང་དང་། བལ་ཐོགས་པ་དང་། བལ་ཕྱེལ་དུ་

འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དག་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་ལས་ལྷུང་བཟེད་འཆང་བ་དང་།
བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞག་བདུན་ན་འབྲལ་བ་དང་། དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་
གྱི་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་པོ་དག་སྟེ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་ནི་དག་སྟོང་མ་
རྣམས་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། **རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་།** རྣམ་པ་བཅུ་
གཅིག་པོ་དེ་དག་ནི་འདིར་སྤང་བའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་རྣམས་ལས་ལྷུང་བཟེད་
འཆང་བ་ནི་དག་སྟོང་མ་མ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤང་ལྷུང་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་དག་སྟོང་ས་
ལ་དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་དུས་བྱམ་མོང་མིན་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །དགོན་
པའི་འབྲལ་བ་ནི་དག་སྟོང་མ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་མི་བཞག་སྟེ། དག་སྟོང་མ་
རྣམས་ལ་དགོན་པ་པའི་གཞི་མ་༼༡༡༠༽གནང་བས་དགོན་པ་པའི་འབྲལ་
ལྷུང་བཅས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དག་སྟོང་མས་དགོན་པར་གནས་ཏེ་ཆོས་གོས་
གྲོང་དུ་བཞག་པ་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་ན་ཞག་གཅིག་འབྲལ་བའི་སྤང་ལྷུང་དུ་
འགྱུར་རོ། །ལྷུང་བཟེད་འཆང་བ་དང་དགོན་པའི་འབྲལ་བ་དེ་ཉིད་མ་གཏོགས་
པ་སློན་བལ་གྱི་སྟན་བྱེད་པ་ནས་དག་སྟོང་མས་དག་སྟོང་ལ་བལ་ཆེལ་དུ་འཇུག་
པའི་བར་བདུན་པོ་དག་དང་། བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བ་དག་དང་། རས་ཆེན་ལས་
གྱུར་པ་དག་སྟེ་དགྲུ་པོ་དེ་དག་ནི་དག་སྟོང་མ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་
གོ །དེ་ཡང་**ལུང་ལྷ་བ་ཆེ་གོས་ལས།** སློན་བལ་གྱི་སྟན་བྱེད་པའི་སྐབས་ལས་
དག་སྟོང་མ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་བཞིན་དུ། སློན་བལ་

འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་དང་། །རྟག་དང་མཐོ་གང་ལམ་དང་ནི། །འབྲུ་བ་དང་ནི་
ཞེས་པ་དང་། རས་ཆེན་བཅའ་སྤྲུལ་པ་སྟེ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ། **ཡུང་
ཁུ་བ་ལས།** དགོ་སྟོང་མ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་རེ་རེ་ལ་རེ་རེར་གསུངས་
སོ། །

རྣམ་པར་བཞག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཞན་རྣམས་སྤར་དང་འདྲ་ཞིང་། སློན་
བལ་དང་བརྟན་བྱུང་གཉིས་སྤར་དང་མི་འདྲ་བ་ནི། **ཡུང་དགོ་སྟོང་མའི་རྣམ་
འབྱེད་ལས།** ཡང་དགོ་སྟོང་མ་གང་མོན་དར་གསར་པ་ལ་སྟན་བྱེད་ན་སྤང་བའི་
ལྷུང་བྱེད་དོ། །མོན་དར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སློན་བལ་ལ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

ཡུང་ཁུ་བ་ཁུང་ཤོས་ལས། དགོ་སྟོང་གིས་སློན་བལ་གྱི་སྟན་བྱེད་ན་སྤང་བའི་
ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་དགོ་སྟོང་མས་སློན་བལ་གྱི་སྟན་བྱེད་ན་ཡང་
སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། **ཁུ་འགྲེལ་ལས།** ཁ་ཅིག་ནི་
དགོ་སྟོང་མ་རྣམས་ལ་སློན་བལ་གྱི་སྤང་བར་མི་འདོད་དེ། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཡང་དགོ་སྟོང་མ་སློན་བལ་གྱི་སྟན་གསར་པ་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་
དུ་འགྱུར་རོ། །**༡༩༡༡**ནོ་ཞེས་དགོ་སྟོང་མའི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དག་ལས་དེ་
རྣམས་ལ་འདི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། **ཡུང་དགོ་སྟོང་མའི་**

རྣམ་འབྱེད་ལས། དགོ་སྟོང་མས་སྟོན་ལྷ་ཐ་ཆུང་ཉར་ཞག་བཅུས་མ་ཆང་བ་ཆུན་
ཆད་དུ་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་གོས་རྟེན་ན་དགོ་སྟོང་མ་དེས་སྤང་བར་

བྱའོ། །སྤངས་ནས་གོས་སྦྱིན་པའི་བར་དུ་བཅང་བར་བྱའོ། །དེ་ལས་འདས་པར་
འཆང་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། **ལུང་ལུ་བ་གཉིས་ཀ་**

ལས། དགོ་སྤོང་མས་བརྟན་པའི་གོས་དེ་གོས་འབུལ་བའི་དུས་ལས་འདས་པར་
བཞག་ན་ཅིར་འགྱུར། སྤང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་སྦྱིན་བལ་
དང་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་ལྷུང་དེ་གཉིས་དགོ་སྤོང་མ་རྣམས་ལ་མེད་པར་
བཤད་པ་དང་། ཡོད་པར་བཤད་པའི་ལུགས་དེ་གཉིས་ནི་ལག་ལེན་དོགས་
མཐའ་བཟུང་སྟེ་ལུགས་ཕྱི་མ་ལྟར་བཟུང་ངོ་། **རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས།**

བཀའ་བསྟུ་བ་པོས་ཡང་དག་བསྟུ་བའི་གཞིའི་གཞུང་ཉམས་པར་གསུངས་ལ།
སྦྱོན་སྤའི་མདོ་ལས། དགོ་སྤོང་མ་གང་དག་བསྟུ་བ་པའི་གཞི་ལྟ་བུ་པོ་དག་
འཛིན་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། **མདོ་རྩ་བའི་མཚན་འགྱུར་གྱི་སྐབས་ཀྱི་**
འགྲེལ་ཆུང་ལས། དགོ་སྤོང་མའི་བྲིམས་ལྟ་བུ་བསྟུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཕྱི་
མ་ལྟར་བཟུང་བ་ཡང་འདིས་ཤེས་པར་མཚོ་སྒྲ་པས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཐུན་མོང་བཅུ་དགུར་དབྱེ་བ་དངོས། །ཡན་ལག་ཁྱད་པར་བསྟུ་བ་
བྱའོ། །དང་པོ་ནི།

སྟོམ་ལས། འཆང་བ་འབུལ་བ་འཛིན་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་
སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་བཅུ་ཚན་དང་ཐུན་མོང་བའོ། **ཁྱི་ཀར།** བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་
དགོ་སྤོང་གི་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཇི་སྐད་བརྟན་པ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་

བྱའོ་ཞེས་སོ། །

གཞན་ཡང་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་(༡༡)དགུ་ནི། དགོ་སྤྱོད་དང་། དགོ་སྤྱོད་མའི་བྱམ་མོང་བ་ཡིན་ཏེ། དགུ་པོ་གང་དག་ཡིན་ཞེ་ན། གསེར་དབུལ་ལ་རེག་པ་དང་། མངོན་མཚན་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་། ཉེ་ཚོང་བྱེད་པ་དང་། ལྷུང་བ་བྱེད་འཚོལ་བ་དང་། འཐག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། འཐགས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། འཕྲོག་པ་དང་། བསྐྱོས་པ་ལས་བསྐྱར་བ་དང་། གསོག་འཛོག་ལས་ཀྱུར་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ད་ནི་བཅུ་དགུ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་འབྱུང་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཚོས་གོས་འབྱུང་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སྟེ། ཚོས་གོས་འབྱུང་འཚོད་འཆག་པ་གསུམ་ནི་དགོ་སྤྱོད་མས་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚོས་གོས་འབྱུང་འཚོད་འཆག་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པའོ། །དགོ་སྤྱོད་གིས་ནི་རང་གི་ཚོས་གོས་དགོ་སྤྱོད་མ་ལ་འབྱུང་འཚོད་འཆག་ཏུ་འཇུག་ན་སྤང་བྱེད་བསྐྱེད་དེ་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་དོ། །དེས་ན་དགོ་སྤྱོད་མའི་སོ་ཐར་ལས། དགོ་སྤྱོད་མ་གང་དགོ་སྤྱོད་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་གོས་སྤྱིང་པ་འབྱུང་བའམ་འཚོད་དམ་འཆག་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་དགོ་སྤྱོད་མས་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚོས་གོས་འབྱུང་དགོ་སྤྱོད་པ་མ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤང་བྱེད་བསྐྱེད་ཀྱང་། དགོ་སྤྱོད་མས་དགོ་སྤྱོད་གི་བལ་འབྱུང་དགོ་སྤྱོད་པ་ལ་སྤང་བྱེད་བསྐྱེད་ཀྱང་།

ལྷུང་དང་མ་ལ་ཡང་ཉེས་བྱས་སོ། **།ཁུ་འགྲེལ་ལས།** ཁ་ཅིག་དག་སྤྱོད་གི་ཆོས་
གོས་འབྱུང་འཇུག་ན་དག་སྤྱོད་མ་རྣམས་ལ་སྤྱང་བར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་ནི་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དག་སྤྱོད་གི་ཆོས་གོས་ཀྱིས་དག་སྤྱོད་མ་ལ་སྤྱང་བ་འབྱུང་
བ་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་ཡང་རང་གི་ར་མ་བྱས་པ་ཁོ་ན་སྤྱངས་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། མའི་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་མདོ་རྩ་འགྲེལ་ལས་
གསུངས་པ་གཙོ་བོར་བརྟུང་ངོ་། །

གཞན་ཡང་ལུང་དག་སྤྱོད་མའི་རྣམ་། ༡༩༩༣ །འབྱེད་ཀྱི་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་
པའི་སྐབས་ལས་ཀྱང་དག་སྤྱོད་མ་གང་དག་སྤྱོད་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་གོས་རྩིང་པ་
འབྱུང་མ་ཁ་དོག་བསྐྱར་རམ་འཆག་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་རྩི་ལྷུང་བྱང་ཞེ་
ན། དེ་ནི་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའི་སྐབས་ནས་བཤད་ཀྱང་སྤྱང་བའི་ལྷུང་བྱེད་
དོ་ཞེས་དགོངས་པར་རིགས་སོ། །དག་སྤྱོད་དེ་ལས་དག་སྤྱོད་མས་གོས་ལེན་ན་
སྤྱང་བའི་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པའོ། །དག་སྤྱོད་གིས་ནི་དག་སྤྱོད་མ་ལས་གོས་ལེན་
ན་སྤྱང་ལྷུང་བསྐྱེད་དེ་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་དོ། །དག་སྤྱོད་མ་ལ་བྱིན་པ་དེ་དག་
སྤྱོད་མས་འཕྲོག་ན་སྤྱང་བའི་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པའོ། །དག་སྤྱོད་གིས་ནི་དག་སྤྱོད་
མ་ལ་བྱིན་པ་འཕྲོག་ན་སྤྱང་ལྷུང་བསྐྱེད་དེ་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་དོ། །ལྷ་རྟེན་
བཅང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་**ཁྱི་ཀར།** སྤྱོད་དགའ་མོ་མཉན་ཡོད་དུ་བསོད་
སྤྱོད་མས་ལ་ཞུགས་པ་ན། དེས་ལྷ་པོན་མོ་ལྷ་རྟེན་ཐོགས་གིང་རྒྱ་བ་མཐོང་ནས་

སྒྲོམ་དགའ་མོས་བསམ་པ། ཐབས་འདི་ནི་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་གྱིས་བདག་གིས་
ཀྱང་སང་གེས་པར་བྱའོ་སྒྲམ་ནས་དེའི་བྱི་དེ་ཉིན་པར་ལྷ་རྟེན་ཐོགས་ཏེ་མཉན་
ཡོད་དུ་ཞུགས་ནས་དེས་ཁྱེའུ་དང་བུ་མོ་དག་ལ་སྤྱང་སྒྲོབ་བྱེད་ཅིང་། དེས་གང་
དང་གང་ལ་སྤྱང་སྒྲོབ་བྱས་པ་དེ་དག་བདེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ནས། དེའི་ཆོ་
གང་དང་གང་དག་ལ་སྤྱང་སྒྲོབ་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་
སྒྲོམ་དགའ་མོ་ལ་བསྤྱང་བ་དང་བསྐྱབ་བ་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནས་ལྷ་བོན་
མོ་འཕྱ་བར་གྱུར་ནས། བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དེ་ལྷ་བས་ན་
དགོ་སྒྲོང་མས་ལྷ་རྟེན་བཅང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །སྤྱང་སྒྲོབ་ཅིས་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་བསྤྱང་ཞིང་སྒྲོབ་པར་བྱེད་པའོ། །ལྷ་རྟེན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱང་སྒྲོབ་བྱ་བ་དེའི་བྱིར་སྒྲོད་ཟ་མ་ཏོག་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་
༼༡༡༡བ༽བརྒྱན་ཅིང་ས་ལས་བྱས་པའི་གཟུགས་གྱིས་བཀའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །

དེས་ན་ཡི་དྲགས་ལ་ཡས་བྱིན་ཅིང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་རིགས་མཐོང་བ་སྟོན་པ་ཙམ་
གྱི་བོན་པོའི་མིང་ཙན་རྒྱ་གར་ན་ཡང་བྱུང་བར་སྤྱང་རོ། །དེས་ན་དེང་སང་བོད་
གངས་ཙན་པ་དག་གི་དགོ་སྒྲོང་རྣམས་གྱིས་མདོས་བཅང་བ་ཞེས་བོན་པོའི་
ལུགས་འབའ་ཞིག་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་མི་བྱའོ། །དགོ་སྒྲོང་མའི་སྤྱང་བའི་ལྷུང་བྱེད་འཆད་པའི་སྤྱང་བ་ལ་

སོགས་པ་དག་སྤོང་དང་ཐུན་མོང་བ་བཅུ་དགུ་པའོ་ཞེས་དངོས་སུ་སྤོས་པས།
སྤོན་བལ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཅིག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་
དེ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་འོན་དང་། མོ་སྤྱི་འོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

དག་སྤོང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་རྣམས་དག་སྤོང་མ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ན།
རྣམ་བཞེད་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་ཞག་གཅིག་ལས་འདས་པར་འཆང་བ་
དང་། ཆོས་གོས་ལྷ་བ་ཐུད་ཐུད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་མི་སྟོབ་པ་དང་། གོས་ལྷ་བ་དང་
ཡང་བ་བསྟན་པ་དེ་བཞི་ནི། དག་སྤོང་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱ་བའི་དགག་བྱ་སྟེས་པ་ལ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་བཅུ་
གཅིག་ནི་དག་སྤོང་མ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
དགག་བྱ་སྟེས་པ་ལ་རྗོགས་པའི་བྱིར་རོ། །

འོ་ན་འདིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཅུ་བཞི་ལ་བྱེ་བས་ཉེས་མེད་བཞི་དང་།
ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་བཅུ་གཅིག་འོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། བྱིན་གྱིས་མི་སྟོབ་
པའི་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཆོས་གོས་ཉི་མ་དང་པོ་ལ་བྱིན་གྱིས་མི་སྟོབ་པ་
དང་། ཆོས་གོས་ལྷ་བ་ཐུད་ཐུད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་མི་སྟོབ་པའོ། །བྱི་མ་ནི་དག་སྤོང་
ལ་ཉེས་པ་མེད་ལ། ལྷ་མ་ནི་དག་སྤོང་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་
༼༡༩༩༩༽ཡིན། དེ་ཡང་ལྷགས་རྟེན་དུ་རུང་བའི་ཆོས་གོས་མེད་པའི་ཉེས་བྱས་

ཉེ་དེ་དག་བཞག་སྟེ་སྐྱེ་རེངས་འཆར་བར་འདའ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་
ལས་འདས་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྷུང་བཟེད་འཆར་བའི་སྤང་བ་དང་། བྱིན་གྱིས་མི་རྫོབ་སྤང་བ་
དང་། །སྤྱ་བརྒྱུང་འབྱིན་པའི་སྤང་བ་དང་། །སྤྱ་བརྒྱུང་མི་འབྱིན་སྤང་བ་དང་
། །རིན་ཆེན་སྤང་བའི་སྤང་བ་དང་། །ཁོས་ཟ་བ་ཡི་སྤང་བ་དང་། །ཁོས་རྒྱ་ཟ་
སོགས་སྤང་བ་དང་། །མ་བསྔོས་བྱིན་རྫོབ་སྤང་བ་དང་། །དག་འདུན་བསྔོས་
བྱིན་རྫོབ་སྤང་དང་། །བཅིངས་པ་འགོལ་འཇུག་སྤང་བ་དང་། །ཁོས་ལྷི་བསྟེན་
པའི་སྤང་བ་དང་། །ཁོས་ཡང་བསྟེན་པའི་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་།
ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིང་གཞི་ནི་བཅུ་གཉིས་སྟེ་རྣམས་ལྷུང་བཟེད་ཉེད་
པ་རྣམས་གསོག་པར་བྱེད་ཅིང་བདག་ཉིད་ཀྱང་སྤྱད་པར་མི་བྱེད། །གཞན་ལ་
ཡང་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་པ་ལ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྤྱོད་སྤྱད་ལ་ཆགས་པ་
འཕེལ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དག་སྤོང་མ་རང་དབང་བའི་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལས་ལྷག་པ་
བྱིན་རྒྱབས་གང་ཡང་མེད་པར་ཞག་གཅིག་ལས་འདས་པར་འཆར་བ་ལ་སྤང་
བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །དག་སྤོང་གིས་ལྷུང་བཟེད་འཆར་བ་ལ་ཞག་བཅུ་
འདའ་དགོས་ཀྱང་། དག་སྤོང་མའི་ལྷུང་བཟེད་འཆར་བ་ལ་ཞག་གཅིག་འདས་

བས་ཆོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། **རྒྱ་ལས།** བྱང་མེད་རྣམས་ནི་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པ་
གིན་ཏུ་དམ་པས་ན་ཞེས་སོ། །ལྷུང་བཟེད་འཆང་བའི་སྤང་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། **ཆོས་གོས་ཉིན་དང་མི་རྣམས་དང་།** **ཁྲི་ཕྱེད་ཕྱིན་མི་རྣམས་**
པའོ། **ཁྲི་པོ་ནི།** **ཁའི་ཉི་མེད་གཞི་ནི་**འདུལ་བའི་ལུང་བསྟན་བཅོས་གང་
ནའང་མི་སྤང་ངོ་། **ཁྲི་ལག་བྱ་ནི་**དག་སྤོང་མའི་བྱང་པར་གྱི་ཆ་ལུགས་
༼༡༡༣བ༽ཉམས་པར་འགྱུར་བའོ། ཁྲི་སྤོང་མས་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་རུང་
བའི་ཆོས་གོས་ལྷ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་མེད་ཅིང་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་འོས་པའི་
ཆོས་གོས་དེ་གསར་དུ་རྟེན་ན་ནི་རྟེན་པའི་ཉི་མ་དང་པོ་ལ་ཕྱིན་གྱིས་མ་བསྐྱབས་
པ་ལ་ཞག་གཅིག་གི་མཚན་མོའི་མཐའི་སྒྲིད་ཅིག་འདས་ཏེ་སྒྲུ་རེངས་དང་པོ་ཤར་
ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། ཁའི་ནི་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཆོས་གོས་མེད་པའི་
སྤང་བ་སྟེ་དག་སྤོང་མའི་སྤང་ལུང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཅུ་བཞིའི་ཁོངས་སུ་
གཏོགས་སོ། ཁྲི་སྤོང་མའི་ཆོས་གོས་འཆང་བ་ནི་གོས་ཕྱིན་གྱིས་མ་བསྐྱབས་
པར་ཞག་བཅུ་འདས་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། ཁྲི་སྤོང་དང་ཐུན་མོང་གི་སྤང་
ལྷུང་བཅུ་དགའི་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྤང་གཞི་ནི་མའི་རྣམ་འབྱེད་གྱི་སྐྱབས་གཞན་དང་དག་སྤོང་མའི་**སོ་སོར་ཐར་**
པའི་འགྲེལ་པ་ལས། བྱང་མེད་ནི་བརྟེན་ངས་པ་ཅན་ཡིན་པས་དག་སྤོང་མ་

ནམས་ཀྱིས་ཚས་གོས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་བརྟེན་ནས་ཚས་གོས་གང་དག་བྱིན་
 ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་མ་བསྐྱབས་པ་མ་ཤེས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་སྐུ་མ་
 སྐྱར་གང་ཡིན། སྐྱ་གོས་གང་ཡིན། མཐང་གོས་དང་རྩལ་གཟན་གང་ཡིན་རོ་མི་
 ཤེས་པར་གྱུར་ནས། དག་སྟོང་མ་ནམས་ཀྱིས་ལྷ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་ཚས་གོས་
 ནམས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་ན། སྟོམ་དགའ་
 མོས་ལྷ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་ཚས་གོས་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པར་མི་བྱེད་པ་ལས་བཅས་
 སོ། །དགག་བྱ་ནི་གོས་ལ་ཆགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བའོ། །དག་སྟོང་
 མས་རང་གི་ཚས་གོས་ལྷ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་སྐྱར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཟེན་པ་
 དེ་ཡང་ལྷ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་བྱིན་སྐྱབས་བསྐྱར་དགོས་པ་ལས། བྱིན་གྱིས་མ་
 བསྐྱབས་ན་ཞག་བཅུ་དྲུག་པའི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷ་བ་བྱེད་
 བོ། **སྤྱི་ཀ་ལས།** ཞག་བཅོ་ལྔ་པ་དེ་ཉིད་ནི་ལྷ་བ་བྱེད་པ་བྱི་མ་གོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་
 བོ་ཉིད་ཡིན་༼༡༧༩༽པར་ནམ་པར་བཞག་སྟེ། དེ་བྱིན་ཆད་ཀྱང་ཚུལ་དེ་
 བཞིན་དུ་ལྷ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ལྷ་བ་བྱེད་
 བྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པ་འདི་བྱིན་སྐྱབས་བསྐྱར་བ་ཡིན་གྱིས། སྐྱར་གྱི་བྱིན་
 སྐྱབས་ཞིག་ནས་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། **སྤྱི་ཀ་ལས།** མདུན་རོལ་དུ་
 བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་པས། ལྷ་བ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་
 སུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ན། བྱིན་ཆད་འབྲུལ་པ་མེད་པར་འོང་ངོ་ཞེས་སོ། །བྱིན་

གྱིས་མི་རྫོབ་པའི་སྤང་བའོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལྷང་བ་ནམ་པ་བཞག་པ་དང་། ཉེ་ཡི་ལྷང་བ་མེད་པའོ། འད་པོ་
ནི།

སྒོམ་དགའ་མོས་སྤྲ་བརྒྱུད་སྤྲུལ་གྱི་སྤྲ་རོལ་དུ་སྤྲུང་བ་ལས་བཅས་སོ། འདགག་
བྱ་ནི་རང་རིས་ཀྱི་དགོ་འདུན་མ་ལ་གནོད་པའོ། འདག་སྤྲོད་མས་སྤྲ་བརྒྱུད་བཏིང་
ལ་མ་ཞིག་པ་དེ། དུས་ཀྱི་སྤྲ་རོལ་དུ་རྒྱུན་མེད་པར་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་སྤྲུང་
ན་སྤང་བའི་ལྷང་བྱེད་དོ། འདབྱིད་ལྷ་ར་བ་ཉའི་ཉལ་མའི་མདུན་རོལ་དུ་སྤྲ་བརྒྱུད་
འབྱིན་པ་ལའོ་སྟེ། **དྲི་ཀ་ལས།** སྤྲ་བརྒྱུད་འབྱིན་པའི་དགོ་འདུན་མ་ཐམས་ཅད་
ལ་སོ་སོར་སྤང་བའི་ལྷང་བྱེད་རེ་རེར་འགྱུར་ཞེས་སོ། འདབྱིད་ལྷ་ར་བའི་ཉ་ཞེས་
པ་འདི་ནི་དབྱར་སྤྲ་མ་ཁས་སྤངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་
མ་ཐམས་ཅད་དབྱར་བྱི་མར་ཁས་སྤངས་ཏེ་སྤྲ་བརྒྱུད་བཏིང་བ་ནི་དབྱིད་ལྷ་
འབྲིང་པོའི་མདུན་རོལ་དུ་སྤྲུང་བའོ། ལྷ་བ་ཤོལ་བོར་བས་དགུན་ལྷ་འབྲིང་པོ་
གཉིས་བྱུང་ན་ནི། དགུན་ལྷ་ཐ་ཆུང་གི་ཉལ་སྤྲ་བརྒྱུད་བྱུང་བར་རིགས་ཏེ། སྤྲ་
བརྒྱུད་གི་བྱིན་རྒྱུ་ཐམས་ཆགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཚད་ལྷ་བ་ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེ་ཆེ་
ན་དགུན་ལྷ་ཐ་ཆུང་གི་ཉའི་མདུན་རོལ་དུ་འབྱིན་ན་ནི་ལྷང་བ་འདིར་འགྱུར་
རོ། སྤྲ་བརྒྱུད་གི་རྟེན་པ་དེ་དགོ་འདུན་མ་སྤྱིར་དབང་བ་ན་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། **དྲི་**
ཀ་ལས། སྤྲ་བརྒྱུད་གི་རྟེན་པ་དེ་ཡང་མ་བསྐྱོས་པའི་(༡༩༧བ)གནས་སྐབས་

ཁོ་ནར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་གྱིས། བསྐྱོས་པ་ལ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་མེད་
དེ། རྟེན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཟག་གིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དག་སྤོང་མ་ཆོམ་རྒྱན་པས་བཅོམ་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ནི་ལྟར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་
ལུང་དག་སྤོང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་སོ། །རང་འགེལ་དུ་ཁུངས་བྱེ་བྲག་
བཤད་མཆོ་ལས་བྲངས་སོ། །སྤྱ་བརྒྱུད་འབྱེན་པའི་སྤང་བའོ། །

བཞི་པ་ནི།

སྤོམ་དག་འཕྲོས་ཁོ་མོ་སྤེ་སྤོད་གསུམ་པ་ཡིན་པས་སྤྱ་བརྒྱུད་དབྱུང་བའི་དུས་
སྤྱ་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་སྤྱ་བརྒྱུད་དབྱུང་བའི་དུས་སྤྱ་མ་ལྟར་བ་ལ་བཅས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆོགས་པ་མི་སྤྱིན་པས་རང་རིས་ཀྱི་དག་འདུན་ལ་གཞོད་པ་
དང་། སྤྱ་བརྒྱུད་གི་བྱིན་རྒྱུ་བས་རང་ཞིག་ལ་བཏང་བས་སྤྱ་བརྒྱུད་གི་གོས་ལ་མ་
གྲུས་པའོ། །དོ་ཏེ་ནི་སྤྱ་བརྒྱུད་དབྱུང་བའི་དུས་སྤྱ་མི་འབྱེན་པ་ལའོ། །དག་འདུན་
མ་རྣམས་སྤྱ་བརྒྱུད་འབྱེན་པར་འདོད་པ་ན་སྤྱ་བརྒྱུད་བཏིང་བ་དང་ལྡན་པའི་དག་
སྤོང་མས་སྤྱ་བརྒྱུད་འབྱེན་པ་ལ་ཆོགས་པ་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྤང་བའི་
རྣམ་འབྱེད་དུ་འགྱུར་པོ། །

འོ་ན་སྤྱ་བརྒྱུད་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་བག་ཡངས་སྤྱ་བའི་ཆོགས་པ་མི་སྤྱིན་པའི་
རྣམ་འབྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དང་། འདྲིའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། ཆོམ་རྒྱན་པས་བཅོམ་

པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་དབང་གིས་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་སྤྱོད་བརྒྱུད་བ་ལ་
ཆོགས་པ་མི་སྦྱིན་པ་ལ་ནི་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཁྱི་ཀ་ལས་བཤད་
དོ། །སྤྱོད་པའི་འབྱེད་པའི་སྤྱང་བའོ། །

ལྷ་པ་ནི།

སྤྱིང་གཞི་སྒོམ་དགའ་མོས་གསེར་མགར་གྱི་ཆུང་མ་ལ་གསེར་གྱི་སྤྱོད་གདུབ་
བསྐྱེད་པ་ན་དེ་ཡང་མི་སྤྱོད་བར་འདུག་པ་དང་། སྒོམ་དགའ་མོས་སྤྱོད་གདུབ་བྱེད་
ཏེ་སོང་བ་ན། གསེར་མགར་གྱིས་དེར་རྒྱགས་ཏེ་མགོ་རིག་མོ་ངན་མ་ཞེས་སྒྲིས་
ནས་དེ་ལ་ཁུ་ཆུང་གྱིས་བསྐྱེད་ཏེ་ཁ་ནས་ཁྲག་བྱུང་བྱུང་དུ་བརྟེན་ཏེ་མིག་ཕྱག་
སྤྱངས་པར་གྱུར་པ་ལས། ༡༧༩༩། བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དངོས་པོ་བྱེད་པར་
ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གཞོད་པའོ། །དགེ་སྤྱོད་མས་
བྱིས་པ་ལ་དབྱིག་དང་གསེར་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་རང་དོན་དུ་ངག་གི་རིག་
བྱེད་གྱིས་སྤྱོད་བ་ལས་ཐོབ་ཅིང་ཐོབ་སྒོ་སྒྱེས་པ་ན་སྤྱང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་
བའོ། །སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། བདག་གི་ཕྱིར་མངོན་མཚན་ཅན་བསྐྱེད་པ་ན་སྤྱང་
བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་མོད་གྱི། དེའི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། མངོན་
མཚན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབྱིག་གསེར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྱི་ཀ་
ལས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་མཚན་པའི་དོན་དུ་བྱེད་བྲག་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་བའི་སྤྱང་བའོ། །

དུག་པ་ལ། སྤྱིང་གཞི་ནི་སྤྱིམ་དགའ་མོས་ཚོས་གོས་ལྷ་རྩིང་ཞིང་བྱུང་མེད་རྣམས་
ལ་ཚོས་སྟོན་པ་ན། དེ་དག་གིས་སྤྱད་པ་བསྟན་ནས་འཕགས་མའི་ཆེད་དུ་འདི་
རྣམས་གོས་སུ་འཐག་ཏུ་བཅུག་ནས་འབུལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། བྱེད་ཀྱིས་དགོ་
སྤྱིང་མའི་གོས་རི་ལྟར་བྱ་བ་མི་གེས་པས་ཁོ་མོ་རང་གིས་བཏག་གོ་ཞེས་སྤྱད་པ་
དེ་རྣམས་བྱེད་ནས། ཀུལ་པ་ཅར་བཙུངས་ཏེ་དེ་དག་གིས་ཁ་ཟས་ཉོས་ནས་
གཡོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཙུང་བ་བྱས་ཏེ་ཐོས་ནས་ཁོ་མོ་སྤྱི་སྤྱོད་གསུམ་པ་
ཡིན་ཏེ་ཁ་ཟས་ངན་པས་འཚོ་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། དགོ་སྤྱིང་མ་
རྣམས་ཀྱིས་འབྲུ་བར་བྱེད་པ་ལ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཟས་ལ་ཆགས་པ་དང་།
གཞན་དག་མ་དད་པའོ། །དགོ་སྤྱིང་མས་ཟས་ལས་གཞན་གྲེགས་བམ་འབྲི་བ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྩིད་པའི་གོས་དེ་ཟས་སུ་བསྐྱར་བར་བྱས་ཏེ་
བཟའ་བའི་ཕྱིར་འཛོག་པ་ལ་སྤང་བའི་ལུང་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་བཞག་པ་ལས་སྤང་
བར་འགྱུར་བ་སྟེ་ཐོས་ཟིན་པ་ཉིད་ནི་སྤང་ལུང་མེད་པས་ལུང་བྱེད་འབའ་ཞེག་པ་
བཤགས་པར་བྱའོ་ཞེས་དེ་༼ ༡༡༧ ༽ལྟར་ཁྱེ་ཀའི་སྐབས་གཞན་ལས་བཤད་
དོ། །གོས་ཟ་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྤང་བའོ། །

བདུན་པ་ལ། གོས་མལ་དབྱར་ཁང་རྒྱ་ཟ་བའི། སྤྱིང་གཞི་སྟབས་སུ་བཤད་པ་
དང་། ཆོག་དོན་སྟབས་སུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གོས་རྒྱ་ཟ་བའི་སྤྱིང་གཞི་ནི་སྤྱིམ་དགའ་མོས་ཚོས་གོས་ལྷ་རྩིང་ཞིང་བཅུན་མོ་

ཕྱིར་ལྟན་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ན། འཕགས་མ་བྱེད་གྱི་ཆོས་གོས་རྣམས་རྟིངས་སོ་
 ཟེར་བ་ལ། དེས་ཅི་བདག་ལ་རྒྱལ་པོ་གསུམ་པོ་ཆེས་ཁ་ད་བགྱིས་སམ། འོན་ཏེ་
 དབྱ་བསྐྱེ་བའི་ཡུལ་གོས་ལ་བདོག་གམ། ཅི་བྱད་མེད་ནི་རྟིང་བ་རྒྱུད་བ་ལགས་
 སོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེ་ནས་བཙུན་མོས་ཆོས་གོས་ལྗེ་རྒྱ་རས་ཡུག་པོ་ཆེ་དག་བྱིན་
 བོ། །དེས་དེ་སྤངས་ཏེ་ཆོང་བ་ལ་བཙོངས་ནས་ཁ་ཟས་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཙོ་བརྒྱུད་
 བ་བྱས་ཏེ་ཟོས་པ་ལ། དོན་ཉུང་བའི་དགེ་སྦྱོང་མ་རྣམས་གྱིས་སྦོད་པར་བྱེད་པ་
 ལས་གོས་གྱི་རྒྱ་ཟ་བའི་སྤང་བར་བཅས་སོ། །

མལ་ཆའི་རྒྱ་ཟ་བའི་སྤང་གཞི་ནི། དབྱར་ཁང་གི་གནས་མལ་བྱི་དང་བྱིའུ་ལ་
 སོགས་གྲུགས་གིང་ཆག་པ་ནས་སྦོམ་དགའ་མོ་ལ་བྱིམ་བདག་གི་རྒྱུང་མ་རྣམས་
 གྱིས་མལ་ཆ་བཙོས་པའི་བྱིར་ཀར་རྩྱུ་པ་ཆ་མང་པོ་བྱིན་པ་ན། དེ་དག་བཙོངས་
 བས་ཁ་ཟས་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཙོ་བརྒྱུད་པ་བྱས་ཏེ་ཟོས་པ་ལས། མལ་ཆའི་རྒྱ་ཟ་
 བའི་སྤང་བར་བཅས་སོ། །

དབྱར་ཁང་གི་རྒྱ་ཟ་བའི་སྤང་གཞི་ནི། ཆོས་བརྒྱུད་དང་བཙོ་ལྷ་ལ་བྱིམ་བདག་
 གི་རྒྱུང་མ་མང་པོས་ཆོས་ཉན་པའི་བྱིར་དབྱར་ཁང་དུ་འོངས་པ་ན། ཆར་པས་
 དབྱར་ཁང་ཐམས་ཅད་ཐིགས་པ་འཛག་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་རྒྱུང་མ་དེ་རྣམས་
 གྱིས་སྦོམ་དགའ་མོ་ལ་དབྱར་ཁང་བཙོས་པའི་བྱིར་ཀར་རྩྱུ་པ་ཆ་མང་པོ་བྱིན་པ་
 དེ་དག་བཙོངས་ནས། ཁ་ཟས་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཙོ་བརྒྱུད་པ་བྱས་ཏེ་ཟོས་པ་ལས་

དབྱར་ཁང་གི་རྒྱ་ཟ་བའི་སྤང་བར་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཟས་ལ་ཆགས་པ་
འཕེལ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གོས་༼ ༡༥ བ ༽དང་མལ་ཆ་དང་དབྱར་ཁང་གི་ཆེད་དུ་ཡང་རྟེན་པའི་དངོས་
པོ་གོས་ལས་གཞན་པ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ། ཟས་སུ་བྱས་ཏེ་བཟའ་བའི་ཕྱིར་
འཛིག་པ་ལ། སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་འདི་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གང་ཡང་རུང་བའོ་
ཞེས་པ་ནི། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** གསེར་དང་དཔུལ་ལམ་གཞན་ཅི་ཡང་རུང་
བའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་གོས་ལས་གཞན་པ་སྟེ་གོས་ཡིན་ན་གོས་ཟ་བའི་
སྤང་བར་འགྱུར་བས་སོ། །གོས་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཟ་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྤང་
བའོ། །

བརྒྱད་དགའི་སྤང་གཞིའི་སྟབས་སུ་བཤད། །དེ་ཡི་ཆོག་དོན་རིམ་བཞིན་
དགོ་ལ། །དང་པོ་ནི།

སྤང་གཞི་ལྗོངས་གཞན་ནས་དགོ་སྤྱོད་མ་རབ་རྩ་མང་པོ་མཉན་ཡོད་དུ་སྤྱོད་བྱས་
དུ་ལྷགས་པ་དང་། དགོ་སྤྱོད་མ་རབ་རྩ་མང་པོ་དེ་དག་གི་ཕྱིར་། བྱིམ་བདག་གི་
ཁུང་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་པ་མང་དུ་གཏད་ནས་གདུགས་ཆོད་མཛོད་ཅིག་ཅེས་
སྤྲས་པ་ན། སྤྱོད་དག་འཕོས་སྤྲས་པ་འདི་འདྲ་ཉུངས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟོན་
ཅིག །དེ་དག་གིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱིན་ནས་ཀྱང་དེ་ནི་གདུགས་ཆོད་བགྱི་བའི་

དུས་ལ་བབ་བོ་ཞེས་བྲད་མེད་དེ་དག་གིས་བསྐྱལ་གྱང་ད་དུང་ཟན་བྱ་བའི་དུས་
ལ་མ་བབ་བོ་ཞེས་སྒྲོམ་དགའ་མོས་ཟེར་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་དག་སྒྲོང་མ་དེ་རྣམས་
ཡུལ་སྒྲོངས་གཞན་དུ་སོང་བའི་ཆོ་རྟེན་པ་དེ་ལས་སྒྲོམ་དགའ་མོས་ཁ་ཟས་ཀྱི་
རྣམ་གྲངས་བཙུང་བརྒྱད་པ་བྱས་ཏེ་ཐོས་པ་ལས་སྒྱེ་བོ་མང་བོ་ལ་བསྐྱོས་པ་བྱིན་
གྱིས་སྒྲོབ་པའི་སྤང་བར་བཅས་སོ། །སྒྲོམ་དགའ་མོས་དག་འདུན་མའི་བྱིར་ཟས་
དག་སྐྱལ་བར་བྱེད་པ་ན་ཁྱིམ་བདག་གི་རྩང་མ་རྣམས་ཀྱིས་དག་འདུན་མའི་ཟས་
ཀྱི་རྟེན་པ་སྐུལ་བ་ལ་འདི་འདྲ་ཉུངས་སོ་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱངས་ནས་སྒྲོམ་
དགའ་མོ་གཅིག་ཤུས་ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཙུང་བརྒྱད་པ་བྱས་ཏེ་ཐོས་པ་ལས་
དག་འདུན་ལ་བསྐྱོས་པ་བྱིན་༼ ༡༩༧༧ ༽གྱིས་སྒྲོབ་པའི་སྤང་བར་བཅས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་བྱ་བ་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་ནས་རང་རིས་ཀྱི་དག་འདུན་མའི་འཆོ་
བ་ལ་གཞོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འདིར་ཆོ་རོང་བ་ན་རེ། གོས་ལས་གྱང་ལྷུང་བ་འདིར་འབྱུང་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
ནི་མའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དག་འདུན་ལ་བསྐྱོས་པ་བྱིན་གྱིས་
སྒྲོབ་པའི་སྐབས་སུ་རྟེན་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྐབས་འདིར་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་
བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་པར་འོང་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གོས་བསྐྱོས་པ་
ལས་བསྐྱར་བ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དང་སྒྲོམ་པའི་སྒྱུན་དུ་འབྱུང་ཞིང་། ལུང་

དགོས་སྤྱོད་མའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྤྱང་ལྷུང་འདི་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་བས་ལས། རོན་འདི་ལ་
ནི་ཟས་ཀྱི་རྟེན་པ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཅིང་། ཅུ་བ་
ལས་སྦྱོར་དུ་བཅུག་ཅེས་ཟས་ཀྱི་སྤྱང་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་
སྤྱང་ལྷུང་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི་**རང་གི་རྣམ་པཤད་དང་ལྷོ་ཀ་ལས།** བཞི་ལ་
སོགས་པའི་གྲངས་ཚད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱེ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རོན་སྤྱ་མ་ནི་
དགོས་སྤྱོད་མས་དགོས་སྤྱོད་མའི་སྦྱོ་བོ་མང་པོ་བཞི་ཡན་ཆད་པ་ཆ་གཅིག་གི་ཕྱིར་
ཟས་ཀྱི་རྟེན་པ་སྦྱིན་བདག་ལ་སྦྱོར་དུ་བཅུག་ན་རང་ཉིད་གཅིག་ཤུ་ལ་ཡོངས་སུ་
བསྐྱར་བ་སྟེ་བསྐྱར་ཞིང་འདྲིག་པ་ལ་སྤྱང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །སྦྱོ་བོ་
མང་པོ་ལ་བསྐྱོས་པ་བདག་ཉིད་ལ་བསྐྱར་ཏེ་བྱིན་གྱིས་སྒོ་བ་པ་ནི་བདག་གིར་
བྱེད་པའི་སྤྱང་བའོ། །ཕྱི་མ་ནི་དགོས་སྤྱོད་མའི་དགོ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་ཏེ་གྲངས་ཆད་པ་
མེད་པར་དགོ་འདུན་མ་སྦྱིའི་ཡང་རོ་སྟེ་སྦྱོར་དུ་བཅུག་ནས་རང་ལ་ཡོངས་སུ་
བསྐྱར་བ་ལའོ་ཞེས་སྤྱ་མར་སྐྱར་ཏེ་བསྐྱར་ཞིང་འདྲིག་པ་ལ་སྤྱང་བའི་ལྷུང་བྱེད་
དུ་འགྱུར་འོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། **མའི་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས།** །སྤྱ་མ་ལ་སྦྱོ་
བར་དུ་ལྷགས་པ་ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་པས། ཕྱི་(༡༩༧༧)མ་ལ་གཞུག་མར་
གནས་པ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅེས་ཟེར་བ་ཡང་ངེས་པ་མེད་དེ་ཡན་ཚུན་
འབྲུལ་མོར་སྐྱར་འོ། །དགོ་འདུན་ལ་བསྐྱོས་པ་བྱིན་གྱིས་སྒོ་བ་པའི་སྤྱང་བའོ། །

བརྒྱུ་པ་ནི།

སྤྱིང་གཞི་སྒྲོམ་དགའ་མས་སྒྲོམ་འཛོང་གི་བྱེད་ལ་ཆགས་པས་བཞིན་བཟང་
སྤྱིུག་ཤེར་གྱི་ཐུམ་པོ་ཆིངས་ཤིག །དེ་འཛོང་བ་ལ་ཞུགས་པ་དང་མ་ཡིན་མ་
ཡིན་པ་པི་པི་ལིང་གི་ཐུམ་པོ་ཆིངས་ཤིག །བྱད་མེད་ནི་བརྟེན་ངས་པ་ཅན་ཡིན་པས་
བྱ་རམ་གྱི་ཐུམ་བྱ་ཆིངས་ཤིག །མ་ཡིན་མ་ཡིན་གྱི་ཁ་རའི་ཐུམ་བྱ་ཆིངས་
ཤིག །ཅིས་བརྟེན་པར་བྱས་པ་དེ་ལ་སྤྱི་བཞིན་འབྲང་བའི་དགོ་སྒྲོང་མས་སྒྲུས་
པ། དེ་ཙམ་ཡང་བརྟེན་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་སྤྱི་དག་སྒྲུམ་པོ་ལེགས་པར་སྟོན་
ཏམ། རྒྱན་མོ་ཁོ་མོ་བརྟེན་སྒྲུམ་མམ། ཁོ་མོ་ཆོག་ཙམ་བདག་གིར་བྱེད་དོ་ཞེས་
ཟེར་བ་ལ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་འཕེལ་
བའོ། །སྤྱིས་པ་ལ་ཆགས་པའི་དགོ་སྒྲོང་མ་རང་གི་ཆོག་ཉན་དུ་གཞུག་པའི་སྤྱིར།
སྤྱིས་པ་འབྲིག་པའི་མཐུ་ཡོད་ཅིང་དོན་གོ་བར་བྱས་པ་ལ་རྫས་ཀྱི་ཐུམ་པོ་འཛོང་
དུ་འཇུག་ཅིང་བཅིངས་པ་འགོ་ལ་དུ་བཅུག་པ་ལ་སྤྱིང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་
བའོ། **ཁྱི་ཀ་ལས།** འདིར་ཐུམ་བྱ་ཞེས་སྒྲོམ་པ་ནི་ནང་གི་སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་པ་
དང་། སྤྱི་རོལ་གི་སྒྲོག་མ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་དཔེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། **ཁྱི་ཀ་ལས།**
གཞན་དབང་བའི་ཐུམ་བྱ་བཅིང་བ་དང་འགོ་ལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཡང་ཁ་ན་མ་བྱོ་བ་
རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཆོག་ཉན་དུ་གཞུག་པ་འདྲ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་
སྤྱིང་བར་བྱ་བ་ནི། མེད་པས་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་བཤགས་པར་བྱའོ་ཞེས་

སོ། །བཅིངས་པ་འགོ་ལ་དུ་འཇུག་པའི་སྤང་བའོ། །

བཅུ་གཅིག་པའི་སྤྲོང་གཞི་ནི།

ཡུལ་ཡུས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་ལུ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲེས་
སུ་བསྐྱར་བ་དེ་རལ་གྱི་མཐུ་ཅན་པའི་དམག་མི་རྣམས་ལ་བྱིན་
༼༡༡༧༽བོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་དགོ་སྤྲོད་མ་ཆོས་བྱིན་མ་ལ་བྱིན་ཅིང་། དེས་
ཀྱང་ཁྱི་ཀ་ལས་སྤོམ་དགའ་མོ་ཟེར་ཡང་། ཡུང་ལས་གཙུག་དགའ་མོ་ལ་བྱིན་
ནས། དེས་དེ་གྲོན་ཏེ་ལམ་དག་ཏུ་འབྱམས་པ་ན། དེ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་
ནས་པའི་ཆོང་དཔོན་གྱི་རྩུང་མའམ་དེད་དཔོན་གྱི་རྩུང་མའམ་སུ་ཞིག་ཡིན་ཅེས་
སྤྲོད་པར་བྱེད་པ་ལས་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་གོས་ལྷུ་བ་ལ་ཆགས་
བའོ། །ལྗོད་ཀྱིས་ལྷུ། བསྐྱར་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བོད་ཀྱི་སྤང་ཉིས་བརྒྱ་དང་།
རིན་གྱིས་ལྷུ་བ་ཀར་རྩ་པ་ཆ་ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་པ་རི་བའི་གོས་དགོ་སྤྲོད་མས་
བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་སྤང་བའི་རྩུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །**ཁྱི་ཀ་ལས།** བདག་
གིར་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་དངོས་གཞིར་འགྱུར་ན་གྲོན་པ་ལ་ལྷ་སྤོམ་ཀྱང་ཅི་དགོས་
ཞེས་སོ། །ཀར་རྩ་པ་ཆ་ཉི་ཤུ་མི་རི་བའི་སྤང་བརྒྱ་པ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཉི་ཤུ་
མི་རི་ཡང་གོས་བབང་པོ་སྤང་བརྒྱ་པ་ལས་ནི་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་རིགས་
སོ། །གོས་ངན་པ་བེམ་པོ་སྤང་བརྒྱ་པ་འཆང་བ་ལ་ནི་ཉིས་པ་མེད་པར་གསལ་ཏེ།
ཁྱི་ཀ་ལས། ལུང་མེད་ནི་གོས་བབང་པོ་གྲོན་ན་གསོན་རོ་སྤྲེ་བས་གོས་ལྷུ་ཡང་

འདི་གཉིས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། **རྒྱ་གཡམས།** བརྗེ་བའི་ཕྱིར་
བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །བཙུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་གིར་
བྱེད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་རུང་བར་
བྱ་བ་དེས་འདི་ཡང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་ལེན་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དེ། གཞན་
གྱིས་གྱོན་པ་ལ་ཡང་སྤང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མེད་དུ་བྱིན་གྱང་། །ཁ་ན་མ་གྲོ་བ་
རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གོས་ལྷི་བ་བརྟེན་པའི་སྤང་
བའོ། །

བཙུག་གཉིས་པ་ནི།

སྤང་གཞི་ཡུལ་ཀ་ལི་རྒྱའི་རྒྱལ་པོས་གསལ་རྒྱལ་ལ་སང་རས་རིན་ཆེ་བ་སྦྱེས་
སུ་བསྐྱར་བ་དེ་རལ་གྱི་མཐུ་ཅན་པའི་དམག་མི་རྣམས་ལ་བྱིན་ནོ། །དེ་རྣམས་
གྱིས་༼༡༡༥ན༽དག་སྤོང་མ་ཆོས་བྱིན་མ་ལ་བྱིན་ཅིང་དེས་གྱང་གཙུག་དགའ་མོ་
ལ་བྱིན་པ་དེས་དེ་གྱོན་ཏེ་ལམ་སྤང་དུ་ལྷགས་པ་ན་དེའི་ལུས་གཡོགས་གྱང་སྦྱོན་
མོ་འདྲ་བར་སྤང་རོ། །དེ་བྱིས་པ་རྣམས་གྱིས་མཐོང་ནས་པ་བེ་ཆོང་དཔོན་གྱི་
ཁུང་མའམ། དེད་དཔོན་གྱི་ཁུང་མའམ་སུ་ཞིག་ཡིན་ཅེས་སྤོད་པར་བྱེད་པ་ལ་
བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་གོས་ཡང་བ་ལ་ཆགས་པའོ། །**དག་སྤོང་མའི་རྣམ་**
འབྱེད་ལས། ཀར་ཁྱི་བ་ཁྱི་བྱ་རི་ཞིང་ལྷིང་སྤང་ལྷ་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་གོས་
དག་སྤོང་མས་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལས་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །**ལུང་**

ལས། ཡང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་ལྷ་པ་འམ་ལྷ་པ་ལས་ཚུང་བའོ་ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། **འྲི་ཀ་ལས།** གོས་ཡང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷིད་ཀྱིས་ཡང་བ་ཉི་ཆེ་ལ་བྱ་སྟེ་
འདིར་རིན་ཐང་གིས་ཡང་བར་ནི་མི་སྦྱར་རྟེ། ཀར་རྩི་པ་ཆ་ཉི་ཤུ་མི་རི་བ་ལ་ཉེས་
པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །གོས་ཡང་བ་བསྟེན་པའི་སྤང་བའོ། །

འདིར་སྦྱས་པ། འཇིགས་མེད་ཉི་ལྷ་བཅུགས་པའི་ཁྲིར་འཁོད་
ནས། །བསྟེངས་མེད་མ་བྱ་གཞོན་ནུའི་གཤོག་ཡངས་བརྒྱད་། །བག་མེད་རིང་
ནས་སྒོད་པའི་མཁའ་ལྷིང་སྒྲ། །སྤངས་མེད་ཆངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བྲངས་
ཟིན་རྟེ། །

ཀུས་འགེལ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལས། སྤང་བའི་ལྷ་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་
བཤད་རྫོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཐུན་མོང་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པ་བརྒྱད་དང་
བརྒྱད། །དང་པོ་ལ། བདུན་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དབྱེ་བ་དངོས། །དེ་དག་གཞན་སེལ་སྒོ་
ནས་བརྗོད། །ལྷ་པ་མེད་བསྐྱབ་བྱ་ཞུང་དོ། །དང་པོ་ནི།

གཞུང་འོག་མས་སྟོན་པའི་དམིགས་བསལ་བཙུང་བོ་མ་གཏོགས་པ་
བདུན་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ནི་དག་སྒོང་དང་དག་སྒོང་མའི་ལྷ་བྱེད་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་
ནོ། །བདུན་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་སྤང་དག་སྒོང་པའི་རྣམ་འབྱེད་དུ་བསྟན་

ཟིན་ཏོ། །དེ་ཡང་གེས་བཞིན་བརྟུན་དུ་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་(༡༡༥)པ་མཆོན་
ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་སུམ་ཅུ་ཙྰ་ལྟ་དང་། སྒྲིན་ནས་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་མིང་
ཙམ་གྱི་ཐུན་མོང་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་ནོ། །དེ་ཡང་གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པ་ལ།
ལྷག་མ་འཆབ་པ་དང་ཡམ་པ་འཆབ་པ་གཉིས་ལས། མཆོན་མཐུན་གྱི་ལྷག་མ་
འཆབ་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ཐུན་མོང་བ་བདུན་ཅུ་ཙྰ་གཉིས་ཀྱི་གངས་སུ་གཏོགས་
ལ། མཆོན་མཐུན་གྱི་ཡམ་པ་འཆབ་པ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དག་སྒྲོང་ལ་
གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཡང་། དག་སྒྲོང་མ་ལ་ནི་འཆབ་
པའི་ཡམ་པར་འགྱུར་བའོ། །མཆོན་མི་མཐུན་པ་སྒྲངས་པ་རྗེས་སུ་བྱོགས་པ་ནི་
དག་སྒྲོང་ལ་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་ན་སྒྲད་དུ་འགྱུར་ཡང་། དག་སྒྲོང་མ་ལ་ནི་བསྒྲོག་པའི་
ཡམ་པ་བསྐྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མ་བསྐྱོས་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཙེ་བརྒྱད་ནི། **སོ་སོར་**
ཐར་པའི་མདོར། དག་སྒྲོང་པ་མའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་ཐུན་མོང་དུ་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་
ལ་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་དག་གི་རྒྱ་མཆོན་ནི་མ་བསྐྱོས་པར་དག་སྒྲོང་ལ་ཆོས་སྟོན་
པ་དང་། ཉི་མ་རྒྱབ་ཀྱི་བར་དུ་དག་སྒྲོང་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ཟས་ཅུང་བད་ཙམ་
གྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་པ་ལས་གྱུར་པ་སྟེ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་དག་སྒྲོང་མ་རྒྱམས་ལ་
ལྷུང་བྱེད་དུ་རྒྱུ་པར་མ་བཞག་སྟེ། **འྲི་ཀ་ལས།** དག་སྒྲོང་མ་རྒྱམས་ཀྱིས་དག་

སྒྲོང་དག་ལ་ཚོས་སྟོན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྒྱིར་
བཏང་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །དགེ་སྒྲོང་ལ་གོས་སྒྱིན་པ་དང་། དགེ་
སྒྲོང་གིས་གོས་བཟོ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱང་དགེ་སྒྲོང་མ་རྣམས་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་རྣམ་
པར་མ་བཞག་སྟེ། **དྲི་ཀ་ལས།** དགེ་སྒྲོང་ནི་འཁོར་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
མཚན་པའི་གནས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགེ་སྒྲོང་ལ་དགེ་སྒྲོང་མས་གོས་སྒྱིན་པ་
དང་། དགེ་སྒྲོང་མས་དགེ་སྒྲོང་གི་གོས་བཟོ་བྱེད་པ་ལ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་
མཚང་པོ་ཆེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་༼༡༧༩༽སོ། །དགེ་སྒྲོང་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་
འགོ་བ་དང་། དགེ་སྒྲོང་དང་ལྷན་ཅིག་གྲུང་འགོ་བ་ཡང་དགེ་སྒྲོང་མ་ལ་ལྟར་བྱེད་
དུ་རྣམ་པར་མི་བཞག་སྟེ། **དྲི་ཀ་ལས།** དགེ་སྒྲོང་མ་རྣམས་མཐུ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་
གཞན་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལམ་དུ་འགོ་བ་ལ་མཚང་པོ་ཆེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
སོ། །དབེན་པར་འདུག་འགྲེང་གཉིས་ཀྱང་དགེ་སྒྲོང་པ་མའི་ལྟར་བྱེད་ཐུན་མོང་
དུ་མི་བཞག་སྟེ། ལྟར་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་སྒྲོང་ལ་
དབེན་པ་ན་འགྲེང་བའི་ལྟར་བྱེད་གཅིག་ཏུ་བཅས་ལ་དགེ་སྒྲོང་མ་རྣམས་ལ་
དབེན་པ་ན་འགྲེང་བའི་ལྟར་བྱེད་བཞི་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབེན་པ་ན་འདུག་
པ་ལ་ཡང་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་རོ། **དྲི་ཀ་ལས།** དགེ་སྒྲོང་མ་བླད་མེད་དང་
ལྷན་ཅིག་འདུག་པ་དང་། དགེ་སྒྲོང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲེང་བ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །དགེ་སྒྲོང་གིས་སྒྱིར་དུ་བཅུག་པ་ཟ་བ་

ཡང་དག་སྒོང་མ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་རྣམ་པར་མི་བཞག་སྟེ། **དྲི་ཀ་ལས།** རྒྱུས་པས་
སྒོར་དུ་བཅུག་པ་བྱུང་མེད་ཀྱིས་ཟ་བ་ལ་ན་སྒྲིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
སོ། །སྒོད་པ་དང་ཞེས་ཟུག་དབྱེ་བ་སྟེ་སྒོད་པ་དག་སྒོང་པ་མའི་ལྷུང་བྱེད་བྱུ་
མོང་དུ་མི་བཞག་སྟེ། ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དག་སྒོང་ལ་
སྒོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་གཅིག་ཏུ་བཅས་ལ། དག་སྒོང་མ་རྣམས་ལ་སྒོད་པའི་ལྷུང་
བྱེད་གཉིས་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཡང་ཟ་བ་ཡང་དག་སྒོང་མ་རྣམས་ལ་ལྷུང་
བྱེད་དུ་རྣམ་པར་མི་བཞག་སྟེ། **དྲི་ཀ་ལས།** དག་སྒོང་མ་རྣམས་གས་ཆེར་འཆོས་
པར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དེ་འབྱུང་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
སོ། །ཟས་བསོད་པ་སྒོང་བ་ཡང་དག་སྒོང་མ་རྣམས་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་མི་བཞག་སྟེ།
ལྷུང་བྱེད་ལས་སྟེ་ཆོན་ཐ་དད་པར་སོ་སོར་བཞགས་པར་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
༼༡༧༧༽རོ། །མ་ལོན་པ་དང་ཞེས་མ་ལོན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་
ལ་ཡང་དག་སྒོང་པ་མའི་ལྷུང་བྱེད་བྱུ་མོང་དུ་མི་བཞག་སྟེ་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་
མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དག་སྒོང་ལ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་
པའི་ལྷུང་བྱེད་གཅིག་ཏུ་བཅས་ལ། དག་སྒོང་མ་རྣམས་ལ་ནི་སྟོམ་ལེན་ལོ་བཅུ་
གཉིས་མ་ལོན་པ་དེ་ཡང་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་མོད་ཀྱིས་ལོ་བཅུ་
གཉིས་མ་ལོན་པ་དང་། ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་སྟེ་མ་ལོན་པ་བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་
པའི་ལྷུང་བྱེད་གཉིས་སུ་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་ལས་གྱུར་པ་

ནི་ཞེས་པ། **འྲི་ཀ་ལས།** དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་ཆད་ལས་ལྷག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཀྱང་
དག་སྒྲོང་མ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་མི་བཞག་སྟེ། དག་སྒྲོང་མ་རྣམས་ལ་རས་ཆེན་
འཆང་བ་ཉིད་ཀྱང་མ་བཅས་པས་རས་ཆེན་གྱི་ཆད་ངེས་པ་རྣམ་པར་མ་བཞག་
པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །

ཁྱད་པར་དུ་ཡང་འདུག་པ་དང་འགྲེང་བ་དང་སྤྱིར་མ་སྒྲངས་པར་སྒྲོད་པ་དང་
ཞེས་གསུངས་པའི་ལྷུང་བ་འདི་གསུམ་ལ་ནི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལྷགས་གཉིས་
ཡོད་དེ། དག་སྒྲོང་མའི་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་མདོ་རྩ་འགྲེལ་དབང་བཅན་དུ་བྱེད་
པ་དང་། ལྷུང་དག་སྒྲོང་མའི་རྣམ་འབྱེད་དང་ལྷུང་ལྷུ་བ་དབང་བཅན་དུ་བྱས་
པའོ། །རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་པོ་ལྟར་ན། ལྷུང་བྱེད་འདི་གསུམ་ནི་དག་སྒྲོང་མ་
རྣམས་ལ་མེད་དེ། **དག་སྒྲོང་མའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས།** སྒྲོད་དང་མ་བསྐྱས་ཉི་
ལྷུབ་དང་། །ཟས་དང་ཆོས་གོས་གཉིས་དག་དང་། །དོན་མཐུན་སྒྲུ་དང་དབེན་པ་
གཉིས། །སྒྱུར་བཅུག་ཡང་ཡང་གསོད་པ་དང་། །ཉལ་སར་འདུག་དང་འགྲེང་བ་
དང་། །གདེངས་མེད་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་དང་། །རས་ཆེན་ལྷུང་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་
པོ། །བཀོལ་བའི་ལྷག་མ་འདིར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ་དེ་དང་མདོ་རྩ་
འགྲེལ་མཐུན་ནོ། །**༼ ༡༩༠ན ༽**ཁྱད་པར་དུ་ཡང་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་ཤོམ་པའི་བྱིམ་
ན་འདུག་པ་དང་འགྲེང་བ་དང་སྤྱིར་མ་སྒྲངས་པར་སྒྲོད་པ་དང་ཞེས་པའི་**འྲི་ཀ་**

ལས། འདི་དག་ནི་རྩུང་ཟད་དངོས་བཅས་དང་རྒྱ་མཚན་རྩུང་ཟད་ཡང་བས་ཞེས་ཆ་མཐུན་པ་ལ་

བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། འདུལ་བ་མདོར་བསྐྱུས་པ་ལས་ཉེས་བྱས་སུ་
གསུངས་པའི་སྤྱིར་དེ་དག་ཀྱང་དགོས་པ་སྤྱོད་མ་རྒྱུ་ལ་ལྷུང་བྱེད་ཉིད་ཏུ་རྒྱུ་པར་
མི་བཞག་གོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

རྒྱུ་པར་བཞག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ན། གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་དགོས་པ་ལ་
ལྷུང་བྱེད་དེ་ལྷུང་དགོས་པའི་**རྒྱུ་འབྱེད་ལས།** ཡང་དགོས་པ་མ་གང་ཤེས་
བཞིན་ཏུ་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་ཤོམ་པའི་བྱིམ་ཏུ་འདུག་པར་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་
དོ། །ཡང་དགོས་པ་མ་གང་ཤེས་བཞིན་ཏུ་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་ཤོམ་པའི་བྱིམ་ཏུ་
དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་འགྲོངས་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་སྤྱོད་གཞི་དང་བཅས་པ་
གསུངས་སོ། །ཉལ་པོ་བྱེད་པར་ཤོམ་པའི་བྱིམ་ན་འདུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་**ལྷུང་**
ཞུ་བ་ལས་ཀྱང་། དགོས་པ་མས་འཆལ་བཞིན་ཏུ་སྒྲིག་པར་དང་བཅས་པའི་གྲོང་
ཏུ་ནན་གྱིས་མཆིས་པར་བབྱིས་ན་ཅིར་འགྱུར། ལྷུང་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྲིག་
པར་དང་བཅས་པར་འགྲོང་བ་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཤེད་
མེད་པར་སྒྱུད་པ་ལ་ཡང་ལྷུང་དགོས་པའི་**རྒྱུ་འབྱེད་ལས།** ཡང་དགོས་པ་
གང་དགོས་པ་ལ་གོས་དག་བྱིན་པ་དེའི་འོག་ཏུ་སྤྱིར་མ་སྤངས་པར་གདེང་མེད་
པར་སྒྱུད་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་སྤྱོད་གཞི་དང་བཅས་པ་གསུངས་སོ། །**མའི་སོ་**
སོར་ཐར་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། ཡང་དགོས་པ་མ་གང་གིས་དགོས་པ་ལ་
གོས་བྱིན་པ་དེའི་འོག་ཏུ་གཤེད་མེད་པར་གྱོན་ན་ལྷུང་བྱེད་ཏུ་བཤད་ཅིང་།

གདེང་མེད་གཏོགས་པའི་བཙུང་བཀོལ་ལོ་ཞེས་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། གདེང་
མེད་ནི་བཀོལ་༼༡༣༠བ༽དུ་མི་རུང་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གོང་དུ་སྒྲིམ་གྱི་ཆོགས་
སུ་བཙད་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀྱང་འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས་བཤད་དོ། །

འོ་ན་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལུགས་གཉིས་པོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞེན། ལག་
ལེན་དེ་དག་དོགས་མཐའ་བཟུང་སྟེ། **རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས།** ཡང་དག་
བསྐྱུས་པའི་གཞི་ཉམས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་ལ། **སྤྲོད་སྒྲུབ་མཛོད་ལས།** དགོ་
སྤྲོད་མ་གང་དག་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྟ་བུ་བརྒྱ་པོ་དག་འཛིན་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་
དང་། མདོ་རྩ་བའི་མཚན་འབྱུང་གི་**འགྲེལ་རྒྱུད་ལས།** དགོ་སྤྲོད་མའི་བྲིམས་ལྟ་
བརྒྱ་བསྐྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་ལུགས་ཕྱི་མ་ལྟར་བཤད་ན་
ལུགས་སམ་སྟམ་ཞེས་མཚོ་སྟོབས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དགོ་སྤྲོད་གིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མེད་ཕྱིར་ཟས་གོས་ལ་སོགས་ཟང་ཟིང་སྦྱིན་པ་
ཉི་བར་བསྐྱབ་ཏུ་རུང་སྟེ་འཕོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་བྱུང་ནའོ། །དེ་ཡང་**ཡུང་**
ཐུན་ཆོགས་ལས། དགོ་སྤྲོད་དེས་ཟུ་གའི་དུས་ན་དགོ་སྤྲོད་མ་བསོད་སྟོམས་ཀྱིས་
ཕོངས་པ་དེ་ལ་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཕྱིད་སྦྱིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆུང་མར་གྱུར་
པའི་དགོ་སྤྲོད་མ་ཉིད་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་ནི་མ་དང་སྤྲིང་མོ་ལ་སོགས་པ་
དག་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དགོ་སྤྲོད་མ་དེས་དགོ་སྤྲོད་དེ་ལས་

ཟང་ཟིང་སྤང་བ་ཡང་ངོ་། །མ་མེད་པ་མཚན་མོ་ཉལ་མི་རྣམས་པའི་བུ་ཆུང་བུ་དང་
། དེའི་མར་གྱུར་པའི་དགེ་སློང་མ་ལྟན་ཅིག་ཉལ་བ་ནི། རུང་བའི་ཁོངས་སུ་མ་
གཏོགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་མ་ཐམས་ཅད་ལ་རུང་ངམ་ཞེན། །བུ་
ཆུང་བུ་དང་ལྟན་ཅིག་ཉལ་བའི་གནང་བ་ཐོབ་པ་ལའོ། །དགེ་སློང་མ་དེ་ལ་གནང་
བ་དེ་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་གྱི་གསོལ་གཉིས་གྱི་ལས་གྱིས་སྦྱིན་པར་
བྱའོ། །དུས་ཕྱིས་བུ་དེ་ཆེན་པོར་༼༡༩༽གྱུར་ན་ནི། **ལུང་ཐུན་ཆོག་མས་**

ལས། དགེ་སློང་མ་རྣམས་བུ་ཆེན་པོར་གྱུར་བ་དེའི་ཆེ་དང་ལྟན་ཅིག་ཁང་པ་
གཅིག་ཏུ་ཉལ་བར་མི་རུང་སྟེ། རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་བཞིན་སློབས་ཤིག་
ཅིས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཁྱིམ་སྒོ་གསལ་མེད་པར་མཚན་མི་མཐུན་པ་དང་།
ཁང་པ་གཅིག་ཏུ་ཉལ་བའི་ལུང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་
དགོས་པ་ཤ་ལུགས་པར་སྒྲིབ་རྣམས་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། སོ་སའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

དགེ་སློང་མའི་ལྷུང་བྱེད་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་པོ་འདི་རྣམས་དགེ་སློང་པ་ལ་ཅིར་
འགྱུར་ཞེན། ལྷུང་མེད་དུ་འགྱུར་བ་བཅོ་ལྔ་སྟེ། མ་ལོན་ལའོར་དང་ལའོར་མེད་
ཉར་འཛོག་དང་། ལའོར་མང་གསོག་དང་གཞོན་འགྱུར་སྤང་གསུམ་དང་། སྦྱེ་
གཤམ་མི་འཆང་ཆུ་གོས་མི་འཆང་དང་། །བུ་བཤམ་པ་ལ་གོས་ནི་འགྱུར་འཇུག་
དང་། །ཕྱི་བའི་ཆོས་ལས་འདས་པ་སྐྱབས་གྱི་གཞི། །ཕྱི་སར་གཅིག་ཤར་འགྲོ་

དང་བཙུ་ལྟོ། །ཞེས་བསྐྱུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དེ་དག་དག་སྒྲོང་ལ་
ལྷུང་མེད་དུ་བཞག་པ་ནི་སྐྱེས་པ་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དགག་བྱ་
མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཀླུ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཆང་བུ་འཇུག་པའི་དོད་པོ། དག་སྒྲོང་གི་འབྲིན་
པའི་དག་འདུན་ལྷག་མ་སྟེ། གལ་ཏེ་དག་སྒྲོང་གིས་རང་གི་ཁའམ་བཤང་ལམ་དུ་
ཀླུ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཆང་བུ་འཇུག་ན་ནི་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་བ་ནི་ཁྱེ་ཀ་ལས་བཤད་
དོ། །ཞེས་མེད་བཙུ་ལྟོ་དང་ཀླུ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཆང་བུ་འཇུག་པ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་
མ་གཏོགས་པ་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་དག་སྒྲོང་ལ་ཞེས་བྱས་སུ་འགྱུར་
ཏེ། དབང་དུ་བྱ་བའི་དགག་བྱ་མ་རྗེས་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཞིས་པ་སོ་སོའི་དོན་ལ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་པོ། །ཁྱེ་ཀར་ཚན་པ་བཙུ་ལྟོ་སྟེ།
བརྒྱལ་ཞུགས་ལེན་འཇུག་ལས་གྱུར་དང་། །ལེན་འཇུག་ཡལ་དོར་ལས་གྱུར་
དང་། །ཚངས་སྐྱོད་ཡོངས་༼༡༡༽བསྐྱུང་ལས་གྱུར་དང་། །ཆེ་མོ་ཉིད་ལས་
གྱུར་བ་དང་། །ཡོ་ལང་ལས་ནི་གྱུར་བ་དང་། །སྟན་ལས་གྱུར་བ་བརྗོད་བ་དང་
། །ལག་གི་ལས་ལས་གྱུར་བ་དང་། །བཟའ་མ་བས་ལས་གྱུར་བ་དང་། །བགོ་
བགོས་ལས་གྱུར་བ་དང་། །སེར་སྒྲའི་དབང་ལས་གྱུར་བ་དང་། །གནས་ལས་
གྱུར་བ་བརྗོད་བ་དང་། །སྒྲོམ་པ་ལས་ནི་གྱུར་བ་དང་། །ཀླུ་དང་མི་ཀླུ་ལས་གྱུར་
དང་། །བརྗོད་བ་སྐྱུ་བ་ལས་གྱུར་དང་། །སྐྱུ་བ་ལས་གྱུར་ལྷུང་བྱེད་དོ། །དང་
པོ་ལ་བཅུ་བདུན་ཏེ། མ་ལོན་ཉེར་འཛིག་ལྷུང་བྱེད་དང་། །འཁོར་ཉེར་འཛིག་

པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། །འཁོར་མང་ཉིང་འཛོག་ལྷུང་བྱེད་དང་། །བཙུག་ཉིས་མ་
ལོན་རྫོགས་བྱེད་དང་། །ཉི་ཤུ་མ་ལོན་རྫོགས་བྱེད་དང་། །ཆོག་འདས་ལྷུང་བྱེད་
གཉིས་པོ་དང་། །བསྐྱབ་ལ་མ་བསྐྱབས་རྫོགས་བྱེད་དང་། །བསྐྱབ་ལ་བསྐྱབས་
པ་རྫོགས་མི་བྱེད། །ཆོས་འཆོང་པ་ཡི་ལྷུང་བྱེད་དང་། །འཕྲིད་པར་བྱ་བའི་ལྷུང་
བྱེད་དང་། །འཁོར་མང་གསོག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། །མ་གནང་སྤྱད་པའི་ལྷུང་
བྱེད་དང་། །སྒྲིན་ཅན་སྤྱད་པའི་ལྷུང་བྱེད་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི།

སྤྱིར་གཞི་སློམ་དག་འཕྲོ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཙུག་ཅིག་ལོན་པས་
གཞན་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་
གཉིས་བསྐྱབ་པ་མི་བརྟན་པར་འགྱུར་བའོ། །མཁན་མོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་རབ་རྩ་
འབྲེན་པ་དང་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་འོ། །གནས་
སྐབས་གང་ལ་ཞེན། །མཁན་མོ་རང་ཉིད་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཙུག་
གཉིས་མ་ལོན་པ་ཉིད་ལའོ། །གང་གིས་ཤེ་ན། །མཁན་མོ་བདག་ཉིད་བསྐྱེན་
པར་རྫོགས་པས་སོ། །ལོ་བཙུག་གཉིས་མ་ལོན་པར་འཛོག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

གནང་བ་སྒྲིན་པའི་དགོས་པ་ནི་གནང་བ་མ་ཐོབ་པར་འཁོར་དང་འཁོར་མང་
ཉི་བར་འཛོག་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་༼ ༡༩༩ ༽བ་ལས་གནང་བ་སྒྲིན་པས་
འཁོར་དང་འཁོར་མང་ཉི་བར་བཞག་ཀྱང་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། །ཁྱེད་ཀྱིས་

འཁོར་དང་འཁོར་མང་ཉི་བར་འཛོག་ཏུ་རུང་ན་ངས་ཀྱང་འཛོག་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་
རུང་ངོ་ཞེས་འགྲན་ནས་བཅས་པའི་རྒྱ་རལ་བར་འགྱུར་བ་ལས། ལས་ཀྱི་ཚོ་
གས་བྱིན་པས་བཅས་པའི་ས་མཚམས་ཟིན་པའོ། །

བསྐྱས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས།

དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་གནང་བ་སྦྱིན་པ་ནི། མཁན་མོར་འོས་པའམ་མཚན་ཉིད་
དང་ལྷན་པ་ལ་སྟེ་བཙུན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དག་པ་དང་།
བརྟན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་བར་མ་ཆད་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་
པ་དང་། མཁས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུལ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཕན་འདོགས་ཀྱི་ཡན་
ལག་ཏུ་སྟོང་རྗེ་དང་བཟོད་པར་ལྷན་པ་ལ་སོགས་ལྷ་སྤྱགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་
པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཁན་མོར་འོས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་དེ་དག་གི་
སྟོང་དུ་སྦྱིན་པའི་ཡུལ་གྱི་སྤུང་མོང་བ་འདི་ནམས་བསྐྱན་ཏེ། མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་
གནས་པ་དང་། ཚོགས་སུ་མ་ཆང་བ་དང་། སྤར་གནང་བ་བྱིན་པ་དང་མ་འབྲེལ་
བ་དང་། རང་གིས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་འདེབས་པས་གནང་བ་སྦྱིན་
ནོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་སྦྱིན་པ་ནི། དགེ་འདུན་མ་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྷན་
བྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོག་གང་གིས་སྦྱིན་པ་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཁུག་གསུམ་
སྟེ། སྦྱོར་བ་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་དང་ལྷག་བཅའ་ནས་ཐལ་མོ་
སྦྱར་ཞིང་ཅོག་ཅོག་སྤར་འདུག་པའི་སྦྱོད་ལམ་བསྟེན་ཏེ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་

དང་། དངོས་གཞི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་མཐུག་ལས་ཀྱི་མཐུག་སྟུང་བརྗོད་
བའོ། །བཞི་པ་གནང་བ་བྱིན་པ་འཛིག་པའི་རྒྱ་ནི། མཚན་གྲུབ་པ་དང་། བབས་
པ་དང་། སྤྱི་བ་དང་མཚན་གཉིས་གཅིག་ཅུ་དུ་བྱུང་བ་སྟེ་འདི་ལ་ཆོ་ག་རྣམས་
གྲུབ་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་(༡༣༩༧)དང་། ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་བྱིར་ཞེས་
སྟེ་ཕྱིའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྟེང་གཞི་སྟོམ་དག་འཕྲོས་དག་འདུན་ལ་གནང་བ་མ་ཞུས་པར་འཁོར་ཉེ་བར་
འཛིག་པར་བྱེད་པ་ན། དོན་ཅུང་བའི་དགོ་སྟོང་མ་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་འཁོར་རྗེས་སུ་མི་སྟོང་བ་ལས་འཁོར་རྣམས་ཚུལ་བྲིམས་
ཉམས་པར་འགྱུར་བའོ། །འཁོར་གཅིག་གམ་གཉིས་དང་འཁོར་གསུམ་ཡན་
ཆད་མང་པོ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་གནང་བ་དགོ་སྟོང་མ་ལ་དགོ་སྟོང་མའི་དགོ་
འདུན་གྱིས་གསོལ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཅི་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིན་ནམ་ཞེ་
ན། འཁོར་དེ་ཉེ་བར་འཛིག་ཅུས་པ་ནད་གཡོག་དང་། འགྲོད་པ་བསལ་བ་ལ་
སོགས་ཅུས་པ་ལའོ། །མ་གཏོགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟེ་མར་སྦྱར་ཏེ་གནང་
བ་མ་ཐོབ་ན་ནི་དགོ་སྟོང་མས་འཁོར་དང་འཁོར་མང་པོ་ཉེ་བར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་
དོ། །དེ་ཉེ་བར་འཛིག་ཅུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིན་ནམ་ཞེ་ན། དགོ་སྟོང་མ་
བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་པ་ཉིད་ལའོ། །འཁོར་ཉེ་བར་

འཛིག་ལུས་པ་དང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་པ་ལས་གཞན་འཁོར་ཉེ་བར་འཛིག་མི་
ལུས་པ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་ལོན་པའི་དགེ་སློང་མ་
གཞན་གྱིས་གནང་བ་དེ་གསོལ་བར་མི་བྱའོ། **ཁྱིཀར།** ཞར་ལས་བྱུང་བ་
རྫོགས་སོ་ཞེས་ཞར་དུ་བསྟེན་ཏོ། །གང་ལ་འཁོར་ཉེ་བར་འཛིག་པའི་ལྷུང་བྱེད་
དུ་འགྱུར་ཞེན། དགེ་སློང་མ་གང་གིས་སྒར་འཁོར་ཉེ་བར་བཞག་པའི་གནང་བ་
མ་ཐོབ་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་འདིར་འགྱུར་རོ། །ཅི་ཞིག་བྱས་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་
ན། འཁོར་ཉེ་བར་འཛིག་པའི་གནང་བ་མ་ཐོབ་པའི་དགེ་སློང་མ་དེ་འཁོར་
གཅིག་གཉིས་ཙམ་ཉེ་བར་འཛིག་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། **ཁྱིཀར།** འཁོར་ཉེ་
བར་འཛིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་ཏུ་འབྱིན་པ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་
པ་དང་དགེ་སློང་མར་བྱེད་པ་དང་གནས་༼ ༡༩༩༧ ༽སྟེན་པར་བྱེད་པ་བཞི་པོ་
དག་གོ་ཞེས་སོ། །འཁོར་ཉེ་བར་འཛིག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

སྤྱིར་གཞི་སློམ་དག་འཕྲོས་འདོད་ཆེན་གྱིས་འཁོར་མང་པོ་ཉེ་བར་བཞག་ནས།
ཆོས་མི་སྟོན་གདམས་ངག་མི་སྟེར་བས། དེ་དག་མ་དུལ་མ་ཞི་མ་བསྐྱུངས་པར་
གྱུར་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྒར་དང་འདྲའོ། །འཁོར་ཉེ་བར་འཛིག་པ་ལས་
གཅིག་ཤོས་འཁོར་མང་པོ་ཉེ་བར་འཛིག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི་འཁོར་མང་པོ་སྟེ་
འཁོར་གསུམ་ཡན་ཆད་ཉེ་བར་འཛིག་ནའོ། །དེ་ཡང་འཁོར་མང་ཉེར་འཛིག་གི་

གནང་བ་མ་ཐོབ་པའི་དགེ་སྤྲོད་མས་འཁོར་གསུམ་ཡན་ཆད་ཉི་བར་འཛིག་ན་
ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཉི་བར་འཛིག་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སྤྲོ་མ་བཞིན་
ནོ། །འཁོར་མང་པོ་ཞེས་པ་ནི་གསུམ་ཡན་ཆད་ལ་མང་པོའི་སྤྲོ་འཇུག་ཅིང་
། **འགྲེལ་ཆུང་ལས།** སྤྲོ་བ་མ་དང་ཉི་གནས་མང་དུ་འཆང་ན་ལྷུང་བའོ། །གོང་མ་
ནི་སྤྲོ་བ་མ་གཅིག་གཉིས་ཙམ་ལ་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འཁོར་མང་པོ་ཉི་བར་འཛིག་
པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་ལ།

སྤྲོ་མ་དག་འཛོམས་ཁྱིམ་སོ་བཟུང་བ་ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་ལོན་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་
པ་ན། དོན་ཉུང་བའི་དགེ་སྤྲོད་མ་རྣམས་སྤྲོད་པར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་
བསྟེན་པར་རྫོགས་མི་རན་པ་ལ་བྱས་པས་གཞན་གྱི་སྤྲོད་ཆུང་ཟེས་པའོ། །ལུང་
མེད་ཁྱིམ་སོ་བཟུང་བ་བག་མར་བཏང་བ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཉིད་གྱི་མདུན་རོལ་དུ་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་མཁན་མོ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ལོ་བཅུ་
གཉིས་མ་ལོན་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

སྤྲོ་བ་ནི།

སྤྲོ་མ་དག་འཛོམས་ལོ་ནི་ལྷུ་མ་ལོན་པ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་ན་བཅས་པ་སྟེ་
དགག་བྱ་གོང་དང་འདྲ། ལུང་མེད་ཁྱིམ་སོ་བཟུང་བ་ལས་གཞན་ཁྱིམ་སོ་མ་
བཟུང་བ་ནི་ལོ་ནི་ལྷུའི་མདུན་རོལ་དུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན་མཁན་མོ་

ལ་ལྷུང་། ༡༩༩༧། བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་
པར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བྱུག་པ་དང་བརྟན་པ་ནི།

སྒྲིབ་གཞི་ནི་སྒྲོམ་དགའ་མོས་དག་སྒྲོབ་མའི་བསྐྱབ་པ་མ་བྱིན་པར་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དག་སྒྲོབ་མའི་བསྐྱབ་པ་མི་
བརྟན་པར་འགྱུར་བའོ། །དག་སྒྲོབ་མའི་བསྐྱབ་པ་མ་བྱིན་པ་བྱིས་སོ་བཟུང་བ་
དང་། བྱིས་སོ་མ་བཟུང་བ་གཉིས་མཁན་མོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་
བྱེད་པ་ལའོ་ཞེས་སྒྲུ་མར་སྒྱུར་ཏེ་མཁན་མོ་ལ་ལྷུང་བྱེད་གཉིས་སོ། །

འོ་ན་ཆངས་སྒྲིད་ཉིར་གནས་མ་བྱས་པར་བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་ན་ཅིར་འགྱུར་
ཞེས་འདྲི་ན། མདོ་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་། **ལུང་དག་སྒྲོབ་**
མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ཆངས་པར་སྒྲིད་པ་ལ་ཉི་བར་གནས་
པའི་སྒྲོམ་པ་མ་གསོལ་བར་དག་སྒྲོབ་མའི་དངོས་པོ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་
ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །**མའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་འགྲེལ་པ་**
ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་སྒྲོབ་མ་གང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ཆངས་པར་སྒྲིད་པ་ལ་ཉི་བར་
གནས་པའི་སྒྲོམ་པ་མ་བྱིན་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ན་ལྷུང་བྱེད་
དོ། །ལྷུང་བྱེད་དེ་ནི་མའི་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་མདོ་རྩ་འགྲེལ་ལས་ནི་མ་བཤད་
དོ། །ཆོག་ལས་འདས་པའི་ལྷུང་བྱེད་གཉིས་སོ། །

བརྒྱད་པ་ནི།

སྤང་གཞི་དགོ་སྤྲོ་བ་མའི་བསྐྱབ་པ་ལ་ལོ་གཉིས་སུ་མ་སྤྲད་པ་དེ་ཉིད་སྤྲོ་མ་
 དགའ་མོས་བསྐྱེན་རྫོགས་བྱེད་པ་ལ་དོན་ཅུང་བའི་དགོ་སྤྲོ་བ་མ་རྣམས་སྤྲད་པར་
 བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དགོ་སྤྲོ་བ་མའི་སྤྲོ་མ་པ་མི་བརྟན་པར་འགྱུར་
 བའོ། །དགོ་སྤྲོ་བ་མའི་སྤྲོ་མ་པ་བྱིན་དུ་ཟེན་གྱིས་དགོ་སྤྲོ་བ་མའི་བསྐྱབ་པ་དེ་ལ་ལོ་
 གཉིས་སུ་མ་སྤྲད་པ་ཉིད་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ལའོ་ཞེས་སྤྲུ་མར་
 སྤྲུར་ཏེ་མཁན་མོ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །བསྐྱབ་པ་ལ་མ་བསྐྱབ་པ་བསྐྱེན་
 །༡༥༤།པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

དགུ་པ་ནི།

སྤང་གཞི་སྤྲོ་མ་དགའ་མོའི་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་ཉེ་གནས་དག་དགོ་སྤྲོ་བ་
 མའི་བསྐྱབ་པ་ལ་ལོ་གཉིས་སུ་བསྐྱབས་ནས་དེ་དག་བསྐྱེན་རྫོགས་མི་བྱེད་པ་
 ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆོས་ལ་སེར་སྒྲར་གྱུར་པ་ལས་སོ། །ལོ་གཉིས་སུ་དགོ་
 སྤྲོ་བ་མའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྤྲད་ཟེན་པ་ཉིད་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པ་
 དེ། །མཁན་མོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་མི་བྱེད་པའི་མཁན་མོ་ལ་ལྷུང་
 བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** རྒྱུ་མ་ཚང་བའི་བྱིར་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་
 མི་བྱེད་པ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབས་པ་བསྐྱེན་པར་
 རྫོགས་པར་མི་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བཙུང་པ་ནི།

སྤྱིང་གཞི་སྒྲིམ་དགའ་མོ་ལ་དགོ་སྒྲོང་མས་བདག་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་
མཛད་ཏུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པ་ན། གལ་ཏེ་ཁོ་མོ་ལ་གོས་ཁྱིན་ན་དེའི་འོག་ཏུ་ཁྱོད་
བསྟེན་རྫོགས་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆོས་འཆོང་བ་ལས་འོག་
འཆོ་ལྟན་པར་འགྱུར་བའོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་མོ་ལ་ཁྱོད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་རྒན་
པ་གོས་ཁྱིན་པ་ལྟ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་བསྟེན་རྫོགས་བྱའོ་ཞེས་བསྟེན་པར་རྫོགས་
པར་ལེན་འདོད་པ་ལ་དེ་སྐད་ཟེར་བ་ལ་པ་རོལ་བོ་དེས་དོན་གོ་ན་ལྟར་བྱེད་ཏུ་
འགྱུར་རོ། **སྤྱི་ཀ་ལས།** འདིར་གོས་སྒྲིམ་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཐ་ན་རྒྱུང་པ་མཉེ་
བ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ཡང་ལྟར་བྱེད་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
སོ། །སྒྲིམ་པ་གཞན་སྤྱིང་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཟེར་བ་དང་གྲོག་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་
ཟེར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །ཆོས་འཆོང་བའི་ལྟར་བྱེད་དོ། །

བཙུག་ཅིག་པ་ནི།

སྤྱིང་གཞི་གོ་ཏེ་མི་སྒྲིམ་མོ་ལ་བུད་མེད་གཅིག་གིས་བདག་རབ་ཏུ་དབྱུང་
འཆལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ཁྱོད་བྱིས་རྒྱས་པར་བྱ་བ་སྒྲོངས་དང་དེའི་འོག་ཏུ་
ཁྱོད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དགའ་བར་༼༡༩༩བ༽མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། དེས་
དེ་སྤྱངས་ཏེ་འོངས་པ་དང་དེས་དེ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བ་ལས་བདག་ནི་བྱིས་ན་གནས་
པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཟེར་བའི་སྐབས་ལས་

སོ། །དགག་བྱ་ནི་འདྲིད་པ་དེས་གཞན་ལ་གནོད་པ་འོ། །རབ་རྩ་ཐུང་བར་འདོད་
པའི་བསམ་པ་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་ཆོག་གིས་པ་མོ་ལ་བསྟན་པས་གིས་རྒྱས་
བར་བྱ་བ་སྐྱེ་གིས་ན་གནས་པ་ལ་དགོས་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་སྒོར་དུ་བཅུག་ནས་
རབ་རྩ་མི་འབྲིན་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། **རྟེན་གཤམས།** གཞན་གྱི་འདྲིད་པ་
ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །འདྲིད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བཅུག་གིས་པ་ནི།

སྒྲིང་གཞི་སྒྲོམ་དགའ་མོས་ལོ་རེ་རེ་ཞིང་རབ་རྩ་ཐུང་ནས་དེ་དག་ལ་འབོད་
པའི་ཆེ་ལོ་གཅིག་པ་ལོ་གཉིས་པ་ལོ་ལྔ་པ་ཞེས་འབོད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་སྒྲུས་
པ་ཅི་ཁྱོད་གིས་འདི་རྣམས་གྱི་མིང་མི་ཤེས་སམ་ཞེས་ཟེར་བ་ན། འདི་སྟེད་གྱི་
མིང་སྒྲུས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་མང་བོ་མི་སྒྲུངས་
བས་སྒྲོམ་པ་ཉམས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བའོ། །མ་ལན་མོ་གང་ཞིག་གིས་ལོ་གང་ལ་
གང་རབ་རྩ་ཐུང་བའི་ལོ་དེ་ཉིད་ལ་སྤར་རབ་རྩ་ཐུངས་ཟིན་པ་དེ་ལས་གཞན་རབ་
རྩ་འབྲིན་ནམ། །ལོ་དེའི་རྗེས་སུ་བྱི་དེ་ལོ་ལ་གཞན་རབ་རྩ་འབྲིན་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་
དུ་འགྱུར་བའོ། །ལོའི་རྗེས་སུ་ལོ་གཉིས་པ་ལ་རབ་རྩ་འབྲིན་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་
འགྱུར་ན་ལོ་དེ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་སོ། **རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་རྟེན་གཤམས།** ལོ་
གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལའོར་མང་
བོ་གསོག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བཅུ་གསུམ་པ་ནི།

སྤྱིང་གཞི་ནི་བྱད་མེད་གཅིག་ཁྱིམ་ཐབས་དང་རྩྱུང་ཅིང་འདུག་པ་ན། སྤྱིམ་
དགའ་མོས་དེ་ལ་བྱོད་ཅིའི་བྱིར་རབ་རྩྱུང་མི་དབྱུང་ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། དེ་དེས་རབ་རྩྱུང་
ལྷུང་བ་དང་ཁྱིམ་བདག་དེ་ཁ་ཟེར་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དེའི་ཁྱིམ་ཐབས་ལ་
གཞོད་པར་༼༡༣༥༽འབྱུང་བའོ། །བྱད་མེད་བདག་པོས་མ་གནང་བ་སྟེ་རྩྱུང་
མ་དབྱུང་དུ་ཁྱིམ་ཐབས་ཀྱིས་མ་གནང་བ་ཉིད་རབ་རྩྱུང་འབྱིན་པ་ལ་མ་ཁན་མོ་ལ་
ལྷུང་བྱེད་དུ་འབྱུང་བའོ། །**འགྲེལ་རྒྱུང་ལས།** བྱད་མེད་ཀྱི་ཁྱིམ་ཐབས་མེད་པ་ལ་
མས་མ་གནང་བ་རབ་རྩྱུང་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། **རང་གི་རྣམ་**
བཤད་དང་ལྷོ་ཀ་ལས། བདག་པོ་ལ་ནི་ངེ་ལྟར་རྩྱུང་མ་རབ་རྩྱུང་བ་ལ་གཞོད་
པར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་རང་ངས་བྱ་ལ་སོགས་པ་རབ་རྩྱུང་ན་གཞོད་པར་མི་
འབྱུང་བས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་པ་མས་མ་གནང་བ་རབ་རྩྱུང་བ་ཉེས་
བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །མ་གནང་བ་སྟེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བཅུ་བཞི་པ། བཅོ་ལྔ་པ། བཅུ་དྲུག་པ། བཅུ་བདུན་པ་ནི།

སྤྱིང་གཞི་སྤྱིམ་དགའ་མོས་སྤྱད་འཛོང་མ་རབ་རྩྱུང་བ་དང་། དེས་བྱད་མེད་
སྤྱིམ་མ་རབ་རྩྱུང་བ་དང་། དེས་བྱད་མེད་ལྷུང་ན་གྱིས་གསུངས་པ་རབ་རྩྱུང་
བ་དང་། དེས་བྱད་མེད་གཏུམ་མོ་འཐབ་གྲོལ་ཅན་རབ་རྩྱུང་བ་ལས་བཅས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་འབྲུལ་པ་མོ་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་སྤྱིམ་པ་ཉམས་པར་བྱེད་

ཅིང་གཞན་རྣམས་མ་དད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རབ་བྱུང་སྐུམ་མ་ཏ་ཅང་མི་
རིགས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། བྱ་ངན་སངས་པ་ན་སྒོམ་པ་
མི་བརྟན་པས་བརྟན་པ་ལ་སྦྲེལ་བའི་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཐབ་ཚུད་འཕེལ་
བས་རབ་བྱུང་མོ་རྣམས་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བའོ། །འབྲུལ་པ་མོའོ་ཞེས་པ་ནི།
ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། སྤང་འཆོང་མ་རབ་ཏུ་འབྱེན་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ནི་མཆོན་པ་ཙམ་སྟེ་སྤང་འཆོང་མ་ཡིན་ཀྱང་རུང་མ་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ།
མའི་སོ་ཐར་ལས་འབྲུལ་མོ་ཞེས་སྒྱིར་གསུངས་པ་དང་། དེའི་འབྲེལ་པ་ལས།
བྱུང་མེད་འབྱོན་མ་རབ་ཏུ་ལྷུང་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྐུམ་མའོ་བྱ་ངན་
གྱིས་༼༡༣༥༽གཟིར་བའོ་ཞེས་པ་ནི་གོ་སྟོན་ལོ། །རྩལ་བཀྲོལ་ཙན་ནོ། །རྩལ་
ཏུལ་ནི། **མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས།** བྱུང་མེད་འཐབ་ཀྲོལ་ཙན་ནོ་ཞེས་སོ། །**ཁྲི་ཀ་**
ལས། རྩལ་ཏུལ་ཙན་བརྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་
རོ། །སྐུམ་མ་བརྟེན་པར་རྫོགས་པ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས། འབྲུལ་
པ་མོ་དང་བྱ་ངན་གྱིས་གཟིར་བ་བརྟེན་རྫོགས་བྱེད་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་སུ་སྐྱུར་
རོ། །སྟོན་ཙན་སྤྲུང་པའི་ལྷུང་བྱེད་བཞིའོ། །
གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བན་མི་འདོགས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། །བར་ཆད་ལས་མི་
འབྱེན་པའི་དང་། །བསྐྱབ་པ་མི་སྦྲོབ་ལྷུང་བྱེད་དང་། །ནད་གཡོག་མི་བྱེད་ལྷུང་
བྱེད་དོ། །དང་ཕོ་ནི།

སྒྲོམ་དགའ་མོས་རབ་ཏུ་ཐུངས་ནས་དེ་དག་ལ་གདམས་ངག་མི་འབོགས་པ་
དང་། སྒྲོམ་དགའ་མོས་བྱིམ་ཐབས་བྱས་སུ་སོང་བའི་ཆུང་མ་རབ་ཏུ་ཐུང་བ་ལས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་དང་ཉེ་གནས་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་
བའོ། །རང་གིས་རབ་ཏུ་ཐུང་བ་དང་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་པ་དག་ལ་ཆོས་
སམ་ཟང་ཟང་གིས་ཕན་འདོགས་དགོས་པའི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་རང་ལ་རྒྱས་པ་
ཡོད་བཞིན་དུ་ཆོས་སམ་ཟང་ཟང་གིས་ཕན་མི་འདོགས་པའི་མཁན་མོ་ལ་ལྟར་
བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །

འདིར་སྤྲོམ་རྣམས་ནི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པས་ཕན་མི་འདོགས་
པ་ངེས་བཟུང་དུ་འཆད་ཀྱང་། དེར་མ་ཟད་དེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་**ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།**
ཕན་མི་འདོགས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟར་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་དང་སྐྱེ་རགས་དང་
ལུང་འབོགས་པ་དང་གྲོག་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་ཡོད་ལ་བྱེད་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གྲོང་གཞི་སྤར་གྱི་བཅས་གཞིས། དུས་བྱིས་བྱིམ་ཐབས་དེ་འོང་བར་ཐོས་ནས་
བདག་སྟོགས་གཞན་ཞིག་ཏུ་བཀར་དུ་གསོལ་ཞེས་སྒྲུས་ཀྱང་། དེས་མ་བཀར་བ་
དང་། བྱིམ་ཐབས་༼ ༡༩༩ ༽དེས་དེ་བཟུང་བ་ལས་གཉིས་པ་བཅས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྤར་དང་འདྲ། རང་གིས་དཔུང་རྫོགས་བྱས་པའི་སྒྲོབ་མ་དེ་ཉེ་

དུས་རབ་བྱུང་ལས་འབེབས་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པར་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་
མཐོང་ན། བར་ཆད་མེད་པའི་གནས་སུ་མི་འདྲེན་པའི་མཁན་མོ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་
འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི།

སྒོམ་དག་འཕྲོ་མོས་རབ་ཏུ་སྦྱང་ནས་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་པ་རྣམས་སྒྲོབ་པར་མི་
བྱེད་པ་ལས་གསུམ་པ་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྤར་དང་འདྲའོ། །རང་གིས་
བསྟེན་ཚོགས་བྱས་པའི་སྒྲོབ་མ་ལ་དགེ་སྦྱང་མའི་བསྐྱབ་པའི་བྲིམས་རྣམས་ལ་
མི་སྒྲོབ་པའི་མཁན་མོ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་ནི།

སྒོམ་དག་འཕྲོ་མོས་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་དང་། ཉེ་གནས་དག་ཉེ་བར་བཞག་ནས་
ན་བ་ལ་ནད་གཡོག་མི་བྱེད་པ་ལས་སྤྱག་བསྐྱལ་བར་གྱུར་པ་ལས་བཅས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་གོང་དང་འདྲའོ། །རང་གིས་དབྱུང་ཚོགས་བྱས་པའི་སྒྲོབ་མ་
ནད་པ་ལ་ནད་གཡོག་མི་བྱེད་པའི་མཁན་མོ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །སྒྲོབ་
མ་ན་བའི་ནད་གཡོག་མི་བྱེད་ན་ནི། མཁན་མོར་མ་ཟད་ཉེ་གནས་དེ་མཁན་མོ་
གཅིག་པ་རྣམས་དང་། གནས་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་མར་བཅས་པ་ལ་ཡང་ལྟར་བྱེད་
འགྱུར་རོ། །ཡལ་བར་འདོར་བར་འགྱུར་བའི་ལྟར་བྱེད་བཞིའོ། །

གསུམ་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་སོ་ལྟ་སྟེ། འདོད་པ་བསྟེན་པའི་ལྟར་བྱེད་དང་། འདོད་

བསྟེན་ལྟར་བཅས་ལྟར་བྱེད་དང་། །འདོད་བསྟེན་ལྟར་གཞོན་ལྟར་བྱེད་དང་།
། །བསྟེན་བྱ་འཆོས་པའི་ལྟར་བྱེད་དང་། །དགེ་མེན་བསྟེན་པ་བཅུ་གཅིག་དང་།
། །ལུ་འཆོ་བ་ཡི་ལྟར་བྱེད་དང་། །གཞོན་འགྱུར་སྒྲིལ་ལྟར་བྱེད་
གསུམ། །ལོངས་སྤྱོད་གནས་བཅང་ལྟར་བྱེད་དང་། །བྱི་དོར་ལས་གྱུར་ལྟར་བྱེད་
བརྒྱད། །ཁུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ལྟར་བྱེད་དང་། །འཆོས་ལས་གྱུར་པའི་ལྟར་བྱེད་
དུག །དང་པོ་ལ། །༡༥༥བཤེན་ལྟར་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། །བསྐྱབ་པར་བྱ་
བ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྤྱིང་གཞི་སྒྲོམ་དགའ་མོས་བྱིས་ཐབས་བྱས་སུ་སོང་བའི་ཆུང་མ་ལ་དྲིས་པ་
བྱོད་དེའི་བར་དུ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་སེལ་བར་བྱེད། དེས་སྒྲུས་པ།
ཀྱ་སྒྲིགས་ཀྱི་ཆང་ལུ་བཅངས་པས་སོ། །དེ་ནས་སྒྲོམ་དགའ་མོས་ཀྱ་སྒྲིགས་ཀྱི་
ཆང་ལུ་ཉོས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ལའིག་
པའི་འདོད་ཆགས་འཕེལ་བའོ། །དགེ་སྤོང་མ་རང་གིས། རང་གི་བསྟེན་པར་བྱ་
བའི་ནང་དུ་སོར་གཉིས་ལས་འདས་པར་ཀྱ་སྒྲིགས་ཀྱི་ཆང་ལུ་འཇུག་པ་ལ་ལྟར་
བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཆང་ལུ་འཇུག་པ་འདི་ལ་**དྲི་ཀ་ལས།** །ཁུ་བ་འབྱིན་པ་ལས་གྱུར་
པའི་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། ཀྱ་
སྒྲིགས་ཀྱི་ཆང་ལུ་བཅུག་ཅུམ་ལ་ནི་ལྟར་བྱེད་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །ཁུ་བ་ལྟར་བའི་
མཐར་ཡང་ལྟར་བྱེད་ཁོ་ནར་གཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། **དྲི་ཀ་ལས།** རང་གིས་

འཕྲུང་པ་ལ་བྱའི། གཞན་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི་མི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པར་གཏོགས་
པའི་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་སྒྲེགས་ཀྱི་ཆང་ཁུ་ཞེས་སྒྲོམ་པ་ནི་རྩ་ས་འཇམ་པོ་ཏྲ་
ཅང་མི་སྲ་བ་གཞན་དག་གི་དབེ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མདོ་རྩ་འགྲེལ་ལྟར་ན། རྒྱུན་ལས་བརྒྱུག་ཕྱོགས་སུ་བཅའ་བར་མི་
བྱའོ། །བཅའ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་
ལུང་ཐུན་ཆོགས་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ནི་སྒྲོམ་པོར་གསུངས་ཏེ། **ལུང་ལས།**
རྒྱའི་རྒྱུན་ལས་བརྒྱུག་ཕྱོགས་སུ་འདུག་སྟེ་རེག་པར་དགའ་བར་བྱེད་ན་ལྟར་བ་
སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། **ལུང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་།** རྒྱུན་
ལས་བརྒྱུག་པའི་རེག་པ་བདག་གིར་བྱེད་པ་སྟེ་མི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པའི་མཇུ་
བར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་རོ་ཞེས་བཤད་པས་སྒྲོམ་པོ་བཏགས་
༼༡༩༧༽པ་བར་དགོངས་ཞེས་རིགས་སོ། །དགེ་སྦྱོང་མས་མངལ་གྱི་སྒྲོར་ཁུ་
རྒྱ་སྒྲེག་པར་མི་བྱའོ་སྟེ་ཉེས་བྱས་སོ། །**ལུང་ལས།** རླེད་པ་ཐུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
རླེད་ཆིངས་ཀྱིས་སྒྲོ་བཅིང་བར་མི་བྱའོ་སྟེ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །**ཁྲི་**
ཀར། སྒྲོ་བཅིང་བར་བྱ་བའི་རྩ་ས་གང་ཡང་རུང་ལ་རླེད་ཆིངས་ཞེས་བྱའོ། །རྩུ་མ་
གཉིས་འཕྱར་དུ་མི་བཏང་བའི་ཆིངས་མའི་རྩ་ས་གང་ཡང་རུང་བ་སྤྱི་ལ་བྱང་
ཆིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆིངས་ཀྱི་**ལུང་ལས།** རྩུ་མ་གཉིས་མཐོ་ཞིང་འགྲེང་བར་

བྱ་བའི་མྱེད་ནུ་མ་གཉིས་བཅེད་བར་མི་བྱའོ་མྱེ་ཉིས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །ཕད་

འགྲེལ་དང་ལྷོ་ཀ་ལས། ལུ་མ་གཉིས་པའ་ཚུན་མི་འབྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བར་དུ་
བཅད་པའི་རྩ་མ་ཁེས་འབྱུར་གྱི་བར་ཆད་ཅེས་བྱ་སྟེ། མཛེས་འབྱུར་གྱི་བར་
ཆད་ཀྱིས་ལུ་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཅད་པར་མི་བྱའོ་སྟེ་ཉེས་བྱས་སུ་འབྱུར་
པོ། །ཞེས་སོ། །སྒྲིབ་ཆེངས་ལ་སོགས་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་
རགས་དང་མིག་ལྟོ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་མ་གང་གིས་འཆིང་ན་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
འདྲའོ། །འདོད་པ་བསྟེན་པའི་སྤྱད་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྐྱེང་གཞི་སྒྲོམ་དགའ་མོས་གསང་གནས་སྤྲུལ་ག་པ་བཅུག་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 ཞི་བར་གྱུར་གྱི་བར་དུ་བཀྲམ་པས། དེའི་གསང་གནས་སྐྱངས་པར་གྱུར་ཏེ། སུ་
 ཤེལ་ཅི་དང་། ཅོནྩ་ལ་སོགས་པའི་བྱུག་པ་ཉེ་གནས་རྒྱམས་ལ་བསྐྱངས་པ་
 ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྤྲུལ་དང་འབྲེལ། །དགོ་སྒྲོང་མས་རང་གི་སོར་མོའི་
 ཆོགས་གཉིས་ལས་ལྷག་པས་རང་གི་མོ་མཚན་གྱི་ནང་འབྱུབ་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་
 འགྱུར་རོ། །དྲི་རན་པ་བཀྲུ་བའི་སྤྱིར་སོར་གཉིས་ཅོམ་གཞུག་པ་གནང་བར་ལུང་
 དང་རང་འགྲེལ་དང་ཁྲི་ཀ་ལས་བཤད་པ་དང་། ཆོགས་གཉིས་མ་འདས་ན་ཉེས་
 བྱས་ཞེས་མའི་སོ་ཐར་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་པ་རྒྱམས་མི་༼༡༣༧༽འགལ་ཏེ།
 ཆགས་སེམས་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་བྱད་པར་གྱིས་སོ། །འདོད་པ་བསྟེན་པ་བྱ་

སྒྲིགས་ཀྱི་ཆང་བུ་འཆང་བ་དང་འབྲ་བ་དེའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། དེ་ལྟར་བཅོས་
བའི་ལྷང་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

སྒྲིང་གཞི་སྒྲོམ་དགའ་མོ་ཉོན་མོངས་པས་ཉེས་ནས་འདོད་ཆགས་ནི་བར་གྱུར་
ཀྱི་བར་དུ་གསང་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཐལ་མོ་བསྐྱུན་པས་ཇི་ཙམ་ན་སྐྱངས་པར་གྱུར་
ཉོན་ནས་དུ་བར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པ་འཕེལ་བ་དང་རང་ལ་
གཞོད་པའོ། །དགེ་སྒྲོང་མ་རང་གི་མོ་མཚན་དེ་ལག་མཐིལ་གྱི་ཐལ་ལྷག་གིས་
བསྐྱུན་པ་ལ་ལྷང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། **དྲི་ཀ་ལས།** ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་རུང་
ཆགས་པར་མ་གྱུར་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ་བྱེ་བྲག་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཉ་ཅང་འདོད་
པ་བརྟེན་པ་ལས་སྐྱངས་པའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པའི་གཞོད་པར་གྱུར་པ་
ཡོད་པ་ལྟར། ལག་མཐིལ་གྱི་ཐལ་ལྷག་གིས་བསྐྱུན་པ་ལ་ཡང་གཞོད་པར་
འགྱུར་བ་ཡོད་པས་འདོད་པ་བརྟེན་པ་ལྟར་གཞོད་པའི་ལྷང་བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི།

སྒྲིང་གཞི་སྒྲོམ་དགའ་མོས་འདོམས་ཀྱི་སྤྱིའི་ལས་བྱས་པ་དེ་ནི་སྤྱི་བསྒྲིལ་བ་
ཡིན་པར་ཤ་མི་དང་ཡར་སྟོད་པ་གསུང་ཡང་། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** སྤྱིའི་ལས་
བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མོངས་འབྲེག་ནའོ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་བྱེད་མེད་རྣམས་ལ་བསྐྱུན་
ཏེ། ཉིལ་འབྱུས་བྲ་བོར་བྱས་པའི་སེན་ཅི་ལྟར་འདུག་པ་ལ་སྟོས་ཞེས་སྒྲིམ་པ་

དང་། འདི་ནི་རབ་རྒྱ་བྱུང་བ་དང་འཚམས་པ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པ་འཕེལ་བའོ། །དག་སྟོང་མ་རང་གི་མོ་མཚན་དེ་
ལས་སྐྱུ་འཕྱོག་པར་བྱེད་དམ། བྱེད་རྒྱ་འཇུག་པ་ལ་ཕལ་ཆེར་གཏོགས་པ་ན་ལྟར་
བྱེད་རྒྱ་འགྱུར་བའོ། །བསྟེན་པར་བྱ་བ་འཚོས་པའི་ལྟར་བྱེད་དོ། །

ལྷ་པ་ལ། འགྲོང་བ་བཞི་ཡི་དམིགས་བསལ་བསྟན། །བཤུབ་ཅིང་། ༡༥༥ བོ་སྐྱུ་
བའི་ལྟར་བྱེད་བཞི། །རིག་པ་ལེན་གྲོག་ལྟར་བྱེད་གཉིས། །མ་བཅིངས་འགྲོལ་
འཇུག་དམིགས་བསལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

ཁྱིམ་པ་དང་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་འགྲོང་བའི་གྲོང་གཞི་ནི། སྟོམ་དགའ་
མོ་སྐྱེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་གཏམ་བྱེད་པ་དང་། ཁྱིམ་བདག་གི་
རྒྱུང་མ་རྣམས་གིས་སྐྱས་པ། བྱེད་ཉིན་མོར་བདུས་ནས་མཚན་མོར་ཉེས་པར་
སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་
བའོ། །དག་སྟོང་མ་གཅིག་སྤུ་ཁྱིམ་པ་འབྲིག་པ་བསྟེན་པའི་མཐུ་ཡོད་པ་གཅིག་
དང་ལྟན་ཅིག་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་འདོམ་གང་གི་ནང་ཚུན་ཆད་རྒྱ་བྲིམས་
གོགས་མེད་པར་འགྲོང་བ་ལ་ལྟར་བྱེད་རྒྱུར་རོ། །སྐྱབས་ཇི་ལྟ་སྤུ་ཞེ་ན།
ཅིག་པ་དང་། སབ་མོ་དང་། ཡོལ་བ་དང་། ཐིབས་པོ་དང་། ལུན་པ་དང་ལྷ་པོ་དེ་
དག་གང་རུང་གཅིག་གིས་སྐྱབས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་འགྱུར་བོ། །

དག་སྟོང་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་འགྲོང་བའི་གྲོང་གཞི་ནི། སྟོང་མས་

འཆར་ཀ་དང་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་འགྲང་བ་ལས་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་
ནི་ཆགས་པས་རྒྱུར་བྱས་ཏེ་རང་རིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གནོད་པ་འོ། །དག་སྤོང་
དང་རོ་ཞེས་པ་དག་སྤོང་དང་ལྷན་ཅིག་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་འགྲང་བ་ལ་
ལྷང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲ་མར་སྒྱུར་རོ། །

ཁྱིམ་པ་དང་སྤྲ་གབ་མེད་པར་འགྲང་བའི་སྤྲང་གཞི་ནི། སྤོམ་དག་འཕོས་སྤྱེས་
པ་ཞིག་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྲ་གབ་མེད་པ་ན་འགྲང་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་
པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་འོ། །སྤྲ་གབ་མེད་པ་སྤྲེ་སྤྲེད་གཡོགས་མེད་པ་ན་སྤྲ་མ་དང་རོ་
སྤྲེ། ཁྱིམ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དག་སྤོང་མས་འགྲང་བ་ན་ལྷང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་
འདོམ་གང་ནང་དང་བྲིམས་བྲོགས་མེད་པ་ལ་སོགས་སྒྱུར་རོ། །སྤྲ་གབ་མེད་པ་
ནི་མཚོན་པ་ཅམ་སྤྲེ་སྐྱབས་མེད་པ་ན་འོ། །དག་ཏེ་༡༣༥བ་སྤོང་མའི་རྣམ་འབྱེད་
ལས། སྤྲ་གབ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐང་ལའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་ཀ་ལས། སྤ་
གབ་མེད་པའི་བྲོགས་ན་ཞེས་བཤད་དོ། །

དག་སྤོང་དང་སྤྲ་གབ་མེད་པར་འགྲང་བའི་སྤྲང་གཞི་ནི། སྤོང་མས་འཆར་ཀ་
དང་དབེན་པ་སྤྲ་གབ་མེད་པ་ན་འགྲང་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྒྱ་
བྱས་ཏེ་རང་རིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གནོད་པ་འོ། །ཁྱིམ་དང་པོ་སྤྲེ། ཁྱིམ་དག་སྤོང་
དང་ལྷན་ཅིག་སྤྲ་གབ་མེད་པ་ན་དག་སྤོང་མས་འགྲང་བ་ལ་ལྷང་བྱེད་དུ་འགྱུར་
རོ་ཞེས་སྤྲ་མར་སྒྱུར་རོ། །འགྲང་བའི་ལྷང་བྱེད་བཞི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

འོ་ན་དག་སྐྱོང་མས་སྐྱེས་པ་དང་དབེན་པ་ན་འདུག་པ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་
ན། འདུག་པའི་ལྷང་བྱེད་འདི་དག་ནི། མའི་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་མདོ་རྩ་བ་ལས་
དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། **རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་འྲི་ཀ་ལས།** དེ་དག་ལ་ནི་
འདུག་པ་ལ་ཡང་ལྷང་བྱེད་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་དེ་དག་ནི་ཆེས་ལྷི་བའི་སྤྱིར་
ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་དག་ནི་ལུང་ལས་དངོས་སུ་ཡང་གསུངས་ཏེ། དབེན་པ་ན་
འདུག་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་**ལུང་ལུ་བ་ལས།** དག་སྐྱོང་མ་སྐྱེས་པ་གཅིག་སུ་ལྷན་ཅིག་
དབེན་པ་སྐྱབས་མཆིས་པ་ན་ཅིར་འགྱུར། ལྷང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། **ལུང་**
དག་སྐྱོང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། དག་སྐྱོང་མ་གང་གཅིག་སུ་སྐྱེས་པ་དང་ལྷན་
ཅིག་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་འདུག་ན་ལྷང་བྱེད་དོ། །དག་སྐྱོང་མ་གང་གཅིག་
སུ་དག་སྐྱོང་གཅིག་དང་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་ན་འདུག་ན་ལྷང་བྱེད་དོ། །དག་
སྐྱོང་མ་གང་གཅིག་སུ་སྐྱེས་པ་གཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་མེད་པར་དབེན་པར་
འདུག་ན་ལྷང་བྱེད་དོ། །དག་སྐྱོང་མ་གཅིག་སུ་དག་སྐྱོང་གཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
པ་མེད་པར་འདུག་ན་ལྷང་བྱེད་དོ་ཞེས་འདུག་པའི་ལྷང་བྱེད་བཞི་པོ་སྐྱོང་ག་ནི་
དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །དག་སྐྱོང་དེ་གོགས་དང་བཅས་
༼༡༣༧༽པ་ཡིན་ན་ལྷང་བ་མེད་དོ། །དག་སྐྱོང་མ་ཁྲིམས་སྟོན་དང་བཅས་པ་
ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ལྷང་བ་མེད་དོ། །ཁྲིམས་སྟོན་དེ་ཐག་རིང་བྱང་རི་ཙམ་ན་འདུག་
པ་ཞེ་ན། **འྲི་ཀ་ལས།** ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་སྤང་བའི་ཐག་དེ་ཙམ་ན་གོགས་དེ་

འདུག་ན། ཁྱིམ་སྒྲོང་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྒྲོམ་དག་འཛོམས་ཁྱིམ་པའི་རྩ་བར་བྱལ་ཅིང་སྒྲོ་བ་དང་། ཁྱིམ་པས་བྱལ་ཅིང་སྒྲོ་བ་དག་སྒྲོང་མས་ཉན་པ་དང་། སྒྲོང་མས་འཆར་ཀའི་རྩ་བར་བྱལ་ཅིང་སྒྲོ་བ་དང་། ། འཆར་ཀས་བྱལ་ཅིང་སྒྲོ་བ་སྒྲོང་མས་ཉན་པ་ལས་བཅས་སོ། ། དག་ག་བྱ་ནི་སྒྲོ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཆགས་པའི་རྒྱུར་འབྱུར་བ་དང་། སྒྲོ་མ་གཉིས་ཀྱི་དག་ག་བྱ་ཆགས་པས་རྒྱ་བྱས་ཏེ་རང་རིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གནོད་པའོ། ། དག་སྒྲོང་མས་ཁྱིམ་པའི་རྩར་མ་རེག་ཙམ་དུ་རྩར་དུ་བསྐྱབ་ཏེ་བྱལ་ཅིང་སྒྲོ་བ་ལྟར་བྱེད་དུ་འབྱུར་རོ། ། རྩོད་དང་བཅས་པ་དང་རྩོད་མེད་པའི་ཆོག་གང་སྒྲོས་ཀྱང་ལྟར་བྱེད་དུ་འབྱུར་ཏེ། སྒྲོ་ནས་རྩར་བྱལ་ཅིང་སྒྲོ་ན་ཉན་པ་པོའི་དབྱུང་མགོའི་མཐའ་ལ་སྒྲོ་བ་པོའི་ཁའི་སྒྲོ་འདས་ཏེ་སྒྲོ་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འབྱུར་རོ། ། མདུན་རོལ་ནས་བྱལ་ཅིང་སྒྲོ་ན་ཉན་པ་པོའི་སྒྲིང་གའི་རུས་པ་ལས་འདས་ནའོ། ། རྒྱབ་ངོས་ནས་བྱལ་ཅིང་སྒྲོ་ན་མཆན་ཁུང་གི་ཐད་ཀ་ནས་སྒྲུག་པའི་ཕྱོགས་སུ་འདས་ཏེ་སྒྲོ་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འབྱུར་ཏེ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། ། ཁྱིམ་པས་བྱལ་ཅིང་སྒྲོ་བ་དེ་ལས་དག་སྒྲོང་མ་དེས་ཆོག་དེ་ཉན་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འབྱུར་རོ། ། དག་སྒྲོང་གི་རྩ་བར་དག་སྒྲོང་མས་བྱལ་ཅིང་སྒྲོ་བ་ལས་ལྟར་བྱེད་དུ་འབྱུར་རོ། ། དག་སྒྲོང་གིས་བྱལ་ཅིང་སྒྲོ་བ་དེ་ལས་ཀྱང་དག་སྒྲོང་མ་དེས་ཆོག་དེ་ཉན་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་

འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ཁྱིམ་པ་ལས་རིག་པ་ལེན་པའི་གྲོང་གཞི་ནི་སྒྲོམ་དགའ་མོ་སྒྲེས་པ་ལ་ཆགས་
ནས་སྒྲོས་འཆོང་། ༡༥༧༧ ། གི་ཁྱེའུའི་བྱང་དུ་སོང་སྟེ། བཞིན་བཟང་རིག་པ་ཅུང་
ཟད་གྲོག་གམ་ཐོན་ཅིག་དང་བསྐྱབ་བོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། ཁྱེའུ་དེས་འདི་སྐད་
ཅས་སི་རི་ཡུ་བི་སི་རི་ཡུ་སི་རི་བི་སི་རི་ཡུ་སྐྱ་དུ། ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། སྒྲོམ་དགའ་
མོས་འདི་སྐད་ཅས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྗོད་ཅིག་ཅས་སྒྲུས་པ་དང་། དེ་ཁྱོས་ནས་
མགོ་རིག་མ་རན་མ་ཞེས་སྒྲུས་པའི་བྱང་པ་ལས་བཅས་སོ། ། དགག་བྱ་ནི་ཆགས་
པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དང་། རབ་བྱང་གིས་ཁྱིམ་པ་ལ་ཆོས་མཉན་ན་ཕྱག་འཆོལ་བ་
ལ་སོགས་པ་བྲམ་མ་ལ་གྲུས་པའི་སྒྱོད་ལམ་ནམས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ལ་མ་གྲུས་
པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ལོ། ། དག་སྒྲོང་མས་ཆོས་འཆད་པ་པོ་ཁྱིམ་པ་ལ་རིག་པ་གང་
ཡང་རུང་བ་ལེན་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཁ་ཅིག་རིག་པ་ནི་ནང་རིག་པ་ལོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། ། **མའི་སོ་ཐར་འགྲེལ་པ་ལས།** ཁྱིམ་པ་ལས་གཙུག་ལག་སྒྲོབ་
ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** རིག་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལེན་པ་ཞེས་པ་ནི་
ནང་རིག་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལེན་པ་ལ་དགོངས་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་ཞེས་སོ། །

ཁྱིམ་པ་ལ་རིག་པ་གྲོག་པའི་གྲོང་གཞི་ནི། སྒྲོམ་དགའ་མོས་སྒྲེས་པ་ཞིག་རིག་
པ་གྲོག་དུ་འཇུག་སྟེ། གྱེ་ནང་རྗེ་སི་རི་ཡུ་བི་སི་རི་ཡུ་ཞེས་བྱང་ཞིག་ཅས་ལན་

གསུམ་སྟོན་པ་དང་། མི་དེས་སྒྲིམ་པ་བདག་གིས་ཀྱན་རྒྱུ་པར་བཟུང་ལགས་
སོ། །སྒྲིམ་དགའ་མོས་སྒྲིམ་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱངས་ཤིག་ཅེས་ཡང་ཡང་དུ་
བརྗོད་པ་དང་། མི་དེ་ཁྱོས་ནས་མགོ་རེག་མ་རན་མ་ཁྱོད་མ་མཐོང་ཡང་སྒྲ། རིག་
པ་ཡང་མེད་དུ་བྱད་དོ་ཞེས་ཟེར་བའི་བྱུང་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྤར་དང་
འདྲའོ། །

གཞུང་དོན་ལ་ཆ་རྒྱུ་བ་ན་རེ། འདི་ནི་དག་སྒྲོང་མས་ཁྱིམ་པ་ལ་སྟོན་པར་
བྱེད་པ་སྟེ་ལུང་གི་སྒྲོང་གཞིས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁྱིམ་པ་ལ་ཆོས་
སྟོན་པའི་ལུང་བྱེད་སྒྲོས་པའི་སྒྲོན་འོང་ཞེས་གསུང་། ༡༧༠༩ །ཡང་། སྒྲོས་པར་
མི་འགྲུར་ཏེ་དེ་ལ་ནི་བྲིམས་གྲོགས་མེད་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཤིང་། ཆོག་བྲུག་
ལས་སྟུག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ལ། འདི་ལ་ནི་དེ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་
སོ། །དེས་ན་སྒྲོས་སྒྲོན་མི་ཡོང་ཡང་སྒྲོན་གཞན་ཡོད་དེ། **མདོ་རྩ་བ་ལས།** ཁྱིམ་
པ་ལ་འབྱུང་ཁུངས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ལུང་གི་སྒྲོང་གཞི་ལ་ཁྱོད་ཟེར་
བ་ལྟར་བྱུང་ཡང་སྒྲོང་གཞི་དང་བཅས་པ་འབྲེལ་བའི་རེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། སྒྲ་མ་རྣམས་ནི་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། །ལས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ལ། ཁྱིམ་པ་དེ་ལས་ཞེས་ཁྱིམ་པ་ལ་འབྱུང་
ཁུངས་ཀྱི་སྒྲ་པ་བརྗོད་བྱུང་བས་ན་ནང་གི་རིག་པའི་ཆོག་སྟོག་པར་བྱེད་པ་པོས་
ཁྱིམ་པ་དེ་ལས་རིག་པ་དེས་སྒྲོས་པ་ལ་ཉན་པའི་དག་སྒྲོང་མ་ལ་ལུང་བྱེད་དུ་

འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྲུལ་མ་ནི་ནང་རིག་པའི་དོན་བཤད་པ་ལེན་པ་སྟེ། དགེ་
སློང་མ་དེས་གོ་ན་ལྟར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་ནང་རིག་པའི་ཚིག་གྲོག་པ་ཉན་པ་སྟེ་
དགེ་སློང་མས་ཚིག་ཐོས་ན་ལྟར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི།

སློང་གཞི་གཙུག་དག་འཕོའི་དཔུང་པར་ཐོལ་མིག་བྱང་ནས་དེ་སྤྲུལ་པ་ལ་
འཆིང་དུ་བཅུག་སྟེ། བཅིངས་ཟེན་པ་དང་རྟ་ཅང་དམ་ཆེས་སོ་ཞེས་སྒྲས་
སོ། །ལྟོད་པར་བྱས་པ་དང་རྟ་ཅང་ལྟོད་ཅས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་འཆིང་དུ་
བཅུག་ཅིང་འགོ་ལ་དུ་འཇུག་སྟེ་ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དེ་ལྟར་
བྱས་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །དགེ་སློང་མས་
སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲུ་ཐབས་ཀྱིས་རང་གི་ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུ་
བཅིངས་ཤིང་སྒྲེས་པ་འབྲིག་པ་བསྟེན་པའི་མཐུ་ཡོད་པ་ལ་འགོ་ལ་དུ་འཇུག་པ་
ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྒྲུ་ཐབས་ཀྱིས་ལྟར་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེའི་ཕྱིར་
དམ་པ་༼༡༧༠བ༽ལས་སྟོད་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་བདེན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ལྟར་བ་
མེད་དོ། །དགེ་སློང་མས་རིག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་སྒྲེས་པ་བསྟེན་པ་ལས་
རྒྱུར་པའི་ལྟར་བྱེད་བཅུག་ཅིག་གོ། །

དུག་པ་ནི།

ཁྱིམ་བདག་གི་རྒྱུང་མ་ལ་བྱ་བཅས་པ་ན། སྒོམ་དག་འཕོས་ཁྱེལ་དེ་སྤངས་ཏེ་

ཆུ་རྩོན་གྱིས་བཟུམ། མིག་རྒྱ་མིག་སྒྲན་སྒྲུགས། ས་ཞག་གིས་ཐིག་ལེ་བྲིས། སྤང་
ཙྰ་དང་མར་གྱིས་བསྟོད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་བྲིས་པ་ལ་སྟེད་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་འཕེལ་བའོ། །དག་སྟོང་མས་རང་གི་བྱ་ཆུང་དུ་ལས་གཞན་པའི་བྱ་འཆོ་
བ་སྟེ། བྱེད་དང་མ་ནིང་དང་བྱ་མོ་དག་འཆོ་ཞིང་ཙྰ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་
དུ་འགྱུར་རོ། །བྱ་འཆོ་བའི་ལྟར་བྱེད་དོ། །

བདུན་པ་ལ། བྲིམ་བདག་མ་དྲིས་མཚན་འདས་དང་། །མ་བརྟགས་མཚན་མོ་
སྐབས་ཡོད་འདལ། བྲིམས་གྲོགས་མེད་པར་མཚན་འདའ་བཤད། །དང་པོ་ནི།

གྲོང་གཞི་དག་སྟོང་མ་རབ་རྒྱ་མང་པོས་ལྗོངས་རྒྱ་ཞིང་དོང་བ་ན་ཐ་ག་པའི་
བྲིམ་དུ་རྒྱབ་མོར་བྱང་བཏབ་སྟེ་འདུག་གོ། །དེའི་འོག་རྒྱ་མུན་སྟོས་པ་དང་བྲིམ་
བདག་དེ་འོངས་ནས་དེས་དག་སྟོང་མ་དེ་དག་མ་མཐོང་མ་ཐོས་པར་དེ་ཆུང་མ་
དང་རྒྱན་རྒྱ་སྟོད་པ་དེ། དག་སྟོང་མ་གཞོན་རྒྱ་ཞིག་གིས་ཆོར་ནས་གད་མོ་བགད་
པ་དང་། བྲིམ་བདག་དེ་བྲོས་ཏེ་དག་སྟོང་མ་ནམ་བྱེད་ན་སྟོར་བཏོན་པ་ལས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་གཞན་གྱིས་བསྐབ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་
བའོ། །དག་སྟོང་མས་བྲིམ་བདག་ལ་མ་དྲིས་པར་རྟ་ལྷུགས་ལྷས་སམ་མགོན་
ཁང་ལ་སོགས་པ་བྲིམ་གཞན་དུ་མཚན་མོ་འདའ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་
འགྱུར་རོ། །བྱད་མེད་ལ་རག་ལས་པ་བྱད་མེད་དབང་ཆེ་ཞིང་བྲིམ་བདག་གིས་
བྱད་མེད་ཀྱི་ཆོག་ལས་འདའ་བར་མི་རྣམས་པ་ཉིད་ཡིན་ན། བྱད་མེད་དེ་ལ་དྲིས་

ནས་བྱིས་བདག་ལ་མ་བྱིས་པར་༼༡༧༽མཚན་མོ་འདེའ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྟར་
བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྤང་གཞི་དགོ་སྤྱོད་མ་རྣམས་སྤྱོད་ས་རྒྱ་བ་ན་བྱིས་བདག་ཞིག་ལ་གནས་
བརྟམས་ཏེ་བྱུང་མོ་འཁོད་པ་ལས། མཚན་མོ་ཆར་བབས་ནས་དེ་དག་ཕྱགས་
ལོགས་སུ་བྱུང་ཏེ་ཞུགས་པ་དང་། དེ་ན་སྤྱོད་པ་སྤྱར་ཞུགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་
དགོ་སྤྱོད་མ་བཟུང་བ་ན་དེས་ཁུས་བཏབ་བོ། །དེ་ན་དགོ་སྤྱོད་མ་གནས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་བཏང་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྤྱར་དང་
འདྲའོ། །དགོ་སྤྱོད་མ་མཚན་མོ་གནས་འདིར་སྤྱར་ནས་སྤྱོད་པ་མ་ཞུགས་སམ་
ཞེས་མ་བརྟགས་པར་སྐྱབས་ཡོད་པར་མཚན་མོ་འདེའ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་
དུ་འགྱུར་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

སྤང་གཞི་སྤྱོད་དགའ་མོས་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟམས་ཏེ་སྤྱོད་པ་དེ་དབྱར་ཁང་གི་
ནང་དུ་འོངས་པ་ན། དེ་དགོ་སྤྱོད་མ་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲིགས་ཏེ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་
ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྤྱར་དང་འདྲའོ། །གནས་ཁང་དུ་ཞེས་པ་ནི་མཚན་པ་
ཅམ་རྟེ། **དྲི་ཀ་ལས།** རྟེན་གཡོགས་པའི་ཕྱོགས་གཞན་ཡང་ཁ་ན་མ་བོ་བར་
འདྲའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟེན་གཡོགས་དང་བཅས་པའི་གནས་དེར་དགོ་སྤྱོད་

མ་གཞན་མེད་པར་དགོས་པ་མ་གཅིག་པུས་མཆན་མོ་འདེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྟར་
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་མ་གཞན་དེ་གི་བའམ་བབས་སམ་ཡུལ་གཞན་དུ་
སོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི། དགོས་པ་མ་གཅིག་པུ་གནས་ཁང་དུ་མཆན་མོ་
འདེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྟར་བ་མེད་དོ། །སྒྲིམ་པས་གཞོད་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲོ་སྒྲུང་
བའི་བྱིར་བསྐྱབ་པའི་གཞི་གསུམ་བཅས་པ་ལས་འདས་པའི་ལྟར་བྱེད་གསུམ་
མོ། །

བརྒྱད་པ་ལ། ལྟར་བ་རྣམས་པར་བཞག་པ་དང་། ལྟར་བ་མེད་པ་བརྗོད་པ་དང་
། ཁེལ་བ་ཉེས་བྱས་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི།

སྒྲིང་གཞི་དགོས་པ་འཆི་ལྟས་དང་། (༡༧)བོ་ཉེ་བའི་འཆི་ལྟས་གཉིས་ཁྱི་
གཅིག་ལ་ཉལ་ཏེ། སྒྲིམ་པ་དང་བྱད་མེད་འཁོད་པ་བཞིན་དུ་བགད་པ་དང་ཕྱར་
གཡང་དང་ལུས་ཀྱིས་རྩ་བ་ཉལ་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་རྣམས་འབྱ་བར་བྱེད་པ་
ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བའོ། །དགོས་པ་མས་དགོས་པ་
མ་གཞན་དང་། ཁྱི་གཅིག་ལ་ལྟན་ཅིག་ག་ཐང་རེག་པ་དང་བཅས་གིང་མཆན་མོ་
ཉལ་བ་ལས་སྒྲི་རེངས་འཆར་བ་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁྱི་གཅིག་ལ་ཉལ་བ་
མ་ཡིན་ཀྱང་སྟན་གདོང་བ་གཅིག་ལ་ཉལ་ན་ཡང་སྟེ།

ལྟར་རྣམས་འབྱེད་

ལས། དགོས་པ་མ་གཞན་དགོས་པ་མ་དང་ལྟན་ཅིག་གདོང་བ་གཅིག་ལ་བར་དུ་མ་
བཅད་པར་ཉལ་ན་ལྟར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགོ་སྒོང་མ་གཉིས་མལ་སོ་སོར་བྱ་བའི་སྐབས་མེད་ན། དགོ་སྒོང་མ་གཞན་
དེ་དང་དམ་དུམ་དང་ལྟན་ཅིག་གྱང་རུང་སྟེ། གཏོར་བུ་ལ་སོགས་པས་བར་དུ་
བཅད་ཅིང་དུན་པ་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་ལུས་ཀྱི་རེག་པའི་རོ་མུང་བ་མེད་པར་བྲི་མི་
འགྲུལ་བ་དང་གསེར་དཔུལ་གྱི་བྲི་མ་ཡིན་པ་སྟེ། བྲི་ཐ་མལ་བ་ཤིང་ལས་བྱས་པ་
ལྟ་བུའམ་སྟན་གཅིག་ལ་ནི་ལྟན་ཅིག་ཉལ་བ་ལ་ལྟང་བ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

མལ་སོ་སོར་བྱ་བའི་སྐབས་ཡོད་ན་བར་དུ་བཅད་པ་ལ་སོགས་པས་ལྟན་ཅིག་
ཉལ་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །མལ་བྲི་ལ་སོ་སོར་ཡོངས་སྒྱོད་ཅིང་གནས་པ་
བཏང་བ་མལ་བྲི་ལ་ཉལ་བའི་ལྟང་བྱེད་དོ། །

དགུ་པ་ནི།

བྱི་དོར་ལས་གྱུར་པ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་ལྟེ་སྒྲིང་གཞི་ནི། བཅུ་གཉིས་ལྟེ་ས་རང་
གི་ལུས་ཀྱི་དྲིལ་བྱིས་དགོ་སྒོང་མ་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། དེ་ནས་དགོ་སྒོང་མ་
དང་། དགོ་ཚུལ་མ་དང་། བྲི་མ་པ་མོ་དང་། ལུ་སྟགས་མོ་ལ་དྲིལ་བྱིས་བྱེད་དུ་
འཕྲུག་པ་སྟེ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་བཀག་པ་དང་བྲི་མ་བྲི་མ་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་བྱ་བ་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་ནས་རྒྱགས་པ་༼ ༡༧ ༽འཕེལ་
བའོ། །དགོ་སྒོང་མས་རང་གི་ལུས་ལ་འདག་རྫས་ཀྱིས་དྲིལ་ཞིང་བྲི་བའི་ལུས་ཀྱི་

དེལ་བྱི་དེ་དག་སྒོང་མ་གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དག་
སྒོབ་མའོ། །དག་ཚུལ་མའོ། །བྱིམ་པ་མའོ། །ལུ་སྒྲིགས་ཅན་མའོ་ཞེས་རེ་རེ་
མཐར་ལྟར་བྱེད་རེ་འབྱུང་རོ། །

བཟུ་བཤལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་སྒྲིང་གཞི་ནི། དག་སྒོང་མ་བཅུ་གཉིས་སྡེ་དག་
གིས་སྒྲས་པ། མར་དང་བག་བྱེད་དང་ཏིལ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ནི་བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་
མ་གནང་བས། རྩས་དག་ཏུ་བསྐྱབ་ཅིང་བཟུས་ལ་ལུས་འཇམ་ཞིང་དཀར་བར་
བྱའོ། །ཞེས་ལུས་ལ་རྩ་དག་ཏུ་བསྐྱབ་ཅིང་འབྱུ་བར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་
ནི་རྒྱགས་པ་འཕེལ་བའོ། །དག་སྒོང་མ་རང་གི་ལུས་ལ་རྩ་འབའ་ཞིག་གིས་དྲི་མ་
བཟུ་བཤལ་བྱུང་མེད་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

རྩ་དྲི་ཞེས་པོ་བསྐྱབ་པའི་སྒྲིང་གཞི་ནི། སྒོམ་དགའ་མོས་ལུས་ལ་དྲི་ཞེས་པོ་
སྐྱད་པར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རྒྱགས་པ་འཕེལ་བའོ། །ཅན་ལ་
སོགས་པ་རྩ་དྲི་ཞེས་པོ་དག་གིས་དག་སྒོང་མས་རང་གི་ལུས་ལ་སྐྱད་པ་ལ་
ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

འབྲུ་མར་གྱི་ཆོགས་མ་སྐྱད་པའི་སྒྲིང་གཞི་ནི། སྒོམ་དགའ་མོས་རིལ་གྱིས་
ཏིལ་མར་གྱི་ཆོགས་མས་བྱི་བར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རྒྱགས་པ་འཕེལ་
བའོ། །འབྲུ་མར་གྱི་ཆོགས་མས་རང་གི་ལུས་སྐྱད་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་
རོ། །བྱི་དོར་བྱེད་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟར་བྱེད་བརྒྱད་དོ། །

བརྩ་པ་ནི།

གྲོང་གཞི་བཅུ་གཉིས་ཟླ་རྒྱུ་མཉམ་གྱིས་ཁྱིམ་བདག་གི་ཆུང་མ་མང་པོ་དང་ལག་
 པ་སྒྲེལ་ནས་འབབ་ཆུ་ཨ་ཇི་ར་བ་ཏིར་བྱས་བྱེད་པ་ན། གཅིག་གིས་གཅིག་གི་མོ་
 མཚན་ལ་མཇུག་མོ་འཇུགས་གིང་ཕྱི་བར་བྱེད་ཅིང་ཕྱབ་ལྗེས་བྱེད་པ་ལས་
 མོ། །དགག་བྱ་ནི་མོད་བག་འཕེལ་བའོ། །༡༩༥༧།དགེ་སློང་མས་བྱང་མེད་
 དང་ལྷན་ཅིག་ལག་པ་སྒྲེལ་ཏེ་ཆུའི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་བྱས་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་
 དུ་འགྱུར་ངོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** ཟླ་བར་སོན་ན་དངོས་གཞིའོ་ཞེས་སོ། །སྐབས་འདི་
 ཉིད་ཀྱི་**ལུང་རྒྱུ་ལས།** བྱས་ནི་གཉིས་ཏེ། དབང་བསྐྱར་བའི་བྱས་དང་
 ། འཇུག་པའི་བྱས་ལས། དོན་འདིར་ནི་འཇུག་པའི་བྱས་ལ་བྱ་བར་དགོངས་
 མོ། །ཞེས་སོ། །ཆུ་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བརྩ་གཅིག་པ་ནི།

སྐྱུ་ཤད་པ་བཞིའི་སྒྲིང་གཞི་ནི། བཅུ་གཉིས་སྟེ་རྣམས་ཤུ་ཤེལ་ཅིས་སྐྱུ་ཤད་པ་
 བ་དག་སྒྲོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱས་པ། སུ་རུ་མོ་དག་འདིས་ཅི་བྱེད། དེ་དག་གིས་
 སྐྱས་པ། སྐྱ་མ་འཛིངས་པར་བསྐྱེད་མོད། བྱེད་ཅག་ནི་སྐྱ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་
 ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་སྐྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཅུ་གཉིས་སྟེ་ས་སོ་མང་
 དང་རྩའི་བྱམ་བྱ་དང་དེ་གསུམ་བཞི་བས་སྐྱུ་ཤད་པར་བྱེད་པ་ལས་
 མོ། །དགག་བྱ་ནི་རྒྱགས་པ་འཕེལ་བའོ། །དགོ་སྒྲོང་མས་སྐྱ་མ་འཛིངས་པ་

ལེགས་པར་འཆོས་པའི་བྱིར་སྤྲུལ་ཅིས་སྐྱེ་ཤད་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་
རོ། །སྤྲུལ་ལ་ཅི་ནི། **མའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་འགྲེལ་བ་ལས།** དེས་མའི་རྩ་བ་ལས་
བྱས་པའོ་ཞེས་སོ། །སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་**ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** སྤྲུལ་ལ་ཅི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་བི་ར་ཏའི་རྩ་བའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། བི་ར་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་མ་ཡིན་
པར་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོམས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་དོ། །དག་སྒོར་མས་སྐྱ་
བཅོས་པའི་བྱིར་། སོ་མང་དང་སྒྲིག་ཤད་དང་སྤྲུལ་ལ་ཅི་དང་སོ་མང་དང་སྒྲིག་
ཤད་དེ་དག་གསུམ་ཆར་བསྐྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་གིས་སྐྱེ་ཤད་པ་ལ་ཡང་ལྷུང་
བྱེད་རེ་རེའོ། །

སྐྱ་བརྟན་ཐོགས་པའི་གྲོང་གཞི་ནི། སྒོམ་དག་འཛོམས་བསམ་པ། བདག་གིས་
བྱས་སོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་ནི་སྤུལ་དུ་ཕྱིན་པར་བྱས་ཀྱི། བདག་གི་སྐྱ་བརྟན་ཀྱང་
ཐོགས་པར་བྱའོ། །**༡༧༩ན།** སྐྱམ་ནས་གར་མཁན་ལ་སྐྱ་བརྟན་བརྟན། རོལ་མོ་
མཁན་ལ་རྒྱན་དང་གོས་དང་ལྷམ་བྱང་གཅིག་བརྟན་ཏེ་སྒྲོད་འཆོང་མ་ཡོད་པའི་
རྟགས་བརྟགས་ཏེ་གནས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རྒྱགས་པ་
འཕེལ་བའོ། །དག་སྒོར་མས་སྐྱ་བརྟན་གྱིས་ཀྱང་རོ་སྟེ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་སྐྱ་
ཆབ་གྱོན་ནའོ། །

བྱིམ་པའི་རྒྱན་ཐོགས་པའི་གྲོང་གཞི་ནི། ལྷག་པོའི་བུད་མེད་དེ་དག་སྐྱའི་བྱི་
དོར་བྱེད་པ་ན་རྒྱན་རྣམས་རྒྱན་གྱིས་སྒྲོད་སྒྲོག་མ་དག་ཏུ་བཞག་པ་དེ་སྒོམ་དག་འ་

མོས་སྤངས་ཏེ། རྒྱན་དེ་དག་ཐོགས་པ་དང་འཕགས་མ་ཅི་མཛད། རྒྱན་གྱིས་
མཛེས་མ་ལྟ་མོད། ། དེ་ལ་མཛེས་སུ་ཅི་ཡོད་ཅེས་ཁ་ཟེར་བྱེད་པ་ལས་བཅས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་རྒྱགས་པ་འཕེལ་བའོ། །ཁྱིམ་པའི་རྒྱན་ཅེས་སྒྲོས་པ་ནི། **འྲི་ཀ་**
ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྒྱན་རྣམ་པར་བཅང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ནི་བ་ལ་དགའ་བའི་
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་རྒྱན་གྱི་སྒྲོ་སྒྱེ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དག་སྒྲོང་མས་ཁྱིམ་པའི་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པའི་མཁུལ་རྒྱན་
དང་། གདུབ་རྒྱན་ཅན་དང་། དཔུང་རྒྱན་དང་། སེ་མོ་དོ་དང་། ལུ་ཏིག་གི་རྒྱན་
པོ་ལ་སོགས་ཐོགས་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** ཐོགས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱན་པར་བྱེད་ནའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། **འྲི་ཀ་ལས།** འདི་ལ་རིན་པོ་
ཆེ་ལ་རིག་པའི་ལྟར་བྱེད་གཞན་ཡང་འབྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །རིན་པོ་ཆེ་མ་
ཡིན་པས་བརྒྱན་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །འཆོས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟར་
བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་གསུམ་སྟེ། ཐོ་བརྟུང་བ་ཡི་ལྟར་བྱེད་དང་། ལྷུ་ལེན་པ་ཡི་
ལྟར་བྱེད་དང་། རོ་ལ་མོ་བྱེད་པའི་ལྟར་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི།

གྲོང་གཞི་སྒྲོམ་དགའ་མོས་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་དགའ་འདུན་ཏེ། རྒྱལ་རིགས་
གཞོན་ནུ་རྣམས་དགའ་ཞིང་ཅེ་བར་འདུས་པའི་**༼ ༡༧ ནུབ༽**དགའ་འདུན་རྣམས་
ལ་གར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལས་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་མོད་བག་འཕེལ་

བའོ། །དགེ་སློང་མ་རང་གིས་བོ་བརྒྱུད་བའི་གར་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དོ། །རི་
ལྷར་ཞེ་ན། གོམ་སྟབས་དང་ལག་སྟབས་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཡན་ལག་གང་ཡང་
རུང་བས་སོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** ཐ་ན་སློན་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བྲམ་ཟེའི་དགའ་འདུན་ནམས་སྟོམ་དགའ་མོའི་བྱུང་བྱ་སོང་སྟེ་བདག་ཅག་ལ་
ཡང་སྤྱ་སྟོབས་གིག་ཅེས་ཟེར་བ་ན། དེས་དེ་དག་ལ་སྤྱ་སྟོབ་པར་བྱེད། སྤྱ་སྟོན་
པར་བྱེད་པ་ལས་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྤར་དང་འབྲའོ། །དགེ་སློང་མ་རང་
གིས་སྤྱ་ཡན་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །རི་ལྷར་ཞེ་ན། སྤྱ་བྲངས་པ་དེའི་
བསམ་བས་མགིན་བསྐྱར་གང་ཡང་རུང་བ་ཐ་ན་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་འདོན་
པ་ཡང་རོ། །

གསུམ་པ་ནི།

རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་དགའ་འདུན་ནམས་སྟོམ་དགའ་མོའི་བྱུང་བྱ་སོང་སྟེ་བདག་
ཅག་ལ་རོལ་མོ་སྟོབས་གིག་ཅེས་ཟེར་བ་ན། དེས་དེ་དག་ལ་རོལ་མོ་སྟོབ་པར་
བྱེད། རོལ་མོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལས་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྤར་དང་
འབྲའོ། །དགེ་སློང་མ་རང་གིས་པི་མི་ལ་སོགས་པའི་རོལ་མོ་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་
དུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱགས་པ་སྟེ་ཅེད་མོ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བྱེད་གསུམ་མོ། །
ལྷ་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་གསུམ་སྟེ། གདུགས་ཐོགས་པ་ཡི་ལྷུང་བ་དང་། །མཆིལ་ལྷུམ་

གྱོན་པའི་ལྷུང་བ་བརྟན། །ཁྱིའུའི་བསྟེན་བཀུར་ལྷུང་བ་བརྟེན། །དང་པོ་ནི།

སྐྱེད་གཞི་གཙུག་དག་འཛོམས་གདུགས་ཐོགས་ཏེ་བསོད་སྟོམས་ལ་རྒྱ་བ་ན། དེ་
ལ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་གད་མོ་བགད་ཅིང་བྱིམ་བདག་རྣམས་འབྲུ་བ་ལས་སོ། །དགག་
བྱ་ནི་ལོངས་སྟོང་ལ་ཆགས་པ་འཕེལ་བའོ། །དར་གྱི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ལོངས་
སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་གདུགས་དག་སྐྱོང་མ་རང་གི་སྟེང་དུ་བྱུང་སྟེ། ༡༧༧ བོ་གས་
པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྐྱེད་གཞི་གཙུག་དག་འཛོམས་ལོངས་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་མཆིལ་ལྷུམ་གྱོན་པ་
ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ལོངས་སྟོང་ལ་ཆགས་པ་འཕེལ་བའོ། །དག་སྐྱོང་མས་
ལོངས་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་མཆིལ་ལྷུམ་གྱོན་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། **ཁྱི་ཀ་**
ལས། ལོངས་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་མཆིལ་ལྷུམ་གྱོན་པ་ལ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། **མའི་**
སོ་ཐར་འགྲེལ་བ་ལས། དག་སྐྱོང་མ་མཆིལ་ལྷུམ་ཁྲ་བོ་གྱོན་ན་ལྷུང་བའོ་ཞེས་
བཤད་དོ། །ལོངས་སྟོང་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་མཆིལ་ལྷུམ་ནི། ཡུལ་དབུས་སུ་
རྒྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། གནས་མལ་བསྐྱང་བའི་བྱིར་
ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ནི་རྒྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་ཡང་ཉེས་པ་མེད་
དོ། །ཞེས་སྒྲ་མ་རྣམས་གསུངས་སོ། །ཐམས་ཅད་དུ་འཕམ་ཞེ་ན། དབྱར་ཁང་དང་
མལ་སྟན་བསྐྱང་བའི་བྱིར་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

སྤྱིང་གཞི་སྤྱོད་དགའ་མས་དག་སྤྱོད་མ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་
། དེས་དག་སྤྱོད་མ་རྣམས་ལ་ཁོ་མོའི་བྱིར་བྱོགས་ག་ག་མོ་ཞིག་ཏུ་བྲིའུ་ཤོམས་ལ་
འདུག་ཏུ་ཆུག་ཅིག་ཅེས་བསྒྲོ་ཞིང་། ཡང་གནས་ཁང་གི་ཉི་ལའོར་དང་བྲམས་
དང་། སྒོ་ཁང་དང་། ཡང་ཐོག་དང་། ཁང་སྟེང་ཡང་ག་ག་མོ་ཞིག་ཏུ་བྲིའུ་བྱེད་ལ་
ཁོ་མོ་འདུག་ཏུ་ཆུག་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་ལས་བཅས་པར་ཁྱེ་ཀར་བཤད་
དོ། །སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་**ལུང་ལས།** དག་སྤྱོད་མ་རྣམས་སྟོན་བསྐྱེད་ཏུ་བཅུག་
ཅིང་། སྟོན་བྱེད་ལ་གནས་ག་ག་མོ་ཞིག་ཏུ་བྲིངས་ཤིག་ཅེས་བསྒྲོ་བར་བྱེད་པ་
ལས་བསྐྱབ་པ་འདི་བཅས་པར་གསུངས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ལོངས་སྟོན་ལ་
ཆགས་པ་འཕེལ་བའོ། །བྲིའུ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་འདུག་ཏུ་འཇུག་པའི་བསྟན་
བཟུང་བྲིའུ་ཡང་ཡང་དུ་ཤོམ་འཇུག་པ་ཉམས་སུ་བྱོར་བར་བྱེད་པའི་དག་
༼ ༡༧༧ བ༽ སྤྱོད་མ་ལ་ལྟར་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུང་
ལས་ནི། དག་སྤྱོད་མ་བྲི་ཐོག་ན་འདུག་ལ་བྲིའི་ཕ་རོལ་ཚུར་རོལ་ན། སྤྱོད་མ་ལ་
སོགས་པ་གཞན་གྱིས་ཐེག་ཅིང་སྟོན་ན་ལྟར་བའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། སྐས་པ་སྟོར་
མི་བཟོད་པའམ་ནད་པ་ཞིག་ཆོས་འཆད་པ་ཡིན་ན་ལྟར་བ་མེད་དོ་ཞེས་ལུང་དག་
སྤྱོད་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་བཤད་དོ། །ལོངས་འཆོས་པ་ཉིད་དེ་ཡོ་ལངས་པ་
ལས་གྱུར་པའི་ལྟར་བྱེད་གསུམ་མོ། །

ཐུག་པ་ལ་ལྟང་བྱེད་གཉིས་ཏེ། ཐུག་ཐུབ་ཕྱིས་གནོད་བྱེད་པ་དང་། ཁྱིམ་པ་
ལོག་ཐབས་ལྟང་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི།

སྤྱིང་གཞི་སྒྲིམ་དགའ་མོ་བསོད་སྒྲིམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཁྱིམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་བྲམ་ཟེའི་
སྟན་ལ་འདུག་གོ། །བྲམ་ཟེ་དེ་འོངས་པ་ན་སྒྲིམ་དགའ་མོ་སྟན་དེའི་སྤྱིང་ན་འདུག་
པ་མཐོང་ནས་སྒྲོད་པར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་མ་དད་པར་འགྱུར་
བའོ། །དགེ་སྦྱོང་མས་ཁྱིམ་གཞན་དུ་བདག་པོས་མ་བསྒྲོ་བར་དར་སྟན་ལ་
འདུག་པ་ལ་ལྟང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྟན་ནི་ནང་ཚངས་ཅན་དང་། སྤྱིངས་པ་ལ་
སོགས་ཡིན་གྱི། རྩ་དང་སོག་མ་ལ་སོགས་པ་འདུག་པའི་ཆེད་དུ་ཁང་པའི་ཕྱིར་
རོལ་དུ་བཤམས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་མ་བསྒྲོ་བར་འདུག་ཀྱང་ལྟང་བ་མེད་དེ། ཐུག་
ཐུབ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་དང་སོག་མ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡང་མ་བཤམས་པ་
ལ་འདུག་ན་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །སོག་མ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཀྱང་རས་ཀྱིས་
གཡོགས་པའི་སྟན་ལ་འདུག་པའི་དོན་དུ་ཕྱི་རོལ་དུ་བཤམས་པ་ལ་ནི་མ་བསྒྲོ་
བར་འདུག་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །སོག་མ་ལ་སོགས་པ་རས་ཀྱིས་གཡོགས་པ་དེ་
ཡང་མ་བཤམས་པ་ལ་ནི་མ་བསྒྲོ་བར་འདུག་ན་ཁ་ན་མ་བོ་བ་རྫོགས་པར་འགྱུར་
རོ། །ཐུག་ཐུབ་སྟེ་བཙན་ཐབས་སུ་ཕྱིས་གནོད་པའི་ལྟང་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྤྱིང་གཞི་ཁྱིམ་པ་མོ་མང་པོས་སྒྲིམ་དགའ་མོ་༼༡༥༩༽ལ། འཕགས་མ་

ཆོས་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་ནས་བྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟན་བཤམས་པ་
ལ། དེ་འདུག་ནས་ཁ་རྩིག་པ་ལ་བལྟས་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་རྣམས་པ་བཞི་པོ།
ལུང་རིང་པོ་དང་། བར་མ་དང་། ལུང་གཅིག་ལས་འབྲེས་པ་དང་། ཡང་དག་
པར་ལྟན་པའི་ལུང་དང་གཞི་ལས། མདོ་རིང་པོ་འཆད་པ་ན་བྱིམ་པ་མོ་དེ་རྣམས་
འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། དག་སྒྲོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ནི་གྲག་པ་དང་བྲན་པར་བྱ་
བ་འདི་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱི། བདག་ཅག་ནི་བྱིམ་ཀྱི་བྱ་བ་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་
ནས་ལངས་ཏེ་སོང་ངོ་། །སྒྲོམ་དག་འཕྲོས་ཀྱང་སྟན་པོར་ཏེ་སོང་བ་དང་། སྟན་
དེ་རྒྱུན་པོས་བྱིམ་ནས་བྱིམ་པ་མོ་དེ་རྣམས་ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པ་ལས་བཅས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་བྱིམ་པའི་ལོངས་སྒྲོད་ལ་གཞོད་པའོ། །དག་སྒྲོང་མས་ཆོས་
འཆད་ཅིང་བྱིམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཉན་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར། གནས་སྐབས་སུ་
བྱིམ་པའི་སྟན་བཅོང་བ་ལ། དག་སྒྲོང་མས་ལོངས་སྒྲོད་པའི་འོག་ཏུ་བྱིམ་པ་ལ་
མ་སྒྲུན་པར་བོར་ཏེ་འགོ་བ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཆེ་དངོས་གཞིར་འགྱུར་
བའི་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཅེ་ན། སྒར་གནས་མལ་མ་བསྐྱས་པར་སྤངས་ཏེ་འགོ་བར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཀོར་གྱི་མཐའ་ལ་སྟེ་འདོམ་བཞི་བརྩ་རྩ་དགའི་མཐའ་
ལའོ། །བྱིམ་པ་ལ་ལོག་ཐབས་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བདུན་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་ལྟ་སྟེ། སྒྲུང་པ་ལལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བྱིམ་གྱི་བྱ་བ་
བྱེད་པ་དང་། རྩིན་པ་འཆད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲུང་པ་ལལ་

བའི་ལྷུང་བྱེད་དངོས། །སྐབས་བསྟན་ལྷུང་བྱེད་གཞན་གཉིས་བརྗོད། །དང་པོ་

ལ། ལྷུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། །ལྷུང་བ་མེད་པ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྤྱིང་གཞི་གཙུག་དག་ལ་མོ་བྱིམ་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་སོང་སྟེ་བསོད་སྟོམས་
བྱོན་ཅིག་ཅིས་སྦྱས་༼༡༥༥༽བཞུགས། བདག་སྐྱེད་པ་ལའལ་བས་སྤྱོ་བ་བྲེལ་ལོ་
ཞེས་ཟེར་བ་དང་། བྱོད་སོང་ལ་བསོད་སྟོམས་ལོངས་ལ་ཤོག་ཅིག་དང་། ཁོ་
མོས་སྐྱེད་པ་བཀལ་ལོ་ཞེས་དེས་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་བྱིར་སྐྱེད་པ་བཀལ་བ་ལས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་དོན་དང་བྱ་བ་མང་བའོ། །དག་སྦྱོང་མས་སྐྱེད་པ་ལའལ་བ་ཏེ་
བལ་ལའལ་བ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་གོས་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཡང་རུང་བ་ལྟ་
གང་ཡན་ཆད་ལྷུང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་སྐྱེད་གས་ལས་གཞན་པའི་ཆེད་དུ་བལ་
ལའལ་ན་འཕང་ལ་དགྲིས་པ་ལན་གཅིག་རྫོགས་ནའོ། །**རྣམ་འབྱེད་ལས།** གོས་
རྒྱ་བདུན་པོ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བའོ་ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་དཔེ་ཙམ་
དུ་ཟད་དེ། **འྲི་ཀ་ལས།** རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེད་པ་ལའལ་བ་ལ་ཡང་དངོས་
གཞིར་འགྱུར་ཏེ། བཟེ་སྟོན་པའི་ཉེས་པ་འདྲ་བའི་བྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རྒྱ་ཅང་དང་ལྷག་པོད་ཀྱི་དོན་དུ་དབེན་པའི་སྤྱགས་སུ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ། ཚོགས་གོས་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་། །ཟས་འཆོང་པ་ཡི་ལྷུང་
བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི།

སྤྱིར་འདི་སྐབས་སུ་ལྷུང་བ་འདི་གཉིས་བསྟན་པའི་འབྲེལ་གང་ཡིན་ཏེ་བཟོ་
སྟོན་པ་ལས་གྲུར་པའི་ལྷུང་བྱེད་གསུམ་གྱི་བར་སྐབས་འདིར་ལྷུང་བྱེད་གཞན་
གཉིས་པོ་འདི་དག་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། **རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་**
རྟེན་གཤམ་བཤད་པ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
རྣམ་པར་བསྐྱབ་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་རྒྱད་པ་ལའལ་
བ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གོས་འབྱུང་བས་གོས་བདག་གིར་བྱེད་པ་འབྲས་བུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཟས་འཚོང་བ་བསྟན་པ་ནི་ཚོགས་ཀྱི་གོས་
བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་། ཟས་འཚོང་བ་གཉིས་ནི་རྟེན་པ་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་
འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྐབས་བསྐྱབས་(༡༧༥)ནི་ནས་དང་པོའི་གྲང་གཞི་
ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དག་སྟོང་མ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་གང་རྗེས་སུ་གནང་ངོ་ཞེས་
སྟོམ་དགའ་མོས་བཅུན་མོ་ཕྱོད་ལྷན་མ་ལ་སྦྱས་པ་དང་། བཅུན་མོས་གོས་སྦྱ་
ཚོགས་ཀྱིས་བཀའ་བའི་སྟོམ་དག་སྟོམ་དགའ་མོ་ལ་གཏད་ནས་གོས་འདི་རྣམས་
དག་སྟོང་མའི་ཚོགས་ལ་བྲིམས་ཤིག་ཅེས་བསྟོད། །དེ་ནས་སྟོམ་དགའ་མོས་
གོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གིར་བྱས་ཏེ་དག་སྟོང་མ་གཞན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་
ན་དེས་མ་སྟེར་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དག་འདུན་གྱི་ལོངས་སྟོན་ལ་གནོད་
པའོ། **རྟེན་གཤམ།** གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་གསུམ་གྱིས་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིར་ནི་དག་སྟོང་མ་བཞིར་ལོངས་པའི་ཚོགས་དག་སྟོང་

མའི་དག་འདུན་མ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་དེ་བདག་ཉིད་དབང་ངོ་སྤྲུལ་དུ་ངེས་པའི་
རྟོག་པའི་དབང་གིས་རང་འབའ་ཞིག་གིས་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་
འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་**འོད་ལྗན་ལས།** བདག་གིས་རྩལ་འདི་རྟོག་དོ་སྤྲུལ་དུ་ངེས་
པའི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བདག་གིར་བྱས་ཀྱང་པམ་པར་རྣམ་པར་མི་བཞག་གོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །དག་སྤྱོད་མའི་ཚོགས་ཀྱི་གོས་བདག་གིར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་
དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྤྱིང་གཞི་སྤྱོད་དག་འཛོམས་བསོད་སྤྱོད་མས་མང་དུ་རྟོག་པ་དང་། ཟས་བསོད་པ་
རྣམས་རང་གིས་ཟོས་ཤིང་འབྲས་ཆན་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་ལ་བཙོངས་པ་
ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་མ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་ལྗན་པས་མ་དད་པ་སྤྱི་
བའོ། །དག་སྤྱོད་མས་འབྲས་ཆན་དང་མར་དང་སྤྲུལ་ཁུར་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཅམ་
ཡང་རུང་སྟེ་ཟས་བཙོང་བ་བྱས་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །**དེའང་ལྷུང་རྣམ་**
འབྱེད་ལས། རིན་རང་གིར་མ་བྱས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ཉེས་བྱས་སོ། །རིན་རང་གིར་
བྱས་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཟས་འཚོང་བ་དེ་ཡང་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱིར་འཚོང་། ༡༧༧ བོན་
ཉོ་ཚོང་གི་སྤྱང་བར་ཡང་འགྱུར་ཏེ་ཁྱེ་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །ཟས་འཚོང་བའི་ལྷུང་
བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྷུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྟོག་

པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྤྱིང་གཞི་སྒྲོམ་དགའ་མོས་བྱིམ་བདག་གི་རྩུང་མ་ལ་བསོད་སྒྲོམས་བྲུངས་པ་
ན་འཕགས་མ་བདག་གི་བྱིམ་གྱི་གོ་རེ་ལོངས་མཛོད་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་དང་།
སྒྲོམ་དགའ་མོས་བྱིམ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆག་ཆག་བཏབ། དུགས་དར་ལེགས་པར་
བྱས་ནས་མལ་བཅས་སྒོད་སྤྱད་ནམས་བྱི་དོར་བྱས་ནས་བཞག་སྟེ། བྱིམ་དེ་
ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པར་བྱས་པ་ལ་དོན་ཅུང་བའི་དགེ་སྤྱོད་མ་རྣམས་སྒོད་
བར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དོན་དང་བྱ་བ་མང་ཞིང་མི་འོས་པའི་བྱ་བ་
བྱས་པས་མ་དད་པ་སྟེ་བའོ། །བྱིམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་ཡང་ངོ་སྟེ་བྱས་པ་ལ་འོ་ཞེས་སྒྲ་
མར་སྤྱར་ཏེ། དགེ་སྤྱོད་མས་བྱིམ་པ་མོས་བྱ་བར་འོས་པའི་འཕྲལ་གྱི་བྱ་བ་
རྣམས་བྱས་ན་རྩུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ངོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཆང་གི་ལས་མི་བྱའོ། །ཆང་ཁང་བྱེད་དུ་མི་གཞུག་གོ། །བྱས་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །
གསུམ་པ་ལ། རྩུང་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། རྩུང་བ་མེད་པ་བཛོད་
པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྤྱིང་གཞི་སྒྲོམ་དགའ་མོས་བྱིམ་བདག་གི་རྩུང་མ་ལ་བསོད་སྒྲོམས་བྲུངས་པ་
ན་འཕགས་མ་བཅའ་བ་ཆོས་ལ་བདག་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་དང་། སྒྲོམ་
དགའ་མོས་དོག་ལེ་བརྟུས་བཤལ་བསྐྱེད་ཏེ་མར་ཁུས་བཀའ་ནས་ཀྱུན་ཏུ་

གཡོས་པ་དང་། ལེགས་པར་གཡོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་བྱས་ཏེ་གྲོང་རྒྱལ་དེའི་བྱེད་
དྲི་ཡིས་བྱབ་པར་བྱས་པ་ན། གཡོས་མཁན་གྱི་འཚོ་བ་བཅད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བར་
བྱེད་པ་ལས་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དོན་དང་བྱ་བ་མང་བའོ། །དག་སློང་མས་
དངོས་པོ་རྗེན་པ་འཚོད་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཐམས་ཅད་དུམ་ཞེན། དག་སློང་གི་དག་འདུན་དང་། མཁན་པོ་དང་།
༼༡༧༧༽སློབ་དཔོན་དང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱིར་
དབེན་པའི་བློགས་སུ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་པའོ། །བྱིམ་པ་མེའི་བཟོ་སྟོན་པ་ལས་གྱུར་
པའི་ལྷུང་བྱེད་གསུམ་སྟེ། **རྒྱ་ཀར།** རྒྱད་པ་ལའལ་བ་དང་། བྱིམ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་
དང་། རྗེན་པ་འཚོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་གསུམ་མོ་ཞེས་སོ། །

བརྒྱད་པ་ལ། ལྟོ་འདུན་ལས་ནི་བྱུང་བ་དང་། ཚོགས་དབྱུང་མིན་དྲི་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི།

སློང་གཞི་སློམ་དག་འཕྲོ་ཞེས་ནངས་པར་སྤར་ལངས་ཏེ་བསོད་སྟོམས་སྤངས་
ནས་ཟ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཟ་འཕྲོ་ལ་ལངས་ནས་འཆགས་པར་བྱེད། བཅགས་
ནས་ཡང་ཟ་བར་བྱེད། ཡང་འཆག་པར་བྱེད་ཅིང་ཡང་ཟ་བར་བྱེད་དེ་དྲོ་ཁའི་
བར་དུ་ཟས་མ་སྤངས་པར་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལས་བཅས་པ་ཡིན་ཅེས་རྒྱ་ཀ་ལས་
བཤད་དོ། །སློང་གཞི་འདི་ནི་དེང་སང་ལུང་ན་མི་སྣང་ངོ། །དགག་བྱ་ནི་ཚུམ་

ལྷང་གི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་ལྷོ་འདུན་ཆེ་བའོ། །དགེ་སློང་མས་ཟས་ཟོས་ནས་དེའི་
འཕྲོ་ལ་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་ཡང་ཟོས་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

འོ་ན་སྤངས་ཟ་དང་འདི་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་སྟུམ་ན། སྤངས་ཟ་ལ་ནི་ཟས་
སྤངས་པ་དང་ལྷག་པོར་མ་བྱས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ལ། འདི་ལ་ནི་དེ་གཉིས་
ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ། འདི་ནི་ཟས་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཟས་མ་སྤངས་པར་ཡང་
ཟ་འཕྲོ་ལ་ལངས་ཏེ་སྤང་ཡང་ཟ་བའོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** དེ་ཉིད་མ་སྤངས་གིང་ལྷག་
པོར་མ་བྱས་པར་ཟ་ན་ནི་ལྷུང་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་
བཤད་དོ། །ལྷོ་འདུན་ནི་ཟས་ལ་གདུང་བ་དང་སྐམ་ཆགས་ཆེ་བའོ། །དེས་ན་དེ་
ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྤྱིང་གཞི་མི་ཞིག་ལ་སློག་སྒྱའི་ལྷུམ་ར་ཡོད་པ་ལས། སློམ་དགའ་མོས་སློག་སྒྱུ་
འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱིམ་བདག་དེས་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་མིག་སྤྲུག་སྤངས་
༼༡༧༩༩༽གི་ཤིང་དབྱར་ཁང་དུ་འོངས་པ་དང་དོན་ཅུང་བའི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་
སློང་པར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དྲི་ཆོགས་པར་དབྱུང་བར་མི་འོས་པས་
མ་དད་པར་འགྱུར་བའོ། །དགེ་སློང་མས་སློག་སྒྱུ་ཟ་བ་ལ་འོ་ཞེས་སྒྲ་མར་སྒྱུར་ཏེ་
ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** སློག་སྒྱའི་དྲི་ཅམ་ཟོས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ལྷུང་བྱེད་
དུ་འགྱུར་རོ། །ཀུན་དོང་དང་ཀུའུ་དག་ཟ་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཆོགས་པར་

དབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་དྲི་བ་སྟེན་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །

དགུ་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་ལྟ་སྟེ། གསུ་བེལ་ལས་གྱུར་ལྷུང་བྱེད་གསུམ། ཚེས་རྒྱལ་
མཚན་ལ་མི་གྲུས་དང་། རྒྱལ་མཚན་བརྗེ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ། མེ་
གཤམ་མི་འཆང་བ་ཉིད་དང་། རྒྱ་གོས་མི་འཆང་ལྷུང་བྱེད་དང་། །བཟུ་ལ་གོས་
ལུས་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷུང་བྱེད་དངོས་ཉིད་བརྗེད་པ་དང་། །བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་བརྗེད་པའོ། །དང་པོ་ལ།

གྲོང་གཞི་ནི་དག་སྟོང་མ་ནམས་སྒྲ་བ་རེ་རེ་ཞིང་སྒྲ་མཚན་འཛག་པར་གྱུར་
ནས་མེ་གཤམ་བཅང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། སྟོམ་དགའ་མོས་མེ་གཤམ་
འཆང་བ་དང་། དེའི་བྱིན་པ་ལ་ཁྲག་འཛག་ཅིང་སྟོང་བ་མཐོང་ནས། ཁྲག་འདི་
ཅི་ལགས་ཞེས་དྲིས་པ་དང་། མ་ལ་དྲིས་ཤིག་སྤང་མོ་ལ་དྲིས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་བ་
ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རོ་ཆ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་མ་དད་པར་འགྱུར་
བའོ། །དག་སྟོང་མས་སྒྲ་བ་རེ་རེ་ཞིང་སྒྲ་མཚན་འཛག་པའི་དུས་སུ་མངལ་གྱི་
སྟོར་མེ་གཤམ་མི་འཆང་བ་སྟེ་གོས་ངན་མི་འདོགས་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མེ་གཤམ་དེ་ཐག་གུས་སྐྱེད་པ་ལ་བཏགས་ཏེ་མངལ་གྱི་སྟོར་བཞག་གོ། མེ་གཤམ་
དེ་དུས་དུས་སུ་བཟུ་བ་དང་ཁ་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྷུང་བྱེད་དངོས་ཉིད་བརྗེད་པ་དང་། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗེད་

པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྤྱིང་གཞི་(༡༧༥ན)།བཅུ་གཉིས་ཟླ་དག་སྤྱིན་མོར་བྱུང་ནས་ཚུ་སྤྱིང་དུ་བྱས་
བྱེད་པ་ན། སྤྱིམ་དགའ་མོས་སྤྱིའི་ཆོམས་ཤིན་ཏུ་གནག་ཅིང་ལེགས་པར་འབྱེལ་
བ་ལ་ལྟོས་ཞེས་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ལས། དག་སྤྱིང་མས་བྱས་རས་བཅང་བར་
བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཆོན་སྤྱིམ་དགའ་མོས་བྱས་རས་ཐོགས་པར་མི་
བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་མ་དད་པ་སྤྱི་བའོ། **ཁྱི་ཀ་ལས།** བྱས་དང་ཆར་ཚུ་
ལ་སོགས་པས་ལུས་བཤེར་བར་གྱུར་པའི་ཆོན། ཚུ་གོས་ཀྱང་མི་འཆང་བ་ལ་
ཞེས་མུ་མར་སྤྱིར་རོ། །དེའི་ཆོན་དག་སྤྱིང་མས་ཚུ་གོས་མི་འཆང་མི་གྱོན་ན་ལྟར་
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་**ཁྱི་ཀ་ལས།** འདོམས་ཀྱི་སྤྱི་མན་ཆད་ནས་བྱས་མའི་
ལྟ་ང་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཕྱོགས་མི་འགབས་པ་ལ་དངོས་གཞིའོ། །གཉའ་བ་མན་ཆད་
དང་ལོང་བུ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཞན་མི་འགབས་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་
ཞེས་སོ། **།རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཁྱི་ཀ་ལས་ནི།** རོ་སྟོད་མ་གཡོགས་པའི་ཁ་ན་
མ་ཐོ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི། རོ་སྟོད་གཉའ་བ་མན་ཆད་མ་
གཡོགས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་སྟེའོ། **ཁྱི་ཀ་ལས།** དག་
སྤྱིང་མ་རྣམས་ལ་དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་མ་གསུངས་ཏེ། འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་
པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མེ་གའ་དང་ཆུ་གོས་དེ་གཉིས་བཅང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

སྒྲིང་གཞི་**ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** སྒྲོམ་དགའ་མོས་མི་གཙང་བས་གོས་པར་
 བྱུར་པའི་གོས་རྣམས་བཙོ་སྒྲག་མཁན་ལ་འཁྱུར་བཅུག་པ་དང་། བྱིས་པ་རྣམས་
 བདག་གི་གོས་ཀྱང་འདྲིས་ནི་མི་གཙང་བར་འཁྱུར་རོ་ཞེས་ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པ་
 ལས་སོ། །ཁྲི་ཀས་ལུང་བྲངས་པར་བཅུ་གཉིས་སྡེ་ལ་བཅས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་
 དག་གི་ཁོངས་སུ་སྒྲོམ་དགའ་མོ་འདུས་པས་འགལ་༼ ༡༧༥བ༽བ་མེད་
 དོ། །དགག་བྱ་ནི་མ་དད་པ་སྟེ་བཤོ། །དག་སྒྲོང་མས་བཟུ་བཤལ་བ་ལ་རང་གི་
 གོས་འཁྱུར་འཇུག་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འཁྱུར་ཏེ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པ་རང་གི་གོས་རྒྱུང་བ་བཟུ་བར་འོས་པ་ཆོས་གོས་དང་། གདིང་བ་བཟུ་བཤལ་
 བ་ལ་འཁྱུར་འཇུག་པ་ལ་ཁ་ན་མ་གོ་བ་འདྲིར་འཁྱུར་རོ། །འདྲིའི་བྱེ་བྲག་ཞིབ་ཏུ་
 བྱི་འཁྱུར་འཇུག་པའི་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་གོས་ལྷ་འཁྱུར་འཇུག་ན་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ལྷ་ཁོ་
 རར་མ་ངེས་ཀྱི་ཤམ་ཐབས་ལ་སོགས་ཆོས་གོས་གང་རུང་འཁྱུར་བཅུག་
 བཤོ། །དག་སྒྲོང་མས་བཟུ་བཤལ་བ་ལ་འཁྱུར་བཅུག་ན་ནི་བཙོ་སྒྲག་མཁན་ལ་
 གོས་ཁ་བསྐྱར་བ་དང་། མ་བསྐྱར་པ་འཁྱུར་གཞུག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་
 ལས་འདས་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །གསུ་བེལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསང་བར་འོས་པ་དེ་

གཞན་གྱིས་ཚོར་བ་སྟེ་དེ་ལས་གྱུར་བའོ། **ཁྱི་ཀ་ལས།** གསུ་བེལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གོས་མ་རུང་བར་གྱུར་པ་དེ་བྱིམ་པ་ལམ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཞན་དག་གིས་ཚོར་བ་
ལ་བྱའོ་ཞེས་དང་། །དེས་ན་བཤད་མ་ཐག་པའི་ལྷུང་བྱེད་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྤྱིང་གཞི་སྒྲོམ་དགའ་མོས་ཚོས་གོས་ཀྱི་སྤྱར་བཅའ་བ་སྤངས་ཏེ་སྒྲོས་གར་
མ་ཁན་ལ་ཚོས་གོས་སྤྱར་བྱིན་པ་དེ་གྲོན་ནས་སྒྲོས་གར་བྱས་པ་ལས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ་མ་གུས་པའོ། །དགེ་སྤྱོད་མས་དགེ་
སྤྱོད་གི་གོས་སྒྲམ་སྤྱར་དང་སྤྱོད་གོས་ལ་སོགས་པ་བྱིམ་པ་ལ་བསྒྲོ་བའི་བྱིར་བྱིན་
པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ་མི་གུས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

སྤྱིང་གཞི་དགེ་སྤྱོད་མ་འདུན་མས་དགེ་སྤྱོད་འདུན་པ་དང་སྒྲམ་སྤྱར་བརྗེས་པ་
ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པས་རྒྱ་བྱས་ཏེ་རང་རིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞོན་
པའོ། །དགེ་སྤྱོད་དང་ལྷན་ཅིག་དགེ་**༼ ༥༧ ༽**སྤྱོད་མའི་ཚོས་གོས་ལས་ཀར་**ཞི་**
བ་ཁ་ཉི་ཤུ་རི་བ། གོས་ལྷི་བ་བསྟེན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བས། དགེ་སྤྱོད་གི་
སྒྲམ་སྤྱར་རན་པ་དང་བརྗེ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པས་སྒྲམ་སྤྱར་བཟང་རན་བརྗེ་བར་
མ་གཏོགས་པར་སྒྲམ་སྤྱར་བརྗེ་བ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། **ཁྱི་ཀ་ལས།** ལྷ་
གོས་ལ་སོགས་པ་བརྗེ་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མའི་སོ་སོར་

ཐར་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ནི་ཆོས་གོས་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་སྟེ་བརྗེ་ན་
ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་མོད་ཀྱི་ཁྲི་ཀ་ལྟར་བཟུང་དོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** དགེ་སློང་
ལས་སྒྲུལ་སྒྱུར་ལེན་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དོ། །བརྗེ་བ་ནི་ལེན་པའི་དབེ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་
ཞེས་སོ། །ལེན་པ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདིར་འགྱུར་གྱི་སྒྲིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྲི་
ཀ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ཀླུ་མཆོན་བརྗེ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བརྟུ་བ་གཞུང་ཉིད་དབྱེ་བས་ལྷ་ཞེས་པ་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེམས་ནས་
བརྗོད་ཅིང་ལྷུང་བྱེད་འདི་ལྷའི་སློང་གཞིའང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་བྱའོ། །

བསྐྱགས་པ་ལ་སེར་སྒྲ་བྱེད་པའི་སློང་གཞི་ནི། སྟེ་རྒྱའི་བདག་མོ་ནི་བསོད་
ནམས་དང་ལྷན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་ཅེས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་
དང་། སྒྲོམ་དགའ་མོས་སྒྲས་པ་དེ་ནི་མཁན་སྒྲོབ་མེད་པར་རང་ལྷགས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སྒྲོད་པར་བྱེད་དོ། །ལྷ་ཏུ་ལའི་མདོག་ནི་རྩ་འཁྲུལ་ཙན་མ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་
ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་པ་ན། དེ་ནི་སྒྲོན་སྒྲད་འཆོང་མ་ཡིན་ཅེས་སྒྲོད་
པར་བྱེད་དོ། །གོ་ཏ་མི་སྒྲེ་མ་མོ་འདི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་ལུང་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། དེ་ནི་བུའི་ག་ཟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་ལས་
བཅས་སོ། །

ཁྱིམ་ལ་སེར་སྒྲ་བྱེད་པའི་སློང་གཞི་ནི། སྒྲོམ་དགའ་མོས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་
ལ་སྒྲས་པ། ཀྱིའི་ཕུ་བུ་མོ་དག་ཁྱིམ་ག་གོ་མོར་ན་མ་། ༡༧༧༧ ། འགྲོ་ཞིག །ཁོ་

མོས་ཁྱིམ་དེ་ངལ་བ་ཆེན་པོས་ཆོས་བཤད་ནས་དད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་བ་ལས་སོ། །

གནས་ལ་སེར་སྒྲ་བྱེད་པའི་གྲོང་གཞི་ནི། སྒྲོམ་དགའ་མོས་བསྐྱབས་པའི་
དབྱར་ཁང་དུ་དགོ་སྒོར་མ་སྒོར་བྱར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་སྒྱུན་ནས་གནས་པ་
ལ། དེ་དག་ལ་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་བྱུང་བ་ན། དེས་སེར་སྒྲ་ས་དེ་དག་བསྐྱད་
ནས་ཁོ་མོ་གང་བའི་ཆོན་གང་བས་ཉེན། ཆ་བའི་ཆོན་ཆ་བས་ཉེན་བཞིན་ཏུ་
ངལ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱབས་པའི་དབྱར་ཁང་འདི་ཁ་འཇམ་ཅན་འདི་རྣམས་ལ་
སྐབས་དབྱེའམ་ཞེས་སྒྲས་པ་ལས་སོ། །

རྟེན་པ་ལ་སེར་སྒྲ་བྱེད་པའི་གྲོང་གཞི་ནི། སྒྲོམ་དགའ་མོས་དགོ་སྒོར་མ་
རྣམས་ལ་སྒྲས་པ། སུ་རུ་མོ་དག་བྲམ་ཟེ་ཡ་མཆོན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེན་ནས་
སྐྱད་པ་གས་པར་བྱུར་ན་མི་རུང་གི། །ཏ་ཅང་སྒྲ་བར་བསོད་སྒྲོམས་ལ་མ་འགོ་
ཞིག་ཅེས་གཞན་རྣམས་འགོ་བ་བསྒྲོག་ནས། རང་ཉིད་ནངས་པར་ཆེས་སྒྲ་བ་
ཞིག་ཏུ་བསོད་སྒྲོམས་ལ་ཞུགས་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་ཡ་མཆོན་ཅན་གྱིས་བརྟེན་
པས་མི་སུག་གནད་ཅིང་དབྱར་ཁང་དུ་འོངས་པ་ལས་སོ། །

ཆོས་ལ་སེར་སྒྲ་བྱེད་པའི་གྲོང་གཞི་ནི། སྒྲོམ་དགའ་མོ་ལ་ཉེ་གནས་རྣམས་
ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ལུང་ཞུས་པ་ན། སོང་ལ་རེ་ཞིག་ཁོ་མོའི་སྣོད་དུ་ཆོལ་ཅིག །སུ་རམ་
དང་སེའུ་འབྲུ་དག་ཉོས་ཤིག་ཅེས་སྒྲས་ནས་དེས་ཡན་ཚུན་བརྒྱངས་ནས་ལུང་མ་

བྱིན་པ་དང་། འཕགས་མ་བྱོད་ཚེས་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཟེར་བ་
ན། །ཀྱེ་བུ་ཟན་མའི་བུ་མོ་དག་ཁོ་མོ་དུག་སྡེ་རྣམས་ལ་ལུང་གི་ཆེད་དུ་སེལ་འབྱུ་
མཉེས་པས་ནི་ལག་པ་ལ་སེར་ཁ་བྱུང་། བཟོད་པར་གསོལ་བས་ནི་མགོ་བོ་བྱི།
དུས་མོ་བཅུགས་ནས་བཟོད་པར་གསོལ་བས་ནི་ལྷགས་ན་ཁོ་མོ་ཅིའི་བྱིར་སེར་
སྣ་མི་བྱེད་ཅེས་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིས་ལ་གཞོད་༼༡༡༠༩༽པ་དང་
རང་བཞིན་གྱི་དགག་བྱར་གྱུར་པའོ། །དག་སྒྲོང་མས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་
བསྐྱགས་པ་ལ། དག་སྒྲོང་མས་ལུས་དག་གིས་སེར་སྣ་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་
འགྱུར་གྱི། **འྲི་ཀ་ལས།** ཡིད་ཅམ་གྱི་སེར་སྣ་བྱེད་པ་ནི་བསྐྱམ་པར་བྱ་བ་ཉིད་
ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །འོག་མ་བཞི་པོ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཁྱིམ་དང་གནས་དང་
རྟེན་པ་དང་ཚེས་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་རེ་རེར་འགྱུར་རོ། །སེར་སྣ་བྱེད་
པ་ནི་**ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** སེར་སྣ་བསྐྱེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུག་དོག་བསྐྱེད་ནའོ་
ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལའོ། །

བཅུ་གཅིག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱར་ཁང་ནས་སྒྲོད་ལྷུང་བྱེད་དང་། ཁྱིམ་གཞན་
ནས་སྒྲོད་ལྷུང་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། གྲོང་གཞི་སྒྲོམ་དགའ་མོས་གློ་ཏ་མི་སྒྲེམ་མོ་
དབྱར་ཁང་ནས་བྱིར་བསྐྱད་པ་དང་། སྒྲོམ་དགའ་མོས་སྒྲོང་ས་རྒྱ་ཞིང་ཁྱིམ་པའི་
ཁྱིམ་དུ་ཞུགས་པ་ན། ཁྱིམ་དེ་ན་དག་སྒྲོང་མ་སྡེ་ནས་འཁོད་པ་དག་གིས་སྒྲོམ་
དགའ་མོ་ལ་ཐུག་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་རྩལ་དག་མ་བྱས་པ་དང་

། དེས་དེ་དག་གིས་དེ་ནས་བྱིར་བསྐྱད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིས་ལ་
གཞོད་པའོ། །དག་སྟོང་མས་དག་འདུན་མའི་དབྱར་ཁང་ནས་དག་སྟོང་མ་རང་
གཞན་གྱི་ལུས་ངག་གང་ཡང་རུང་བས་སྐྱོད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྟང་གཞི་སྔ་མའི་ཁོངས་ནས་བསྟན་ལ་དགག་བྱ་སྔར་དང་འདྲའོ། །དག་སྟོང་
མས་གིས་པའི་གིས་གཞན་ནས་དག་སྟོང་མ་སྔ་ན་གནས་པ་སྐྱོད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་
དོ། །དག་སྟོང་མས་དག་སྟོང་མ་སྐྱོད་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་གཉིས་སོ། །

བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་བཅུ་དྲུག་སྟེ། རོ་འཆམས་ལས་གྱུར་ལྟུང་བྱེད་དང་
། ལོག་པར་སྟོན་པའི་ལྟུང་བྱེད་དང་། མི་བརྟན་རྣམ་འགྱུར་ལྟུང་བྱེད་དང་
། །༡༥༠བ། སྒྲ་མར་བརྟན་ཐབས་ལྟུང་བྱེད་གསུམ། འབྲུགས་ཡོང་ཡལ་དོར་
ལྟུང་བྱེད་དང་། སྟོ་མཐུན་མི་བྱེད་ལྟུང་བྱེད་དང་། ལྷི་ཆོས་འདས་པའི་ལྟུང་
བྱེད་བཞི། གཞན་གཞོད་སྟོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་གསུམ། དབྱར་ཁང་ཡལ་དོར་
ལྟུང་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི།

སྟང་གཞི་བཅུ་གཉིས་སྟེ་རྣམས། དག་སྟོང་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་མ་མཐོང་།
ལེགས་པར་མ་ཐོས། ལེགས་པར་མི་དོགས་པ་ལ་ཉེ་བར་སྟང་བར་བྱེད་པ་ལས་
བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིས་ལ་གཞོད་པའོ། །**རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ལྷི་**
ཀ་ལས་ནི། བམ་པ་དང་ལྷག་མ་གཉིས་ཀྱི་སྟང་བ་སྔར་བསྟན་ཟེན་པས། འདི་

ནི་ལྷུང་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ལྷུང་བའི་སྡེ་ཚན་གྱི་བའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
 མོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱོད་མ་རྣམས་ནི། འདི་དང་སྤྱོད་འདེབས་ཀྱི་སྤྱོད་ཐ་དད་
 དེ། འདི་ནི་ཐོ་འཚམས་པའི་བསམ་པས་ལེགས་པར་མ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི།
 མཐོང་ཐོས་དོགས་པ་ཙམ་པོ་ཡིད་ཆེས་པར་མ་གྱུར་པ་སྟེ། ལ་སོགས་པས་
 ལེགས་པར་མ་ཐོས་པ་དང་། ལེགས་པར་མ་དོགས་པ་གཉིས་བསྐྱུས་
 མོ། །མདོར་ན་དག་སྤྱོད་མས་དག་སྤྱོད་མ་ལ་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྔ་གང་གིས་གྱེད་བར་
 བྱེད་པ་ལ་ཡང་ལྷུང་བྱེད་འདིར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་མོ། །གྱེད་བར་བྱེད་པ་མ་
 ཟད་ཀྱི་དྲན་པར་བྱེད་པ་དང་། གདམས་ངག་འཛོག་པ་དང་། གསོ་སྤྱོད་དང་
 དགག་དབྱེ་འཛོག་པ་ལ་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འདིར་འགྱུར་བར་རང་གི་རྣམ་
 བཤད་དང་ལྷོ་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །ལེགས་པར་མ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་
 སྐབས་སུ་གྱེད་བ་དང་། དྲན་པར་བྱེད་པ་དང་། གདམས་ངག་འཛོག་པར་བྱེད་
 པ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་གང་བྱས་ཀྱང་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཐོ་འཚམས་པ་ལས་གྱུར་
 པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གྱེད་གཞི་བཅུ་གཉིས་སྡེ་རྣམས་ཁ་མི་དུམ་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་
 མནའ་དོར་བར་བྱེད་ ༼ ༢༡༡ ༽ རྟོམ་དང་དག་འདུན་ལ་མནའ་དོར་བར་བྱེད་པ་
 ལས་ཏེ། **མའི་སོ་ཐར་འགྲེལ་པ་ལས།** མཐོང་ངམ་ཞེས་བྱིས་ན་མཐོང་སྟེ། དེ་

ལྟར་མིན་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག །ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་པར་
གྱུར་ཅིག །ཆོས་ཞིག་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཟེར་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ལོག་
པར་སྟོན་པས་གཞན་ཡིད་མི་ཆེས་པར་འགྱུར་བའོ། །དག་སྟོང་མས་གཞན་ཡིད་
ཆེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་མདུན་དུ་མནའ་འདོར་བ་ལ་ལྟར་བྱེད་དོ། **རྒྱུ་**
ཀ་ལས། གཞན་གྱི་དུང་མ་ཡིན་པར་མནའ་འདོར་བ་ནི་ཆོག་བཀའ་པ་ཙམ་དུ་
ཟད་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ལོག་པར་སྟོན་ཅེས་པ་ནི་རབ་རྟུ་
བྱུང་བའི་བསམ་པ་ལོག་པར་སྟོན་པ་སྟེ། རབ་རྟུ་བྱུང་བ་ནམས་བསམ་པ་ནི་
བདེན་པས་འཇུག་པ་ཡིན་ན་མནའ་འདོར་བ་ནི་ལོག་པར་སྟོན་པ་སྟེ། ཁོ་མོ་
ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་གྱི། མནའ་འདོར་བ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་
གཅིག་སུ་བདེན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བས་ཞེས་རྒྱུ་ཀས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་
བཤད་པའི་ལྟར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

གྲོང་གཞི་སྟོམ་དགའ་མོས་དག་སྟོང་ནམས་དང་འཐབ་མོ་བྱུང་བ་ན། རང་
གིས་རང་ལ་འཆོག་པར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་གི་ལུས་སྟོག་ལ་
གནོད་པའོ། །དག་སྟོང་མས་ཁྱོ་བས་བདག་ཉིད་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་དེ། རང་
གི་ལུས་ལ་རྟེན་པར་བྱེད་ཅིང་ཕོག་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གནོད་པར་བྱེད་

པ་ཞེས་བྱ་བའི་**ནུམ་འབྲེད་ལས།** དགེ་སློང་མས་གང་འབྲུགས་ནས་རང་ལ་
བདེག་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བསམ་པ་མི་བརྟན་ཁྱོས་འབྲུགས་པས་
ལུས་ཀྱི་ནུམ་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

འདུལ་བའི་མདོ་བམ་པོ་དྲུག་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ལ། བརྟན་ཐབས་ཀྱི་ནི་ལྷུང་བྱེད་གསུམ། །ཐ་མའི་ལྷུང་བ་མེད་པ་དང་
། །བསྐྱབ་པར་༼ ༡༧ ༽བྱ་བ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཚོགས་ལ་བརྟན་པའི་
ལྷུང་བྱེད་དང་། ཚོགས་ལ་སྒྲིབ་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། །འཁོར་གཙོ་ཚུགས་ལྷུང་
བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི།

སྤང་གཞི་སྒྲོམ་དགའ་མོས་དགེ་སློང་མའི་ཚོགས་ལ་མི་སྟན་པ་བྱི་མོ་ཞེས་བྱ་
བ་དང་། ཉལ་མ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བོང་བྱ་དག་དང་ལྷན་པ་ཞེས་གཤེ་བ་དག་
གིས་བརྟན་ཐབས་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིས་ཀྱི་དགེ་འདུན་མའི་
སེམས་བདེ་བ་ལ་གཞོད་པའོ། །དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་མའི་བཞིར་ཡོངས་པ་ཡན།
ཚོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་མ་ལ་འཆོ་བ་མ་དག་པ་དང་། ལྟ་བ་མ་དག་པས་སྒྲིབ་ཅིང་
བརྟན་ཐབས་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་དོ། **འྲི་ཀ་ལས།** བརྟན་ཐབས་ཞེས་
བྱ་བའི་ནུམ་པར་འབྲེད་པ་ནི་ནུམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དེ། འཆོ་བ་མ་
དག་སྟེ་ཚུལ་འཆོས་དང་། ཁ་གསལ་དང་། གཞོགས་སྒྲིང་དང་། ཐོབ་ཀྱིས་
འཇུག་པས་འཆོ་བར་བྱེད་དོ། །ལྟ་བ་མ་དག་སྟེ་མོངས་པ་མི་མཁས་པ་ཡིན་

ནོ། །ལོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཀུན་རྟུན་གྱིས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲོང་གཞི་ལས་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུང་བྲངས་སོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལ་
བརྟམས་ཐབས་བྱེད་པ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གྲོང་གཞི་སྒོམ་དགའ་མོས་དག་སྒོང་མའི་ཆོགས་ལ་སྒྲོ་བ་བྱས་པ་དང་། ཉེ་
གནས་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུས་པ། དག་སྒོང་མའི་ཆོགས་ལ་སྒྲོ་བར་མི་དེགས་
སོ། །དེས་སྒྲུས་པ། དེགས་ཀྱང་རུང་མི་དེགས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཁོ་མོས་ནི་སྒྲོས་སོ་
ཞེས་ཟེར་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྒྲར་དང་འདྲའོ། །དག་སྒོང་མའི་ཆོགས་ལ་
རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་གྲོ་བ་ཚུལ་བྲིམས་མ་དག་པ་དང་། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་གྲོ་
བཙོག་མ་དག་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲོད་ཅིང་སྒྲོ་བ་ལ་ཡང་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ངོ། **ཁྲི་**
ཀ་ལས། སྒྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲོང་གཞི་ལས་ངས་པར་༼ ༢༡༩༩ ༽འབྱུང་བའི་ཚུལ་
བྲིམས་མེད་དེ་འཆོ་བའི་བྱིར་སྐྱེ་བྲེགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་
ན་མ་གྲོ་བ་སྒྲོད་པས་སྒྲིག་པའི་ལས་ཅན་ཟོལ་བ་མོ་པ་ལོལ་བ་སྒྲུ་བས་ཚུལ་
བྲིམས་འཆལ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུང་བྲངས་སོ། །ཁྱི་མོ་བྱོད་
རྣམས་ཞེས་སྒྲོ་བའི་ཆོག་གཞན་སྒྲུས་ན་ཡང་ངོ། །

གསུམ་པ་ནི།

གྲོང་གཞི་བྲིམ་བདག་གཅིག་རྒྱུང་མ་དང་གཉིས་ཀ་རབ་རྟུ་བྱུང་ནས་དག་སྒོང་

དེ་དབྱར་ཁང་དུ་སོང་བ་ན། དགེ་སློང་མ་དེ་ཡང་ཆུ་སྟོད་གཅིག་ལག་ཏུ་ཐོགས་ཏེ་
དེའི་མདུན་ན་སྟོད་ཅིང་འདུག་གོ། །དེ་ནས་དགེ་སློང་དེ་མོད་ཅིང་ཁོ་བོ་ཁྱིམ་པར་
ཐུར་བ་ན་ཡང་ཁྱོད་དེ་ལྟར་ཁོ་བོའི་མདུན་ན་སྟོད་དོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་དང་། དེས་ཆུ་
སྟོད་དེ་ནས་དེའི་མགོར་གཏོར་ནས་ཁོ་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོག་ན་ཁྱོད་ཁོ་མོའི་
སྟོན་རྒྱུ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དམ་ཞེས་སྒྲིམ་ནས་བྲོས་ཏེ་སོང་བ་ལས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཆགས་པས་རྒྱ་བྱས་ཏེ་རང་རིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞོད་
པའོ། །དགེ་སློང་མས་འཁོར་གཙོ་བོ་དགེ་སློང་ལ་ཆུ་འཐོར་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་
འགྱུར་རོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** དགེ་སློང་གི་ལུས་ལ་ཐིགས་པ་ཙམ་གྱིས་སོག་ན་ཡང་ཁ་
ན་མ་ཐོ་བ་འདིར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགེ་སློང་བརྒྱལ་བ་ལ་ཆུ་གཏོར་བ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་ལ་མཆིལ་མ་གཏོར་བའི་ཐབས་སུ་བྱ་ཞེས་མི་
བྱའོ། །རབ་བྱུང་འདི་པ་ལ་སྟོ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། དགེ་སློང་དང་
དགེ་ཆུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོ་བ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཉེས་བྱས་དེའི་བྱ་
བྱལ་ནི། **ཁྲི་ཀ་ལས།** དགེ་སློང་ལ་སྟོ་བ་ནི་སྟོ་བའི་ཆོས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ལྷ་བ་
ཕྱེད་མགུ་བ་སྟུང་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འདི་ནི་དགེ་སློང་

མའི་ཚོགས་སྒྲིབ་ལྷུང་བྱེད་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་༼ ༡༥༡༧ ༽པ་བས་
ཀྱང་། དེའི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་བྱས་ཆད་པ་ལྷི་བ་ཡོད་
དོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་པ་དེ་ལ་བརྟམ་ཐབས་དང་སྒྲིབ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་
བྱའོ། །བྱས་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་སོ། །དག་སྒྲོང་མས་དག་སྒྲོང་གི་མདུན་དུ་འཕ་
སྒྲོན་ལ་སྒྲིད་ཡུལ་གྱི་གོང་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་རྒྱ་བར་མི་བྱའོ། །དག་སྒྲོང་མས་
ཟམ་པ་མི་བརྟན་པར་དག་སྒྲོང་དང་ལྟན་ཅིག་འགོ་བར་མི་བྱའོ། །དག་སྒྲོང་མས་
དག་སྒྲོང་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་སྟན་ལས་ལྡང་བར་བྱའོ། །དག་སྒྲོང་སྟན་ལ་འདུག་
པས་དག་སྒྲོང་མ་དེ་འགྲང་བ་ཉ་ཅང་ཡུན་རིང་དུ་འདའ་བར་བྱེད་ན་སྟན་ལ་
འདུག་ཏུ་གཞུག་གོ། །དག་སྒྲོང་གིས་དག་སྒྲོང་མ་སྟན་ལ་འདུག་ཏུ་གཞུག་པ་དེ་
མི་བྱེད་ན། དག་སྒྲོང་མ་ཉིད་གྱིས་སྟན་ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར་དག་སྒྲོང་ལ་ཞུས་ཏེ་
གནང་ན་སྟན་དེ་ལ་འདུག་པར་བྱའོ། །སྤྱི་མར་གྱུར་པ་ལ་བརྟམ་ཐབས་བྱེད་པའི་
ལྷུང་བྱེད་གསུམ་སོ། །

ལྷ་པ་ནི།

སྤྱིར་གཞི་སྒྲོམ་དགའ་མོས་འཐབ་མོའི་རྒྱུན་དག་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ནས་སྟན་
ཅིག་གནས་པ་དང་། ཉེ་གནས་ཡན་ཚུན་འཐབ་མོ་ཆེ་ཐང་དུ་བྱུང་བ་ན། དག་
སྒྲོང་མ་རྣམས་འདི་སྐད་ཅེས་ཚུར་སྒྲིབ་འཐབ་མོ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བགྱིའོ་ཞེས་སྒྲུས་
པ་དང་། སྒྲོམ་དགའ་མོས་འདི་སྐད་ཅེས་མགོས་མགོར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བརྟུལ། ཁོ་

མོ་ནི་འཐབ་མོ་བྱེད་གི་ཉེ་བར་ཞི་བར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལས་སོ། །དགག་
བྱ་ནི་རང་རིས་གི་དགོ་སྤྱོད་མ་རྣམས་ལ་གཞོད་པའོ། །དགོ་སྤྱོད་མ་རྣམས་གི་
ཅོད་པ་ཉེ་བར་བྱེད་པའི་མཐུ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་ཞི་བར་མི་བྱེད་པས་དགོ་
སྤྱོད་མ་དེ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། **དྲི་ཀ་ལས།** ལུས་དག་ཏུ་གྲུབ་ཅིང་བསམ་
པ་གཏོང་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྤིད་དུ་ནི་ལྷུང་བྱེད་གཅིག་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །ཞི་བར་
མི་བྱེད་པའི་བསམ་པ་བཏང་ནས། ཡང་བསམ་པ་གཞན་བསྐྱེད་པའི་ཆེན་
༼ ༣༥ ཟུག་༽ ལྷུང་བྱེད་གཞན་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །འབྲུག་ལོང་ཡལ་བར་
འདོར་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

དྲུག་པ་ནི།

སྤྱིང་གཞི་ལུང་ན་ཞལ་མི་གསལ་ཡང་། **དྲི་ཀ་ལས།** དགོ་སྤྱོད་མའི་དགོ་
འདུན་ཆོས་བཞིན་དུ་ལས་བྱེད་པ་ལ། སྤྱོད་དག་འཕྲོས་འདུན་པ་སྤུལ་བ་ན་དགོ་
འདུན་མས་ལས་དེ། དེའི་ཉིན་མོར་མ་བྱས་ནས་སྤྱི་དེ་ཉིན་མོར་བྱ་བར་བརྩམས་
ཏི་སྤྱོད་དག་འཕྲོས་སྤྱན་པ་དང་། དེ་འོང་དུ་མ་བརྟབ་སྟེ་ཁོ་མོས་འདུན་པ་སྤུལ་
ཟིན་ཏོ། །ནམ་སྤུལ། ཉི་མ་སྤུལ་པའོ། །ཞག་ལོན་པའི་འདུན་པ་འབུལ་དུ་རུང་
ངས། དེས་སྤྱོད་པ། འདུན་པ་སྤུལ་བ་དེ་ཆག་གམ་རུལ་ལམ་ཅི་ཉེས་ཞེས་
ཟེར་བ་ལས་བཅས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དགོ་འདུན་མ་ལ་གཞོད་
པའོ། །དགོ་སྤྱོད་མས་དགོ་འདུན་མའི་ལས་ལ་འདུན་པ་སྤུལ་ནས། ཞག་ལོན་

པའི་འདུན་པ་དེ་ཉིད་སྦྱོན་ཏེ་འདུན་པ་ཕྱི་མ་མི་སྟེར་བ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་
རོ། །དེ་ཡང་མི་སྟེར་བའི་ཆོག་སྒྲིམ་ཏེ་དོན་གོ་ན་འོ། །སྟོ་མཐུན་པར་མི་བྱེད་པའི་
ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བདུན་པ་ནི།

ཟླ་བྱེད་གདམས་ངག་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་མི་ནོད་པའི་སྟོང་གཞི་ནི། དག་སྟོང་
མ་རྣམས་ཀྱིས། དག་སྟོང་རྣམས་ལས་ཟླ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་གདམས་ངག་རྗེས་སུ་
བསྟན་པ་ནོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ན། བཅུ་
གཉིས་སྟེ་རྣམས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལུན་སུམ་
ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་མི་བསྐྱབས་པས་རང་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་གནོད་པའི་རྒྱར་
འགྱུར་བའོ། །གསོ་སྦྱང་གི་དུས་ཀྱི་ཟླ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་དག་སྟོང་རྣམས་ལས།
གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དག་དག་སྟོང་མས་ཉན་པར་མི་བྱེད།
ཉམས་སུ་ཁྱོང་བར་མི་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གདམས་ངག་དང་རྗེས་
བསྟན་གྱི་བྱེད་པར་ནི། སྟོན་ཆོགས་འགྲེལ་བར། ༼༡༥༣བ༽བསྐྱོམ་པར་ལུང་
འབོགས་པ་དང་། འདི་ནི་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་འདོམས་
པ་བྱེད་པར་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་དངོས་གཞིར་འགྱུར་བའི་དུས་གཉིས་
ཡོད་དེ། **རྟོ་ག་ལས།** རྟོན་མ་བྱུང་ན་གསོ་སྦྱང་གི་ཉི་མ་ལས་འདས་ན་སྐྱེ་རེངས་
གར་བའི་དུས་ན་ཁ་ན་མ་གྲོ་བར་འདིར་འགྱུར་རོ། །རྟོན་བྱུང་ན་ནི་ཉི་མ་འཆར་

ཁའི་དུས་སུ་ཁ་ན་མ་བོ་བའི་འདིར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དག་སྟོང་མེད་པར་གསོ་སྟོང་བྱེད་པའི་སྟོང་གཞི་ནི། དག་སྟོང་མ་མང་པོ་
ནམས་སྟོངས་རྒྱ་ཞིང་སོང་བ་ན། དག་སྟོང་མ་ཞིག་གི་དབྱར་ཁང་དུ་བྱིན་ནས་དེ་
དག་གིས་དག་སྟོང་མེད་པའི་གནས་སུ་གསོ་སྟོང་བྱས་ཏེ། དེ་དག་རིམ་གྱིས་རྒྱ་
ཞིང་མཉན་ཡོད་དུ་འོང་བའི་ཆེ་དག་སྟོང་མ་གཞན་ནམས་གྱིས་སྒྲས་པ། བྱེད་
ཅག་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་དག་སྟོང་མེད་པའི་གནས་སུ་གསོ་སྟོང་བྱས་ཞེས་ཟེར་བ་
ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྤར་དང་འདྲའོ། །དག་སྟོང་མས་རང་གི་གསོ་སྟོང་ལ་
མཐུན་པར་བསྒྲུབ་པའི་དག་སྟོང་དག་མེད་པར། དག་སྟོང་མ་ཉི་ཆོས་ཞིག་གས་
གྱི་གསོ་སྟོང་ལས་གཞན། ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་པའི་གསོ་སྟོང་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་
འགྱུར་རོ། །

ཁྱི་ཀ་ལས་དོན་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། དག་སྟོང་མེད་པར་གསོ་སྟོང་བྱེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། དག་སྟོང་ནམས་ལ་གསོ་སྟོང་གི་འདུན་པ་སྒྲངས་པ་མེད་པར་དག་
སྟོང་མ་ནམས་གྱིས་གསོ་སྟོང་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བ་འདིར་འགྱུར་གྱི། དག་སྟོང་
ནམས་མངོན་སུམ་དུ་མི་འབོད་པ་ཉིད་ལ་གསོ་སྟོང་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་
དོ། །ཞེས་སོ། །**འགྲེལ་རྒྱུད་ལས།** གསོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་གྱིས་ལྷ་བ་
བྱེད་བྱེད་ཅིང་ཆོས་འཆད་པ་པོར་བསྐྱོས་པའི་དག་སྟོང་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ལ་
འདུན་པ་སྒྲངས་པས་ཆོག་སྟེ་དག་སྟོང་ཀུན་ལ་མ་དྲིས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་

སོ། །དེ་ལྟར་ན་དག་སྒྲོང་མའི་གསོ་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་པ་ན། དག་སྒྲོང་པ་མ་
ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀ་ནས་འདུན་པ་སྒྲངས་དགོས་པ་འོ། །གཞི་སྟོང་གི་སྒྲུབས་གི་
འགྲེལ་ཚུང་ལས། དག་སྒྲོང་མེད་པར་གསོ་སྒྲོང་བྱེད་པ་འདི་ཡང་ཕྱི་བའི་ཆོས་
བརྒྱད་གི་གྲངས་སུ་བགྲངས་སོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། **ཡུང་ཕན་ཆེགས་དང་རྒྱ་**
ཆེར་འགྲེལ་པ་ལས། ཕྱི་བའི་ཆོས་བརྒྱད་གི་གྲངས་སུ་འདི་མ་བགྲངས་ལ། འདི་
ནི་ཕྱི་བའི་ཆོས་དང་ཆ་མཐུན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་བའི་ཆོས་དངོས་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །**མའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས།** ལམ་རིང་པོར་འགྲོ་བའི་ཆེ་གསོ་སྒྲོང་གི་དུས་ལ་
བབས་ན་དག་སྒྲོང་མེད་ནའང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །

དག་སྒྲོང་མེད་པའི་གནས་སུ་དབྱར་གནས་ཁས་ལེན་པའི་སྐྱེད་གཞི་ནི། དག་
སྒྲོང་མས་དག་སྒྲོང་མེད་པའི་གནས་སུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲུང་བར་མི་བྱའོ་
ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་པ་དང་། དག་སྒྲོང་མ་མང་པོ་རྣམས་གྱིས་
དག་སྒྲོང་མེད་པའི་གནས་སུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲུངས་ཏེ། དེ་ལ་དོན་ཅུང་
བའི་དག་སྒྲོང་མ་རྣམས་སྟོད་པར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྤར་དང་
འདྲའོ། །**ཡུང་ཕན་ཆེགས་གི་འགྲེལ་པ་ལས།** མཆོམས་པོ་ཆེ་གཅིག་གི་ཁོངས་
ན་དག་སྒྲོང་མེད་པ་འམ་མཆོམས་པོ་ཆེ་མ་བཅད་ན་ནི། དཔག་ཚད་གཅིག་གི་
ཁོངས་ན་དག་སྒྲོང་མེད་པའི་གནས་སུ་དག་སྒྲོང་མས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་
ལེན་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །**ཁྲི་ཀ་ལས།** དག་སྒྲོང་མེད་པའི་གནས་ཞེས་

བྱ་བ་ནི། གང་ན་ལས་བརྒྱུ་ཅ་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ལ་བྱའི། གནས་གང་
ན་དགོ་སྒྲོང་བཞི་ཡན་ཆད་གནས་གིང་ལས་བྱེད་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དགོ་སྒྲོང་མེད་
པའི་གནས་ཞེས་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་འགྲེལ་པ་ལས་ནི། དགོ་སྒྲོང་
གི་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་པར་རྒྱང་གྲགས་བྱེད་ལས་རིང་བ་ཞིག་ཏུ་ཞུགས་པ་ན་
ལྷང་བྱེད་དོ་ཞེས་༼༡༧བ༽བཤད་དོ། །

ག་ལུགས་པ་རྣམས་ན་རེ། དགོ་སྒྲོང་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་གི་ཁོངས་ན་མེད་པའི་
གནས་སུ་དགོ་སྒྲོང་མས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་ན་ལྷང་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་
ཏེ། འདི་ནི་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་གཞུང་གཏན་ནས་མེད་དོ། །དགོ་སྒྲོང་
པ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གནས་གཉིས་པོ་དེ་ཙམ་དུ་ཏ་ཅང་ཉེ་བ་དེ་ནི་ཚུལ་དང་མཐུན་
པ་མ་ཡིན་པས་སྡུ་མ་ལྟར་རིགས་སོ། །

གཉིས་ཀའི་དགོ་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་མི་བྱེད་པའི་སྒྲོང་ག་ཞི་ནི། དགོ་སྒྲོང་མ་
རྣམས་ཀྱིས་གཉིས་ཀའི་དགོ་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བྱའོ་ཞེས་བཙུམ་ལྟན་འདས་
ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ནས་དགོ་སྒྲོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོམ་དགའ་མོ་ལ་སྒྲུས་
པ་གཉིས་ཀའི་དགོ་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བྱ་ཡི་ཚུར་སྒྲོན། དེས་སྒྲུས་པ། ཁོ་མོ་ནི་
སྡེ་སྡོད་གསུམ་པ་ཡིན་པས་ཁོ་མོས་དགག་དབྱེ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ཤེས་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་
གིས་དགོ་འདུན་ལ་ལྷག་པོ་དང་། ལྷུང་བྱེད་པ་མེ་ཆེ་འབུལ་དགོས་པས་
བྱེད་ཅག་དངས་གིག། ཁོ་མོ་ནི་དེར་མི་འགྲོའོ་ཞེས་ཟེར་བའི་སྐབས་དེ་བཙུམ་

ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི། དགག་དབྱེའི་ཕན་ཡོན་མི་
ཐོབ་བོ་སྟེ་ཆོས་དག་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །དག་སྟོང་
མ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་གཉིས་ཀའི་དག་འདུན་ཏེ་དག་སྟོང་ཡའི་
དག་འདུན་དང་། མའི་དག་འདུན་གཉིས་ཀ་ལ། གནས་གསུམ་སྟེ་མཐོང་ཐོས་
དོགས་གསུམ་གྱི་དགག་དབྱེ་མི་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དག་སྟོང་ཡ་
མའི་དག་འདུན་གཉིས་པོ་གང་རུང་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་དགག་དབྱེ་མི་བྱེད་
དམ། དག་འདུན་གཉིས་པོ་གང་ལ་ཡང་དགག་དབྱེ་མི་བྱེད་པས་སོ། །ལྷི་བའི་
ཆོས་ལས་འདས་པར་གྱུར་པའི་ལྷུང་བྱེད་གསུམ་དང་། ལྷི་བའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་
བའི་ལྷུང་བྱེད་གཅིག་སྟེ། **རྒྱ་ཀར།** དག་སྟོང་མེད་པར་གསོ་(༣༡༡)སྟོང་བྱེད་
པ་ནི་ལྷི་བའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷུང་བ་ཡིན་གྱི། ལྷི་བའི་ཆོས་ལས་འདས་
པའི་ལྷུང་བ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །མང་ཆོག་གིར་དག་གོ། །

**བརྒྱད་པ་ལ། དབུལ་པོ་སྔ་བརྒྱད་སྟོར་བཅུག་དང་། །རྟག་ལྔ་དབྱུང་ཆོགས་མི་
སྦྱིན་དང་། །གོས་བགོད་ཆོགས་པ་མི་སྦྱིན་པའོ། །དང་པོ་ནི།**

སྟེང་གཞི་སྟོམ་དག་འཕྲོམ་ཁྲིམ་བདག་དབུལ་པོ་ནད་པ་ཞིག་ལ་སྔ་བརྒྱད་
འབུལ་དུ་བཅུག་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྦྱིན་བདག་གི་ལོངས་སྟོན་ལ་གནོད་
པའོ། །དག་སྟོང་མས་ཁྲིམ་པ་དབུལ་པོ་སྔ་བརྒྱད་སྟོར་དུ་བཅུག་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་
དོ། **རྒྱ་ཀར་ལས།** ཐོབ་ན་དངོས་གཞིའོ། །སྔ་བརྒྱད་གི་ཟུང་ཙམ་དབུལ་པོས་

སྒྱུར་དུ་བརྩལ་པ་ལ་ཡང་དངོས་གཞིའོ་ཞེས་སོ། །སྤྱི་བརྒྱད་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ།
འྲི་ཀ་ལས། ཡོ་བྱད་གཞན་དག་གྱང་ཡིན་ལོ་ཞེས་སོ། །**ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།**
ནད་པ་ཉམ་ཆུང་བུ་ལ་སྤྱི་བརྒྱད་འབུལ་དུ་འཇུག་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་
ཏེ། དཔུལ་པོ་དང་ནད་པ་ཚོགས་དོན་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཞེས་རིགས་སོ། །**མའི་**
སོ་སོར་ཐར་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། བྱིམ་པའམ་ནད་པ་སྒྱུར་མི་བཟོད་པ་ལས་
སྒྲོང་ཞིང་སྒྱུར་དུ་འཇུག་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་མོད་གྱི། དཔུལ་པོ་
ཡིན་ན་ནད་པ་ཡིན་རུང་མིན་རུང་སྟེ་འབུལ་དུ་འཇུག་ན་ལྷུང་བ་ཡིན་གྱི། ན་བ་
ཁོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གྲུང་གཞི་སྤྱི་བརྒྱད་བཏིང་བ་ལས། དགེ་སློང་མ་ཚོམ་རྒྱན་པས་བཙམ་པའི་
དོན་དུ་སྤྱི་བརྒྱད་དུས་གྱི་སྤྱི་ལོ་དུ་འབྱེན་པ་ལ། སྒྲོམ་དགའ་མོ་འདྲུང་མི་བདུབ་
པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིས་གྱི་དགེ་འདུན་མ་རྣམས་ལ་གཞོད་པའོ། །སྤྱི་
བརྒྱད་དབྱུང་བའི་བྱིར་དུས་གྱི་སྤྱི་ལོ་དུ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བའི་ལས་ལ། བདག་
ཉིད་མཚམས་ནང་ན་གནས་པ་མི་འདྲུ་༼༡༧༧༽ཞིང་། འདུན་པ་ཡང་མི་བྱིན་
པས་ཚོགས་པ་མི་སྒྱིན་པའི་དགེ་སློང་མ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལྷུང་བྱེད་དངོས་ཉིད་བཤད་པ་དང་། །དེ་ཡི་དམིགས་གྱིས་
བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

སྤྱི་གཞི་དགོས་སྤྱོད་མ་རྣམས་གོས་ཀྱི་རྟེན་པ་འགོད་པ་ལ་སྒྲོམ་དགའ་མོ་
འདུར་མི་བདུབ་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྤྱི་དང་འབྲེལ། །དགོས་སྤྱོད་མ་རྣམས་
གོས་འགོད་པའི་བྱིར་ལུས་ཀྱང་བདག་ཉིད་མཆོམས་ནང་ན་གནས་ལ། ཆོགས་
པ་མི་སྦྱིན་པའི་དགོས་སྤྱོད་མ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། **འྲི་ཀ་ལས།** གོས་ལ་ཞེས་
པ་ནི་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཆོས་དང་ལྡན་པའི་རྟེན་པ་གཞན་བགོ་བའི་བྱིར།
ཆོགས་པ་མི་སྦྱིན་པ་ལ་ཡང་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཆོགས་མི་སྦྱིན་པ་འདིས་རྟེན་པའི་སྐལ་བ་ལེན་མི་འདོད་པ་ཉིད་ནི་ལྷུང་བ་མ་
བྱས་པ་ཉིད་དོ། །གཞན་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ལས་ཀྱུར་པའི་ལྷུང་བྱེད་གསུམ་
མོ། །

དགུ་པ་ལ། ལྷུང་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་
པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྤྱི་གཞི་སྒྲོམ་དགའ་མོས་དབྱར་ཁང་སྒོ་བཅད་ནས་ལྷེ་ལུ་མིག་ཁྱིམ་ཏེ་ལྷོངས་
རྒྱ་ཞིང་སོང་བ་ལས། དབྱར་ཁང་དེར་མེ་ཤོར་ཏེ་དགོས་སྤྱོད་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་
པར་བསད་འདོད་ནས་སྒོ་དབྱར་ལྷེ་ལུ་མིག་མ་རྟེན་ནས་དབྱར་ཁང་མེས་འཆིག་
པར་ཀྱུར་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དབྱར་ཁང་ཆུད་ཟོས་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་
གནོད་པའོ། །དགོས་སྤྱོད་མ་དབྱར་ཁང་ནས་གཞན་དུ་འགོ་བ་ན། ཐ་ན་ཁྱིམ་པ་

ཡན་ཆད་གཞན་ལ་དབྱར་ཁང་མ་གཏད་མ་བཅོལ་བར་འགོ་བ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་
འགྱུར་རོ། །རི་ཙམ་སོང་བས་ཞེན། དབྱར་ཁང་གི་ཉེ་འཁོར་བཏང་ནའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གང་ཟག་གི་དབྱར་ཁང་གྲར་མི་བཏང་རོ། །ཁང་བྱིམ་གྱི་གཞི་དང་ཆོང་ཁང་
གི་༼༣༥༮༽གཞི་ཡང་རོ། །འདས་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །དབྱར་ཁང་ཡལ་བར་
འདོར་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །

བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་བཞི་སྟེ། ལྷོངས་རྒྱའི་ལྷུང་བྱེད་དམིགས་བསལ་
བསྟན། །དབྱར་འོག་མི་རྒྱའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། །ཡུལ་འཁོར་དོགས་བཅས་ལྷུང་
བྱེད་བརྗོད། །མི་མཐུན་བཅས་འགྲོའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི།

གྲོང་གཞི་སྒོམ་དགའ་མོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དབྱར་གྱི་ནང་འོགས་སུ་ལྷོངས་
རྒྱུ་ཞིང་འགོ་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དབྱར་འབྲལ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་
བའོ། །དགེ་སྤོང་མས་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་ཡུལ་བཟླ་བའི་ཕྱིར་ལྷོངས་རྒྱུ་ཞིང་རྒྱར་
གྲགས་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་པར་འགོ་བ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། **།མའི་སོ་**

ཐར་འགྲོལ་པ་ལས། དབྱར་ལྷ་བ་གསུམ་མ་ཆང་བར་ཚུལ་བྲལ་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་
ཞེས་བཤད་གྱུར། ཚུལ་བྲལ་བ་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་ཉིན་མོ་ལྷོངས་རྒྱུ་ན་ཡང་ལྷུང་
བྱེད་དོ། །རང་གཞན་གྱི་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་དབྱར་ཚུལ་ནང་དུ་
དབྱར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏེ་ལྷོངས་རྒྱུ་ཞིང་འགོ་བ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་པར་ཁྲི་ག་

ལས་བཤད་དོ། །བར་ཆད་ཉི་བར་གནས་པ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྒྲིང་གཞི་སྒྲོམ་དགའ་མོ་ལ། དགོ་སྒྲོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུས་པ། དགག་དབྱེ་
བགྱིས་ལགས་ཀྱི། ལྷོངས་རྒྱ་ཞིང་བཅུད་དོ། །དེས་སྒྲུས་པ། ཁོ་མོ་སྡེ་སྡོད་
གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ་ད་དུང་རྒྱ་བའི་དུས་ལ་མ་བབ་བོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་མི་འགོ་བ་
ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་གནས་ལ་ཆགས་པ་འཕེལ་བའོ། །དབྱར་གནས་པར་
ཁས་སྒྲུངས་ནས་དབྱར་གནས་ཏེ་དགག་དབྱེ་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལ་
ལྷོངས་རྒྱ་བ་དེར་མི་འགོ་བ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །**མའི་སོ་སོར་ཐར་པ་**
ལས། དབྱར་གནས་པའི་འོག་རོལ་ཏུ་རྒྱུང་གྲགས་ཀྱི་མཐར་མི་འགོ་ན་ལྷུང་བྱེད་
དོ། །**༡༥༥བ།** ཞེས་གསུངས་ལ། **རྒྱ་ཀ་ལས།** འདིར་འགོ་བའི་ཆད་རྒྱུང་གྲགས་
ཀྱི་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ཞེས་སོ། །**དགོ་སྒྲོང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས།** ཐ་ན་དབྱར་ཁང་
གཅིག་ནས་གཅིག་ཤོས་སུ་ཡང་འདོང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་གནས་ལ་ཞེན་
པ་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །དབྱར་གནས་པའི་འོག་ཏུ་དགོ་སྒྲོང་ལ་སོགས་པ་ལྷོངས་
མི་རྒྱུན། **རྒྱ་ཀ་ལས།** གཞན་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཡིན་པར་འདུལ་བ་མཛོར་བསྐྱུས་
པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་སྟོགས་ཀྱན་འཛིགས་པ་དང་བཅས་
པའམ་ཞེ་འགས་ཡོད་ན་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

སྤྱིང་གཞི་མ་སྒྲིམ་དགས་ཡངས་པ་ཅན་དུ་སྤྱུ་ཡང་མ་འགོ་ཞིག་ཅེས་དྲིལ་
བསྒྲགས་པར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་པོའི་ཁབ་ནས་ཡངས་
པ་ཅན་ག་ལ་བ་དེར་རྒྱ་ཞིང་སོང་བ་ན། ལམ་ཀར་ཆོམ་རྒྱན་པ་དག་གིས་སུན་
ལྷུང་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ལུས་སྒོག་སོགས་ལ་གནོད་པའོ། །ཡུལ་འཁོར་
ཆོམ་རྒྱན་པའི་འཛིགས་པས་དོགས་པ་དང་བཅས་པར་འགོ་བའི་དགེ་སློང་མ་ལ་
ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་ནི།

སྤྱིང་གཞི་ཡངས་པ་ཅན་པ་དག་གིས་ཀྱིས་པོའི་ཁབ་དུ་སྤྱུ་ཡང་མ་འགོ་ཞིག་
ཅེས་དྲིལ་བསྒྲགས་པར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་དེར་སོང་བ་ན་
སུན་ལྷུང་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ལུས་སྒོག་སོགས་ལ་གནོད་པའོ། །ཡུལ་
འཁོར་གང་ན་དག་པོ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་དང་བཅས་པར་ཡང་རོ་སྟེ་འགོ་བ་
ལའོ་ཞེས་སྒྲ་མར་སྒྱུར་རོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** མི་མཐུན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ་
སྒྲིགས་འདིར་སྤྱུ་ཡང་འགོ་བར་མི་བྱའོ། །སྤྱུ་འགོ་བ་དེ་བསད་པར་བྱའོ་ཞེས་
འགོ་བ་དགག་པའི་ཁྲིམས་སྤྱུ་བྱས་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །

འོ་ན་འདི་དང་སྒྲ་མའི་བྱེད་པར་ཅི་ཞེ་ན། **སྒྲ་མའི་སྐབས་སུ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་**
ལས། དོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ལམ་ནས། **༼ ༢༥༽**ནང་གི་ཡུལ་འཁོར་དུ་
འགོ་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ནས། བྱི་མའི་སྐབས་སུ་**ལུང་རྣམ་འབྱེད་**

ལས། རྟོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ལམ་ནས་སྤྱི་རྩལ་དུ་འགོ་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་
གསུངས་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་འཁོར་དང་སྤྱི་རྩལ་གྱི་ཡུལ་འཁོར་མཆོན་ཏེ་གསུངས་
པ་ཙམ་མོ། **།རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཁྱི་ཀ་ལས།** ཡུལ་འཁོར་ཆོམ་རྒྱན་པའི་
འཛིགས་པས་རྟོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཡུལ་འཁོར་གང་ན་དག་པོ་མི་
མཐུན་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྤྱི་མ་ནི་སྒོས་དག་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་མ་
ནི་སྤྱི་དག་ཡོད་པའོ་ཞེས་ག་མི་དང་སྤྱི་ལ་ཏི་སོགས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་
མཐུན་པར་འཆད་དོ། །འགོ་བ་གསུམ་དང་མི་འགོ་བ་གཅིག་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་
བྱེད་བཞིའོ། །

བརྒྱབ་ཞི་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་གྱི་གནས་སོང་ཚུད་པ་དང་། །སྐབས་མིན་
འདྲི་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི།

སྤྱིར་གཞི་སྒོམ་དག་འཕོ་ལྷ་ཁང་དུ་སོང་ནས་ལྷ་ཁང་པ་རྣམས་དང་། གཞན་
ཡང་ཚུད་པ་བ་རྣམས་དང་ཚུད་པར་བྱེད་ཅིང་། ཁོ་མོས་ལྷ་ཁང་དུ་ཚུད་པ་བ་
རྣམས་བཅད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་**ཁྱི་ཀ་ལས།** གཞན་གྱི་
གནས་སུ་སོང་སྟེ། གཞན་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་འདི་ནི་ཉ་ཅང་སྤྱི་བརྟོལ་ཆེ་བ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །འཛིག་རྟོན་པའི་ལྷུང་འགན་དང་། **ཁྱི་ཀ་ལས།**
རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་ལ་སོགས་དང་། ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གནས་སུ་སོང་སྟེ་ཚུད་པར་
བྱེད་པ་སྟེ་འཐབ་གྲོལ་བྱེད་པའི་དག་སྒོར་མ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་

སོ། **དྲི་ཀ་ལས།** ཚིག་གི་དོན་གཅིག་བརྟུན་པའི་དུས་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་
རོ་ཞེས་སོ། །འདིར་རྩོད་པར་བྱེད་པ་ནི་འཐབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། **ཡུང་རྣམ་འབྱེད་**
ལས། རྩོད་པར་བྱེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཐབ་པར་བྱེད་ན་འོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ། ལྷུང་བའི་རྣམ་པར་བཞག་༼༡༥༥༽བྱེད་དོས། །བསྐྱབ་པར་བྱ་
བ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྤྱིང་གཞི་སྒྲོམ་དག་འཕོས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སོང་ནས་དགོ་སྒྲོང་རྣམས་ལ་
སྐབས་མ་སྤེལ་བར་དྲི་བ་དྲིས་པ་དང་། དྲི་བ་དེ་དགོ་སྒྲོང་དེས་དགོ་ལ་བར་མ་ལུས་
ནས་ཁྱུ་ཁྱུ་པོར་གྱུར་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་དྲི་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་ཐོ་འཚམས་
པར་འགྱུར་བའོ། །དགོ་སྒྲོང་མས་དགོ་སྒྲོང་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚོས་འདྲི་བའི་
སྐབས་མ་སྤེལ་བར་འདྲི་བ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རི་རྩུབ་སྐབས་འབྱེད་དུ་གཞུག་པར་བྱ་ཞེན། དང་པོར་རྩུབ་བཏིང་སྟེ་ཕན་
ཚུན་ཀུན་དག་འབར་བྱས་ནས་ཡུང་འདྲི་བའི་སྒྲོང་བས་སྐབས་འབྱེད་དུ་གཞུག་
པར་བྱའོ། །སྤྱོད་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བྱེད་གཉིས་སོ། །

བཙུ་ལྷ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱིས་ར་གཅིག་ཡུར་འགོ་བ་དང་། །རྩ་སྒྲོན་མི་གཙང་
འདོར་བ་དང་། །ཡག་མ་བལྟས་པར་བཤང་འདོར་བའོ། །དང་པོ་ནི།

སྤྱིང་གཞི་གཙུག་དག་འཕོས་སྐྱེས་པ་གཅིག་ལ་བརྟུན་བྱས་ནས། སྐྱེས་པ་དེ་

ཉུང་མོར་འོངས་པ་དང་། དེས་དེ་དབྱར་ཁང་གི་ཆབ་ཁུངས་སར་བཞག་ནས།
གཙུག་དགའ་མོས་བྱ་བ་མང་པོ་བྱས་ནས། ཆབ་ཁུངས་སར་སོང་སྟེ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་
འདི་སྐད་ཅེས། གནས་འདི་ནི་མི་གཙང་གི་གནས་གཞན་དུ་འདོད་དོ། །ཁོ་མོའི་
ཕྲག་ལ་ཞོན་ཅིག་ཅིས་སྐྱས་པ་དང་། སྐྱེས་པ་དེས་ཕྲག་ལ་ཞོན་པ་དང་། དེ་ནས་
གཙུག་དགའ་མོ་འདི་སྐྱམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་དག་སྒྲོང་མ་རྣམས་ཀྱི་སྣ་ལ་
འགོ་བ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡིན་ཏེ།
གཙང་མས་འཛིག་རྟེན་ཟེལ་གཞོན་ཏེ། །བཙོག་པས་འཛིག་རྟེན་ཟེལ་མི་ཞོན་
ཅིས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱམ་དུ་བསམས་ནས། བདག་ཆོམ་རྒྱུན་པས་བྲིད་དོ་ཞེས་
སྐྱས་པ་དང་། སྐྱེས་པ་དེ་ཕྲག་ལ་ལས་ས་ལ་མཆོངས་ཏེ། མགོ་རེག་མ་ངན་མ་
རང་གིས་བདེ་བྱས་ནས་༼ ༥༥ ག ོ ཆོམ་རྒྱུན་པས་བྲིད་དོ་ཞེས་སྐྱེའམ་ཞེས་སྐྱས་
བའི་བྱུང་བ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་བྲིམས་གྲོགས་མེད་པས་བསྐྱབ་བ་ལས་
འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །དག་སྒྲོང་མ་གཅིག་ཕུ་བྲིམས་གྲོགས་མེད་པར་དབྱར་
ཁང་གི་ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་ཏེ་སྤྱི་སར་དང་། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། གཅི་
བའི་སར་གཅིག་ཕུ་འགོ་བ་ལ་སྟེ། **འགྲེལ་རྒྱུང་ལས།** མཚན་མོ་སོང་ན་ལྷུང་བྱེད་
དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྷུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། །ལྷུང་བ་མེད་པ་བརྗོད་
པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྤྱིང་གཞི་སྒྲོམ་དགའ་མོ་བསོད་སྒྲོམས་ལ་འགོ་བ་ན། བྲམ་ཟེའི་བྲེུ་ནམས་
གྱིས་ཐོ་བརྩམས་སོ། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེའི་བྲེུ་ལྔ་བརྒྱ་བྲམ་ཟེའི་གསང་ཆེག་གྲོག་
པའི་གནས་ནེུ་སིང་སྒྲོན་པོ་ཡོད་པ་དེར། སྒྲོམ་དགའ་མོས་བརྩ་སྒྲན་ཟོས་ཏེ་
མང་དུ་འབྱས་པ་དེས་ནེུ་སིང་སྒྲོན་པོ་སྒྲགས་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་གཞན་
དག་མ་དད་པར་འགྱུར་བའོ། །དགེ་སྒྲོང་མས་རྩ་སྒྲོན་པོའི་སྤྱིང་དུ་བཤང་བ་བྱེད་
པ་དང་། བྲམ་ཟེན་པ་འདོར་བ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །མའི་སོ་སོར་ཐར་པ་
ལས། རྩ་སྒྲོན་པོའི་སྤྱིང་དུ་བཤང་གཅི་འདོར་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ནད་པ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །རྩ་སྒྲོན་པོས་ས་སྒྲོགས་དེ་ཐམས་ཅད་བྱབ་པ་
ཉིད་ལ་ཡང་དེར་འདོར་བ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལྷུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། །དེ་ཡི་ལྷུང་བ་མེད་པ་
བསྟན། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྤྱིང་གཞི་སྤྱང་པོ་ཆེའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་དཔལ་སྒྲིམ་ཞེས་བྱ་བ། ཀླུ་
པོ་གསལ་ཀླུ་གྱིས་ཆད་པ་བཅད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། རངས་པར་དུས་སུ་དབྱར་
ཁང་དུ་ཉི་པ་ཞིག་ཏུ་སོང་བ་ལ། སྒྲོམ་དགའ་མོས་མ་བརྟགས་པར་ཆོལ་ཟངས་
གཅིན་གྱིས་བཀང་བ་མ་བརྟགས་པར་གཏོར་བ་མགོ་ལ་ཐོག་པར་གྱུར་ཏེ་དེ་རིང་
བདག་ལ་བཀྲ་༼ ༣༥༥ ༽ཤིས་པར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་མི་ཤིས་པར་འགྱུར་

སྒྲམ་པ་ལས། རི་ཙམ་ན་རི་དྲགས་འཛིན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཁུས་ཏེ། རྒྱལ་པོས་
དབལ་སྦྱེས་ལ་སྤང་བོ་ཆེ་བསྒྲ་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་དང་དེའི་དབང་ཐང་
ཉིད་ཀྱང་སྤྲར་བྱེན་ནོ། །དེ་ནས་དབལ་སྦྱེས་གྱིས་དགེ་སྤྲོད་མ་དེའི་ཆབ་ནི།
བཀྲ་ཤིས་པ་དག་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཞེས་རས་ཡུག་པོ་ཆེ་བྱེད་ཏེ་དབྱར་ཁང་དུ་
འོངས་ནས་སྦྱོམ་དག་འཕོ་ལ་བཀོན་པ་ལས་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་གཞན་
དག་མ་དད་པར་འགྱུར་བའོ། །ཁང་སྟངས་གི་རྩིག་པའི་ཕག་རྩིག་པའི་དྲུང་བྱི་རོལ་
ཏུ་འག་འཁྱིག་འདུག་པ་ལ་མི་ཕོག་གམ་ཞེས་མ་བལྟས་པར་བཤང་བའམ་གཅི་
བ་འདོར་བ་སྟེ། མའི་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་ལུང་རྒྱམ་འབྱེད་ལས། མ་བརྟགས་
པར་བཤང་བའམ། གཅི་བ་འདོར་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རྩིག་པ་ལ་ཕུ་བྱ་བརྟགས་པ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

མི་གཙང་བ་ལ་བོད་རྟོག་འཕང་བར་མི་བྱའོ། །བཤང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་
བྱེད་གསུམ་མོ། །

ལྷུང་བྱེད་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་དེས་བཤད་པ་གྲུབ་ཀྱང་། ད་རུང་སོ་སོར་ཐར་
པའི་མདོར། སྦྱོམ་གྱིས་མ་བལྟས་པའི་ལྷུང་བྱེད། ལུང་དགེ་སྤྲོད་མའི་རྒྱམ་འབྱེད་
ལས་གསུངས་པ་ནི། ཡང་དགེ་སྤྲོད་མ་གང་རི་མོ་མཁན་གྱི་ཁང་པའམ་གང་

མཁན་གྱི་ཁང་པ་བཏུ་བའི་སྤྱིར་འགོ་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཡང་དགེ་སྤྱོད་མ་གང་
གར་མཁན་ལ་བཏུར་འགོ་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཡང་དགེ་སྤྱོད་མ་གང་སྤྱི་ལོན་པ་
བཏུར་འགོ་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཡང་དགེ་སྤྱོད་མ་གང་རོལ་མོ་ལ་བཏུར་འགོ་ན་
ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་སྤྱོད་དགའ་མོའི་སྤྱིང་ག་ཞི་བཅས་ནས་
གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་སྐབས་འདིར་མཆོ་སྒྲ་པ་ཆེན་པོས། སྤྱིན་བལ་བརྟན་བྱུང་དཔེན་
བར་འདུག་པ་བཞིན། །ཉལ་བར་འདུག་། ༡༥༧ །སྤྱོད་གཉིས་དང་གདེང་མེད་
སྤྱོད། །ཉེར་གནས་མ་བྱས་གདིང་བ་ཅིག་ཉལ་དང་། །ཁང་པ་གཉིས་བཏུ་གར་
སྤྱི་རོལ་མོར་བཏུ། །ཞེས་ཆོགས་བཅད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་སྤྱིང་ལྷུང་གཉིས།
ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་བཅུ་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་རྣམས་ནི། སོ་ཐར་གྱི་མདོར་
སྤྱོད་གྱིས་མ་བསྐྱུས་གིང་མདོ་རྩ་བ་ལས་མ་བཤད་ལ། ལུང་དགེ་སྤྱོད་མའི་རྣམ་
འབྱེད་ལས་གསུངས་སོ། །

འདིར་སྤྱོད་པ།

སྤྱོད་བཅོན་ལྷུན་པོའི་སྤྱིག་པར་ཆངས་སྤྱོད་གཉིས་སྤྱོད་དབྱངས། །དཔེ་མཁུན་
བལ་བ་མགྱོན་པའི་རྒྱུད་མང་བསྐྱེད་བའི་སྤྱོད། །ཐར་འདོད་སྤྱོད་པོའི་ཡིད་གྱི་
དཔག་བསམ་ཡལ་འདབ་ཅན། །དད་པའི་འབྲི་གིང་ཀུན་དགའ་གསར་བས་
འཆིང་བ་སྤྱང་། །

རྒྱས་འགོལ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལས། ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པར་གྱུར་པའི་
སྐབས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཚོགས་སོ།། །།

བཞི་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོ་སྤྱོད་
མའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་རྣམས་དགོ་སྤྱོད་མ་ལ་ཅིར་འགྱུར་དང་། དགོ་
སྤྱོད་མའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་རྣམས་དགོ་སྤྱོད་མ་ལ་ཅིར་འགྱུར་རོ། །དང་
པོ་ནི།

སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་བཞི་ལས། བསྐྱབ་པ་བྲལ་ཏེ་བྱིས་དུ་འཇུག་པ་ནི་
དགོ་སྤྱོད་མ་མ་གཉིས་ཀའི་བྱན་མོང་བ་ཡིན་ལ། སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་
དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། བཞི་པ་ནི། མའི་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། མའི་རྣམ་
འབྱེད་དང་མདོ་རྩ་འགོལ་ལས་མ་གསུངས་ཏེ། གཞུང་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་སོ་སོར་
བཤགས་པར་བྱ་བ་དེ་གསུམ་ནི་དགོ་སྤྱོད་མ་རྣམས་ལ་བྱན་མོང་དུ་རྣམ་པར་མི་
བཞག་གོ། །

འོན་ཀྱང་ལུང་ལྷུང་པ་ལས་ནི། སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་པོ་དང་།
གཉིས་པ་དང་། བཞི་པ་ཡང་དགོ་སྤྱོད་མ་རྣམས་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། སོ་
སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་པོའི་**ལྷུང་པ་ལས།** དགོ་སྤྱོད་མས་ཉེ་དུ་མ་ལགས་
༼ ༡༥༧ བ ༽པའི་དགོ་སྤྱོད་ལམ་སྤང་ན་མཆིས་པ་ལས་བསོད་སྟོམས་བྱུངས་ཏེ་
འཆལ་ན་ཅིར་འགྱུར། སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་འོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སོ་སོར་

བཤགས་པར་བྱ་བ་གཉིས་པའི་**ལྷ་བ་ལས།** དགེ་སློང་མས་བསྐྱོ་བའི་ཟས་
འཆལ་ན་ཅིར་འགྱུར། སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སོ་སོར་
བཤགས་པར་བྱ་བ་བཞི་པའི་**ལྷ་བ་ལས།** དགེ་སློང་མས་རབ་རྩ་ཡང་དག་པར་
མ་བརྟགས་པའི་ནགས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ར་བའི་ནང་དུ། བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་
སྤངས་ཏེ་འཆལ་ན་ཅིར་འགྱུར། སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བའོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ལྟར་ན་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི། མདོ་རྩ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། ལུང་ལྷ་བས་ཁ་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །འདི་ལ་དྲི་
བ་རྒྱུ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་ཁུངས་སུ་དྲངས་པའི་ལུང་ལས་ནི། དགེ་སློང་གིས་ནགས་
ཆལ་གྱི་བསེལ་བ་མ་བསྐྱོས་པར་ཀུན་དགའ་ར་བའི་སྤྱི་རོལ་དུ་བཅའ་བ་དང་
བཟའ་བ་ལེན་ན་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བར་འགྱུར་ལ། དགེ་སློང་མས་སྤངས་
ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའང་སྣང་སྟེ་ལུང་ལ་འདོན་པ་ཐ་དད་
པའོ། །

གཉིས་པ་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་གྱིས་བརྗོད་པ་རྣམས་དགེ་སློང་པ་ལ་ཅིར་
འགྱུར་ཞེན།

འོ་མ་སློང་བ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཅུ་པོ་འདི་དག་ནི། དགེ་
སློང་ལ་ལུང་བའི་སྟེ་ཆོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ་བསོད་པ་སློང་བའི་ལུང་བྱེད་དུ་
འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཐུན་མོང་མིན་པ་བརྟ་བུ་དེ། ཐུན་མོང་མིང་ཙམ་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷུང་བ་བརྟ་བོ་སོ་སོར་བསྟན། །དེ་དག་དོགས་གཙོད་ཐུན་
མོང་བརྗོད། །དང་པོ་ནི།

འདི་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིང་གཞི་ནི། བརྟ་གཉིས་ཟླ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་བྱིས་དག་
ནས་འོ་མ་ལ་སོགས་པ་བརྟ་བོ་འདི་རྣམས་སྲ་མ་སྲ་མ་བཀག་པའི་ཆེ་བྱི་
༼༥༠༩༽མ་བྱི་མ་བསྐྱངས་ཏེ་ཟ་བ་ལ་དོན་ཉུང་བའི་དགོ་སྒྲོང་མ་རྣམས་སྒྲོད་
པར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་བྱིས་པའི་ལོངས་སྒྲོད་ལ་གནོད་པ་དང་།
ཟས་བཟང་པོ་ལ་རང་འདོད་ཆེས་པའོ། །དགོ་སྒྲོང་མ་རང་གི་ཉེ་དུ་ལས་གཞན་
གྱི་བྱིས་ནས་ཏེ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིས་ནས་བདག་གི་དོན་དུ་འོ་མ་དག་གི་རིག་
བྱེད་ཀྱིས་སྐྱངས་ཏེ་འཐུངས་པ་ལས་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་
གཞི་བསྐྱེད་པའོ། །རྟེན་གང་གིས་ཤེ་ན། མི་ན་བས་སོ། །མི་ན་བ་དེས་སྐྱངས་
པའི་ཆེ་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞོད་དང་། མར་དང་། ལུན་མར་དང་། འབྲུ་མར་དང་།
སྒྲང་ཕི་དང་། ལུ་རམ་གྱི་ལུ་བ་དང་། ཉ་ག་དང་། ཤ་དང་། ཤ་སྐམ་རྣམས་ཀྱང་
ངོ། །ཞོ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ལ་སྲ་མ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འོ་མ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་སྐྱངས་པ་ལས་གཞན་ཐོབ་པ་ནི་ན་སྒྲོད་
པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་ཀུན་སྒྲོང་སྒྱི་ལ་ལྷགས་ནས་སྒྱུར་བའི་བྱེ་བྲག་འཁྱོགས་ཀྱང་།

བསམ་པའི་དོན་ལ་མཐར་ཐུག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་དངོས་གཞིར་འགྱུར་
བའོ། །བསོད་པའི་ནང་ནས་བསོད་ཤོས་བསྐྱངས་པས། བསོད་པའི་ནང་ནས་
མི་བསོད་པ་ཐོབ་སྟེ་འབྱུངས་པ་ལ་ཡང་ན་སྦྲད་པ་མེད་དོ། །བསོད་པའི་ནང་
ནས་མི་བསོད་པ་དེར་གཏོགས་པ་བྱུངས་པ་ལ། བསོད་པའི་ནང་ནས་བསོད་
ཤོས་ཐོབ་སྟེ་ཟོས་སམ་འབྱུངས་པ་ལ་ཡང་ན་སྦྲད་པ་མེད་དོ། །དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་སྤོངས་ལ་ཞུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་བྱུངས་
པ་དང་གཞན་ཐོབ་པ་ཙམ་པོ་དེ་ནི་སྦྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དམག་དཔོན་སང་གའི་སྤྱིང་གཞི་ལས་གྱུར་པ་བསྐྱབ་པ་དཔལ་ཏེ་བྱིམ་དུ་
འཇུག་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི་དག་སྤོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གྱུང་ཡིན་ནོ། །

སྦྱས་པ།

ཟབ་མོ་མདོན་པར་རྟོགས་པས་ཡིད་རབ་འབྱོར། །རྒྱ་ཆེན་ལུང་ལ་ཐོས་པ་
༼༡༩༠བ༽ཅི་ཡང་བྱས། །སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་བླ་མའི་ཞབས་ལ་
གཏུགས། །ཁུ་མེད་བྱིན་རྒྱབས་ངག་ལ་ཞུགས་པ་འདྲ། །

རྒྱས་འགྲེལ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས། སོ་སོར་བཤགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་
རྣམ་བཤད་རྫོགས་སོ། །

ལྷ་པ་ལ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་དང་། ཐུན་མོང་གཏོགས་པའི་ཉེས་

བྱས་སོ། །དང་པོ་ནི།

དག་སློང་མས་ཤམ་ཐབས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་སྣང་བར་བསྐྱོ་བར་མི་བྱའོ་
ཞེས་པ་ནི། སྤྱི་མགོ་བས་ཤམ་ཐབས་དམའ་བར་བགོ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་མའི་
སོ་ཐར་འགྲེལ་པ་ལས་སོ། །དག་སློང་མ་འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཆགས་
བར་གྱུར་ཅིང་། ཁྱིམ་གཞན་དུ་འགོ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་གཉིས་དག་སློང་པ་ལ་
ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤྱི་མ་ནི་དག་སློང་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་ལ། སྤྱི་མ་ནི་དག་སློང་པ་
ལ་ཡང་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ངོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འོ་ན་སྤར་དག་སློང་པའི་རྣམ་འབྱེད་དུ་བསྟན་པའི་ཉེས་བྱས་བརྒྱ་ཅུ་བཅུ་པོ་དེ་
དག་དག་སློང་མ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྤེའི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ནི་
དག་སློང་དག་ལས་གྱུར་པ་བཞིན་དུ་དག་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དེ་བཞིན་
ནོ། །འདི་ལ་དམིགས་བསལ་གཉིས་ཏེ། ཁྱིམ་དུ་མ་བསྐྱོ་བར་སྟན་ལ་འདུག་པ་
དང་། ལྷ་སྟོན་དུ་མི་གཙང་བ་འདོར་བ་གཉིས་ནི་དག་སློང་མ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་
འགྱུར་བས། དེ་གཉིས་འདིར་མི་བགང་ངོ། །དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་ཉེས་བྱས་
བརྒྱ་ཅུ་བཅུ་ནི་དག་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་སྤར་མ་
གཉིས་བསྟན་པས་དག་སློང་མ་ལ་ཉེས་བྱས་བརྒྱ་ཅུ་བཅུ་གཉིས་སོ། །རྒྱས་
འགྲེལ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས། ཉེས་བྱས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྫོགས་

སོ།། །།

འདིར་སྒྲུབ་པ།

སྟིགས་དུས་སྡེམ་ལྷན་གཟུགས་བརྟན་གཟུ་ལུམས་ཅན། །སྟེང་པས་བཀོལ་བའི་
བབ་ཅོལ་སྒྲ་ཚོགས་གྱི། །བྱན་ཡོང་གཡོས་པས་དད་པ་ལྷན་(༡༩)ན་རྒྱམས་
ཀྱང་། །མགོན་པོ་སྟོགས་བསྐྱད་བཞིན་དུ་གཏོལ་མེད་གྱུར། །དེ་ཆེ་སྟོན་གྱི་དུས་
རིང་ནས། །བརྟེ་བས་བྱངས་པའི་ལུན་ཚོགས་གཞི། །མཉམ་མེད་འཆོ་བྱེད་སྒྲམ་
པོ་པ། །བདག་གི་མགོན་དུ་དོན་ཡོད་མཛད། །ལྷག་པར་ཀུལ་འི་སྟོན་ལས་
བས། །བྱ་གཅིག་འཕངས་པ་སྟག་གི་ཁར། །སོང་ལས་བརྟེ་བའི་སྟེང་རྗེ་
ཡིས། །བདག་སྟག་པ་ལ་འོ་བརྒྱལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྟོངས་བདག་
གིས། །འབྲུལ་འཁོར་འཛིག་པར་མ་རུས་བཞིན། །བྱས་ཤེས་གཞོ་བའི་བཟྱི་བ་
ལ། །མ་ཡི་རྒྱུ་འབྱེད་འགྲེལ་དེས་མཆོད། །དེ་ཡིས་བསོད་ནམས་གང་བློབ་
པ། །རྗེ་བཙུན་སྟོན་ལས་དབང་པོའི་ཞབས། །བརྟན་པར་བཞུགས་པའི་སྟོན་
ལས་ལས། །འགོ་ཀུན་དུགས་བརྒྱད་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །

ཀུས་འགྲེལ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལས། །དག་སྟོང་མའི་སྒྲབས་གྱི་རྒྱུ་བཤད་
རྗེ་གས་སོ།། །།

༥ །དག་སྟོང་དབྱངས་ཅན་དག་འབའི་གཙུག་ནོར་གྱིས། །སྟོངས་པའི་མཆོན་

མོའང་ཉིན་བཞིན་བགྱིད་མཛད་ནས། །བདུད་རྩི་ཆར་ཆེན་སྒྲོལ་བལ་མེད་
བར། །དྲགས་པོའི་བསྟན་ལ་སྒྲུས་དེར་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འབྲུལ་མེད་ཡོངས་
འཛིན་འདི་འདྲ་བསྟེན་བ་ཡི། །སྐལ་བཟང་སྒྲོབ་མས་སྡེ་སྟོད་ཅི་ཡང་ཤེས། །དེ་
ཆོ་ལུང་དང་རིགས་པར་འབྲེལ་བ་ཡི། །འདུལ་བའི་ལེགས་བཤད་འབྲུང་བ་རང་
བཞིན་ནོ། །འབྲུང་པོ་ཀྱན་ལ་ཆང་བ་སྦྱིན་བྱེད་ཅིང་། །དག་སྦྱོང་དག་སྦྱོང་ཉིད་དུ་
ཁས་འཆེས་ནས། །ལོག་འཆོའི་ཟང་ཟང་མང་པོ་སྟུང་བྱེད་པ། །འདི་འདྲའི་དོན་
དུ་བདག་གིས་ལེགས་བསམས་ནས། །དང་པོར་ཚུལ་བྲིམས་ཉིད་གྱིས་རང་རྒྱུད་
བསྐྱམས། །བར་དུ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་བ་ཚུལ་བཞིན་བྱས། །ཐ་མར་འཆད་རྩོད་
རྩོམ་ལ་ནན་ཏན་བགྱིས། །བདག་གིས་དལ་འབྱོར་༼༡༩༩༽བོད་ལྷན་བྱས་པ་
འདྲ། །

གཉིས་པ་ཁུ་བའི་སྐབས་སྦྱིར་བསྟན་བལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཆིག་གི་དོན་
ནོ། །དང་པོ་ལ། གོ་རིམ་ལ་རྩོད་བསྔང་བའི་དོན་དུ་སྦྱིར་བསྟན་བྱིནས་བཤད་
བའི་འཐད་བ་དང་། རང་བཟོའི་ཉེས་པ་སྔང་བའི་དོན་དུ་ལུང་གང་ལས་
གསུངས་པ་འདིར་བསྐྱས་བ་དང་། འབྲས་བུ་མེད་པར་དོགས་པ་སྔང་བའི་དོན་
དུ་སྦྱིར་བསྟན་པའི་དགོས་པའི་དོན་དང་། དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་སྒྲ་བའི་དོན་དུ་
སྦྱིར་བསྟན་བལ་བསྐྱས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྒྱུ་ལས་ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཁུས་པ་ལས།

ཁུང་བའི་མཆན་ཉིད་རྣམ་པ་

གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། ངམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་སོ་སོར་ངེས་པ་
དང་། སྦྱིར་བསྟན་པ་ལོ། །དེ་ལ་སོ་སོར་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་དག་ཉིད་
དང་གཅིག་ཅུང་རྣམ་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྦྱིར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི། འདི་མན་ཆད་དུ་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱལོ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་
གན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་འབྱེད་པ་བསྟན་པའི་འོག་ཏུ་སྦྱིར་བསྟན་པ་རྣམ་
པར་བཀོད་དེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཁྱེ་ཀམ་ལན་འདེབས་དངོས་སུ་
གསུངས་པས་ཚོད་པ་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྦྱིར་བསྟན་པ་འདི་ཆོས་ཅན། རྣམ་
འབྱེད་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་ནས་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་འབྱེད་རྣམ་པ་
གཉིས་ལས་ཡི་གེ་ཉུང་བའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་ནི་སྐྱེ་ཡི་བསྟན་བཅོས་ལས། གཉིས་
ལས་ཡི་གེ་རབ་ཉུང་ངམ། །ཡང་ན་མཆོད་འོས་སྡོན་དུ་སྦྱར། །ཞེས་བཤད་དོ་ཞེ་
ན། སྦྱིར་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་གཞན་མེད་པའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་རྣམ་འབྱེད་ནི་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཡིན་ལ། ལྷག་སྦྱིར་
བསྟན་པ་ནི་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཡིན་པས། **ཁྱེ་ཀམ་ལས།** རྣམ་པར་འབྱེད་
པའི་གན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་༼ ༡༥༡ན༽སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྦྱིར་བསྟན་ཅེས་ལེའུ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མ་གསུངས་པས། རང་བཟོའི་ཉེས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྦྱིར་བསྟན་ལ་མདོ་བྱུང་དུ་གཙུ་ཙུ་ཡོད་པའི་རྣམ་བཞག་

བས་བཟང་པོ་ལ་ཡང་དེ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དོ། །འདྲ་བ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་དང་།
མི་ལ་དུད་འགོ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་སྟེ། མདོ་གསུམ་ནི་ཡུང་རྒྱུ་འབྱེད་ནས་གསུངས་
ལ། རྩུ་འཕུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ཡུང་འདུལ་བྱེད་ལས་གསུངས་
གིང་། སྤྱིར་བསྟན་གྱི་མདོ་གཞན་རྣམས་ནི་ཡུང་ཁུ་བ་ལས་གསུངས་པ་བསྟུས་
བའོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་མ་གཉིས་ནི། **ཡུང་རྒྱུ་འབྱེད་དུ་ཆ་གཉིས་བསྟེ་བའི་**
སྐབས་ལས། བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་མོད་པ་དང་། རིན་མཉམ་པ་དང་
། དཀར་པོ་དང་། འཁོབ་བལ་དཀོན་པ་དང་། རིན་ཆེ་བར་གྱུར་ན་ལྟར་བ་མེད་
དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་འོག་མ་ནི་**ཡུང་རྒྱུ་འབྱེད་ལས།** རེག་པ་འཁྲིག་ཆོག་
བསྟེན་བཀྱར་བསྟགས་པའི་སྐབས་སུ་དུད་འགོ་མོ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་
བསྟུས་སོ། །དེའི་འོག་མ་ནི། **ཡུང་འདུལ་བྱེད་ལས།** འཁྲིག་ཆོག་སྐྱེ་བའི་སྐབས་
ནས་རྩུ་འཕུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མོ་ལ་སྦྱས་ན་སྟོམ་པོའོ། །རྩུ་འཕུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མ་
ཡིན་པ་ལ་སྦྱས་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བསྟུས་སོ། །ཉེས་པ་དེ་
མེད་པ་ཉིད་ལ་འོང་བ་དེ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའི་ཆན་ནི། དེང་སང་བོད་ཀྱི་
ཡུང་ན་མི་སྣང་ཡང་ལོ་དུག་སྟན་དང་། མགོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ་འདུག་
པའི་**དྲི་ཀར།** ཡུང་ཁུ་བའི་ཁུངས་དྲངས་སོ། །ཞིང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཉམས་
སོ་ནས་ཡུང་ཁུ་བ་ལས་གསུངས་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་ཡང་། སྟོ་བའི་གཞིའི་**ཡུང་ཁུ་**
བ་ལས། དགོ་སྟོང་གིས་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ནོངས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། མ་

བཤགས་ཀྱང་སྤྱིར་བཙུག་མ་བགྱིས་བཞིན་བྱང་བར་འགྱུར་བ་
 ༼༡༩༡བ༽མཆིས་སམ། ལྷ་པ་ལི་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་མཆོན་འཕོས་ཏེ་དགེ་སློང་མར་
 བྱུར་ན། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལས་ནི་བྱུང་གི་ཞེས་གསུངས་པ་བསྟུན་གྱིང་།
 གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་ཀྱང་། དགེ་སློང་གི་ཉེས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བཞི་པོ་
 བྱུང་བ་ལས་མ་བཤགས་གྱིང་། སྤྱིར་བཙུག་མ་བགྱིས་པར་ནོངས་པར་མི་
 འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ། མཆོན་འཕོས་པའོ། །དགེ་སློང་མས་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་སྟེ་ལྷ་བྱུང་ལ། མ་བཤགས་གྱིང་སྤྱིར་བཙུག་མ་བགྱིས་
 ཀྱང་ནོངས་པར་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ། མཆོན་འཕོས་པའོ་ཞེས་
 གསུངས་པའོ། །སྤྱིར་བསྟན་གྱི་གཞུང་འདི་ནམས་ཀྱི་མདོར་བསྟུན་བསྟན་པ་
 ཐམས་ཅད་ནི་ལུང་ཐུན་ཆོག་ལས་བསྟུན་ཏེ། འདུལ་བ་མདོར་བསྟུན་ནི་ལུང་
 ཐུན་ཆོག་ལས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ་བྱུང་པར་གྱི་དགོས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟུན་རྟོགས་
 པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོག་ཆོག་ལས་བསྟུང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་སྟོན་པའི་དགོས་པ་
 ཡོད་དོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་འཁུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་རིག་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། **ལུང་འདུལ་བྱེད་ལས།** རྩ་འཁུལ་

གྱི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་འབྲིག་ཆོག་སྒྲིབ་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་དངོས་སུ་
གསུངས་པས། བསྟེན་བཀུར་བསྐྱགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་མཚན་མི་མཐུན་
པ། ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་མདོར་བསྡུས་སྒྱུར་ཏེ་སྒྱིར་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་མདོ་འདིས་ནི། འབྲིག་ཆོག་སྒྲིབ་པ་དང་། བསྟེན་
བཀུར་བསྐྱགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ལུང་འདུལ་བྱེད་ལས་གསུངས་པ་བསྡུས་ཞེས་
ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བསྟེན་བཀུར་བསྐྱགས་པ་(༥༩༩ན)ལ་ལུང་འདུལ་
བྱེད་ལས་གཏན་ནས་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་དང་། **རྟེན་ཀ་ལས།** བསྟེན་བཀུར་
བསྐྱགས་པ་འདི་ལ་འདུལ་བྱེད་ལས་བྱུང་བ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་
། འདིའི་ཐད་གྱི་ཉིད་བཤད་ལས་དང་**རྟེན་ཀ་ལས།** འདིར་གཞུང་འདི་ལུང་འདུལ་
བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པའི་སྐབས་ལས། འབྲིག་ཆོག་སྒྲིབ་པའི་སྐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་ལུང་
ཁུངས་བྱངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཆོག་ཆོགས་བསྐྱུང་བ་ནི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ནི་དོན་གོ་བའོ་
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བརྟུན་སྒྲིབ་པའི་ཕམ་པ་ལ་སོགས་པ་མཐར་ཐུག་དོན་
གོ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་སུམ་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ། རེ་རེ་ལ་རེ་རེར་ལུང་ལས་
གསུངས་པ་ལ། འདིར་ཆོག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ཆོག་ཆོགས་བསྐྱུང་བ་དང་། མདོར་བསྡུས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་
གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་ན། ཆོག་སྒྲིབ་མར་སྒྱུར་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་

བུ་སྟེ། དགོ་སྒོང་པའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་**ལུ་པ་ལས།** སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་
ཡན་ཆད་ལྟར་བ་སྟེ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བརྟུན་སྒྲུའི་པམ་པ་ལ་སོགས་པ་
བཞི་བཅུ་ཙུ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཆོག་གཅིག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་
དགོས་པར་རེ་རེ་ལ་རེ་རེར་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ལས། འདིར་ཆོག་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱས་ཤིང་བཞི་བཅུ་ཙུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རྣམས་ལ་ཡང་མདོར་བསྐྱས་སྐྱར་ཏེ་
སྒྲིར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་པ་སྒྲིར་བསྟན་པའི་བསྐྱས་པའི་དོན་ལ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་སྒྲིར་བསྟན་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། མཐའ་དག་ལ་སྒྲིར་
བསྟན་པས་ན་སྒྲིར་བསྟན་པ་སྟེ། མདོ་དང་པོ་ལྟ་བུ་སྟོམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ལྟར་
བ་སྟེ་ལྟ་བུ་མཐའ་དག་ལ་སྒྲིར་བསྟན་པའོ། །

སྟོམ་གྱིས་མ་བསྐྱས་པའི་ལྟར་བ་ནི། ༼༥༥༽བཤགས་པ་ལེན་པ་པོ་ལ་
སོགས་པ། བྱིར་བཙོས་པའི་ཐབས་ཡོད་པ་ལ་བྱིར་མི་ཆོས་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་སོ་
ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། དགོ་སྒོང་པམ་པར་གྱུར་པས་ལྟར་བ་བྱིར་མ་བཙོས་པ་ནི་
ཉེས་པ་མེད་དོ། །

ཕལ་ཆེར་ལ་སྒྲིར་བསྟན་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ནི་འདྲ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
དགྲ་བཙོམ་ཐོབ་པ་བདེན་སྒྲུའི་ལྟར་བྱེད་དང་། ལས་ཀྱི་གནས་ནས་མ་སྐྱས་པར་
འགོ་བའི་ལྟར་བྱེད་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་པ་ལྟར་བ་ཕལ་ཆེར་ལ་སྒྲིར་བསྟན་པ་ལྟ་

བུའོ། སྦྱིར་བསྟན་གྱི་ཞར་ལས་བྱུང་བས་ན་སྦྱིར་བསྟན་པ་ཞེས་པ་སྟེ། མགྲ་བ་
སྦྱད་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རེག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་མ་ཉམས་
པའོ། །གག་ཆེལ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །སེན་མོ་དང་། སོ་དང་། ཤ་མེད་པའི་རུས་
པ་དང་། སྦྱ་དང་ལྷན་པ་ནི་གཞན་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་དག་པར་ལེན་པར་
བྱེད་པ་དག་ལ་ནི་དེར་མ་ཟད་དོ། །དེ་ནི་སྦྱོད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་མདོ་དྲུག་
ནི། སྦྱིར་བསྟན་གྱི་ཞར་ལས་བྱུང་བའོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདིར་འགྱུར་གྱི་ཡན་
ལག་དང་། དེས་བབྱུང་གི་ཡན་ལག་གོ། །དང་པོ་ནི།

ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་དག་འདིས་ཀྱང་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་པ་སྦྱིན་པ་འདིས་
ཀྱང་འགྱུར་ཞེས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ནི་འདྲ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་དེས་བབྱུང་གི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་གི་ཡན་ལག་དང་
། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་གོ། །དང་པོ་ནི།

བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྦྱེས་ལ་མ་ཉམས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གཞིའི་ཡན་ལག་དང་། བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་།
མཐར་ཐུག་པའི་ཡན་ལག་གོ། །དང་པོ་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི།

སྟོག་གཙོད་པའི་གཞི་མི་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདུ་གེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་གཞི་
༼༡༧༤ན༽ཡིན་ཅིང་། ཀྱན་སྦྱོང་སྦྱེ་བའི་གཞི་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བ་འཇུག་པའི་གཞི་

ཡིན་པས་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་གཞི་སེམས་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་
པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་སྤྱིས་བསྐྱེད་
པ་ནི། བས་ལྷག་དང་པོ་གཉིས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་བྲག་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། གཞི་མི་ལས་གྱུར་པ་དང་། རུད་འགོ་ལས་གྱུར་པའོ། །མི་མ་ཡིན་
ལས་ནི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིར་བཅས་པ་མེད་དོ། །དང་པོ་གཉིས་ཏེ། མི་སྤྱིས་
བསྐྱེད་དང་། མི་གྱི་བྲག་གིས་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་གཅོད་པའི་བས་པ་
སྟེ། རང་གིས་ཀྱང་གཞན་རྒྱུད་ལ་བས་པ་དེ་བསྐྱེད་པར་རུས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཚན་པ་དགུ་སྟེ། ཐ་སྙད་དང་ལྷན་པ་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་གཉིས་
དང་། བསྟོན་པར་མ་རྫོགས་པ་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་བཞི་དང་། བསྟོན་རྫོགས་སྤྱིས་
བསྐྱེད་པ་གསུམ་དང་། དག་སྟོང་པས་བསྐྱེད་པ་བཞི་བཅུ་ཅུ་བྲག་དང་། དག་
སྟོང་མས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་བཞི་དང་། དག་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་དང་། རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་ཐེ་ལུས་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་དང་། ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་
གཉིས་དང་། བྱིམ་པས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་བཞི་སྟེ། བྱིམ་པ་སྤྱིས་
བསྐྱེད་ཉི་ཤུ་ཅུ་བརྟན་དང་། བྱིམ་པ་པོས་བསྐྱེད་པ་དམག་ལྷུང་གསུམ་རྒྱུ་མ་
དང་འགོ་བ་སྟེ་བཞི་དང་། བྱིམ་པ་མོས་བསྐྱེད་པ་ཆོས་སྟོན་དང་། ལམ་དུ་འགོ་
བ་གཉིས་དང་། པོ་མོ་ཆོགས་པས་བསྐྱེད་པ་ཉལ་ཤོམ་གཉིས་སོ། །གཞི་དུང་
འགོས་བསྐྱེད་པ་ནི། རུད་འགོ་འདེབས། རྟོན། གསོད་པ་གསུམ་མོ། །གཞི་

སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཏེ། འབྱུང་བས་བསྐྱེད་པ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པས་བསྐྱེད་པས་སོ། །དང་པོ་ནི། ས་ཆོ་བ་དང་། །༡༥༧༧།མེ་ལ་
རེག་པ་དང་། རྩལ་བྱས་བྱེད་པ་དང་། རྩལ་ཅེ་བ་སྟེ་བཞིའོ། །རླུང་ལས་གྱུར་
བསྐྱེད་བྱེད་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། ས་བོན་འཛོམས་པའི་སྐབས་སུ།
རླུང་དང་ཉི་མ་ལ་འཛོག་པས་གྱུར་ངོ་། །ཞེས་པ་ནི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་
ཡིན་གྱི། གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་
ཆོན་པ་ལྟ་སྟེ། གནས་ལས་གྱུར་པ་བཅུ་གསུམ་དང་། གོས་ལས་གྱུར་པ་སོ་དྲུག་
དང་། ཟས་ལས་གྱུར་པ་ནི་བྱ་ཅུ་གཉིས་དང་། སྟོན་སྦྱད་ལས་གྱུར་པ་གསུམ་
དང་། ལྷུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟའོ། །

གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། འདུ་ཤེས་དང་། ཀྱན་སྦྱོང་ངོ་
། །དང་པོ་ནི།

ངེས་པའི་འདུ་ཤེས་སམ། གཞིའི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་མ་དོར་བའི་ཡིད་གཉིས་
གྱུར་འདུལ་བའི་ལུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། **དྲི་ཀ་ལས།** ཡིད་གཉིས་ཟེ་བའི་
འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱད་ན་ཞེས་བཤད་དོ། །གཞིའི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་བོར་བའི་
ཡིད་གཉིས་ནི། ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་དོར་ཏེ། འདི་ཐོ་
ཡོར་ཡིན་ནམ། སྦྱོང་དུམ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིད་གཉིས་ཟེ་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཀྱན་སྦྱོང་ལ་གསུམ་ལས། རྫོགས་པར་འབྱེད་པའི་ཀྱན་སྦྱོང་ནི། བཏང་བ་

ཡང་ངོ་ཞེས་པའི་བྱགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །འཇགས་འབྱེད་པའི་ཀུན་སྒྲོང་ནི། དེའི་
ཆ་ནི་དེར་གཏོགས་སོ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཀུན་སྒྲོང་ནི། རང་གི་
དོན་ཉིད་གཙོ་ཆེར་ཡོད་པའོ་ཞེས་པས་སོ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
ཀུན་སྒྲོང་ནི། རང་གི་དོན་ཉིད་གཙོ་ཆེར་ཡོད་པའོ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་
ན། རང་དོན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ལྷུང་བ་བཞི་བཅུ་ཙ་དུག་གི་སྐབས་སུ་
ནི། ཀུན་སྒྲོང་ཆོས་གསུམ་ལྟན་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་གྱི་སྐབས་སུ་
ནི། ཀུན་སྒྲོང་ཆོས་གཉིས་ལྟན་ནོ། །

**གསུམ་བ་སྦྱར་བའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱར་བ་རང་ཁོ་ནའི་བྱེད་པ་ཅན་
དང་། གཞན་༼༥༥༽ནི་ལ་བཙུལ་ཡང་རྫོགས་པའི་བྱེད་པ་ཅན་ནོ། །**

དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། སྦྱར་བ་ལུས་ཁོ་ནའི་བྱེད་པ་ཅན་ནི། བམ་པ་དང་པོ་ལ་
སོགས་པའོ། །སྦྱར་བ་རག་ཁོ་ནའི་བྱེད་པ་ཅན་ནི། བརྒྱན་སྤྱི་ལམ་པ་ལ་
སོགས་པའོ། །སྦྱར་བ་ལུས་རག་གང་ཡང་རུང་བའི་བྱེད་པ་ཅན་ནི། བྱིན་འཕྲོག་
བྱེད་པའི་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སྦྱར་བ་ལུས་རག་གཉིས་ཀ་དགོས་པའི་བྱེད་
པ་ཅན་ནི། ཟས་བསོད་པ་རག་གིས་སྦྱོང་ཞིང་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་སོགས་པའོ། །

བཞི་བ་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ནི།

སིལ་བྱུར་གནས་ཏེ། སྤྱིའི་ཆོས་སུ་འགོ་བ་ཤས་ཆུང་ལ། སྤྱིར་བསྟན་གྱི་
སྐབས་འདིར་ཡང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ནི་དོན་གོ་བའོ་ཞེས་པའི་བྱོགས་གཅིག་

གི་མཐར་ཐུག་བསྟན་ཏེ། །

གསུམ་པ་ལྷུང་བ་ནུམ་པར་བཞག་པ་སྒྲེ་ལུགས་ནི།

ལྷུང་བ་གཅིག་ཏུ་སྒྲེ་བ་དང་། ལྷུམ་སྒྲེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རྣམ་འབྱེད་
བསྟན་ལ། གཉིས་པ་ནི་འདིར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་དུག་ལས། བསྐྱབ་རྒྱུ་ཐ་དང་
བས་ལྷུང་བ་ཐ་དང་བ་ནི། ཉེས་པ་དེ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་སོ། །བསམ་རྒྱུ་ཐ་
དང་བས་ལྷུང་བ་ཐ་དང་བ་ནི། བཏང་བ་ཡང་ངོ་ཞེས་པའོ། །བཅས་པ་ཐ་དང་
བས་ལྷུང་བ་ཐ་དང་བ་ནི་གཞི་གཅིག་ལ་དུ་མ་ཞེས་སོ། །ཀྱང་སྒྲོང་ཐ་དང་བས་
ལྷུང་བ་ཐ་དང་བ་ནི། དེའི་ཆ་ནི་དེར་གཏོགས་སོ་ཞེས་སོ། །གཞི་ཐ་དང་བས་
ལྷུང་བ་ཐ་དང་བ་དང་། སྒྲོར་བ་ཐ་དང་བས་ནི། བྱ་བ་དུ་མའི་འབྲས་བྱ་ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ། ལྷུང་སྒྲིད་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། སྒྲོར་འཇུག་ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་
དང་། ཐ་དང་སྒྲེ་ལུགས་ཞར་བྱུང་བཅས། །བསམ་དངོས་བྱེད་པ་ཞར་བྱུང་དང་
། སེལ་བ་དབང་བྱེད་ཡན་ལག་གོ། །དང་པོ་ལ། བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཞར་
བྱུང་བཅས། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་སེལ་བ་བཅས། །༡༩༥༥།(བཀོལ་སྒྲིག་གྱི་ཡན་
ལག་ཞར་བྱུང་བཅས། །མཚན་གྱི་ཡན་ལག་ཞར་བྱུང་ངོ་། །དང་པོ་ལ། སེལ་སྒྲོ་
བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་བསྟན། །བསྐྱབ་བྱིན་སྒྲེ་ལྷ་འབྱུང་རུང་བཟྃ། །བསྐྱབ་
བྱིན་ཡུལ་བྱས་ཞར་བྱུང་ངོ་། །དང་པོ་ལ། སྒྲེས་ལ་མ་ཉམས་སེལ་བ་
བསྟན། །རབ་བྱུང་མ་རྗེས་གསུམ་ལྷུང་བཟྃ། །དང་པོ་ལ། སྒྲིའི་དོན་དང་།

ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཡན་ལག་གི་བྱེད་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་རོལ་དང་
། སེལ་བ་དང་། ཅིར་འགྱུར་དང་། རྒྱུ་མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷུང་བ་སྟེ་ལྷུ་མཐའ་དག་ལ་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྟེན་རྫོགས་
ཀྱི་སྟོམ་པ་གསོ་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྷན་པའོ། །གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི། དེ་ལས་
བསྐྱོག་པ་སྟེ། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་མ་སྤངས་པ་དང་། སྤངས་ཀྱང་སྟོམ་པ་
མ་སྦྱེས་པ་དང་། སྦྱེས་ཀྱང་ལམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པའོ། །བཞི་པ་
ཅིར་འགྱུར་ནི། སྟོམ་པ་གཏན་ནས་མ་སྤངས་པའི་བྱིས་པ་ཐོ་མོ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་
ལ། སྤངས་ཀྱང་རྫོགས་པར་མ་སྤངས་པ་རབ་རྟ་བྱུང་བ་རྣམ་གསུམ་ལ་ཉེས་བྱས་
གསུམ་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། འཆང་བ་ལ་སོགས་པ་གནད་བ་རྣམས་ནི་མ་
གཏོགས་སོ། །ཉམས་པ་དང་མ་སྦྱེས་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཅམ་མོ། །དེ་ཡང་རྣམ་
འབྱེད་ཀྱི་འཕྲོག་པ་དང་། སྐྱོད་པའི་སྐབས་ལས། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བསོད་
ནམས་མ་ཡིན་པ་མང་ངོ་ཞེས་ལྷུང་མེད་རྟ་འབྱུང་བ་དང་། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་
གིང་རབ་རྟ་བྱུང་བས་སྤངས་པ་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་ངོ་སྟེ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་པ་
དང་། ཉམས་པ་དང་མ་སྦྱེས་པ་གཉིས་ལྷུང་བ་ལ་སྦྱོར་ན་ཉེས་བྱས་ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །ལྷུ་པ་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྟོམ་པ་གཏན་ནས་མ་སྤངས་པའི་བྱིས་
པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དེ། བཅས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ་བཅས་ཀྱང་སྐྱོག་འཇུག་བྱེད་
པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །༡༥༥༥ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་འདི་དག་གི་

རྒྱ་མཚན་ནི། འོག་ཏུ་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ།

གང་ཉམས། གང་ལས་ཉམས། གང་གིས་ཉམས། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཉམས། དེས་
ལྟར་བ་ལ་སྒྱུར་ན་ཅིར་འགྱུར། དགག་པ་དང་། སྒྱབ་པའི་དོན་དང་། སྒྱབ་བྱེད་
ལུང་དང་སྒྱུར་བ་དག་དོན་ནོ། །གང་ཉམས་ན། ལྟར་བ་ཀུན་ཏུ་སྒྱུད་པའི་གང་
ཟག་དེ་ཉམས། གང་ལས་ཉམས་ན། བསྟེན་ཇོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དགོས་པ་བསྒྱབ་
ནས་ལས་ཉམས། གང་གིས་ཉམས་ན། བམ་པ་འཆབ་སེམས་དང་བཅས་པ་
དེས་ཉམས་སོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཉམས་ན། བྱིར་བཙོས་སུ་མི་རུང་བར་ཉམས་ཏེ།
རྒྱ་ལས། བྱིར་བཙོས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

དེའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་
བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། སྒྲ་རབས་
པའི་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། བྱོགས་སྒྲ་འགོད་པ་ནི། མདོ་
སྡེ་པ་ན་རེ། འཆབ་སེམས་པམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས། བམ་པ་བྱུང་ན་སྒྲིམ་པ་
ཀུན་གཏོང་། བྱིན་ཆད་སྒྲིམ་པ་བླངས་ཀྱང་མི་སྦྱེ། ལྟར་བ་བཤགས་ཀྱང་མི་
འདག་པའི་ཚུལ་དུ་ཉམས་སོ། །དེ་ཡང་འཆབ་སེམས་པམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་
དགོས་པར་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། དགེ་སློང་དགའ་བ་ཅན་ལ་འཆབ་སེམས་མ་
གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཆང་ཡང་པམ་པ་མ་བྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་

ལ་ཕམ་པ་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་སྒྲིམ་པ་མ་བཏང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་བཅོས་བྱས་
རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལུང་གཞི་ལས། དགོ་སྒྲོང་གིས་དེ་བྱས་ན། བྱས་མ་
ཐག་ཏུ་དགོ་སྒྲོང་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ཤིང་དུ་མེད་པ་ཡིན་
ནོ། །དབེར་ན་ཤིང་ཏ་ལའི་མགོ་བཅད་ན། སྒྲོན་༼༡༥༥བ༽པོར་མི་འགྱུར་བ་
བཞིན་དུ་དེའི་དགོ་སྒྲོང་གི་ཚུལ་ཕྱིར་སྒྲུང་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པས་ཕམ་པ་བྱུང་ན་དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲིམ་པ་བཏང་བར་གྱུ་བ་ཅིང་། ཕྱིར་བཅོས་བྱས་
མི་རུང་དུ་གྱུ་བ་བོ། །

འོ་ན་ཕམ་པ་མ་བྱུང་ན་བསྐྱབ་པ་སྐྱོད་པ་འགལ་སྒྲིམ་ན། དེ་ནི་ཕམ་པའི་སྒྲིམ་
གཏོགས་པའི་སྒྲིམ་པོ་ལྟེ་བ་དེ་འདག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པ་སྐྱོད་པ་ཡིན་ཅེས་ཟེར་
རོ། །

དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། ལུང་གིས་དགག་པ་ནི། འོད་ལྗན་དུ་ལུང་མ་མོ་
ཁུངས་སུ་དངས་པ་ལས། ཕམ་པ་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་གང་ཞེ་ན། མི་ཚངས་
བར་སྐྱོད་པ་བྱས་ན། ཐ་ན་སེ་གོ་ལ་གཏོགས་པ་ཅོམ་ཡང་འཆབ་པའི་སེམས་མི་
བསྐྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །འཆབ་སེམས་ཕམ་པའི་
ལན་ལག་ཏུ་དགོས་ན་ནི། **ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** སྒྲོང་མས་ཆོམ་རྒྱན་དུག་ཅུ་ལ་
ལན་ཆའི་རྩ་བ་མོ་སྒྲུད་ནས་ཤི་བར་བྱས་ཏེ། ངས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱ་བ་བྱས་སོ་
ཞེས་ཟེར་ཞིང་། རོ་སོ་བླ་བ་བཞིན་ཕྱར་ཏེ་འཆབ་སེམས་གཏན་ནས་མེད་ཀྱང་

སྒྲོང་མ་པམ་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གལ་ཏེ་འཆབ་སེམས་མེད་ཀྱང་པམ་པ་འབྱུང་ན།

ལུང་ཕྱན་ཆོག་པས་

ལས། དགོ་སྒྲོང་དག་དགོ་སྒྲོང་དགའ་བ་ཅན་གྱིས་སྤྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྤྱད་
ཀྱང་། སེམས་གཅིག་གིས་ཀྱང་མ་བཅའས་པས། འདི་པམ་པར་མི་འགྱུར་གྱི་ཇི་
སྤྱད་འཆོའི་བར་དུ་བསྐབ་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཅི་
ན། དེ་ནི་གསོར་མི་རུང་གི་པམ་པར་མ་གྱུར་གྱིས་ཞེས་དགོངས་སོ་ཞེས་རིགས་
སོ། །**ལུང་གཞི་ལས།** དེའི་དགོ་སྒྲོང་གི་ཚུལ་སྤྱིར་བྱུང་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་པམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ན་ཡིན་གྱི། འཆབ་མེད་གྱི་
པམ་པ་བྱུང་བ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །པམ་པས་སྒྲོམ་པ་གཏོང་བར་འདོད་པ་
ནི། འོག་ཏུ་སྟེ། ༡༩༧༧ ར་བས་པ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དགག་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་སྟེ་རབས་པའི་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་
ནི། འཆབ་སེམས་སྦྱེས་ན་སྟེ་མ་དང་མཐུན་ལ། འཆབ་སེམས་མ་སྦྱེས་ན་པམ་པ་
བྱུང་ཡང་ལྟར་བ་སྤྱིར་བཅོས་བྱུང་རུང་ཞིང་། སྦྱིན་ཆད་སྒྲོམ་པ་ལེན་ཀྱང་
སྦྱེད། །འཆབ་སེམས་སྦྱེས་རུང་མ་སྦྱེས་རུང་པམ་པ་བྱུང་ནས་སྒྲོམ་པ་གཏོང་ཞྭ།

ཁུ་བ་ལས། བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་
ལགས་སམ། བཀའ་སྤྱུལ་པ། དེ་བཞིན་ཏེ་བསྐབ་པ་བྱིན་པ་ལ་འགྱུར་བ་ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། **ལུང་ཕྱན་ཆོག་པས་ལས་ཀྱང་།** བསྐབ་པ་བྱིན་པ་ནི་དགོ་སྒྲོང་

དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་པམ་པ་བྱུང་བས་དག་སྟོང་གི་སྒྲིམ་
པ་མ་ཞིག་ན། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་ཞེས་གསུངས་པར་མི་རིགས་ལ།
བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་དག་སྟོང་གི་སྒྲིམ་པ་མ་ཞིག་པར་ཡོད་ན་དག་སྟོང་དངོས་
ཉིད་ཡིན་པས་དག་སྟོང་དང་འདྲ་བར་མི་རིགས་པ་དང་། **ཡུང་གཞི་ལས།** དེ་
བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དག་སྟོང་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པས། དག་
སྟོང་གི་སྒྲིམ་པ་མེད་པར་གྱུ་བ་བོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་དག་གལ་ལ་གཉིས་ལས། གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི། བྱེ་སྐྱེ་ལྟར་ན། པམ་
པས་སྒྲིམ་པ་མི་གཏོང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དེ་རྣམས་
ནི། འདིར་གཞོད་བྱེད་ལྟར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། **ཁུ་བ་ལས།** བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་བསྟེན་པར་
མ་རྫོགས་པར་བཤད་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་བྱིན་ལེན་སྟོབ་པ་པོའི་བྱ་བ་
བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དག་སྟོང་རྣམ་དག་ལ་ཁུ་བ་ལྟག་པར་ཉལ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་འདྲ་བས། བསྟེན་པར་
མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བཏགས་༼ ༥༧ ༽བ་ཡིན་ལ། **ཡུང་ཕྱན་ཚེགས་ལས།**

བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ནི་དག་སྟོང་དང་འདྲ་ཞེས་འདུག་ཕྱོག་བྱ་དགོས་པའི་ཆ་ནས་
རྣམ་དག་གི་དག་སྟོང་དང་འདྲ་ཞེས་བསྟེན་པའོ། **ཡུང་གཞི་ལས།** དག་སྟོང་དུ་
མི་རུང་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་དམན་པར་དག་གལ་བ་སྟེ། མི་གིན་ཏུ་

ངན་པ་ལ་མི་རང་མིན་ཅེས་བརྗོད་པ་འཇམ། ལྟ་ངན་པ་ལ་ལྟ་མ་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་
པ་ལྟར། དགོ་སྒྲོང་དམན་པ་ལ་དགོ་སྒྲོང་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་སྟེ། **འོད་ལྗན་**
ལས། དམན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། ཡང་ན་དོན་དམ་པའི་དགོ་སྒྲོང་
གི་དངོས་པོ་ལས་མ་ཐོབ་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། ཁྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཕམ་པ་
འཆབ་བཅས་བྱུང་ན་ལྟར་བ་སྤྱིར་བཏོས་སུ་མི་རུང་། སྤྱིན་ཆད་སྟོམ་པ་སྤངས་
ཀྱང་མི་སྟེ། འཆབ་སེམས་སྟེས་རུང་མ་སྟེས་རུང་ཕམ་པས་སྟོམ་པ་མི་གཏོང་ངོ་
། ཁྱེ་སྒྲུབ་ལྟར་ན། ཕམ་པས་སྟོམ་པ་མི་གཏོང་བ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ལ་
ལྟར་བྱེད་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་དགོ་འདུན་ལྟག་མ་བསྐྱེད་པའི་
སྤྱིར་དང་། གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཕམ་པ་བཞི་འབྱུང་སྟེད་པའི་སྤྱིར་དང་། སྟོན་གྱི་
སྟོམ་པའི་གྲལ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་དང་། རང་གི་བསྐྱབ་པ་འབྱུལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་
ངོ་ ཞེས་སོ། །

སྒྲུབ་བྱེད་དང་པོ་ནི། མ་བསྐྱོས་པར་ཆོས་སྟོན་པའི་**ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** ཇི་
ལྟར་ན་རྒྱལ་བྱིམས་དང་ལྟན་པ་མིན་ཅེ་ན། ཕམ་པར་གྱུར་པ་བཞི་པོ་དག་གང་
ཡང་རུང་བའི་ལྟར་བ་བྱུང་བ་སྟེ། རྒྱལ་བྱིམས་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དགོ་
སྒྲོང་མའི་སྟོན་པར་བསྐྱོས་པ་དེས་དགོ་སྒྲོང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་
ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཕམ་པ་བྱུང་བས་སྟོམ་པ་མི་གཏོང་བར་གྲུབ་ཅིང་།

སྒོམ་པ་གཏོང་ན་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པར་༼ ༥༧༥ན༽གསུངས་པས་གཞོད་དོ། སྤྱིར་
པམ་པ་བྱུང་བ་དེ་དག་སྒྲོང་མའི་སྟོན་པར་བསྐྱོས་ཀྱང་། བསྐྱོ་བའི་ལས་དེ་མ་
ཆགས་པས་མ་བསྐྱོས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རྒྱལ་བའི་ལྷ་འདོད་དོ། །མ་བསྐྱོས་པར་
ཆོས་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ལུང་དེ་ལ་སྒྲ་རབས་པའི་འདོད་པ་འོད་ལྷན་རྒྱ་
བཀོད་པ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་ལྷུང་བྱེད་རྒྱ་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཉེས་
བྱས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སྒྲ་རབས་པ་དག་དེ་ཟེར་བར་བཤད་དེ། ལྷུང་བྱེད་
ལ་ཉེས་བྱས་ཡིན་ཅེས་རང་གར་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་སྒྲ་བར་ཟད་དོ། །

སྤྱབ་བྱེད་གཉིས་པ་ནི། **ལུང་ལྷུབ་ལས།** དག་སྒྲོང་རང་ཉིད་ན་རེ། བདག་
གིས་མི་ཚངས་པར་སྒྱུད་པ་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། དེ་ལ་དག་སྒྲོང་གཞན་ཞིག་
གིས་གསུམ་པོ་གཞན་དག་གིས་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་ན་དག་འདུན་ལྷག་
མའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྐྱར་འདེབས་ལྷག་མའི་སྐབས་ཀྱི་**ལུང་རྣམ་འབྱེད་**
ལས། མ་དག་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ལ་ནི། གཞི་བཅུ་གཅིག་གིས་ལྷུང་བར་
འགྱུར་ཞེས་དག་འདུན་ལྷག་མའི་ཉེས་པ་བཅུ་གཅིག་རྒྱ་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་མ་
དག་པ་ནི་པམ་པ་ཁོ་ནས་ཡིན་པར་**ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།** དག་སྒྲོང་དག་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་པམ་པར་འགྱུར་བ་བཞི་ལས་གང་རུང་མ་བྱུང་བའོ་ཞེས་གསུངས་པས་
སྟོ། །

འོ་ན་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས།

དག་སྒྲོང་དག་པ་ལྷུང་བ་མེད་པ་དང་ཞེས་

གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། དེ་ནི་སྐྱུར་པ་བཏབ་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དག་
བ་ཡིན་གྱི། གམ་པ་ཙམ་གྱིས་དག་པ་ངེས་བཟུང་དུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་
རྣམ་འབྱེད་ལས་ལྷུང་བ་མ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེའི་གཞི་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། **ལུང་ལྷུང་ལས།** གསུམ་པོ་གཞན་དག་གིས་སྐྱུར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་
ན། ཞེས་སྐར་བྱངས་པ་དེས་༼༥༥༽ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གམ་པ་བྱུང་ཡང་
སྒྲིམ་པ་མ་བཏང་བར་གྲུབ་སྟེ། སྒྲིམ་པ་བཏང་ན་སྒྲིམ་མེད་ལ་སྐྱུར་པ་བཏབ་པས་
དག་འདུན་ལྷག་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱིམ་པ་ལ་སྐྱུར་པ་བཏབ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་
གསུངས་གྱི། དག་འདུན་ལྷག་མར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

སྐྱུབ་བྱེད་གསུམ་པ་ནི། **ལུང་ལྷུང་ལས།** གཅིག་ལ་གམ་པར་འགྱུར་བ་བཞི་
ཡང་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པས། གམ་པ་བྱུང་བས་སྒྲིམ་པ་མ་བཏང་བར་ཡང་
གྲུབ་སྟེ། གམ་པ་སྐར་མ་བྱུང་བས་སྒྲིམ་པ་བཏང་ན་སྒྲིམ་མེད་ཀྱིས་ཉེས་སྦྱོད་བྱས་
པ་ལ་གམ་པ་བྱི་མ་བསྐྱེད་མི་རིགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྐར་བྱངས་པའི་འདོད་པ་
འོད་ལྡན་དུ་བཀོད་པ་ལས། གཅིག་ལ་མཐར་འགྱུར་བ་བཞི་ཡང་འབྱུང་ཞེས་
གསུངས་པ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་གཅིག་ཅར་རྫོགས་པ་ལ་དགོངས་ཞེས་
བརྗོད་གྱུར། དེ་ནི་མི་འདོད་དེ། གམ་པ་དང་པོའི་མཐར་ཐུག་བདེ་བ་ཉམས་
མྱོང་གི་རྟོག་པ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་སྟོང་རྟོག་པ་སྟེ། གང་
ཟག་གཅིག་ལ་རྟོག་གཉིས་གཅིག་ཅར་འཇུག་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་

ཐུབ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། རྟོག་གཉིས་གཅིག་ཅུང་འཇུག་པ་མེད། །འདི་
ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས། །འིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་རྟོགས། །ཞེས་
སོ། །

རྒྱབ་བྱེད་བཞི་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ན། **ལུང་ཐུན་**
ཆོག་པ་ལས། གང་གི་ཆེ་ཟག་པ་ཟད་པ་དེའི་ཆེ་སྒོན་གྱི་གྲལ་དུ་འདུག་པར་བྱའོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཡམས་པ་བྱུང་ཡང་སྒོམ་པ་མ་བཏང་བར་བྱུབ་
སྟེ། སྒོན་གྱི་སྒོམ་པ་བཏང་ན་སྒོན་གྱིས་སྒོམ་པའི་གྲལ་ཐོབ་པར་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

འདི་ལ་སྒྲ་བབས་པ་ན་རེ། སྒོན་གྱི་གྲལ་ཐོབ་པ་དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་
ཡང་དག་པར་གཟེངས་བསྟོད་པའི་གོ་འཕང་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་
༼༥༧༩༽དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། མི་རིགས་ཏེ། ཡམས་པས་མ་གོས་པའི་རྣམ་དག་
དག་བཅོམ་ཐོབ་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་གཞོན་གོས་གྲལ་གོང་དུ་སྒྲོད་དུ་མ་གནང་ན་
ཡམས་པའི་ཉེས་སྟོད་བྱས་པ་ལ་བྱ་དགའ་བྱིན་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །

རྒྱབ་བྱེད་ལྔ་པ་ནི། **གཏམ་གྱི་གཞི་དང་ལུང་པ་ལས།** ཡམས་པའི་ཉེས་པ་བྱུང་ལ་
དེས་བསྐྱབ་པ་ལུལ་དེ་བབས་པ་ན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡམས་པ་བྱུང་ཡང་བསྐྱབ་པ་
འབུལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡམས་པ་བྱུང་ཡང་སྒོམ་པ་མ་བཏང་བར་བྱུབ་པོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱབ་བྱེད་དང་པོ་བཞི་ནི། དེ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ་འོད་ལྡན་ལས་

བཤད་དོ། །ཐ་མ་ནི་དེར་སང་གི་བོད་ཀྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་
བྱེད་དུ་སྒྱུར་བའོ། །དེས་ན་འཆབ་མེད་ཀྱི་ཕམ་པ་བྱུང་བ་ཆོས་ཅན། རྣོམ་པ་
བཏང་བར་ཐལ། ཕམ་པ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ན། རྩ་རབས་པ་ལྟར་ན་
འདོད། བྱེས་ལྟར་ན་བྱབ་པ་མ་གྲུབ། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ།
ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིབ་ཀྱིས་རྟགས་མ་གྲུབ་པའོ། །

མདོར་ན་དགེ་སློང་མ་ལ་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ན། གསོར་མི་རུང་བར་
གྲུབ་མཐའ་གསུམ་ག་མཐུན་ནོ། །དགེ་སློང་མ་ལ་རེག་པ་དང་ལུས་བཀལ་གྱི་
ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ཡང་མཚན་འགྲུར་ན་གསོར་རུང་ངོ་། །འཆབ་སེམས་
ཕམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་མདོ་སྡེ་པ་འདོད་ཀྱང་མི་དགོས་པར་བྱེད་སྒྲུབ་
དང་རྩ་རབས་པ་མཐུན་ནོ། །མི་གཏོང་བར་བྱེས་འདོད་ཀྱང་ཕམ་པས་རྣོམ་པ་
གཏོང་བར་མདོ་སྡེ་པ་དང་རྩ་རབས་པ་མཐུན་ནོ། །མི་ཚངས་སྒྲིད་འཆབ་མེད་
ཀྱིས་གཏོང་བར་རྩ་རབས་པ་འདོད་ཀྱང་། རྣོམ་པ་མི་གཏོང་བར་མདོ་སྡེ་པ་དང་
བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པ་མཐུན་ནོ། །

དེས་ལྟར་བ་ལ་སྒྱུར་ན་ཅིར་འགྲུར་ཞེ་ན། ཉེས་བྱས་ཏི་དེ་ཡང་ཉེས་བྱས་ལས་
ཆེ་བའི་ལྟར་བ་མི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དགོས་པ་བསྐྱབ་ལུས་ཀྱི་རྣོམ་
༼༡༧༩༽པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་བྱས་ཙམ་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ནི། དགོས་པ་བསྐྱབ་མི་ལུས་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་རྣོམ་པ་ཡོད་ཅིང་དེ་དང་འགལ་བ་

བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕམ་པ་དང་པོ་འཆབ་བཅས་ཀྱི་དགོ་སྒྲོང་རྣམ་དག་ལས་
ཉམས་པས་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ལྷུང་བ་ལ་སྒྱུར་བ་ལ་ནི་ཚས་ཅན་ཕམ་པ་འཆབ་
བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པ་བདག་ཉིད་ལ། ཕྱིས་བྱུང་སྒྱུར་བ་གསར་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷུང་བ་
ཕམ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་ཕྱིས་བྱུང་སྒྱུར་
བ་གསར་སྐྱེད་ཀྱི་ཉེས་བྱས་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྱུར་བས་མ་བྱིན་པར་
ལེན་པའི་ལྷུང་མེད་ལ་སྒྱུར་བས་ཏེ། ལྷུང་བ་སྒྱུར་བ་ཞེས་རྣམ་པར་བཅད་དོ། །

དགག་པ་དང་སྐྱབ་པའི་དོན་ནི། ཉམས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་ཞེས་པ་འདི་ནི་དགག་
པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། ཉམས་པ་ལ་ཡང་ཞེས་བསྟེན་
རྗེས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ལྷུང་བ་ལ་སྒྱུར་ན་ཕམ་པ་དང་ལྷག་མ་ལ་
སོགས་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཉེས་བྱས་ཙམ་དུ་བསྟན་
པ་དེ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །

ཕྱ་ཚོ་ན་མེ། ཕམ་པ་བྱུང་ན་འཆབ་སེམས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་ན་དེས་
ལྷུང་བ་ལ་སྒྱུར་ན་ཉེས་བྱས་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཉམས་པ་ལྷུང་བ་ལ་སྒྱུར་ན་ཞེས་
ཉམས་པ་སྒྱུར་བ་ཏང་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ནི་འདྲ་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་
བཀར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཕམ་པ་འཆབ་མེད་ཀྱིས་ཉམས་པ་
ཡང་ཡིན་ན། **རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས།** ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕམ་པར་གྱུར་པ་
སྟེ། འདི་ལ་སྒྲོམ་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་

གསུངས་པ་དང་། **རྟེན་གཤམས།** བྱིར་བཙོས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་གྱིས་ཉམས་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །བསྐྱབ་པའི་བྱིན་པ་ནི་འདྲ་ཞེས་པས། བསྐྱབ་
པ་སྦྱིན་རུང་ཡང་འདྲ་བ་༼༡༧༠༩༽ཉིད་དུ་མཆོན་པར་གཤམས་པ་རྣམས་
བཞེད་དོ། །

སྐྱབ་བྱེད་ལུང་དང་སྐྱར་བ་ནི། ཉམས་པ་ལྷུང་བ་ལ་སྦྱོར་ན་ཞེས་པ་འདི་**ལུང་
ཁྱབ་ལས།** དག་སྦྱོང་མི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་བགྱིས་གྲང་པམ་པའི་ལྷུང་བར་མི་
འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ། སྦྱོན་ལྷུང་བ་བྱུང་བའོ་ཞེས་བསྐྱས་པའི་ཁུངས་
དངས་ཤིང་། རྟེན་གསལ་ལུང་ཁྱབ་ཁུངས་སུ་དངས་པ་ལས། སྐྱར་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་
དང་། རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་དང་། དང་པོར་འབྲུག་པ་དང་། མ་ནིང་དང་། དག་
སྦྱོང་མ་སུན་ལྷུང་བས་ཉམས་པར་བྱས་པ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་
དོ། །དེ་ལ་སྐྱར་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་ནི། ཉམས་པ་ལས་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ལུང་
ཡིན་ནོ། །རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་ནི་མ་སྦྱོས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ལུང་
ཡིན་ནོ། །དང་པོར་འབྲུག་པ་ནི། ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་བསྟེན་རྫོགས་བྱས་ཏེ་
དག་སྦྱོང་གི་སྒོམ་པ་མ་སྦྱོས་པ་དེ་ཡིན་པར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་བཤད་
དོ། །དེས་ན་ལུང་དེ་ནི་**ཁྱབ་ཁུང་ཤོས་ལས།** ལྷུང་བ་སྡེ་ལྡེ་པོ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་རེ་
རེར་གསུངས་ལ། ལུང་ཁྱབ་མང་ཤོས་ན་ལུང་དེ་མི་སྤྲང་བས་ཡང་དག་བསྐྱ་
བའི་གཞི་ཉམས་པའི་དབང་ལས་སོ། །དག་ཚུལ་དང་དག་སྦྱོང་གི་སྒོམ་པ་མ་

སྐྱེས་པ་བར་མའི་དགེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པས་མི་ཚངས་
སྐྱོད་ལ་སོགས་པའི་ལྟར་བ་སྡེ་ལ་སྐྱོར་བ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །འདི་ལ་ཉེས་བྱས་
ལས་ཆེ་བའི་ལྟར་བ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྡོམ་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ཉེས་
བྱས་ཅམ་པོ་བསྐྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བར་མའི་དགེ་བ་བྱུང་བར་ཅན་དང་ལྡན་
ཅིང་། དེ་དང་འགལ་བར་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། །དགག་པ་དང་སྐྱབ་པའི་དོན་
ནི། **ཁྲི་ཀ་ལས།** མ་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྡོམ་པ་མ་བོབ་པས་མེད་
པའི་བྱིར་རོ། དེས་ལྟར་བ་ལ་སྐྱོར་ན་༼༡༧༠བ༽ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བར་བསྐྱབ་
པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །ཁྲི་ཀ་ལས་དོན་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ།ཁྲི་ཀ་འི་ཆོག་སྐྱབ་པ་ཐད་མིན་
དོན་ཡིན། སྡོམ་པ་མེད་པ་ལ་ལྟར་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། བདེན་མོད་
ཀྱི། འོན་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་སྡོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན། སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་
ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡོད་པས། དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་རྒྱུ་པར་
བཞག་པར་མཛད་དོ། །

འོན་ཀྱང་བྱིས་པ་རང་རྟགས་སྒྲངས་པ་ལ་ཡང་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རམ་ཞེན། བྱིས་
པ་རང་གིས་རྟགས་སྒྲངས་པ་ལ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མེད་པས་དེ་ལ་
ནི་ཉེས་བྱས་སུ་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་མ་མཛད་དེ། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མང་པོ་
སྐྱེའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

དག་དོན་ནི། བྱེ་སྐྱེས་པ་མ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་དགེ་སྐྱོར་རྒྱུ་པར་དག་ལས་

ཉམས་པ་བསྟེན་རྫོགས་ཅན་ཡིན་པས། དེས་ཕམ་པ་སོགས་ལྟར་བ་སྡེ་ལྔ་ལ་
སྦྱོར་ན་དངོས་གཞིར་འགྱུར་རམ་སྟམ་ན། དེས་བཅད་པ་འམ་མདོ་སྡེ་པ་དང་།
བྱེ་སྦྱེ་སྡེ་རབས་པ་ལྟར་ན། ཉམས་པ་དག་སྦྱོར་གཏན་མིན་པས་ལྟར་བ་གཏན་
མེད་དམ་སྟམ་ན། དེ་བཅད་པ་འདི་དོན་དུ་སྦྱོས་སོ། །དང་ལྷན་བཅས་ཀྱི་དོན་
ནོ། །རབ་བྱུང་གི་སྡེ་མ་པ་སྤངས་ལ་མ་སྦྱེས་པ་གཉིས་ལྟར་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་ཉེས་
བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤངས་འདས་དངོས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་དང་། རྟོགས་མཐུན་ཡིད་ཀྱི་
བསྐྱམ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བདུན་
ལས། དང་པོ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། དེ་ལ་སྦྱོར་སྦྱར་སྦྱང་
བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཆེ་ལོར་དུ་བྱེན་དག་ཚུལ་ཕ་མ་ལ་བཅུ་གསུམ་དང་
། དག་སྦྱོར་ཕ་མ་ལ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་དོ། །ཞིབ་མོར་བྱེན་དག་ཚུལ་ཕ་མ་ལ་སྤང་བ་
ལས་འདས་པ་སུམ་རྩ་རྩ་བདུན་ཏེ། མི་གསོད་འདེབས་སྦྱོད་དུང་འགྲོ་
གསོད། །རྒྱ་དང་མི་ཆངས་སྦྱོད་བྱེད་དང་། །༡༧༡༩། །བརྒྱན་དང་གཞི་མེད་
བག་ཅམ་དང་། །དབྱེན་དང་རྗེས་ཕྱོགས་བྱིས་སུན་འབྱེན། །ཤེས་བཞིན་བཤེས་
དོར་འཕྱུ་དང་ཟས། །ལྷག་མ་གཞི་མེད་བསྐྱབ་པ་སྦྱོང་། །འབྲས་ཆན་ཆོད་མ་
ཕན་ཚུན་འགོབས། །ཅུག་ཅུག་ལ་སོགས་བཞི་ལ་ཡང་། །འདུ་ཤེས་བསྐྱར་བའི་

ཆ་ནས་བཞི། །ཆང་འབྲུང་གར་སྒྲུ་རོལ་མོ་དང་། །རྒྱན་འདོགས་ཁ་དོག་དྲི་
བྱུགས་དང་། །མལ་ཆེན་མཐོ་དང་དུས་མིན་ཟས། །རིན་ཆེན་རེག་དང་བར་མ་
གསུམ། །དག་སྒོ་བ་མ་ལ་བཅུ་གཉིས་བསྒྲན། །ཅིས་ངེས་པར་བཟུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་སྒྲོ་སྒྲུར་སྒྲུང་བ་ལ་གཉིས་ལས། །སྒྲོ་འདོགས་སྒྲུང་བ་དང་། །སྒྲུར་
འདེབས་སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། དག་ཚུལ་གྱིས་ཁང་པ་བརྩིགས་ན་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་
འགྱུར་ཏེ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** ཁང་པ་དང་ཁང་ཆེན་བརྩིགས་པ་ཡང་འདོད་པའི་གཞི་
ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱིམ་བྱེད་ན་བྱིམ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡང་དག་
པར་སྒྲུངས་པ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ལ་ནི་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་
བྱས་སུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་ངོ་། །

དེ་དགག་པ་ནི། **འོད་ལྡན་ལས།** འདོད་པའི་གཞི་ལས་འབྱུང་བ་ནི། ཁང་པ་
དང་ལྟ་ཁང་དུ་གཏོགས་པ་དག་སྟེ། དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚྭ་གས་དང་མཐུན་པ་
ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །རིགས་པས་ཀྱང་ཉེས་པ་དེ་
བྱིམ་པའི་རྟགས་སྒྲོང་བ་ཉམས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་དགོས་པ་འདི་ནི་བྱིམ་པའི་
རྟགས་རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་མ་རྫོགས་པའི་བྱིར། དབྱིབས་མི་རུང་བ་རྒྱུ་པོ་ལོངས་
སྒྲོད་ཀྱང་བསྐྱེད་བྱ་ལས་མི་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** བཤགས་བྱའི་
ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པ་དེ་ནི་ཁང་པ་བརྩིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དུད་འགྲོ་འདེབས་

སྤྱོད་གྱི་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱུར་འདེབས་སྒྲུང་བ་ནི།

མུང་མཆམས་༼༡༧༽བེ་བ་ན་རེ། དུད་འགོ་འདེབས་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱང་
བཤགས་བྱ་མ་ཡིན་གྱི། བསྐྱམ་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྫོག་གཙོད་པ་དངོས་གྱི་ལྷུང་
བ་མི་བསྐྱེད་ལ། བསད་སེམས་མེད་པར་མ་བཟོས་པའི་བསམ་པས་བསྐྱེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་མདོ་རྩ་བ་ལས། བསད་སེམས་དགོས་
པར་མ་གསུངས་ཤིང་། འདུན་པའི་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་མ་བཟོས་པས་རྫོག་ཆགས་
དང་བཅས་པའི་རྩལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རགས་མེས་གཏོང་
བ་བསྐྱམ་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འདི་གཉིས་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
ནི་མི་རིགས་ཏེ། **འོད་ལྗན་ལས།** རྫོག་ཆགས་རེ་རེའི་ལྷུང་བ་ལྷི་བ་འབྱུང་ཞེས་
སྐབས་འདིའི་ལྷུང་བ་རྣམ་བཞག་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས། བསད་སེམས་ཡན་
ལག་ཏུ་དགོས་པར་གྲུབ་ལ། ལྷི་བ་ཞེས་པས་ཕྱོགས་མཐུན་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་
བོ། **།དཔའ་པོའི་ཆོག་གི་བརྗེད་བྱང་ལས།** འདིར་གསོད་པའི་ཡམ་པར་འགྱུར་
བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། མི་གསོད་པའི་ཡམ་པ་ལ་གསོད་
སེམས་དགོས་པར་གསུངས་ནས། རྫོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྩལ་ལ་
འདེབས་པའི་**ལུང་ལྷུ་བ་ལས་ཀྱང་།** མི་གསོད་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱུན་པ་བཞིན་
རྒྱས་པར་བརྗེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་དང་འགལ་ལོ། **།ལུང་**

ནམ་འབྲེད་དང་མདོ་རྩ་བ་ལས། སློག་གཙོད་པའི་ལྷུང་བ་བཞི་ཆར་ལ་གསོད་
སེམས་དགོས་པར་མ་གསུངས་པ་ནི་དང་པོ་དང་ཐ་མ་ལ་གསོད་སེམས་དགོས་
པར་གསུངས་པས། བར་པ་གཉིས་ལ་མ་གསུངས་ཀྱང་གོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
སྟེ། འཆོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བའི་སྒྲན་གྱི་མཆན་ཉིད། **འོད་ལྗན་ལས།** རྩ་བའི་
སྒྲན་གྱི་དོན་དུ་གསལ་ཞིང་ཁ་ཟས་གྱི་དོན་དུ་ནི་མ་ཡིན་པའོ། །སྤོང་བའི་སྒྲན་
དང་། ལོ་མའི་སྒྲན་དང་། མེ་ཏོག་གི་སྒྲན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་འབྲས་བུའི་སྒྲན་
གྱི་དོན་དུ་གསལ་། ༡༧༡ ཞིང་། ཁ་ཟས་གྱི་དོན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་
པ་བཞིན་ནོ། །འདུན་པའི་བྱུང་བ་ལས་བཤད་པ་དེ་ནི་གསོད་སེམས་ཡིན་ཏེ།
སློག་ཆགས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་བསམ་པས་ངེས་པར་འཆོ་བའི་ཐབས་ཤོམ་
བར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཡང་ཀ་ཀ་ནི་ཆེན་པོ་ན་རེ། རྒྱུར་འདེབས་ལྷ་ནི་བཤགས་བྱར་འགྱུར་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། **འྲི་ཀ་ལས།** རྒྱུར་པ་འདེབས་པ་དང་། ཆོག་རྩུབ་པོ་སྒྲ་བ་ལ་སོགས་པ་
ཡང་གནོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་
པས། དེ་ལ་ནི་བསྐྱམ་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། རྒྱུར་
འདེབས་བརྒྱན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་གང་གིས་གྲུབ་ན། **ནམ་འབྲེད་འགྲེལ་
པ་ལས།** རྒྱུར་པ་གདབ་པའི་བསམ་པས་རྒྱུར་པ་འདེབས་པ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
འདིར་འགྱུར་རོ། །ཉན་པ་པོ་བསྐྱུ་བའི་བསམ་པས་རྒྱུན་སྒྲ་བ་ནི། བརྒྱན་སྒྲ་བའི་

ལྷུང་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་དེ་ཡིན་ལོ་ཞེས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ནས་ཁྱད་པར་བཤད་པས་བྱུབ་བོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། **ལྷུང་རྣམ་**
འབྱེད་ལས། རླུན་ནི་རྣམ་པ་ལྷ་སྟེ། ལྷུང་བ་སྟེ་ལྷས་སྐྱུར་པ་འདེབས་པའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། འདི་ཉིད་ལས་བརླུན་དུ་སྐྱུ་བའོ། །གཞན་ལ་གནས་པའི་ཆོག་
གིས་བརླུན་ནའོ། །ཞེས་སྐྱུར་འདེབས་བརླུན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་
ལོ། །རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་པ་དེ་ཡང་བརླུན་གྱི་ནང་ཁྱད་པར་བཤད་པ་
ཡིན་ལ། དྲི་ཀ་ལས། སྐྱུར་འདེབས་བསྐྱམ་བྱར་བཤད་པ་དེ་ཡང་བདེན་པས་
སྐྱུར་པ་བཏབ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཉམས་འདུན་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །བདེན་པར་སྐྱས་པ་ལ་སྐྱུར་པ་བཏབ་པའི་ཐ་སྙད་མེད་དོ་ཞེན། མ་
ཡིན་ཏེ། **བཅ་པོ་ལྷ་བརྩུབ་ལས།** སྐྱུར་པ་མི་གདབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་ལ་
ཡང་དག་པ་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཡང་། ༼༡༧༡བ༽རྩུང་བས་སྐྱུར་པ་
མི་གདབ་བོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །བརྟན་བཙོས་ལ་དགོངས་པ་ཅན་ནི་མི་
རིགས་སོ་ཞེན། འོ་ན་རྩ་བ་བཞིའི་ཉེས་པ་ཡང་བཤགས་བྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ།
དྲི་ཀ་ལས། མི་ཆངས་པར་སྒྱུད་པ་ནི། དེ་སྒྲོང་བའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་
པར་བྲུངས་པ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་
བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལས་སོ། །འདོད་ན། **དྲི་ཀ་ལས།** ཉམས་སུ་བྱོང་བར་
གྱུར་ན་ནི། དེའི་ཆོན་པམ་པར་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ་

ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** མི་ཚངས་སྤྱོད་གྱི་ལྷ་པ་བ་དེ་
བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་ཡིན་པར་བཤད་པ་དེ་ནི་སྦྱར་བའི་གནས་སྐབས་ལ་
དགོངས་སོ་ཞེ་ན། སྦྱར་འདེབས་བསྐྱམ་བྱར་བཤད་པ་ཡང་བདེན་པས་སྦྱར་བ་
བཏབ་པ་ལ་དགོངས་ཞེས་མཚུངས་སོ། །

ཡང་མཁའ་རེག་པ་ན་རེ། བར་མ་གསུམ་ལས་འདས་པ་ཡང་བསྐྱམ་བྱ་ཡིན་
ཏེ། **འོད་ལྗན་ལས།** དེ་ཉམས་སྤྱོགས་མཐུན་ཡོངས་སུ་སྤང་བྱ་སྟེ། བྱིས་པ་འདྲ་
བར་ཤམ་ཐབས་མི་བགོ་ཞིང་། །ཁ་དོག་གཅིག་པའམ་ཁ་ཚར་ཅན་དཀར་
མིན། །ཅིས་བཤད་པས་བར་མ་གཞན་གཉིས་ལས་འདས་པ་ཡང་རྒྱ་མཚན་
མཚུངས་པ་དང་། **བྱེ་བྲག་བཤད་མཚེ་ལས།** ས་བོན་འཛོམས་དང་བསྐྱབ་པའི་
གཞི། །བཙུ་པོ་དག་ནི་མ་གཏོགས་པ། །སྤངས་པའི་སྤྱོགས་མཐུན་གཤམ་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་གཤམ་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། **རང་གི་ནམ་
བཤད་ལས།** ལྷ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྟགས་འཆང་བ་ནི། ཇི་ལྟར་བྱིས་པའི་རྟགས་
འཆང་བ་དེ་བཞིན་དུ་རབ་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས་
འདས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ནི་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་
གསུངས་ལ། ཁྲི་ཀ་དང་བམ་པོ་ལྷ་བཙུ་པ་ལས་ཀྱང་དེ་སྐད་༼ ༡༧ ༽ན་གསུངས་
སོ། །

གཞན་ཡང་བར་མ་གསུམ་ལས་འདས་པ་བསྐྱམ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་བྱུང་

པར་ཅན་མཁན་པོ་ལས་གཉིན་པོ་ལུས་ངག་གིས་དངོས་སུ་བླངས་པ་དང་འགལ་
བའི་སྤྱིར་རོ། །རབ་རྟུ་བྱུང་བས་བླངས་པ་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་

གསུངས་པས། བཤགས་བྱའི་ཉེས་བསྐྱེད་པར་གྲུབ་པོ། །

སྒྲུབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། འོད་ལྡན་ལས་བཤད་པ་དེ་ནི་བྱིམ་པའི་རྟགས་ངོ་
པོའི་སྒྲོ་ནས་མ་རྫོགས་པ་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་བཤད་མཆོ་ལས་བཤད་
པ་དེ་ནི་འཆང་འབྲལ་ལ་སོགས་པ་གནང་བ་རྣམས་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅུ་
པོ་དག་ནི་མ་གཏོགས་པ་བླངས་འདས་ཀྱི་སྤྱོད་མཐུན་དུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་པ་དེ་སློབ་དཔོན་ལས་ཐོབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
བསྐམ་བྱར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཁན་པོ་ལས་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་ནི་དེ་ལྟར་
མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱབ་པ་ནི།

མཁན་པོ་ལས་ཐོབ་པ་ལས་འདས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ལས་ཐོབ་པ་ལས་
འདས་པ་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །ཡང་ན་ཚུལ་བྱིམ་ས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། བག་
ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་དང་
གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། དེ་ཡང་རྩ་བ་བཞི་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པའི་ལྷུང་བ་དང་།
མྱོས་འགྱུར་འབྱུང་བའི་ལྷུང་བ་དང་། ལྷུང་བ་ལྟག་མ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། ཚུལ་བྱིམ་ས་ཡན་ལག་བག་ཡོད་པའི། ཡན་

ལག་བརྩལ་ཞུགས་ཡན་ལག་སྟེ། །བཞི་གཅིག་དེ་བཞིན་གསུམ་རིམ་
བཞིན། །ཞེས་བསྟེན་གནས་ལ་གསུངས་པ་དེ་ཡང་འདྲིར་སྦྱར་རོ། །

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ལ།

སྐབས་འདྲིར་བརྗོད་པའི་ལྷུང་བ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རབ་བྱུང་བསྟེན་པར་
མ་རྫོགས་པས་རང་གི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས་འདས་པའི་ཁ་
ན་༼༡༧༩བ༽མ་ཐོ་བའོ། །སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས་ལས། བམ་པ་དང་
འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རབ་བྱུང་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པས་རང་
གི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས་འདས་པ་གང་ཞིག །ལྷུང་བའི་བོའི་
ཆ་ནས་ཆང་འབྱུང་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མན་ཆད་ལ་བཟོས་ཏེ་ཆད་པ་ཕྱིར་རུང་
བའོ། །མཚན་ཉིད་ལམ་འདྲའི་ཉེས་བྱས་འཆབ་བཙས་བསྟིལ་བ་དང་། འཆབ་
མེད་བསྐྱབ་པ་སྦྱིན་དགོས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱབ་བོ། །

སྐབས་འདྲིར་བརྗོད་པའི་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི།
རབ་བྱུང་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པས་རང་གི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་པ་
ལས་འདས་པ་གང་ཞིག །ལྷུང་བའི་བོའི་ཆ་ནས་ཉེས་བྱས་གྱི་བཤགས་པས་
ཀུལ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བཙོས་ན་འདག་ཏུ་རུང་བའོ། །

བཞི་པ་གྲངས་ངེས་པ་ནི།

འདྲིར་སྟོམ་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་བཅུར་གྲངས་ངེས་ཏེ། **གཞི་འགྲེལ་**

ལས། བསྐྱབ་པའི་གཞི་དེ་དག་ལ་ནི་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་མོད་གྱི། དེ་
དག་མང་ཆེས་པས་བསྐྱབ་མི་རུས་སོ་སྟུམ་དུ་སྤྱོད་བཀོང་བར་འགྱུར་བ་དག་ལ་
བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅུ་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན་འཕགས་པས་
རྒྱ་གར་གྱི་བུ་ལ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་དང་འདྲའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །མཚན་
ཉིད་འདྲ་བ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ། **གཞི་འགྲེལ་ལས།** སྤྱི་གར་དང་
རོལ་མོའི་སྐྱ་སྤོང་བ་ནི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་གཅིག་སྟེ་རྟོན་བག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེང་བ་དང་། སྤོས་བྱུག་པ་དང་། རྒྱན་དང་། ཁ་དོག་འཆང་བ་
སྤང་བ་ནི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་གཉིས་པ་སྟེ་རྒྱགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱི་སྟན་
མཐོན་པོ་དང་། ཁྱི་སྟན་ཆེན་པོ་སྤང་བ་ནི། བསྐྱབ་པ་གསུམ་པ་སྟེ་འདོད་ཞེན་ཆེ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོག་གཅོད་པ་བཞེད་དང་།
བརྟུན་༼༡༧༩༽བཅུ་བདུན་ཡང་རེ་རེར་བཞག་སྟེ་སྟོག་ཆགས་ལ་གཞོད་པ་
དང་། འདུ་ཤེས་བསྐྱར་བའི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་གོ་རིམ་ངས་པ་ནི། ཕ་བའི་བཞི་ཆད་པ་ལྷི་བས་དང་པོར་བསྟན་
ནོ། །ཆང་དགག་བྱ་ཆེ་བས་ཡན་ལག་དུག་གི་དང་པོར་བསྟན་ལ། ལྷ་པོ་དེ་དག་
ནི་ཆང་ལ་བསྟོས་ཏེ་དགག་བྱ་ཆུང་བས་དེའི་འོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕ་བ་
བཞི་ནི། མི་དག་བཅུའི་གོ་རིམ་དང་བསྟན་པའོ། །

དུག་པ་སྤྱོད་བཤད་པ་ནི། སྤྱིར་ན་ལེགས་པར་མ་བྱས་ཉེས་པར་བྱས་པ་སྟེ་ཉེས་

བྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱི་མིང་གྲེ་བྲག་ལ་བཏགས་པའོ། །གྲེ་བྲག་རྩ་རྩ་བ་བཞིའི་ཉེས་
པ་ལ་ཕམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱེད་ལས་ཕམ་པ་དང་འདྲ་ལ།
སྤེ་ཚན་ཉེས་བྱས་སུ་གཏོགས་པས་སོ། །སྤངས་པ་ལས་འདས་པ་ཕམ་འདྲའི་
ཉེས་བྱས་ལས་གཞན་རྣམས་ནི་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ།
བཤགས་ན་འདག་ལ་སྤེ་ཚན་ཉེས་བྱས་སུ་གཏོགས་པའོ། །

བདུན་པ་དེ་ལས་འདས་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྩ་བ་བཞིའི་བཅས་པ་ལས་
འདས་ན་ཕམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཡན་ལག་དྲུག་གི་བཅས་
པ་དང་བར་མ་གསུམ་ལས་འདས་ན་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་
རོ། །དེས་ན་**འོད་ལྗན་ལས།** །དག་ཚུལ་གྱི་ལྷུང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེས་བྱས་ཁོ་
ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་དག་སྤོང་ལ་ཕམ་ལྟག་ལ་སོགས་བསྐྱེད་ཀྱང་། དག་ཚུལ་ལ་ཉེས་བྱས་
ལས་ཆེ་བ་མི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ཉེར་སྤྲས་གྱི་ཞལ་ནས། བསྟེན་
པར་རྫོགས་པ་དང་། མ་རྫོགས་པ་གཉིས་གྱི་གྲེ་བྲག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
གསུངས་ལ། དབྲ་བཙམ་ལྷ་བཞོར་བའི་ཞལ་ནས། ཚུལ་བྲིམས་གྱི་ཐ་མར་གྱུར་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་གྱི་དོན་བསྟུ་ན། རབ་རྩ་བྱུང་བ་རྣམ་
གསུམ་ནི། སྤང་བྱ་ཡོད་ཚད་སྤོང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཐེག་ཚད་**༼ ༡༧༧ ༽**སྤོང་བ་
ཡིན་པས་བསྟེན་པ་ལ་ཞུགས་པ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དག་སྒོང་པ་མ་ལས་གཞན་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་ཤིང་། བྱིས་པ་ལས་གཞན་
དག་ཚུལ་མ་མ་དང་དག་སྒོང་པ་མ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་མཐུན་
ལས་གཞན་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་དེ་སྟེ་ཉེས་བྱས་
སོ། །ཞེས་སྡེ་མར་སྦྱར་ཏེ་ཕམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་དང་། བཤགས་པར་
བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ཅི་རིགས་སུ་བསྒྱེད་དོ། །མདོ་འདི་ནི་གཞུང་**ལྷ་པ་ལས།** འཆང་
བུལ་ལ་སོགས་གནང་བ་རྣམས་དང་། ཕྱོགས་མཐུན་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་ལྟར་
བ་སྟེ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐབས་སུ་དག་སྒོང་པ་མ་དང་། དག་ཚུལ་མ་རྣམས་ལ་
ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་རེ་རེ་ལ་རེ་རེར་གསུངས་པ་དེ། མདོ་རྩ་བ་འདིར་ཆོག་
གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་འོ། །

འོ་ན་དག་ཚུལ་གྱི་ལྟར་བ་ཐམས་ཅད་ཉེས་བྱས་ཡིན་ན། **ལུང་འདུལ་བྱེད་ལས།**
སྟིག་ཅན་གྱི་དག་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་བྱུང་མེད་བཟུང་སྟེ། ལམ་ཀུན་ཏུ་མི་ཆངས་
པར་སྦྱད་པ་ལས་བཀའ་སྟུལ་པ། ཕམ་པར་འགྱུར་འོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཏུ་ཕམ་པའི་སྐབས་ལས། དག་སྒོང་ལ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དག་
ཚུལ་དང་དག་ཚུལ་མ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་འོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། **འོད་ལྷན་ལས་**
ཀྱང་། དེ་བརྒྱུག་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དག་ཚུལ་ལས་ཕམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ལའི་
མགོ་བཅད་པ་དང་འདྲ་བར་བྱིས་སྦྱི་བའི་སྐལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་

དང་འགལ་ལོ་ཞེན། བྱེད་ལས་པམ་པ་དང་འབྲུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་པམ་པ་ཞེས་
བཏགས་པ་སྟེ། **འྲི་ཀ་ལས།** པམ་པ་དང་འབྲུ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཞེས་
བཤད་པ་བཞིན་ནོ། **ཀྲ་རི་ཀ་ལས།** བྱེད་སྐོང་དང་ནི་སེམས་དཔྱུལ་དང་། ཡི་
དྲགས་འོན་ཏེ་ལྷ་ཡང་རུང་། གསལ་ན་ངན་འགྲོར་ལྷུང་བ་ཡི། སྤྲིག་པ་སྟོམ་པོ་
ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་དག་ཚུལ་ལ་༼༡༧༽ནོ་སྟོམ་པོ་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ནི་
ལྷུང་བ་ཉེས་བྱས་ལ་མིང་སྟོམ་པོར་བཏགས་པ་ཡིན་པས། དག་ཚུལ་གྱི་ལྷུང་བ་
ཐམས་ཅད་ཉེས་བྱས་ཡིན་པ་དང་འགལ་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། རྩོགས་མཐུན་
རྟོགས་པར་སྒྲ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཉེས་མེད་དང་པོར་བསྟན་པ་དང་། རྩོགས་
མཐུན་དངོས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་པ་མེད་པའི་དབྱེ་བ་དང་།
རྟེན་གང་ལ་ཉེས་མེད་གང་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སོ་སོར་ཐར་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ལྷུང་བར་བཅས་པ་ལ་བརྟོས་ནས།
རབ་བྱུང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་གཞིར་བྱས་ལ་གནང་བ་བཅུ་
གཉིས་ཏེ། **བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས།** འཆང་བ་དང་ནི་འབྲལ་བ་དང་། །དེ་
བཞིན་ས་ནི་བརྟོ་བ་དང་། །རིན་པོ་ཆེ་དང་མེ་ལ་རེག །བཏང་ནས་ཟ་བར་བྱེད་
པ་དང་། །ལྷོན་གྱིང་བསྐྱེད་དང་གྱིང་གཙོད་དང་། །བྱིན་ལེན་མ་བྱས་ཟ་བ་དང་
། །རྩ་སྟོན་མི་གཙང་འདོར་བ་དང་། །དེ་བཞིན་གསོག་འཛོག་ཟ་བ་དང་། །ས་

བོན་འཛམས་དང་བསྐྱབ་པའི་གཞི། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཆང་བ་ལ་གོས་
 འཆང་བ་དང་། ལྷུང་བ་བཟེད་འཆང་བ་གཉིས་སུ་བྱེ་བས། གནང་བ་བཙུག་སུམ་
 མོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་འཛོག་དང་། དགོན་པའི་འབྲལ་བ་དང་། གསོག་འཛོག་
 བྱེད་པ་དང་། དག་ཚུལ་ནང་རྒྱབ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་དང་། ལས་གྱི་གནས་ནས་
 མི་སྒྲུབ་པར་འགོ་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་གནང་བ་བྱེད་དང་བཙོ་བརྒྱད་ཅེས་གསུངས་
 མོ། །བྱེད་དུ་འཛོག་པ་ནི་རྒྱབ་ལྷག་པར་ཉལ་བའི་བྱེད་གནང་བ་སྟེ། དག་ཚུལ་
 གྱི་བྱིམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་རྒྱབ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་ནི་མི་གནང་ལ། དག་ཚུལ་
 གྱིས་དག་སྒྲོང་གཞན་དང་རྒྱབ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་གནང་བས་བྱེད་གནང་བ་ཞེས་
 བཛོད་དོ། །

ལྷ་འཛོག་གནང་བ་ནི། འཆང་བ་གནང་བ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་
 པའི་བྱིར་དང་། སྒྱིར་བཏང་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་གོས་ལ་བྱིན་
 རྒྱབས་མི་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དགོན་པ་པའི་འབྲལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་
 ཞག་གཅིག་འབྲལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་བྱིར་དང་
 ། སྒྱིར་བཞིན་ཆོས་གོས་ལ་བྱིན་རྒྱབས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དག་ཚུལ་པ་མ་ལ་
 གསོག་འཛོག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་ནི་གསོག་འཛོག་གི་རྒྱ་བྱིན་
 ལེན་མེད་པའི་བྱིར་དང་། གསོག་འཛོག་ཟ་བ་གནང་བའི་ཤུགས་གྱིས་གྲུབ་
 བོ། །བསྐྱབ་བྱིན་ནང་ཕན་ཚུན་རྒྱབ་ལྷག་པར་བསྐྱབ་མི་དགོས་པར་གསུངས་

པས། དགེ་ཚུལ་ནང་པན་ཚུན་ལུ་ལྷག་པར་བསྐྱུང་མི་དགོས་པར་རྒྱ་མཚན་
མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ལས་ཀྱི་གནས་ནས་མི་སྣེ་བར་འགོ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་
ནི། གནས་དེ་ནས་སོང་ཡང་དགག་བྱ་མེད་ཅིང་། གནས་དེར་འདུག་ན་དགག་
བྱ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་རོ། །ཆོས་གོས་ཉི་མ་དང་པོ་ལ་བྱིན་གྱིས་མི་སྣོབ་པ་དང་།
ཆོས་གོས་ལྷ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་མི་སྣོབ་པ་དང་། བསྐྱུང་བ་ལ་བསྐྱུངས་
པ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། རྗེན་པ་འཆོད་པ་དང་བཞིའི་ཉེས་པ་
མི་འབྱུང་སྟེ། ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་མི་སྣོབ་པ་གཉིས་ནི་སྤར་བཞིན། ཆོས་གོས་
ལ་བྱིན་ལྷབས་མ་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ཆོས་གོས་ཞག་བཅུ་འཆང་བར་
གནང་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །བསྐྱུང་བ་ལ་བསྐྱུངས་པ་གཞན་བསྐྱེན་
རྫོགས་མི་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་ནི་གཞན་ལ་བསྐྱེན་རྫོགས་སྤྱིན་པའི་
ལུས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །རྗེན་པ་འཆོད་པའི་ཉེས་པ་མེད་པར། **འྲི་ཀ་ལས།**
རྗེས་དེ་བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པས་བསྐྱོལ་བ་ལ་སོགས་པས་སྐྱུར་ཞིང་། ཆགས་
ཀྱིས་བཅག་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། ཆོད་མ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པའི་
ཞལ་ཏ་བྱ་བ་སྟེ། འདིར་གཞན་བྱེད་དུ་གཞུག་པ་ཡིན་གྱི། རང་གིས་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། དགེ་སློང་། ༡༧༦ རོ་གིས་བཅོས་པའི་ཉེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ་ཞེས་
ཀྱང་འྲི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །

འོ་ན་ཡུང་ཁུ་བ་ལས། འཆང་བ་གཉིས་དང་། འབྲལ་བ་གཉིས་དང་། ལྷ་

འཛིག་དང་། གསོག་འཛིག་བྱེད་པ་དང་། སྤང་ཟ་དང་བདུན་ལ་དགོ་སྤྲོང་མ་དང་
། དགོ་ཚུལ་དང་། དགོ་ཚུལ་མ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། ། ཞེས་བཤད་པ་དང་
འགལ་ཅིན། དེ་ནི་ལུང་ཡི་གེ་ཞོར་བ་སྟེ། **ལུང་ལྷ་བ་ལྷ་ཤོས་ལས།** འཆང་བ་
ལ་སོགས་པ་ཉེས་མེད་དུ་བཤད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བཤད་མཆོ་ལ་སོགས་པ་
བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་ཉེས་མེད་དུ་བཤད་པའི་གཞུང་གཙོ་བོར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་གང་ལ་ཉེས་མེད་གང་བཞག་པ་ནི། དགོ་ཚུལ་ལ་ལ་གནང་བ་
བྱེད་དང་བཅོ་བརྒྱད་པོ་བཞག་ལ། དགོ་ཚུལ་མ་ལ་དགོན་པའི་འབྲལ་བའི་ཉེས་
པ་མེད་ཀྱང་གནང་བའི་ཐ་སྟོན་མི་ཐོབ་སྟེ། དགོ་སྤྲོང་མ་ལ་དགོན་པའི་འབྲལ་
ལུང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་ན་བཅུ་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་འོག་མ་བཞི་སྟེ་བྱེད་
དང་ཉེར་གཅིག་གོ། ། ལག་ཉ་ལ་སོགས་པ་ནི། བསྟན་རྫོགས་ལས་སོ་ཐར་གྱི་
སྟོམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ལུང་བ་མ་ཡིན་པས། བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་གནང་
བ་མི་བབྱང་ངོ་། ། དགོ་སྤྲོབ་མ་ལ་ནི་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་དག་ལས་གསོག་འཛིག་
བྱེད་པ་ནི་བསྟུམ་བྱར་འགྱུར་ལ། རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་དུག་གི། དགོ་སྤྲོབ་མའི་རྩ་
བའི་ཆོས་དུག་ལ། གཅིག་སུར་ལམ་དུ་འགོ་མི་བྱ། རྩུབའི་ལ་ལ་བརྒྱལ་མི་བྱ། རྩེས་པ་དང་ནི་རེག་མི་
བྱ། རྩེས་པ་དང་ནི་འདུག་མི་བྱ། རྩུན་དུ་འགྱུར་བར་མི་བྱ་གིང་། ། ཁན་མ་ཐོ་སྟེང་མི་བྱ་ཞེས་སོ། ། རྩེས་
མཐུན་གྱི་ཆོས་དུག་ནི། གསེར་ལ་བཟུང་བར་མི་བྱ་ཞིང་། རྩུ་སྟོན་དག་ཀྱང་བཅད་མི་བྱ། ། ས་ནི་བཞོ་བར་མི་
བྱ་ཞིང་། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་བཟང་མི་བྱ། དེ་བཞིན་གསོག་འཛིག་ཟ་མི་བྱ། ཅིས་སོ། ། **འདོམས་ཀྱི་སྤྱོད་**
བྲེགས་པ་མ་གཏོགས་པ་ལྷ་ནི་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་ན་

དུག་པོ་དེ་བཞོལ་བའི་༼༡༥༥༽བོ་ལྷག་མ་བྱེད་དང་བཙེ་ལཱོ། །

གཉིས་པ་སྟོགས་མཐུན་དངོས་བསྟན་པ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་དབྱེ་བ་ནི།
གཞིའི་སྟོན་ས་དབྱེན་བཙུ་སྟེ། གྱེ་བྲག་བཤད་མཆོ་ལས་གསུངས་པ་འོད་ལྷན་དུ་
བྱངས་པ་ལས། བྲངས་པ་ལ་བརྟེན་རྟགས་དང་ནི། སྟོང་སྟུང་ཉེར་སྟུང་དགོད་
པ་དང་། འདོད་དང་གཞོད་དང་འགྲོགས་པ་དང་། མ་གུས་མི་སྟོང་གཞི་ལས་
བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པས་བྲངས་པ་ནི་སྟོམ་པ་དང་བར་མ་བྲངས་པའོ། བརྟེན་
པ་ནི་དེ་བྲངས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོགས་མཐུན་པའོ། རྟགས་ཀྱི་གཞི་ལས་བྱུང་
བ་ནི། རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ལེན་པར་ཁས་བྲངས་པ། དེ་ལས་འདས་པའི་མུ་
སྟེགས་ཀྱི་རྟགས་འཆང་བ་དང་། སྟོང་སྟུང་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་འཆང་བ་ལ་སོགས་
པ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཉམས་པའི་སྟོགས་དང་མཐུན་པའོ། སྟོང་བ་ནི་
གོས་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པའོ། སྟུང་བ་ནི་ཁབ་རལ་ལ་སོགས་བྱེད་པའོ། རེ་
གཉིས་གསེར་དབུལ་སྟོང་བའི་སྟོགས་མཐུན་ནོ། ཉེར་སྟོང་ཅེས་པ་ནི་སྟོག་པ་ཟ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བའི་སྟོགས་མཐུན་པའོ། རྟོད་པ་ནི་
རྒྱག་པ་དང་། མཆོང་བ་དང་། ཐུལ་ཅེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གར་སོགས་བྱེད་
སོགས་མལ་ཆེ་མཐོའི་སྟོགས་མཐུན་ནོ། འདོད་པ་ནི་འབྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
དང་། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ལ་སོགས་པ་སྟེ་མི་ཆངས་སྟོང་གི་སྟོགས་མཐུན་དང་།
རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྟོགས་མཐུན་ཀྱང་ཡིན་ནོ། གཞོད་པ་ནི་བརྟེན་ཟས་ལ་སོགས་

ཉེ་སྔག་གཙོད་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་ཡིན་ནོ། །འགྲོགས་པ་ནི་བྱང་མེད་དང་ལྷན་
ཅིག་ཉལ་བ་དང་། ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་ཉེ་མི་ཆངས་པར་སྒྱུད་པའི་ཕྱོགས་
དང་མཐུན་པའོ། །

ཡང་གནོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ། དབྱེན་ལ་སོགས་པ་དང་འགྲོགས་པའི་
གཞི་ལས་བྱུང་བ། གནས་ནས་སྒྱུང་བ་དང་འགྲོགས་པ་སྟེ་སྒྲིམ་པ་མཐའ་དག་
ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་ནོ། །མ་གུས་པ་ནི་གང་། ༼༡༧༧༽ཟག་གཞན་ལ་མ་
གུས་པ་སྟེ་མཁན་པོ་ལ་མ་གུས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་ནོ། །མི་སྒྱུང་བའི་གཞི་ནི།
གསོ་སྒྱུང་དགག་དབྱེ་མི་བྱེད་པ་དང་གནས་ལ་མི་བསྟེན་པ་སྟེ། སྒྲིམ་པ་མཐའ་
དག་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱུ་བ་ནི། སྒྲིམ་པ་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་དང་། བར་མ་ཉམས་
པའི་ཕྱོགས་མཐུན་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། སོ་སོ་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་དང་།
མཐའ་དག་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་གཉིས་སུ་འང་འདུས་སོ། །

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱོགས་མཐུན་ལས་འདས་པའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ནི། ཉེས་པ་གང་ཞིག་གཉེན་པོ་ལུས་ངག་གིས་དངོས་སུ་མ་བླངས་པའོ། །

བཞི་པ་གང་གི་ཕྱོགས་མཐུན་གང་ཡིན་པ་ནི་འདོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ནི་
མི་ཆངས་སྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་མཐུན་ཡིན་ལ། །གནོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ནི་སྔག་
གཙོད་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལྷ་པ་དེ་ལས་འདས་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་བསྐྱམ་བྱར་གྱུར་
བའོ། །འདི་ལ་བཤགས་དགོས་ཡན་གྱི་ལྷ་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་
དག་སྤོང་བར་ལུས་ངག་གིས་དངོས་སུ་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་དག་
སྤང་བའི་བར་མའི་དགོ་བ་ཡང་མ་སྒྲངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཉེས་པ་གཏན་
མེད་མིན་ཏེ། **འོད་ལྗན་ལས།** སྒྲངས་པ་ལས་འདས་པ་དང་ཤན་འབྲ་བའི་སྤྱིར་
རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དངོས་སུ་སྒྲངས་པ་དེའི་སྤྱོད་ཀྱིས་དང་མཐུན་པ་ལས་འདས་གིང་། འགལ་བར་
བྱས་པ་ལ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་བསྐྱམ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའོ། །འདི་ནི་**ལུང་ལྷ་པ་**
ལས། ལྷ་པ་བ་སྤེ་བཞིའི་ནང་ནས་འབྱེན་རེག་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐུན་ཀུན་གྱི་
སྐབས་སུ་དགོ་སྤོང་མ་དང་། དགོ་རྒྱུལ་དང་། དགོ་རྒྱུལ་མ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་
སོ་ཞེས་གསུངས་པས། མདོ་རྩ་བ་འདིར་ཆོག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་བའོ། །**ལུང་ལས།**
ཉེས་བྱས་**༼ ༢༧༧ ༽**སོ་ཞེས་སྤྱིར་གསུངས་ཀྱང་ཡིད་ཀྱིའོ། །འདི་ནི་བྱེ་བྲག་
བཤད་མཚོ་ལས་ལུང་གི་དགོངས་པ་བཀོལ་བའི་རྗེས་སུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་ཞབས་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་འབྲས་
པ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐུན་ལས་འདས་ཏེ་དགོ་རྒྱུལ་གྱིས་སྦྱུན་བྱེད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བཆོས་
ཅན། རོ་བོ་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་ཡིད་ཀྱིས་བསྐྱམ་བྱ་འབའ་

ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་**དྲི་ཀ་ལས།** བསྐྱམ་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ཡིན་
གྱི། བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཆིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། བསྐྱམ་པ་བྱིན་པའི་
རང་བཞིན་དང་། འདྲ་བའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

མདོ་སྤེ་པ་ལྟར་ན། འདི་ལ་ཕམ་པ་མ་བྱུང་ཡང་སྒྲོམ་པོ་ཕྱི་བ་དག་པར་བྱ་བའི་
དོན་དུ་བསྐྱམ་པ་བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་རབས་པ་ནི་འདི་ལ་ཕམ་པས་སྒྲོམ་པ་
བཏང་བ་གཞི་ནས་སྒྲོམ་པ་སྤངས་ཏེ། སྤྱི་བྱི་སྒྲོམ་པ་གཏོང་བྱེད་བྱི་ཕམ་པ་དག་
པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསྐྱམ་པ་བྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྤྱི་བ་ལྟར་ན། འདི་ལ་
ཕམ་པ་བྱུང་ཡང་ཕམ་པས་སྒྲོམ་པ་མི་གཏོང་ཞིང་། སྒྲོམ་པ་ཉམས་པར་བྱས་པས་
སྒྲོམ་པ་ཉམས་བྱེད་བྱི་ཕམ་པ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསྐྱམ་པ་བྱིན་པ་སྟེ། ས་
གཞན་ན་གནས་པའི་སྦྱོད་པ་བར་མས་བསྐྱུས་པའི་དགོ་བ། གསོལ་བཞིའི་ལས་
གྱིས་ཇི་སྟེད་འཆོའི་བར་དུ་བྱིན་པ་འོ། །འདྲ་བའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གང་
འདྲ་ན། བསྐྱམ་པ་བྱིན་པའི་དགོ་སྟོང་ཕ་མ་འོ། །གཉིས་པ་གང་དང་འདྲ་ན།
ཕམ་པས་མ་གོས་པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་དགོ་སྟོང་ཕ་མ་དངོས་སོ། །གསུམ་པ་
གང་ལ་འདྲ་ན། ལྟར་བ་སྟེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ལ་འོ། །བཞི་པ་ཇི་ལྟར་འདྲ་
ན། སྦྱིར་བཏང་དང་། དམིགས་གྱིས་བསལ་བ་འོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་དགོ་
སྟོང་རྣམ་དག་གིས་ལྟར་བ་སྟེ་ལྟ་བུ་ཉེས་སྦྱོད་ལ་ཞུགས་ན། །༡༧༥༥།ལྟར་བ་སྟེ་

ལུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་ཉེས་སྦྱོད་ལ་ཞུགས་ན་
ཡང་ལུང་བ་སྤེལ་ལུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལོ། །གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་ནི། དག་
བཙམ་བདེན་སྤྱད་དང་། འདུན་པ་བྱིར་བསྐྱར་དང་། ལས་ཀྱི་གནས་ནས་མི་སྤྱོད་
བར་འགོ་བ་གསུམ་ལ་ནི་མི་འདྲ་སྟེ། དག་བཙམ་ཐོབ་པ་ན་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་
ལས་གོལ་བས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་དག་བཙམ་ཐོབ་པ་བདེན་སྤྱེད་ལུང་བྱེད་
བསྐྱེད་པ་མི་སྤྱོད་ལ། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐྱོང་བར་མི་འོས་པའི་བྱིར་
ལུང་བྱེད་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་དོ། །

གཤམ་སོགས་སྤྱོད་པས་བསྐྱབ་པ་ལ་དག་འདུན་གྱི་
དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་མི་བསྐྱེད་དེ། ལས་ཀྱི་ཁ་སྐྱོང་བར་མི་འོས་པའི་བྱིར་
ཐེར་རོ། །འོན་ཀྱང་དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་ཆགས་པ་དང་། དག་འདུན་དབྱེན་གྱི་
སྤྱིག་པའི་མཚམས་མེད་འབྱུང་བ་ལ། འབྱེད་པ་པོ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐྱོང་བར་འོས་པ་
ཡན་ལག་དུ་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་། དབྱེན་བསྐྱེད་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་
འབྱེད་པ་པོ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐྱོང་བར་འོས་པ་དགོས་པར་ལུང་དང་། བསྐྱབ་བཙམ་
ལས་མ་གསུངས་པས་སྤྱོད་བྱེད་མེད་ལ། ལུང་ཞུ་བའི་དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་
ལ་སོགས་བསྐྱོད་ཀྱང་བཞིའི་སྐབས་ལས། དག་སྐྱོང་ལ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་
པ་བྱིན་པ་དང་། དག་སྐྱོང་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་འདུན་ལྷག་མར་འབྱུང་རོ་ཞེས་
གསུངས་ལ། ལུང་དེ་ནི་ཞུ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འཆབ་མེད་གྱི་ཕམ་པ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། ས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྟོང་
བ་ལ་བསྐྱབ་པ། གསོལ་བཞིའི་ལས་གྱིས་བྱིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་
པ་ནི་རྟེན་རྣམ་དག་ངེས་བཟུང་དུ་མི་དགོས་པའི་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ལ་དགེ་
སྟོང་རྣམ་དག་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དོ། །

དེས་ན་དག་དོན་༼ ༡༧༥ བ༽ མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པའི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་
ཆང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་པོ་དག་སྟོང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་རང་
མཚན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པ་འབྱུང་དུ་རུང་སྟེ། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་
རྒྱ་ཚོགས་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་བསལ་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་ལྷུང་བ་སྟེ་
ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་གཞུང་འདིས་བསྟན་ཏོ། །འདི་ནི་
ལུང་ལྷ་བར། ཇི་ལྟར་དགེ་སྟོང་ལ་མཐར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་
ལ་ཡང་མཐར་འགྱུར་རོ་ཞེས། ལྷུང་བ་སྟེ་བཞི་པོ་རེ་ལ་རེ་རེར་གསུངས་པ་
མདོ་རྩ་བ་འདིར་ཆོག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའོ། །

འོ་ན་སྐབས་འདིར་**འགྲེལ་པ་ལས།** ཇི་ལྟར་དགེ་སྟོང་གིས་དགེ་སྟོང་ལ་
བརྟེན་པ་དང་། གཟུང་པ་དང་། འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ལ་སོགས་
པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སྟོང་གིས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་དེ་
དག་བྱས་ན་ཡང་དགེ་སྟོང་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་

འགལ་བ་བཞི་ཡོད་དེ། བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱང་རོ་ཞེས་
འབྱུང་བ་དང་འགལ་ཅིང་། མ་ཉམས་པ་ཉིད་ནི་བསྐྱབ་པ་དག་ལ་ཡན་ལག་ཡིན་
ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། **ལུང་ལྷ་བ་ལས།** བསྐྱོས་བསྐྱུར་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་
སྐབས་སུ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལྟར་བ་ན་སྤང་དུ་གསུངས་པ་བཞི་པོ་
འོག་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། **འྲི་ཀ་ལས།** དེས་སྤྲ་མ་བྱས་ན་ཡང་དགོ་སྟོང་ལ་སྤྲ་མ་བྱས་
པའི་ལྟར་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་
ན། འདིའི་**འྲི་ཀ་ལས།** དགོ་སྟོང་གིས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་དེ་དག་བྱས་ན་ཡང་
ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་དགོ་སྟོང་གིས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་དགོ་
སྟོང་ལ་དེ་དག་བྱས་ན་ཡང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་དགོ་སྟོང་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་
རོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ག་མི་དང་སྤེལ་ཏི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
༼༡༧༩༽ཀྱིས་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ནི་
འབྲ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་རྟོན་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། འྲི་ཀས་ཡུལ་བསྐྱབ་པས་སྐབས་
འཆོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཡུལ་ཞར་བྱུང་དུ་བསྐྱབ་པའོ། །

འོ་ན་ཡང་**ལུང་ལྷ་བ་ལས།** བཅུན་པ་དགོ་སྟོང་གིས་བསྐྱབ་པ་བཅུལ་བ་ལ་
བརྟེན་ན་ཅིར་འགྱུར། ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
གཟས་པ་དང་། འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་བ་མང་པོ་
རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགོ་སྟོང་གིས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ལྟར་

བྱེད་དུ་གསུངས་པ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན། དེ་དག་ནི་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་
པ་བྱིན་པ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་སྒྲ་མ་རྣམས་མཐུན་པར་འཆད་
དོ། །

གསུམ་པ་ལ། དགོ་སྒྲོང་གཞན་ཡུལ་མ་རྫོགས་ལྟན། །བསྐྱབ་བྱིན་ནང་ཡུལ་
རྫོགས་ལྟན་བཤད། །དགོ་སྒྲོབ་ཡུལ་ལ་རྫོགས་ལྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་
དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་བཞེ་ལས། གང་ལྟན་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའོ། །གཉིས་པ་གང་
དང་ལྟན་པ་ནི། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ངོ་། །གསུམ་པ་གང་ལ་ལྟན་པ་ནི།
རྟེན་རྣམ་དག་གི་ཡུལ་ལའོ། །བཞེ་པ་ཚུལ་རི་ལྟར་ལྟན་པ་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་པ་
ལས། དང་པོ་སེལ་བའི་སྒྲོན་པ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྟན་པ་ནི། ཡུལ་
རྣམ་དག་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ལྷུང་བ། བརྟེན་པ་དང་། གཟས་པ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ནི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་ལྷུང་བ་མི་རྫོགས་ཏེ། ཡུལ་པམ་
བས་མ་ཉམས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ལས། དེ་མ་ཆང་བའི་བྱིར་ངོ། །དེ་ཡང་
ལུང་ཁུ་བ་ལས། བསྟེན་བསྐྱར་ཆོག་ལ་བྱད་དུ་གསོད། །བསྐྱབ་པ་སྒྲོང་དང་མི་
སྒྲུ་འགོ། །བཞེ་ལ་ན་སྒྲུད་དངོས་སུ་གསུངས། །དེ་མ་ཆུང་ས་གཞན་ལ་མདོར་
བསྐྱས་སྐྱུར། །ཡུལ་དགོ་སྒྲོང་། །ཡུལ་གྱི་ལས་གྱུར་པ་བཞེ་བཅུ་ཅུ་དུག་གི་ཡུལ་
བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་ནི་ན་སྒྲུད་དོ། །གཞི་མེད་བག་ཅམ་ལྟག་མས་སྐྱུར་འདེབས་

ཕམ་པ་འཆབ་བརྩོད་གཉིས་ཏེ། ལུ་ནི་ཡུལ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལས་ཀྱང་ལྷུང་བ་
རྫོགས་པར་བསྐྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལུན་པ་
ནི། འདོན་དང་གནས་ངན་ལེན་དང་ཚོས། །ཞེས་གསུམ་དང་། རུབ་ལྷག་པར་
ཉལ་བ་དང་བཞི་ནི། ཡུལ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པས་བསྐྱེད་པ་བཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ།
ཉེན་དག་སྒོང་རྣམ་དག་གིས་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་ཡུལ་དག་སྒོང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་
ལ་བྱས་ནས་ཡུལ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་འབྲས་སྟེ། བཞི་པོ་དེ་དག་གི་ལྷུང་
བ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་དོ། །

འདིར་མཆོ་སྒྲ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། རྒྱ་ཆུང་ནས་གསུངས་བསྟན་བཅོས་
མཐུན། །འབྲེལ་བ་སྒྲ་ད་སྒྱོར་ལ་དགོངས། །བདེན་སྒྲ་རུབ་ལྷག་མདོར་བསྐྱས་
སྒྱུར། །ཞེས་བཟུང་དོ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་འགྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟེན་པར་མ་
རྫོགས་པ་དང་ལུན་པ་ནི། **ལུང་མ་མོ་ལས།** བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་དག་སྒོང་གིས་
རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་རྣམས་ལ་བྱིན་ལེན་བྱོས་གིག་
ཅེས་གསུངས་པ་དང་། **འྲི་ཀ་ལས།** དེས་རེག་ན་ཡང་བྱིན་ལེན་འཛིག་པ་དང་
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་བསྟེན་རྫོགས་རྣམ་དག་གི་བྱ་བ་མི་འགྲུབ་
པའི་སྒོ་ནས་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལུན་པ་ནི། ལས་ཀྱི་ཁ་སྒོང་ལ་སོགས་

པ་རྣམ་དག་གི་བྱ་བ་རྣམས་ནི། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཆོ་ག་བྱེད་
བར་ཅན་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། **ལུང་ལྷ་བ་ལས།** གནས་མལ་དང་། གདིང་
བ་སྟུང་བ་བཙུལ་བྱའི་ཡུལ་དང་། ཕྱི་དོ་གྲོང་དུ་རྒྱ་བ་བརྗོད་བྱའི་ཡུལ་དང་
གསུམ་ལ་ཡུལ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་གོ་མི་ཆོད་པར་བཤད་དེ། ཆོས་གོས་བྱིན་
གིས་བསྐྱབས་པའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་མདོར་བསྟུས་༼ ༡༥༠ ར ༽ སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགེ་སློང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་དེས་དགེ་སློང་རྣམ་དག་གི་ཡུལ་ལ་བསྟེན་པར་མ་
རྫོགས་པ་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་དང་ལྡན་པའམ་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཡང་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་འདྲ་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་འདྲ་བའོ། །ཀྱང་ཞེས་
པ་ནི་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ལ་དགེ་སློང་རྣམ་དག་འདྲ་བར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་དེ་ལ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་གཞན་ནི་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་
དང་ལྡན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། **རྟེན་ག་ལས།** རང་བཞིན་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
སོ། །དེ་ཡང་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་འདི་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་པ་ལས།
རྟེན་དགེ་སློང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དགེ་སློང་བསྐྱབ་
པ་བྱིན་པ་ལས་ཀྱང་ལྷུང་བ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་དེ། **ལུང་ལྷ་བ་ལས།** བཅུན་པ་
དགེ་སློང་གིས་བསྐྱབ་པ་བཙུལ་བ་ལ་བརྟེན་ན་ཅིར་འགྱུར། ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་

རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་དགེ་སྤྲོད་གིས་ཞེས་དགོངས་སོ་ཞེས་གྲ་
མ་རྣམས་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པ་དང་། གཟས་པ་དང་
། འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་ཡུལ་བསྐྱབ་པ་
བྱིན་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པར་ལུང་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་དགེ་སྤྲོད་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་དགེ་སྤྲོད་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡུལ་
དུ་བྱས་པ་ལས་འདོན་པ་དང་། རུབ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྷུང་བ་
གང་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་མི་འབྱུབ་པ་ནི་དགེ་སྤྲོད་བསྐྱབ་པ་
བྱིན་པ་ལ་དགེ་སྤྲོད་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་བྱིན་ལེན་སྟོབ་པའི་གོ་མི་ཆོད་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་།

བཞི་པ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་འབྱུབ་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་དགེ་
སྤྲོད་གིས་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པའི་ཡུལ་གཞན་མེད་ན་ཡུལ་
༼༡༥༠བ༽བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་ཀྱང་གོ་ཆོད་པ་ལྷ་བུ་སྟེ། བྱི་མ་མུ་གསུམ་པོ་འདི་
དག་ནི་ལུང་གི་མདོར་བསྟུས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ལྷུང་བའི་རྟེན་དགེ་སྤྲོད་མ་ལ་ཡང་ཡུལ་དགེ་སྤྲོད་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་མོ་དེ་
བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་དང་

ལྷན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་**ལུང་ལྷན་ལས།** དགོས་པ་མ་ལ་རྒྱ་དུས་སུ་
གསོག་འཛིག་བགྱིས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེན།དཔེ་ལ་ལར་དགོས་པ་ཟེར་
བ་དག་གོ། དགོས་པ་མ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གསོག་འཛིག་བྱས་པ་དང་། དགོས་པ་མ་
གཞན་ཀྱིས་གསོག་འཛིག་བྱས་པ་དང་། དགོས་པ་མ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་མོས་
གསོག་འཛིག་བྱས་པ་དང་། དགོས་པ་མས་གསོག་འཛིག་བྱས་པ་དང་། དགོ་
སྟོང་མའི་དགོ་འདུན་ཀྱིས་གསོག་འཛིག་བྱས་པའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། **མདོ་རྩ་བ་**
ལས་ཀྱང་། གསོག་འཛིག་དང་བྱིན་ལེན་ལྟ་བུ་ལ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་
ཆོག་གཅིག་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་དེ། སྐར་པ་
འདེབས་པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་རྣམ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཡུལ་
བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལས་ཀྱང་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། གཞན་ཀྱིས་གནས་ངན་ལེན་
བརྩོད་པ་དང་། བདེན་སྒྲ་ལྟ་བུ་ཡུལ་བསྐྱེན་པར་མ་རྩོགས་པ་ལས་ལྷུང་བ་
བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཡུལ་དགོས་པ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལས་ལྷུང་བ་མི་བསྐྱེད་པ་
དང་། བྱིན་ལེན་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེན་པར་མ་རྩོགས་པའི་བྱ་བ་རྣམས་དགོས་པ་
མ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་མོ་དེས་གོ་མི་ཆོད་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་
སྒྲ་བའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་བསྐྱེན་པར་རྩོགས་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ནི། ཡུལ་
དགོས་པ་མ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་དེས་ཀྱང་གོ་ཆོད་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྐབས་སུ་ཡུས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་ཆ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་།

སྐབས་དོན་བསམ་པའི་ཡན་ལག་གི་ཆོན་མཉམ་གཏན་ལ་དབབ་
བཅོ། །**༡༥༡ན་ཏེང་པོ་ནི།**

ཡམ་ལྷག་གི་དང་པོ་གཉིས་དང་། མ་བྱིན་ལེན་དང་། སློག་གཙོད་མི་གསོད་
འདེབས་སྐྱོད་དུང་འགྲོག་སོད་པའི་ལྷུང་བ་བཞི་སྟེ། ལྷུང་བ་བདུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
བདག་ཉིད་དུང་འགྲོར་སྒྲུལ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དགོ་སློང་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་
བརྟེན་པ་ན། དགོ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་འབྲུག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྒྲ་མར་སྒྱུར་
རོ། །དེ་ཡང་**ལུང་ལྷུང་པ་ལས།** དགོ་སློང་གིས་སྒྲགས་སམ་སྒྲན་གྱིས་བདག་ཉིད་
བྱོལ་སོང་དུ་བསྒྱུར་ཏེ། མི་ཆངས་པར་སྐྱོད་པ་བགྱིས་ན་ཅིར་འགྱུར་ཏེ། དགོ་
སློང་དུ་འདུ་ཤེས་ཡོད་ན་འབྲིག་པར་སྐྱོར་བ་བྱས་པ་ཡིན་པས་མཐར་འགྱུར་
རོ། །དེ་སྟེ་དགོ་སློང་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་ན་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་
། དེ་བཞིན་དུ་སློག་གཙོད་པའི་ལྷུང་བ་བཞི་ལའང་དངོས་སུ་གསུངས་ཏེ། དེའི་
བྱིར་མཆོ་སྒྲ་བ་ཆེན་པོས། མི་ཆངས་སྐྱོད་དང་སློག་གཙོད་བཞིའི། །ལྷུང་བ་
རྫོགས་གསུངས་མདོ་འདིར་བསྐྱུས། །རྐྱ་དང་འབྱིན་ལ་མདོར་བསྐྱུས་
སྒྱུར། །ཞེས་སོ། །

སྐབས་འདིར་བོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་སྒྲ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགོ་སློང་
བདག་ཉིད་གཟུགས་གཞན་དུ་སྒྲུལ་པས་བྱས་ན་ལྷུང་བ་རྫོགས་པ་འདི་ནི་ལྷུང་
བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་ཏེ། **བམ་པོ་ལྷུང་པ་ལས།** ཡམ་ལྷག་བཅུ་བདུན་དང་

། སྤང་ལྟུང་དང་པོ་དང་། ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དང་པོ་དང་། སོ་སོར་
བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་འགོ་བ་གཞན་གྱི་ནམ་པ་བསྟེན་པ་
ན། དགོ་སྟོང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་ན་སྤང་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་
ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས་བཤད་པ་དེ་མི་རིགས་པས་སྐྱབ་
བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་བ་རྩུ་འཕྲུལ་གྱིས་བྱས་ན་སྐབས་འདིར་ལྟུང་བ་
རྩོགས་པ་འདི་ལྟར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བར་མི་རིགས་ཏེ། **ལུང་ལས།** སྟོང་བ་
རྩུ་འཕྲུལ་གྱིས་བྱས་ན་བལ་ཁུར་བ་ལ་སོགས་བཞིའི་(༢༥)བ་ལྟུང་བ་ན་སྤང་
དུ་གསུངས་པ་དང་། བདག་ཉིད་གྱི་ལུས་མི་སྤང་བར་བྱས་ན་པམ་བརྩུན་ལ་
སོགས་པ་བཞི་བཅའི་སྐབས་སུ་ལྟུང་བ་ན་སྤང་དུ་གསུངས་པའི་གནད་དང་
འགལ་བས་སོ། །དེ་ཡང་ལུང་ཁུ་བ་ལས་གསུངས་པ། མཆོ་སྣ་པ་ཆེན་པོས་
བསྐྱས་པའི་སྟོམ་ནི། བལ་ཁུར་སྐྱེ་བ་གཅོད་པ་དང་། །དོན་མཐུན་དང་ནི་སྟེད་
དང་བཞི། །རྩུ་འཕྲུལ་གྱིས་བྱས་ན་སྤང་གསུངས། །ཞེས་སོ། །ལུས་མི་སྤང་བར་
བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁུ་བ་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་མཆོ་སྣ་པ་ཆེན་པོས་
བསྐྱས་པའི་སྟོམ་ནི། པམ་བརྩུན་འབྲིག་ཆོག་བསྟེན་བཀྱར་དང་། །གཞི་མེད་
བག་ཙམ་བལ་ཁུར་དང་། །བདེན་སྤྱོད་དོན་མཐུན་གྱུ་དབེན་གཉིས། །འདུག་
གནས་འདུག་ཟ་ཉལ་ཤམ་གཉིས། །གཙེར་བུ་བརྟེན་གཟས་ཁུ་བ་ལྟག་དང་
། །སྤང་དང་བསྟོལ་སྤྱད་འགྱོད་བསྐྱེད་དང་། །ཆེ་དང་ལྟན་ཅིག་སྤངས་བྱེད་

སྒྲེད། །གཞི་མེད་སྒྲེས་མེད་རྒྱ་དང་ཉན། །མི་སྒྲུ་མ་གུས་དུས་མིན་འགོ། །ཟས་
བཅས་སྒྱུ་རེངས་ད་གདོད་དང་། །སོ་སོར་བཤགས་བྱ་བ་ཞི་རྒྱམས་ཏེ། །དེ་ལྟར་
ལྷུང་བ་བཞི་བཅུ་ལ། །ལུས་མི་སྒྲུང་བྱས་ན་སྒྲུང་གསུངས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་
སྒྲུང་བཤད་པའི་ལྷུང་བ་བདུན་པོ་མ་གཏོགས་པ་ལྷུང་བ་གཞན་རྒྱམས་ལ་ནི་ལྷུང་
བ་འབྲིན་པ་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་
སོ། །སེལ་བ་ནི་བདག་ཉིད་གཟུགས་གཞན་དུ་སྒྲུལ་པ་འཕམ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་
མི་སྒྲུང་བར་བྱས་ཏེ། །ལྷུང་བ་ལ་སྒྱུར་ན་རང་རང་གི་ལྷུང་བ་ན་སྒྲུང་དུ་འགྱུར་ཏེ།
ལྷུང་གོང་དུ་བྲངས་མ་ཐག་པ་དེའོ། །རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་དེ། །བདག་ཉིད་
གཟུགས་གཞན་དུ་སྒྲུལ་པ་འཕམ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་མི་སྒྲུང་བར་བྱས་ན་ལུས་
ཀྱི་ཐ་སྒྲུང་ལས་རང་རང་གི་དབང་དུ་བྱ་བའི་དགག་བྱ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་ཤུགས་པ་རྒྱམས་དང་མཐུན་པར་༼ ༡༤༩ ཉན༽གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབས་དོན་བསམ་པའི་ཡན་ལག་གི་ཆ་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། །གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། །རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
སྐྱབས་འདིར་སྒྲེ་ཕོ་ན་རེ། །འགོ་བ་གཞན་གྱི་རྒྱམ་པ་བསྟེན་པ་ན་ཞེས་པའི་
མདོ་འདིས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཡན་ལག་མ་བསྟེན་གྱི། །བསྐྱབ་
པའི་ཡན་ལག་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོར་བསྟེན་ཏེ། །རང་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པ་ཡོད་པ་ལ་
ཡོད་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་ཉེས་པ་ལ་ཞུགས་ན་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་འབྱུང་གི། །རང་ལ་

སྒྲོམ་པ་ཡོད་པ་བརྗེད་པ་འཇམ་མེད་པར་འདུ་ཤེས་འབྱུལ་ཏེ་ཞུགས་ན་ལྷུང་བ་
དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་སྟེ། **འདི་ཉིད་ལས།** དག་སྒྲོང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ན་དངོས་
གཞི་མེད་ན་ན་སྒྲུང་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། **ལུང་ཞུ་བ་ལས།** དག་སྒྲོང་བདག་
ཉིད་བྱེད་པ་སོང་དུ་བསྐྱར་ཏེ་མི་ཆངས་པར་སྒྲོད་པ་བགྱིས་ན་དག་སྒྲོང་དུ་འདུ་ཤེས་
ཡོད་ན་འབྲིག་པར་སྒྲོར་བ་བྱས་པ་ཡིན་པས་མཐར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟེ་དག་སྒྲོང་
དུ་འདུ་ཤེས་མེད་ན་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། **འོད་ལྗན་ལས།**
སྒྲོམ་བརྩོན་སྒྲོམ་བརྩོན་ཉིད་དུ་འདུ་ཤེས་ན། །དངོས་གཞིའོ་མིན་ན་ལྷུང་བ་ཆུང་
དང་ལྡན། །ཅེས་འབྱུང་བས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གནོད་བྱེད་བརྗེད་པ་ནི། **ལུང་འདུལ་**
བྱེད་དང་འདི་ཉིད་ལས། བདག་ནི་ཉམས་པའོ་སྒྲུམ་པའི་བསམ་པ་ཅན་ལ་ཡང་
ན་སྒྲུང་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ནི་གསོར་རུང་དུ་ཉམས་
པའོ་སྒྲུམ་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། **རྟེན་ལས།** བདག་ནི་
ཞིག་པའོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །

ཡང་ཁྱོད་གྱི་བདག་ནི་ཉམས་པའོ་སྒྲུམ་པའི་བསམ་པ་ཅན་ལ་ཞེས་པ་དེ་པམ་
པ་དང་པོའི་སྐྱབས་ནས་བཤད་པས་པམ་པ་དང་པོའི་སྐྱབས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཡན་
ལག་དངོས་པོ་གཙོ་༼༡༡༧༽ཡང་། ལྷུང་བ་གཞན་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཡན་
ལག་འདུ་ཤེས་གཙོ་སྟེ། **འདི་ཉིད་ལས།** དག་སྒྲོང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ན་དངོས་

གཞི་མེད་ན་ན་སྒྲིད་དོ་ཞེས་པ་དང་། ལུང་ལུ་བ་དང་འོད་ལྗན་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
བཤད་པས་ཤེས་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཟྱེད་གྱི་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་
འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་གཞུང་དུ་བྲངས་པ་དེ་རྣམས་**ལུང་ལས།** མི་ཚངས་སྟོན་ལ་
གསུངས་པ་བསྐྱས་པ་ཡིན་ལ། ལུང་བ་གཞན་གྱི་གཞུང་དུ་མི་བྱུང་རོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། ཟྱེད་གྱིས་ཁུངས་སུ་བྲངས་པའི་གཞུང་དེ་
རྣམས་འགོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟེན་པ་ན། དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པས་
མཚོན་ནས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་བསྟན་པ་
ཡིན་གྱི། བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུང་
གྱི་གནོད་བྱེད་དམིགས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི།

སྒྲུང་བཤད་པ་ལྟར་ལུང་བ་བདུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དགེ་སློང་སྐྱུལ་སྟག་
དུ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ། འགོ་བ་གཞན་གྱི་ལུས་གྱི་རྣམ་པ་བསྟེན་པ་ན། བདག་ཉིད་
ལ་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་ཡང་རོ་ཞེས། ཡང་སྐྱུ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་
གནས་པ་འདྲ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྒྲུ་མར་སྐྱར་ཏེ། དགེ་སློང་གཞན་དང་འདྲ་བར་མི་
ཚངས་པར་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་བ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་འོ། །དགེ་སློང་
གིས་སྐྱུལ་སྟག་ཏུ་བསྐྱར་བས། མི་ཚངས་པར་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ན་དགེ་
སློང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ཅིང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཆོ་སྐྱོར་བ་བྱས་

ནས་མཐར་ཐུག་གི་ཆེན་དག་སྤྲོད་གི་འདུ་ཤེས་མེད་ཅིང་། ལུས་སྐྱུལ་སྟག་ཏུ་
བསྐྱར་བས་སེམས་ཀྱང་སྟག་གི་བསམ་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིང་། ཤེས་པ་རང་
བཞིན་དུ་མི་གནས་ན་ནི། སྦྱོར་བའི་ཆེན་ལྟར་བ་ན་སྤྲད་པ་ཉིད་དོ། །མཐར་
ཐུག་གི་ལྟར་༼༥༥༩༽བ་ནི་མེད་དོ། **ཁྱི་ཀ་ལས།** སྦྱོར་བ་ཙམ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་
བ་འདིར་འགྱུར་གྱི་ཞེས་བཤད་ཅིང་། **བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས་ཀྱང་།** སྦྱོར་བ་
ཙམ་ཁོ་ན་ལ་ན་སྤྲད་པ་འདིར་འགྱུར་གྱི། དངོས་གཞི་ཉིད་དུ་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ།
སྦྱོས་པ་དང་། སེམས་འབྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་སོགས་པ་
རང་བཞིན་ཉམས་པ་ལ་ལྟར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ལ་སོགས་པ་
ཞེས་པ་ནི། འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟེན་པ་ན་དག་སྤྲོད་གི་འདུ་ཤེས་ཉམས་
པ་ལྟ་བུའོ། །

**དེ་ལས་སྦྱོས་ཏེ་སྐབས་འདིར་བསམ་པའི་ཡན་ལག་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བཞི་
ལས།**

དང་པོ་ཡན་ལག་གི་བྱུང་བ་སྦྱར་བ་ནི་ལྟར་བ་སྟེ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་
རོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་རང་གི་རོ་བོ་ནི། ལྟར་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་བདག་ཉིད་
ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའོ། །གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི། དེ་ལས་བསྐྱོག་
པའོ། །དེ་ལ་དབྱེན་བརྒྱད་དེ། སྦྱོར་བ་དང་། སེམས་འབྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བས་
གཟེར་བ་དང་། འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟེན་པ་ན། དག་སྤྲོད་གི་འདུ་ཤེས་

མེད་པ་སྟེ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་གཙོ་བོ་བཞི་དང་། གཙོ་བོ་མ་
ཡིན་པ་བཞི་སྟེ། གཉིད་ལོག་པ་དང་། ཆང་བྱད་པར་ཅན་ནམ་ཐང་སྒོམ་ལྟ་བུའི་
རྩིས་ཀྱིས་སྒྲིམ་ཏེ་ཤེས་པ་རང་དབང་མེད་པ་དང་། སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་
བརྒྱལ་བར་གྱུར་པའོ། །དེ་ཡང་**ཡུང་ལྷ་བ་ལས།** གཉིད་ལོག་ར་རོ་རྩིས་ཀྱིས་
སྒྲིམ། སྒྲོམས་ཞུགས་འགོ་བ་ཐ་མའོ། །ཞེས་ལྟར་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ལ་བཤད་
པའི་གནད་ཀྱིས་སྒྱུར་བ་དང་། **འདི་ཉིད་ལས།** ཐ་སྙད་དུ་རུང་བའི་འདུ་ཤེས་
ལས་ཉམས་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །

བཞི་པ་ཅིར་འགྱུར་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྒྲོར་བ་དང་། མཐར་ཐུག་གཉིས་
ཀའི་ཆེན་བདག་ཉིད་ཤེས་པ་རང་། **༡༥༣བ།** བཞིན་དུ་མི་གནས་ན་ཅིར་འགྱུར་
ཞེན། ལྟར་བ་མེད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་རུང་བའི་འདུ་ཤེས་ལས་ཉམས་པ་ཉིད་ལ་ནི་
ཞེས་པ་དང་། མི་ལམ་ནི་མེད་པ་དང་འདྲ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་
དགེ་སློང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པས་སྒྲོར་བ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་དུ་
གནས་པར་གྱུར་པ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེན། ལུད་མེད་ལ་རེག་པ་
ལྟ་བུ་ལ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་ལྟར་བ་ན་སྒྲོང་དུ་འགྱུར་ཏེ། བཅས་པའི་རྟེན་ཅན་རང་
བཞིན་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་སྒྲོར་བ་མ་རྩོགས་པས་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་དགེ་སློང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་སྒྲོར་བ་བྱས་ནས་རང་

བཞིན་དུ་མི་གནས་པར་གྱུར་པ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་ཅིར་འགྱུར་ལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། སྒྱོར་བ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་བྱས་ནས། མཐར་ཐུག་
གྲུབ་པའི་ཆེ་སྒྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་གཙུག་པོའི་སེལ་བ་གཞིར་གྱུར་ན་ནི་སྒྱོར་བ་རང་
གི་སྒྱོར་ལྟར་གང་ཡོད་དེ་ཉིད་འབྱུང་ལ། མཐར་ཐུག་གི་ལྟར་བ་མེད་དེ། **ལུང་**
ལས། སྒྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟར་བ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྱོར་བ་རང་
བཞིན་དུ་གནས་པས་བྱས་ནས་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ན་གཉིད་ལ་སོགས་པ་གཙུག་
པོ་མ་ཡིན་པ་གཞིར་གྱུར་ན་ནི་ལྟར་བ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ། ཞག་
འདས་པ་དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒྱོར་བ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་བྱས་ནས་
གཉིད་ལོག་པ་ལ་སོགས་པ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པར་རྒྱབ་
ལྗག་པར་ཉལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བཤད་ཅིང་། **འདི་ཉིད་ལས།** བུད་མེད་
དང་ལྷན་ཅིག་གནས་གཅིག་དུ་གཉིད་ལོག་ནའོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། **གང་མ་གྱི་**
གཞི་ལས། ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པ་ན་བདག་གི་ཁང་པ་ཅིགས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱོ་
ནས་ལྷོ་མས་པར་ཞུགས་པའི་ཆེ་ཁང་པ་ཟེན་པར་གྱུར་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་
འགྱུར་ངོ། །**༡༩༥༦** །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། སེལ་སྒྲོ་ཆོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་བསྟན། །རྫས་ཁྱད་ལས་གྱུར་ཞར་
བྱུང་བརྟེན། དང་པོ་ལ། སྤྱི་འོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་དང་། དང་པོ་ལ་ལྷ་ལས།
དང་པོ་ཡན་ལག་གི་བྱབ་པ་སྒྱུར་བའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་

ལུགས་དགག་པ་ནི།

ཅིས་པ་ན་ཤེ། སྐྱོར་བ་རྒྱན་ལྟན་དང་། རྒྱན་མི་ལྟན་གཉིས་ལས། སྐྱོར་བ་
རྒྱན་མི་ལྟན་ལ། ཆོགས་ཀྱི་བྱུང་པ་མི་སྐྱོར་ཏེ། ཆོགས་ཀྱི་སེལ་བ་མི་སྲིད་པའི་
ཕྱིར་རོཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོར་བ་རྒྱན་མི་ལྟན་ལ་ཆོགས་ཀྱི་སེལ་
བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྐྱི་ཆོགས་ཀྱི་སེལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་
ན་ཏྲགས་མ་གྲུབ་སྟེ། **ལུང་ལྷུ་བ་ལས།** བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པས་བྱད་མེད་ལ་
རེག་པར་བཤམས་པ་ལ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པས་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་པ་
སྐྱོམ་པོར་འགྱུར་རོཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རེག་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོར་
བ་རྒྱན་མི་ལྟན་ལ་ཆོགས་ཀྱི་སེལ་བ་སྐྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོར་བ་རྒྱན་མི་ལྟན་
ན་མས་ཀྱི་ཡང་ལྟར་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་སྐྱོར་བ་དང་མཐར་
བྲལ་གི་དུས་ན་བསྐྱུང་བའི་ཆོགས་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་ཆང་བས་བྱུང་བས་
སྐྱོར་བ་རྒྱན་མི་ལྟན་ལ་ཆོགས་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་གི་བྱུང་པ་མི་སྐྱོར་བ་མི་
རེགས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་འང་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆོགས་ཀྱི་སེལ་བ་མི་སྲིད་པ་འང་
མ་ཡིན་ཏེ། དགོ་ཚུལ་ལས་དགོ་སྒོར་དུ་གྱུར་བ་ལྟ་བུ། ཆོགས་འཕོ་བ་ལ་སྐྱེད་
ཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོགས་མར་ལ་འཕོ་བ་གིན་ཏུ་འང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། ལུང་བ་སྟེ་ལཱའི་དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་

ཐམས་ཅད་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ཆོགས་གཅིག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་
དགོས་པར་སྦྱར་རོ། །དག་ཚུལ་གྱིས་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་དག་སྦྱོར་གི་
༼༡༥༧༽མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་སྦྱོར་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ཆོགས་གཅིག་པ་
ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་**ཡུང་ལྷ་བ་ལས།** ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྡེ་མ་གཏོགས་
པ་དག་སྦྱོར་པའི་ལྷ་བ་བསྡེ་བཞི་ལས། ཐམས་པའི་བརྟུན་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཅུ་
ཅུ་ལྷ་མ་གཏོགས་ལྷ་བ་བ་གཞན་རྣམས་ལ་ཆོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དངོས་སུ་
གསུངས་པས་དེ་དག་ལ་ཡང་མདོར་བསྡུས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་རང་
གི་ངོ་བོ་ནི། སྦྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀའི་གནས་སྐབས་ན་བསྟེན་རྫོགས་
ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ཆོགས་དེ་ཉིད་དང་ལྡན་པའོ། །གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི། སྦྱོར་བ་
བསྐྱབ་པའི་ཆོགས་གཞན་གྱིས་བྱས་ན་མཐར་ཐུག་ཆོགས་གཞན་དུ་གྲུབ་
པའོ། །བཞི་པ་ཅིར་འགྱུར་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་
ནི། འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷ་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆོགས་གཅིག་པ་ཡན་
ལག་ཏུ་མེད་དགོས་གིང་། ཆོགས་ཐ་དད་པ་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། **ཡུང་ལྷ་བ་**
ལས། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པས་མི་ཆངས་པ་སྦྱུད་པར་བརྟུམས་ནས་བསྟེན་
པར་རྫོགས་ཏེ་བཅུག་ན་ཅིར་འགྱུར། མཐར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་
སོགས་དང་། འབྲིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་**ལྷ་བ་ལས།** བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པས་
བཅུལ་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་སྦྱང་ན་ཅིར་འགྱུར། དག་འདུན་ལྷག་མར་

འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མཚོ་སྒྲ་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱུས་པའི་
སྟོམ་ནི། བམ་པ་སྒྲ་མ་གསུམ་དང་འབྲེན། །འབྲིག་ཆོག་བསྟེན་བཀྱར་སྒྲུབ་བྱེད་
དང་། །གཞི་མེད་བག་ཙམ་ལྟག་མས་སྒྱུར། །དུད་འགོ་འདེབས་སྒྱུད་གསོད་
གསུམ་མོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྟར་བ་བཅུ་གསུམ་ཆོགས་ཐ་དད་ལ་ལྟར་བ་
དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་གསུངས་པས། གཞན་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་
ཐུང་དང་། **དྲི་ཀ་ལས།** ཆོགས་ཐུ་མར་དངོས་གཞིའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འགྱུབ་པའི་
སྒྱུར་བ་ཆོགས་སྒྲ་མར་བྱས་པ་༼ ༡༥༥ ༽དེས་ན་ན་སྒྲུད་པ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་
པས་ཤེས་སོ། །འོ་ན་**འདི་ཉིད་ལས།** ཆོགས་སྒྲ་མར་སྒྱུར་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་ངོ་
ཞེས་ན་སྒྲུད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ཞེ་ན། འདིར་ན་སྒྲུད་དུ་བཤད་པ་ནི་སྒྱུར་བའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྟར་བ་སྟེ། རྒྱུད་བའམ་ན་སྒྲུད་པ་ཡིན་ཏེ། **དྲི་ཀ་ལས།** སྒྱུར་བ་
སྒྲ་མ་དེ་ནི་ན་སྒྲུད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ནི་མི་དགས་ཏེ་ཆོགས་ཐ་དད་དུ་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ན། **ལུང་ཁུ་བ་ལས།**
བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པས་རྒྱ་བའི་སྒྱུར་བ་བྱེད་ལ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ན་རྒྱ་
ན་ཉེས་པ་སྟོམ་པོའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་འཕོ་བ་ལ་ལྟར་བ་ན་སྒྲུད་
དུ་ལན་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཅིང་། **འོད་ལྗན་ལས་གྲང་།** དག་ཚུལ་
ཉིད་ཀྱིས་སྒྱུར་བ་བྱས་པ་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་
ན་རྒྱུད་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མའི་ཆོགས་སྒྲ་སྒྱུར་བ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཆོགས་

ཕྱི་མ་ལ་རྫོགས་ན་རྒྱུད་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །རིགས་
པས་ཀྱང་བྱིས་པ་འཕ་དག་ཚུལ་གྱིས་སྦྱོར་བ་བྱས་ཤིང་། དེ་དག་སྦྱོར་དུ་གྱུར་པ་
ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་དེ་ལ་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། སྦྱོར་བའི་
གནས་སྐབས་ན་བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་
རོ། **ལྷུང་ལས།** ལྷུང་བ་བཅུ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་གསུངས་པ་ནི།
ཆོགས་སྤྲུལ་མ་ལ་ཁད་རིང་བའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་ཆོགས་ཕྱི་མ་ལ་མེད་མི་རུང་གི་
སྦྱོར་བ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྷུང་མ་ཡིན་
ན་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་ལ་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་
འགྱུར་རོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** ཆོགས་ཕྱི་མར་དངོས་གཞིའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འགྱུབ་པར་
འགྱུར་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཆོགས་ཕྱི་མ་ལ་ཉེས་བྱས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གཞི་
འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་(༡༥༥བ)བརྗོད་དོ། **ཁྲི་ཀ་ལས།** སྦྱོར་བ་སྤྲུལ་
དེ་ན་སྦྱད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་འདྲ་སྦྱོར་བ་སྤྲུལ་དེས་འཕངས་པའི་ཆོགས་
ཕྱི་མའི་ལྷུང་བ་ན་སྦྱད་དོ་ཞེས་དགོངས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སྤྲུལ་གྱི་གཞོད་བྱེད་
དམིགས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོགས་གཅིག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཤིང་། ཆོགས་ཐ་
དད་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་དང་མཐུན་ལ། མདོ་རྩ་བ་
འདིར་ན་སྦྱད་དུ་བཤད་པ་ནི་འདུན་པ་ལོག་པ་ན་སྦྱད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོགས་སྤྲུལ་

མར་ཉེས་པའི་སྒྱུར་བ་བྱས་པ་དེ་ལ་འདུན་པ་མ་ལོག་ན་ཡན་ལག་ངེས་པ་ཡིན་
པས། སྒོམ་པ་མི་སྒྱེ་བ་ལས་ཆེགས་ཕྱི་མའི་སྒོམ་པ་སྒྱེ་བའི་བྱིར་ཡན་ལག་ངེས་
པ་མེད་པར་གསལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་པ་བསྐྱུང་བྱ་ཐམས་
ཅད་བསྐྱུང་རོ་སྒོམ་དུ་སྒྱིར་ལེན་སེམས་ཡོད་ན་བྱེ་བྲག་རེ་རེ་ནས་མི་དགོས་ཏེ།
གལ་ཏེ་དགོས་ན་ཕྱི་ནང་གི་སྤང་བྱ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བས་སྤང་བྱ་རེ་
ལ། དེའི་སྒོམ་པ་ལེན་སེམས་རེ་རེ་སྒོམ་ལེན་གྱི་སྒོས་མི་ལྷོགས་པས་སྒོམ་པ་སྒྱེ་
བ་མི་མིན་པར་འགྱུར་བའོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་ངེས་པས་ནི་སྤང་བྱའི་བྱེ་བྲག་
སྤང་བར་མི་འདོད་པ་ཡིན་པས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་དེ་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་
འོད་ལྗན་ལས། འདུན་པ་ལོག་ན་ཉེས་པ་རྒྱུང་བའི་སྒྱུབ་བྱེད་དུ་ཆེགས་སྒྲ་མར་
སྒྱུར་བ་བྱས་པ་ཡང་རོ་ཞེས་འོད་ལྗན་དུ་གཞུང་བྲངས་པས་ཀྱང་འདུན་པ་ལོག་
པའི་ན་སྤང་དུ་གསལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདུན་པ་ལོག་ན་ཉེས་པ་རྒྱུང་བ་དེ་ཉེས་པ་
རྒྱུང་ཙམ་དང་འདྲ་བའི་མཐུན་དཔེར་བསྐྱབ་ཆེག་ཐ་དད་ཀྱི་གཞུང་བྲངས་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷའི་དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཆེག་གཅིག་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་ལ། ཆེག་ཐ་དད་པ་སེལ་བར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་དགེ་ཚུལ་ལྟ་བུ་ཆེག་སྒྲ་མར་སྒྱུར་༼༡༥༥༽བ་བྱས་ཏེ་ཆེག་
སྒྲ་མའི་སྒྱུར་བ་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆེག་ཕྱི་མར་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་སྒྱིར་བཏང་ལ་

དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལུང་**ཁུ་བ་ཉུང་ཤོས་ལས།** མ་བྱིན་
ལེན་དང་སློག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་བ་པལ་ཆེ་བའི་སྐབས་སུ་ན་སྤྲད་དུ་
གསུངས་གིང་། **འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་།** ཆོགས་སྒྲ་མར་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་ན་
སྤྲད་དུ་གསུངས་པ་དང་། འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང་ན་སྤྲད་དུ་གསུངས་པའི་ལུང་གོང་
དུ་བྲངས་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པོ། །འདི་ལ་ལྟར་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་མི་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་
ཡན་ལག་མ་ཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ན་སྤྲད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཙོ་བོར་ལྟར་
བ་ན་སྤྲད་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་སོ། །དམིགས་བསལ་ནི། འཆང་བལ་ལྟ་བུ་
ལ་ཆོགས་ཀྱི་སེལ་བ་ན་སྤྲད་དུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་ལ། འོ་བྱུག་སྟན་ལ་ནི་ཆོགས་
མར་འཕོས་ན་སྦྱོར་བ་ན་སྤྲད་བསྐྱེད་ཀྱང་ཆོགས་ཡར་འཕོས་པ་ལ་ལྟར་བ་མེད་
དོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དགེ་སློང་གིས་མི་གསོད་པའི་བསམ་
སྦྱོར་གཏན་མ་བྱས་པར་དགེ་ཚུལ་གྱིས་མི་གསོད་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ཙམ་གྱི་
དབང་གིས་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་བ་ན། མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ཆོས་ཙན། དགེ་སློང་ལ་
མི་གསོད་པའི་ལྟར་བ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། དགེ་སློང་གིས་མི་གསོད་པར་གཏན་
ནས་མ་བསམ་ཞིང་། དགེ་སློང་གིས་མི་གསོད་པའི་སྦྱོར་བ་གཏན་ནས་མ་བྱས་
པའི་ཕྱིར་ཞེན། ལྟབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་སློང་མས་མི་གསོད་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་

ནས་དེ་དགོས་སྤྱོད་དུ་མཆོག་གྱུར་པ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་མ་ངེས་པ་
ཞུགས་སོ། །

གཞན་ཡང་བྱེད་གྱི་བཀོད་པའི་རྟགས་དེ་ལ་ཆོས་དེས་མ་བྱལ་པ་དེ་དགོས་སྤྱོད་
རང་ཉིད་དང་གོས་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གང་ཟག་གིས་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལས་གྱུར་པའི་
མཐར་ཐུག་དགོས་སྤྱོད་ལ་ལྟར་བ་སྐྱོད་བྱེད་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་
རོ། །

ལྷ་པ་རྒྱ་མཆོག་ནི། ཅིར་འགྱུར་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཤ་ལུགས་པ་
ནམས་ན་རེ། དགོ་ཚུལ་གྱིས་མི་གསོད་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ཏེ་དགོས་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པ་
ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་དགོས་སྤྱོད་ལ་ལྟར་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་པ་ལྷ་
གོས་ལས་སྦྱོར་པོར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

**གཉིས་པ་ལ། མཐར་ཐུག་སྒོ་ནས་བརྟན་པ་དང་། སྦྱོར་ལྟར་སྒོ་ནས་བརྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི།**

ཆོགས་སྤྱོད་ལ་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ཞེས་པ་འདི་སྐབས་འདིར་བཞུགས་ཀྱི་ལྟར་བ་
ཐམས་ཅད་གྱི་སྦྱོར་བ་རྟན་ཡིན་ཀྱང་བྱེད་བྱག་ལ་མཆོག་ནས་གོ་སྤྱོད་བས་ཁང་པ་
ཁང་ཆེན་ལྟ་བུ་ལ་ཆོགས་སྤྱོད་ལ་སྦྱོར་བ་དགོས་སྤྱོད་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་ཆོགས་སྤྱོད་ལ་
དགོས་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་ངོ་རྟེ། བ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་
སྤྱོད་ལ་སྦྱོར་པོ། །ཁང་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་པོ་བསྐྱོད་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ཐམས་ཅད་

ཚང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དགོ་ཚུལ་གྱིས་ཁང་ཆེན་བརྩིགས་པའི་སྒྱུར་བ་བྱས་
ནས་དགོ་སྒྱུར་དུ་གྱུར་པ་ན། མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཁང་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་པོ་
འབྱུང་རུང་ཡིན་ཏེ། ཁང་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་པོའི་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་བའི་བྱིར་རོ། །ཉེས་
བྱས་དང་ལྷུང་མེད་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུན་གཞན་མ་ལྷུང་བར་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་
བརྩིགས་པ་ན། དགོ་ཚུལ་ཉིད་གྱིས་སྒྱུར་བ་བྱས་པ་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་དགོ་
སྒྱུར་ཉིད་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་ལྷུང་བ་ཆོས་ཅན། ལྷུང་བ་ན་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ།
བཅས་པའི་བྱུང་པར་སྒྲོམ་པོར་བཅས་པ་ལས་འདས་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་
རོ། །དེའི་བྱིར་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་**ལུང་པ་ལས།** བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པས་
བརྩམས་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཏེ་ཟིན་ལགས་ན་ཅིར་འགྱུར། སྒྲོམ་པོར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷུང་བ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྐབས་
འདིར་རང་རང་གི་ན་སྤང་དུ་**༡༥**ན་སྒྱིར་བསྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལུང་ལུང་པ་ལས། བསྟེན་པར་རྫོགས་པས་རྒྱ་བར་བཤམས་སྟེ། བསྟེན་པར་མ་
རྫོགས་པས་བརྒྱས་ན་ཅིར་འགྱུར། སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་
སུ་འབྲངས་ཏེ། དགོ་སྒྱུར་གིས་མ་བྱིན་ལེན་ལྟ་བུའི་སྒྱུར་བ་བྱས་ན་དེ་དགོ་ཚུལ་
དུ་བབས་པ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་དེའི་སྒྱུར་བ་བྱེད་པ་པོ་ཆོགས་བྱི་མ་དགོ་སྒྱུར་
ལ་ཡང་སྒྱུར་བའི་ན་སྤང་པ་དེ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །མདོ་འདི་ལ་**དྲི་ག**

ལས། ཚིགས་བྱི་མ་སྟེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་ཚིགས་སྡེ་མ་དེ་
དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཤད་དེ། ཚིགས་བྱི་མ་དག་སྟོང་ལ་ཡང་ཚིགས་
སྡེ་མ་དག་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་དང་། དག་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པའི་རྒྱན་མ་བཏང་བར་
ཡོད་པས་སྟོམ་པ་གསུམ་ལྡན་ནོ། །

འོ་ན་དག་སྟོང་གིས་མ་བྱིན་ལེན་ལྟ་བུའི་སྟོར་བ་བྱས་ནས་དེ་དག་ཚུལ་དུ་
བབས་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་དག་ཚུལ་དེ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ཞེན། བམ་པ་དང་འབྲ་
བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། **དྲི་ཀ་ལས།** བབས་པའི་ཚིག་དག་ཏུ་དངོས་གཞིར་
གྱུར་པའི་ཁ་ན་མ་བོ་བ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ཉེས་བྱས་དེའི་
སྟོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་གི་དུས་ན་དག་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་ཡོད་ཅིང་། ཉེས་བྱས་
དེའི་ཡན་ལག་གཞན་ཆང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

འདིར་སྟོར་བ་ནི་པམ་པའི་སྟོར་བ་ཡིན་པས་པམ་པའི་སྟོར་བ་ལས་པམ་པ་
དང་འབྲ་བའི་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པ་དང་འགལ་ཅིན། ལྷང་བ་ཆེ་བའི་རྒྱས་རྒྱུད་བ་
བསྐྱེད་པར་རུང་ཞེས་ཟངས་ཆེན་པ་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི།

རྫོས་དངོས་སུ་བཀག་པ་བས་དགོན་ཅིང་རིན་ཆེ་བའི་སྟོན་ནས་བཟང་པོ་ལ་
ཡང་བཀག་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལུང་གང་ན་བལ་ནག་པོ་
བས་བལ་དཀར་པོ་དགོན་ཅིང་རིན་ཆེ་བ་ཡིན་ན་བལ་དཀར་པོ་ལ་སྟན་བྱེད་ན་

སྤང་ལྷུང་བསྐྱེད་པ་༼༡༥༧༽བཟུང་སྟེ། **རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་རྟེན་གཤམས།** ཆ་
གཉིས་བསྐྱེད་བའི་སྐབས་ནས་བཤད་དོ། །

འདིར་འབན་ཆ་གྲུང་པ་ན་རེ། རྩ་ས་བཀག་པ་ལས་བཟང་བ་ནི་ལྷའི་རིན་པོ་
ཆེ་དང་། བཅུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
ལུང་ལྷུང་པ་ལས། ལྷ་རྩ་ས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་འཕམ་རིན་པོ་ཆེར་གཏོགས་པ་ལག་གིས་
བཟུང་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཞེས་དངོས་སུ་བཀག་པ་འདི་བྱིར་རོ། །ལྷུང་བྱེད་དུ་མི་
འགྱུར་བ་དེའི་དོན་ཡང་དུས་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
ཉེས་པ་མ་རྫོགས་པ་འདི་བྱིར་དང་། སྤྱིར་བཏང་མེད་ལ་རེག་པ་དངོས་སུ་བཀག་
པ་འདི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཞིང་དང་ཁང་བཟང་ལ་
སོགས་པ་ལ་རེག་ན་ཡང་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་དུ་མི་བསམ་སྟེ། དགག་པ་ཏ་
ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དཀོན་ཅིང་རིན་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་རྩ་ས་དངོས་
སུ་བཀག་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་ལ་ཡང་རོ་སྟེ། བཀག་པ་དེ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། **རྟེན་གཤམས།** སྤོང་བལ་དང་འདྲ་བ་མོན་དར་དང་། དུ་གྲུ་ལའི་རས་ལ་སྟན་
བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་དོ། །

འོ་ན་མོན་དར་དེ་སྤོང་བལ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། **ལུང་དག་སྒོར་མའི་རྣམ་འབྱེད་**
ལས། མོན་དར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤོང་བལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟེ་མ་
ན། མོན་དར་ཡང་རིགས་གཉིས་ཡོད་དེ། སྤོང་བལ་ལས་བྱས་པ་དང་། ལྷ་ལས་

བྱས་པ་སྟེ་ཕྱི་མ་ནི། **ཡུང་ཕྱན་ཆོག་ས་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས།** མོན་དར་འབྲ་བ་ལ་
ཡང་ངོ་ཞེས་པ་འདི་འོད་ལྷན་དུ། གྲུར་གྲུམ་དང་ཁ་དོག་གསལ་ཆེས་པའི་སྒོ་ནས་
འབྲ་བ། མེ་ཏོག་གེ་བ་ལི་གས་ཁ་བསྐྱར་བ་ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་བཀག་པར་
བཤད་དོ། །ཕྱི་མ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། **ཆོག་རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས།**
མཐའ་འཁོབ་ཡུལ་གྱི་ཕྱོན་པའི་གེ་སར་ལས། །ལེགས་འབྲུང་སྤྱན་བུའི་
༼༡༥༥༽ །ཁོས་སུ་འབྲུལ་པ་བཞིན། །ཅིས་འབྲུང་བས་མོན་སོགས་གྱི་ཡུལ་གྱི་
བྱེ་བྲག་གི་ཤིང་བལ་བཟང་པོས་ཡུལ་དབུས་གྱི་སྤྱན་བལ་བར་མ་དང་ངན་པ་
ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ལྷས་པ་ཡོད་པར་གདའོ། །འདི་འབྲའི་རིགས་ཅན་གྱི་མདོར་
བསྐྱས་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། གསེར་ལ་རིག་པ་བཀག་པ་དང་འབྲ་བར་གཡུ་ལ་རིག་
པ་ཡང་བཀག་པར་གསེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁབ་རྟིང་པ་ལ་རིག་པ་དང་།
བྱ་ག་ཟན་གྱི་ཡུལ་དུ་རྩ་མ་པ་སྟོང་ན་ཡང་བསོད་པ་སྟོང་བའི་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་
དང་འབྲ་བ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་སྐུར་རོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ།

ལས་ངན་ཕྱིར་དུ་སྒོ་གསུམ་པོ། །གཡོག་ཏུ་བཅོངས་པའི་གྱིན་འགས། །གཞན་
གྱིས་བསྐྱུལ་ཀྱང་ལེགས་བྱས་གྱི། །ལམ་དུ་འཆོ་བའི་རེ་བ་ཆད། །བདག་ནི་
དུགས་བརྒྱད་བཀའ་འདྲིན་ལས། །ཡོངས་འཛིན་སངས་རྒྱས་དངོས་དང་

མཇུག་ལ། །འབྲུལ་པ་མེད་པའི་བཀའ་ལ་སྤྱངས། །རང་གར་གནས་པའི་ལེ་ལོ་
 རོར། །ཤེས་བྱ་ལྷ་བའི་གཟུགས་བརྟན་ནི། །འཛིན་ཅུས་འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་
 ཆེ། །བདག་སྟོོགས་ལ་ལས་གཞན་ཡོད་དམ། །དེ་ཕྱིར་འབད་བ་བདེ་བའི་
 རྒྱ། །སྟོང་ཆེན་གྲུབ་པའི་ལུས་འདི་ལ། །བདེ་ཆེན་ལུ་བ་འགོད་པས་ནི། །མཁའ་
 ལ་མུ་ཉིག་ཆར་པའི་ཚོགས། །ཀྱུན་དགར་བྱེད་པ་ཟིལ་གཞོན་ཏོ། །མཚོག་གི་
 དངོས་པོ་མཐོང་ཞིང་གཙུག་ལག་དུ་མ་ཤེས། །རིག་གོལ་མཚན་མ་མང་པོའི་
 ཉགས་དང་རྣམ་པར་ལྡན། །ཟབ་རྒྱས་བརྟན་བཅོས་འགོལ་ན་དག་པའི་སྣང་བ་
 ཐོབ། །སྟེ་བ་ཀྱུན་དུ་ས་ཐོབ་སྤྲ་མར་བརྟེན་པས་གྲུབ། །ཅེས་སོ། །

བཞི་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནི། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་
 དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་
 ཐུན་མོང་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མིང་ཙམ་གྱི་ཐུན་མོང་རོ། །དང་པོ་ནི།

སོག་གཙོན་པའི་པམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །ཉེན་དག་སྟོང་པ་མ་གཉིས་ལ་
 ལྟང་བ་ཆེ་རྒྱུང་མཉམ་པར་བཅས་ཤིང་། ལྟང་བའི་ཡན་ལག་ཐུན་མོང་བའོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མིང་ཙམ་གྱི་ཐུན་མོང་ནི།

སྟོན་ནས་སྤྱི་བའི་ལྟང་བྱེད་ལྟ་བུ་སྟེ། །ཉེན་དག་སྟོང་པ་མ་གཉིས་ལ་ལྟང་བ་ཆེ་
 རྒྱུང་མཉམ་པོར་བཅས་ཤིང་། ལྟང་བའི་ཡན་ལག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི།

རེག་པའི་ཕམ་པའམ་འབྲིན་པའི་ལྷག་མ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་དག་སྟོང་པ་མའི་
ལྷང་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟ་སྟེ། རེག་པའི་ཕམ་པ་ལྟ་
བུ་སྟེ་ཚན་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། དག་སྟོང་མས་ཡང་ཡང་ཟོས་པའི་ལྷང་བ་ལྟ་
བུ་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉིན་མོ་འབྲལ་བའི་ལྷག་མ་ལྟ་བུ་ཡོད་མེད་མི་
འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་པའི་ལྷང་བྱེད་གཉིས་ནི། བཅས་པའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་
བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷང་བ་བཟེད་འཆང་བའི་སྤང་ལྷང་ནི་དངོས་གཞིར་གྱུར་དུས་མི་
འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཞེས་གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པ་ཐུན་མོང་
བར་བཞག་པ་ནི་ལྷག་མ་འཆབ་པའི་ཆ་ནས་དག་སྟོང་པ་མའི་ལྷང་བྱེད་ཐུན་མོང་
བ་ཡིན་ནོ། །ཕམ་པ་འཆབ་པའི་ཆ་ནས་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཕམ་པའི་
སྐབས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་གྱི་ཡན་ལག་སེལ་བར་བཅས། །སེལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཞར་
བྱུང་བཟྃ་ད། །གཞན་གྱུར་དེ་དག་གི་འཐད་དོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་ཅི་
འདྲའི་ཐུན་མོང་དང་། །ཐུན་མོང་མིན་པའི་དབང་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྒྱར་ལན་གཉིས་སུ་མཚན་གྱུར་པའི་དག་སྟོང་གིས་མི་གསོད་པ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་
བ་བྱས་ནས་ལན་གསུམ་པར་མཚན་གྱུར་པ་ནི་དངོས་གཞི་ལྷང་བ་དེ་སྟེ་བའི་
ཞིང་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལན་གཅིག་མཚན་གྱུར་པ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་དག་སྟོང་གིས་མི་གསོད་པ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་དེ་དག་

༼༡༥༥ན༽སྒྲོང་མར་མཆོན་གྱུར་ཏེ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ནི་དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་
དེ་སྐྱེ་བའི་ཞིང་ཉིད་དེ་རྟེན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

རག་དོན་སློག་གཙོད་པམ་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་དབང་
དུ་བྱས་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་གིས་མི་གསོད་པའི་སྒྲོར་བ་བྱས་ནས་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་
དང་། དུས་མཉམ་དུ་མཆོན་གྱུར་པའི་དགོ་སྒྲོང་མ་ཆོས་ཅན། སློག་གཙོད་པའི་
པམ་པ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སློག་གཙོད་པའི་པམ་པ་དངོས་སུ་
བསྐྱེད་པ་དེའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ནི་མཆོན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་བྱན་
མོང་གི་ལྷུང་བ་དེ་སྐྱེས་ཟིན་གནས་པའི་ཞིང་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །མཆོན་གྱུར་པ་
ནི་དེའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་ཅེས་མདོ་འདི་ནི་མཆོན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་བྱན་མོང་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྱུར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མཆོན་ཉིད་ཅི་
འདྲ་བའི་བྱན་མོང་བ་ལྟ་བུ་ཅ་ཏུག་ཡོད་དེ། ས་བོན་སྐྱེ་འཛིག་གཉིས་པོ་དེ་
གཅིག་ཏུ་བབས་ན་ན་ལྟ་བུ་ཅ་ལྟ་ཞེས་ལྟ་མ་ནམས་གསུང་ཡང་། **ལུང་ལས།**
སྐྱེ་བ་གཙོད་པ་ལ་དངོས་སུ་གསུངས་པས་ས་བོན་འཛོམས་པ་ལ་མདོར་བསྡུས་
སྒྱུར་ཏེ། དངོས་ཀྱི་ལྷུང་བ་དང་མདོར་བསྡུས་ཀྱི་ལྷུང་བ་ཐ་དད་དུ་བབས་ན་ན་ལྟ་
བུ་ཅ་ཏུག་ཅེས་བརྗོད་དོ། །

དེ་ཡང་ལུང་ལུ་བ་ལས་མཆོ་སྒྲ་བ་ཆེན་པོས་བསྡུས་པའི་སྒྲོམ་ནི། ཀྱུ་དང་སྒྱུན་
དང་སྒྱུར་འདེབས་གསུམ། །འཆང་འཛོག་སྒྲོང་དང་སྒྲོང་རིགས་དང་། །རིན་ཐང་

སོ་སོར་བསྐྱར་བ་དང་། །གསེར་དཔུལ་བསྐྱེད་གཉིས་ལྷུང་བཟེད་
འཛོལ། །འཐག་གཉིས་བརྟུན་འདོན་སྐྱེ་བ་གཅོད། །རིམ་གཉིས་འདུག་གནས་
བྱེད་ཅི། །སྤངས་ཟ་དུས་མིན་ཁ་ནས་མིད། །གཅེར་བུ་དམག་གསུམ་མེ་རེག་
དང་། །ཁྱབ་ལྷག་ཁ་བསྐྱར་རིན་ཆེན་རེག །བྱུས་བྱེད་ཅི་དང་རྒྱན་མ་དང་། །ས་
བཞོ་འགོན་དང་ཆང་འཐུང་དང་། །དུས་མིན་ཟས་བཅས་སྐྱེ་རེངས་དང་།

༼༡༥༧༽ །ཁབ་རལ་གདིང་གཡན་བདེ་གཤེགས་གོས། །བཞི་བཅུ་བརྒྱད་ལ་
དངོས་སུ་གསུངས། །མི་ཆངས་སྐྱོད་དང་སྒོག་གཅོད་བཞི། །ཤམ་བརྟུན་བདེན་
སྒྲ་ས་བོན་འཛོམས། །དེ་ལྟར་བརྒྱད་ལ་མདོར་བསྡུས་སྒྱུར། །ཅེས་སོ། **ལུང་ལུ**

བ་ལས། །སྤངས་ཟ་ལ་དགོ་སྒྲོང་ལས་དགོ་སྒྲོང་མར་གྱུར་ན་ཉིས་བྱས་སུ་
གསུངས་པ་ནི་མཐར་ཐུག་མ་ཆང་བ་ལ་དགོངས་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་མ་ལས་དགོ་སྒྲོང་
དུ་འགྱུར་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་དང་མཚུངས་པ་སྒྱུར་རོ། །

དམིགས་བསལ་ནི། །གཞན་གྱི་ཡན་ལག་རང་གི་ཁའམ་བཤང་ལམ་དུ་སྤྲང་
བའི་ཆ་ནས་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་བྱན་མོང་ཡིན་གྱི། དགོ་སྒྲོང་གིས་ཟག་བྱེད་
དུ་མི་ཆངས་པར་སྐྱོད་པའི་སྐྱོར་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ན་མཚན་གྱུར་པ་ན་ཤམ་པར་མི་
འགྱུར་བ་དང་། །ལྷུང་བཟེད་སུལ་དགུ་ཤོང་བ་བས་རྒྱུང་བ་བསྐྱངས་ན་དགོ་སྒྲོང་
མ་ལ་སྤང་ལྷུང་བསྐྱེད་ཀྱང་། །དེ་དགོ་སྒྲོང་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཆད་དང་མི་ལྟན་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར་སྤང་ལྷུང་མི་སྐྱེ་ལ། །ལྷུང་བཟེད་སུལ་དགུ་ཤོང་བ་བས་ཆེ་བ་བསྐྱངས་

ན་དགོ་སྒོང་ལ་སྤང་ལྟར་བསྐྱེད་ཀྱང་། དེ་དགོ་སྒོང་མ་ལ་ལྟར་བཟེད་ཆོད་དང་མི་
 ལྟན་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་སྤང་ལྟར་མི་བསྐྱེད་པའོ། །འདིའི་རྒྱ་མཚན་དགོ་སྒོང་
 བ་མའི་ལྟར་བཟེད་འཆོལ་བའི་སྤང་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་པ་མ་སོ་སོའི་ལྟར་བཟེད་
 ཆོད་དང་ལྟན་དགོས་པ་ལ། དགོ་སྒོང་མ་ལ་ལུལ་དགུ་ཤོང་བ་ལྟར་བཟེད་ཆེ་ཆོད་
 དང་། དགོ་སྒོང་ལ་ལུལ་དགུ་ཤོང་བ་ལྟར་བཟེད་རྒྱུ་ཆོད་ཆོད་ལྟན་ཡིན་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གོས་ལྷི་བ་དང་། ཡང་བ་འཆང་བ་དང་འཛོག་པ་ལ་སོགས་
 པ་ནི་དགོ་སྒོང་མ་ལ་སྤང་ལྟར་བསྐྱེད་ཀྱང་། དགོ་སྒོང་པ་ལ་སྤང་ལྟར་མི་བསྐྱེད་
 པ་ལྟ་བུའོ། །ཟས་ལས་ཀྱང་བ་རྣམས་ལ་གསོག་འཛོག་དང་། ལག་ཉ་ལ་སོགས་
 དང་འབྲེལ་བ་དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་མཚན་ཉིད་
 ༼༡༧༠ན༽ཅི་འདྲ་བའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་ཏེ་དགོ་སྒོང་པ་མའི་ལྟར་བ་དེ་དག་ནི་
 ཡན་ལག་ཙམ་བྱན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྱུར་བའི་ལྟར་བ་རྒྱུ་མོར་གནས་བཅས་ཆེར་གྱུར། །མཐར་ཐུག་
 ལྟར་རྒྱུ་མོར་བཅས་རྒྱུར། །མཐར་ཐུག་གི་ལྟར་བ་རྒྱུ་མོར་གནས་བཅས་ཆེར་
 གྱུར། །ལྟར་མེད་མོར་གནས་བཅས་ཡོད་གྱུར། །ལྟར་མེད་བཅས་པ་འདའ་མེད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི།

དགོ་སྒོང་མ་གཉིས་ཁྱི་གཅིག་ལ་ཉལ་ན་ལྟར་བྱེད་བསྐྱེད་ལ། དགོ་སྒོང་པས་
 ཁྱི་གཅིག་ལ་ཉལ་ན་ཉེས་བསྐྱེད་པ་དེ་གོ་བར་བྱས་ལ། འབྲེལ་བ་ལས་འདི་

ལྟར་བཤད་དེ། དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ལ་རེག་པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་སྐྱེ་
རེངས་མ་ཤར་བའི་མདུན་རོལ་དུ་ཉལ་བ་ན་སྤང་བའི་དོན་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་
བྱེད་བཞིན་པ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་མཆོན་གྱུར་ན་ན་སྤང་བ་དེའི་ཁིང་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་དགོས་པ་སྐྱོང་མར་གྱུར་ཏེ་སྐྱེ་རེངས་ཤར་ན་ཡང་ལྷུང་བ་
ན་སྤང་བ་དེའི་ཁིང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་མཐར་ཐུག་གི་ལྷུང་བ་ཉེས་བྱས་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱི། གླི་གཅིག་ལ་
ཉལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཁུ་འགེལ་ལས་ནི་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཤད་
དོ། །འོན་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྱུང་སྟེ། **དྲི་ཀ་ལས།** ལྟག་པའི་དོན་གྱི་སྐྱོར་བ་
ལས་མཆོན་གྱུར་པ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་ན་སྤང་བར་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི། ན་སྤང་བའི་
དོན་གྱི་སྐྱོར་བ་ལས་མཆོན་གྱུར་པ་ལ་ནི་ལྟག་པར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་
བས། འདིར་དངོས་གཞི་ཡང་ན་སྤང་བ་ཉིད་འབྱུང་གི། ལྟག་པར་མི་འབྱུང་བར་
བརྟན་ཏོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། མཆོན་གྱུར་གྱི་སྐྱེ་གཞུང་དུ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་གཞུང་འདི་ལ་འབྱུང་འདི་ལྟར་དུ་ཡང་སྐྱུར་ཏེ། དགོས་པ་གཉིས་དགོས་པ་མ་
ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་བྱས་དེ་མཆོན་མཐུན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷུང་བྱེད་བས་
ཚུང་བས་ན་ལྷུང་བ་ན་སྤང་བའོ། །དེ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་
༼༡༧༠བ༽ལས་ན་དོན་གྱི་འོ། །ན་སྤང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་བྱེད་བཞིན་པ་གང་
ཡིན་པ་ཉིད་ལས་གྱུར་ན་ན་སྤང་བ་དེའི་ཁིང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟེན་མཆོན་གྱུར་བས་

བཅས་པ་ཆེར་གྱུར་གྱུར་སྒྱུར་ལྟར་ཆུང་བ་ཉིད་སོ་ན་གནས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ།
 སྐབས་འདིར་མཐར་ཐུག་གི་ལྟར་བ་ཡང་ན་སྒྲིད་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱི། དངོས་གཞི་
 ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །མདོ་འདིས་ནི་དག་སྒྲོང་མ་ལ་ཡང་ཡང་ཟ་བའི་སྒྱུར་བ་
 བྱེད་བཞིན་པའི་ཉེས་བྱས་སྒྲོ་མོ་བྱུང་ནས་མཚན་གྱུར་པ་ལྟ་བུ། མཚན་སྒྲོ་མ་ནས་
 བཅས་པ་ཆུང་ལྟན་གྱི་སྒྱུར་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ལ་ཏེན་མཚན་གྱུར་པས་བཅས་པ་
 ཆེར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྱུར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་
 སྒྲོན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྒྱུར་བ་ཆེ་ཆུང་ཞེས་བརྟགས་ཏེ་
 མཚན་གྱུར་པ་ན་སྒྱུར་ལྟར་ཆུང་བ་དེ་སོ་ན་གནས་གིང་བཅས་པ་ཆེར་གྱུར་པས་
 བ་དེ་སྐད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཡང་དག་སྒྲོང་མ་རེག་པའི་ཕམ་པ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་ནི་དག་སྒྲོང་ཕར་
 མཚན་གྱུར་ན་སྒྲུར་གྱི་རེག་པའི་ཕམ་པ་དེ་ལྟར་བ་ན་སྒྲིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ཁ་
 བ་མ་ཐོ་བ་ན་སྒྲིད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་**འྲི་ཀ་ལས།** ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཁ་ན་
 མ་ཐོ་བ་ན་སྒྲིད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཐ་ཆིག་སྟེ། སྐབས་འདིར་**འྲི་ཀ་**
ལས། དག་སྒྲོང་མ་རེག་པའི་ཕམ་པ་བྱུང་བ་དེའི་མཚན་གྱུར་ཅིང་། དག་སྒྲོང་དུ་
 གྱུར་ན་རེག་པ་དེའི་དག་སྒྲོང་དེ་ལ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་**ཁྲི་ཀ་ལས།** བྱས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དེའི་ཡུལ་ནི་དངོས་
གཞིའི་ལྷུང་བའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་པར་སྟོན་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཅི་
ན། དེ་ནི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་ལྷུང་བ་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་པ་ལ་
དགོངས་ནས་དངོས་གཞིའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །

འདིར་སྒྱུར་བར་བཀོད་ན་དགེ་སློང་མ་རེག་པའི་ཕམ་པ་རྫོགས་པར་
༼༡༧༽བྱས་ན་དེ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་བཞིན་དུ་མཆོན་གྱུར་ན་རེག་
པའི་ལྷུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ན་སྤང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་བ་སྒྲིམ་
པོར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒྲིམ། མདོ་འདི་ནི་དགེ་སློང་ཡང་ཡང་དུ་ཟ་བའི་
ལྷུང་བྱེད་བྱུང་ནས་མཆོན་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ལྷུང་བ་ཆེ་བའི་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་
བྱུང་ཟིན་ནས་མཆོན་གྱུར་པས་བཅས་པ་ཆུང་དུ་སོང་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ལྷུང་
བ་ཆུང་དུ་འགྱུར་ཞེས་སྒྲིམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྔོན་གྱི་འདུལ་འཛིན་
ནམས་ཀྱིས་ནི་དངོས་གཞི་ཆེ་ཆུང་ཞེས་བད་བཏགས་ཏེ་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་
རྫོགས་པར་བྱུང་ཟིན་པ་ན་མཆོན་གྱུར་པས་བཅས་པ་ཆུང་དུར་གྱུར་ཅིང་ལྷུང་བ་
ཡང་ཆུང་དུར་གྱུར་པས་ན་དེ་སྤང་དོ། །སྒྱུར་བ་ཆེ་ཆུང་ཞེས་བད་བཏགས་པ་ཡང་
གཞུང་འདིས་མཆོན་ནས་བསྟན་ཏེ། དགེ་སློང་མས་སྒྲེས་པ་ལ་རེག་པའི་སྒྱུར་བ་
བྱེད་བཞིན་པ་ན། མཆོན་གྱུར་ན་སྒྱུར་བ་བྱེད་བཞིན་པའི་ལྷུང་བ་ཆུང་དུ་གྱུར་
པའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དེ་ཡང་དག་འདུན་ལྷག་མ་ལས་སྡེ་ཆོན་ན་སྤྲད་པ་དག་སྒྲོང་མ་ཁུ་བ་འབྲིན་
པའི་ལྷུང་བྱེད་བྱུང་བྱེད་ཟེན་ནས་དག་སྒྲོང་པར་མཆོན་གྱུར་པ་ནི་ན་སྤྲད་པ་རང་གི་ཁ་
ན་མ་ཐོ་བ་ཉིད་དོ། །འདིར་**བམ་པོ་ལྷ་བརྩུ་བ་ལས།** བ་སྤྲད་པ་ཉིད་རང་གི་ཁ་ན་
མ་ཐོ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྐབས་འདིར་**རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་འྲི་ཀ་**
ལས། དག་སྒྲོང་དེ་ལ་ཡང་འབྲིན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི། འབྲིན་པའི་
ལྷག་མར་ནི་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་འདི་ནི་ན་སྤྲད་པའི་མཐར་
བྱུག་གི་ལྷུང་བ་ཆུང་བ་བྱུང་བྱེད་ཟེན་ནས་མཆོན་གྱུར་པས་བཅས་པ་ཆེར་གྱུར་ན་
ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མཐར་བྱུག་གི་ལྷུང་བ་ཆུང་བ་བྱུང་བ་དེར་ཆེར་མི་འགོ་བ་སོ་
ན་གནས་སོ་ཞེས་སྒྲིར་བསྟན་པ་ཡིན་ཅོ། །འདི་ལ་སྒྲོན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་དངོས་གཞི་རྒྱུང་ཆེ་(༡༧)བཟུང་ཞེས་བད་བཏགས་ཏེ། མཆོན་གྱུར་པ་
ན་མཐར་བྱུག་གི་ལྷུང་བ་ཆུང་བ་དེའི་རྒྱུན་ལྷུང་བ་ཆུང་བ་ཉིད་དུ་སོ་ན་གནས་
གིང་བཅས་པ་ཆེར་གྱུར་པས་ན་དེ་སྤྲད་དོ། །སྐབས་འདིར་ཚུད་པ་འདི་སྤྲད་
དུ། དག་སྒྲོང་མ་ཁུ་བ་འབྲིན་པ་ལས་དག་སྒྲོང་དུ་གྱུར་ན་འབྲིན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཁོ་
ནར་འགྱུར་གྱི། འབྲིན་པའི་ལྷག་མར་མི་འགྱུར་ན། **ལུང་ཁུ་བ་ཁུང་གོས་**
ལས། དག་སྒྲོང་མ་ཁུ་བ་འབྲིན་པ་ལས་མཆོན་གྱུར་ཏེ་དག་སྒྲོང་དུ་རེག་ན་ཅིར་
འགྱུར། དག་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཅི་ན། དག་

འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ནས་སྦྱོར་བ་
གསར་སྦྱོར་གྱིས་ལྷུང་བ་ལ་དགོངས་ཞེས་རིགས་སོ། །

གཞན་ཡང་**ལུང་ལྷུང་ལས།** བསྐྱོར་བརྒྱུར་སྦྱོར་སྒྲ་པ་མ་སྦྱོར་ཞོགས་
བྱེད། །གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་དང་ནི་བཤེས་རོར་དང་། ལྷན་གསོད་ཁྱི་གདིང་
འབྱུང་དང་འདུས་ཟ་དང་། །མི་སྒྲ་འགོ་དང་མ་གྲས་ཟས་བཅས་དང་། །ད་གདོད་
ཁྱི་རྒྱང་བརྒྱལ་དང་བསྐྱབ་པ་བྲལ། །དེ་ལྟར་ལྷུང་བ་བཙོ་བརྒྱད་དེ་རྣམས་
ཀྱི། །སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་བར་དུ་མཆོན་གྱུར་ན། །མཐར་ཐུག་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་
བར་ལུང་ལས་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ན་སྒྲ་སོ་ན་མི་གནས་པར་ལྷུང་བ་ཆེར་
འགོ་བར་གསུངས་པ་ནི་མཆོན་ཕྱི་མའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་
སྟེ། **དྲི་ག་ལས།** དགེ་སློང་སྤངས་པའི་རྗེས་སུ་སྦྱོགས་པའི་ལྷུང་བྱེད་འབྱིན་
བཞིན་དུ་མཆོན་གྱུར་ན་སྤངས་པའི་རྗེས་སུ་སྦྱོགས་པ་དེ། དགེ་སློང་མ་དེ་ལ་
སྒྲོག་པའི་ཕམ་པའི་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་དགེ་སློང་མར་གྱུར་པ་ན་སྒྲོག་
པའི་ཚུལ་གྱིས་ཞུགས་ན་ནི་སྒྲོམ་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ། མ་ཞུགས་ན་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་
ཞེས་བཤད་པ་དང་མཆུངས་པའི་སྦྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ལྷུང་བ་ཆུང་བའི་
སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལས་མཆོན་གྱུར་པ་ལས་ལྷུང་བ་ཆེ་བ་བསྐྱེད་ན་མཆོན་གྱུར་གྱི་
བཅས་པའི་སྦྱི་གཞུང་དང་འགལ་བའི་སྦྱིར་རོ། །

བཞི་༡༧༡ནི་པ་ནི།

རྟེན་གཤམས། དག་སྤོང་གིས་ལྷུང་བཟེད་ལྟག་པ་ཞག་བཅུ་ལས་འདས་པར་
བཅངས་ན་སྤང་བར་འགྱུར་ལ། དག་སྤོང་མས་ནི་ཞག་གཅིག་ལས་འདས་པར་
བཅངས་ན་སྤང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་དག་སྤོང་པས་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་མ་
བསྐྱབས་པར་ཞག་བཅུར་མ་ལོན་པ་སྟེ། ཞག་དགུ་ཚུན་ཆད་བཅངས་པ་ལས་
དག་སྤོང་མར་མཆོན་གྱུར་ན་སྤང་ཞག་དགུ་པོ་དེ་དག་ནི་ཞག་གཅིག་དང་ཆ་འདྲ་
བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། ཞག་གཅིག་གི་ཆ་སྤྱོད་ཅམ་ཞིག་བཅངས་པ་དང་འདྲ་སྟེ།
ལྷུང་བཟེད་འཆང་བའི་ལྷུང་བ་མི་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དོ། །མདོ་འདི་ནི་དངོས་སུ་
བསྟན་པའི་ཆ་ནས་ནི་ལྷུང་བཟེད་འཆང་བ་འབའ་ཞིག་གི་གཞུང་ཡིན་ནོ། །མདོ་
འདིས་མཆོན་ནས་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་ནི་སྤྱིར་བསྟན་པ་སྟེ། དག་སྤོང་ལ་ཉིན་
མོར་འབྲལ་བའི་ལྟག་མའི་བཅས་པ་མེད་པ་ལས། དག་སྤོང་མར་མཆོན་གྱུར་པ་
ན་བཅས་པ་དེ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ། མ་གྱུར་ན་བཅས་པ་དེ་མེད་པ་ལས་
མཆོན་གྱུར་པས་བཅས་པ་དེ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མཆོན་གྱུར་
པས་བཅས་པ་མེད་པ་ལས་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་ལྷུང་བ་ནི་ཡོད་པར་མི་གྱུར་
གྱི། སྤང་གི་ལྷུང་མེད་དེ་ཉིད་སོ་ན་གནས་སོ་ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་
ལ་སྤོན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མེད་ཡོད་ཅེས་བརྟུ་བཏགས་ཏེ།
བཅས་པ་དེ་མེད་པ་ལ་མཆོན་གྱུར་པས་བཅས་པ་དེ་ཡོད་པར་གྱུར་པས་ན་དེ་
སྐད་དོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་བ་མེད་ཡོད་དང་དངོས་གཞི་མེད་ཡོད་གཉིས་ཞེས་

གསུངས་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་གིས་ཉིན་མོ་འབྲལ་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲོར་བ་བྱེད་པ་ན་མཚན་
གྱུར་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ན་མཚན་གྱུར་ནའོ། །

ལྷ་པ་ནི།

དེ་ཡང་ཉིན་མོར་འབྲལ་བའི་ལྷ་ག་མ་དང་། བཅུ་གཉིས་མ་ལོན་པར་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པའི་ལྷ་ད་བྱེད་དང་། འཁོར་དང་། ༡༧༥༧ ། འཁོར་མང་ཉེ་བར་
འཛོག་པའི་ལྷ་ད་བྱེད་དགོ་སྒྲོང་ལ་མེད་ཀྱང་དགོ་སྒྲོང་མ་ལ་ལྷ་ད་བ་དེ་ནམས་ཡོད་
པ་ལྟ་བུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་ད་བ་བྱུང་ནས་མཚན་གྱུར་པ་དེ་ལྷ་ད་བ་དེའི་ཞིང་
མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་ད་བ་དེ་ཡོད་པ་ལས་
ཉམས་ཏེ་ལྷ་ད་བ་དེ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཡང་**འྲི་ཀ་ལས།** ཞིང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
ལ་ནི་ལྷ་ད་མཚན་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལྷ་ད་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱས་
པ་དེ་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པ་དང་མེད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བཤགས་པར་བྱ་མི་
དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་**གཏམ་གྱི་གཞི་ལས།** ལྷ་ད་བ་བྱུང་བ་མ་
བཤགས་ཤིང་། ཕྱིར་བཅོས་མ་བགྱིས་པར་ནོངས་པ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་བ་
མཆིས་སམ། ཡོད་དེ། དགོ་སྒྲོང་ལྷ་ད་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བཞི་པོ་བྱུང་
བའམ། དགོ་སྒྲོང་མ་ལྷ་ད་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ལྷ་པོ་བྱུང་བ་དེ་མཚན་གྱུར་ན།
ལྷ་ད་བ་དེ་དག་ལས་གྲོལ་ཏེ་བྱུང་བ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དགོ་སྒྲོང་
གི་སྐབས་སུ་ནི་སྟེ་ལྷ་ཞེས་མ་གསུངས་པ་ནི་དགོ་སྒྲོང་གི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྟེ་ལ་ཐུན་

མོང་མ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོ་བའི་གཞི་**ལྷ་པ་ལས་གྱུར།** དག་འདུན་
ལྷག་མའི་ནོངས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་མ་བཤགས་བཞིན། སྒྲར་ཕྱིར་བཅོས་མ་
བགྱིས་བཞིན། བྱང་བར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ལྷ་པ་ལི་ཡོད་དེ། དག་སྒོང་དེ་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དག་འདུན་ལྷག་མ་བྱུང་བར་གྱུར་ལ། དེའི་མཆོན་འཕོས་
ནའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་འདི་ལ་སྔོན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་གྱིས་
ནི། ཡོད་མེད་ཅེས་བརྟུན་པ་ལྟགས་ཏེ་མ་གྱུར་པ་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཅས་པ་
དང་། ལྷ་པ་བ་དེ་ཡོད་པ་ལས་མཆོན་གྱུར་པ་ན་བཅས་པ་དེ་དང་། ལྷ་པ་བ་དེ་མེད་
བར་གྱུར་པས་ན་དེ་སྐད་དོ། །དེ་འདྲ་སྒྱུར་བ་ཡོད་མེད་དང་། དངོས་གཞི་ཡོད་
མེད་གཉིས་གསུངས་ཏེ། དག་སྒོང་༼ ༡༩ མེད༽མས་ཉིན་མོ་འབྲལ་བ་ལྷ་ཕྱིར་
སྒྱུར་བ་བྱེད་པ་ན་མཆོན་གྱུར་པ་དང་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ན་མཆོན་གྱུར་ནའོ། །

སྐབས་འདིར་རྩོད་པ་འདི་སྐད་དུ། མཆོན་གྱུར་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ལྷ་པ་བ་དེ་མེད་པར་གྱུར་ན་ནི། སྒྲར་ཡང་མཆོན་གྱུར་ན་ལྷ་པ་བ་དེ་སྒྲོག་པར་མི་
རིགས་པ་ལས། སྒོང་བའི་གཞི་**ལྷ་པ་ལས།** དག་འདུན་ལྷག་མའི་ནོངས་པ་ལས་
དག་པར་བྱུང་བཞིན་དུ་སྒྲར་ཡང་ནོངས་པ་དེ་བཤགས་དགོས་པར་འགྱུར་བ་
མཆིས་སམ། ལྷ་པ་ལི་ཡོད་དེ། འདི་ལྷ་པ་ཡང་དག་སྒོང་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
དག་འདུན་ལྷག་མའི་ཉེས་པ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་མཆོན་འཕོས་ཏེ་དག་སྒོང་
མར་གྱུར་ནས་དག་འདུན་ལྷག་མ་ལས་དག་པར་བྱུང་བ་དང་། དེ་སྒྲར་ཡང་

མཚན་འཕྲོལ་ཏེ་དག་སྒྲོང་དུ་གྱུར་ན་ཉེས་པ་དེ་བཤགས་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་
པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མཚན་གྱུར་པས་ལྟོང་བ་དག་པར་གསུངས་པ་དེ་ནི་
མཚན་གྱུར་པས་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཅས་པ་མེད་པར་གྱུར་པས་ལྟོང་བ་དེའི་
རྣམ་པ་འབྱིན་མ་རྣམས་པ་ལ་ལྟོང་བ་དག་པར་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། ལྟོང་བའི་ངོ་
བོ་དག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་མཚན་གྱུར་ན་ལྟོང་བ་དེ་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་
ཤེས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྟོང་བ་ཆེ་བ་ལས་ཆུང་དུ་གྱུར་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །

འོ་ན་རེག་པའི་ཕམ་པ་བྱུང་བ་དེ་མཚན་འཕྲོལ་པས་ལྟོང་བ་སྒྲོམ་པོར་གྱུར་པ་
ལྟ་བུ། ལྟོང་བ་ཆུང་དུ་གྱུར་པ་ན་ལྟོང་བ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་ནས། སྤྱིར་ཡང་མཚན་
འཕྲོལ་ནས་ལྟོང་བ་དེ་སྤྱིར་སྒྲོག་གམ་མི་ལྟོག་སྟམ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྟོང་བ་
ཆུང་དུས་སུ་ཕྱིར་བཅོས་ན་ལྟོང་བ་སྤྱིར་མི་ལྟོག་སྟེ། ལྟོང་བ་དག་པའི་ཕྱིར་ངོ་
ཞེས་ཟེར་ངོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྟོང་བ་ཆེ་བའི་ངོ་བོར་གནས་པ་དག་གམ། ཆུང་བའི་
ངོ་བོ་གནས་པ་དག་

།སྤྱིར་མ་ལྟར་ན་ལྟོང་བ་ཆེ་བའི་རེགས་བརྗོད་པའི་
།༡༩༩བ།ཕྱིར་བཅོས་མ་བྱས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་མཚན་གྱུར་
པས་ལྟོང་བ་ཆེ་བའི་ངོ་བོ་དོར་བར་འབྱུར་བ་ལས། སྤྱིར་ཡང་མཚན་གྱུར་ན་ལྟོང་
བ་དེ་སྤྱིར་སྒྲོག་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །སྤྱིར་སྒྲོག་པའི་ལུང་ནི་ལྟོང་བ་
དེ་ལས་གྲོ་ལ་ཞེས་གྱང་བྱ་ཞིང་། སྤྱིར་ཡང་ལྟོང་བ་དེ་ཉིད་དང་བཅས་པར་འབྱུར་
བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ། དག་སྒྲོང་ལྟོང་བ་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བཞི་པོ་བྱུང་

བའམ། དགོ་སྒོར་མ་ལུང་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྡེ་ལྔ་པོ་བྱུང་བ་དེ་མཚན་གྱི་
ན་ལུང་བ་དེ་ལས་གོལ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཞིང་། སྒྲར་ཡང་མཚན་གྱི་ན་ལུང་བ་དེ་
ཉིད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ལུང་ལས་བཤད་ཅེས་སྡེ་མ་རྣམས་གསུང་ཡང་
། དེ་ནི་ལུང་ན་མི་སྒྲར་ཞེས་མཚོ་སྒྲ་བ་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །མཚན་གྱི་ན་
ལྷག་མའི་འཆབ་པ་དག་པར་བསྟན་པ་ནི། མཚན་གྱི་བ་དེ་ལ་སྒྲར་དགོ་འདུན་
ལྷག་མའི་ཉེས་པ་བཅའས་པ་ཉམས་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ལོ་སྟེ། བཅའས་པ་དེ་
ཡོད་པ་ལས་ཉམས་ཏེ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ལོ། **འྲི་ཀ་ལས།** དེས་ན་དགོ་སྒོར་
གིས་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་བཅའས་ནས་མཚན་གྱི་ཏེ་དགོ་སྒོར་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་
ན། དེ་ཡོངས་སུ་གནས་པ་སྟོ་བའི་ལས་ཉིད་སྟུང་པར་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། མཚན་མ་
གྱུར་པ་ཉིད་ལ་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་སྟིང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །

འདིར་སྒྲས་པ།

ཡིད་ནི་བསྟན་ལ་དད་པ་སྐྱེས་པའི་ལུས། །བཟོད་མེད་འདར་ཞིང་སྤྱེ་ལོང་རབ་
རྒྱས་ཆོ། །འཁོར་བའི་ནགས་ཆལ་བྱ་ངན་ཆེན་པོ་འདི། །བསམས་གིང་འཇིགས་
པ་གཞན་ཡང་རྩེ་ཆེར་སྐྱེས། །བསྟན་ལ་མ་དག་བྱི་མ་སྒྲ་ཆོགས་འདི། །མཐོང་
བས་ཡི་ཆད་གདོང་ལ་མཆི་མ་མགོས། །དེ་ཆོ་བྱུང་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་
རྣམས། །དྲན་གྱི་བདག་སེམས་གནས་པ་མེད་པར་གཡས། །ཀར་བསྟན་སྟོན་

ལས་གང་བྱོད་༼༡༧༧༩༽དེ་ཉིད་དུ། །རང་གི་ཉེས་ཚུགས་སྤྱིར་སྐོལ་རིང་ནས་
བརྟུལ། །གཞན་གྱི་མགོན་དུ་རྟག་པར་ཆས་པ་ན། །འགྲོ་བའི་སྐྱབས་སུ་གྱུབ་
འདི་བསྟེན་པར་འོས། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་གཏིང་ཆེན་བྱོད་གྱི་ཞལ། །མོས་
བའི་ལམ་ལ་མངོན་སུམ་མི་སྟོན་ཅིང་། །རྟག་རྟུ་པན་པའི་གསུང་གིས་མི་
འདོམས་ན། །བདག་ལ་བསྟོས་བཅས་སྟོན་པ་འདི་ན་སུ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མཁུ་བ་ཞག་དུག་གམ་ལྷ་བ་བྱེད་རིལ་གྱིས་སྤྱད་ཀྱང་རུང་། ཆ་ཤས་གྱིས་སྤྱད་
ཀྱང་རུང་སྟེ། སྤར་མཁུ་བ་སྤྱད་པ་ནི་བྱིས་མཚན་གྱུར་པ་ན་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་
ནོ་སྟེ་གདོད་མཁུ་བ་རྫོགས་པར་སྤྱད་དགོས་སོ། །ཞེས་**རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་**
ཁྱི་ཀ་ལས་གསུངས་སོ། །

འོན་ལྟར་ལྟ་བུ་ལས། དག་སྟོང་དེ་མཁུ་བར་བགྱི་བ་སྟོན་པ་ན། མཚན་
འཕོས་ཏེ་དག་སྟོང་མར་གྱུར་ན་ཆད་པ་བྲལ་བ་ཞེས་བགྱིའམ། ལྷ་བ་ལི་མ་ཡིན་
ཏེ། རི་ཙམ་དུ་སྤྱད་པ་དེ་གྲོངས་ལ་དག་འདུན་ལྷ་བ་གཉིས་ལ་ལྷ་བ་བྱེད་དུ་
སྟོངས་ཤིག་ཅེས་སྤར་མཁུ་བ་སྤྱད་པ་ནི་བྱིས་མཚན་གྱུར་པ་ན་ཞག་གངས་གྱི་
ཁ་སྟོང་བྱེད་པ་དོན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཅེ་ན། སྟོར་མོ་ལུང་བ་ཁ་
ཅིག་ན་རེ། སྤར་མཁུ་བ་སྤྱད་པ་དོན་མེད་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཉིན་མོར་འབྲལ་བའི་

ལྷག་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་བྱུང་ནས་མགུ་བ་སྤྱད་
པ་ནི་མཆན་གྱུར་པ་ན་དོན་མེད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། མཆན་གྱུར་པ་ན་ལྷུང་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྤྱན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལུན་མོང་གི་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་བྱུང་
ནས་མགུ་བ་སྤྱད་པ་ནི། མཆན་གྱུར་གྱང་སྤར་མགུ་བ་སྤྱད་པ་དེ་དོན་ཡོད་པའི་
ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་མི་བཟང་སྟེ། རང་གི་ནུམ་བཤད་དང་ཁྱེ་ཀས་
ཁུངས་སུ་བྱངས་པའི་**ལུང་ལས།** དག་སྤོང་མ་གཉིས་ཀའི་དག་འདུན་ལ་མགུ་བ་
སྤྱད་པ་༼༡༧༧བ༽མཆན་གྱུར་ཏེ་དག་སྤོང་དུ་གྱུར་ན། ཅི་དེས་དག་འདུན་ལ་
ཞག་དུག་མགུ་བར་སྤྱད་པར་བགྱི་འཆལ་ལམ། སྤྱད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་
གསུངས་པས་ནི། སྤར་མགུ་བ་སྤྱད་པ་དོན་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། སྤར་གཉིས་
ཀའི་དག་འདུན་ལ་ཟླ་བ་བྱེད་མགུ་བ་སྤྱད་དུ་ཟེན་གྱང་། ཡང་ཞག་དུག་དག་
འདུན་ལ་མགུ་བ་སྤྱད་པར་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པས་གྲུབ་ཆེན་ཡོན་ཏན་འོད། ལུང་ཁུངས་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་དང་
བཅས་པའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར། ལུང་ཡི་གེ་མ་དག་པར་ལག་ཏུ་བཟུང་ནས་
མགོ་པར་སྒྲིལ་ཚུར་སྒྲིལ་མང་པོ་བྱེད་ཅིང་། དག་ཏུ་འདི་དཀའ་གནས་ཡིན་ཟེར་
བ་མ་ཁི་འདོན་འདོན་བྱེད་པ་ནུམས་འོ་མེ་བརྒྱལ་བས་སྐབས་འདིར་བྲགས་ཅིང་
མཐོང་ཅིག །

གསུམ་པ་ནི།

མཚན་གྱུར་པ་འདི་ལ་ལྷུང་བའང་འགྱུར་ཏེ། ཚོག་རྣམས་ཏེ་བཅས་པ་རྣམས་
གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་མཚན་གྱུར་གྱི་མདོ་གཉིས་པ་བྱས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་
ནིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཅས་པ་ཆེ་བ་ལས་ཆུང་བའི་ཕྱིར། ལྷུང་བ་ཆེ་བ་ལས་
ཆུང་དུ་གྱུར་པ་དང་། མདོ་ལྷ་པ་ཞིང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་ཉམས་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས། བཅས་པ་ཡོད་པ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་བ་ཡོད་པ་ལས་མེད་པར་
གྱུར་པ་དང་། མགུ་སྤྱད་དོན་མེད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། གསུམ་གྱི་འཐད་སྐྱབ་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །མཚན་གྱུར་གྱི་མདོ་དང་པོ་དང་། གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་འཐད་སྐྱབ་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་འདིར་འགྱུར་ཏེ་མཚན་གྱུར་གྱང་ལྷུང་བ་ནི་ཆེར་མི་
འགྱུར་བ་རང་སོ་ན་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་འདི་གཉིས་ཀ་དང་ལྷགས་ལ་མི་སྤྱད་པས་སྐབས་འདིར་མགོ་མ་
ཚོངས་པར་མཛད་པར་ཞུའོ། །ཁགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཚོག་རྣམས་གྱུར་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་བཀོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་མདོ་འདིའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལྷག་ཆེན་པོར་འགྱུར་
ངོ། །༡༧༥༥།དེ་ལྟར་མཚན་གྱུར་གྱི་སྐབས་འདིར། ཞུ་འགྲེལ་མཐའ་པོ་བརྗེ་
ཏེ་དགོ་ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱིས། ལྷུང་བ་ཆུང་བ་ལས་མཚན་གྱུར་པས་ལྷུང་བ་
ཆེར་འགོ་བར་བཞེད་པ་ལ། བོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་ཁ་ཅིག །སྐྱབ་བྱེད་ཁ་སྤོང་
འདི་སྤྱད་དུ། དགོ་སྤོང་རེག་པའི་ལྷག་མ་བྱུང་བ་མཚན་གྱུར་ན་པས་པའི་སྤོམ་
པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་སྤོང་མ་རྒྱ་སྤྱེགས་ཀྱི་ཆང་བུ་འཆང་བའི་ལྷུང་
བྱེད་དུ་གྱུར་པ་མཚན་གྱུར་ན་ལྷུང་བའི་ལྷག་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བཅས་

པ་ཆེ་བ་ལས་མཆོན་གྱུར་པས་བཅས་པ་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པ་ན། སྤར་གྱི་ལྷུང་བ་ཡང་
རྒྱུ་དུ་འགོ་བ་བཞིན་དུ་མཆོན་གྱུར་པས་བཅས་པ་ཆེར་གྱུར་པ་ན་སྤར་གྱི་ལྷུང་
བ་ཡང་ཆེར་འགོ་སྟེ། བཅས་པ་གྱུར་པར་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །མཆོ་
སྤར་པ་ཆེན་པོས་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ལྷག་མ་ལས་སྟོམ་པོར་གྱུར་པ་དེ་སྟེ་ཆོན་ཆེར་
གྱུར་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ལྷུང་བའི་ངོ་བོ་ཆེར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་
དགེ་སྟོང་དུ་མཆོན་གྱུར་ཀྱང་ཆང་བུ་འཆང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དེ་ལྷག་མར་འགྱུར་བ་
ཉིད་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་དགེ་སྟོང་དུ་གྱུར་ཀྱང་ལྷུང་བྱེད་དེ་སོ་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

འོ་ན་རྟེན་དགེ་སྟོང་ལ་ཆང་བུ་འཆང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན།
མདོར་བསྡུས་གྱིས་ལྷུང་བྱེད་དེ་ཡོད་པར་འདོད་པའོ། །བཅས་པར་གྱུར་པ་
མཆུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེ་འང་བཅས་པར་གྱུར་པ་ཅམ་དུ་འདྲ་ཡང་། གྱེ་བྲག་
ཆེ་འགྱུར་དང་། རྒྱུ་འགྱུར་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །མཆོན་
གྱུར་པས་སྤར་གྱི་ལྷུང་བ་དེ་ཆེར་འགོ་ན་ནི། **རྟེན་གཤམས།** ལྷག་པའི་དོན་གྱི་
མཆོན་གྱུར་པ་ལས་ནི་ལྷུང་བ་ན་སྤྲད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི། ན་སྤྲད་པའི་དོན་
གྱི་སྟོང་བ་ལས་མཆོན་གྱུར་པ་ལས་ནི་ལྷག་མ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་
གསུངས་པ་(༡༧༥)དང་འགལ་ལོ། །ལྷུང་བ་རྒྱུང་བ་ལས་མཆོན་གྱུར་པས་
ལྷུང་བ་ཆེན་པོར་འགོ་ཞིང་། ལྷུང་བ་མེད་པ་ལས་མཆོན་གྱུར་པ་ཅམ་གྱིས་ལྷུང་

བཞོད་པར་འགྱུར་ན་ནི་དེའི་ཆེ་ལྷང་བ་སྤོང་བར་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་སོ། །ལྷག་
པའི་དོན་ཅེས་པ་དག་སྤོང་ལས་ལྷག་པ་དག་སྤོང་མའི་ལྷང་བའོ། །ལྷག་པར་
འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་ནི་དག་སྤོང་མའི་ལྷག་པ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལྷང་བ་དག་
སྤོང་ལ་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ནོ། །ཀྱ་སྤྱེགས་ཀྱི་ཆང་བུ་འཇུག་པའི་ལྷང་བྱེད་དག་
སྤོང་ལ་མདོར་བསྡུས་སྤྱིར་ཅེས་མཆོ་སྣ་པ་ཆེན་པོས་གསུངས་ཀྱང་བརྟག་པར་
བྱའོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ།

མཚན་མོ་ལག་ཤོམ་བརྒྱད་པ་ལས། །གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་སྒྲོམ་
བཞིན། །བྱོགས་འདིར་འཆད་ཚུམ་པ་ལ་མོ་ཆེ། །བཙོན་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་
གོ། །བདག་ནི་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ལ། །གཞན་པན་བཟང་པོའི་སྒྲོས་
བབྱང་སྟེ། །ཆོག་གི་ཆོགས་ལ་མ་འཇིགས་པར། །མཐའ་དག་དོན་སྟོན་བརྗོད་
པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། །འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱས་གཉིས་དོགས་གཅིད་ད་ལྟར་
ལུས། །ལྷང་བའི་ཡན་ལག་ཉིད་རྒྱ་བཞག། །སྤྱིས་གནས་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་དོགས་
གཅིད་རང་འགྲོ་བ་གང་གཏོགས། །ལྷང་བའི་ཡན་ལག་ཉིད་རྒྱ་བཞག། །ཁ་དོག་དང་
དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པའི་དོགས་གཅིད་ཤེས་པའི་རྒྱད་གང་གཏོགས། །ལྷང་

བའི་ཡན་ལག་ཉིད་དུ་བཞག། ཁོ་ན་ཏན་གྱི་ཆ་ལ་བརྟེན་པའི་དོགས་གཙང་འཕེན་ས་
གཅིག་གིས་བསྐྱས་ལུས། །རང་མཆོན་ཡིན། རྟེན་པ་གཉིས་རེས་ས་བཅད་རེ་སྟོན་ཏོ། །ལྷུང་བའི་
ཡན་ལག་ཉིད་དུ་བཞག། །དང་པོ་ནི།

རེག་པ་ལ་མཆོན་ན་མེད་མི་རུང་གི་སྒྱུར་བ་དང་། མཐར་ཐུག་དེའི་ཆེ་རེག་
ཡུལ་མའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པའི་ལུས་ནི་རེག་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་པ་
པོ་ཉིད་ཡིན་གྱི། མེད་མི་རུང་གི་སྒྱུར་༼༡༧༧༽བའི་སྤྱོད་པ་དང་མཐར་ཐུག་
གྲུབ་པའི་འོག་རེལ་གྱི་ལུས་འདིའི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོ་འདི་ནི་**ལུང་ལྷུང་**
ལས། རེག་སྒྱུན་ལུས་འཕྲུང་འཕྲུག་ལེན་གོས་སྟེར། །ལྷུང་ལ་སྒྱུར་དང་མཐར་ཐུག་
གོ། །བར་དུ་ཡུལ་དེའི་མཆོན་གྱུར་ན། །ན་སྒྲིད་གསུངས་དུས་གཞན་ལའང་
སྒྱུར། །ཅིས་སོ། །དེའི་ཆེ་ལུས་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་སྟེ་མཆོན་མཐུན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་
དགོས་པ་རྣམས་ལ་ནི། དེའི་ཆེ་མཆོན་མཐུན་པ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་
ལྷ་བ་མཐུན་པ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ལྷུང་བ་རང་རང་
གི་སྒྱུར་བ་དང་མཐར་ཐུག་དེའི་ཆེ་ལྷུང་བ་རང་རང་གི་གཞིའི་ཡན་ལག་ཆང་བ་
བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དེ་ཞེས་མཆོན་ནས་བསྐྱབ་ཏོ། །

འདིར་དྲགས་བརྒྱད་པ་ཆེན་པོ་སྤྟོན་ན་རེ། དང་པོ་ལྷུང་བ་བྱེད་པོའི་ཡུལ་
དང་རྒྱུ་རྩེས་བཟུང་བ་སྟེ། ལྷུང་བ་འབྱིན་པ་པོའི་མེད་མི་རུང་གི་སྒྱུར་བ་ཚུམ་པ་
ནས་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ཀྱི་བར་དེའི་ཆེ་ལུས་གང་ཡིན་པ་དང་། ལྷུང་བའི་སྒྱུར་བ་

བརྩམ་བྱའི་ཡུལ་མེད་མི་རུང་གི་སྒྲིབ་བ་ནས་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་དེའི་ཆོ་ལུས་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ལྷུང་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཏེ་ལྷུང་བ་སྒྲིབ་པ་པོ་དང་ལྷུང་
བ་འབྱུང་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཆོས་ཅན་གཉིས་ཏེ་འདི་གཉིས་མིན། ཆོས་ཅན་
གཉིས་ལ་རྟགས་གཉིས་རིམ་བཞིན་སྒྲིབ། འདི་ལྷུང་ལྷུང་བ་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་
པོའི་ལུས་མཚན་གཞན་དུ་མ་གྱུར་བ་དགོས་ཏེ། ལྷུང་ན་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་ནམས་གཞན་དུ་འབྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་
རེག་པའི་སྒྲིབ་བ་བརྩམས་ནས་མཚན་གྱུར་ན་བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་རེག་པ་དེ་
པམ་པའི་སྒྲོམ་པོར་འབྱུར་བ་དང་། དགེ་སློང་མས་སྒྲིམ་པའི་ལུས་ལ་རེག་པའི་
སྒྲིབ་བ་བརྩམས་ནས་མཚན་གྱུར་ན་ལྷག་མའི་སྒྲོམ་པོར་འབྱུར་བ་བཞིན་
ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དག་བཅོམ་(༡༧༥)པོ་ཡིན་པ་ལ་གསོད་པའི་སྒྲིབ་བ་བྱས་
ནས་དག་བཅོམ་གྱི་ན་པས་པམ་དང་མཚམས་མེད་གཉིས་ཀ་འབྱུང་གི། དག་
བཅོམ་མིན་པ་ལ་མཚན་གྱིས་བསྒྲུན་པའི་འོག་ཏུ་གྱིན་པས་པམ་འབྱུང་
གི། །མཚམས་མེད་མི་འབྱུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་གིས་སྒྲིམ་པ་ལ་རེག་པར་
བརྩམས་ནས་སྒྲིམ་པ་དེ་མཚན་གྱུར་ནས་བྱད་མེད་དུ་སོང་ན་ལྷག་མར་འབྱུར་བ་
དང་། དགེ་སློང་ལ་བརྟེན་པར་བརྩམས་པ་ལས་དེ་མཚན་གྱུར་ནས་དགེ་སློང་
མར་སོང་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འབྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །

དགེ་ལེགས་བཤེས་གཉེན་ན་རེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལ་སྒྲིབ་བ་བྱས་ནས་དག་

བཅོམ་ཐོབ་སྟེ་གི་ནའང་ཕམ་པ་དང་མཚམས་མེད་གཉིས་ཀ་འབྱུང་ལ། དགེ་
སློང་གིས་སོ་སོའི་སྒྲུབ་པའི་སྒྱུར་བ་བགྱིས་ལ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་ཞིག་
སློག་དང་ཕྱལ་ན་ཅིར་འབྱུང་ལགས། མཐར་འབྱུང་ཏེ་མཚམས་མེད་པའི་ཁ་ན་
མ་ཐོབས་ཀྱང་རེག་པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སོ་སྒྲུབ་ལ་
གསོད་པའི་སྒྱུར་བ་ལག་པས་འཛིན་པ་དང་། འཆིང་བ་དང་། བཅོན་རར་འཇུག་
པ་ལ་སོགས་བྱས་ནས་དག་བཅོམ་ཐོབ་ནས་མཚོན་བསྟུན་ཏེ་བསད་ན་ཕམ་པ་
དང་། མཚམས་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་གྱི། སོ་སྒྲུབ་དུས་སུ་མཚོན་
བསྟུན་པའི་སྒྱུར་བ་དེས་དག་བཅོམ་ཐོབ་ནས་གི་བ་ལ་ཕམ་པར་འབྱུང་ཡང་
མཚམས་མེད་དུ་མི་འབྱུང་ཏེ། བསྟུན་འོག་དག་བཅོམ་པ་ལ་མིན། །ཅེས་བཤད་
པས་སོ། **།འབྲེལ་པ་ལས།** གསད་པར་བྱ་བ་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་
གནས་སྐབས་ལ་ལྷུང་བ་འབྱིན་པར་བྱེད་པས་གསོད་པའི་སྒྱུར་བ་བརྩམས་ནས།
གསད་པར་བྱ་བ་དེས་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལྷུང་བ་
འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དེས་དག་བཅོམ་པ་དེ་གསོད་པར་བྱེད་ན། དེའི་ཆེད་དག་
བཅོམ་པའི་ལུས་དེ་ལྷུང་བ་འབྱིན་པར་༼ ༡༧༥ བ༽བྱེད་པའི་རྒྱུད་ལ་སློག་གཙོད་
པའི་ལྷུང་བ་དང་། མཚམས་མེད་པའི་ལས་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་
ཡིན་པ་ལྟ་བུ་དང་ཞེས་པའང་འདི་ལ་དགོངས་སོ། །ལུང་དུ་དགེ་སློང་གིས་དག་
བཅོམ་པའི་གྲུམ་པའི་སྒྱུར་བ་བགྱིས་ལ། སློབ་པ་སློག་དང་ཕྱལ་ན་ཅིར་འབྱུང་

ལགས། མཐར་འགྱུར་ཏེ། མཚམས་མེད་པ་དང་ཉེ་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་ཀྱང་
 རེག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན། བརྗེ་ཏ་ཀ་ལྷ་ན་སྒྲི་ཏས་དག་བཙམ་གྱི་ཏེན་
 ལ་གསོད་པའི་སྒྲོབ་བ་བྱས་ནས་དག་བཙམ་ཉམས་ནས་སྒྲོབ་པར་གྱུར་ཏེ་གི་ན།
 སྒྲོབ་པ་གསོད་སྒྲིམ་མེད་ཀྱང་འདི་བས་ད་སྒྲིམ་དུ་ཏེན་ངེས་པར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་
 སྒྲོབ་པ་བས་ད་པར་འགྱུར་གྱི། ཁོར་ན་དངོས་གཞིར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །དེ་
 བེ་མི་རིགས་ཏེ། དག་བཙམ་པ་ཉམས་ནས་སྒྲོབ་པའི་རང་ལ་འཆི་བ་མི་སྲིད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་ལས་ཉམས་པ་འཆི་བ་མེད། །ཅེས་པས་སོ། །ལུང་གི་
 དགོངས་པ་ནི་དེ་སྒྲོབ་པ་ཡིན་ལ། དག་བཙམ་དུ་གཤེས་ནས་དེ་བས་ད་ན་མི་འདི་
 བས་ད་སྒྲིམ་པ་དེ་མ་ཁོར་བའི་ཕྱིར་མཐར་འགྱུར་ལ། སྒྲོབ་པ་བས་ད་སྒྲིམ་མེད་
 ཀྱང་ཏེན་ངེས་པར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདིའི་རྒྱ་
 མཚན་གཙུག་སྤྱད་ཅན་དང་ལྷ་ཏྲ་ཡ་ནའི་རིགས་པས་ཀྱང་དག་བཙམ་པ་བས་ད་པ་ལ་དག་
 བཙམ་དུ་གཤེས་པར་མི་དགོས་པར་བཤད་པ་བདེན་ཏེ། སྤྱིང་གཞིའི་དབང་གིས་
 ཀྱང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པོ། །འདི་འདྲའི་ཀའི་དགོངས་པ་ཡིན་མོད་ཞིབ་མོར་འོག་ནས་དབྱད་དོ། །སོ་སྒྲི་
 བས་ད་སྒྲིམ་ནས་དག་བཙམ་བས་ད་ན་སྒྲོམ་པོར་བཤད་པ་ནི་གང་ཟག་ཁོར་བ་
 ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལུང་དུ་འདི་ལྟར་བ་རང་གི་སྒྲོབ་མཐའ་རྫོགས་པ་ལ་རང་རང་གི་གཞིའི་
 ཡན་ལག་ཚང་བ་བྱེད་པོར་དགོས་པ་འདིའི་བྱིན་ལེན་དང་། མཚམས་མེད་ལ་དོགས་པ་
 བཅད་མོད་གྱི། དེས་མཚོན་ནས་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷུ་པལ་ཆེ་༼༡༧༥༽བེ་ལ་བརྩི་

སྟེ། དམིགས་བསལ་མངལ་ན་གནས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ལ་སྒྱུར་བའི་དུས་ན་
མཚན་རྟེན་རུང་མེད་ཀྱང་མཐར་ཐུག་གི་དུས་ན་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་
དང་། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ལ་མྱང་བཙུགས་པས་སྟོག་ཆགས་གི་ན་མཐར་ཐུག་གི་
དུས་སུ་སྐྱེ་བ་ཕྱ་མོ་མེད་ཀྱང་ལྷག་མར་བསྐྱེད་པ་དང་། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་
བརྩིགས་པ་ན་དང་པོ་རྩོད་པ་བྱས་པ་ཞི་སྟེ། མཐར་ཐུག་གི་དུས་ན་རྩོད་བཅས་
མ་ཡིན་ཀྱང་ལྷག་མར་འགྱུར་བ་དང་། གོས་སྒྲོང་བ་ལ་སྒྱུར་བའི་དུས་ན་གོས་ཀྱི་
ངོ་བོར་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་མཐར་ཐུག་གི་དུས་སུ་ཡོད་ན་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིར་
འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་རང་གི་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་ཡང་དེ་དང་
དེར་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་པས་ཆེར་ལ་བརྩོམ་། །

སྐབས་འདིར་དཔལ་གྲུ་མཚོག་ལྷན་ན་རེ། དགོ་སྒྲོང་གིས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ལ་
རེག་པའི་སྒྱུར་བ་བྱས་ནས། ཡུལ་དེ་བྱད་མེད་དུ་མཚན་གྱུར་ན་སྐྱེས་པའི་ལུས་
དེ་སྒྱུར་བ་བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་དེ་དངོས་གཞི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་
པས། དེའི་ཆོ་སྒྱུར་བ་ལ་སྒྲོམ་པོ་དང་། དངོས་གཞི་ལ་ལྷག་མ་འབྱུང་བ་ཡིན་
ཟེར་བ་ནི་རྩིང་ཞེས་བརྗོད་ནས། རང་ལུགས་ལ་དེ་འདྲ་དེ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་
གང་དུས་མཉམ་དུ་མཚན་གྱུར་ན་ནི། མཚན་བྱི་མ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་གཞི་
འོང་དོན་མེད་ལ། སྒྱུར་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ལ་མཚན་གྱུར་ན་ནི་མཚན་བྱི་མ་ལ་
གང་ཡོད་ཀྱི་སྒྱུར་དངོས་གཉིས་ཀ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་འགྲེལ་པའི་

དགོངས་པ་འཆད་པར་རྫོམ་ནས་སོ་སྐྱེའི་རྟེན་ལ་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་བྱས། དག་
བཙམ་གྱི་ལུས་ལ་དངོས་གཞིའི་སྦྱར་བ་བྱས་ནས་མཐར་རྟེན་དེ་གི་བ་ལ་
མཚམས་མེད་དང་པམ་པ་འབྱུང་བར་དགོངས་ཏེ། **ལྷིག་པ།** དག་བཙམ་པ་དེ་
གསོད་པར་བྱེད་ན་ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །བོད་(༡༧༥ན)དག་འགྲེལ་པ་
མཁན་པོའི་ལུགས་འགོག་པ། རྒྱགས་སྤེའི་ནམ་མ་ལངས་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་
། ཡང་འགྲེལ་པར། བསད་བྱ་དག་བཙམ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཆེ་སྦྱར་བ་བྱས་ཏེ་
འགྱོད་པ་དྲག་པོ་ལྟ་བུས་སྦྱར་བ་དེ་ལས་བྱིར་ལོག། །དེའི་འོག་ཏུ་ཡུལ་དེས་དག་
བཙམ་པ་ཐོབ། སྦྱར་བ་སྤྲ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གི་བར་གྱུར་ན་དག་བཙམ་པའི་ལུས་
དེ་སློག་གཙོད་པ་འབའ་ཞིག་གི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་གྱི། མཚམས་མེད་པའི་ལས་གྱི་
བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་དེ་ཅུང་ཟད་དཀའ་བར་
སྒྲུང་ཡང་དོན་ནི་དག་བཙམ་པའི་ཆ་ལ་འདུན་པ་ལོག་ཅིང་གསོད་པའི་ཆ་ལ་མ་
ལོག་པ་ལ་འཆད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སློག་གཙོད་ཀྱི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་
ཡང་འབྱུང་དོན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །རྟེན་གཅིག་ལ་འདུན་པ་བྱེད་ལོག་དེ་འདྲ་མི་
སྤྱི་སྒྲུམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དག་བཙམ་པ་མི་གསོད་པའི་ཡི་དམ་ཅན་
འགའ་ཞིག་གིས། ཡུལ་དེ་དོན་ལ་དག་བཙམ་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་མིན་པར་འདུ་གཤམ་
ནས་བསད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདུ་གཤམ་ཅམ་དོན་ཡན་ལག་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དོན་ཡན་
ལག་ཡིན་པ་དང་། དོན་གཤམ་མཐུན་པའི་དོན་དོན་དེར་འདུ་གཤམ་པ་མེད་ན་

དངོས་པོ་ལ་དོན་དེ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་གཙོ་ཆེ་བའི་གོ་དོན་མིན་ཏེ། ཤིང་
 སྐམ་བཅད་པར་བྱའོ་སྐམ་དུ་འདུ་གེས་ཏེ་མཆོན་བསྟུན་པ་ལས་མི་ཤི་བར་གྱུར་
 གྱང་། སྦྱོར་དངོས་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེས་མེད་དུ་འགྲེལ་བ་མ་ཁན་པོས་བཞེད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུ་ནའོ། །སྦྱོར་བ་དེ་དག་ལ་རིམ་བཞིན་དབྱུད་ན་སྦྱོར་པོ་ཅི་འདྲ་མེད་
 དེ། དགོ་སྦྱོང་གིས་སྦྱེས་པ་ལ་རེག་པའི་མཐར་ཐུག་བཞིན་པ་ན། སྦྱེས་པ་དེ་བྱུང་
 མེད་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་སྤིད་ལ། དེའི་ཆོ་མཆོན་ཕྱི་མ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་གཞི་མི་
 འབྱུང་ན་གང་འབྱུང་། དེར་མ་ཟད་ལྷུང་བ་འབྱིན་པོ་དགོ་སྦྱོང་གིས་སྦྱེས་པ་ལ་
 ༼༡༥༥༽རེག་པའི་སྦྱོར་བ་ལག་པ་དེངས་པ་བྱས་ན། ལྷུང་བ་འབྱིན་ཡུལ་སྦྱེས་
 པ་དེ་མཆོན་འགྱུར་བ་ལ། རྒྱ་བྱས་ཐོགས་མེད་དུ་སོང་། དགོ་སྦྱོང་གིས་ལག་
 པས་རེག་པའི་མཐར་ཐུག་པ་གྲུབ་པ་ན། ཡུལ་དེའི་མཆོན་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པ་
 གྲུབ་པ་ཞིག་ཀྱང་སྤིད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་བྱོད་གྱི་ཞིབ་ཆ་དེ་བོད་དུ་
 གྲགས་པའི་ཆོག་སྦྱོན་མིན་གྱི། དོན་ལ་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་སྦྱེས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་
 གྲུབ་པའི་ཡུལ་མཆོན་གྱུར་ལ་བྱས་པས་སྦྱོར་བ་ལ་སྦྱོམ་པོ་དང་། དངོས་གཞི་ལ་
 ལྷག་མའང་འབྱུང་བ་སྤིད་དོ། །

གཞན་ཡང་སྦྱོར་བཞིན་པ་ལ་མཆོན་གྱུར་ན་མཆོན་ཕྱི་མ་ལ་གང་ཡོད་གྱི་སྦྱོར་
 དངོས་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བ་ཡང་མ་རེས་ཏེ། མཆོན་གྱུར་ཟིན་ན་དེ་ལྟ་ཞིག་སྤིད་དུ་
 རྒྱག་ཀྱང་མཆོན་འགྱུར་བ་ན། དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་མཆོན་ཕྱི་མ་ལ་བྱས་པའི་

སྒྱུར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་མཚན་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྫོང་ས་པའི་དོགས་གཙོད་འདི་ལྟ་བུ་སྒྱར་ནས་བསལ་ཟེན་ཏེ། རྣམ་དག་ཟངས་ཆེན་པའི་ཞལ་ནས།
ཧྲི་ཀ་ལས། དགོ་སྒྲོང་གིས་སྒྲེས་པའི་ལུས་ལ་རེག་པའི་སྒྱུར་བ་བརྩམས་པ་ན།
སྒྲེས་པ་དེ་མཚན་གྱུར་ཏེ་བྱད་མེད་དུ་གྱུར་ན་བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་རེག་པ་དེ་ནི་
བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་དེ་རེག་པ་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ཅེས་པ་
ནི། །ཁད་རིང་བའི་སྒྱུར་བའི་དུས་ན་སྒྲེས་པ་ཡིན་གྱུར་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་སྒྱུར་བ་
དང་མཐར་ཐུག་དེའི་ཆེ་ཡུལ་བྱད་མེད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་འགྲེལ་བར། གསལ་བྱ་དག་བཙུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དག་བཙུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྱུར་བ་བྱས་ཤིང་། ཡུལ་དེ་གསོད་དགོས་བསམ་པ་ལས། དེས་དེའི་ཆེ་ལམ་ལ་འབད་ནས་དག་བཙུམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེ་དགོ་སྒྲོང་དེས་རྗེས་སུ་དཔོགས་ནས་འགྲོད་པ་དག་ཏུ་སྒྲེས་ནས་དག་
༼༡༧༧ན༽བཙུམ་གསོད་པར་མ་བསམ་པས་གསོད་པའི་ལུས་ངག་གི་སྒྱུར་བ་དེ་
ལས་ལོག་པས་མཐར་གྱུར་པ་ན། དག་བཙུམ་མིན་པའི་སྒོག་གཙོད་པའི་ཕམ་པ་
འབྱུང་ལ། མཚམས་མེད་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཧྲི་ཀའི་ཆོག་
འདིས་བསྐྱུན་འོག་དག་བཙུམ་པ་ལ་མིན་ཅེས་པའང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །**འགྲེལ་བར།** གསལ་བྱ་དེ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པ་དེའང་ངེད་
ཀྱིས་བཤད་པ་ལས་བྱད་པར་ཅིའང་མེད་བཞིན་དུ་འགྲེལ་པ་ལ་སྒྲོན་བརྗོད་ཅིང་

འདུ་ཤེས་མི་གཙོ་ཞིང་། རྟེན་ངེས་བཟུང་ཙམ་གྱིས་ཚོག་ཅེས་པས་སྐྱབ་བྱེད་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་། རྟེན་ངེས་བཟུང་གི་དོན་ཤེས་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་རང་ལུགས་
སུ་ཁས་སྤངས་པས། དག་བཙམ་ལ་དག་བཙམ་གསོད་པའི་འདུན་པ་ལོག་གྲང་
མི་གསོད་པའི་ཆ་ལ་འདུན་པ་མ་ལོག་ནས་དག་བཙམ་མཐར་གྱུར་ན། དག་
བཙམ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་མི་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཤེས་
གཙོ་བ་ལ་ནི་རྟེན་ངེས་བཟུང་གིས་ཚོག་། །དེ་ནི་དེ་ལ་ཡོད་དོན་ནི་དག་བཙམ་པ་
ཡིན་པས། དག་བཙམ་བསད་པའི་དོན་ཤེས་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་དེ་ལ་
ལུགས་པས་སྤངས་སྤྱོད་པ་དེ་དང་། ཁ་ཡ་བྱེར་སོང་འདུག་པ་དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་
པ་འབྱུལ་པའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་དེ་དག་པལ་ཆེ་བ་རབ་བྱུང་གི་གཞི་སོགས་སུ་མི་
འཐད་པ་ཅུང་ཟད་བཀག་མོད། ད་ནི་ཁྱེད་ཅག་གི་འདོད་པ་བཏང་སྟོམས་སུ་
བྱས་ཏེ་འབྱུལ་པའི་ཚུལ་དགག་གིས་མི་ལང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཁྱུང་ཁྱུང་མོ་ལས་སྐྱེས་པའི་མི་གནས་བརྟན་བླག་དང་། ཉེ་བའི་བླག་ལྟ་བུ་
བསད་ན་དུད་འགོའི་བུ་བསད་པ་ཡིན་པས་དུད་འགོ་གསོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་
འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགོ་བ་གཞན་དུད་འགོ་འཕ།
མི་མ་ཡིན་ལས་སྐྱེས་པའི་མི་ནི་རང་གི་འགོ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ། མི་
ཉིད་ཡིན་པས་དེ་བསད་པ་འཕ། དེ་ལ་བརྟུས་ན་པམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་

ནོ། །འདི་ནི་**ཡུང་ཁུ་བ་ལས།** དག་སྒོར་གིས་བྱུལ་སོང་མའི་མངལ་དུ་མི་བཀུམ་
ན་ཅིར་འགྱུར། མངལ་ན་གནས་པ་དེ་ལ་མིར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བཀུམ་ན་ནི་མཐར་
འགྱུར་རོ། །**༡༩༠༠**ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་ལས་གྱུར་བ་ཐམས་
ཅད་དུ་འང་འགོ་བ་གཞན་ལས་སྐྱེས་པའི་མི་ལས་ཀྱང་ལྟར་བ་དངོས་གཞིར་
འགྱུར་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་ལས་སྐྱེས་པའི་མི་མ་ཡིན་དང་། དུད་འགོ་ལས་
སྐྱེས་པའི་མི་མ་ཡིན་བསད་ན་སྒོམ་པོར་འགྱུར་ཞིང་། མི་ལས་སྐྱེས་པའི་དུད་
འགོ་དང་། མི་མ་ཡིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དུད་འགོ་བསད་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་
རོ། །ས་ཁུ་མེ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟར་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་ས་ཁུ་མེ་གསུམ་རང་རང་གི་
རྒྱན་ལས་སྐྱེས་པ་ལྟར་བར་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ས་ཁུ་མེ་རྣམས་
ཀྱང་ལྟར་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་དུ་མཚུངས་པ་སྤྱར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་འགྲེལ་པའི་འདོད་
བ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། རང་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལས། དག་སྒོར་གིས་མའི་འགོ་བར་གཏོགས་པ་འགོ་བ་
གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྟེན་པ་ཞིག་གསོད་ན་དེར་འདུ་ཤེས་པས་ཀྱང་རུང་
། འགོ་བ་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་རུང་སྟེ། བསད་པའི་དུས་ན་དངོས་གཞི་ལ་ནི་
ཕམ་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །

འདིར་ཁུངས་ནི། ལྷ་ཏྲ་ཡ་ནའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་བྲན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་

གཙུག་མུད་ཅན་གྱི་ཕས་དགྲ་བཙམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་མ་གཤིས་སུ་ཟེན་གྱང་།
 ཕས་བྱ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཚམས་མེད་པ་གཉིས་བྱས་ཏེ་ཕ་བསད་པའི་ཕྱིར་དང་
 ། དགྲ་བཙམ་པ་བསད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲིངས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཀྱི་ཀས་བཤད་
 ཏོ། །དེ་ཡང་བྱ་གཞོན་ལྟ་གཙུག་མུད་ཅན་གྱི་ཕ་ལྟ་ཏུ་ཡོན་དགྲ་བཙམ་ཡིན་པ་ལ་
 དགྲ་བཙམ་ཡིན་པར་མ་གཤིས་གྱང་ཕ་ཡིན་པ་ལ་ཕ་ཡིན་པར་གཤིས་ལ། སྐབས་
 འདིར་ཕ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་གཅིག་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཆ་ཡོད་
 པས། དེའི་ཆ་ནས་དགྲ་བཙམ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་འབྱུང་བའོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་མི་སྒྲུལ་སྟག་ཏུ་བསྐྱར་བ་གསོད་པ་ན། སྟག་འདི་བསད་སྟམ་དུ་སྟག་ཡིན་
 པར་འདུག་ཤིང་བསད་ན་བསད་པའི་དུས་ན་ཕམ་པར་༼ ༣༠༠ བ ༽ འགྱུར་
 ཏེ། སྟག་འདི་བསད་སྟམ་དུ་བསམ་པ་ན། འདི་དང་མི་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་པའི་
 ཕྱིར་རྒྱུད་གཅིག་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཆ་ཡོད་པས་དེའི་ཆ་ནས་མི་གསོད་པའི་ཕམ་
 པ་འབྱུང་བར་བཞེད་དོ། །ཀྱན་སྦྱོང་སྒྱུ་ཞུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱོར་ལུང་སྦོམ་
 བོ་མི་བསྐྱོད་དང་དངོས་གཞི་ཉིད་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དགོངས་པ་ལ།
 བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྒྲུལ་པའི་འདུལ་འཛིན་སྒྲ་རབས་པ་ནམས་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས།
ཀྱི་ཀར། གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་སྟེ། འདི་ལ་དམ་བཅའ་དགག་
 པ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟག་ཡིན་པར་འདུག་ཤིང་བསད་
 པའམ། མི་མ་ཡིན་དུ་འདུག་ཤིང་བསད་པས་མི་གསོད་པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་ན་

ནི། **ཡུང་ཁུ་བ་ལས།** མི་ལ་མི་མ་ལགས་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བཀུམ་ན་ཅིར་འགྱུར།
སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། བམ་པར་མ་གསུངས་པ་དང་། **འོད་ལྗན་**
ལས་ཀྱང་། མིར་ནི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགོ་བ་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་ནི་
མཐར་འགྱུར་བ་མེད་པར་སྟོན་ཏེ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །

དགག་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་། རྟེན་གཉིད་ལས། ལྷས་བྱིན་དུ་འདུ་ཤེས་
པས་མཆོད་སྦྱིན་བསད་པ་ལ་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཐལ་བར་ཡང་མི་
འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་རྒྱད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ལྷས་བྱིན་དུ་འདུ་
ཤེས་པས་མཆོད་སྦྱིན་བསད་པ་ལ་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་བར་རིགས་སོ་ཞེས་
བཤད་ལ། དེ་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ནི་མི་སྦྱལ་སྟག་ཏུ་བསྐྱར་བ་གསོད་པ་
ན། སྟག་འདི་བསད་སྟམ་དུ་སྟག་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསད་པ་ལ་ཆོས་ཅན།
མི་གསོད་པའི་ཕམ་པ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། མིར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་།
མི་དང་སྟག་གཉིས་འགོ་བ་ཐ་དད་པའི་བྱིར་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། གཙུག་ཡུང་ཅན་ལ་༼༣༠༽ན་མཆོམས་
མེད་གཉིས་འབྱུང་བར་མ་གྲུབ་སྟེ། **མཛོད་འགྲེལ་ལས།** གང་ཟག་གིས་པ་དག་
བཅོམ་པ་བསད་ན་འང་དེ་ལ་མཆོམས་མེད་པ་ནི་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ་རྟེན་
གཅིག་པའི་བྱིར་ཞེས་བཤད་ཅིང་། **ཡུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་སྟོག་**
ཆགས་གཅིག་བསད་པས་ལས་ཀྱི་དངོས་གཞི་གཉིས་མི་སྲིད་པས། འདིར་

མཚམས་མེད་གཅིག་མིང་གཉིས་སུ་བརྟགས་ཏེ་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །དགྲ་བཙུག་པ་ཡིན་པར་མ་ཤེས་པས་དགྲ་བཙུག་པ་
བསང་གྱང་དགྲ་བཙུག་པ་བསང་པའི་མཚམས་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། **འོད་**

ལྷན་ལས། ལུས་གཅིག་ལ་དགྲ་བཙུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་མེད་པར་ནོར་བས་
གསོད་ན་མཚམས་མེད་པར་འགྱུར་བར་མི་རུང་གི། །འོན་གྱང་པམ་པ་ནི་སྤྲུལ་
གྱང་བསྐྱོག་པར་དཀའ་ཞེས་བཤད་དོ། །

འོ་ན་མཚམས་མེད་པ་གཉིས་བྱས་ཏེ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན།
གཙུག་སྤྱད་ཅན་སྤྲིག་པ་སྤྱང་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲོ་གཉིས་ནས་སྤྱོ་
བ་སྟེ། **མཛོད་འགྲེལ་ལས།** སྤྱ་ཅན་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཚམས་མེད་པ་གཉིས་བྱས་
ཏེ་པ་བསང་པ་དང་དགྲ་བཙུག་པ་བསང་པའོ་ཞེས་བཛོད་པ་ནི་རི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན།
སྒྲོ་གཉིས་ནས་སྤྱོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

འདིར་དཔལ་ཤུག་མཚོག་ལྷན་ན་རེ། རྒྱུ་ཀའི་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བར་
འདོད་ནས་བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་པ་དང་དགྲ་བཙུག་པའི་གཞི་མཐུན་
བསང་ན་མཚམས་མེད་གཉིས་དང་། སྤྱོག་གཙོད་ཀྱི་པམ་པ་སྟེ་གསུམ་ལས།
གང་མི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཅེས་བརྟགས་ན་འཛིག་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུམ་ག་བསྐྱེད་
པའི་ཡན་ལག་བརྩི་བ་རྣམས་པར་བཞག་པ་ཆང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གསུམ་བསྐྱེད་
པ་ལ་ཡུལ་རྒྱུད་ཐ་དང་པ་དགོས་ན། **རི་རྒྱན་བྱ།** གཞི་གཅིག་༼ ༣༠༽བཟུང་ལ་དུ་མ་

ཉིད་བཅས་པ་ལ་ནི་རི་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉེས་པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་
དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། རྫོག་གཙོད་པམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་ལ་མིར་གཤེས་
ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ན། **རི་སྟོང་དུ།** འགོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟེན་པ་བསང་པ་
ཡང་རོ་ཞེས་པའི་མདོ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། **ལུང་ལས།** མིའི་མངལ་དུ་
དུད་འགོ་བསང་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་
རོ། །དེ་འབྲེལ་དོགས་གཙོད་དང་ཚུད་སྒང་ནི་ཉམས་གིན་ཏུ་ཞན་ཏེ། སྤྱུལ་སྟག་
ལྟ་བུ་དེ་ཡུལ་ཡ་དང་། དག་བཙོམ་པ་དང་མིའི་ཆ་གསུམ་ལས། མི་ཡིན་པར་
འདུམ་གཤེས་ན་རྫོག་གཙོད་ཀྱི་པམ་པ་འང་ཡོང་དོན་མེད་ལ། དེར་གཤེས་པ་རྫོག་
གཙོད་ཀྱི་པམ་པ་དང་། དེའི་ཁར་མིའི་བྱུང་པར་ཡིན་པ་དང་། དག་བཙོམ་པ་
ཡིན་པར་མ་གཤེས་ན་མཚམས་མེད་དེ་དག་མི་འབྱུང་ལ། དེར་འདུག་གས་ན་
མཚམས་མེད་དེ་དག་འབྱུང་བར་བཤད་པས། དཀའ་བའི་གནས་མེད་ལ་གཞི་
གཅིག་ལ་དུ་མ་ཉིད་བཅས་པ་ཟེར་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་བྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ། འདིར་ནི་
སྒྲོར་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དོགས་གཙོད་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བཅས་པ་ཐ་དད་
བས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་དོན་ཐ་དད་པའི་བྱིར་དང་། བྱེད་གཤེས་ལུང་
དེ་ནི་སྒྲོར་འཇུག་གཞི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་གཤེས་རྒྱུད་གར་གཏོགས་ལ་དོགས་པ་
བཅད་པ་རྫོག་གཙོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲུར་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། འགོ་བ་
གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟེན་པ་བསང་པའི་གོ་དོན་བྱེད་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་རེད་ལ།

བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་གྱི། སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། མིའི་མངལ་དུ་དུད་འགོ་
གསོད་པ་ལ། དུད་འགོར་གཤམ་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་པ་ཡིན་ལ།
བྱེད་ཅག་རྒྱས་མེད་པར་མང་དུ་སྐྱབ་བ་ལ་དོན་མེད་འདི་འབྲུག་བ་ལ་མི་སྐྱབ་
བའི་བརྟུལ་༼ ༣༠༥ན༽ཞུགས་བགྱིས་མོད་ཀྱང་ད་ལན་འདི་ཐལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། སྦྱིར་ན་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་བའི་ཡུལ། ལུས་ཐ་
མལ་དུ་གནས་པ་ངེས་བཟུང་དུ་མི་དགོས་པ་དང་། དགོས་པ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ལ་བདུན་ཏེ། མི་ཆངས་སྦྱོད་དང་འབྱེན་པ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་དང་སློག་
གཙོད་བཞིའོ། །དེ་ཡང་**ལུང་ལྷུབ་ལས།** དགེ་སྦྱོང་གིས་སྒྲགས་སམ་སྒྲན་གྱིས་
མིའི་བྱད་མེད་ཕྱོལ་སོང་དུ་བསྐྱར་ཏེ་མི་ཆངས་པར་སྦྱད་པར་བགྱིད་ན་ཅིར་
འགྱུར། མཐར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས། འབྱེན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་
པར་སྦྱར་རོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་ནི། **སྤྱི་ཀ་ལས།** ཀླུ་བའི་རྣམ་དེ་དབང་
བའི་མི་དེ་འགོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བརྟན་དུ་ཟེན་ཀྱང་ལྷུང་བ་འབྱེན་པར་བྱེད་
བའི་རྣམ་དེ་མིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་འདུ་གཤམ་ན་ནི། དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སློག་གཙོད་པ་ལ་ནི། **ལུང་ལྷུབ་**
ལས། དགེ་སྦྱོང་གིས་སྒྲགས་སམ་སྒྲན་གྱིས་མི་ཕྱོལ་སོང་དུ་བསྐྱར་ཏེ་འཆོ་བ་
དང་ཐལ་ན་ཅིར་འགྱུར། མཐར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ནས། དུད་འགོ་
འདེབས་སྦྱོད་གསོད་གསུམ་ལ་འང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་སོ། །**འདི་ཉིད་**

ལས། འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟེན་པ་བསད་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་ངེས་བབུང་དུ་
དགོས་པ་ནི། སྤར་བཤད་མ་ཐག་པའི་ལྟར་བ་བདུན་པོ་མ་གཏོགས་པ་སེམས་
ཅན་ལས་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ལྟར་བ་དངོས་གཞི་ཚོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་
ཡུལ་དེ་གཟུགས་གཞན་དུ་སྒྱུལ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཤིང་། ཡུལ་དེ་
གཟུགས་གཞན་དུ་སྒྱུལ་པ་ལས་ལྟར་བ་རང་གི་ན་སྤང་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ཉིད་

༼ ༣༠༥ བ ༽ ལས། སྒྱུལ་པ་མོ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། **འྲི་ག་ལས།**

རིག་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ནི་ཐ་སྟོན་གྱི་པས་ཉམས་ཕྱིར་ལྟར་བ་ན་སྤང་བར་རྣམ་པར་
བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་ལྷ་བ་ལས། མཆོ་སྒྲ་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱུས་པའི་
སྒོམ་ནི། འབྲིག་ཆོག་བསྟེན་བཀྱར་བྱུང་དུ་གསོད། ལུབ་ལྷག་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་དང་
དུག །སྒྱུལ་པ་ཡུལ་བྱས་ན་སྤང་གསུངས། །དེ་མཚུངས་གཞན་ལ་མདོར་བསྐྱུས་
སྒྱུར། །ཅིས་སོ། །

སྐབས་འདིར་མི་དུད་འགྲོར་སྒྱུལ་པ་ལྷ་བྱ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས། ལྟར་བ་མི་
ཚོགས་པ་འདི་རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་དེ། ཡུལ་དེ་ལུས་གྱི་ཐ་སྟོན་ལས་ཉམས་
པས་དགག་བྱ་མ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མི་སྒྱུལ་སྟག་ཏུ་བསྐྱུར་བ་ལྷ་བྱ། འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ལུས་གྱི་རྣམ་པ་བསྟེན་པ་

མིར་འདྲ་ཤེས་ཏེ་བསད་པ་ལ་ཡང་ངོ་སྟེ་མི་གསོད་པའི་ཕམ་པ་བསྐྱེད་
དོ། །གསོད་ན་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་འདྲ་ཤེས་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་
མི་འབྲང་བའི་ཚུལ་སྔ་མར་སྦྱར་རོ། །ཡང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་འགྲོ་བ་ཉིད་མ་
ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔ་བར་སྦྱར་རོ། །མི་མ་ཡིན་དང་དུད་འགྲོ་འགྲོ་བ་གཞན་
གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ལ་དེར་འདྲ་ཤེས་པས་བསད་ན་རང་རང་གི་ལྟང་བ་གཞི་
ལྟ་བ་བཞིན་འབྱུང་ངོ་ཞེས་མདོ་འདིས་བསྟན་ཏོ། །

བཞི་པ་ནི།

དགྲ་བཙུག་ཐོབ་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་མང་པོ་རྣམས་ཅིང་། རྣམ་
པར་བྱང་བའི་ཆོས་མང་པོ་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་པས་སྔོན་སོ་སོའི་སྦྱོ་བོ་དང་གནས་
སྐབས་མི་འདྲ་བས། སྔར་ལས་རྒྱད་གཞན་ཡིན་ནམ་སྟེ་དུ་དོགས་པ་བསལ་
བའི་བྱིར་སོ་སོ་སྦྱོ་བོའི་གནས་སྐབས་ལས་གཞན་མིས་དགྲ་བཙུག་པ་ཐོབ་པ་ནི་
མི་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ། དགྲ་བཙུག་པའི་རྟེན་ཅན་བསད་ན་
༼ ༣༠ ནུན༽ནི་མི་གསོད་པའི་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ལུང་ལྷ་བ་ལྷང་

ཤོས་ལས། དགྲ་བཙུག་པ་བཀུམ་ན་ཅིར་འགྱུར། ཕམ་པར་འགྱུར་ཞིང་།
མཚམས་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སློག་གཙོད་པ་ལ་
གསུངས་པ་ནི་མཚོན་བྱེད་ཡིན་ཏེ། མདོ་འདི་ནི་སོ་སོའི་སྦྱོ་བོ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་
ལས་ལྟང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལྟར་དེས་དགྲ་བཙུག་ཐོབ་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་

ལས་ཀྱང་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་མི་ལས་གྱུར་བ་རྣམས་སྤྱིར་བསྟན་
བ་ཡིན་ནོ། །ཤམ་ལྷག་དང་པོ་གཉིས་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་སྤྱིས་བསྐྱེད་བ་
ཡིན་ལ། མི་མ་ཡིན་གྱི་བྱེ་བྲག་ལྷ་དག་བཙམ་བ་མང་དུ་ཡོད་པས། དེ་དག་ལ་
ཡང་དོགས་པ་བཅད་པར་སེམས་སོ་ཞེས་ཟངས་ཆེན་པས་གསུངས་སོ། །དགྲ་
བཙམ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་བསལ་
ནི། དགྲ་བཙམ་པའི་ཆོས་གོས་ལྷུང་བཟེད་བརྟུས་ཀྱང་ཤམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་
ཚུལ་སྒར་བཤད་པ་དང་། དགྲ་བཙམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་འབྲུལ་ཅན་ཡུལ་དུ་
བྱས་པ་ལས་འབྲིག་ཆོག་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་མི་བསྐྱེད་པ་
དང་། དགྲ་བཙམ་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ནི། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་
ཅུབ་ལྷག་ལ་སོགས་པའི་ལྷུང་བ་རྣམས་མི་བསྐྱེད་དེ། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡིན་པ་
ལས་གོལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས། དགོ་
འདུན་གྱི་དབྱེན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པ་
དང་། མི་ཆོས་སྒྲ་མ་བདེན་སྒྲའི་ལྷུང་བྱེད་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། འཕགས་པ་ཡུལ་དུ་
བྱས་པ་ལས་ནི་གཅེར་བུ་ལ་ཟས་བྱིན་པ་ལྷ་བྲ། གཞི་མུ་སྟེགས་པ་ལས་གྱུར་པའི་
ལྷུང་བྱེད་མི་བསྐྱེད་དེ། དགྲ་བཙམ་ཐོབ་པ་ན་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལས་གོལ་བའི་
༼ ༣༠༣ བོ་བྱིར་རོ། །

འདིར་སྒྲས་པ།

གང་གིས་སེམས་འདི་ཚོས་སྒྲུར་གྱི་གྱུ་ཁོ་ནས་ལྷག་པར་སྟོན་གྱི་གཞན་མ་
ཡིན། །དེ་ཡི་ཁ་ནས་གཙུག་ལག་ཚིག་ནི་འབྲུལ་མེད་ནམ་ཡང་ལན་གཅིག་མི་
འབྱུང་ཞིང་། །ང་རྒྱལ་འབར་བས་གདོང་ནི་མདོག་བྲལ་དག་པོ་མི་སྒྲུན་གཏེར་
སྒྱུར་དེ་དག་གིས། །བཀའ་སྒྲོག་ཆད་པ་ལྟ་བུར་བདག་གི་ལེགས་བྱས་གཏམ་
བཟང་བྱད་ཅན་ཇི་ལྟར་བཟོད། །སྲིད་པའི་འབྲུན་སར་ཡོངས་སུ་གདུང་ཞིང་
འདོད་པའི་རོ་ཡིས་སྒྲོས་པ་ཉིད་གྱུར་ལ། །སྤོངས་ཆེན་འཕེལ་བའི་མུན་པ་ནག་
པོས་སྒྲོ་མིག་ཟུམ་པ་རྒྱལ་ཞིང་སྒྲོ་གྲོས་ཆད་པ་ཡི། །འབྱུང་པོ་ལེགས་པར་བྱང་
ཆུབ་སྒྲུབ་ལ་ཞུགས་ཤིང་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་སེལ་བརྩོན་པ། །འོད་ཟེར་བཅས་
པའི་བདག་སྒྲོ་བྱམས་སེམས་རབ་སང་ཉི་མ་དེ་ལ་ཕྱག་བྱོས་ཤིག །རྣམ་གྲོལ་
པརྒྱ་ཅན་ནི་ཙུ་བ་བསྒྲུན་ནས་སྒྲུར་འཕེལ་དད་པའི་རྒྱ། །བྱང་ཆུབ་སྒྲུན་ཚོགས་
མངོན་དགའ་མངོན་དགའི་འབྲི་ཤིང་ལེགས་དར་སྐྱེད་ཆེལ་ས། །སྲིད་ལེན་ཆ་བ་
རབ་ཏུ་གང་བྱེད་ཁ་བའི་འཇུམ་ལྷན་གསྐྱའི་རྒྱན། །གོ་འཕང་མཆོག་ཉིད་རང་གིར་
གསལ་བྱེད་འདི་ནི་ལམ་ཞུགས་བསོད་ནམས་ཡིན། །བསྟན་བཅོས་ནོར་གཅིག་
བཅོམ་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱགས་ལྟར་འཕེལ་བའི་ཡོན་ཏན་ལེགས་བརྟགས་
ན། །བཟང་པོའི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བྱེད་དང་མཚུངས་རྟོགས་མེད་འོད་ཟེར་རྒྱས་པ་སྒྲོ་
བྱེད་པ། །འཚོང་བ་ལས་སྒྱབས་བྱེད་རྩྱུར་དགའ་བའི་གནས་ལ་མཆོག་སྒྱུར་དགོ་
བ་ཐོབ་པ་ཡི། །རིན་གང་ས་གཞི་རྒྱ་མཚོའི་སྒླེག་ལྷན་དཔལ་ཀྱང་འདིར་བཤད་

འབྲུག་ཅིག་ལན་གར་སྒོན། །ཅིས་སོ།།

གསུམ་པ་ལ། སྦྱིར་ན་ལྷུང་བ་གཅིག་བསྐྱེད་དང་། བ་དད་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་ཚུལ་
སོ། །

དང་པོ་རྣམ་འབྱེད་དུ་བསྟན་ཅིན།

གཉིས་པ་ལ། བ་དད་བསྐྱེད་ལུགས་དངོས་ཉིད་དང་། །དེ་ཡི་ཞར་ལས་བྱུང་
བའོ། །དང་། ༡༠༧ནི་པོ་ལ། བསྐྱེད་ཀྱིན་པ་དད་ལྷུང་པ་དད། །བསམ་ཀྱིན་པ་
དད་ལྷུང་པ་དད། །བཅས་པ་དད་ལས་ལྷུང་པ་དད། །ཀྱུན་སྒྲོང་པ་དད་ལྷུང་པ་
དད། །གཞི་སྦྱོར་པ་དད་ལྷུང་པ་དད། །དང་པོ་ནི།

ཉེས་པ་དེ་ཞེས་པའི་མདོ་འདི་དེང་སང་ལུང་ན་མི་སྣང་སྟེ། ལོ་བྱུག་སྟན་དང་
མགོན་དུ་གཉེར་བ་ལས། རིང་དུ་འདུག་པའི་སྐབས་སུ། **དྲི་ཀ་ལས།** ལུང་ལུ་བ་
ཁོངས་སུ་བྱངས་པ་ལས་འབྲུ་བ་གཞན་ལ་འང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་སྦྱིར་བསྟན་
བའོ། །དེ་ཡང་དགོ་སྒྲོང་གིས་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བརྩིགས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་།
མཐར་ཐུག་གི་བར་སྐབས་སུ་བྱིམ་པར་བབས་ན་ཉེས་པ་དེ་བཅས་པ་མེད་པ་
བྱིམ་པར་བབས་པས་བར་དུ་ཆོད་པ་ཉིད་ལ་ནི་བསྐྱེད་ཀྱིན་སྟེ་སྦྱིར་གཉིས་སུ་ལྷུང་
བ་འོང་བ་ནི་ན་སྦྱད་པ་དད་པ་ཉིད་དོ། །འོང་བ་པ་དད་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་པ་མཁན་
པོས་ལོ་བྱུག་སྟན་ལ་མཆོན་ཏེ་གསུངས་པ་ནི། **དྲི་ཀར།** འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་

དག་སྤོང་གིས་སྟན་གཅིག་ལོ་དྲུག་མ་ལོན་པར་ལོ་དྲུག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་སྟན་གཞན་ཞིག་བརྩམས་ནས་བྱིས་པར་བབས་ཤིང་། ཡང་བྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་དེས་སྟན་གཞན་ཞིག་བྱེད་ཅིང་དེས་ཟིན་པར་བྱས་ན་དེའི་འོག་ཏུ་དུས་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་སྤར་སྟན་བརྩམས་པ་དེ་ཡང་ཟིན་པར་བྱེད་ན། དེའི་ཆོ་བརྩམས་པ་དང་ཟིན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྱིའི་ཆ་དེ་ཉིད་ལྟར་བ་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྤར་མ་བབས་པའི་མདུན་རོལ་དུ་དུས་མ་ཡིན་པར་སྟན་གཞན་ཅོ་མ་པའི་ཆ་སྤར་མ་དེ་ནི་སྤྱོད་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། བྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་སྟན་གཞན་ཞིག་བྱེད་ཅིང་། དེས་ཟིན་པར་བྱས་པ་དེ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དུས་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་སྤར་སྟན་པ་བརྩམས་པ་དེ་ཡང་ཟིན་པར་བྱེད་པའི་ཆ་བྱི་མ་དེ་ནི་སྤྱང་བའི་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ཅེས་༼༣༠༧བ༽གསུངས་ལ། མཆོ་སྤྱ་པ་ཆེན་པོས། དེ་ཡང་བསྐྱབ་རྒྱུན་སྤར་མའི་རྟེན་ལ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པའི་ན་སྤྱད་དང་། བསྐྱབ་རྒྱུན་བྱི་མ་ལ་དངོས་པོའི་རྣམ་པའི་ན་སྤྱད་དུ་འགྱུར་གྱི། དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བ་དང་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་བཅས་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་གྱི། བར་དུ་ཆོད་པའི་བྱིས་ཞེས་འཆད་ལ། དེ་ལྟར་ན།

རྟོགས། བྱི་མ་དེ་ནི་སྤྱངས་པའི་ལྟར་བྱེད་དངོས་གཞིའི་བྱེད་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟམ་ན། འདི་ལ་ཟུ་གཉིས་ཡོད་དེ། དངོས་གཞི་མི་

བསྐྱེད་པའི་མུ་སྤར་མ་བབས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྟན་བྱེད་བྱུང་བ་པའམ། སྦྱོར་
བཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་བྱིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱེད་བྱས་པའམ། མཐར་
བྱུག་ཟིན་ནའང་བསྐྱབ་རྒྱུ་མི་ལ་ལོ་དུག་སྟན་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བྱེད་བྱས་པ་དང་
ཡང་ན་མཐར་བྱུག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བས་དངོས་གཞིའི་
ནམ་པ་ལས་མི་བསྐྱེད་ལ། དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པའི་མུ་ནི། སྤར་མ་བབས་པའི་
གནས་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་ཐ་ན་སྤྱད་པ་ཆོལ་བ་ཙམ་དང་ཁབ་མིག་
གསང་བ་ཙམ་ལས་མ་བྱས་ལ། བསྐྱབ་རྒྱུ་མི་ལ་ན་སྟན་གཉིས་པའི་སྦྱོར་བ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ཤིང་། མཐར་བྱུག་ལྷུང་བ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་
ལ་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལྟ་བུའི་ཞིབ་ཆ་མ་བྱེད་པར་དམར་སྟོན་**འྲིག་པ་** དངོས་གཞིར་བཤད་པ་
དང་། བྱེད་བྱས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། འདི་རང་ཐེ་བའི་འཕྲོ་ཡིན་པའི་བྱིར་
འགལ་བ་མེད་དེ། ཇི་སྐད་བསྐྱོ་བ་བཞིན་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་
ནོ། །ཡང་ན་འདི་མཐར་བྱུག་པ་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་གསུང་ངོ་ཞེས་བཤད་
པའང་མ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་བུ་སྟན་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས། དག་སྤྱོད་ལོ་དུག་མ་ལོན་པར་སྟན་བྱེད་
པར་བརྩོམ་ན་སྟན་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་དེ་མེད་པ་བྱིས་པར་བབས། སྤར་ཡང་ཉེས་
པ་དེ་༼ ༣༠༥ རྟོ༽འོང་བའི་དག་སྤྱོད་བྱས་ན་ཡང་ལོ་དུག་མ་ལོན་པར་སྟན་བྱེད་

པར་ཚུམ་པ་ཆོས་ཅན། རྟན་བྱེད་པ་སྤྱི་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་བ་གཅིག་
མིན་ཏེ། རྟན་བྱེད་པ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་བསྐྱབ་རྒྱུ་ཐ་དད་པའི་བྱིར་
ཞེས་གསུངས་པས། སྤྱི་བསྐྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་གཅིག་མི་བསྐྱོད་ཀྱང་། བྱི་མ་
ལ་ཡན་ལག་གཞན་ཆང་ན་ལྟར་བྱེད་བསྐྱོད་པ་བརྟན་པར་གསལ་ལོ། །གོང་དུ་
ཆོག་སྤྱི་མར་སྐྱོར་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་དོ་ཞེས་པ་དང་། མདོ་འདི་གཉིས་ཀྱི་དོན་
ལ་མི་མཁས་པ་རྣམས་འབྲུལ་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བྱས་སྤང་བའི་འབྲུལ་གཞི་
འདིར་དགོ་སྤྱོད་གཞིར་བྱས་ཀྱི་བསྐྱབ་རྒྱུ་ཐ་དད་དང་། གོང་དུ་བསྐྱབ་ཆོག་སྤྱི་
ཀྱི་སེལ་བ་ཐ་དད་ལ་ན་སྤང་བསྐྱོད་པར་གསུངས་པས། བ་སྤང་བསྐྱོད་ཅུམ་དུ་
འབྲ་བས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་པར་སྤང་ངོ་། །

གཞན་ཡང་ཆོག་སྤྱི་མ་ལ་སྐྱོར་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་། དེའི་**རྒྱ་ཀར།** ཆོག་སྤྱི་
མར་དངོས་གཞིའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འབྲུབ་པར་འབྱུང་ཞེས་པ་དང་། **མདོ་འདིའི་རྒྱ་**
ཀར། ཆ་བྱི་མ་དེ་ནི་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་བྱེད་པོ་ཉིད་ཡིན་
གསུངས་པ་གཉིས་བྱུང་བ་དང་། ཆོག་སྤྱི་མ་དང་བསྐྱབ་རྒྱུ་བྱི་མ་ལ་ན་སྤང་དུ་
གསུངས་པ་གཉིས་ཆེས་མ་མཐུན་ཅིང་། དེ་ལ་ཆོག་སྤྱི་མར་དངོས་གཞི་འབྱུང་
བར་བཤད་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་གོང་དུ་བཤད་པ་དང་། བསྐྱབ་རྒྱུ་བྱི་མར་
དངོས་གཞིར་འབྱུང་བ་ལ་ལྷ་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་མོད་ཀྱང་། རྒྱ་ཀར་འགྲོས་
ལ་བརྟགས་ན་ད་དུང་དབྱེད་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་སྤང་ངོ་། །མདོ་འདིའི་ཞར་ལས་

འདི་ཡང་གཤམ་དགོས་ཏེ། དག་སྒོང་མ་དག་སྒོང་དུ་གྱུར་པ་བབས་པ་མ་ཡིན་
མོད། འོན་ཀྱང་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་བྱིར་སྤར་
བརྩམས་དང་། བྱིས་ཟིན་བྱེད་པ་དེ་དག་པན་ཚུན་ཐ་དད་པ་ཡིན་གྱི། གཅིག་ནི་
མིན་ནོ། །མདོར་ན་མདོ་འདི་ནི་༼ ༣༠༥ ༽དེ་དག་དང་མཚུངས་པའི་རུང་བ་
གཞན་རྣམས་ལ་འང་བསྐྱབ་རྒྱུན་སྤྱིར་ལྟུང་བ་འོང་བ་ནི་ན་སྤྱད་ཐ་དད་དོ་ཞེས་
སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་དང་མི་མཚུངས་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
ཏེ། འཆང་འཛོག་ལ་སོགས་པ་གནང་ལ། ཆོད་བབྱང་རྣམས་ཀྱི་ཞག་ཆོགས་པའི་
བར་སྐབས་སུ་བྱིམ་པར་བབས་ན། བསྐྱབ་རྒྱུན་སྤྱིར་ན་སྤྱད་ཐ་དད་བསྐྱེད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་རྒྱུན་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ལ་གནས་སྐབས་དེ་གནང་བའི་དུས་
ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཡང་དག་སྒོང་གིས་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བྱེད་བརྩིགས་པ་ན། བསམ་པ་ཐག་པ་
ནས་སྒོས་བཏང་བ་ལ་སྤྱིར་ཡང་བསམ་པ་སྐྱེས་ཏེ་སྤར་གྱི་འཕྲོ་ཟིན་པར་བྱེད་ན་
ཡང་འོང་བ་ནི་ཐ་དད་དོ་ཞེས་སྤར་མར་སྤྱར་ཏེ། བསམ་རྒྱུན་སྤྱི་གཉིས་སུ་ལྟུང་
བ་འོང་བ་ནི་ན་སྤྱད་ཐ་དད་དོ། །དེ་ཡང་**རྟོག་ལས།** བྱེད་འདོད་ལོག་པའི་བྱིར་
རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ན་སྤྱད་ཐ་དད་བསམ་རྒྱུན་སྤྱི་མའི་སྐབས་སུ་སྤྱིར་
བའི་རྣམ་པའི་ན་སྤྱད་དང་། བསམ་རྒྱུན་བྱི་མའི་སྐབས་སུ་དངོས་གཞིའི་རྣམ་

པའི་ན་སྤྲད་བསྐྱེད་པའོ། །མདོ་འདི་ནི་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ལོ་བྱུག་སྟན་ལ་
སོགས་པ་ལྟར་བ་གཞན་ལ་ཡང་བསམ་རྒྱུ་སྤྱི་ལྟར་བ་འོང་བ་ནི་ན་སྤྲད་ཐ་
དད་ཅེས་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་རིམ་ལྟག་དང་
། །གོས་བྱེད་ཁབ་རལ་ལ་སོགས་བདུན། །དེ་ལྟར་ལྟར་བ་བཅུ་གཅིག་
ལ། །བསམ་པ་བཏང་ན་ན་སྤྲད་གསུངས། །ཞེས་སྤྱར་རོ། །ན་སྤྲད་ཐ་དད་དོ་
ཞེས་པ་ནི། །ལུང་གི་དགོངས་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པའོ། །འོད་སྤྱི་ལྟར་མང་པོས། །མདོ་འདི་
གཉིས་ལ་ལྟར་བ་སྤྱི་མའི་སྐབས་སུ་དངོས་གཞི་མེད་ཟེར་ཞིང་། །ད་ལྟར་བ་སྤྱི་
མར་སྤྱོར་བ་སྤྱིར་བཅོས་དང་། །ལྟར་བ་སྤྱི་མ་དངོས་གཞི་སྤྱིར་བཅོས་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ཅེས་སྤྱི་བ་ཡང་ལེགས་པར་བསམ་ན་ག་བ་ལ་བྱི་མ་བཟུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།

གཞིའམ་༼ ༣༠༥ ཀ ༽བྱ་བ་གཅིག་ལ་བཅས་པའི་རིགས་དུ་མ་ཉིད་བཅས་པ་ལ་
ནི་བཅས་པའི་གྲངས་ཇི་སྟེད་ལས་འདས་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་
རོ། །འདི་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བའི་སྐབས་ཀྱི་**ལུང་ལྷན་ལས།** དགེ་སློང་གིས་
སྤྲད་ཅིག་སྤྲད་པས་ལྟར་བ་བཞིར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། །ལྷ་པ་ལི་ཡོད་དེ། །བྱིན་
ལེན་མ་བྱས་པ་མི་རུང་བ་གསོག་འཛོག་ཏུ་བཞག་པར་གྱུར་བ་དུས་མ་ཡིན་པར་
ཟ་བའི་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྟུན་གྱི་སྤྱི་མ་བྱས་ན་ལྟར་བྱེད་
གཉིས་འབྱུང་ཞིང་། །བརྟུན་གྱིས་སྟོན་ནས་སྤྱི་བ་ལྟར་བྱེད་གཉིས་འབྱུང་

ལ། དག་ཚུལ་བསྟོལ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་ཞག་གསུམ་ཉལ་བ་ལ་རྒྱབ་ལྟག་པར་
ཉལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བསྟོལ་བ་སྤྱད་པའི་ལྷུང་བྱེད་གཉིས་འབྱུང་བ་ལྟ་
བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱད་མེད་བསྟེན་པར་མ་རྩོགས་པ་དང་། ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཞག་
གསུམ་ཉལ་བ་ལ་རྒྱབ་ལྟག་པར་ཉལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བྱད་མེད་དང་ལྟན་
ཅིག་ཉལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་གཉིས་འབྱུང་བ་སྟེ། ཉིད་བཤད་དང་ཁྱི་ཀས་ཁུངས་སུ་
བྱངས་པའི་**ལུང་ལྷུང་ལས།** དག་སྤོང་གིས་བསྟེན་པར་མ་རྩོགས་པའི་གང་ཟག་
དང་དགྲུང་གསུམ་ཉལ་བ་ལ་ལྷུང་བྱེད་གཉིས་འབྱུང་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ།
ཞག་གཉིས་དག་ཚུལ་དང་ལྟན་ཅིག་ཉལ་ལ། གཞན་གསུམ་པ་ལ་བྱིམ་པ་མོ་
དང་ལྟན་ཅིག་ཉལ་བ་ལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ལ། ཀུན་སྤོང་ཐ་དད་དབྱེ་བ་དངོས། །དམིགས་བསལ་མཆོན་དཔེ་དང་
བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་འོན་དང་། ཆེག་གི་འོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིར་ཆ་དང་ཆ་ཅན་རྗེས་སུ་སྤྱོད་བ་ནི། **དྲི་ཀར།** མི་ཆངས་པར་སྤྱོད་པའི་ཆ་ནི་
ཁུ་བ་འབྱིན་པ་དང་ལུས་ཀྱིས་རེག་པ་དང་འབྱིག་པ་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱན་བྱེད་པ་དང་
། འབྱུང་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་ཆ་ནི་བྱིན་འཕྲོག་
བྱེད་པ་དང་། བསྟོལ་ཾ་༣༠༥བ་བསྐྱར་དང་། སྤྱེད་པ་དང་། གདེང་མེད་པར་
སྤྱོད་པ་དང་། ཀུན་མ་དང་ལམ་དུ་འགོ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །མི་གསོད་པའི་ཆ་ནི་
ས་བོན་སྐྱེ་འཛིག་དང་། སྟོག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། དམག་ལ་

ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བདེག་པ་དང་གཟས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །མི་ཚས་སྒྲ་
མ་བརྒྱན་དུ་སྒྲ་བའི་ཆ་ནི་གཞི་མེད་བག་ཙམ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་
དང་། འཕྱ་བ་དང་། གཞོགས་འཕྱས་བྱེད་པ་དང་། མི་ཚས་སྒྲ་མ་བདེན་པར་སྒྲ་
བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཕམ་པས་སྒྲུར་པ་འདེབས་པའི་ཆ་ནི་ལྷག་མས་སྒྲུར་པ་
འདེབས་པའོ། །དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པའི་ཆ་ནི་དགོ་སྒྲོང་ལ་ཕྲ་མ་བྱེད་པ་
དང་འདུས་ཤིང་ཟ་བ་དང་། སྤྲིག་ལྷ་མི་གཏོང་བ་དང་། སྤངས་པ་རྗེས་སྤྱོགས་
དང་། བསྐྱེལ་བ་སྤྲུང་བ་དང་། ལས་ཀྱི་གནས་ནས་མི་སྒྲུབར་འགོ་བ་ལ་སོགས་
པའོ། །བཀའ་སྒྲོ་མི་བདེ་བའི་ཆ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལ་ཉེ་བར་འཛོག་པ་སྤང་བ་དང་།
མ་གུས་པའི་ཚུལ་ལོ། །གསོག་འཛོག་བྱས་པ་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནི་མཚམས་
ནང་དུ་བཙོས་པ་དང་། ནང་དུ་ཞག་ལོན་པ་དང་། དགོ་སྒྲོང་གིས་བཙོས་པ་ཟ་
བའོ་ཞེས་ཀྱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མི་ཚངས་པར་སྐྱོད་པ་ལྷ་བ་ཆ་ཅན་དེའི་ཆ་འབྱེན་རེག་དང་། དབེན་པར་
འདུག་འགྲང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཆ་དེར་གཏོགས་པ་ཡིན་གྱི། ཆ་ཅན་མི་
ཚངས་སྐྱོད་ཉིད་དུ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ཡང་མི་ཚངས་སྐྱོད་ཉིད་དུ་མ་གཏོགས་
ཏེ། མི་ཚངས་སྐྱོད་འདོད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་མ་བསྐྱངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །འབྱེན་རེག་
ལ་སོགས་པ་ཆའི་ལྷུང་བ་ཆ་ཅན་ཉིད་དུ་མི་གཏོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཆ་དང་ཆ་

805

བྱར་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས།

ཁུ་བ་འབྱེན་པའི་འདུན་པས་སྦྱངས་ན་ལྷག་མར་འགྱུར་བའི་དམིགས་བསལ་
ནི། དག་སྟོང་གིས་ལམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་མཚམས་ལས་འདས་
པར་ཚུལ་ཅིང་། ཁུ་བ་སྦྱངས་ན་ཁུ་བ་འབྱེན་པའི་འདུན་པས་སྦྱང་ཡང་མཐའ་
ཉིད་མི་ཚངས་སྟོད་ཀྱི་ལམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འབྱེན་པའི་ཀུན་སྟོང་རགས་
པས་དེ་སྐད་དུ་བྱའི། མི་ཚངས་སྟོད་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ཕྱ་བའི་ཚུལ་༼ ༣༠༧ བ༽ གྱིས་
གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའམ་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། སྐབས་འདིར་མི་ཚངས་སྟོད་ཀྱི་
ཀུན་སྟོང་གོ་བྱར་དུ་ངེས་པ་སྐྱེ་བའི་བྱིར་ཞེས་ཀྱང་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་མཚོན་དཔེ་ནི།
མགོ་བཅད་པའི་ཁའམ་ལམ་གསུམ་ནང་ཉམས་པར་མཚམས་ལས་འདས་པར་
ཚུལ་ཞིང་སྦྱངས་ན་ནི་མ་དང་ཡན་ལག་ཏུ་ཐུད་པའི་བདེ་བ་འདོད་པའི་བསམ་
པས་མགོ་བཅད་པའི་ཁའམ། ལམ་གསུམ་ནང་ཉམས་པར་ཚུལ་ཞིང་སྦྱངས་ན་
ནི་མི་ཚངས་སྟོད་ཀྱི་སྟོམ་པོར་འགྱུར་ལ། མགོ་བཅད་པའི་ཁ་ལ་སོགས་པར་
འབྱེན་འདོད་པའི་བསམ་པས་ལམ་དགག་ཏུ་ཚུལ་ཞིང་སྦྱངས་ན་དག་འདུན་
ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རྟེན་གཤམས། ཁུ་བ་འབྱེན་པའི་འདུན་པས་ཁུ་བ་ཐུང་བ་ལ་ཕམ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་
བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཁུ་བ་འབྱེན་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་གེས་པར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་ཏེ། ཁུ་བ་ཐུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དགོ་སྤྲོད་གིས་བྱང་མེད་གྱི་ལམ་མཆོན་
ཉིད་དང་ལྡན་པར་མཆོམས་ལས་འདས་པར་རྩོལ་ཞིང་། ཁུ་བ་ཐུངས་ན་ཁུ་བ་
འབྱེན་པའི་འདུན་པས་ཐུང་ཡང་མཐའ་ཕམ་བ་ཉིད་དེ། དེ་མ་གཏོགས་པ་དགོ་
སྤྲོད་གིས་ཁུ་བ་ཐུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་དགོ་སྤྲོད་ལ་
ལྡན་བ་ཐམས་ཅད་ནི་དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ། །དགོ་སྤྲོད་གིས་ཁུ་བ་ཐུང་བ་ལས་
གྱུར་པའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་དེ་མཆོན་གྱུར་པའི་དགོ་སྤྲོད་མ་ལ་ལྡན་
པ་ནི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷང་བྱེད་དོ། །ཁུ་བ་ཐུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་
ལྷང་བྱེད་ནི་དགོ་སྤྲོད་ལ་ཡོད་པ་ཡང་གྲིད་དེ། ལྷང་བྱེད་དེ་བྱུང་བའི་དགོ་སྤྲོད་མ་
མཆོན་གྱུར་ནའོ། །

ལྷ་བ་ལ། བྱ་གཞི་དུ་མའི་ལྷང་གཅིག་མིན། །བྱ་སྤྲོད་དུ་མའི་ལྷང་གཅིག་
མིན། །དང་པོ་ནི།

བྱ་བ་གཞི་མ་རྫོགས་པ་༼༣༠༥ན༽དུ་མའི་འབྲས་བུས་དངོས་གཞིའི་ལྷང་བ་
གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་བཞག་གོ། །གཞི་རིན་ཐང་མ་ཆང་བ་ལན་དུ་མ་ཞིག་བརྒྱས་
ན་ཕམ་བ་གཅིག་ཏུ་མི་བཞག་སྟེ། སྤྲོམ་པོ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞི་མི་མ་
ཡིན་དུ་མ་བསད་ན་ཕམ་བ་གཅིག་ཏུ་མི་བཞག་སྟེ། སྤྲོམ་པོ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་

དང་། གཞི་སྐྱོན་པ་དུ་མ་ལ་མིའི་ཚོས་སྒྲ་མའི་བརྟུན་སྒྲས་ན་པམ་པ་གཅིག་ཏུ་མི་
བཞག་སྟེ། སེམས་ཅན་སོ་སོ་ལ་སྒྲོམ་པོ་ཐ་དད་དུ་བརྟུར་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་དག་
གི་གཞུང་ནི་**ཡུང་ལྷ་བ་ལས།** དགོ་སྒྲོང་གིས་མ་ག་ཀ་ལྷ་བརྟུས་ཀྱང་མཐར་མི་
འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་རེ་རེའམ། གཉིས་གཉིས་སམ།
གསུམ་གསུམ་མམ། བཞི་བཞི་བརྟུས་ཀྱི་ནམ་ཡང་ལྷ་ར་མ་ཚང་ནའོ་ཞེས་
གསུངས་ལ། དེའི་གཞི་ལ་ནི་སེམས་ཅན་སོ་སོ་ལ་འོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་
སྟུར་རོ། །

གཉིས་བཞི།

བྱ་བ་སྐྱོར་བ་མ་རྫོགས་པ་དུ་མའི་འབྲས་བུ་དངོས་གཞིའི་ལྟར་བ་གཅིག་ཏུ་
ནམ་པར་མི་བཞག་གོ། །བརྟུན་དུ་སྒྲ་བའི་སྐྱོར་བ་མ་རྫོགས་པ་གཞོགས་སྒྲོས་
ཀྱིས་བརྟུན་དེ་ལན་དུ་མ་ཞིག་སྒྲས་ན་པམ་པ་གཅིག་ཏུ་མི་བཞག་སྟེ། སྒྲོམ་པོ་ཐ་
དད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འབྲིག་ཆོག་སྒྲ་བའི་སྐྱོར་བ་མི་གསལ་བ་དེ་ལན་དུ་མ་
ཞིག་སྒྲས་ན་ལྟག་མའི་ལྟར་བ་གཅིག་ཏུ་མི་བཞག་ལ། བལ་ཁུར་བ་ལ་སོགས་པ་
རྒྱང་གྲགས་འདའ་དགོས་པ་ནམས་ལ་ཉི་མ་ཐ་དད་རེ་རེ་ཞིང་རྒྱང་གྲགས་ཕྱེད་
ཕྱེད་ཕྱིན་པ་བསྐྱེད་པ་ལས། རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་ཀྱང་དངོས་
གཞིའི་ལྟར་བ་གཅིག་ཏུ་མི་བཞག་སྟེ། བ་སྒྲུབ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་
བུའོ། །མདོར་ན་མདོ་འདི་ནི་གཞི་མ་རྫོགས་པ་དུ་མ་དང་། སྐྱོར་བ་མ་རྫོགས་པ་

དུ་མས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་གཅིག་དུ་མི་བཞག་གོ། ཞེས་
སྒྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

**གཉིས་པ་ལ། ༼༣༠༥༽ལས་རྗེས་སྐབ་རྣམས་དབང་བྱས་དང་། མཐོ་ལས་
ཐུང་དབང་བྱས་སོ། །དང་པོ་ནི།**

ཁང་པ་དང་ཁང་ཆེན་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་བྱེད་བྱས་ཏེ་བོར་བའམ། གཞན་
གྱིས་བྱེད་བྱས་པ་ལ་དེའི་འཕྲོ་ཟེན་པར་བྱེད་པ་ནི་ལྷུང་བ་བྱེད་ཉིད་དེ། རང་རང་
གི་ན་སྦྱད་པ་ཉིད་དོ། །མདོ་འདི་ནི་ལས་རྗེས་སྐབ་པའི་ལྷུང་བ་བཅུ་དགུ་པོ་
ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ལྷུང་བྱེད་བྱེད་ཉིད་དོ་ཞེས་སྒྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་
ལུང་ཁྲུ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཆར་ལས། མཆོ་སྒྲ་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱས་པའི་སྒྲ་མ་ནི།
ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ལོ་དུག་སྟན། སྒྲིན་བལ་འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་དང་། རིམ་
ལྷག་གོས་ཀྱི་གཞོ་བྱེད་པ། །ཁབ་རལ་འཆོས་པ་ལ་སོགས་བདུན། ཁོང་གི་ཁབ་
རལ་སོགས་བདུན་ལ་གང་བགང་སྟམ་ན། །ཁབ་རལ་ཁྲི་རྒྱུད་གདལ་དང་གདིང་བ་གཡན། །རས་ཆེན་བདེ་
གཤེགས་ཆོས་གོས་ཏེ་བདུན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལྷུང་བ་བཅོ་ལྔ་ལ། བྱེད་བྱས་བྱེད་ཉིད་དངོས་
སྤྱུ་གསུངས། །འབྱུར་འཇུག་ཆེལ་འཇུག་ཐ་ག་གཉིས། །དེ་ལྟར་བཞི་ལ་མདོར་
བསྐྱས་སྒྱུར། ཅིས་བཟུང་ངོ། །གལ་ཏེ་གདིང་བ་རྩིང་བ་བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་མཐོ་གང་གི་ཆད་ཀྱིས་མ་སྒྲན་པའི་གདིང་བ་གསར་པ་ལ་ལོངས་སྤྱད་པའི་
སྤང་བ་ལ་ཡང་བྱེད་བྱས་པ་ལ་བྱེད་ཉིད་འདི་སྒྱུར་ཏེ། མཐོ་གང་གི་སྤང་བའི་

སྐབས་ཀྱི་**ལུ་པ་ལས།** གཞན་གྱི་མ་ལགས་པ་ལགས་པར་བགྱིས་ན་ཅིར་འགྱུར།
ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེན། ལུང་ལས་གསུངས་པ་དེ་ནི་རབ་རྩ་
བྱུང་བ་གཞོ་བྱེད་པ་སྦྱིར་བཀག་པ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་བྱས་ཡིན་གྱི། འདིར་
གཏོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དགག་བྱ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གཞི་མེད་དང་། བག་ཅམ་དང་། ལྷག་མས་སྦྱར་འདེབས་ཏེ་གསུམ་དང་།
གནས་ངན་ལེན་དང་། འཆབ་བརྗོད་གཉིས་ཏེ་ལྷའི་སྐབས་སུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ན་
སྦྱད་པ་སྦྱོམ་པོས་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། སྦྱོམ་པོ་འཆབ་བརྗོད་
༼༣༠༧༽བྱེད་པ་དག་གི་འབྲས་བུའི་ཆ་སྟེ། འབྲས་བུ་ལྟར་བ་ཉིད་ནི་རྒྱའི་ལྟར་
བ་སྦྱོམ་པོ་ལས་ན་སྦྱད་པ་སྟེ་ཉེས་བྱས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་
པའི་ཆེད་ལ་ཡང་སྦྱར་ཏེ། འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱོམ་པ་མ་སྦྱོས་པ་
ལས་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། བམ་པ་བྱུང་བ་ལས་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པའོ། །ལམ་
པའི་ན་སྦྱད་པ་སྦྱོམ་པོ་བྱུང་ངོ་ཞེས་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །མདོ་
འདིས་ནི། **ལུང་ལུ་པ་ལས།** སྦྱོམ་པོས་སྦྱར་འདེབས་དང་། དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་
དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱི་བྲག་ལྟར་བའི་སྦྱར་འདེབས་
གསུམ་ལ་གསུངས་པ་བསྐྱས་པ་ཡིན་ལ། འཆབ་པ་དང་། བརྗོད་པ་དང་།
། འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་མདོར་བསྐྱས་སྦྱར་རོ། །

སྐབས་འདིར་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། བ་སྤྲད་པ་དག་གི་ཆ་ཉིད་ནི་བ་སྤྲད་པ་
ཡིན་ན། སམ་པས་ཉམས་པ་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པར་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཉམས་པས་མི་ཚངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཀྱང་
ཉམས་པ་ལྟར་བ་ལ་སྤྱོར་བ་ལ་ཉིས་བྱས་ལས་མེད་པས་ཉིས་བྱས་དེས་སྐྱར་བ་
བཏབ་པ་ལས། ལྷག་མའི་ལྟར་བ་བསྐྱེད་པས་བ་སྤྲད་པའི་ཆ་དེ་ནི་བ་སྤྲད་འབྱུང་
བ་དང་འགལ་ཅེ་ན། ཉམས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སམ་པ་གསོར་རུང་གིས་ཉམས་པ་
དང་། སམ་པ་གསོར་མི་རུང་གིས་ཉམས་པ་འོ། །དེ་ལ་སྤྲུམ་མས་ནི་མི་ཚངས་སྤྱོད་
ལ་སོགས་པ་བྱས་པས་སམ་པ་བསྐྱེད་པས་སམ་པ་སྐྱུར་བ་བཏབ་ན་དགོ་
འདུན་ལྷག་མ་བསྐྱེད་ཅིང་། སྤྱི་མས་ནི་མི་ཚངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་བྱས་པས་
ཉིས་བྱས་ལས་མེད་ལ། ཉིས་བྱས་དེས་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལས་ཉིས་བྱས་ལས་མི་
བསྐྱེད་དོ། །དེས་ན་འདི་ལ་འགལ་བ་མ་རྟེན་དོ། །

གཞན་ཡང་**ལུང་ལྷ་བ་ལས།** དགོ་སྤོང་གིས་དགོ་སྤོབ་མ་དང་དགོ་ཚུལ་མ་
རྣམས་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་ན་ཅིར་འབྱུང་། སྤོམ་། ༣༠༧ བ། བོར་འབྱུང་ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་**རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་། འྲི་ཀ་དང་། བམ་པོ་ལྷ་**
བརྩུ་བ་ལས། སྤོམ་པོར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། དགོ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་
གསུམ་གྱིས་མི་ཚངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཀྱང་ཉིས་བྱས་ལས་མེད་པས་ཉིས་
བྱས་དེས་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལས། སྤོམ་པོ་བསྐྱེད་ན་བ་སྤྲད་པའི་ཆ་དེ་ནི་བ་བ་

སྟོང་འབྱུང་བ་དང་འགལ་ཅིན། དེ་ནི་དམིགས་བསལ་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ།
པམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྐྱུར་པ་བཏབ་པ་ཡིན་པས། ལྷུང་བའི་ཆ་ནས་
ནི་བྱེད་ལས་པམ་པ་དང་འདྲ་བའི་སྐྱུར་པ་བཏབ་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་ནི་
བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་སྐྱུར་པ་བཏབ་པ་ཡིན་པས་སྒྲིམ་པོར་བཅས་པ་སྟེ།
བཅས་པའི་དབང་གིས་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་བའོ། །

གཞན་ཡང་བཤེས་པོར་བྱས་པ་དང་ཟས་བྱིར་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་ཉེས་བྱས་མེད་
ལ། དེ་དག་གིས་སྐྱུར་པ་བཏབ་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། དེ་
ནི་ལྷུང་བ་ཉམས་པའི་ཆ་ནས་མ་ཡིན་གྱི། འདྲ་ཤེས་བསྐྱུར་བའི་བརྟན་གྱི་ཆ་
ནས་ལྷུང་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་**ལུང་ལྷུང་ལས།** དག་སྟོང་གིས་བྱིམ་པ་ལ་སྐྱུར་པ་བཏབ་ན་ཅིར་
འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། བྱིམ་པས་ཉེས་སྟོང་བྱས་
ཀྱང་ལྷུང་བ་མེད་པས་ལྷུང་མེད་ཀྱི་སྐྱུར་པ་བཏབ་པས་ལྷུང་བ་ཉེས་བྱས་སུ་
བཤད་པ་དང་འགལ་ཅིན། དེ་ནི་ལྷུང་བ་ཉམས་པའི་ཆ་ནས་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་
པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱུར་འདེབས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་གྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཉེས་
བྱས་སུ་འགྱུར་བའོ། །

འདིར་སྒྲས་པ།

སྒོ་བརྟེན་འཆི་བ་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་ནས། །དགོ་དང་སྟིག་པ་གང་ཡིན་ངོ་འཕྲོད་
 དེ། །འཁོར་འདས་སྟུག་བདེ་སྟོན་ཡོན་ཤེས་རྟོགས་པ། །ཆོས་གྲུབ་གྲགས་པའི་
 ལེགས་བྱས་དང་པོ་ཡིན། །དལ་འབྱོར་ཆོས་མིན་ངང་དུ་ཟད་མ་བཅུག། །མཆོག་
 །༡༠༥།གསུམ་ཉིད་ལ་མི་སྟོག་མོས་པ་ཐོབ། །ལྟར་སྒྲུབ་ལམ་གྱིས་ནམ་ཡང་
 ཡིད་མ་བྱངས། །ཆོས་གྲུབ་བཟང་པོའི་སྟོན་ལ་རྟེན་ཡི་རང་། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་
 ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པར་འབད། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་བྱེད་ཤེས་དག་པས་
 སྦྱངས། །རྟོག་གའི་ལོག་སྒོ་འགོག་ལ་ངལ་བར་བྱས། །ཆོས་གྲུབ་གྲགས་པའི་
 བགྱི་བ་གཉིས་པ་ཡིན། །ཐོས་དང་རྒྱལ་བྱིས་དགོ་ལ་འབད་དེ་དག། །རང་དོན་
 ཡིད་བྱེད་སྒོ་ཡིས་མ་ཡིན་པར། །མ་རྣམས་དོན་དུ་སྟོང་ནས་བཅོམ་པར་
 བྱས། །ཆོས་གྲུབ་བཟང་པོས་འགྲོད་མེད་བྱས་པ་འདྲ། །རྒྱལ་བྱིས་ཐོབ་ཤེས་
 ཉིང་འཛིན་རྒྱུད་བསྐྱམས་ཏེ། །གཞན་རྒྱུད་བསོད་ནམས་སྟེལ་ཡུལ་བྱེད་པ་
 ཡི། །སྟོན་རས་རང་གི་ས་ལམ་རྟོགས་བྱེད་པ། །ཆོས་གྲུབ་གྲགས་པའི་བྱ་བ་
 གསུམ་པ་ཡིན། །

བཞི་བ་ལ། བསམ་དང་དངོས་པོའི་བྱེད་པ་དངོས། །ཞར་ལས་བྱུང་བ་བརྟོད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་པོ་གཙོ་
 པོའི་གྲངས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། འདུ་ཤེས་གཙོ་པོའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་
 དབབ་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་གཙོ་པོ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྦྱངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་

གསུམ་ལས། དང་པོ་དགག་པ་ནི།

སྒྲ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདུལ་བའི་གཞུང་ལས་དངོས་སུ་བཤད་ཆོད་
ནམས་བགྲངས་ན། དངོས་པོ་གཙོ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་གཙོ་བ་
པམ་ལྷག་དང་པོ་གཉིས། སྐྱོ་སྐྱོགས་ས་བོན་སྐྱེ་འཛིག་བརྟུན་སྐྱེའི་ཡུལ། །ཁྲི་
སྟན་ཆེ་མཐོ་གཟུགས་བསྐྱར་གསོད་པ་དང་། །བྱེ་བྲག་མ་བྱེད་གཞི་ལས་བཞག་
དང་བཅུ། །བསྐྱུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ་ཞེས་པམ་ལྷག་དང་པོ་གཉིས་དངོས་
པོ་གཙོ་སྟེ། **འདི་ཉིད་ལས།** མི་ཚངས་པར་སྐྱོད་པ་དང་ཁུ་བ་འབྱིན་པ་གཉིས་ལ་
ནི་དེར་མ་ཟད་དོ་ཞེས་བཤད་པས་༼༣༡༠བ༽ཤེས་སོ། །སྐྱོ་སྐྱོགས་བྱེད་པ་དང་
ས་བོན་དང་སྐྱེ་བ་འཛིག་པ་གཉིས་དང་། བརྟུན་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་བཞི་པོ་བྱེ་བྲག་ལ་
དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ། གལ་ཏེ་འདུ་ཤེས་གཙོ་ན་ནི་གཞིའི་ཡན་ལག་གི་བྱེ་བྲག་ལ་དེ་
མ་ཡིན་དུ་འདུ་ཤེས་འབྱུལ་ན་དངོས་གཞི་མི་རྫོགས་པར་རིགས་པ་ལས། **འདི་**
ཉིད་ལས། འདུ་ཤེས་འབྱུལ་ཡང་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་གསུངས་ཏེ། ཚུད་པ་
གཞན་ཉིད་ལ་ཚུད་པ་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་དེ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ས་
བོན་ལས་ས་བོན་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་དེ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་།
སྐྱེ་བ་གཙོད་པ་ལ་ཡང་། **ཀྲི་ཀ་ལས།** སྐྱེ་བ་ལ་ས་བོན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ཡང་སྐྱེ་བ་
དང་འབྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ལ། མི་བདེན་པ་ལ་ནི་ཉན་པ་པོ་ཡང་ངོ་
ཞེས་བཤད་དོ། །བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་གཞིའི་ཡན་ལག་གི་བྱེ་བྲག་ལ་དེ་མ་ཡིན་དུ་

འདུ་ཤེས་འབྱུལ་གྱང་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་གསུངས་པས་དངོས་པོ་གཙོ་བོ་
ཡིན་པར་གྲུབ་བོ། །ཁྱི་སྟན་ཆེ་མཐོ་གཉིས་དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ། འོད་ལྗན་དུ་མལ་
ཆེ་མཐོའི་སྐབས་ལས། གཞི་འདི་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
གང་གི་ཕྱིར་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། ལུས་ཀྱི་ལྷུང་བ་འབའ་ཞིག་གོ་ཞེས་གསུངས་
པས། དེའི་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོར་བྱ་བ་སྤྱིར་བཏང་བའི་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །སྤྱི་ལ་སྟག་ལྟ་བུ་གཟུགས་གཞན་དུ་བསྐྱར་བ་གསོད་པ་
དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ། **རྟེན་གཤམས།** དག་སྤོང་གིས་མིའི་འགྲོ་བར་གཏོགས་པ་འགྲོ་
བ་གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ཞིག་གསོད་ན། དེར་འདུ་ཤེས་པས་གྱང་
རུང་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་གྱང་རུང་སྟེ། བསད་པའི་དུས་ན་དངོས་གཞི་ལ་ནི་
ཡམ་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ཁྱེ་བྲག་མ་ཐུད་པ་ལ་རྒྱ་བ་ལ་
དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ། ཁྱེ་བྲག་མ་ཐུད་པ་ལས་ནི་གཞི་༼ ༣༡༡ ག ོ ལ་རྣམ་པར་བཞག་
གོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེའི་**རྟེན་གཤམས།** གཞིའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ལྷུང་བ་རྣམ་པར་
བཞག་གི། འདུ་ཤེས་ལས་ནི་མི་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས་དངོས་པོ་གཙོ་བོ་
ཡིན་པར་ཤེས་ཞེས་ཟེར་རོ། །

ཁྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་གཙོ་བོའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བྲམ་པ་དེ་ཡམ་སྟག་དང་པོ་
གཉིས་དངོས་པོ་གཙོ་བོ་གཞུང་གི་དོན་ལེགས་བཤད་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལ་གཞན་
བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་འདོད་པ་དེ་མི་རིགས་ཏེ། **གཞུང་འདི་ཉིད་**

ལས། མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་ཁུ་བ་འབྱེན་པ་གཉིས་དམིགས་ཀྱིས་བཀའ་
ཏེ། དངོས་པོ་གཙོ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་ལྷུང་བ་བཅུ་ཉི་ལྔ་སྤྱོད་པ་དང་། ས་བོན་འཛམས་པ་དང་།
སྤྱོད་འཛིག་གི་མདོ་རྩ་བ་འདི་ཉིད་ལས། ཤེས་གཙོའི་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
ལོ། །ཚུད་པ་གཞན་ཉིད་ལ་ཚུད་པ་གཞན་ཉིད་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་དེ་དང་འདྲ་
ཞེས་པ་དེ་དངོས་པོ་གཙོ་བའི་གཞུང་མ་ཡིན་གྱི། ཚུད་པ་བཞི་པོ་གང་ཡིན་གྱང་
སྤྱོད་པ་གསུངས་པ་འདྲ་སྟེ་ལྷུང་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་**རྒྱ་ཀ**

ལས། འདིར་ཚུད་པ་ཙམ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། ཚུད་པ་འདི་བྱེ་བྲག་ནི་ཚད་མ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་ཏེ། ལྷུང་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷུང་མ་ཡིན་པར་ཚུད་པ་འདི་
བྱེ་བྲག་ལ་ལྷུང་སྤྱོད་ལྷུང་མ་ཡིན་ན་ནི། ཚུད་པ་ཙམ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པར་མི་
དེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དང་མཚུངས་པས་ས་བོན་ལ་ས་བོན་གཞན་ཉིད་དུ་འདུ་
ཤེས་པ་དང་། མི་བདེན་པ་ལ་ནི་ཉན་པ་པོ་ཡང་དོ་ཤེས་པ་ནི་ལྷུང་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷུང་སྤྱོད་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལོ། **འོད་ལྗན་ལས།** མལ་ཆེ་མཐོ་གཉིས་ལྷུང་བ་དངོས་པོ་
གཙོ་བར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ལྷུང་བ་སྤྱོད་རུང་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ལྷུང་
བ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། **འོད་ལྗན་དུ་གཏམ་གྱི་**

༼༣༡༡༽གཞི་ལས། ལྷུང་བ་འབའ་ཞིག་གོ་ཞེས་ལུང་བྲངས་པས་ཤེས་ཏེ། དེ་
ཡང་**གཏམ་གྱི་གཞི་ལས།** མ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། འདི་ལྷུང་

གཉིད་ལོག་པ་ལས་བཏྲགས་ཏེ། མལ་སྟན་ཆེན་པོ་ལས་མཐོན་པོའི་སྤྲེང་དུ་
བཞག་པའི་ཞེས་གསུངས་པས་ལྷུང་བ་གླེང་རུང་ཙམ་དུ་གསལ་ལོ། །

འོན་ལྷུང་བ་གླེང་རུང་ཙམ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ཏེ། ལྷུང་བ་མཆོན་ཉིད་
པ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེན། བྱབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལ་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པ་ཉིད་
ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཟུགས་གཞན་དུ་བསྐྱར་བ་དངོས་
གཙོ་སྟེ། རྒྱ་ཀ་ལས་བཤད་ཅེས་ཟེར་བ་ཡང་སྐབས་འདིར་ནི་རྒྱ་ཀའི་རྗེས་སུ་མི་
འབྲང་ཞེས་གོ་དུ་བསྟན་ཟེན་ཏོ། །བྱེ་བྲག་མ་བྱེད་པ་ལ་རྒྱ་ནག་གཞིའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ལས་བཞག་གི། །འདུ་ཤེས་ལས་ནི་མི་བཞག་ཅེས་རྒྱ་ཀས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་བྱེ་
བྲག་གི་འདུ་ཤེས་ལས་ནི་མི་བཞག་ཅེས་དགོངས་པ་སྟེ། བདག་པོ་གང་གི་ཡིན་
ཀྱང་བརྒྱའོ་སྟམ་དུ་ཀུན་སྤོང་སྟེ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོན་རོལ་དུ་བདག་
པོ་གང་ཡང་རུང་བ་བདག་པོ་སྟེ་ཙམ་དུ་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་ནི་ངེས་པར་
བལྟས་ཏེ་ནམ་པར་བཞག་གོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། དངོས་པོ་གཙོ་བོ་ལ་རིགས་གཉིས་ཏེ། མི་
ཆངས་པར་སྟོད་པ་དང་ཁུ་བ་འབྲིན་པ་གཉིས་ལ་ནི་དེར་མ་ཟད་དོ་ཞེས་གསུངས་
པས་སོ། །མི་ཆངས་སྟོད་དང་འབྲིན་པའི་ལྷུང་བ་ནི་ཕམ་ལྷག་དང་པོ་གཉིས་ཁོ་
ནར་མ་ཟད་དེ། དེ་དག་གི་སྟོམ་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། དག་སྟོང་མས་ཁུ་བ་
འབྲིན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཀྱང་དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ། མི་ཆངས་སྟོད་དང་ཁུ་བ་འབྲིན་པའི་

ལྷུང་བ་ཡིན་པ་ལས་མ་འདས་སོ། །

གསུམ་པ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི། སོག་པ་ན་རེ། སྐྱོ་སྒྲགས་བྱེད་པ་དང་སྐྱེ་འཛིག་
བྱེད་པ་ནི་སྐྱེ་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཡང་བྱེད་ཀྱི་འགག་ལ་དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ།
ཚུད་པ་གཞན་ལ་ཚུད་པ་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་འབྱུལ་གྱང་ལྷུང་བ་རྫོགས་པར་
གསུངས་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུད་པ་ལ་སྐྱོ་སྒྲགས་བྱེད་
པའི་བྱེད་འགག་ལ་དངོས་པོ་གཙོ་ན། ཉན་ན་བྱེད་པའི་བྱེད་འགག་ལ་འང་དངོས་པོ་གཙོ་
བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ས་བོན་སྐྱེ་འཛིག་གི་བྱེད་འགག་ལ་དངོས་པོ་གཙོ་ན་ས་
རྒྱུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བྱེད་འགག་ལ་དངོས་པོ་གཙོ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་སྐྱེ་
མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཆེས་སོ། །

ཡང་སོག་པ་ན་རེ། བམ་པ་དང་པོ་བྱེད་འགག་ལ་དངོས་པོ་གཙོ་མོད་གྱི། སྐྱེ་ལ་
འདུ་ཤེས་གཙོ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་**ལུང་ལྷུང་པ་ལས།** མ་དགྲིས་པ་ལ་དགྲིས་པར་
འདུ་ཤེས་ཏེ་བཅུག་ན་ཅིར་འགྱུར། སྐྱོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་
འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ལུང་ཡི་གེ་འོར་བར་སེམས་ཏེ། སྐྱབས་དེ་ཉིད་གྱི་
ལུང་ལྷུང་པ་ལས། བར་ཆད་མ་མཆིས་པ་ལ་བར་ཆད་དང་བཅས་པར་
འདུ་ཤེས་ཏེ་བཅུག་ན་ཅིར་འགྱུར། མཐར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། **འོད་**
ལྡན་གྱི་རྩ་བ་ལས། འཕྲིག་པ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་གཙོ་བྱུར་མེད། །ཅིས་གསུངས་
པས་སྐྱེ་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། དགར་གྲམ་
ཆེན་པོ་ན་རེ། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་མཚན་ཉིད་ནི་ལྷུང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་མ་འབྲུལ་
བ་ངེས་བཟུང་དུ་དགོས་པ་ལོ། །དོན་དང་ཐུད་ན་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་བྱུང་བར་ལྷུང་
བ་བསྐྱེད་པ་ནི་དངོས་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐོ་ཡོར་ལ་
མིར་འདུ་ཤེས་འབྲུལ་ཏེ་གསོད་འདོད་ཀྱིས་མཚོན་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷུང་
མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལྷུང་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འབྲུལ་བའི་ལྷུང་བ་ནམས་ཆོས་ཅན། འདུ་
ཤེས་གཙོ་བོ་མ་(༡༡༥)ཡིན་པར་ཐལ། འབྲུལ་བ་ངེས་བཟུང་དུ་དགོས་པའི་
ཕྱིར། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་འདོད་ན། མི་ཚངས་པར་སྐྱོད་པ་དང་། ཁུ་བ་
འབྱེན་པ་གཉིས་ལ་ནི་དེར་མ་ཟད་དོ་ཞེས་པའི་བྲགས་ཀྱིས་དེ་ལས་གཞན་པའི་
ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །

ཆོས་བྱང་ན་བཟའ་བ་ན་རེ། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་མཚན་ཉིད་ནི། ལྷུང་བ་གང་
ཞིག་བསྐྱེད་པ་ལ་འདུ་ཤེས་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གཉིས་ལས་གང་རུང་ངེས་བཟུང་དུ་
དགོས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་མ་དག་པ་ལ་སྐྱར་བ་
འདེབས་པའི་དགོ་འདུན་ལྟག་མ་དང་། བྱིན་འཕྲོག་བྱེད་པའི་སྤང་ལྷུང་དང་།
སྤྲིག་ལྟ་མི་གཏོང་བའི་ལྷུང་བྱེད་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདུ་ཤེས་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གཉིས་ཀ་ངེས་བཟུང་དུ་དགོས་
པའི་ཕྱིར། བྲོགས་ཆོས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡང་མ་དག་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ལ་ནི་

ཉམས་པ་ལ་མ་ཉམས་པར་འདུ་ཤེས་མ་འབྱུལ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ལ། གོ་
བྱའི་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་དང་། བྱིན་འཕྲོག་བྱེད་པ་ལ་ནི་
དངོས་པོ་དེ་བདག་པོ་གཞན་དབང་བ་ལ་རང་གི་ཡིན་པར་འབྱུལ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་
དགོས་ལ། ས་རོལ་པོ་དག་སྒྲོང་ཡིན་པ་ལ་དེ་མ་ཡིན་པར་འབྱུལ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་
དགོས་པ་དང་། སྤྲིག་ལྟ་མི་གཏོང་བའི་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་བར་དུ་གཅོད་པ་
ལ་བར་དུ་མི་གཅོད་པར་འབྱུལ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ལ། གོ་བྱའི་ཡུལ་ལ་
སོགས་པ་ལ་མ་འབྱུལ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་བྱིར། ཕ་བར་འདོད་ན་གོང་
བཞིན་ནོ། །

འོ་ན་གང་ཞེན། འདུ་ཤེས་གཙོ་བའི་ལྷུང་བའི་མཆན་ཉིད་ནི། བཅས་པ་ལས་
འདས་པའི་ཆ་ནས་ལས་སྒྲིབ་ཏུ་གྱུར་པ་གང་ཞིག །རང་གི་གཞིའི་ཡན་ལག་
༼༣༧༽ནི་གི་བྱེ་བྲག་ལ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ངེས་བཟུང་དུ་དགོས་པའོ། །དེ་
ཡང་གཞིའི་ཡན་ལག་གི་བྱེ་བྲག་ནི། གཞིའི་ཡན་ལག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་
ལ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་འདུ་ཤེས་འབྱུལ་བ་འཕམ་མ་འབྱུལ་བ་ཅི་རིགས་
པའོ། །ངེས་བཟུང་དུ་དགོས་ཞེས་པ་ནི། དངོས་པོ་གཙོ་བོ་རྣམས་གཅོད་ཅིང་
འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་རྣམས་སྤྱད་དོ། །འདི་ལྟ་བུའི་ལེགས་བཤད་ནི་སྤུལ་པའི་སྐྱེས་
ཆེན་མཆོ་སྣ་པ་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་ལུས་ལ་དུར་སྒྲིག་བརྒྱན་ཚད་ལ་འབྱུང་བར་
དཀའ་བ་འདྲའོ། །

གསུམ་པ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ལ་ཉ་ཅད་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདུ་ཤེས་
གཙོ་བོ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ། རོན་ཡན་ལག་རྩ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་
དགག། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་སྦྱར་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ། རོན་ཡན་ལག་རྩ་མི་དགོས་
པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བ་ཐོད་པ་ན་རེ། ཐོ་ཡིན་པ་ལ་མིར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསད་པ་ལ་ཕམ་པ་བསྐྱེད་
དེ། འདུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དབྱེད་པ་ཐ་སྟད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ཡང་**འོད་ལྗན་ལས།** འདུལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱུང་བའི་དབྱེད་པ་ཐ་སྟད་པ་
ཡིན་གྱི། གལ་ཏེ་དབྱེད་པ་དངོས་སུ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་བསྐྱབ་པར་མི་རྒྱས་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་དགག་པ་དང་། སྤྱབ་བྱེད་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི།

སློག་གཙོད་པའི་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐོ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ། མི་ཡིན་
པར་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་ན་རོན་ལ་མི་ཡིན་པ་ཡན་ལག་རྩ་མི་དགོས་ན་**འདི་**
ཉིད་ལས། བསམ་པ་ནི་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཅིང་། དེའི་**ཁྱི་ཀ་**
ལས། དངོས་གཞི་ལ་ནི་དོན་ཉིད་ཡན་ལག་ཡིན་པར་སྟོན་ཏེ་ཞེས་བཤད་པ་དང་
། རོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་དངོས་གཞི་དང་ཉེ་བའོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་།
སྤྱལ་བ་བསད་པའི་སྐབས་ཀྱི་**ཁྱི་ཀ་** ༣༡ ༣བ་ཀྱི་ཀ་ལས། སློག་གཙོད་པ་ནི་གཞིའི་

རྣམ་པ་ལ་བཟོས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཤད་པ་སྟེ། འདུལ་བའི་གཞུང་དེ་རྣམས་དང་
འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཐོ་བསད་པ་དེ་ཐོ་བསྐྱེལ་བ་ལ་བྱེད་དམ། ཐོའི་སྟོག་
འགགས་པ་ལ་བྱེད། བསམ་པ་ཅུང་ཟད་རེ་བ་རྣལ་བར་ལྷ།

གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། འདུལ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དབྱེད་
བ་ཐ་སྟད་པ་ཡིན་ཅེས་པ་དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། མ་ལན་པོ་དང་ལས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་
བརྗོད་བྱ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་ལ་ཆེར་དབྱེད་པ་ཐ་སྟད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི།
ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལྟོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་ལྷུང་བ་སྟེ་ལྷའི་
དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་

འབྱུབ་ཀྱི། རོན་ཡན་ལག་རྩ་དགོས་ཏེ། སྤར་བཤད་མ་ཐག་པའི་གཞུང་དེ་དག་
དང་རོན་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་ལ་ནི་དངོས་གཞིའོ། །རོན་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་
དངོས་གཞི་དང་ཉེ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། **འོད་ལྗན་རྩ་བ་ལས།** འདུ་ཤེས་
གཙོ་ལ་རོན་ཉིད་ཇི་བཞིན་ནོ། །ལྷུང་རྫོགས་རོན་ཉིད་ཇི་བཞིན་མིན་ན་ཆུང་

། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་ཁུངས་སུ་བྲངས་པའི་**འོད་ལྗན་**

ལས། འདུལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱུང་བའི་དབྱེད་པ་ཐ་སྟད་པ་ཞེས་པ་དེ་འང་
འདུལ་བ་ཞེས་པ་ལ་སྐྱ་ཡངས་དོག་གཉིས་ལས། སྐྱ་དོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
འདུལ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་ལུང་གཞི་ལ་འཇུག་གི། རྣམ་འབྱེད་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། གནས་མལ་གཞིའི་**ཏྲི་ཀ་ལས།** འདིར་གཞི་དག་ནི་འདུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་

བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་དེར་གཏོགས་པའི་ཕྱན་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་
དག་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

དེ་ལའང་བ་འོད་ཆོས་དགའ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཞི་ནི་མི་
ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ན་ནི་ཕམ་པ་བྱུང་ངམ་མ་བྱུང་མི་
ཤེས་པའི་སྒྲོན་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། གཞི་དེ་དོན་ལ་མི་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་
པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མིའི་ལུས་གཟུགས་སུ་གནས་པ་ནི་མི་ཡིན་པར་མ་ངེས་ཏེ།
སྤྱི་རྒྱལ་པོ་རི་བོ་དང་། ཡིད་འོང་གི་བྱུང་བ་དང་། ཨེ་ལའི་འདབ་ཀྱི་བྱུང་བ་
བཞིན་ནོ། །ཕམ་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ཚང་བས་ང་བ་འོད་ཆོས་དགའ་བསད་ན་
ཕམ་པ་བསྐྱེད་དམ་མི་བསྐྱེད། ཕམ་པ་བསྐྱེད་ན་ང་མི་ཡིན་པར་ཅིས་ཤེས། ང་བེ་
ཏར་མིར་སྒྱལ་པ་ཡིན་ནམ་ཅི་ཆ་སྟེ། ཕམ་པ་བྱུང་ངམ་མ་བྱུང་གཏན་ནས་མི་ཤེས་
པའི་སྒྲོན་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་སྒྲོན་མེད་དེ། ལྷུང་བ་བྱུང་བར་ཤེས་པ་
ནི་ལྷུང་བ་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ལ། སྤྱིར་བཙོས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་
སུ་འབྲངས་ཏེ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བའི་སྒྲོར་ལྷུང་བསྐྱེད་པ་ལ་དོན་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་
པར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི།

བྱ་ལུགས་པ་ན་རེ། ཐོ་ཡིན་པ་ལ་མི་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་འབྱུལ་ཏེ་བསད་ན་
སྒྲོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་ན་འདུ་ཤེས་གཙོ་

པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྱུར་ལྷུང་ཚོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་དོན་ཡན་ལག་རྟུ་མི་དགོས་
གྱི། འདུ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་སྟེ་སྒྱུར་བ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་
ཞེས་མདོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མདོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་**སྤྱི་ཀ་ལས།** སྒྱུར་
བ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི། དོན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བཤད་དོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲོ་ཙན་ལ་ནི་ན་སྒྲད་ཙམ་པའི་**སྤྱི་**
ཀ་ལས། གལ་ཏེ་ཆོལ་པའི་དུས་ན་ཡང་ལྷུང་བ་ཟད་དེ་ཆུད་ཟོས་པར་གྱུར་ཟེན་
ན་ནི། དེའི་ཆོན་སྒྱུར་པའི་ལྷུང་བ་ཡང་ན་སྒྲད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྱུར་ལྷུང་
ཚོགས་པ་ལ་དོན་ཡན་ལག་རྟུ་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡོངས་སུ་
མ་བཟུང་བ་ལ་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བར་འདུ་ཤེས་(༡༧བ)པའོ་ཞེས་པའི་**འདྲ་**
ལྟན་ལས། དངོས་གཞིའི་རྣམ་པར་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་འདུས་པའི་
ཁྱིར་ཞེས་མཐར་ཐུག་གི་སྒྲོམ་པོར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། སྒྲོམ་པོའི་སྒྱུར་བ་
ལ་ཉེས་བྱས་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་སྒྱུར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་མ་བྱིན་ལེན་
གྱི་སྒྲོམ་པོར་བསྐྱེད་པ་ཁྱེད་ཙག་འདོད་པ་དེ་ནི་མི་བཟང་རོ། །མདོར་ན་ཁྱེད་ལ་
འབྲུལ་པ་འདི་འབྲུང་བ་ནི་དངོས་གཞི་ལ་དངོས་གཞིའི་ཐད་ཀར་དངོས་གཞིའི་ན་སྒྲད་
སྒྲོམ་པོ་དང་། སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པོ་དང་། སྒྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ལ་དེའི་ན་སྒྲད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའང་སྒྱུར་བའི་
གནས་སྐབས་ལ་དངོས་སྒྲོམ་པོར་དོན་མེད། དངོས་སྒྲོམ་དང་སྒྱུར་སྒྲོམ་གྱི་ཐ་སྟད་ཁས་ལེན་ན་འདྲ་སྒྱུར་བའི་
སྒྱུར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྱུར་སྒྲོམ་ཚོགས་པ་མི་ཐིམ་དོ། །རང་མཆོག་། ན་སྒྲད་དུ་གསུངས་པ་དང་
། སྒྱུར་བ་ལ་སྒྱུར་བའི་ཐད་ཀར་ན་སྒྲད་དུ་གསུངས་པ་མ་བྱན་པར་དངོས་སྒྲོམ་

གྱི་སྦྱར་བའི་གནས་སྐབས་ནས་སྦྱོར་པོ་རྫོགས་པར་བཤད་པས་འདི་བྱང་བ་ཡིན་
ནོ། །ད་དུང་ཡང་འདི་རྣམས་ལ་དབྱུང་བའི་གཞི་གིན་ཏུ་ཆེ་བར་སྣང་ངོ། །འདུ་
ཤེས་གཙུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱར་ལྷུང་རྫོགས་པར་སྦྱོར་བ་ལ་དོན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་
པའི་གཞུང་ནི་ཁོ་བོས་བཀོད་པ་དེ་གཉིས་ལས། འདུལ་བའི་ལུང་དང་བསྟན་
བཅོས་གང་ནའང་མི་སྣང་ཞེས་མཆོ་སྣ་བ་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །རིགས་པས་
ཀྱང་བདག་པོ་གཏན་མེད་ལ་མིའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་འདུ་ཤེས་
ཏེ། དོན་དང་མ་ཐུང་ན་ནི་དགག་བྱ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་སྦྱར་ལྷུང་རྫོགས་པར་མི་
རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་དོན་དང་མ་ཐུང་ན་དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་མི་རྫོགས་པ་
བཞིན་ནོ། །

འོ་ན་སྦྱར་བ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་
གང་ཡིན་ཅེ་ན། སྦྱར་བ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་གཙུག་ཆེ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི། དོན་
ཉིད་ནི་གཙུག་ཆེ་བའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཅེས་བསྟན་པ་འོ། །དེས་ན་སྦྱུལ་བ་བསང་
བའི་**རྒྱ་གཡུ་ལས།** སེམས་ཅན་དུ་བགྱངས་པ་མ་ཡིན་པའི་༼༣༧༽ན་སྦྱུལ་བ་ལ་
མིར་འདུ་ཤེས་པས་གསོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྦྱར་བའི་སྦྱོར་པོ་སྟེ། མིར་འདུ་
ཤེས་པས་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དགོངས་པ་ནི། དཔེར་ན། ཐོ་ཡོར་ལ་མིར་འདུ་
ཤེས་པ་ལ་སོགས་ལྷུང་མེད་གྱི་ཡུལ་ལ་དངོས་གཞིའི་ཡུལ་དུ་ཤེས་པས་ཞུགས་
པའི་སྦྱར་བ་ལ་སྦྱོར་པོར་བཤད་པ་རྣམས་ཉེས་བྱས་ཏུ་བ་ལ་སྦྱོར་པོར་བཏགས་

བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞི་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བྱེད་དང། །འདུ་ཤེས་གཙོ་བ་རྣམས་གྱི་
དོན། །དངོས་པོ་གཙོ་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི།

སློག་གཙོད་པ་ལྟ་བུ་གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་གཞིའི་རྣམ་པ་མ་དོར་
བའི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ཞུགས་པ་ནི་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་ཁྲི་ཀ་ལས་
སྤར་བཤད་པ་ལྟར་འདུ་ཤེས་གྱི་ཆ་ནས་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་ནུས་གྱི་བསམ་པ་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ། དེས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་འདྲ་བའི་བྱིར་རོ། །མདོ་འདི་ནི།
ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ལུང་བ་མང་པོ་ཞིག་ལ་གསུངས་ཀྱང་། **ལུང་ཞུ་བ་ལས།** ཀྱི་
དང་སློག་གཙོད་བཞི་དང་རེག །དུག་ལ་གསུང་བསྐྱས་གཞན་ལ་སྦྱར། །ཅིས་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སློག་གཙོད་པ་ལྟ་བུ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བ་རྣམས་གྱི་སྦྱོར་བའི་ལུང་བ་རྫོགས་པར་
བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །འདུ་ཤེས་གཙོ་བའི་རྒྱ་
མཚན་ནི། དོན་དང་འདུ་ཤེས་མ་མཐུན་པའི་ཆོན་སྦྱོར་ལུང་ཙམ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་
འདུ་ཤེས་གྱི་ཆ་ནས་ལུང་བར་འཛོག་གི། །དོན་གྱི་ཆ་ནས་མི་འཛོག་པའི་བྱིར་
རོ། །སློག་གཙོད་པའི་པམ་པ་ལྟ་བུ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བ་རྣམས་གྱི་དངོས་གཞི་
རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་གང་ལ་བསམ་པའི་དོན་དང་ཐུད་པ་ནི་ཡན་ལག་དེ་

ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གང་ལ་བསམ་པའི་དོན་དེ་དང་ཕྱད་ན་
དངོས་གཞི་བསྐྱེད་ཀྱི། བསམ་པའི་དོན་དང་མ་ཕྱད་ན་དངོས་གཞི་མི་བསྐྱེད་
༼༣༧༽བཟུང་བ་ཉིད་དོ། །མདོ་འདི་གཉིས་ནི་**ལུང་ལྷ་བ་ལས།** ཁང་པ་ཁང་ཆེན་
བསྐྱོ་གྱུར་ལྟ། །གཞི་མེད། བག་ཙམ། དབྱེན། དེ་རྗེས་ཕྱོགས། ཁྱིམ་སྐྱོན་འབྱེན། ལྷོད་འཆང་
བཤེས་ངོ་བྱུང་དུ་གསོད། །བྱུང་མེད་དང་ཉལ་ཁབ་རལ་འཆོས། །བཙུ་གཉིས་
ལ་ནི་གཞན་དག་ལ། །དངོས་སུ་གསུངས་པ་འདིར་བསྐྱེས་ཤིང་། །དེ་རྣམས་ལ་
ནི་མདོར་བསྐྱེས་སྐྱུར། །ཅིས་བཟུང་ངོ། །

གསུམ་པ་ནི།

མི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་། ལྷ་བ་འབྱེན་པའི་ལྷུང་བ་གཉིས་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་
ཀྱི་བསམ་པའི་དོན་དང་ཕྱད་པ་ལས། དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་དེར་མ་ཟད་ཀྱི་མ་
བསམ་པའི་དོན་དང་ཕྱད་པས་ཀྱང་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་དེ། དངོས་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཉེ་མི་ཆངས་སྦྱོད་ནི་རྟེན་འདོད་ཁམས་པ་ལ་འབྱུང་ཉེ་ཞིང་སྤང་དགའ་
བས་དོག་ཏུ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྱེན་པ་ཡང་དེ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བས་དོག་
ཏུ་བཀག་པའོ། །དེ་ཡང་**ལུང་ལྷ་བ་ལས།** གཞི་ལ་འདུ་ཤེས་འབྱུལ་ན་ཡང་
། །ཁམས་པ་དང་པོ་རྫོགས་པར་གསུངས། །འབྱེན་དང་བརྟུན་སྤྱིའི་ཡུལ་ལ་
ནི། །དང་སང་ལུང་ལ་མི་སྣང་ངོ། །ཞེས་བཟུང་ངོ། །

འདིར་རང་རེའི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཉན་ཐོས་དུར་

སྤྲིག་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་དད་པས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གསོལ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་
འདེབས་ཏེ།

བཅོམ་ལྷན་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་འབྲང་བཞིན་པར། །འདོད་ཡོན་གཉེར་བ་
བདུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །མགོ་རེག་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་འདི་དགོས་པ་
ཅི། །བསྟན་ཞུགས་འདོད་ཡོན་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་གསོལ། །འཁོར་བའི་གནས་
ནས་དབྱུང་བར་ཁས་འཆེས་ནས། །འདོད་པའི་གཉིས་སྦྱོར་འབྲིག་པ་དོན་
གཉེར་ན། །དགའ་བ་ལེན་པའི་ལྷུང་བཟེད་དགོས་པ་ཅི། །འཁོར་བ་སྤང་འདོད་
ཀུལ་ངན་འདི་དོར་གསོལ། །རྫོགས་པའི་སྒྲིམ་ལྷན་དགེ་ལ་སྦྱངས་བཞིན་
པར། །ཁུ་བ་དབྱུང་བའི་བདེ་བ་མྱོང་བཅོམ་ན། །དས་གིང་། ༡༡༥ །བྱབས་
པའི་གོས་འཆང་དགོས་པ་ཅི། །འབྲས་བུ་ཐོབ་འདོད་འདི་ལྟར་མི་མཛད་
གསོལ། །གཞན་ལ་ཕན་འདོད་བྱང་སེམས་འཆང་བཞིན་པར། །དབྲ་ལ་ཐབས་
རྣམ་དུ་མས་འཆོ་བྱེད་ན། །གཞན་ལ་དམ་ཆོས་འཆད་པའི་དགོས་པ་ཅི། །ཡོངས་
འཛིན་མཛད་རྣམས་སྦྱོད་པ་འདི་སྤང་གསོལ། །མདོར་ན་གཟུགས་སྤྲུག་གི་ཞིམ་
རོ་མངར་དང་། །རེག་འཇམ་རྣམ་སྟོན་ཡིད་འཐད་ལ་ཆགས་ན། །ཏྲག་ཏུ་ཐར་བ་
བསྐྱབ་པར་བཞེད་ཀྱན་ལ། །ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་ཅེས་གསོལ་བ་འདེབས། །
དེ་ལྟར་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་གསོལ་ཞིང་ཉེ་བར་བརྟུད་དེ་གསོལ་ན། །འབྲས་

བུ་ཐོབ་པར་བཞེད་པ་རྣམས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དུ་
དགོངས་ནས་འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་འཚོ་བ་ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་ཚིག་ཤེས་པར་
གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །

སངས་རྒྱས་འདོད་པའི་དགེ་སྤྲོད་དག །ཆགས་བྲལ་དག་ཀྱང་ཐོབ་པར་
ཤོག །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི། །སེམས་ནི་ལས་རུང་ཐོབ་པར་
ཤོག། །

གཉིས་པ་ལ། བརྟུན་སྤྱུལ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། །བསྟེན་དུ་རུང་བའི་ཚད་བབྱང་
ངོ། །དང་པོ་ནི།

མི་བདེན་པ་བརྟུན་དུ་སྤྱུལ་བའི་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་ཉན་པ་པོ་ཡང་ངོ་
སྟེ། དེར་མ་ཟད་དོ་ཞེས་སྒྲ་མར་སྒྱུར་ཏེ་ཉན་པ་པོ་བསམ་པའི་དོན་དང་ཕྱད་པ་
ལ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་མ་ཟད་གྱི། ཉན་པ་པོ་མ་བསམ་པའི་དོན་དང་ཕྱད་པ་
ལས་ཀྱང་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་འབྱུང་ངོ་། །སྤྱད་པ་ཕྱད་ནའང་བརྟུན་སྤྱུལ་བར་
བྱའོ་སྒྲམ་དུ་འདི་ནི་ཀུན་སྤྲོད་སྤྱི་ལྷགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཀུན་སྤྲོད་སྤྱི་
ལྷགས་ཞེས་མང་དུ་སྤྱས་མོད་གྱི། ཀུན་སྤྲོད་སྤྱི་ལྷགས་གཞུང་གང་ནས་བཤད་
ཅིས་འདྲི་ན། རགས་མེས་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ། **འོད་ལྗན་ལས།** དེས་པར་མ་
བྱས་པར་འདི་ན་གང་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་བརྒྱག་པར་གྱུར་། ༣༡༤བ། ཅིག་སྒྲམ་
པ་ལས། དེ་རྣམས་ཤི་ན་སློག་ཆགས་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། སློག་ཆགས་ཇི་སྟེད་པའི་

ལྷུང་བ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་སྟེང་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །རི་ལྟ་བུ་ནི་མི་དང་དྲུང་འགྲོའོ། །རི་སྟེང་པ་ནི་བརྒྱ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་
གྲངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཡམ་པ་དང་ལྷུང་བྱེད་དོ། །དེ་སྟེང་ནི་གྲངས་དེ་སྟེང་
དོ། །ས་བོན་ལས་ས་བོན་གཞན་དྲུ་འདྲུ་ཤེས་པ་འཇམ། ལྷ་སྦྱིན་ལ་མཆོད་སྦྱིན་དྲུ་
འདྲུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་འདྲུ་ཤེས་གཙོ་བ་རྣམས་ལ་གཞིའི་བྱེ་བྲག་པན་ཚུན་
འདྲུ་ཤེས་འབྲུལ་ན་འང་ཀུན་སྒྲོང་སྦྱི་ལ་ཞུགས་ན་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་བཞེད་
དོ། །ཀལ་ཏེ་ཀུན་སྒྲོང་སྦྱི་ལ་ཞུགས་ཀྱང་དངོས་གཞིའི་བྱེ་བྲག་ལ་འདྲུ་ཤེས་
འབྲུལ་ན་འདྲུ་ཤེས་གཙོ་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་མི་བསྐྱོད་པར་ཐལ། འདྲུ་ཤེས་
འབྲུལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལས་མ་འདས་པའི་བྱིར་ཞེན། ལྷུང་བ་མ་གྲུབ་སྟེ་
ཅོད་པ་ལ་ཅོད་པ་གཞན་དྲུ་འདྲུ་ཤེས་པ་དང་། ས་བོན་ལ་ས་བོན་གཞན་དྲུ་འདྲུ་
ཤེས་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་སོ་སོའི་སྦྱེ་བོར་འདྲུ་ཤེས་འབྲུལ་ཏེ་བསད་པ་
ཆོས་ཅན། ཐལ་འབྱུར་དང་རྟགས་ཁྱིད་གྱིས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན། སྦྱོ་
རྫོགས་བྱེད་པ་དང་། ས་བོན་སྦྱེ་འཛིག་གི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་
ལོ། **འོད་ལྷན་ལས།** ལུས་གཅིག་ལ་དགྲ་བཅོམ་ཉིད་གྱི་ཆོས་མེད་པར་ནོར་
བས་བསད་ན་མཚམས་མེད་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་གི། །ཡམ་པ་ནི་སུས་ཀྱང་བསྐྱོག་
པར་དགའོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ནི། ལག་པས་ལག་པར་
དང་། ཀྱང་པས་ཀྱང་པར་དང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱར་སྒྲོས་པ་ལྟ་བུ། ཡན་
ལག་ཐམས་ཅད་ཅེས་སྒྲོས་ཀྱང་མཚོན་པ་སྟེ། མཚན་བསྟེན་དུ་རུང་བའི་ལམ་
དང་། ཡན་ལག་༼༡༡༽ནི་དང་དུ་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་ཉིད་ནི་འབྲིག་པ་བསྟེན་པའི་
ཕྱིར་ལྷན་པ་དང་ལྷན་པའི་མཐུ་དང་ལྷན་པ་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ལས་
ལྷུང་བ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་ལ་མཚན་བསྟེན་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ནི་རང་རང་གི་ན་
སྤྱད་དོ། །མདོ་འདི་ནི་**ལུང་ལུ་བ་ལས།** སྤྱན་དང་དབྱེན་གཉིས་ཉལ་ཤོམ་
གཉིས། །ལྷན་ཅིག་ལམ་འགོ་བདུན་ལ་གསུངས། །ཞེས་སོ། །མི་ཚངས་སྤྱོད་
དང་། རིག་པ་དང་། འབྲིག་ཆོག་དང་། བསྟེན་བཀྱར་ལ་སོགས་པ་ནང་སེམས་
ཅན་ལ་ཆགས་པ་དངོས་དང་། ཆགས་པའི་རྒྱ་ཁྱུར་པ་གཞན་རྣམས་ལ་མདོར་
བསྡུས་སྤྱར་རོ། །

ལུ་བ་ལ། སེལ་བ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་མདོ། །ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱེ་བའོ། །དང་
པོ་ནི།

གཞུང་འདིའི་སྐབས་འོག་མ་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཡན་ལག་བཙུ་
བརྒྱད་པོ་དག་ལ་ནི་ཡན་ལག་ཚང་བ་ལས་གཞན་ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཚང་བ་ལ་
ན་སྤྱད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡན་ལག་བཙུ་བརྒྱད་ནི། རྩ་འཇུག་ཅན་མིན་
མ་ཉམས་ལུས་དངོས་དང་། །ཐ་སྙད་ཡན་ལག་ལྷ་ཐ་སྙད་ལྷ་ནི། མི་ཡིན། སྤྱེཤ། རོན་

གོ། །ཞེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས། །མ་ནི་དང་མཚན་གཉིས་མིན་པའོ་དང་བྱིས་པ་དང་། །བསྟན་
 རྗེ་གས་རྣམ་དག་མཚན་དང་ལྟ་བུ་མཐུན། །རུང་དང་ཚད་ལྡན་རང་དོན་རང་ཉིད་
 གྱིས། །བདག་ཏུ་འབྲེལ་བར་བག་ཏུ་སྒྲུབ་སྟེ། །འོག་ནས་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་
 བཙུ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་བཟུང་ངོ་། །ཡན་ལག་བཙུ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་ཡན་
 ལག་གཅིག་མ་ཚང་བ་ལ་ན་སྤྲད་དུ་མི་འགྱུར་བ་འདི་ལ་དམིགས་བསམ་ལ་གསུམ་
 ལས། ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཚང་བ་ལ་ཆེས་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་རེག་པ་ལྟ་བུ་མི་
 ལ་དུད་འགོ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བརྟེན་གཟུགས་ལྟ་བུ་དག་སྟོང་
 ལས་གྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་སེལ་བ་བྱིས་པ་ཡིན་ན་ཆེས་ན་སྤྲད་དུ་༼༣༡༽པ་འགྱུར་
 བའོ། །ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཚང་བ་ལ་དངོས་གཞི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་དགོ་
 སྟོང་མ་དང་ལམ་དུ་འགོ་བའི་སེལ་བ། བྱིས་པ་མོ་དང་ལམ་དུ་འགོ་ན་ལྷུང་བྱེད་
 གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡན་ལག་
 གཅིག་མ་ཚང་བ་ལས་ལྷུང་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་སྒྲིམ་པར་སྤྱོད་རྒྱུ་དུ་
 འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བྱིས་པའི་སེལ་བ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། རབ་
 ཏུ་བྱུང་བའི་གནས་ཁང་དུ་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ་འོ། །འོག་
 བས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་མ་ཚང་བ་སྟེ། ཡན་ལག་གཉིས་མ་ཚང་
 བ་ལ་ནི་ན་སྤྲད་པ་དེ་བས་ཀྱང་ངོ་སྟེ། ན་སྤྲད་པ་སྟེ་ཆེས་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་ངོ་། །དེ་
 ཡང་རེག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཉམས་པ་དང་། རེག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཉམས་

པ། ཡན་ལག་གཉིས་མ་ཚང་བ་སྤྲད་། འུ་བ་དང་། གཡན་པ་དང་། བྱི་རྩེ་ལ་
སོགས་ཀྱིས་བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་ཉམས་པ་དང་། བྱི་རྩེ་ལ་སོགས་པས་དགོ་སྤྲོད་གི་
ལུས་ཉམས་པས་རེག་ན་ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་བར་ལུང་ལས་གསུངས་པ་དང་།
སྦྱོན་སྒྲ་བའི་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡུལ་རྟེན་མཚན་མཐུན་ཅིང་། ལྷ་བ་མཐུན་པ་
ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ལ་ཡན་ལག་གཉིས་མ་ཚང་བ་སྟེ། དགོ་སྤྲོད་གིས་དགོ་
སྤྲོད་མ་ལ་ལྷ་བ་ཐ་དད་པའི་སྦྱོན་ནས་སྒྲས་ན་ཆེས་ན་སྤྲད་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྷ་བྱུང་མ།
གོས་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ་གོས་རུང་ཞིང་ཚད་དང་ལྡན་
པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ལ་ཡན་ལག་གཉིས་པ་ཚང་བ་སྟེ། གོས་མི་རུང་ཞིང་
ཚད་དང་མི་ལྡན་ན་ཆེས་ན་སྤྲད་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྷ་བྱུང་། །རེག་པ་འབྲིག་ཆོག་
བསྟེན་བཀྱར་བསྐྱགས་པའི་ལྷག་མ་ལྷ་བྱུང་སྟེ། ཡུལ་དེ་མི་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་
དགོས་པ་རྣམས་ལ་སེལ་བ་དུད་འགྲོ་ཡིན་ན་ཡང་ངོ་། ༡༡༥ བོ་སྟེ་ཆེས་ན་སྤྲད་
ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲ་མར་སྒྱུར་རོ། །

རག་དོན་རེག་པའི་སྐབས་ཀྱི་བཅས་ལྡན་དགོ་སྤྲོད་གིས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་
དུད་འགྲོ་མོ་ལ་རེག་པ་ཆོས་ཅན། ལྷུང་བ་ཆེས་ན་སྤྲད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དགག་བྱ་
ཆེས་མ་རྩོགས་པའི་ལྷུང་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །མདོ་འདི་ནི་**ལུང་རྣམ་འབྱེད་**
ལས། རེག་པའི་འབྲིག་ཆོག་བསྟེན་བཀྱར་ལ། །ཉིས་བྱས་ཉིད་ཏུ་གསུངས་པ་
བསྐྱས། །རྐྱུ་དང་མི་གསོད་མ་གཏོགས་པ། །མི་ལས་གྱུར་བ་ཀྱན་ལ་

སྐྱུར། །ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་དུད་འགོ་ལ་བརྒྱས་ན་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་ཞིང་། དུད་
འགོ་བསད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་མི་ཡན་ལག་ཏུ་
དགོས་པ་རྣམས་ལ་སེལ་བ་དུད་འགོ་ལ་ནི་ཆེས་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དུད་འགོ་
སྐྱུན་ཅིང་གཏི་མུག་པས་དགག་བྱ་ཆེས་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་འགྲེལ་རྒྱུ་ལས། དུད་འགོ་མོ་སྤྱུ་མེད་པ་ལ་རེག་ན་སྒྲོམ་པོའོ་ཞེས་
བཤད་པ་དང་འགལ་ཅིན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱིར་དུད་འགོ་མོ་ལ་རེག་ན་ཉེས་
བྱས་ཡིན་ཀྱང་དམིགས་བསལ་སྤྱུ་མེད་པ་ལ་རེག་ན་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་ཆེ་
བས་སྒྲོམ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དགོས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡན་ལག་ཏུ་
འགྱུར་རོ། །འདོད་ན། མི་འཇུག་ཅིའི་བྱ་མོ་ཡིད་འཕྲོག་མ་ལ་རེག་ན་ཕམ་པ་བསྐྱེད་
བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མིའི་བྱད་མེད་ལ་རེག་པ་བས་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་ཆེ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གང་གིས་འགྲུབ་ན་ལུང་གཞི་ལས། རྒྱལ་པོ་ནོར་བཟང་གི་བྱང་
བ་བརྗོད་པ་ལས་གྲུབ་པོ། །

གཞན་ཡང་བྱད་མེད་གཟུགས་མི་སྤྲུག་པ་ལ་རེག་ཀྱང་ལྟག་མ་མི་བསྐྱེད་པར་
ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་སོ་ན་གནས་སོ། །འོ་ན་གང་ཞེན། དུད་འགོ་མོ་ལུས་ཀྱི་ཆ་
གས་སྤྱུ་མེད་པ་དེ་ནི་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་གས་ཆེར་སྐྱེ་བས་ཉེས་བྱས་ལྟེ་བ་ལ་
མིང་སྒྲོམ་པོར་བཏགས་པའོ། །ལུང་རྣམ་། ༡༡༥༧ །བྱེད་ཀྱི་འཁྲིག་ཆོག་སྤྱི་བའི་
དྲི་ཀ་ལས་དུད་འགོ་མོའི་རྣམ་པ་ལ་སྒྲོམ་པོའོ་ཞེས་བཤད་དེ། ཉེས་བྱས་ལ་མིང་

སྒོམ་པོར་བཏགས་པའི་ཞེས་བརྗོད་ན་ལེགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞི་ཡི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་དང་། བསམ་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་དང་། གཞི་དང་མཐར་ཐུག་ཡན་ལག་དང་། སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཞི་གང་སེམས་ཅན་ལས་གྱུར་དང་། གཞི་གང་སེམས་ཅན་མིན་གྱར་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་མེད་ལས་གྱུར་གཞི་དང་ནི། གཞི་ཐ་སྟད་ལས་གྱུར་པ་དང་། བྱིམ་པ་ཉིད་ལས་གྱུར་པའི་གཞི། གཞི་གང་རབ་བྱུང་གཞིར་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྐབས་ཀྱི་ངེས་བཟུང་གི་ཡན་ལག་ སྐབས་ཀྱི་ཞར་ལས་བྱུང་བ་དང་། །དེ་དག་སེལ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཅུ་བའི་འབྲུ་ཉིད་གཞོན་པ་དང་། །དེ་ཡི་བྱབ་པ་སྦྱར་བ་དང་། །དེ་ལ་ཅོད་པ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་རེག་པའི་གཙོ་བོ་གསུམ་སྟེ། མི་ཆངས་སྦྱོད་དང་། རེག་པའི་ཕམ་པ་དང་། རེག་པའི་ལྷག་མའོ། །ཡུལ་རྩ་འབྲུལ་ཅན་ལས་ཀྱང་རེག་པའི་ལྷང་བ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་ལུང་མེད་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་རེག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་འབྲིག་ཆིག་སྒྲིབ་པ་དང་། བསྟེན་བཀྱར་བསྐྱགས་པ་ལྟ་བུའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། ཡུལ་རྩ་འབྲུལ་ཅན་ལས་ནི་རང་རང་གི་ལྷང་བ་ན་སྦྱད་པ་ཡིན་ནོ། །

རག་དོན་བསྟེན་བཀྱར་བསྐྱགས་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཆོས་ཅན། རྩ་

འཕྲུལ་གྱི་ཚེས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རོན་གཞན་སྤྲེལ་ཆུ་འཕྲུལ་གྱི་ཚེས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་ན་འབྲིག་ཆིག་སྒྲིབ་པའི་ལྷག་མ་བཞིན་པོ། །ཆུ་འཕྲུལ་ཞེས་པ་ནི་ཆུ་བ་ལུས་གྱི་ཚེས། འཕྲུལ་པ་སེམས་༼༣༧༽ཀྱི་ཚེས་སུ་འདོད། དེའི་ཕྱིར་ཆུ་བ་ལ་འཕྲུལ་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པར་གཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མདོ་འདི་ནི་བྱད་མེད་ལས་གྱུར་པ་ཉེར་གཉིས་ལ་སྦྱིར་བསྟན་པ་སྟེ། འབྲིག་ཆིག་བསྟེན་བཀྲར་སྦྱོར་བྱེད་དང་། །འབྲུར་འཇུག་ལེན་སྟེལ་ཚེས་སྟོན་དང་། །མ་བསྐྱོས་སྟོན་པའི་བཅུ་ཚན་ལས། །སྦྱར་འདེབས་མ་གཏོགས་དགྲ་དག་དང་། །ཉལ་ཤོམ་འདུག་འགོང་ལྷན་ཅིག་ཉལ། །སྦྱིས་པ་མེད་པར་ལམ་འགོ་དང་། །སོ་སོར་བཤགས་བྱ་རྣམ་བཞི་ཡི། །དང་པོ་གཉིས་ཏེ་ཉི་ཤུ་གཉིས། །ཞེས་བསྟུ་བའི་ཆིགས་སུ་བཅད་པ་དེ་ཡང་འབྲིག་ཆིག་སྒྲིབ་པའི་ལྷག་མ་ལ་ནི། **ལུང་**

འདུལ་བྱེད་ལས། ཆུ་འཕྲུལ་གྱི་ཚེས་ཅན་མོ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲིས་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། །ཆུ་འཕྲུལ་གྱི་ཚེས་ཅན་མོ་ལ་སྒྲིས་ན་སྒྲོམ་པོའོ་ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་ལ། །གཞན་རྣམས་ལ་ནི་མདོར་བསྟུས་སྦྱར་བའོ། །ལུང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་དག་སྒྲོང་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི་སྦྱིས་པ་ཆུ་འཕྲུལ་གྱི་ཚེས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་རེག་པ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པོ་ཞེས་ཀྱང་སྦྱར་རོ། །**འགྲེལ་རྒྱུད་**

ལས། སྤུལ་པའི་བྱད་མེད་ནམ་མཁའ་ལ་འདུག་པ་ལ་འབྲིག་ཆོག་དང་ཀུན་སྦྱོད་
སྤྲུལ་པ་ནི་ལྷག་མར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྤྲུལ་པོའོ། །བདག་ཉིད་འཕྲུལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་
ལ་འདུག་སྟེ་བྱད་མེད་ལ་འབྲིག་ཆོག་དང་ཀུན་སྦྱོད་སྤྲུལ་པ་ནི་བདག་གི་དབང་དུ་
འགྱུར་བས་ལྷག་མར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

སྐབས་འདིར་མུང་མཚམས་པ་ན་རེ། བྱད་མེད་གྱིས་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་ཐོབ་
ཀྱང་ད་ལྟ་རྩ་འཕྲུལ་དངོས་སུ་མི་བྱེད་ན་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་སུ་མི་
བྱེད་ན་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་ཐ་སྙད་མི་ཐོབ་པའི་བྱིར་ཞེས་སྤྲོའོ། །དེ་ལྟར་ན་**དྲི་ཀ་ལས།**
གང་ལ་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དེའི་དངོས་
པོ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་རྩ་འཕྲུལ་༼༡༩༩༽ཐོབ་པའོ། །གང་ལ་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་མེད་
པ་དེ་ནི་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་རྩ་འཕྲུལ་
མ་ཐོབ་པའོ་ཞེས་ཐོབ་མ་ཐོབ་ལ་བཤད་གྱི། བྱེད་མི་བྱེད་ལ་བཤད་པ་དང་
འགལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་མདོན་གེས་གྱི་རྩ་འཕྲུལ་ད་ལྟ་དངོས་སུ་མི་བྱེད་ཀྱང་རྩ་འཕྲུལ་
ཐོབ་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་དེ་ལས་འབྲིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་
བསྐྱེད་པར་མི་རིགས་ཏེ། མདོན་པར་ཞེན་པ་རྒྱུད་བའི་བྱིར། དེ་གང་གིས་གྲུབ་
ན་རྩ་འཕྲུལ་མ་ཐོབ་པ་བ་ཡང་འདྲིན་པར་འདོད་ན། ཐག་རིང་བ་ན་འདུག་ཀྱང་

ཟིན་པའི་མངོན་ཞེན་རྫོགས་པ་ལྟར་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཐོབ་པར་བྱ་ལྟ་
བྱ་འཛིན་པར་འདོད་ན། རྩུ་འཕྲུལ་མི་བྱེད་པར་བྱུང་ན་འདུག་ཀྱང་ཟིན་པའི་
མངོན་ཞེན་མི་རྫོགས་པར་ཕྱོང་བས་གྲུབ་པོ། **ཁྱིཀ་ལས།** རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་
ཅན་མོ་ཉིད་ལ་ནི་བརྟུལ་དུ་མི་རུང་སྟེ་བཟུང་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་
དོ། །

གལ་ཏེ་མུང་མཚམས་པ་ན་རེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་རྩུ་འཕྲུལ་ལུང་མ་
བརྟན་ལ་ནི་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་མེད་དེ། **མཛོད་ལས།** ལུང་བརྟན་མིན་ཏེ་ལུང་མ་
བརྟན་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས། པ་ཁོན་སྟེ་སྟེ་བའང་མེད་ལ། དུས་ཕྱིས་སྐྱེ་བའང་མེད་
ཅིས་མཛོད་འགྲེལ་ལས་སོ། ཞེས་བཤད་དོ་ཞེ་ན། རྩུ་འཕྲུལ་ལུང་མ་བརྟན་ཁ་ཅིག་དེ་
ལྟར་ཡིན་ཀྱང་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྩུ་འཕྲུལ་ལུང་མ་བརྟན་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ།
མཛོད་ལས། མངོན་ཤེས་སྐྱུལ་པ་མ་གཏོགས་པ། ཞེས་བཤད་དོ། རྩུ་འཕྲུལ་
དགེ་བ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་གིན་ཏུ་འང་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ན་རྩུ་འཕྲུལ་ལ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ཁོན་རྩུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པ་ཡིན་པར་མི་
རིགས་སོ། རེག་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡུལ་བྱུང་མེད་ལྟ་བུ་རེག་པར་བྱ་བ་
དང་རེག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ནི། མ་དང་། ལུ་བ་དང་། གཡན་པ་དང་། བྱི་རྩེ་ལ་
སོགས་པས་༼ ༣༡༠ བ ༽ ལུས་མ་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟེ་མར་སྐྱར་རོ། ཉམས་
པའི་ཚད་ནི་རེག་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་ཕྱོང་བ་ལ་གཞོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཞུང་།

འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་**ལུང་ཁྱབ་ལས།** བུད་མེད་གྱི་ལུས་དབང་པོ་
ཉམས་པ་ལ་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར། སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་ཀའི་ལུས་གྱི་
དབང་པོ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་གཅིག་ལ་གཅིག་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་**ལུང་ཁྱབ་ལས།** ལྷས་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར། སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་
རོ། །ལྷ་ལ་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར། སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའང་མདོ་
འདིས་བསྟུན་ཏེ། དེའང་ལུས་ཉམས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

སྐབས་འདིར་**རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་།** ཁྱི་ཀ་དང་། བམ་པོ་ལྷ་བཙུ་བ་དང་
གསུམ་ཆར་ལས་འདིར་རོ་ཉིད་ལ་ནི་ན་སྤྲད་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་བཤད་
དོ། །དེ་བཞིན་དུ་**ལུང་ཁྱབ་ལུང་ཤོས་ལས།** བུད་མེད་གྱི་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་ལུས་
གྱིས་རེག་པར་བགྱི་ན་ཅིར་འགྱུར། དག་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་
ཅིང་། ཁྱབ་འི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། དག་འདུན་ལྷག་མར་བཤད་མོད་གྱི། **ལུང་**
ཁྱབ་ལུང་ཤོས་ལས། བུད་མེད་གྱི་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར། སྒྲོམ་
པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། རེག་པའི་ལྷག་མའི་སྐབས་
སུ་སྤར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འོ་ན་ལུས་མ་ཉམས་པ་དེ་རེག་པ་ཁོ་ནའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གག་ཆེལ་

བྱེད་པ་ལ་ཡང་ངོ་སྟེ། རེག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་མ་ཉམས་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་
སྒྲ་མར་སྒྱུར་རོ། །ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀའི་ལུས་མ་ཉམས་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཡང་**ལུང་ལྷ་བ་ལས།** དགོ་སྒྲོང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཉམས་པས་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་
མ་ཉམས་པ་ལ་གག་ཆེལ་བགྱིས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་

སོ། །**༡༩༠བ** །དགོ་སྒྲོང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པས་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་
ཉམས་པ་ལ་གག་ཆེལ་བགྱིས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ། །དགོ་སྒྲོང་གིས་
མྱས་གག་ཆེལ་བགྱིས་སམ། མྱ་ལ་གག་ཆེལ་བགྱིས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་
སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཤྲགས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་དེ་གཞུང་འདིར་བསྐྱས་པ་ཡིན་ལ།
ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ནི་འོག་མ་དག་ལ་ནི་གཞན་ལ་ན་སྤྱད་པ་
ཞེས་པས་བསྐྱས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

འོ་ན་རེག་པ་དང་གག་ཆེལ་བྱེད་པ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་བ་དེ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
ཟད་དམ་ཞེན། རེག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། གག་ཆེལ་བྱ་བའི་ཡུལ་སེན་མོ་
དང་། སོ་དང་། ཤ་མེད་པའི་རུས་པ་དང་། སྤྱད་ག་ནི་མ་ཉམས་པའོ་ཞེས་སྒྲ་
སྒྲོས་པ་དེ་ལས་གཞན་ལུས་ཉམས་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ལུས་ཉམས་པ་དང་འདྲ་
བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱུད་མེད་ཀྱི་སེན་མོ་དང་། སོ་དང་། སྤྱད་ག་ལ་དགོ་
སྒྲོང་གི་སེན་མོ་ལ་སོགས་པས་རེག་པ་དང་། དེ་དག་གིས་རེག་པ་དང་། དེ་དག་

ལ་དག་སྒྲོང་གཞན་གྱིས་སེན་མོ་ལ་སོགས་པས་གག་ཆེལ་བྱེད་པ་དང་། དག་
སྒྲོང་རང་གི་སེན་མོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་གག་ཆེལ་བྱེད་པ་དག་ལ་ནི་རང་
རང་གི་ལྷུང་བ་ན་སྒྲད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རེག་ན་སྒྲོམ་པོ་དང་གག་ཆེལ་བྱེད་ན་ཉེས་
བྱས་སོ། །དེ་ཡང་**ལུང་ལྷུང་ལས།** སེན་མོ་ལ་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར། སྒྲོམ་པོར་
འགྱུར་རོ། །སེན་མོས་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར། སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོ་
དང་སྒྲུ་ལ་འདར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེན་མོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་
གག་ཆེལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་གིས་གག་ཆེལ་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་ལུང་
ལས་གསུངས་སོ། །བྱད་མེད་གྱི་ཤ་མེད་པའི་རུས་པ་ལ་དག་སྒྲོང་གིས་རེག་ན།
ལུང་ལྷུང་ལྷུང་གོས་ལས། སྒྲོམ་པོར་གསུངས་ཀྱང་སྒྲོམ་པོ་བཏགས་པ་བར་
དགོངས་པ་བགོལ་ལ། **ལུང་ལྷུང་མང་གོས་**༼ ༣༡༧ ག༽**ལས།** བྱད་མེད་གྱི་ཀེང་
རུས་ཤ་མེད་པ་ལ་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་ཇེས་
སྟེ་འབྲང་རོ། །ཤ་མེད་པའི་རུས་པ་ནི་རེག་བྱའི་ཡུལ་དུ་གསུངས་གྱི། རེག་བྱེད་
དང་གག་ཆེལ་ནི་གསུངས་པ་མི་སྣང་རོ། །འོ་ན་སྐབས་འདིར་སྒྲུ་ལ་རེག་ན་ལྷུང་
བ་ན་སྒྲད་དུ་གསུངས་པ་དང་། འདིར་ལན་བྱ་ནི་དེ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ལྷག་
མར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཅི་ན། དེའི་འགལ་སྒྲོང་སྒྲར་རེག་པའི་ལྷག་མའི་
སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཆེག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་ལས།

དང་པོ་ཡན་ལག་གི་བྱབ་པ་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞིའི་ཡན་ལག་གི་ཐ་སྟད་ཀྱི་
བྱབ་པ་སྦྱར་བ་དང་། བཅོལ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཐ་སྟད་ཀྱི་བྱབ་པ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་
ནི། ཀླུ་དང་སློག་གཅོད་མ་གཏོགས་པ། །གཞིའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ཡིན་ངེས་བཟུང་དུ་
དགོས་པ་ཀླན་ལ་སྦྱར། །ཐ་སྟད་ཀྱི་བྱབ་པ་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བསྐྱོ་བྱུང་ལྟ། །བརྟན་དང་
འབྱུང་དང་ཅིམ་པ་གཉིས། །དུས་མིན་སྦྱ་ཤེངས་ཁྲི་རྒྱུད་བཅས། །བཅུ་བཞི་མ་
གཏོགས་གཞན་རྣམས་ལ། །གསུངས་སོ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྦྱར། །ཅིས་བཟུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི།

བཅོལ་བྱང་རྫོགས་པ་སུམ་བཅུ་གཉིས། །ཡོད་པ་ལ་ཀླུ་དང་སློག་གཅོད་མི་
གཅིག །དུང་འགོ་གསུམ་བཞི་བཀོལ་བའི། །ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་བརྟན་ལ་སྦྱར། །དེའི་ནང་ནས་
སྦྱན་དང་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་དང་། །ཆ་གཉིས་དུག་དང་བྱིན་འཕྲོག་དང་། །ཐ་ག་
གཉིས་སྦྱོད་ཅིན་ཆེན་ཅིག །དངངས་སྟེད་བཅུ་གཉིས་མ་གཏོགས་ལ། །གསུངས་
སོ་དེ་དག་བཅུ་གཉིས་པོ་ལ་ཡང་སྦྱར། །ཅིས་བཟུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་རང་གི་ངོ་བོ་ནི།

ཐ་སྟད་ལྟ་ལྟན་དང་། བཞི་ལྟན་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྟད་ལྟ་ལྟན་ནི།
མི་ཡིན་པ་དང་། སྦྱ་གེས་པ་དང་། རོན་གོ་བ་(༣༡༡)བཤེད་དང་། གེས་པ་རང་
བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ལྟ་པོ་དེ་
རྣམས་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མིའི་འགོ་བ་པ་ནི་ཐ་སྟད་དུ་

བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་ཤེས་པ་ནི་སྤྱོད་པ་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་རྣམ་པ་རིག་བྱེད་ལ་
 དོན་གོ་བའོ། །ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ནི་རང་བཞིན་ཉམས་པ་མ་ཡིན་
 བོ། །མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་དག་ནི་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་
 ིོ། །དེ་ལྟར་ཐ་སྟད་ལྟ་དང་ལྟན་པ་གཞིའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ནི། བྱིས་པ་
 སྤྱིས་བསྐྱེད་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་དང་། བསྐྱེན་པར་མ་རྩོགས་པ་སྤྱིས་བསྐྱེད་བཞི་དང་
 ། ཐ་སྟད་སྤྱིས་བསྐྱེད་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་པོ་དང་
 བཞི་པོ་རྣམས་ནི་སྐྱབས་གཞན་དུ་སྟོན་ཅིང་། ཐ་སྟད་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་གཉིས་
 བོ། ཡམ་བརྒྱན་གཞི་མེད་བག་ཙམ་དང་། །བྱིས་སུན་འབྱེན་དང་ཤེས་བཞིན་
 དང་། །ཟས་སྤྱིར་ཆོས་སྟོན་སྤྲིག་ལྟ་འཛིན། །ལྟག་མས་སྐྱར་འདེབས་གོ་ཆ་དང་
 ། །ཁང་པའི་བཙལ་ཡུལ་ཁང་ཆེན་བདག །བཤེས་ངོའི་བསྟོ་ཡུལ་རིམ་གཉིས་
 བདག །ཅེས་བཟུང་ངོ་། །

དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་ཐ་སྟད་ལྟ་དང་ལྟན་ན་བྱིས་པ་ཡིན་ཀྱང་རུང་། རབ་
 བྱུང་ཡིན་ཀྱང་རུང་། སྤྱིས་པ་དང་བྱུང་མེད་དང་ཉི་དུ་དང་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་གང་
 ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ། ལྟར་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་དུ་འདྲའོ། །ཐ་སྟད་བཞི་
 ལྟན་གཞིའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ནི། གཞིའི་ཡན་ལག་ཏུ་དམག་གི་ལྟར་བ་ལྟ་
 བྱ་སྤྱིས་པ་ངེས་བཟུང་དུ་དགོས་པ་འཇམ། བྱིས་པ་མོ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་
 མེད་ངེས་བཟུང་དུ་དགོས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ལ་ཡང་དོན་ལ་ཐ་སྟད་ལྟ་

ལྷན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་མོད་ཀྱི། བཞི་ལྷན་ཅེས་བརྗོད་པ་ནི་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། བ་སྟན་བཞི་ལྷན་གཞིའི་༼༣༩༣༽ཡན་ལག་ཏུ་སྟོར་བ་རྣམས་ལ་སྟེས་པའི་མཚན་དོན་ཡོད་པ་འཕམ། འུད་མེད་ཀྱི་མཚན་དོན་ཡོད་པ་ཡན་ལག་ཏུ་བགྱངས་པ་ན། མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་སྟེར་རོ། །བ་སྟན་གསུམ་ལྷན་གཞིའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ནི། གཞི་དགོས་པ་ལས་གྱུར་པ་བཞི་བཅུ་ཅུ་ག་དང་། དགོས་པ་ལས་གྱུར་པ་བཅུ་བཞི་དང་། བསྟེན་རྫོགས་སྟེས་བསྟེད་གསུམ་དང་། དགོས་པ་ལས་གྱུར་པ་བསྟེས་བ་སྟེད་པ་དང་། རྟེན་སྟེས་བསྟེད་པ་གཉིས་ཏེ། སྟེད་པ་དང་། མ་སྟེས་པར་གྲོང་དུ་འགོ་བཅོ། །དེ་རྣམས་ལ་ཡང་དོན་ལ་བ་སྟན་ལྷན་ལྷན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་མོད་ཀྱི། གསུམ་ལྷན་ཅེས་བརྗོད་པ་ནི་མི་ཡིན་པ་དང་། མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། བ་སྟན་གསུམ་ལྷན་གཞིའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྟོར་བའི་ལྷང་བ་རྣམས་ལ་དགོས་པ་གི་སྟེས་པ་རྣམས་པར་དག་པ་འཕམ། དགོས་པ་ལས་སྟེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་བགྱངས་པ་ན། མི་ཡིན་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་སྟེར་དང་། མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་སྟེར་རོ། །དེ་ཡང་མི་ཡིན་པ་དང་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་ཚིག་ལ་སྟེས་མི་དགོས་པ་ཡིན་ཀྱི། དོན་ལ་མི་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་མ་ཡིན་དང་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ནི་དགོས་པ་ལས་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་

དེ་དག་གི་ལྟར་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་**ཡུང་**
ཁུ་བ་ལས། འགོ་བ་གཞན་དུ་གནས་པ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། གྲེན་པ་དང་
། དག་སྤྱོད་སྦྱོན་པ་ལ་བརྟེན་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ། །མ་ཞིང་ལ་བརྟེན་
ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་དག་སྤྱོད་
གིས་སྦྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་འང་ཐ་སྟོད་ལྡན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་
༼༣༡༢༽སེལ་བའི་སྒོ་ནས་གསུངས་པའོ། །ཐ་སྟོད་ཕྱིད་དང་གཉིས་ལྡན་
གཞིའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ནི་རེག་པའི་ལྷག་མ་སྟེ། གང་ལ་རེག་པའི་ཡུལ་དེ་
མི་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ལ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིད་ཀྱང་
སྟེ། དེ་ཡང་སྦྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ལ། གཉིད་ལོག་
པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་**ཡུང་ཁུ་བ་ལས།**
བུད་མེད་སྦྱོ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལུས་ཀྱིས་རེག་པར་བབྱིད་ན་ཅིར་འགྱུར། སྒྲུ་
པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་འབྲུགས་
པ་དང་། ཆོར་བས་གཟིར་བ་དང་། འགོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བརྟེན་པ་ན་རང་
བཞིན་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་སྟེ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་གཙོ་
བོ་བཞི་ལ་རེག་ཀྱང་རེག་པའི་ལྷག་མ་མི་བསྐྱེད་ལ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་
གནས་པ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཉིད་ལོག་པ་དང་། ར་རོ་བ་དང་། རྩ་ས་ཀྱིས་
ཁྱོས་པ་དང་། སྒྲུ་མས་པར་ཞུགས་པ་མོ་དང་བཞི་ལ་རེག་ན་ནི་རེག་པའི་ལྷག་མ་

བསྐྱེད་དེ། **ལུང་ལུ་བ་ལས།** ལུང་མེད་གཉིད་ལོག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ལུས་ཀྱིས་
རེག་པར་བགྱིས་ན་ཅིར་འགྱུར། དག་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དག་སྒོར་
གིས་སྒོམས་པར་ཞུགས་པ་མོ་ལ་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར། དག་འདུན་ལྷག་མར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི། མི་ཡིན་པའི་སེལ་བ་མི་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱ་ཤེས་པའི་
སེལ་བ་ལྟགས་པ་དང་། དོན་མི་གོ་བ་དང་། སྒྲོ་བ་ལ་སོགས་དང་། མ་ནིང་དང་
མཚན་གཉིས་པ་སེལ་བར་གཏོགས་པའོ། །

བཞི་པ་ཅིར་འགྱུར་ནི། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡན་ལག་རེ་རེ་མ་ཚང་བ་ལ་ནི་སྤྱིར་བཏང་
ལ་རང་རང་གི་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འོག་མ་ལ་ནི་གཞན་༼༣༡༣༽ལ་ན་སྤྲད་
པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དམིགས་བསལ་ནི། མི་ཡིན་པའི་སེལ་བ་དུད་
འགོ་ལ་ཆེས་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པའི་ཡུལ་དེ་མི་
ཡིན་པ་དང་། སྤྱ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དང་མི་ལྡན་ན་ནི་འཆབ་པའི་
ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ཡན་ལག་གཉིས་མ་ཚང་བ་ལ་ནི་དེ་ལས་ཆེས་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་
ཏེ། དུ་མ་མ་ཚང་བ་ལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་རོ་ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཐ་སྙད་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་རང་རང་གི་དགག་བྱ་
ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མི་རྫོགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མི་མ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གྱིས་
བསྐྱལ་བ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་མཐུན་སྤྲད་དུ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། སྤྱ་མི་ཤེས་ན་

སུམ་ནང་གི་མར་མེ་དང་འབྲ་བར་གང་དུ་ཡང་གསལ་ལ་མི་ནུས་པའི་སྤྱིར་དང་།
སྤྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་མི་གོ་ན་ནི་ནུས་པར་རིག་བྱེད་གྱི་འབྲས་བུས་དོན་
རྟོགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། སྦྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་
གནས་པ་ནི་ཤེས་པ་གཏད་བྱུང་ཏུ་གནས་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཉམས་པའི་སྤྱིར་
དང་། མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་ནི། **རྒྱ་གཡུ་ལས།** ལུས་ནི་རོ་ལྟ་བུར་ཡིད་ལ་
སྤྲང་རོ། །སེམས་ནི་གདོན་གྱིས་བརྒྱུམས་པ་དང་འབྲ་བར་མི་གསལ་བ་ནད་པ་
ལྟ་བུ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་ཉམས་པ་དངོས་མ་ཡིན་གྱང་རང་
བཞིན་ཉམས་པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་ནོ། **རྒྱ་གཡུ་ལས།** ཟ་མ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ལ་མི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་སྤྱིར་པའི་སྤྱིར་རོ། །མཚན་མེད་པ་
ནི་འདྲིར་མ་ནིང་སྦྱོས་པ་ལས་ཐ་མི་དད་པས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མ་སྦྱོས་སོ། །ཉམས་
པའི་མ་ནིང་ནི་རི་སྤྱིར་དུ་འགྱུར་བ་མི་བྱེད་པ་དེ་སྤྱིར་དུ་ཐ་སྙད་བྱར་མི་རུང་བ་
ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །འགྱུར་བ་བསྟན་པའི་དུས་ན་ནི་དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་མི་རུང་
བ་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞི་ཡི་ཡན་ལག་བརྗོད་པ་དང་། གཞི་༼༣༣༣བ༽ཡི་སེལ་བ་
རབ་ཏུ་བསྟན། གཞི་ཡི་ཆནས་འབྲ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ལུལ་པ་རོལ་པོ་མིའི་འགོ་བ་པ་ནི་བརྟུན་སྦྱ་བ་དང་། འབྲིག་ཆོག་སྦྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་ནུམས་གྱི་གཞིའི་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མི་མ་

ཡིན་པའི་བྱང་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་ན་སྤྲད་པ་སྟེ། **ལུང་ལྷ་བ་ལས།** འགྲོ་བ་
གཞན་དུ་གྱུར་པ་ན་མས་ཀྱི་བྱང་དུ་མིའི་ཚོས་སྒྲ་མར་གྱུར་པའི་བརྟུན་སྒྲས་ན་
སྒོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མིའི་འགྲོ་བ་པ་ཡིན་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་ཉམས་པ། སྒྱི་
བ་སེམས་འབྱུགས་ཚོར་བས་གཟིར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ། བ་སྤྲད་དུ་བྱ་བ་
ན་མས་ཀྱི་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་**ལུང་ལྷ་བ་ལས།** འགྲོ་བ་གཞན་
དུ་མ་གྱུར་པ་དག་སྒྲོང་གིས་སྒྱོན་པ་ལ་མིའི་ཚོས་སྒྲ་མར་གྱུར་པའི་བརྟུན་སྒྲས་ན་
ཅིར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལ་སོགས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་གཅིག་ལ་འདོད་
ཆགས་གཉིས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་མ་ནིང་དང་། ལུས་གཅིག་ལ་སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་
གཉིས་ཀའི་མཚན་དུས་གཅིག་དུ་ལྡན་པའི་མཚན་གཉིས་པ་དག་ནི་རང་བཞིན་
ཉམས་པའི་བྱ་བ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དེ། མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་ཡུལ་དུ་
བྱས་ན་སེལ་བ་ཡི་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲོ་ནས་སྒྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲ་བ་
ཉིད་དོ། །དེས་ན་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་དག་ལ་བརྟུན་དུ་སྐྱེའམ། མ་ནིང་
དང་མཚན་གཉིས་པས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་འམ། བརྟེན་གཟས་ལ་སོགས་པ་
བྱས་ན་ལྟར་བ་ན་སྤྲད་པ་སྟེ། མདོར་ན་མ་བྱིན་ལེན་དང་། སྒོག་གཅོད་པ་མ་
གཏོགས་པ་གཞོད་པ་ལས་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ན་སྤྲད་དོ། །མ་བྱིན་ལེན་

མ་གཏོགས་པ་གོས་སྒྲོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་འཛམ་སྐྱོད་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་
བ་ལས་གྱུར་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ན་སྤྲད་དོ། །ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པའི་
༼༣༥༩༽འདོད་བ་ལས་གྱུར་བ་ལ་ནི་མཚན་གཉིས་པ་ལ་རེག་པ་ལ་སོགས་
བྱས་ན་ལྟར་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ལྷག་མ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རེག་པའི་ཡུལ་ནི་སྤྱོད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་དང་འབྲེལ་སྟེ།
རེག་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་གང་ལ་རེག་པའི་ཡུལ་དེ་མི་ཡིན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་
སེམས་འབྱུགས་ཆོར་བས་གཟིར་བ་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། ཡུལ་དེའི་
ཆ་ནས་ཐ་སྙད་དང་འབྲེལ། །དེས་ན་མི་མ་ཡིན་མོ་ལ་རེག་པ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་
སེམས་འབྱུགས་མ་དང་། ཆོར་བས་གཟིར་བ་མོ་ལ་རེག་ན་སྤྱོད་པོར་འགྱུར་ལ།
བྱད་མེད་གཉིད་ལོག་པ་དང་། ར་རོ་བ་དང་། རྩས་ཀྱིས་མྱོས་པ་དང་། སྤྱོད་པས་
བར་ཞུགས་པ་མོ་ལ་རེག་ན་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །རེག་པའི་ལྷག་
མ་འདི་ལ་སྤྱོད་ཤེས། དོན་གོ་བ་ནི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ། ལྷགས་མ་དང་དོན་
མི་གོ་བ་ལ་རེག་ན་ཡང་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །

འདིར་སྤྲུལ་པ།

དེང་སང་འདི་ན་བསྟན་པར་ཞུགས་སྒྲོམ་འགའ། །འཆད་ན་དངོས་བསྟན་ཙམ་
ལའང་འབྱུལ་བ་སྟེ། །ཚོམ་ན་མི་ཤེས་བྱན་ཆད་བསྐྱེས་ནས་བྱིས། །ཚོད་ན་གང་

ཐོན་སྐྱུལ་ནས་བག་མེད་བྱེད། །བསམ་ན་ཆོ་འདིའི་གྲགས་འབྱོར་ཁོ་ན་
སེམས། །འདྲོད་པ་སྤང་གསལ་ཁོ་ན་ལྟར་བྱེད་ནས། །སྦྱོན་པ་ལོ་ཚུགས་འཛིན་
པའི་ཆོས་པ་ལ། །ཁ་ཞེ་མེད་པར་རང་སེམས་སྦྱོ་བར་གདའ། །ཡིན་པ་ཆོས་པ་
ཡིན་པར་སྦྱོམ་པ་ལ། །ཡོངས་འཛིན་བསྟེན་པའི་བཀའ་དྲིན་ཐོབ་པ་མེད། །ཐར་
པ་ཐོབ་པའི་དགེ་ཅུ་རྒྱད་ལ་བྲལ། །བསྐྱེད་པ་གསུམ་ལ་སྦྱོབ་པར་དམ་བཅས་
ནས། །ཉག་ཏུ་མི་ཆེ་སྤྲིག་ལ་བསྐྱལ་བཞིན་པར། །སྦྱིས་བྱ་དམ་པའི་ཁུར་གྱི་ར་
ཀུལ་ཅན། །མངོན་སྟོག་མེད་པར་འདི་ལ་སྦྱོ་བ་སྦྱིས། །འདྲོད་ཉོན་རགས་
༼ ༡༧༧ ༽ །པ་ཅམ་ཡང་སྤོང་མི་རུས། །ད་དུང་ཕྱག་ཆེན་རྟོགས་སུ་རེ་བ་
ཡིས། །སྤྱོད་ནས་སྦྱབ་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་དོ་ལོ། །རིགས་ཅན་འདི་འབྲས་ཐར་པ་
ཅི་ལྟར་བསྐྱབ། །ངེས་འབྱུང་མེད་ཅིང་ཆོག་ཤེས་མོས་གྲུས་མེད། །སྤྱིང་རྗེ་མེད་
ཅིང་སྦྱབས་གནས་དམ་པ་ལ། །ཅི་གསུང་ཉན་ནས་རྣམ་ཐར་གྲུས་མེད་པར། །ད་
དུང་དགེ་བཤེས་སྦྱོམ་ཆེན་བྱེད་དོ་ལོ། །རང་གིས་རང་ལ་རླུན་ཆེན་མ་བཏང་
ངམ། །རང་གིས་རང་ལ་མགོ་བསྐྱོར་མ་བྱས་སམ། །ཤེས་བཞིན་འདི་འབྲས་ཐོན་
པའི་སྤྱིང་ཁམ་ཅན། །ལྷན་པོ་བྲས་བྲུབས་གྱོན་པའི་ཆོགས་ལ་གཟིགས། །

གསུམ་པ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་ལས།

ཡན་ལག་གི་བྱབ་པ་སྤྱར་བ་ནི། །ཁྱིམ་པ་ལས་གྱུར་པ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་སྤྱར་

ཉེ། དེ་ཡང་། ཁྱིམ་སྐྱོན་འབྱེད་དང་གོས་སྤྲོད་དང་། སྤྲོད་རིགས་རིན་ཐང་སོ་
སོར་བསྐྱར། །ལྷུང་བཟེད་སྤྲོད་དང་རས་ཆེན་འཛོལ། སྤྲོད་བཅུག་ཡང་ཡང་
འདུག་གནས་དང་། བྱེད་གསོད་པ་མགོན་གཉིས་དང་། ཟུག་བཅས་བཙོ་
ལུ་འི་ཡུལ་ལ་གསུངས། །ཞེས་བཟུང་སྟེ་དེ་རྣམས་ཡུལ་ཁྱིམ་པ་ཡན་ལག་ཏུ་
དགོས་པར་ལུང་ཁུ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །མདོན་མཚན་ཉི་ཆོད་ཐ་ག་
གཉིས། །བརྟན་བྱུང་དང་ནི་སྟོན་པ་དང་། །ཉལ་ཤོམ་གཉིས་དང་དམག་གསུམ་
བདེ། སྦྱིས་མེད་འགོ་རྒྱ་དུས་མིན་དང་། བྱི་ཤོད་དུ་འཇུག་པ་སྐྱུ་རེངས་སོ་སོར་
བཤགས་པ་བཞི། །ཉི་ཤུ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་སྐྱར། ཅེས་བཟུང་ངོ་། །ཉི་ཤུ་པོ་དེ་
དག་ལ་ཁྱིམ་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་ལུང་ཁུ་བ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། དེ་
དག་པ་ལ་ཆེར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ནི་ཡུལ་ཁྱིམ་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་
གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སོར་བཤགས་དང་པོ་དག་སྤྲོད་མ་ལ་ཟས་ལེན་པ་ནི་
གནས་གྱི་ཆ་ནས་ཁྱིམ་པ་ལས་གྱུར་པ་འདིར་བགྲང་བའོ། །སོ་ལུ་པོ་དེ་དག་
༼ ༣༡༥ ༽ལ་ཡང་དམག་གི་ལྷུང་བ་གསུམ་དང་། རྒྱུ་མ་དང་ལམ་དུ་འགོ་བ་
ནི་ཁྱིམ་པ་ཕོ་ལས་གྱུར་བའོ། །ཆོས་སྟོན་པ་དང་ལམ་དུ་འགོ་བ་གཉིས་ནི་ཁྱིམ་
པ་མོ་ལས་གྱུར་བའོ། །ཉལ་ཤོམ་འདུག་འབྲེང་གཉིས་ནི་གཉིས་ཀ་ལས་གྱུར་
བའོ། །དེ་དག་གི་ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ནི་ཁྱིམ་པ་ཕོ་མོ་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་
གྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་ཁྱིམ་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ཁྱིམ་པ་གཞིའི་ཡན་
ལག་ཏུ་དགོས་པ་འོ། །ཁྱིམ་པ་ཞེས་པ་ནི་ཆུང་མ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་
ཀྱི། ཡང་དག་པར་སྤང་བ་སྟོན་ཏུ་བཏང་བའི་སྟོན་ས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་གཉིས་
ཀྱི་ཆ་ལུགས་དང་སྟོམ་པ་གང་དང་ཡང་མི་ལྟན་པའི་གང་ཟག་སྟེ། **འདི་ཉིད་དང་**
ལུ་བ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་གཉིས་སེལ་བར་གསུངས་སོ། །ཁྱིམ་པ་རང་
གིས་རྟགས་ཁས་སྤངས་པ་ནི་རབ་བྱུང་གི་ཆ་ལུགས་སུ་གནས་ཀྱང་ཁྱིམ་པ་ཉིད་
ཡིན་པར་གསལ་ཏེ། **དྲི་ཀ་ལས།** ཁྱིམ་པ་རང་གིས་རྟགས་སྤང་བ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མེད་པས་དེ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་མ་མཛད་
དེ། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མང་པོ་སྟེ་འོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི། ཡུལ་དེ་ཁྱིམ་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཡུལ་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
རྟགས་ཅན་དུ་ག་དང་། བསྟེན་རྫོགས་སྟོམ་པ་རྣམས་དག་དང་ལྟན་པ་ཡིན་པ་འོ། །

བཞི་པ་ཅིར་འགྱུར་ནི། ཁྱིམ་པ་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སེལ་བ་དག་
ཚུལ་པ་མ་གཉིས་དང་། དག་སྟོབ་མ་དང་། ཉམས་པ་དང་། མ་བསྐྱེད་པ་དང་།
ཕྱི་རོལ་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྟེ་རྟགས་ཅན་དུ་ག་པོ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རང་རང་གི་
ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་ཏེ་འོག་མ་དག་ལ་ནི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སེལ་བ་བསྟེན་
རྫོགས་རྣམས་དག་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་ནི་ཆེས་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདིར་གཏོགས་པ་
ཁྱིམ་པ་ལ་ནི་༼ ༣༡༥ ༽ རྟགས་ཉིད་ཀྱི་བས་ན་སྤྲད་དོ་ཞེས་བཤད་པས། ཁྱིམ་

པ་ལས་གྱུར་པ་འདིར་གཏོགས་པ་ལ་བསྟེན་རྫོགས་རྣམ་དག་ལ་ནི་དྲགས་ཅན་
ཉིད་ཀྱི་བསམ་ན་སྤྲད་དོ་ཞེས་དོན་གྱིས་ཐོབ་པོ། །དམིགས་བསམ་ལ་ནི་བྱིས་པ་ལ་
གོས་སྤྲོད་བ་དང་། བྱིས་པ་མོ་དང་ལམ་དུ་འགོ་བ་ལ་སེལ་བ་ནི་དགོས་སྤྲོད་མ་ལ་
གོས་སྤྲོད་བ་དང་། དགོས་སྤྲོད་མ་དང་མགོན་ལམ་དུ་ཞུགས་ན་དངོས་གཞི་གཞན་
དུ་འགྱུར་ལ། བྱིས་པ་མོ་ལ་ཚིག་ལཱ་འཕམ་དུག་ལས་ལྟག་པར་ཆོས་སྟོན་བ་དང་།
མ་སྦྱས་པར་བྱི་དྲོ་གོང་དུ་འགོ་བ་དང་། སྤྲོ་འཕམ་བྱི་དྲོ་གོང་དུ་རྒྱ་བ་གསུམ་ལ་
སེལ་བ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམ་དག་ལ་ཚིག་ལཱ་འཕམ་དུག་ལས་ལྟག་པར་ཆོས་སྟོན་
བ་དང་། བྱི་དྲོ་མ་སྦྱས་པར་རབ་བྱུང་རྣམ་དག་དེའི་གནས་ཁང་དུ་འཇུག་པ་ལ་
ལྷུང་བ་མེད་དེ་དགག་བྱ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་རྒྱ་མཚན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་
དག་གིས་དགག་བྱ་མ་རྫོགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གོས་སྤྲོད་བ་ལ་སོགས་པ་
བྱི་ལོངས་སྟོན་དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་མང་པོ་
གསོག་པ་རང་གི་སྟོན་པས་བཀག་པ་དེ་ལ་གོས་སྤྲོད་ལ་སོགས་འབྱུང་རིང་བའམ།
གྲུབ་མཐས་སྟོ་བརྒྱུར་བས་མ་དད་པ་སྟེ་བའི་དགག་བྱ་མི་དགོས་པའི་བྱིར་
རོ། །བྱི་རོལ་པའི་རབ་བྱུང་ལ་ཡོ་བྱད་མང་པོ་གསོག་པ་བཀག་པ་ཅིས་ཤེས་
ན། **འོད་སྤྲུང་ཆེན་པོའི་བྱུང་བ་ལས།** རས་གོས་བྱུང་གཅིག་བཅུང་བར་
བྱ། །སྤུ་རྒྱུང་གང་གི་འབྲས་ཆེན་རུང་། །མལ་གཅིག་གིས་ནི་བདེ་བར་

འཚོ། །ལྷག་མ་གཏི་མུག་འཛིན་པ་ཡིན། །ཅེས་བཤད་པས་སོ། །ཉལ་གོམ་
གཉིས་དང་། དམག་ལྷུང་གསུམ་དང་། རྒྱལ་མ་དང་ལམ་དུ་འགོ་བ་རྣམས་ལ་
རབ་རྒྱུང་བ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་དང་། དམག་དང་རྒྱལ་མའི་བྱ་བ་དེ་དག་ལ་འཇུག་
༼ ༣༥ བ ༽ པ་འབྱུང་རིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཆེས་ན་སྤྲད་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཡུལ་དག་སློང་པ་མ་རྣམས་
དག་ཡིན་ན་རྟགས་ཅན་ཉིད་པས་ཀྱང་དགག་བྱ་ཆེས་མ་རྩོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པའི་ལྷག་མ་ལ་སོགས་པ་ཁྱིམ་པ་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་པའི་རབ་རྒྱུང་བ་དང་སྟེ། གཅེར་བུ་པ་དང་ཀུན་རྒྱ་
རྒྱ་ལ་སོགས་པའོ། །ཆོས་འདི་པའི་སྒོམ་པ་སྤངས་ཀྱང་སྒོམ་པ་མ་ཆགས་པ་སྟེ།
སྒོམ་པ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། སྒོམ་པ་སྐྱེས་ཀྱང་པམ་པའི་ལྷུང་བས་ཉམས་པ་དག་ནི་
བྱེད་ཉིད་ཁྱིམ་པའོ་སྟེ་ཡུལ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱིམ་པས་མ་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་
དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་སྟེ། རང་རང་གི་ལྷུང་བ་ན་སྤྲད་དུ་འབྱུང་བའོ། །

བཞི་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། གཞི་དག་སློང་པ་ལས་གྱུར་པ་བཞི་བཅུ་ཅུ་ག །དག་སློང་མ་
ལས་གྱུར་པ་བཅུ་བཞི། བསྟོན་རྩོགས་ཅམ་ལས་གྱུར་པ་གསུམ་དང་། སྟེ་ལྷ་
གང་ཡང་རུང་བ་ལས་གྱུར་པ་གཉིས་དང་། དག་ཚུལ་ལས་གྱུར་པ་གཅིག་གོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞི་ཡི་ཡན་ལག་བརྗོད་པ་དང་། གཞི་ཡི་སེལ་བ་བརྗོད་
བའོ། །དང་པོ་ལ། བསྟན་ཚུགས་སྒྲིམ་པ་དག་པ་དང་། མཚན་དང་ལྟ་བ་
མཐུན་བའོ། །དང་པོ་ལ། དགོ་སྒྲོང་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། དགོ་སྒྲོང་མ་ལས་
འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཡན་ལག་གི་བྱུང་བ་སྐྱར་བ་ནི།

གཞི་དགོ་སྒྲོང་ལས་གྱུར་བ་བཞི་བཅུ་ཅུ་གཤམ་གྱུར་ཏེ། བསྐྱོ་ལུ་འབྲོག་དང་
དངོས་བསྐྱར་སྒྲོན། །སྤྲ་མ་སྒྲོ་སྒྲིགས་ལྟར་བརྗོད་གཤམ། །བྱང་གསོད་འབྲུ་བསྐྱོ་
བྱི་གདིང་སྒྲོད། །ཕྱིས་གཞོན་འབྱུང་ཟས་སྒྲོབས་འདུས་དང་། །བརྟེན་གཟས་
འཆབ་དང་བདེ་འདུན་ཆོས། །སྤངས་བསྐྱེལ་འབྱེད་དང་སོར་མོ་དང་། །སྤངས་
༼ ༤༩ བ ༽ །དང་གདིང་མེད་ཉི་ཤུ་བསྐྱབ། །འཐབ་དང་མ་སྒྲུ་མ་གྱུས་དང་། །ཟས་
བཅས་ད་གདོད་ཁྲི་རྒྱུ་བཅུ་ལ། །སོ་སོར་བཤགས་བྱ་བ་མ་གསུམ། །ཞེས་
བཟུང་ངོ་། །

དེ་དག་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་གི་དགོ་འདུན་ལས་གྱུར་པ་དང་། དགོ་སྒྲོང་
གང་ཟག་ལས་གྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱོ་བ་ལས་གྱུར་པ་ལྟ་དང་། ལོ་ཉི་ཤུ་མ་
ལོན་པར་བསྟན་ཚུགས་བྱེད་པའི་ལྟར་བྱེད་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲོན་ནས་སྒྲུ་
བ་དང་། བརྟེན་གཟས་བྱེད་པའི་ལྟར་བྱེད་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་ནི། དགོ་སྒྲོང་པའི་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་ལ་པམ་པས་མ་
ཉམས་པ་སྟེ། གཞུང་འདིའི་དོན་དགོ་སྒྲོང་རྣམ་དག་གིས་སྤྲ་མ་བྱེད་པའི་ལྟར་

བྱེད་ལྟ་བུའི་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡུལ་དགོ་སྤྱོད་དང་། དགོ་སྤྱོད་མ་བསྐྱེན་
པར་རྫོགས་པའི་སྒོམ་པ་སྐྱེས་པ་ཅན་པམ་པའི་ལྷུང་བས་མ་ཉམས་པ་ཉིད་ནི་
ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་པ་དག་ལ་ཡན་ལག་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཅོ། །འདི་ལ་
དམིགས་བསལ་ལྟ་སྟེ། སྐྱར་འདེབས་གསུམ་དང་། པམ་པ་འཆབ་བརྫོད་
གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་ཉིད་ལས། དགོ་སྤྱོད་ཉམས་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། པམ་པ་མ་བྱུང་ན་པམ་པ་འཆབ་བཅས་བརྫོད་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་
རོ། །ཡུལ་པམ་པའི་ལྷུང་བས་མ་ཉམས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ན། **དྲི་ཀ་**
ལས། རི་ལྟར་དགོ་སྤྱོད་གིས་དགོ་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཟམས་པ་དང་
། འཁྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་
དུ་དགོ་སྤྱོད་གིས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་དེ་དག་བྱས་ན་ཡང་དགོ་སྤྱོད་ལ་ལྷུང་བྱེད་
དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་དགོ་སྤྱོད་
གིས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་དགོ་སྤྱོད་ལ་དེ་དག་བྱས་ན་ཡང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་
དགོ་སྤྱོད་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་༼ ༣༡༽ན། ཀླ་བསྐྱབ་པ་
བྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་
དགོ་སྤྱོད་གིས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་ནི་སྤར་གྱི་དམིགས་བསལ་ལྟ་མ་
གཏོགས་པ་ཡུལ་དགོ་སྤྱོད་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་རྫོགས་པར་མི་བསྐྱེད་
དེ། ཡུལ་པམ་པས་མ་ཉམས་པ་མ་ཆང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་**ལུང་ལྷུབ་ལས།**

བསྐྱབ་པ་བཙལ་བ་རྣམས་ལ་རྟེན་པ་བསྐྱོས་པ་བདག་ཉིད་ལ་བསྐྱུར་ཏེ་རྟེན་པ་
མངོན་དུ་གྱུར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། **ཀྲི་ཀ་ལས།** དེ་ལ་
སྤྲ་མ་བྱས་ན་འད་དག་སྐྱོང་ལ་སྤྲ་མ་བྱས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་དེ་ལ་སྤྲ་མ་བྱས་ན་ཡང་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །
གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི། ཡུལ་དེའི་དག་སྐྱོང་གི་སྤྲ་མ་བསྐྱོས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་
དང་། སྐྱེས་ཀྱང་ཕམ་པའི་ལྷུང་བས་ཉམས་པའོ། །དེ་དག་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་ལྷུང་
བ་ན་སྤྲད་པ་སྟེ། འོག་མ་དག་ལ་ནི་གཞན་ལ་ན་སྤྲད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ཡན་ལག་གི་བྱབ་པ་སྐྱུར་བ་ནི། གཞི་དག་སྐྱོང་མ་ལས་གྱུར་པ་བཅུ་
བཞི་ལ་སྐྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་། འབྲུང་འཇུག་ལེན་དང་སྐེལ་འཇུག་དང་། །མ་བསྐྱོས་
སྟོན་པའི་བཅུ་ཆེན་ལས། །འདུག་པ་མ་གཏོགས་དགྲ་དག་དང་། །ཁྱོང་དང་བྱིམ་
གཞན་བཅུ་བཞི་པའོ། །ཞེས་བཟུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་ནི། ཡུལ་དག་སྐྱོང་མའི་སྤྲ་མ་བསྐྱེས་ལ་ཕམ་པས་
མ་ཉམས་པ་སྟེ། གཞུང་འདིའི་དོན་ནི་རྟེན་དག་སྐྱོང་རྣམ་དག་གིས་ཆོས་གོས་
འབྲུང་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དག་སྐྱོང་མ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྤྲ་
པ་སྐྱེས་པ་ཅན་ཕམ་པའི་ལྷུང་བས་མ་ཉམས་པ་ཉིད་ནི་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་པ་དག་ལ་
ཡན་ལག་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །

འོན་ཡུང་ཞུ་བ་ལས། དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་བསྐྱབ་པ་༼༣༩༥༽བཤུལ་
བ་ནམས་ལ་འཁྱར་སྤྱོད་ན་ཅིར་འགྱུར། སྤང་བའི་ལུང་བར་འགྱུར་རོ། །དགེ་
སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་བསྐྱབ་པ་སྤྱུལ་བ་ནམས་ལ་གོས་བྱངས་ན་ཅིར་
འགྱུར། སྤང་བའི་ལུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
ལུང་དེ་ནི་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི། ཡུལ་དགེ་སློང་མའི་སྒོམ་པ་བྱངས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་དང་།
སྐྱེས་ཀྱང་ཕམ་པའི་ལུང་བས་ཉམས་པའོ། །དེ་དག་གི་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་ལུང་བ་ན་
སྤང་བ་སྟེ། འོག་མ་དག་ལ་ནི་གཞན་ལ་ན་སྤང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་
དགེ་སློང་མ་ཕམ་པས་ཉམས་པ་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་ན་ལྷག་མར་འགྱུར་བ་ཡོད་
དེ། དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་ཡན་ལག་གི་བྱབ་པ་སྐྱུར་བ་ནི། ཡུལ་དགེ་སློང་
གིས་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་མཐུན་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །ལྟ་བ་
མཐུན་པའི་ཡན་ལག་ནི། །བསྐྱོ་བཞི་གནས་ངན་བྱུང་དུ་གསོད། །བྱིས་གཞོན་
འབྱུང་དང་ཉི་ཟླ་བ་ཟ། །དབེན་འགྲོང་སྤངས་བསྟོལ་མི་སྤྱོད་འགོ། །ཟས་བཅས་བྲི་
བདལ་བསྐྱབ་དྲལ་ནགས། །བཏུ་དགུ་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་གསུངས། །དེ་ལ་

ཡང་ནི་མདོར་བསྡུས་སྒྱུར། །སྤངས་དང་བསྐྱེལ་སྤྲད་མ་གཏོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་ནི། ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་དང་། རྟེན་མཚན་
མཐུན་པ་དང་། ཡུལ་དང་རྟེན་ལྷ་བ་མཐུན་པའོ། །འོ་ན་ལྷ་བ་མཐུན་པ་དེའང་
གང་ཞེ་ན། འོད་ལྷན་མཁན་པོའི་བཞེད་པ་ནི་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པའི་གཞི་ལ་ལྷུང་བ་
བསྐྱེད་པའི་གཞིར་འདོད་པ་མཐུན་པ་ནི་ལྷ་བ་མཐུན་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས། **འོད་ལྷན་**

ལས། བམ་པའི་གཞི་དེ་ལ་བམ་པའི་གཞི་ཡིན་ཅོ་ཞེས་དེ་ལྷར་
༼༣༡༩༽བསམ་པ་མཐུན་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལྷ་བ་མཐུན་པ་ཡིན་

ནོ། །གང་ཟག་མེར་མེར་བོ་བརྒྱགས་པར་བྱས་པས་བམ་པའི་གཞི་ལ་ཉེས་བྱས་
གྱི་གཞིར་ལྷ་བ་དེ་དག་ནི་ལྷ་བ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཤད་དོ། །པརྫི་ཏ་གཞན་
གྱི་ལུགས་ལྷར་ན་ནི་བར་དུ་གཙོད་པའི་གཞི་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་གཞིར་འདོད་
པ་མཐུན་པ་ནི་ལྷ་བ་མཐུན་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་འདོད་དོ། **འོད་ལྷན་ལས།** གཞན་
དག་ན་རེ། གཞི་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པའི་བར་དུ་གཙོད་པའི་གཞི་ལ་ལྷ་བ་
མཐུན་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལྷ་བ་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་འཆི་ལྷས་ལ་
སོགས་པ་དག་ནི་ལྷ་བ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་འཆད་
དོ། །ཞེས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཀོད་དེ་དགག་པ་མ་བྱས་པའོ། །

འོ་ན་ལུགས་དེ་གཉིས་གང་འཐད་ཅེ་ན། སྤྲ་མ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྷར་ན་ལྷ་
བ་མཐུན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པའི་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་དཔག་ཏུ་

མེད་ལ། གང་ཟག་གི་རྟོག་པ་ཐ་དད་ཀྱིས་གཞི་དབལ་མེད་དེ་རྣམས་ལ་འདོད་པ་
མཐུན་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །ལྟ་བ་མཐུན་པ་མི་སྲིད་པ་འདོད་ན་ཁས་སྒྲངས་
པ་དག་གིས་ནི་རང་གི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ་ཞེས་ལྟ་བ་མཐུན་
པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། ལྟ་བ་མཐུན་པའི་དོན་བྱི་མ་
ལྟར་ཡིན་ངེས་ཏེ། **བམ་པོ་ལྟ་བ་ལས།** མི་རྟག་པ་དང་། ལྟོང་པ་དང་། ལྟུག་
བསྐལ་བ་དང་། བདག་མེད་པར་ལྟ་བའོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་བྱི་མ་མཐུན་
ནོ། །ལྟ་བ་མཐུན་པ་ལ་བྱེ་སྤྲིའི་གྲུབ་པ་འཛིན་པ་ནང་མཐུན་དགོས་ཟེར་བ་ནི་
ཁུངས་མེད་པས་མ་སྤྲངས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲལ་རྩ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི་མཚན་དང་ལྟ་བ་མི་མཐུན་པའོ། །དམིགས་བསལ་ནི་
སྟིག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་དང་། སྒྲངས་པ་རྗེས་ཕྱོགས་དང་། བསྐྱེལ་བ་སྤྲུད་པ་
༼ ༤༩༥ ༽དང་ཉན་རྩ་བཞི་ལ་ནི་ལྟ་བ་མི་མཐུན་པོ་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་
བ་མི་མཐུན་པ་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། སྟིག་ལྟ་ཅན་ལ་སྒྲང་བ་དང་།
བསྐྱེལ་བའི་ལས་བྱེད་པའི་བྱིར་དང་། ལྟ་བ་ལའང་རྩོད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་
ཞེས་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་སེལ་བ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ན། རང་རང་གི་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། འོག་
མ་དག་ལ་ནི་གཞན་ལ་ཞེས་སོ། །

ལྟ་བ་རྒྱ་མཚན་ནི། མཚན་དང་ལྟ་བའི་ཕྱོགས་ནས་རང་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་པ་

མཚངས་ཆེ་བ་ལྟར་གཞན་ལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། **འྲི་ཀ་ལས།** རང་གི་ཕྱོགས་
ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་སྤྲད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་གཞན་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་
པ་ནི་སྤྲད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བརྟེན་གཟས་ལ་སོགས་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡུལ་དེ་མཚན་
རང་གི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྒྱུར་
ཏེ། ཡུལ་རྟེན་མཚན་མཐུན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལྷན་དབྱེ་
བའོ། །བརྟེན་གཟས་ལ་སོགས་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་དང་
མཐུན་པའི་ལྷ་བ་ཁས་བླངས་པ་དག་གིས་ནི་ལྷ་བ་རང་གི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་
སུ་གཏོགས་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྒྱུར་ཏེ། ཡུལ་རྟེན་ལྷ་བ་མཐུན་པ་
ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བརྟེན་གཟས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དག་སྤོང་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་རྣམས་དང་
། འཕྲུར་འཇུག་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དག་སྤོང་མ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ལྷུང་བ་
འདིར་གཏོགས་པ་ལ། ཡུལ་དག་སྤོང་མ་མའི་སེལ་བ་བྱིས་པ་གཞན་ཡུལ་དུ་
བྱས་པ་ལ་ནི་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྟགས་ཅན་བྱུག་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ན་སྤྲད་པ་དེ་
བས་ཀྱང་ན་སྤྲད་དོ་ཞེས་རྣམ་བཤད་དང་། འྲི་ཀ་དང་། བམ་པོ་ལྷ་བརྟུ་བ་

གསུམ་ཀའི་ཙ་བ་ན་སྒྲིང་ལ། དེ་གསུམ་ལས་བྱིས་པ་ལ་ཆེས་ན་༼༣༡༧༽སྒྲིང་
ཅས་བཀྲལ་ལོ། །དེ་ཡང་**ལྷ་བ་ལས།** གཞི་མེད་པ་དང་བག་ཙམ་ལ། །གསུངས་
པ་འདྲིར་བསྐྱུས་གཞན་ལའང་སྒྱུར། །ཅེས་བཟུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་ལྷ་ལས། ཡན་ལག་གི་བྱུང་བ་སྒྱུར་བ་ནི། གོས་ལས་གྱུར་བ་སྐུམ་
ཙ་ཙ་དྲུག་དང་། ཟས་སྒོམ་ལས་གྱུར་བ་ཉི་ལྔ་ཙ་གཉིས་དང་། སྒོད་སྒྱུད་ལས་
གྱུར་བ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིང་ལྷུང་བཅུ་ཆོན་དང་པོ་དང་། །མིན་བལ་
འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་དང་། །དྲུག་དང་མཐོ་གང་ལམ་དང་ནི། །མྱེལ་བ་དང་ནི་
ཐ་ག་གཉིས། །བྱིན་འཕྲོག་སྟོན་ལྔ་ཐ་ཆུང་དང་། །དགོན་པ་བ་དང་རས་ཆོན་
དང་། །བསྐྱོས་བསྐྱུར་བཤེས་ངོར་གནས་མལ་དང་། །གོས་གཉིས་ཁ་བསྐྱུར་
སྒྲིང་དང་བདེ། །བདེལ་ལ་སོགས་པ་ཐ་མ་ལྷ། །དམིགས་བསལ་གནས་མལ་
དང་བདེལ་བ་ནི་བྱི་དང་བྱི་ལས་གྱུར་རྗེ་གས་པར་བསྐྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གསོག་འཛོག་འཕྱ་ཟས་སྒྱུར་བཅུག་དང་། །ཟས་ཀྱི་བཅུ་ཆོན་
ཟན་གཙོད་པ། །གཅིར་སྤྲུམ་གྲོན་གཉིར་ཆང་འཕྱང་དང་། །ཟས་བཅས་སོ་སོར་
བཤགས་པ་བཞི། །

གསུམ་པ་ནི། ལྷུང་བཟེད་འཆང་བ་དང་། །འཆོལ་བ་གཉིས། །ཁབ་རལ་འཆོས་
པའོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་གསུམ་སྟེ། རུང་བ་དང་། ཚད་དང་ལྡན་པ་
 དང་། ཚད་ལས་ལྷག་པ་ལོ། །དང་བོ་ནི། གོས་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་
 རྒྱ། དབྱིབས། གནས་སྐབས། ཁ་དོག་རུང་བ་ལོ། །རྒྱ་ནི་གོས་ཀྱི་རྒྱ་བདུན་ལྟ་
 ལུའོ། །དབྱིབས་ནི་གྲུ་བཞི་ལྟ་ལུའོ། །གནས་སྐབས་ནི་ལོངས་སྟོན་པར་བཟོད་
 པ་ལོ། །ཁ་དོག་ནི་རུང་བ་གསུམ་དང་འཆང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དཀར་བོ་དང་
 འབའ་ཞིག་ལ་གནག་པ་ལོ། །ཟས་ལས་གྱུར་པ་ལ་གཉིས་ལས། ངོ་བོའི་སྟོན་ནས་
 རུང་བ་ནི་བཟའ་བ་དང་། བཅའ་བ་དང་། །^{༣༡༧}བུང་བ་མ་བཀག་ཅིང་
 གནང་བ་རྣམས་སོ། །ཆོ་གའི་སྟོན་ནས་རུང་བ་ནི་ལག་ཉ་དང་། མཚམས་བཅོས་
 དང་། ཞག་ལོན་དང་། རྩོན་ཚོད་དང་། གསོག་འཛོག་ཏུ་མ་སོང་
 པ་ལོ། །དམིགས་བསལ་ནི། དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བ་གསོག་འཛོག་ལས་གྱུར་པ་
 དང་། ཆང་ལས་གྱུར་པ་ལོ། །འདི་རྣམས་ལ་ཡང་གཞི་གཞན་གྱི་སྟོན་ནས་རུང་བ་
 དགོས་སོ། །སྟོན་སྟུང་ནི་ལྷུང་བཟེད་ལ་བཞི་ལས། རྒྱ་རུང་བ་ནི། ས་དང་ལྷགས་
 སོ། །དབྱིབས་ནི་རྒྱུ་པོ་ལོ། །གནས་སྐབས་ནི་སྟུང་བཟོད་པ་ལོ། །ཁ་དོག་ནི་
 བསྐྱེགས་པས་ནག་པོ་ལོ། །ཁབ་རལ་ལ་གསུམ་ལས། རྒྱ་རུང་བ་ནི་བ་སོ་དང་།
 རུས་པ་དང་། ར་ལྟ་ལུའོ། །དབྱིབས་ནི་སྟུ་གུའམ། ཆང་པ་ལྟ་ལུའོ། །གནས་
 སྐབས་ནི་སྟུང་དུ་བཟོད་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཚད་དང་ལྡན་པ་དགོས་པ་ནི། གོས་ལ་སྟེ་ཚད་དང་། རབ་ཚད་

གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱ་གང་དུ་ལོངས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲལ་བ་
གཉིས། མཐོ་གང་། རས་ཆེན། བཙལ་སྤྲས་བཞག་འཕྱིས། གོས་ཀྱི་བཟོ་བྱེད་
བ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་བྱིན་རྒྱབས་ཡོངས་རྫོགས་འཆགས་
བའི་ཆད་དང་ལྷན་པ་དགོས་སོ། །སྟན་ལས་གྱུར་བ་རྣམས་ལ་སྟན་གྱི་ཆད་དང་
ལྷན་པ་དགོས་ཤིང་། བྱད་པར་དུ་ཆ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ལ་ནག་པོ་སྟན་གྱི་བྱེད་ལས་
སྤང་བྱེད་གྱིས་ལྷག་པའོ། །བལ་ཁུར་བ་དང་བདལ་བ་ལ་བལ་ཁུར་ཆད་དུ་
ལོངས་པ་དང་། ཤིང་བལ་གྲགས་སྤེའི་ཆད་དུ་ཆོག་པ་དགོས་སོ། །ཟས་དང་
སྒོམ་གྱི་ཆད་ཁམ་དང་རྩབ་རྩ་ལོངས་པའོ། །ལྗུང་བཟེད་ནི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་རྩ་
རུང་བ་གསུམ་གྱི་ཆད་དང་ལྷན་པའོ། །ཁབ་རལ་ནི། གྲགས་སྤེའི་ཆད་ལས་མ་
འདས་ཤིང་ཁབ་གཞུག་རྩས་པའོ། །

གཞན་ཡང་རུང་བ་དང་ཆད་ལྷན་དགོས་པ་ནི་གནས་ལས་གྱུར་བ་རྣམས་ལ་
ཕལ་ཆེར་གཡོགས་ཤིང་། ཧེ་ལྟར་སྒྲོར་བའི་སྒྲོ་ནས་རུང་བ་དགོས། །ཁང་བ་
ནང་ཐོལ་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཐོ་བཙུ་གཉིས་དང་། ཞེང་དུ་བདུན་དུ་
ལོངས་པ་དགོས་ཤིང་། གཞན་རྣམས་ལ་འདྲ་སྟོན་ལམ་བཞི་ཤོང་གི་ཆད་དུ་
ལོངས་དགོས་སོ། །ཁོར་ལས་གྱུར་བ་གསེར་དངུལ་ལ་རེག་པ་དང་། མདོན་
མཚན་ཉི་ཆོང་གཉིས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་གཞི་
གཞན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རུང་བ་དང་། རྒྱུ་ཆ་འཕམ་གོས་བྱ་གང་ལ་དཀྲུག་རིང་བའི་ཆད་

དུ་ལོངས་པ་དགོས་སོ། །བྱས་ཀྱིད་པ། ལུ་ལ་ཅེ་བ། མེ་ལ་རེག་པ། ས་ཤོ་བ་
ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རུང་བ་དང་ཚད་ལྡན་དགོས་པར་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་ཚད་ལས་ལྷག་པ་ནི། བློ་རྒྱུད་། གཤིང་བ། རས་ཆེན། གཡམ་པ་
དག་པ་པོ། །ཤོས་ཀྱི་སྤྱི་ཚད་ལས་གྱུར་པ་དང་། ལྷུང་བྱིད་ཐ་མ་དང་། ལྷན་དང་།
ཟས་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ཚད་དང་ལྡན་པ་འཇམ། ཚད་ལས་ལྷག་པ་གང་ཡང་
རུང་བས་བསྐྱེད་དེ། **འྲི་ཀ་ལས།** མོགས་པའི་སྐྱས་ནི་ཚད་ལས་ལྷག་པ་བསྐྱས་ཏེ།
ཆོས་གོས་རང་གི་ཚད་ལས་ལྷག་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་
རུང་བ་གསུམ་གྱི་ཚད་ལས་ལྷག་པ་པོ། །དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྫས་དག་ལ་ནི་
རུང་བ་ཉིད་དང་། ཚད་དང་ལྡན་པ་འཇམ། ཚད་ལས་ལྷག་པ་ཉིད་ལ་དངོས་གཞིའི་
ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ལྷན་ལ་ཡང་**འྲི་ཀ་ལས།** འདིར་ཚད་ལས་
ལྷག་པ་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་གཞུང་ནི་སྤྱི་བལ་གྱི་ལྷན་གྱི་སྐབས་ནས་བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་ལྷན་གྱི་ཚད་བཟྱིད་ན་ལྷུང་བ་ཅིར་འགྱུར། སྤང་བའི་ལྷུང་བྱིད་དོ་
ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་ལྷུང་བཟེད་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་དང་། དཀར་བ་
དང་། ཆེ་བ་རྣམས་ནི་རུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པོ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་**འྲི་ཀ་དང་ལྷུང་
ལས།** དེ་དག་༼ ༣༩༠ བ༽ འཆང་བ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །ལྷུང་བཟེད་འཆོལ་
བ་ལ་ཡང་དེ་དག་རུང་ཞིང་སྤྱད་བཟོད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཚད་ལས་ཆེ་བ་
དང་། ལྷུང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་ལས་མི་བསྐྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི། དེ་དག་ལས་བསྐྱོག་པ་སྟེ་མི་རུང་བ་དང་། ཚད་དུ་མ་
ལོངས་པ་དང་། འབྲལ་བ་ལྟ་བུ་ཚད་ལས་ལྷག་པ་དང་། བྲི་རྒྱང་ལ་སོགས་པ་
ཚད་ལས་མ་ལྷག་པ་ལོ། །

བཞི་པ་ཅིར་འགྱུར་ནི། མི་རུང་བ་དང་ཚད་དུ་མ་ལོངས་པ་ལ་ནི་རང་རང་གི་
ན་སྒྲིབ་དུ་འགྱུར་རོ། །འབྲལ་བ་གཉིས་དང་། མཐོ་གང་། རས་ཆེན། བཅོལ་
སྤྲུལ། བཞག་འཕྲིས། གོས་བཟོ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཚད་ལས་ལྷག་ན་འང་ན་སྒྲིབ་
དུ་འགྱུར་ཏེ། དམིགས་བསལ་སྤྱ་བརྒྱུད་ལས་འབྲལ་ལྷུང་འབྲུང་བ་ལ་ནི་ཚད་
ལས་ལྷག་པ་ལས་ཀྱང་འབྲུང་རོ། །ཚད་ལས་ལྷག་པ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཚད་
ལས་མ་ལྷག་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །

ལྷ་པ་རྒྱ་མཚན་ནི། ན་སྒྲིབ་དུ་འགྱུར་བ་ནི་དགག་བྱ་མ་རྫོགས་པ་ལོ། །ལྷུང་
མེད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་དགག་བྱ་མེད་པ་ལོ། །བྱུང་པར་དུ་ཚད་ལས་ལྷག་ན་ན་སྒྲིབ་
དུ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ནི། ལྷུང་བ་དེ་དག་ལ་ནི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱེད་ཀྱི་
བྱིན་རྒྱལས་ཡོངས་རྫོགས་ཆགས་པ་ལས་ཀྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཚད་ལས་ལྷག་ན་
བྱིན་རྒྱལས་ཡོངས་རྫོགས་མི་ཆགས་པ་འདྲི་ཕྱིར་རོ། **ཁྱི་ག་ལས།** ཆོས་གོས་
གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་རུང་བ་གང་དག་གི་ཞེང་དུ་རང་གི་བྲུ་གསུམ། ལུས་
རང་གི་བྲུ་ལྷའི་ཚད་ཇི་སྐད་བརྟན་པ་དེ་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་ན་སྤང་བར་འགྱུར་
བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱིན་རྒྱལས་མི་ཆགས་པར་གསུངས་སོ། །གོས་ཀྱི་བཟོ་བྱེད་པ་འདྲི་

གཉིས་པ་ནི།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་འོ་འོ་འོ། རྒྱ་ལོ་འོ་འོ། །

867

དགོས་པའི་ལུང་བ་བཞི་བཅུ་ཅུ་བྱུག་ལ་སྦྱར་རོ། །དེ་ཡང་། བརྟུན་སྦྱ་ལམ་གྱི་ག་
 ཆིག་བསྟེན་བཀྲར་དང་། །ཁྲ་འཛིག་དང་ནི་འབྲུང་འཇུག་དང་། །རིན་ཐང་སོ་
 སོར་བསྦྱར་བ་དང་། །བྱུག་དང་མཐོ་གང་ལམ་དང་སྟེལ། །མཛོན་མཚན་ཉི་ཆོང་
 ལུང་བཟེད་འཆོལ། །བདེན་སྦྱ་གསོད་པ་ཚུ་ལ་ཅེ། །ཁབ་རལ་གདིང་གཡན་
 རས་ཆེན་དང་། །བདེ་གཤེགས་སོ་སོར་བཤགས་པ་དང་པོ་གྲོང་དང་བྱིམ་གཞན་ནི་གཉིས་
 པལ་དང་། །ཉི་ཤུ་ལྔ་ལ་ཆིག་ཆོགས་སྦྱངས། །ལེན་དང་སྒོང་དང་སྒྲང་བར་
 རིགས། །སྒྲིན་བལ་འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་དང་། །ཐ་ག་གཉིས་དང་བརྟན་པ་དང་
 ། །རས་ཆེན་བསྟོས་དང་གསོག་འཛིག་དང་། །སྒྲིང་གདིང་ལ་རུང་མཐུན་
 སྦྱར། །རྒྱ་དང་། །འཆང་གཉིས་གསེར་དཔུལ་ལེན། །འབྱ་དང་སྦྱར་
 བཅུག་དོ་གསུམ་ཅམ། །ཞེས་སྦྱར་ལ་ཐ་མའི་བདུན་གྱི་བྱུག་ལ་མདོར་བསྟུས་
 སྦྱར་ཞིང་། བདུན་པ་ལ་དངོས་སུ་གསུངས་ལ། བདུན་པོ་དེ་དང་བརྟན་པ་བྱང་
 བ་ནི་རང་གཞན་ཐུན་མོང་གི་དོན་ལས་ཀྱང་བསྐྱེད་དོ། །འདི་དག་ཀྱང་རང་དོན་
 ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་འདུས་སོ། །**ལུང་ལྷ་བ་ལས།** སྦྱར་འདེབས་གསུམ་དང་
 ཕྱིན་འཛོལ་དང་། །གཅེར་བུ་བརྟེན་གཟས་བདེ་དང་འདུན། །འགྱོད་དང་སྒྲངས་
 ཕྱིད་སྟེད་གདེང་མེད། །མགོན་དང་བསྐྱབ་པ་ཉན་ན་དང་། །བསྐྱབ་པ་རྣམས་
 དང་དགོན་པ་སྟེ། །འདི་གཉིས་སོར་བཤགས་ཐ་མ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་བདུན་ལ་གསུངས་
 དགོངས་པ་ཅན། །ཡིན་ནོ་བདེ་བར་བཟུང་བར་གྱིས། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། རང་ཁོ་ནའི་དོན་དང་། རང་གཞན་སྤྱོད་
མོང་གི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས་བསྐྱེད་པ་འོ། །

བཞི་པ་ཅིར་འགྱུར་ནི། འཆང་བ་གཉིས། ལྷ་འཛོག་། རས་ཆེན། བཏྲ་བྱུང་
ལྷ་ལས་གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་ཡིན་ན་ཉིས་པ་མེད་དོ། །གཞན་རྣམས་ལ་ནི་རང་
རང་གི་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་རོ། །རང་ཁོ་ནའི་དོན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་
རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་ཡིན་ན་རང་རང་གི་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་རོ། །

ལྷ་པ་རྒྱ་མཚན་ནི། ལྷ་པ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི་དགག་བྱ་མེད་པའི་བྱིར་
རོ། །ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་དགག་བྱ་མ་རྩོགས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འབྱུང་འཇུག་གི་སྤང་བ་ལྷ་བྱ་ལ་རང་འབའ་ཞིག་གི་དོན་ཉིད་ཀྱི་ཀྱན་སྦྲོང་
དང་། །མ་བྱིན་ལེན་ལྷ་བྱ་ལ་རང་གི་དོན་ཉིད་གཙོ་ཆེར་ཡོད་པའི་ཀྱན་སྦྲོང་གི་
ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཆེག་གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་ལྷ་ལས། ཡན་ལག་གི་བྱེད་པ་སྦྱར་བ་ནི། མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བ་
ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་དགུ། །**༼ ༣༣༩ ཀ ༽**བཙུལ་ཡང་རྩོགས་པ་སོ་
གཉིས། བསྐྱོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉི་ཤུ་ཅུ་ག་རྣམས་ལ་སྦྱར་རོ། །

དང་པོ་ནི། བརྟུན་དང་འཕྲིག་ཚིག་བསྟེན་བཀྱར་གཞི་མེད་དང་། །བག་ཙམ་
ཤེས་བཞིན་སོགས་བཅུ་འདོན་མ་གཏོགས། །འཕྱ་བ་བསྒྲོ་བ་མ་བསྒྲོས་ཉི་ལྔ་བ་
ཟས། །སྟོབས་བདེ་འདུན་བསྐྱར་འགྱོད་དངངས་སྟག་མས་བསྐྱར། །བསྐྱབ་བ་
ཉན་ན་མི་གྲུས་ད་གདོད་ཤེས། །ཞེས་བྱང་ཞིག །བཅོལ་རྫོགས་དང་བསྒྲོ་སོགས་
ནི་འོག་ནས་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་དོན་གོ་བའོ། །

གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི། སྦྱོར་བ་དང་། སེམས་འབྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བས་གཟིར་
བ་དང་། སྒྲིན་བ་དང་། དབུས་པ་ལ་མཐའ་འཁོབ་པའི་སྐད་ཀྱིས་དང་། མཐའ་
འཁོབ་པ་ལ་དབུས་པའི་སྐད་ལ་སོགས་ཀྱིས་དོན་མ་གོ་བའོ། །

བཞི་པ་ཅིར་འགྱུར་ནི། རང་རང་གི་ན་སྐད་དུ་འགྱུར་བའོ། །

ལྔ་པ་རྒྱུ་མཚན་ནི། །དགག་བྱ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྦྱོར་བ་རག་གི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲས་པ་ནམས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་ནི་
ཡུལ་པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་མར་སྦྱར་ཏེ། དེས་ན་
བརྟུན་དུ་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གོས་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་དོན་མ་གོ་ན་རང་
རང་གི་ན་སྐད་དོ། །

བཞི་པ་ལ། སྦྱོར་བའི་ཡུལ་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་དངོས་

བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱོར་བ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དངོས་དང་། ཞར་ལས་བྱུང་
བ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འོ་ན་གླུགས་པས་དོན་གོ་བ་ཡང་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྦྱོར་
བ་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་མི་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པའི་
དོན་གོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྦྱོར་མི་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་དེ། དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནམ་། ༡༣༣༡བ།ཞེ་ན། རྒྱུ་ཀ་དང་
བཅ་པོ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས། སྦྱོར་མི་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་དེ་ནི་གསོད་པའི་
ལྟར་བ་བཞི་དང་། རང་གི་དོན་དུ་རྒྱ་བ་སྟེ་ལྔ་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་
ལས་གཞན་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་ལྔ་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་དོན་
གོ་བ་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དེར་མ་ཟད་དེ་ལས་ཀྱི་ཁ་སློང་བ་
དང་། ལྟར་བ་མཐོལ་བ་དང་བཤགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་ཡང་དགོས་
སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྦྱོར་མི་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་
བ་ཡན་ལག་ཡིན་པ་དེར་མ་ཟད་ཀྱི། སྦྱོར་མི་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་ཡང་
ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གླུགས་པ་ལ་ཡང་སྟོམ་པ་དང་། བར་མའི་དགོ་བ་སྟེ་

བཡོད་དེ། **གཞུང་དམ་པ་ལས།** བཙུན་པ་སྦྱོན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་
བགྱིས་ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཞེས་བགྱིའམ། ལུ་པ་ལི་དེ་སྟེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་
པའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ལ། ལུས་སམ། ཆོག་གིས་དམིགས་པས་ཁས་བླངས་ན་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རི་ལྟར་སྦྱོན་པ་བཞིན་དུ་སེམས་འབྲུགས་པ་
དང་། ཉན་གྱིས་གཟིར་བ་དང་། གླེན་བ་དང་། རྒྱགས་བ་དང་། འོན་པ་རྣམས་
ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་བརྫོད་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། **ཁྲི་ཀ་ལས་ཀྱང་།** རྒྱགས་པའམ་སྒྲ་བ་པོ་
ཉིད་མ་ཡིན་པ་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྟོག་གཅོད་པ་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་
པ་ལེན་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །སྒྲ་ཤེས་ཤིང་དོན་གོ་བ་དེ་ནི་ལྟང་བ་
མཐོལ་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྟོད་དམ་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་པ་རོལ་པོ་སྒྲ་མི་ཤེས་
སམ་དོན་མི་གོ་ན་དེ་ལ་རང་རམ་གཞན་གྱིས་ལྟང་བ་མ་བརྫོད་ཀྱང་བཅའས་
པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། **༼༣༣༣ན༽**ངག་རིག་བྱང་པར་ཡན་ལག་བསྟན། །མདོན་སུམ་
བསྐྱོས་པ་ཡན་ལག་གོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་ལྟ་ལས། ཡན་ལག་གི་བྱང་པ་སྦྱར་བ་ནི་བརྒྱད་ཅུ་ལའོ་སྟེ་བསྐྱོ་བ་
ལ་སོགས་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་དུག་དང་། མཐར་ཐུག་དོན་གོ་དགོས་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་དགུ་ལས་
ཉན་རྣམ་གཏོགས་པ་རྣམས་དང་། བཅོལ་ཡང་རྫོགས་པ་སོ་གཉིས་ལས་སྟོག་
གཅོད་བཞི་དང་རྒྱ་བ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །འོག་མ་གཉིས་གཞན་དུ་ཤེས་

པར་བྱའོ། །དང་པོ་རྩ་དྲུག་ནི། དབྱེན་བྱེད་ལ་སོགས་བསྒྲིག་ཀྱང་བཞི། །འབྱར་
འཇུག་པ་དང་ཡེན་པ་དང་། །སྒྲོང་དང་སྒྲོད་གཡོགས་སྒྲུད་གཡོགས་
བཅས། །རིན་ཐང་སོ་སོར་སྒྲེལ་འཇུག་དང་། །མངོན་མཚན་ཉོ་ཆོང་ལྷུང་བཟེད་
འཆོལ། །རས་ཆེན་བསྒྲོས་བསྒྱུར་འདོན་པ་དང་། །གོས་སེར་དང་ནི་འདུག་
གནས་ཟ། །ཕྱེད་དང་གསོད་གཅིར་ཆོས་གཏམ་སྒྲ། །མ་ཡོན་བྱིམ་དང་བསྐྱབ་པ་
བྲལ། །ཅིས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། དག་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་ཏེ། དག་ཡིན་པ།
བདག་གིར་ཡིན། བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ། མ་ནོར་བ། གང་ལ་བསམ་པའི་
དོན་གསལ་པོར་སྒྲ་བའོ། །

གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི་དེ་ལས་སྒྲོག་པ་སྟེ། གཞན་སྒྲར་བཅུག་པ་དང་། སྒྲིང་
ཡིག་དང་ལག་བདུ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཟེར་ངོ་ཞེས་བསྒྲུད་འདོགས་དང་།
ནོར་བ་དང་། གཞོགས་སྒྲོས་སོ། །

བཞི་པ་ཅིར་འགྱུར་ནི། ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཆང་ན་ན་སྒྲུད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འོག་
མ་དག་ལ་ནི་གཞན་ལ་ན་སྒྲུད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །ཡན་ལག་དུ་མ་མ་ཆང་ན་
ཆེས་ན་སྒྲུད་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། དུ་མ་མ་ཆང་བ་ལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་རྒྱ་མཚན་ནི། དགག་བྱ་མ་རྫོགས་པ་དང་ཆེས་མ་རྫོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བརྒྱན་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡན་ལག་ཡིན་
༼༣༣༣༧༽པའོ། །དེས་ན་སྤྱིང་ཡིག་དང་ལག་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་རིག་
བྱེད་ལ་ན་སྒྲུབ་དོ། །འོ་ན་གཞན་གྱི་དག་གིས་ཀྱང་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། རང་གི་
དག་ཏུ་སྒྲུས་པ་ཡན་ལག་ཡིན་པའོ། །དེས་ན་གཞན་སྒྲུར་བཅུག་པ་ལ་ན་སྒྲུབ་
དོ། །རང་གི་དག་དེ་ཡང་བདག་གིར་དང་འབྲེལ་བའི་རང་གི་དག་ཡན་ལག་ཡིན་
པའོ། །དེས་ན་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ན་རེ། འདི་སྐད་ཟེར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གཞན་ལ་བསྒྲུབ་འདོགས་ཤིང་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་ན་སྒྲུབ་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆེག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་ལས།

ཡན་ལག་གི་བྱབ་པ་ནི་བཅོམ་ཡང་རྫོགས་པ་སྒྱུ་ཅུ་སོ་གཉིས་ལ་སྒྱུར་ཏེ།
མ་བྱིན་ལེན་དང་སློག་གཅོད་བཞི། །སྒྱུན་དང་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་དང་། །སྤྱིན་བལ་
འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་དང་། །འཁོ་དྲུག་གསེར་དཔུལ་ཐ་ག་གཉིས། །བྱིན་འཕྲོག་
ས་བོན་བསྐྱོད་པ་དང་། །རིམ་གཉིས་མེ་རིག་རིན་ཆེན་རིག་ །ཅི་དང་སྤངས་བྱེད་
སྤྱིད་དང་རྟོ། །ཁབ་རལ་ལ་སོགས་ཐ་མ་བདུན། །ཞེས་བཟུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་རང་གི་རོ་བོ་ནི་རང་གི་དོན་དུ་རྒྱ་བ་དང་། །སློག་གཅོད་པ་
བཞི་ལ་ནི་རང་གིས་བསྐྱོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི་
མངོན་སྒྱུ་དུ་བསྐྱོས་པ་མི་དགོས་སོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་ལ་ནི་རང་གིས་
མངོན་སྒྱུ་དུ་བསྐྱོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་བཅུག་པ་ཉིད་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི། རྫོག་ཏུ་བྱེད་བཅུག་པ་ལོ། །

བཞི་པ་ཅིར་འགྱུར་ནི། རང་རང་གི་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་རོ། །

ལྷ་པ་རྒྱ་མཚན་ནི། མངོན་པར་ཞེན་པ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། **དྲི་ཀ་ལས།**

རྫོག་ཏུ་བྱེད་བཅུག་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ།

གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། མངའ་རིས་པ་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། བཅོལ་བ་ཐམས་
ཅད་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། བྱས་པ་ཐམས་ཅད་རྫོག་ཏུ་བྱས་ཀྱང་ལྷུང་བ་རྫོགས་
པར་༼༣༣༥༽བསྐྱེད་པ་མིན་ཏེ། **རུལ་ལྟས།** འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བཤད་
པས་ཤེས་སོ་ཟེར་རོ། །འོ་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དེག་པ་གཉིས་མངོན་དུ་བཅོལ་ནས་
རྫོག་ཏུ་དེག་པ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ལྷུང་བ་མི་རྫོགས་པར་ཐལ། ལྷུང་བ་ན་སྤྲད་
ལས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་སྟེ་དེ་བས་པ་ཟད་ནི་སྟེད་ཉིད་དོ་ཞེས་པས་གྲུབ་
ངོ། །རིགས་པས་ཀྱང་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་
ཅིག་ན་ལེ། བཅོལ་བ་དང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་པ་གཅིག་དགོས་ཟེར་
རོ། །འོ་ན་དགེ་སློང་གིས་གཞན་ལ་སྒྱུན་བྱེད་པ་མངགས་ཤིང་། གཞན་དེས་
ཀྱང་གཞན་ཞིག་མངགས་ཏེ་གཞན་དེས་རྫོག་ཏུ་སྒྱུན་རྫོགས་པར་བྱས་པ་ཆོས་
ཅན། དགེ་སློང་གིས་སྒྱུན་བྱས་པ་མི་རྫོགས་པར་ཐལ། དགེ་སློང་གིས་གཞན་ལ་

བཅོལ་བས་སྒྱུན་བྱས་པ་ཡིན་ཅིང་། དགེ་སློང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་སྒྱུན་མ་བྱས་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཚད་མ། བྱབ་པ་ཁས་སྤངས་སོ། །འདོད་ན། **ཁྱི་ཀ་ལས།**
སྒྱུན་བྱེད་པ་འདིར་ནི་མངགས་པ་དང་། མངགས་པའི་མངགས་པས་ཀྱང་སྒྱུན་
བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་གིས་བྱས་པ་དང་འདྲ་བར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། གསོད་པ་དང་རང་གི་དོན་དུ་རྒྱ་བ་ལ་ནི་
ཁློག་ནས་བསྐྱོས་ཏེ་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་ལྷུང་བ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་
ལས་གཞན་པའི་བཅོལ་ཡང་རྫོགས་པའི་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གིས་མངོན་
སུམ་དུ་བསྐྱོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། **ཁྱི་ཀ་ལས།**

རང་གིས་བསྐྱོས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། རང་གི་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་བཅུག་པ་ཉིད་
ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། ཁློག་ནས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མངོན་པར་ཞེན་པ་
མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། ཁློག་ནས་བསྐྱོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་
ནི་ན་སྤྲད་པ་ལས་མི་བསྐྱེད་དེ། **ཁྱི་ཀ་ལས།** དེས་ན་རང་གི་མངོན་སུམ་དུ་

བསྐྱོས་པ་༼ ༣༥ བ༽མ་ཡིན་པར་ཁློག་ནས་བསྐྱོས་པས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི་
ན་སྤྲད་དོ་ཞེས་སོ། **ཁམ་པོ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས།** ཁློག་ནས་བརྒྱད་པས་བྱེད་དུ་
བཅུག་པ་ལ་ནི་ན་སྤྲད་དོ། ཞེས་སོ། དེས་ན་གསོད་པ་དང་། རང་གི་དོན་དུ་རྒྱ་
བ་ལས་གཞན་པའི་བཅོལ་ཡང་རྫོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཅོལ་བ་མངོན་སུམ་
ཞིག་དགོས་སོ། །བྱས་པ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་ལ་རིག་པ་གཉིས། ས་

བོན་སྐྱེ་འཛིག་མེ་ལ་རིག་པ། ལུ་ལ་ཅི་བ། ས་ཤོ་བ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་
པ་ཞིག་དགོས་སོ། །སྒོག་ཏུ་བྱས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྫོགས་པར་མི་འབྱུང་
བའི་སྦྱིར་རོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་སྒོག་ཏུ་བྱས་ཀྱང་ལྷུང་བ་རྫོགས་
པར་རིགས་སོ། །རྣམ་པར་འབྱེད་པར་གཏོགས་པ་ཞེས་པ་ནི་དེའི་ཡན་ལག་སྟོན་
པ་ལྟ་བུའོ། །ཕལ་ཆེ་བ་སྦྱིར་བསྟན་པ་ཞེས་པ་ནི་སྦྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། འགའ་
ཞིག་སྦྱིར་མ་བསྟན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཡང་ན་རྣམ་འབྱེད་དུ་གཏོགས་པ་ཤས་ཆེ་
ཞིང་། གཞིར་གཏོགས་པ་ཤས་ལྷུང་བའི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་སྦྱིར་བསྟན་
པའོ། །རྣམས་རྫོགས་སོ་སྟེ་དེ་ཐམས་ཅད་ཟིན་པའོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ།

དུས་གསུམ་བདེ་ག་ཤེགས་བྱོན་རུང་མ་བྱོན་རུང་སྟེ་འཕགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་
རྟོགས་རུང་མ་རྟོགས་རུང་། །བྱབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་རུང་མ་གསུངས་རུང་
སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་མ་ཁན་པོས་བགྲོལ་རུང་མ་བགྲོལ་རུང་། །དེ་ལྟ་མའི་རང་
བཞིན་སྒྲོས་པ་ཀུན་བྲལ་རྣམ་པར་དག་སྟེ་གདོད་ནས་འཕེལ་བཟང་མེད་པར་
གྱུར། །འདི་ཡི་སྟོང་པོ་དྲགས་པའི་བཀའ་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ་གཞན་དག་སྒྲོས་པའི་
རང་བཞིན་ཉིད་དུ་གྱུར། །མ་ཁའ་ལ་མེས་བསྐྱེགས་རྒྱུད་གིས་གཏོར་རྩོམ་ཡང་
། །གཞོད་པ་མེད་ཅིང་དེ་བཞིན་ཉི་མ་ལ། །སྦྱིན་གྱིས་སྦྱིབ་རྩོམ་འགྲིབ་པ་ག་ལ་
སྤིང་། །དེ་བཞིན་གདོད་མའི་དྲགས་བརྒྱད་འབྱུང་འཛིག་མེད། །དངོས་དང་

དངོས་མེད་༼༣༥༽ཀླུ་གྱི་གནས་ལུགས་ནི། །མདོན་དུ་བྱས་པས་དངོས་
དང་དངོས་མེད་ཚོགས། །མ་ལུས་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་བླ་མེད་པ། །གང་ལ་ཡོད་
པ་དྲགས་བརྒྱད་ཁོ་ན་ཡིན། །ཐར་པའི་ལམ་མཚོག་རང་སེམས་མོས་གྲས་
འདི། །ཀླུ་བ་དྲགས་པོ་སྒྲོར་བའི་བྲགས་དང་ནི། །དབྱེར་མེད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
གནས་པ་ཉིད། །བེམས་པོ་མ་ཡིན་རིག་པ་ཡང་མ་ཡིན། །དངོས་པོར་མ་གྲུབ་
རྟུན་སྒྲུང་དོན་བྱེད་མེད། །དངོས་མེད་མ་ཡིན་ཕྱིན་ལས་ཀླུ་གྱི་བདག །ཉག་
པར་མི་འགྱུར་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། །ཆད་པར་མི་འགྱུར་མི་ཟད་རྒྱན་གྱི་
བདག །སྐལ་ལྷན་སྟོབ་མའི་ལྷན་སྐྱེས་འབར་བ་འདི། །སྟོས་བཅས་སྟོས་མེད་
ཤེས་པའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། །རྒྱ་མཚོར་གར་བའི་གཟའ་སྐར་གཟུགས་བརྟན་
རྣམས། །དར་ཚགས་རི་ཙམ་ཞིབ་ཀྱང་ཚགས་མེད་བཞིན། །མདོར་ན་རང་
སེམས་དག་པའི་རྣམ་རོལ་ལ། །དྲགས་བརྒྱད་ཚོས་ཉིད་མ་གཏོགས་མ་མཐོང་
སྟེ། །གསེར་ལས་བྱས་པའི་རྒྱན་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་། །གསེར་ལས་མ་
གཏོགས་རང་བཞིན་གཞན་མ་དམིགས། །རྣལ་འབྱོར་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་བཀའ་
བརྒྱད་ལ། །བག་ཆགས་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་འཆར་བའི་སེམས། །མེ་ལོང་
གཡའ་བྲལ་ལྟ་བུ་གསལ་བ་འདི། །ཏེན་མེད་སྟོང་ཆེན་ནམ་མཁའ་ཐིམ་པ་
འདྲ། །ཆོ་འདིར་ཆགས་སྒྲུང་རྒྱལ་དག་གིས་ཀླུ་བླངས་ནས། །གཡོ་སྐྱེ་
རྒྱགས་པའི་བོལ་ལ་གཙོ་བོར་སྤྱད་བྱས་ཀྱང་། །ཐོས་པ་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཅུང་

ཟད་ཅམ་རེས་ནི། །ཆུད་མི་ཟ་བར་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་ན་ཆོས་བཞིན་
 ཏུ། །བསྐྱབས་ན་དྲགས་པོའི་བཀའ་བརྒྱད་ངོ་མཚར་འགྲན་མེད་པའི། །གོ་
 འཕང་ཐོབ་ནས་རང་བཞིན་དབུལ་བ་སེལ་བར་རེས། །ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་ཉོན་
 མོངས་མཉམ་པ་ལས། །ཐོས་པ་བག་ཅམ་བྱས་ཏེ་མི་ཆེན་བྱེད། །དགོ་བའི་
 གཟུགས་བརྟན་ཅུང་ཟད་སྤྱོད་༼༣༣༽པ་ཡི། །འབྲས་བུ་ཀུན་གྱང་ཆོ་འདིར་
 མི་བསྐྱུ་ན། །འདྲེན་པ་དྲགས་པོ་སྒྲོར་བ་ལ་བཅས་གིང་། །དམ་ཆོས་གཤའ་མར་
 སྤྱོད་ན་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཐོས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་ན་འང་། །སྤྱབ་
 ལ་བརྩོན་པའི་ཡོན་ཏན་སྒྲོས་ཅི་དཔོག །བདག་པོ་ཅོད་མེད་ལུང་པ་སྟོང་པ་
 བ། །གཞན་མགོ་བསྒྲོར་བའི་རྒྱལ་འཆོས་སྤྱོད་མེད་པར། །སྤྲ་མ་མ་གཏོགས་
 གཞན་དྲིན་མེད་བྱས་ནས། །འབྲ་སྒྲོས་མེད་པར་རྒྱལ་བྲིམས་གཙང་ལྷན་
 པར། །ཐབས་ལམ་གནད་གྱི་མན་ངག་མ་འཆུགས་གིང་། །བདེ་གསལ་མི་རྟོག་
 ཏིང་འཛིན་བརྟན་བཞིན་ཏུ། །གང་གར་སྒྲོས་བྲལ་ངང་ནས་ཐག་ཆོད་དེ། །སྤྲ་མ་
 སྤྱི་པོར་སྒྲོམ་པའི་འདུལ་འཛིན་བདེ། །ཆིག་སྟེབ་ལེགས་གིང་བསམས་ན་དབྱང་
 མཁས་གྱང་། །ཉམས་སུ་མ་སྤངས་ནང་ནས་མ་གཤར་བའི། །འཆད་ཅོམ་དེ་ལ་
 རེས་སུ་འཇུག་ནམས་གྱང་། །ཆོད་མར་རེས་པ་སྤྱོད་པོའི་རྣམ་ཐར་ཡིན། །རྟོག་
 གའི་ངོར་གྱུར་ཆིག་དོན་གཤམ་རབ་ལ། །ཞེན་མེད་སྤྲ་མའི་མན་ངག་ཉམས་
 སྤངས་ནས། །བག་ཆགས་འཛིག་པའི་སྟོང་ཉིད་གསལ་བར་འཆར། །དོན་མེད་

དག་གི་འོ་སྤྱད་བྱངས་ལྟ་བུ་ལ། སྤྱི་ག་རྒྱ་ཚུར་ལུའལ་བཞིན་དུ་ཐར་སྐྱོམ་
 པ། འབད་པས་བསྐྱབས་ཀྱང་ལུའལ་པ་མི་འཛིག་པས། འུའལ་པ་འཛིག་
 འདོད་བཙོན་པར་བྱེད་པ་ནམས། ལུས་སྒོག་འབེན་དུ་ཚུགས་ལ་བྱ་བ་ཐོང་
 ། ཆོས་བཞིན་བྱས་ལས་ཆ་གང་བཀའ་སྒྲོམ་སོགས། མི་འདོད་སྒྲ་ཆོགས་ཐོག་
 ཏུ་བབས་ན་ཡང་། རང་འདོད་གྲུབ་པའི་དགའ་བ་བསྐྱོམ་པ་ནས། ཟང་ཟིང་
 བལ་བ་དྲགས་བརྒྱད་ནམ་ཐར་ཡིན། སངས་རྒྱས་དྲགས་པའི་བཀའ་བརྒྱད་
 གྱིས། ཆོ་འདོད་སྤྱངས་པ་མི་དགོས་ཏེ། སྤྱལ་པས་སྤྱལ་པའི་བརྒྱད་འཛིན་
 བྱིར། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་མཛོད་པ་ཡིན། ཆོ་འདོད་སྤྱངས་པ་མ་བྱས་
 བ། རྒྱ་ལྟོ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པར་མི་འགྱུར་བེད། སངས་རྒྱས་དྲགས་པའི་
 སྐྱོར་བ་ལ། ལོག་ཏོག་སྤྱིས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱུན། སངས་རྒྱས་བསྟན་དང་
 མཛལ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་མི་མོས་པ། སྤལ་བ་ཤིན་ཏུ་ངན་པར་
 བོ། རྟེ་ལ་བཙོས་མིན་སྟོང་རྗེ་སྤྱིས། བྱིན་རྒྱབས་མཉམ་མེད་དྲགས་བརྒྱད་
 གྱི། ཡེ་ཤེས་ངང་གིས་ཤར་བ་ལ། འདི་བྱ་ཏིག་པོ་མི་དགོས་སོ། སྐྱོར་དངོས་
 རྗེས་གསུམ་གོ་རིམ་མེད། བྱིན་རྒྱབས་འཆར་དུས་སྟོད་ནས་བཞག་ རྟེན་མེད་
 བར་སྤང་ལྟ་བུར་སོང་། རྣམ་ཤེས་ཡོད་རུང་མེད་ཀྱང་རུང་། གཡོ་མེད་ངང་ལ་
 བཙོས་མིན་གནས། རང་བཞིན་འདི་འདྲར་གྱུར་པ་ལ། རྟོར་སེམས་ལས་ནི་
 རྟོར་སེམས་འཕྲོ། བྱང་རྒྱལ་ལས་ནི་བྱང་རྒྱལ་འཕྲོ། བྱུག་ཆེན་ལས་ནི་བྱུག་

ཆེན་འཕྲོ། །སྤྲུལ་དམ་པས་ཟིན་གྱུར་ན། །འདུག་གྲང་གྲོལ་ལ་སོང་ཡང་
གྲོལ། །བསྐྱབས་གྲང་གྲོལ་ལ་བསྐྱོམས་གྲང་གྲོལ། །བྱས་ཚད་ཉིད་ཀྱིས་གྲོལ་
བར་འགྱུར། །རང་སེམས་དྲུགས་བརྒྱད་མེ་ལོང་ལ། །སྐྱབས་གནས་དྲི་མས་མ་
བྱུགས་པས། །ཡེ་ཤེས་གཟུགས་བརྟན་འཆར་ཞིང་སྤང་། །རྒྱད་ལ་རྟོགས་པ་སྦྱི་
བ་ལ། །ཐོས་དང་ཤེས་རབ་ཉམས་ཐུང་ནམས། །ཆེ་ཡང་འདྲ་ལ་ཆུང་ཡང་
འདྲ། །མོས་གྲུས་ཡོད་པ་གཅིག་ཤུས་ཆོག །དྲུགས་བརྒྱད་བསྟེན་པ་ཁོ་ནས་
གྲུབ། །རྟོགས་ལྡན་སྤྲུལ་མ་མཉེས་པ་ཡི། །བྱིན་རྒྱབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཆར་བ་
ལ། །སྦྱོས་པ་མཁན་པོ་བསྟན་འདོགས་ཤུང་། །མདོར་ན་གཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་
ལ། །འཁོར་བར་འཁོར་ཞིང་ཐུང་ན་འདས། །གཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་སངས་པ་
ན། །འཁོར་བ་མེད་ཅིང་ཐུང་འདས་མེད། །སྤྲུལ་མ་བཅིངས་སྤྲུལ་
གྲོལ། །རྟོགས་པ་དེ་ལྟར་གར་བའི་ཆོ། །ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་སྐད་ཅིག་
ལ། །ཆོས་ཀྱི་མ་ལུས་ཁོང་དུ་ཆུད། །དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
དེ། །གང་ནས་གྲང་ནི་མ་འོངས་ལ། །གང་དུ་ཡང་ནི་མི་འགྲོ་སྟེ། །གར་ཡང་
གནས་པ་མེད་པའོ། །བདེ་ན་རྗེ་བཙུན་དབྱིས་པར་མཛོད། །སྟོང་ན་ཤེས་པ་ཆད་
དེ་སོང་། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་ལས་སྦྱིས་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ན། །གོ་མས་པས་
འཆར་རྒྱ་ཅི་སྟེ་ཡོད། །སྦྱངས་པས་ཤེས་པ་ག་ལ་སྟིད། །དེས་ན་བདག་གིས་རང་
གི་སེམས། །འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱར་བུ་གར། །རང་སྤང་ཆོས་སྦྱུང་འོད་དུ་ངས། །ད་

དེ་སངས་རྒྱལ་ཡིན་པ་འདྲ། །དྲགས་པོའི་བརྒྱད་པར་གཏོགས་པ་སྟུམ། །དེ་ལྟར་
 ཏོགས་པའི་སྒྲོམ་ཆེན་ལ། །མཉམ་རྗེས་མེད་པ་སྤྱི་ཡིས་ཁེགས། །ལམ་ཏྲགས་
 མེད་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི། །སྒྲོ་ཡིས་བྱས་པའི་བདེན་པ་དེ། །ཐོས་པ་ཆེ་བས་
 ཏོགས་པ་འདྲ། །ཆོས་སྐྱེ་ཤར་བའི་བདེན་པ་དེ། །སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་འབའ་
 ཞིག་ཡིན། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྐད་ཅིག་
 གིས། །སྒྲིབ་པའི་ཆོགས་རྣམས་དྲུངས་ནས་འབྱིན། །ཡེ་ཤེས་ཡོད་ཆད་འཆར་བ་
 ལ། །བཤེན་པོས་ནས་སྤྱང་མི་དགོས། །སྐད་གཉིས་སྒྲས་ནས་ཆོས་རྣམས་
 ལ། །འབྲུལ་བ་སེལ་བའི་ངལ་བ་སོགས། །སོ་སྐྱེ་བཞིན་དུ་བྱེད་མི་
 དགོས། །བདེན་པ་མཐོང་བཞིན་དེ་ཡི་ཏྲགས། །གཏུལ་བྱ་རྣམས་ལ་མི་སྟོན་
 པ། །དེ་ལ་འགའ་ཡིས་རྩོད་པར་གྲགས། །ཐོས་རྒྱུད་དེ་དག་འདིར་གསོན་དང་
 ། །ངེས་པའི་མདོ་སྤེལ་པོ་ལས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་དེ་ཉིད་ཀྱི། །ཤིན་ཏུ་
 སྟོགས་མའི་དུས་འདི་སྤྱ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་སྐྱུར་བསྟན་ནས། །གཏུལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་མ་
 རུངས་པ། །ཐབས་རྣམས་སྒྲ་ཆོགས་བསྟན་པ་ནས། །ཐར་པའི་ལམ་དུ་འཛོག་
 ཅས་པ། །འདི་འདྲ་གོ་བའི་སྒྲོན་ལམ་ཐོབ། །དེས་ན་བདག་གི་དགོ་བ་
 འདིས། །ནམ་མཁས་བྱབ་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན། །^{༡༩}རྩེ་ལོ་རྩེ་ཐེག་པའི་
 སྒྲོད་གྱུར་ནས། །ཀམ་ཐོན་ལས་མཉེས་བྱས་ཏེ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འབྲུབ་གྱུར་
 ཅིག །སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་ཏྲགས་མཐོང་ཞིང་། །སྒྲོན་རྣམས་གཅིག་གྱུར་མ་མཐོང་

བར། །དད་པའི་དབང་པོ་རྒྱས་པར་ཤོག །དྲགས་པོ་ལྟ་རྒྱུ་བདག་ཅག་
ལ། །ཆོག་གཅིག་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས་མོད། །འོན་ཏེ་ལུང་རིག་མན་ངག་
ཀྱན། །དབྱངས་ཅན་བཟང་པོས་ཤེས་པར་སྣང་། །རྒྱ་མེད་འབྲས་བུའི་རོ་མཆོག་
མངར་པོ་འདི། །རྩི་བཅུན་སྒྲ་མ་བཞི་ལ་མཆོད་པ་འབུལ། །བྱབ་བརྟན་ཡང་དག་
གསལ་ལ་བོད་ལྗོངས་འདིར། །གཅིག་ཕུར་གྱུར་དེ་དབྱངས་ཅན་ང་མིན་
སུ། །རྒྱས་འགྲེལ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས། །ཁྱེད་སྤྱིར་བསྟན་སྐབས་ཀྱི་ནམ་
བཤད་རྩོགས་སོ། །།དགེའོ།